

SIEMENS

SINUMERIK

SINUMERIK 840D sl / 828D Przygotowanie do pracy

Podręcznik programowania

Obowiązuje dla

sterowania
SINUMERIK 840D sl /840DE sl
SINUMERIK 828D

Oprogramowanie
oprogramowania CNC

Wersja
4.4

Słowo wstępne

Elastyczne programowanie NC	1
Zarządzanie plikami i programami	2
Obszary ochrony	3
Specjalne polecenia wykonania ruchu	4
Transformacje współrzędnych (FRAME)	5
Transformacje	6
Korekcje narzędzi	7
Zachowanie się w ruchu po torze	8
Sprzężenia osi	9
Akcje synchroniczne ruchu	10
Ruch wahliwy	11
Tłoczenie i cięcie	12
Szlifowanie	13
Dalsze funkcje	14
Własne programy obróbki	15
Zewnętrzne programowanie cykli	16
Tablice	17
Aneks	A

Wskazówki prawne

Koncepcja wskazówek ostrzeżeń

Podręcznik zawiera wskazówki, które należy bezwzględnie przestrzegać dla zachowania bezpieczeństwa oraz w celu uniknięcia szkód materialnych. Wskazówki dot. bezpieczeństwa oznaczono trójkątnym symbolem, ostrzeżenia o możliwości wystąpienia szkód materialnych nie posiadają trójkątnego symbolu ostrzegawczego. W zależności od opisywanego stopnia zagrożenia, wskazówki ostrzegawcze podzielono w następujący sposób.

 NIEBEZPIECZEŃSTWO
oznacza, że nieprzestrzeganie tego typu wskazówek ostrzegawczych grozi śmiercią lub odniesieniem ciężkich obrażeń ciała.
 OSTRZEŻENIE
oznacza, że nieprzestrzeganie tego typu wskazówek ostrzegawczych może grozić śmiercią lub odniesieniem ciężkich obrażeń ciała.
 OSTROŻNIE
z symbolem ostrzegawczym w postaci trójkąta oznacza, że nieprzestrzeganie tego typu wskazówek ostrzegawczych może spowodować lekkie obrażenia ciała.
OSTROŻNIE
bez symbolu ostrzegawczego w postaci trójkąta oznacza, że nieprzestrzeganie tego typu wskazówek ostrzegawczych może spowodować szkody materialne.
UWAGA
oznacza, że nieprzestrzeganie tego typu wskazówek ostrzegawczych może spowodować niezamierzone efekty lub nieprawidłowe funkcjonowanie.

W wypadku możliwości wystąpienia kilku stopni zagrożenia, wskazówkę ostrzegawczą oznaczono symbolem najwyższego z możliwych stopnia zagrożenia. Wskazówka oznaczona symbolem ostrzegawczym w postaci trójkąta, informująca o istniejącym zagrożeniu dla osób, może być również wykorzystana do ostrzeżenia przed możliwością wystąpienia szkód materialnych.

Wykwalifikowany personel

Produkt /system przynależny do niniejszej dokumentacji może być obsługiwany wyłącznie przez **personel wykwalifikowany** do wykonywania danych zadań z uwzględnieniem stosownej dokumentacji, a zwłaszcza zawartych w niej wskazówek dotyczących bezpieczeństwa i ostrzegawczych. Z uwagi na swoje wykształcenie i doświadczenie wykwalifikowany personel potrafi podczas pracy z tymi produktami / systemami rozpoznać ryzyka i unikać możliwych zagrożeń.

Zgodne z przeznaczeniem używanie produktów firmy Siemens

Przestrzegać następujących wskazówek:

 OSTRZEŻENIE
Produkty firmy Siemens mogą być stosowane wyłącznie w celach, które zostały opisane w katalogu oraz w załączonej dokumentacji technicznej. Polecenie lub zalecenie firmy Siemens jest warunkiem użycia produktów bądź komponentów innych producentów. Warunkiem niezawodnego i bezpiecznego działania tych produktów są prawidłowe transport, przechowywanie, ustawienie, montaż, instalacja, uruchomienie, obsługa i konserwacja. Należy przestrzegać dopuszczalnych warunków otoczenia. Należy przestrzegać wskazówek zawartych w przynależnej dokumentacji.

Znaki towarowe

Wszystkie produkty oznaczone symbolem ® są zarejestrowanymi znakami towarowymi firmy Siemens AG. Pozostałe produkty posiadające również ten symbol mogą być znakami towarowymi, których wykorzystywanie przez osoby trzecie dla własnych celów może naruszać prawa autorskie właściciela danego znaku towarowego.

Wykluczenie od odpowiedzialności

Treść drukowanej dokumentacji została sprawdzona pod kątem zgodności z opisywanym w niej sprzętem i oprogramowaniem. Nie można jednak wykluczyć pewnych rozbieżności i dlatego producent nie jest w stanie zagwarantować całkowitej zgodności. Informacje i dane w niniejszej dokumentacji poddawane są ciągłej kontroli. Poprawki i aktualizacje ukazują się zawsze w kolejnych wydaniach.

Słowo wstępne

Dokumentacja SINUMERIK

Dokumentacja SINUMERIK jest podzielona na następujące kategorie:

- Dokumentacja ogólna
- Dokumentacja użytkownika
- Dokumentacja producenta/serwisowa

Bardziej szczegółowa informacja

Pod linkiem www.siemens.com/motioncontrol/docu można znaleźć informacje na następujące tematy:

- Zamawianie dokumentacji / przegląd druków
- Bardziej szczegółowe linki do download dokumentacji
- Korzystanie z dokumentacji online (szukanie i przeglądanie podręczników/informacji)

W przypadku pytań dot. dokumentacji technicznej (np. propozycje, korekty) proszę wysłać e-mail na następujący adres:

docu.motioncontrol@siemens.com

My Documentation Manager (MDM)

Pod poniższym linkiem można znaleźć informacje potrzebne do tego, by na bazie treści Siemensu indywidualnie zestawić specyficzną dla OEM dokumentację maszyny:

www.siemens.com/mdm

Szkolenie

Informacje dot. oferty szkoleniowej można znaleźć pod:

- www.siemens.com/sitrain
SITRAIN - prowadzine przez Siemensu szkolenie dot. produktów, systemów i rozwiązań techniki automatyzacji
- www.siemens.com/sinutrain
SinuTrain - oprogramowanie szkoleniowe dla SINUMERIK

FAQ

Frequently Asked Questions można znaleźć na stronach Service&Support pod Produkt Support. <http://support.automation.siemens.com>

SINUMERIK

Informacje dot. SINUMERIK można znaleźć pod następującym linkiem:

www.siemens.com/sinumerik

Adresaci

Niniejszy druk jest przeznaczony dla:

- programistów
- projektantów

Korzyści

Podręcznik programowania umożliwia adresatom projektowanie, pisanie i testowanie programów i softwareowych interfejsów graficznych oraz usuwanie błędów.

Zakres standardowy

W niniejszej instrukcji programowania opisano funkcje zakresu standardowego. Uzupełnienia albo zmiany, które zostały dokonane przez producenta maszyny, są przez niego dokumentowane.

W sterowaniu mogą być możliwe do realizacji dalsze funkcje, nie opisane w niniejszej dokumentacji. Nie ma jednak roszczenia do tych funkcji w przypadku dostawy nowego sterowania albo wykonania usługi serwisowej.

Ze względu na przejrzystość, dokumentacja nie zawiera również wszystkich informacji szczegółowych dot. wszystkich typów produktu i może nie uwzględniać każdego przypadku ustawienia, pracy i utrzymania.

Wsparcie techniczne

Specyficzne dla kraju numery telefonów doradztwa technicznego można znaleźć w internecie pod <http://www.siemens.com/automation/service&support>

Informacje odnośnie struktury i treści

Podręcznik programowania "Podstawy" i "Przygotowanie pracy"

Opisy do programowania NC są podzielone na dwa podręczniki:

1. Podstawy

Podręcznik programowania "Podstawy" służy fachowemu operatorowi przy maszynie i zakłada posiadanie odpowiedniej wiedzy w zakresie obróbki wiertarskiej, frezarskiej i tokarskiej. Na prostych przykładach programowania zostaną objaśnione polecenia i instrukcje znane również z DIN66025.

2. Przygotowanie do pracy

Podręcznik programowania "Przygotowanie do pracy" służy technologowi znającemu wszystkie możliwości programowania. Sterowanie SINUMERIK umożliwia przy pomocy specjalnego języka programowania sporządzenie skomplikowanego programu obróbki (np. powierzchnie swobodne, koordynacja kanałów, ...) i ułatwia technologom pracochłonne programowanie.

Dostępność opisanych elementów językowych NC

Wszystkie elementy językowe opisane w niniejszym podręczniku są dostępne dla SINUMERIK 840D sl. Dostępność odnośnie SINUMERIK 828D należy przeczytać w tablicy "Instrukcje: Dostępność w przypadku SINUMERIK 828D [Strona 879]".

Spis treści

	Słowo wstępne.....	3
1	Elastyczne programowanie NC	17
1.1	Zmienne.....	17
1.1.1	Informacje ogólne dot. zmiennych	17
1.1.2	Zmienne systemowe	18
1.1.3	Predefiniowane zmienne użytkownika: parametry obliczeniowe (R)	21
1.1.4	Predefiniowane zmienne użytkownika: zmienne link	23
1.1.5	Definicja zmiennych użytkownika (DEF)	25
1.1.6	Redefinicja zmiennych systemowych, zmiennych użytkownika i poleceń językowych NC (REDEF)	31
1.1.7	Atrybut: wartość inicjalizacyjna	34
1.1.8	Atrybut: wartości graniczne (LLI, ULI)	37
1.1.9	Atrybut: jednostka fizyczna (PHU)	39
1.1.10	Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB)	41
1.1.11	Przegląd atrybutów definiowalnych i redefiniowalnych	46
1.1.12	Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP)	47
1.1.13	Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP): Dalsze informacje	52
1.1.14	Typy danych	55
1.2	Programowanie pośrednie.....	56
1.2.1	Pośrednie programowanie adresów	56
1.2.2	Pośrednie programowanie G-Code	59
1.2.3	Programowanie pośrednie atrybutów pozycji (GP)	60
1.2.4	Pośrednie programowanie wierszy programu obróbki (EXECSTRING)	63
1.3	Funkcje arytmetyczne.....	64
1.4	Operacje porównania i operacje logiczne.....	67
1.5	Korekcja dokładności w przypadku błędów porównania (TRUNC)	69
1.6	Minimum, maksimum i zakres zmiennych (MINVAL, MAXVAL i BOUND).....	71
1.7	Priorytet operacji.....	73
1.8	Możliwe konwersje typu.....	74
1.9	Operacja na łańcuchach znaków.....	75
1.9.1	Konwersja typu na STRING (AXSTRING)	76
1.9.2	Konwersja typu z STRING (NUMBER, ISNUMBER, AXNAME)	77
1.9.3	Powiązanie łańcuchów znaków (<<)	78
1.9.4	Zmiana na litery małe/duże (TOLOWER, TOUPPER)	79
1.9.5	Określenie długości łańcucha znaków (STRLEN)	80
1.9.6	Szukanie znaku/łańcucha znaków w łańcuchu znaków (INDEX, RINDEX, MINDEX, MATCH)	81
1.9.7	Wybór częściowego łańcucha znaków (SUBSTR)	82
1.9.8	Wybór pojedynczego znaku (STRINGVAR, STRINGFELD)	83
1.9.9	Formatowanie łańcucha znaków (SPRINT)	84
1.10	Skoki i rozgałęzienia w programie	93
1.10.1	Skok do początku programu (GOTOS)	93

1.10.2	Skoki w programie do znaczników skoku (GOTOB, GOTOF, GOTO, GOTOC)	94
1.10.3	Rozgałęzienie programu (CASE ... OF ... DEFAULT ...)	97
1.11	Powtórzenie programu (REPEAT, REPEATB, ENDLABEL, P).....	99
1.12	Struktury kontrolne.....	106
1.12.1	Pętla programowa z alternatywą (IF, ELSE, ENDIF)	107
1.12.2	Pętla programowa bez końca (LOOP, ENDLOOP)	109
1.12.3	Pętla FOR (FOR ... TO ..., ENDFOR)	110
1.12.4	Pętla programowa z warunkiem na początku pętli (WHILE, ENDWHILE)	112
1.12.5	Pętla programowa z warunkiem na końcu (REPEAT, UNTIL)	113
1.12.6	Przykład programu z kaskadowanymi strukturami kontrolnymi	114
1.13	Koordinacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM)	115
1.14	Procedura przerywania (ASUP)	120
1.14.1	Funkcja procedury przerywania	120
1.14.2	Sporządzenie procedury przerywania	121
1.14.3	Przyporządkowanie i uruchomienie procedury przerywania (SETINT, PRIO, BLSYNC)	122
1.14.4	Wyłączenie aktywności / reaktywowanie przyporządkowania procedury przerywania (DISABLE, ENABLE)	124
1.14.5	Skasowanie przyporządkowania procedury przerywania (CLRINT)	125
1.14.6	Szybkie cofnięcie od konturu (SETINT LIFTFAST, ALF)	126
1.14.7	Kierunek ruchu przy szybkim cofnięciu od konturu	128
1.14.8	Przebieg ruchów w przypadku procedur przerywania	131
1.15	Zamiana osi, zamiana wrzecion (RELEASE, GET, GETD)	132
1.16	Przekazanie osi do innego kanału (AXTOCHAN).....	137
1.17	Ustawienie działania danych maszynowych (NEWCONF).....	139
1.18	Zapisanie pliku (WRITE).....	140
1.19	Skasowanie pliku (DELETE).....	146
1.20	Odczyt wierszy w pliku (READ)	148
1.21	Sprawdzenie istnienia pliku (ISFILE).....	152
1.22	Odczyt informacji o pliku (FILEDATE, FILETIME, FILESIZE, FILESTAT, FILEINFO)	154
1.23	Obliczenie sumy kontrolnej przez pole (CHECKSUM)	158
1.24	Zaokrąglenie do góry (ROUNDUP)	160
1.25	Technika podprogramów	161
1.25.1	Informacje ogólnie	161
1.25.1.1	Podprogram	161
1.25.1.2	Nazwy podprogramów	162
1.25.1.3	Kaskadowanie podprogramów	163
1.25.1.4	Ścieżka szukania	164
1.25.1.5	Parametry formalne i aktualne	165
1.25.1.6	Przekazanie parametrów	166
1.25.2	Definicja podprogramu	168
1.25.2.1	Podprogram bez przekazania parametrów	168
1.25.2.2	Podprogram z przekazaniem parametrów Call-by-Value (PROC)	169
1.25.2.3	Podprogram z przekazaniem parametrów Call-by-Reference (PROC, VAR)	170
1.25.2.4	Zapisywanie modalnych funkcji G (SAVE)	172

1.25.2.5	Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami (SBLOF, SBLON)	173
1.25.2.6	Blokowanie wyświetlania aktualnego bloku (DISPLOF, DISPLON, ACTBLOCNO)	179
1.25.2.7	Oznakowanie podprogramów z przygotowaniem (PREPRO)	183
1.25.2.8	Powrót z podprogramu M17	184
1.25.2.9	Skok powrotny z podprogramu RET	185
1.25.2.10	Parametryzowalny powrót z podprogramu (RET ...)	186
1.25.3	Wywołanie podprogramu	193
1.25.3.1	Wywołanie podprogramu bez przekazania parametrów	193
1.25.3.2	Wywołanie podprogramu z przekazaniem parametrów (EXTERN)	195
1.25.3.3	Liczba powtórzeń programu (P)	197
1.25.3.4	Modalne wywołanie podprogramu (MCALL)	199
1.25.3.5	Pośrednie wywołanie podprogramu (CALL)	201
1.25.3.6	Pośrednie wywołanie podprogramu z podaniem części programu do wykonania (CALL BLOCK ... TO ...)	202
1.25.3.7	Pośrednie wywołanie programu programowanego w języku ISO (ISOCALL)	203
1.25.3.8	Wywołanie podprogramu z podaniem ścieżki i parametrami (PCALL)	205
1.25.3.9	Rozszerzenie ścieżki szukania przy wywołaniach podprogramu (CALLPATH)	206
1.25.3.10	Wykonywanie podprogramu zewnętrznego (EXTCALL)	208
1.25.4	Cykle	212
1.25.4.1	Parametryzowanie cykli użytkownika	212
1.26	Technika makr (DEFINE ... AS)	216
2	Zarządzanie plikami i programami	219
2.1	Pamięć programów	219
2.2	Pamięć robocza (CHANDATA, COMPLETE, INITIAL)	224
2.3	Instrukcja strukturyzacji w edytorze Step (SEFORM)	227
3	Obszary ochrony	229
3.1	Ustalenie obszarów ochrony (CPROTDEF, NPROTDEF)	229
3.2	Uaktywnienie / wyłączenie aktywności obszarów ochrony (CPROT, NPROT)	233
3.3	Sprawdzenie na naruszenie obszaru ochrony, ograniczenie obszaru pracy i ograniczenia softwareowe (CALCPOSI)	237
4	Specjalne polecenia wykonania ruchu	245
4.1	Ruch do pozycji kodowanych (CAC, CIC, CDC, CACP, CACN)	245
4.2	Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL)	246
4.3	Zespół spline (SPLINEPATH)	258
4.4	Kompresja bloków NC (COMPON, COMPCURV, COMPCAD, COMPOF)	260
4.5	Interpolacja wielomianowa (POLY, POLYPATH, PO, PL)	263
4.6	Ustawiane odniesienie do toru (SPATH, UPATH)	269
4.7	Pomiar przy pomocy sondy przełączającej, MEAS, MEAW	272
4.8	Rozszerzona funkcja pomiarowa (MEASA, MEAWA, MEAC) (opcja)	275
4.9	Funkcje specjalne dla użytkownika OEM (OMA1 ... OMA5, OEMIPO1, OEMIPO2, G810 ... G829)	284

4.10	Zmniejszenie posuwu ze zwłoką na narożach (FENDNORM, G62, G621)	285
4.11	Programowane kryterium końca ruchu (FINEA, COARSEA, IPOENDA, IPOBRKA, ADISPOSA).....	286
4.12	Programowany zestaw parametrów serwo (SCPARA).....	289
5	Transformacje współrzędnych (FRAME)	291
5.1	Transformacja współrzędnych przez zmienną frame	291
5.1.1	Predefiniowana zmienna frame (\$P_BFRAME, \$P_IFRAME, \$P_PFRAME, \$P_ACTFRAME)	293
5.2	Przyporządkowanie wartości zmiennym frame / frame	298
5.2.1	Bezpośrednie przyporządkowanie wartości (wartość osi, kąt, skala)	298
5.2.2	Odczyt i zmiana komponentów frame (TR, FI, RT, SC, MI)	301
5.2.3	Powiązanie kompletnych frame	302
5.2.4	Definicja nowych frame (DEF FRAME)	304
5.3	Przesunięcie zgrubne i dokładne (CFINE, CTRANS).....	305
5.4	Zewnętrzne przesunięcie punktu zerowego	307
5.5	Przesunięcie preset (PRESETON).....	308
5.6	Obliczenie frame z 3 punktów pomiarowych w przestrzeni (MEAFRAME)	310
5.7	Frame globalne dla NCU	314
5.7.1	Frame kanałowe (\$P_CHBFR, \$P_UBFR)	315
5.7.2	Frame działające w kanale	316
6	Transformacje	321
6.1	Ogólne programowanie rodzajów transformacji	321
6.1.1	Ruchy orientacji przy transformacjach	324
6.1.2	Przegląd transformacji orientacji TRAORI	327
6.2	Transformacje trzy-, cztero- i pięcioosiowe (TRAORI)	329
6.2.1	Zależności ogólne głowicy narzędziowej Kardana	329
6.2.2	Transformacje trzy-, cztero- i pięcioosiowe (TRAORI)	332
6.2.3	Warianty programowania orientacji i położenie podstawowe (OTIRESET)	334
6.2.4	Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT)	335
6.2.5	Frezowanie czołowe (frezowanie 3D A4, B4, C4, A5, B5, C5)	342
6.2.6	Odniesienie osi orientacji (ORIWKS, ORIMKS)	344
6.2.7	Programowanie osi orientacji (ORIXES, ORIVECT, ORIEULER, ORIRPY, ORIRPY2, ORIVIRT1, ORIVIRT2)	346
6.2.8	Programowanie orientacji wzdłuż pobocznic stożka (ORIPANE, ORICONCW, ORICONCCW, ORICONTO, ORICONIO)	348
6.2.9	Zadanie orientacji dwóch punktów kontaktowych (ORICURVE, PO[XH]=, PO[YH]=, PO[ZH]=)	352
6.3	Wielomiany orientacji (PO[kąt], PO[współrzedna])	354
6.4	Obroty orientacji narzędzia (ORIROTA, ORIROTR, ORIROTT, ORIROTC, THETA).....	356
6.5	Orientacje w stosunku do toru	359
6.5.1	Rodzaje orientacji w stosunku do toru	359
6.5.2	Odniesiony do toru obrót orientacji narzędzia (ORIPATH, ORIPATHS, kąt obrotu)	361
6.5.3	Interpolacja obrotu narzędzia względem toru (ORIROTC, THETA)	362

6.5.4	Wygladzanie przebiegu orientacji (ORIPATHS A8=, B8=, C8=)	364
6.6	Kompresja orientacji (COMPON, COMPCURV, COMPCAD)	366
6.7	Wygladzanie przebiegu orientacji (ORISON, ORISOF)	369
6.8	Transformacja kinematyczna	371
6.8.1	Obróbka frezarska na częściach toczonych (TRANSMIT)	371
6.8.2	Transformacja pobocznicy walca (TRACYL)	375
6.8.3	Oś skośna (TRAANG)	383
6.8.4	Programowanie osi skośnej (G05, G07)	386
6.9	Ruch kartezjański PTP	388
6.9.1	PTP przy TRANSMIT	393
6.10	Warunki brzegowe przy wyborze transformacji	397
6.11	Cofnięcie wyboru transformacji (TRAFOOF)	398
6.12	Transformacje powiązane (TRACON, TRAFOOF)	399
7	Korekcje narzędzi	401
7.1	Pamięć korekcji	401
7.2	Korekcje addytywne	404
7.2.1	Wybranie korekcji addytywnych (DL)	404
7.2.2	Ustalenie zużycia i wartości ustawczych (\$TC_SCPxy[t,d], \$TC_ECPxy[t,d])	406
7.2.3	Skasowanie korekcji addytywnych (DELDL)	407
7.3	Traktowanie specjalne korekcji narzędzia	408
7.3.1	Lustrzane odbicie długości narzędzia	410
7.3.2	Reakcja na znak zużycia	411
7.3.3	Układ współrzędnych aktywnej obróbki (TOWSTD, TOWMCS, TOWWCS, TOWBCS, TOWTCS, TOWKCS)	412
7.3.4	Długość narzędzia i zmiana płaszczyzny	415
7.4	Korekcja narzędzia online (PUTFTOCF, FCTDEF, PUTFTOC, FTOCON, FTOCOF)	416
7.5	Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D (CUT3DC..., CUT3DF...)	421
7.5.1	Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D (CUT3DC, CUT3DF, CUT3DFS, CUT3DFF, ISD)	421
7.5.2	Korekcja narzędzia 3D: frezowanie obwodowe, frezowanie czołowe	423
7.5.3	Korekcja narzędzia 3D: kształty narzędzi i dane narzędzi dla frezowania czołowego	425
7.5.4	Korekcja narzędzia 3D: Korekcja po torze, zakrzywienie toru, głębokość wglębienia (CUT3DC, ISD)	426
7.5.5	Korekcja narzędzia 3D: naroża wewnętrzne/zewnętrzne i metoda punktu przecięcia (G450/G451)	429
7.5.6	Korekcja narzędzia 3D: frezowanie obwodowe 3D z płaszczyznami ograniczającymi	430
7.5.7	Korekcja narzędzia 3D: Uwzględnienie powierzchni ograniczającej (CUT3DCC, CUT3DCCD)	431
7.6	Orientacja narzędzia (ORIC, ORID, OSOF, OSC, OSS, OSSE, ORIS, OSD, OST)	435
7.7	Dowolne nadawanie numerów D, numer ostrza	441
7.7.1	Dowolne nadawanie numerów D, numer ostrza (adres CE)	441
7.7.2	Dowolne nadawanie numerów D: sprawdzenie numerów D (CHKDNO)	441
7.7.3	Dowolne nadawanie numerów D: Zmiana nazw numerów D (GETDNO, SETDNO)	442
7.7.4	Dowolne nadawanie numerów D: Określenie numeru T do zadanego numeru D (GETACTTD)	443

7.7.5	Dowolne nadawanie numerów D: ustawienie nie obowiązywania numerów D (DZERO)	444
7.8	Kinematyka nośnika narzędzi	445
7.9	Korekcja długości narzędzia dla orientowalnych nośników narzędzi (TCARR, TCOABS, TCOFR, TCOFRX, TCOFRY, TCOFRZ).....	451
7.10	Korekcja długości narzędzia online (TOFFON, TOFFOF).....	454
7.11	Modyfikacja danych skrawania w przypadku narzędzi obrotowych (CUTMOD).....	457
8	Zachowanie się w ruchu po torze	463
8.1	Sterowanie styczne (TANG, TANGON, TANGOF, TLIFT, TANGDEL)	463
8.2	Przebieg posuwu (FNORM, FLIN, FCUB, FPO).....	470
8.3	Przebieg programu z pamięcią przebiegu wyprzedzającego (STOPFIFO, STARTFIFO, FIFOCTRL, STOPRE)	475
8.4	Warunkowo przerywalne segmenty programu (DELAYFSTON, DELAYFSTOF).....	478
8.5	Zablokowanie miejsca w programie dla SERUPRO (IPTRLOCK, IPTRUNLOCK)	483
8.6	Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN).....	486
8.7	Sterowanie prowadzeniem ruchu	495
8.7.1	Procentowa korekcja przyspieszenia drugiego stopnia (JERKLIM)	495
8.7.2	Procentowa korekcja prędkości (VELOLIM)	496
8.7.3	Przykład programu dla JERKLIM i VELOLIM	499
8.8	Programowana tolerancja konturu/orientacji (CTOL, OTOL, ATOL)	500
8.9	Tolerancja przy ruchach G0 (STOLF).....	504
9	Sprzężenia osi	507
9.1	Nadażanie (TRAILON, TRAILOF)	507
9.2	Tablice krzywych (CTAB)	511
9.2.1	Definiowanie tablic krzywych (CTABDEF, CTABEND)	512
9.2.2	Sprawdzenie istnienia pliku tablicy krzywych (CTABEXISTS)	518
9.2.3	Kasowanie tablic krzywych (CTABDEL)	519
9.2.4	Zablokowanie tablic krzywych przed skasowaniem i zastąpieniem (CTABLOCK, CTABUNLOCK)	520
9.2.5	Tablice krzywych: określenie właściwości tablicy (CTABID, CTABISLOCK, CTABMEMTYP, CTABPERIOD)	521
9.2.6	Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX)	523
9.2.7	Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL)	528
9.3	Osiowe sprzężenie wartości wiodącej (LEADON, LEADOF).....	530
9.4	Przekładnia elektroniczna (EG)	536
9.4.1	Zdefiniowanie przekładni elektronicznej (EGDEF)	536
9.4.2	Włączenie przekładni elektronicznej (EGON, EGONSYN, EGONSUNE)	538
9.4.3	Wyłączenie przekładni elektronicznej (EGOFS, EGOFC)	541

9.4.4	Skasowanie definicji przekładni elektronicznej (EGDEL)	542
9.4.5	Posuw na obrót (G95) / przekładnia elektroniczna (FPR)	542
9.5	Wrzeciono synchroniczne	543
9.5.1	Wrzeciono synchroniczne: Programowanie (COUPDEF, COUPDEL, COUPON, COUPONC, COUPOF, COUPOFS, COUPRES, WAITC)	544
9.6	Zespół master/slave (MASLDEF, MASLDEL, MASLON, MASLOF, MASLOFS)	555
10	Akcje synchroniczne ruchu	559
10.1	Podstawy	559
10.1.1	Zakres obowiązywania i kolejność obróbki (ID, IDS)	561
10.1.2	Cykliczne sprawdzanie warunku (WHEN, WHENEVER, FROM, EVERY)	563
10.1.3	Akcje (DO)	565
10.2	Operatory dla warunków i akcji	566
10.3	Zmienne przebiegu głównego dla akcji synchronicznych	568
10.3.1	Zmienne systemowe	568
10.3.2	Implicite zmiana typu	570
10.3.3	Zmienne GUD	571
10.3.4	Domyślny identyfikator osi (NO_AXIS)	573
10.3.5	Znacznik akcji synchronicznej (\$AC_MARKER[n])	574
10.3.6	Parametry akcji synchronicznych (\$AC_PARAM[n])	575
10.3.7	Parametry obliczeniowe (\$R[n])	575
10.3.8	Odczyt i zapis danych maszynowych NC i danych ustawczych NC	576
10.3.9	Zmienna zegarowa (\$AC_Timer[n])	578
10.3.10	Zmienne FIFO (\$AC_FIFO1[n] ... \$AC_FIFO10[n])	579
10.3.11	Informacja o typach bloków w interpolatorze (\$AC_BLOCKTYPE, \$AC_BLOCKTYPEINFO, \$AC_SPLITBLOCK)	581
10.4	Akcje w akcjach synchronicznych	584
10.4.1	Przegląd możliwych akcji w akcjach synchronicznych	584
10.4.2	Wyprowadzenie funkcji pomocniczych	586
10.4.3	Ustawienie blokady wczytywania (RDISABLE)	587
10.4.4	Cofnięcie zatrzymania przebiegu wyprzedzającego (STOPREOF)	588
10.4.5	Skasowanie pozostałej drogi (DELDTG)	589
10.4.6	Definicja wielomianu (FCTDEF)	591
10.4.7	Funkcja synchroniczna (SYNFCT)	594
10.4.8	Regulacja odstępu z ograniczoną korekcją (\$AA_OFF_MODE)	597
10.4.9	Korekcja narzędzia online (FTOC)	600
10.4.10	Korekcja długości narzędzia online (\$AA_TOFF)	603
10.4.11	Ruchy pozycjonowania	605
10.4.12	Pozycjonowanie osi (POS)	606
10.4.13	Pozycja w zadanym zakresie odniesienia (POSRANGE)	608
10.4.14	Wystartowanie/zatrzymanie osi (MOV)	609
10.4.15	Zamiana osi (RELEASE, GET)	610
10.4.16	Posuw osiowy (FA)	614
10.4.17	Softwareowy wyłącznik krańcowy	614
10.4.18	Koordinacja osi	615
10.4.19	Ustawienie wartości rzeczywistej (PRESETON)	616
10.4.20	Cofnięcie zezwolenia dla obrotu pojemnika osi (AXCTSWEC)	617
10.4.21	Ruchy wrzeciona	620
10.4.22	Nadążanie (TRAILON, TRAILOF)	621
10.4.23	Sprężenie wartości wiodącej (LEADON, LEADOF)	623

10.4.24	Pomiar (MEAWA, MEAC)	626
10.4.25	Inicjalizacja zmiennych tablicowych (SET, REP)	627
10.4.26	Ustawienie/skasowanie znaczników czekania (SETM, CLEARM)	628
10.4.27	Reakcje na błąd (SETAL)	629
10.4.28	Ruch do twardego zderzaka (FXS, FXST, FXSW, FOCON, FOCOF)	630
10.4.29	Określenie kąta stycznej do toru w akcjach synchronicznych	632
10.4.30	Określenie aktualnego korektora	633
10.4.31	Ocena obciążenia przez zapotrzebowanie akcji synchronicznych na czas	634
10.5	Cykle technologiczne	636
10.5.1	Zmienna kontekstowa (\$P_TECCYCLE)	639
10.5.2	Parametry call-by-value	640
10.5.3	Inicjalizacja parametrów domyślnych	640
10.5.4	Sterowanie wykonywaniem cykli technologicznych (ICYCOF, ICYCON)	641
10.5.5	Kaskadowanie cykli technologicznych	642
10.5.6	Cykle technologiczne w wykonywanych pojedynczymi blokami akcjach synchronicznych	642
10.5.7	Struktury kontrolne (IF)	643
10.5.8	Instrukcje skoku (GOTO, GOTOF, GOTOB)	643
10.5.9	Zablokowanie, zwolnienie, cofnięcie (LOCK, UNLOCK, RESET)	644
10.6	Skasowanie akcji synchronicznej (CANCEL)	646
10.7	Zachowanie się sterowania w określonych stanach roboczych	647
11	Ruch wahliwy	651
11.1	Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB)	651
11.2	Ruch wahliwy sterowany przez akcje synchroniczne (OSCILL)	657
12	Tłoczenie i cięcie	665
12.1	Uaktywnienie, wyłączenie aktywności	665
12.1.1	Tłoczenie i cięcie wł. lub wył. (SPOF, SON, PON, SONS, PONS, PDELAYON, PDELAYOF, PUNCHACC)	665
12.2	Automatyczne przygotowanie drogi	670
12.2.1	Podział drogi w przypadku osi uczestniczących w tworzeniu konturu	673
12.2.2	Podział drogi w przypadku pojedynczych osi	675
13	Szlifowanie	677
13.1	Specyficzny dla szlifowania nadzór narzędzia w programie obróbki (TMON, TMOF)	677
14	Dalsze funkcje	679
14.1	Funkcje osi (AXNAME, AX, SPI, AXTOSPI, ISAXIS, AXSTRING, MODAXVAL)	679
14.2	Przełączalne osie geometryczne (GEOAX)	682
14.3	Pojemnik osi (AXCTSWE, AXCTSWED, AXCTSWEC)	687
14.4	Czekanie na obowiązującą pozycję osi (WAITENC)	693
14.5	Sprawdzenie występującego zakresu językowego NC (STRINGIS)	695
14.6	Wywołanie funkcji ISVAR i odczyt indeksu tablicy danych maszynowych	699
14.7	Przyswojenie charakterystyk kompensacji (QECLRNON, QECLRNOF)	701
14.8	Interaktywne wywołanie okna z programu obróbki (MMC)	703

14.9	Czas przebiegu programu / licznik obrabianych przedmiotów	704
14.9.1	Czas przebiegu programu / licznik obrabianych przedmiotów (przegląd)	704
14.9.2	Czas przebiegu programu	705
14.9.3	Licznik obrabianych przedmiotów	709
14.10	Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (EXTOPEN, WRITE, EXTCLOSE)	710
14.11	Alarmy (SETAL).....	720
14.12	Niezależne napędy, rozszerzone zatrzymanie i wycofanie (ESR)	721
14.12.1	Zaprojektowanie zatrzymania niezależnego dla napędu (ESRS)	721
14.12.2	Zaprojektowanie wycofania niezależnego dla napędu (ESRR)	722
15	Własne programy obróbki	725
15.1	Funkcje wspierające skrawanie.....	725
15.2	Sporządzenie tablicy konturu (CONTPRON)	726
15.3	Sporządzenie kodowanej tablicy konturu (CONTDCON)	732
15.4	Obliczenie punktu przecięcia między dwoma elementami konturu (INTERSEC).....	736
15.5	Przejsie pojedynczymi blokami elementów konturu w tablicy (EXECTAB)	738
15.6	Obliczenie danych okręgu (CALCDAT)	739
15.7	Wyłączenie przygotowania konturu (EXECUTE).....	741
16	Zewnętrzne programowanie cykli	743
16.1	Cykle technologiczne.....	743
16.1.1	Wprowadzenie	743
16.1.2	Wiercenie, nawiercanie - CYCLE81	745
16.1.3	Wiercenie, pogłębianie czołowe - CYCLE82	746
16.1.4	Rozwiercanie - CYCLE85	747
16.1.5	Wiercenie głębokich otworów - CYCLE83	748
16.1.6	Wytaczanie - CYCLE86	750
16.1.7	Gwintowanie otworu bez oprawki kompensacyjnej - CYCLE84	751
16.1.8	Gwintowanie otworu z oprawką kompensacyjną - CYCLE840	754
16.1.9	Wiercenie otworu z frezowaniem gwintu - CYCLE78	756
16.1.10	Dowolne pozycje - CYCLE802	758
16.1.11	Szereg otworów - HOLES1	760
16.1.12	Siatka albo ramka - CYCLE801	761
16.1.13	Okrąg otworów - HOLES2	762
16.1.14	Frezowanie płaszczyzny - CYCLE61	763
16.1.15	Frezowanie kieszeni prostokątnej - POCKET3	765
16.1.16	Frezowanie kieszeni kołowej - POCKET4	768
16.1.17	Frezowanie czopa prostokątnego - CYCLE76	770
16.1.18	Frezowanie czopa kołowego - CYCLE77	772
16.1.19	Wielobok - CYCLE79	774
16.1.20	Rowek podłużny - SLOT1	776
16.1.21	Rowek kołowy - SLOT2	779
16.1.22	Frezowanie rowka otwartego - CYCLE899	781
16.1.23	Otwór podłużny - LONGHOLE	783
16.1.24	Frezowanie gwintu - CYCLE70	785
16.1.25	Cykl grawerowania - CYCLE60	787
16.1.26	Wywołanie konturu - CYCLE62	790

16.1.27	Frezowanie konturu - CYCLE72	791
16.1.28	Wiercenie wstępne kieszeni konturowej - CYCLE64	794
16.1.29	Frezowanie kieszeni konturowej - CYCLE63	796
16.1.30	Skrawanie warstwowe - CYCLE951	798
16.1.31	Wytoczenie - CYCLE930	801
16.1.32	Podcięcie kształtowe - CYCLE940	804
16.1.33	Toczenie gwintu - CYCLE99	807
16.1.34	Łańcuch gwintów - CYCLE98	810
16.1.35	Przecinanie - CYCLE92	813
16.1.36	Toczenie wcinające konturu - CYCLE952	815
16.1.37	Skręt - CYCLE800	819
16.1.38	"Obróbka szybkościowa" - CYCLE832	822
16.1.39	Skrawanie szybkościowe (HSC) - CYCLE_HSC	823
17	Tablice	825
17.1	Instrukcje	825
17.2	Instrukcje: Dostępność w przypadku SINUMERIK 828D.....	879
17.3	Aktualny język w HMI.....	901
A	Aneks	903
A.1	Lista skrótów.....	903
A.2	Przegląd dokumentacji	908
	Glosariusz	911

Elastyczne programowanie NC

1.1 Zmienne

1.1.1 Informacje ogólne dot. zmiennych

Dzięki zastosowaniu zmiennych, w szczególności w połączeniu z funkcjami obliczeniowymi i strukturami kontrolnymi, można ekstremalnie elastycznie kształtować programy obróbki i cykle. W tym celu system udostępnia trzy różne rodzaje zmiennych:

- Zmienne systemowe

Zmienne systemowe są zdefiniowanymi w systemie i udostępnionymi użytkownikowi zmiennymi o stałym znaczeniu. Są one też czytane i zapisywane przez oprogramowanie systemowe. Przykład: Dane maszynowe

Znaczenie zmiennej systemowej co do jej właściwości, jest zadane przez system. Właściwości mogą jednak w małym zakresie zostać jeszcze dopasowane przez użytkownika w drodze redefinicji. Patrz "Redefinicja zmiennych systemowych, zmiennych użytkownika i poleceń językowych NC (REDEF) [Strona 31]"

- Zmienne użytkownika

Zmiennymi użytkownika są zmienne, których znaczenie nie jest znane systemowi i na które system też nie reaguje. Znaczenie jest ustalane wyłącznie przez użytkownika.

Zmienne użytkownika są podzielone na:

- Predefiniowane zmienne użytkownika

Predefiniowanymi zmiennymi użytkownika są zmienne już zdefiniowane w systemie, których liczbę użytkownik musi już tylko sparametryzować przez specyficzne dane maszynowe. Właściwości tych zmiennych użytkownik może w najwyższym stopniu dopasować. Patrz "Redefinicja zmiennych systemowych, zmiennych użytkownika i poleceń językowych NC (REDEF) [Strona 31]".

- Zmienne definiowane przez użytkownika

Zmienne definiowane przez użytkownika są zmiennymi, które są definiowane wyłącznie przez użytkownika i tworzone przez system dopiero w czasie przebiegu. Ich liczbę, typ danych, widoczność i wszystkie dalsze właściwości ustala wyłącznie użytkownik.

Patrz "Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]"

Patrz również

Zmienne systemowe Zmienne systemowe [Strona 18]

Predefiniowane zmienne użytkownika: parametry obliczeniowe (R) Predefiniowane zmienne użytkownika: parametry obliczeniowe (R) [Strona 21]

Predefiniowane zmienne użytkownika: zmienne link Predefiniowane zmienne użytkownika: zmienne link [Strona 23]

Atrybut: wartość inicjalizacyjna Atrybut: wartość inicjalizacyjna [Strona 34]

Atrybut: wartości graniczne (LLI, ULI) Atrybut: wartości graniczne (LLI, ULI) [Strona 37]

Atrybut: jednostka fizyczna (PHU) Atrybut: jednostka fizyczna (PHU) [Strona 39]

Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB) Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB) [Strona 41]

Przegląd atrybutów definiowalnych i redefiniowalnych Przegląd atrybutów definiowalnych i redefiniowalnych [Strona 46]

Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP) Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP) [Strona 47]

Typy danych Typy danych [Strona 55]

1.1.2 Zmienne systemowe

Zmienne systemowe są zmiennymi predefiniowanymi w systemie, które w programach obróbki i cyklach zapewniają dostęp do aktualnej parametryzacji sterowania, jak też do stanów maszyny, sterowania i procesu.

Zmienne przebiegu wyprzedzającego

Jako zmienne przebiegu wyprzedzającego są określane zmienne systemowe, które są czytane i zapisywane w kontekście przebiegu wyprzedzającego, np. w chwili interpretacji bloku programu obróbki, w którym jest zaprogramowana zmienna systemowa. Zmienne przebiegu wyprzedzającego nie wyzwalają zatrzymania tego przebiegu.

Zmienne przebiegu głównego

Jako zmienne przebiegu głównego są określane zmienne systemowe, które są czytane i zapisywane w kontekście przebiegu głównego, np. w chwili bloku programu obróbki, w którym jest zaprogramowana zmienna systemowa. Zmiennymi przebiegu głównego są:

- Zmienne systemowe, które mogą być programowane w akcjach synchronicznych (odczyt/zapis)
- Zmienne systemowe, które mogą być programowane w programie obróbki i wyzwalają zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego (odczyt/zapis)
- Zmienne systemowe, które mogą być programowane w programie obróbki, a których wartość jest określana w przebiegu wyprzedzającym ale zapisywana dopiero w przebiegu głównym (synchronicznie z przebiegiem głównym: tylko zapis)

Usystematyzowanie prefiksów

W celu specjalnego oznaczenia zmiennych systemowych nazwa jest w normalnym przypadku poprzedzona prefiksem, który składa się ze znaku \$, po którym następuje jedna lub dwie litery i podkreślenie:

\$ + 1. Litera	Znaczenie: Rodzaj danych
Zmienne systemowe, które są czytane / zapisywane w przebiegu wyprzedzającym	
\$M	Dane maszynowe ¹⁾
\$S	Dane ustawcze, obszary ochrony ¹⁾
\$T	Dane zarządzania narzędziami
\$P	Wartości programowane
\$C	Zmienne cykli ISO
\$O	Dane opcji
R	Parametry R (parametry obliczeniowe) ²⁾
Zmienne systemowe, które są czytane / zapisywane w przebiegu głównym	
\$\$M	Dane maszynowe ¹⁾
\$\$S	Dane ustawcze ¹⁾
\$A	Aktualne dane przebiegu głównego
\$V	Dane serwo
\$R	Parametry R (parametry obliczeniowe) ²⁾
¹⁾ Przy zastosowaniu danych maszynowych i ustawczych w programie obróbki / cyklu, jako zmienna przebiegu wyprzedzającego prefiks jest pisany ze znakiem \$. Przy zastosowaniu w akcjach synchronicznych jako zmienna przebiegu głównego prefiks jest pisany z dwoma znakami \$. ²⁾ Przy zastosowaniu parametru R w programie obróbki / cyklu jako zmienna przebiegu wyprzedzającego prefiks nie jest pisany, np. R10. Przy zastosowaniu w akcji synchronicznej jako zmienna przebiegu głównego jest jako prefiks pisany znak \$, np. \$R10.	
2. Litera	Znaczenie: widoczność
N	Zmienna globalna dla NCK (NCK)
C	Zmienna kanałowa (Channel)
A	Zmienna osiowa (Axis)

Warunki brzegowe

Wyjątki w usystematyzowaniu prefiksów

Następujące zmienne systemowe odbiegają od podanego usystematyzania prefiksów:

- \$TC_...: 2. litera C wskazuje tutaj nie na kanałowe lecz na specyficzne dla uchwytu narzędzia zmienne systemowe (TC = Tool Carrier)
- \$P_ ...: Kanałowe zmienne systemowe

Zastosowanie danych maszynowych i ustawczych w akcjach synchronicznych

Przy zastosowaniu danych maszynowych i ustawczych w akcjach synchronicznych można określić poprzez prefiks, czy dane te są czytane/zapisywane synchronicznie z przebiegiem wyprzedzającym czy głównym.

Gdy dana pozostaje podczas obróbki niezmieniona, odczyt może następować synchronicznie z przebiegiem wyprzedzającym. Prefiks danej maszynowej lub ustawczej jest w tym celu pisany ze znakiem \$:

Kod programu

```
ID=1 WHENEVER G710 $AA_IM[Z] < $SA_OSCILL_REVERSE_POS2[Z]-6 DO $AA_OVR[X]=0
```

Gdy dana jest podczas obróbki zmieniana, odczyt / zapis musi następować synchronicznie z przebiegiem głównym. Prefiks danej maszynowej lub ustawczej jest w tym celu pisany z dwoma znakami \$:

Kod programu

```
ID=1 WHENEVER $AA_IM[Z] < $$SA_OSCILL_REVERSE_POS2[Z]-6 DO $AA_OVR[X]=0
```

Wskazówka

Zapis danych maszynowych

Przy zapisie danej maszynowej lub ustawczej należy zwracać uwagę, by aktywny poziom dostępu przy wykonywaniu programu obróbki / cyklu pozwalał na dostęp w celu zapisu i by działanie danej było "IMMEDIATE".

Literatura

Wyszczególnienie właściwości wszystkich zmiennych systemowych znajduje się w:

Podręcznik lista Zmienne systemowe

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.3 Predefiniowane zmienne użytkownika: parametry obliczeniowe (R)

Funkcja

Parametry obliczeniowe albo parametry R są predefiniowaną zmienną użytkownika o określeniu R, definiowaną jako tablica o typie danych `REAL`. Ze względów historycznych dla parametrów R jest oprócz pisowni z indeksem tablicy np. `R[10]` również dozwolona pisownia bez indeksu tablicy np. `R10`.

Przy zastosowaniu w akcjach synchronicznych musi nastąpić poprzedzenie literą \$ np. `$R10`.

Składnia

Przy zastosowaniu jako zmienna przebiegu wyprzedzającego:

`R<n>`

`R[<wyrażenie>]`

Przy zastosowaniu jako zmienna przebiegu głównego:

`$R<n>`

`$R[<wyrażenie>]`

Znaczenie

R:	Identyfikator przy zastosowaniu jako zmienna przebiegu wyprzedzającego np. w programie obróbki
\$R:	Identyfikator przy zastosowaniu jako zmienna przebiegu głównego, np. w akcjach synchronicznych
Typ:	REAL
Zakres wartości:	Przy zapisie nie wykładniczym: $\pm (0.000\ 0001 \dots 9999\ 9999)$
	Wskazówka: Jest dozwolonych maksymalnie 8 miejsc dziesiętnych
	Przy zapisie wykładniczym: $\pm (1*10^{-300} \dots 1*10^{+300})$
	Wskazówka:
	<ul style="list-style-type: none"> • Notacja: <mantysa>EX<wykładnik> np. 8.2EX-3 • Jest dozwolonych maksymalnie 10 znaków łącznie ze znakiem liczby i kropką dziesiętną.

<n>:	Numer parametru R
Typ:	INT
Zakres wartości:	0 - MAX_INDEX
	Wskazówka
	MAX_INDEX wynika ze sparametryzowanej liczby parametrów R:
	MAX_INDEX = (MD28050 \$MN_MM_NUM_R_PARAM) - 1
<wyrażenie>:	Indeks tablicy
	Jako indeks tablicy można podać dowolne wyrażenie, jak długo wynik wyrażenia można zamienić na typ danych INT (INT, REAL, BOOL, CHAR)

Przykład

Przyporządkowania do parametrów R i zastosowanie parametrów R w funkcjach matematycznych:

Kod programu	Komentarz
R0=3.5678	; Przyporządkowanie w przebiegu wyprzedzającym
R[1]=-37.3	; Przyporządkowanie w przebiegu wyprzedzającym
R3=-7	; Przyporządkowanie w przebiegu wyprzedzającym
\$R4=-0.1EX-5	; Przyporządkowanie w przebiegu głównym: $R4 = -0.1 * 10^{-5}$
\$R[6]=1.874EX8	; Przyporządkowanie w przebiegu głównym: $R6 = 1.874 * 10^8$
R7=SIN(25.3)	; Przyporządkowanie w przebiegu wyprzedzającym
R[R2]=R10	; Adresowanie pośrednie przez parametry R
R[(R1+R2)*R3]=5	; Adresowanie pośrednie przez wyrażenie matematyczne
X=(R1+R2)	; Wykonaj ruch w osi X do pozycji wynikającej z sumy R1 i R2
Z=SQRT(R1*R1+R2*R2)	; Wykonaj ruch w osi Z do pozycji pierwiastek kwadratowy z $(R1^2 + R2^2)$

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.4 Predefiniowane zmienne użytkownika: zmienne link

Funkcja

Poprzez zmienne link mogą w ramach funkcji "NCU-Link" być wymieniane dane cykliczne między NCU, które są ze sobą połączone w sieci. Umożliwiają one przy tym specyficzny dla formatu danych dostęp do pamięci zmiennych link. Pamięć zmiennych link jest odnośnie zarówno wielkości jak też struktury danych ustalana przez użytkownika / producenta maszyny specyficznie dla urządzenia.

Zmienne link są globalnymi dla systemu zmiennymi użytkownika, które przy zaprojektowanej komunikacji link mogą być czytane i zapisywane w programach obróbki i cyklach przez wszystkie NCU zespołu link. W przeciwieństwie do globalnych zmiennych użytkownika (GUD) zmienne link mogą być stosowane również w akcjach synchronicznych.

W przypadku urządzeń bez aktywnej NCU-Link, zmienne link mogą lokalnie w sterowaniu być stosowane oprócz globalnych zmiennych użytkownika (GUD), jako dodatkowe globalne zmienne użytkownika.

Składnia

```
$A_DLB [<indeks>]
$A_DLW [<indeks>]
$A_DLB [<indeks>]
$A_DLW [<indeks>]
```

Znaczenie

\$A_DLB:	Zmienna link dla formatu danych BYTE (1 bajt)
	Typ danych: UINT
	Zakres 0 ... 255
	wartości:
\$A_DLW:	Zmienna link dla formatu danych WORD (2 bajty)
	Typ danych: INT
	Zakres -32768 ... 32767
	wartości:
\$A_DLD:	Zmienna link dla formatu danych DWORD (4 bajty)
	Typ danych: INT
	Zakres -2147483648 ... 2147483647
	wartości:
\$A_DLR:	Zmienna link dla formatu danych REAL (8 bajtów)
	Typ danych: REAL
	Zakres $\pm(2,2 \cdot 10^{-308} \dots 1,8 \cdot 10^{+308})$
	wartości:

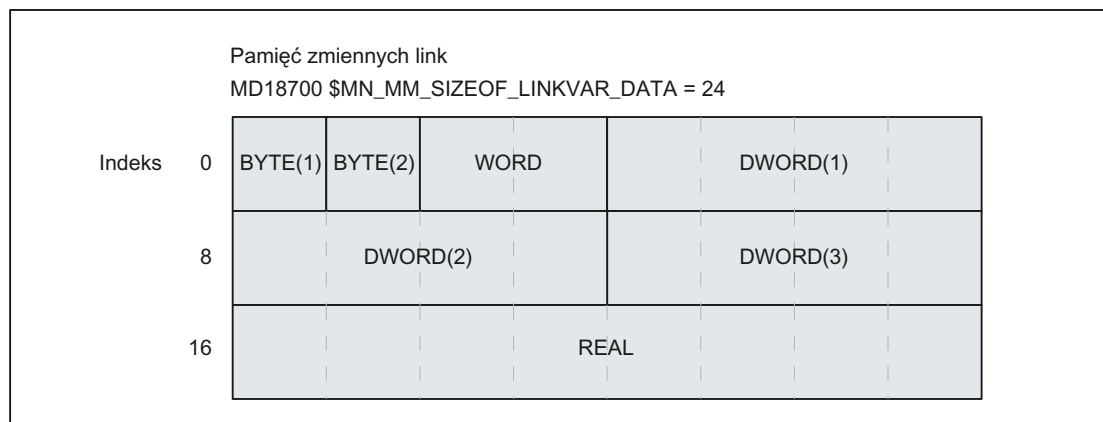
<indeks>:	Indeks adresowy w bajtach, licząc od początku pamięci zmiennych link
Typ danych:	INT
Zakres wartości:	0 - MAX_INDEX
	Wskazówka
	<ul style="list-style-type: none"> MAX_INDEX wynika ze sparametryzowanej wielkości pamięci zmiennych link: $\text{MAX\_INDEX} = (\text{MD18700 } \\$\text{MN_MM_SIZEOF_LINKVAR_DATA}) - 1$ Wolno programować indeksy tylko tak, by bajty adresowane w pamięci zmiennych link leżały na granicy formatu danych $\Rightarrow$ indeks = $n * \text{bajty}$, gdzie $n = 0, 1, 2, \dots$ <ul style="list-style-type: none"> $\\$A_DLB[i] : i = 0, 1, 2, \dots$ $\\$A_DLW[i] : i = 0, 2, 4, \dots$ $\\$A_DLD[i] : i = 0, 4, 8, \dots$ $\\$A_DLR[i] : i = 0, 8, 16, \dots$

Przykład

W urządzeniu automatyzacyjnym są 2 NCU: NCU1 i NCU2. Do NCU1 jest przyłączona oś maszyny AX2, ruch w której jest wykonywany z NCU2, jako w osi link.

NCU1 zapisuje cyklicznie wartość zadaną prądu ($\$A\_CURR$) osi AX2 w pamięci zmiennych link. NCU2 czyta cyklicznie wartość rzeczywistą prądu przesyłaną przez komunikację link i przy przekroczeniu wartości granicznej wyświetla alarm 61000.

Struktura danych w pamięci zmiennych link jest przedstawiona na następującym rysunku. Wartość rzeczywista prądu jest przenoszona przez wartość REAL.

NCU1

NCU1 zapisuje w statycznej akcji synchronicznej, cyklicznie w takcie IPO, wartość rzeczywistą prądu osi AX2 przez zmienną link $\$A\_DLR[16]$ w pamięci zmiennych link.

Kod programu

```
N111 IDS=1 WHENEVER TRUE DO $A_DLR[16]=$VA_CURR[AX2]
```


NCU2

NCU2 czyta w statycznej akcji synchronicznej, cyklicznie w takcie IPO, wartość rzeczywistą prądu osi AX2 przez zmienną link \$A_DLR[16] z pamięci zmiennych link. Jeżeli wartość rzeczywista prądu jest większa niż 23.0 A, jest wyświetlany alarm 61000.

Kod programu
N222 IDS=1 WHEN \$A_DLR[16] > 23.0 DO SETAL(61000)

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.5 Definicja zmiennych użytkownika (DEF)**Funkcja**

Przy pomocy polecenia **DEF** można definiować własne zmienne i wyposażać je w wartości. W odróżnieniu od zmiennych systemowych są one określane jako zmienne definiowane przez użytkownika lub zmienne użytkownika (User Data).

Odpowiednio do zakresu obowiązywania, tzn. zakresu w którym zmienna jest widoczna, są następujące kategorie zmiennych użytkownika:

- Lokalne zmienne użytkownika (LUD)

Lokalnymi zmiennymi użytkownika (LUD) są zmienne, które są zdefiniowane w programie obróbki, który w chwili wykonywania nie jest programem głównym. Są one tworzone przy wywołaniu programu obróbki i kasowane z końcem tego programu lub przy pomocy NC-Reset. Do LUD można mieć dostęp tylko w ramach tego programu obróbki, w którym są zdefiniowane.

- Dane użytkownika globalne dla programu (PUD)

Globalne dla programu zmienne użytkownika (PUD) są zmiennymi, które są definiowane w programie obróbki, będącym jako program główny. Są one tworzone ze startem programu obróbki i kasowane z jego końcem przy pomocy NC-Reset. Do PUD można mieć dostęp w programie głównym i we wszystkich podprogramach.

- Globalne zmienne użytkownika (GUD)

Globalne zmienne użytkownika (GUD) są zmiennymi globalnymi dla NC lub kanału, które są zdefiniowane w module danych (SGUD, MGUD, UGUD, GUD4 ... GUD9) i pozostają zachowane po power on. Do GUD można sięgać we wszystkich programach obróbki.

Zmienne użytkownika muszą być zdefiniowane przed ich zastosowaniem (odczyt / zapis). Należy przy tym przestrzegać następujących zasad:

- GUD muszą być zdefiniowane w pliku definicji, np. _N_DEF_DIR/_M_SGUD_DEF.
- PUD i LUD muszą być zdefiniowane w części definicyjnej programu obróbki.
- Definicja danych musi nastąpić we oddzielnym bloku.
- W definicji danych wolno zastosować tylko jeden typ danych.
- W definicji danych można zdefiniować wiele zmiennych o takim samym typie danych.

Składnia

```
DEF <zakres> <typ> <VL_stop> <chwila_inicjalizacji> <jednostka_fizyczna>
<wartości_graniczne> <prawa_dostępu>
<nazwa> [<wartość_1>, <wartość_2>, <wartość_3>] = <wartość_inicjalizacyjna>
```

Znaczenie

DEF:	Polecenie do definicji zmiennych użytkownika GUD, PUD, LUD
<zakres>:	Zakres obowiązywania, ma znaczenie tylko dla GUD:
	NCK: Zmienna użytkownika globalna dla NC
	CHAN: Zmienna użytkownika globalna dla kanału
<Typ>:	Typ danych:
	INT: Wartość całkowitoliczbowa ze znakiem
	REAL: Liczba rzeczywista (LONG REAL według IEEE)
	BOOL: Wartość logiczna TRUE (1) / FALSE (0)
	CHAR: Znak ASCII
	STRING [<max_długość>]: Łańcuch znaków o zdefiniowanej długości
	AXIS: Identyfikator osi/wrzeciona
	FRAME: Dane geometryczne dla statycznej transformacji współrzędnych
	Patrz "Typy danych [Strona 55]"
<VL_stop>:	Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego, ma znaczenie tylko dla GUD (opcjonalnie)
	SYNR: Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego przy odczycie
	SYNW: Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego przy zapisie
	SYNRW: Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego przy odczycie/zapisie

<chwila_inicjalizacji>:	Chwila, w której zmienna jest inicjalizowana (opcjonalnie)
INIPO:	Power On
INIRE:	Koniec programu głównego, NC-Reset lub Power On
INICF:	NewConfig lub koniec programu głównego, NC-Reset lub Power On
PRLOC:	Koniec programu głównego, NC-Reset po lokalnej zmianie lub Power On
	Patrz "Atrybut: wartość inicjalizacyjna [Strona 34]"
<jednostka_fizyczna>:	Jednostka fizyczna (opcjonalnie)
PHU <jednostka>:	
	Patrz "Atrybut: jednostka fizyczna (PHU) [Strona 39]"
<wartości_graniczne>:	Dolna i górna wartość graniczna (opcjonalnie)
LLI <wartość graniczna>:	Dolna wartość graniczna (lower limit)
ULI <wartość graniczna>:	Górna wartość graniczna (upper limit)
	Patrz "Atrybut: wartości graniczne (LLI, ULI) [Strona 37]"
<prawa_dostępu>:	Prawa dostępu dla odczytu / zapisu GUD przez program obróbki lub BTSS (opcjonalnie)
APRP <poziom dostępu>:	Odczyt: Program obróbki
APWP <poziom dostępu>:	Zapis: Program obróbki
APRB <poziom dostępu>:	Odczyt: BTSS
APWB <poziom dostępu>:	Zapis: BTSS
	Poziom dostępu Zakres wartości: 0 ... 7
	Patrz "Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB) [Strona 41]"
<nazwa>:	Nazwa zmiennej
	Wskazówka
	<ul style="list-style-type: none"> • Maksymalnie 31 znaków • Obydwa pierwsze znaki muszą być literą i/lub podkreśleniem. • Znak "\$" jest zarezerwowany dla zmiennych systemowych i nie wolno go stosować.
[<wartość_1>, <wartość_2>, <wartość_3>]:	Podanie wielkości tablic dla zmiennych tablicowych 1- do max 3-wymiarowych (opcjonalnie)
<wartość_inicjalizacyjna>:	Wartość inicjalizacyjna (opcjonalnie)
	Patrz "Atrybut: wartość inicjalizacyjna [Strona 34]"
	Odnosnie inicjalizacji zmiennych tablicowych:
	Patrz "Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP) [Strona 47]"

Przykłady

Przykład 1: Definicje zmiennych użytkownika w module danych dla producenta maszyny

Kod programu
<pre> %_N_MGUD_DEF   ; Moduł GUD: Producent maszyny \$PATH=/_N_DEF_DIR DEF CHAN REAL PHU 24 LLI 0 ULI 10 STROM_1, STROM_2 ; Opis ; Definicja dwóch GUD: STROM_1, STROM_2 ; Zakres obowiązywania: W kanale ; Typ danych: REAL ; Stop przebiegu wyprzedzającego nie zaprogramowano => wartość domyślna = bez zatrzymania przebiegu   wyprzedzającego ; Jednostka fizyczna: 24 = [A] ; Wartości graniczne: Low = 0.0, High = 10.0 ; Prawa dostępu: nie zaprogramowane => wartość domyślna = 7 = położenie 0 przełącznika z kluczykiem ; Wartość inicjalizacyjna" nie zaprogramowana => wartość domyślna = 0.0 DEF NCK REAL PHU 13 LLI 10 APWP 3 APRP 3 APWB 0 APRB 2 CZAS_1=12, CZAS_2=45 ; Opis ; Definicja dwóch GUD: CZAS_1, CZAS_2 ; Zakres obowiązywania: w NCK ; Typ danych: REAL ; Stop przebiegu wyprzedzającego: nie zaprogramowano => wartość domyślna = bez zatrzymania przebiegu   wyprzedzającego ; Jednostka fizyczna: 13 = [s] ; Wartości graniczne: Low = 10.0, High = nie zaprogramowano => górna granica zakresu definicji ; Prawa dostępu: ;   Program obróbki: zapis/odczyt = 3 = użytkownik końcowy ;   BTSS: zapis = 0 = Siemens, odczyt = 3 = użytkownik końcowy ; Wartość inicjalizacyjna: CZAS_1 = 12.0, CZAS_2 = 45.0 DEF NCK APWP 3 APRP 3 APWB 0 APRB 3 STRING[5] GUD5_NAME = "COUNTER" ; Opis ; Definicja GUD: GUD5_NAME ; Zakres obowiązywania: w NCK ; Typ danych: STRING, max 5 znaków ; Stop przebiegu wyprzedzającego: nie zaprogramowano => wartość domyślna = bez zatrzymania przebiegu   wyprzedzającego ; Jednostka fizyczna: nie zaprogramowano => wartość domyślna = 0 = bez jednostki fizycznej ; Wartości graniczne: nie zaprogramowano => granice zakresu definicji: Low = 0, High = 255 ; Prawa dostępu: ;   Program obróbki: zapis/odczyt = 3 = użytkownik końcowy ;   BTSS: zapis = 0 = Siemens, odczyt = 3 = użytkownik końcowy ; Wartość inicjalizacyjna: "COUNTER" M30 </pre>

Przykład 2: Globalne i lokalne dla programu zmienne użytkownika (PUD / LUD)

Kod programu	Komentarz
PROC MAIN	; Program główny
DEF INT VAR1	; Definicja PUD
...	
SUB2	; Wywołanie podprogramu
...	
M30	

Kod programu	Komentarz
PROC SUB2	; Podprogram SUB2
DEF INT VAR2	; DEFINICJA LUD
...	
IF (VAR1==1)	; Odczyt PUD
VAR1=VAR1+1	; Odczyt i zapis PUD
VAR2=1	; Zapis LUD
ENDIF	
SUB3	; Wywołanie podprogramu
...	
M17	

Kod programu	Komentarz
PROC SUB3	; Podprogram SUB3
...	
IF (VAR1==1)	; Odczyt PUD
VAR1=VAR1+1	; Odczyt i zapis PUD
VAR2=1	; Błąd: LUD z SUB2 nie jest znana
ENDIF	
...	
M17	

Przykład 3: Definicja i zastosowanie zmiennych użytkownika o typie danych AXIS

Kod programu	Komentarz
DEF AXIS ODCIETA	; 1. Oś geometryczna
DEF AXIS WRZECIONO	; Wrzeciono
...	
IF ISAXIS(1) == FALSE GOTOF DALEJ	
ODCIETA = \$P_AXN1	
DALEJ:	
...	
WRZECIONO= (S1)	1. Wrzeciono
OVRA[WRZECIONO]=80	; Override wrzeciona = 80%
WRZECIONO= (S3)	3. Wrzeciono

Warunki brzegowe

Globalne zmienne użytkownika (GUD)

W ramach definicji globalnych zmiennych użytkownika (GUD) należy uwzględnić następujące dane maszynowe:

Nr	Identyfikator: \$MN_	Znaczenie
11140	GUD_AREA_SAVE_TAB	Dodatkowe zabezpieczenie dla modułów GUD
18118 ¹⁾	MM_NUM_GUD_MODULES	Liczba plików GUD w aktywnym systemie plików
18120 ¹⁾	MM_NUM_GUD_NAMES_NCK	Liczba globalnych nazw GUD
18130 ¹⁾	MM_NUM_GUD_NAMES_CHAN	Liczba specyficznych dla kanału nazw GUD
18140 ¹⁾	MM_NUM_GUD_NAMES_AXIS	Liczba specyficznych dla osi nazw GUD
18150 ¹⁾	MM_GUD_VALUES_MEM	Miejsce w pamięci dla globalnych wartości GUD
18660 ¹⁾	MM_NUM_SYNACT_GUD_REAL	Liczba projektowanych GUD typ danych REAL
18661 ¹⁾	MM_NUM_SYNACT_GUD_INT	Liczba projektowanych GUD typ danych INT
18662 ¹⁾	MM_NUM_SYNACT_GUD_BOOL	Liczba projektowanych GUD typ danych BOOL
18663 ¹⁾	MM_NUM_SYNACT_GUD_AXIS	Liczba projektowanych GUD typ danych AXIS
18664 ¹⁾	MM_NUM_SYNACT_GUD_CHAR	Liczba projektowanych GUD typ danych CHAR
18665 ¹⁾	MM_NUM_SYNACT_GUD_STRING	Liczba projektowanych GUD typ danych STRING

¹⁾ MD w przypadku SINUMERIK 828D tylko do odczytu!

Dane użytkownika globalne dla programu (PUD)

UWAGA
Widoczność lokalnych w programie zmiennych użytkownika (PUD) Zdefiniowane w programie głównym lokalne w programie zmienne użytkownika (PUD) są tylko wtedy widoczne również w podprogramach, gdy jest ustawiona następująca dana maszynowa: MD11120 \$MN_LUD_EXTENDED_SCOPE = 1 Przy MD11120 = 0 zdefiniowane w programie głównym, lokalne w programie zmienne użytkownika są widoczne tylko w programie głównym.

Wykraczające poza kanał zastosowanie globalnej w NCK zmiennej użytkownika o typie danych AXIS

Globalna w NCK zmienna użytkownika o typie danych `AXIS`, która przy definicji w module danych została zainicjalizowana z identyfikatorem osi, może być tylko wtedy stosowana w różnych kanałach NC, gdy oś w tych kanałach ma taki sam numer osi kanałowej.

Jeżeli tak nie jest, zmienna musi zostać załadowana na początku programu obróbki albo, jak w poniższym przykładzie, musi zostać zastosowana funkcja AXNAME(...) (patrz "").

Kod programu	Komentarz
DEF NCK STRING[5] OS="X"	; Definicja w module danych
N100 AX[AXNAME(OS)]=111 G00	; Zastosowanie w programie obróbki

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.6 Redefinicja zmiennych systemowych, zmiennych użytkownika i poleceń językowych NC (REDEF)

Funkcja

Przy pomocy polecenia **REDEF** można zmienić atrybuty zmiennych systemowych, zmiennych użytkownika i polecenia językowe NC. Podstawowym warunkiem redefinicji jest, by pod względem czasu została wykonana po odpowiedniej definicji.

Przy redefinicji nie można równocześnie zmienić wielu atrybutów. Dla każdego zmienianego atrybutu musi zostać zaprogramowana oddzielna instrukcja **REDEF**.

Jeżeli zostanie zaprogramowanych wiele konkurujących zmian atrybutów, wówczas jest zawsze aktywna ostatnia zmiana.

Atrybuty redefiniowalne

Patrz "Przegląd atrybutów definiowalnych i redefiniowalnych [Strona 46]"

Lokalne zmienne użytkownika (PUD / LUD)

Dla lokalnych zmiennych użytkownika (PUD / LUD) nie wolno dokonywać żadnych redefinicji.

Składnia

```
REDEF <nazwa> <VL_Stop>
REDEF <nazwa> <jednostka_fizyczna>
REDEF <nazwa> <wartości_graniczne>
REDEF <nazwa> <prawa_dostępu>
REDEF <nazwa> <chwila_inicjalizacji>
REDEF <nazwa> <chwila_inicjalizacji> <wartość_inicjalizacyjna>
```

Znaczenie

REDEF:	Polecenie redefinicji określonego atrybutu zmiennych systemowych, zmiennych użytkownika i poleceń językowych NC	
<nazwa>:	Nazwa już zdefiniowanej zmiennej albo polecenia językowego NC	
Stop przebiegu wyprzedzającego:	Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego	
	SYNR:	Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego przy odczycie
	SYNW:	Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego przy zapisie
	SYNRW:	Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego przy odczycie/zapisie
<jednostka_fizyczna>:	Jednostka fizyczna	
	PHU <jednostka>:	
	Patrz "Atrybut: jednostka fizyczna (PHU) [Strona 39]"	
	Wskazówka	
	Nie redefiniowalna przy:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zmienne systemowe • Globalne dane użytkownika (GUD) • Typy danych: BOOL, AXIS, STRING, FRAME 	
<wartości graniczne>:	Dolna i/lub górna wartość graniczna	
	LLI <wartość graniczna>:	Dolna wartość graniczna (lower limit)
	ULI <wartość graniczna>:	Górna wartość graniczna (upper limit)
	Patrz "Atrybut: wartości graniczne (LLI, ULI) [Strona 37]"	
	Wskazówka	
	Nie redefiniowalna przy:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zmienne systemowe • Globalne dane użytkownika (GUD) • Typy danych: BOOL, AXIS, STRING, FRAME 	
<prawa dostępu>:	Prawa dostępu dla odczytu / zapisu przez program obróbki lub BTSS	
	APRP <poziom dostępu>:	Wykonanie: Element języka NC
	APRP <poziom dostępu>:	Odczyt: Program obróbki
	APWP <poziom dostępu>:	Zapis: Program obróbki
	APRB <poziom dostępu>:	Odczyt: BTSS
	APWB <poziom dostępu>:	Zapis: BTSS
		Poziom dostępu Zakres wartości: 0 ... 7
	Patrz "Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB) [Strona 41]"	

<chwila_inicjalizacji>:	Chwila, w której zmienna jest inicjalizowana
INIPO:	PowerOn
INIRE:	Koniec programu głównego, NC-Reset lub PowerOn
INICF:	NewConfig lub koniec programu głównego, NC-Reset lub PowerOn
PRLOC:	Koniec programu głównego, NC-Reset po lokalnej zmianie lub Power On
	Patrz "Atrybut: wartość inicjalizacyjna [Strona 34]"
<wartość_inicjalizacyjna>:	Wartość inicjalizacyjna
	Przy redefinicji wartości inicjalizacyjnej musi zawsze zostać podana również chwila inicjalizacji (patrz <chwila_inicjalizacji>.
	Patrz "Atrybut: wartość inicjalizacyjna [Strona 34]"
	Odnosnie inicjalizacji zmiennych tablicowych:
	Patrz "Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP) [Strona 47]"
	Wskazówka
	Nie redefiniowalna przy:
	<ul style="list-style-type: none"> Zmienne systemowe, za wyjątkiem danych ustawczych

Przykład

Redefinicje zmiennej systemowej \$TC_DPC1 w module danych dla producenta maszyny

Kod programu
<pre> _N_MGUD_DEF   ; Moduł GUD: Producent maszyny \$PATH=_N_DEF_DIR REDEF \$TC_DPC1 APWB 2 APWP 3 REDEF \$TC_DPC1 PHU 21 REDEF \$TC_DPC1 LLI 0 ULI 200 REDEF \$TC_DPC1 INIPO (100, 101, 102, 103) ; Opis ; Prawo dostępu w celu zapisu: BTSS = poziom dostępu 2, program obróbki = poziom dostępu 3 ; Wskazówka ; Przy zastosowaniu plików ACCESS redefinicja praw dostępu ; musi zostać przeniesiona z _N_MGUD_DEF do _N_MACCESS_DEF ; Jednostka fizyczna = [%] ; Wartości graniczne: dolna = 0, górna = 200 ; Zmienna tablicowa jest przy PowerOn inicjalizowana z czterema wartościami M30 </pre>

Warunki brzegowe

Podzielność

Redefinicja odnosi się zawsze do całej zmiennej, jednoznacznie określonej przez nazwę. Nie jest możliwe np. w przypadku zmiennych tablicowych, przyporządkowanie różnych wartości atrybutów poszczególnym elementom tablicy.

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.7 Atrybut: wartość inicjalizacyjna

Definicja (**DEF**) zmiennych użytkownika

Przy definicji można dla następujących zmiennych użytkownika zadać wartość inicjalizacyjną:

- Globalne zmienne użytkownika (GUD)
- Dane użytkownika globalne dla programu (PUD)
- Lokalne zmienne użytkownika (LUD)

Redefinicja (**REDEF**) zmiennych systemowych i zmiennych użytkownika

Przy redefinicji można dla następujących zmiennych zadać wartość inicjalizacyjną:

- Dane systemowe
  - Dane ustawcze
- Dane użytkownika
  - Parametry R
  - Zmienna akcji synchronicznej (\$AC_MARKER, \$AC_PARAM, \$AC_TIMER)
  - GUD akcji synchronicznej (SYG_xy[ ], gdzie x=R, I, B, A, C, S, a y=S, M, U, 4, ..., 9)
  - Parametry EPS
  - Dane narzędzia OEM
  - Dane magazynu OEM
  - Globalne zmienne użytkownika (GUD)

Chwila reinicjalizacji

Przy redefinicji może zostać podana chwila, w której zmienna ma zostać zreinicjalizowana, tzn. ponownie ustawiona na wartość inicjalizacyjną:

- INIPO (Power On)

Zmienna jest reinicjalizowana przy PowerOn.

- INIRE (Reset)

Zmienna jest reinicjalizowana przy NC-Reset, BAG-Reset, końcu programu obróbki (M02 / M30) lub przy PowerOn.

- INICF (NewConfig)

Zmienna jest reinicjalizowana przy zażądaniu NewConf przez HMI, poleceniu programu obróbki NEWCONFIG lub przy NC-Reset, BAG-Reset, końcu programu obróbki (M02 / M30) lub PowerOn.

- PRLOC (zmiana lokalna w programie)

Zmienna jest tylko wtedy reinicjalizowana przy NC-Reset, BAG-Reset lub końcu programu obróbki (M02 / M30), gdy została zmieniona w ramach aktualnego programu obróbki.

Atrybut PRLOC wolno stosować tylko w związku z programowalnymi danymi ustawczymi (patrz poniższa tablica).

Tabela 1-1 Programowane dane ustawcze

Numer	Identyfikator	Polecenie G ¹⁾
42000	\$SC_THREAD_START_ANGLE	SF
42010	\$SC_THREAD_RAMP_DISP	DITS / DITE
42400	\$SA_PUNCH_DWELLTIME	PDELAYON
42800	\$SA_SPIND_ASSIGN_TAB	SETMS
43210	\$SA_SPIND_MIN_VELO_G25	G25
43220	\$SA_SPIND_MAX_VELO_G26	G26
43230	\$SA_SPIND_MAX_VELO_LIMS	LIMS
43300	\$SA_ASSIGN_FEED_PER_REV_SOURCE	FPRAON
43420	\$SA_WORKAREA_LIMIT_PLUS	G26
43430	\$SA_WORKAREA_LIMIT_MINUS	G25
43510	\$SA_FIXED_STOP_TORQUE	FXST
43520	\$SA_FIXED_STOP_WINDOW	FXSW
43700	\$SA_OSCILL_REVERSE_POS1	OSP1
43710	\$SA_OSCILL_REVERSE_POS2	OSP2
43720	\$SA_OSCILL_DWELL_TIME1	OST1
43730	\$SA_OSCILL_DWELL_TIME2	OST2
43740	\$SA_OSCILL_VELO	FA
43750	\$SA_OSCILL_NUM_SPARK_CYCLES	OSNSC
43760	\$SA_OSCILL_END_POS	OSE
43770	\$SA_OSCILL_CTRL_MASK	OSCTRL

Tabela 1-1 Programowane dane ustawcze

Numer	Identyfikator	Polecenie G ¹⁾
43780	\$SA_OSCILL_IS_ACTIVE	OS
43790	\$SA_OSCILL_START_POS	OSB
1) Przy pomocy tego polecenia G następuje dostęp do danej ustawczej		

Warunki brzegowe

Wartość inicjalizacyjna: globalne zmienne użytkownika (GUD)

- Dla globalnej zmiennej użytkownika (GUD) o zakresie obowiązywania NCK, można jako chwilę inicjalizacji zadać tylko INIPO (Power On).
- Dla globalnych zmiennych użytkownika (GUD) o zakresie obowiązywania CHAN można jako chwilę inicjalizacji oprócz INIPO (Power On) zadać również INIRE (Reset) lub INICF (NewConfig).
- W przypadku globalnych zmiennych użytkownika (GUD) o zakresie obowiązywania CHAN i chwili inicjalizacji INIRE (Reset) lub INICF (NewConfig), przy NC-Reset, BAG-Reset i NewConfig zmienne są ponownie inicjalizowane tylko w kanałach, w których podane zdarzenia zostały wyzwolone.

Wartość inicjalizacyjna: typ danych FRAME

Dla zmiennych o typie danych FRAME nie wolno podawać wartości inicjalizacyjnej. Zmienne o typie danych FRAME są implicite inicjalizowane z frame domyślnym.

Wartość inicjalizacyjna: typ danych CHAR

Dla zmiennych o typie danych CHAR można zamiast kodu ASCII (0...255) programować również odpowiednie znaki ASCII w cudzysłowie, np. "A"

Wartość inicjalizacyjna: typ danych STRING

W przypadku zmiennych o typie danych STRING łańcuch znaków musi zostać umieszczony w cudzysłowie np.: ...= "MASZYNA_1"

Wartość inicjalizacyjna: typ danych AXIS

Dla zmiennych o typie danych AXIS przy rozszerzonym sposobie pisania adresów identyfikator osi musi zostać umieszczony w nawiasach, np.: ...=(X3)

Wartość inicjalizacyjna: zmienna systemowa

Dla zmiennej systemowej nie można przez redefinicję zadać wartości inicjalizacyjnych specyficznych dla użytkownika. Wartości inicjalizacyjne zmiennych systemowych są na stałe zadane przez system. Przez redefinicję można jednak zmienić chwilę (INIRE, INICF) w której zmienna systemowa jest reinicjalizowana.

Wartość inicjalizacyjna implicate: typ danych AXIS

Dla zmiennych o typie danych `AXIS` jest implicate stosowana następująca wartość inicjalizacyjna:

- Dane systemowe: "pierwsza oś geometryczna"
- GUD akcji synchronicznej (określenie: SYG_A*), PUD, LUD:
Identyfikator osi z danej maszynowej: MD20082
\$MC_AXCONF_CHANAX_DEFAULT_NAME

Wartość inicjalizacyjna implicate: dane narzędzi i magazynu

Dla danych narzędzi i magazynu wartości inicjalizacyjne mogą być zadawane przez następującą daną maszynową: MD17520 \$MN_TOOL_DEFAULT_DATA_MASK

UWAGA**Synchronizacja**

Synchronizacja zdarzeń, które wyzwalają reinicjalizację zmiennej globalnej z odczytem tej zmiennej w innym miejscu, pozostaje wyłącznie w zakresie odpowiedzialności użytkownika / producenta maszyny.

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.8 Atrybut: wartości graniczne (LLI, ULI)

Górną i dolną wartość graniczną zakresu definicji można zadać tylko dla następujących typów danych:

- INT
- REAL
- CHAR

Definicja (DEF) zmiennych użytkownika: wartości graniczne i implicate wartości inicjalizacyjne

Jeżeli przy definicji zmiennej użytkownika w jednym z wyżej wymienionych typów danych nie zostanie explicite zdefiniowana wartość inicjalizacyjna, zmienna zostanie implicate ustawiona na wartość inicjalizacyjną danego typu danych:

- INT: 0
- REAL: 0.0 0.0
- CHAR: 0 0

Jeżeli wartość graniczna implicate leży poza zakresem definicji ustalonym przez zaprogramowane wartości graniczne, zmienna jest inicjalizowana z wartością graniczną, która jest najbliższa wartości inicjalizacyjnej implicate.

- Wartość inicjalizacyjna implicate < dolna wartość graniczna (LLI) ⇒
wartość inicjalizacyjna = dolna wartość graniczna
- Wartość inicjalizacyjna implicate > górna wartość graniczna (ULI) ⇒
wartość inicjalizacyjna = górna wartość graniczna

Przykłady:

Kod programu	Komentarz
DEF REAL GUD1	; Dolna wartość graniczna = granica zakresu definicji ; Górna wartość graniczna = granica zakresu definicji ; Nie zaprogramowano wartości inicjalizacyjnej ; => wartość inicjalizacyjna implicate = 0.0
DEF REAL LLI 5.0 GUD2	; Dolna wartość graniczna = 5.0 ; Górna wartość graniczna = granica zakresu definicji ; => wartość inicjalizacyjna = 5.0
DEF REAL ULI -5 GUD3	; Dolna wartość graniczna = granica zakresu definicji ; Górna wartość graniczna = -5.0 ; => wartość inicjalizacyjna = -5,0

Redefinicja (REDEF) zmiennych użytkownika: wartości graniczne i aktualne wartości rzeczywiste

Jeżeli przy redefinicji wartości granicznych zmiennej użytkownika zostaną one tak zmienione, że aktualna wartość rzeczywista znajdzie się poza nowym zakresem definicji, następuje alarm i wartości graniczne nie są przyjmowane.

Wskazówka

Redefinicja (REDEF) zmiennych użytkownika

Przy redefinicji wartości granicznych zmiennej użytkownika należy zwracać uwagę na spójną zmianę następujących wartości:

- Wartości graniczne
- Wartość rzeczywista
- Wartość inicjalizacyjna przy redefinicji, a przy automatycznej reinicjalizacji na podstawie INIPO, INIRE lub INICF

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.9 Atrybut: jednostka fizyczna (PHU)

Jednostka fizyczna może zostać zadana tylko dla zmiennych o następujących typach danych:

- INT
- REAL

Programowane jednostki fizyczne (PHU)

Podanie jednostki fizycznej następuje jako liczba stałoprzecinkowa: PHU <jednostka>

Można programować następujące jednostki fizyczne:

<jednostka>	Znaczenie	Jednostka fizyczna
0	Nie jednostka fizyczna	-
1	Pozycja liniowa lub kątowa ¹⁾²⁾	[mm], [cali], [stopień]
2	Pozycja liniowa ²⁾	[mm], [cali]
3	Pozycja kątowa	[stopień]
4	Prędkość liniowa lub kątowa ¹⁾²⁾	[mm/min], [cali/min], [obr/min]
5	Prędkość liniowa ²⁾	[mm/min]
6	Prędkość kątowa	[obr/min]
7	Przyśpieszenie liniowe lub kątowe ¹⁾²⁾	[m/s ²], [cali/s ²], [obr/s ²]
8	Przyśpieszenie liniowe ²⁾	[m/s ²], [cali/s ²]
9	Przyśpieszenie kątowe	[obr/s ²]
10	Przyśpieszenie drugiego stopnia liniowe lub kątowe ¹⁾²⁾	[m/s ³], [cali/s ³], [obr/s ³]
11	Przyśpieszenie drugiego stopnia liniowe ²⁾	[m/s ³], [cali/s ³]
12	Kątowe przyśpieszenie drugiego stopnia	[obr/s ³]
13	Czas	[s]
14	Wzmocnienie regulatora położenia	[16.667/s]
15	Posuw na obrót ²⁾	[mm/obr], [cali/obr]
16	Kompensacja temperatury ¹⁾²⁾	[mm], [cali]
18	Siła	[N]
19	Masa	[kg]
20	Moment bezwładności ³⁾	[kgm ²]
21	Procent	[%]
22	Częstotliwość	[Hz]
23	Napięcie	[V]
24	Prąd	[A]
25	Temperatura	[°C]
26	Kąt	[stopień]
27	KV	[1000/min]
28	Pozycja liniowa lub kątowa ³⁾	[mm], [cali], [stopień]

<jednostka>	Znaczenie	Jednostka fizyczna
29	Prędkość skrawania ²⁾	[m/min], [stóp/min]
30	Prędkość obwodowa ²⁾	[m/s], [stóp/s]
31	Oporność	[Ohm]
32	Indukcyjność	[mH]
33	Moment obrotowy ³⁾	[Nm]
34	Stała momentu obrotowego ³⁾	[Nm/A]
35	Wzmocnienie regulatora prądu	[V/A]
36	Wzmocnienie regulatora prędkości obrotowej ³⁾	[Nm/(rad*s)]
37	Prędkość obrotowa	[obr/min]
42	Moc	[kW]
43	Prąd, mały	[μ A]
46	Moment obrotowy, mały ³⁾	[μ Nm]
48	Promil	-
49	-	[Hz/s]
65	Przepływ	[l/min]
66	Ciśnienie	[bar]
67	Objętość ³⁾	[cm ³]
68	Wzmocnienie obiektowe ³⁾	[mm/(V*min)]
69	Wzmocnienie obiektowe regulator siły	[N/V]
155	Skok gwintu ³⁾	[mm/obr], [cali/obr]
156	Zmiana skoku gwintu ³⁾	[mm/obr / obr], [cali/obr / obr]
1) Jednostka fizyczna jest zależna od typu osi: liniowa lub obrotowa		
2) Przełączenie systemu miar G70/G71(calowy/metryczny) Po przełączeniu systemu podstawowego (MD10240 \$MN_SCALING_SYSTEM_IS_METRIC) przy pomocy G70/G71 przy dostępie w celu zapisu/odczytu do związanych z długością zmiennych systemowych i zmiennych użytkownika nie następuje przeliczenie wartości (wartość rzeczywista, wartość domyślna i wartości graniczne) G700/G710(calowy/metryczny) Po przełączeniu systemu podstawowego (MD10240 \$MN_SCALING_SYSTEM_IS_METRIC) przy pomocy G700/G710 przy dostępie w celu zapisu/odczytu do związanych z długością zmiennych systemowych i zmiennych użytkownika następuje przeliczenie wartości (wartość rzeczywista, wartość domyślna i wartości graniczne)		
3) Zmienna nie jest automatycznie przeliczana na aktualny system miar NC (calowy/metryczny). Przeliczenie leży wyłącznie w zakresie odpowiedzialności użytkownika / producenta maszyny.		

Wskazówka**Przekroczenie poziomu w wyniku przeliczenia formatu**

Wewnętrzny format zapisu wszystkich zmiennych użytkownika (GUD / PUD / LUD) o związanych z długością jednostkach fizycznych jest formatem metrycznym. Nadmierne stosowanie tego rodzaju zmiennych w przebiegu głównym NCK, np. w akcjach synchronicznych, może przy przełączeniu systemu miar prowadzić do przekroczenia czasu obliczeniowego poziomu interpolatora, alarm 4240.

UWAGA**Kompatybilność jednostek**

Przy stosowaniu zmiennych (przyporządkowanie, porównanie itd.) nie następuje kontrola na kompatybilność jednostek. Ewentualnie wymagane przeliczenie leży wyłącznie w zakresie odpowiedzialności użytkownika / producenta maszyny.

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.10 Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB)

Prawom dostępu odpowiadają następujące poziomy dostępu podawane przy programowaniu:

Prawo dostępu	Poziom dostępu
Hasło System	0
Hasło Producent	1
Hasło Serwis	2
Hasło Użytkownik	3
Położenie 3 przełącznika z kluczykiem	4
Położenie 2 przełącznika z kluczykiem	5
Położenie 1 przełącznika z kluczykiem	6
Położenie 0 przełącznika z kluczykiem	7

Definicja (DEF) zmiennych użytkownika

Prawa dostępu (APR... / APW...) mogą być definiowane dla następujących zmiennych:

- Globalne dane użytkownika (GUD)

Redefinicja (REDEF) zmiennych systemowych i zmiennych użytkownika

Prawa dostępu (APR... / APW...) mogą być definiowane dla następujących zmiennych:

- Dane systemowe
  - Dane maszynowe
  - Dane ustawcze
  - FRAME
  - Dane procesowe
  - Kompensacja błędu skoku śruby pociągowej (EEC)
  - Kompensacja zwisu (CEC)
  - Kompensacja błędu ćwiartki koła (QEC)
  - Dane magazynu
  - Dane narzędzi
  - Obszary ochrony
  - Orientowane nośniki narzędzi
  - Łańcuchy kinematyczne
  - Obszary ochrony 3D
  - Ograniczenie obszaru pracy
  - Dane narzędzi ISO
- Dane użytkownika
  - Parametry R
  - Zmienna akcji synchronicznej (\$AC_MARKER, \$AC_PARAM, \$AC_TIMER)
  - GUD akcji synchronicznej (SYG_xy[ ], gdzie x=R, I, B, A, C, S, a y=S, M, U, 4, ..., 9)
  - Parametry EPS
  - Dane narzędzia OEM
  - Dane magazynu OEM
  - Globalne zmienne użytkownika (GUD)

Wskazówka

Przy redefinicji prawo dostępu do zmiennej może zostać dowolnie nadane między najniższym poziomem dostępu 7 i własnym poziomem dostępu, np. 1 (producent maszyny).

Redefinicja (REDEF) poleceń językowych NC

Prawo dostępu wzgl. wykonania (APX) można redefiniować dla następujących poleceń językowych NC:

- Funkcje G / warunki drogowe

Literatura:

/PG/ Instrukcja programowania Podstawy; Rozdział: Funkcje G / warunki drogowe

- Funkcje predefiniowane

Literatura:

/PG/ Instrukcja programowania Podstawy; Rozdział: Funkcje predefiniowane

- Predefiniowane wywołania podprogramów

Literatura:

/PG/ Instrukcja programowania Podstawy; Rozdział: Predefiniowane wywołania podprogramów

- Instrukcja DO w przypadku akcji synchronicznych

- Identyfikatory programowe cykli

Cykl musi być zapisany w katalogu cykli i zawierać instrukcję PROC.

Prawa dostępu odnośnie programów obróbki i cykli (APRP, APWP)

Różne prawa dostępu mają następujące działanie dla dostępu w programie obróbki lub cyklu:

- APRP 0 / APWP 0
  - Przy wykonywaniu programu obróbki musi być ustawione hasło systemowe
  - Cykl musi być zapisany w katalogu _N_CST_DIR (System)
  - Dla katalogu _N_CST_DIR prawo wykonania musi w MD11160 \$MN_ACCESS_EXEC_CST być ustawione na system
- APRP 1 / APWP 1 lub APRP 2 / APWP 2
  - Przy wykonywaniu programu obróbki musi być ustawione hasło producent lub serwis
  - Cykl musi być zapisany w katalogu _N_CMA_DIR (producent maszyny) lub _N_CST_DIR
  - Dla katalogów _N_CMA_DIR lub _N_CST_DIR w danych maszynowych MD11161 \$MN_ACCESS_EXEC_CMA lub MD11160 \$MN_ACCESS_EXEC_CST prawa wykonania muszą być ustawione co najmniej na producent

- APRP 3 / APWP 3
  - Przy wykonywaniu programu obróbki musi być ustawione hasło "Endanwender"
  - Cykl musi być zapisany w katalogu _N_CUS_DIR (użytkownik), _N_CMA_DIR lub _N_CST_DIR
  - Dla katalogów _N_CUS_DIR, _N_CMA_DIR lub _N_CST_DIR w danych maszynowych MD11162 \$MN_ACCESS_EXEC_CUS, MD11161 \$MN_ACCESS_EXEC_CMA lub MD11160 \$MN_ACCESS_EXEC_CST prawa wykonania muszą być ustawione co najmniej na "Endanwender"
- APRP 4...7 / APWP 4...7
  - Przy wykonywaniu programu obróbki zamek z kluczykiem musi być ustawiony w położeniu 3 ... 0
  - Cykl musi być zapisany w katalogu _N_CUS_DIR, _N_CMA_DIR lub _N_CST_DIR
  - Dla katalogów _N_CUS_DIR, _N_CMA_DIR lub _N_CST_DIR w danych maszynowych MD11162 \$MN_ACCESS_EXEC_CUS, MD11161 \$MN_ACCESS_EXEC_CMA lub MD11160 \$MN_ACCESS_EXEC_CST prawa wykonania muszą być ustawione co najmniej na odpowiednie położenie przełącznika z kluczykiem

Prawa dostępu odnośnie BTSS (APRB, APWB)

Prawa dostępu (APRB, APWB) ograniczają dostęp do zmiennych systemowych i zmiennych użytkownika przez BTSS dla wszystkich komponentów systemowych (HMI, PLC, komputer zewnętrzny, usługi EPS, itd.) w tym samym stopniu.

Wskazówka

Prawa dostępu lokalne w HMI

Przy zmianie praw dostępu do danych systemowych jest konieczne zwrócenie uwagi, by nastąpiło to spójnie z prawami dostępu ustalonymi przez mechanizmy HMI.

Atrybuty dostępu APR / APW

Z powodu kompatybilności atrybuty APR i APW są implícite odwzorowywane na atrybuty APRP / APRB i APWP / APWB:

- $APR\ x \Rightarrow APRP\ x\ APRB\ x$
- $APW\ y \Rightarrow APWP\ y\ APWB\ y$

Ustawienie praw dostępu przez pliki ACCESS

Przy stosowaniu plików ACCESS do nadawania praw dostępu, redefinicje praw dostępu dla danych systemowych, danych użytkownika i poleceń językowych NC wolno programować już tylko w tych plikach ACCESS. Wyjątek stanowią globalne dane użytkownika (GUD). Dla nich, jeżeli okaże się to konieczne, redefinicja praw dostępu musi być nadal programowana w odpowiednich plikach definicji.

Dla wolnej od luk ochrony przed dostępem dane maszynowe praw wykonywania i ochrona przed dostępem do odpowiednich katalogów musi zostać spójnie dopasowana.

Jest następujący zasadniczy sposób postępowania:

- Sporządzenie potrzebnych plików definicji:
  - `_N_DEF_DIR/_N_SACCESS_DEF`
  - `_N_DEF_DIR/_N_MACCESS_DEF`
  - `_N_DEF_DIR/_N_UACCESS_DEF`
- Parametryzacja prawa zapisu dla plików definicji na wartość wymaganą dla redefinicji:
  - `MD11170 $MN_ACCESS_WRITE_SACCESS`
  - `MD11171 $MN_ACCESS_WRITE_MACCESS`
  - `MD11172 $MN_ACCESS_WRITE_UACCESS`
- Dla dostępów do chronionych elementów z cykli muszą zostać dopasowane prawa wykonania i zapisu katalogów cykli `_N_CST_DIR`, `_N_CMA_DIR` i `_N_CST_DIR`:

Prawa wykonania

- `MD11160 $MN_ACCESS_EXEC_CST`
- `MD11161 $MN_ACCESS_EXEC_CMA`
- `MD11162 $MN_ACCESS_EXEC_CUS`

Prawa zapisu

- `MD11165 $MN_ACCESS_WRITE_CST`
- `MD11166 $MN_ACCESS_WRITE_CMA`
- `MD11167 MN_ACCESS_WRITE_CUS`

Prawo wykonania musi zostać ustawione na co najmniej taki sam poziom dostępu co najwyższy poziom dostępu zastosowanego elementu.

Prawo zapisu musi zostać ustawione co najmniej na taki sam poziom dostępu co prawo wykonania.

- Prawa zapisu lokalnych w HMI katalogów cykli muszą zostać ustawione na taki sam poziom dostępu co lokalne w NC katalogi cykli.

Literatura

/BAD/ Podręcznik obsługi HMI-Advanced

Punkt: Obszar obsługi Usługi > Zarządzanie danymi > Zmiana właściwości

Wywołania podprogramów w plikach ACCESS

Dla dalszej strukturyzacji ochrony przed dostępem mogą w plikach ACCESS być również wywoływane podprogramy (rozszerzenie SPF lub MPF). Podprogramy dziedziczą przy tym prawa wykonywania wywołującego pliku ACCESS.

Wskazówka

W plikach ACCESS mogą być redefiniowane tylko prawa dostępu. Wszystkie inne atrybuty muszą nadal być programowane lub redefiniowane w odpowiednich plikach definicji.

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.11 Przegląd atrybutów definiowalnych i redefiniowalnych

Poniższe tablice pokazują w przypadku których rodzajów danych które atrybuty mogą być definiowane (DEF) i/lub redefiniowane (REDEF).

Dane systemowe

Rodzaj danych	Wartość inicjalizacyjna	Wartości graniczne	Jednostka fizyczna	Prawa dostępu
Dane maszynowe	---	---	---	REDEF
Dane ustawcze	REDEF	---	---	REDEF
Dane FRAME	---	---	---	REDEF
Dane procesowe	---	---	---	REDEF
Kompensacja błędu skoku śruby pociągowej (EEC)	---	---	---	REDEF
Kompensacja zwisu (CEC)	---	---	---	REDEF
Kompensacja błędu ćwiartki koła (QEC)	---	---	---	REDEF
Dane magazynu	---	---	---	REDEF
Dane narzędzi	---	---	---	REDEF
Obszary ochrony	---	---	---	REDEF
Orientowane nośniki narzędzi	---	---	---	REDEF
Łańcuchy kinematyczne	---	---	---	REDEF
Obszary ochrony 3D	---	---	---	REDEF
Ograniczenie obszaru pracy	---	---	---	REDEF
Dane narzędzi ISO	---	---	---	REDEF

Dane użytkownika

Rodzaj danych	Wartość inicjalizacyjna	Wartości graniczne	Jednostka fizyczna	Prawa dostępu
Parametry R	REDEF	REDEF	REDEF	REDEF
Zmienna akcji synchronicznej (\$AC_...)	REDEF	REDEF	REDEF	REDEF
GUD akcji synchronicznej (SYG_...)	REDEF	REDEF	REDEF	REDEF
Parametry EPS	REDEF	REDEF	REDEF	REDEF
Dane narzędzia OEM	REDEF	REDEF	REDEF	REDEF
Dane magazynu OEM	REDEF	REDEF	REDEF	REDEF
Globalne zmienne użytkownika (GUD)	DEF / REDEF	DEF	DEF	DEF / REDEF
Lokalne zmienne użytkownika (PUD / LUD)	DEF	DEF	DEF	---

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.12 Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP)**Funkcja**

Zmienna użytkownika może zostać zdefiniowana jako 1- do maksymalnie 3-wymiarowa tablica (array):

- 1-wymiarowa: DEF <typ danych> <nazwa zmiennej> [<n>]
- 2-wymiarowa: DEF <typ danych> <nazwa zmiennej> [<n>, <m>]
- 3-wymiarowa: DEF <typ danych> <nazwa zmiennej> [<n>, <m>, <o>]

Wskazówka

Zmienne użytkownika o typie danych STRING mogą być definiowane maksymalnie jako tablica 2-wymiarowa.

Typy danych

Zmienne użytkownika mogą być definiowane jako tablice dla następujących typów danych: BOOL, CHAR, INT, REAL, STRING, AXIS, FRAME

Przyporządkowanie wartości do elementów tablicy

Przyporządkowania wartości do elementów tablicy mogą być dokonywane w następującym czasie:

- Przy definicji tablicy (wartości inicjalizacyjne)
- Podczas przebiegu programu

Przyporządkowanie wartości może przy tym nastąpić przez:

- podanie *explicite* elementu tablicy
- podanie *explicite* elementu tablicy jako elementu startowego i podanie listy wartości (*SET*)
- podanie *explicite* elementu tablicy jako elementu startowego i podanie wartości i częstości jej powtarzania (*REP*)

Wskazówka

Zmiennym użytkownika o typie danych *FRAME* nie można przyporządkować wartości inicjalizacyjnych.

Składnia (DEF)

```
DEF <typ danych> <nazwa zmiennej> [<n>, <m>, <o>]  
DEF  STRING [<długość łańcucha znaków>] <nazwa zmiennej> [<n>, <m>]
```

Składnia (DEF...=SET...)

Zastosowanie listy wartości:

- Przy definicji:

```
DEF <typ danych> <nazwa zmiennej> [<n>, <m>, <o>] =  
SET(<wartość1>, <wartość2>, ...)
```

Równoznaczne z:

```
DEF <typ danych> <nazwa zmiennej> [<n>, <m>, <o>] =  
(<wartość1>, <wartość2>, ...)
```

Wskazówka

Przy inicjalizacji przez listę wartości podanie *SET* jest opcjonalne.

- Przy przyporządkowaniu wartości:

```
<nazwa zmiennej> [<n>, <m>, <o>] = SET(<wartość1>, <wartość2>, ...)
```

Składnia (DEF...=REP...)

Zastosowanie wartości z powtórzeniem

- Przy definicji:

```
DEF <typ danych> <nazwa zmiennej> [<n>, <m>, <o>] = REP(<wartość>)  
  
DEF <typ danych> <nazwa zmiennej> [<n>, <m>, <o>] =  
REP(<wartość>, <liczba_elementów_tablicy>)
```
- Przy przyporządkowaniu wartości:

```
<nazwa zmiennej> [<n>, <m>, <o>] = REP(<wartość>)  
<nazwa zmiennej> [<n>, <m>, <o>] = REP(<wartość>, <liczba_elementów_tablicy>)
```


Znaczenie

DEF:	Polecenie dot. definicji zmiennych
<typ danych>:	Typ danych zmiennej
	Zakres wartości:
	<ul style="list-style-type: none"> W przypadku zmiennych systemowych: BOOL, CHAR, INT, REAL, STRING, AXIS W przypadku zmiennych GUD lub LUD: BOOL, CHAR, INT, REAL, STRING, AXIS, FRAME
<długość łańcucha znaków>:	Maksymalna liczba znaków w przypadku typu danych STRING
<nazwa zmiennej>:	Nazwa zmiennej
[<n>, <m>, <o>]:	Wielkości lub indeksy tablicy
<n>:	Wielkość lub indeks tablicy dla 1. wymiaru
	Typ: INT (w przypadku zmiennej systemowej również AXIS)
	Zakres wartości: Max wielkość tablicy: 65535 Indeks tablicy: $0 \leq n \leq 65534$
<m>:	Wielkość lub indeks tablicy dla 2. wymiaru
	Typ: INT (w przypadku zmiennej systemowej również AXIS)
	Zakres wartości: Max wielkość tablicy: 65535 Indeks tablicy: $0 \leq m \leq 65534$
<o>:	Wielkość lub indeks tablicy dla 3. wymiaru
	Typ: INT (w przypadku zmiennej systemowej również AXIS)
	Zakres wartości: Max wielkość tablicy: 65535 Indeks tablicy: $0 \leq o \leq 65534$
SET:	Przyporządkowanie wartości przez podaną listę wartości
(<wartość1>, <wartość2>, ...):	Lista wartości
REP:	Przyporządkowanie wartości przez podaną <wartość>

<wartość>:	Wartość, którą mają zostać zapisane elementy tablicy przy inicjalizacji z REP.
<Liczba_elementów_tablicy>:	<p>Liczba elementów tablicy, które mają zostać zapisane podaną <wartością>. Dla pozostałych elementów tablicy obowiązuje zależnie od czasu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inicjalizacja przy definicji tablicy: <ul style="list-style-type: none"> → Pozostałe elementy tablicy są zapisywane wartością zero • Przyporządkowanie podczas przebiegu programu: <ul style="list-style-type: none"> → Aktualne wartości elementów tablicy pozostają bez zmian. <p>Jeżeli parametr nie jest zaprogramowany, wszystkie elementy tablicy są zapisywane wartością <wartość>.</p> <p>Jeżeli parametr jest równy zero, obowiązuje zależnie od czasu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inicjalizacja przy definicji tablicy: <ul style="list-style-type: none"> → Wszystkie elementy są wyposażane w wartość domyślną zero • Przyporządkowanie podczas przebiegu programu: <ul style="list-style-type: none"> → Aktualne wartości elementów tablicy pozostają bez zmian.

Indeks tablicy

Implicite kolejność elementów tablicy np. przy przyporządkowaniu wartości przez SET lub REP następuje przez iterację indeksów tablicy od prawej do lewej.

Przykład: Inicjalizacja tablicy 3-wymiarowej o 24 elementach:

```

DEF INT FELD[2,3,4] = REP(1,24)
  FELD[0,0,0] = 1      1. Element tablicy
  FELD[0,0,1] = 1      2. Element tablicy
  FELD[0,0,2] = 1      3. Element tablicy
  FELD[0,0,3] = 1      4. Element tablicy
  ...
  FELD[0,1,0] = 1      5. Element tablicy
  FELD[0,1,1] = 1      6. Element tablicy
  ...
  FELD[0,2,3] = 1      12. Element tablicy
  FELD[1,0,0] = 1      13. Element tablicy
  FELD[1,0,1] = 1      14. Element tablicy
  ...
  FELD[1,2,3] = 1      24. Element tablicy

```

Odpowiednio:

```
FOR n=0 TO 1
  FOR m=0 TO 2
    FOR o=0 TO 3
      FELD[n,m,o] = 1
    ENDFOR
  ENDFOR
ENDFOR
```

Przykład: Inicjalizacja kompletnych tablic zmiennych

Aktualna zajętość patrz rysunek.

Kod programu

```
N10 DEF REAL FELD1[10,3]=SET(0,0,0,10,11,12,20,20,20,30,30,30,40,40,40,)
N20 FELD1[0,0]=REP(100)
N30 FELD1[5,0]=REP(-100)
N40 FELD1[0,0]=SET(0,1,2,-10,-11,-12,-20,-20,-20,-30, , , -40,-40,-50,-60,-70)
N50 FELD1[8,1]=SET(8.1,8.2,9.0,9.1,9.2)
```

Indeks tablicy

2

Patrz również

Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP): Dalsze informacje Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP): Dalsze informacje [Strona 52]

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.1.13 Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP): Dalsze informacje**Dalsze informacje (SET)**

Inicjalizacja przy definicji

- Jest, rozpoczynając od 1. elementu tablicy, inicjalizowanych tyle elementów z wartościami z listy wartości, ile elementów jest zaprogramowanych na liście wartości.
- Elementy tablicy bez explicite podanych wartości na liście wartości (luki na liście) otrzymują wartość 0.
- W przypadku zmiennych o typie danych AXIS luki na liście wartości są niedopuszczalne.
- Jeżeli lista wartości zawiera więcej wartości, niż zdefiniowano elementów tablicy, zostanie wyświetlony alarm.

Przyporządkowanie wartości w przebiegu programu

Przy przyporządkowywaniu wartości w przebiegu programu obowiązują zasady opisane wyżej przy definicji. Dodatkowo są następujące możliwości:

- Jako elementy na liście wartości są dozwolone również wyrażenia.
- Przyporządkowanie wartości rozpoczyna się od zaprogramowanego indeksu tablicy. Przez to można w sposób celowy wyposażać w wartości tablice częściowe.

Przykład:

Kod programu	Komentarz
DEF INT FELD[5,5]	; Definicja tablicy
FELD[0,0]=SET(1,2,3,4,5)	; Przyporządkowanie wartości do pierwszych 5 elementów tablicy [0,0] - [0,4]
FELD[0,0]=SET(1,2, , ,5)	; Przyporządkowanie wartości z luką do pierwszych 5 elementów tablicy [0,0] - [0,4], elementy tablicy [0,2] i [0,3] = 0
FELD[2,3]=SET(VARIABLE,4*5.6)	; Przyporządkowanie wartości ze zmienną i wyrażeniem od indeksu tablicy [2,3]: [2,3] = VARIABLE [2,4] = 4 * 5.6 = 22.4

Dalsze informacje (REP)

Inicjalizacja przy definicji

- Wszystkie lub opcjonalnie podana liczba elementów tablicy są inicjalizowane z podaną wartością (stała).
- Zmienne o typie danych FRAME nie mogą być inicjalizowane.

Przykład:

Kod programu	Komentarz
DEF REAL varName[10]=REP(3.5,4)	; Inicjalizacja definicji tablicy i elementów tablicy [0] do [3] o wartości 3,5

Przyporządkowanie wartości w przebiegu programu

Przy przyporządkowywaniu wartości w przebiegu programu obowiązują zasady opisane wyżej przy definicji. Dodatkowo są następujące możliwości:

- Jako elementy na liście wartości są dozwolone również wyrażenia.
- Przyporządkowanie wartości rozpoczyna się od zaprogramowanego indeksu tablicy. Przez to można w sposób celowy wyposażać w wartości tablice częściowe.

Przykłady:

Kod programu	Komentarz
DEF REAL varName[10]	; Definicja tablicy
varName[5]=REP(4.5,3)	; Elementy tablicy [5] do [7] = 4,5
R10=REP(2.4,3)	; Parametry R10 do R12 = 2,4
DEF FRAME FRM[10]	; Definicja tablicy
FRM[5]=REP(CTTRANS(X,5))	; Elementy tablicy [5] do [9] = CTRANS(X,5)

Dalsze informacje (ogólne)

Przyporządkowania wartości do osiowych danych maszynowych

Osiowe dane maszynowe mają zasadniczo indeks tablicy o typie danych AXIS. Przy przyporządkowaniach wartości do osiowej danej maszynowej przy pomocy SET lub REP ten indeks tablicy jest ignorowany lub nie realizowany.

Przykład: Przyporządkowanie wartości do danej maszynowej MD36200

\$MA_AX_VELO_LIMIT

\$MA_AX_VELO_LIMIT[1,AX1]=SET(1.1, 2.2, 3.3)

Odpowiada:

\$MA_AX_VELO_LIMIT[1,AX1]=1.1

\$MA_AX_VELO_LIMIT[2,AX1]=2.2

\$MA_AX_VELO_LIMIT[3,AX1]=3.3

UWAGA**Przyporządkowania wartości do osiowych danych maszynowych**

Przy przyporządkowaniach wartości do osiowych danych maszynowych przy pomocy `SET` lub `REP` indeks tablicy o typie danych `AXIS` jest ignorowany lub nie realizowany.

Zapotrzebowanie na pamięć

Typ danych	Zapotrzebowanie na pamięć na element
BOOL	1 bajt
CHAR	1 bajt
INT	4 bajty
REAL	8 bajtów
STRING	(długość łańcucha znaków + 1) bajtów
FRAME	~ 400 bajtów, zależnie od liczby osi
AXIS	4 bajty

Patrz również

Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP) Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP) [Strona 47]

1.1.14 Typy danych

Następujące typy danych są do dyspozycji w NC:

Typ danych	Znaczenie	Zakres wartości
INT	Wartość całkowitoliczbowa ze znakiem	-2147483648 ... +2147483647
REAL	Liczba rzeczywista (LONG REAL według IEEE)	$\pm(\sim 2,2 \cdot 10^{-308} \dots \sim 1,8 \cdot 10^{+308})$
BOOL	Wartość logiczna TRUE (1) i FALSE (0)	1, 0
CHAR	Znak ASCII	Kod ASCII 0 ... 255
STRING	Łańcuch znaków o zdefiniowanej długości	Maksymalnie 200 znaków (bez znaków specjalnych)
AXIS	Identyfikator osi/wrzeciona	Identyfikator kanału
FRAME	Dane geometryczne dla statycznej transformacji współrzędnych (przesunięcie, obrót, skalowanie, lustrzane odbicie)	---

Implicite zmiany typów danych

Następujące zmiany typów danych są możliwe i są implicite dokonywane przy przyporządkowaniach i przekazaniach parametrów:

Z ↓ / na →	REAL	INT	BOOL
REAL	x	o	&
INT	x	x	&
BOOL	x	x	x

x: Możliwe bez ograniczeń
 o: Możliwa utrata danych w wyniku przekroczenia zakresu wartości ⇒ alarm;
 Zaokrąglenie: wartość po przecinku $\geq 0,5 \Rightarrow$ zaokrąglenie do góry,
 wartość po przecinku $< 0,5 \Rightarrow$ zaokrąglenie do dołu
 &: Wartość $\neq 0 \Rightarrow$ TRUE, wartość $= 0 \Rightarrow$ FALSE

Patrz również

Informacje ogólne dot. zmiennych Informacje ogólne dot. zmiennych [Strona 17]

1.2 Programowanie pośrednie

1.2.1 Pośrednie programowanie adresów

Funkcja

Przy pośrednim programowaniu adresów adres rozszerzony (indeks) jest zastępowany przez zmienną odpowiedniego typu.

Wskazówka

Programowanie pośrednie adresów jest niemożliwe przy:

- N (numer bloku)
  - L (podprogram)
  - Adresy ustawiane
(np. X[1] zamiast X1 jest niedopuszczalne)
-

Składnia

<ADRES> [<indeks>]

Znaczenie

<ADRES> [...]:   Adres stały z rozszerzeniem (indeks)
 <indeks>:   Zmienna np. dla numeru wrzeciona, osi, ...

Przykłady

Przykład 1: Pośrednie programowanie numeru wrzeciona

Programowanie bezpośrednie:

Kod programu	Komentarz
S1=300	; Prędkość obrotowa 300 obr/min dla wrzeciona o numerze 1.

Programowanie pośrednie:

Kod programu	Komentarz
DEF INT SPINU=1	; Definicja zmiennej typu INT i przyporządkowanie wartości.
S[SPINU]=300	; Prędkość obrotowa 300 obr/min dla wrzeciona, którego numer jest zapisany w zmiennej SPINU (w tym przykładzie wrzeciono o numerze 1).

Przykład 2: Programowanie pośrednie jednej osi

Programowanie bezpośrednie:

Kod programu	Komentarz
FA[U]=300	; Posuw 300 dla osi "U".

Programowanie pośrednie:

Kod programu	Komentarz
DEF AXIS AXVAR2=U	; Definicja jednej zmiennej typu AXIS i przyporządkowanie wartości.
FA[AXVAR2]=300	; Posuw 300 dla osi, której nazwa adresowa jest zapisana w zmiennej o nazwie AXVAR2.

Przykład 3: Programowanie pośrednie jednej osi

Programowanie bezpośrednie:

Programowanie	Komentarz
\$AA_MM[X]	; Odczyt wartości zmierzonej przez sondę pomiarową (MKS) osi "X".

Programowanie pośrednie:

Kod programu	Komentarz
DEF AXIS AXVAR3=X	; Definicja jednej zmiennej typu AXIS i przyporządkowanie wartości.
\$AA_MM[AXVAR3]	; Odczyt wartości zmierzonej przez sondę pomiarową (MKS) dla osi, której nazwa jest zapisana w zmiennej AXVAR3.

Przykład 4: Programowanie pośrednie jednej osi

Programowanie bezpośrednie:

Kod programu
X1=100 X2=200

Programowanie pośrednie:

Kod programu	Komentarz
DEF AXIS AXVAR1 AXVAR2	; Definicja dwóch zmiennych typu AXIS.
AXVAR1=(X1) AXVAR2=(X2)	; Przyporządkowanie nazw osi.
AX[AXVAR1]=100 AX[AXVAR2]=200	; Ruch w osiach, których nazwy adresowe są zapisane w zmiennych o nazwach AXVAR1 i AXVAR2.

Przykład 5: Programowanie pośrednie jednej osi

Programowanie bezpośrednie:

Kod programu
G2 X100 I20

Programowanie pośrednie:

Kod programu	Komentarz
DEF AXIS AXVAR1=X	; Definicja jednej zmiennej typu AXIS i przyporządkowanie wartości.
G2 X100 IP[AXVAR1]=20	; Programowanie pośrednie podania punktu środkowego dla osi, której nazwa adresowa jest zapisana w zmiennej o nazwie AXVAR1

Przykład 6: Programowanie pośrednie elementów tablicy

Programowanie bezpośrednie:

Kod programu	Komentarz
DEF INT FELDI[4,5]	; Definicja pola 1.

Programowanie pośrednie:

Kod programu	Komentarz
DEFINE DIM1 AS 4	; Wymiary tablicy muszą zostać podane jako wartości stałe.
DEFINE DIM2 AS 5	
DEF INT FELD[DIM1,DIM2]	
FELD[DIM1-1,DIM2-1]=5	

Przykład 7: Pośrednie wywołanie podprogramu

Kod programu	Komentarz
CALL "L" << R10	; Wywołanie programu, którego numer znajduje się w R10 (powiązanie łańcuchów znaków).

1.2.2 Pośrednie programowanie G-Code

Funkcja

Programowanie pośrednie G-Code umożliwia efektywne programowanie cykli.

Składnia

G [<grupa>] =<numer>

Znaczenie

G [...]:   Polecenie G z rozszerzeniem (indeks)
<grupa>:   Parametr indeksowy: grupa funkcji G
                  Typ: INT
<numer>:   Zmienna dla numeru G-Code
                  Typ: INT lub REAL

Wskazówka

Z reguły można pośrednio programować tylko G-Code nie określających składni.

Z G-Code określających składnię są możliwe tylko te z grupy 1 funkcji G.

Określające składnię G-Code grup 2, 3 i 4 funkcji G są niemożliwe.

Wskazówka

W pośrednim programowaniu G-Code nie są dozwolone żadne funkcje arytmetyczne. Konieczne obliczenie numeru G-Code musi nastąpić w oddzielnym wierszu programu obróbki przed pośrednim zaprogramowaniem G-Code.

Przykłady

Przykład 1: Ustawiane przesunięcie punktu zerowego (grupa 8 funkcji G)

Kod programu	Komentarz
N1010 DEF INT INT_VAR	
N1020 INT_VAR=2	
...	
N1090 G[8]=INT_VAR G1 X0 Y0	; G54
N1100 INT_VAR=INT_VAR+1	; Obliczenie G-Code
N1110 G[8]=INT_VAR G1 X0 Y0	; G55

Przykład 2: wybór płaszczyzny (grupa 6 funkcji G)

Kod programu	Komentarz
N2010 R10=\$P_GG[6]	; Odczyt aktywnej funkcji G z grupy 6
...	
N2090 G[6]=R10	

Literatura

Informacje dot. grup funkcji G patrz:

Podręcznik programowania Podstawy; punkt "Grupy funkcji G"

1.2.3 Programowanie pośrednie atrybutów pozycji (GP)**Funkcja**

Atrybuty pozycji, jak np. przyrostowe albo absolutne programowanie pozycji osi, mogą być programowane w połączeniu ze słowem kluczowym GP pośrednio jako zmienne.

Zastosowanie

Programowanie pośrednie atrybutów pozycji znajduje zastosowanie w **cyklach podstawienia**, ponieważ ma tu miejsce następująca zaleta w stosunku do programowania atrybutów pozycji jako słowo kluczowe (np. IC, AC, ...):

Dzięki programowaniu pośredniemu jako zmienne **nie** jest potrzebna instrukcja CASE, która rozgałęzia na wszystkie możliwe atrybuty pozycji.

Składnia

```
<POLECENIE POZYCJONOWANIA>[<oś/wrzeciono>]=
GP(<pozycja>,<atrybut pozycji>)
<oś/wrzeciono>=GP(<pozycja>,<atrybut pozycji>)
```

Znaczenie

<POLECENIE
POZYCJONOWANIA> []:

Następujące polecenia pozycjonowania mogą być programowane razem ze słowem kluczowym GP:

POS, POSA, SPOS, SPOSA

Poza tym możliwe:

- Wszystkie występujące w kanale identyfikatory osi/wrzeciona

<oś/wrzeciono>

- Zmienny identyfikator osi/wrzeciona AX

Oś/wrzeciono, które ma być pozycjonowane

Słowo kluczowe do pozycjonowania

<oś/wrzeciono>:

GP():

Parametr 1

Pozycja osi/wrzeciona jako stała lub zmienna

<pozycja>:

Parametr 2

Atrybut pozycji (np. tryb ruchu do pozycji) jako zmienna (np. \$P_SUB_SPOSMODE) lub jako słowo kluczowe (IC, AC, ...)

<atrybut pozycji>:

Wartości dawane przez zmienne mają następujące znaczenie:

Wartość	Znaczenie	Dopuszczalny przy:
0	Bez zmiany atrybutu pozycji	
1	AC	POS, POSA, SPOS, SPOSA, AX, Adres osi
2	IC	POS, POSA, SPOS, SPOSA, AX, Adres osi
3	DC	POS, POSA, SPOS, SPOSA, AX, Adres osi
4	ACP	POS, POSA, SPOS, SPOSA, AX, Adres osi
5	ACN	POS, POSA, SPOS, SPOSA, AX, Adres osi
6	OC	-
7	PC	-
8	DAC	POS, POSA, AX, Adres osi
9	DIC	POS, POSA, AX, Adres osi
10	RAC	POS, POSA, AX, Adres osi
11	RIC	POS, POSA, AX, Adres osi
12	CAC	POS, POSA
13	CIC	POS, POSA
14	CDC	POS, POSA
15	CACP	POS, POSA
16	CACN	POS, POSA

Przykład

Przy aktywnym sprzężeniu wrzeciona synchronicznego między wrzecionem wiodącym S1 i wrzecionem nadążnym S2 jest przez polecenie SPOS w programie głównym wywoływany następujący cykl podstawienia do pozycjonowania wrzecion.

Pozycjonowanie następuje poprzez instrukcję w N2230:

SPOS[1]=GP(\$P_SUB_SPOSIT,\$P_SUB_SPOSMODE)

SPOS[2]=GP(\$P_SUB_SPOSIT,\$P_SUB_SPOSMODE)

Pozycja, do której ma nastąpić ruch, jest odczytywana ze zmiennej systemowej \$P_SUB_SPOSIT, tryb ruchu - ze zmiennej systemowej \$P_SUB_SPOSMODE.

Kod programu	Komentarz
N1000 PROC LANG_SUB DISPLOF SBLOF	
...	
N2100 IF(\$P_SUB_AXFCT==2)	
N2110	; Zastąpienie polecenia SPOS / SPOSA / M19 przy aktywnym sprzężeniu wrzecion synchronicznych
N2185 DELAYFSTON	; Początek zakresu stopp-delay
N2190 COUPOF(S2,S1)	; Wyłączenie aktywności sprzężenia wrzecion synchronicznych
N2200	; Pozycjonowanie wrzeciona wiodącego i nadążnego
N2210 IF(\$P_SUB_SPOS==TRUE) OR (\$P_SUB_SPOSA==TRUE)	
N2220	; Pozycjonowanie wrzeciona przy pomocy SPOS:
N2230 SPOS[1]=GP(\$P_SUB_SPOSIT,\$P_SUB_SPOSMODE)	
SPOS[2]=GP(\$P_SUB_SPOSIT,\$P_SUB_SPOSMODE)	
N2250 ELSE	
N2260	; Pozycjonowanie wrzeciona przy pomocy M19:
N2270 M1=19 M2=19	; Pozycjonowanie wrzeciona wiodącego i nadążnego
N2280 ENDIF	
N2285 DELAYFSTOF	; Koniec zakresu stopp-delay
N2290 COUPON(S2,S1)	; Uaktywnienie sprzężenia wrzeciona synchronicznego
N2410 ELSE	
N2420	; Odpytanie na dalsze zastąpienia
...	
N3300 ENDIF	
...	
N9999 RET	

Warunki brzegowe

- W akcjach synchronicznych pośrednie programowanie atrybutów pozycji jest niemożliwe.

Literatura

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; BAG, kanał, praca programowa, zachowanie się przy zresetowaniu (K1), punkt: Zastępowanie funkcji NC przez podprogramy

1.2.4 Pośrednie programowanie wierszy programu obróbki (EXECSTRING)

Funkcja

Przy pomocy polecenia programu obróbki EXECSTRING jest możliwe wykonanie przedtem utworzonej zmiennej string, jako wiersza programu obróbki.

Składnia

EXECSTRING jest programowany we własnym wierszu programu obróbki:
EXECSTRING (<zmienna string>)

Znaczenie

EXECSTRING:	Polecenie do wykonania zmiennej string, jako wiersza programu obróbki
<zmienna string>:	Zmienna typu STRING, która zawiera będący właściwie do wykonania wiersz programu obróbki

---

Wskazówka

Przy pomocy EXECSTRING mogą być osadzane wszystkie układy, które mogą być programowane w części programowej programu obróbki. Wykluczone są przez to instrukcje PROC i DEF, jak też generalnie stosowanie w plikach INI i DEF.

Przykład

Kod programu	Komentarz
N100 DEF STRING[100] BLOCK	; Definicja zmiennej string do ujęcia będącego do wykonania wiersza programu obróbki.
N110 DEF STRING[10] MFCT1="M7"	
...	
N200 EXECSTRING(MFCT1 << "M4711")	; Wykonanie wiersza programu obróbki "M7 M4711".
...	
N300 R10=1	
N310 BLOCK="M3 "	
N320 IF(R10)	
N330 BLOCK = BLOCK << MFCT1	
N340 ENDIF	
N350 EXECSTRING(BLOCK)	; Wykonanie wiersza programu obróbki "M3 M7".

1.3 Funkcje arytmetyczne

Funkcja

Funkcje obliczeniowe dają się stosować przede wszystkim dla parametrów R i zmiennych (albo stałych i funkcji) typu REAL. Dopuszczalne są również typy INT i CHAR.

Operator / funkcja obliczeniowa	Znaczenie
+	Dodawanie
-	Odejmowanie
*	Mnożenie
/	Dzielenie
	Uwaga: (typ INT)/(typ INT)=(typ REAL); Przykład: 3/4 = 0.75
DIV	Dzielenie, dla typu zmiennej INT i REAL
	Uwaga: (typ INT)DIV(typ INT)=(typ INT); Przykład: 3 DIV 4 = 0
MOD	Dzielenie modulo (tylko typ INT) daje resztę z dzielenia INT Przykład: 3 MOD 4 = 3
:	Operator powiązania (w przypadku zmiennych FRAME)
SIN ( )	Sinus
COS ( )	Cosinus
TAN ( )	Tangens
ASIN ( )	Arcus sinus
ACOS ( )	Arcus cosinus
ATAN2 (,)	Arcus tangens2
SQRT ( )	Pierwiastek kwadratowy
ABS ( )	Wartość bezwzględna
POT ( )	2. potęga (kwadrat)
TRUNC ( )	Część całkowitoliczbowa
	Dokładności w przypadku poleceń porównań, ustawiane przy pomocy TRUNC(patrz "Korekcja dokładności w przypadku błędów porównania (TRUNC) [Strona 69]")
ROUND ( )	Zaokrąglenie do liczby całkowitej
LN ( )	Logarytm naturalny
EXP ( )	Funkcja wykładnicza
MINVAL ( )	Mniejsza wartość z dwóch zmiennych (patrz "Minimum, maksimum i zakres zmiennych (MINVAL, MAXVAL i BOUND) [Strona 71]")
MAXVAL ( )	Większa wartość z dwóch zmiennych (patrz "Minimum, maksimum i zakres zmiennych (MINVAL, MAXVAL i BOUND) [Strona 71]")

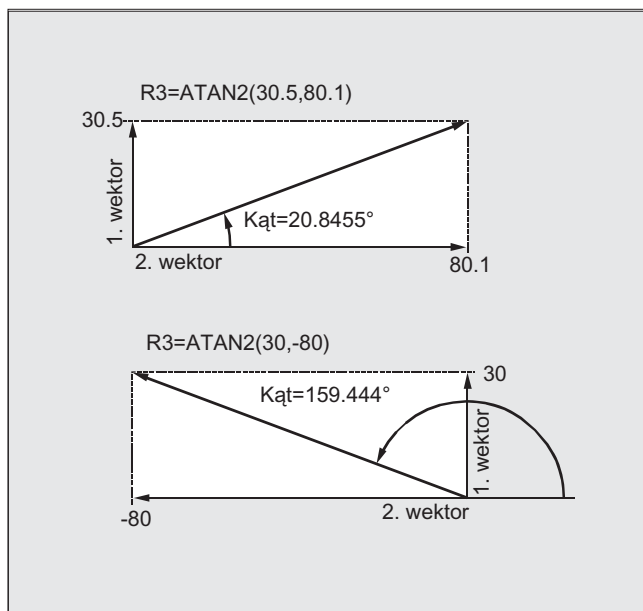
BOUND ( )	Wartość zmiennej, która leży w zdefiniowanym zakresie (patrz "Minimum, maksimum i zakres zmiennych (MINVAL, MAXVAL i BOUND) [Strona 71]")
CTrans ( )	Przesunięcie
CROT ( )	Obrót
CSCALE ( )	Zmiana skali
CMIRROR ( )	Lustrzane odbicie

Programowanie

W przypadku funkcji obliczeniowych obowiązuje zwykły matematyczny sposób zapisu. Priorytety wykonywania są ustawiane przez nawiasy okrągłe. Dla funkcji trygonometrycznych i ich funkcji odwrotnych obowiązuje podawanie w stopniach (prawy kąt = 90°).

Przykłady

Przykład 1: ATAN2

Z dwóch prostopadłych do siebie wektorów funkcja obliczeniowa ATAN2 oblicza kąt wektora sumarycznego.

Wynik leży w zakresie czterech ćwiartek koła ($-180^\circ < 0 < +180^\circ$). Bazą dla odniesienia kąta jest zawsze 2. wartość w kierunku dodatnim.

Przykład 2: Inicjalizacja kompletnych tablic zmiennych

Kod programu	Komentarz
R1=R1+1	; Nowe R1 = stare R1 +1
R1=R2+R3 R4=R5-R6 R7=R8*R9	
R10=R11/R12 R13=SIN(25.3)	
R14=R1*R2+R3	; "Kropka przed kreską".
R14=(R1+R2)*R3	; Najpierw obliczenie w nawiasach.
R15=SQRT(POT(R1)+POT(R2))	; Najpierw następuje obliczenie w nawiasach wewnętrznych: R15 = pierwiastek kwadratowy z (R1+R2)
RESFRAME=FRAME1:FRAME2	; Przy pomocy operatora powiązania frame są łączone w jeden frame wynikowy albo komponentom frame są przyporządkowywane wartości.
FRAME3=CTrans (...):CROT(...)	

1.4 Operacje porównania i operacje logiczne

Funkcja

Operacje porównania mogą np. być używane do formułowania warunku skoku. Porównywane mogą być przy tym również skomplikowane wyrażenia.

Operacje porównania można stosować do zmiennych typu `CHAR`, `INT`, `REAL` i `BOOL`. W przypadku typu `CHAR` jest porównywana wartość kodowa.

W przypadku typów `STRING`, `AXIS` i `FRAME` są możliwe: `==` i `<>`, które dla operacji typu `STRING` mogą być stosowane również w akcjach synchronicznych.

Wynik operacji porównania jest zawsze typu `BOOL`.

Operatory logiczne służą do powiązania wartości logicznych.

Operacje logiczne dają się stosować tylko do zmiennych typu `BOOL`. Przez wewnętrzną konwersję typu dają się one stosować również do typów danych `CHAR`, `INT` i `REAL`.

W przypadku operacji logicznych (boolowskich) obowiązuje dla typów danych `BOOL`, `CHAR`, `INT` i `REAL`:

- 0 odpowiada: `FALSE`
- Nierówne 0 odpowiada: `TRUE`

Bitowe operatory logiczne

Na zmiennych typu `CHAR` i `INT` mogą również pojedynczymi bitami być wykonywane operacje logiczne. Ewentualnie konwersja typu następuje automatycznie.

Programowanie

Operator porównania	Znaczenie
<code>==</code>	Równe
<code><></code>	Nierówne
<code>></code>	Większe niż
<code><</code>	Mniejsze niż
<code>>=</code>	Większe lub równe
<code><=</code>	Mniejsze lub równe
Operator logiczny	Znaczenie
<code>AND</code>	I
<code>OR</code>	LUB
<code>NOT</code>	Negacja
<code>XOR</code>	ALBO

Bitowy operator logiczny	Znaczenie
B_AND	Bitowe I
B_OR	Bitowe LUB
B_NOT	Bitowa negacja
B_XOR	Bitowe ALBO

Wskazówka

W wyrażeniach arytmetycznych można przy pomocy nawiasów okrągłych ustalić kolejność wykonywania wszystkich operatorów, a przez to czynić odstępstwa od normalnych zasad pierwszeństwa.

Wskazówka

Między BOOLOWSKIMI argumentami i operatorami muszą być pisane spacje.

Wskazówka

Operator B_NOT odnosi się do tylko jednego argumentu. Znajduje się on za operatorem.

Przykłady

Przykład 1: Operatory porównania

```
IF R10>=100 GOTOF CEL
```

lub

```
R11=R10>=100
```

```
IF R11 GOTOF CEL
```

Wynik porównania `R10>=100` jest najpierw poddawany pośredniemu zapisaniu w `R11`.

Przykład 2: operatory logiczne

```
IF (R10<50) AND ($AA_IM[X]>=17.5) GOTOF CEL
```

lub

```
IF NOT R10 GOTOB START
```

NOT odnosi się tylko do jednego argumentu.

Przykład 3: bitowe operatory logiczne

```
IF $MC_RESET_MODE_MASK B_AND 'B10000' GOTOF ACT_PLANE
```

1.5 Korekcja dokładności w przypadku błędów porównania (TRUNC)

Funkcja

Polecenie TRUNC odcina argument pomnożony przez współczynnik dokładności.

Ustawiana dokładność w przypadku błędów porównania

Dane programu obróbki typu REAL są wewnętrznie przedstawiane w formacie IEEE przy pomocy 64 bitów. Ze względu na tę formę przedstawienia liczby dziesiętne mogą być odwzorowywane niedokładnie, co przy porównywaniu z idealnie obliczonymi wartościami może prowadzić do nieoczekiwanych wyników.

Równość względna

Aby niedokładności wywołane przez formę przedstawienia nie zniekształcały przebiegu programu, w przypadku poleceń porównania jest sprawdzana nie równość absolutna lecz równość względna.

Składnia

Korekcja dokładności w przypadku błędów porównania

TRUNC (R1*1000)

Znaczenie

TRUNC: Odcięcie miejsc po przecinku

Uwzględniona równość względna 10^{-12} przy

- Równość: (==)
- Równość: (<=)
- Większe lub równe: (>=)
- Mniejsze lub równe: (<=)
- Większe niż/mniejsze niż: (><) z równością absolutną
- Większe od: (>)
- Mniejsze od: (<)

Kompatybilność

Z powodów kompatybilności można wyłączyć aktywność kontroli na równość względną przy (>) i (<) przez ustawienie danej maszynowej MD10280 \$MN_PROG_FUNCTION_MASK Bit0 = 1.

Wskazówka

Porównania z danymi typu REAL są z wymienionych powodów generalnie obciążone pewną niedokładnością. Przy nie akceptowalnych odchyleniach konieczne jest przejście na rachunek INTEGER przez mnożenie argumentów przez współczynnik dokładności, a następnie obcinanie przy pomocy TRUNC.

Akcje synchroniczne

Opisane zachowanie się poleceń porównania obowiązuje również w przypadku akcji synchronicznych.

Przykłady**Przykład 1: Zagadnienie dokładności**

Kod programu	Komentarz
N40 R1=61.01 R2=61.02 R3=0.01	; Przyporządkowanie wartości początkowych
N41 IF ABS(R2-R1) > R3 GOTOF BLAD	; Skok zostałby dotychczas wykonany
N42 M30	; Koniec programu
N43 BLAD: SETAL(66000)	;
R1=61.01 R2=61.02 R3=0.01	; Przyporządkowanie wartości początkowych
R11=TRUNC(R1*1000) R12=TRUNC(R2*1000) R13=TRUNC(R3*1000)	; Korekcja dokładności
IF ABS(R12-R11) > R13 GOTOF BLAD	; Skok nie zostanie już wykonany
M30	; Koniec programu
BLAD: SETAL(66000)	;

Przykład 2: utworzenie i ewaluacja ilorazu obydwu argumentów

Kod programu	Komentarz
R1=61.01 R2=61.02 R3=0.01	; Przyporządkowanie wartości początkowych
IF ABS((R2-R1)/R3)-1 > 10EX-5 GOTOF BLAD	; Skok nie zostanie wykonany
M30	; Koniec programu
BLAD: SETAL(66000)	;

1.6 Minimum, maksimum i zakres zmiennych (MINVAL, MAXVAL i BOUND)

Funkcja

Przy pomocy poleceń MINVAL i MAXVAL można porównać ze sobą wartości dwóch zmiennych. Jako wynik jest zwracana mniejsza (w przypadku MINVAL) lub większa wartość (w przypadku MAXVAL).

Przy pomocy polecenia BOUND można sprawdzić, czy wartość sprawdzanej zmiennej leży w zdefiniowanym zakresie.

Składnia

```
<mniejsza wartość>=MINVAL(<zmienna1>,<zmienna2>)
<większa wartość>=MAXVAL(<zmienna1>,<zmienna2>)
<zwracana wartość>=<BOUND>(<minimum>,<maksimum>,<sprawdzana zmienna>)
```

Znaczenie

MINVAL:	Określa mniejszą wartość z dwóch zmiennych (<zmienna1>,<zmienna2>)
<mniejsza wartość>:	Zmienna wynikowa dla polecenia MINVAL Jest ustawiana na mniejszą wartość zmiennej.
MAXVAL:	Określa większą wartość z dwóch zmiennych (<zmienna1>,<zmienna2>)
<większa wartość>:	Zmienna wynikowa dla polecenia MAXVAL Jest ustawiana na większą wartość zmiennej.
BOUND:	Sprawdza, czy zmienna (<zmienna sprawdzana>) leży w zdefiniowanym zakresie wartości.
<minimum>:	Zmienna, która definiuje wartość minimalną zakresu
<maksimum>:	Zmienna, która definiuje wartość maksymalną zakresu
<zwracana wartość>:	Zmienna wynikowa dla polecenia BOUND Jeżeli wartość sprawdzanej zmiennej leży w zdefiniowanym zakresie wartości, wówczas zmienna wynikowa jest ustawiana na wartość tej zmiennej. Jeżeli wartość sprawdzanej zmiennej jest większa, niż wartość maksymalna, wówczas zmienna wynikowa jest ustawiana na maksymalną wartość zdefiniowanego zakresu. Jeżeli wartość sprawdzanej zmiennej jest mniejsza, niż wartość minimalna, wówczas zmienna wynikowa jest ustawiana na minimalną wartość zdefiniowanego zakresu.

Wskazówka

MINVAL, MAXVAL i BOUND można programować również w akcjach synchronicznych.

Wskazówka**Zachowanie się w przypadku równości**

W przypadku równości jest przy MINVAL/MAXVAL dawana jest równa wartość. W przypadku BOUND jest zwracana wartość sprawdzanej zmiennej.

Przykład

Kod programu	Komentarz
DEF REAL rVar1=10.5, rVar2=33.7, rVar3, rVar4, rVar5, rValMin, rValMax, rRetVar	
rValMin=MINVAL(rVar1,rVar2)	; rValMin jest ustawiana na wartość 10.5.
rValMax=MAXVAL(rVar1,rVar2)	; rValMax jest ustawiana na wartość 33.7.
rVar3=19.7	
rRetVar=BOUND(rVar1,rVar2,rVar3)	; rVar3 leży w ramach granic, rRetVar jest ustawiana na 19.7.
rVar3=1.8	
rRetVar=BOUND(rVar1,rVar2,rVar3)	; rVar3 leży poniżej granicy minimum, rRetVar jest ustawiana na 10,5.
rVar3=45.2	
rRetVar=BOUND(rVar1,rVar2,rVar3)	; rVar3 leży powyżej granicy maksimum, rRetVar jest ustawiana na 33,7.

1.7 Priorytet operacji

Funkcja

Do każdego operatora jest przyporządkowany priorytet. Przy ewaluacji wyrażenia są zawsze najpierw stosowane operatory o wyższym priorytecie. W przypadku operatorów o takiej samej randze ewaluacja następuje od lewej do prawej.

W wyrażeniach arytmetycznych można przy pomocy nawiasów okrągłych ustalić kolejność wykonywania wszystkich operatorów, a przez to czynić odstępstwa od normalnych zasad pierwszeństwa.

Kolejność operatorów

Od najwyższego do najniższego priorytetu

1.	NOT, B_NOT	Negacja, negacja bitowa
2.	*, /, DIV, MOD	Mnożenie, dzielenie
3.	+, –	Dodawanie, odejmowanie
4.	B_AND	Bitowe I
5.	B_XOR	Bitowe ALBO
6.	B_OR	Bitowe LUB
7.	AND	I
8.	XOR	ALBO
9.	OR	LUB
10.	<<	Powiązanie łańcuchów znaków, typ wyniku STRING
11.	==, <>, >, <, >=, <=	Operatory porównania

Wskazówka

Operator powiązania ":" dla frame nie może występować w jednym wyrażeniu z innymi operatorami. Dlatego dla tego operatora nie wymaga się ustalenia priorytetu.

Przykład instrukcji If

```
If (otto==10) and (anna==20) gotof end
```

1.8 Możliwe konwersje typu

Funkcja

Konwersja typu przy przyporządkowaniu

Stała wartość liczbowa, zmienna albo wyrażenie, które jest przyporządkowywane do zmiennej, musi tolerować się z typem tej zmiennej. Jeżeli tak jest, wówczas przy przyporządkowywaniu typ jest automatycznie zmieniany.

Możliwe konwersje typu

na	REAL	INT	BOOL	CHAR	STRING	AXIS	FRAME
z							
REAL	tak	tak*	tak ¹⁾	tak*	–	–	–
INT	tak	tak	tak ¹⁾	tak ²⁾	–	–	–
BOOL	tak	tak	tak	tak	tak	–	–
CHAR	tak	tak	tak ¹⁾	tak	tak	–	–
STRING	–	–	tak ⁴⁾	tak ³⁾	tak	–	–
AXIS	–	–	–	–	–	tak	–
FRAME	–	–	–	–	–	–	tak

Objaśnienia

- * Przy zmianie typu z REAL na INT następuje w przypadku ułamka ≥ 0.5 zaokrąglenie do góry, w przeciwnym przypadku następuje zaokrąglenie do dołu (por. funkcja ROUND)
- 1) Wartość $\neq 0$ odpowiada TRUE, wartość $= 0$ odpowiada FALSE
- 2) Gdy wartość leży w dopuszczalnym zakresie liczbowym
- 3) Gdy tylko 1 znak
- 4) Długość łańcucha znaków $0 \Rightarrow$ FALSE, w innym przypadku TRUE

Wskazówka

Jeżeli przy konwersji wartość jest większa, niż zakres docelowy, następuje komunikat błędu.

Jeżeli w wyrażeniu występują mieszane typy, wówczas ich dopasowanie następuje automatycznie. Konwersje typu są możliwe również w akcjach synchronicznych, patrz punkt "Akcje synchroniczne ruchu, implicite konwersja typu".

1.9 Operacja na łańcuchach znaków

Operacje na łańcuchach znaków

Oprócz klasycznych operacji "przyporządkowanie" i "porównanie" są możliwe następujące operacje na łańcuchach znaków:

- Konwersja typu na STRING (AXSTRING) [Strona 76]
- Konwersja typu z STRING (NUMBER, ISNUMBER, AXNAME) [Strona 77]
- Powiązanie łańcuchów znaków (<<) [Strona 78]
- Zmiana na litery małe/duże (TOLOWER, TOUPPER) [Strona 79]
- Określenie długości łańcucha znaków (STRLEN) [Strona 80]
- Szukanie znaku/łańcucha znaków w łańcuchu znaków (INDEX, RINDEX, MINDEX, MATCH) [Strona 81]
- Wybór częściowego łańcucha znaków (SUBSTR) [Strona 82]
- Wybór pojedynczego znaku (STRINGVAR, STRINGFELD) [Strona 83]
- Formatowanie łańcucha znaków (SPRINT) [Strona 84]

Znaczenie specjalne znaku 0

Znak 0 jest wewnętrznie interpretowany jako oznaczenie końca łańcucha znaków. Jeżeli znak zostanie zastąpiony przez znak 0, łańcuch znaków zostanie przez to skrócony.

Przykład:

Kod programu	Komentarz
DEF STRING[20] STRG="Oś . stoi"	
STRG[6]="X"	
MSG(STRG)	; Daje komunikat "Oś X stoi".
STRG[6]=0	
MSG(STRG)	; Daje komunikat "Oś".

1.9.1 Konwersja typu na STRING (AXSTRING)

Funkcja

Dzięki funkcji "konwersja typu na STRING" można wykorzystywać zmienne różnego typu, jako część składową komunikatu (MSG).

Następuje przy stosowaniu operatora << implicity dla typów danych INT, REAL, CHAR i BOOL (patrz " Powiązanie łańcuchów znaków (<<) [Strona 78] ").

Wartość INT jest zmieniana w normalnie czytelną formę. W przypadku wartości REAL jest podawanych do 10 miejsc po przecinku.

Przy pomocy polecenia AXSTRING zmienne typu AXIS mogą być konwertowane na STRING.

Składnia

```
<STRING_ERG> = << <dowolny_typ>
<STRING_ERG> = AXSTRING(<identyfikator osi>)
```

Znaczenie

<STRING_ERG>:	Zmienna dla wyniku konwersji typu
	Typ: STRING
<dowolny_typ>:	Typy zmiennych INT, REAL, CHAR, STRING i BOOL
AXSTRING:	Polecenie AXSTRING daje podany identyfikator osi jako łańcuch znaków.
<identyfikator osi>:	Zmienna dla identyfikatora osi
	Typ: AXIS

Wskazówka

Zmienne FRAME nie mogą być konwertowane.

Przykłady

Przykład 1:

```
MSG("Pozycja:"<<$AA_IM[X])
```

Przykład 2: AXSTRING

Kod programu	Komentarz
DEF STRING[32] STRING_ERG	
STRING_ERG=AXSTRING(X)	; STRING_ERG == "X"

1.9.2 Konwersja typu z STRING (NUMBER, ISNUMBER, AXNAME)

Funkcja

Przy pomocy polecenia **NUMBER** następuje konwersja ze **STRING** na **REAL**.
Konwertowalność można sprawdzić poleceniem **ISNUMBER**.

Przy pomocy polecenia **AXNAME** łańcuch znaków jest konwertowany na typ danych **AXIS**.

Składnia

```
<REAL_ERG>=NUMBER("<łańcuch znaków>")  
<BOOL_ERG>=ISNUMBER("<łańcuch znaków>")  
<AXIS_ERG>=AXNAME("<łańcuch znaków>")
```

Znaczenie

NUMBER:	Polecenie NUMBER zwraca liczbę przedstawioną przez <łańcuch znaków> jako wartość REAL.	
<łańcuch znaków>:	Konwertowana zmienna typu STRING	
<REAL_ERG>:	Zmienna dla wyniku konwersji typu przy pomocy NUMBER	
	Typ:	REAL
ISNUMBER:	Przy pomocy polecenia ISNUMBER można sprawdzić, czy <łańcuch znaków> można przekonwertować na poprawną liczbę.	
<BOOL_ERG>:	Zmienna dla wyniku odpytania przy pomocy ISNUMBER	
	Typ:	BOOL
	Wartość:	TRUE ISNUMBER daje wartość TRUE, gdy <łańcuch znaków> przedstawia liczbę REAL poprawną według zasad języka.
		FALSE Jeżeli ISNUMBER da wartość FALSE, jest przy wywołaniu NUMBER z takim samym <łańcuchem znaków> wyzwalany alarm.
AXNAME:	Polecenie AXNAME konwertuje podany <łańcuch znaków> na identyfikator osi.	
	Wskazówka:	
	Jeżeli <łańcuch znaków> nie może zostać przyporządkowany do żadnego z zaprojektowanych identyfikatorów osi, jest wyzwalany alarm.	
<AXIS_ERG>:	Zmienna dla wyniku konwersji typu przy pomocy AXNAME	
	Typ:	AXIS

Przykład

Kod programu	Komentarz
DEF BOOL BOOL_ERG	
DEF REAL REAL_ERG	
DEF AXIS AXIS_ERG	
BOOL_ERG=ISNUMBER ("1234.9876Ex-7")	; BOOL_ERG == TRUE
BOOL_ERG=ISNUMBER ("1234XYZ")	; BOOL_ERG == FALSE
REAL_ERG=NUMBER ("1234.9876Ex-7")	; REAL_ERG == 1234.9876Ex-7
AXIS_ERG=AXNAME ("X")	; AXIS_ERG == X

1.9.3 Powiązanie łańcuchów znaków (<<)

Funkcja

Funkcja "Powiązanie łańcuchów znaków" stwarza możliwość składania łańcucha znaków z poszczególnych części składowych.

Powiązanie jest realizowane przez operator "<<". Ten operator ma typ docelowy STRING dla wszystkich kombinacji typów bazowych CHAR, BOOL, INT, REAL i STRING. Ewentualnie niezbędna konwersja jest dokonywana według istniejących zasad.

Składnia

```
<dowolny_typ> << <dowolny_typ>
```

Znaczenie

<dowolny_typ>: Zmienna typu CHAR, BOOL, INT, REAL lub STRING

<< : Operator do powiązania zmiennych (<dow._typ>) w złożony łańcuch znaków (typ STRING).

Ten operator jest dostępny również jako jedyny tzw. wariant "unarny". W ten sposób jest możliwe wykonanie explicite konwersji typu na STRING (nie dla FRAME i AXIS):

```
<< <dow._typ>
```

Na przykład można w ten sposób złożyć komunikat albo polecenie z list tekstowych i wstawić parametr (na przykład nazwę modułu):

```
MSG (STRG_TAB [LOAD_IDX] <<MODUŁ_NAZWA)
```

OSTROŻNIE

Wyniki pośrednie przy wiązaniu łańcuchów znaków nie mogą przekraczać maksymalnej długości łańcucha znaków.

Wskazówka

Typy FRAME i AXIS nie mogą być stosowane razem z operatorem "<<".

Przykłady

Przykład 1: Powiązanie łańcuchów znaków

Kod programu	Komentarz
DEF INT IDX=2	
DEF REAL VALUE=9.654	
DEF STRING[20] STRG="INDEX:2"	
IF STRG=="Index:" <<IDX GOTO NO_MSG	
MSG ("indeks:" <<IDX <<"/wartość:" <<VALUE)	; Wyświetlenie: "indeks: 2/wartość: 9.654"
NO_MSG:	

Przykład 2: Explicite konwertowanie typu przy pomocy <<

Kod programu	Komentarz
DEF REAL VALUE=3.5	
<<VALUE	; Podana zmienna typu REAL jest konwertowana na typ STRING.

1.9.4 Zmiana na litery małe/duże (TOLOWER, TOUPPER)

Funkcja

Funkcja "zmiana na litery małe/duże" pozwala zmienić wszystkie litery łańcucha znaków na jednolite ich przedstawienie.

Składnia

```
<STRING_ERG>=TOUPPER("<łańcuch znaków>")  
<STRING_ERG>=TOLOWER("<łańcuch znaków>")
```

Znaczenie

TOUPPER:	Przy pomocy polecenia TOUPPER wszystkie litery łańcucha znaków są zamieniane na litery duże .
TOLOWER:	Przy pomocy polecenia TOLOWER wszystkie litery łańcucha znaków są zamieniane na litery małe .
<łańcuch znaków>:	Łańcuch znaków, który ma zostać przekonwertowany Typ: STRING
<STRING_ERG>:	Zmienna dla wyniku konwersji Typ: STRING

Przykład

Ponieważ jest również możliwe zainicjalizowanie wprowadzeń użytkownika na interfejsie graficznym, można uzyskać jednolitą prezentację z literami małymi lub dużymi:

```
Kod programu
DEF STRING [29] STRG
...
IF "LEARN.CNC"==TOUPPER(STRG) GOTOF LOAD_LEARN
```

1.9.5 Określenie długości łańcucha znaków (STRLEN)

Funkcja

Przy pomocy polecenia STRLEN jest możliwe określenie długości łańcucha znaków.

Składnia

```
<INT_ERG>=STRLEN ("<STRING>")
```

Znaczenie

STRLEN:	Przy pomocy polecenia STRLEN jest określana długość podanego łańcucha znaków. Jest zwracana liczba znaków, które - licząc od początku łańcucha znaków - nie są znakiem 0.
<łańcuch znaków>:	Łańcuch znaków, którego długość ma zostać określona Typ: STRING
<INT_ERG>:	Zmienna dla wyniku określenia Typ: INT

Przykład

Funkcja w związku z dostępem do pojedynczych znaków umożliwia określenie końca łańcucha znaków:

```
Kod programu
IF (STRLEN (MODUŁ_NAZWA) > 10) GOTOF BŁĄD
```


1.9.6 Szukanie znaku/łańcucha znaków w łańcuchu znaków (INDEX, RINDEX, MINDEX, MATCH)

Funkcja

Funkcja ta pozwala na poszukiwanie pojedynczych znaków wzgl. ich łańcucha w innym łańcuchu. Wyniki funkcji podają, w jakiej pozycji łańcucha znaleziono znak/łańcuch.

Składnia

INT_ERG=INDEX (STRING, CHAR) ; Typ wyniku: INT

INT_ERG=RINDEX (STRING, CHAR) ; Typ wyniku: INT

INT_ERG=MINDEX (STRING, STRING) ; Typ wyniku: INT

INT_ERG=MATCH (STRING, STRING) ; Typ wyniku: INT

Semantyka

Funkcje szukania: Zwracają one pozycję w łańcuchu znaków (pierwszy parametr), w którym poszukiwanie zakończyło się wynikiem pozytywnym. Jeżeli znaku/łańcucha nie można znaleźć, jest zwracana wartość -1. Pierwszy znak ma przy tym pozycję 0.

Znaczenie

INDEX:	Poszukuje w pierwszym parametrze znaku podanego jako drugi parametr (od przodu).
RINDEX:	Poszukuje w pierwszym parametrze znaku podanego jako drugi parametr (od tyłu).
MINDEX:	Odpowiada funkcji INDEX, oprócz tego, że jest przekazywana lista znaków (jako łańcuch znaków), z których jest zwracany indeks pierwszego znalezionej znaku.
MATCH:	Szuka łańcucha znaków w łańcuchu znaków.

W ten sposób łańcuchy znaków dają się dzielić według określonych kryteriów, na przykład w pozycjach ze spacją albo znakiem rozdzielającym przy podawaniu ścieżki ("/").

Przykład

Wprowadzenie do podziału na nazwy ścieżek i modułów

Kod programu	Komentarz
DEF INT PFADIDX, PROGIDX	
DEF STRING[26] WPROWADZENIE	
DEF INT LISTIDX	
WPROWADZENIE = "/_N_MPF_DIR/_N_EXECUTE_MPF"	
LISTIDX = MINDEX (WPROWADZENIE, "M,N,O,P") + 1	; Jako wartość LISTIDX jest zwracane 3; ponieważ "N" jest w parametrze WPROWADZENIE pierwszym od przodu znakiem z listy wyboru.

Kod programu	Komentarz
PFADIDX = INDEX (WPROWADZENIE, "/") +1	; Przez to obowiązuje: PFADIDX = 1
PROGIDX = RINDEX (WPROWADZENIE, "/") +1	; Przez to obowiązuje: PROGIDX = 12
	Przy pomocy wprowadzonej w następnym punkcie funkcji SUBSTR zmienna WPROWADZENIE daje się rozłożyć na komponenty "ścieżka" i "moduł":
VARIABLE = SUBSTR (WPROWADZENIE, PFADIDX, PROGIDX-PFADIDX-1)	; daje wówczas "_N_MPF_DIR"
ZMIENNA = SUBSTR (WPROWADZENIE, PROGIDX)	; daje wówczas "_N_EXECUTE_MPF"

1.9.7 Wybór częściowego łańcucha znaków (SUBSTR)

Funkcja

Funkcja ta pozwala na wybranie części z łańcucha znaków. W tym celu podaje się indeks pierwszego znaku i ew. żadaną długość. Jeżeli informacja dot. długości nie zostanie podana, oznacza to wybór reszty łańcucha.

Składnia

STRING_ERG = SUBSTR (STRING, INT) ; Typ wyniku: INT

STRING_ERG = SUBSTR (STRING, INT, INT) ; Typ wyniku: INT

Semantyka

W pierwszym przypadku częściowy łańcuch znaków jest zwracany od pozycji, która jest ustalona przez drugi parametr, do końca łańcucha znaków.

W drugim przypadku łańcuch wynikowy jest ograniczony do maksymalnej długości, podanej przez trzeci parametr.

Jeżeli pozycja początkowa znajduje się za końcem łańcucha znaków, jest zwracany łańcuch pusty ("").

Jeżeli pozycja początkowa albo długość ma wartość ujemną, jest wyzwalany alarm.

Przykład

Kod programu	Komentarz
DEF STRING[29] ERG	
ERG = SUBSTR ("POKWITOWANIE:10 do 99", 10, 2)	; Przez to obowiązuje: ERG == "10"

1.9.8 Wybór pojedynczego znaku (STRINGVAR, STRINGFELD)

Funkcja

Ta funkcja pozwala na wybór pojedynczego znaku z łańcucha. Dotyczy to zarówno dostępu odczytującego, jak i dostępu zapisującego.

Składnia

CHAR_ERG = STRINGVAR [IDX] ; Typ wyniku: CHAR

CHAR_ERG = STRINGFELD [IDX_FELD, IDX_CHAR] ; Typ wyniku: CHAR

Semantyka

W ramach łańcucha jest czytany/zapisywany znak, który znajduje się w podanym miejscu. Jeżeli podanie pozycji ma wartość ujemną albo większą, niż łańcuch znaków, następuje wyzwolenie alarmu.

Przykład komunikatów:

Wstawienie identyfikatora osi do wstępnie przygotowanego łańcucha znaków.

Kod programu	Komentarz
DEF STRING [50] KOMUNIKAT = "Oś n doszła do pozycji"	
KOMUNIKAT [6] = "X"	
MSG (KOMUNIKAT)	; Daje komunikat "Oś X doszła do pozycji"

Parametry

Dostęp do pojedynczych znaków jest możliwy tylko w przypadku zmiennych definiowanych przez użytkownika (dane LUD, GUD i PUD).

Poza tym ten rodzaj dostępu jest przy wywołaniu podprogramu możliwy tylko dla parametrów typu "Call-By-Value".

Przykłady

Przykład 1: Dostęp do pojedynczego znaku danej systemowej, maszynowej, ...

Kod programu	Komentarz
DEF STRING [50] STRG	
DEF CHAR POKWITOWANIE	
...	
STRG = \$P_MMCA	
QUITTING = STRG [0]	; Ewaluacja komponentu kwitowania

Przykład 2: Dostęp do pojedynczego znaku w przypadku parametrów Call-By-Reference

Kod programu	Komentarz
DEF STRING [50] STRG	
DEF CHAR CHR1	
EXTERN UP_CALL (VAR CHAR1)	; Parametr Call-By-Reference!
...	
CHR1 = STRG [5]	
UP_CALL (CHR1)	; Call-By-Reference
STRG [5] = CHR1	

1.9.9 Formatowanie łańcucha znaków (SPRINT)**Funkcja**

Przy pomocy predefiniowanej funkcji SPRINT mogą być formatowane łańcuchy znaków i np. przygotowywane do wyprowadzenia do urządzeń zewnętrznych (patrz też "Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (EXTOPEN, WRITE, EXTCLOSE) [Strona 710]").

Składnia

```
"<Wynik_String>"=SPRINT("<Format_String>",<Wartość_1>,<Wartość_2>,...,
<Wartość_n>)
```

Znaczenie

SPRINT:	Identyfikator funkcji predefiniowanej, która daje wartość typu STRING.
"<Format_String>":	Łańcuch znaków, który zawiera części stałe i zmienne. Części zmienne są ustalane poprzez formatyzator % i następujący po nim opis formatu.
<Wartość_1>,<Wartość_2>,...,<Wartość_n>:	Wartość w formie stałej albo zmiennej NC, która w miejscu, w którym znajduje się n-ty formatyzator %, jest wstawiana do <Format_String> odpowiednio do opisu formatu.
"<Wynik_String>":	Formatowany łańcuch znaków (maksymalnie 400 bajtów)

Dostępne opisy formatów

%B:	<p>Konwersja na łańcuch znaków "TRUE", gdy konwertowana wartość:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jest nierówna 0. • nie jest pustym łańcuchem znaków (w przypadku wartości string). <p>Konwersja na łańcuch znaków "FALSE", gdy konwertowana wartość:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jest równa 0. • jest pustym łańcuchem znaków. <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF BOOL BOOL_VAR=1 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF BOOL_VAR:%B", BOOL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF BOOL_VAR:TRUE".</p>
%C:	<p>Konwersja na znak ASCII.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF CHAR CHAR_VAR="X" N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF CHAR_VAR:%C", CHAR_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF CHAR_VAR:X".</p>
%D:	<p>Konwersja na łańcuch znaków wartości całkowitoliczbowej (INTEGER).</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF INT INT_VAR=123 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF INT_VAR:%D", INT_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF INT_VAR:123".</p>
%<m>D:	<p>Konwersja na łańcuch znaków wartości całkowitoliczbowej (INTEGER). Łańcuch znaków ma długość minimalna <m> znaków. Brakujące miejsca są wypełniane do lewej spacjami.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF INT INT_VAR=-123 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF INT_VAR:%6D", INT_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF INT_VAR:xx-123" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p>
%F:	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej z 6 miejscami po przecinku. Miejsca po przecinku są ew. zaokrąglane albo wypełniane zerami.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=-1.2341234EX+03 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%F", REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF REAL_VAR: -1234.123400".</p>

%<m>F:	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej o 6 miejscach po przecinku i długości całkowitej co najmniej <m> znaków. Miejsca po przecinku są ew. zaokrąglane albo wypełniane zerami. Brakujące znaki są wypełniane spacjami do długości całkowitej <m> z wyrównaniem do lewej.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=-1.23412345678EX+03 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%15F",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF REAL_VAR: xxx-1234.123457" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p>
%.<n>F:	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej z <n> miejscami po przecinku. Miejsca po przecinku są ew. zaokrąglane albo wypełniane zerami.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=-1.2345678EX+03 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%.3F",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF REAL_VAR: -1234.568".</p>
%<m>.<n>F:	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej o <n> miejscach po przecinku i długości całkowitej co najmniej <m> znaków. Miejsca po przecinku są ew. zaokrąglane albo wypełniane zerami. Brakujące znaki są wypełniane spacjami do długości całkowitej <m> z wyrównaniem do lewej.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=-1.2341234567890EX+03 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%10.2F",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF REAL_VAR:xx-1234.12" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p>
%E:	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej w formie wykładniczej. Mantysa jest zapisywana w znormalizowaniu z jednym miejscem przed przecinkiem i 6 miejscach po przecinku. Miejsca po przecinku są ew. zaokrąglane albo wypełniane zerami. Wykładnik rozpoczyna się od słowa kluczowego "EX". Dalej następuje znak liczby ("+" albo "-") i liczba dwu- lub trzycyfrowa.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=-1234.567890 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%E",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF REAL_VAR:-1.234568EX+03".</p>
%<m>E:	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej w formie wykładniczej o długości całkowitej co najmniej <m> znaków. Brakujące znaki są wypełniane spacjami z wyrównaniem do lewej. Mantysa jest zapisywana w znormalizowaniu z jednym miejscem przed przecinkiem i 6 miejscach po przecinku. Miejsca po przecinku są ew. zaokrąglane albo wypełniane zerami. Wykładnik rozpoczyna się od słowa kluczowego "EX". Dalej następuje znak liczby ("+" albo "-") i liczba dwu- lub trzycyfrowa.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=-1234.5 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%20E",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF REAL_VAR:xxxxxx-1.234500EX+03" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p>

<code>%.<n>E:</code>	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej w formie wykładniczej. Mantysa jest zapisywana w znormalizowaniu z jednym miejscem przed przecinkiem i <n> miejscach po przecinku. Miejsca po przecinku są ew. zaokrąglane albo wypełniane zerami. Wykładnik rozpoczyna się od słowa kluczowego "EX". Dalej następuje znak liczby ("+" albo "-") i liczba dwu- lub trzycyfrowa.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=-1234.5678 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%.2E",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF REAL_VAR:-1.23EX+03".</p>
<code>%<m>.<n>E:</code>	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej w formie wykładniczej o długości całkowitej co najmniej <m> znaków. Brakujące znaki są wypełniane spacjami z wyrównaniem do lewej. Mantysa jest zapisywana w znormalizowaniu z jednym miejscem przed przecinkiem i <n> miejscach po przecinku. Miejsca po przecinku są ew. zaokrąglane albo wypełniane zerami. Wykładnik rozpoczyna się od słowa kluczowego "EX". Dalej następuje znak liczby ("+" albo "-") i liczba dwu- lub trzycyfrowa.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=-1234.5678 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%12.2E", REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF REAL_VAR:xx-1.23EX+03" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p>
<code>%G:</code>	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej zależnie od zakresu wartości w formie dziesiętnej albo wykładniczej: jeżeli przedstawiana wartość ma wartość bezwzględną mniejszą, niż 1.0EX-04 albo większą/równą 1.0EX+06, jest wybierana forma wykładnicza, w przeciwnym przypadku forma dziesiętna. Jest wyświetlanych maksymalnie sześć miejsc znaczących, ew. następuje zaokrąglenie.</p> <p>Przykład z przedstawieniem dziesiętnym:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=1.234567890123456EX-04 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%G",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF REAL_VAR: 0.000123457".</p> <p>Przykład z przedstawieniem wykładniczym:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=1.234567890123456EX+06 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%G",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF REAL_VAR:1.23457EX+06".</p>

%<m>G:	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej zależnie od zakresu wartości w formie dziesiętnej albo wykładniczej (jak %G). Łańcuch znaków ma długość całkowitą co najmniej <m> znaków. Brakujące znaki są wypełniane spacjami z wyrównaniem do lewej.</p> <p>Przykład z przedstawieniem dziesiętnym:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=1.234567890123456EX-04 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%15G",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF REAL_VAR:xxxx0.000123457" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p> <p>Przykład z przedstawieniem wykładniczym:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=1.234567890123456EX+06 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%15G",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF REAL_VAR:xxx1.23457EX+06" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p>
% .<n>G:	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej zależnie od zakresu wartości w formie dziesiętnej albo wykładniczej. Jest wyświetlanych maksymalnie <n> miejsc znaczących, ew. następuje zaokrąglenie. Jeżeli wartość bezwzględna przedstawianej wartości jest mniejsza, niż 1.0EX-04 albo większa/równa 1.0EX(+<n>) jest wybierana forma wykładnicza, w przeciwnym przypadku forma dziesiętna.</p> <p>Przykład z przedstawieniem dziesiętnym:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=1.234567890123456EX-04 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%.3G",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF REAL_VAR: 0.000123".</p> <p>Przykład z przedstawieniem wykładniczym:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=1.234567890123456EX+03 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT = SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%.3G",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF REAL_VAR:1.23EX+03".</p>
%<m> .<n>G:	<p>Konwersja na łańcuch znaków liczby dziesiętnej zależnie od zakresu wartości w formie dziesiętnej albo wykładniczej (jak % .<n>G). Łańcuch znaków ma długość całkowitą co najmniej <m> znaków. Brakujące znaki są wypełniane spacjami z wyrównaniem do lewej.</p> <p>Przykład z przedstawieniem dziesiętnym:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=1.234567890123456EX-04 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%12.4G",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF REAL_VAR:xxx0.0001235" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p> <p>Przykład z przedstawieniem wykładniczym:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=1.234567890123456EX+04 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF REAL_VAR:%12.4G",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF REAL_VAR:xx1.235EX+06" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p>

<p>%.<n>P:</p>	<p>Konwersja wartości REAL na wartość INTEGER przy uwzględnieniu <n> miejsc po przecinku. Wartość INTEGER jest wyprowadzana, jako liczba binarna 32-bitowa. Jeżeli konwertowanej wartości nie można przedstawić przy pomocy 32 bitów, wykonywanie jest przerwane z alarmem.</p> <p>Ponieważ ciąg bajtów utworzony przy pomocy instrukcji formatu %.<n>P może zawierać również zera binarne, tak utworzony całkowity łańcuch znaków nie odpowiada już konwersjom typu danych NC STRING. Dlatego, ani nie można go zapisać w zmiennej typu STRING, ani dalej przetwarzać przy użyciu poleceń string języka NC. Jedynym możliwym zastosowaniem jest przekazanie parametrów do polecenia WRITE z wyprowadzeniem do odpowiedniego urządzenia zewnętrznego (patrz poniższy przykład).</p> <p>Gdy tylko <Format_String> zawiera opis formatu typu %P, cały łańcuch znaków, za wyjątkiem liczby binarnej wygenerowanej przy pomocy %.<n>P, jest odpowiednio do MD10750 \$MN_SPRINT_FORMAT_P_CODE wyprowadzany w kodzie ASCII, ISO (DIN6024) albo EIA (RS244). Gdy zostanie zaprogramowany znak niekonwertowalny, wykonywanie jest przerywane z alarmem.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=123.45 N20 DEF INT ERROR N30 DEF STRING[20] EXT_DEVICE="/ext/dev/1" ... N100 EXTOPEN(ERROR,EXT_DEVICE) N110 IF ERROR <> 0 ... ; Postępowanie z błędami N200 WRITE(ERROR,EXT_DEVICE,SPRINT("INTEGER BINARY CODED:%.3P",REAL_VAR) N210 IF ERROR <> 0 ... ; Postępowanie z błędami</pre> <p>Wynik: Łańcuch znaków "INTEGER BINARY CODED: 'H0001E23A'" jest przenoszony na urządzenie wyjścia /ext/dev/1. Wartość szesnastkowa 0x0001E23A odpowiada wartości dziesiętnej 123450.</p>
----------------------	---

%<m> . <n>P:	<p>Łańcuch znaków z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jedną liczbą całkowitą <m> + <n> miejsc albo • liczbą dziesiętną z maksymalnie <m> miejscami przed przecinkiem i dokładnie <n> miejscami po przecinku. <p>Jak w przypadku opisu formatu % . <n>P cały łańcuch znaków jest zapisywany w kodzie znaków ustalonym przez MD10750 \$MN_SPRINT_FORMAT_P_CODE.</p> <p>Konwersja przy MD10751 = 0:</p> <p>Wartość REAL jest konwertowana na łańcuch znaków z liczbą całkowitą o <m> + <n> miejscach. Ew. miejsca po przecinku są zaokrąglane do <n> miejsc albo wypełniane przez 0. Brakujące miejsca przed przecinkiem są wypełniane spacjami. Znak minus jest dołączany z wyrównaniem do lewej, w miejscu znaku plus jest umieszczana spacja.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR=-123.45 N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("PUNCHED TAPE FORMAT:%5.3P",REAL_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "PUNCHED TAPE FORMAT:-xx123450" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p> <p>Konwersja przy MD10751 = 1:</p> <p>Wartość REAL jest konwertowana na łańcuch znaków z liczbą dziesiętną o maksymalnie <m> miejscach przed przecinkiem i dokładnie <n> miejscach po przecinku. Ew. miejsca przed przecinkiem są obcinane, a miejsca po przecinku zaokrąglane albo wypełniane przez 0. Jeżeli <n> jest równe 0, odpada również kropka dziesiętna.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF REAL REAL_VAR1=-123.45 N20 DEF REAL REAL_VAR2=123.45 N30 DEF STRING[80] RESULT N40 RESULT=SPRINT("PUNCHED TAPE FORMAT:%5.3P VAR2:%2.0P", REAL_VAR1,REAL_VAR2)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "PUNCHED TAPE FORMAT:-123.450 VAR2:23".</p>
%S:	<p>Wstawienie łańcucha znaków.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF STRING[16] STRING_VAR="ABCDEFGF" N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF STRING_VAR:%S",STRING_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF STRING_VAR:ABCDEFGF".</p>
%<m>S:	<p>Wstawienie łańcucha znaków o co najmniej <m> znakach. Brakujące miejsca są wypełniane spacjami.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF STRING[16] STRING_VAR="ABCDEFGF" N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF STRING_VAR:%10S",STRING_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF STRING_VAR:xxxABCDEFGF" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p>

%<n>S:	<p>Wstawienie <n> znaków łańcucha znaków (rozpoczynając od pierwszego znaku).</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF STRING[16] STRING_VAR="ABCDEFGH" N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF STRING_VAR:%.3S",STRING_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "CONTENT OF STRING_VAR:ABC".</p>
%<m>.<n>S:	<p>Wstawienie <n> znaków łańcucha znaków (rozpoczynając od pierwszego znaku). Utworzony łańcuch znaków ma długość całkowitą co najmniej <m> znaków. Brakujące miejsca są wypełniane spacjami.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF STRING[16] STRING_VAR="ABCDEFGH" N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("CONTENT OF STRING_VAR:%10.5S", STRING_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przez łańcuch znaków "CONTENT OF STRING_VAR:xxxxxABCDE" ("x" w przykładzie zastępuje spację).</p>
%X:	<p>Konwersja wartości INTEGER na łańcuch znaków w formie szesnastkowej.</p> <p>Przykład:</p> <pre>N10 DEF INT INT_VAR='HA5B8' N20 DEF STRING[80] RESULT N30 RESULT=SPRINT("INTEGER HEXADECIMAL:%X",INT_VAR)</pre> <p>Wynik: Zmienna string RESULT jest opisywana przy pomocy łańcucha znaków "INTEGER HEXADECIMAL:A5B8".</p>

Wskazówka

Właściwość języka NC, nie rozróżniania dużych i małych liter odnośnie identyfikatorów i słów kluczowych, obowiązuje również dla opisów formatu. Dlatego można je bez funkcjonalnej różnicy programować małymi albo dużymi literami.

Możliwości kombinacji

Poniższa tablica informuje o tym, które typy danych NC z którym opisem formatu można zestawiać. Obowiązują reguły konwersji implicite typu danych (patrz "Typy danych [Strona 55]").

	Typy danych NC						
	BOOL	CHAR	INT	REAL	STRING	AXIS	FRAME
%B	+	+	+	+	+	-	-
%C	-	+	-	-	+	-	-
%D	+	+	+	+	-	-	-
%F	-	-	+	+	-	-	-
%E	-	-	+	+	-	-	-
%G	-	-	+	+	-	-	-
%S	-	+	-	-	+	-	-
%X	+	+	+	-	-	-	-
%P	-	-	+	+	-	-	-

Wskazówka

Tablica pokazuje, że typów danych NC AXIS i FRAME nie można bezpośrednio stosować w funkcji SPRINT. Jest jednak możliwe:

- przekonwertowanie typu danych AXIS funkcją AXSTRING na łańcuch znaków, który następnie można przetwarzać przy pomocy SPRINT.
  - czytanie poszczególnych wartości typu danych FRAME poprzez dostęp do komponentów frame. Przez to uzyskuje się daną typu REAL, którą można przetwarzać dalej przy pomocy SPRINT.
-

1.10 Skoki i rozgałęzienia w programie

1.10.1 Skok do początku programu (GOTOS)

Funkcja

Przy pomocy polecenia GOTOS jest możliwe, w celu powtórzenia programu, przeskoczenie z powrotem na początek programu głównego albo podprogramu.

Poprzez dane maszynowe można ustawić, że przy każdym skoku powrotnym na początek programu:

- czas przebiegu programu zostanie ustawiony na "0".
- stan licznik obrobionych przedmiotów jest zwiększany o wartość "1".

Składnia

GOTOS

Znaczenie

GOTOS:	Instrukcja skoku z celem początek programu.
	Wykonanie jest sterowane przez sygnał interfejsowy NC/PLC: DB21, ... DBX384.0 (sterowanie rozgałęzieniem programu)
	Wartość: Znaczenie:
0	Bez skoku powrotnego do początku programu. Wykonywanie programu jest kontynuowane od następnego bloku programu obróbki po GOTOS.
1	Skok powrotny do początku programu. Program obróbki jest powtarzany.

Warunki brzegowe

- GOTOS wyzwała wewnętrznie STOPRE (zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego).
- W przypadku programu obróbki z definicjami danych (zmienne LUD) następuje przy pomocy GOTOS skok do pierwszego bloku programu za segmentem definicji, tzn. definicje danych nie są ponownie wykonywane. Definiowane zmienne zachowują dlatego wartość uzyskaną w bloku GOTOS i nie są cofane do wartości standardowych zaprogramowanych w segmencie definicji.
- W akcjach synchronicznych i cyklach technologicznych polecenie GOTOS nie jest dostępne.

Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 ...	; Początek programu.
...	
N90 GOTOS	; Skok do początku programu.
...	

1.10.2 Skoki w programie do znaczników skoku (GOTOB, GOTOF, GOTO, GOTOC)**Funkcja**

W programie mogą być ustawiane znaczniki skoku (etykiety), do których można wykonywać skoki z innych miejsc tego samego programu przy pomocy poleceń GOTOF, GOTOB, GOTO lub GOTOC. Wykonywanie programu jest wówczas kontynuowane od instrukcji, która następuje bezpośrednio po znaczniku skoku. Przez to mogą być realizowane rozgałęzienia w ramach programu.

Oprócz znaczników skoku są jako cele skoku możliwe również numery bloków głównych i pomocniczych.

Gdy przed instrukcją skoku jest sformułowany warunek skoku (IF ...), wówczas skok w programie następuje tylko wtedy, gdy ten warunek jest spełniony.

Składnia

```
GOTOB <cel skoku>
IF <warunek skoku> = TRUE GOTOB <cel skoku>
GOTOF <cel skoku>
IF <warunek skoku> = TRUE GOTOF <cel skoku>
GOTO <cel skoku>
IF <warunek skoku> = TRUE GOTO <cel skoku>
GOTOC <cel skoku>
IF <warunek skoku> = TRUE GOTOC <cel skoku>
```

Znaczenie

GOTOB:	Instrukcja skoku z celem w kierunku początku programu.
GOTOF:	Instrukcja skoku z celem w kierunku końca programu.
GOTO:	Instrukcja skoku z szukaniem celu. Szukanie następuje w kierunku końca programu, następnie w kierunku początku programu.
GOTOC:	Działanie GOTO z tą różnicą, że alarm 14080 "Cel skoku nie został znaleziony" jest ukrywany. Oznacza to, że w przypadku bezowocnego szukania celu skoku wykonywanie programu nie jest przerywane, lecz jest kontynuowane od wiersza programu następującego po poleceniu GOTOC.

	<cel skoku>: Parametr celu skoku	
	Możliwymi danymi są:	
	<Znacznik skoku>:	Celem skoku jest umieszczony w programie znacznik skoku o nazwie zdefiniowanej przez użytkownika: <Znacznik skoku>:
	<Numer bloku>:	Celem skoku jest numer bloku głównego lub pomocniczego (np. 200, N300)
	Zmienna typu STRING:	Zmienny cel skoku. Zmienna oznacza znacznik skoku albo numer bloku.
IF:	Słowo kluczowe do sformułowania warunku skoku. Warunek skoku dopuszcza wszystkie operacje porównywania i logiczne (wynik: TRUE lub FALSE) Skok w programie jest wykonywany, gdy wynik tej operacji jest TRUE.	

Wskazówka

Znaczniki skoku (etykiety)

Znaczniki skoku zawsze znajdują się na początku bloku. Gdy jest numer bloku, znacznik skoku znajduje się bezpośrednio za tym numerem.

Dla nazywania znaczników skoku obowiązują następujące zasady:

- Maksymalna liczba znaków:
    - Co najmniej 2
    - Co najwyżej 32
  - Dopuszczalnymi znakami są:
    - Litery
    - Cyfry
    - Podkreślenia
  - Pierwsze dwa znaki muszą być literami albo podkreśleniami.
  - Po nazwie znacznika skoku następuje dwukropek (":").
-

Warunki brzegowe

- Celem skoku może być tylko blok ze znacznikiem skoku albo numer bloku, który leży w **ramach** programu.
- Instrukcja skoku bez warunku skoku musi zostać zaprogramowana w oddzielnym bloku. W przypadku instrukcji skoku z warunkami skoku to ograniczenie nie obowiązuje. Tutaj można sformułować wiele instrukcji skoku w jednym bloku.
- W przypadku programów z instrukcjami skoku bez warunków skoku koniec programu M2/M30 nie musi koniecznie znajdować się na końcu programu.

Przykłady

Przykład 1: skoki do znaczników skoku

Kod programu	Komentarz
N10 ...	
N20 GOTOF Etykieta_1	; Skok w kierunku końca programu do znacznika "Etykieta_1".
N30 ...	
N40 Etykieta_0: R1=R2+R3	; Znacznik skoku "Etykieta_0" ustawiony.
N50 ...	
N60 Etykieta_1:	; Znacznik skoku "Etykieta_1" ustawiony.
N70 ...	
N80 GOTOB Etykieta_0	; Skok w kierunku początku programu do znacznika "Etykieta_0".
N90 ...	

Przykład 2: Skok pośredni do numeru bloku

Kod programu	Komentarz
N5 R10=100	
N10 GOTOF "N"<<R10	; Skok do bloku, którego numer znajduje się w R10.
...	
N90 ...	
N100 ...	; Cel skoku
N110 ...	
...	

Przykład 3: Skok do zmiennego celu skoku

Kod programu	Komentarz
DEF STRING[20] CEL	
CEL = "Znacznik2"	
GOTOF CEL	; Skok w kierunku końca programu do zmiennego celu skoku CEL.
Znacznik1: T="Wiertło1"	
...	
Znacznik2: T="Wiertło2"	; Cel skoku
...	

Przykład 4: Skok z warunkiem skoku

Kod programu	Komentarz
N40 R1=30 R2=60 R3=10 R4=11 R5=50 R6=20	; Przyporządkowanie wartości początkowych.
N41 LA1: G0 X=R2*COS(R1)+R5 Y=R2*SIN(R1)+R6	; Znacznik skoku LA1 ustawiony.
N42 R1=R1+R3 R4=R4-1	
N43 IF R4>0 GOTOB LA1	; Gdy warunek skoku jest spełniony, wówczas skok w kierunku początku programu do znacznika skoku LA1.
N44 M30	; Koniec programu

1.10.3 Rozgałęzienie programu (CASE ... OF ... DEFAULT ...)

Funkcja

Funkcja CASE stwarza możliwość sprawdzenia aktualnej wartości (typ: INT) zmiennej lub funkcji obliczeniowej i zależnie od wyniku wykonania skoku do różnych miejsc w programie.

Składnia

CASE(<wyrażenie>) OF <stała_1> GOTOF <cel_skoku_1> <stała_2> GOTOF <cel_skoku_2> ... DEFAULT GOTOF <cel skoku_n>

Znaczenie

CASE:	Instrukcja skoku
<wyrażenie>:	Zmienna lub funkcja obliczeniowa
OF:	Słowo kluczowe do formułowania warunkowych rozgałęzień programu
<stała_1>:	Pierwsza podana stała wartość dla zmiennej lub funkcji obliczeniowej Typ: INT
<stała_2>:	Druga podana stała wartość dla zmiennej lub funkcji obliczeniowej Typ: INT
DEFAULT:	Dla przypadków, w których zmienna albo funkcja obliczeniowa nie przyjmuje żadnej z podanych stałych wartości, można przy pomocy instrukcji DEFAULT określić cel skoku. Wskazówka: W przypadku gdy instrukcja DEFAULT nie jest zaprogramowana, celem skoku jest blok następujący po instrukcji CASE.

GOTOF:	Instrukcja skoku z celem w kierunku końca programu. Zamiast GOTOF można programować również wszystkie inne polecenia GOTO (patrz temat "Skoki w programie do znaczników skoku").
<cel_skoku_1>:	Na ten cel skoku następuje rozgałęzienie, gdy wartość zmiennej albo funkcji obliczeniowej odpowiada pierwszej podanej stałej. Cel skoku może zostać podany następująco: <Znacznik skoku>: Celem skoku jest umieszczony w programie znacznik skoku o nazwie zdefiniowanej przez użytkownika: <znacznik skoku>: <Numer bloku>: Celem skoku jest numer bloku głównego lub pomocniczego (np. 200, N300) Zmienna typu STRING: Zmienny cel skoku. Zmienna oznacza znacznik skoku albo numer bloku.
<cel_skoku_2>:	Na ten cel skoku następuje rozgałęzienie, gdy wartość zmiennej albo funkcji obliczeniowej odpowiada drugiej podanej stałej.
<cel_skoku_n>:	Na ten cel skoku następuje rozgałęzienie, gdy wartość zmiennej nie odpowiada żadnej z podanych wartości stałych.

Przykład

Kod programu

```
...
N20 DEF INT VAR1 VAR2 VAR3
N30 CASE (VAR1+VAR2-VAR3) OF 7 GOTOF Etykieta_1 9 GOTOF Etykieta_2 DEFAULT GOTOF Etykieta_3
N40 Etykieta_1: G0 X1 Y1
N50 Etykieta_2: G0 X2 Y2
N60 Etykieta_3: G0 X3 Y3
...
```

Instrukcja CASE z N30 definiuje następujące możliwości rozgałęziania programów:

1. Gdy wartość funkcji obliczeniowej $VAR1+VAR2-VAR3 = 7$, wówczas przeskocz do bloku z definicją znacznika skoku "Etykieta_1" (→ N40).
2. Gdy wartość funkcji obliczeniowej $VAR1+VAR2-VAR3 = 9$, wówczas przeskocz do bloku z definicją znacznika skoku "Etykieta_2" (→ N50).
3. Gdy wartość funkcji obliczeniowej $VAR1+VAR2-VAR3$ nie wynosi ani 7 ani 9, wówczas przeskocz do bloku z definicją znacznika skoku "Etykieta_3" ((→ N60).

1.11 Powtórzenie programu (REPEAT, REPEATB, ENDLABEL, P)

Funkcja

Powtarzanie części programu umożliwia powtórzenie już napisanych części programu w ramach jednego programu w dowolnym układzie.

Będące do powtórzenia wiersze wzgl. części programu są zaznaczane znacznikami skoku (etykietami).

Wskazówka

Znaczniki skoku (etykiety)

Znaczniki skoku zawsze znajdują się na początku bloku. Gdy jest numer bloku, znacznik skoku znajduje się bezpośrednio za tym numerem.

Dla nazywania znaczników skoku obowiązują następujące zasady:

- Maksymalna liczba znaków:
    - Co najmniej 2
    - Co najwyżej 32
  - Dopuszczalnymi znakami są:
    - Litery
    - Cyfry
    - Podkreślenia
  - Pierwsze dwa znaki muszą być literami albo podkreśleniami.
  - Po nazwie znacznika skoku następuje dwukropek (":").
-

Składnia

1. Powtórzenie pojedynczego wiersza programu:

```
<Znacznik skoku>: ...  
...  
REPEATB <znacznik skoku> P=<n>  
...
```

2. Powtórzenie części programu między znacznikiem skoku i instrukcją REPEAT:

```
<Znacznik skoku>: ...  
...  
REPEAT <znacznik skoku> P=<n>  
...
```

3. Powtórzenie części między dwoma znacznikami skoku:

```
<Znacznik skoku>: ...  
...  
<Końcowy znacznik skoku>: ...  
...  
REPEAT <startowy znacznik skoku> <końcowy znacznik skoku> P=<n>  
...
```

Wskazówka

Wzięcie w nawias instrukcji REPEAT z obydwoma znacznikami skoku jest niemożliwe. Jeżeli <startowy znacznik skoku> zostanie znaleziony przed instrukcją REPEAT, a dojście do <końcowego znacznika skoku> nie nastąpi przed instrukcją REPEAT, wówczas jest przeprowadzane powtórzenie między <startowym znacznikiem skoku> i instrukcją REPEAT.

---

4. Powtórzenie części między znacznikiem skoku i ETYKIETĄ KOŃCOWĄ:

```
<Znacznik skoku>: ...  
...  
ENDLABEL: ...  
...  
REPEAT <znacznik skoku> P=<n>  
...
```

Wskazówka

Wzięcie w nawias instrukcji REPEAT ze <znacznikiem skoku> i ETYKIETĄ KOŃCOWĄ jest niemożliwe. Jeżeli <startowy znacznik skoku> zostanie znaleziony przed instrukcją REPEAT, a dojście do <ETYKIETY KOŃCOWEJ> nie nastąpi przed instrukcją REPEAT, wówczas jest przeprowadzane powtórzenie między <znacznikiem skoku> i instrukcją REPEAT.

Znaczenie

REPEATB:	Polecenie do powtórzenia wiersza programu
REPEAT:	Polecenie do powtórzenia części programu
<Znacznik skoku>:	<p><Znacznik skoku> oznacza:</p> <ul style="list-style-type: none"> będący do powtórzenia wiersz programu (w przypadku REPEATB) wzgl. początek będącej do powtórzenia części programu (w przypadku REPEAT) <p>Wiersz programu oznaczony przy pomocy <znacznika skoku> może znajdować się przed lub za instrukcją REPEAT/REPEATB. Szukanie następuje najpierw w kierunku początku programu. Gdy etykieta nie zostanie w tym kierunku znaleziona, wówczas szukanie następuje w kierunku końca programu</p> <p>Wyjątek: Gdy ma zostać powtórzona część programu między znacznikiem skoku i instrukcją REPEAT (patrz 2. pod "Składnia"), wówczas wiersz programu oznaczony przez <znacznik skoku> musi znajdować się przed instrukcją REPEAT, ponieważ w tym przypadku szukanie odbywa się tylko w kierunku do początku programu.</p> <p>Jeżeli blok ze <znacznikiem skoku> zawiera dalsze instrukcje, wówczas są one ponownie wykonywane przy każdym powtórzeniu.</p>
ENDLABEL:	<p>Słowo kluczowe, które zaznacza koniec będącej do powtórzenia części programu</p> <p>Jeżeli blok z ENDLABEL zawiera dalsze instrukcje, wówczas są one ponownie wykonywane przy każdym powtórzeniu.</p> <p>ENDLABEL może być wielokrotnie powtarzana w programie.</p>
P:	Adres do podania liczby powtórzeń
<n>:	<p>Liczba powtórzeń części programu</p> <p>Typ: INT</p> <p>Będąca do powtarzania część programu jest powtarzana <n> razy. Po ostatnim powtórzeniu program jest kontynuowany od wiersza następującego po wierszu z REPEAT/REPEATB.</p> <p>Wskazówka: Jeżeli nie podano P=<n>, będąca do powtórzenia część programu jest powtarzana dokładnie jeden raz.</p>

Przykłady

Przykład 1: Powtórzenie pojedynczego wiersza programu

Kod programu	Komentarz
N10 POSITION1: X10 Y20	
N20 POSITION2: CYCLE(0,,9,8)	; Cykl pozycji
N30 ...	
N40 REPEATB POSITION1 P=5	; Wykonaj BLOK N10 pięć razy.
N50 REPEATB POSITION2	; Wykonaj blok N20 jeden raz.
N60 ...	
N70 M30	

Przykład 2: Powtórzenie części programu między znacznikiem skoku i instrukcją REPEAT

Kod programu	Komentarz
N5 R10=15	
N10 Begin: R10=R10+1	; Szerokość
N20 Z=10-R10	
N30 G1 X=R10 F200	
N40 Y=R10	
N50 X=-R10	
N60 Y=-R10	
N70 Z=10+R10	
N80 REPEAT BEGIN P=4	; Wykonaj cztery razy zakres N10 do N70.
N90 Z10	
N100 M30	

Przykład 3: Powtórzenie części między dwoma znacznikami skoku

Kod programu	Komentarz
N5 R10=15	
N10 Begin: R10=R10+1	; Szerokość
N20 Z=10-R10	
N30 G1 X=R10 F200	
N40 Y=R10	
N50 X=-R10	
N60 Y=-R10	
N70 END: Z=10	
N80 Z10	
N90 CYCLE(10,20,30)	
N100 REPEAT BEGIN END P=3	; Wykonaj trzy razy zakres N10 do N70.
N110 Z10	
N120 M30	

Przykład 4: Powtórzenie części między znacznikiem skoku i ETYKIETĄ KOŃCOWĄ

Kod programu	Komentarz
N10 G1 F300 Z-10	
N20 BEGIN1:	
N30 X10	
N40 Y10	
N50 BEGIN2:	
N60 X20	
N70 Y30	
N80 ENDLABEL: Z10	
N90 X0 Y0 Z0	
N100 Z-10	
N110 BEGIN3: X20	
N120 Y30	
N130 REPEAT BEGIN3 P=3	; Wykonaj trzy razy zakres N110 do N120.
N140 REPEAT BEGIN2 P=2	; Wykonaj dwa razy zakres N50 do N80.
N150 M100	
N160 REPEAT BEGIN1 P=2	; Wykonaj dwa razy zakres N20 do N80.
N170 Z10	
N180 X0 Y0	
N190 M30	

Przykład 5: Obróbka frezarska, obróbka w pozycjach wiercenia przy pomocy różnych technologii

Kod programu	Komentarz
N10 NAWIERTAK()	; Wprowadzenie nawiertaka do pozycji roboczej.
N20 POS_1:	; Pozycje wiercenia 1
N30 X1 Y1	
N40 X2	
N50 Y2	
N60 X3 Y3	
N70 ENDLABEL:	
N80 POS_2:	; Pozycje wiercenia 2
N90 X10 Y5	
N100 X9 Y-5	
N110 X3 Y3	
N120 ENDLABEL:	
N130 WIERTLO()	; Wprowadzenie wiertła do pozycji roboczej i cykl wiercenia.
N140 GWINT(6)	; Wprowadzenie do pozycji roboczej gwintownika M6 i cykl gwintowania.
N150 REPEAT POS_1	; Powtórz segment programu od POS_1 jeden raz do ENDLABEL.
N160 WIERTLO()	; Wprowadzenie wiertła do pozycji roboczej i cykl wiercenia.

Kod programu	Komentarz
N140 GWINT(8)	; Wprowadzenie do pozycji roboczej gwintownika M8 i cykl gwintowania.
N180 REPEAT POS_2	; Powtórz segment programu od POS_2 jeden raz do ENDLABEL.
N190 M30	

Dalsze informacje

- Powtarzanie części programu można wywoływać w sposób kaskadowy. Każde wywołanie zajmuje jeden poziom podprogramu.
- Jeżeli podczas wykonywania powtarzania części programu jest zaprogramowane M17 lub RET, wówczas powtarzanie części programu jest przerywane. Program jest kontynuowany od bloku następującym po wierszu REPEAT.
- W aktualnym wyświetleniu programu powtórzenie części programu jest wyświetlane jako oddzielny poziom podprogramu.
- Jeżeli podczas wykonywania części programu zostanie wyzwolone anulowanie poziomu, wówczas program jest kontynuowany po wywołaniu wykonywania części programu.

Przykład:

Kod programu	Komentarz
N5 R10=15	
N10 BEGIN: R10=R10+1	; Szerokość
N20 Z=10-R10	
N30 G1 X=R10 F200	
N40 Y=R10	; Anulowanie poziomu
N50 X=-R10	
N60 Y=-R10	
N70 END: Z10	
N80 Z10	
N90 CYCLE(10,20,30)	
N100 REPEAT BEGIN END P=3	
N120 Z10	; Kontynuowanie wykonywania programu.
N130 M30	

- Struktur kontrolnych i powtarzania części programu można używać w sposób kombinowany. Nie powinno być jednak krzyżowania się. Powtórzenie części programu powinno leżeć w ramach jednej gałęzi struktury kontrolnej wzgl. jedna struktura kontrolna w ramach jednego powtórzenia części programu.

1.11 Powtórzenie programu (REPEAT, REPEATB, ENDLABEL, P)

- Przy pomieszczeniu skoków i powtórzenia części programu bloki są wykonywane czysto sekwencyjnie. Jeżeli np skok następuje z powtórzenia programu, wówczas wykonywanie następuje tak długo, aż zostanie znaleziony koniec części programu.

Przykład:

Kod programu
N10 G1 F300 Z-10
N20 BEGIN1:
N30 X=10
N40 Y=10
N50 GOTOF BEGIN2
N60 ENDLABEL:
N70 BEGIN2:
N80 X20
N90 Y30
N100 ENDLABEL: Z10
N110 X0 Y0 Z0
N120 Z-10
N130 REPEAT BEGIN1 P=2
N140 Z10
N150 X0 Y0
N160 M30

Wskazówka

Instrukcja REPEAT powinna znajdować się za blokami ruchu.

1.12 Struktury kontrolne

Funkcja

Sterowanie standardowo wykonuje bloki NC w zaprogramowanej kolejności.

Ta kolejność może być zmieniana przez programowanie alternatywnych bloków programu i pętli programowych. Programowanie tych struktur kontrolnych następuje przy pomocy elementów struktur kontrolnych (słów kluczowych) IF . . . ELSE, LOOP, FOR, WHILE i REPEAT.

! OSTROŻNIE

Struktury kontrolne są możliwe tylko w ramach części instrukcyjnej programu. Definicje w nagłówku programu nie mogą być powtarzane warunkowo albo powtarzalnie.

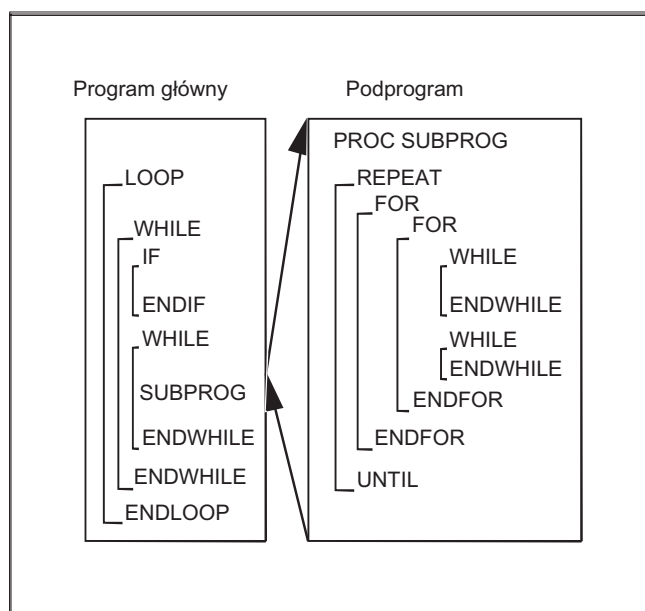
Na słowa kluczowe dla struktur kontrolnych nie wolno, tak samo jak celów skoku, nakładać makropoleceń. Sprawdzenie w przypadku definicji makra nie następuje.

Działanie

Struktury kontrolne obowiązują lokalnie w programie.

Głębokość kaskadowania

W ramach każdej płaszczyzny podprogramu jest możliwa głębokość kaskadowania wynosząca do 16 struktur kontrolnych.

Zachowanie się pod względem czasu przebiegu

W standardowo aktywnej pracy interpretera można poprzez zastosowanie skoków w programie uzyskać szybszy przebieg programu, niż ze strukturami kontrolnymi.

W cyklach prekompilowanych nie ma żadnej różnicy między skokami w programie i strukturami kontrolnymi.

Warunki brzegowe

- Bloki z elementami struktur kontrolnych nie mogą zostać ukryte.
- Znaczniki skoku (etykiety) są niedozwolone w blokach z elementami struktur kontrolnych.
- Struktury kontrolne są wykonywane interpretacyjnie. Przy rozpoznaniu końca pętli jest przy uwzględnieniu znalezionych przy tym struktur kontrolnych szukany początek pętli. Dlatego w pracy interpretera struktura bloków programu nie jest kompletnie sprawdzana.
- Zasadniczo zaleca się nie stosowanie w sposób mieszany struktur kontrolnych i skoków w programie.
- Przy wyprzedzającym przetwarzaniu cykli może zostać sprawdzone prawidłowe kaskadowanie struktur kontrolnych.

1.12.1 Pętla programowa z alternatywą (IF, ELSE, ENDIF)

Funkcja

Konstrukcja z `IF` i `ELSE` jest stosowana, gdy pętla programowa ma zawierać alternatywny blok programu: Gdy warunek `IF` jest spełniony, wówczas jest wykonywany blok programu następujący po `IF`. Gdy warunek `IF` nie jest spełniony, wówczas jest wykonywany alternatywny blok programu następujący po `ELSE`.

Wskazówka

Jeżeli alternatywa nie jest wymagana, wówczas pętla `IF` może zostać zaprogramowana również bez instrukcji `ELSE` i następującego po niej bloku programu.

Składnia

```
IF <warunek>  
...  
ELSE  
...  
ENDIF
```

Znaczenie

IF:	Rozpoczyna pętlę IF.
ELSE:	Rozpoczyna alternatywny blok programu.
ENDIF:	Zaznacza koniec pętli IF.
<warunek>:	Warunek, który decyduje o tym, który blok programu jest wykonywany.

Przykład

Podprogram zmiany narzędzia

Kod programu	Komentarz
PROC L6	; Procedura zmiany narzędzia
N500 DEF INT TNR_AKTUALNE	; Zmienna dla aktywnego numeru T
N510 DEF INT TNR_PRESELEKCJA	; Zmienna dla wstępnie wybranego numeru T
	; Określenie aktualnego narzędzia
N520 STOPRE	
N530 IF \$P_ISTEST	; W trybie testu programu ...
N540 TNR_AKTUALNE = \$P_TOOLNO	; ... jest czytane "aktualne" narzędzie.
N550 ELSE	; W przeciwnym przypadku ...
N560 TNR_AKTUALNE = \$TC_MPP6[9998,1]	; ... jest odczytywane narzędzie wrzeczona.
N570 ENDIF	
N580 GETSELT(TNR_PRESELEKCJA)	; Odczyt numeru T wstępnie wybranego narzędzia we wrzeczonie.
N590 IF TNR_AKTUALNY <> TNR_PRESELEKCJA	; Gdy wstępnie wybrane narzędzie nie jest jeszcze aktualnym narzędziem, wówczas ...
N600 G0 G40 G60 G90 SUPA X450 Y300 Z300 D0	; ... ruch do punktu zmiany narzędzia ...
N610 M206	; ... i wykonanie wymiany narzędzia.
N620 ENDIF	
N630 M17	

1.12.2 Pętla programowa bez końca (LOOP, ENDLOOP)

Funkcja

Pętla bez końca znajduje zastosowanie w programach bez końca. Na końcu pętli następuje zawsze przeskok do jej początku.

Składnia

```
LOOP  
...  
ENDLOOP
```

Znaczenie

LOOP: Rozpoczyna pętlę bez końca.

ENDLOOP: Zaznacza koniec pętli i powoduje powrót do jej początku.

Przykład

Kod programu

```
...  
LOOP  
MSG ("Żadne ostrze narzędzia nie jest aktywne")  
M0  
STOPRE  
ENDLOOP  
...
```

1.12.3 Pętla FOR (FOR ... TO ..., ENDFOR)

Funkcja

Pętla FOR jest stosowana, gdy przebieg pracy ma być powtarzany ze stałą liczbą przebiegów.

Składnia

```
FOR <zmienna> = <wartość początkowa> TO <wartość końcowa>  
...  
ENDFOR
```

Znaczenie

FOR:	Rozpoczyna pętlę FOR.
ENDFOR:	Zaznacza koniec pętli i powoduje skok powrotny do jej początku, jak długo wartość końcowa liczenia nie jest jeszcze osiągnięta.
<zmienna>:	Zmienna sterująca, która jest zwiększana od wartości początkowej do końcowej i przy każdym przebiegu zwiększa się o wartość "1". Typ INT lub REAL Wskazówka: Typ REAL jest brany, gdy np. są programowane parametry R dla pętli FOR. Gdy zmienna sterująca jest typu REAL, jej wartość jest zaokrąglana do wartości całkowitoliczbowej.
<wartość początkowa>:	Wartość początkowa liczenia Warunek: Wartość początkowa musi być mniejsza, niż wartość końcowa.
<Wartość końcowa>:	Wartość końcowa liczenia

Przykłady

Przykład 1: Zmienna INTEGER lub parametr R jako zmienna sterująca

Zmienna INTEGER jako zmienna sterująca:

Kod programu	Komentarz
DEF INT iVARIABLE1	
R10=R12-R20*R1 R11=6	
FOR iVARIABLE1= R10 TO R11	; Zmienna sterująca = zmienna INTEGER
R20=R21*R22+R33	
ENDFOR	
M30	

Parametr R jako zmienna sterująca:

Kod programu	Komentarz
R11=6	
FOR R10=R12-R20*R1 TO R11	; Zmienna sterująca = parametr R (zmienna real)
R20=R21*R22+R33	
ENDFOR	
M30	

Przykład 2: Wykonanie stałej liczby części

Kod programu	Komentarz
DEF INT LICZBA_SZTUK	; Definiuje zmienną typu INT o nazwie "LICZBA_SZTUK"
FOR LICZBA_SZTUK = 0 TO 100	; Rozpoczyna pętlę FOR. Zmienna "LICZBA_SZTUK" jest inkrementowana od wartości początkowej "0" do wartości końcowej "100".
G01 ...	
ENDFOR	; Koniec pętli FOR.
M30	

1.12.4 Pętla programowa z warunkiem na początku pętli (WHILE, ENDWHILE)

Funkcja

W przypadku pętli WHILE warunek znajduje się na jej początku. Jak długo warunek jest spełniony, pętla WHILE będzie wykonywana.

Składnia

```
WHILE <warunek>  
...  
ENDWHILE
```

Znaczenie

WHILE:	Rozpoczyna pętlę programową.
ENDWHILE:	Zaznacza koniec pętli i powoduje powrót do jej początku.
<warunek>:	Warunek, który musi być spełniony, aby pętla WHILE była wykonywana.

Przykład

Kod programu	Komentarz
...	
WHILE \$AA_IW[OŚ WIERCENIA] > -10	; Wywołanie pętli WHILE pod następującym warunkiem: aktualna wartość zadana w WKS dla osi wiercenia musi być większa, niż -10.
G1 G91 F250 AX[OŚ WIERCENIA] = -1	
ENDWHILE	
...	

1.12.5 Pętla programowa z warunkiem na końcu (REPEAT, UNTIL)

Funkcja

W przypadku pętli REPEAT warunek znajduje się na jej końcu. Pętla REPEAT jest wykonywana jeden raz i powtarzana tak długo, aż warunek zostanie spełniony.

Składnia

```
REPEAT  
...  
UNTIL <warunek>
```

Znaczenie

REPEAT:	Rozpoczyna pętlę programową.
UNTIL:	Zaznacza koniec pętli i powoduje powrót do jej początku.
<warunek>:	Warunek, który musi być spełniony, aby pętla REPEAT nie była już wykonywana.

Przykład

Kod programu	Komentarz
...	
REPEAT	; Wywołanie pętli REPEAT.
...	
UNTIL ...	; Sprawdzenie, czy warunek jest spełniony.
...	

1.12.6   Przykład programu z kaskadowanymi strukturami kontrolnymi

Kod programu	Komentarz
LOOP	
IF NOT \$P_SEARCH	; Nie szukanie bloku
G01 G90 X0 Z10 F1000	
WHILE \$AA_IM[X] <= 100	
G1 G91 X10 F500	; Układ wierconych otworów
Z-F100	
Z5	
ENDWHILE	
Z10	
ELSE	
MSG ("W trakcie szukania wiercenie nie następuje")	
ENDIF	
\$A_OUT[1] = 1	; Następna płyta wiertarska
G4 F2	
ENDLOOP	
M30	

1.13 Koordynacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM)

Funkcja

Kanały

Kanał może wykonywać własny program, niezależnie od innych kanałów. Dzięki temu przyporządkowane mu czasowo osie i wrzeczona mogą być sterowane przez program.

Przy uruchamianiu można utworzyć dla sterowania dwa albo więcej kanałów.

Koordynacja programu

Jeżeli w obróbce przedmiotu uczestniczy wiele kanałów, wówczas może być wymagana synchronizacja przebiegów programów.

Dla tej koordynacji programów są specjalne instrukcje (polecenia). Są one umieszczane każdorazowo w oddzielnym bloku.

Wskazówka

Koordynacja programu jest możliwa również we własnym kanale.

Instrukcje do koordynacji programów

- Absolutne podanie ścieżki

Ścieżka absolutna jest przy tym tworzona według następujących zasad:

INIT (n,"/_HUGO_DIR/_N_name_MPF")
lub

- aktualny katalog/_N_name_MPF
"aktualny katalog" oznacza wybrany katalog obrabianego przedmiotu albo katalog standardowy /_N_MPF_DIR.

INIT (n,"/_N_MPF_DIR/_N_name_MPF")

- Wybór określonego programu do wykonywania w określonym kanale:
n: numer kanału, wartość zależnie od
- konfiguracji sterowania
Kompletna nazwa programu

Przykład:

INIT(2,"/_N_WKS_DIR/_ABRICHT_MPF")
G01F0.1
START

Do w. opr. 3:

Między poleceniem **init** (bez synchronizacji) i **NC-Start** musi znajdować się co najmniej jeden blok możliwy do wykonania.

Przy wywołaniach podprogramów musi w podaniu ścieżki zostać uzupełnione "_SPF"

INIT (2,"/_N_WKS_DIR/
_N_UNTER_1_SPF")

- Podanie ze względnym podaniem ścieżki

Przykład:

INIT(2,"ABRICHT")

INIT(3,"UNTER_1_SPF")

Przy względnym podaniu ścieżki obowiązują te same zasady jak dla wywołań podprogramów.

Przy wywołaniach podprogramów musi zostać uzupełnione "_SPF" w nazwie programu.

Parametry

Do wymiany danych między programami mogą być używane zmienne, którymi kanały wspólnie dysponują (zmienne globalne specyficzne dla NCK). Poza tym sporządzanie programów następuje oddzielnie dla każdego z kanałów.

INIT(n, podanie ścieżki, tryb kwitowania)

Instrukcja do wykonania w jednym kanale. Wybór określonego programu z absolutnym albo względnym podaniem ścieżki.

START (n, n)

Wystartowanie wybranych programów w innych kanałach.

n,n: Wyliczenie numerów kanałów: Wartość zależnie od konfiguracji sterowania

WAITM (nr znacznika, n, n, ...)

Ustawienie znacznika "nr znacznika" we własnym kanale. Zakończenie poprzedniego bloku z zatrzymaniem dokładnym. Czekanie na znacznik o takim samym "nr znacznika" w podanych kanałach "n" (własny kanał nie musi zostać podany). Znacznik jest kasowany po synchronizacji.

Równocześnie można ustawić max 10 znaczników na kanał.

WAITMC (nr znacznika, n, n, ...)

Ustawienie znacznika "nr znacznika" we własnym kanale. Dokładne zatrzymanie następuje tylko wtedy, gdy inne kanały jeszcze nie doszły do znacznika. Czekanie na znacznik o takim samym "nr znacznika" w podanych kanałach "n" (własny kanał nie musi zostać podany). Gdy tylko znacznik "nr znacznika" w podanych kanałach będzie osiągnięty, kontynuowanie obróbki bez zakończenia zatrzymania dokładnego.

WAITE (n, n, ...)

Czekanie na koniec programu podanych kanałów (nie podawać własnego kanału). Przykład: Programowanie czasu oczekiwania po poleceniu start.

N30 START(2)

N31 G4 F0.01

N40 WAITE(2)

SETM (nr znacznika, nr znacznika, ...)

Ustawienie znaczników "nr znacznika" we własnym kanale, bez wpływu na bieżące wykonywanie. SETM() zachowuje obowiązywanie po RESET i NC-START.

1.13 Koordynacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM)

CLEARM (nr znacznika,
nr znacznika, ...)

n

Skasowanie znaczników "nr znacznika" we własnym kanale, bez wpływu na bieżące wykonywanie. Wszystkie znaczniki w kanale mogą zostać skasowane przy pomocy CLEARM(). CLEARM (0) kasuje znacznik "0". CLEARM() zachowuje obowiązywanie po RESET i NC-START. Odpowiedni numer albo nazwa kanału

Wskazówka

Wszystkie powyższe polecenia muszą znajdować się w oddzielnych blokach.

Liczba znaczników jest zależna od wbudowanej CPU.

Numerы kanałów

Dla koordynowanych kanałów można podać do 10 kanałów, jako numer kanału (wartość integer).

Nazwy kanałów

Nazwy kanałów muszą poprzez zmienną (patrz punkt "Zmienne i parametry obliczeniowe") zostać zamienione na numery albo zamiast numerów kanałów mogą też być programowane nazwy kanałów (identyfikator albo słowo kluczowe) definiowane poprzez \$MC_CHAN_NAME. Definiowane nazwy muszą odpowiadać konwencji nazw NC (tzn. pierwsze dwa znaki muszą być albo literami albo podkreśleniami).

OSTROŻNIE

Przyporządkowanie numerów należy zabezpieczyć przed lekkomyślną zmianą.

Nazwa nie może w NC posiadać innego znaczenia, jak np. słowo kluczowe, polecenie językowe, nazwa osi itd.

SETM() i CLEARM()

SETM() i CLEARM() mogą być również programowane z akcji synchronicznej. Patrz punkt "Ustawienie/skasowanie znaczników czekania: SETM CLEARM"

Przykład

Kanał o nazwie "MASZYNA" powinien zawierać numer kanału 1,

Kanał o nazwie "MANIPULATOR" powinien zawierać numer kanału 2:

```
DEF INT MASZYNA=1, MANIPULATOR=2
```

Zmienne otrzymają tę samą nazwę co kanały.

Dzięki temu na przykład instrukcja START brzmi:

```
START (MASZYNA)
```

Przykład koordynacji programów

Kanał 1:

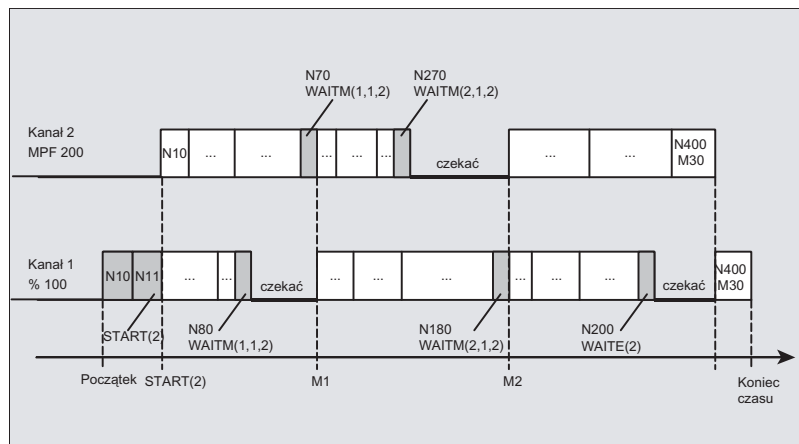
_N_MPF100_MPF

Kod programu	Komentarz
N10 INIT(2,"MPF200")	
N11 START(2)	; Obróbka w kanale 2
...	
N80 WAITM(1,1,2)	; Czekanie na znacznik WAIT 1 w kanale 1 i w kanale 2 dalsze wykonywanie w kanale 1
...	
N180 WAITM(2,1,2)	; Czekanie na znacznik WAIT 2 w kanale 1 i w kanale 2 dalsze wykonywanie w kanale 1
...	
N200 WAITE(2)	; Czekanie na koniec programu w kanale 2
N201 M30	; Koniec programu kanał 1, koniec całości
...	

Kanał 2:

_N_MPF200_MPF

Kod programu	Komentarz
;\$PATH=/_N_MPF_DIR	
	; Obróbka w kanale 2
N70 WAITM(1,1,2)	; Czekanie na znacznik WAIT 1 w kanale 1 i w kanale 2 dalsze wykonywanie w kanale 1
...	
N270 WAITM(2,1,2)	; Czekanie na znacznik WAIT 2 w kanale 1 i w kanale 2 dalsze wykonywanie w kanale 2
...	
N400 M30	; Koniec programu kanału 2

Przykład: Program obrabianego przedmiotu

Kod programu
N10 INIT(2, "/_N_WKS_DIR/_N_WALEK1_WPD/_N_ABSPAN1_MPF")

Przykład: polecenie INIT ze względnym podaniem ścieżki

W kanale 1 jest wybrany program /_N_MPF_DIR/_N_MAIN_MPF.

Kod programu	Komentarz
N10 INIT(2, "MYPROG")	; Wybór programu /_N_MPF_DIR/_N_MYPROG_MPF w kanale 2

Przykład: Nazwa i numer kanału ze zmienną integer

\$MC_CHAN_NAME[0] = "CHAN_X" ;nazwa 1. kanału

\$MC_CHAN_NAME[1] = "CHAN_Y" ;nazwa 2. kanału

Kod programu	Komentarz
START(1, 2)	; Wykonanie startu w 1. i 2. kanale

Analogicznie do tego zaprogramowanie z identyfikatorami kanału:

Kod programu	Komentarz
START(CHAN_X, CHAN_Y)	; Wykonanie startu w 1. i 2. kanale ; Identyfikatory "kanał_X" i "kanał_Y" reprezentują na podstawie danej maszynowej \$MC_CHAN_NAME wewnętrznie numer kanału 1 i 2. Odpowiednio do tego wykonuje one również start w 1. i 2. kanale

Programowanie ze zmienną integer:

Kod programu	Komentarz
DEF INT chanNo1, chanNo2)	; Zdefiniowanie numeru kanału
chanNo1=CHAN_X chanNo2=CHAN_Y	
START(chanNo1, chanNo2)	

1.14 Procedura przerwania (ASUP)

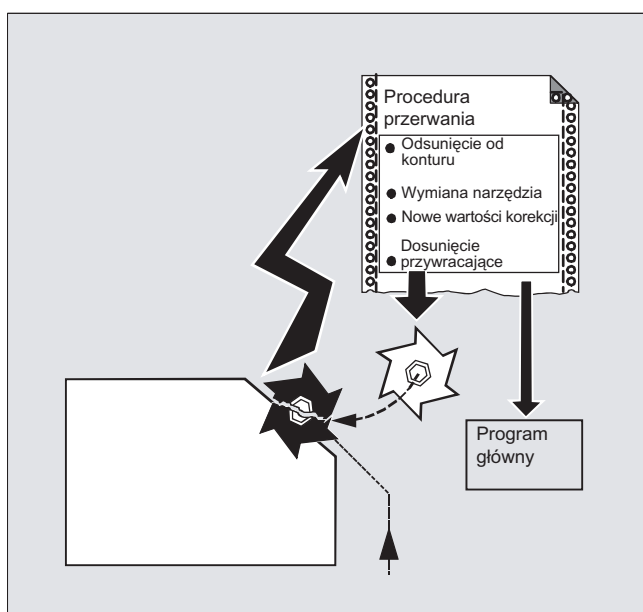
1.14.1 Funkcja procedury przerwania

Wskazówka

Występujące w poniższym opisie na przemian pojęcia "Podprogram asynchroniczny (ASUP)" i "Procedura przerwania" oznaczają tę samą funkcjonalność.

Funkcja

Wyłutnamy funkcję procedury przerwania na podstawie typowego przykładu:

Podczas obróbki następuje pęknięcie narzędzia. Przez to jest wyzwalany sygnał, który zatrzymuje bieżący przebieg obróbki i równocześnie uruchamia podprogram - tak zwaną procedurę przerwania. W tym podprogramie znajdują się wszystkie instrukcje, które w takim przypadku mają zostać wykonane.

Gdy podprogram jest wykonany (i przez to jest przywrócona gotowość do pracy), sterowanie przeskakuje z powrotem do programu głównego i kontynuuje obróbkę od miejsca przerwania - zależnie od polecenia REPOS - patrz "Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]").

OSTROŻNIE

Gdy w podprogramie nie jest zaprogramowane polecenie REPOS, wówczas pozycjonowanie następuje na koniec bloku, po którym następuje blok przerwany.

Literatura

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; BAG, kanał, praca programowa, zachowanie się przy zresetowaniu (K1), punkt: "Podprogramy asynchroniczne (ASUP), procedury przerwania"

1.14.2 Sporządzenie procedury przerwania

Sporządzenie procedury przerwania jako podprogramu

Procedura przerwania jest oznakowywana przy definicji jak podprogram.

Przykład:

Kod programu	Komentarz
PROC ABHEB_Z	; Nazwa programu "ABHEB_Z"
N10 ...	; Następnie następują bloki NC.
...	
N50 M17	; Na zakończenie koniec programu i powrót do programu głównego.

Zapisywanie modalnych funkcji G (SAVE)

Procedura przerwania może w definicji zostać oznaczona przez SAVE.

Atrybut SAVE powoduje, że aktywne przed wywołaniem procedury przerwania modalne funkcje G są zapisywane, a po zakończeniu procedury przerwania ponownie reaktywowane (patrz "Zapisywanie modalnych funkcji G (SAVE) [Strona 172]").

Przez to jest możliwe kontynuowanie obróbki w miejscu przerwania po upływie procedury przerwania.

Przykład:

Kod programu
PROC ABHEB_Z SAVE
N10 ...
...
N50 M17

Przyporządkowanie dalszych procedur przerwania (SETINT)

W ramach procedury przerwania mogą być programowane i uaktywniane przez dalsze procedury przerwania instrukcje SETINT (patrz Przyporządkowanie i uruchomienie procedury przerwania (SETINT, PRIO, BLSYNC) [Strona 122]). Wyzwolenie następuje dopiero przez wejście.

Literatura

Odnosnie dalszych informacji dot. sporządzania podprogramów patrz punkt "Technika podprogramów, technika makr".

1.14.3 Przyporządkowanie i uruchomienie procedury przerwania (SETINT, PRIO, BLSYNC)

Funkcja

Sterowanie dysponuje sygnałami (wejście 1...8), które wyzwalają przerwanie bieżącego programu i mogą wystartować odpowiednią procedurę przerwania.

Przyporządkowanie, które wejście który program uruchamia, następuje w programie obróbki przy pomocy polecenia SETINT.

W przypadku gdy w programie obróbki jest wiele instrukcji SETINT i przez to może nastąpić jednoczesny wpływ wielu sygnałów, przyporządkowanym procedurom przerwania muszą zostać przyporządkowane wartości priorytetu, które ustalają kolejność wykonywania:

PRIO=<wartość>

Jeżeli podczas wykonywania procedury dotrą nowe sygnały, wówczas procedura o wyższym priorytecie przerywa procedurę aktualną.

Składnia

```
SETINT (<n>) PRIO=<wartość> <NAZWA>
SETINT (<n>) PRIO=<wartość> <NAZWA> BLSYNC
SETINT (<n>) PRIO=<wartość> <NAZWA> LIFTFAST
```

Znaczenie

SETINT (<n>): Polecenie: Wejście <n> przyporządkować do procedury przerwania. Przyporządkowana procedura przerwania ulega uruchomieniu, gdy przełączy się wejście <n>.

Wskazówka:

Jeżeli do zajętego wejścia zostanie przyporządkowana nowa procedura, stare przyporządkowanie automatycznie przestaje obowiązywać.

<n>: Parametr: numer wejścia

Typ: INT

Zakres 1 ... 8

wartości:

PRIO= : Polecenie: Ustalenie priorytetu

<wartość>: Wartość priorytetu

Typ: INT

Zakres 1 ... 128

wartości: Priorytet 1 odpowiada najwyższemu priorytetowi.

<NAZWA>: Nazwa podprogramu (procedury przerwania), który ma zostać wykonany.

BLSYNC: Gdy instrukcja SETINT zostanie zaprogramowana razem z BLSYNC, wówczas przy przybyciu sygnału przerwania bieżący blok programu zostanie jeszcze wykonany, a dopiero potem zostanie uruchomiona procedura przerwania.

LIFTFAST: Gdy instrukcja SETINT zostanie zaprogramowana razem z LIFTFAST, wówczas przy przybyciu sygnału przerwania zostanie przed uruchomieniem procedury przerwania przeprowadzone "szybkie cofnięcie narzędzia od konturu" (patrz "Szybkie cofnięcie od konturu (SETINT LIFTFAST, ALF) [Strona 126]").

Przykłady

Przykład 1: Przyporządkowanie procedur przerwania i ustalenie priorytetu

Kod programu	Komentarz
...	
N20 SETINT(3) PRIO=1 ABHEB_Z	; Gdy wejście 3 przełączy, wówczas powinna zostać uruchomiona procedura przerwania "ABHEB_Z".
N30 SETINT(2) PRIO=2 ABHEB_X	; Gdy wejście 2 przełączy, wówczas powinna wystartować procedura przerwania "ABHEB_X".
...	

Procedury przerwania są kolejno wykonywane w kolejności wartości priorytetów, gdy wejścia są aktywne równocześnie: najpierw "ABHEB_Z", następnie "ABHEB_X".

Przykład 2: Ponowne przyporządkowanie procedury przerwania

Kod programu	Komentarz
...	
N20 SETINT(3) PRIO=2 ABHEB_Z	; Gdy wejście 3 przełączy, wówczas powinna zostać uruchomiona procedura przerwania "ABHEB_Z".
...	
N120 SETINT(3) PRIO=1 ABHEB_X	; Wejściu 3 jest przyporządkowywana nowa procedura przerwania: zamiast "ABHEB_Z" powinna zostać uruchomiona "ABHEB_X", gdy wejście 3 przełączy.

1.14.4 Wyłączenie aktywności / reaktywowanie przyporządkowania procedury przerwania (DISABLE, ENABLE)

Funkcja

Aktywność instrukcji SETINT może zostać wyłączona przy pomocy DISABLE i ponownie włączona przy pomocy ENABLE, bez utraty przyporządkowania wejście → procedura przerwania.

Składnia

DISABLE (<n>)

ENABLE (<n>)

Znaczenie

DISABLE (<n>): Polecenie: **Wyłączenie aktywności** przyporządkowania procedury przerwania od wejścia <n>

ENABLE (<n>): Polecenie: **Reaktywowanie** przyporządkowania procedury przerwania od wejścia <n>

<n>: Parametr: numer wejścia

Typ: INT

Zakres wartości: 1 ... 8

Przykład

Kod programu	Komentarz
...	
N20 SETINT(3) PRIO=1 ABHEB_Z	; Gdy wejście 3 przełączy, wówczas powinna zostać uruchomiona procedura przerwania "ABHEB_Z".
...	
N90 DISABLE(3)	; Aktywność instrukcji SETINT z N20 jest wyłączana.
...	
N130 ENABLE(3)	; Instrukcja SETINT z N20 jest ponownie uaktywniana.
...	

1.14.5 Skasowanie przyporządkowania procedury przerwania (CLRINT)

Funkcja

Zdefiniowane przy pomocy SETINT przyporządkowanie wejście → procedura przerwania może zostać skasowane przy pomocy CLRINT.

Składnia

CLRINT (<n>)

Znaczenie

CLRINT (<n>):   Polecenie: Skasowanie przyporządkowania procedury przerwania od wejścia <n>
<n>:   Parametr: numer wejścia
                      Typ: INT
                      Zakres wartości: 1 ... 8

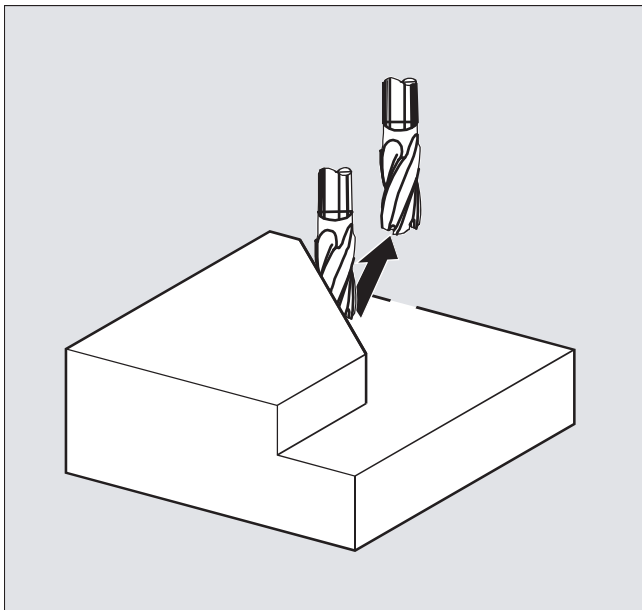
Przykład

Kod programu	Komentarz
...	
N20 SETINT(3) PRIO=2 ABHEB_Z	;
...	
N50 CLRINT(3)	; Przyporządkowanie między wejściem "3" i procedurą przerwania "ABHEB_Z" jest skasowane.
...	

1.14.6 Szybkie cofnięcie od konturu (SETINT LIFTFAST, ALF)

Funkcja

W przypadku instrukcji SETINT z LIFTFAST przy przełączeniu wejścia narzędzie jest odsuwane od konturu przez szybkie cofnięcie.

Dalszy przebieg jest zależny od tego, czy instrukcja SETINT oprócz LIFTFAST zawiera procedurę przerwania:

Z procedurą przerwania:	Po szybkim cofnięciu jest wykonywana procedura przerwania.
Bez procedury przerwania:	Po szybkim cofnięciu obróbka jest zatrzymywana z alarmem.

Składnia

```
SETINT(<n>) PRIO=1 LIFTFAST  
SETINT(<n>) PRIO=1 <NAZWA> LIFTFAST
```

Znaczenie

SETINT(<n>):	Polecenie: Wejście <n> przyporządkować do procedury przerwania. Przyporządkowana procedura przerwania ulega uruchomieniu, gdy przełączy się wejście <n>.
<n>:	Parametr: numer wejścia
	Typ: INT
	Zakres: 1 ... 8
	wartości:
PRIO= :	Ustalenie priorytetu

<wartość>:	Wartość priorytetu
	Zakres 1 ... 128
	wartości:
	Priorytet 1 odpowiada najwyższemu priorytetowi.
<NAZWA>:	Nazwa podprogramu (procedury przerwania), który ma zostać wykonany.
LIFTFAST:	Polecenie: Szybkie cofnięcie od konturu
ALF=... :	Polecenie: Programowany kierunek ruchu (znajduje się w bloku ruchu)
	Odnosnie możliwości programowania z ALF patrz temat "Kierunek ruchu przy szybkim cofnięciu od konturu [Strona 128]".

Warunki brzegowe

Zachowanie się przy aktywnym frame z lustrzanym odbiciem

Przy określaniu kierunku odsunięcia następuje sprawdzenie, czy jest aktywny frame zawierający lustrzane odbicie. W tym przypadku przy kierunku cofnięcia odniesionym do kierunku stycznej następuje zamiana prawej i lewej strony. Składowe kierunków w kierunku narzędzia nie są poddawane lustrzanemu odbiciu. Takie zachowanie jest uaktywniane przez ustawienie MD:

MD21202 \$MC_LIFTFAST_WITH_MIRROR = TRUE

Przykład

Wyłamane narzędzie ma zostać automatycznie zastąpione przez narzędzie siostrzane. Obróbka jest następnie kontynuowana przy użyciu nowego narzędzia.

Program główny:

Program główny	Komentarz
N10 SETINT(1) PRIO=1 W_WECHS LIFTFAST	; Gdy zastąpi zmiana sygnału na wejściu 1, narzędzie jest natychmiast w drodze cofnięcia szybkiego (kod nr 7 dla korekcji promienia narzędzia G41) odsuwane od konturu. Następnie jest wykonywana procedura przerwania "W_WECHS".
N20 G0 Z100 G17 T1 ALF=7 D1	
N30 G0 X-5 Y-22 Z2 M3 S300	
N40 Z-7	
N50 G41 G1 X16 Y16 F200	
N60 Y35	
N70 X53 Y65	
N90 X71.5 Y16	
N100 X16	
N110 G40 G0 Z100 M30	

Podprogram:

Podprogram	Komentarz
PROC W_WECHS SAVE	; Podprogram z zapisaniem w pamięci aktualnego stanu roboczego
N10 G0 Z100 M5	; Pozycja wymiany narzędzia, stop wrzeczona
N20 T11 M6 D1 G41	; Wymiana narzędzia
N30 REPOS L RMB M3	; Ruch przywracający do konturu o powrót do programu głównego (programowanie następuje w jednym bloku)

1.14.7 Kierunek ruchu przy szybkim cofnięciu od konturu**Ruch wycofania**

Kierunek ruchu wycofania jest określany przez następujące G-Code:

- LFTXT

Płaszczyzna ruchu wycofania jest określana ze stycznej do toru i kierunku narzędzia (ustawienie standardowe).

- LFWP

Płaszczyzna ruchu wycofania jest aktywną płaszczyzną roboczą, która jest wybierana przy pomocy G-Code G17, G18 albo G19. Kierunek ruchu wycofania jest niezależny od stycznej do toru. Przez to jest możliwe programowanie szybkiego cofnięcia równoległego do osi.

- LFPOS

Wycofanie osi podanej przy pomocy POLFMASK / POLFMLIN do absolutnej pozycji osi zaprogramowanej przy pomocy POLF.

ALF nie ma wpływu na kierunek cofnięcia dla wielu osi, jak też dla wielu osi w zależności liniowej.

Literatura:

Podręcznik programowania Podstawy; punkt: "Szybkie wycofanie przy nacinaniu gwintu"

Programowany kierunek ruchu (ALF=...)

W płaszczyźnie ruchu wycofania jest przy pomocy ALF programowany kierunek w krokach dyskretnych co 45 stopni.

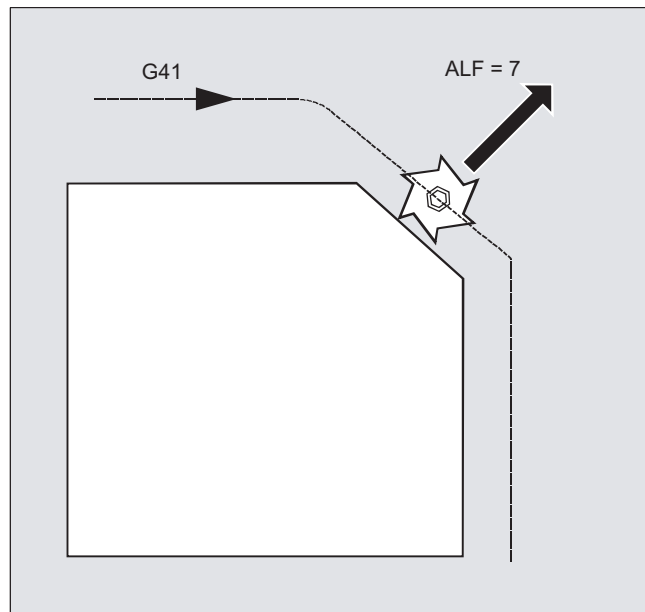
Możliwe kierunki ruchu są zapisane w sterowaniu pod specjalnymi numerami kodowymi i mogą być pod tymi numerami wywoływane.

Przykład:

Kod programu
N10 SETINT(2) PRIO=1 ABHEB_Z LIFTFAST
ALF=7

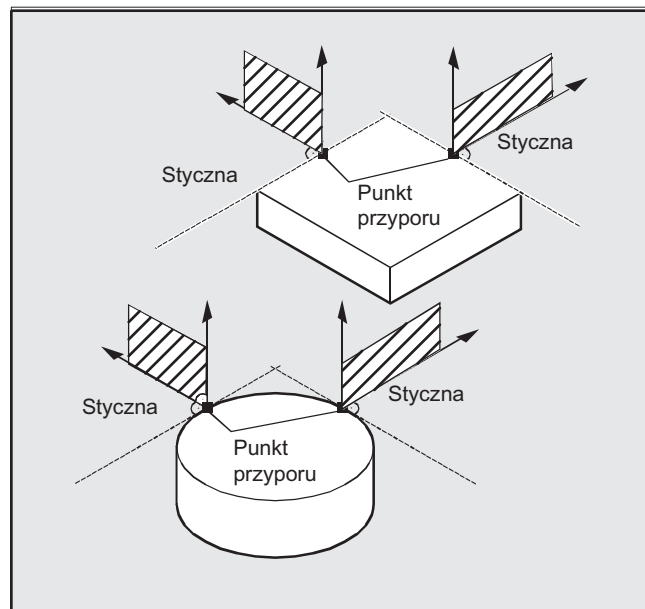
Narzędzie przy włączonym G41 (kierunek obróbki na lewo od konturu) odsuwa się prostopadle od konturu.

Płaszczyzna odniesienia dla opisu kierunków ruchu w przypadku LFTXT

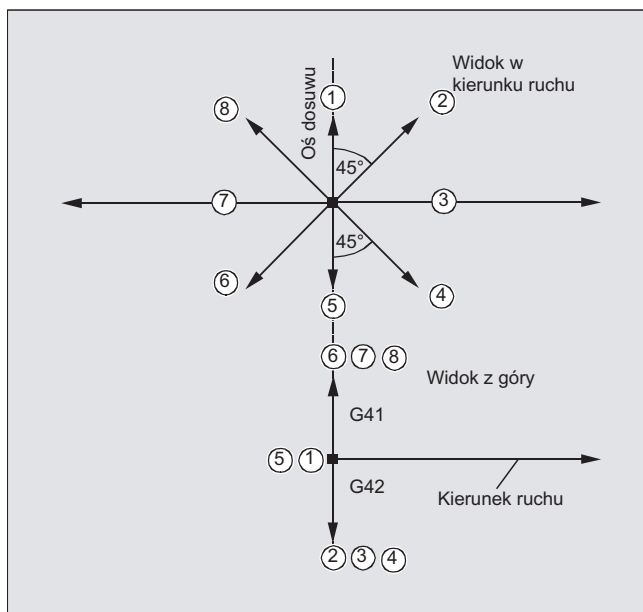
W punkcie przyporu narzędzia na zaprogramowanym konturze jest tworzona płaszczyzna, która służy jako odniesienie dla podania ruchu cofnięcia przy pomocy odpowiedniego numeru kodowego.

Płaszczyzna odniesienia jest tworzona z osi wzdłużnej narzędzia (kierunek dosuwu) i wektora, który stoi na konturze prostopadle do niej i do stycznej w punkcie przyporu narzędzia.

Numery kodowe z kierunkami ruchu w przypadku LFTXT

Wychodząc od płaszczyzny odniesienia można na poniższym rysunku znaleźć numery kodowe z kierunkami ruchu.

Dla $ALF=1$ jest ustalone wycofanie w kierunku narzędzia.

Przy pomocy $ALF=0$ funkcja "szybkie cofnięcie" jest wyłączona.

OSTROŻNIE

Przy włączonej korekcji promienia narzędzia:

- przy G41 kodowania 2, 3, 4
- przy G42 kodowania 6, 7, 8

nie powinny być stosowane, gdyż w tych przypadkach narzędzie wykonałoby ruch w kierunku konturu i nastąpiłaby kolizja z obrabianym przedmiotem.

Numery kodowe z kierunkami ruchu w przypadku LFWP

W przypadku LFWP kierunek na płaszczyźnie roboczej wynika z następującego przyporządkowania:

- G17: Płaszczyzna X/Y
ALF=1: Wycofanie w kierunku X
ALF=3: Wycofanie w kierunku Y
- G18: Płaszczyzna Z/X
ALF=1: Wycofanie w kierunku Z
ALF=3: Wycofanie w kierunku X
- G19: płaszczyzna Y/Z
ALF=1: Wycofanie w kierunku Y
ALF=3: Wycofanie w kierunku Z

1.14.8 Przebieg ruchów w przypadku procedur przerwania

Procedura przerwania bez LIFTFAST

Ruchy w osiach są hamowane na torze, aż do stanu zatrzymanego. Następnie jest uruchamiana procedura przerwania.

Pozycja stanu zatrzymanego jest zapisywana jako pozycja przerwania i dosunięcie do niej następuje przy REPOS z RMI na końcu procedury przerwania.

Procedura przerwania z LIFTFAST

Ruchy w osiach są hamowane na torze. Równocześnie jest wykonywany ruch LIFTFAST, jako ruch nałożony. Gdy ruch po torze i ruch LIFTFAST zatrzymały się, następuje uruchomienie procedury przerwania.

Jako pozycja przerwania jest zapisywana pozycja na konturze, w której jest uruchamiany ruch LIFTFAST, a przez to nastąpiło wyjście z toru.

Procedura przerwania z LIFTFAST i ALF=0 zachowuje się identycznie jak procedura przerwania bez LIFTFAST.

Wskazówka

Wielkość bezwzględna, o którą osie geometryczne odsuwają się od konturu przy szybkim cofnięciu, jest ustawiana przez daną maszynową.

1.15 Zamiana osi, zamiana wrzecion (RELEASE, GET, GETD)

Funkcja

Jedna albo wiele osi lub wrzecion może zawsze interpolować tylko w jednym kanale. Jeżeli oś musi pracować na przemian w dwóch różnych kanałach (np. w wymienniczu palet), wówczas musi ona najpierw zostać zwolniona w aktualnym kanale, a następnie przejęta w innym kanale. Oś jest zamieniana między kanałami.

Rozszerzenia zamiany osi

Oś/wrzeciono może być poddawane zamianie z zatrzymaniem przebiegu wyprzedzającego i synchronizacją między przebiegiem wyprzedzającym i przebiegiem głównym lub również bez zatrzymania przebiegu wyprzedzającego. Poza tym zamiana osi jest również możliwa przez

- Obrót pojemnika osi AXCTSWE lub AXCTWED przy pomocy implicite GET/GETD.
- Frame z rotacją, gdy ta oś jest przez to powiązana z innymi osiami.
- Akcje synchroniczne, patrz akcje synchroniczne ruchu, "zamiana osi RELEASE, GET".

Producent maszyny

Proszę przestrzegać danych producenta maszyny. Poprzez projektowane dane maszynowe oś musi być w celu zamiany osi jednoznacznie zdefiniowana we wszystkich kanałach, a zachowanie się pod względem zamiany osi jest również przez dane maszynowe ustawiane zmiennie.

Składnia

RELEASE(nazwa osi, nazwa osi, ...) lub RELEASE(S1)

GET(nazwa osi, nazwa osi, ...) lub GET(S2)

GETD(nazwa osi, nazwa osi, ...) lub GETD(S3)

Przy pomocy GETD (GET Directly) oś jest pobierana bezpośrednio z innego kanału. Oznacza to, że do tego GETD nie musi być programowany pasujący RELEASE w innym kanale. Oznacza to jednak również, że teraz musi zostać zbudowana inna komunikacja kanałowa (np. znaczniki Wait).

Znaczenie

RELEASE (nazwa osi, nazwa osi, ...):	Zwolnienie osi
GET (nazwa osi, nazwa osi, ...):	Przejęcie osi
GETD (nazwa osi, nazwa osi, ...):	Bezpośrednie przejęcie osi
Nazwa osi:	Przyporządkowanie osi w systemie: AX1, AX2, ... lub podanie nazwy osi maszyny
RELEASE (S1) :	Zwolnienie wrzeciona S1
GET (S2) :	Przejęcie wrzeciona S2
GETD (S3) :	Bezpośrednie przejęcie wrzeciona S3

Zażądanie GET bez zatrzymania przebiegu wyprzedzającego

Jeżeli po zażądaniu GET **bez** zatrzymania przebiegu wyprzedzającego oś zostanie ponownie zwolniona przy pomocy RELEASE (oś) lub WAITP (oś), wówczas następne GET prowadzi do GET z zatrzymaniem przebiegu wyprzedzającego.

! OSTROŻNIE

Oś wzgl. wrzeciono przejęte przy pomocy GET pozostaje przyporządkowane do tego kanału również po naciśnięciu RESET albo z programu.

Przy ponownym uruchomieniu programu przyporządkowanie zamienionych osi lub wrzecion musi nastąpić programowo, w przypadku gdy oś jest potrzebna w swoim podstawowym kanale.

W przypadku POWER ON zostaje ona przyporządkowana do kanału zapisanego w danej maszynowej.

Przykłady**Przykład 1: Zamiana osi między dwoma kanałami**

Z 6 osi są w kanale 1 używane do prowadzenia obróbki: 1., 2. 3. i 4. oś.

5. i 6. są używane w kanale 2 do zmiany obrabianych przedmiotów.

Oś 2 ma być możliwa do zamiany między obydwoma kanałami, a po załączeniu zasilania być przyporządkowana do kanału 1.

Program „MAIN“ w kanale 1:

Kod programu	Komentarz
INIT (2, "TAUSCH2")	; Wybór programu TAUSCH2 w kanale2.
N... START (2)	; Start programu w kanale 2.
N... GET (AX2)	; Przejęcie osi AX2.
...	
N... RELEASE (AX2)	; Zwolnienie osi AX2.
N... WAITM (1,1,2)	; Czekanie na znacznik WAIT w kanale 1 i 2 w celu synchronizacji w obydwu kanałach.
...	; Dalszy przebieg po zamianie osi.
N... M30	

Program "TAUSCH2" w kanale 2:

Programowanie	Komentarz
N... RELEASE (AX2)	
N160 WAITM(1,1,2)	; Czekanie na znacznik WAIT w kanale 1 i 2 w celu synchronizacji w obydwu kanałach.
N150 GET (AX2)	; Przejęcie osi AX2.
...	; Dalszy przebieg po zamianie osi.
N... M30	

Przykład 2: Zamiana osi bez synchronizacji

Gdy oś nie musi być synchronizowana, GET nie wytwarza zatrzymania przebiegu wyprzedzającego.

Programowanie	Komentarz
N01 G0 X0	
N02 RELEASE (AX5)	
N03 G64 X10	
N04 X20	
N05 GET (AX5)	; Gdy synchronizacja nie jest konieczna, nie jest to wykonywalny blok.
N06 G01 F5000	; Nie jest to wykonywalny blok.
N07 X20	; Nie jest to wykonywalny blok, ponieważ pozycja X, jak w N04.
N08 X30	; Pierwszy wykonywalny blok po N05.
...	

Przykład 3: Uaktywnienie zamiany osi bez zatrzymania przebiegu wyprzedzającego

Warunek: Zamiana osi bez zatrzymania przebiegu wyprzedzającego musi zostać zaprogramowana przez daną maszynową.

Programowanie	Komentarz
N010 M4 S100	
N011 G4 F2	
N020 M5	
N021 SPOS=0	
N022 POS[B]=1	
N023 WAITP(B)	; Oś B staje się osią neutralną.
N030 X1 F10	
N031 X100 F500	
N032 X200	
N040 M3 S500	; Oś nie wyzwala zatrzymania przebiegu wyprzedzającego/REORG.
N041 G4 F2	
N050 M5	
N099 M30	

Jeżeli jest wykonywany ruch wrzeciona lub osi B bezpośrednio po bloku N023 jako **osi PLC**, np. na 180 stopni i z powrotem na 1 stopień, wówczas ta oś staje się z powrotem osią neutralną i w bloku N40 nie wyzwala zatrzymania przebiegu wyprzedzającego.

Warunek**Warunki zamiany osi**

- Oś musi być przez dane maszynowe zdefiniowana we wszystkich kanałach, które chcą tej osi używać.
- Poprzez specyficzną dla **osi** daną maszynową musi być ustalone, któremu kanałowi ma być przyporządkowana oś po załączeniu zasilania.

Opis

Zwolnienie osi: RELEASE

Przy zwolnieniu osi należy przestrzegać:

1. Oś nie może uczestniczyć w żadnej transformacji.
2. Przy sprzężeniach osi (sterowanie styczne), muszą zostać zwolnione wszystkie osie zespołu.
3. Konkurującej osi pozycjonowania nie wolno w tym stanie zamienić.
4. W przypadku osi wiodącej gantry są zamieniane również wszystkie osie nadążne.
5. W przypadku sprzężeń osi (nadążanie, sprzężenie wartości wiodącej, przekładnia elektroniczna) można zwolnić tylko oś wiodącą systemu.

Przejęcie osi: GET

Przy pomocy tego polecenia przeprowadza się właściwą zamianę osi. Odpowiedzialność za oś leży całkowicie w tym kanale, w którym zaprogramowano polecenie.

Skutki GET:

Zamiana osi z synchronizacją:

Oś musi być synchronizowana zawsze wtedy, gdy w międzyczasie była przyporządkowana do innego kanału albo do PLC, a przed GET nie nastąpiła synchronizacja przez "WAITP", G74 albo skasowanie pozostałej drogi.

- Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego następuje (jak przy STOPRE).
- Obróbka zostaje przerwana na tak długo, aż zamiana zostanie całkowicie wykonana.

Automatyczne "GET"

Jeżeli oś jest zasadniczo dostępna w kanale, ale obecnie nie występuje jako "oś kanału", następuje automatyczne wykonanie GET. Gdy oś(sie) jest(sa) już zsynchronizowana(e), zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego nie jest wytwarzane.

Ustawienie zmiennego zachowania się przy zamianie osi

Moment oddania osi daje się ustawić poprzez daną maszynową jak następuje:

- Automatyczna zamiana odbywa się między dwoma kanałami również wtedy, gdy oś została przez WAITP doprowadzona do stanu neutralnego (zachowanie się jak dotychczas)
- Przy zażądaniu obrotu pojemnika osi wszystkie przyporządkowywalne do kanału wykonującego osie pojemnika są przy pomocy następującego implicite GET lub GETD pobierane do kanału. Następna zamiana osi jest dozwolona dopiero po zakończeniu obrotu pojemnika osi.
- Po wstawionym bloku pośrednim w przebiegu głównym następuje sprawdzenie, czy reorganizacja jest konieczna czy nie. Tylko gdy stany osi tego bloku **nie** są zgodne z aktualnymi stanami osi, jest wymagana reorganizacja.
- Zamiast bloku GET z zatrzymaniem przebiegu wyprzedzającego i synchronizacją między przebiegiem wyprzedzającym i głównym zamiana osi może nastąpić również bez zatrzymania przebiegu wyprzedzającego. Jest wówczas tworzony tylko blok pośredni z zażądaniem GET. W przebiegu głównym przy wykonywaniu tego bloku następuje sprawdzenie, czy stany osi w bloku są zgodne z aktualnymi stanami osi.

Dalsze informacje dot. działania zamiany osi i wrzecion patrz

/FB2/ Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; BAG, kanały, zamiana osi (K5).

1.16 Przekazanie osi do innego kanału (AXTOCHAN)

Funkcja

Przy pomocy polecenia językowego AXTOCHAN może zostać zażądana oś przekazana do innego kanału. Oś może zostać pobrana do odpowiedniego kanału zarówno z programu obróbki NC, jak też z akcji synchronicznej.

Składnia

AXTOCHAN(nazwa osi,numer kanału[,nazwa osi,numer kanału[,...]])

Znaczenie

AXTOCHAN:	Zażądanie osi dla określonego kanału
Nazwa osi:	Przyporządkowanie osi w systemie: X, Y, ... lub podanie nazw uczestniczących osi maszyny. Wykonującym kanałem nie musi być własny kanał i nie musi to być też ten kanał, który posiada aktualnie prawo interpolacji dla osi
numer kanału:	Numer kanału, któremu oś ma zostać przyporządkowana

Wskazówka

Konkurująca oś pozycjonowania i oś kontrolowana wyłącznie przez PLC

Oś PLC nie może jako konkurująca oś pozycjonowania zmienić kanału. Oś kontrolowana wyłącznie przez PLC nie może zostać przyporządkowana do programu NC.

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Osie pozycjonowania (P2)

Przykład

AXTOCHAN w programie NC

Osie X i Y są znane w 1. kanale i w 2. kanale. Aktualnie kanał 1 ma prawo interpolacji i w kanale 1 jest uruchamiany następujący program:

Kod programu	Komentarz
N110 AXTOCHAN(Y,2)	; Przesunięcie osi Y do 2. kanału.
N111 M0	
N120 AXTOCHAN(Y,1)	; Sprowadzenie osi Y z powrotem (neutralna).
N121 M0	
N130 AXTOCHAN(Y,2,X,2)	; Przesunięcie osi Y i osi X do 2. kanału (osie neutralne).
N131 M0	
N140 AXTOCHAN(Y,2)	; Przesunięcie osi Y do 2. kanału (program NC).
N141 M0	

Dalsze informacje

AXTOCHAN w programie NC

Przy tym jest tylko przy zażądaniu osi dla programu NC we własnym kanale przeprowadzane GET, a przez to również następuje czekanie na rzeczywistą zmianę stanu. Jeżeli oś zostanie zażądana dla innego kanału albo ma stać się osią neutralną we własnym kanale, wówczas jest tylko odpowiednio generowane żądanie.

AXTOCHAN z akcji synchronicznej

Gdy oś zostanie zażądana dla własnego kanału, wówczas AXTOCHAN z akcji synchronicznej zostanie odwzorowane na GET z akcji synchronicznej. W tym przypadku oś staje się neutralna przy pierwszym zażądaniu dla własnego kanału. Przy drugim zażądaniu oś jest przyporządkowywana do programu NC analogicznie do zażądania GET w programie NC. Odnośnie zażądania GET z akcji synchronicznej patrz punkt "Akcje synchroniczne ruchu".

1.17 Ustawienie działania danych maszynowych (NEWCONF)

Funkcja

Przy pomocy polecenia `NEWCONF` jest ustawiane działanie wszystkich danych maszynowych stopnia działania "NEW_CONFIG". Funkcja może zostać również uaktywniona na interfejsie graficznym HMI przez naciśnięcie przycisku programowego "Ustaw działanie MD".

Przy wykonywaniu funkcji `NEWCONF` następuje implicite zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego, tzn. ruch po torze jest przerywany.

Składnia

`NEWCONF`

Znaczenie

`NEWCONF`: Polecenie do ustawienia działania wszystkich danych maszynowych stopnia działania "NEW_CONFIG"

Wykonanie `NEWCONF` z programu obróbki poza granice kanału

Jeżeli osiowe dane maszynowe zostaną zmienione z programu obróbki, a następnie uaktywnione przy pomocy `NEWCONF`, wówczas polecenie `NEWCONF` uaktywnia tylko te dane maszynowe, które powodują zmiany dla kanału programu obróbki.

Wskazówka

Aby spowodować niezawodne działanie wszystkich zmian, polecenie `NEWCONF` musi zostać wykonane w każdym kanale, w którym są aktualnie liczone odnośne osie albo funkcje zmienione przez dane maszynowe.

Przy `NEWCONF` nie są ustawiane żadne osiowe dane maszynowe.

Dla osi kontrolowanych przez PLC musi zostać wykonany RESET osiowy.

Przykład

Obróbka frezarska: obróbka w pozycjach wiercenia przy pomocy różnych technologii

Kod programu	Komentarz
N10 \$MA_CONTOUR_TOL[AX]=1.0	; Zmiana danej maszynowej
N20 NEWCONF	; Ustawienie działania danych maszynowych.
...	

1.18 Zapisanie pliku (WRITE)

Funkcja

Przy pomocy polecenia `WRITE` bloki/dane z programu NC można zapisać na końcu podanego pliku w pasywnym systemie plików (plik protokołu). Może to być również właśnie wykonywany program.

Wskazówka

Plik, w którym ma nastąpić zapisanie przez polecenie `WRITE`, ulega utworzeniu, jeżeli nie istnieje w NC.

Miejszem zapisania jest statyczna pamięć NC. W przypadku SINUMERIK 840D sl jest to CompactFlash Card. W porównaniu z SINUMERIK 840D czas wykonywania polecenia `WRITE` zwiększa się przez to o ok. 75 ms.

Jeżeli na dysku twardym istnieje plik o takiej samej nazwie, jest on zastępowany po zamknięciu pliku (w NC). Pomoc (HMI Advanced): Zmienić nazwę w NC w obszarze obsługi "Usługi" przez przycisk programowy "Właściwości".

Ponadto jest przy pomocy polecenia `WRITE` również możliwe zapisanie danych z programu NC na urządzeniu zewnętrznym / w pliku zewnętrznym (patrz też "Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (`EXTOPEN`, `WRITE`, `EXTCLOSE`) [Strona 710]").

Warunek

Aktualnie ustawiony poziom dostępu musi być równy albo większy od prawa `WRITE` pliku. Jeżeli tak nie jest, dostęp jest odrzucany z komunikatem błędu (zwracana wartość zmiennej błędu = 13).

Składnia

```
DEF INT <błąd>
...
WRITE(<błąd>,"<nazwa pliku>"/<urządzenie zewnętrzne>",<blok/dane>")
```

Znaczenie

WRITE: Polecenie do dołączenia bloku lub danych na końcu podanego pliku

<błąd>: **Parametr 1:** Zmienna do zwrotu wartości błędu

Typ. INT

Wartość:	0	Nie ma błędu
	1	Ścieżka niedozwolona
	2	Ścieżka nie znaleziona
	3	Plik nie znaleziony
	4	Nieprawidłowy typ pliku
	10	Plik jest wypełniony
	11	Plik jest używany
	12	Brak wolnych zasobów
	13	Brak praw dostępu
	14	Urządzenie zewnętrzne nie zajęte wzgl. otwarte
	15	Błąd przy zapisie na urządzeniu zewnętrznym
	16	Zaprogramowano niepoprawną ścieżkę zewnętrzną

<nazwa
pliku>:

Parametr 2: Nazwa pliku w pasywnym systemie plików, w którym podany blok wzgl. podane dane mają zostać dołączone

Typ: STRING

Przy podawaniu nazwy pliku należy przestrzegać następujących punktów:

- Podana nazwa pliku nie może zawierać żadnych spacji ani znaków sterujących (znaki w kodzie ASCII ≤ 32), gdyż w przeciwnym przypadku polecenie WRITE zostanie anulowane z identyfikatorem błędu 1 "Niedozwolona ścieżka".
- Nazwę pliku można podać ze ścieżką i rozszerzeniem.
  - Podanie ścieżki
Nazwy ścieżek muszą być absolutne, tzn. rozpoczynają się one od "/".
Bez podania ścieżki plik jest zapisywany w aktualnym katalogu (= katalogu wybranego programu).
  - Rozszerzenie pliku
Jeżeli nazwa pliku nie zawiera identyfikatora domeny ("_N_"), jest on odpowiednio uzupełniany.
Jeżeli nazwa pliku zawiera podkreślenie "_" jako czwarty znak od końca, wówczas następne trzy znaki są interpretowane jako rozszerzenie pliku. Aby w przypadku wszystkich poleceń plikowych móc stosować tę samą nazwę pliku, np. przez zmienną typu STRING, wolno stosować tylko rozszerzenia _SPF i _MPF.
Jeżeli nie jest podane rozszerzenie "_MPF" lub "_SPF", jest automatycznie uzupełniane _MPF.
- Długość nazwy pliku może wynosić maksymalnie 32 bajty, długość ścieżki maksymalnie 128 bajtów.

Przykład:

```
"PROTFILE"
"_N_PROTFILE"
"_N_PROTFILE_MPF"
"/_N_MPF_DIR/_N_PROTFILE_MPF/"
```

<urządzenie
zewnętrzne>:

Jeżeli dane mają zostać wyprowadzone na urządzenie zewnętrzne / do pliku zewnętrznego, musi zamiast nazwy pliku zostać podany symboliczny identyfikator otwieranego zewnętrznego urządzenia/pliku.

Typ: STRING

Dalsze informacje patrz "Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (EXTOPEN, WRITE, EXTCLOSE) [Strona 710]".

Wskazówka:

Identyfikator musi być identyczny z identyfikatorem podanym w poleceniu EXTOPEX.

<blok/dane>:

Plik lub dane, które mają zostać dołączone w podanym pliku.

Typ: STRING

Wskazówka

Przy zapisie do pasywnego systemu plików NCK polecenie WRITE dołącza implicite znak "LF" (LINE FEED = nowy wiersz) na końcu wyprowadzanego łańcucha znaków.

Dla wyprowadzania na urządzenie zewnętrzne / do pliku zewnętrznego nie jest wprowadzany znak LF. Jeżeli równocześnie ma być wprowadzane "LF", musi zostać explicite podane w wyprowadzonym łańcuchu znaków.

→ Patrz na niniejszy przykład 3: Implicite/explicite "LF"!

Warunki brzegowe

- **Maksymalna wielkość pliku (→ producent maszyny!)**

Maksymalna możliwa wielkość plików protokołowych w pasywnym systemie plików jest ustawiana w danej maszynowej:

MD11420 \$MN_LEN_PROTOCOL_FILE

Maksymalna wielkość pliku obowiązuje dla wszystkich plików, które zostaną utworzone w pasywnym systemie plików przy pomocy polecenia WRITE. Przy przekroczeniu jest wyprowadzany komunikat błędu i blok wzgl. dane nie są zapisywane. O ile pamięć jest wystarczająca, można utworzyć nowy plik.

Przykłady

Przykład 1: Polecenie WRITE do pasywnego systemu plików bez absolutnego podania ścieżki

Kod programu	Komentarz
N10 DEF INT ERROR	; Definicja zmiennej błędu.
N20 WRITE(ERROR,"PROT","PROTOKOL Z 7.2.97")	; Zapisz tekst z "PROTOKOL Z 7.2.97" do pliku _N_PROT_MPF.
N30 IF ERROR	; Ewaluacja błędu.
N40 MSG ("Błąd przy poleceniu WRITE:" <<ERROR)	
N50 M0	
N60 ENDIF	
...	

Przykład 2: Polecenie WRITE do pasywnego systemu plików z absolutnym podaniem ścieżki

Kod programu
...
WRITE(ERROR,"/_N_WKS_DIR/_N_PROT_WPD/_N_PROT_MPF","PROTOKOL Z 7.2.97")
...

Przykład 3: Implicite/explicite "LF"

a, zapis do pasywnego systemu plików z tworzonym implicite "LF"

Kod programu
...
N110 DEF INT ERROR
N120 WRITE(ERROR, "/_N_MPF_DIR/_N_MYPROTFILE_MPF", "MY_STRING")
N130 WRITE(ERROR, "/_N_MPF_DIR/_N_MYPROTFILE_MPF", "MY_STRING")
N140 M30

Wyprowadzany wynik:

MY_STRING

MY_STRING

b, zapis do pliku zewnętrznego bez tworzonego implicite "LF"

Kod programu
...
N200 DEF STRING[30] DEV_1
N210 DEF INT ERROR
N220 DEV_1="LOCAL_DRIVE/myprotfile.mpf"
N230 EXTOPEN(ERROR,DEV_1)
N240 WRITE(ERROR,DEV_1, "MY_STRING")
N250 WRITE(ERROR,DEV_1, "MY_STRING")
N260 EXTCLOSE(ERROR,DEV_1)
N270 M30

Wyprowadzany wynik:

MY_STRINGMY_STRING

c, zapis w urządzeniu zewnętrznym z zaprogramowanym explicite "LF"

Aby uzyskać ten sam wynik co przy a, musi zostać zaprogramowane co następuje:

Kod programu
...
N200 DEF STRING[30] DEV_1
N210 DEF INT ERROR
N220 DEV_1="LOCAL_DRIVE/myprotfile.mpf"
N230 EXTOPEN(ERROR,DEV_1)
N240 WRITE(ERROR,DEV_1, "MY_STRING'H0A'")
N250 WRITE(ERROR,DEV_1, "MY_STRING'H0A'")
N260 EXTCLOSE(ERROR,DEV_1)
N270 M30

Wyprowadzany wynik:

MY_STRING

MY_STRING

Patrz również

Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (EXTOPEN, WRITE, EXTCLOSE)

Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (EXTOPEN, WRITE, EXTCLOSE)

[Strona 710]

1.19 Skasowanie pliku (DELETE)

Funkcja

Przy pomocy polecenia `DELETE` mogą być kasowane wszystkie pliki, wszystko jedno czy powstały poprzez polecenie `WRITE` czy nie. Również pliki, które zostały sporządzone pod najwyższym poziomem dostępu, można skasować przy pomocy `DELETE`.

Składnia

```
DEF INT <błąd>  
DELETE(<błąd>,"<nazwa pliku>")
```

Znaczenie

DELETE:	Polecenie do skasowania podanego pliku	
<błąd>:	Zmienna do zwrotu wartości błędu	
Typ.	INT	
Wartość:	0	Nie ma błędu
	1	Ścieżka niedozwolona
	2	Ścieżka nie znaleziona
	3	Plik nie znaleziony
	4	Nieprawidłowy typ pliku
	11	Plik jest używany
	12	Brak wolnych zasobów
	20	Inny błąd

<nazwa pliku>: Nazwa pliku do skasowania

Typ: STRING

Przy podawaniu nazwy pliku należy przestrzegać następujących punktów:

- Podana nazwa pliku nie może zawierać żadnych spacji ani znaków sterujących (znaki w kodzie ASCII ≤ 32), gdyż w przeciwnym przypadku polecenie DELETE zostanie anulowane z identyfikatorem błędu 1 "Niedozwolona ścieżka".
- Nazwę pliku można podać ze ścieżką i rozszerzeniem.
  - Podanie ścieżki
Nazwy ścieżek muszą być absolutne, tzn. rozpoczynają się one od "/".
Bez podania ścieżki plik jest szukany w aktualnym katalogu (= katalogu wybranego programu).
  - Rozszerzenie pliku
Jeżeli nazwa pliku nie zawiera identyfikatora domeny ("_N_"), jest on odpowiednio uzupełniany.
Jeżeli nazwa pliku zawiera podkreślenie "_" jako czwarty znak od końca, wówczas następne trzy znaki są interpretowane jako rozszerzenie pliku. Aby w przypadku wszystkich poleceń plikowych móc stosować tę samą nazwę pliku, np. przez zmienną typu STRING, wolno stosować tylko rozszerzenia _SPF i _MPF.
Jeżeli nie jest podane rozszerzenie "_MPF" lub "_SPF", jest automatycznie uzupełniane _MPF.
- Długość nazwy pliku może wynosić maksymalnie 32 bajty, długość ścieżki maksymalnie 128 bajtów.

Przykład:

```
"PROTFILE"  
"_N_PROTFILE"  
"_N_PROTFILE_MPF"  
"/_N_MPF_DIR/_N_PROTFILE_MPF/"
```

Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 DEF INT ERROR	; Definicja zmiennej błędu.
N15 STOPRE	; Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.
N20 DELETE(ERROR, "/_N_SPF_DIR/_N_TEST1_SPF")	; Skasuj plik TEST1 w katalogu podprogramu
N30 IF ERROR	; Ewaluacja błędu.
N40 MSG ("błąd przy poleceniu DELETE:" <<ERROR)	
N50 M0	
N60 ENDIF	

1.20 Odczyt wierszy w pliku (READ)

Funkcja

Polecenie `READ` czyta w podanym pliku jeden albo wiele wierszy i zapisuje przeczytane informacje w tablicy typu `STRING`. Każdy przeczytany wiersz zajmuje w tej tablicy jeden element.

Wskazówka

Plik musi się znajdować w statycznej pamięci użytkownika NCK (pasywny system plików).

Warunek

Aktualnie ustawiony poziom dostępu musi być równy albo większy od uprawnienia `READ` pliku. Jeżeli tak nie jest, dostęp jest odrzucany z komunikatem błędu (zwracana wartość zmiennej błędu = 13).

Składnia

```
DEF INT <błąd>
DEF STRING[<długość łańcucha znaków>] <wynik>[<n>,<m>]
READ(<błąd>,"<nazwa pliku>",<wiersz początkowy>,<liczba
wierszy>,<wynik>)
```

Znaczenie

READ: Polecenie do odczytu wierszy podanego pliku i do zapisania tych wierszy w tablicy zmiennych.

<błąd>: Zmienna do zwrotu wartości błędu (parametr Call-By-Reference)

Typ. INT

Wartość:	0	Nie ma błędu
	1	Ścieżka niedozwolona
	2	Ścieżka nie znaleziona
	3	Plik nie znaleziony
	4	Nieprawidłowy typ pliku
	13	Prawa dostępu niewystarczające
	21	Wiersz nie ma (parametr <wiersz początkowy> lub <liczba wierszy> większy, niż liczba wierszy w podanym pliku).
	22	Długość tablicy zmiennych wynikowych (<wynik>) jest za mała.
	23	Zakres wiersza za duży (parametr <liczba wierszy> został wybrany tak duży, że odczyt następuje poza końcem pliku).

<nazwa pliku>:	Nazwa czytanego pliku (parametr Call-By-Value)
	Typ: STRING
	Przy podawaniu nazwy pliku należy przestrzegać następujących punktów:
	<ul style="list-style-type: none"> Podana nazwa pliku nie może zawierać żadnych spacji ani znaków sterujących (znaki w kodzie ASCII ≤ 32), gdyż w przeciwnym przypadku polecenie READ zostanie anulowane z identyfikatorem błędu 1 "Niedozwolona ścieżka". Nazwę pliku można podać ze ścieżką i rozszerzeniem. <ul style="list-style-type: none"> Podanie ścieżki Nazwy ścieżek muszą być absolutne, tzn. rozpoczynają się one od "/". Bez podania ścieżki plik jest szukany w aktualnym katalogu (= katalogu wybranego programu). Rozszerzenie pliku Jeżeli nazwa pliku nie zawiera identyfikatora domeny ("_N_"), jest on odpowiednio uzupełniany. Jeżeli nazwa pliku zawiera podkreślenie "_" jako czwarty znak od końca, wówczas następne trzy znaki są interpretowane jako rozszerzenie pliku. Aby w przypadku wszystkich poleceń plikowych móc stosować tę samą nazwę pliku, np. przez zmienną typu STRING, wolno stosować tylko rozszerzenia _SPF i _MPF. Jeżeli nie jest podane rozszerzenie "_MPF" lub "_SPF", jest automatycznie uzupełniane _MPF. Długość nazwy pliku może wynosić maksymalnie 32 bajty, długość ścieżki maksymalnie 128 bajtów.
	Przykład:
	<pre>"PROFILE" "_N_PROFILE" "_N_PROFILE_MPF" "/_N_MPF_DIR/_N_PROFILE_MPF/"</pre>
<wiersz początkowy>:	Wiersz początkowy czytanej części pliku (parametr Call-By-Value)
	Typ: INT
	Wartość: 0 Jest czytana liczba wierszy przed końcem pliku podana przy pomocy parametru <Liczba wierszy>.
	1 ... n Numer pierwszego wiersza do odczytania.
<liczba wierszy>:	Liczba czytanych wierszy (parametr Call-By-Value)
	Typ: INT

<wynik>: Zmienna wynikowa (parametr Call-By-Reference)
Tablica zmiennych, w której jest zapisywany czytany tekst.
Typ: STRING (max długość: 255)
Jeżeli w parametrze <liczba wierszy> jest podanych mniej wierszy, niż wynosi wielkość tablicy zmiennych wynikowych [<n>, <m>], wówczas pozostałe elementy tablicy nie są zmieniane.
Zakończenie wiersza przez znak sterujący "LF" (line feed) albo "CR LF" (Carriage Return Line Feed) **nie** jest zapisywane w zmiennej wynikowej.
Przeczytane wiersze są obcinane, gdy wiersz jest dłuższy, niż zdefiniowana długość łańcucha znaków. Nie następuje komunikat błędu.

Wskazówka

Pliki binarne nie mogą być wczytywane. Jest wyprowadzany błąd "Nieprawidłowy typ pliku" (zwracana wartość zmiennej błędu = 4). Następujące typy plików nie dają się czytać: _BIN, _EXE, _OBJ, _LIB, _BOT, _TRC, _ACC, _CYC, _NCK.

Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 DEF INT ERROR	; Definicja zmiennej błędu.
N20 DEF STRING[255] RESULT[5]	; Definicja zmiennej wynikowej.
N30 READ(ERROR, "/_N_CST_DIR/_N_TESTFILE_MPF", 1, 5, RESULT)	; Nazwa pliku z identyfikatorem domeny, rozszerzeniem pliku i podaniem ścieżki.
N40 IF ERROR <> 0	; Ewaluacja błędu.
N50 MSG("BŁĄD"<<ERROR<<"W PRZYPADKU POLECENIA READ")	
N60 M0	
N70 ENDIF	
...	

1.21 Sprawdzenie istnienia pliku (ISFILE)

Funkcja

Przy pomocy polecenia `ISFILE` można sprawdzić, czy plik istnieje w statycznej pamięci użytkownika w NCK (pasywny system plików).

Składnia

```
<wynik>=ISFILE("<nazwa pliku>")
```

Znaczenie

- ISFILE:** Polecenie do sprawdzenia, czy podany plik istnieje w pasywnym systemie plików.
- <nazwa pliku>:** Nazwa pliku, którego istnienie w pasywnym systemie plików ma zostać sprawdzone.
- Typ:** STRING
- Przy podawaniu nazwy pliku należy przestrzegać następujących punktów:
- Podawana nazwa pliku nie może zawierać spacji ani znaków sterujących (znaki w kodzie ASCII ≤ 32).
  - Nazwę pliku można podać ze ścieżką i rozszerzeniem.
    - Podanie ścieżki
Nazwy ścieżek muszą być absolutne, tzn. rozpoczynają się one od "/".
Bez podania ścieżki plik jest szukany w aktualnym katalogu (= katalogu wybranego programu).
    - Rozszerzenie pliku
Jeżeli nazwa pliku nie zawiera identyfikatora domeny ("_N_"), jest on odpowiednio uzupełniany.
Jeżeli nazwa pliku zawiera podkreślenie "_" jako czwarty znak od końca, wówczas następne trzy znaki są interpretowane jako rozszerzenie pliku. Aby w przypadku wszystkich poleceń plikowych móc stosować tą samą nazwę pliku, np. przez zmienną typu STRING, wolno stosować tylko rozszerzenia _SPF i _MPF.
Jeżeli nie jest podane rozszerzenie "_MPF" lub "_SPF", jest automatycznie uzupełniane _MPF.
  - Długość nazwy pliku może wynosić maksymalnie 32 bajty, długość ścieżki maksymalnie 128 bajtów.

Przykład:

```
"PROTFILE"  
"_N_PROTFILE"  
"_N_PROTFILE_MPF"  
"/_N_MPF_DIR/_N_PROTFILE_MPF/"
```


<wynik>:   Zmienna wynikowa do ujęcia wyniku kontroli
          Typ.   BOOL
          Wartość: TRUE   Plik istnieje
                      FALSE   Plik nie istnieje

Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 DEF BOOL RESULT	; Definicja zmiennej wynikowej.
N20 RESULT=ISFILE("TESTFILE")	
N30 IF (RESULT==FALSE)	
N40 MSG("NIE MA PLIKU")	
N50 M0	
N60 ENDIF	
...	

lub:

Kod programu	Komentarz
N10 DEF BOOL RESULT	; Definicja zmiennej wynikowej.
N20 RESULT=ISFILE("TESTFILE")	
N30 IF (NOT ISFILE("TESTFILE"))	
N40 MSG("NIE MA PLIKU")	
N50 M0	
N60 ENDIF	
...	

1.22 Odczyt informacji o pliku (FILEDATE, FILETIME, FILESIZE, FILESTAT, FILEINFO)

Funkcja

Przez polecenia FILEDATE, FILETIME, FILESIZE, FILESTAT i FILEINFO można odczytać określone informacje o pliku, jak data / czas zegarowy ostatniego dostępu zapisującego, aktualna wielkość pliku, status pliku lub suma tych informacji.

Wskazówka

Plik musi się znajdować w statycznej pamięci użytkownika NCK (pasywny system plików).

Warunek

Aktualnie ustawiony poziom dostępu musi być równy albo większy od praw dostępu katalogu nadrzędnego. Jeżeli tak nie jest, dostęp jest odrzucany z komunikatem błędu (zwracana wartość zmiennej błędu = 13).

Składnia

```
DEF INT <błąd>
DEF STRING[<długość łańcucha znaków>] <wynik>
FILE....(<błąd>,"<nazwa pliku>",<wynik>)
```

Znaczenie

FILEDATE:	Polecenie FILEDATE daje datę ostatniego dostępu zapisującego do podanego pliku.
FILETIME:	Polecenie FILETIME daje czas zegarowy ostatniego dostępu zapisującego do podanego pliku.
FILESIZE:	Polecenie FILESIZE daje aktualną wielkość podanego pliku.
FILESTAT:	Polecenie FILESTAT daje dla podanego pliku status odnośnie praw odczytu, zapisu i wykonania.

FILEINFO: Polecenie FILEINFO daje dla podanego pliku **sumę informacji o pliku**, które można odczytać przez FILEDATE, FILETIME, FILESIZE i FILESTAT.

<błąd>: Zmienna do zwrotu wartości błędu (parametr Call-By-Reference)

Typ. INT

Wartość:	0	Nie ma błędu
	1	Ścieżka niedozwolona
	2	Ścieżka nie znaleziona
	3	Plik nie znaleziony
	4	Nieprawidłowy typ pliku
	13	Prawa dostępu niewystarczające
	22	Długość łańcucha znaków zmiennej wynikowej (<wynik>) jest za mała.

<nazwa pliku>: Nazwa pliku, z którego mają zostać odczytane informacje.

Typ: STRING

Przy podawaniu nazwy pliku należy przestrzegać następujących punktów:

- Podana nazwa pliku nie może zawierać żadnych spacji ani znaków sterujących (znaki w kodzie ASCII ≤ 32), gdyż w przeciwnym przypadku polecenie `FILE . . .` zostanie anulowane z identyfikatorem błędu 1 "Niedozwolona ścieżka".
- Nazwę pliku można podać ze ścieżką i rozszerzeniem.
  - Podanie ścieżki
Nazwy ścieżek muszą być absolutne, tzn. rozpoczynają się one od `"/"`.
Bez podania ścieżki plik jest szukany w aktualnym katalogu (= katalogu wybranego programu).
  - Rozszerzenie pliku
Jeżeli nazwa pliku nie zawiera identyfikatora domeny (`"_N_"`), jest on odpowiednio uzupełniany.
Jeżeli nazwa pliku zawiera podkreślenie `"_"` jako czwarty znak od końca, wówczas następne trzy znaki są interpretowane jako rozszerzenie pliku. Aby w przypadku wszystkich poleceń plikowych móc stosować tę samą nazwę pliku, np. przez zmienną typu `STRING`, wolno stosować tylko rozszerzenia `_SPF` i `_MPF`.
Jeżeli nie jest podane rozszerzenie `"_MPF"` lub `"_SPF"`, jest automatycznie uzupełniane `_MPF`.
- Długość nazwy pliku może wynosić maksymalnie 32 bajty, długość ścieżki maksymalnie 128 bajtów.

Przykład:

```
"PROTFILE"  
"_N_PROTFILE"  
"_N_PROTFILE_MPF"  
"/_N_MPF_DIR/_N_PROTFILE_MPF/"
```

<wynik>:	Zmienna wynikowa (parametr Call-By-Reference) Zmienna, w której jest zapisywana zażądana informacja o pliku.		
Typ:	STRING	przy:	FILEDATE Format: "dd.mm.yy" ⇒ Długość łańcucha znaków musi wynosić 8 . FILETIME Format: " hh:mm:ss " ⇒ Długość łańcucha znaków musi wynosić 8 . FILESTAT Format: "rwxsd" (r: read, w: write, x: execute, s: show, d: delete) ⇒ Długość łańcucha znaków musi wynosić 5 . FILEINFO Format: "rwxsd nnnnnnnn dd.mm.yy hh:mm:ss" ⇒ Długość łańcucha znaków musi wynosić 32 .
	INT	przy:	FILESIZE Wielkość pliku jest wyprowadzana w bajtach.

Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 DEF INT ERROR	; Definicja zmiennej błędu.
N20 STRING[32] RESULT	; Definicja zmiennej wynikowej.
N30 FILEINFO(ERROR, "/_N_MPF_DIR/_N_TESTFILE_MPF", RESULT)	; Nazwa pliku z identyfikatorem domeny, rozszerzeniem pliku i podaniem ścieżki.
N40 IF ERROR <>0	; Ewaluacja błędu
N50 MSG("BŁĄD"<<ERROR<<"W PRZYPADKU POLECENIA FILEINFO")	
N60 M0	
N70 ENDIF	
...	

Przykład mógłby w zmiennej wynikowej RESULT dać np. następujący wynik:

"77777 12345678 26.05.00 13:51:30"

1.23 Obliczenie sumy kontrolnej przez pole (CHECKSUM)

Funkcja

Przy pomocy polecenia CHECKSUM można obliczyć sumę kontrolną po tablicy. Przez porównanie tej sumy kontrolnej z wynikiem wcześniejszego obliczenia sumy kontrolnej można stwierdzić, czy dane tablicy zmieniły się.

Zastosowanie

Sprawdzenie, czy przy skrawaniu kontur wejściowy zmienił się.

Składnia

```
DEF INT <błąd>
DEF STRING[<długość łańcucha znaków>] <suma kontrolna>
DEF ... <tablica>[<n>,<m>,<o>]
<błąd>=CHECKSUM(<suma kontrolna>,"<tablica>"[,<kolumna
początkowa>,<kolumna końcowa>])
```

Znaczenie

CHECKSUM:	Polecenie do obliczenia sumy kontrolnej po tablicy		
<błąd>:	Zmienna do zwrotu wartości błędu		
	Typ.	INT	
	Wartość:	0	Nie ma błędu
		1	Symbolu nie znaleziono
		2	Nie tablica
		3	Indeks 1 za duży
		4	Indeks 2 za duży
		5	Niepoprawny typ danych
		10	Przekroczenie sumy kontrolnej
<suma kontrolna>:	Zmienna wynikowa do ujęcia wyniku obliczenia sumy kontrolnej (parametr Call-By-Reference)		
	Typ:	STRING	
	Wymagana długość łańcucha znaków:	16	
		Suma kontrolna jest przedstawiana jako łańcuch znaków obejmujący 16 cyfr szesnastkowych. Nie są równocześnie podawane żadne znaki formatu.	
		Przykład: "A6FC3404E534047C"	

<tablica>:	Nazwa tablicy, po której ma zostać utworzona suma kontrolna (parametr Call-By-Value)
Typ:	STRING
Max długość łańcucha znaków:	32
	Dopuszczalnymi tablicami są tablice 1- do 3-wymiarowych typów: BOOL, CHAR, INT, REAL, STRING
	Wskazówka: Tablice danych maszynowych są niedopuszczalne.
<kolumna początkowa>:	Numer kolumny początkowej tablicy do obliczenia sumy kontrolnej (parametr opcjonalny)
<kolumna końcowa>:	Numer kolumny końcowej tablicy do obliczenia sumy kontrolnej (parametr opcjonalny)

Wskazówka

Parametry <kolumna początkowa> i <kolumna końcowa> są opcjonalne. Gdy indeksy kolumn nie zostaną podane, wówczas jest tworzona suma kontrolna po kompletnej tablicy.

Wynik sumy kontrolnej jest zawsze jednoznaczny. Przy zmianie jednego elementu tablicy powstaje również inny wynikowy łańcuch znaków.

Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 DEF INT ERROR	; Definicja zmiennej błędu.
N20 DEF STRING[16] MY_CHECKSUM	; Definicja zmiennej wynikowej.
N30 DEF INT MY_VAR[4,4]	; Definicja tablicy.
N40 MY_VAR=...	
N50 ERROR=CHECKSUM(MY_CHECKSUM, "MY_VAR", 0, 2)	
...	

Przykład mógłby w zmiennej wynikowej MY_CHECKSUM dać np. następujący wynik:

"A6FC3404E534047C"

1.24 Zaokrąglenie do góry (ROUNDUP)

Funkcja

Przy pomocy funkcji "ROUNDUP" wprowadzane wartości typu REAL (liczby ułamkowe z kropką dziesiętną) mogą być zaokrąglane do góry do najbliższej liczby całkowitej.

Składnia

ROUNDUP (<wartość>)

Znaczenie

ROUNDUP: Polecenie zaokrąglenia wprowadzonej wartości do góry

<wartość>: Wprowadzona wartość typu REAL

Wskazówka

Wprowadzane wartości typu INTEGER (liczba całkowita) są zwracane bez zmiany.

Przykłady

Przykład 1: Różne wprowadzane wartości i wyniki ich zaokrągleń

Przykład	Wynik zaokrąglenia
ROUNDUP (3 . 1)	4.0
ROUNDUP (3 . 6)	4.0
ROUNDUP (-3 . 1)	-3.0
ROUNDUP (-3 . 6)	-3.0
ROUNDUP (3 . 0)	3.0
ROUNDUP (3)	3.0

Przykład 2: ROUNDUP w programie NC

Kod programu

```
N10 X=ROUNDUP(3.5) Y=ROUNDUP(R2+2)
N15 R2=ROUNDUP($AA_IM[Y])
N20 WHEN X=100 DO Y=ROUNDUP($AA_IM[X])
...
```


1.25 Technika podprogramów

1.25.1 Informacje ogólne

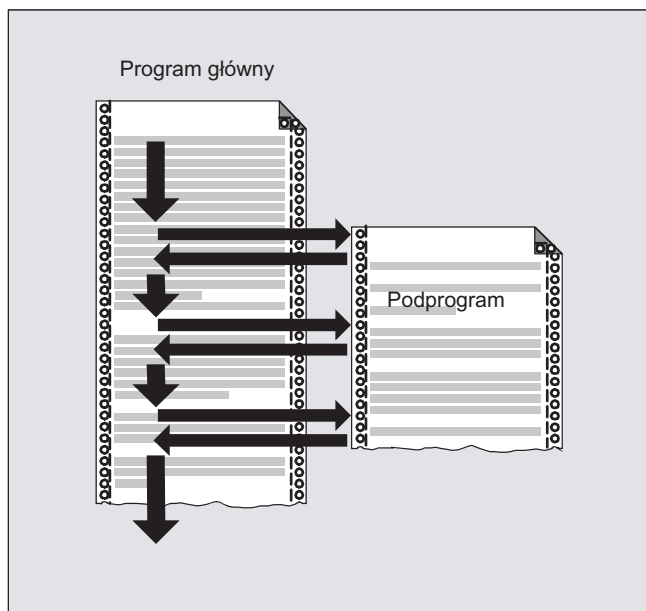
1.25.1.1 Podprogram

Funkcja

Określenie "podprogram" pochodzi jeszcze z okresu, gdy programy obróbki były na stałe podzielone na programy główne i podprogramy. Programami głównymi były przy tym programy obróbki, które były w sterowaniu wybierane do wykonania i następnie uruchamiane. Podprogramami były programy obróbki, które były wywoływane z programu głównego.

Tego stałego podziału już nie ma w dzisiejszym języku SINUMERIK NC. Każdy program obróbki może zasadniczo zostać wybrany i uruchomiony jako program główny, albo zostać wywołany z innego programu obróbki jako podprogram.

Stąd dalej jako podprogram jest określany program obróbki, który jest wywoływany z innego programu obróbki.

Zastosowanie

Tak, jak we wszystkich językach programowania wyższego poziomu, również w języku NC podprogramy są stosowane do tego, by części programu, które są wykorzystywane wielokrotnie, wyłączyć jako programy stanowiące oddzielną całość.

Podprogramy mają następujące zalety:

- Zwiększają przejrzystość i czytelność programów
- Zwiększają jakość dzięki ponownemu stosowaniu przetestowanych części programów
- Umożliwiają tworzenie specyficznych bibliotek obróbkowych
- Oszczędzają miejsce w pamięci

1.25.1.2 Nazwy podprogramów

Zasady nazewnictwa

Przy nadawaniu nazw podprogramom należy przestrzegać następujących zasad:

- Dwa pierwsze znaki muszą być literami (A - Z, a - z).
- Następnymi znakami mogą być w dowolnej kombinacji litery, cyfry (0 - 9) i podkreślenie (" _").
- Wolno użyć maksymalnie 31 znaków.

Wskazówka

W języku SINUMERIK NC **nie** rozróżnia się pisania dużymi i małymi literami.

Rozszerzenia nazwy programu

Nazwa programu nadana przy sporządzaniu programu jest wewnętrznie w sterowaniu rozszerzana o prefiks i postfiks:

- Prefiks: _N_
- Postfiks:
  - Programy główne: _MPF
  - Podprogramy: _SPF

Zastosowanie nazwy programu

Przy stosowaniu nazwy programu, np. przy wywołaniu podprogramu, są możliwe wszystkie kombinacje prefiksu, nazwy programu i postfiksu.

Przykład:

Podprogram o nazwie "SUB_PROG" można uruchomić przez następujące wywołania:

1. SUB_PROG
2. _N_SUB_PROG
3. SUB_PROG_SPF
4. _N_SUB_PROG_SPF

Wskazówka

Taka sama nazwa programu głównego i podprogramu

Jeżeli istnieją programy główne (.MPF) i podprogramy (.SPF) o takiej samej nazwie, musi przy stosowaniu nazwy programu w programie obróbki być każdorazowo podawany prefiks, aby jednoznacznie określić program.

1.25.1.3 Kaskadowanie podprogramów

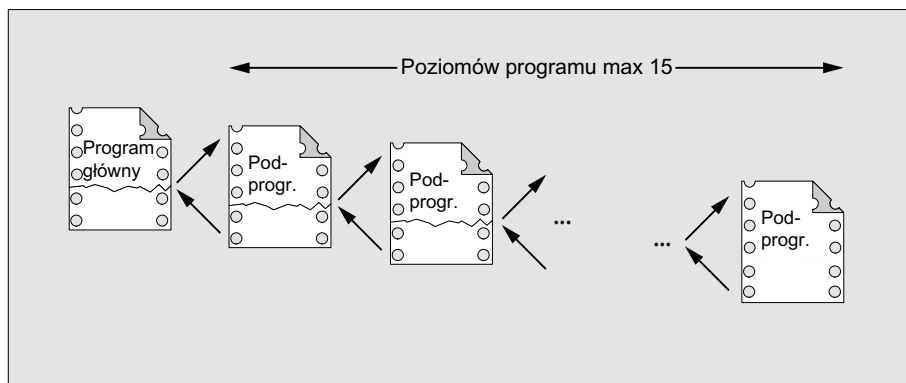
Program główny może wywoływać podprogramy, które wywołują kolejne podprogramy. Przebiegi programów są przez to w sobie zagnieżdżane. Każdy program jest przy tym wykonywany na własnym poziomie programu.

Głębokość kaskadowania

Język NC udostępnia aktualnie 16 poziomów programu. Program główny jest wykonywany zawsze na najwyższym poziomie programu 0. Podprogram jest zawsze wykonywany na kolejnym niższym poziomie programu. Poziom programu 1 jest przez to pierwszym poziomem podprogramu.

Podział poziomów programu:

- Poziom programu 0: Poziom programu głównego
- Poziom programu 1 - 15: poziom podprogramu 1 - 15

Procedury przerwania (ASUP)

Jeżeli w ramach procedury przerwania zostanie wywołany podprogram, jest on wykonywany nie na poziomie programu aktualnie aktywnym w kanale, lecz również na następnym niższym poziomie ($n + 1$). Aby było to możliwe również na najniższym poziomie programu, są w związku z procedurami przerwania do dyspozycji 2 dodatkowe poziomy (16 i 17).

Jeżeli będą potrzebne więcej, niż 2 poziomy programu, musi to zostać explicite uwzględnione w strukturyzacji programu obróbki wykonywanego w kanale. Tzn. wolno wówczas wykorzystać maksymalnie tylko tyle poziomów programu, by pozostały jeszcze wystarczające poziomy do wykonywania przerw.

Jeżeli wykonanie przerwania wymaga np. 4 poziomów programu, wówczas program obróbki musi być tak strukturyzowany, by zajmował maksymalnie 13. poziom programu. Jeżeli wówczas nastąpi przerwanie, będą do dyspozycji 4 poziomy programu (14 do 17).

Cykle Siemens

Cykle Siemens wymagają 3 poziomów programu. Wywołanie cyklu Siemens musi dlatego nastąpić co najpóźniej w:

- Wykonywanie programu obróbki: poziom programu 12
- Procedura przerwania: poziom programu 14

1.25.1.4 Ścieżka szukania

Przy wywołaniu podprogramu bez ścieżki szukania sterowanie szuka w podanej kolejności w następujących katalogach:

Kolejność	Katalog	Opis
1.	Aktualny katalog	Katalog programu wywołującego
2.	/_N_SPF_DIR /	Globalny katalog podprogramów
3.	/_N_CUS_DIR /	Cykle użytkownika
4.	/_N_CMA_DIR /	Cykle producenta
5.	/_N_CST_DIR /	Cykle standardowe

1.25.1.5 Parametry formalne i aktualne

O parametrach formalnych i aktualnych mówimy w związku z definicją i wywoływaniem podprogramów z przekazaniem parametrów.

Parametry formalne

Przy definicji podprogramu muszą zostać zdefiniowane parametry będące do przekazania podprogramowi, tak zwane parametry formalne, z typem i nazwą parametru.

Parametry formalne definiują przez to interfejs podprogramu.

Przykład:

Kod programu	Komentarz
PROC KONTUR (REAL X, REAL Y)	; Parametry formalne: X i Y obydwu typu REAL
N20 X1=X Y1=Y	; Ruch osi X1 do pozycji X i osi Y1 do pozycji Y
...	
N100 RET	

Parametry aktualne

Przy wywołaniu podprogramu muszą zostać przekazane do podprogramu absolutne wartości lub zmienne, tak zwane parametry aktualne.

Przez to aktualne parametry przy wywołaniu wyposażają interfejs podprogramu w aktualne wartości.

Przykład:

Kod programu	Komentarz
N10 DEF REAL SZEROKOSC	; Definicja zmiennej
N20 SZEROKOSC=20.0	; Przyporządkowanie zmiennych
N30 KONTUR(5.5, SZEROKOSC)	; Wywołanie podprogramu z aktualnymi parametrami: 5.5 i SZEROKOSC
...	
N100 M30	

1.25.1.6 Przekazanie parametrów

Definicja podprogramu z przekazaniem parametrów

Definicja podprogramu z przekazaniem parametrów następuje przy pomocy słowa kluczowego `PROC` i kompletnego wyszczególnienia wszystkich parametrów oczekiwanych od podprogramu.

Niekompletne przekazanie parametrów

Przy wywołaniu podprogramu nie zawsze wszystkie parametry zdefiniowane w interfejsie podprogramu muszą zostać *explicite* przekazane. Gdy parametr zostanie pominięty, jest dla tego parametru przekazywana wartość standardowa "0".

Do jednoznacznego oznaczenia kolejności parametrów muszą w każdym razie zawsze być podawane przecinki jako znaki rozdzielające parametry. Wyjątek stanowi ostatni parametr. Gdy zostanie on przy wywołaniu pominięty, można również pominąć ostatni przecinek.

Przykład:

Podprogram:

Kod programu	Komentarz
PROC SUB_PROG (REAL X, REAL Y, REAL Z)	; Parametry formalne: X, Y i Z
...	
N100 RET	

Program główny:

Kod programu	Komentarz
PROC MAIN_PROG	
...	
N30 SUB_PROG(1.0,2.0,3.0)	; Wywołanie podprogramu z kompletnym przekazaniem parametrów: X=1.0, Y=2.0, Z=3.0
...	
N100 M30	

Przykłady wywołania podprogramu w N30 z niekompletnym przekazaniem parametrów:

N30 SUB_PROG(,2.0,3.0)	; X=0.0, Y=2.0, Z=3.0
N30 SUB_PROG(1.0, ,3.0)	; X=1.0, Y=0.0, Z=3.0
N30 SUB_PROG(1.0,2.0)	; X=1.0, Y=2.0, Z=0.0
N30 SUB_PROG(, ,3.0)	; X=0.0, Y=0.0, Z=3.0
N30 SUB_PROG(, ,)	; X=0.0, Y=0.0, Z=0.0

OSTROŻNIE

Przekazanie parametrów Call-by-Reference

Parametrów, które są przekazywane przez Call-by-Reference, nie wolno pomijać przy wywołaniu podprogramu.

OSTROŻNIE

Typ danych AXIS

Parametrów o typie danych AXIS nie wolno pomijać przy wywołaniu podprogramu.

Sprawdzenie przekazywanych parametrów

Przez zmienną systemową \$P_SUBPAR [n] z $n = 1, 2, \dots$ można sprawdzić w podprogramie, czy parametr został explicite przekazany czy pominięty. Indeks n odnosi się do kolejności parametrów formalnych. Indeks $n = 1$ odnosi się do 1. parametru formalnego, indeks $n = 2$ do 2. parametru formalnego, itd.

Poniższy wycinek programu pokazuje na przykład dla 1. parametru formalnego, jak można realizować sprawdzenie:

Programowanie	Komentarz
PROC SUB_PROG (REAL X, REAL Y, REAL Z)	; Parametry formalne: X, Y i Z
N20 IF \$P_SUBPAR[1]==TRUE	; Sprawdzenie 1. parametru formalnego X.
...	; Te akcje są przeprowadzane, gdy parametr formalny X został explicite przekazany.
N40 ELSE	
...	; Te akcje są przeprowadzane, gdy parametr formalny X nie został przekazany.
N60 ENDIF	
...	; Akcje ogólne
N100 RET	

1.25.2 Definicja podprogramu

1.25.2.1 Podprogram bez przekazania parametrów

Funkcja

Przy definicji podprogramów bez przekazania parametrów można pominąć wiersz definicji na początku programu.

Składnia

```
[PROC <nazwa programu>]  
...
```

Znaczenie

PROC: Polecenie definiujące na początku programu
<nazwa programu>:   Nazwa programu

Przykład

Przykład 1: Podprogram z instrukcją PROC

Kod programu	Komentarz
PROC SUB_PROG	; Wiersz definicji
N10 G01 G90 G64 F1000	
N20 X10 Y20	
...	
N100 RET	; Powrót z podprogramu

Przykład 2: Podprogram bez instrukcji PROC

Kod programu	Komentarz
N10 G01 G90 G64 F1000	
N20 X10 Y20	
...	
N100 RET	; Powrót z podprogramu

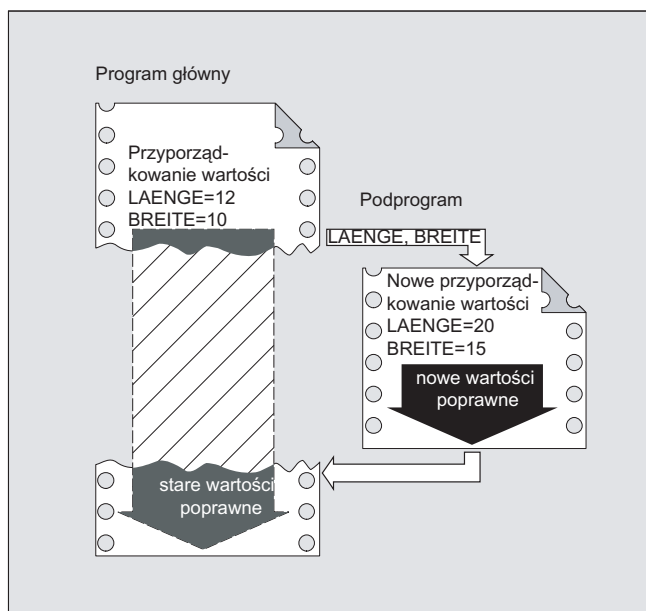

1.25.2.2 Podprogram z przekazaniem parametrów Call-by-Value (PROC)

Funkcja

Definicja podprogramu z przekazaniem parametrów Call By Value następuje przy pomocy słowa kluczowego **PROC**, po którym następuje nazwa programu i kompletne wyszczególnienie wszystkich oczekiwanych przez podprogram parametrów z typem i nazwą. Polecenie definiujące musi znajdować się w pierwszym wierszu programu.

Przekazanie parametrów Call-by-Value nie ma odwrotnego wpływu na program wywołujący. Program wywołujący przekazuje podprogramowi tylko wartości aktualnych parametrów.

Wskazówka

Może zostać przekazanych maksymalnie 127 parametrów.

Składnia

PROC <nazwa programu> (<typ parametru> <nazwa parametru>, ...)

Znaczenie

PROC:	Polecenie definiujące na początku programu
<nazwa programu>:	Nazwa programu
<typ parametru>:	Typ danych parametru (np. REAL, INT, BOOL)
<nazwa parametru>:	Nazwa parametru

UWAGA

Nazwa programu podana po słowie kluczowym **PROC** musi być zgodna z nazwą programu nadaną na interfejsie graficznym.

Przykład

Definicja podprogramu z 2 parametrami typu REAL:

Kod programu	Komentarz
PROC SUB_PROG (REAL DŁUGOSC, REAL SZEROKOSC)	; Parametr 1: typ: REAL, nazwa: DŁUGOSC
...	Parametr 2: typ: REAL, nazwa: SZEROKOSC
N100 RET	; Powrót z podprogramu

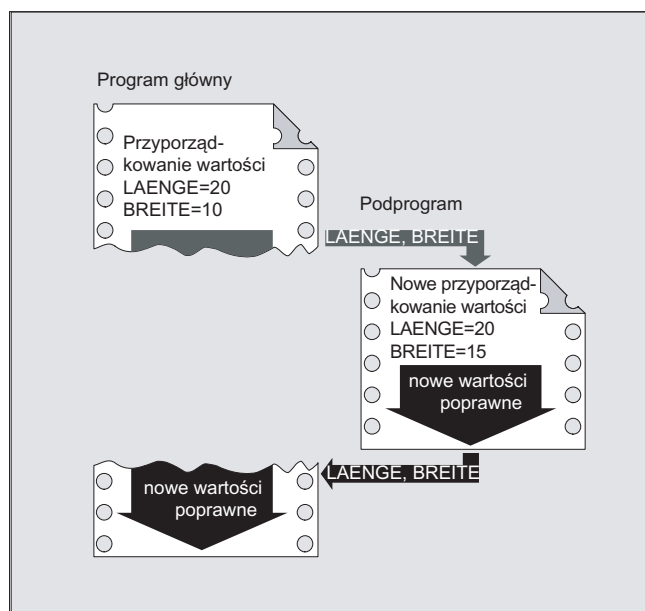
1.25.2.3 Podprogram z przekazaniem parametrów Call-by-Reference (PROC, VAR)

Funkcja

Definicja podprogramu z przekazaniem parametrów Call-by-Reference następuje przy pomocy słowa kluczowego PROC, po którym następuje nazwa programu i kompletne wyszczególnienie wszystkich oczekiwanych przez podprogram parametrów ze słowem kluczowym VAR, typem i nazwą. Polecenie definiujące musi znajdować się w pierwszym wierszu programu.

Przy przekazaniu parametrów Call-by-Reference mogą być również przekazywane odniesienia do tablic.

Przekazanie parametrów Call-by-Reference nie ma odwrotnego wpływu na program wywołujący. Program wywołujący przekazuje podprogramowi odniesienie do aktualnego parametru i umożliwia mu przez to bezpośredni dostęp do odpowiedniej zmiennej.

Wskazówka

Może zostać przekazanych maksymalnie 127 parametrów.

Wskazówka

Przekazanie parametrów Call-by-Reference jest wymagane tylko wtedy, gdy przekazana zmienna została zdefiniowana w programie wywołującym (LUD). Zmienne globalne dla kanału lub globalne dla NC nie muszą być przekazywane, gdyż dostęp do nich jest możliwy bezpośrednio z podprogramu.

Składnia

```
PROC <nazwa programu> (VAR <typ parametru> <nazwa parametru>, ...)  
PROC <nazwa programu> (VAR <typ tablicy> <nazwa tablicy>  
[<m>,<n>,<o>], ...)
```

Znaczenie

PROC:	Polecenie definiujące na początku programu
VAR:	Słowo kluczowe dla przekazania parametrów przez odniesienie
<nazwa programu>:	Nazwa programu
<typ parametru>:	Typ danych parametru (np. REAL, INT, BOOL)
<nazwa parametru>:	Nazwa parametru
<typ tablicy>:	Typ danych elementów tablicy (np. REAL, INT, BOOL)
<nazwa tablicy>:	Nazwa tablicy
[<m>,<n>,<o>]:	Wielkość tablicy Aktualnie są możliwe tablice maksymalnie 3-wymiarowe: <m>: Wielkość tablicy dla 1. wymiaru <n>: Wielkość tablicy dla 2. wymiaru <o>: Wielkość tablicy dla 3. wymiaru

UWAGA

Nazwa programu podana po słowie kluczowym PROC musi być zgodna z nazwą programu nadaną na interfejsie graficznym.

Wskazówka

Dzięki tablicom o nieokreślonej długości jako parametrom formalnym podprogramy mogą wykonywać tablice o zmiennej długości. W tym celu przy definicji np. tablicy dwuwymiarowej jako parametru formalnego, długość 1. wymiaru nie jest podawana. Przecinek musi być jednak pisany.

Przykład: PROC <nazwa_programu> (VAR REAL TABLICA[,5])

Przykład

Definicja podprogramu z 2 parametrami jako odniesienie do typu REAL:

Kod programu	Komentarz
PROC SUB_PROG(VAR REAL DLUGOSC, VAR REAL SZEROKOSC)	; Parametr 1: odniesienie do typu: REAL, nazwa: DLUGOSC
...	Parametr 2: odniesienie do typu: REAL, nazwa: SZEROKOSC
N100 RET	

1.25.2.4 Zapisywanie modalnych funkcji G (SAVE)

Funkcja

Atrybut `SAVE` powoduje, że aktywne przed wywołaniem podprogramu modalne funkcje G są zapisywane i ponownie uaktywniane po zakończeniu podprogramu.

OSTROŻNIE

Przerwanie trybu przechodzenia płynnego

Jeżeli przy aktywnym trybie przechodzenia płynnego zostanie wywołany podprogram z atrybutem `SAVE`, tryb przechodzenia płynnego jest przerywany na końcu podprogramu (skok powrotny).

Składnia

PROC <nazwa podprogramu> SAVE

Znaczenie

SAVE: Zapisanie modalnych funkcji G przed wywołaniem podprogramu i odtworzenie po zakończeniu podprogramu

Przykład

W podprogramie KONTUR działa modalna funkcja G91 (wymiar przyrostowy). W programie głównym działa modalna funkcja G90 (wymiar absolutny). Przez definicję podprogramu z `SAVE` po zakończeniu podprogramu działa ponownie G90.

Definicja podprogramu:

Kod programu	Komentarz
PROC KONTUR (REAL WARTOSC1) SAVE	; Definicja podprogramu z parametrem SAVE
N10 G91 ...	; Modalna funkcja G91: Wymiar przyrostowy
N100 M17	; Koniec podprogramu

Program główny:

Kod programu	Komentarz
N10 G0 X... Y... G90	; Modalna funkcja G90: Wymiar absolutny
N20 ...	
...	
N50 KONTUR (12.4)	; Wywołanie podprogramu
N60 X... Y...	; Modalna funkcja G90 reaktywana przez SAVE

Warunki brzegowe

Frame

Zachowanie się frame odnośnie podprogramów z atrybutem `SAVE` jest zależne od typu frame i może zostać ustawione przez dane maszynowe.

Literatura

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Osie, układy współrzędnych, frame (K2), punkt: "Skok powrotny z podprogramu z `SAVE`"

1.25.2.5 Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami (SBLOF, SBLON)

Funkcja

Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami dla całego programu

Programy oznaczone przez `SBLOF` są przy aktywnym wykonywaniu pojedynczymi blokami wykonywane jak jeden kompletny blok, tzn. dla całego programu wykonywanie pojedynczymi blokami jest zablokowane.

`SBLOF` znajduje się w wierszu `PROC` i działa, aż do końca albo anulowania podprogramu. Poleceniem powrotu następuje decyzja, czy na końcu podprogramu następuje zatrzymanie czy nie:

Powrót z <code>M17</code> :	Stop na końcu podprogramu
Powrót z <code>RET</code> :	Bez zatrzymania na końcu podprogramu

Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami w ramach programu

`SBLOF` musi znajdować się w oddzielnym bloku. Od tego bloku wykonywanie pojedynczymi blokami jest wyłączane do:

- następnego `SBLON`
lub
- do końca aktywnego poziomu podprogramu

Składnia

Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami dla całego programu:

```
PROC ... SBLOF
```

Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami w ramach programu:

```
SBLOF
...
SBLON
```

Znaczenie

PROC:	Pierwsza instrukcja programu
SBLOF:	Polecenie wyłączenia wykonywania pojedynczymi blokami SBLOF może znajdować się w bloku PROC albo w oddzielnym bloku.
SBLON:	Polecenie włączenia wykonywania pojedynczymi blokami SBLON musi znajdować się w oddzielnym bloku.

Warunki brzegowe

- **Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami i wyświetlenie bloku**

Aktualne wyświetlanie bloku może w cyklach/podprogramach być blokowane przy pomocy DISPLOF. Jeżeli DISPLOF zostanie zaprogramowane razem z SBLOF, wówczas przy zatrzymaniu wykonywania pojedynczymi blokami w ramach cyklu/podprogramu wyświetlanie następuje, jak przed wywołaniem cyklu/podprogramu.

- **Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami w ASUP systemowym i ASUP użytkownika**

Gdy zatrzymanie w wykonywaniu pojedynczymi blokami jest blokowane w ASUP systemowym lub ASUP użytkownika przez ustawienia w danej maszynowej MD10702 \$MN_IGNORE_SINGLEBLOCK_MASK (Bit0 = 1 wzgl. Bit1 = 1), wówczas może ono zostać ponownie uaktywnione przez zaprogramowanie SBLON w ASUP.

Gdy zatrzymywanie w wykonywaniu pojedynczymi blokami jest blokowane w ASUP użytkownika przez ustawienie w danej maszynowej MD20117 \$MC_IGNORE_SINGLEBLOCK_ASUP, nie można ponownie uaktywnić zatrzymywania przez zaprogramowanie SBLON w ASUP.

- **Cechy szczególne blokowania wykonywania pojedynczymi blokami przy różnych typach wykonywania pojedynczymi blokami**

Przy aktywnym wykonywaniu pojedynczymi blokami SBL2 (stop po każdym bloku programu obróbki) **nie** następuje zatrzymanie w bloku SBLON, gdy w MD10702 \$MN_IGNORE_SINGLEBLOCK_MASK (uniemożliwienie zatrzymywania w wykonywaniu pojedynczymi blokami) bit 12 jest ustawiony na "1".

Przy aktywnym wykonywaniu pojedynczymi blokami SBL3 (stop po każdym bloku programu obróbki również w cyklu) polecenie SBLOF jest blokowane.

Przykłady

Przykład 1: Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami w ramach programu

Kod programu	Komentarz
N10 G1 X100 F1000	
N20 SBLOF	; Wyłączenie wykonywania pojedynczymi blokami
N30 Y20	
N40 M100	
N50 R10=90	
N60 SBLON	; Ponowne włączenie wykonywania pojedynczymi blokami
N70 M110	
N80 ...	

Zakres między N20 i N60 jest przy wykonywaniu pojedynczymi blokami wykonywany jako jeden krok.

Przykład 2: Cykl powinien dla użytkownika działać jak polecenie

Program główny:

Kod programu
N10 G1 X10 G90 F200
N20 X-4 Y6
N30 CYCLE1
N40 G1 X0
N50 M30

Cykl CYCLE1:

Kod programu	Komentarz
N100 PROC CYCLE1 DISPLOF SBLOF	; Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami
N110 R10=3*SIN(R20)+5	
N120 IF (R11 <= 0)	
N130 SETAL(61000)	
N140 ENDIF	
N150 G1 G91 Z=R10 F=R11	
N160 M17	

Cykl CYCLE1 jest wykonywany przy aktywnym wykonywaniu pojedynczymi blokami, tzn. w celu wykonania CYCLE1 musi zostać naciśnięty przycisk Start.

Przykład 3:

ASUP uruchomiony z PLC w celu uaktywnienia zmienionego przesunięcia punktu zerowego i korekcji narzędzia powinien być niewidoczny.

Kod programu

```

N100 PROC NV SBLOF DISPLOF
N110 CASE $P_UIFRNUM OF          0 GOTOF _G500
                                   1 GOTOF _G54
                                   2 GOTOF _G55
                                   3 GOTOF _G56
                                   4 GOTOF _G57
                                   DEFAULT GOTOF END

N120 _G54: G54 D=$P_TOOL T=$P_TOOLNO
N130 RET
N140 _G54: G55 D=$P_TOOL T=$P_TOOLNO
N150 RET
N160 _G56: G56 D=$P_TOOL T=$P_TOOLNO
N170 RET
N180 _G57: G57 D=$P_TOOL T=$P_TOOLNO
N190 RET
N200 END: D=$P_TOOL T=$P_TOOLNO
N210 RET

```

Przykład 4: Przy pomocy MD10702 Bit 12 = 1 nie następuje zatrzymanie**Sytuacja wyjściowa:**

- Wykonywanie pojedynczymi blokami jest aktywne.
- MD10702 \$MN_IGNORE_SINGLEBLOCK_MASK Bit12 = 1

Program główny:

Kod programu	Komentarz
N10 G0 X0	; Zatrzymać w tym wierszu programu obróbki.
N20 X10	; Zatrzymać w tym wierszu programu obróbki.
N30 CYCLE	; Blok ruchu wygenerowany przez cykl.
N50 G90 X20	; Zatrzymać w tym wierszu programu obróbki.
M30	

Cykl CYCLE:

Kod programu	Komentarz
PROC CYCLE SBLOF	; Blokowanie zatrzymywania w wykonywaniu pojedynczymi blokami
N100 R0 = 1	
N110 SBLON	; Z powodu MD10702 bit12=1 w tym wierszu programu obróbki nie następuje zatrzymanie.

Kod programu	Komentarz
N120 X1	; W tym wierszu programu obróbki następuje zatrzymanie.
N140 SBLOF	
N150 R0 = 2	
RET	

Przykład 5: Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami przy kaskadowaniu programu

Sytuacja wyjściowa:

Wykonywanie pojedynczymi blokami jest aktywne.

Zagnieżdżenie programu:

Kod programu	Komentarz
N10 X0 F1000	; W tym bloku następuje zatrzymanie.
N20 UP1(0)	
PROC UP1(INT _NR) SBLOF	; Blokowanie zatrzymywania w wykonywaniu pojedynczymi blokami.
N100 X10	
N110 UP2(0)	
PROC UP2(INT _NR)	
N200 X20	
N210 SBLON	; Włączenie zatrzymywania w wykonywaniu pojedynczymi blokami.
N220 X22	; W tym bloku następuje zatrzymanie.
N230 UP3(0)	
PROC UP3(INT _NR)	
N300 SBLOF	; Blokowanie zatrzymywania w wykonywaniu pojedynczymi blokami.
N305 X30	
N310 SBLON	; Włączenie zatrzymywania w wykonywaniu pojedynczymi blokami.
N320 X32	; W tym bloku następuje zatrzymanie.
N330 SBLOF	; Blokowanie zatrzymywania w wykonywaniu pojedynczymi blokami.
N340 X34	
N350 M17	; SBLOF jest aktywne.
N240 X24	; W tym bloku następuje zatrzymanie. SBLON jest aktywne.
N250 M17	; W tym bloku następuje zatrzymanie. SBLON jest aktywne.
N120 X12	
N130 M17	; W tym bloku powrotu następuje zatrzymanie. SBLOF instrukcji PROC jest aktywne.
N30 X0	; W tym bloku następuje zatrzymanie.
N40 M30	; W tym bloku następuje zatrzymanie.

Dalsze informacje

Blokada wykonywania pojedynczymi blokami dla podprogramów asynchronicznych

Aby wykonać ASUP w jednym kroku przy wykonywaniu pojedynczymi blokami, musi w ASUP zostać zaprogramowana instrukcja PROC z SBLOF. Obowiązuje to również dla funkcji "edytowalny ASUP systemowy" (MD11610 \$MN_ASUP_EDITABLE).

Przykład dla edytowalnego ASUP systemowego:

Kod programu	Komentarz
N10 PROC ASUP1 SBLOF DISPLOF	
N20 IF \$AC_ASUP=='H200'	
N30 RET	; Bez REPOS przy zmianie trybu pracy
N40 ELSE	
N50 REPOSA	; REPOS we wszystkich pozostałych przypadkach.
N60 ENDIF	

Sterowanie programem w wykonywaniu pojedynczymi blokami

W trybie wykonywania pojedynczymi blokami użytkownik może wykonywać program obróbki pojedynczymi blokami. Istnieją następujące rodzaje ustawienia:

- SBL1: IPO pojedynczymi blokami z zatrzymaniem po każdym bloku zawierającym funkcje maszynowe.
- SBL2: Wykonywanie pojedynczymi blokami z zatrzymaniem po każdym bloku.
- SBL3: Zatrzymanie w cyklu (przez wybór SBL3 jest blokowane polecenie SBLOF).

Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami przy kaskadowaniu programu

Jeżeli w podprogramie zaprogramowano SBLOF w instrukcji PROC, wówczas następuje zatrzymanie do powrotu z podprogramu przy pomocy M17. Zapobiega to temu, że w programie wywołującym będzie już wykonywany następny blok. Jeżeli w podprogramie z SBLOF, bez SBLOF w instrukcji PROC, zostanie uaktywnione blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami, zatrzymanie następuje dopiero po następnym bloku zawierającym funkcję maszynową w programie wywołującym. Jeżeli jest to niepożądane, musi w podprogramie jeszcze przed powrotem (M17) ponownie zostać zaprogramowane SBLON. Przy powrocie z RET do programu nadrzędnego nie następuje zatrzymanie.

1.25.2.6 Blokowanie wyświetlania aktualnego bloku (DISPLOF, DISPLON, ACTBLOCNO)

Funkcja

Na wyświetlaniu bloku jest standardowo wyświetlany aktualny blok programu. W cyklach wzgl. podprogramach może przy pomocy polecenia `DISPLOF` być blokowane wyświetlanie aktualnego bloku. Zamiast aktualnego bloku jest wówczas wyświetlane wywołanie cyklu lub podprogramu. Poleceniem `DISPLON` można usunąć blokowanie wyświetlania bloku.

`DISPLOF` wzgl. `DISPLON` jest programowane w wierszu programu z instrukcją `PROC` i działa dla całego podprogramu i *implicite* dla wszystkich podprogramów wywoływanych z tego podprogramu, które nie zawierają polecenia `DISPLON` wzgl. `DISPLOF`. To zachowanie się działa również dla `ASUP`.

Składnia

```
PROC ... DISPLOF
PROC ... DISPLOF ACTBLOCNO
PROC ... DISPLON
```

Znaczenie

DISPLOF: Polecenie blokowania aktualnego wyświetlania bloku.
Usytuowanie: Na końcu wiersza programu z instrukcją `PROC`
Działanie: Aż do powrotu z podprogramu albo do końca programu.
Wskazówka:
Gdy z podprogramu z poleceniem `DISPLOF` są wywoływane dalsze podprogramy, wówczas również w tych podprogramach jest blokowane wyświetlanie aktualnego bloku, o ile nie jest w nich *explicite* zaprogramowane `DISPLON`.

DISPLON:	<p>Polecenie do wyłączenia blokowania wyświetlania aktualnego bloku.</p> <p>Usytuowanie: Na końcu wiersza programu z instrukcją PROC</p> <p>Działanie: Aż do powrotu z podprogramu albo do końca programu.</p> <p>Wskazówka:</p> <p>Gdy z podprogramu z poleceniem DISPLON są wywoływane dalsze podprogramy, wówczas również w tych podprogramach jest wyświetlany aktualny blok, o ile nie jest w nich explicite zaprogramowane DISPLOF.</p>
ACTBLOCNO:	<p>DISPLOF razem z atrybutem ACTBLOCNO powoduje, że w przypadku alarmu jest wyprowadzany numer aktualnego bloku, w którym wystąpił alarm. Obowiązuje to również wtedy, gdy na niższym poziomie programu jest zaprogramowane tylko DISPLOF.</p> <p>W przypadku DISPLOF bez ACTBLOCNO jest natomiast wyświetlany numer bloku wywołania cyklu wzgl. podprogramu z ostatniego poziomu programu nie oznaczonego przez DISPLOF.</p>

Przykłady

Przykład 1: Blokowanie aktualnego wyświetlania bloku w cyklu

Kod programu	Komentarz
PROC CYCLE (AXIS TOMOV, REAL POSITION) SAVE DISPLOF	; Blokowanie wyświetlania aktualnego bloku. Zamiast tego ma być wyświetlane wywołanie cyklu, np.: CYCLE(X,100.0)
DEF REAL DIFF	; Treść cykli
G01 ...	
...	
RET	; Powrót z podprogramu. Na wyświetleniu bloku jest wyświetlany blok następujący po wywołaniu cyklu.

Przykład 2: Wyświetlanie bloku przy wyprowadzeniu alarmu

Podprogram SUBPROG1 (z ACTBLOCNO):

Kod programu	Komentarz
PROC SUBPROG1 DISPLOF ACTBLOCNO	
N8000 R10 = R33 + R44	
...	
N9040 R10 = 66 X100	; Wyzwolenie alarmu 12080
...	
N10000 M17	

Podprogram SUBPROG2 (bez ACTBLOCNO):

Kod programu	Komentarz
PROC SUBPROG2 DISPLOF	
N5000 R10 = R33 + R44	
...	
N9040 R10 = 66 X100	; Wyzwolenie alarmu 12080
...	
N7000 M17	

Program główny:

Kod programu	Komentarz
N1000 G0 X0 Y0 Z0	
N1010 ...	
...	
N2050 SUBPROG1	; Wyprowadzenie alarmu = "12080 kanał K1 blok N9040 błąd składni w tekście R10="
N2060 ...	
N2350 SUBPROG2	; Wyprowadzenie alarmu = "12080 kanał K1 blok N2350 błąd składni w tekście R10="
...	
N3000 M30	

Przykład 3: Wyłączenie blokowania wyświetlania aktualnego bloku

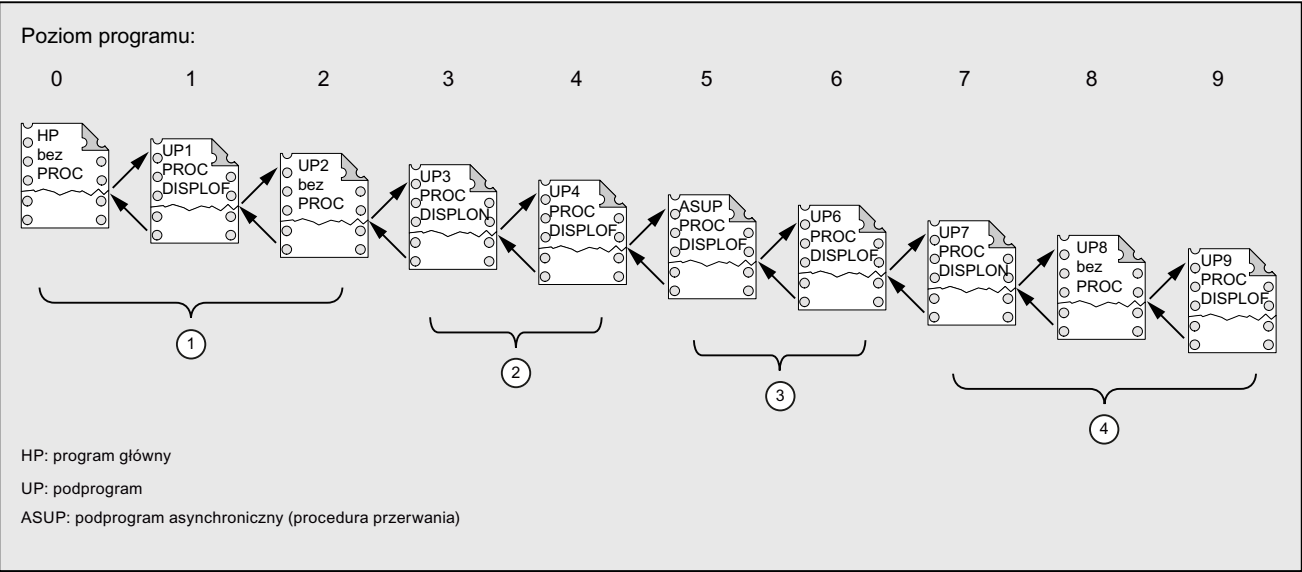
Podprogram SUB1 z blokowaniem:

Kod programu	Komentarz
PROC SUB1 DISPLOF	; Blokowanie wyświetlania aktualnego bloku w podprogramie SUB1. Zamiast tego ma być wyświetlany blok z wywołaniem SUB1.
...	
N300 SUB2	; Wywołanie podprogramu SUB2.
...	
N500 M17	

Podprogram SUB2 bez blokowania:

Kod programu	Komentarz
PROC SUB2 DISPLON	; Zniesienie blokowania wyświetlania aktualnego bloku w podprogramie SUB2.
...	
N250 M17	; Powrót do podprogramu SUB1. W SUB1 wyświetlanie aktualnego bloku jest ponownie blokowane.

Przykład 4: Zachowanie się wyświetlania przy różnych kombinacjach DISPLON/DISPLOF

- ① Na wyświetlaniu aktualnego bloku są wyświetlane wiersze programu obróbki z poziomu programu 0.
- ② Na wyświetlaniu aktualnego bloku są wyświetlane wiersze programu obróbki z poziomu programu 3.
- ③ Na wyświetlaniu aktualnego bloku są wyświetlane wiersze programu obróbki z poziomu programu 3.
- ④ Na wyświetlaniu aktualnego bloku są wyświetlane wiersze programu obróbki z poziomu programu 7/8.

1.25.2.7 Oznakowanie podprogramów z przygotowaniem (PREPRO)

Funkcja

Przy pomocy słowa kluczowego `PREPRO` mogą w rozruchu na końcu wiersza instrukcji `PROC` zostać oznakowane wszystkie pliki.

Wskazówka

Ten rodzaj przygotowania programu jest zależny od odpowiednio ustawionej danej maszynowej. Proszę przestrzegać danych producenta maszyny.

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje specjalne; Przygotowanie (V2)

Składnia

`PROC ... PREPRO`

Znaczenie

`PREPRO`: Słowo kluczowe do oznakowania wszystkich plików przygotowanych w rozruchu, programów NC zapisanych w katalogach cykli

Wczytanie podprogramów z przygotowaniem i wywołanie podprogramu

Zarówno w rozruchu przygotowanych podprogramów z parametrami, jak też przy wywołaniu podprogramu katalogi cykli są traktowane w tej samej kolejności:

1. `_N_CUS_DIR` cykle użytkownika
2. `_N_CMA_DIR` cykle producenta
3. `_N_CST_DIR` cykle standardowe

W przypadku programów NC o tej samej nazwie, a różnym wykonaniu jest uaktywniana instrukcja `PROC` znaleziona jako pierwsza, a inna instrukcja `PROC` jest pomijana bez komunikatu alarmowego.

1.25.2.8 Powrót z podprogramu M17

Funkcja

Na końcu podprogramu znajduje się polecenie powrotu M17 (wzgl. polecenie programu obróbki M30). Powoduje ono skok powrotny do programu wywołującego do bloku następującego po wywołaniu podprogramu.

Wskazówka

M17 i M30 są w języku NC traktowane tak samo.

Składnia

```
PROC <nazwa programu>
...
M17/M30
```

Warunki brzegowe

Wpływ powrotu z podprogramu na tryb przechodzenia płynnego

Jeżeli M17 (wzgl. M30) jest jedynym poleceniem w bloku programu obróbki, przerywa to aktywny w kanale tryb przechodzenia płynnego..

Aby uniknąć przerwania trybu przechodzenia płynnego, należy napisać M17 (wzgl. M30) w ostatnim bloku ruchu postępowego. Dodatkowo następująca dana maszynowa musi być ustawiona na "0":

MD20800 \$MC_SPF_END_TO_VDI = 0 (bez wyprowadzenia M30/M17 do interfejsu NC/PLC)

Przykład

1. Podprogram z M17 w oddzielnym bloku

Kod programu	Komentarz
N10 G64 F2000 G91 X10 Y10	
N20 X10 Z10	
N30 M17	; Powrót z przerwaniem trybu przechodzenia płynnego.

2. Podprogram z M17 w ostatnim bloku ruchu postępowego

Kod programu	Komentarz
N10 G64 F2000 G91 X10 Y10	
N20 X10 Z10 M17	; Powrót bez przerwania trybu przechodzenia płynnego.

1.25.2.9 Skok powrotny z podprogramu RET

Funkcja

Zamiast polecenia powrotu M17 można w podprogramie stosować również polecenie RET. RET musi być programowane w oddzielnym bloku programu obróbki. Tak jak M17RET powoduje skok powrotny do programu wywołującego do bloku następującym po wywołaniu podprogramu.

Wskazówka

Przez zaprogramowanie parametrów można zmienić zachowanie się RET pod względem skoku powrotnego (patrz "Parametryzowalny powrót z podprogramu (RET ...) [Strona 186]").

Zastosowanie

Instrukcji RET należy użyć wtedy, gdy praca z przechodzeniem płynnym G64 (G641 ..., G645) nie powinna być przerywana przez powrót.

Warunek

Polecenie RET można stosować tylko w podprogramach, które nie zostały zdefiniowane z atrybutem SAVE.

Składnia

```
PROC <nazwa programu>  
...  
RET
```

Przykład

Program główny:

Kod programu	Komentarz
PROC MAIN_PROGRAM	; Początek programu
...	
N50 SUB_PROG	; Wywołanie podprogramu: SUB_PROG
N60 ...	
...	
N100 M30	; Koniec programu

Podprogram:

Kod programu	Komentarz
PROC SUB_PROG	
...	
N100 RET	; Powrót następuje do bloku N60 w programie głównym.

1.25.2.10 Parametryzowalny powrót z podprogramu (RET ...)

Funkcja

Powszechnie skok powrotny z podprogramu następuje z końcem podprogramu RET lub M17 do programu, z którego podprogram został wywołany i obróbka jest kontynuowana od wiersza następującego po wywołaniu podprogramu.

Oprócz tego są jednak również przypadki zastosowania, gdzie wykonywanie programu ma być kontynuowane w innym miejscu, np.:

- Kontynuacja wykonywania programu po wywołaniu cykli skrawania w trybie dialektu ISO (według opisu konturu).
- Powrót do programu głównego z dowolnej płaszczyzny podprogramu (również po ASUP) w przypadku reakcji na błąd.
- Skok powrotny przez wiele poziomów programu dla zastosowań specjalnych w cyklach kompilacyjnych i w trybie dialektu ISO.

W takich przypadkach jest programowane polecenie RET razem z "parametrami powrotu".

Składnia

```
RET("<blok docelowy>")
RET("<blok docelowy>",<blok po bloku docelowym>)
RET("<blok docelowy>",<blok po bloku docelowym>,<liczba poziomów
powrotu>)
RET("<blok docelowy>",<liczba poziomów powrotu>)
RET("<blok docelowy>",<blok po bloku docelowym>,<liczba poziomów
powrotu>,<powrót do początku programu>)
RET( , ,<liczba płaszczyzn powrotu>,<powrót do początku programu>)
```

Znaczenie

RET:	Koniec podprogramu (zastosowanie zamiast M17)						
<blok docelowy>:	<p>Parametr powrotu 1</p> <p>Podaje jako cel skoku ten blok, od którego ma być kontynuowane wykonywanie programu.</p> <p>Gdy parametr powrotu 3 nie jest zaprogramowany, wówczas cel skoku znajduje się w tym programie, z którego został wywołany aktualny podprogram.</p> <p>Możliwymi danymi są:</p> <table><tr><td>"<Numer bloku>"</td><td>Numer bloku docelowego</td></tr><tr><td>"<Znacznik skoku>"</td><td>Znacznik skoku, który musi być umieszczony w bloku docelowym.</td></tr><tr><td>"<Łańcuch znaków>"</td><td><p>Łańcuch znaków, który musi być znany w programie (np. nazwa programu albo zmiennej).</p><p>Dla programowania łańcucha znaków w bloku docelowym obowiązują następujące zasady:</p><ul style="list-style-type: none"> • Spacja na końcu (w odróżnieniu od znacznika skoku, który jest oznaczony przez ":" na końcu). • Przed łańcuchem znaków wolno umieścić tylko jeden numer bloku i/albo jeden znacznik skoku, nie polecenia programowe.</td></tr></table>	"<Numer bloku>"	Numer bloku docelowego	"<Znacznik skoku>"	Znacznik skoku, który musi być umieszczony w bloku docelowym.	"<Łańcuch znaków>"	<p>Łańcuch znaków, który musi być znany w programie (np. nazwa programu albo zmiennej).</p> <p>Dla programowania łańcucha znaków w bloku docelowym obowiązują następujące zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spacja na końcu (w odróżnieniu od znacznika skoku, który jest oznaczony przez ":" na końcu). • Przed łańcuchem znaków wolno umieścić tylko jeden numer bloku i/albo jeden znacznik skoku, nie polecenia programowe.
"<Numer bloku>"	Numer bloku docelowego						
"<Znacznik skoku>"	Znacznik skoku, który musi być umieszczony w bloku docelowym.						
"<Łańcuch znaków>"	<p>Łańcuch znaków, który musi być znany w programie (np. nazwa programu albo zmiennej).</p> <p>Dla programowania łańcucha znaków w bloku docelowym obowiązują następujące zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spacja na końcu (w odróżnieniu od znacznika skoku, który jest oznaczony przez ":" na końcu). • Przed łańcuchem znaków wolno umieścić tylko jeden numer bloku i/albo jeden znacznik skoku, nie polecenia programowe.						
<blok po bloku docelowym>:	<p>Parametr powrotu 2</p> <p>Odnosi się do parametru powrotu 1.</p> <p>Typ: INT</p> <p>Wartość:</p> <table><tr><td>0</td><td>Skok powrotny następuje do bloku, który został podany parametrem powrotu 1.</td></tr><tr><td>> 0</td><td>Skok powrotny następuje do bloku, który następuje po bloku podanego parametrem powrotu 1.</td></tr></table>	0	Skok powrotny następuje do bloku, który został podany parametrem powrotu 1.	> 0	Skok powrotny następuje do bloku, który następuje po bloku podanego parametrem powrotu 1.		
0	Skok powrotny następuje do bloku, który został podany parametrem powrotu 1.						
> 0	Skok powrotny następuje do bloku, który następuje po bloku podanego parametrem powrotu 1.						

<liczba płaszczyzn powrotu>:	Parametr powrotu 3	
	Podaje liczbę płaszczyzn, o które ma nastąpić skok powrotny, aby dotrzeć do płaszczyzny programowej, w której ma być kontynuowane wykonywanie programu.	
	Typ:	INT
	Wartość:	1 Program jest kontynuowany na "aktualnym poziomie programu - 1" (jak RET bez parametrów).
		2 Program jest kontynuowany na "aktualnym poziomie programu - 2", tzn. jedna płaszczyzna jest przeskakiwana.
		3 Program jest kontynuowany na "aktualnym poziomie programu - 3", tzn. są przeskakiwane dwie płaszczyzny.
		...
	Zakres	
	wartości:	1 ... 15
<skok powrotny do początku programu>:	Parametr powrotu 4	
	Typ:	BOOL
	Wartość:	1 Gdy skok powrotny następuje do programu głównego i tam jest aktywny tryb dialektu ISO , następuje rozgałęzienie na początek programu.

Wskazówka

Przy powrocie z podprogramu z łańcuchem znaków jako informacją dla szukania bloku docelowego następuje w programie wywołującym zawsze najpierw szukanie znacznika skoku.

Gdy cel skoku ma być jednoznacznie zdefiniowany przez łańcuch znaków, łańcuch znaków nie może być zgodny z nazwą znacznika skoku, gdyż w przeciwnym przypadku powrót z podprogramu będzie zawsze wykonywany na znacznik skoku, a nie na łańcuch znaków (patrz przykład 2).

Warunki brzegowe

W przypadku powrotu przez wiele poziomów programu są uwzględniane instrukcje SAVE poszczególnych poziomów programu.

Jeżeli przy powrocie przez wiele poziomów programu jest aktywny podprogram modalny i w jednym z przeskakiwanych podprogramów jest zaprogramowane polecenie MCALL cofnięcia podprogramu modalnego, wówczas modalny podprogram pozostaje nadal aktywny.

OSTROŻNIE

Programista musi zwracać uwagę, by przy powrocie przez wiele płaszczyzn programowych kontynuować z prawidłowymi ustawieniami modalnymi. Jest to uzyskiwane np. przez zaprogramowanie odpowiedniego bloku głównego.

Przykłady

Przykład 1: Kontynuacja w programie głównym po wykonaniu ASUP

Programowanie	Komentarz
N10010 CALL "UP1"	; Poziom programu 0 (program główny)
N11000 PROC UP1	; Poziom programu 1
N11010 CALL "UP2"	
N12000 PROC UP2	; Poziom programu 2
...	
N19000 PROC ASUP	; Poziom programu 3 (wykonanie ASUP)
...	
N19100 RET("N10900", , \$P_STACK)	; Powrót z podprogramu
N10900	; Kontynuacja w programie głównym
N10910 MCALL	; Modalne wyłączenie podprogramu.
N10920 G0 G60 G40 M5	; Skorygowanie dalszych ustawień modalnych.

Przykład 2: Łańcuch znaków (<String>) jako informacja dla szukania bloku docelowego

Program główny:

Kod programu	Komentarz
PROC MAIN_PROGRAM	
N1000 DEF INT iVar1=1, iVar2=4	
N1010 ...	
N1200 subProg1	; Wywołanie podprogramu "subProg1"
N1210 M2 S1000 X10 F1000	
N1220	
N1400 subProg2	; Wywołanie podprogramu "subProg2"
N1410 M3 S500 Y20	
N1420 ..	
N1500 lab1: iVar1=R10*44	
N1510 F500 X5	
N1520 ...	
N1550 subprog1: G1 X30	; "subProg1" jest tutaj definiowany jako znacznik skoku.
N1560 ...	
N1600 subProg3	Wywołanie podprogramu "subProg3"
N1610 ...	
N1900 M30	

Podprogram subProg1:

Kod programu	Komentarz
PROC subProg1	
N2000 R10=R20+100	
N2010 ...	
N2200 RET("subProg2")	; Powrót do programu głównego do bloku N1400

Podprogram subProg2:

Kod programu	Komentarz
PROC subProg2	
N2000 R10=R20+100	
N2010 ...	
N2200 RET("iVar1")	; Powrót do programu głównego do bloku N1500

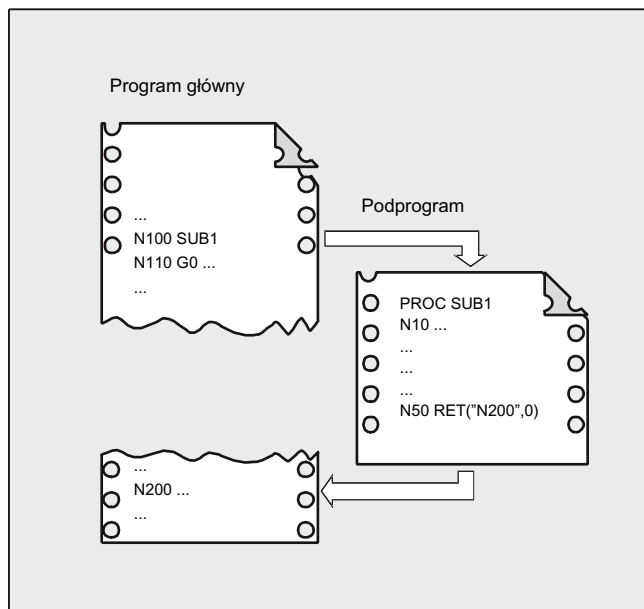
Podprogram subProg3:

Kod programu	Komentarz
PROC subProg3	
N2000 R10=R20+100	
N2010 ...	
N2200 RET("subProg1")	; Powrót do programu głównego do bloku N1550

Dalsze informacje

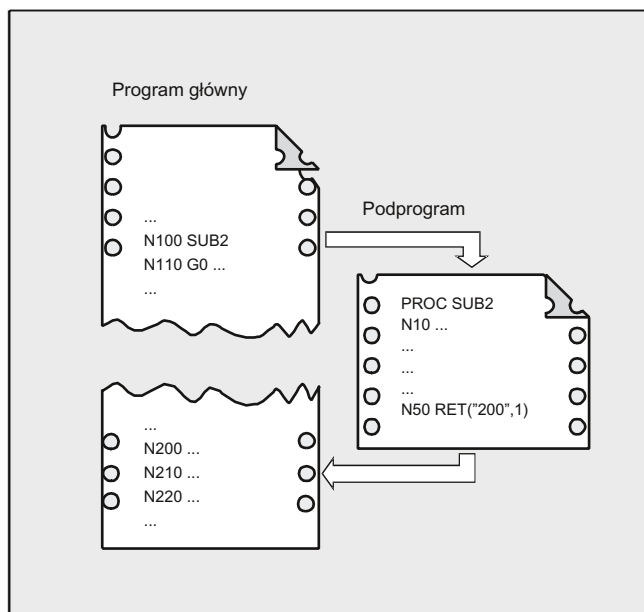
Poniższe grafiki powinny unaocznić różne działania parametrów powrotu 1 do 3.

1. Parametr powrotu 1 = "N200", parametr powrotu 2 = 0

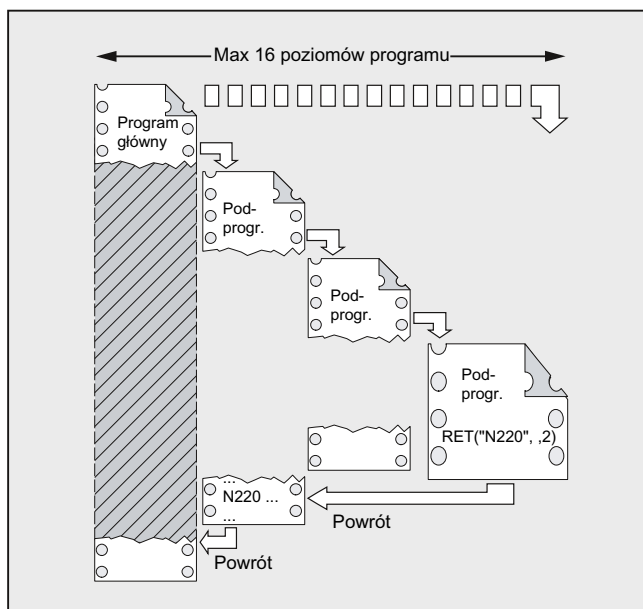
Po poleceniu RET wykonywanie jest kontynuowane od bloku N200 w programie głównym.

2. Parametr powrotu 1 = "N200", parametr powrotu 2 = 1

Po poleceniu RET wykonywanie programu jest kontynuowane od bloku N210, który w programie głównym następuje po bloku N200.

3. Parametr powrotu 1 = "N220", parametr powrotu 3 = 2

Po poleceniu RET następuje skok powrotny o dwa poziomy programu i wykonywanie programu jest kontynuowane od bloku N220.

1.25.3 Wywołanie podprogramu

1.25.3.1 Wywołanie podprogramu bez przekazania parametrów

Funkcja

Wywołanie podprogramu następuje albo z adresem L i numerem podprogramu albo przez podanie nazwy programu.

Również program główny może zostać wywołany jako podprogram. Wstawiony do programu głównego koniec programu M2 albo M30 jest w tym przypadku traktowany jak M17 (koniec programu z powrotem do programu wywołującego).

Wskazówka

Odpowiednio podprogram może również zostać uruchomiony jako program główny

Strategia szukania przez sterowanie:

Czy istnieje *_MPF?

Czy istnieje *_SPF?

Z tego wynika: Jeżeli nazwa podprogramu wywoływanego jest identyczna z nazwą programu głównego, wówczas jest ponownie wywoływany program wywołujący. Tego z reguły nie pożądanego zjawiska należy uniknąć przez jednoznaczny wybór nazw programów i podprogramów.

Wskazówka

Podprogramy, które nie wymagają przekazania parametrów, mogą też być wywoływane z pliku inicjalizacyjnego.

Składnia

L<numer>/<nazwa programu>

Wskazówka

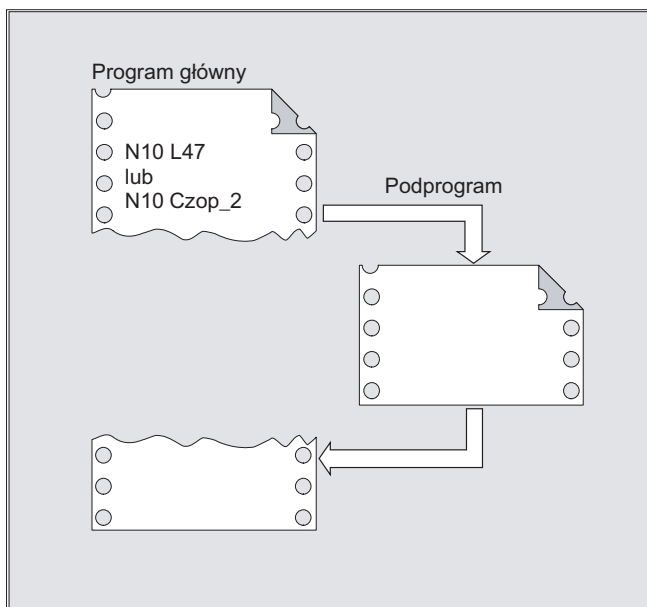
Wywołanie podprogramu musi zawsze być programowane w oddzielnym bloku NC.

Znaczenie

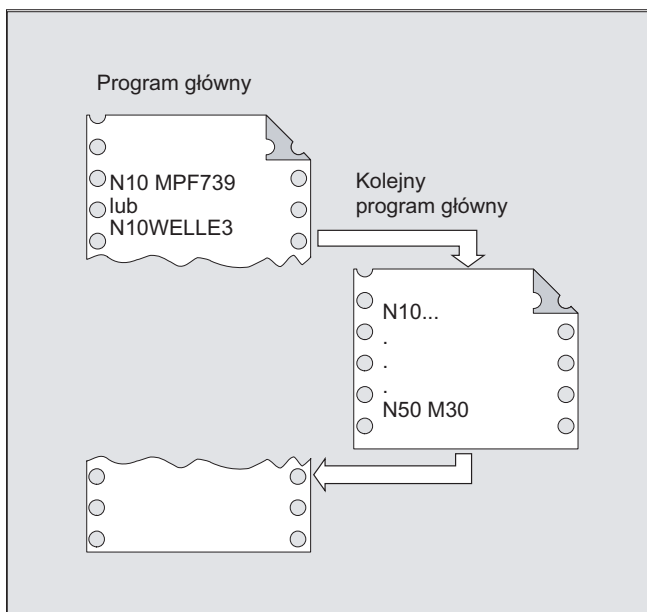
L:	Adres dla wywołania podprogramu
<numer>:	Numer podprogramu
Typ:	INT
Wartość:	Maksymalnie 7 miejsc dziesiętnych
	Uwaga:
	Zera na początku mają znaczenie przy nazewnictwie (⇒ L123, L0123 i L00123 są trzema różnymi podprogramami)
<nazwa programu>:	Nazwa podprogramu (lub programu głównego)

Przykłady

Przykład 1: Wywołanie podprogramu bez przekazania parametrów

Przykład 2: Wywołanie programu głównego jako podprogramu

1.25.3.2 Wywołanie podprogramu z przekazaniem parametrów (EXTERN)

Funkcja

Przy wywołaniu podprogramu z przekazaniem parametrów można bezpośrednio przekazywać zmienne albo wartości (nie w przypadku parametrów VAR).

Podprogramy z przekazaniem parametrów muszą przed wywołaniem zostać podane w programie głównym przez EXTERN (np. na początku programu). Podawane są przy tym nazwa podprogramu i typy zmiennych w kolejności ich przekazania.

OSTROŻNIE

Zarówno typy zmiennych jak i kolejność przekazania muszą być zgodne z definicjami, które zostały uzgodnione w nazwie podprogramu pod PROC. Nazwy parametrów mogą być różne w programie głównym i podprogramie.

Składnia

```
EXTERN <nazwa programu>(<typ_par1>,<typ_par2>,<typ_par3>)  
...  
<nazwa_programu>(<wartość_par1>,<wartość_par2>,<wartość_par3>)
```

OSTROŻNIE

Podprogram musi zawsze być programowany w oddzielnym bloku NC.

Znaczenie

<nazwa programu>:

Nazwa podprogramu

EXTERN:

Słowo kluczowe do podania podprogramu z przekazaniem parametrów.

Wskazówka:

EXTERN musi zostać podane tylko wtedy, gdy podprogram znajduje się w katalogu obrabianego przedmiotu albo w globalnym katalogu podprogramów. Cykle nie muszą być deklarowane jako EXTERN.

<typ_par1>,<typ_par2>,<typ_par3>:

Typy zmiennych przekazywanych parametrów w kolejności przekazania

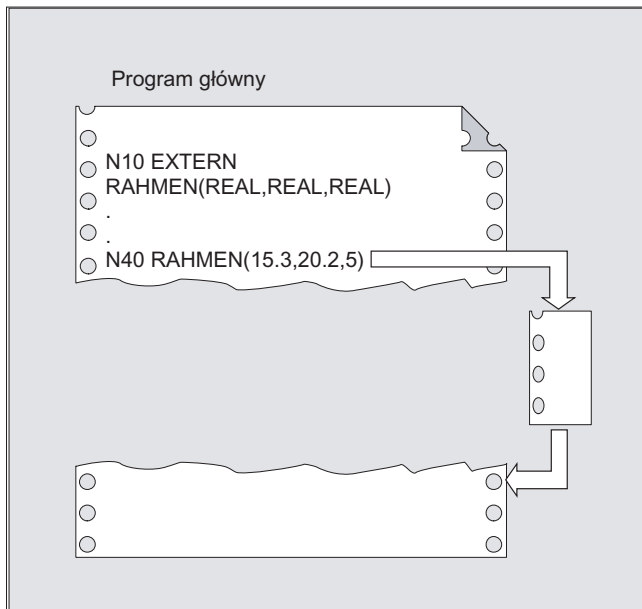
<wartość_par1>,<wartość_par2>,<wartość_par3>:

Wartości zmiennych dla przekazywanych parametrów

Przykłady

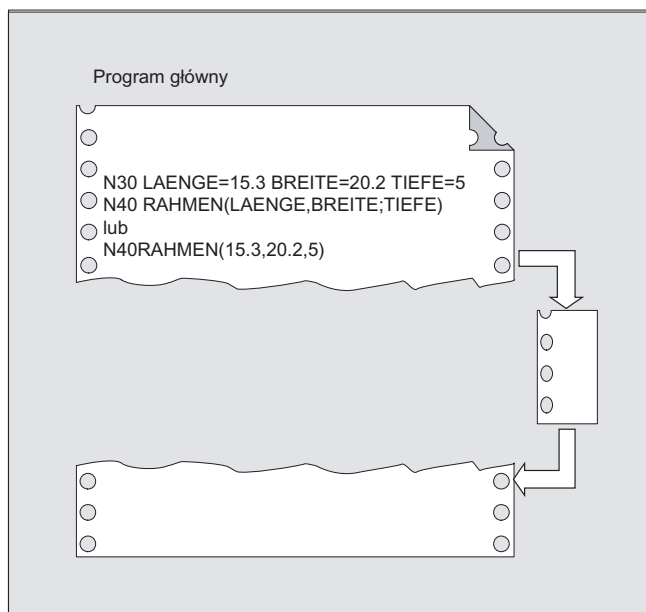
Przykład 1: Wywołanie podprogramu z uprzednim poinformowaniem

Kod programu	Komentarz
N10 EXTERN RAMKA (REAL, REAL, REAL)	; Podanie podprogramu.
...	
N40 RAMKA (15.3, 20.2, 5)	; Wywołanie podprogramu z przekazaniem parametrów

Przykład 2: Wywołanie podprogramu bez poinformowania

Kod programu	Komentarz
N10 DEF REAL DLUGOSC, SZEROKOSC, GŁĘBOKOSC	
N20 ...	
N30 DŁUGOSC=15.3 SZEROKOSC=20.2 GŁĘBOKOSC=5	
N40 RAMKA(DŁUGOSC, SZEROKOSC, GŁĘBOKOSC)	; lub: N40 RAMKA(15.3, 20.2, 5)

1.25.3.3 Liczba powtórzeń programu (P)

Funkcja

Jeżeli podprogram ma być wykonywany kolejno wiele razy, można w bloku z wywołaniem podprogramu pod adresem P zaprogramować żądaną liczbę powtórzeń programu.

OSTROŻNIE

Wywołanie podprogramu z powtórzeniem programu i przekazaniem parametrów

Parametry są przekazywane tylko przy wywołaniu programu wzgl. pierwszym przebiegu. Dla dalszych powtórzeń parametry pozostają bez zmian. W przypadku, gdy przy powtórzeniach programu chcemy zmieniać parametry, należy w podprogramie ustalić odpowiednie uzgodnienia.

Składnia

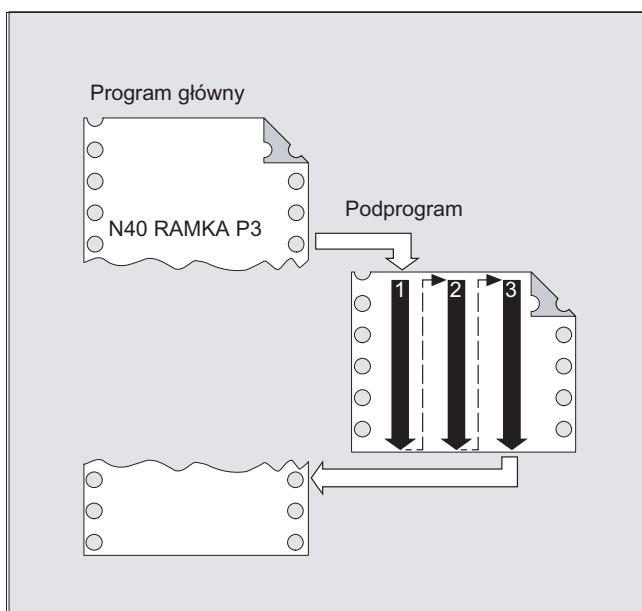
<nazwa programu> P<wartość>

Znaczenie

<nazwa programu>: Wywołanie podprogramu
P: Adres dla programowania powtórzeń programu
<wartość>: Liczba powtórzeń programu
Typ: INT
Zakres wartości: 1 ... 9999
(bez znaku liczby)

Przykład

Kod programu	Komentarz
...	
N40 RAMKA P3	; Podprogram RAMKA ma być wykonywany kolejno 3 razy.
...	

1.25.3.4 Modalne wywołanie podprogramu (MCALL)

Funkcja

W przypadku modalnego wywołania podprogramu przy pomocy MCALL podprogram jest automatycznie wywoływany i wykonywany po każdym bloku z ruchem po torze. Można przez to zautomatyzować wywoływanie podprogramów, które powinny być wykonywane w różnych pozycjach obrabianego przedmiotu, na przykład wykonywanie układów wierconych otworów.

Wyłączenie funkcji następuje przy pomocy MCALL bez wywołania podprogramu albo przez zaprogramowanie nowego modalnego wywołania nowego podprogramu.

OSTROŻNIE

W jednym przebiegu programu może jednocześnie działać tylko jedno wywołanie MCALL. Parametry są przekazywane tylko jeden raz przy wywołaniu MCALL.

Podprogram modalny jest wywoływany w następujących sytuacjach, również bez programowania ruchu:

- Przy programowaniu adresów S i F gdy jest aktywne G0 lub G1.
- Gdy G0/G1 zostało zaprogramowane samo w bloku albo z dalszymi G-Code.

Składnia

MCALL <nazwa programu>

Znaczenie

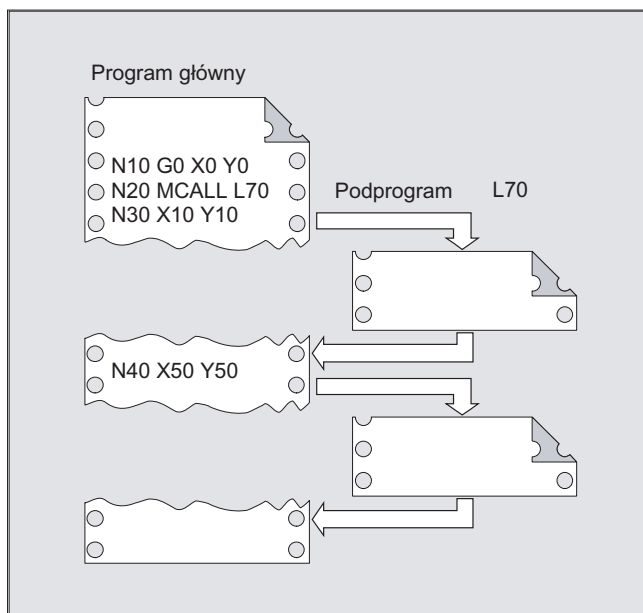
MCALL: Polecenie modalnego wywołania podprogramu

<nazwa programu>: Nazwa podprogramu

Przykłady

Przykład 1:

Kod programu	Komentarz
N10 G0 X0 Y0	
N20 MCALL L70	; Modalne wywołanie podprogramu
N30 X10 Y10	; Następuje ruch do zaprogramowanej pozycji, a następnie wykonanie podprogramu L70.
N40 X50 Y50	; Następuje ruch do zaprogramowanej pozycji, a następnie wykonanie podprogramu L70.

Przykład 2:

Kod programu

```
N10 G0 X0 Y0
N20 MCALL L70
N30 L80
```

W tym przykładzie następne bloki NC z zaprogramowanymi osiami biorącymi udział w tworzeniu konturu znajdują się w podprogramie L80. L70 jest wywoływany przez L80.

1.25.3.5 Pośrednie wywołanie podprogramu (CALL)

Funkcja

W zależności od danych warunków mogą w jednym miejscu być wywoływane różne podprogramy. W tym celu nazwa podprogramu jest zapisywana w zmiennej typu STRING. Wywołanie podprogramu następuje przy pomocy CALL i nazwy zmiennej.

OSTROŻNIE

Pośrednie wywołanie podprogramu jest możliwe tylko dla podprogramów bez przekazania parametrów. W celu bezpośredniego wywołania podprogramu należy zapisać nazwę w stałej STRING.

Składnia

CALL <nazwa programu>

Znaczenie

CALL: Polecenie pośredniego wywołania podprogramu
<nazwa programu>: Nazwa podprogramu (zmienna albo stała)
Typ: STRING

Przykład

Wywołanie bezpośrednie ze stałą STRING:

Kod programu	Komentarz
...	
CALL "/_N_WKS_DIR/_N_SUBPROG_WPD/_N_CZESC1_SPF"	; Bezpośrednie wywołanie podprogramu CZESC1 z CALL.
...	

Wywołanie pośrednie przez zmienną:

Kod programu	Komentarz
...	
DEF STRING[100] PROGNAME	; Definicja zmiennej.
PROGNAME="/_N_WKS_DIR/_N_SUBPROG_WPD/_N_CZESC1_SPF"	; Przyporządkowanie podprogramu CZESC1 do zmiennej PROGNAME.
CALL PROGNAME	; Pośrednie wywołanie podprogramu CZESC1 przez CALL i zmienną PROGNAME.
...	

1.25.3.6 Pośrednie wywołanie podprogramu z podaniem części programu do wykonania (CALL BLOCK ... TO ...)

Funkcja

Przy pomocy CALL i kombinacji słów kluczowych BLOCK . . . TO podprogram jest pośrednio wywoływany i wykonywana jego część oznaczona znacznikiem startowym i znacznikiem końcowym.

Składnia

```
CALL <nazwa programu> BLOCK <znacznik startowy> TO <znacznik końcowy>
CALL BLOCK <znacznik startowy> TO <znacznik końcowy>
```

Znaczenie

CALL:	Polecenie pośredniego wywołania podprogramu
<nazwa programu>:	Nazwa podprogramu (zmienna lub stała), która zawiera będącą do wykonania część programu (podanie opcjonalne). Typ: STRING Wskazówka: Gdy <nazwa programu> nie jest zaprogramowana, jest w aktualnym programie szukana i wykonywana jego część oznaczona <znacznikiem startowym> i <znacznikiem końcowym>.
BLOCK ... TO ... :	Kombinacja słów kluczowych dla pośredniego wykonania części programu
<znacznik startowy>:	Zmienna, która odsyła do początku będącej do wykonania części programu. Typ: STRING
<znacznik końcowy>:	Zmienna, która odsyła do końca będącej do wykonania części programu. Typ: STRING

Przykład

Program główny:

Kod programu	Komentarz
...	
DEF STRING[20] ETYKIETA_STARTOWA, ETYKIETA_KONCOWA	; Definicja zmiennych dla znacznika startowego i znacznika końcowego.
ETYKIETA_STARTOWA="ETYKIETA_1"	
ETYKIETA_KONCOWA="ETYKIETA_2"	
...	

Kod programu	Komentarz
CALL "CONTUR_1" SEGMENT ETYKIETA_STARTOWA DO ETYKIETA_KONCOWA	; Pośrednie wywołanie podprogramu i oznaczenie będącej do wykonania części programu.
...	

Podprogram:

Kod programu	Komentarz
PROC CONTUR_1 ...	
ETYKIETA_1	; Znacznik startowy: początek wykonywania części programu
N1000 G1 ...	
...	
ETYKIETA_2	; Znacznik końcowy: koniec wykonywania części programu
...	

1.25.3.7 Pośrednie wywołanie programu programowanego w języku ISO (ISOCALL)

Funkcja

Przy pomocy pośredniego wywołania programu `ISOCALL` może zostać wywołany program zaprogramowany w języku ISO. Jest przy tym uaktywniany tryb ISO ustawiony w danych maszynowych. Na końcu programu działa ponownie pierwotny tryb obróbki. Jeżeli w danych maszynowych nie jest ustawiony tryb ISO, wywołanie podprogramu następuje w trybie Siemens.

Dalsze informacje dot. trybu ISO patrz:

Literatura:

Opis działania Dialekty ISO

Składnia

`ISOCALL <nazwa programu>`

Znaczenie

<code>ISOCALL:</code>	Słowo kluczowe do pośredniego wywołania podprogramu, przy pomocy którego jest uaktywniany tryb ISO ustawiony w danych maszynowych
<code><nazwa programu>:</code>	Nazwa programu zaprogramowanego w języku ISO (zmienna lub stała typu STRING)

Przykład: Wywołanie konturu z zaprogramowaniem cykli z trybu ISO

Kod programu	Komentarz
0122_SPF	; Opis konturu w trybie ISO
N1010 G1 X10 Z20	
N1020 X30 R5	
N1030 Z50 C10	
N1040 X50	
N1050 M99	
N0010 DEF STRING[5] PROGNAME = "0122"	; Program obróbki (cykl)
	Siemens
...	
N2000 R11 = \$AA_IW[X]	
N2010 ISOCALL PROGNAME	
N2020 R10 = R10+1	; Wykonanie programu 0122.spf w
	trybie ISO
...	
N2400 M30	

1.25.3.8 Wywołanie podprogramu z podaniem ścieżki i parametrami (PCALL)

Funkcja

Przy pomocy PCALL można wywoływać podprogramy z absolutnym podaniem ścieżki i przekazaniem parametrów.

Składnia

```
PCALL <ścieżka/nazwa_programu>(<parametr 1>,...,<parametr n>)
```

Znaczenie

PCALL:	Słowo kluczowe do wywołania podprogramu z absolutnym podaniem ścieżki.
<ścieżka/nazwa programu>:	Absolutne podanie ścieżki rozpoczynające się od "/", łącznie z nazwą podprogramu. Jeżeli nie podano ścieżki absolutnej, PCALL zachowuje się jak standardowe wywołanie podprogramu z identyfikatorem programu. Identyfikator programu jest podawany bez przedrostka _N_ i bez rozszerzenia. Jeżeli nazwa programu ma być programowana z przedrostkiem i rozszerzeniem, wówczas musi ona explicite zostać zadeklarowana z przedrostkiem i rozszerzeniem przy pomocy polecenia EXTERN.
<parametr 1>, ...:	Aktualny parametr odpowiednio do instrukcji PROC podprogramu.

Przykład

Kod programu

PCALL /_N_WKS_DIR/_N_WALEK_WPD/WALEK(parametr1,parametr2,...)

1.25.3.9 Rozszerzenie ścieżki szukania przy wywołaniach podprogramu (CALLPATH)

Funkcja

Przy pomocy polecenia `CALLPATH` można rozszerzyć ścieżkę szukania dla wywołań podprogramów.

Przez to mogą być wywoływane również podprogramy z nie wybranego katalogu obrabianego przedmiotu, bez podania kompletnej, absolutnej nazwy ścieżki podprogramu.

Rozszerzenie ścieżki szukania następuje przed wpisem dla cykli użytkownika (`_N_CUS_DIR`).

Następujące zdarzenia ponownie cofają wybór rozszerzenia ścieżki szukania:

- `CALLPATH` ze spacją
- `CALLPATH` bez parametrów
- Koniec programu obróbki
- Reset

Składnia

```
CALLPATH("<nazwa ścieżki>")
```

Znaczenie

<code>CALLPATH:</code>	Słowo kluczowe do programowanego rozszerzenia ścieżki szukania. Jest programowane we oddzielnym wierszu programu obróbki.
<code><nazwa ścieżki>:</code>	Stała albo zmienna typu <code>STRING</code> . Zawiera absolutne podanie ścieżki katalogu, o który ścieżka szukania ma zostać rozszerzona. Podanie ścieżki rozpoczyna się od <code>"/"</code> . Ścieżka musi być podana kompletnie z przedrostkami i przyrostkami. Maksymalna długość ścieżki wynosi 128 bajtów. Jeżeli <code><nazwa ścieżki></code> zawiera spację albo zostanie wywołane <code>CALLPATH</code> bez parametrów, instrukcja ścieżki szukania jest cofana.

Przykład

Kod programu
<code>CALLPATH (" /_N_WKS_DIR/_N_MYWPD_WPD")</code>

Jest przez to ustawiana następująca ścieżka szukania (pozycja 5. jest nowa):

1. Aktualny katalog/identyfikator podprogramu
2. Aktualny katalog/identyfikator podprogramu_SPF
3. Aktualny katalog/identyfikator podprogramu_MPF
4. /_N_SPF_DIR/identyfikator podprogramu_SPF
- 5. /_N_WKS_DIR/_N_MYWPD/identyfikator podprogramu_SPF**
6. /N_CUS_DIR/_N_MYWPD/identyfikator podprogramu_SPF
7. /_N_CMA_DIR/identyfikator podprogramu_SPF
8. /_N_CST_DIR/identyfikator podprogramu_SPF

Warunki brzegowe

- `CALLPATH` sprawdza, czy zaprogramowana nazwa ścieżki rzeczywiście istnieje. W przypadku błędu wykonywanie programu obróbki jest przerywane z alarmem bloku korekcyjnego 14009.
- `CALLPATH` można również programować w plikach INI. Działa ono wówczas przez okres wykonywania pliku INI (plik WPD-INI albo program inicjalizacyjny dla aktywnych danych NC np. frame w 1. kanale _N_CH1_UFR_INI). Następnie ścieżka szukania jest ponownie cofana.

1.25.3.10 Wykonywanie podprogramu zewnętrznego (EXTCALL)**Funkcja**

Przy pomocy polecenia `EXTCALL` jest możliwe doładowywanie i wykonywanie jako podprogram, programu z zewnętrznej pamięci (stacja lokalna, stacja sieciowa, stacja USB).

Ścieżka do zewnętrznego katalogu programów może zostać domyślnie ustawiona przy pomocy danej ustawczej:

`SD42700 $SC_EXT_PROG_PATH`

Razem ze ścieżką wzgl. identyfikatorem programu, podanym przy wywołaniu `EXTCALL` tworzona jest ścieżka całkowita wywoływanego programu.

Wskazówka**Cel skoku**

W przypadku programów zewnętrznych, które zawierają instrukcje skoku (`GOTO`, `GOTOB`, `CASE`, `FOR`, `LOOP`, `WHILE`, `REPEAT`, `IF`, `ELSE`, `ENDIF` itd.) cele skoku muszą być położone w ramach pamięci doładowania. Wielkość pamięci doładowania jest ustawiana przez:

`MD18360 MM_EXT_PROG_BUFFER_SIZE`

Parametry

Przy wywoływaniu programu zewnętrznego nie można mu przekazać żadnych parametrów.

Składnia

`EXTCALL("<ścieżka/><nazwa programu>")`

Znaczenie

`EXTCALL:`

`"<ścieżka/><nazwa programu>":`

Polecenie do wywołania podprogramu zewnętrznego

Stała/zmienna typu `STRING`

`<ścieżka/>:`

Absolutne lub względne podanie ścieżki (**opcjonalnie**)

`<nazwa`

`programu>:`

Nazwa programu jest podawana bez przedrostka `"_N_"`.

Rozszerzenie pliku (`"MPF"`, `"SPF"`) można dołączyć do nazwy programu przy pomocy znaku `"_"` lub `"."` (**opcjonalnie**).

Przykład:

`"WALEK"`

lub

`"WALEK_SPF"` wzgl.

`"WALEK.SPF"`

Wskazówka

Podanie ścieżki: Oznaczenia skrótowe

Przy podaniu ścieżki można stosować następujące oznaczenia skrótowe:

- **LOCAL_DRIVE**: oznaczające stację lokalną
- **CF_CARD**: oznaczające CompactFlash-Card
- **USB**: oznaczające złącze frontowe USB

CF_CARD: i **LOCAL_DRIVE**: można stosować alternatywnie.

Wskazówka

Wykonywanie ze źródła zewnętrznego przez stację USB

Jeżeli zewnętrzne programy obróbki mają być przesyłane ze stacji zewnętrznej USB poprzez interfejs USB, wówczas wolno w tym celu użyć tylko interfejsu przez X203 o nazwie "TCU_1".

UWAGA

Wykonywanie ze źródła zewnętrznego przez USB-FlashDrive (do przyłącza frontowego USB)

Bezpośrednie wykonywanie z USB-FlashDrive wetkniętej bezpośrednio do przyłącza USB na stronie czołowej nie jest zalecane, ponieważ przerwanie połączenia z USB-FlashDrive podczas wykonywania programu obróbki w wyniku trudności ze stykiem, wypadnięcia, wyłamania przez uderzenie, albo w wyniku pomyłkowego wyciągnięcia, prowadzi do natychmiastowego zatrzymania obróbki. Może przy tym nastąpić uszkodzenie narzędzia i/ albo obrabianego przedmiotu.

Przykład

Wykonywanie ze stacji lokalnej

Program główny:

Kod programu

```
N010 PROC MAIN
N020 ...
N030 EXTCALL ("OBROBKA_ZGRUBNA")
N040 ...
N050 M30
```

Podprogram zewnętrzny:

Kod programu

```
N010 PROC OBROBKA_ZGRUBNA
N020 G1 F1000
N030 X= ... Y= ... Z= ...
N040 ...
...
...
N999999 M17
```

Program główny "MAIN.MPF" znajduje się w pamięci NC i jest wybrany do wykonania.

Przewidziany do doładowania podprogram "OBROBKA_ZGRUBNA.SPF" lub "OBROBKA_ZGRUBNA.MPF" znajduje się w stacji lokalnej w katalogu "/user/sinumerik/data/prog/WKS.DIR/WST1.WPD".

Ścieżka do podprogramu jest domyślnie ustawiona w SD42700:

SD42700 \$SC_EXT_PROG_PATH = "LOCAL_DRIVE:WKS.DIR/WST1.WPD"

Wskazówka

Bez podania ścieżki w SD42700 instrukcja `EXTCALL` dla tego przykładu musiałaby zostać zaprogramowana następująco:

```
EXTCALL ("LOCAL_DRIVE:WKS.DIR/WST1.WPD/OBROBKA_ZGRUBNA")
```

Dalsze informacje

Wywołanie `EXTCALL` z absolutnym podaniem ścieżki

Gdy podprogram pod podaną ścieżką istnieje, wówczas jest wykonywany po wywołaniu `EXTCALL`. Jeżeli nie istnieje, wówczas wykonywanie programu jest anulowane.

Wywołanie `EXTCALL` ze względnym podaniem ścieżki / bez podania ścieżki

W przypadku wywołania `EXTCALL` ze względnym podaniem ścieżki lub bez jej podania istniejące pamięci programów są przeszukiwane według następującego wzorca:

- Gdy w SD42700 \$SC_EXT_PROG_PATH jest domyślnie ustawiona ścieżka, następuje najpierw szukanie rozpoczynając od tej ścieżki według danej w wywołaniu `EXTCALL` (nazwa programu ew. ze względnym podaniem ścieżki). Ścieżka absolutna wynika wówczas przez powiązanie znaków:
  - podania ścieżki wstępnie ustawionego w SD42700
  - znaku "/" jako znaku rozdzielającego
  - ścieżki wzgl. identyfikatora podprogramu podanego przy pomocy `EXTCALL`
- Jeżeli wywoływany podprogram nie został znaleziony pod domyślną ustawioną ścieżką, są w następnej kolejności przeszukiwane katalogi pamięci użytkownika według kolejności danej w wywołaniu `EXTCALL`.
- Szukanie kończy się, gdy podprogram został po raz pierwszy znaleziony. Gdy szukanie nie ma pozytywnego wyniku, następuje anulowanie programu.

Ustawiana pamięć doładowcza (bufor FIFO)

Do wykonywania programu w trybie "wykonywanie ze źródła zewnętrznego" (program główny albo podprogram) jest w NCK potrzebna pamięć doładowcza. Wielkość pamięci doładowczej jest domyślnie ustawiona na 30 kByte i jak i inne dane maszynowe dot. pamięci może zostać zmieniona odpowiednio do potrzeb tylko przez producenta maszyny.

Dla wszystkich programów (programy główne albo podprogramy), które są jednocześnie wykonywane w trybie wykonywania ze źródła zewnętrznego, musi zostać każdorazowo ustawiona pamięć doładowcza.

RESET, POWER ON

Przez RESET i POWER ON zewnętrzne wywołania podprogramów są przerywane, a poszczególne pamięci doładowywania kasowane.

Podprogram wybrany do "wykonywania ze źródła zewnętrznego" pozostaje po RESET / końcu podprogramu nadal wybrany dla "wykonywania ze źródła zewnętrznego". W wyniku POWER ON wybór ulega utraceniu.

Literatura

Dalsze informacje dot. "Wykonywania ze źródła zewnętrznego" patrz:

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; BAG, Kanał, Praca programowa, Zachowanie się przy zresetowaniu (K1)

1.25.4 Cykle

1.25.4.1 Parametryzowanie cykli użytkownika

Funkcja

Przy pomocy plików cov.com i uc.com można parametryzować własne cykle:

cov.com	Przegląd cykli
uc.com	Opis wywoływania cykli

Plik cov.com jest dostarczany z cyklami standardowymi i należy go odpowiednio rozszerzyć. Plik uc.com użytkownik powinien sporządzić sam.

Obydwa pliki należy w pasywnym systemie plików załadować do katalogu "cykle użytkownika" wzgl. w programie wyposażyć w odpowiednie podanie ścieżki:

```
; $PATH=/_N_CUS_DIR
```

Dopasowanie pliku cov.com (przegląd cykli)

Dostarczony z cyklami standardowymi plik cov.com ma następującą strukturę:

%_N_COV_COM	Nazwa pliku
; \$PATH=/_N_CST_DIR	Podanie ścieżki
; Vxxx 11.12.95 Sca przegląd cykli	Wiersz komentarzy
C1(CYCLE81) Wiercenie, nawiercanie	Wywołanie dla 1. cyklu
C2(CYCLE82) Wiercenie, pogłębianie czołowe	Wywołanie dla 2. cyklu
...	
C24(CYCLE98) Gwinty złożone	Wywołanie dla ostatniego cyklu
M17	Koniec pliku

Dla każdego nowo dochodzącego cyklu należy wstawić wiersz o następującej składni:

C<numer> (<nazwa cyklu>) <komentarz>

gdzie:

<numer>:	Dowolna liczba całkowita, nie może to być liczba już użyta w pliku
<nazwa cyklu>:	Nazwa programu cyklu
<komentarz>:	Tekst komentarza dla cyklu (opcjonalnie)

Przykład:

```
C25 (MOJ_CYKL_1) cykl_użytkownika_1
C26 (CYKL_SPECJALNY)
```

Opis cykli użytkownika w pliku uc.com

Wiersz nagłówkowy dla cyklu:

Jak w pliku cov.com poprzedzonym przez "//":
//C <numer> (<nazwa cyklu>) <komentarz>

Przykład:

//C25 (MOJ_CYKL_1) cykl użytkownika

Wiersz opisowy parametru:

(<oznaczenie typu danych> / <wartość minimalna> <wartość maksymalna>
/ <wartość domyślna> / <komentarz>)

gdzie:

<oznaczenie typu danych>:	R: dla Real I: dla Integer C: dla Character (1 znak) S: dla String
<wartość minimalna> <wartość maksymalna>:	Zakres wartości (można pominąć) Granice wprowadzanej wartości, które przy wprowadzaniu są uwzględniane. Wartości poza tym zakresem nie mogą być wprowadzane. Mogą być podawane wartości wybierane, które mogą być obsługiwane przyciskiem Toggle. Są one wymieniane rozpoczynając od "**", inne wartości są wówczas niedopuszczalne. Przykład: (I/*123456/1/rodzaj obróbki)
<wartość ustawienia wstępnego>:	W przypadku typów String i Charakter nie ma granic wartości. Wartość, która przy wywołaniu cyklu jest wstępnie ustawiana w odpowiednim oknie (można pominąć). Wstępnie ustawioną wartość można zmienić w drodze czynności obsługowej.
<komentarz>:	Tekst komentarza (maksymalnie 50 znaków), który jest wyświetlany w oknie wywołania cyklu przed polem wprowadzania parametru.

Przykład

Dla następujących obydwu cykli ma zostać na nowo sporządzone ich parametryzowanie:

PROC MOJ_CYKL_1 (REAL PAR1, INT PAR2, CHAR PAR3, STRING[10] PAR4)

Cykl ma następujące przekazywane parametry:

```
PAR1:                ; Wartość Real w zakresie -1000.001 <= PAR2 <= 123.456,
                      ; ustawienie domyślne 100
PAR2:                ; Dodatnia wartość całkowitoliczbowa między 0 <= PAR3 <= 999999,
                      ; ustawienie domyślne 0
PAR3:                ; 1 znak ASCII
PAR4:                ; Łańcuch znaków o długości 10 dla nazwy podprogramu
...
M17
```

PROC CYKL SPECJALNY (REAL WARTOSC1, INT WARTOSC2)

Cykl ma następujące przekazywane parametry:

```
WARTOSC1:            ; Wartość real bez ograniczenia zakresu i ustawienia domyślnego
WARTOSC2:            ; Wartość całkowitoliczbowa z zakresu 1 do 6 i ustawieniem
                      ; domyślnym 3 wybierana przy pomocy przycisku Toggle.
...
M17
```

Przynależny plik uc.com:

```
%_N_UC_COM
; $PATH=/_N_CUS_DIR
//C25 (MOJ_CYKL_1) cykl_użytkownika_1
(R/-1000.001 123.456 / 100 /parametr_2 cyklu)
(I/0 999999 / 1 / wartość całkowitoliczbowa)
(C// "A" / parametr znaku)
(S///nazwa podprogramu)
//C26 (CYKL_SPECJALNY)
(R///długość całkowita)
(I/*123456/3/rodzaj obróbki)
M17
```

Okno dialogowe dla cyklu MOJ_CYKL_1

Parametr 2 cyklu	100
Wartość całkowitoliczbowa	1
Parametr znaku	
Podprogramy	

Okno dialogowe dla cyklu CYKL_SPECJALNY

Długość całkowita	100
Rodzaj obróbki	1

1.26 Technika makr (DEFINE ... AS)

OSTROŻNIE

Przy pomocy techniki makr język programowania sterowania może zostać bardzo zmieniony! Dlatego technikę makr należy stosować z dużą starannością!

Funkcja

Jako makro określa się połączenie poszczególnych instrukcji w nową instrukcję łączną z własną nazwą. Również funkcje G, M i H albo podprogramy L mogą być tworzone jako makra. Przy wywołaniu makra w przebiegu programu instrukcje zaprogramowane pod nazwą makra są kolejno wykonywane.

Zastosowanie

Ciągi instrukcji, które się powtarzają, programuje się tylko jeden raz jako makro we własnym module makr (plik makr) albo jeden raz na początku programu. Makro można następnie wywołać i wykonać w dowolnym programie głównym albo podprogramie.

Uaktywnienie

Aby móc stosować makra pliku makr w programie NC, plik makr musi zostać załadowany do NC.

Składnia

Definicja makra:

```
DEFINE <nazwa makra> AS <instrukcja 1> <instrukcja 2>
```

Wywołanie w programie NC:

```
<nazwa makra>
```

Znaczenie

DEFINE ... AS	Kombinacja słów kluczowych do definicji makra
<nazwa makra>:	Nazwa makra Jako nazwy makr są dopuszczalne tylko identyfikatory. Przy pomocy nazwy makra makro jest wywoływane z programu NC.
<instrukcja>:	Instrukcja programowa, która ma być zawarta w makropoleceniu.

Zasady definicji makr

- W makropoleceniu mogą być definiowane dowolne identyfikatory, funkcje G, M, H i nazwy programów L.
- Makra mogą być definiowane również w programie NC.
- Makra funkcji G mogą być definiowane tylko globalnie dla sterowania w module makr.
- Funkcje H i L mogą być programowane dwumiejscowo.
- Funkcje M i G mogą być programowane 3-miejscowo.

OSTROŻNIE

Słów kluczowych i zarezerwowanych nazw nie wolno przeddefiniowywać przy pomocy makr.

Warunki brzegowe

Kaskadowanie makr jest niemożliwe.

Przykłady

Przykład 1: Definicja makra na początku programu

Kod programu	Komentarz
DEFINE LINIA AS G1 G94 F300	; Definicja makra
...	
...	
N70 LINIA X10 Y20	; Wywołanie makra
...	

Przykład 2: Definicje makr w pliku makr

Kod programu	Komentarz
DEFINE M6 AS L6	; Przy wymianie narzędzia jest wywoływany podprogram, który przejmuje niezbędną transmisję danych. W podprogramie jest wyprowadzana właściwa funkcja M wymiany narzędzia (np. M106).
DEFINE G81 AS DRILL(81)	; Odwzorowanie funkcji G DIN
DEFINE G33 AS M333 G333	; Przy nacinaniu gwintu następuje zażądanie synchronizacji z PLC. Pierwotna funkcja G33 została przez MD przemianowana na G333, programowanie pozostaje dla użytkownika takie samo.

Przykład 3: Zewnętrzny plik makr

Po wczytaniu zewnętrznego pliku makr do sterowania, plik makr musi zostać załadowany do NC. Dopiero wówczas makra mogą być stosowane w programie NC.

Kod programu	Komentarz
%_N_UMAC_DEF	
;\$PATH=/_N_DEF_DIR	; Makra specyficzne dla klienta
DEFINE PI AS 3.14	
DEFINE TC1 AS M3 S1000	
DEFINE M13 AS M3 M7	; Wrzeczono w prawo, włączenie chłodziwa
DEFINE M14 AS M4 M7	; Wrzeczono w lewo, włączenie chłodziwa
DEFINE M15 AS M5 M9	; Zatrzymanie wrzeciona, wyłączenie chłodziwa
DEFINE M6 AS L6	; Wywołanie programu wymiany narzędzia
DEFINE G80 AS MCALL	; Cofnięcie wyboru modalnego wywołania cyklu
M30	

Zarządzanie plikami i programami

2.1 Pamięć programów

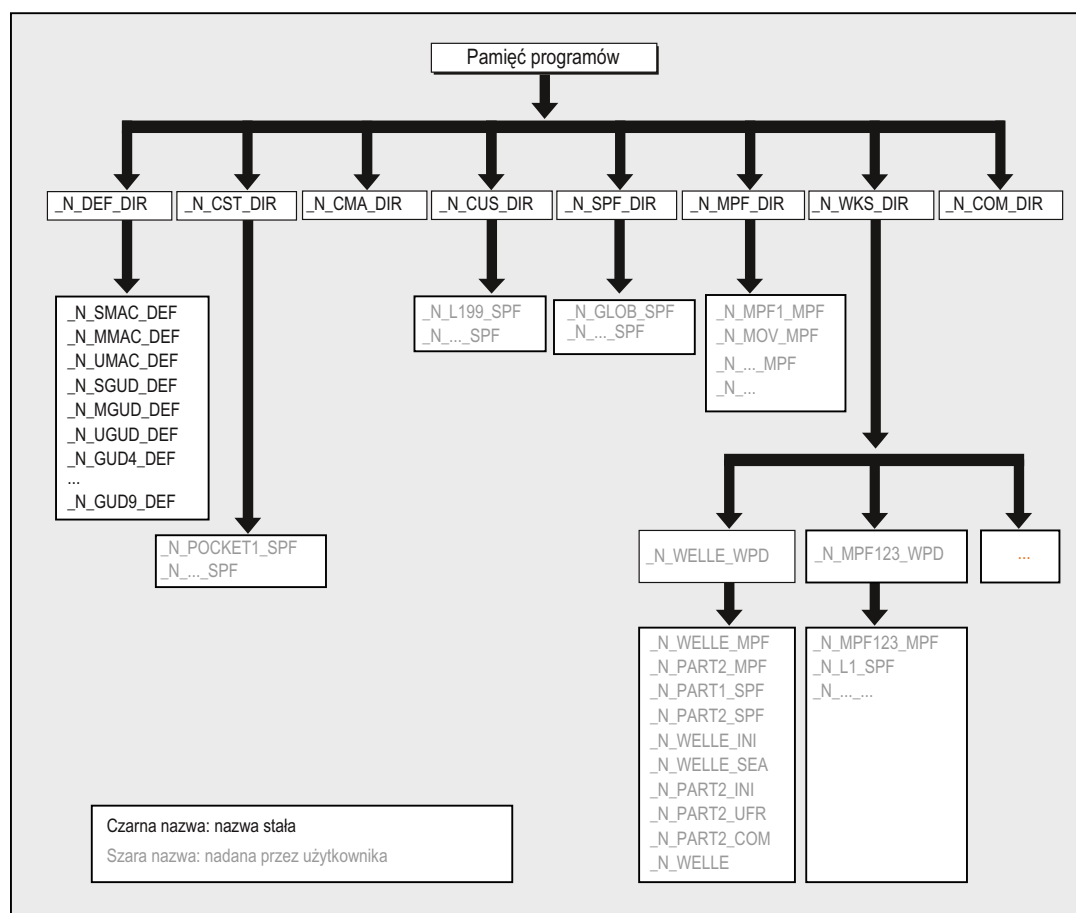
Funkcja

W pamięci programów są trwale zapisywane pliki i programy (np. programy główne i podprogramy, definicje makr) (→ pasywny system plików).

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; konfiguracja pamięci (S7)

Oprócz tego jest pewna liczba typów plików, które mogą być tutaj zapisywane tymczasowo i w razie potrzeby (np. przy obróbce określonego przedmiotu) powinny być przenoszone do pamięci roboczej (np. do celów inicjalizacyjnych).

Katalogi standardowe

Standardowo są zawarte następujące katalogi:

Katalog	Treść
_N_DEF_DIR	Moduły danych i moduły makr
_N_CST_DIR	Cykle standardowe
_N_CMA_DIR	Cykle producenta
_N_CUS_DIR	Cykle użytkownika
_N_WKS_DIR	Obrabiane przedmioty
_N_SPF_DIR	Podprogramy globalne
_N_MPF_DIR	Programy główne
_N_COM_DIR	Komentarze

Typy plików

W pamięci programów mogą być umieszczane następujące typy plików:

Typ pliku	Opis
nazwa_MPF	Program główny
nazwa_SPF	Podprogram
nazwa_TEA	Dane maszynowe
nazwa_SEA	Dane ustawcze
nazwa_TOA	Korekcje narzędzi
nazwa_UFR	Przesunięcia punktu zerowego/frame
nazwa_INI	Plik inicjalizacyjny
nazwa_GUD	Globalne dane użytkownika
nazwa_RPA	Parametry R
nazwa_COM	Komentarz
nazwa_DEF	Definicje globalnych danych użytkownika i makr

Katalog główny obrabianych przedmiotów (_N_WKS_DIR)

Katalog główny obrabianych przedmiotów jest standardowo utworzony w pamięci programów pod określeniem _N_WKS_DIR. Katalog główny obrabianych przedmiotów zawiera dla wszystkich obrabianych przedmiotów, które zostały zaprogramowane, odpowiednie katalogi obrabianego przedmiotu.

Katalogi obrabianego przedmiotu (...WPD)

W celu bardziej elastycznego posługiwania się danymi i programami określone dane i programy mogą być ze sobą wiązane albo zapisywane w poszczególnych katalogach obrabianego przedmiotu.

Katalog obrabianego przedmiotu zawiera wszystkie pliki, które są konieczne do obróbkowania przedmiotu. Mogą to być programy główne, podprogramy, dowolne programy inicjalizacyjne i pliki komentarzowe.

Programy inicjalizacyjne są jednorazowo wykonywane z pierwszym startem programu po jego wybraniu (odpowiednio do danej maszynowej MD11280 \$MN_WPD_INI_MODE).

Przykład:

Katalog obrabianego przedmiotu _N_WALEK_WPD, który został utworzony dla obrabianego przedmiotu WALEK, zawiera następujące pliki:

Plik	Opis
_N_WALEK_MPF	Program główny
_N_PART2_MPF	Program główny
_N_PART1_SPF	Podprogram
_N_PART2_SPF	Podprogram
_N_WALEK_INI	Ogólny program inicjalizacyjny danych obrabianego przedmiotu
_N_WALEK_SEA	Program inicjalizacyjny dane ustawcze
_N_PART2_INI	Ogólny program inicjalizacyjny danych dla programu Part 2
_N_PART2_UFR	Program inicjalizacyjny dla danych frame dla programu Part 2
_N_WALEK_COM	Plik komentarzy

Tworzenie katalogów obrabianych przedmiotów na zewnętrznym PC

Poniżej opisany sposób postępowania jest przeprowadzany na zewnętrznej stacji danych. Informacje odnośnie zarządzania plikami i programami (od PC do sterowania), bezpośrednio w sterowaniu, można znaleźć w instrukcji obsługi.

Utworzenie katalogu obrabianego przedmiotu z podaniem ścieżki (\$PATH=...)

W drugim wierszu pliku jest podawana ścieżka celu przy pomocy \$PATH=.... Plik jest wówczas zapisywany pod podaną ścieżką.

Przykład:

Kod programu
%_N_WALEK_MPF
; \$PATH=/_N_WKS_DIR/_N_WALEK_WPD
N10 G0 X... Z...
...
M2

Plik _N_WALEK_MPF jest zapisywany w katalogu /_N_WKS_DIR/_N_WALEK_WPD.

Utworzenie katalogu obrabianego przedmiotu bez podania ścieżki

Jeżeli brak jest podania ścieżki, wówczas pliki o rozszerzeniu _SPF są zapisywane w katalogu /_N_SPF_DIR, pliki o rozszerzeniu _INI w pamięci roboczej, a wszystkie pozostałe pliki w katalogu _N_MPF_DIR.

Przykład:

Kod programu
%_N_WALEK_SPF
...
M17

Plik _N_WALEK_SPF jest zapisywany w katalogu /_N_SPF_DIR.

Wybranie obrabianego przedmiotu do obróbki

Katalog obrabianego przedmiotu może zostać wybrany w celu wykonania w kanale. Jeżeli w tym katalogu znajduje się program główny **o tej samej nazwie** albo tylko jeden jedyny program główny (_MPF), wówczas jest on automatycznie wybierany do wykonania.

Literatura:

/BAD/ Podręcznik obsługi HMI Advanced; punkt "Lista zadań" jak też "Wybór programu do wykonania"

Ścieżki szukania przy wywołaniu podprogramu

Jeżeli ścieżka wywołania nie zostanie explicite podana w programie obróbki przy wywołaniu podprogramu (albo też plik inicjalizacyjny), wówczas wywoływany program jest określany na stałej ścieżce szukania.

Wywołanie podprogramu z absolutnym podaniem ścieżki

Przykład:

Kod programu
...
CALL"/_N_CST_DIR/_N_CYCLE1_SPF"
...

Wywołanie podprogramu bez absolutnego podania ścieżki

Z reguły programy są wywoływane bez podania ścieżki.

Przykład:

Kod programu
...
CYCLE1
...

Katalogi są przeszukiwane w poszukiwaniu wywołanego programu w następującej kolejności:

Nr	Katalog	Opis
1	Aktualny katalog / <i>nazwa</i>	Katalog główny obrabianych przedmiotów albo katalog standardowy _N_MPF_DIR
2	Aktualny katalog / <i>nazwa_SPF</i>	
3	Aktualny katalog / <i>nazwa_MPF</i>	
4	/_N_SPF_DIR / <i>nazwa_SPF</i>	Podprogramy globalne
5	/_N_CUS_DIR / <i>nazwa_SPF</i>	Cykle użytkownika
6	/_N_CMA_DIR / <i>nazwa_SPF</i>	Cykle producenta
7	/_N_CST_DIR / <i>nazwa_SPF</i>	Cykle standardowe

Programowanie ścieżek szukania przy wywołaniu podprogramu (CALLPATH)

Przy wywołaniu podprogramu można rozszerzyć ścieżkę szukania przy pomocy polecenia programu obróbki CALLPATH.

Przykład:

Kod programu
CALLPATH ("/_N_WKS_DIR/_N_MYWPD_WPD")
...

Ścieżka szukania jest zapisywana przed pozycją 5. (cykl użytkownika) odpowiednio do podanego zaprogramowania.

Dalsze informacje dot. programowalnej ścieżki szukania przy wywoływaniach podprogramów z CALLPATH patrz punkt "Rozszerzenie ścieżki szukania przy wywoływaniu podprogramu CALLPATH".

2.2 Pamięć robocza (CHANDATA, COMPLETE, INITIAL)

Funkcja

Pamięć robocza zawiera aktualne dane systemowe i użytkownika, z którymi sterowanie jest eksploatowane (aktywny system plików), np.:

- Aktywne dane maszynowe
- Dane korekcyjne narzędzia
- Przesunięcia punktu zerowego
- ...

Programy inicjalizacyjne

Chodzi tutaj o programy, przy pomocy których dane pamięci roboczej są domyślnie ustawiane (inicjalizowane). Mogą w tym celu być stosowane następujące typy plików:

Typ pliku	Opis
nazwa_TEA	Dane maszynowe
nazwa_SEA	Dane ustawcze
nazwa_TOA	Korekcje narzędzi
nazwa_UFR	Przesunięcia punktu zerowego/frame
nazwa_INI	Plik inicjalizacyjny
nazwa_GUD	Globalne dane użytkownika
nazwa_RPA	Parametry R

Informacje dot. wszystkich typów plików można znaleźć w podręczniku obsługi otoczki graficznej.

Zakresy danych

Dane mogą być włączone do różnych zakresów, w których mają obowiązywać. Na przykład sterowanie może dysponować wieloma kanałami albo jak zazwyczaj wieloma osiami.

Są:

Oznaczenie	Zakresy danych
NCK	Dane specyficzne dla NCK
CH<n>	Dane specyficzne dla kanału (<n> podaje numer kanału)
AX<n>	Dane specyficzne dla osi (n podaje numer osi maszyny)
TO	Dane narzędzi
COMPLETE	Wszystkie dane

Utworzenie programu inicjalizacyjnego na zewnętrznym PC

Przy pomocy identyfikacji zakresów danych i identyfikacji typów danych mogą zostać określone obszary, które przy zapisywaniu danych są traktowane jako jednostka:

_N_AX5_TEA_INI	Dane maszynowe dla osi 5
_N_CH2_UFR_INI	Frame kanału 2
_N_COMPLETE_TEA_INI	Wszystkie dane maszynowe

Po uruchomieniu sterowania w pamięci roboczej jest zestaw danych, który gwarantuje jego należyłą pracę.

Sposób postępowania w przypadku sterowań wielokanałowych (CHANDATA)

CHANDATA (<numer kanału>) dla wielu kanałów jest dopuszczalne tylko w pliku _N_INITIAL_INI. Jest to plik uruchomieniowy, przy pomocy którego są inicjalizowane wszystkie dane sterowania.

Kod programu	Komentarz
%_N_INITIAL_INI	
CHANDATA (1)	
	; Przyporządkowanie osi maszyny kanał 1:
\$MC_AXCONF_MACHAX_USED[0]=1	
\$MC_AXCONF_MACHAX_USED[1]=2	
\$MC_AXCONF_MACHAX_USED[2]=3	
CHANDATA (2)	
	; Przyporządkowanie osi maszyny kanał 2:
\$MC_AXCONF_MACHAX_USED[0]=4	
\$MC_AXCONF_MACHAX_USED[1]=5	
CHANDATA (1)	
	; Osiowe dane maszynowe:
	; Okno zatrzymania dokładnego zgrubnie:
\$MA_STOP_LIMIT_COARSE[AX1]=0.2	; Oś 1
\$MA_STOP_LIMIT_COARSE[AX2]=0.2	; Oś 2
	; Okno zatrzymania dokładnego dokładnie:
\$MA_STOP_LIMIT_FINE[AX1]=0.01	; Oś 1
\$MA_STOP_LIMIT_FINE[AX1]=0.01	; Oś 2

OSTROŻNIE

Instrukcja CHANDATA

W programie obróbki wolno umieścić instrukcję CHANDATA tylko dla tego kanału, w którym jest wykonywany program NC, tzn. instrukcja może zostać użyta do tego, by chronić programy przed wykonywaniem w nie przewidzianym kanale.

W przypadku błędu wykonywanie programu jest przerywane.

Wskazówka

Pliki INI na listach zadań nie zawierają instrukcji CHANDATA.

Wykonanie kopii zapasowej programów inicjalizacyjnych (COMPLETE, INITIAL)

Pliki pamięci roboczej mogą zostać zapisane na zewnętrznym PC i być stamtąd wczytywane.

- Pliki są zapisywane przy pomocy COMPLETE.
- Przy pomocy INITIAL jest dla wszystkich obszarów tworzony plik INI (_N_INITIAL_INI).

Wczytanie programów inicjalizacyjnych

UWAGA
Gdy zostanie wczytany plik o nazwie "INITIAL_INI", wówczas wszystkie dane, które nie są dostarczane w tym pliku, są inicjalizowane jako dane standardowe. Wyłączone z tego są tylko dane maszynowe. Jako standardowe są więc dostarczane dane ustawcze, dane narzędzi, PPZ, wartości GUD, ... (zazwyczaj "ZERO").
Do wczytywania poszczególnych danych maszynowych nadaje się np. plik COMPLETE_TEA_INI. W tym pliku sterowanie oczekuje tylko danych maszynowych. Inne obszary danych pozostają w tym przypadku nietknięte.

Ładowanie programów inicjalizacyjnych

Programy INI mogą być również wybierane i wywoływane jako programy obróbki, gdy stosują tylko dane jednego kanału. W ten sposób jest również możliwe inicjalizowanie danych sterowanych programem.

2.3 Instrukcja strukturyzacji w edytorze Step (SEFORM)

Funkcja

Instrukcja strukturyzacji SEFORM jest poddawana ewaluacji w edytorze kroków (bazujące na edytorze wspieranie programu), aby wygenerować z tego widok kroków dla HMI Advanced. Widok kroków służy do lepszej czytelności podprogramu NC.

Składnia

SEFORM(<nazwa segmentu>,<poziom>,<ikona>)

Znaczenie

SEFORM()	Wywołanie funkcji instrukcji strukturyzacji z parametrami <nazwa segmentu>,<poziom> i <ikona>
<nazwa segmentu>	Identyfikator kroku roboczego Typ: STRING
<poziom>	Indeks poziomu głównego albo podpoziomu Typ: INT Wartość: 0 Poziom główny 1, ..., <n> Podpoziom 1, ... , podpoziom <n>
<Ikona>	Nazwa ikony, która ma być wyświetlana dla tego segmentu. Typ: STRING

Wskazówka

Instrukcje SEFORM są tworzone w edytorze kroków.

Łańcuch znaków przekazany parametrem <nazwa segmentu> jest zapisywany analogicznie do instrukcji MSG w zmiennej BTSS synchronicznie z przebiegiem głównym. Informacja pozostaje zachowana, aż do zastąpienia przez następną instrukcję SEFORM. Reset i koniec programu obróbki kasuje treść.

Parametry <poziom> i <ikona> są sprawdzane przez NCK przy wykonywaniu programu obróbki, ale nie są dalej przetwarzane.

Literatura

Dalsze informacje dot. bazującej na edytorze obsługi programu patrz:
Podręcznik obsługi HMI Advanced

Obszary ochrony

3.1 Ustalenie obszarów ochrony (CPROTDEF, NPROTDEF)

Funkcja

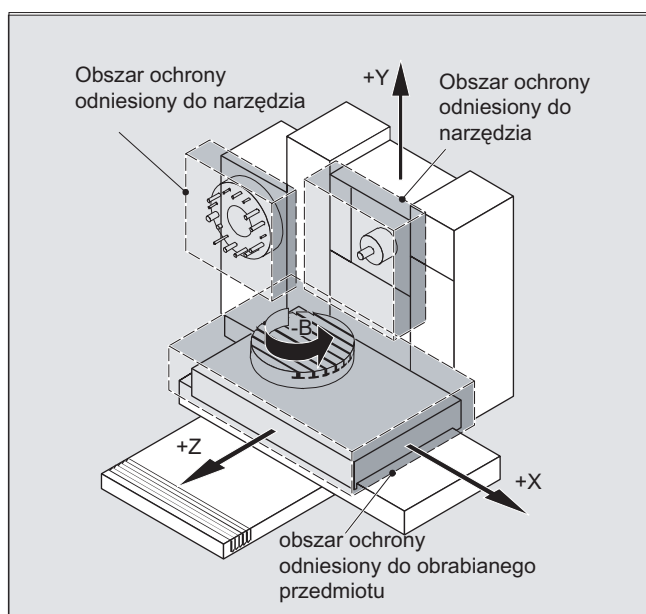
Przy pomocy obszarów ochrony można chronić przed nieprawidłowymi ruchami różne elementy w maszynie, wyposażenie, jak też obrabiany przedmiot.

Obszary ochrony **odniesione do narzędzia**:

Dla części, które należą do narzędzia (np. narzędzie, nośnik narzędzi).

Obszary ochrony **odniesione do obrabianego przedmiotu**:

Dla części, które należą do obrabianego przedmiotu (np. części obrabianego przedmiotu, stół, łapy mocujące, uchwyt tokarski, konik).

Składnia

```
DEF INT NOT_USED
G17/G18/G19
CPROTDEF/NPROTDEF(<n>,<t>,<applim>,<applus>,<appminus>)
G0/G1/... X/Y/Z...
...
EXECUTE(NOT_USED)
```

Znaczenie

DEF INT NOT_USED:	Zdefiniowanie zmiennej lokalnej, typ danych integer (por. punkt "Akcje synchroniczne ruchu [Strona 559]")
G17/G18/G19:	Żądana płaszczyzna jest wybierana przed CPROTDEF lub NPROTDEF przy pomocy G17/G18/G19 i nie wolno jej zmienić przed EXECUTE. Programowanie aplikacji między CPROTDEF lub NPROTDEF i EXECUTE jest niedopuszczalne.
CPROTDEF:	Definicja kanałowych obszarów ochrony (tylko dla NCU 572/573)
NPROTDEF:	Definicja obszarów ochrony specyficznych dla maszyny
G0/G1/... X/Y/Z... ...:	Kontur obszarów ochrony jest podawany przy pomocy maksymalnie 11 ruchów postępowych w wybranej płaszczyźnie. Pierwszym ruchem jest przy tym ruch do konturu. Jako obszar ochrony obowiązuje przy tym obszar na lewo od konturu. Wskazówka: Ruchy znajdujące się między CPROTDEF lub NPROTDEF i EXECUTE nie są wykonywane, lecz definiują obszar ochrony.
EXECUTE:	Zakończenie definicji
<n>:	Numer zdefiniowanego obszaru ochrony
<t>:	Typ obszaru ochrony: TRUE: Obszar ochrony odniesiony do narzędzia FALSE: Obszar ochrony odniesiony do obrabianego przedmiotu
<applim>:	Rodzaj ograniczenia w 3. wymiarze 0: Nie ma ograniczenia 1: Ograniczenie w kierunku dodatnim 2: Ograniczenie w kierunku ujemnym 3: Ograniczenie w kierunku dodatnim i ujemnym
<applus>:	Wartość ograniczenia w kierunku dodatnim 3. wymiaru
<appminus>:	Wartość ograniczenia w kierunku ujemnym 3. wymiaru
NOT_USED:	Zmienna błędu nie działa w przypadku obszarów ochrony z EXECUTE

Warunki brzegowe

Podczas definicji obszarów ochrony nie może:

- być aktywna korekcja promienia frezu lub promienia ostrza.
- być aktywna transformacja.
- być aktywny frame.

Nie może być też zaprogramowane bazowanie do punktu odniesienia (G74), dosunięcie do punktu stałego (G75), zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego, ani koniec programu.

Dalsze informacje

Definicja obszarów ochrony

Do definicji obszarów ochrony należą:

- CPROTDEF dla kanałowych obszarów ochrony
- NPROTDEF dla obszarów ochrony specyficznych dla maszyny
- Opis konturu obszaru ochrony
- Zakończenie definicji przy pomocy EXECUTE

Przy uaktywnieniu obszaru ochrony w programie obróbki NC można relatywnie przesunąć jego punkt odniesienia.

Punkt odniesienia opisu konturu

Obszary ochrony odniesione do obrabianego przedmiotu są definiowane w bazowym układzie współrzędnych.

Obszary ochrony odniesione do narzędzia są podawane w odniesieniu do punktu odniesienia nośnika narzędzi F.

Dopuszczalne elementy konturu

Dla opisu konturu obszaru ochrony są dopuszczalne:

- G0, G1 dla prostych elementów konturu
- G2 dla segmentów kołowych w kierunku ruchu wskazówek zegara (tylko dla obszarów ochrony odniesionych do obrabianego przedmiotu)
- G3 dla segmentów kołowych przeciwnie do ruchu wskazówek zegara

---

Wskazówka

Jeżeli pełny okrąg ma opisywać obszar ochrony, wówczas należy podzielić go na 2 części. Sekwencja G2, G3 wzgl. G3, G2 jest niedopuszczalna. Tutaj należy ew. wstawić krótki blok G1.

Ostatni punkt opisu konturu musi pokrywać się z pierwszym punktem.

Zewnętrzne obszary ochrony

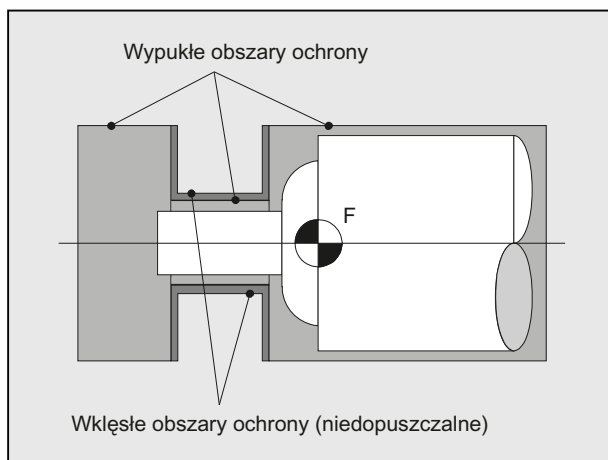
Zewnętrzne obszary ochrony (możliwe tylko w przypadku obszarów ochrony odniesionych do obrabianego przedmiotu)) należy definiować w kierunku ruchu wskazówek zegara.

Obszary ochrony symetryczne obrotowo

W przypadku obrotowo-symetrycznych obszarów ochrony (np. uchwyt tokarski) należy opisać cały kontur (nie tylko do osi toczenia!).

Obszary ochrony odniesione do narzędzia:

Obszary ochrony odniesione do narzędzia muszą być zawsze wypukłe. Jeżeli jest żądany wklęsły obszar ochrony, należy go podzielić na wiele obszarów wypukłych.

3.2 Uaktywnienie / wyłączenie aktywności obszarów ochrony (CPROT, NPROT)

Funkcja

Uaktywnienie, wstępne uaktywnienie wcześniej zdefiniowanych obszarów ochrony dla nadzoru na kolizję lub wyłączenie aktywności aktywnych obszarów ochrony.

Maksymalna liczba obszarów ochrony równocześnie aktywnych w kanale jest ustalana przez daną maszynową.

Jeżeli żaden obszar ochrony odniesiony do narzędzia nie jest aktywny, wówczas tor ruchu narzędzia jest sprawdzany w stosunku do obszarów ochrony odniesionych do obrabianego przedmiotu.

Wskazówka

Jeżeli żaden obszar ochrony odniesiony do obrabianego przedmiotu nie jest aktywny, nie następuje nadzór obszarów ochrony.

Składnia

CPROT (<n>, <state>, <xMov>, <yMov>, <zMov>)

NPROT (<n>, <state>, <xMov>, <yMov>, <zMov>)

Znaczenie

CPROT:	Wywołanie obszarów ochrony specyficznych dla kanału (tylko dla NCU 572/573)
NPROT:	Wywołanie obszaru ochrony specyficznego dla maszyny
<n>:	Numer obszaru ochrony
<state>:	Podanie statusu
	0: wyłączenie aktywności obszaru ochrony
	1: Wstępne uaktywnienie obszaru ochrony
	2: Uaktywnienie obszaru ochrony
	3: Wstępne uaktywnienie obszaru ochrony z warunkowym zatrzymaniem
<xMov>, <yMov>, <zMov>:	Przesunięcie w osiach geometrycznych już zdefiniowanego obszaru ochrony

Warunki brzegowe

Nadzór obszaru ochrony przy aktywnej korekcji promienia narzędzia

Przy aktywnej korekcji promienia narzędzia działanie nadzoru obszaru ochrony jest możliwe tylko wtedy, gdy płaszczyzna korekcji promienia narzędzia jest identyczna z płaszczyzną definicji obszaru ochrony.

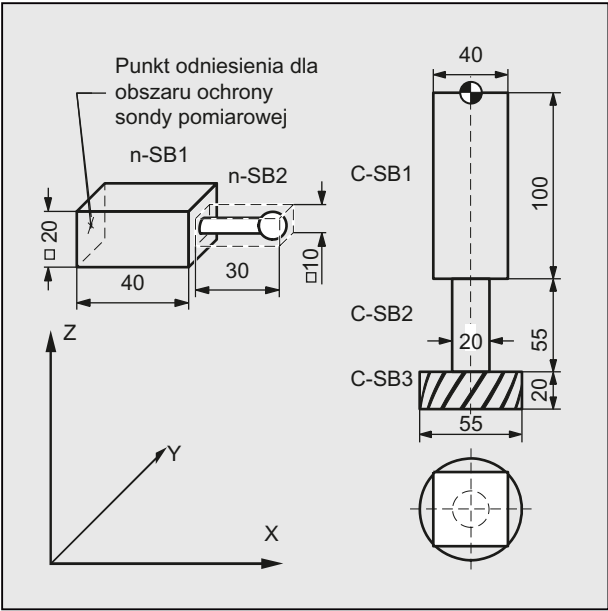
Przykład

Dla frezarki ma być prowadzony nadzór na możliwą kolizję frezu z sondą pomiarową. Położenie sondy pomiarowej powinno przy uaktywnieniu zostać podane przez przesunięcie. Są w tym celu definiowane następujące obszary ochrony:

- Każdorazowo jeden specyficzny dla maszyny i odniesiony do obrabianego przedmiotu obszar ochrony dla uchwytu sondy pomiarowej (n-SB1) i dla samej sondy pomiarowej (n-SB2).
- Każdorazowo specyficzny dla kanału i odniesiony do narzędzia obszar ochrony dla uchwytu frezu (c-SB1), chwytu frezu (c-SB2) i dla samego frezu (c-SB3).

Wszystkie obszary ochrony są zorientowane w kierunku Z.

Położenie punktu odniesienia czujnika pomiarowego przy uaktywnieniu niech wynosi X = -120, Y = 60 i Z = 80.

Kod programu	Komentarz
DEF INT SCHUTZB	; Definicja zmiennej pomocniczej
Definicja obszarów ochrony G17	; Ustawienie orientacji
NPROTDEF(1,FALSE,3,10,-10)G01 X0 Y-10	; Obszar ochrony n-SB1
X40	
Y10	
X0	
Y-10	
EXECUTE(SCHUTZB)	
NPROTDEF(2,FALSE,3,5,-5)	; Obszar ochrony n-SB2
G01 X40 Y-5	
X70	
Y5	
X40	
Y-5	
EXECUTE(SCHUTZB)	

3.2 Uaktywnienie / wyłączenie aktywności obszarów ochrony (CPROT, NPROT)

Kod programu	Komentarz
CPROTDEF(1,TRUE,3,0,-100)	; Obszar ochrony c-SB1
G01 X-20 Y-20	
X20	
Y20	
X-20	
Y-20	
EXECUTE(SCHUTZB)	
CPROTDEF(2,TRUE,3,-100,-150)	; Obszar ochrony c-SB2
G01 X0 Y-10	
G03 X0 Y10 J10	
X0 Y-10 J-10	
EXECUTE(SCHUTZB)	
CPROTDEF(3,TRUE,3,-150,-170)	; Obszar ochrony c-SB3
G01 X0 Y-27,5	
G03 X0 Y27,5 J27,5	
X0 Y27,5 J-27,5	
EXECUTE(SCHUTZB)	
Uaktywnienie obszarów ochrony:	
NPROT(1,2,-120,60,80)	; Uaktywnienie obszaru ochrony n-SB1 z przes.
NPROT(2,2,-120,60,80)	; Uaktywnienie obsz. ochr. n-SB2 z przes.
CPROT(1,2,0,0,0)	; Uaktywnienie obsz. ochr. c-SB1 z przes.
CPROT(2,2,0,0,0)	; Uaktywnienie obsz. ochr. c-SB2 z przes.
CPROT(3,2,0,0,0)	; Uaktywnienie obsz. ochr. c-SB3 z przes.

Dalsze informacje

Status uaktywnienia (<state>)

- <state>=2

Obszar ochrony jest zazwyczaj uaktywniany w programie obróbki ze statusem = 2.

Status jest zawsze specyficzny dla kanału, również w przypadku obszarów ochrony odniesionych do maszyny.

- <state>=2

Jeżeli przez program użytkownika PLC jest przewidziane, że działanie obszaru ochrony może zostać ustawione przez program użytkownika PLC, wówczas przewidziane w tym celu wstępne uaktywnienie następuje przez status = 1.

- **<state>=3**

Przy wstępnym uaktywnieniu z warunkowym zatrzymaniem zasadniczo nie następuje zatrzymanie przed naruszonym, wstępnie uaktywnionym obszarem ochrony. Zatrzymanie następuje tylko wtedy, gdy jest ustawione działanie obszaru ochrony. Umożliwia to nieprzerwaną obróbkę, gdy działanie obszarów ochrony jest ustawiane tylko w szczególnych przypadkach. Należy uwzględnić, że w wyniku charakterystyki hamowania następuje ew. wejście w obszar ochrony, gdy działanie obszaru ochrony zostało ustawione dopiero bezpośrednio przed wejściem w ten obszar.

Wstępne uaktywnienie z zatrzymaniem warunkowym następuje przez status = 3.

- **<state>=0**

Wyłączenie aktywności, a przez to wyłączenie obszarów ochrony następuje przez status = 0. Nie jest przy tym konieczne żadne przesunięcie.

Przesunięcie obszarów ochrony przy (wstępnym) uaktywnieniu

Przesunięcie może nastąpić w 1, 2 albo 3 wymiarach. Podanie przesunięcia odnosi się do:

- punktu zerowego maszyny w przypadku obszarów ochrony specyficznych dla obrabianego przedmiotu.
- punktu odniesienia nośnika narzędzi F w przypadku obszarów ochrony specyficznych dla narzędzia

Status po rozruchu

Obszary ochrony mogą być uaktywnione już po rozruchu i następnie przeprowadzonym bazowaniu do punktu odniesienia. Musi być w tym celu ustawiona na TRUE zmienna systemowa \$SN_PA_ACTIV_IMMED[<n>] lub \$SC_PA_ACTIV_IMMED[<n>]. Są one zawsze uaktywniane ze statusem = 2 i nie mają przesunięcia.

Wielokrotne uaktywnienie obszarów ochrony

Obszar ochrony może działać równocześnie w wielu kanałach (np. tuleja wrzecionowa w przypadku dwóch naprzeciwległych sań). Nadzór obszarów ochrony następuje tylko wtedy, gdy nastąpiło bazowanie wszystkich osi geometrycznych do punktu odniesienia.

Przy tym obowiązuje:

- Obszar ochrony nie da się uaktywnić w tym samym czasie wielokrotnie w jednym kanale z różnymi przesunięciami.
- Obszary ochrony odniesione do maszyny muszą w obydwu kanałach być tak samo zorientowane.

3.3 Sprawdzenie na naruszenie obszaru ochrony, ograniczenie obszaru pracy i ograniczenia softwareowe (CALCPOSI)

Funkcja

Funkcja CALCPOSI służy do sprawdzenia, czy wychodząc od danego punktu startowego osie geometryczne mogą wykonać ruch po zadanej drodze, bez naruszenia granic osi (ograniczenia softwareowe), ograniczeń pola roboczego albo obszarów ochrony.

W przypadku gdyby nie można było przebyć zadanej drogi, jest zwracana maksymalna dopuszczalna wartość.

Funkcja CALCPOSI jest predefiniowanym podprogramem. Musi ona znajdować się w oddzielnym bloku.

Składnia

```
Status=CALCPOSI(_STARTPOS, _MOVDIST, _DLIMIT, _MAXDIST, _BASE_SYS,
_TESTLIM)
```

Znaczenie

Status

0: Funkcja o.k.,
może nastąpić kompletne przejście po zadanej drodze.
–: W _DLIMIT przynajmniej jedna składowa jest ujemna
–: W obliczeniu transformacji wystąpił błąd

Jeżeli nie można całkowicie przebyć zadanej drogi, jest zwracana dodatnia, dziesiętnie kodowana wartość:

Miejsce jednostek (rodzaj naruszonej granicy):

- 1: Ograniczenia softwareowe ograniczają drogę ruchu.
- 2: Ograniczenie pola roboczego narusza drogę ruchu.
- 3: Obszary ochrony ograniczają drogę ruchu.

Jeżeli jest jednocześnie naruszonych wiele granic (np. ograniczenia softwareowe i obszary ochrony), jest w miejscu jednostek sygnalizowana granica, która prowadzi do najsilniejszego ograniczenia zadanej drogi ruchu.

Miejsce dziesiątek

10:

Wartość początkowa narusza granicę

20:

Zadana prosta narusza granicę. Ta wartość jest zwracana również wtedy, gdy sam punkt końcowy nie narusza granicy, ale na drodze od punktu startowego do końcowego wystąpiłoby naruszenie wartości granicznej (np. przejście przez obszar ochrony, zakrzywione ograniczenia softwareowe w WKS przy transformacjach nieliniowych, np. Transmit).

Miejsce setek

100:

Dodatnia wartość graniczna jest naruszona (tylko wtedy, gdy w miejscu jednostek jest 1 albo 2, tzn. w przypadku ograniczeń softwareowych i ograniczenia pola roboczego)

100:

Jest naruszony obszar ochrony specyficzny dla NCK (tylko wtedy, gdy w miejscu jednostek jest 3).

200:

Ujemna wartość graniczna jest naruszona (tylko wtedy, gdy w miejscu jednostek jest 1 albo 2, tzn. w przypadku ograniczeń softwareowych i ograniczenia pola roboczego).

200:

Jest naruszony obszar ochrony specyficzny dla kanału (tylko wtedy, gdy w miejscu jednostek jest 3).

Miejsce tysięcy

1000:

Współczynnik, przez który jest mnożony numer osi, która narusza granicę (tylko, gdy w miejscu jednostek jest 1 albo 2, tzn. przy ograniczeniach programowych i ograniczeniu pola roboczego).

Liczenie osi rozpoczyna się od 1 i odnosi się przy naruszonych ograniczeniach softwareowych (miejsce jednostek = 1) do osi maszyny, a przy naruszonym ograniczeniu pola roboczego (miejsce jednostek = 2) do osi geometrycznych.

1000:

Współczynnik, przez który jest mnożony numer naruszonego obszaru ochrony (tylko wtedy, gdy w miejscu jednostek jest 3).

Gdy jest naruszonych wiele obszarów ochrony, jest w miejscu setek i tysięcy sygnalizowany obszar ochrony, który prowadzi do największego ograniczenia zadanej drogi ruchu.

_STARTPOS

Wartość początkowa dla odciętej [0], rzędnej [1] i aplikacji [2] w (WKS)

_MOVEDIST

Zadanie drogi przyrostowo dla odciętej [0], rzędnej [1] i aplikacji [2]

_DLIMIT

[0] - [2]: Odstępy minimalne, które są przyporządkowane osiom geometrycznym.

[3]: Odstęp minimalny, który jest przyporządkowywany liniowej osi maszyny w przypadku transformacji osiowej, gdy nie można jednoznacznie przyporządkować żadnej osi geometrycznej.

[4]: Odstęp minimalny, który jest przyporządkowywany obrotowej osi maszyny w przypadku transformacji nieliniowej, gdy nie można jednoznacznie przyporządkować żadnej osi geometrycznej. Tylko w przypadku transformacji specjalnych, gdy mają być nadzorowane ograniczenia softwareowe.

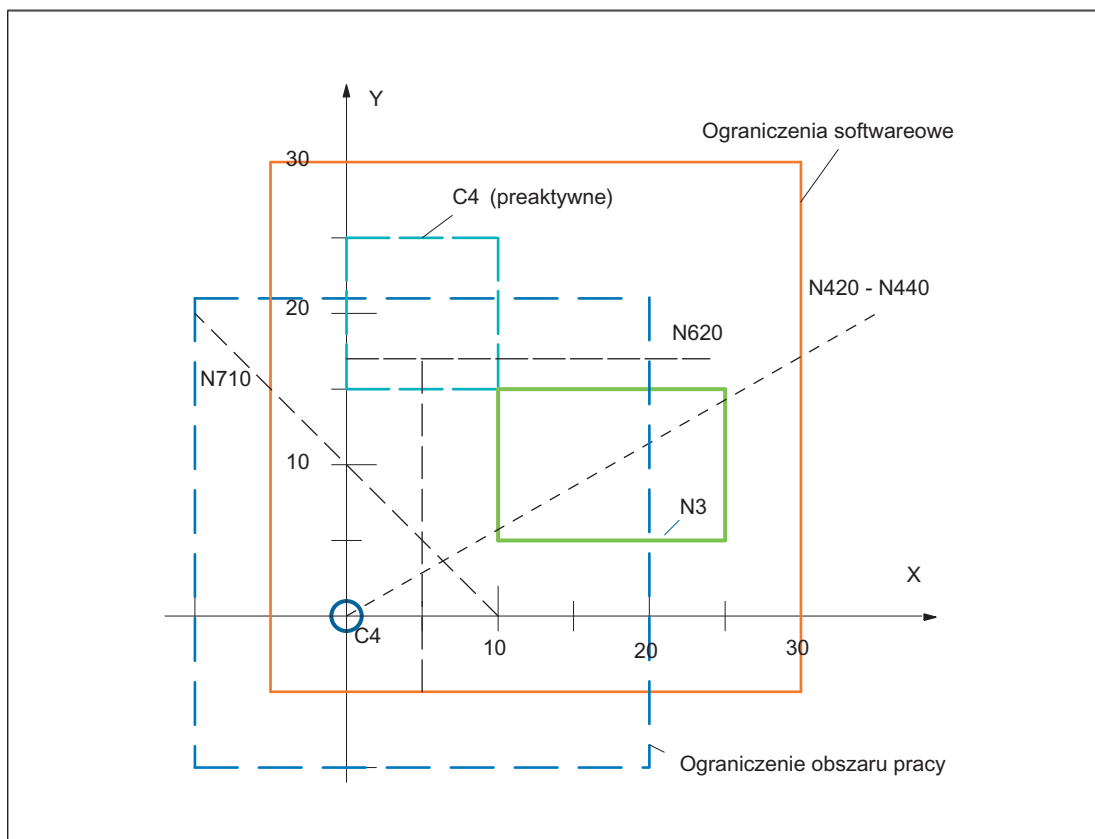
3.3 Sprawdzenie na naruszenie obszaru ochrony, ograniczenie obszaru pracy i ograniczenia softwareowe (CALCPOSI)

<code>_MAXDIST</code>	<p>Tablica [0] - [2] dla wartości zwrotnej. Droga przyrostowa we wszystkich trzech osiach geometrycznych, bez zejścia poniżej zadanego odstępu minimalnego od granicy osi w uczestniczących osiach maszyny.</p> <p>Jeżeli droga ruchu nie jest ograniczona, treść tego parametru zwrotnego jest równa treści <code>_MOVDIST</code>.</p>
<code>_BASE_SYS</code>	<p>FALSE albo parametr nie podany:</p> <p>Przy ocenie danych dot. pozycji i długości następuje ewaluacja G-Code grupy 13 (G70, G71, G700, G710; calowo/metrycznie). Przy aktywnym G70 i metrycznym systemie podstawowym (wzgl. aktywnym G71 i calowym) zmienne systemowe WKS <code>\$AA_IW[X]</code> i <code>\$AA_MW[X]</code> są dawane w systemie podstawowym i w celu zastosowania przez funkcję CALCPOSI muszą zostać przeliczone.</p> <p>TRUE:</p> <p>Przy ewaluacji danych dot. pozycji i długości jest stale stosowany system podstawowy sterowania niezależnie od wartości aktywnego G-Code grupy 13.</p>
<code>_TESTLIM</code>	<p>Ograniczenia do sprawdzenia (kodowane binarnie):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1: Nadzorowanie ograniczeń softwareowych 2: Nadzorowanie ograniczeń obszaru pracy 3: Nadzorowanie uaktywnionych obszarów ochrony 4: Nadzorowanie wstępnie uaktywnionych obszarów ochrony <p>Kombinacje przez dodawanie wartości. Domyślnie: 15; sprawdź wszystkie.</p>

Przykład

Na przykładzie (patrz rysunek) są w X narysowane ograniczenia softwareowe i ograniczenia obszaru pracy. Dodatkowo są zdefiniowane trzy obszary ochrony, obydwa kanałowe obszary ochrony C2 i C4, jak też specyficzny dla NCK obszar ochrony N3. C2 jest kołowym, aktywnym, odniesionym do narzędzia obszarem ochrony o promieniu 2 mm. C4 jest kwadratowym, wstępnie uaktywnionym i odniesionym do obrabianego przedmiotu obszarem ochrony o długości boku, a N3 jest prostokątnym aktywnym obszarem ochrony o długości boku 10 mm wzgl. 15 mm. W poniższym programie NC zostaną najpierw zdefiniowane obszary ochrony i ograniczenia pola roboczego jak naszkicowano, a następnie będzie wywoływana funkcja CALCPOSI z różnymi parametrami. Wyniki poszczególnych wywołań CALCPOSI są zestawione w tablicy na końcu przykładu.

3.3 Sprawdzenie na naruszenie obszaru ochrony, ograniczenie obszaru pracy i ograniczenia softwareowe (CALCPOSI)

Kod programu	Komentarz
N10 def real _STARTPOS[3]	
N20 def real _MOVDIST[3]	
N30 def real _DLIMIT[5]	
N40 def real _MAXDIST[3]	
N50 def int _SB	
N60 def int _STATUS	
N70 cprotdef(2, true, 0)	; Obszar ochrony odniesiony do narzędzia
N80 g17 g1 x-y0	
N90 g3 i2 x2	
N100 i-x-	
N110 execute(_SB)	

3.3 Sprawdzenie na naruszenie obszaru ochrony, ograniczenie obszaru pracy i ograniczenia softwareowe (CALCPOSI)

Kod programu	Komentarz
N120 cprotdef(4, false, 0)	; Obszar ochrony odniesiony do obrabianego przedmiotu
N130 g17 g1 x0 y15	
N140 x10	
N150 y25	
N160 x0	
N170 y15	
N180 execute(_SB)	; Obszar ochrony odniesiony do maszyny
N190 nprotdef(3, false, 0)	
N200 g17 g1 x10 y5	
N210 x25	
N220 y15	
N230 x10	
N240 y5	; Uaktywnienie wzgl. uaktywnienie wstępne obszarów ochrony
N250 execute(_SB)	
N260 cprot(2,2,0, 0, 0)	
N270 cprot(4,1,0, 0, 0)	
N280 nprot(3,2,0, 0, 0)	
N290 g25 XX=-YY=-	
N300 g26 xx= 20 yy= 21	; Zdefiniowanie ograniczeń pola roboczego
N310 _STARTPOS[0] = 0.	
N320 _STARTPOS[1] = 0.	
N330 _STARTPOS[2] = 0.	
N340 _MOVDIST[0] = 35.	
N350 _MOVDIST[1] = 20.	
N360 _MOVDIST[2] = 0.	; Inny punkt startowy
N370 _DLIMIT[0] = 0.	
N380 _DLIMIT[1] = 0.	
N390 _DLIMIT[2] = 0.	
N400 _DLIMIT[3] = 0.	
N410 _DLIMIT[4] = 0.	
;Różne wywołania funkcji	
N420 _STATUS = calcposi(_STARTPOS,_MOVDIST, _DLIMIT, _MAXDIST)	; Inny cel
N430 _STATUS = calcposi(_STARTPOS,_MOVDIST, _DLIMIT, _MAXDIST,,3)	
N440 _STATUS = calcposi(_STARTPOS,_MOVDIST, _DLIMIT, _MAXDIST,,1)	
N450 _STARTPOS[0] = 5.	
N460 _STARTPOS[1] = 17.	
N470 _STARTPOS[2] = 0.	

3.3 Sprawdzenie na naruszenie obszaru ochrony, ograniczenie obszaru pracy i ograniczenia softwareowe (CALCPOSI)

Kod programu	Komentarz
N480 _MOVDIST[0] = 0.	
N490 _MOVDIST[1] = -.	
N500 _MOVDIST[2] = 0.	
;Różne wywołania funkcji	
N510 _STATUS = calcposi(_STARTPOS,_MOVDIST, _DLIMIT, _MAXDIST,,14)	
N520 _STATUS = calcposi(_STARTPOS,_MOVDIST, _DLIMIT, _MAXDIST,, 6)	
N530 _DLIMIT[1] = 2.	
N540 _STATUS = calcposi(_STARTPOS,_MOVDIST, _DLIMIT, _MAXDIST,, 6)	
N550 _STARTPOS[0] = 27.	
N560 _STARTPOS[1] = 17.1	
N570 _STARTPOS[2] = 0.	
N580 _MOVDIST[0] = -.	
N590 _MOVDIST[1] = 0.	
N600 _MOVDIST[2] = 0.	
N610 _DLIMIT[3] = 2.	
N620 _STATUS = calcposi(_STARTPOS,_MOVDIST, _DLIMIT, _MAXDIST,, 12)	
N630 _STARTPOS[0] = 0.	
N640 _STARTPOS[1] = 0.	
N650 _STARTPOS[2] = 0.	
N660 _MOVDIST[0] = 0.	
N670 _MOVDIST[1] = 30.	
N680 _MOVDIST[2] = 0.	
N690 trans x10	
N700 arot z45	
N710 _STATUS = calcposi(_STARTPOS,_MOVDIST, _DLIMIT, _MAXDIST)	
N720 M30	

3.3 Sprawdzenie na naruszenie obszaru ochrony, ograniczenie obszaru pracy i ograniczenia softwareowe (CALCPOSI)

Wyniki sprawdzenia w przykładzie:

Nr bloku N...	_STATUS	_MAXDIST [0] (= X)	_MAXDIST [1] (= Y)	Uwagi
420	3123	8.040	4.594	Jest naruszony obszar ochrony SB N3.
430	1122	20.000	11.429	Brak nadzoru obszaru ochrony, zostanie naruszone ograniczenie obszaru pracy.
440	1121	30.000	17.143	Jest aktywny już tylko nadzór ograniczeń softwareowych.
510	4213	0.000	0.000	Punkt startowy narusza obszar ochrony C4
520	0000	0.000	–.000	Wstępnie uaktywniony obszar ochrony C4 nie jest nadzorowany. Zadana drogę można całkowicie przebyć.
540	2222	0.000	–.000	Z powodu _DLIMIT[1]=2 droga ruchu jest ograniczona przez ograniczenie obszaru pracy.
620	4223	–.000	0.000	Odstęp od C4 z powodu C2 i _DLIMIT[3] razem 4 mm. Odstęp C2 - N3 wynoszący 0.1 mm nie prowadzi do ograniczenia drogi ruchu.
710	1221	0.000	21.213	Aktywny frame z przesunięciem i obrotem. Dopuszczalna droga ruchu w _MOVDIST obowiązuje w przesuniętym i obróconym układzie współrzędnych (WKS).

Przypadki specjalne i dalsze szczegóły

Wszystkie drogi są zawsze podawane na promieniu, również w przypadku osi poprzecznej z aktywnym G-Code "DIAMON". Jeżeli droga w jednej z uczestniczących osi nie może zostać całkowicie przebyta, są w zwracanej wartości _MAXDIST odpowiednio redukowane również drogi w innych osiach, tak że wynikający punkt końcowy leży na zadanym torze.

Jest dopuszczalny brak zdefiniowania ograniczeń softwareowych wzgl. ograniczeń obszaru pracy lub obszarów ochrony dla jednej lub wielu uczestniczących osi. Wszystkie granice są nadzorowane tylko wtedy, gdy uczestniczące osie są wybazowane. Ewentualnie uczestniczące osie obrotowe są nadzorowane tylko wtedy, gdy nie są osiami modułu.

Nadzór ograniczeń softwareowych i ograniczeń obszaru pracy jest, jak w przypadku normalnego ruchu postępowego zależny od aktywnych ustawień (sygnały interfejsowe do wyboru ograniczeń softwareowych 1 wzgl. ograniczeń softwareowych 2, G WALIMON/ WALIMOF, dane ustawcze do indywidualnego uaktywniania granic obszaru pracy i do ustalenia, czy przy nadzorze ograniczeń obszaru pracy promień aktywnego narzędzia ma być uwzględniany czy nie).

3.3 Sprawdzenie na naruszenie obszaru ochrony, ograniczenie obszaru pracy i ograniczenia softwareowe (CALCPOSI)

W przypadku określonych transformacji kinematycznych (np. TRANSMIT) nie można z pozycji w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu (WKS) jednoznacznie określić pozycji osi maszyny (wieloznaczność). Przy normalnym wykonywaniu ruchu postępowego jednoznaczność wynika z reguły z poprzedzającej historii i warunku, że ciągłemu ruchowi w WKS musi odpowiadać ciągły ruch osi maszyny. Przy nadzorze ograniczeń softwareowych przy pomocy funkcji CALCPOSI jest dlatego w tego rodzaju przypadkach używana aktualna pozycja maszyny do rozwiązywania wieloznaczności. Ewentualnie musi dlatego przed CALCPOSI zostać zaprogramowane **STOPRE**, aby móc wyposażyć funkcję w obowiązujące pozycje osi maszyny.

Nie jest zagwarantowane, że przy ruchu po zadanej drodze wszędzie zostanie dotrzymany wyspecyfikowany w _DLIMIT[3] odstęp od obszarów ochrony. Za to przy przedłużeniu o tą odległość punktu końcowego zwracanego w _MOVDIST nie może zostać naruszony żaden obszar ochrony. Prosta może jednak przechodzić dowolnie blisko obszaru ochrony.

Wskazówka

Szczegóły dot. ograniczeń obszaru pracy można znaleźć w
/PG/ Podręcznik programowania Podstawy,

dot. ograniczeń softwareowych w
/FB1/ Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Nadzory osi, obszary ochrony (A3).

Specjalne polecenia wykonania ruchu

4.1 Ruch do pozycji kodowanych (CAC, CIC, CDC, CACP, CACN)

Funkcja

Przez poniższe polecenia można wykonywać ruchy w osiach liniowych i obrotowych do stałych pozycji w osiach, zapisanych w tablicach danych maszynowych. Ten rodzaj programowania jest określany jako "ruchy do pozycji kodowanych".

Składnia

CAC (<n>)
CIC (<n>)
CACP (<n>)
CACN (<n>)

Znaczenie

CAC (<n>)	Ruch do pozycji kodowanej o numerze n
CIC (<n>)	Ruch do pozycji kodowanej, wychodząc od aktualnego numeru pozycji, o n miejsc do przodu (+n) albo do tyłu (-n)
CDC (<n>)	Ruch do pozycji kodowanej o numerze n po najkrótszej drodze (tylko dla osi obrotowych)
CACP (<n>)	Ruch do pozycji kodowanej o numerze n w kierunku dodatnim (tylko dla osi obrotowych)
CACN (<n>)	Dosunięcie do pozycji kodowanej o numerze n w kierunku ujemnym (tylko dla osi obrotowych)
<n>	Numer pozycji w ramach tablicy danych maszynowych Zakres wartości: 0, 1, ... (max liczba miejsc w tablicy - 1)

Przykład: ruch do pozycji kodowanych osi pozycjonowania

Kod programu	Komentarz
N10 FA[B]=300	; Posuw dla osi pozycjonowania B
N20 POS[B]=CAC(10)	; Ruch do pozycji kodowanej o numerze 10
N30 POS[B]=CIC(-4)	; Ruch do pozycji kodowanej od "aktualnego numeru pozycji" - 4

Literatura

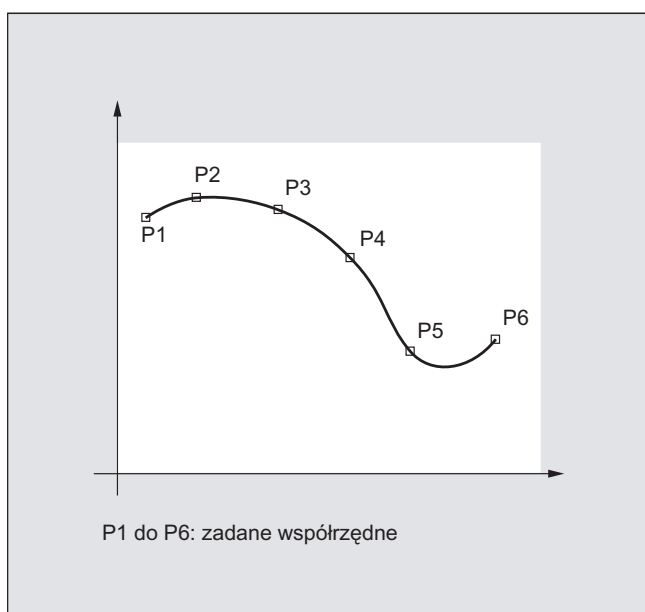
- Podręcznik działania, Funkcje rozszerzające; Osie podziałowe (T1)
- Podręcznik działania Akcje synchroniczne

4.2 Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL)

Funkcja

Dowolnie zakrzywione kontury na obrabianych przedmiotach nie mogą zostać dokładnie opisane analitycznie. Tego rodzaju kontury są dlatego przybliżane przez ograniczoną liczbę punktów oparcia, np. przy digitalizacji powierzchni. W celu utworzenia powierzchni digitalizowanej na obrabianym przedmiocie punkty oparcia muszą zostać połączone w opis konturu. Umożliwia to interpolacja Spline.

Spline definiuje krzywą, która składa się z wielomianów 2. albo 3. stopnia. Właściwości w punktach oparcia spline są definiowane **zależnie od zastosowanego typu spline**.

W przypadku SINUMERIK solution line są do dyspozycji następujące typy spline:

- A-Spline
- B-Spline
- C-Spline

4.2 Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL)

Składnia

Informacje ogólne:

ASPLINE X... Y... Z... A... B... C...

BSPLINE X... Y... Z... A... B... C...

CSPLINE X... Y... Z... A... B... C...

Dodatkowo programowane w przypadku B-Spline:

PW=<n>

SD=2

PL=<wartość>

Dodatkowo programowane w przypadku A-Spline i C-Spline:

BAUTO / BNAT / BTAN

EAUTO / ENAT / ETAN

Znaczenie

Typ interpolacji spline:

ASPLINE Polecenie do włączenia interpolacji A-Spline

BSPLINE Polecenie do włączenia interpolacji B-Spline

CSPLINE Polecenie do włączenia interpolacji C-Spline

Polecenia ASPLINE, BSPLINE i CSPLINE działają modalnie i należą do grupy poleceń drogowych.

Punkty oparcia wzgl. punkty kontrolne:

X... Y... Z... Pozycje we współrzędnych kartezjańskich

A... B... C...

Waga punktu (tylko B-Spline):

PW Przy pomocy polecenia PW jest dla każdego punktu oparcia możliwe zaprogramowanie tak zwanej "wagi punktu".

<n> "Waga punktu"

Zakres wartości: $0 \leq n \leq 3$

Długość kroku: 0.0001

Działanie: $n > 1$ Krzywa jest silniej przyciągana przez punkt kontrolny.

$n < 1$ Krzywa jest słabiej przyciągana przez punkt kontrolny.

Stopień spline (tylko B-Spline):

SD Standardowo jest stosowany wielokąt 3. stopnia. Przez zaprogramowanie SD=2 można jednak użyć również wielokąt 2. stopnia.

Odstęp węzłów (tylko B-Spline):

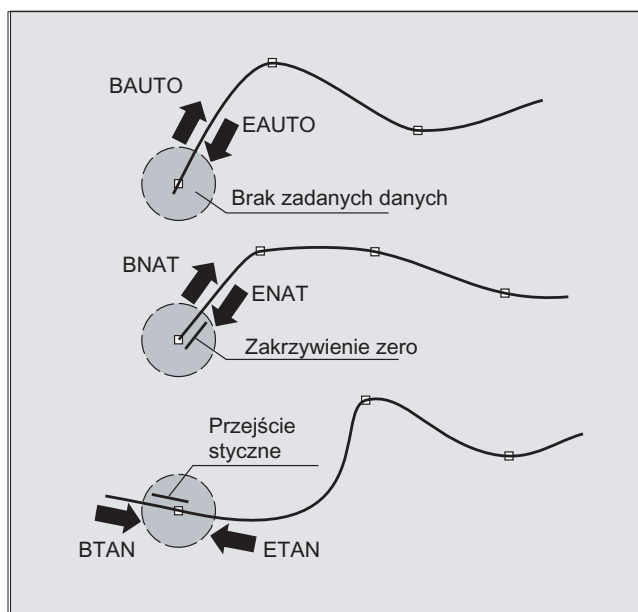
PL	Odstępy węzłów są wewnętrznie odpowiednio obliczane. Sterowanie może jednak realizować również zadane odstępy węzłów, które przy pomocy polecenia PL są podawane jako tzw. długość przedziału między parametrami.
<wartość>	Parametr - przedział - długość Zakres wartości: jak wymiar drogi

Zachowanie się na przejściu na początku krzywej spline (tylko A-Spline lub C-Spline):

BAUTO	Brak zadania zachowania się na przejściu. Początek wynika z położenia pierwszego punktu.
BNAT	Zakrzywienie zero
BTAN	Przejście styczne do poprzedniego bloku (położenie kasowania)

Zachowanie się na przejściu na końcu krzywej spline (tylko A-Spline lub C-Spline):

EAUTO	Brak zadania zachowania się na przejściu. Koniec wynika z położenia ostatniego punktu.
ENAT	Zakrzywienie zero
ETAN	Przejście styczne do poprzedniego bloku (położenie kasowania)

Wskazówka

Programowane zachowanie się na przejściu nie ma wpływu na B-Spline. B-Spline jest w punkcie startowym i końcowym zawsze styczny do wielokąta kontrolnego.

Warunki brzegowe

- Korekcję promienia narzędzia można stosować.
- Nadzór na kolizję następuje w rzucie na płaszczyznę.

Przykłady**Przykład 1: B-Spline****Kod programu 1 (wszystkie wagi 1)**

```

N10 G1 X0 Y0 F300 G64
N20 BSPLINE
N30 X10 Y20
N40 X20 Y40
N50 X30 Y30
N60 X40 Y45
N70 X50 Y0

```

Kod programu 2 (różne wagi)

```

N10 G1 X0 Y0 F300 G64
N20 BSPLINE
N30 X10 Y20 PW=2
N40 X20 Y40
N50 X30 Y30 PW=0.5
N60 X40 Y45
N70 X50 Y0

```

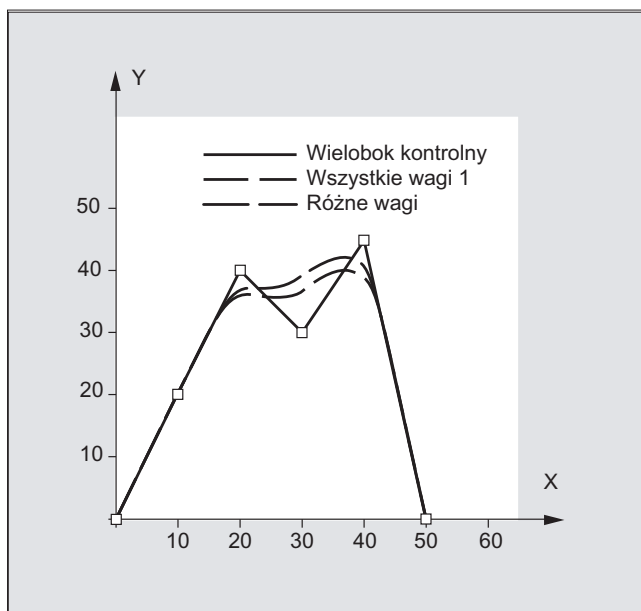
Kod programu 3 (wielokąt kontrolny)**Komentarz**

```

N10 G1 X0 Y0 F300 G64
N20
N30 X10 Y20
N40 X20 Y40
N50 X30 Y30
N60 X40 Y45
N70 X50 Y0

```

; Odpada

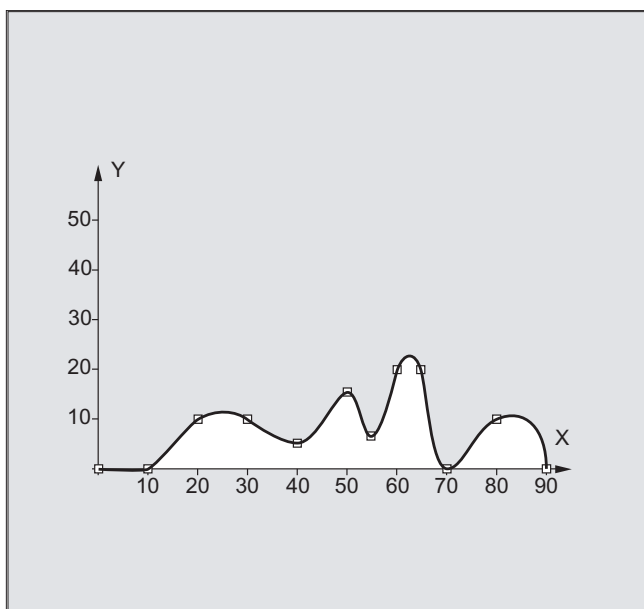

Przykład 2: C-Spline, na początku i na końcu zakrzywienie zero**Kod programu**

```

N10 G1 X0 Y0 F300
N15 X10
N20 BNAT ENAT
N30 CSPLINE X20 Y10
N40 X30
N50 X40 Y5
N60 X50 Y15
N70 X55 Y7
N80 X60 Y20
N90 X65 Y20
N100 X70 Y0
N110 X80 Y10
N120 X90 Y0
N130 M30

```


Przykład 3: Interpolacja spline (A-Spline) i transformacja współrzędnych (ROT)

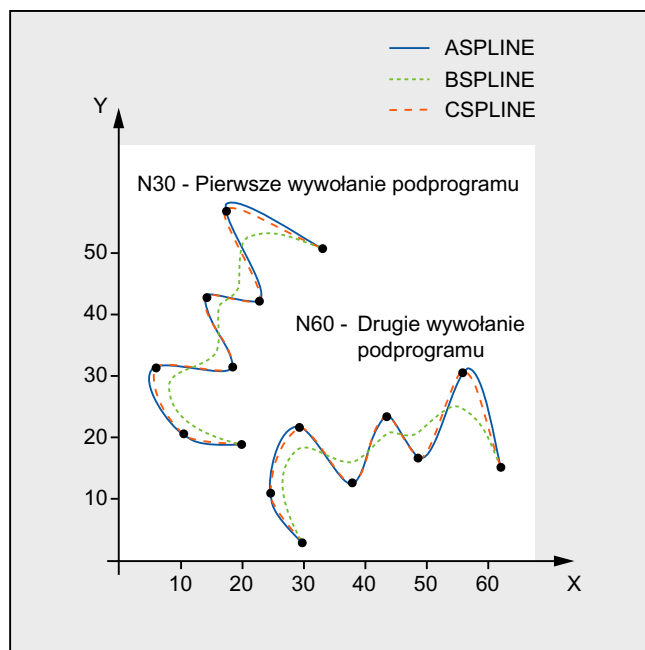
Program główny:

Kod programu	Komentarz
N10 G00 X20 Y18 F300 G64	; Ruch do punktu startowego.
N20 ASPLINE	; Uaktywnienie typu interpolacji A-Spline.
N30 KONTUR	; Pierwsze wywołanie podprogramu.
N40 ROT Z-45	; Transformacja współrzędnych: obrót WKS o -45° wokół osi Z.
N50 G00 X20 Y18	; Ruch do punktu początkowego konturu.
N60 KONTUR	; Drugie wywołanie podprogramu.
N70 M30	; Koniec programu

Podprogram "Kontur" (zawiera współrzędne punktu oparcia):

Kod programu
N10 X20 Y18
N20 X10 Y21
N30 X6 Y31
N40 X18 Y31
N50 X13 Y43
N60 X22 Y42
N70 X16 Y58
N80 X33 Y51
N90 M1

Na poniższym rysunku są oprócz krzywej spline, która wynika z przykładu programu (ASPLINE), zawarte również krzywe spline, które wynikłyby przy uaktywnieniu interpolacji B-Spline albo C-Spline

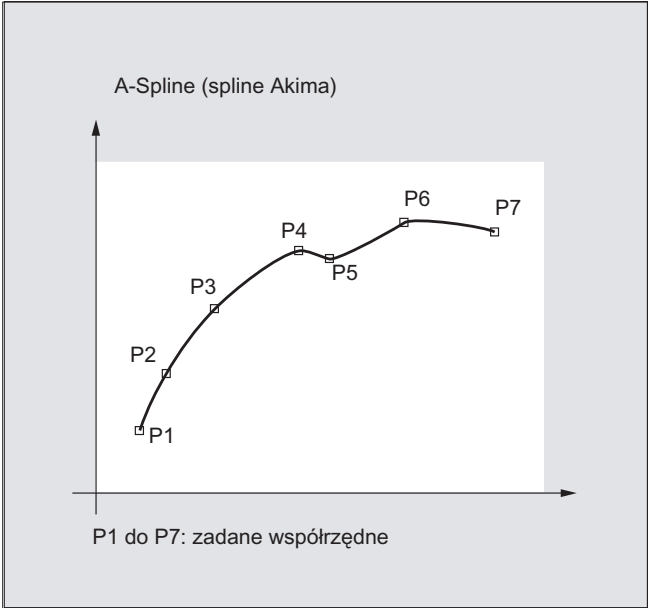
Dalsze informacje

Zalety interpolacji spline

Poprzez zastosowanie interpolacji spline można, w przeciwieństwie do zastosowania bloków prostoliniowych G01, uzyskać następujące zalety:

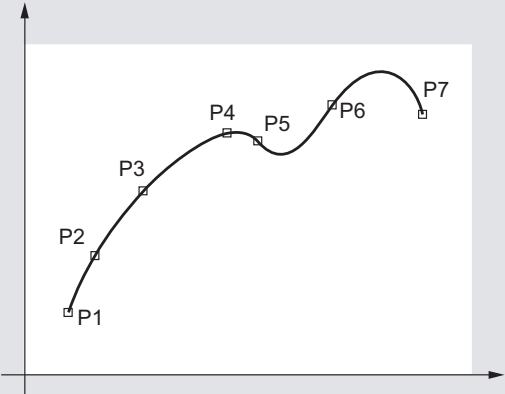
- Zmniejszenie liczby potrzebnych bloków programu obróbki do opisanie konturu
- Miękki, oszczędzający mechanikę, przebieg krzywej przy przejściach między blokami programu obróbki

Właściwości i zastosowanie różnych typów spline

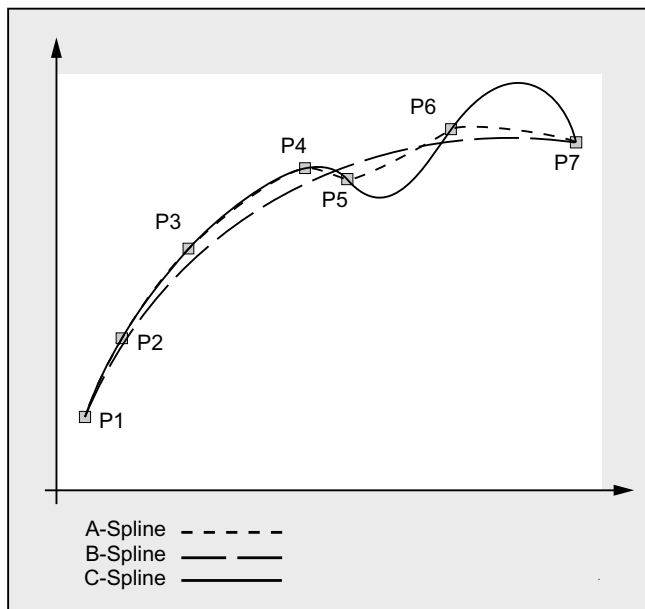
Typ spline	Właściwości i zastosowanie
A-Spline	<div data-bbox="612 730 1262 1333"> </div> <p>Właściwości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebiega ściśle przez zadane punkty oparcia. • Przebieg krzywej ma ciągłą pochodną, ale nie stałe zakrzywienie. • Prawie nie wytwarza niepotrzebnych drgań. • Obszar wpływu zmian punktów oparcia jest lokalny, tzn. zmiana punktu oparcia ma wpływ na max 6 sąsiednich punktów oparcia. <p>Zastosowanie:</p> <p>A-Spline nadaje się przede wszystkim do interpolacji przebiegów krzywych i dużych zmian nachylenia (np. przebiegi schodkowe).</p>

Typ spline	Właściwości i zastosowanie
B-Spline	<div data-bbox="572 317 1224 924"> </div> <p>Właściwości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebiega nie przez zadane punkty oparcia lecz tylko w ich pobliżu. Krzywa jest przyciągana przez punkty oparcia. Poprzez ważenie punktów oparcia za pomocą współczynnika można dodatkowo wpływać na przebieg krzywej. • Przebieg krzywej ma stałą pochodną i stałe zakrzywienie. • Nie wytwarza niepotrzebnych drgań. • Obszar wpływu zmian punktów oparcia jest lokalny, tzn. zmiana punktu oparcia ma wpływ na max 6 sąsiednich punktów oparcia. <p>Zastosowanie:</p> <p>B-Spline pierwotnie pomyślano, jako interfejs do systemów CAD.</p>

4.2 Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL)

Typ spline	Właściwości i zastosowanie
C-Spline	<div data-bbox="612 321 1262 926"> <p>C-Spline (spline sześcienny)</p> <p>P1 do P7: zadane współrzędne</p> </div> <p>Właściwości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebiega ściśle przez zadane punkty oparcia. • Przebieg krzywej ma stałą pochodną i stałe zakrzywienie. • Wytwarza często niepotrzebne drgania, w szczególności w miejscach o dużych zmianach nachylenia. • Zakres wpływu zmian punktów oparcia jest globalny, tzn. zmiana jednego punktu oparcia ma wpływ na cały przebieg krzywej. <p>Zastosowanie:</p> <p>C-Spline można tylko wtedy dobrze stosować, gdy punkty oparcia leżą na analitycznie znanej krzywej (okrąg, parabola, hiperbola)</p>

Porównanie trzech typów spline przy takich samych punktach oparcia

Liczba minimalna bloków spline

G-Code ASPLINE, BSPLINE i CSPLINE łączą punkty końcowe bloków przy pomocy spline. W tym celu musi w przebiegu wyprzedzającym być równocześnie obliczanych szereg bloków (punktów końcowych). Wielkość bufora do obliczania wynosi standardowo 10 bloków. Nie każda informacja zawarta w bloku jest punktem końcowym spline. Sterowanie potrzebuje jednak z 10 bloków określonej liczby bloków z punktem końcowym spline.

Typ spline	Liczba minimalna bloków spline
A-Spline:	Z każdych 10 bloków co najmniej 4 muszą być blokami spline. Nie wlicza się do tego bloków komentarzowych i obliczeń parametrów.
B-Spline:	Z każdych 10 bloków co najmniej 6 muszą być blokami spline. Nie wlicza się do tego bloków komentarzowych i obliczeń parametrów.
C-Spline:	Potrzebna minimalna liczba bloków spline wynika z następującej sumy: Wartość z MD20160 \$MC_CUBIC_SPLINE_BLOCKS + 1 W MD20160 jest wpisywana liczba punktów, z których jest obliczany segment spline. Ustawienie standardowe wynosi 8. Z 10 bloków musi dlatego w przypadku standardowym być 9 bloków spline.

Wskazówka

Przy zejściu poniżej tolerowalnej wartości jest wyprowadzany alarm, tak samo gdy oś uczestnicząca w spline zostanie zaprogramowana jako oś pozycjonowania.

Połączenie krótkich bloków Spline

W przypadku interpolacji spline mogą powstawać krótkie bloki spline, które prowadzą do niepotrzebnego zmniejszenia prędkości ruchu po torze. Przy pomocy funkcji "połączenie krótkich bloków spline" bloki te mogą zostać tak połączone, by wynikowa długość bloku była wystarczająco duża i nie prowadziła do zmniejszenia prędkości ruchu po torze.

Funkcja jest uaktywniana poprzez kanałową daną maszynową:

MD20488 \$MC_SPLINE_MODE (ustawienie dla interpolacji spline)

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Tryb przechodzenia płynnego, Zatrzymanie dokładne, LookAhead (B1), punkt: Połączenie krótkich bloków spline

4.3 Zespół spline (SPLINEPATH)

Funkcja

Osie, które mają interpolować w zespole spline, są wybierane poleceniem `SPLINEPATH`. Przy interpolacji spline jest możliwych do ośmiu osi uczestniczących w tworzeniu konturu.

Wskazówka

Jeżeli `SPLINEPATH` nie zostanie explicite zaprogramowane, wówczas jako zespół spline wykonują ruch pierwsze trzy osie kanału.

Składnia

Ustalenie zespołu spline następuje w oddzielnym bloku:

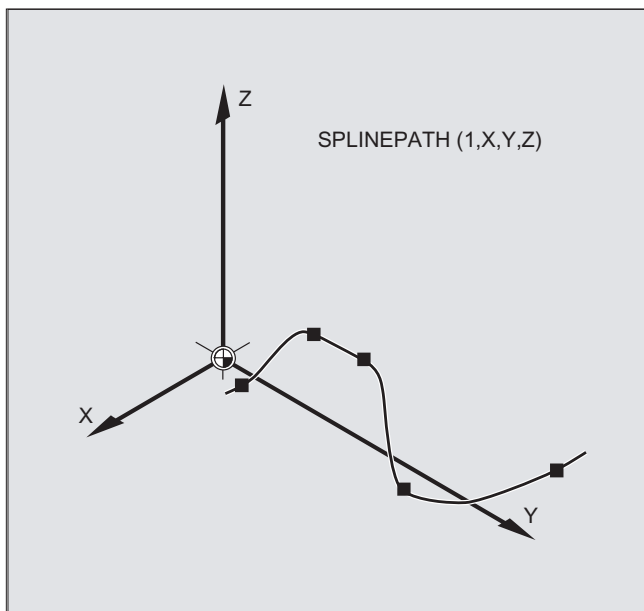
```
SPLINEPATH (n, X, Y, Z, ...)
```

Znaczenie

<code>SPLINEPATH</code>	Polecenie do ustalenia zespołu spline
<code>n</code>	=1 (stała wartość)
<code>X, Y, Z, ...</code>	Identyfikatory osi uczestniczących w tworzeniu konturu, które mają interpolować w zespole spline

Przykład: zespół spline z trzema osiami uczestniczącymi w tworzeniu konturu

Kod programu	Komentarz
N10 G1 X10 Y20 Z30 A40 B50 F350	
N11 SPLINEPATH(1,X,Y,Z)	; Zespół spline
N13 CSPLINE BAUTO EAUTO X20 Y30 Z40 A50 B60	; C-Spline
N14 X30 Y40 Z50 A60 B70	; Punkty oparcia
...	
N100 G1 X... Y...	; Cofnięcie wyboru interpolacji spline

4.4 Kompresja bloków NC (COMPON, COMPCURV, COMPCAD, COMPOF)

Funkcja

Systemy CAD/CAM dają z reguły bloki liniowe, które dotrzymują sparametryzowanej dokładności. W przypadku skomplikowanych konturów prowadzi to do znacznej ilości danych i do ewentualnie krótkich odcinków torów. Te krótkie odcinki ograniczają prędkość wykonywania.

Przez zastosowanie funkcji kompresora następuje przybliżenie do konturu zadanego przez bloki liniowe poprzez użycie bloków wielomianowych. Wynikają z tego następujące zalety:

- Zmniejszenie liczby bloków programu obróbki potrzebnych do opisanie konturu obrabianego przedmiotu
- Stałe przejścia między blokami
- Zwiększenie maksymalnie możliwych prędkości ruchu po torze

Są do dyspozycji następujące funkcje kompresora:

- COMPON

Przejścia między blokami są stałe tylko pod względem **prędkości**, podczas gdy przyspieszenie uczestniczących osi może na przejściach między blokami wykonywać skoki.

- COMPCURV

Przejścia między blokami mają **stałe przyspieszenie**. Przez to jest zagwarantowany gładki przebieg zarówno prędkości, jak i przyspieszenia wszystkich osi na przejściach między blokami.

- COMPCAD

Kompresja wymagająca długiego czasu obliczania i dużo miejsca w pamięci, zoptymalizowana pod względem jakości powierzchni i prędkości. COMPCAD należy stosować tylko wtedy, gdy środków do polepszenia powierzchni nie można z góry użyć z programu CAD/CAM.

Funkcja kompresora ulega zakończeniu przy pomocy COMPOF.

Składnia

COMPON
COMPCURV
COMPCAD
COMPOF

Znaczenie

COMPON:	Polecenie do włączenia funkcji kompresora COMPON. Działanie: Modalnie
COMPCURV:	Polecenie do włączenia funkcji kompresora COMPCURV. Działanie: Modalnie
COMPCAD:	Polecenie do włączenia funkcji kompresora COMPCAD. Działanie: Modalnie
COMPOF:	Polecenie do wyłączenia aktualnie aktywnej funkcji kompresora.

Wskazówka

W celu dodatkowego polepszenia jakości powierzchni można użyć funkcji ścinania narożników G642 i ograniczenia przyspieszenia drugiego stopnia SOFT. Te polecenia należy pisać na początku programu.

Warunki brzegowe

- Kompresja bloków NC jest z reguły przeprowadzana dla bloków liniowych (G1).
- Są kompresowane tylko bloki, które spełniają wymóg prostej składni:
N... G1X... Y... Z... F... ;Komentarz
Wszystkie inne bloki są wykonywane bez zmian (bez kompresji).
- Bloki ruchu z adresami rozszerzonymi, jak C=100 albo A=AC(100) są również kompresowane.
- Wartości pozycji nie muszą być bezpośrednio programowane, lecz mogą być podawane również pośrednio poprzez przyporządkowania parametrów, np. $X=R1 * (R2+R3)$.
- Gdy jest do dyspozycji opcja "transformacja orientacji", wówczas mogą być kompresowane również bloki NC, w których jest zaprogramowana orientacja narzędzia (i ew. również obrót narzędzia) przy pomocy wektorów kierunkowych (patrz "Kompresja orientacji (COMPON, COMPCURV, COMPCAD) [Strona 366]").
- Proces kompresji jest przerywany przez każdą inną instrukcję NC, np. wyprowadzenie funkcji pomocniczej.

Przykłady

Przykład 1: COMPON

Kod programu	Komentarz
N10 COMPON	; Funkcja kompresora COMPON wł.
N11 G1 X0.37 Y2.9 F600	; G1 przed punkt końcowy i posuw.
N12 X16.87 Y-.698	
N13 X16.865 Y-.72	
N14 X16.91 Y-.799	
...	
N1037 COMPOF	; Funkcja kompresora wyłą.
...	

Przykład 2: COMPCAD

Kod programu	Komentarz
G00 X30 Y6 Z40	
G1 F10000 G642	; Funkcja ścinania narożników G642 wł.
SOFT	; Ograniczenie przyspieszenia drugiego stopnia SOFT wł.
COMPCAD	; Funkcja kompresora COMPCAD wł.
STOPFIFO	
N24050 Z32.499	
N24051 X41.365 Z32.500	
N24052 X43.115 Z32.497	
N24053 X43.365 Z32.477	
N24054 X43.556 Z32.449	
N24055 X43.818 Z32.387	
N24056 X44.076 Z32.300	
...	
COMPOF	; Funkcja kompresora wyłą.
G00 Z50	
M30	

Literatura

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Tryb przechodzenia płynnego, Zatrzymanie dokładne, LookAhead (B1), punkt: "Kompresja bloków NC"

4.5 Interpolacja wielomianowa (POLY, POLYPATH, PO, PL)

Funkcja

W przypadku interpolacji wielomianowej (POLY) chodzi właściwie nie o rodzaj interpolacji spline. Jest ona w pierwszym rzędzie pomyślana jako interfejs do programowania zewnętrznie wytwarzanych krzywych spline. Przy tym odcinki spline mogą być programowane bezpośrednio.

Ten rodzaj interpolacji odciąża NC od obliczania współczynników wielomianu. Daje się ona optymalnie stosować wtedy, gdy współczynniki pochodzą bezpośrednio od systemu CAD albo postprocesora.

Składnia

Wielomian 3. stopnia:

POLY PO [X] = (xe, a2, a3) PO [Y] = (ye, b2, b3) PO [Z] = (ze, c2, c3) PL=n

Wielomian 5. stopnia i nowa składnia wielomianu:

POLY X=PO (xe, a2, a3, a4, a5) Y=PO (ye, b2, b3, b4, b5) Z=PO (ze, c2, c3, c4, c5)

PL=n

POLYPATH ("AXES", "VECT")

Wskazówka

Suma zaprogramowanych w jednym bloku współczynników wielomianu i osi nie może przekraczać maksymalnej dozwolonej w bloku liczby osi.

Znaczenie

POLY :	Włączenie interpolacji wielomianowej przy pomocy bloku z POLY.
POLYPATH :	Interpolacja wielomianowa wybierana dla obydwu grup osi AXIS lub VECT
PO[identyfikator osi/zmienna] :	Punkty końcowe i współczynniki wielomianu
X, Y, Z :	Identyfikatory osi
xe, ye, ze :	Podanie pozycji końcowej dla każdorazowej osi; zakres wartości jak miara drogi

a_2, a_3, a_4, a_5 :

Współczynniki a_2, a_3, a_4 , i a_5 są pisane z ich wartościami; zakres wartości jak miara drogi. Każdorazowo ostatni współczynnik można pominąć, gdy ma on wartość zero.

PL :

Długość przedziału parametru, na którym wielomiany są zdefiniowane (zakres definicji funkcji $f(p)$).

Przedział rozpoczyna się zawsze od 0, p może przyjmować wartości od 0 do PL.

Teoretyczny zakres wartości dla PL:
0,0001 ... 99 999,9999

Wskazówka:

Wartość PL obowiązuje dla bloku, w którym się znajduje. Gdy PL nie zaprogramowano, działa PL=1.

Włączenie/wyłączenie interpolacji wielomianowej

Interpolacja wielomianowa jest w programie obróbki włączana poleceniem G POLY.

Polecenie G POLY należy razem z G0, G1, G2, G3, ASPLINE, BSPLINE i CSPLINE do 1. grupy G.

Osie, które są zaprogramowane przez podanie tylko nazwy i punktu końcowego (np. X10), wykonują ruch liniowy. Gdy wszystkie osie bloku NC są tak zaprogramowane, sterowanie zachowuje się tak, jak w przypadku G1.

Interpolacja wielomianowa jest przez zaprogramowanie innego polecenia z 1. grupy G (np. G0, G1) implicity ponownie wyłączana.

Współczynnik wielomianu

Wartość PO (PO [=) lub ...=PO(...) podaje wszystkie współczynniki wielomianu dla osi. Odpowiednio do stopnia wielomianu podaje się wiele wartości rozdzielonych przecinkiem. W ramach jednego bloku są możliwe różne stopnie wielomianów dla różnych osi.

Wywołanie podprogramu POLYPATH

Przy pomocy POLYPATH(...) może zostać udostępniona interpolacja wielomianowa selektywnie dla określonych grup osi:

Tylko osie uczestniczące w tworzeniu konturu i osie dodatkowe: POLYPATH ("AXES")

Tylko osie orientacji:
(przy wykonywaniu ruchu z transformacją orientacji) POLYPATH ("VECT")

Każdorazowo nie udostępnione osie wykonują ruch liniowy.

Standardowo jest udostępniona interpolacja wielomianowa dla obydwu grup osi.

Przez zaprogramowanie bez parametru POLYPATH( ) jest wyłączana interpolacja wielomianowa dla wszystkich osi.

Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 G1 X... Y... Z... F600	
N11 POLY PO[X]=(1,2.5,0.7) PO[Y]=(0.3,1,3.2) PL=1.5	; Interpolacja wielomianowa wł.
N12 PO[X]=(0,2.5,1.7) PO[Y]=(2.3,1.7) PL=3	
...	
N20 M8 H126 ...	
N25 X70 PO[Y]=(9.3,1,7.67) PL=5	; Dane mieszane dla osi
N27 PO[X]=(10,2.5) PO[Y]=(2.3)	; PL nie zaprogramowano; działa PL=1
N30 G1 X... Y... Z.	; Interpolacja wielomianowa wyłą.
...	

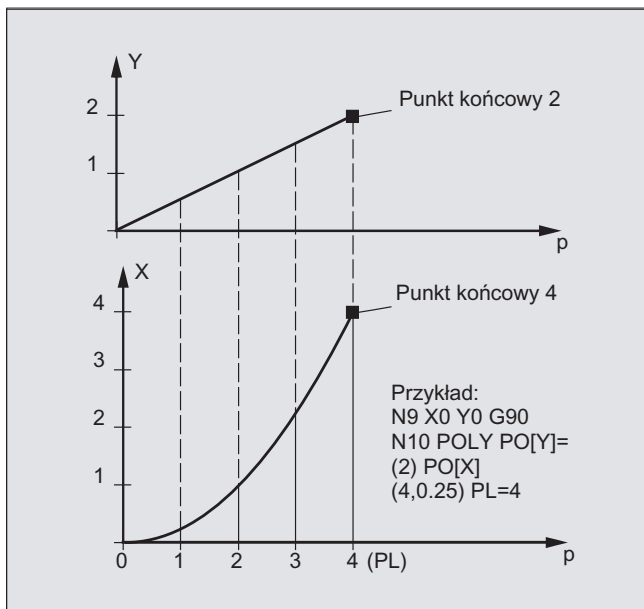
Przykład: Nowa składnia wielomianowa

Dalej obowiązująca składnia wielomianowa	Nowa składnia wielomianowa
PO[identyfikator osi]=(.. , ..)	Identyfikator osi=PO(.. , ..)
PO[PHI]=(.. , ..)	PHI=PO(.. , ..)
PO[PSI]=(.. , ..)	PSI=PO(.. , ..)
PO[THT]=(.. , ..)	THT=PO(.. , ..)
PO[ ]=(.. , ..)	PO(.. , ..)
PO[zmienna]=IC(.. , ..)	zmienna=PO IC(.. , ..)

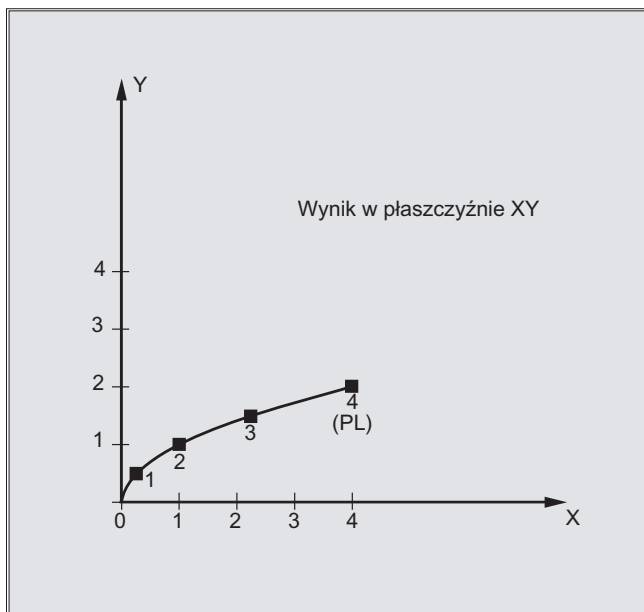
Przykład: Krzywa w płaszczyźnie X/Y**Programowanie**

Kod programu
N9 X0 Y0 G90 F100
N10 POLY PO[Y]=(2) PO[X]=(4,0.25) PL=4

Przebieg krzywych $X(p)$ i $Y(p)$

Przebieg krzywej w płaszczyźnie XY

Opis

Ogólna postać funkcji wielomianowej brzmi:

$$f(p) = a_0 + a_1p + a_2p^2 + \dots + a_np^n$$

gdzie: a_n : współczynniki stałe

p: Parametry

W sterowaniu można programować maksymalnie wielomiany 5. stopnia:

$$f(p) = a_0 + a_1p + a_2p^2 + a_3p^3 + a_4p^4 + a_5p^5$$

Przez wyposaŹanie współczynników w konkretne wartości można tworzyć różne przebiegi krzywych, jak funkcje prostoliniowe, paraboliczne, potęgowe.

Prosta jest tworzona przez $a_2 = a_3 = a_4 = a_5 = 0$:

$$f(p) = a_0 + a_1p$$

Dalej obowiązuje:

a_0 : Pozycja osi na końcu bloku poprzedzającego

$p = PL$

$$a_1 = (x_E - a_0 - a_2p^2 - a_3p^3) / p$$

Jest możliwe programowanie wielomianów, **bez** bez uaktywnienia interpolacji wielomianowej poleceniem G POLY. W tym przypadku nie są interpolowane zaprogramowane wielomiany, lecz następuje ruch liniowy do zaprogramowanych punktów końcowych osi (G1). Dopiero po uaktywnieniu explicite interpolacji wielomianowej w programie obróbki (POLY) ruch dla zaprogramowanych wielomianów jest wykonywany, jak dla wielomianów.

Cecha szczególna: wielomian mianownikowy

Dla osi geometrycznych można przy pomocy PO [] = (...) bez podania nazwy osi zaprogramować również wspólny wielomian mianownikowy, tzn. ruch w osiach geometrycznych jest wykonywany jako iloraz dwóch wielomianów.

W ten sposób dają się dokładnie przedstawiać np. krzywe stożkowe (okrąg, elipsa, parabola, hiperbola).

Przykład:

Kod programu	Komentarz
POLY G90 X10 Y0 F100	; Osie geometryczne wykonują ruch liniowy do pozycji X10, Y0.
PO[X] = (0, -10) PO[Y] = (10) PO[] = (2, 1)	; Osie geometryczne wykonują ruch po ćwierćokręgu do X0, Y10.

Stały współczynnik (a_0) wielomianu mianownikowego jest stale przyjmowany o wielkości 1.
Zaprogramowany punkt końcowy jest niezależny od G90 / G91.

Z zaprogramowanych wartości następuje obliczenie $X(p)$ i $Y(p)$:

$$X(p) = (10 - 10 * p^2) / (1 + p^2)$$

$$Y(p) = 20 * p / (1 + p^2)$$

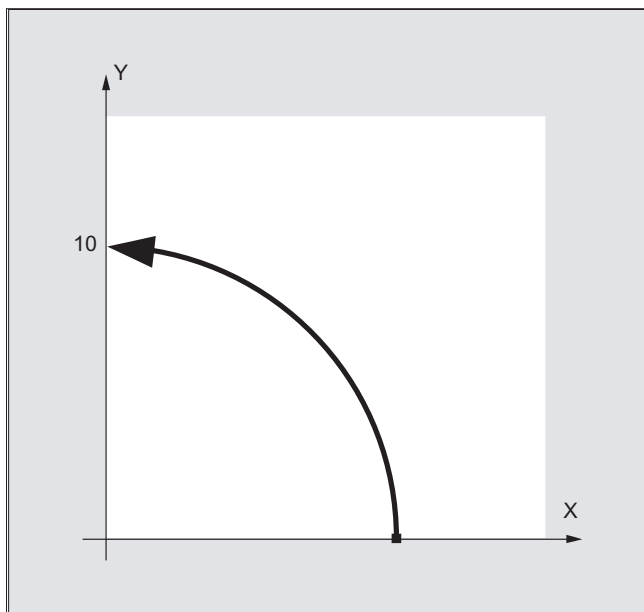
$$\text{gdzie } 0 \leq p \leq 1$$

Z zaprogramowanych punktów początkowych, punktów końcowych, współczynnika a_2 i PL=1 wynikają następujące wartości pośrednie:

$$\text{Licznik (X)} = 10 + 0 * p - 10 * p^2$$

$$\text{Licznik (Y)} = 0 + 20 * p + 0 * p^2$$

$$\text{Mianownik} = 1 + p^2$$

Przy włączonej interpolacji wielomianowej zaprogramowanie wielomianu mianownikowego z miejscami zerowymi w ramach przedziału $[0, PL]$ jest odrzucane z alarmem. Na ruch osi dodatkowych wielomian mianownikowy nie ma wpływu.

Wskazówka

Korekcja promienia narzędzia daje się przy interpolacji wielomianowej włączyć przy pomocy G41, G42 i stosować jak dla interpolacji prostoliniowej albo kołowej.

4.6 Ustawiane odniesienie do toru (SPATH, UPATH)

Funkcja

Podczas interpolacji wielomianowej użytkownik może życzyć sobie dwóch różnych zależności między określającymi prędkość osiami FGROUP i pozostałymi osiami uczestniczącymi w tworzeniu konturu: Te ostatnie powinny być prowadzone albo synchronicznie do drogi po torze S albo synchronicznie do parametru U krzywej osi FGROUP.

Obydwa rodzaje interpolacji ruchu po torze są potrzebne w różnych aplikacjach i mogą być ustawiane/przełączane przez obydwie zawarte w 45. grupie G-Code, modalnie działające polecenia językowe SPATH i UPATH.

Składnia

SPATH
UPATH

Znaczenie

SPATH:	Odniesieniem toru dla osi FGROUP jest długość łuku
UPATH:	Odniesieniem toru dla osi FGROUP jest parametr krzywej

---

Wskazówka

UPATH i SPATH określają również współzależność wielomianu słowa F (FPOLY, FCUB, FLIN) z ruchem po torze.

Warunki brzegowe

Ustawione odniesienie do toru nie ma znaczenia przy:

- przy interpolacji liniowej i kołowej
- w blokach gwintowania
- gdy wszystkie osie uczestniczące w tworzeniu konturu są zawarte w FGROUP.

Przykłady

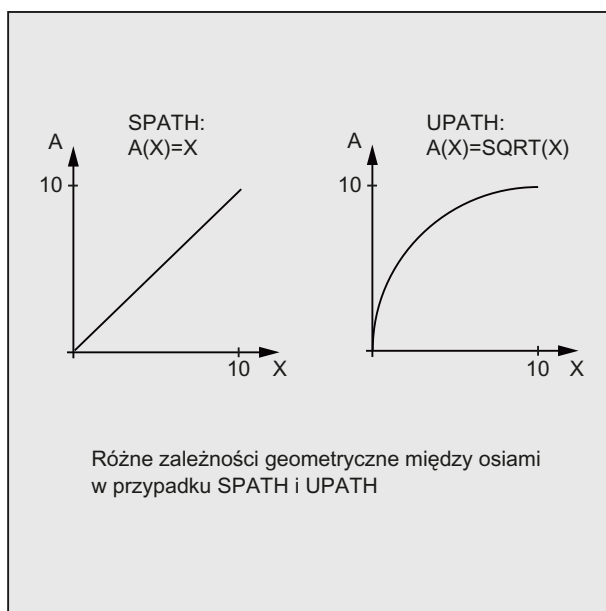
Przykład 1:

W poniższym przykładzie zostaną przy pomocy G643 ścięte naroża kwadratu o długości krawędzi 20 mm. Maksymalne odchylenia od dokładnego konturu są przy tym ustalane przez dane maszynowe MD33100 \$MA_COMPRESS_POS_TOL[...] dla każdej osi.

Kod programu	Komentarz
N10 G1 X... Y... Z... F500	
N20 G643	; Wewnętrzne w bloku ściecie naroża przy pomocy G643
N30 X0 Y0	
N40 X20 Y0	; Długość krawędzi (mm) dla osi
N50 X20 Y20	
N60 X0 Y20	
N70 X0 Y0	
N100 M30	

Przykład 2:

Poniższy przykład ilustruje różnicę między obydwo rodzajami prowadzenia ruchu. Niech w obydwo przypadkach jest aktywne ustawienie domyślne FGROUP(X,Y,Z).

Kod programu
N10 G1 X0 A0 F1000 SPATH
N20 POLY PO[X] = (10,10) A10

lub:

Kod programu
N10 G1 X0 F1000 UPATH
N20 POLY PO[X] = (10,10) A10

W bloku N20 droga S osi FGROUP zależy od kwadratu parametru krzywej U. Dlatego wzdłuż drogi X wynikają różne pozycje osi synchronicznej A, w zależności od tego, czy jest aktywne SPATH czy UPATH.

Dalsze informacje

Podczas interpolacji wielomianowej - niech przez to będzie zawsze rozumiana interpolacja wielomianowa w węższym sensie (POLY), wszystkie rodzaje interpolacji spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE) i interpolacja liniowa z funkcją kompresora (COMPON, COMPCURV) - pozycje wszystkich osi uczestniczących w tworzeniu konturu są zadane przez wielomiany $pi(U)$. Parametr krzywej U porusza się przy tym w ramach bloku NC od 0 do 1, jest więc znormalizowany.

Poprzez polecenie językowe FGROUP można w ramach osi uczestniczących w tworzeniu konturu wybrać te osie, do których ma się odnosić zaprogramowany posuw po torze. Interpolacja ze stałą prędkością na drodze S tych osi oznacza podczas interpolacji wielomianowej jednak z reguły zmienność parametru krzywej U.

Zachowanie się sterowania w przypadku reset i danych maszynowych / danych opcji

Po zresetowaniu działa określony przez MD20150: \$MC_GCODE_RESET_VALUES[44] G-Code (45. grupa G-Code). Aby pozostała kompatybilność z istniejącymi urządzeniami, jest tutaj jako wartość standardowa domyślnie ustawiane SPATH.

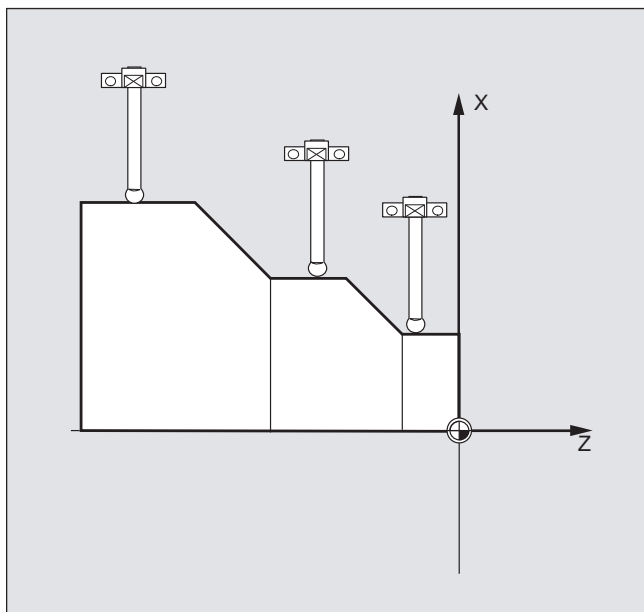
Wartość ustawienia podstawowego dla rodzaju ścięcia jest ustalana przy pomocy MD20150 \$MC_GCODE_RESET_VALUES[9] (10. grupa G-Code).

Osiowa dana maszynowa MD33100 \$MA_COMPRESS_POS_TOL[<n>] ma rozszerzone znaczenie: zawiera tolerancje dla funkcji kompresora i dla ścinania naroży przy pomocy G642.

4.7 Pomiar przy pomocy sondy przełączającej, MEAS, MEAW

Funkcja

Przy pomocy funkcji "pomiar sondą przełączającą" są wykonywane ruchy do pozycji rzeczywistych na obrabianym przedmiocie i przy zboczu przełączenia sondy są mierzone pozycje wszystkich osi zaprogramowanych w bloku pomiarowym i dla każdej osi zapisywane w odpowiedniej komórce pamięci.

Programowanie bloków pomiarowych

Do programowania funkcji są do dyspozycji obydwa następujące polecenia:

- MEAS

Przy pomocy polecenia MEAS jest kasowana pozostała droga między pozycją rzeczywistą i zadaną.

- MEAW

Polecenie MEAW jest stosowane do zadań pomiarowych, przy których w każdym przypadku powinno nastąpić dosunięcie do zaprogramowanej pozycji.

MEAS i MEAW działają pojedynczymi blokami i są programowane razem z instrukcjami ruchu. Posuw i rodzaje interpolacji (G0, G1, ...), tak samo jak liczba osi, muszą przy tym zostać dopasowane do zadania pomiarowego.

Odczyt wyników pomiarów

Wynik pomiaru jest dla osi zmierzonych przy pomocy sondy pomiarowej dostępny pod następującymi zmiennymi:

- \$AA_MM [<OŚ>]

Wyniki pomiaru w układzie współrzędnych maszyny

- \$AA_MW [<OŚ>]

Wyniki pomiaru w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu

Przy odczycie tych zmiennych nie jest wewnętrznie wytwarzane zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.

Wskazówka

Przy pomocy STOPRE musi w programie NC w odpowiednim miejscu zostać zaprogramowane zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego. W przeciwnym przypadku będą czytane nieprawidłowe wartości.

Składnia

MEAS=<TE> G... X... Y... Z...

MEAW=<TE> G... X... Y... Z...

Znaczenie

MEAS	Polecenie: Pomiar z kasowaniem pozostałej drogi Działanie: Pojedynczymi blokami
MEAW	Polecenie: Pomiar bez kasowania pozostałej drogi Działanie: Pojedynczymi blokami
<TE>	Zdarzenie przerzutnikowe do wyzwolenia pomiaru Typ: INT Zakres: -2, -1, 1, 2 wartości: Wskazówka: Istnieją maksymalnie 2 sondy pomiarowe (zależnie od stopnia rozbudowy).

Znaczenie:

- (+)1 Zbocze rosnące od sondy pomiarowej 1
(na wejście pomiarowe 1)
- 1 Zbocze opadające od sondy pomiarowej 1
(na wejście pomiarowe 1)
- (+)2 Zbocze rosnące od sondy pomiarowej 2
(na wejście pomiarowe 2)
- 2 Zbocze opadające od sondy pomiarowej 2
(na wejście pomiarowe 2)

Wskazówka:

Istnieją maksymalnie 2 sondy pomiarowe (zależnie od stopnia rozbudowy).

G... Rodzaj interpolacji, np. G0, G1, G2 lub G3

X... Y... Z... Punkt końcowy we współrzędnych kartezjańskich

Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 MEAS=1 G1 F1000 X100 Y730 Z40	; Blok pomiarowy z sonda pomiarową pierwszego wejścia pomiarowego i interpolacją prostoliniową. Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego jest wytwarzane automatycznie.
...	

Dalsze informacje

Status zlecenia pomiarowego

Jeżeli w programie jest wymagana ewaluacja, czy sonda pomiarowa przełączyła czy nie, można odpytać zmienną stanu \$AC_MEA[n] (n= numer sondy pomiarowej):

Wartość	Znaczenie
0	Zlecenie pomiarowe nie wykonane
1	Zlecenie pomiarowe zakończone pomyślnie (sonda pomiarowa przełączyła)

Wskazówka

Jeżeli sonda pomiarowa jest wychylana w programie, zmienna jest ustawiana na 1. Przy starcie bloku pomiarowego zmienna jest automatycznie ustawiana na stan początkowy.

Odczyt zmierzonej wartości

Są rejestrowane pozycje wszystkich osi uczestniczących w tworzeniu konturu i osi pozycjonowania (maksymalna liczba osi zależnie od konfiguracji sterowania). W przypadku MEAS ruch jest po przełączeniu sondy w sposób zdefiniowany hamowany.

Wskazówka

Gdy w bloku pomiarowym jest zaprogramowana oś GEO, zostaną zapisane wartości pomiarowe dla wszystkich aktualnych osi GEO.

Jeżeli w bloku pomiaru jest zaprogramowana oś uczestnicząca w transformacji, zostaną zapisane wartości pomiarowe wszystkich osi uczestniczących w tej transformacji

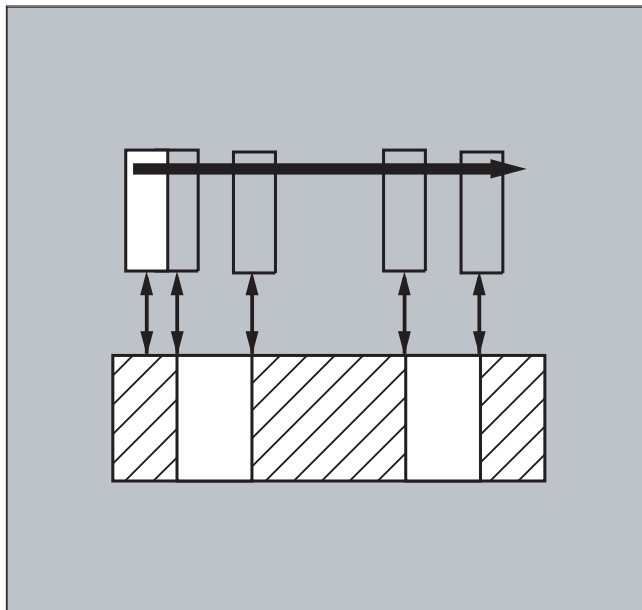
4.8 Rozszerzona funkcja pomiarowa (MEASA, MEAWA, MEAC) (opcja)

Funkcja

Przy pomiarze osiowym można używać wielu sond pomiarowych i wielu systemów pomiarowych.

Przy pomocy polecenia MEASA lub MEAWA jest dla każdorazowo zaprogramowanej osi odczytywanych do czterech wartości na pomiar i zapisywanych w zmiennych systemowych odpowiednio do zdarzenia przerzutnikowego.

Ciągle zlecenia pomiaru mogą być przeprowadzane przy pomocy polecenia MEAC. W tym przypadku wyniki pomiaru są zapisywane w zmiennych FIFO. Również dla MEAC są na pomiar możliwe maksymalnie cztery wartości pomiarowe.

Odczyt wyników pomiarów

Wyniki pomiaru są do dyspozycji pod następującymi zmiennymi:

- \$AA_MM1...4[<oś>]

Wyniki pomiaru w układzie współrzędnych maszyny

- \$AA_MW1...4[<oś>]

Wyniki pomiaru w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu

Składnia

MEASA [<oś>] = (<tryb>, <TE1>, ..., <TE4>)

MEAWA [<oś>] = (<tryb>, <TE1>, ..., <TE4>)

MEAC [<oś>] = (<tryb>, <pamięć pomiarowa>, <TE1>, ..., <TE4>)

Wskazówka

MEASA i MEAWA działają pojedynczymi blokami i można je programować w jednym bloku. Jeżeli natomiast MEASA/MEAWA zostanie zaprogramowane w jednym bloku z MEAS/MEAW, nastąpi komunikat błędu.

Znaczenie

MEASA	Polecenie: Pomiar osiowy z kasowaniem pozostałej drogi Działanie: Pojedynczymi blokami
MEAWA	Polecenie: Pomiar osiowy bez kasowania pozostałej drogi Działanie: Pojedynczymi blokami
MEAC	Polecenie: Pomiar osiowy ciągły bez kasowania pozostałej drogi Działanie: Pojedynczymi blokami
<os>	Nazwa osi kanałowej użytej do pomiaru
<tryb>	Liczba dwucyfrowa do podania trybu pracy (tryb i system pomiaru) Tryb pomiaru (jednostki): 0 Anulowanie zlecenia pomiarowego. 1 Max 4 różne równocześnie uaktywnialne zdarzenia przerzutnikowe. 2 Max 4 kolejno uaktywnialne zdarzenia przerzutnikowe. 3 Max 4 kolejno uaktywnialne zdarzenia przerzutnikowe, ale nie ma nadzoru zdarzenia przerzutnikowego 1 przy STARCIE (alarmy 21700/21703 są ukrywane). Wskazówka: Ten tryb jest przy MEAC niemożliwy. System pomiarowy (dziesiątki): 0 (albo brak informacji) Aktywny system pomiarowy 1 System pomiarowy 1 2 System pomiarowy 2 3 Obydwa systemy pomiarowe
<TE>	Zdarzenie przerzutnikowe do wyzwolenia pomiaru Typ: INT Zakres wartości: -2, -1, 1, 2 Znaczenie: (+)1 Zbocze rosnące od sondy pomiarowej 1 -1 Zbocze opadające od sondy pomiarowej 1 (+)2 Zbocze rosnące od sondy pomiarowej 2 -2 Zbocze opadające od sondy pomiarowej 2
<pamięć pomiarowa>	Numer pamięci FIFO

Przykłady

Przykład 1: Pomiar osiowy z kasowaniem pozostałej drogi 1 (ewaluacja w kolejności czasowej)

a) z 1 systemem pomiarowym

Kod programu	Komentarz
...	
N100 MEASA[X]=(1,1,-1) G01 X100 F100	; Pomiar w trybie 1 z aktywnym systemem pomiarowym. Czekanie na sygnał pomiarowy o zboczu rosnącym/opadającym od sondy pomiarowej 1 na drodze ruchu do X=100.
N110 STOPRE	; Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego
N120 IF \$AC_MEA[1]==FALSE GOTOF ENDE	; Skontrolowanie pomyślnego zakończenia pomiaru.
N130 R10=\$AA_MM1[X]	; Zapisanie wartości pomiarowej należącej do pierwszego zaprogramowanego zdarzenia przerzutnikowego (zbocze rosnące).
N140 R11=\$AA_MM2[X]	; Zapisanie wartości pomiarowej należącej do drugiego zaprogramowanego zdarzenia przerzutnikowego (zbocze opadające).
N150 KONIEC:	

b) z 2 systemami pomiarowymi

Kod programu	Komentarz
...	
N200 MEASA[X]=(31,1,-1) G01 X100 F100	; Pomiar w trybie 1 z obydwojma systemami pomiarowymi. Czekanie na sygnał pomiarowy o zboczu rosnącym/opadającym od sondy pomiarowej 1 na drodze ruchu do X=100.
N210 STOPRE	; Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego
N220 IF \$AC_MEA[1]==FALSE GOTOF ENDE	; Skontrolowanie pomyślnego zakończenia pomiaru.
N230 R10=\$AA_MM1[X]	; Zapisanie wartości pomiarowej systemu pomiarowego 1 przy zboczu rosnącym.
N240 R11=\$AA_MM2[X]	; Zapisanie wartości pomiarowej systemu pomiarowego 2 przy zboczu rosnącym.
N250 R12=\$AA_MM3[X]	; Zapisanie wartości pomiarowej systemu pomiarowego 1 przy zboczu opadającym.
N260 R13=\$AA_MM4[X]	; Zapisanie wartości pomiarowej systemu pomiarowego 2 przy zboczu opadającym.
N270 KONIEC:	

Przykład 2: Pomiar osiowy z kasowaniem pozostałej drogi w trybie 2 (ewaluacja w kolejności zaprogramowanej)

Kod programu	Komentarz
...	
N100 MEASA[X]=(2,1,-1,2,-2) G01 X100 F100	; Pomiar w trybie 2 z aktywnym systemem pomiarowym. Czekanie na sygnał pomiarowy w kolejności zboczne rosnące od sondy pomiarowej 1, zboczne opadające sonda 1, zboczne rosnące od sondy 2, zboczne opadające sonda 2 na drodze ruchu do X = 100.
N110 STOPRE	; Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego
N120 IF \$AC_MEA[1]==FALSE GOTOF MESSTASTER2	; Skontrolowanie pomyślnego pomiaru sonda pomiarową 1.
N130 R10=\$AA_MM1[X]	; Zapisanie wartości pomiarowej należącej do pierwszego zaprogramowanego zdarzenia przerzutnikowego (zboczne rosnące sonda pomiarowa 1).
N140 R11=\$AA_MM2[X]	; Zapisanie wartości pomiarowej należącej do drugiego zaprogramowanego zdarzenia przerzutnikowego (zboczne rosnące sonda pomiarowa 1)
N150 SONDA_POMIAROWA2:	
N160 IF \$AC_MEA[2]==FALSE GOTOF KONIEC	; Skontrolowanie pomyślnego pomiaru sonda pomiarową 2.
N170 R12=\$AA_MM3[X]	; Zapisanie wartości pomiarowej należącej do trzeciego zaprogramowanego zdarzenia przerzutnikowego (zboczne rosnące sonda pomiarowa 2).
N180 R13=\$AA_MM4[X]	; Zapisanie wartości pomiarowej należącej do czwartego zaprogramowanego zdarzenia przerzutnikowego (zboczne rosnące sonda pomiarowa 2).
N190 KONIEC:	

Przykład 3: Pomiar osiowy ciągły w trybie 1 (ewaluacja w kolejności czasowej)**a) Pomiar do 100 wartości**

Kod programu	Komentarz
...	
N110 DEF REAL WARTOŚĆ_POMIAROWA[100]	
N120 DEF INT petla=0	
N130 MEAC[X]=(1,1,-1) G01 X1000 F100	; Pomiar w trybie 1 z aktywnym systemem pomiarowym, zapisanie wartości pomiarowych pod \$AC_FIFO1, czekanie na sygnał pomiarowy o zboczu opadającym od sondy pomiarowej 1 na drodze ruchu do X=1000.
N135 STOPRE	
N140 MEAC[X]=(0)	; Przerwanie pomiaru po osiągnięciu pozycji osi.
N150 R1=\$AC_FIFO1[4]	; Zapisanie liczby zebranych wartości pomiarowych w parametrze R1.
N160 FOR petla=0 TO R1-1	
N170 WARTOSC_POMIAROWA[petla] = \$AC_FIFO1[0]	; Odczytanie i zapisanie wartości pomiarowych z \$AC_FIFO1.
N180 ENDFOR	

b) Pomiar z kasowaniem pozostałej drogi po 10 wartościach pomiarowych

Kod programu	Komentarz
...	
N10 WHEN \$AC_FIFO1[4] >=10 DO MEAC[x] = (0) DELDTG(x)	; Skasowanie pozostałej drogi
N20 MEAC[x] = (1,1,1,-1) G01 X100 F500	
N30 MEAC[X] = (0)	
N40 R1=\$AC_FIFO1[4]	; Liczba wartości pomiarowych.
...	

Dalsze informacje

Zlecenie pomiarowe

Zaprogramowanie zlecenia pomiarowego może nastąpić w programie obróbki albo z akcji synchronicznej (patrz rozdział "Akcje synchroniczne ruchu"). Na oś może przy tym w jednej i tej samej chwili być aktywne tylko jedno zlecenie pomiarowe.

Wskazówka

Posuw należy dopasować do każdorazowego zadania pomiarowego.

W przypadku MEASA i MEAWA prawidłowe wyniki mogą zostać zagwarantowane tylko w przypadku posuwów, przy których wpływa nie więcej, niż jedno takie samo i nie więcej niż 4 różne zdarzenia przerzutnikowe na takt regulacji położenia.

Przy pomiarze ciągłym przy pomocy MEAC stosunek między taktem interpolacji i taktem regulacji położenia nie może być większy niż 8 : 1.

Zdarzenie przerzutnikowe

Zdarzenie przerzutnikowe składa się z numeru sondy pomiarowej i kryterium wyzwalania (zbocze rosnące albo malejące) sygnału pomiarowego.

Dla każdego pomiaru można przetwarzać każdorazowo do 4 zdarzeń przerzutnikowych uaktywnionej sondy pomiarowej, a więc do dwóch sond pomiarowych po dwa zbocza pomiarowe. Kolejność przetwarzania jak też maksymalna liczba zdarzeń przerzutnikowych, są przy tym zależne od wybranego trybu.

Wskazówka

Dla trybu pomiaru 1 obowiązuje: Takie samo zdarzenie przerzutnikowe wolno tylko jeden raz zaprogramować w zleceniu pomiarowym!

Tryb pracy

Przy pomocy pierwszej cyfry (dziesiątki) trybu pracy jest wybierany żądany system pomiarowy. Gdy jest tylko jeden system pomiarowy, a został jednak zaprogramowany, drugi, zostaje automatycznie zastosowany system istniejący.

Przy pomocy drugiej cyfry (jednostki) jest wybierany żądany tryb pomiaru. Przez to proces pomiaru jest dopasowywany do możliwości każdorazowego sterowania:

- **Tryb 1**

Ewaluacja zdarzeń przerzutnikowych następuje w czasowej kolejności ich wystąpienia. W tym trybie przy zastosowaniu sześćoosiowych zespołów konstrukcyjnych możliwe jest zaprogramowanie tylko jednego zdarzenia przerzutnikowego wzgl. przy podaniu wielu zdarzeń przerzutnikowych następuje automatyczne przejście na tryb 2 (bez komunikatu).

- **Tryb 2**

Ewaluacja zdarzeń przerzutnikowych następuje w kolejności zaprogramowanej.

- **Tryb 3**

Ewaluacja zdarzeń przerzutnikowych następuje w kolejności zaprogramowanej, ale nie ma nadzoru zdarzenia przerzutnikowego 1 przy STARCIE.

Wskazówka

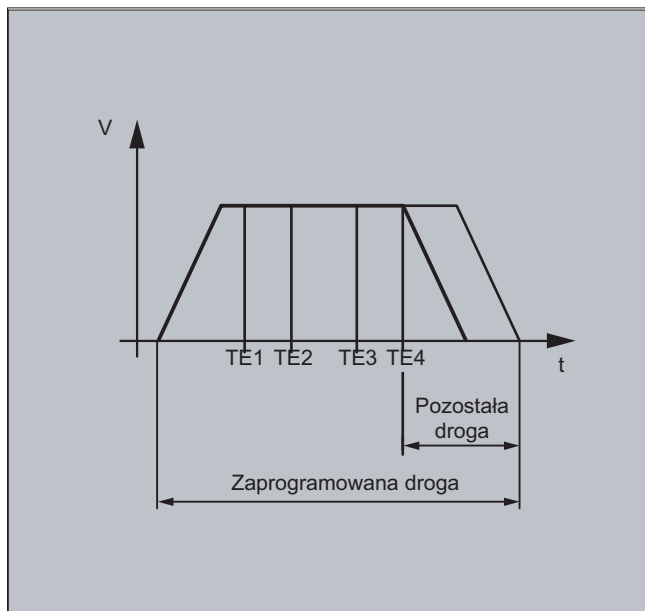
Przy zastosowaniu 2 systemów pomiarowych dają się zaprogramować tylko dwa zdarzenia przerzutnikowe.

Pomiar z i bez kasowania pozostałej drogi

Przy zaprogramowaniu MEASA kasowanie pozostałej drogi jest przeprowadzane dopiero po zarejestrowaniu wszystkich wymaganych wartości pomiarowych.

Dla specjalnych zadań pomiarowych, w przypadku których w każdym przypadku ma zostać dokonane dosunięcie do zaprogramowanej pozycji, stosuje się MEAWA.

Wskazówka

MEASA nie daje się programować w akcjach synchronicznych. Zastępczo można zaprogramować MEAWA plus skasowanie pozostałej drogi jako akcja synchroniczna.

Jeżeli zlecenie pomiaru jest uruchamiane przy pomocy MEAWA z akcji synchronicznych, wartości pomiarowe są dostępne tylko w układzie współrzędnych maszyny.

Wyniki pomiaru dla MEASA, MEAWA

Wyniki pomiaru są do dyspozycji pod następującymi zmiennymi systemowymi:

- W układzie współrzędnych maszyny:

\$AA_MM1 [<os>]	Wartość pomiarowa zaprogramowanego systemu pomiarowego przy zdarzeniu przerzutnikowym 1
-----------------	---

...

...

\$AA_MM4 [<os>]	Wartość pomiarowa zaprogramowanego systemu pomiarowego przy zdarzeniu przerzutnikowym 4
-----------------	---

- W układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu:

\$AA_WM1 [<os>]	Wartość pomiarowa zaprogramowanego systemu pomiarowego przy zdarzeniu przerzutnikowym 1
-----------------	---

...

...

\$AA_WM4 [<os>]	Wartość pomiarowa zaprogramowanego systemu pomiarowego przy zdarzeniu przerzutnikowym 4
-----------------	---

Wskazówka

Przy odczycie tych zmiennych nie jest wewnętrznie wytwarzane zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego. Przy pomocy STOPRE musi w odpowiednim miejscu zostać zaprogramowane zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego. W przeciwnym przypadku będą wczytywane nieprawidłowe wartości.

Osie geometryczne / transformacje

Jeżeli ma zostać uruchomiony pomiar osiowy dla osi geometrycznej, to samo zlecenie pomiaru musi zostać explicite zaprogramowane dla wszystkich pozostałych osi geometrycznych. To samo dotyczy osi, które uczestniczą w transformacji.

Przykład:

```
N10 MEASA [Z] = (1, 1) MEASA [Y] = (1, 1) MEASA [X] = (1, 1) G0 Z100
```

lub

```
N10 MEASA [Z] = (1, 1) POS [Z] = 100
```

Zlecenie pomiarowe z 2 systemami pomiarowymi

Jeżeli jest przeprowadzane zlecenie pomiaru z dwoma systemami pomiarowymi, każde z obydwu możliwych zdarzeń przerzutnikowych jest rejestrowane przez obydwa systemy każdej osi. Zajętość zarezerwowanych zmiennych jest przez to zadana:

\$AA_MM1 [<os>]	wzgl.	\$AA_MW1 [<os>]	Wartość pomiarowa od systemu pomiarowego 1 przy zdarzeniu przerzutnikowym 1
\$AA_MM2 [<os>]	wzgl.	\$AA_MW2 [<os>]	Wartość pomiarowa od systemu pomiarowego 2 przy zdarzeniu przerzutnikowym 1
\$AA_MM3 [<os>]	wzgl.	\$AA_MW3 [<os>]	Wartość pomiarowa od systemu pomiarowego 1 przy zdarzeniu przerzutnikowym 2
\$AA_MM4 [<os>]	wzgl.	\$AA_MW4 [<os>]	Wartość pomiarowa od systemu pomiarowego 2 przy zdarzeniu przerzutnikowym 2

Status sondy pomiarowej

Status sondy pomiarowej jest do dyspozycji pod następującymi zmiennymi systemowymi:

\$A_PROBE[<n>]

<n>=sonda pomiarowa

Wartość	Znaczenie
1	Sonda pomiarowa wychylona
0	Sonda pomiarowa nie wychylona

Status zlecenia pomiarowego w przypadku MEASA, MEAWA

Jeżeli w programie jest wymagana ewaluacja, wówczas można dokonać odpytania na status zlecenia pomiarowego przez \$AC_MEA[<n>], gdzie n = numer sondy pomiarowej. Gdy tylko wszystkie zaprogramowane w bloku wydarzenia przełączające czujników pomiarowych <n> nastąpiły, zmienna ta daje wartość 1. W przeciwnym przypadku wartość wynosi 0.

Wskazówka

Jeżeli pomiar jest uruchamiany z akcji synchronicznych, \$AC_MEA nie jest już aktualizowane. W tym przypadku należy odpytać na nowe sygnały statusu PLC DB31, ... DBX62.3 wzgl. równoważnościową zmienną \$AA_MEAACT[<os>].

Znaczenie:

\$AA_MEAACT==1: pomiar aktywny

\$AA_MEAACT==0: pomiar nie aktywny

Pomiar ciągły (MEAC)

Wartości pomiarowe są w przypadku MEAC w układzie współrzędnych maszyny i są zapisywane w podanej pamięci FIFO[n]. Jeżeli dla pomiarów są zaprojektowane dwie sondy pomiarowe, wartości pomiarowe drugiej sondy są zapisywane oddzielnie w zaprojektowanej w tym celu (ustawianej przez MD) pamięci FIFO[n+1].

Pamięć FIFO jest pamięcią obiegową, do której wartości pomiarowe są wpisywane na zasadzie obiegu w zmiennych \$AC_FIFO, patrz rozdział "Akcje synchroniczne ruchu".

Wskazówka

Treść pamięci FIFO może być odczytana tylko jeden raz. W celu wielokrotnego użycia danych pomiarowych muszą one być poddane zapisaniu pośredniemu w danych użytkownika.

Gdy liczba wartości pomiarowych przekracza liczbę maksymalną ustaloną w danej maszynowej dla pamięci FIFO, wówczas pomiar ulega automatycznemu zakończeniu.

Pomiar bez końca daje się zrealizować przez cykliczny odczyt wartości pomiarowych. Odczyt musi przy tym następować co najmniej z taką samą częstotliwością co wpływ nowych wartości pomiarowych.

Rozpoznane błędne zaprogramowania

Następujące błędne zaprogramowania są rozpoznawane i wyświetlane jako błąd:

- MEASA/MEAWA zaprogramowano w jednym bloku razem z MEAS/MEAW

Przykład:

```
N01 MEAS=1 MEASA[X]=(1,1) G01 F100 POS[X]=100
```

- MEASA/MEAWA z liczbą parametrów <2 albo >5

Przykład:

```
N01 MEAWA[X]=(1) G01 F100 POS[X]=100
```

- MEASA/MEAWA ze zdarzeniem przerzutnikowym nierównym 1/ -1/ 2/ -2

Przykład:

```
N01 MEASA[B]=(1,1,3) B100
```

- MEASA/MEAWA z nieprawidłowym trybem

Przykład:

```
N01 MEAWA[B]=(4,1) B100
```

- MEASA/MEAWA z podwójnie zaprogramowanym zdarzeniem przerzutnikowym

Przykład:

```
N01 MEASA[B]=(1,1,-1,2,-1) B100
```

- MEASA/MEAWA i brakująca oś GEO

Przykład:

```
N01 MEASA[X]=(1,1) MEASA[Y]=(1,1) G01 X50 Y50 Z50 F100 ; oś GEO X/Y/  
Z
```

- Niejednolite zlecenie pomiarowe w przypadku osi geometrycznych

Przykład:

```
N01 MEASA[X]=(1,1) MEASA[Y]=(1,1) MEASA[Z]=(1,1,2) G01 X50 Y50 Z50  
F100
```

4.9 Funkcje specjalne dla użytkownika OEM (OMA1 ... OMA5, OEMIPO1, OEMIPO2, G810 ... G829)

Adresy OEM

Znaczenie adresów OEM określa użytkownik OEM. Działanie jest określane przez cykle kompilacji. 5 adresów OEM jest zarezerwowanych (OMA1 ... OMA5). Identyfikatory adresów można ustawiać. Adresy OEM są dopuszczalne w każdym bloku.

Zarezerwowane wywołania funkcji G

Dla użytkownika OEM są zarezerwowane następujące wywołania funkcji G:

- OEMIPO1, OEMIPO2 (z grupy funkcji G 1)
- G810 ... G819 (grupa funkcji G 31)
- G820 ... G829 (grupa funkcji G 32)

Działanie jest określane przez cykle kompilacji.

Funkcje i podprogramy

Dodatkowo użytkownicy OEM mogą również tworzyć predefiniowane funkcje i podprogramy z przekazaniem parametrów.

Wskazówka

Symulacja obrabianego przedmiotu

Do w. opr. 4.4 nie są w symulacji obrabianego przedmiotu obsługiwane żadne cykle, a od w. opr. 4.4 tylko niektóre cykle kompilacyjne (CC).

Polecenia językowe w programie obróbki nie obsługiwanych cykli kompilacyjnych (OMA1 ... OMA5, OEMIPO1/2, G810 ... G829, własne procedury i funkcje) prowadzą do braku indywidualnego ich traktowania oraz do komunikatu alarmowego i do anulowania symulacji.

Rozwiązanie: Należy indywidualnie traktować specyficzne dla CC elementy językowe w programie obróbki (odpytanie \$P_SIM).

Przykład:

```
N1 G01 X200 F500
IF (1== $P_SIM)
N5 X300 ;podczas symulacji CC nie aktywne
ELSE
N5 X300 OMA1=10
ENDIF
```

4.10 Zmniejszenie posuwu ze zwłoką na narożach (FENDNORM, G62, G621)

Funkcja

Przy automatycznej zwłoce na narożach posuw jest zmniejszany (kształt dzwona) na krótko przed odnośnym narożem. Poza tym mające znaczenie dla obróbki zachowanie się narzędzia może być parametryzowane przez dane ustawcze. Są to:

- Początek i koniec zmniejszenia posuwu
- Korektor, z którym posuw jest zmniejszany
- Rozpoznanie znaczącego naroża

Jako znaczące naroża są uwzględniane te naroża, których kąt wewnętrzny jest mniejszy niż naroże sparametryzowane przez daną ustawczą.

Przy pomocy wartości domyślnej FENDNORM funkcja automatycznego korektora na narożach jest wyłączana.

Literatura:

/FBFA/ Opis działania Dialekty ISO

Składnia

FENDNORM

G62 G41

G621

Znaczenie

FENDNORM   Automatyczna zwłoka na narożach wyl.

G62   Zwłoka w narożach wewnętrznych przy aktywnej korekcji promienia narzędzia

G621   Zwłoka na wszystkich narożach przy aktywnej korekcji promienia narzędzia

G62 działa tylko na narożach wewnętrznych z

- aktywną korekcją promienia narzędzia G41, G42 i
- aktywnym przechodzeniu płynnym G64, G641

Ruch do odpowiedniego naroża następuje ze zmniejszonym posuwem, który wynika z:

$F * (\text{korektor do redukcji posuwu}) * \text{korektor posuwu}$

Maksymalnie możliwe obniżenie posuwu jest uzyskiwane dokładnie wtedy, gdy narzędzie, w odniesieniu do toru punktu środkowego, ma dokonać zmiany kierunku na odnośnym narożu.

G621 działa analogicznie do G62 na każdym narożu, osi ustalonych przez FGROUP.

4.11 Programowane kryterium końca ruchu (FINEA, COARSEA, IPOENDA, IPOBRKA, ADISPOSA)

Funkcja

Podobnie do kryterium zmiany bloku przy interpolacji ruchu po torze (G601, G602 i G603), kryterium końca ruchu przy interpolacji pojedynczej osi może zostać zaprogramowane w programie obróbki wzgl. w akcjach synchronicznych dla osi rozkazowych/PLC.

Zależnie od tego, które kryterium końca ruchu jest ustawione, bloki programu obróbki wzgl. bloki cyklu technologicznego ulegają w różny sposób szybkiemu zakończeniu. To samo obowiązuje dla PLC przez FC15/16/18.

Składnia

```

FINEA [<os>]
COARSEA [<os>]
IPOENDA [<os>]
IPOBRKA (<os> [, <chwila>])
ADISPOSA (<os> [, <tryb>, <wielkość okna>])
    
```

Znaczenie

FINEA:	Kryterium końca ruchu: "Zatrzymanie dokładne dokładne"
	Działanie: Modalnie
COARSEA:	Kryterium końca ruchu: "Zatrzymanie dokładne zgrubnie"
	Działanie: Modalnie
IPOENDA:	Kryterium końca ruchu: "Interpolator-Stop"
	Działanie: Modalnie
IPOBRKA:	Kryterium zmiany bloku: Charakterystyka hamowania
	Działanie: Modalnie
ADISPOSA:	Okno tolerancji dla kryterium końca ruchu
	Działanie: Modalnie
<os>:	Nazwa osi kanału (X, Y, ...)
<chwila>:	Chwila zmiany bloku, odniesiona do charakterystyki hamowania w %:
	<ul style="list-style-type: none"> • 100% = początek charakterystyki hamowania • 0% = koniec charakterystyki hamowania, równoznaczny z IPOENDA
	Typ: REAL

4.11 Programowane kryterium końca ruchu (FINEA, COARSEA, IPOENDA, IPOBRKA, ADISPOSA)

<tryb>:	Odniesienie okna tolerancji
	Zakres wartości:
	0 Okno tolerancji nie aktywne
	1 Okno tolerancji odnośnie pozycji zadanej
	2 Okno tolerancji odnośnie pozycji rzeczywistej
	Typ: INT
<wielkość okna>:	Wielkość okna tolerancji
	Typ: REAL

Przykłady

Przykład 1: Kryterium końca ruchu: "Interpolator-Stopp"

Kod programu
; Wykonaj ruch w osi pozycjonowania X na 100, prędkość 200 m/min, przyspieszenie 90%, ; Kryterium końca ruchu: Interpolator-Stopp N110 G01 POS[X]=100 FA[X]=200 ACC[X]=90 IPOENDA[X] ; Akcja synchroniczna: ; ZAWSZE GDY: jest ustawione wejście 1 ; WÓWCZAS Wykonaj ruch w osi pozycjonowania X na 50, prędkość 200 m/min, przyspieszenie 140%, ; Kryterium końca ruchu: Zatrzymanie interpolatora N120 EVERY \$A_IN[1] DO POS[X]=50 FA[X]=200 ACC[X]=140 IPOENDA[X]

Przykład 2: Kryterium zmiany bloku: "Charakterystyka hamowania"

Kod programu	Komentarz
	; Ustawienie domyślne działa
N40 POS[X]=100	; Pozycjonowanie w X na pozycję 100 ; Kryterium zmiany bloku: zatrzymanie dokładne dokładnie
N20 IPOBRKA(X,100)	; Kryterium zmiany bloku: "Charakterystyka hamowania", ; 100% = początek charakterystyki hamowania
N30 POS[X]=200	; Zmiana bloku następuje, gdy tylko oś X zaczyna hamować
N40 POS[X]=250	; Oś X nie hamuje na pozycji 200, lecz wykonuje nadal ruch ; dalej na pozycję 250. ; Gdy tylko oś rozpocznie hamowanie, następuje zmiana bloku
N50 POS[X]=0	; Oś X hamuje i wykonuje ruch z powrotem do pozycji 0 ; Zmiana bloku następuje na pozycji 0 i "zatrzymaniu dokładnym dokładnie"
N60 X10 F100	; Oś X wykonuje ruch do pozycji 10, jako oś uczestnicząca w tworzeniu konturu

Dalsze informacje

Zmienna systemowa dla kryterium końca ruchu

Działające kryterium końca ruchu można odczytać z zmiennej systemowej \$AA_MOTEND.

Literatura: /LIS2s/ Podręcznik lista, podręcznik 2

Kryterium zmiany bloku: "Charakterystyka hamowania" (IPOBRKA)

Jeżeli przy uaktywnieniu kryterium zmiany bloku "charakterystyka hamowania" jest dla opcji: czas zmiany bloku zaprogramowana wartość, działa ona dla następnego ruchu pozycjonowania i zostanie synchronicznie z przebiegiem głównym zapisana w danej ustawczej. Jeżeli nie podano wartości czasu zmiany bloku, działa aktualna wartość danej ustawczej.

SD43600 \$SA_IPOBRAKE_BLOCK_EXCHANGE

Z następnym zaprogramowaniem osiowego kryterium końca ruchu (FINEA, COARSEA, IPOENDA) następuje wyłączenie aktywności IPOBRKA dla odpowiedniej osi.

Kryterium zmiany bloku: "okno tolerancji" (ADISPOSA)

Przy pomocy ADISPOSA można, jako dodatkowe kryterium zmiany bloku, zdefiniować okno tolerancji wokół punktu końcowego bloku (do wyboru pozycja rzeczywista albo zadana). Dla zmiany bloku muszą być wówczas spełnione obydwa warunki:

- Kryterium zmiany bloku: "Charakterystyka hamowania"
- Kryterium zmiany bloku: "Okno tolerancji"

Literatura

Dalsze informacje dot. kryterium zmiany bloku osi pozycjonowania patrz:

- Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Osie pozycjonowania (P2)
- Podręcznik programowania Podstawy; punkt "Regulacja posuwu"

4.12 Programowany zestaw parametrów serwo (SCPARA)

Funkcja

Przy pomocy SCPARA można zaprogramować zestaw parametrów (składający się z danych maszynowych) w programie obróbki i w akcjach synchronicznych (dotychczas tylko przez PLC).

DB3n DBB9 Bit3

Aby nie dochodziło do konfliktów między PLC i NC, jest definiowany kolejny bit na interfejsie PLC → NCK:

DB3n DBB9 Bit3 "zadanie zestawu parametrów zablokowane przez SCPARA".

Przy zablokowanym zadaniu zestawu parametrów dla SCPARA nie dochodzi do komunikatu błędu, gdy jest ono jednak zaprogramowane.

Składnia

SCPARA [<os>] = <wartość>

Znaczenie

SCPARA	Ustalenie zestawu parametrów
<os>	Nazwa osi kanałowej (X, Y, ...)
<wartość>	Żądany zestaw parametrów (1 ≤ wartość ≤ 6)

Wskazówka

Aktualny zestaw parametrów może zostać odczytany przy pomocy zmiennej systemowej \$AA_SCPAR [<os>].

W przypadku G33, G331 lub G332 najbardziej nadający się zestaw parametrów jest wybierany przez sterowanie.

W przypadku, gdy **zestaw parametrów serwo** ma zostać **zmieniony** zarówno w programie obróbki wzgl. w akcji synchronicznej jak też w PLC, musi zostać rozszerzony program użytkownika PLC.

Literatura:

/FB1/ Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Posuwy (V1),
punkt "Sterowanie posuwem".

Przykład

Kod programu	Komentarz
...	
N110 SCPARA[X] = 3	; 3. zestaw parametrów jest wybierany dla osi X.
...	

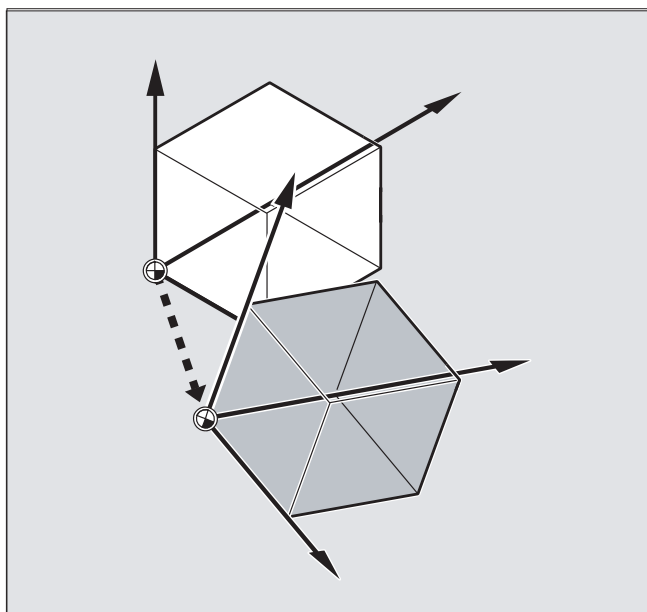

Transformacje współrzędnych (FRAME)

5.1 Transformacja współrzędnych przez zmienną frame

Funkcja

Oprócz możliwości programowania już opisanych w podręczniku programowania "Podstawy", można ustalać układy współrzędnych również przy pomocy predefiniowanych zmiennych frame.

Są zdefiniowane następujące układy współrzędnych:

MKS: Układ współrzędnych maszyny

BKS: Bazowy układ współrzędnych

BNS: Układ współrzędnych bazowego przesunięcia punktu zerowego

ENS: Układ współrzędnych ustawianego przesunięcia punktu zerowego

WKS: Układ współrzędnych obrabianego przedmiotu

Co to jest predefiniowana zmienna frame?

Domyślnie zdefiniowane zmienne frame są to słowa kluczowe, które są już ustalone w języku sterowania razem z ich odpowiednim działaniem i mogą być przetwarzane w programie NC.

Możliwe zmienne frame:

- Frame bazowy (przesunięcie bazowe)
- Frame ustawiany:
- Frame programowany

Odczyt przyporządkowań wartości i wartości rzeczywistych

Zależność zmienna frame/frame

Transformację współrzędnych można uaktywnić przez przyporządkowanie wartości frame do zmiennej frame.

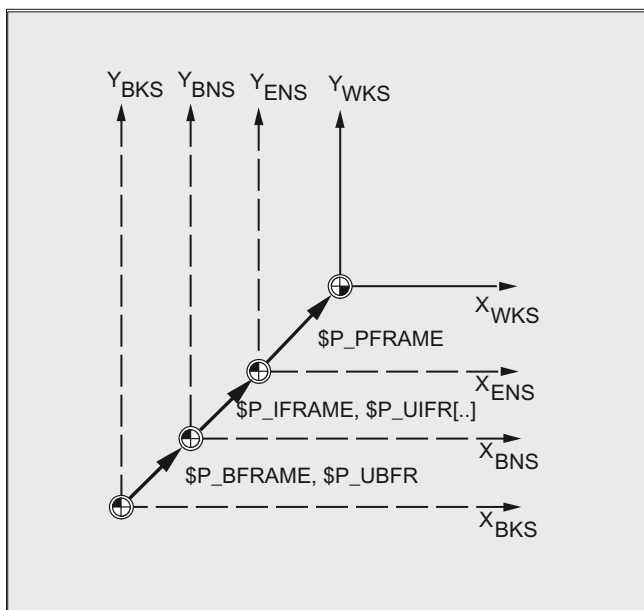
Przykład: $\$P\_PFRAME = CTRANS(X, 10)$

Zmienna frame:

$\$P\_PFRAME$ oznacza: aktualny programowany frame.

Frame:

$CTRANS(X, 10)$ oznacza: programowane przesunięcie punktu zerowego osi X o 10 mm.

Odczyt wartości rzeczywistych

Poprzez predefiniowane zmienne w programie obróbki mogą być odczytywane aktualne wartości rzeczywiste układów współrzędnych:

$\$AA\_IM[oś]$: odczyt wartości rzeczywistej w MKS

$\$AA\_IB[oś]$: odczyt wartości rzeczywistej w BKS

$\$AA\_IBN[oś]$: odczyt wartości rzeczywistej w BNS

$\$AA\_IEN[oś]$: odczyt wartości rzeczywistej w ENS

$\$AA\_IW[oś]$: odczyt wartości rzeczywistej w WKS

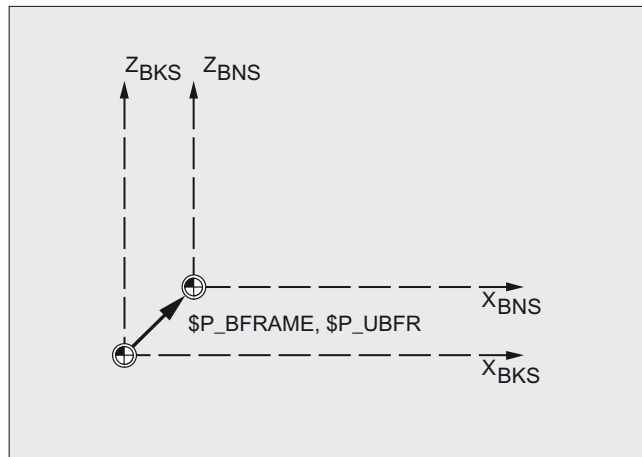
5.1.1 Predefiniowana zmienna frame (\$P_BFRAME, \$P_IFRAME, \$P_PFRAME, \$P_ACTFRAME)

\$P_BFRAME

Aktualna zmienna frame bazowego, która tworzy odniesienie między bazowym układem współrzędnych (BKS) i układem współrzędnych bazowego przesunięcia punktu zerowego (BNS).

Jeżeli frame bazowy opisany przez \$P_UBFR ma natychmiast działać w programie, musi albo

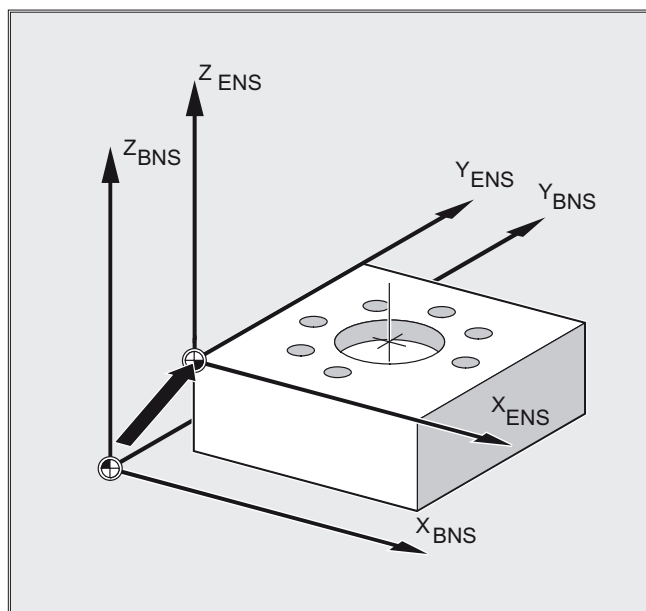
- nastąpić zaprogramowanie G500, G54...G599 albo
- \$P_BFRAME zostać opisana przez \$ \$P_UBFR .

\$P_IFRAME

Aktualna, ustawiana zmienna frame, która tworzy odniesienie między układem współrzędnych bazowego przesunięcia punktu zerowego (BNS) i układem ustawianego przesunięcia punktu zerowego (ENS).

- \$P_IFRAME odpowiada \$P_UIFR[\$P_IFRNUM]
- \$P_IFRAME zawiera po zaprogramowaniu np. G54 zdefiniowane przez G54 przesunięcie, obrót, skalowanie i lustrzane odbicie.

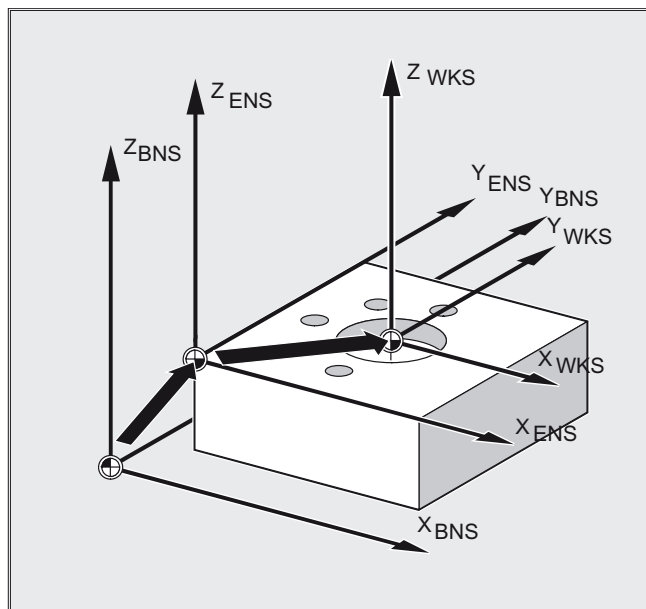

\$P_PFRAME

Aktualna, programowana zmienna frame, która tworzy odniesienie między układem ustawianego przesunięcia punktu zerowego (ENS) i układem współrzędnych obrabianego przedmiotu (WKS).

\$P_PFRAME zawiera wynikający frame, który wynika

- **z zaprogramowania** TRANS/ATRANS, ROT/AROT, SCALE/ASCALE, MIRROR/AMIRROR wzgl.
- **z przyporządkowania** CTRANS, CROT, CMIRROR, CSCALE do FRAME programowanego

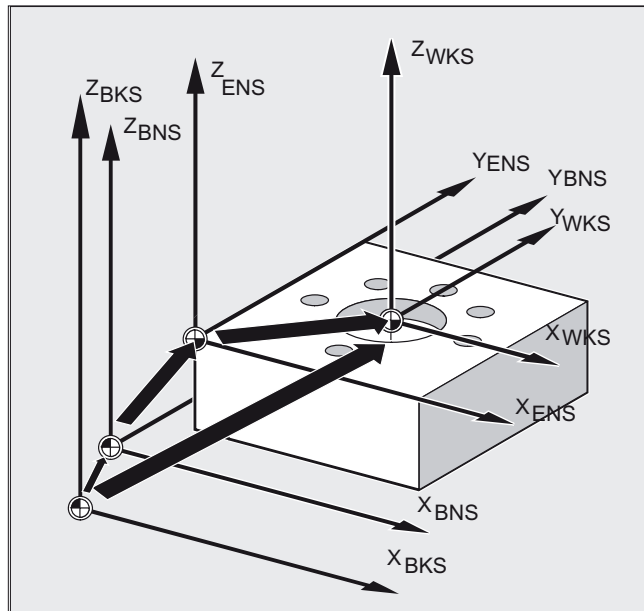
\$P_ACTFRAME

Aktualny, wynikający frame całkowity, który poprzez powiązanie wynika z

- aktualnej zmiennej frame bazowego `$P_BFRAME`,
- aktualnej ustawianej zmiennej frame `$P_IFRAME` z frame systemowymi i
- aktualnej programowanej zmiennej frame `$P_PFRAME` z frame systemowymi

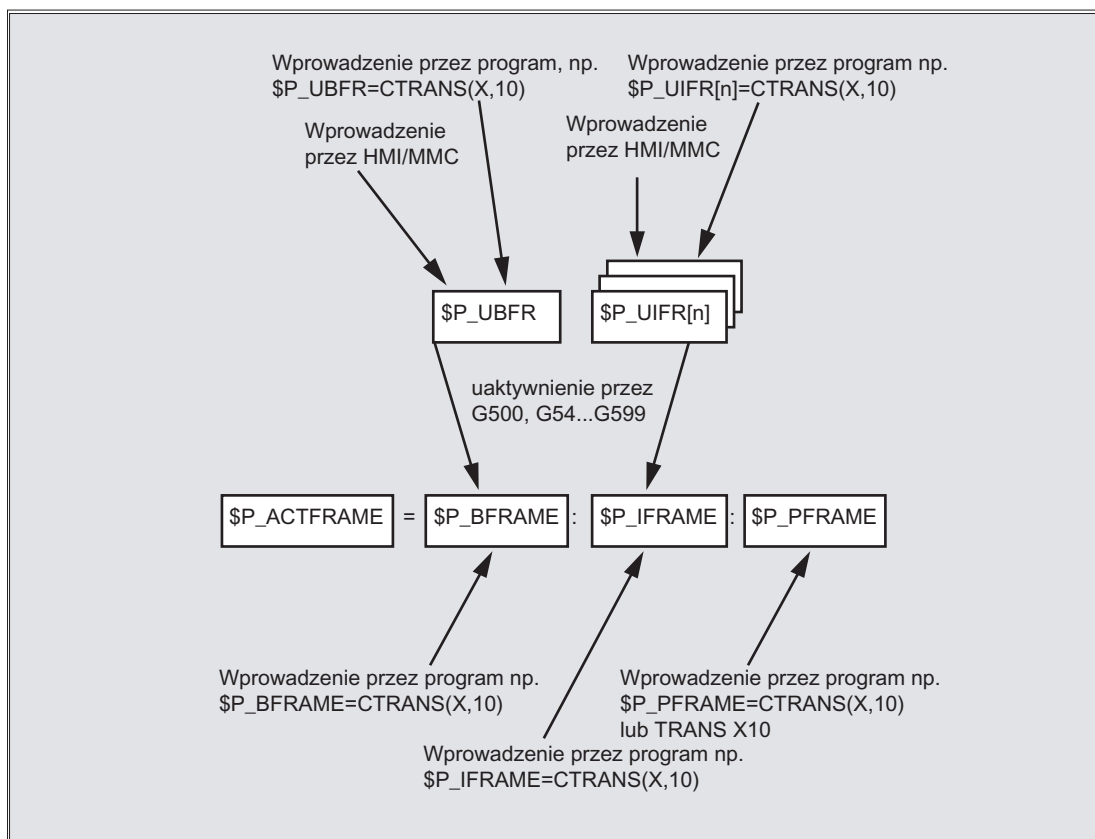
wynika. Frame systemowe, patrz punkt "Frame działające w kanale"

`$P_ACTFRAME` opisuje aktualnie obowiązujący punkt zerowy obrabianego przedmiotu.

W przypadku zmiany `$P_BFRAME`, `$P_IFRAME` lub `$P_PFRAME`, następuje ponowne obliczenie `$P_ACTFRAME`.

`$P_ACTFRAME` odpowiada `$P_BFRAME:$P_IFRAME:$P_PFRAME`

Frame bazowy i frame ustawiany działają po reset, gdy MD 20110 RESET_MODE_MASK jest ustawiona następująco:

Bit0=1, Bit14=1 --> $\$P\_UBFR$ (frame bazowy) działa

Bit0=1, Bit5=1 --> $\$P\_UIFR[\$P\_UIFRNUM]$ (frame ustawiany) działa

Predefiniowane frame ustawiane $\$P\_UBFR$

Przy pomocy $\$P\_UBFR$ jest programowany frame bazowy, nie jest on jednak równocześnie aktywny w programie obróbki. Napisany z $\$P\_UBFR$ frame bazowy jest wliczany, gdy

- został wykonany reset i są ustawione bity 0 i 14 danej MD RESET_MODE_MASK,
- zostały wykonane instrukcje G500, G54...G599.

Predefiniowane frame ustawiane $\$P\_UIFR[n]$

Przez predefiniowaną zmienną frame $\$P\_UIFR[n]$ mogą być czytane albo zapisywane z programu obróbki ustawiane przesunięcia punktu zerowego G54 do G599.

Pod względem budowy te zmienne stanowią jednowymiarową tablicę typu FRAME o nazwie $\$P\_UIFR[n]$.

przyporządkowanie do poleceń G

Standardowo jest 5 ustawianych frame `$P_UIFR[0]...$P_UIFR[4]` wzgl. 5 poleceń G o takim samym znaczeniu – G500 i G54 do G57, pod których adresami mogą być zapisywane wartości.

`$P_IFRAME=$P_UIFR[0]` odpowiada G500

`$P_IFRAME=$P_UIFR[1]` odpowiada G54

`$P_IFRAME=$P_UIFR[2]` odpowiada G55

`$P_IFRAME=$P_UIFR[3]` odpowiada G56

`$P_IFRAME=$P_UIFR[4]` odpowiada G57

Poprzez daną maszynową można zmienić liczbę frame:

`$P_IFRAME=$P_UIFR[5]` odpowiada G505

... ..

`$P_IFRAME=$P_UIFR[99]` odpowiada G599

Wskazówka

Przez to można utworzyć w sumie 100 układów współrzędnych, które np. jako punkt zerowy dla różnych elementów mogą być wywoływane w różnych programach.

OSTROŻNIE

Programowanie zmiennych frame i frame wymaga w programie NC własnego bloku NC.

Wyjątek: Programowanie ustawianego frame przez G54, G55, ...

5.2 Przyporządkowanie wartości zmiennym frame / frame

5.2.1 Bezpośrednie przyporządkowanie wartości (wartość osi, kąt, skala)

Funkcja

W programie NC można frame albo zmienne frame bezpośrednio wyposażać w wartości.

Składnia

```
$P_PFRAME=CTRANS (X, wartość osi, Y, wartość osi, Z, wartość osi, ...)  
$P_PFRAME=CROT (X, kąt, Y, kąt, Z, kąt, ...)  
$P_UIFR[..]=CROT (X, kąt, Y, kąt, Z, kąt, ...)  
$P_PFRAME=CSCALE (X, skala, Y, skala, Z, skala, ...)  
$P_PFRAME=CMIRROR (X, Y, Z)
```

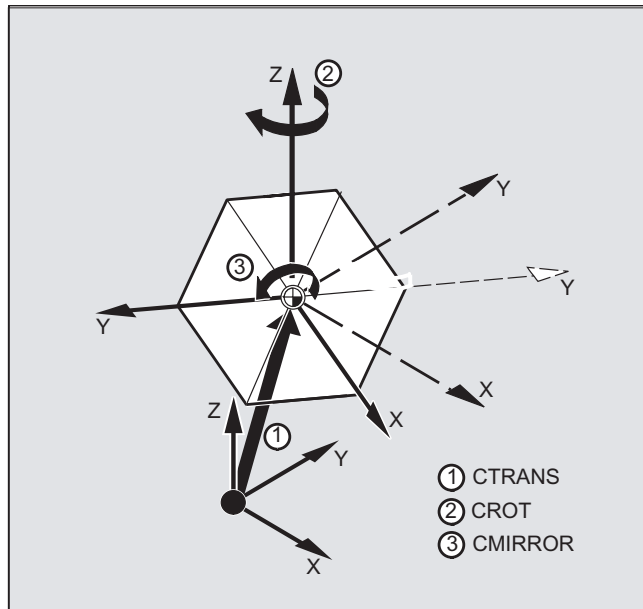
Programowanie \$P_BFRAME następuje analogicznie do \$P_PFRAME.

Znaczenie

CTRANS	Przesunięcie w podanych osiach
CROT	Obrót wokół podanych osi
CSCALE	Zmiana skali w podanych osiach
CMIRROR	Odwrocenie kierunku podanej osi
X Y Z	Wartość przesunięcia w kierunku podanej osi geometrycznej
Wartość osi	Przyporządkowanie wartości osi do przesunięcia
Kąt	Przyporządkowanie kąta obrotu wokół podanych osi
Skala	Zmiana skali

Przykład

Przez przyporządkowanie wartości na aktualnym zaprogramowanym frame są uaktywniane translacja, obrót i lustrzane odbicie.


```
N10 $P_PFRAME=CTRANS (X,10,Y,20,Z,5) :CROT (Z,45) :CMIRROR (Y)
```

Wstępne wyposażenie komponentów frame-rot w inne wartości

Wstępne wyposażenie w wartości wszystkich trzech komponentów UIFR przy pomocy CROT

Kod programu	Komentarz
\$P_UIFR[5] = CROT(X, 0, Y, 0, Z, 0)	
N100 \$P_UIFR[5, y, rt]=0	
N100 \$P_UIFR[5, x, rt]=0	
N100 \$P_UIFR[5, z, rt]=0	

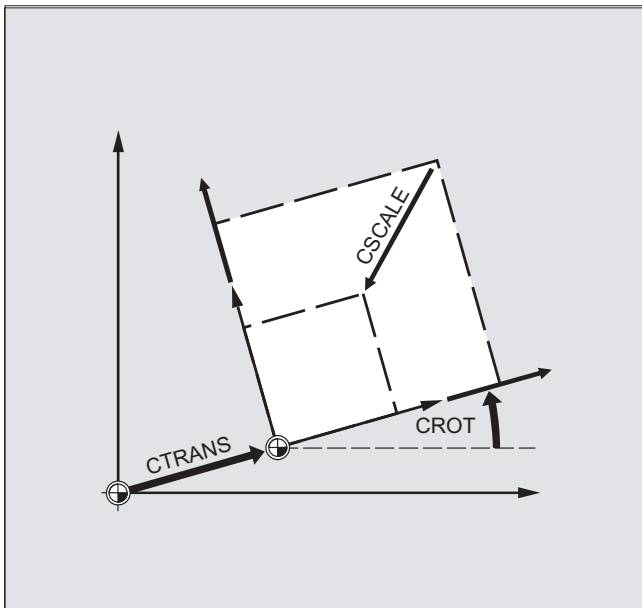
Opis

Można programować wiele kolejnych instrukcji obliczeniowych.

Przykład:

```
$P_PFRAME=CTTRANS(...):CROT(...):CSCALE...
```

Należy pamiętać, że polecenia muszą zostać ze sobą powiązane operatorem powiązania w postaci dwukropka (...):(...). Przez to polecenia zostają po pierwsze powiązane ze sobą, a po drugie addytywnie wykonane w zaprogramowanej kolejności.

Wskazówka

Wartości zaprogramowane przy pomocy wymienionych poleceń są przyporządkowywane do frame i zapisywane.

Wartości stają się aktywne dopiero wtedy, gdy zostaną przyporządkowane do frame aktywnej zmiennej frame `$P_BFRAME` wzgl. `$P_PFRAME`.

5.2.2 Odczyt i zmiana komponentów frame (TR, FI, RT, SC, MI)

Funkcja

Istnieje możliwość sięgania do **pojedynczych** danych danego frame, np. do określonej wartości przesunięcia albo kąta obrotu. Te wartości można zmienić albo przyporządkować innej zmiennej.

Składnia

<code>R10=\$P_UIFR[\$P_UIFNUM,X,RT]</code>	Kąt obrotu RT wokół osi X z aktualnie obowiązującego ustawianego przesunięcia punktu zerowego \$P_UIFNUM ma zostać przyporządkowany do zmiennej R10.
<code>R12=\$P_UIFR[25,Z,TR]</code>	Wartość przesunięcia TR w Z z zestawu danych ustawionego frame nr 25 ma zostać przyporządkowana do zmiennej R12.
<code>R15=\$P_PFRAME[Y,TR]</code>	Wartość przesunięcia TR w Y aktualnego programowanego frame ma zostać przyporządkowana do zmiennej R15.
<code>\$P_PFRAME[X,TR]=25</code>	Wartość przesunięcia TR w X aktualnego programowanego frame ma zostać zmieniona. Od teraz obowiązuje X25.

Znaczenie

<code>\$P_UIFNUM</code>	Przy pomocy tej zmiennej jest automatycznie tworzone odniesienie do aktualnie obowiązującego ustawianego przesunięcia punktu zerowego.
<code>P_UIFR[n,...,...]</code>	Poprzez podanie numeru frame n sięgamy do ustawianego frame numer n. Podanie składowej, który ma być czytana albo zmieniona:
<code>TR</code>	TR translacja
<code>FI</code>	FI translacja dokładnie
<code>RT</code>	RT obrót
<code>SC</code>	SC Scale zmiana skali
<code>MI</code>	MI lustrzane odbicie
<code>X Y Z</code>	Dodatkowo (patrz przykłady) jest podawana odpowiednia oś X, Y, Z.

Zakres wartości dla obrotu RT

Obrót wokół 1. osi geometrycznej:	-180° do +180°
Obrót wokół 2. osi geometrycznej:	-90° bis +90°
Obrót wokół 3. osi geometrycznej:	-180° do +180°

Opis

Wywołanie frame

Przez podanie zmiennej systemowej \$P_UIFRNUM można uzyskać dostęp bezpośrednio do przesunięcia punktu zerowego aktualnie ustawionego przy pomocy \$P_UIFR wzgl. G54, G55, ... (\$P_UIFRNUM zawiera numer aktualnie ustawionego frame).

Wszystkie inne zapisane w pamięci ustawiane frame \$P_UIFR wywołujemy przez podanie odpowiedniego numeru \$P_UIFR[n].

Dla predefiniowanej zmiennej frame z frame zdefiniowanych przez siebie podajemy nazwę, np. \$P_IFRAME.

Wywołanie danych

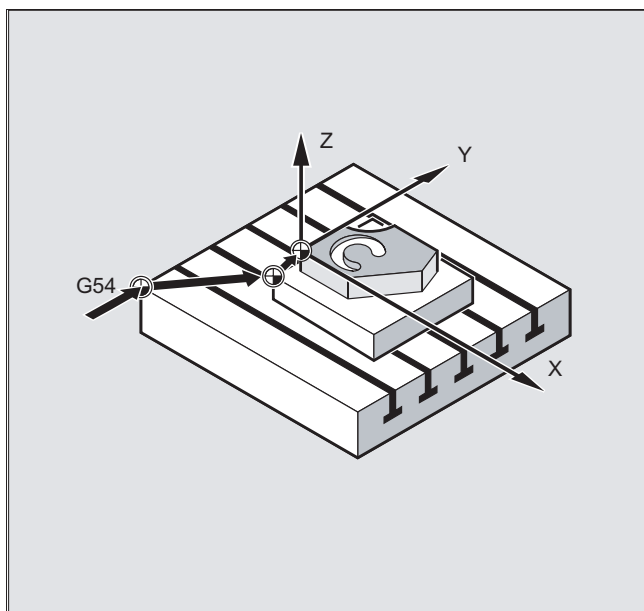
W nawiasach kwadratowych znajduje się nazwa osi i składowa frame wartości, do której chcemy sięgnąć lub którą chcemy zmienić, np. [X, RT] albo [Z, MI].

5.2.3 Powiązanie kompletnych frame

Funkcja

W programie NC kompletny frame może zostać przyporządkowany do innego frame albo frame mogą zostać ze sobą powiązane.

Powiązania frame nadają się np. do opisu wielu obrabianych przedmiotów, które są umieszczone na paletach i mają być obrabiane w jednym przebiegu.

Dla opisu zadań obróbki na paletach składowe frame mogą zawierać tylko określone wartości częściowe, przez których powiązanie są generowane różne punkty zerowe obrabianego przedmiotu.

Składnia

Przyporządkowanie frame

```
DEF FRAME USTAWIENIE1
USTAWIENIE1=CTTRANS (X,10)
$P_PFRAME=USTAWIENIE1

DEF FRAME USTAWIENIE4
USTAWIENIE4=$P_PFRAME
$P_PFRAME=USTAWIENIE4
```

Do aktualnego programowanego frame są przyporządkowywane wartości zdefiniowanego przez siebie frame USTAWIENIE1.

Aktualny programowany frame jest poddawany pośredniemu zapisaniu w pamięci i następnie w razie potrzeby zapisywany z powrotem.

Łańcuchy frame

Frame są ze sobą wiązane w zaprogramowanej kolejności, składowe frame jak np. przesunięcia, obroty itd., są wykonywane kolejno addytywnie.

```
$P_IFRAME=$P_UIFR[15]:$P_UIFR[16]
```

\$P_UIFR[15] zawiera np. dane dla przesunięć punktu zerowego. Następnie są – budując na tym – przetwarzane dane z \$P_UIFR[16] np. dane dla obrotu.

```
$P_UIFR[3]=$P_UIFR[4]:$P_UIFR[5]
```

Ustawiany frame 3 jest wytwarzany przez powiązanie ustawianych frame 4 i 5.

Wskazówka

Należy pamiętać, że frame muszą być ze sobą połączone operatorem powiązania w postaci dwukropka :.

5.2.4 Definicja nowych frame (DEF FRAME)

Funkcja

Obok dotychczas opisanych, domyślnie zdefiniowanych, ustawianych frame, jest również możliwość tworzenia nowych frame. Chodzi przy tym o zmienne typu FRAME, które definiujemy przy dowolnym nadaniu nazwy.

Przy pomocy funkcji CTRANS, CROT, CSCALE i CMIRROR można w programie NC nadawać wartości swoim frame.

Składnia

```
DEF FRAME PALETA1  
PALETA1=CTRANS (...) : CROT (...) ...
```

Znaczenie

DEF FRAME	Utworzenie nowych frame.
PALETA1	Nazwa nowego frame
=CTRANS (...) :	Przyporządkowanie wartości do możliwych funkcji
CROT (...) ...	

5.3 Przesunięcie zgrubne i dokładne (CFINE, CTRANS)

Funkcja

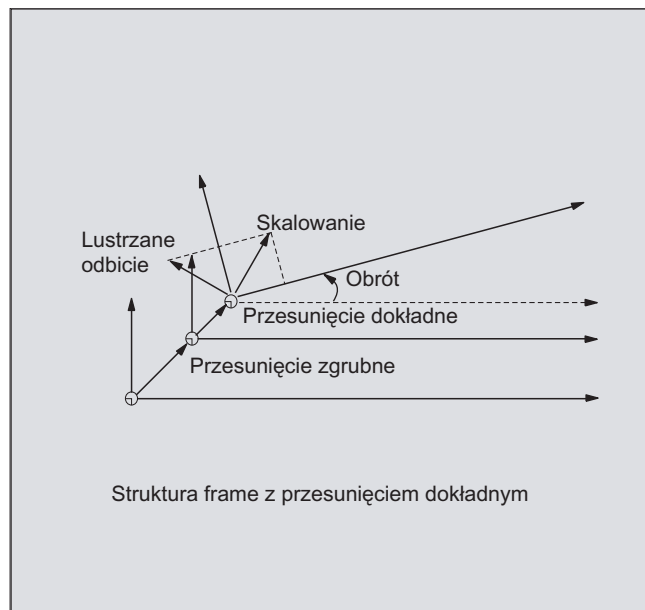
Przesunięcie dokładne

Przy pomocy polecenia `CFINE(X, ..., Y, ...)` można programować przesunięcie dokładne frame bazowego i wszystkich ustawianych frame.

Przesunięcie dokładne może nastąpić tylko wtedy, gdy MD18600 `$MN_MM_FRAME_FINE_TRANS=1`.

Przesunięcie zgrubne

Przy pomocy `CTrans(...)` jest ustalane przesunięcie zgrubne.

Przesunięcie zgrubne i przesunięcie dokładne dodają się dając przesunięcie łączne.

Składnia

```
$P_UBFR=CTrans(x, 10) : CFINE(x, 0.1) ;Powiązanie przesunięcia,
: CROT(x, 45) ;przesunięcia dokładnego i obrotu
$P_UIFR[1]=CFINE(x, 0.5 y, 1.0, z, ;cały frame jest zastępowany
0.1) ;przy pomocy CFINE
;łącznie z przesunięciem zgrubnym
```

Dostęp do poszczególnych składowych przesunięcia dokładnego następuje przez podanie składowej FI (Translation Fine).

DEF REAL FINEX	;Definicja zmiennej FINEX
FINEX=\$P_UIFR[\$P_UIFNUM, x, FI]	;Odczyt przesunięcia dokładnego ;przez zmienną FINEX
FINEX=\$P_UIFR[3, x, FI]\$P	;Załadowanie przesunięcia ;dokładnego osi X w 3. frame ;przez zmienną FINEX

Znaczenie

CFINE(x, wartość, y, wartość, z, wartość)	Przesunięcie dokładne dla wielu osi. Przesunięcie addytywne (translacja).
CTrans(x, wartość, y, wartość, z, wartość)	Przesunięcie zgrubne dla wielu osi. Przesunięcie absolutne (translacja).
x y z	Przesunięcie punktu zerowego osi (max 8)
Wartość	Składowa translacyjna

Producent maszyny

Przy pomocy MD18600 \$MN_MM_FRAME_FINE_TRANS przesunięcie dokładne może być projektowane w następujących wariantach:

0:

Przesunięcie dokładne nie może zostać wprowadzone wzgl. zaprogramowane. G58 i G59 są niemożliwe.

1:

Przesunięcie dokładne dla frame ustawianych, frame bazowych, frame programowanych, G58 i G59 można wprowadzić wzgl. zaprogramować.

Opis

Przesunięcie dokładne zmienione przez obsługę HMI staje się aktywne dopiero po uaktywnieniu odpowiedniego frame, tzn. uaktywnienie następuje przez G500, G54...G599. Uaktywnione przesunięcie dokładne frame jest tak długo aktywne, jak długo frame jest aktywny.

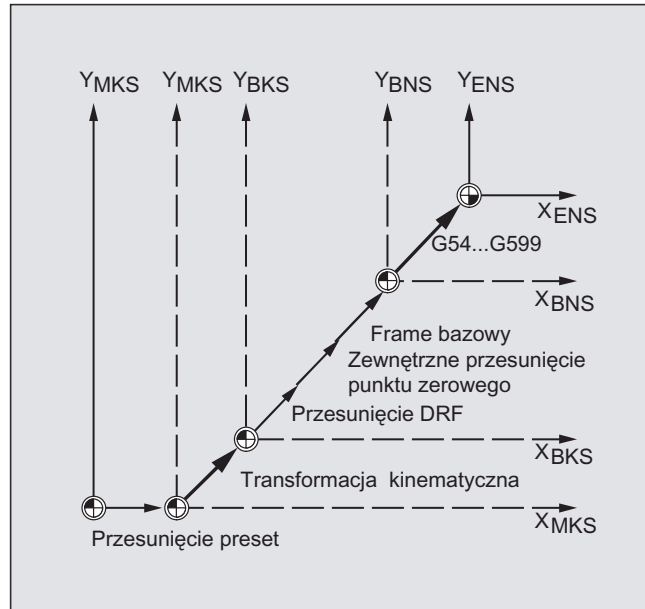
Frame programowany nie posiada składowej przesunięcia dokładnego. Jeżeli do frame programowanego zostanie przyporządkowany frame z przesunięciem dokładnym, wówczas jego przesunięcie łączne jest tworzone z sumy przesunięcia zgrubnego i dokładnego. Przy czytaniu frame programowanych przesunięcie dokładne zawsze wynosi zero.

5.4 Zewnętrzne przesunięcie punktu zerowego

Funkcja

Stwarza to kolejną możliwość przesunięcia punktu zerowego między bazowym układem współrzędnych i układem współrzędnych obrabianego przedmiotu.

Przy zewnętrznym przesunięciu punktu zerowego mogą być programowane tylko przesunięcia liniowe.

Programowanie

Programowanie wartości przesunięcia, \$AA_ETRANS następuje przez ustawienie zmiennych systemowych specyficznych dla osi.

Przyporządkowanie wartości przesunięcia

\$AA_ETRANS [oś] = RI

RI jest zmienną obliczeniową typu REAL, która zawiera nową wartość.

Przesunięcie zewnętrzne z reguły nie jest podawane w programie obróbki, lecz ustawiane przez PLC.

Wskazówka

Wartość napisana w programie obróbki działa dopiero wtedy, gdy na interfejsie VDI (interfejs NCU-PLC) jest ustawiony odpowiedni sygnał.

5.5 Przesunięcie preset (PRESETON)

Funkcja

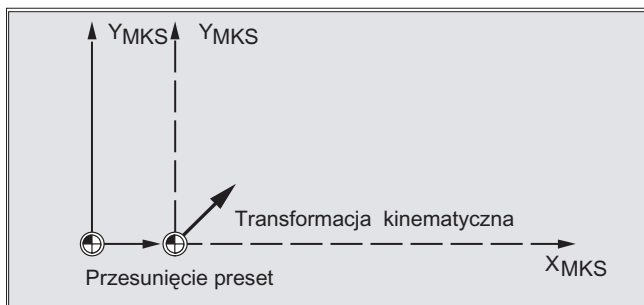
Dla specjalnych zastosowań może być wymagane przyporządkowanie do wybazowanej już osi maszyny nowej wartości rzeczywistej przy pomocy PRESETON. Odpowiada to przesunięciu punktu zerowego w układzie współrzędnych maszyny.

OSTROŻNIE

Po PRESETON oś maszyny znajduje się w statusie "nie wybazowana". Dlatego zaleca się stosowanie funkcji tylko dla osi maszyny, dla których nie ma obowiązku bazowania. W celu przywrócenia pierwotnego układu współrzędnych maszyny oś maszyny musi być ponownie wybazowana, np. przy pomocy G74 (bazowanie do punktu odniesienia).

Literatura: Instrukcja programowania Podstawy, Polecenia uzupełniające, Bazowanie do punktu odniesienia (G74)

Składnia

PRESETON(<oś>, <wartość>, ...)

Znaczenie

PRESETON

Ustawienie wartości rzeczywistej

<oś>

Identyfikator osi maszyny

<wartość>

Nowa wartość rzeczywista osi maszyny w układzie współrzędnych maszyny

Wskazówka

Ustawienie wartości rzeczywistej poprzez akcje synchroniczne powinno nastąpić tylko przy pomocy słowa kluczowego WHEN albo EVERY.

Przykład

Oś geometryczna: A, przynależna oś maszyny: X1

Kod programu	Komentarz
N10 G0 A100	; Oś A wykonuje ruch do pozycji 100
N20 PRESETON(X1,50)	; Oś maszyny X1 otrzymuje w pozycji 100 nową wartość rzeczywistą 50 => nowe wyświetlenie wartości rzeczywistej: - oś X1, MKS: 50 - oś A, WKS: 50
N30 A100	; Oś A wykonuje ruch 50 mm do pozycji 100

5.6 Obliczenie frame z 3 punktów pomiarowych w przestrzeni (MEAFRAME)

Funkcja

MEAFRAME jest rozszerzeniem języka 840D do obsługi cykli pomiarowych.

Funkcja MEAFRAME oblicza frame z trzech idealnych i korespondujących zmierzonych punktów.

Gdy obrabiany przedmiot jest pozycjonowany w celu obróbki, jego pozycja jest w stosunku do kartezjańskiego układu współrzędnych maszyny odnośnie jego pozycji idealnej zazwyczaj zarówno przesuwana jak też obracana. W celu dokładnej obróbki albo pomiaru jest konieczne albo kosztowne ustawienie fizyczne albo zmiana ruchów w programie obróbki.

Frame można ustalić przez odczyt trzech punktów w przestrzeni, których idealne pozycje są znane. Odczyt następuje przy pomocy sondy dotykowej lub optycznej, która dotyka specjalnych otworów, precyzyjnie ustalonych na płycie nośnej, albo kulek pomiarowych.

Składnia

```
MEAFRAME IDEAL_POINT, MEAS_POINT, FIT_QUALITY)
```

Znaczenie

MEAFRAME	Obliczenie frame z 3 punktów pomiarowych w przestrzeni	
IDEAL_POINT	Tablica danych real, zawierająca trzy współrzędne punktów idealnych	
MEAS_POINT	Tablica danych real, zawierająca trzy współrzędne punktów zmierzonych	
FIT_QUALITY	Zmienna real,	przy pomocy której są zwracane następujące informacje:
	-1:	Punkty idealne leżą prawie na jednej prostej: Frame nie można było obliczyć. Zwracana zmienna frame zawiera neutralny frame.
	-2:	Punkty pomiarowe leżą prawie na jednej prostej: Frame nie można było obliczyć. Zwracana zmienna frame zawiera neutralny frame.
	-4:	Obliczenie macierzy obrotu nie udaje się z innego powodu.
	Wartość dodatnia:	Suma zniekształceń (odstępy między punktami), które są potrzebne do zamiany zmierzonego trójkąta na trójkąt zgodny z trójkątem idealnym.

Wskazówka**Jakość pomiaru**

Aby współrzędne zmierzone mogły zostać przyporządkowane do współrzędnych idealnych przy pomocy kombinacji obrót/translacja, trójkąt wyznaczony przez zmierzone punkty musi być zgodny z trójkątem idealnym. Jest to realizowane przy pomocy algorytmu kompensacji, który minimalizuje sumę kwadratów odchyłeń między trójkątem zmierzonym i idealnym, zmieniających trójkąt zmierzony na idealny.

Efektywnie potrzebne zniekształcenie punktów pomiarowych może służyć jako wskaźnik jakości pomiaru i jest dlatego wyprowadzane przez MEAFRAME jako dodatkowa zmienna.

Wskazówka

Frame utworzony przez MEAFRAME może przez funkcję ADDFRAME zostać przetransformowany na inny frame w łańcuchu frame.

Patrz przykład: powiązanie frame "Powiązanie z ADDFRAME".

Dalsze informacje dot. parametrów ADDFRAME (FRAME, STRING patrz /FB1/ K2, Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Osie, układy współrzędnych, frame (K2), punkt "Powiązanie FRAME".

Przykład

Kod programu	Komentarz
DEF FRAME CORR_FRAME	; Program obróbki 1

Ustawienie punktów pomiarowych

Programowanie	Komentarz
DEF REAL IDEAL_POINT[3,3] = SET(10.0,0.0,0.0, 0.0,10.0,0.0, 0.0,0.0,10.0)	
DEF REAL MEAS_POINT[3,3] = SET (10.1,0.2,-0.2, -0.2,10.2,0.1, -0.2,0.2,9.8)	; Dla testu
DEF REAL FIT_QUALITY = 0	
DEF REAL ROT_FRAME_LIMIT = 5	; Pozwala na obrót pozycji podziałowej max 5 stopni
DEF REAL FIT_QUALITY_LIMIT = 3	; Pozwala na przesunięcie max 3 mm między trójkątem idealnym i trójkątem zmierzonym
DEF REAL SHOW_MCS_POS1[3]	
DEF REAL SHOW_MCS_POS1[3]	
DEF REAL SHOW_MCS_POS3[3]	

Kod programu	Komentarz
N100 G01 G90 F5000	
N110 X0 Y0 Z0	
N200 CORR_FRAME=MEAFRAME(IDEAL_POINT, MEAS_POINT, FIT_QUALITY)	

Kod programu	Komentarz
N230 IF FIT_QUALITY < 0 SETAL(65000) GOTO NO_FRAME ENDIF	
N240 IF FIT_QUALITY > FIT_QUALITY_LIMIT SETAL(65010) GOTO NO_FRAME ENDIF	
N250 IF CORR_FRAME[X,RT] > ROT_FRAME_LIMIT SETAL(65020) GOTO NO_FRAME ENDIF	; Ograniczenie 1. kąta RPY
N260 IF CORR_FRAME[Y,RT] > ROT_FRAME_LIMIT SETAL(65021) GOTO NO_FRAME ENDIF	; Ograniczenie 2. kąta RPY
N270 IF CORR_FRAME[Z,RT] > ROT_FRAME_LIMIT SETAL(65022) GOTO NO_FRAME ENDIF	; Ograniczenie 3. kąta RPY
N300 \$P_IFRAME=CORR_FRAME	; Uaktywnienie frame próbkowania z frame ustawianym ; Sprawdzenie frame przez pozycjonowanie osi geometrycznych na punkty idealne
N400 X=IDEAL_POINT[0,0] Y=IDEAL_POINT[0,1] Z=IDEAL_POINT[0,2]	
N410 SHOW_MCS_POS1[0]=\$AA_IM[X]	
N420 SHOW_MCS_POS1[1]=\$AA_IM[Y]	
N430 SHOW_MCS_POS1[2]=\$AA_IM[Z]	
N500 X=IDEAL_POINT[1,0] Y=IDEAL_POINT[1,1] Z=IDEAL_POINT[1,2]	
N510 SHOW_MCS_POS2[0]=\$AA_IM[X]	
N520 SHOW_MCS_POS2[1]=\$AA_IM[Y]	
N530 SHOW_MCS_POS2[2]=\$AA_IM[Z]	
N600 X=IDEAL_POINT[2,0] Y=IDEAL_POINT[2,1] Z=IDEAL_POINT[2,2]	
N610 SHOW_MCS_POS3[0]=\$AA_IM[X]	
N620 SHOW_MCS_POS3[1]=\$AA_IM[Y]	
N630 SHOW_MCS_POS3[2]=\$AA_IM[Z]	
N700 G500	; Wyłączenie aktywności frame ustawianego, ponieważ z frame zerowym (ustawienie wstępne braku wpisu wartości).
No_FRAME	; Wyłączenie frame ustawianego, ponieważ jest wstępnie ustawiony frame zerowy (wartość nie jest wpisana)
M0	
M30	

Przykład, powiązanie frame**Powiązanie MEAFRAME dla korekcji**

Funkcja `MEAFRAME( )` daje frame korekcyjny. Jeżeli ten frame zostanie powiązany z ustawianym frame `$P_UIFR[1]`, który był aktywny przy wywołaniu funkcji, np. `G54`, wówczas uzyskuje się ustawiany frame dla dalszych przeliczeń w celu wykonywania ruchów albo obróbki.

Powiązanie przy pomocy ADDFRAME

Jeżeli ten frame korekcyjny ma w łańcuchu frame działać w innym miejscu albo gdy przed ustawianym frame są aktywne jeszcze inne frame, wówczas funkcja `ADDFRAME( )` może zostać użyta do powiązania w jednym z frame bazowych kanału albo we frame systemowym.

We frame nie może być przy tym aktywne:

- lustrzane odbicie przy pomocy `MIRROR`
- skalowanie przy pomocy `SCALE`

Parametrami wejściowymi dla wartości zadanych i rzeczywistych są współrzędne obrabianego przedmiotu. W systemie podstawowym sterowania te współrzędne należy podawać stale

- metrycznie lub w calach (`G71/G70`) i jako
- wymiar (`DIAMOF`)

odniesiony do promienia.

5.7 Frame globalne dla NCU

Funkcja

Frame globalne dla NCU występują w NCU tylko jeden raz dla wszystkich kanałów. Frame globalne dla NCU mogą być czytane i zapisywane ze wszystkich kanałów. Uaktywnienie frame globalnych dla NCU następuje w każdorazowym kanale.

Przez frame globalne **osie kanału i osie maszyny** z przesunięciami mogą być skalowane i poddawane lustrzanemu odbiciu.

Zależności geometryczne i łańcuchy frame

W przypadku frame globalnych nie istnieje zależność geometryczna między osiami. Dlatego nie mogą być wykonywane żadne obroty, ani programowanie identyfikatorów osi geometrycznych.

- Do frame globalnych nie dają się użyć żadne rotacje. Zaprogramowanie obrotu jest odrzucane z alarmem: "18310 Kanał %1 blok %2 frame: rotacja niedopuszczalna".
- Powiązanie frame globalnych i frame kanałowych jest możliwe. Frame wynikowy zawiera wszystkie składowe frame łącznie z rotacją dla wszystkich osi. Przyporządkowanie frame ze składowymi rotacyjnymi do frame globalnego jest odrzucane z alarmem "Frame: rotacja niedopuszczalna".

Frame globalne dla NCU

Globalne dla NCU frame bazowe \$P_NCBFR[n]

Można zaprojektować do 8 frame bazowych globalnych dla NCU:

Równocześnie mogą występować kanałowe frame bazowe.

Frame globalne mogą być czytane i zapisywane ze wszystkich kanałów NCU. Przy zapisie frame globalnych użytkownik powinien zatroszczyć się o koordynację kanałów. Może to zostać zrealizowane np. przez znaczniki Wait (WAITMC) .

Producent maszyny

Liczba globalnych frame bazowych jest projektowana przez dane maszynowe, patrz /FB1/ Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Osie, układy współrzędnych, frame (K2).

Globalne dla NCU frame ustawiane \$P_UIFR[n]

Wszystkie frame ustawiane G500, G54 . . . G599 mogą być projektowane albo jako globalne dla NCU albo jako kanałowe.

Producent maszyny

Wszystkie frame ustawiane mogą przy pomocy danej maszynowej \$MN_MM_NUM_GLOBAL_USER_FRAMES zostać przeprojektowane na frame globalne.

Jako identyfikatory osi w przypadku poleceń programowania frame mogą być stosowane identyfikatory kanału i identyfikatory osi maszyny. Programowanie identyfikatorów osi geometrycznych jest odrzucane z alarmem.

5.7.1 Frame kanałowe (\$P_CHBFR, \$P_UBFR)

Funkcja

Frame ustawiane lub frame bazowe można

- zapisywać i czytać przez program obróbki i
- przez BTSS

w drodze czynności obsługowej np. z HMI Advanced i z PLC.

Przesunięcie dokładne jest możliwe również dla frame globalnych. Wyłączanie frame globalnych następuje tak jak w przypadku frame specyficznych dla kanału przez G53, G153, SUPA i G500.

Producent maszyny

Przez MD28081 MM_NUM_BASE_FRAMES można zaprojektować liczbę frame bazowych w kanale. Konfiguracja standardowa jest tak zaprojektowana, że jest co najmniej jeden frame bazowy na kanał. Maksymalnie jest możliwych 8 frame bazowych na kanał. Dodatkowo do 8 frame bazowych w kanale może być jeszcze 8 frame globalnych NCU.

Frame specyficzne dla kanału

\$P_CHBFR[n]

Przez zmienną systemową \$P_CHBFR[n] mogą być czytane i zapisywane frame bazowe. Przy zapisaniu frame bazowego powiązany łączny frame bazowy nie jest uaktywniany, lecz uaktywnienie następuje dopiero przy wykonaniu instrukcji G500, G54...G599. Zmienna służy przeważnie jako pamięć dla procesów zapisu na frame bazowym z HMI lub PLC. Te zmienne frame są zabezpieczane przez wykonanie kopii zapasowej danych.

Pierwszy frame bazowy w kanale

Zapisanie na predefiniowaną zmienną \$P_UBFR uaktywnia frame bazowy z indeksem tablicy 0 nie równocześnie, lecz uaktywnienie następuje dopiero z wykonaniem instrukcji G500, G54...G599. Zmienna może być zapisywana i czytana również w programie.

\$P_UBFR

\$P_UBFR jest identyczne z \$P_CHBFR[0]. Standardowo jest zawsze jeden frame bazowy w kanale, tak że zmienna systemowa jest kompatybilna ze starszymi wersjami. Jeżeli nie ma specyficznego dla kanału frame bazowego, jest przy zapisie albo odczycie wyprowadzany alarm "Frame: instrukcja niedopuszczalna".

5.7.2 Frame działające w kanale

Funkcja

Frame działające w kanale są wprowadzane z programu obróbki przez odnośne zmienne systemowe tych frame. Należą do tego również frame systemowe. Przez te zmienne systemowe można w programie obróbki czytać i zapisywać aktualny frame systemowy.

Aktualne frame działające w kanale

Przegląd

Aktualne frame systemowe	dla:
\$P_PARTFRAME	TCARR i PAROT
\$P_SETFRAME	Ustawienie wartości rzeczywistej i zadrapanie
\$P_EXTFRAME	Zewnętrzne przesunięcie punktu zerowego
\$P_NCBFRAME[n]	Aktualne frame bazowe globalne dla NCU
\$P_CHBFRAME[n]	Aktualne kanałowe frame bazowe
\$P_BFRAME	Aktualny 1. frame bazowy w kanale
\$P_ACTBFRAME	Całkowity frame bazowy
\$P_CHBFRMASK i \$P_NCBFRMASK	Całkowity frame bazowy
\$P_IFFRAME	Aktualny frame ustawiany
Aktualne frame systemowe	dla:
\$P_TOOLFRAME	TOROT i TOFRAME
\$P_WPFRAME	Punkty odniesienia narzędzia
\$P_TRAFRAME	Transformacje
\$P_PFRAME	Aktualny programowany frame.
Aktualny frame systemowy	dla:
\$P_CYCFRAME	Cykle
P_ACTFRAME	Aktualny frame całkowity
Powiązanie FRAME	Frame aktualny składa się z całkowitego frame bazowego

\$P_NCBFRAME[n] Aktualne frame bazowe globalne dla NCU

Przez zmienną systemową \$P_NCBFRAME[n] mogą być czytane i zapisywane aktualne globalne elementy tablicy frame bazowego. Wynikający całkowity frame bazowy jest wliczany przez proces zapisu w kanale.

Zmieniony frame będzie aktywny tylko w kanale, w którym został zaprogramowany. Jeżeli frame ma zostać zmieniony dla wszystkich kanałów NCU, konieczne jest równoczesne zapisanie \$P_NCBFR[n] i \$P_NCBFRAME[n]. Inne kanały muszą wówczas jeszcze uaktywnić frame przy pomocy np. G54. Przy zapisie frame bazowego całkowity frame bazowy jest obliczany na nowo.

\$P_CHBFRAME[n] Aktualne frame bazowe kanału

Przez zmienną systemową $\$P\_NCBFRAME[n]$ mogą być czytane i zapisywane aktualne elementy tablicy frame bazowego kanału. Wynikający całkowity frame bazowy jest wliczany przez proces zapisu w kanale. Przy zapisie frame bazowego całkowity frame bazowy jest obliczany na nowo.

\$P_BFRAME Aktualny 1. frame bazowy w kanale

Przez predefiniowaną zmienną frame $\$P\_BFRAME$ aktualny frame bazowy z indeksem tablicy 0, który obowiązuje w kanale, może być czytany i zapisywany w programie obróbki. Zapisany frame bazowy jest natychmiast wliczany.

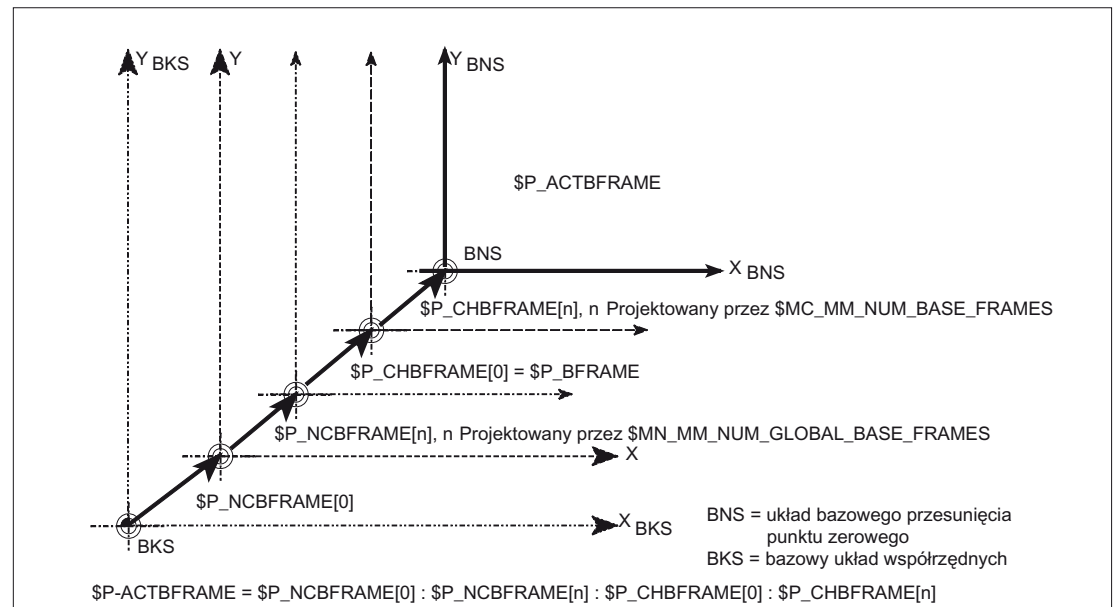
$\$P\_BFRAME$ jest identyczna z $\$P\_CHBFRAME[0]$. Zmienna systemowa ma standardowo zawsze poprawną wartość. Jeżeli nie ma specyficznego dla kanału frame bazowego, jest przy zapisie albo odczycie wyprowadzany alarm "Frame: instrukcja niedopuszczalna".

\$P_ACTBFRAME Całkowity frame bazowy

Zmienna $\$P\_ACTBFRAME$ oblicza powiązany całkowity frame bazowy. Zmienna może być tylko czytana.

$\$P\_ACTBFRAME$ odpowiada

$\$P\_NCBFRAME[0] : \dots : \$P\_NCBFRAME[n] : \$P\_CHBFRAME[0] : \dots : \$P\_CHBFRAME[n]$.

\$P_CHBFRMASK i \$P_NCBFRMASK Całkowity frame bazowy

Przez zmienne systemowe \$P_CHBFRMASK i \$P_NCBFRMASK użytkownik może wybrać, jakie frame bazowe chce włączyć do obliczenia "całkowitego" frame bazowego. Zmienne mogą być programowane tylko w programie i czytane przez BTSS. Wartość zmiennych jest interpretowana jako maska bitowa i podaje, który element tablicy frame bazowego \$P_ACTBFAME jest brany do obliczenia.

Przy pomocy \$P_CHBFRMASK można zadać, które kanałowe frame bazowe, a przy pomocy \$P_NCBFRMASK, które globalne dla NCU frame bazowe są wliczane.

Przez zaprogramowanie zmiennych całkowity frame bazowy i frame całkowity jest obliczany na nowo. Po reset i w położeniu podstawowym wartość

\$P_CHBFRMASK = \$MC_CHBFRAME_RESET_MASK i

\$P_NCBFRMASK = \$MC_CHBFRAME_RESET_MASK.

np.

\$P_NCBFRMASK = 'H81' ;\$P_NCBFRAME[0] : \$P_NCBFRAME[7]

\$P_CHBFRMASK = 'H11' ;\$P_CHBFRAME[0] : \$P_CHBFRAME[4]

\$P_IFRAME Aktualny ustawiany frame

Przez predefiniowaną zmienną frame \$P_IFRAME aktualnie ustawiany frame, który obowiązuje w kanale, może być czytany i zapisywany w programie obróbki. Zapisany ustawiany frame jest wliczany natychmiast.

W przypadku globalnych dla NCU frame ustawianych zmieniony frame działa tylko w tym kanale, w którym jest zaprogramowany. Jeżeli frame ma zostać zmieniony dla wszystkich kanałów jednej NCU, musi równocześnie nastąpić opisanie \$P_UIFR[n] i \$P_IFRAME. Inne kanały muszą wówczas jeszcze uaktywnić odpowiedni frame przy pomocy np. G54.

\$P_PFRAME Aktualny frame programowany

\$P_PFRAME jest frame programowanym, który wynika z zaprogramowania TRANS/ATRANS, G58/G59, ROT/AROT, SCALE/ASCALE, MIRROR/AMIRROR wzgl. z przyporządkowania CTRANS, CROT, CMIRROR, CSCALE do FRAME programowanego.

Aktualna, programowana zmienna frame, która stwarza zależność między układem

- ustawianego przesunięcia punktu zerowego (ENS) i
- układem współrzędnych obrabianego przedmiotu (WKS)

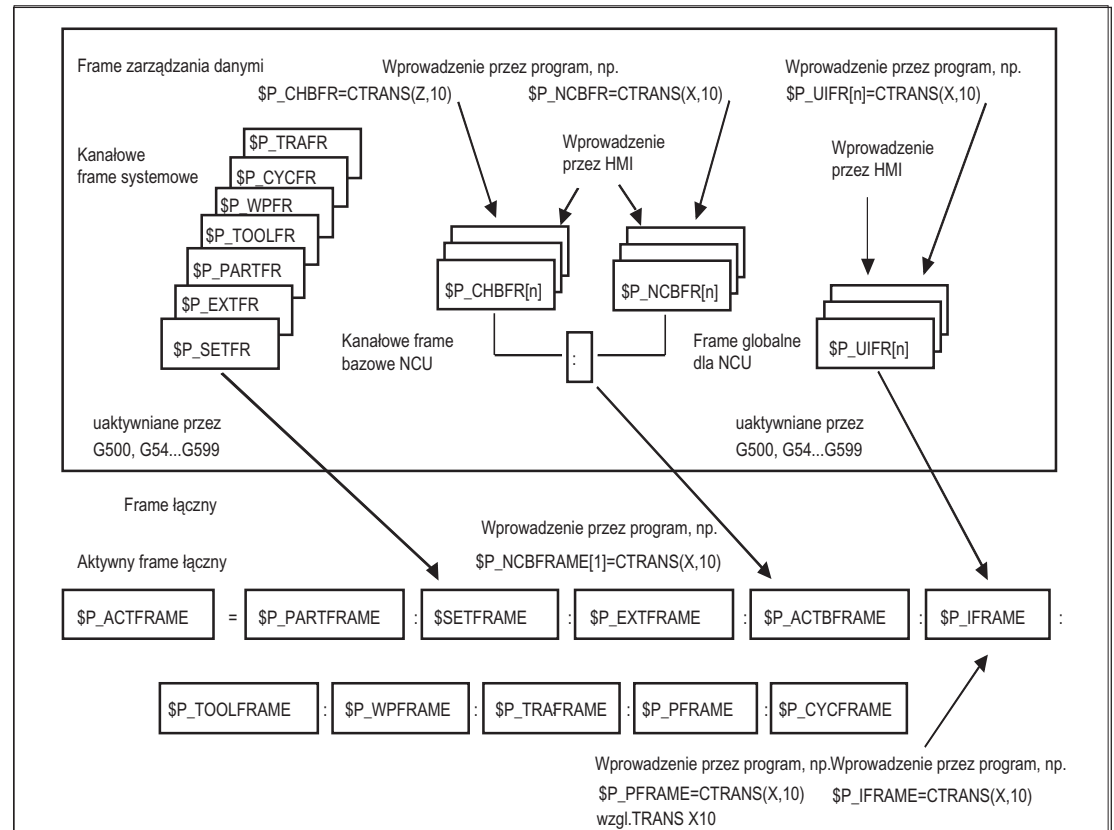
P_ACTFRAME Aktualny frame całkowity

Aktualny wynikający frame łączny \$P_ACTFRAME wynika teraz jako powiązanie wszystkich frame bazowych, aktualnego frame ustawianego i frame programowanego. Aktualny frame jest uaktualniany zawsze wtedy, gdy zmienia się jego składowa.

\$P_ACTFRAME odpowiada

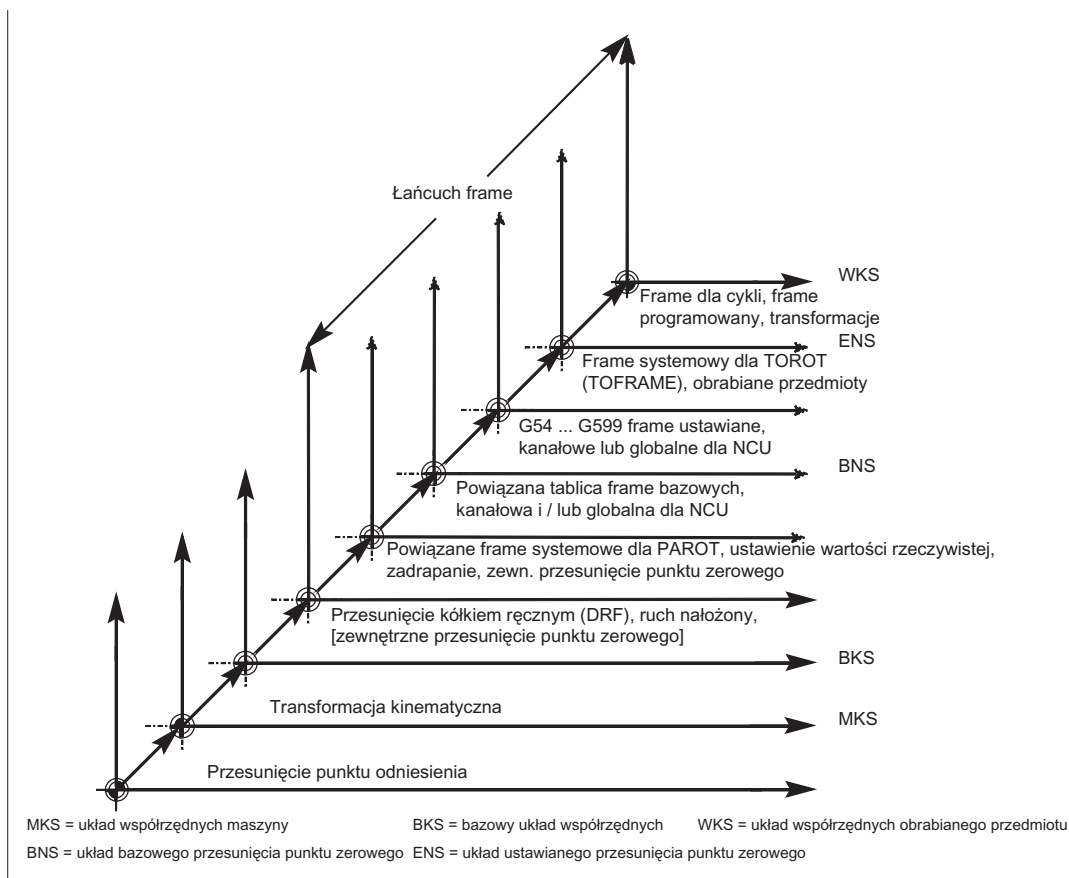
\$P_PARTFRAME : \$P_SETFRAME : \$P_EXTFRAME : \$P_ACTBFRAME : \$P_IFRAME :

\$P_TOOLFRAME : \$P_WPFRAME : \$P_TRAFRAME : \$P_PFRAME : \$P_CYCFRAME

Powiązanie frame

Aktualny frame składa się z całkowitego frame bazowego, frame ustawianego, frame systemowego i frame programowanego według wyżej podanego frame całkowitego.

Transformacje

6.1 Ogólne programowanie rodzajów transformacji

Funkcja ogólna

W celu dopasowywania sterowania do różnych kinematyk maszyny można wybrać programowanie rodzajów transformacji przy pomocy odpowiednich parametrów. Przez te parametry można dla wybranej transformacji odpowiednio uzgodnić zarówno orientację narzędzia w przestrzeni, jak też ruchy orientacji.

Przy transformacjach trzy-, cztero- i pięcioosiowych zaprogramowane dane dot. pozycji odnoszą się zawsze do wierzchołka narzędzia, który jest ortogonalnie aktualizowany do znajdującej się w przestrzeni powierzchni obróbki. Współrzędne kartezjańskie są przeliczane z bazowego układu współrzędnych na układ współrzędnych maszyny i odnoszą się do osi geometrycznych. Te opisują punkt roboczy. Wirtualne osie obrotowe opisują orientację narzędzia w przestrzeni i są programowane przy pomocy TRAORI.

Przy transformacji kinematycznej pozycje mogą być programowane w kartezjańskim układzie współrzędnych. Sterowanie transformuje zaprogramowane przy pomocy TRANSMIT, TRACYL i TRAANG ruchy kartezjańskiego układu współrzędnych na ruchy realnych osi maszyny.

Programowanie

Transformacje trzy-, cztero- i pięcioosiowe TRAORI

Uzgodniona transformacja orientacji jest uaktywniana przy pomocy polecenia TRAORI i trzech możliwych parametrów dla numeru transformacji, wektora orientacji i offsetów osi obrotowych.

TRAORI (numer transformacji, wektor orientacji, offsety osi obrotowych)

Transformacje kinematyczne

Do transformacji kinematycznych należą uzgodnione transformacje TRANSMIT (numer transformacji)

TRACYL (średnica robocza, numer transformacji)

TRAANG (kąt osi ustawionej skośnie, numer transformacji)

Wyłączenie aktywnej transformacji

Przy pomocy TRAFOOF można wyłączyć właśnie aktywną transformację.

Transformacja orientacji

Transformacje trzy-, cztero- i pięcioosiowe TRAORI

Do optymalnej obróbki powierzchni ukształtowanych przestrzennie w przestrzeni roboczej maszyny, obrabiarki potrzebują oprócz trzech osi liniowych X, Y i Z, jeszcze osi dodatkowych. Dodatkowe osie opisują orientację w przestrzeni i są dalej nazywane osiami orientacji. Są one do dyspozycji jako osie obrotu w przypadku czterech typów maszyn z różną kinematyką.

1. Dwuosiowa głowica skrętna, np. głowica narzędziowa Kardana z osią obrotową równoległą do osi liniowej przy nieruchomym stole narzędziowym.
2. Dwuosiowy stół obrotowy, np. nieruchoma głowica skrętna ze stołem narzędziowym obracającym wokół dwóch osi.
3. Jednoosiowa głowica skrętna i jednoosiowy stół obrotowy, np. obrotowa głowica skrętna z narzędziem obróconym przy stole narzędziowym obracającym wokół jednej osi.
4. Dwuosiowa głowica skrętna i jednoosiowy stół obrotowy, np. przy stole narzędziowym obracającym wokół jednej osi i obrotowa głowica skrętna z narzędziem obracającym wokół własnej osi.

Transformacje 3- i 4-osiowe są specjalnymi specjalnymi formami transformacji 5-osiowej i są programowane analogicznie do transformacji 5-osiowych.

"Transformacja rodzajowa 3-/4-/5-/6-osiowa pokrywa swoim zakresem funkcji prostopadle umieszczone osie obrotowe jak też transformacje dla głowicy frezarskiej Kardana i może jak każda inna transformacja orientacji być uaktywniana przy pomocy TRAORI również dla tych czterech typów maszyn. W przypadku rodzajowej transformacji 5/6 osiowej orientacja narzędzia ma kolejny trzeci stopień swobody, przy którym oprócz dowolnego kierunku narzędzia w przestrzeni narzędzie może być obracane wokół własnej osi.

Literatura: /FB3/ Podręcznik działania Funkcje specjalne; Transformacja 3- do 5-osiowej (F2)

Niezależne od kinematyki położenie podstawowe orientacji narzędzia

ORIRESET

Jeżeli przy pomocy TRAORI jest aktywna transformacja orientacji, wówczas można przy pomocy ORIRESET podać położenia podstawowe do 3 osi orientacji z opcjonalnymi parametrami A, B, C. Przyporządkowanie kolejności zaprogramowanych parametrów do osi obrotowych następuje według kolejności osi orientacji ustalonej przez transformację. Zaprogramowanie ORIRESET(A, B, C) powoduje, że osie orientacji wykonują ruch liniowy i synchroniczny od swojej aktualnej pozycji do podanej pozycji położenia podstawowego.

Transformacje kinematyczne

TRANSMIT i TRACYL

Przy obróbkach frezarskich na tokarkach można dla uzgodnionej transformacji programować albo

1. obróbkę czołową w zamocowaniu obrotowym przy pomocy TRANSMIT albo
2. obróbkę dowolnie przebiegających rowków na elementach walcowych przy pomocy TRACYL

TRAANG

Jeżeli oś dosuwu, np. dla technologii szlifowania, ma być dosuwana również skośnie, wówczas można przy pomocy TRAANG dla uzgodnionej transformacji zaprogramować parametryzowalny kąt.

Ruch kartezjański PTP

Do transformacji kinematycznej należy również "ruch kartezjański PTP" przy którym można programować do 8 różnych położeń przegubu STAT=. Pozycje są programowane w kartezjańskim układzie współrzędnych, przy czym ruch maszyny następuje we współrzędnych maszyny.

Literatura:

/FB2/ Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Transformacja kinematyczna (M1)

Transformacje powiązane

Każdorazowo można połączyć dwie transformacje jedna za drugą. W przypadku powiązanej w ten sposób drugiej transformacji składowe ruchu osi są przejmowane z pierwszej transformacji.

Jako pierwsza transformacja są możliwe:

- Transformacja orientacji TRAORI
- Transformacja biegunowa TRANSMIT
- Transformacja walcowa TRACYL
- Transformacja osi skośnej TRAANG

Druga transformacja musi być skośną osią TRAANG

6.1.1 Ruchy orientacji przy transformacjach

Ruchy postępowe i ruchy orientacji

Ruchy programowanych orientacji zależą pierwotnie od typu maszyny. Przy transformacji trzy-, cztero- i pięcioosiowej z TRAORI osie obrotowe albo osie skrętne osie, osie liniowe opisują ruchy orientacji narzędzia.

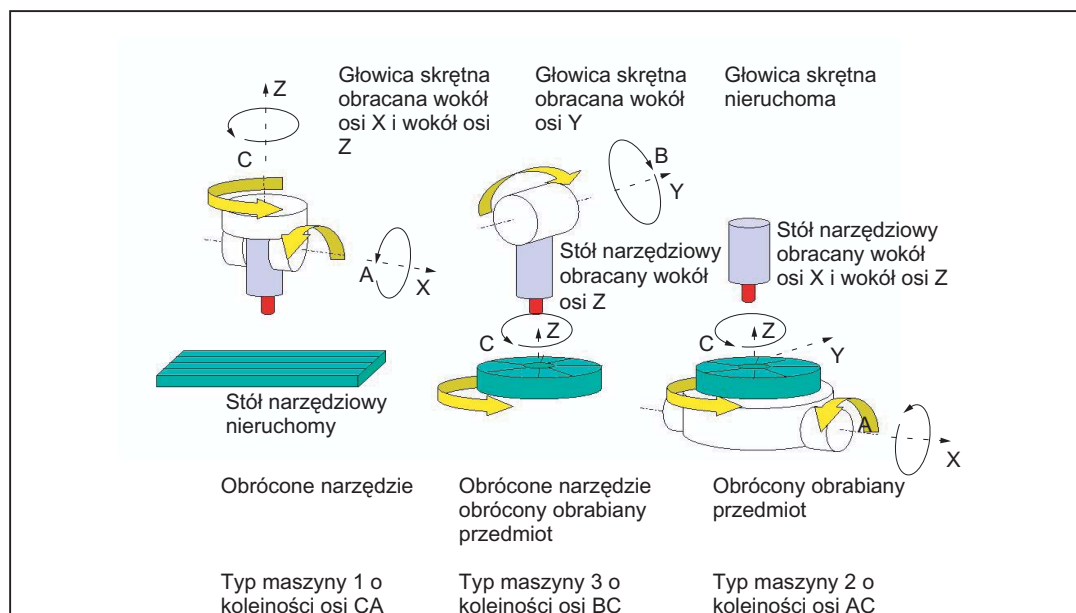
Zmiany pozycji osi obrotowych uczestniczących w transformacji orientacji prowadzą do ruchów wyrównawczych pozostałych osi maszyny. Położenie wierzchołka narzędzia pozostaje przy tym niezmienione.

Ruchy orientacji narzędzia mogą być programowane przez identyfikatory osi obrotowych A..., B..., C... osi wirtualnych zależnie od zastosowania albo przez podanie kątów Eulera wzgl. kątów RPY albo wektorów kierunkowych wzgl. wektorów normalnej powierzchni, wektorów normalizowanych dla osi obrotu stożka albo dla orientacji pośredniej na poboczniczy stożka.

Przy transformacji kinematycznej z TRANSMIT, TRACYL i TRAANG sterowanie transformuje zaprogramowane ruchy kartezjańskiego układu współrzędnych na ruchy realnych osi maszyny.

Kinematyka maszyny przy transformacji trzy-, cztero- i pięcioosiowej

Obrotowe może być albo narzędzie albo stół narzędziowy z maksymalnie dwoma osiami obrotowymi. Kombinacja każdorazowo jednoosiowej głowicy skrętnej i stołu obrotowego jest również możliwa.

Rysunek 6-1

Typ maszyny	Programowanie orientacji
Transformacja trzyosiowa typy maszyn 1 i 2	Programowanie orientacji narzędzia tylko w płaszczyźnie, która jest prostopadła do osi obrotowej. Istnieją dwie osie ruchu postępowego (liniowe) i jedna oś rotacyjna (obrotowa).
Transformacja czteroosiowa typy maszyn 1 i 2	Programowanie orientacji narzędzia tylko w płaszczyźnie, która jest prostopadła do osi obrotowej. Istnieją trzy osie ruchu postępowego (liniowe) i jedna oś rotacyjna (obrotowa).
Transformacja pięcioosiowa typ maszyn 3 jednoosiowa głowica skrętna i jednoosiowy stół obrotowy	Programowanie transformacji orientacji. Kinematyka z trzema osiami liniowymi i dwoma ortogonalnymi osiami obrotowymi. Osie obrotowe są równoległe do dwóch z trzech osi liniowych. Pierwsza oś obrotowa jest poruszana od dwóch kartezjańskich osi liniowych. Obraca ona trzecią oś liniową z narzędziem. Druga oś obrotowa obraca obrabianym przedmiotem.

Transformacje rodzajowe 5/6-osiowe

Typ maszyny	Programowanie transformacji orientacji
Transformacja rodzajowa pięcio-/sześćcioosiowa typy maszyn 4 Dwuosiowa głowica skrętna z obrotowym narzędziem i jednoosiowy stół obrotowy	Programowanie transformacji orientacji. Kinematyka z trzema osiami liniowymi i trzema ortogonalnymi osiami obrotowymi. Osie obrotowe są równoległe do dwóch z trzech osi liniowych. Pierwsza oś obrotowa jest poruszana od dwóch kartezjańskich osi liniowych. Obraca ona trzecią oś liniową z narzędziem. Druga oś obrotowa obraca obrabianym przedmiotem. Podstawowa orientacja narzędzia może zostać zaprogramowana przez dodatkowy obrót wokół niego o kąt THETA.

Przy wywołaniu "transformacji rodzajowej trzy-, cztero- i pięcio-/sześćcioosiowej" można dodatkowo przekazać orientację podstawową narzędzia. Ograniczenia odnośnie kierunków osi obrotowych już nie obowiązują. Jeżeli osie obrotowe nie są dokładnie prostopadłe do siebie lub występujące osie obrotowe nie są ustawione dokładnie równoległe do osi liniowych, "rodzajowa transformacja pięcio-/sześćcioosiowa" może dać lepsze wyniki orientacji narzędzia.

Transformacje kinematyczne TRANSMIT, TRACYL i TRAANG

Dla obróbek frezarskich na tokarkach albo skośnie dosuwanej osi przy szlifowaniu obowiązują zależnie od transformacji w przypadku standardowym następujące układy osi:

TRANSMIT	Uaktywnienie transformacji biegunowej
Obróbka czołowa w zamocowaniu tokarskim	jedna oś obrotowa jedna oś dosuwu prostopadła do osi toczenia jedna oś podłużna równoległa do osi toczenia

TRACYL	Uaktywnienie transformacji poboczniczy walca
Obróbka dowolnie przebiegających rowków na elementach cylindrycznych	jedna oś obrotowa jedna oś dosuwu prostopadła do osi toczenia jedna oś podłużna równoległa do osi toczenia
TRAANG	Uaktywnienie transformacji z osią skośną
Obróbka ze skośną osią dosuwu	jedna oś obrotowa jedna oś dosuwu z parametryzowanym kątem jedna oś podłużna równoległa do osi toczenia

Ruch kartezjański PTP

Ruch maszyny następuje we współrzędnych maszyny i jest programowany przy pomocy:

TRAORI	Uaktywnienie transformacji
PTP ruch punkt do punktu	Ruch do pozycji w kartezjańskim układzie współrzędnych (MKS)
CP	Ruch po torze osi kartezjańskich w (BKS)
STAT	Położenie przegubów jest zależne od transformacji
TU	Kąt, o który osie wykonują ruch po najkrótszej drodze

Ruch PTP przy rodzajowej transformacji 5/6-osiowej

Ruch maszyny następuje we współrzędnych maszyny, a orientacja narzędzia może zostać zaprogramowana zarówno przy pomocy pozycji osi obrotowych jak również przy pomocy niezależnych od kinematyki wektorów kąt Eulera wzgl. kąt RPY albo wektorów biegunowych.

Jest przy tym możliwa interpolacja osi obrotowej, interpolacja wektorowa z interpolacją wielkiego okręgu lub interpolacja wektora orientacji na poboczniczy stożka.

Przykład, transformacja trzy- do pięcioosiowej w przypadku głowicy frezarskiej Kardana

Obrabiarka ma co najmniej 5 osi, z tego

- Trzy osie ruchu prostoliniowego, które przesuwają punkt roboczy do dowolnej pozycji w przestrzeni roboczej.
- Dwie obrotowe osie skrotne, które są umieszczone pod projektowalnym kątem (najczęściej 45 stopni), umożliwiają narzędziu przyjmowanie zorientowań w przestrzeni, które przy umieszczeniu pod kątem 45 stopni ograniczają się do półkuli.

6.1.2 Przegląd transformacji orientacji TRAORI

Możliwe rodzaje programowania w związku z TRAORI

Typ maszyny	Programowanie przy aktywnej transformacji TRAORI
Typy maszyn 1, 2 albo 3, dwuosiowa głowica skrętna albo dwuosiowy stół obrotowy albo kombinacja jednoosiowej głowicy skrętnej i jednoosiowego stołu obrotowego.	<p>Kolejność osi orientacji i kierunek orientacji narzędzia można projektować albo</p> <p>w odniesieniu do maszyny przez dane maszynowe zależnie od kinematyki maszyny albo</p> <p>w odniesieniu do obrabianego przedmiotu z programowalną orientacją niezależnie od kinematyki maszyny</p> <p>Kierunki obrotu osi orientacji w systemie odniesienia są programowane przy pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ORIMKS układ odniesienia = układ współrzędnych maszyny - ORIWKS układ odniesienia = układ współrzędnych obrabianego przedmiotu <p>Położeniem podstawowym jest ORIWKS.</p> <p>Programowanie osi orientacji przy pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> A, B, C pozycji osi maszyny bezpośrednio A2, B2, C2 programowanie kąta osi wirtualnych przy pomocy - ORIEULER przez kąt Eulera (standard) - ORIRPY przez kąt RPY - ORIVIRT1 przez wirtualne osie orientacji 1. definicja - ORIVIRT2 przez wirtualne osie orientacji 2. definicja <p>z rozróżnieniem rodzaju interpolacji:</p> <p>interpolacja liniowa</p> <ul style="list-style-type: none"> - ORIAXES osi orientacji lub osi maszyny <p>interpolacja dużego okręgu (interpolacja wektora orientacji)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ORIVECT osi orientacji <p>Programowanie osi orientacji przez podanie</p> <ul style="list-style-type: none"> A3, B3, C3 komponentów wektorowych (normalna kierunkowa/powierzchni) <p>Programowanie wynikowej orientacji narzędzia</p> <ul style="list-style-type: none"> A4, B4, C4 wektora normalnej powierzchni na początku bloku A5, B5, C5 wektora normalnej powierzchni na końcu bloku LEAD kąt wyprzedzenia dla orientacji narzędzia TILT kąt boczny dla orientacji narzędzia
	<p>Interpolacja wektora orientacji na poboczniczy stożka</p> <p>Zmiany orientacji na znajdującej się dowolnie w przestrzeni poboczniczy stożka przez interpolację:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ORIPLANE w płaszczyźnie (interpolacja dużego okręgu) - ORICONCW na poboczniczy stożka w kierunku ruchu wskazówek zegara - ORICONCCW na poboczniczy stożka przeciwnie do ruchu wskazówek zegara <ul style="list-style-type: none"> A6, B6, C6 wektora kierunkowego (oś obrotu stożka) <p>-OICONIO interpolacja na poboczniczy stożka z:</p> <ul style="list-style-type: none"> A7, B7, C7 wektory pośrednie (orient. początkowa i końcowa) albo - ORICONTO na poboczniczy stożka przejście styczne <p>Zmiany orientacji odniesione do toru przy pomocy</p> <ul style="list-style-type: none"> - ORICURVE zadanie ruchu dwóch punktów kontaktowych przez <p>PO[XH]=(xe, x2, x3, x4, x5) wielomiany orientacji max 5. stopnia</p> <p>PO[YH]=(ye, y2, y3, y4, y5) wielomiany orientacji max 5. stopnia</p> <p>PO[ZH]=(ze, z2, z3, z4, z5) wielomiany orientacji max 5. stopnia</p> <ul style="list-style-type: none"> - ORIPATHS wygładzanie przebiegu orientacji przy pomocy <p>A8, B8, C8. Fazie przeorientowania narzędzia odpowiada: Kierunek i długość drogi narzędzia przy cofnięciu</p>

Typ maszyny	Programowanie przy aktywnej transformacji TRAORI
<p>Typy maszyn 1 i 3</p> <p>Dalsze typy maszyn z dodatkowym obrotem narzędzia wokół siebie samego wymagają 3. osi obrotowej</p> <p>Transformacja orientacji, jak np. rodzajowa transformacja 6-osiowa. Obroty wektora orientacji.</p>	<p>Programowanie obrotów orientacji narzędzia przy pomocy</p> <p>LEAD kąt wyprzedzenia w stosunku do wektora normalnej powierzchni</p> <p>PO[PHI] programowanie wielomianu max 5. stopnia</p> <p>TILT kąt boczny, obrót wokół stycznej do toru (kierunek Z)</p> <p>PO[PSI] programowanie wielomianu max 5. stopnia</p> <p>THETA kąt obrotu (obróć wokół kierunku narzędzia w Z)</p> <p>THETA= wartość, która jest uzyskiwana na końcu bloku</p> <p>THETA=AC(...) przełączenie pojedynczymi blokami na absolutne podawanie wymiarów</p> <p>THETA=IC(...) przełączenie pojedynczymi blokami na przyrostowe podawanie wymiarów</p> <p>THETA=Θ_e Interpolowanie kąta programowanego G90/G91</p> <p>PO[THT]=(..) Programowanie wielomianu max 5. stopnia</p> <p>Programowanie wektora obrotu</p> <ul style="list-style-type: none"> - ORIOTA obrót absolutny - ORIOTR względny wektor obrotu - ORIOTT styczny wektor obrotu
<p>Odniesiona do toru orientacja dla zmian orientacji w stosunku do toru albo obrót wektora obrotu stycznie do toru</p>	<p>Zmiany orientacji w stosunku do toru przy pomocy</p> <ul style="list-style-type: none"> - ORIPATH orientacja narzędzia w odniesieniu do toru - ORIPATHS dodatkowo w przypadku załamania w przebiegu orientacji <p>Programowanie wektora obrotu</p> <ul style="list-style-type: none"> - ORIOTC styczny wektor obrotu, obrót do stycznej do toru

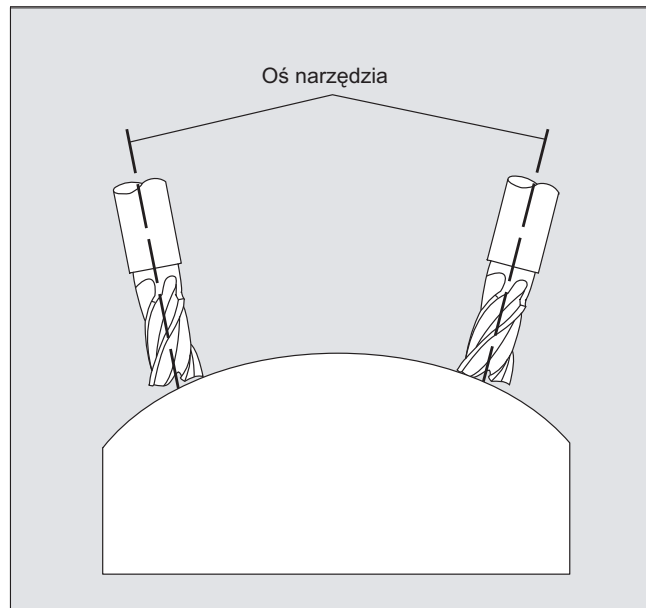

6.2 Transformacje trzy-, cztero- i pięcioosiowe (TRAORI)

6.2.1 Zależności ogólne głowicy narzędziowej Kardana

Funkcja

Aby uzyskać optymalne warunki skrawania przy obrabianiu powierzchni przestrzennie zakrzywionych, kąt ustawienia narzędzia musi się dawać zmieniać.

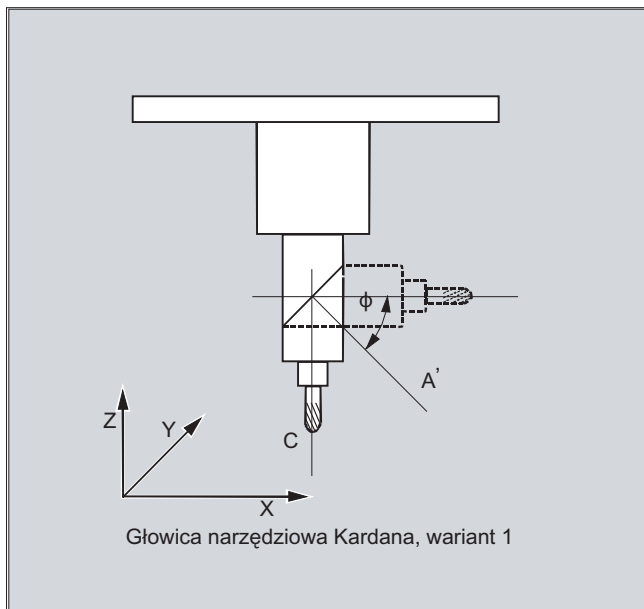
Rysunek 6-2

Przy pomocy jakiej konstrukcji maszyny jest to uzyskiwane, jest zapisane w danych osi.

Transformacja 5-osiowa

Głowica narzędziowa kardana

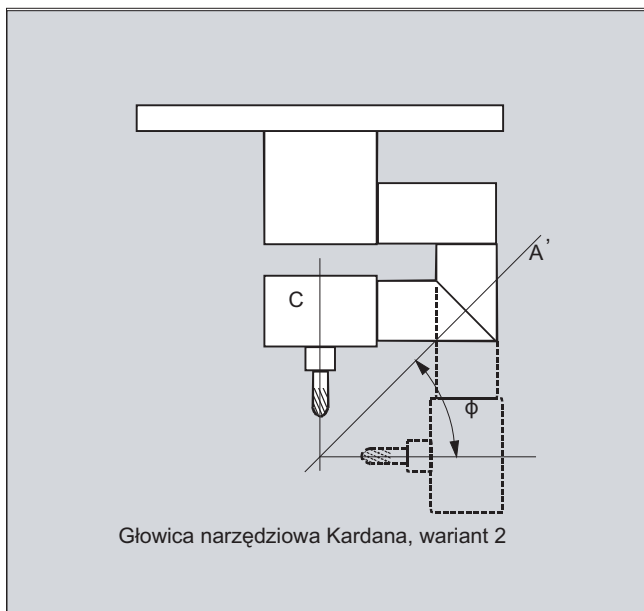
Tutaj trzy osie liniowe (X, Y, Z) i dwie osie orientacji ustalają kąt ustawienia i punkt roboczy narzędzia. Jedna z obydwu osi orientacji jest przyłożona jako oś skośna, tutaj w przykładzie A' - w wielu przypadkach jako układ 45° .

W pokazanych tutaj przykładach widać układy na przykładzie z głowicą narzędziową Kardana kinematyki maszyny CA!

Producent maszyny

Kolejność osi orientacji i kierunek orientacji narzędzia są zależne od kinematyki maszyny ustawiane przez dane maszynowe.

W niniejszym przykładzie A' leży pod kątem ϕ względem osi X

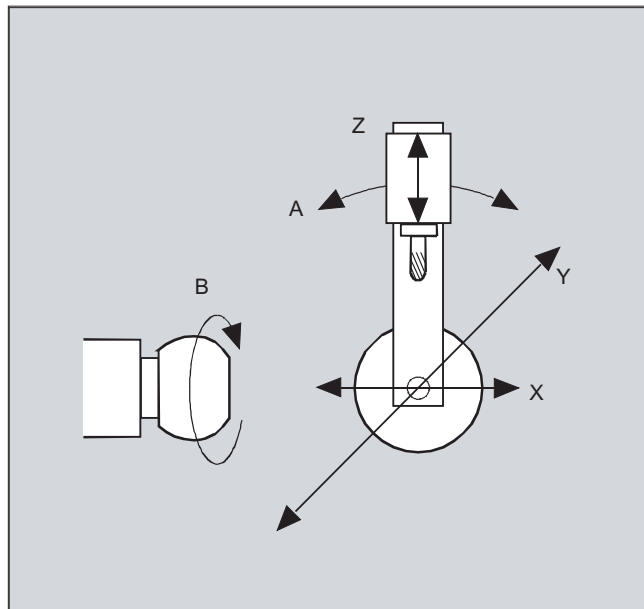
Ogólnie obowiązują następujące możliwe zależności:

A' leży pod kątem φ względem	osi X
B' leży pod kątem φ względem	osi Y
C' leży pod kątem φ względem	osi Z

Kąt φ można projektować w zakresie 0° do $+89^\circ$ przez dane maszynowe.

Ze skrętną osią liniową

Chodzi przy tym o układ z poruszającym obrabianym przedmiotem i poruszającym narzędziem. Kinematyka składa się z trzech osi liniowych (X, Y, Z) i dwóch prostopadle usytuowanych osi obrotowych. Pierwsza oś obrotowa jest poruszana np. przez sanie krzyżowe o dwóch osiach liniowych, narzędzie jest ustawione równoległe do trzeciej osi liniowej. Druga oś obrotu obraca obrabiany przedmiot. Trzecia oś liniowa (oś skrętna) leży w płaszczyźnie sani krzyżowych.

Kolejność osi rotacyjnych i kierunek orientacji narzędzia są zależnie od kinematyki maszyny ustawiane przez dane maszynowe.

Obowiązują następujące możliwe zależności:

Osie:	Kolejności osi:
1. Oś obrotowa	A A B B C C
2. Oś obrotowa	B C A C A B
Skręcona oś liniowa	Z Y Z X Y X

Dalsze objaśnienia dot. konfigurowalnych kolejności osi dla kierunku orientacji narzędzia patrz

Literatura: /FB3/ Podręcznik działania Funkcje specjalne; transformacja 3- do 5-osiowej (F2), punkt Głowica frezarska Kardana, "Parametryzacja".

6.2.2 Transformacje trzy-, cztero- i pięcioosiowe (TRAORI)

Funkcja

Użytkownik może projektować dwie wzgl. trzy osie ruchu postępowego i jedną oś obrotową. Transformacje zakładają, że oś obrotowa jest ustawiona ortogonalnie na płaszczyźnie orientacji.

Orientacja narzędzia jest możliwa tylko w płaszczyźnie, która jest prostopadła do osi obrotowej. Transformacja obsługuje typy maszyn o ruchomym narzędziu i ruchomym obrabianym przedmiocie.

Projektowanie i programowanie transformacji trzy- i czteroosiowych jest analogiczne do transformacji pięcioosiowych.

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje specjalne; Transformacje wieloosiowe (F2)

Składnia

TRAORI (<n>)

TRAORI (<n>, <X>, <Y>, <Z>, <A>, <B>)

TRAFOOF

Znaczenie

TRAORI:	Uaktywnia pierwszą uzgodnioną transformację orientacji
TRAORI (<n>):	Uaktywnia transformację orientacji uzgodnioną przy pomocy n
<n>:	Numer transformacji
	Wartość: 1 albo 2
	Przykład:
	TRAORI(1) uaktywnia transformację orientacji 1
<X>, <Y>, <Z>:	Składowa wektora orientacji, na którą wskazuje narzędzie.
<A>, <B>:	Programowalny offset dla osi obrotowych
TRAFOOF:	Wyłączenie transformacji

Orientacja narzędzia

Zależnie od wybranego kierunku orientacji narzędzia aktywna płaszczyzna robocza (G17, G18, G19) musi być tak ustawiona w programie NC, by korekcja długości narzędzia działała w kierunku orientacji narzędzia.

Wskazówka

Po włączeniu transformacji dane dot. pozycji odnoszą się zawsze do wierzchołka narzędzia (X, Y, Z). Zmiany pozycji osi obrotowych uczestniczących w transformacji prowadzą do ruchów wyrównawczych pozostałych osi maszyny, dzięki czemu pozycja wierzchołka narzędzia pozostaje nie zmieniona.

Transformacja orientacji jest zawsze skierowana od wierzchołka narzędzia do jego uchwytu.

Offset dla osi orientacji

Przy uaktywnieniu transformacji orientacji można bezpośrednio zaprogramować dodatkowy offset dla osi orientacji.

Wolno pominąć parametry, gdy przy programowaniu zostanie zachowana prawidłowa kolejność.

Przykład:

TRAORI (, , , , A, B) ; gdy ma zostać wprowadzony tylko jeden jedyny offset

Alternatywnie do bezpośredniego programowania można ten dodatkowy offset dla osi orientacji również przejąć automatycznie z aktualnie aktywnego przesunięcia punktu zerowego. Przejęcie jest projektowane przez dane maszynowe.

Przykłady

TRAORI (1,0,0,1)	; Podstawowa orientacja narzędzia wskazuje w kierunku Z
TRAORI (1,0,1,0)	; Podstawowa orientacja narzędzia wskazuje w kierunku Z
TRAORI (1,0,1,1)	; Podstawowa orientacja narzędzia wskazuje w kierunku Y/Z (odpowiada położeniu -45°)

6.2.3 Warianty programowania orientacji i położenie podstawowe (OTIRESET)

Programowanie orientacji narzędzia przy TRAORI

W połączeniu z programowaną transformacją orientacji TRAORI mogą dodatkowo do osi liniowych X, Y, Z być przez identyfikatory osi obrotowych A..., B..., C... programowane pozycje osi albo osie wirtualne z kątami albo komponentami wektorowymi. Dla osi orientacji i osi maszyny są możliwe różne rodzaje interpolacji. Niezależnie od tego, jakie wielomiany orientacji PO[kąt] i wielomiany osi PO[oś] są właśnie aktywne, może być zaprogramowanych wiele różnych rodzajów wielomianów jak np. G1, G2, G3, CIP lub POLY.

Zmiana orientacji narzędzia może zostać zaprogramowana przez wektory orientacji. Przy tym orientacja końcowa każdego bloku może nastąpić albo przez programowanie bezpośrednie wektora albo przez programowanie pozycji osi obrotowych.

Wskazówka

Warianty programowania orientacji przy transformacji trzy- do pięcioosiowej

Przy transformacji trzy- do pięcioosiowej warianty

1. A, B, C bezpośrednie podanie pozycji osi maszyny
2. A2, B2, C2 programowanie kąta osi wirtualnych przez kąt Eulera albo kąt RPY
3. A3, B3, C3 podanie składowych wektorowych
4. LEAD, TILT podanie kąta wyprzedzenia i kąta bocznego w odniesieniu do toru i powierzchni
5. A4, B4, C4 i A5, B5, C5 wektor normalnej powierzchni na początku i na końcu bloku
6. A6, B6, C6 i A7, B7, C7 interpolacja wektora orientacji na pobocznicę stożka
7. A8, B8, C8 przeorientowanie narzędzia, kierunku i długości drogi ruchu cofnięcia

wzajemnie wykluczają się.

Mieszane programowanie wartości jest uniemożliwiane przez komunikaty alarmowe.

Położenie podstawowe orientacji narzędzia ORIRESET

Przez zaprogramowanie ORIRESET(A, B, C) ruchy w osiach orientacji są wykonywane liniowo i synchronicznie od ich aktualnej pozycji do podanej pozycji położenia podstawowego.

Jeżeli dla osi nie zostanie zaprogramowana pozycja położenia podstawowego, wówczas jest stosowana zdefiniowana pozycja z przynależnej danej maszynowej

\$MC_TRAFO5_ROT_AX_OFFSET_1/2. Ewentualnie aktywne frame osi obrotowych nie są przy tym uwzględniane.

Wskazówka

Tylko gdy jest aktywna transformacja orientacji z TRAORI(...), może zostać zaprogramowane położenie podstawowe orientacji narzędzia niezależnie od kinematyki przy pomocy ORIRESET(...) bez alarmu 14101.

Przykłady

```

1. Przykład dla kinematyki maszyny CA (nazwy osi maszyny C, A)
ORIRESET(90, 45)      ;C na 90 stopni, A na 45 stopni
ORIRESET(, 30)        ;C na $MC_TRAFO5_ROT_AX_OFFSET_1/2[0], A na 30 stopni
ORIRESET( )           ;C na $MC_TRAFO5_ROT_AX_OFFSET_1/2[0],
                        ;A na $MC_TRAFO5_ROT_AX_OFFSET_1/2[1]

2. Przykład dla kinematyki maszyny CAC (nazwy osi kanału C, A, B)
ORIRESET(90, 45, 90)  ;C na 90 stopni, A na 45 stopni, B na 90 stopni
ORIRESET( )           ;C na $MC_TRAFO5_ROT_AX_OFFSET_1/2[0],
                        ;A na $MC_TRAFO5_ROT_AX_OFFSET_1/2[1],
                        ;B na $MC_TRAFO5_ROT_AX_OFFSET_1/2[2]

```

Programowanie obrotów LEAD, TILT i THETA

Obroty orientacji narzędzia w przypadku transformacji trzy- do pięcioosiowej są programowane przy pomocy kątów wyprzedzenia LEAD i kątów bocznych TILT.

Przy transformacji z trzecią osią obrotową są zarówno dla orientacji z komponentami wektorowymi, jak również z podaniem kątów LEAD, TILT dozwolone dodatkowe zaprogramowania C2 (obroty wektora orientacji).

Z dodatkową trzecią osią obrotową może zostać zaprogramowany obrót narzędzia wokół siebie samego z kątem obrotu THETA.

6.2.4 Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT)

Funkcja

Są następujące możliwości programowania orientacji narzędzia:

1. Bezpośrednie programowanie ruchu osi obrotowych. Zmiana orientacji następuje zawsze w bazowym układzie współrzędnych wzgl. układzie współrzędnych maszyny. Osie orientacji wykonują zawsze ruch, jako osie synchroniczne.
2. Programowanie w kątach Eulera albo RPY według definicji kąta przez A2, B2, C2.
3. Programowanie wektora biegunowego przez A3, B3, C3. Wektor biegunowy jest skierowany od wierzchołka narzędzia w kierunku uchwytu.
4. Programowanie wektora normalnej powierzchni na początku bloku przy pomocy A4, B4, C4 i na końcu bloku przy pomocy A5, B5, C5 (frezowanie czołowe).
5. Programowanie przez kąt wyprzedzenia LEAD i kąt boczny TILT

6. Programowanie osi obrotu stożka jako wektor znormalizowany przez A6, B6, C6, albo orientacji pośredniej na pobocznicy stożka przez A7, B7, C7, patrz punkt "Programowanie orientacji wzdłuż pobocznicy stożka (ORIPLANE, ORICONxx)".
7. Programowanie przeorientowania, kierunku i długości drogi narzędzia podczas ruchu cofnięcia przez A8, B8, C8, patrz punkt "Wyglądanie przebiegu orientacji" (ORIPATHS A8=, B8=, C8=)

Wskazówka

We wszystkich przypadkach programowanie orientacji jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy transformacja orientacji jest włączona.

Zaleta: Te programy dają się przenosić na każdą kinematykę maszyny.

Definicja orientacji narzędzia przez G-Code

Wskazówka

Producent maszyny

Przez daną maszynową można przełączać między kątami Eulera i kątami RPY. Przy odpowiednich ustawieniach danych maszynowych jest możliwe przełączanie zarówno zależnie jak i niezależnie od aktywnego G-Code grupy 50. Są do dyspozycji następujące możliwości wyboru:

1. Gdy obydwie dane maszynowe do definicji osi orientacji i definicji kąta orientacji przez G-Code są ustawione na zero.
Kąty zaprogramowane przy pomocy A2, B2, C2 są **w zależności od danej maszynowej** definicja kąta zaprogramowania orientacji interpretowane, albo jako kąty Eulera albo kąty RPY.
  2. Gdy dana maszynowa do definicji osi orientacji przez G-Code jest ustawiona na jeden, przełączenie następuje **zależnie** od aktywnego G-Code grupy 50:
Kąty zaprogramowane przy pomocy A2, B2, C2 są interpretowane według jednego z aktywnych G-Code ORIEULER, ORIRPY, ORIVIRT1, ORIVIRT2, ORIAXPOS i ORIPY2. Wartości zaprogramowane z osiami orientacji są interpretowane odpowiednio do aktywnego G-Code grupy 50 również jako kąt orientacji.
  3. Gdy dana maszynowa do definicji kątów orientacji przez G-Code jest ustawiona na jeden, a dana maszynowa do definicji osi orientacji przez G-Code jest ustawiona na zero, przełączenie następuje **niezależnie** od aktywnego G-Code grupy 50:
Kąty zaprogramowane przy pomocy A2, B2, C2 są interpretowane według jednego z aktywnych G-Code ORIEULER, ORIRPY, ORIVIRT1, ORIVIRT2, ORIAXPOS i ORIPY2. Wartości zaprogramowane z osiami orientacji są niezależnie od aktywnego G-Code grupy 50 zawsze interpretowane jako pozycje osi obrotowych.
-

Programowanie

```
G1 X Y Z A B C
G1 X Y Z A2= B2= C2=
G1 X Y Z A3== B3== C3==
G1 X Y Z A4== B4== C4==

G1 X Y Z A5== B5== C5==

LEAD=

TILT=
```

Programowanie ruchu osi obrotowych

Programowanie w kątach Eulera

Programowanie wektora biegunowego

Programowanie wektora normalnej powierzchni na początku bloku

Programowanie wektora normalnej powierzchni na końcu bloku

Kąt wyprzedzenia do programowania orientacji narzędzia

Kąt w kierunku bocznym do programowania orientacji narzędzia

Parametry

```
G....
X Y Z
A B C
A2 B2 C2
A3 B3 C3
A4 B4 C4

A5 B5 C5

LEAD

TILT
```

Podanie rodzaju ruchu osi obrotowych

Podanie osi liniowych

Podanie pozycji osi obrotowych maszyny

Programowanie kąta (kąt Eulera albo RPY) osi wirtualnych wzgl. osi orientacji

Podanie składowych wektora biegunowego

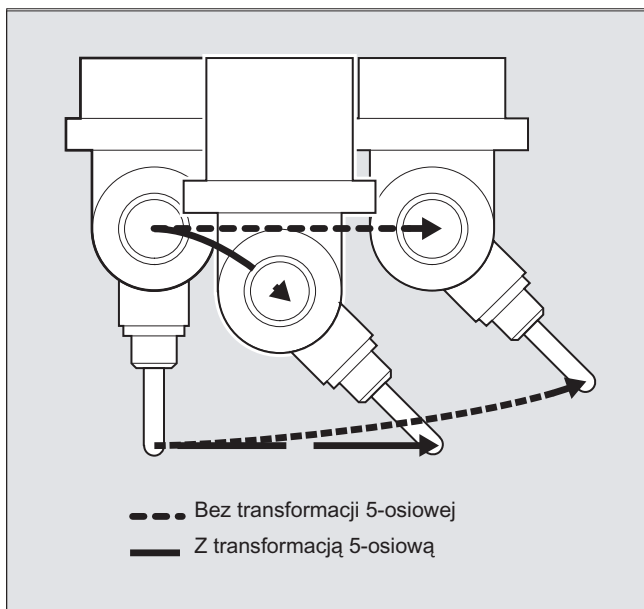
Podanie, np. przy frezowaniu czołowym, składowej wektora normalnej powierzchni na początku bloku

Podanie, np. przy frezowaniu czołowym, składowej wektora normalnej powierzchni na końcu bloku

Kąt w stosunku do wektora normalnej powierzchni, w płaszczyźnie wyznaczonej przez styczną do toru i wektor normalnej powierzchni

Kąt w płaszczyźnie, prostopadle do stycznej do toru w stosunku do wektora normalnej powierzchni

Przykład, zestawienie bez i z transformacją 5-osiową

Opis

Z reguły programy 5-osiowe są wytwarzane przez systemy CAD/CAM, a nie wprowadzane na sterowaniu. Dlatego poniższe objaśnienia są skierowane głównie do programistów postprocesorów.

Rodzaj programowania orientacji jest ustalany w G-Code grupa 50:

ORIEULER przez kąt Eulera

ORIRPY przez kąt RPY (kolejność obrotów ZYX)

ORIVIRT1 przez wirtualne osie orientacji (definicja 1)

ORIVIRT2 przez wirtualne osie orientacji (definicja 2)

ORIAXPOS przez wirtualne osie orientacji z pozycjami osi obrotowych

ORIPY2 przez kąt RPY (kolejność XYZ)

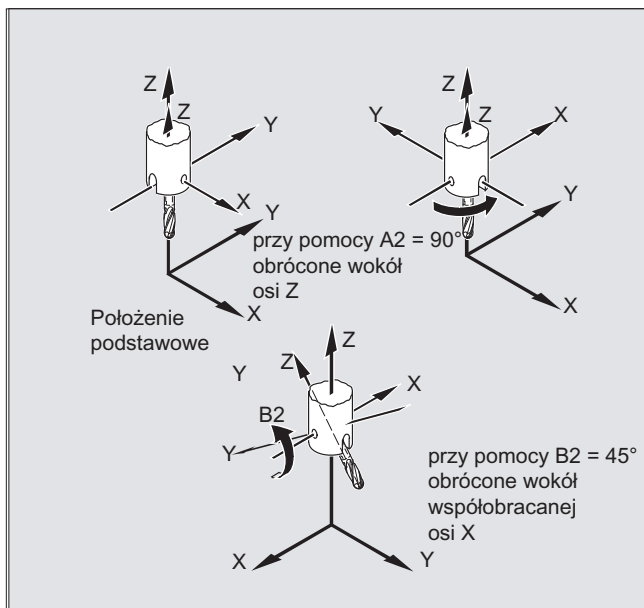
Producent maszyny

Przez dane maszynowe producent maszyny może definiować różne warianty. Proszę przestrzegać danych producenta maszyny.

Programowanie w kątach Eulera ORIEULER

Wartości programowane przy programowaniu orientacji przy pomocy $A2$, $B2$, $C2$ są interpretowane jako kąty Eulera (w stopniach).

Wektor orientacji uzyskuje się, gdy wektor w kierunku Z zostanie obrócony najpierw przy pomocy $A2$ wokół osi Z, następnie przy pomocy $B2$ wokół nowej osi X, a na końcu przy pomocy $C2$ wokół nowej osi Z.

W tym przypadku wartość $C2$ (obróć wokół nowej osi Z) jest bez znaczenia i nie musi być programowana.

Programowanie w kątach RPY ORIRPY

Wartości programowane przy programowaniu orientacji przy pomocy A2, B2, C2 są interpretowane jako kąty RPY (w stopniach).

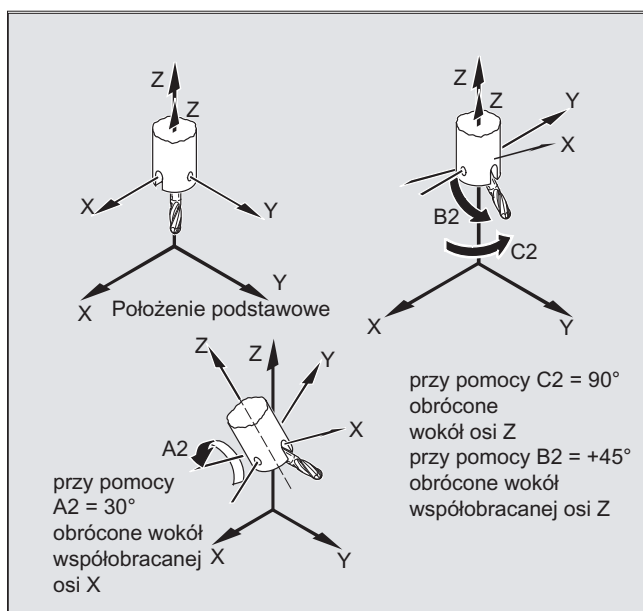
Wskazówka

W przeciwieństwie do programowania w kątach Eulera tutaj wszystkie trzy wartości mają wpływ na wektor orientacji.

Producent maszyny

Przy definicji kąta z kątem orientacji przez kąt RPY obowiązuje dla osi orientacji z $\$MC\_ORI\_DEF\_WITH\_G\_CODE = 0$

Wektor orientacji uzyskuje się, gdy wektor w kierunku Z zostanie obrócony najpierw przy pomocy C2 wokół osi Z, następnie przy pomocy B2 wokół nowej osi Y, a na końcu przy pomocy A2 wokół nowej osi X.

Jeżeli dana maszyna do definicji osi orientacji przez G-Code jest

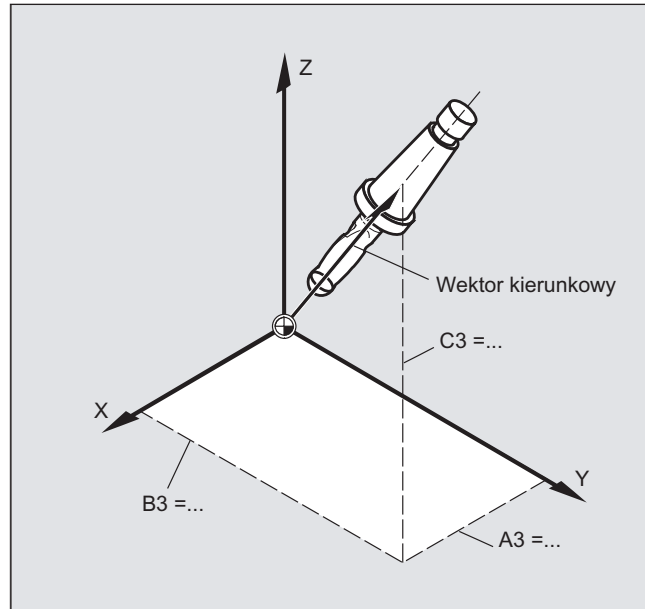
$\$MC\_ORI\_DEF\_WITH\_G\_CODE = 1$, wówczas obowiązuje:

Wektor orientacji wynika przez obrót wektora w kierunku Z najpierw z A2 wokół osi Z, następnie z B2 wokół nowej osi Y, a na końcu z C2 wokół nowej osi X.

Programowanie wektora biegunowego

Składowe wektora biegunowego są programowane przy pomocy $A3$, $B3$, $C3$. Wektor jest skierowany w kierunku uchwytu narzędzia; długość wektora jest przy tym bez znaczenia.

Nie zaprogramowane składowe wektora są ustawiane na zero.

Programowanie orientacji narzędzia przy pomocy LEAD= i TILT=

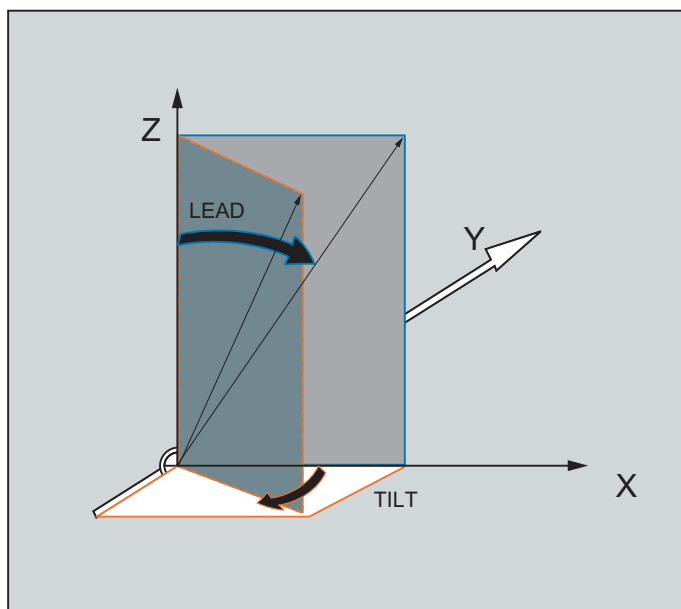
Wynikająca orientacja narzędzia jest obliczana z:

- Styczna do toru
- Wektor normalnej powierzchni na początku bloku $A4$, $B4$, $C4$ i na końcu bloku $A5$, $B6$, $C5$
- Kąt wyprzedzenia $LEAD$ w płaszczyźnie wyznaczonej przez styczną do toru i wektor normalnej powierzchni
- Kąt boczny $TILT$ na końcu bloku prostopadle do stycznej do toru i względem wektora normalnej powierzchni

Zachowanie się na narożach wewnętrznych (przy 3D-WZK)

Gdy blok jest skracany na narożu wewnętrznym, wynikająca orientacja narzędzia jest uzyskiwana również na końcu bloku.

Definicja orientacji narzędzia przy pomocy LEAD= i TILT=

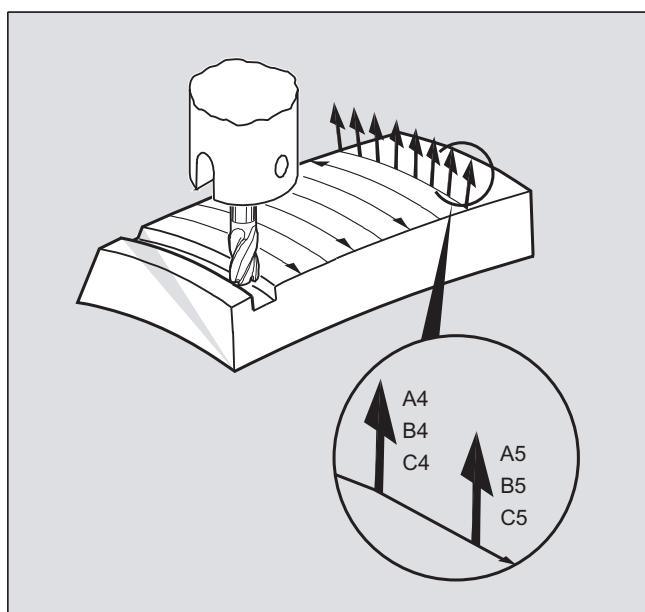

Rysunek 6-3

6.2.5 Frezowanie czołowe (frezowanie 3D A4, B4, C4, A5, B5, C5)

Funkcja

Frezowanie czołowe służy do obróbki powierzchni dowolnie zakrzywionych.

Dla tego rodzaju frezowania trójwymiarowego potrzeba wierszowego opisu torów 3D na powierzchni obrabianego przedmiotu.

Obliczenia są przeprowadzane przy uwzględnieniu kształtu narzędzia i jego wymiarów - zazwyczaj w CAM. Obliczone na gotowo bloki NC są następnie przez postprocesory wczytywane do sterowania.

Programowanie zakrzywienia toru

Opis powierzchni

Opis zakrzywienia toru następuje przez wektory normalnych powierzchni przy pomocy następujących składowych:

A4, B4, C4 wektor startowy na początku bloku

A5, B5, C5 wektor końcowy na końcu bloku

Jeżeli w bloku jest podany tylko wektor startowy, wektor normalnej powierzchni pozostaje stały przez cały blok. Gdy w bloku jest podany tylko wektor końcowy, wówczas interpolacja odbywa się od wartości końcowej poprzedniego bloku przez interpolację dużego okręgu do zaprogramowanej wartości końcowej.

Gdy jest zaprogramowany wektor startowy i końcowy, wówczas między obydwoma kierunkami interpolacja następuje również przez interpolację dużego okręgu. Przez to dają się wytwarzać w sposób ciągły gładkie drogi po torze.

W położeniu podstawowym wektory normalnej powierzchni są niezależnie od aktywnej płaszczyzny G17 do G19 skierowane w kierunku Z.

Długość wektora jest bez znaczenia.

Nie zaprogramowane składowe wektora są ustawiane na zero.

Przy aktywnym ORIWKS, patrz punkt "Odniesienie osi orientacji (ORIWKS, ORIMKS)" wektory normalnych powierzchni odnoszą się do aktywnego frame i przy obrocie frame są równocześnie obracane.

Producent maszyny

Wektor normalnej powierzchni musi być prostopadły do stycznej do toru w ramach wartości granicznej ustawionej przez daną maszyną, w przeciwnym przypadku jest wyprowadzany alarm.

6.2.6 Odniesienie osi orientacji (ORIWKS, ORIMKS)

Funkcja

Przy programowaniu orientacji w układzie współrzędnym obrabianego przedmiotu przez

- kąt Eulera wzgl. kąt RPY albo
- wektor orientacji

można ustawić przebieg ruchu obrotowego przez ORIMKS/ORIWKS.

Wskazówka

Producent maszyny

Rodzaj interpolacji orientacji jest ustalany daną maszynową:

MD21104 \$MC_ORI_IPO_WITH_G_CODE

= FALSE: Odniesieniem są funkcje G ORIWKS i ORIMKS

= TRUE: Odniesieniem są funkcje G 51. grupy (ORIAxes, ORIVect, ORIPlane, ...)

Składnia

ORIMKS= . . .

ORIWKS= . . .

Znaczenie

ORIMKS   Obrót w układzie współrzędnych maszyny

ORIWKS   Obrót w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu

---

Wskazówka

ORIWKS jest ustawieniem podstawowym. Jeżeli w przypadku programu 5-osiowego nie jest z góry jasne, na której maszynie ma on być wykonywany, należy z zasady wybrać ORIWKS. Jakie ruchy maszyna rzeczywiście wykonuje, zależy od jej kinematyki.

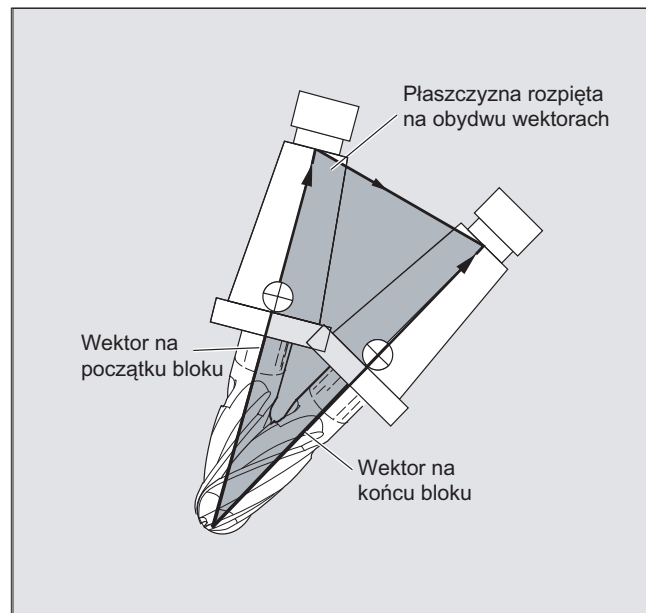
Przy pomocy ORIMKS można programować rzeczywiste ruchy maszyny, np. aby uniknąć kolizji z przyrządami itp.

Opis

W przypadku ORIMKS wykonywany ruch narzędzia jest **zależny** od kinematyki maszyny. Przy zmianie orientacji z wierzchołkiem narzędzia stałym w przestrzeni następuje interpolacja liniowa między pozycjami osi obrotowej.

W przypadku ORIWKS wykonywany ruch narzędzia jest **niezależny** od kinematyki maszyny. Przy zmianie orientacji z wierzchołkiem narzędzia stałym w przestrzeni narzędzie porusza się w płaszczyźnie wyznaczonej przez wektor początkowy i wektor końcowy.

Położenia osobliwe

Wskazówka

ORIWKS

Ruchy orientacji w zakresie położenia osobliwego maszyny 5-osiowej wymagają dużych ruchów w osiach maszyny. (Na przykład w przypadku skrzętnej głowicy tokarskiej z C, jako osią obrotu i A jako osią skrętu wszystkie położenia z A=0 są położeniami osobliwymi.)

Producent maszyny

Aby nie przeciążyć osi maszyny, układ prowadzenia prędkości bardzo zmniejsza prędkość po torze w pobliżu miejsc osobliwych.

Przy pomocy

```
$MC_TRAFO5_NON_POLE_LIMIT
```

```
$MC_TRAFO5_POLE_LIMIT
```

transformacja może zostać tak sparametryzowana, by ruchy orientacji w pobliżu bieguna były prowadzone przez biegun i by była możliwa nieprzerwana obróbka.

Miejsca szczególne są traktowane tylko przy pomocy MD `$MC_TRAFO5_POLE_LIMIT`.

Literatura:

/FB3/ Podręcznik działania Funkcje specjalne; transformacja 3- do 5-osiowej (F2), punkt "Miejsca osobliwe i ich traktowanie".

6.2.7 Programowanie osi orientacji (ORIAxes, ORIVect, ORIEuler, ORIRPY, ORIRPY2, ORIVIRT1, ORIVIRT2)

Funkcja

Funkcja osi orientacji opisuje orientację narzędzia w przestrzeni i jest osiągalna przez zaprogramowanie offsetu dla osi obrotowych. Dalszy trzeci stopień swobody można osiągnąć przez dodatkowy obrót narzędzia wokół siebie samego. Ta orientacja narzędzia następuje dowolnie w przestrzeni przez trzecią oś obrotową i wymaga transformacji sześćcioosiowej. Samoobrót narzędzia wokół siebie samego jest zależnie od rodzaju interpolacji wektorów obrotu ustalany przy pomocy kąta obrotu THETA, patrz punkt "Obroty orientacji narzędzia (ORIOTA/TR/TT, ORIOTC, THETA)".

Programowanie

Osie orientacji są programowane przez identyfikatory osi A2, B2, C2.

N... ORIAxes lub ORIVect	Interpolacja liniowa lub interpolacja dużego okręgu
N... G1 X Y Z A B C	
lub	lub
N... ORIPLANE	Interpolacja orientacji płaszczyzny
lub	lub
N... ORIEuler lub ORIRPY wzgl. ORIRPY2	Kąt orientacji, kąt Eulera/RPY
N... G1 X Y Z A2= B2= C2=	Programowanie kąta osi wirtualnych
lub	lub
N... ORIVIRT1 lub ORIVIRT2	wirtualne osie orientacji definicja 1 lub 2
N... G1 X Y Z A3= B3= C3=	programowanie wektora biegunowego

Dla zmian orientacji wzdłuż znajdującej się w przestrzeni poboczniczy walca mogą być programowane dalsze offsety obrotowej osi orientacji, patrz punkt "Programowanie orientacji wzdłuż poboczniczy stożka (ORIPLANE, ORICONxx).

Parametry

ORIAxes	Interpolacja liniowa osi maszyny albo osi orientacji
ORIVect	Interpolacja dużego okręgu (identyczna z ORIPLANE)
ORIMKS	Obrót w układzie współrzędnych maszyny
ORIWKS	Obrót w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu
	Opis patrz punkt "Obroty orientacji narzędzia"
A= B= C=	Programowanie pozycji osi maszyny
ORIEuler	Programowanie orientacji przez kąt Eulera

ORIRPY	Programowanie orientacji przez kąt RPY. Kolejnością obrotów jest XYZ, przy czym obowiązuje: A2 jest kątem obrotu wokół X B2 jest kątem obrotu wokół Y C2 jest kątem obrotu wokół Z
ORIRPY2	Programowanie orientacji przez kąt RPY. Kolejnością obrotów jest ZYX, przy czym obowiązuje: A2 jest kątem obrotu wokół Z B2 jest kątem obrotu wokół Y C2 jest kątem obrotu wokół X
A2= B2= C2=	Programowanie kąta osi wirtualnych
ORIVIRT1	Programowanie orientacji przez wirtualne osie orientacji
ORIVIRT2	(Definicja 1), ustalenie według MD \$MC_ORIAX_TURN_TAB_1 (Definicja 2), ustalenie według MD \$MC_ORIAX_TURN_TAB_2
A3= B3= C3=	Programowanie wektora biegunowego osi kierunkowej

Opis

Producent maszyny

Przy pomocy MD \$MC_ORI_DEF_WITH_G_CODE ustala się, jak są definiowane programowane kąty A2, B2, C2 :

Definicja następuje według MD \$MC_ORIENTATION_IS_EULER (standard) albo według grupy G 50 (ORIEULER, ORIRPY, ORIVIRT1, ORIVIRT2).

Przy pomocy MD \$MC_ORI_IPO_WITH_G_CODE następuje ustalenie, który rodzaj interpolacji działa: ORIWKS/ORIMKS lub ORIAXES/ORIVECT.

Tryb pracy JOG

Kąty orientacji są w tym trybie pracy zawsze interpolowane liniowo. Przy ruchu ciągłym i przyrostowym przez przyciski ruchu może wykonywać ruch tylko jedna oś orientacji. Przez kółka ręczne osie orientacji mogą wykonywać ruch równocześnie.

Dla ruchu ręcznego osi orientacji działa specyficzny dla kanału przełącznik korekcyjny posuwu wzgl. przełącznik korekcyjny posuwu szybkiego przy nałożeniu tego posuwu.

Przy pomocy następujących danych maszynowych jest możliwe oddzielne zadanie prędkości

\$MC_JOG_VELO_RAPID_GEO

\$MC_JOG_VELO_GEO

\$MC_JOG_VELO_RAPID_ORI

\$MC_JOG_VELO_ORI

Wskazówka**SINUMERIK 840D z "Pakiem transformacji Handling"**

Przy pomocy funkcji "Kartezjański ruch ręczny" można w trybie JOG, niezależnie od siebie ustawić przesunięcie osi geometrycznych w systemach odniesienia MKS, WKS i TKS.

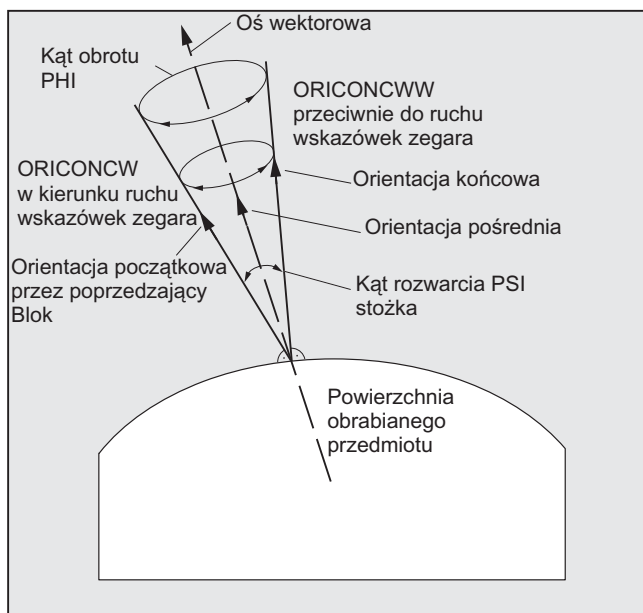
Literatura:

/FB2/ Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Transformacja kinematyczna (M1)

6.2.8 Programowanie orientacji wzdłuż pobocznicy stożka (ORIPLANE, ORICONCW, ORICONCCW, ORICONTO, ORICONIO)

Funkcja

Przy pomocy orientacji rozszerzonej jest możliwe wykonywanie zmian orientacji wzdłuż powierzchni pobocznicowej stożka znajdującej się w przestrzeni. Interpolacja wektora orientacji na poboczniczy stożka następuje przy pomocy poleceń modalnych ORICONxx. Dla interpolacji w płaszczyźnie można programować orientację końcową przy pomocy ORIPLANE. Generalnie orientacja startowa jest ustalana przez poprzedzające bloki.

Rysunek 6-4

Programowanie

Orientacja końcowa jest ustalana albo przez podanie zaprogramowania kąta jako kąt Eulera lub kąt RPY przy pomocy A2, B2, C2, albo przez zaprogramowanie pozycji osi obrotowych przy pomocy A, B, C. Dla osi orientacji wzdłuż pobocznic stożka są wymagane dalsze dane programowe:

- Oś obrotu stożka jako wektor z A6, B6, C6
- Kąt rozwarcia PSI z identyfikatorem NUT
- Orientacja pośrednia w pobocznic stożka z A7, B7, C7

Wskazówka

Programowanie wektora biegunowego A6, B6, C6 dla osi obrotu stożka

Zaprogramowanie orientacji końcowej nie jest bezwarunkowo wymagane. Gdy orientacja końcowa nie jest podana, wówczas jest interpolowana pełna pobocznica stożka 360 stopni.

Programowanie kąta rozwarcia stożka z NUT=kąt

Podanie orientacji końcowej jest bezwzględnie wymagane.

Kompletna pobocznica stożka 360 stopni nie może być w ten sposób interpolowana.

Programowanie orientacji pośredniej A7, B7, C7 w pobocznic stożka

Podanie orientacji końcowej jest bezwzględnie wymagane. Zmiana orientacji i kierunku obrotu są jednoznacznie ustalone przez trzy wektory orientacji startowej, końcowej i pośredniej. Wszystkie trzy wektory muszą przy tym być różne. Jeżeli zaprogramowana orientacja pośrednia jest równoległa do orientacji startowej albo końcowej, jest przeprowadzana liniowa interpolacja dużego okręgu orientacji w płaszczyźnie, która jest wyznaczana przez wektor startowy i końcowy

Rozszerzona interpolacja orientacji na pobocznic stożka

```
N... ORICONCW lub ORICONCCW
N... A6= B6= C6= A3= B3= C3=
lub
N... ORICONTO
N... G1 X Y Z A6= B6= C6=
lub
N... ORICONIO
N... G1 X Y Z A7= B7= C7=
N... PO[PHI]=(a2, a3, a4, a5)
N... PO[PSI]=(b2, b3, b4, b5)
```

Interpolacja na pobocznice stożka z wektorem biegunowym stożka w kierunku / przeciwnie do ruchu wskazówek zegara i orientacją końcową albo przejściem stycznym i podaniem orientacji końcowej albo podaniem orientacji końcowej i orientacji pośredniej na pobocznic stożka z wielomianami kąta obrotu i wielomianami kąta rozwarcia

Parametry

ORIPLANE	Interpolacja na płaszczyźnie(Interpolacja dużego okręgu)
ORICONCW	Interpolacja na pobocznicy stożka w kierunku ruchu wskazówek zegara
ORICONCCW	Interpolacja na pobocznicy stożka przeciwnie do ruchu wskazówek zegara
ORICONTO	Interpolacja na pobocznicy stożka przejście styczne
A6= B6= C6=	Programowanie osi obrotu stożka (wektor znormalizowany)
NUT=kąt	Kąt rozwarcia stożka w stopniach
NUT=+179	Kąt ruchu mniejszy albo równy 180 stopni
NUT=-181	Kąt ruchu większy albo równy 180 stopni
ORICONIO	Interpolacja na pobocznicy stożka
A7= B7= C7=	Orientacja pośrednia (programowanie jako wektor znormalizowany)
PHI	Kąt obrotu orientacji wokół osi kierunkowej stożka
PSI	Kąt rozwarcia stożka
Możliwe wielomiany PO[PHI]=(a2, a3, a4, a5) PO[PSI]=(b2, b3, b4, b5)	Oprócz poszczególnych kątów można programować również wielomiany maksymalnie 5. stopnia

Przykład, różne zmiany orientacji

...	
N10 G1 X0 Y0 F5000	
N20 TRAORI(1)	; Transformacja orientacji wł.
N30 ORIVECT	; Interpolowanie orientacji narzędzia jako wektor.
...	; Orientacja narzędzia na płaszczyźnie.
N40 ORIPLANE	; Wybór interpolacji dużego okręgu.
N50 A3=0 B3=0 C3=1	
N60 A3=0 B3=1 C3=1	; Orientacja na płaszczyźnie Y/Z obrócona o 45 stopni, na końcu bloku jest osiągnięta orientacja $(0,1/\sqrt{2},1/\sqrt{2})$.
...	
N70 ORICONCW	; Programowanie orientacji na pobocznicy stożka:
N80 A6=0 B6=0 C6=1 A3=0 B3=0 C3=1	; Kąt orientacji jest interpolowany na pobocznicy stożka z kierunkiem $(0,0,1)$, aż do orientacji $(1/\sqrt{2},0,1/\sqrt{2})$ w kierunku ruchu wskazówek zegara, kąt obrotu wynosi przy tym 270 stopni
N90 A6=0 B6=0 C6=1	; Orientacja narzędzia przechodzi pełny obrót na tej samej pobocznicy stożka.

Opis

Jeżeli zmiany orientacji mają zostać opisane na poboczniczy stożka leżącej dowolnie w przestrzeni, wówczas musi być znany wektor, wokół którego orientacja narzędzia ma wykonać obrót. Poza tym musi zostać zadana orientacja startowa i orientacja końcowa. Orientacja startowa wynika z bloku poprzedzającego, a orientacja końcowa musi albo zostać zaprogramowana albo ustalona przez inne warunki.

Programowanie w płaszczyźnie ORIPLANE odpowiada ORIVECT

Programowanie interpolacji wielkiego okręgu razem z wielomianami kąta odpowiada interpolacji liniowej i wielomianowej konturów. Orientacja narzędzia jest interpolowana w płaszczyźnie, która jest wyznaczona przez orientację startową i końcową. Gdy zostaną dodatkowo zaprogramowane wielomiany, wówczas wektor orientacji może ulec odchyleniu od płaszczyzny.

Programowanie okręgów w płaszczyźnie G2/G3, CIP i CT

Orientacja rozszerzona odpowiada interpolacji okręgów na płaszczyźnie. Odnosnie odpowiednich możliwości programowania okręgów z podaniem punktu środkowego albo promienia jak G2/G3, okręgu przez punkt pośredni CIP i okręgów stycznych CT patrz

Literatura: Podręcznik programowania Podstawy, "Programowanie poleceń dot. drogi".

Programowanie orientacji

Interpolacja wektora orientacji na poboczniczy stożka ORICONxx

Dla interpolacji orientacji na poboczniczy stożka mogą być wybierane cztery różne rodzaje interpolacji z grupy G-Code 51:

1. Interpolacja na poboczniczy stożka w kierunku ruchu wskazówek zegara ORICONCW z podaniem orientacji końcowej i kierunku stożka albo kąta rozwarcia. Wektor biegunowy jest programowany przy pomocy identyfikatorów A6, B6, C6, a kąt rozwarcia stożka przy pomocy identyfikatora NUT= zakres wartości w przedziale 0 do 180 stopni.
2. Interpolacja na pobocznice stożka przeciwnie do ruchu wskazówek zegara ORICONCWW z podaniem orientacji końcowej i kierunku stożka lub kąta rozwarcia. Wektor biegunowy jest programowany przy pomocy identyfikatorów A6, B6, C6, a kąt rozwarcia stożka przy pomocy identyfikatora NUT= zakres wartości w przedziale 0 do 180 stopni.
3. Interpolacja na pobocznice stożka ORICONIO z podaniem orientacji końcowej i orientacji pośredniej, która jest programowana przy pomocy identyfikatorów A7, B7, C7.
4. Interpolacja na pobocznice stożka ORICONTO z przejściem stycznym i podaniem orientacji końcowej. Wektor biegunowy jest programowany przy pomocy identyfikatorów A6, B6, C6.

6.2.9 Zadanie orientacji dwóch punktów kontaktowych (ORICURVE, PO[XH]=, PO[YH]=, PO[ZH]=)

Funkcja

Programowanie zmiany orientacji przez drugą krzywą w przestrzeni ORICURVE

Kolejna możliwość programowania zmian orientacji polega na tym, by oprócz wierzchołka narzędzia wzdłuż krzywej w przestrzeni, programować również ruch drugiego punktu kontaktowego narzędzia przy pomocy ORICURVE. Przez to mogą zostać jednoznacznie ustalone zmiany orientacji narzędzia, jak przy programowaniu samego wektora narzędzia.

Producent maszyny

Proszę przestrzegać wskazówek producenta maszyny dot. identyfikatorów osi ustawianych przez daną maszynową odnośnie programowania 2. toru orientacji narzędzia.

Programowanie

Przy tym rodzaju interpolacji mogą dla obydwu krzywych w przestrzeni być programowane punkty przy pomocy G1 wzgl. wielomiany przy pomocy POLY. Okręgi i ewolwenty są niedopuszczalne. Dodatkowo może zostać uaktywniona interpolacja spline przy pomocy BSPLINE i funkcja "Połączenie krótkich bloków Spline".

Literatura:

/FB1/ Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Tryb przechodzenia płynnego, zatrzymanie dokładne, LookAhead (B1), punkt: Połączenie krótkich bloków spline

Inne rodzaje spline ASPLINE i CSPLINE, jak też uaktywnienie kompresora przy pomocy COMPON, COMPCURV lub COMPCAD są niedopuszczalne.

Ruch dwóch punktów kontaktowych narzędzia można zadać przy programowaniu wielomianów orientacji dla współrzędnych do maksymalnie 5. stopnia.

Rozszerzona interpolacja orientacji z dodatkową krzywą w przestrzeni i wielomiany dla współrzędnych

N... ORICURVE

N... PO[XH] = (xe, x2, x3, x4, x5)

N... PO[YH] = (ye, y2, y3, y4, y5)

N... PO[ZH] = (ze, z2, z3, z4, z5)

Podanie ruchu drugiego punktu kontaktowego narzędzia i dodatkowe wielomiany każdorazowych współrzędnych

Parametry

ORICURVE	Interpolacja orientacji z zadaniem ruchu dwóch punktów kontaktowych narzędzia.
XH YH ZH	Identyfikator współrzędnych drugiego punktu kontaktowego narzędzia dodatkowego konturu jako krzywa w przestrzeni
Możliwe wielomiany PO[XH]=(xe, x2, x3, x4, x5) PO[YH]=(ye, y2, y3, y4, y5) PO[ZH]=(ze, z2, z3, z4, z5)	Oprócz każdorazowych punktów końcowych można dodatkowo programować krzywe w przestrzeni przy pomocy wielomianów.
xe, ye, ze	Punkty końcowe krzywej w przestrzeni
xi, yi, zi	Współczynniki wielomianów maksymalnie 5. stopnia

Wskazówka

Identyfikatory XH YH ZH do programowania 2. toru orientacji

Identyfikatory muszą zostać tak wybrane, by nie powstał konflikt z innymi identyfikatorami osi liniowych

osie X Y Z

i osiami obrotowymi jak

A2 B2 C2 kąt Eulera wzgl. kąt RPY

A3 B3 C3 wektory kierunkowe

A4 B4 C4 wzgl. A5 B5 C5 wektory normalnej powierzchni

A6 B6 C6 wektory obrotu wzgl. A7 B7 C7 współrzędne punktu pośredniego

lub innymi parametrami interpolacji.

6.3 Wielomiany orientacji (PO[kąt], PO[współrzędna])

Funkcja

Niezależnie od tego, jaka interpolacja wielomianowa G-Code grupy 1 jest właśnie aktywna, mogą być programowane dwa różne typy wielomianów orientacji do maksymalnie 5. stopnia przy transformacji trzy- do pięcioosiowej.

1. Wielomiany dla **kąta**: kąt wyprzedzenia LEAD, kąt boczny TILT w odniesieniu do płaszczyzny, która jest wyznaczana przez orientację startową i końcową.
2. Wielomiany dla **współrzędnych**: XH, YH, ZH drugiej krzywej w przestrzeni dla orientacji narzędzia punktu odniesienia na narzędziu.

Przy transformacji sześćoosiowej można w celu zorientowania narzędzia dodatkowo zaprogramować obrót wektora obrotu THT z wielomianami do maksymalnie 5. stopnia dla obrotów samego narzędzia.

Składnia

Wielomiany orientacji typu 1 dla **kąta**

N... PO [PHI] = (a2, a3, a4, a5)

Transformacja trzy- do pięcioosiowej

N... PO [PSI] = (b2, b3, b4, b5)

Transformacja trzy- do pięcioosiowej

Wielomiany orientacji typu 2 dla **współrzędnych**

N... PO [XH] = (xe, x2, x3, x4, x5)

Identyfikatory dla współrzędnych drugiego toru orientacji dla orientacji narzędzia

N... PO [YH] = (ye, y2, y3, y4, y5)

N... PO [ZH] = (ze, z2, z3, z4, z5)

Dodatkowo można w obydwu przypadkach programować wielomian dla **obrotu** przy transformacji sześćoosiowej z

N... PO [THT] = (c2, c3, c4, c5)

odniesiona do toru interpolacja obrotu narzędzia

lub

N... PO [THT] = (d2, d3, d4, d5)

absolutna, względna i styczna interpolacja do zmiany orientacji

wektora orientacji. Jest to możliwe wtedy, gdy transformacja obsługuje wektor obrotu z offsetem programowalnym i interpolowalnym przez kąt obrotu THETA.

Znaczenie

PO [PHI]	Kąt w płaszczyźnie między orientacją startową i końcową
PO [PSI]	Kąt, który opisuje odchylenie orientacji od płaszczyzny między orientacją startową i końcową
PO [THT]	Kąt obrotu zaprogramowanej przez obrót wektora obrotu przy pomocy THETA grupy 54 G-Code
PHI	Kąt wyprzedzenia LEAD
PSI	Kąt boczny TILT
THETA	Obrót wokół kierunku narzędzia w Z
PO [XH]	Współrzędna X punktu odniesienia na narzędziu
PO [YH]	Współrzędna Y punktu odniesienia na narzędziu
PO [ZH]	Współrzędna Z punktu odniesienia na narzędziu

Opis

Wielomiany orientacji nie mogą być programowane

- gdy interpolacje spline ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE są aktywne. Wielomiany typu 1 dla kąta orientacji są możliwe dla każdego rodzaju interpolacji oprócz Spline tzn. przy interpolacji liniowej z posuwem szybkim G0 wzgl. z posuwem G1 przy interpolacji wielomianowej z POLY i przy interpolacji okręgu wzgl. ewolwenty z G2, G3, CIP, CT, INVCW i INCCCW. Wielomiany typu 2 dla współrzędnych orientacji są natomiast możliwe tylko wtedy, gdy jest aktywna interpolacja liniowa z posuwem szybkim G0 wzgl. z posuwem G1 albo interpolacja wielomianowa z POLY.
- gdy orientacja jest interpolowana przy pomocy interpolacji osi ORIAXES. W tym przypadku mogą być programowane bezpośrednio wielomiany z PO[A] i PO[B] dla osi orientacji A i B.

Wielomiany orientacji typu 1 z ORIVECT, ORIPLANE i ORICONxx

Przy interpolacji dużego okręgu i interpolacji na poboczniczy stożka z ORIVECT, ORIPLANE i ORICONxx są możliwe tylko wielomiany orientacji typu 1.

Wielomiany orientacji typu 2 z ORICURVE

Gdy jest aktywna interpolacja z dodatkową krzywą w przestrzeni ORICURVE, kartezjańskie składowe wektora orientacji są interpolowane i są możliwe tylko wielomiany orientacji typu 2.

6.4 Obroty orientacji narzędzia (ORIOTA, ORIOTR, ORIOTT, ORIOTC, THETA)

Funkcja

Jeżeli w przypadku typów maszyn z ruchomym narzędziem również musi być możliwa zmiana orientacji narzędzia, wówczas każdy blok jest programowany z orientacją końcową. Zależnie od kinematyki maszyny można programować albo kierunek orientacji osi orientacji albo kierunek obrotu wektora orientacji THETA. Dla tych wektorów obrotu można programować różne rodzaje interpolacji:

- ORIOTA: Kąt obrotu do kierunku obrotu zadanego absolutnie.
- ORIOTR: Kąt obrotu w stosunku do płaszczyzny między orientacją startową i końcową.
- ORIOTT: Kąt obrotu w stosunku do zmiany wektora orientacji.
- ORIOTC: Styczny kąt obrotu do stycznej do toru.

Składnia

Tylko gdy jest aktywny rodzaj interpolacji ORIOTA, można programować kąt obrotu albo wektor obrotu na cztery możliwe sposoby:

1. Bezpośrednio pozycje osi obrotowych A, B, C
2. Kąt Eulera (w stopniach) przez A2, B2, C2
3. Kąt RPY (w stopniach) przez A2, B2, C2
4. Wektor biegunowy przez A3, B3, C3 (kąt obrotu przy pomocy THETA=wartość)

W przypadku gdy ORIOTR lub ORIOTT są aktywne, kąt obrotu można programować już tylko bezpośrednio przy pomocy THETA.

Obrót można również zaprogramować w oddzielnym bloku, przy czym nie następuje zmiana orientacji. Przy tym ORIOTR i ORIOTT nie mają znaczenia. W tym przypadku kąt obrotu jest zawsze interpretowany w odniesieniu do kierunku absolutnego (ORIOTA).

N... ORIOTA

Ustalenie interpolacji wektora obrotu

N... ORIOTR

N... ORIOTT

N... ORIOTC

N... A3= B3= C3=

Ustalenie obrotu wektora orientacji

THETA=wartość

N... PO [THT] = (d₂, d₃, d₄, d₅)

Interpolacja kąta obrotu z wielomianem 5. stopnia

Znaczenie

ORIOTA	Kąt obrotu do kierunku obrotu zadanego absolutnie
ORIOTR	Kąt obrotu w stosunku do płaszczyzny między orientacją startową i końcową
ORIOTT	Kąt obrotu jako styczny wektor obrotu do zmiany orientacji
ORIOTC	Kąt obrotu jako styczny wektor obrotu do stycznej do toru
THETA	Obrót wektora orientacji
THETA=wartość	Kąt obrotu w stopniach, który jest osiągany na końcu bloku
THETA=Θ _e	Kąt obrotu z kątem końcowym Θ _e wektora obrotu
THETA=AC (...)	Przełączanie pojedynczymi blokami na absolutne podawanie wymiaru
THETA=IC (...)	Przełączanie pojedynczymi blokami na przyrostowe podawanie wymiaru
Θ _e	Kąt końcowy wektora obrotu zarówno absolutny z G90, jak też względny z G91 (przyrostowe podawanie wymiarów) jest aktywny
PO [THT] = (. . . .)	Wielomian dla kąta obrotu

Przykład obrotów orientacji

Kod programu	Komentarz
N10 TRAORI	; Uaktywnienie transformacji orientacji
N20 G1 X0 Y0 Z0 F5000	; Orientacja narzędzia
N30 A3=0 B3=0 C3=1 THETA=0	; W kierunku Z z kątem obrotu 0
N40 A3=1 B3=0 C3=0 THETA=90	; W kierunku X i obrót o 90 stopni
N50 A3=0 B3=1 C3=0 PO [THT] = (180, 90)	; Orientacja
N60 A3=0 B3=1 C3=0 THETA=IC(-90)	; W kierunku Y i obrót na 180 stopni
N70 ORIOTT	; Pozostaje stała i obrót na 90 stopni
N80 A3=1 B3=0 C3=0 THETA=30	; Kąt obrotu w stosunku do zmiany orientacji
	; Kąt obrotu w kącie 30 stopni do płaszczyzny X-Y

Przy interpolacji od bloku

N40 kąt obrotu jest interpolowany liniowo od wartości startowej 0 do wartości końcowej 90 stopni. W bloku N50 kąt obrotu zmienia się z 90 stopni do 180 stopni według parabolii $\theta(u) = +90u^2$. W N60 może również zostać wykonany obrót, bez zmiany orientacji.

W przypadku N80 orientacja narzędzia jest obracana z kierunku Y do kierunku X. Przy tym zmiana orientacji leży w płaszczyźnie X-Y, a wektor obrotu tworzy z tą płaszczyzną kąt 30 stopni.

Opis**ORIOTA**

Kąt obrotu **THETA** jest interpolowany względem absolutnie ustalonego kierunku w przestrzeni. Podstawowy kierunek obrotu jest definiowany przez dane maszynowe

ORIOTR

Kąt obrotu **THETA** jest interpretowany względem płaszczyzny, która jest wyznaczana przez orientację początkową i orientację końcową.

ORIOTT

Kąt obrotu **THETA** jest interpretowany względem zmiany orientacji. Dla **THEA=0** wektor obrotu jest interpolowany stycznie do zmiany orientacji i różni się tylko wtedy od **ORIOTR**, gdy dla orientacji został zaprogramowany co najmniej jeden wielomian dla "kąta wychylenia PSI". Z tego wynika zmiana orientacji, która nie przebiega w płaszczyźnie. Przez dodatkowo zaprogramowany kąt obrotu **THETA** można wówczas np. tak interpolować wektor obrotu, by tworzył on zawsze określoną wartość do zmiany orientacji.

ORIOTC

Wektor obrotu jest interpolowany w stosunku do stycznej do toru z offsetem programowalnym przez kąt **THETA**. Dla kąta offsetu może przy tym być również programowany wielomian $PO[THT] = (c2, c3, c4, c5)$ maksymalnie 5. stopnia.

6.5 Orientacje w stosunku do toru

6.5.1 Rodzaje orientacji w stosunku do toru

Funkcja

Przy pomocy tej rozszerzonej funkcji orientacja względna jest osiągana nie tylko na końcu bloku, lecz na całym przebiegu toru. Orientacja osiągnięta w poprzedzającym bloku jest przy pomocy interpolacji dużego okręgu prowadzona do zaprogramowanej orientacji końcowej. Zasadniczo są dwie możliwości programowania żądanej orientacji w stosunku do toru:

1. Orientacja narzędzia jak również obrót narzędzia jest przy pomocy ORIPATH, ORPATHTS interpolowana w stosunku do toru.
2. Wektor orientacji jest programowany i interpolowany jak zazwyczaj dotychczas. Przy pomocy ORIOTC jest inicjalizowany obrót wektora orientacji w stosunku do stycznej do toru.

Składnia

Rodzaj interpolacji orientacji i obrotu narzędzia jest programowany przy pomocy:

N... ORIPATH	Orientacja w stosunku do toru
N... ORIPATHS	Orientacja w stosunku do toru z wygładzaniem przebiegu orientacji
N... ORIOTC	Odniesiona do toru interpolacja wektora obrotu

Załamane orientacji wywołane przez naroże w przebiegu toru można wygładzić przy pomocy ORIPATHS. Kierunek i długość drogi ruchu cofnięcia są programowane przez wektor o składowych A8=X, B8=Y, C8=Z.

Przy pomocy ORIPATH/ORIPATHS można programować różne odniesienia do stycznej do toru przez trzy kąty

- LEAD= podanie kąta do przodu w odniesieniu do toru i powierzchni
- TILT= podanie kąta bocznego w odniesieniu do toru i powierzchni
- THETA= kąt obrotu

dla całego przebiegu toru. Do kąta obrotu THETA mogą przy pomocy PO [THT] = (. . .) być dodatkowo programowane wielomiany maksymalnie 5. stopnia.

Wskazówka

Producent maszyny

Proszę przestrzegać danych producenta maszyny. Przez projektowalne dane maszynowe i ustawcze mogą do rodzaju orientacji w stosunku do toru zostać dokonane dalsze ustawienia. Dalsze objaśnienia patrz

Literatura:

/FB3/ Podręcznik działania Funkcje specjalne; Transformacje 3- do 5-osiowych (F2), punkt "Orientacja"

Znaczenie

Interpolację kątów LEAD i TILT można przez daną maszynową różnie ustawiać:

- Odniesienie orientacji narzędzia zaprogramowane przy pomocy LEAD i TILT jest dotrzymywane przez cały blok.
- Kąt do przodu LEAD: obrót wokół kierunku prostopadle do stycznej i wektora normalnej
TILT: obrót orientacji wokół wektora normalnej.
- Kąt do przodu LEAD: obrót wokół kierunku prostopadle do stycznej i wektora normalnej
Kąt boczny TILT: obrót orientacji wokół kierunku stycznej do toru.
- Kąt obrotu THETA: obrót narzędzia wokół siebie samego z dodatkową trzecią osią obrotową, jako osią orientacji przy transformacji sześćoosiowej.

Wskazówka

Odniesiona do toru orientacja razem z OSC, OSS, OSSE, OSD, OST jest niedopuszczalna

Odniesiona do toru interpolacja orientacji ORIPATH wzgl. ORIPATHS i ORIOTC nie może być programowana razem z wygładzaniem przebiegu orientacji przy pomocy jednego z G-Code z grupy 34. W tym celu musi być aktywne OSOF.

6.5.2 Odniesiony do toru obrót orientacji narzędzia (ORIPATH, ORIPATHS, kąt obrotu)

Funkcja

W przypadku transformacji sześćcioosiowej można w celu orientacji narzędzia dowolnie w przestrzeni również obrócić narzędzie wokół siebie samego przy pomocy trzeciej osi obrotowej. Przy odniesionym do toru obrocie orientacji narzędzia przy pomocy ORIPATH lub ORIPATHS można zaprogramować dodatkowy obrót przez kąt obrotu THETA. Alternatywnie do tego kąty LEAD i TILT mogą być programowane przez wektor, który leży na płaszczyźnie prostopadle do kierunku narzędzia.

Producent maszyny

Proszę przestrzegać danych producenta maszyny. Przez daną maszynową można różnie ustawić interpolację kątów LEAD i TILT.

Składnia

Obrót orientacji narzędzia i narzędzia

Rodzaj orientacji narzędzia w stosunku do toru jest uaktywniany przy pomocy ORIPATH albo ORIPATHS.

N... ORIPATH	Uaktywnienie rodzaju orientacji w odniesieniu do toru
N... ORIPATHS	Uaktywnienie rodzaju orientacji w odniesieniu do toru z wygładzaniem przebiegu orientacji
Uaktywnienie trzech możliwych kątów z działaniem obrotowym:	
N... LEAD=	Kąt dla zaprogramowanej orientacji w stosunku do wektora normalnej powierzchni
N... TILT=	Kąt dla zaprogramowanej orientacji w płaszczyźnie prostopadle do stycznej do toru w stosunku do wektora normalnej powierzchni
N... THETA=	Kąt obrotu w stosunku do zmiany orientacji wokół kierunku narzędzia trzeciej osi obrotowej

Wartości kątów na końcu bloku są programowane przy pomocy LEAD=wartość, TILT=wartość wzgl. THETA=wartość. Dodatkowo do stałych kątów mogą dla wszystkich trzech kątów być programowane wielomiany maksymalnie 5. stopnia.

N... PO[PHI]=(a2, a3, a4, a5)	Wielomian dla kąta wyprzedzenia
N... PO[PSI]=(b2, b3, b4, b5)	LEAD
N... PO[THT]=(d2, d3, d4, d5)	Wielomian dla kąta bocznego TILT
	Wielomian dla kąta obrotu THETA

Przy programowaniu wyższe współczynniki wielomianu, które wynoszą zero, można pominąć. Przykład PO[PHI]=a2 daje parabolę dla kąta wyprzedzenia LEAD.

Znaczenie

Orientacja narzędzia odniesiona do toru

ORIPATH	Orientacja narzędzia odniesiona do toru
ORIPATHS	Orientacja narzędzia odniesiona do toru, załamanie w przebiegu orientacji jest wygładzane
LEAD	Kąt w stosunku do wektora normalnej powierzchni, w płaszczyźnie wyznaczonej przez styczną do toru i wektor normalnej powierzchni
TILT	Obrót orientacji wokół kierunku Z lub obrót wokół stycznej do toru
THETA	Obrót wokół kierunku narzędzia do Z
PO [PHI]	Wielomian orientacji dla kąta wyprzedzenia LEAD
PO [PSI]	Wielomian orientacji dla kąta bocznego TILT
PO [THT]	Wielomian orientacji dla kąta obrotu THETA

Wskazówka

Kąt obrotu THETA

Do obrotu narzędzia z trzecią osią obrotową jako osią orientacji wokół siebie samego jest wymagana transformacja sześćoosiowa.

6.5.3 Interpolacja obrotu narzędzia względem toru (ORIOTC, THETA)

Funkcja

Interpolacja z wektorami obrotu

Do zaprogramowanego przy pomocy ORIOTC obrotu narzędzia w stosunku do stycznej do toru można interpolować wektor obrotu również z offsetem programowanym przez kąt obrotu THETA. Przy tym można dla kąta offsetu z PO[THT] programować wielomian do maksymalnie 5. stopnia.

Składnia

N... ORIOTC	Inicjalizacja obrotu narzędzia względem stycznej do toru
N... A3= B3= C3= THETA=wartość	Ustalenie obrotu wektora orientacji
N... A3= B3= C3= PO [THT]=(c2, c3, c4, c5)	Interpolacja kąta offsetu z wielomianem maksymalnie 5. stopnia

Obrót można również zaprogramować w oddzielnym bloku, przy czym nie następuje zmiana orientacji.

Znaczenie

Odniesiona do toru interpolacja obrotu narzędzia przy transformacji sześćoosiowej

ORIOTC	Ustawienie stycznego wektora obrotu do stycznej do toru
THETA=wartość	Kąt obrotu w stopniach, który jest osiąganym na końcu bloku
THETA= θ_e	Kąt obrotu z kątem końcowym θ_e wektora obrotu
THETA=AC (...)	Przełączanie pojedynczymi blokami na absolutne podawanie wymiaru
THETA=IC (...)	Przełączanie pojedynczymi blokami na przyrostowe podawanie wymiaru
PO [THT] = (c2, c3, c4, c5)	Interpolacja kąta offsetu z wielomianem 5. stopnia

Wskazówka**Interpolacja wektora obrotu ORIOTC**

Ustawienie również obrotu narzędzia w stosunku do stycznej do toru przeciwnie do kierunku jego orientacji jest możliwe tylko w przypadku transformacji sześćoosiowej.

Przy aktywnym ORIOTC

Wektora obrotu ORIOTA nie można zaprogramować. W przypadku zaprogramowania jest wyprowadzany ALARM 14128 "Absolutne zaprogramowanie obrotu narzędzia przy aktywnym ORIOTC".

Kierunek orientacji narzędzia przy transformacji trzy- do pięcioosiowej

Kierunek orientacji narzędzia może być programowany jak zazwyczaj przy transformacji trzy- do pięcioosiowej przez kąt Eulera wzgl. kąt RPY albo wektory biegunowe. Również są możliwe zmiany orientacji narzędzia w przestrzeni przez programowanie interpolacji dużego okręgu ORIVECT, interpolacji liniowej osi orientacji ORIAXES, wszystkie interpolacje na poboczniczy stożka ORICONxx, jak też interpolacji dodatkowo do krzywej w przestrzeni z dwoma punktami kontaktowymi narzędzia ORICURVE.

G	Podanie rodzaju ruchu osi obrotowych
X Y Z	Podanie osi liniowych
ORIAXES	Interpolacja liniowa osi maszyny albo osi orientacji
ORIVECT	Interpolacja dużego okręgu (identyczna z ORIPLANE)
ORIMKS	Obrót w układzie współrzędnych maszyny
ORIWKS	Obrót w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu
	Opis patrz punkt "Obroty orientacji narzędzia"
A= B= C=	Programowanie pozycji osi maszyny
ORIEULER	Programowanie orientacji przez kąt Eulera
ORIRPY	Programowanie orientacji przez kąt RPY
A2= B2= C2=	Programowanie kąta osi wirtualnych

ORIVIRT1 ORIVIRT2	Programowanie orientacji przez wirtualne osie orientacji (Definicja 1), ustalenie według MD \$MC_ORIAX_TURN_TAB_1 (Definicja 2), ustalenie według MD \$MC_ORIAX_TURN_TAB_2
A3= B3= C3=	Programowanie wektora biegunowego osi kierunkowej
ORIPLANE	Interpolacja na płaszczyźnie (Interpolacja dużego okręgu)
ORICONCW	Interpolacja na pobocznicy stożka w kierunku ruchu wskazówek zegara
ORICONCCW	Interpolacja na pobocznicy stożka przeciwnie do ruchu wskazówek zegara
ORICONTO	Interpolacja na pobocznicy stożka przejście styczne
A6= B6= C6=	Programowanie osi obrotu stożka (wektor znormalizowany)
NUT=kat	Kąt rozwarcia stożka w stopniach
NUT=+179	Kąt ruchu mniejszy albo równy 180 stopni
NUT=-181	Kąt ruchu większy albo równy 180 stopni
ORICONIO	Interpolacja na pobocznicy stożka
A7= B7= C7=	Orientacja pośrednia (programowanie jako wektor znormalizowany)
ORICURVE XH YH ZH np. z wielomianami PO [XH] = (xe, x2, x3, x4, x5)	Interpolacja orientacji z zadaniem ruchu dwóch punktów kontaktowych narzędzia. Oprócz każdorazowych punktów końcowych można programować dodatkowe wielomiany krzywych w przestrzeni.

Wskazówka

Gdy orientacja narzędzia jest interpolowana z aktywnym ORIAXES przez osie orientacji, wówczas odniesiona do toru inicjalizacja kąta obrotu jest spełniana tylko na końcu bloku.

6.5.4 Wyglądanie przebiegu orientacji (ORIPATHS A8=, B8=, C8=)

Funkcja

Przy wykazujących stałe przyspieszenie zmianach orientacji na konturze, przerwania ruchów po torze, które szczególnie mogą występować na narożnikach konturu, są niepożądane. Wynikające z tego załamanie w przebiegu orientacji można wygładzić przez wstawienie własnego bloku pośredniego. Zmiana orientacji następuje wówczas ze stałym przyspieszeniem, gdy podczas przeorientowania jest aktywne również ORIPATHS. W tej fazie może zostać przeprowadzony ruch cofnięcia narzędzia.

Producent maszyny

Proszę przestrzegać wskazówek producenta maszyny dot. ewentualnie predefiniowanych danych maszynowych i ustawczych, przy pomocy których ta funkcja jest uaktywniana.

Przez daną maszynową można ustawić, jak wektor cofnięcia jest interpretowany:

1. W układzie współrzędnych narzędzia współrzędna Z jest definiowana przez kierunek narzędzia.
2. W układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu współrzędna Z jest definiowana przez aktywną płaszczyznę.

Dalsze objaśnienia do funkcji "Orientacja odniesiona do toru" patrz

Literatura: /FB3/ Podręcznik działania Funkcje specjalne; Transformacja 3- do 5-osiowej (F2)

Składnia

Dla stałych orientacji narzędzia w odniesieniu do całego toru są na narożniku konturu wymagane dalsze dane programowe. Kierunek i długość drogi tego ruchu jest programowany przez wektor ze składowymi A8=X, B8=Y, C8=Z:

N... ORIPATHS A8=X B8=Y C8=Z

Znaczenie

ORIPATHS	Orientacja narzędzia w odniesieniu do toru, załamanie w przebiegu orientacji jest wygładzane.
A8= B8= C8=	Składowe wektora dla kierunku i długości drogi
X, Y, Z	Ruch cofnięcia w kierunku narzędzia

Wskazówka

Programowanie wektora biegunowego A8, B8, C8

Gdy długość wektora jest równa zero, ruch cofnięcia nie następuje.

ORIPATHS

Odniesiona do toru orientacja narzędzia staje się aktywna z ORIPATHS. W przeciwnym przypadku orientacja jest przy pomocy liniowej interpolacji dużego okręgu transferowana z orientacji startowej do końcowej.

6.6 Kompresja orientacji (COMPON, COMPCURV, COMPCAD)

Funkcja

Programy NC, w których jest aktywna transformacja orientacji (TRAORI) i są programowane orientacje narzędzi (obojętnie jakiego rodzaju), mogą być kompresowane przy zachowaniu zadanych tolerancji.

Programowanie

Orientacja narzędzia

W przypadku gdy jest aktywna transformacja orientacji (TRAORI), w przypadku maszyn 5-osiowych orientacja narzędzia może być programowana następująco (niezależnie od kinematyki):

- Programowanie **wektora** kierunkowego przez:
A3=<...> B3=<...> C3=<...>
- Programowanie **kątów** Eulera wzgl. **kątów** RPY przez:
A2=<...> B2=<...> C2=<...>

Obrót narzędzia

W przypadku maszyn **6-osiowych** można dodatkowo do orientacji narzędzia zaprogramować jeszcze jego obrót.

Programowanie kąta obrotu następuje przy pomocy:

THETA=<...>

Patrz "Obroty orientacji narzędzia (ORIOTA, ORIOTR, ORIOTT, ORIOTC, THETA) [Strona 356]".

Wskazówka

Bloki NC, w których dodatkowo jest zaprogramowany obrót, dają się kompresować tylko wtedy, gdy kąt obrotu zmienia się **liniowo**. Tzn. dla kąta obrotu nie może być zaprogramowany wielomian przy pomocy PO [THT] = (. . .).

Ogólna forma kompresowalnego bloku NC

Ogólna forma kompresowalnego bloku NC może dlatego wyglądać następująco:

N... X=<...> Y=<...> Z=<...> A3=<...> B3=<...> C3=<...> THETA=<...> F=<...>

wzgl.

N... X=<...> Y=<...> Z=<...> A2=<...> B2=<...> C2=<...> THETA=<...> F=<...>

Wskazówka

Wartości pozycji mogą być podawane bezpośrednio (np. X90) lub pośrednio przez przyporządkowania parametrów (np. $X=R1*(R2+R3)$).

Programowanie orientacji narzędzia przez pozycje osi obrotowych

Orientacja narzędzia może być również podana przez pozycje osi obrotowych, np. w formie:

N... X=<...> Y=<...> Z=<...> A=<...> B=<...> C=<...> THETA=<...> F=<...>

W tym przypadku kompresja jest przeprowadzana na dwa różne sposoby, zależnie od tego, czy interpolacja dużego okręgu jest przeprowadzana czy nie. Gdy interpolacja wielkiego okręgu nie następuje, wówczas skompresowana zmiana orientacji jest przedstawiana w zwykły sposób przez wielomiany osiowe dla osi obrotowych.

Dokładność konturu

Zależnie od ustawionego trybu kompresji (MD20482 \$MC_COMPRESSOR_MODE) przy kompresji działają dla osi geometrycznych i osi orientacji albo zaprojektowane tolerancje specyficzne dla osi (MD33100 \$MA_COMPRESS_POS_TOL) albo następujące tolerancje specyficzne dla kanału, ustawiane przez dane ustawcze:

SD42475 \$SC_COMPRESS_CONTUR_TOL (maksymalne odchylenie konturu)

SD42476 \$SC_COMPRESS_ORI_TOL (maksymalne odchylenie kątowe orientacji narzędzia)

SD42477 \$SC_COMPRESS_ORI_ROT_TOL (maksymalne odchylenie kątowe dla kąta obrotu narzędzia) (dostępne tylko w przypadku maszyn 6-osiowych)

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Transformacja 3- do 5-osiowej (F2), punkt: "Kompresja orientacji"

Uaktywnienie / wyłączenie aktywności

Funkcje kompresora są włączane przez modalne G-Code COMPON, COMPCURV wzgl. COMPCAD.

Funkcja kompresora ulega zakończeniu przy pomocy COMPOF.

Patrz "Kompresja bloków NC (COMPON, COMPCURV, COMPCAD, COMPOF) [Strona 260]".

Wskazówka

Ruch orientacji jest kompresowany tylko przy aktywnej interpolacji dużego okręgu (tzn. zmiana orientacji narzędzia następuje w płaszczyźnie, która jest wyznaczana przez orientację startową i końcową).

Interpolacja dużego okręgu jest przeprowadzana pod następującymi warunkami:

- MD21104 \$MC_ORI_IPO_WITH_G_CODE = 0,
ORIWKS jest aktywne a
orientacja jest programowana przy pomocy wektorów (z A3, B3, C3 wzgl. A2, B2, C2).
- MD21104 \$MC_ORI_IPO_WITH_G_CODE = 1 i
ORIVECT lub ORIPLANE jest aktywne.

Orientacja narzędzia może być zaprogramowana albo jako wektor biegunowy, albo z pozycjami osi obrotowych. Jeżeli jest aktywny jeden z G-Code ORICONxx albo ORICURVE albo są zaprogramowane wielomiany dla kąta orientacji (PO [PHI] i PO [PSI]), nie jest przeprowadzana interpolacja dużego okręgu.

Przykład

W poniższym przykładzie programowania jest kompresowany okrąg, który jest przybliżany przez ciąg prostych. Orientacja narzędzia porusza się przy tym synchronicznie do niego na poboczniczy stożka. Chociaż kolejne zaprogramowane zmiany orientacji przebiegają niestale, funkcja kompresora generuje gładki przebieg orientacji.

Programowanie	Komentarz
DEF INT LICZBA=60	
DEF REAL PROMIEN=20	
DEF INT COUNTER	
DEF REAL KĄT	
N10 G1 X0 Y0 F5000 G64	
\$SC_COMPRESS_CONTUR_TOL=0.05	; Maksymalne odchylenie konturu = 0.05 mm
\$SC_COMPRESS_ORI_TOL=5	; Maksymalne odchylenie orientacji = 5 stopni
TRAORI	
COMPCURV	
	; Następuje ruch po okręgu, który jest tworzony z prostych. Orientacja porusza się przy tym po stożku wokół osi Z z kątem rozwarcia 45 stopni.
N100 X0 Y0 A3=0 B3=-1 C3=1	
N110 FOR COUNTER=0 TO LICZBA	
N120 WINKEL=360*COUNTER/LICZBA	
N130 X=PROMIEN*cos(KĄT) Y=PROMIEN*sin(KĄT)	
A3=sin(KĄT) B3=-cos(KĄT) C3=1	
N140 ENDFOR	

6.7 Wygładzanie przebiegu orientacji (ORISON, ORISOF)

Funkcja

Przy pomocy funkcji "Wygładzanie przebiegu orientacji (ORISON)" można wygładzać wahania orientacji przez wiele zmian. Przez to osiąga się gładki przebieg zarówno orientacji, jak też konturu.

Warunek

Funkcja "Wygładzanie przebiegu orientacji (ORISON)" jest dostępna tylko w systemach z transformacją 5/6-osiową.

Składnia

```
ORISON
...
ORISOF
```

Znaczenie

ORISON:	Wygładzanie przebiegu orientacji WŁ.
Działanie:	Modalnie
ORISOF:	Wygładzanie przebiegu orientacji WYŁ.
Działanie:	Modalnie

Dane ustawcze

Wygładzanie przebiegu orientacji następuje przy zachowaniu:

- zadanej tolerancji maksymalnej (maksymalne odchylenie kątowe orientacji narzędzia w stopniach)

i

- zadanej maksymalnej drogi po torze.

Te zadane wielkości są definiowane przez dane ustawcze:

- SD42678 \$SC_ORISON_TOL (tolerancja wygładzania przebiegu orientacji)
- SD42680 O\$SC_ORISON_DIST (droga po torze dla wygładzania przebiegu orientacji)

Przykład

Kod programu	Komentarz
...	
TRAORI()	; Włączenie transformacji orientacji.
ORISON	; Włączenie wygładzania orientacji.
\$SSC_ORISON_TOL=1.0	; Tolerancja wygładzania orientacji = 1,0 stopień.
G91	
X10 A3=1 B3=0 C3=1	
X10 A3=-1 B3=0 C3=1	
X10 A3=1 B3=0 C3=1	
X10 A3=-1 B3=0 C3=1	
X10 A3=1 B3=0 C3=1	
X10 A3=-1 B3=0 C3=1	
X10 A3=1 B3=0 C3=1	
X10 A3=-1 B3=0 C3=1	
X10 A3=1 B3=0 C3=1	
X10 A3=-1 B3=0 C3=1	
...	
ORISOF	; Wyłączenie wygładzania orientacji.
...	

Orientacja ulega skrętowi o 90 stopni w płaszczyźnie XZ, od -45 do +45 stopni. W wyniku wygładzenia przebiegu orientacji nie osiąga już ona maksymalnych wartości kątowych -45 wzgl. +45 stopni.

Dalsze informacje

Liczba bloków

Wygładzanie przebiegu orientacji następuje przez zaprojektowaną liczbę bloków, która jest zapisana w danej maszynowej MD28590 \$MC_MM_ORISON_BLOCKS.

Wskazówka

Jeżeli wygładzanie przebiegu orientacji zostanie uaktywnione przy pomocy ORISON, bez zaprojektowania w tym celu wystarczającej pamięci bloków (MD28590 < 4), wówczas następuje alarm i funkcja nie może zostać wykonana.

Maksymalna długość drogi w bloku

Przebieg orientacji jest wygładzany tylko w takich blokach, w których droga ruchu jest mniejsza, niż zaprojektowana droga maksymalna w bloku (MD20178 \$MC_ORISON_BLOCK_PATH_LIMIT). Bloki o dłuższych drogach ruchu przerywają wygładzanie i są wykonywane jak zaprogramowano.

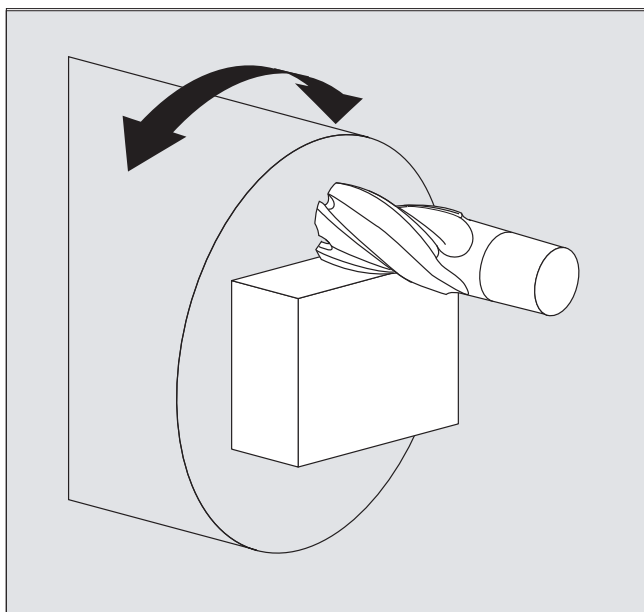
6.8 Transformacja kinematyczna

6.8.1 Obróbka frezarska na częściach toczonych (TRANSMIT)

Funkcja

Funkcja TRANSMIT daje następujące możliwości:

- Obróbka na stronie czołowej części toczonych w zamocowaniu dla toczenia (otwory, kontury).
- Do programowania tej obróbki można używać kartezjańskiego układu współrzędnych.
- Sterowanie transformuje zaprogramowane ruchy postępowe w kartezjańskim układzie współrzędnych na ruchy postępowe realnych osi maszyny (przypadek standardowy):
  - Oś obrotowa
  - Oś dosuwu prostopadła do osi obrotu
  - Oś podłużna równoległa do osi obrotu
  - Osie liniowe są prostopadłe do siebie.
- Przesunięcie środka narzędzia w stosunku do osi obrotu jest dopuszczalne.
- Prowadzenie prędkości uwzględnia ograniczenia zdefiniowane dla ruchów obrotowych.

Rysunek 6-5

TRANSMIT typy transformacji

Dla obróbek TRANSMIT są dwie ustawiane formy:

- TRANSMIT w przypadku standardowym z (TRAFO_TYPE_n = 256)
- TRANSMIT z dodatkową osią liniową Y (TRAFO_TYPE_n = 257)

Rozszerzony typ transformacji 257 może być stosowany np. do skompensowania korekcji zamocowania narzędzia z realną osią Y.

Składnia

TRANSMIT lub TRANSMIT (n)

TRAFOOF

Oś obrotowa

Oś obrotowa nie może być programowana, ponieważ jest zajmowana przez oś geometryczną, a przez to nie jest bezpośrednio programowalna jako oś kanału.

Znaczenie

TRANSMIT:	Uaktywnia pierwszą uzgodnioną funkcję TRANSMIT. Ta funkcja jest również określana jako transformacja biegunowa.
TRANSMIT (n) :	Uaktywnia n-tą uzgodnioną funkcję TRANSMIT; n może wynosić maksymalnie 2 (TRANSMIT(1) odpowiada TRANSMIT).
TRAFOOF:	Wyłącza aktywną transformację
OFFN:	Offset konturu - normalny: odstęp obróbki czołowej od zaprogramowanego konturu odniesienia

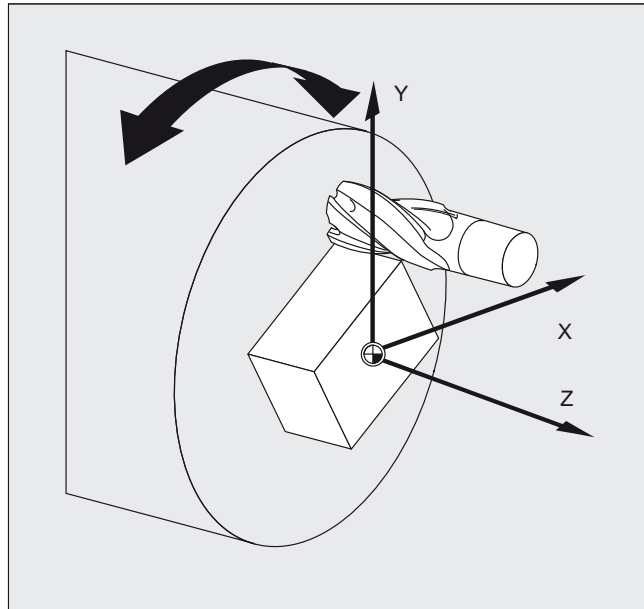

Wskazówka

Aktywna transformacja TRANSMIT jest również wyłączana, gdy w danym kanale zostanie uaktywniona jedna z pozostałych transformacji (np. TRACYL, TRAANG, TRAORI).

Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 T1 D1 G54 G17 G90 F5000 G94	; Wybór narzędzia
N20 G0 X20 Z10 SPOS=45	; Ruch do pozycji wyjściowej
N30 TRANSMIT	; Uaktywnienie funkcji TRANSMIT
N40 ROT RPL=-45	; Ustawienie frame
N50 ATRANS X-2 Y10	
N60 G1 X10 Y-10 G41 OFFN=1OFFN	; Obróbka zgrubna czopa
N70 X-10	kwadratowego; naddatek 1 mm
N80 Y10	
N90 X10	
N100 Y-10	
N110 G0 Z20 G40 OFFN=0	; Wymiana narzędzia
N120 T2 D1 X15 Y-15	
N130 Z10 G41	
N140 G1 X10 Y-10	; Obróbka wykańczająca czopa
N150 X-10	kwadratowego
N160 Y10	
N170 X10	
N180 Y-10	
N190 Z20 G40	; Cofnięcie wyboru frame
N200 TRANS	
N210 TRAFOOF	
N220 G0 X20 Z10 SPOS=45	; Ruch do pozycji wyjściowej
N230 M30	

Opis

Biegun

Są dwie możliwości przejścia przez biegun:

- Ruch tylko w osi liniowej
- Ruch do bieguna z obrotem osi obrotowej w biegunie i ruch z bieguna

Wybór następuje przez MD 24911 i 24951.

TRANSMIT z dodatkową osią liniową Y (typ transformacji 257):

Ten wariant transformacji biegunowej w przypadku maszyny z jedną dalszą osią liniową wykorzystuje redundancję, aby przeprowadzić polepszoną korekcję narzędzia. Dla drugiej osi liniowej obowiązuje wówczas:

- mniejszy obszar roboczy i
- że druga oś liniowa nie może być używana do wykonania programu obróbki.

Dla programu obróbki i przyporządkowania odpowiednich osi w BKS lub MKS zakłada się odpowiednie ustawienia danych maszynowych, patrz

Literatura

/FB2/ Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Transformacje kinematyczne (M1)

6.8.2 Transformacja pobocznicy walca (TRACYL)

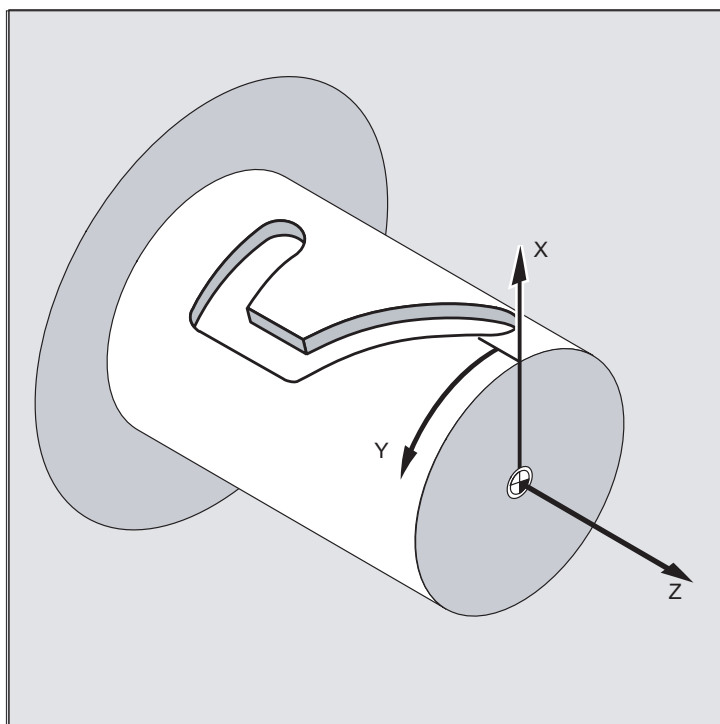
Funkcja

Transformacja krzywej na pobocznicy walca TRACYL daje następujące możliwości:

Obróbka

- rowków wzdłużnych na elementach cylindrycznych,
- rowków poprzecznych na elementach cylindrycznych,
- dowolnie przebiegających rowków na elementach cylindrycznych.

Przebieg rowków jest programowany w odniesieniu do rozwiniętej, równej powierzchni pobocznicy walca.

TRACYL typy transformacji

Są trzy formy transformacji współrzędnych pobocznicy walca:

- TRACYL bez korekcji ścianki rowka: (TRAFO_TYPE_n=512)
- TRACYL z korekcją ścianki rowka: (TRAFO_TYPE_n=513)
- TRACYL z dodatkową osią liniową i z korekcją ścianki rowka: (TRAFO_TYPE_n=514)
Korekcja ścianki rowka jest parametryzowana przy pomocy TRACYL przez trzeci parametr.

Przy transformacji krzywej na pobocznicy walca z korekcją ścianki rowka oś stosowana do korekcji powinna być ustawiona na zero ($y=0$), aby rowek był wykonywany środkowo względem zaprogramowanej jego linii środkowej.

Korzystanie z osi

Następujące osie nie mogą być stosowane jako osie pozycjonowania, wzgl. osie wahlwe:

- oś geometryczna w kierunku obwodowym pobocznic walca (oś Y)
- dodatkowa oś liniowa w przypadku korekcji ścianki rowka (oś Z)

Składnia

TRACYL(d) lub TRACYL(d, n) lub

dla typu transformacji 514

TRACYL(d, n, korekcja ścianki rowka)

TRAFOOF

Oś obrotowa

Oś obrotowa nie może być programowana, ponieważ jest zajmowana przez oś geometryczną, a przez to nie jest bezpośrednio programowalna jako oś kanału.

Znaczenie

TRACYL(d)	Uaktywnia pierwszą funkcję TRACYL uzgodnioną w danych maszynowych kanału. d parametr dla średnicy roboczej.
TRACYL(d, n)	Uaktywnia n-tą uzgodnioną danych maszynowych kanału funkcję TRACYL. n może wynosić maksymalnie 2, TRACYL(d,1) odpowiada TRACYL(d).
D	Wartość średnicy roboczej. Średnica robocza jest podwójną odległością między wierzchołkiem narzędzia i osią toczenia. Ta średnica musi zawsze zostać podana i być większa od 1.
n	Opcjonalny 2. parametr dla zestawu danych TRACYL 1 (domyślnie wybrany) albo 2.
Korekcja ścianki rowka	Opcjonalny 3. parametr, którego wartość dla TRACYL jest wybierana używając trybu dla danych maszynowych. Zakres wartości: 0: typ transformacji 514 bez korekcji ścianki rowka jak dotychczas 1: typ transformacji 514 z korekcją ścianki rowka
TRAFOOF	Transformacja wył (BKS i MKS są znów identyczne).
OFFN	Offset konturu - normalny: odstęp ścianki rowka od zaprogramowanego konturu odniesienia

Wskazówka

Aktywna transformacja TRACYL jest również wyłączana, gdy w danym kanale zostanie uaktywniona jedna z pozostałych transformacji (np. TRANSMIT, TRAANG, TRAORI).

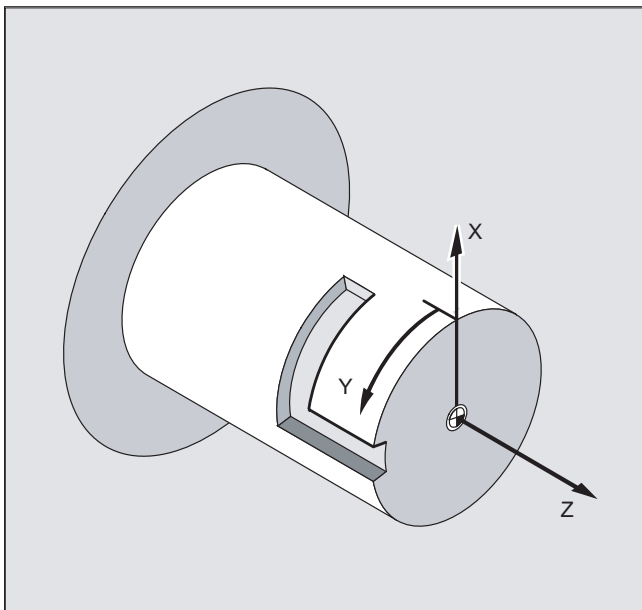

Przykład: Definicja narzędzia

Poniższy przykład nadaje się do testowania parametryzacji transformacji walcowej TRACYL:

Kod programu	Komentarz	
Parametry narzędzia	Znaczenie	Wskazówka
Numer (DP)		
\$TC_DP1 [1,1]=120	Typ narzędzia	Frez
\$TC_DP2 [1,1]=0	Położenie ostrza	Tylko dla narzędzi tokarskich
Kod programu	Komentarz	
Geometria	Korekcja długości	
\$TC_DP3 [1,1]=8.	Wektor korekcji długości	Obliczenie według typu
\$TC_DP4 [1,1]=9.		i płaszczyzny
\$TC_DP5 [1,1]=7.		
Kod programu	Komentarz	
Geometria	Promień	
\$TC_DP6 [1,1]=6.	Promień	Promień narzędzia
\$TC_DP7 [1,1]=0	Szerokość rowka b dla piły do rowków, promień zaokrąglenia dla narzędzi frezarskich	
\$TC_DP8 [1,1]=0	Występ k	tylko dla piły do rowków
\$TC_DP9 [1,1]=0		
\$TC_DP10 [1,1]=0		
\$TC_DP11 [1,1]=0	Kąt dla stożkowych narzędzi frezarskich	
Kod programu	Komentarz	
Zużycie	Korekcja długości i promienia	
\$TC_DP12 [1,1]=0	Pozostałe parametry do \$TC_DP24=0	Wymiar bazowy/przystawka

Przykład: Wykonanie rowka hakowego

Włączenie transformacji poboczniccy walca:

Kod programu	Komentarz
N10 T1 D1 G54 G90 F5000 G94	; Wybór narzędzia, kompensacja zamocowania
N20 SPOS=0	; Ruch do pozycji wyjściowej
N30 G0 X25 Y0 Z105 CC=200	
N40 TRACYL (40)	; Włączenie transformacji krzywej na poboczniccy walca
N50 G19	; Wybór płaszczyzny

Wykonanie rowka hakowego:

Kod programu	Komentarz
N60 G1 X20	; Dosuw narzędzia do dna rowka
N70 OFFN=12	; Ustalenie odstępu ścianki rowka 12 mm w stosunku do linii środkowej rowka
N80 G1 Z100 G42	; Dosunięcie do prawej ścianki rowka
N90 G1 Z50	; Fragment rowka równoległy do osi walca
N100 G1 Y10	; Fragment rowka równoległy do obwodu
N110 OFFN=4 G42	; Dosunięcie do lewej ścianki rowka; odstęp ścianki rowka 4 mm w stosunku do linii środkowej rowka
N120 G1 Y70	; Fragment rowka równoległy do obwodu
N130 G1 Z100	; Fragment rowka równoległy do osi walca
N140 G1 Z105 G40	; Odsunięcie od ścianki rowka
N150 G1 X25	; Odsunięcie
N160 TRAFOOF	
N170 G0 X25 Y0 Z105 CC=200	; Ruch do pozycji wyjściowej
N180 M30	

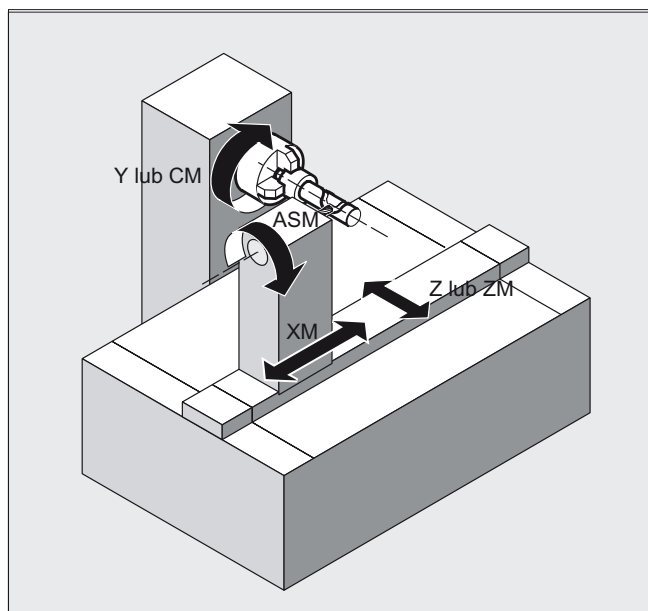
Opis

Bez korekcji ścianki rowka (typ transformacji 512):

Sterowanie transformuje zaprogramowane ruchy postępowe w walcowym układzie współrzędnych na ruchy postępowe w rzeczywistych osiach maszyny:

- Oś obrotowa
- Oś dosuwu prostopadła do osi obrotu
- Oś podłużna równoległa do osi obrotu

Osie liniowe są prostopadłe do siebie. Oś dosuwu przecina oś obrotową

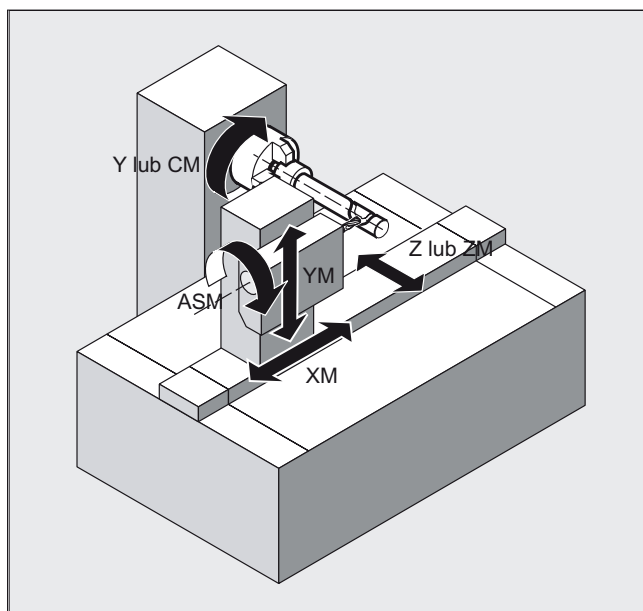

Z korekcją ścianki rowka (typ transformacji 513):

Kinematyka jak wyżej, ale dodatkowo oś podłużna równoległa do kierunku obwodowego

Osie liniowe są prostopadłe do siebie.

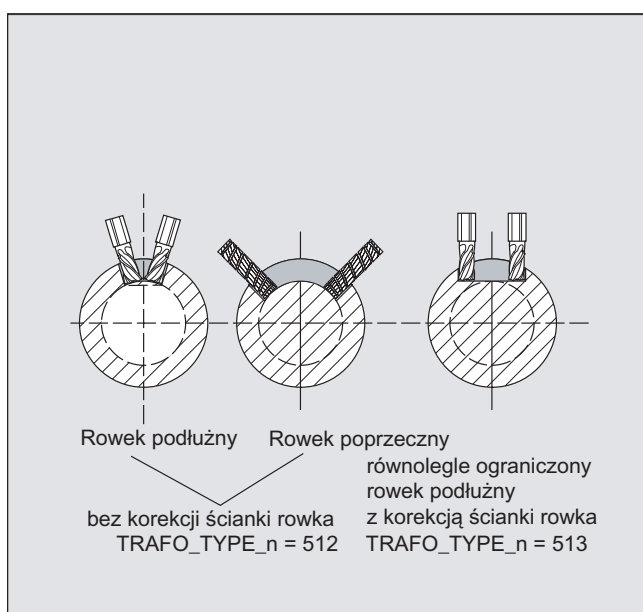
Prowadzenie prędkości uwzględnia ograniczenia zdefiniowane dla ruchów obrotowych.

Przekrój rowka

W przypadku konfiguracji osi 1 rowki wzdłużne do osi obrotowej są tylko wtedy równoległe ograniczone, gdy szerokość rowka dokładnie odpowiada promieniowi narzędzia.

Rowki równoległe do obwodu (poprzeczne) nie są równoległe na początku i końcu.

Z dodatkową osią liniową i z korekcją ścianki rowka (typ transformacji 514):

W przypadku maszyny z kolejną osią liniową ten wariant transformacji wykorzystuje redundancję, aby przeprowadzić polepszoną korekcję narzędzia. Dla drugiej osi liniowej obowiązuje wówczas:

- mniejszy obszar roboczy i
- że druga oś liniowa nie może być używana do wykonania programu obróbki.

Dla programu obróbki i przyporządkowania odpowiednich osi w BKS lub MKS zakłada się odpowiednie ustawienia danych maszynowych, patrz

Literatura

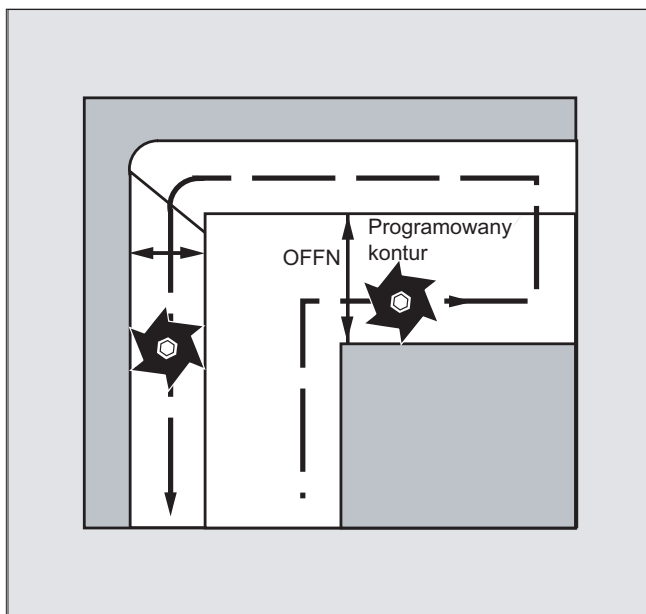
/FB2/ Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Transformacje kinematyczne (M1)

Offset konturu normalny OFFN (typ transformacji 513)

Aby przy użyciu TRACYL frezować rowki, jest w

- programie obróbki programowana linia środkowa rowka,
- przez OFFN połowa szerokości rowka.

OFFN działa dopiero z wybraną korekcją promienia narzędzia, aby uniknąć uszkodzenia ścianki rowka). Ponadto powinien być $OFFN \geq \text{promień narzędzia}$, aby wykluczyć uszkodzenie przeciwległej ścianki rowka.

Program obróbki do frezowania rowka składa się z reguły z następujących kroków:

1. Wybór narzędzia
2. Wybór TRACYL
3. Wybór odpowiedniego przesunięcia współrzędnych (FRAME)
4. Pozycjonowanie
5. Programowanie OFFN
6. Wybór korekcji promienia narzędzia (WRK)
7. Blok dosuwu (zrealizowanie WRK i dosunięcie do ścianki rowka)
8. Kontur linii środkowej rowka
9. Cofnięcie wyboru WRK
10. Blok odsunięcia (cofnięcie realizacji korekcji promienia narzędzia i odsunięcie od ścianki rowka)
11. Pozycjonowanie
12. TRAFOOF
13. Ponowny wybór pierwotnego przesunięcia współrzędnych (FRAME)

Cechy szczególne

- Wybór korekcji promienia narzędzia (WRK):

Korekcja promienia narzędzia jest programowana nie odnośnie ścianki rowka lecz w stosunku do zaprogramowanej linii środkowej rowka. Aby narzędzie poruszało się na lewo od ścianki rowka, jest wprowadzane G42 (zamiast G41). Należy unikać tego, gdy w OFFN została wpisana szerokość rowka ze znakiem ujemnym.

- OFFN z TRACYL działa inaczej, niż bez TRACYL. Ponieważ OFFN jest wliczane również bez TRACYL przy aktywnej WRK, OFFN powinno po TRAFOOF ponownie zostać ustawione na zero.
- Zmiana OFFN w ramach programu obróbki jest możliwa. W ten sposób linia środkowa rowka mogłaby zostać przesunięta ze środka (patrz rysunek).
- Rowki prowadzące:

Przy pomocy TRACYL nie jest wykonywany ten sam rowek jaki wykonano by przy pomocy narzędzia, którego średnica jest równa szerokości rowka. Z zasady nie jest możliwe wykonanie przy pomocy mniejszego narzędzia cylindrycznego takiej samej geometrii ścianki rowka co przy pomocy większego. TRACYL minimalizuje błąd. Aby uniknąć problemów z dokładnością, promień narzędzia powinien być tylko niewiele mniejszy, niż połowa szerokości rowka.

Wskazówka

OFFN i WRK

W przypadku TRAFO_TYPE_n = 512 wartość pod OFFN działa jako naddatek do WRK.

Przy TRAFO_TYPE_n = 513 jest w OFFN programowana połowa szerokości rowka. Przejście po konturze następuje z OFFN-WRK.

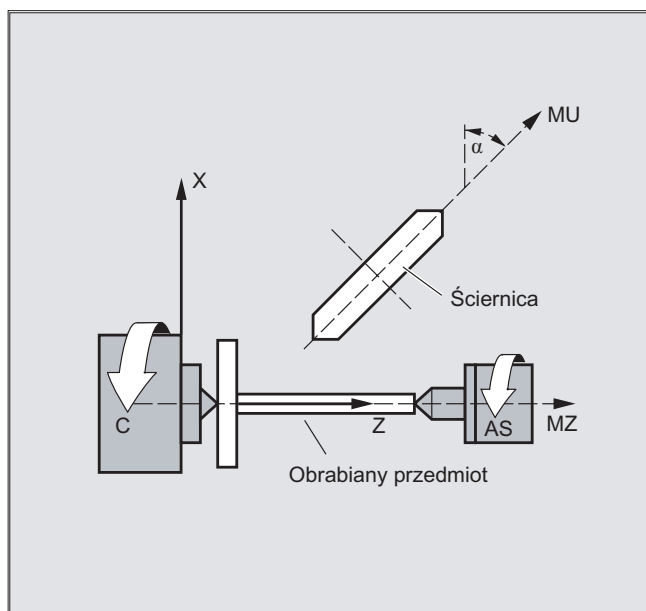

6.8.3 Oś skośna (TRAANG)

Funkcja

Funkcja osi skośnej jest pomyślana dla technologii szlifowania i umożliwia co następuje:

- Obróbka ze skośną osią dosuwu
- Do programowania można stosować kartezjański układ współrzędnych.
- Sterowanie transformuje zaprogramowane ruchy postępowe w kartezjańskim układzie współrzędnych na ruchy postępowe realnych osi maszyny (przypadek standardowy): skośna oś dosuwu.

Składnia

$$\text{TRAANG}(\alpha) \text{ lub } \text{TRAANG}(\alpha, n)$$

TRAFOOF

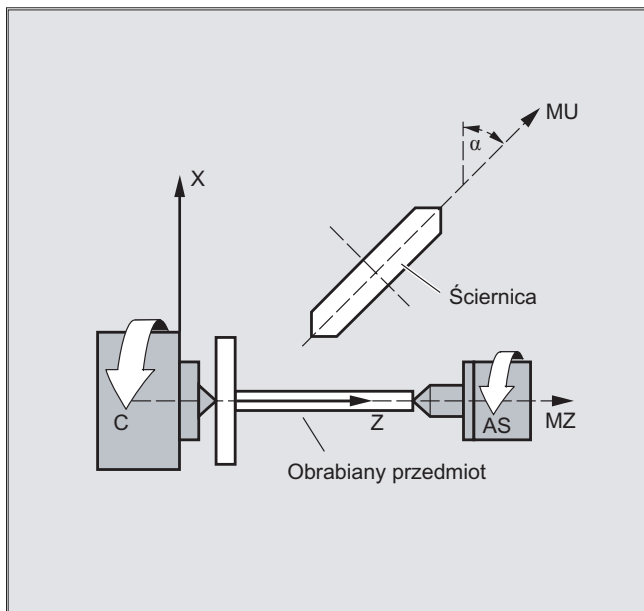
Znaczenie

TRAANG ( ) lub TRAANG (, n)	Uaktywnienie transformacji z parametryzacją poprzedzającego wyboru.
TRAANG (α)	Uaktywnia pierwszą uzgodnioną transformację osi skośnej
TRAANG (α, n)	Uaktywnia n. uzgodnioną transformację osi skośnej. n może wynosić maksymalnie 2. TRAANG(α, 1) odpowiada TRAANG(α).
αA	Kąt osi skośnej
	Dopuszczalnymi wartościami α są: -90 stopni < α < + 90 stopni
TRAFOOF	Transformacja wył.
n	Liczba uzgodnionych transformacji

Kąt α pominąć albo zero

Gdy kąt α zostanie pominięty (np. `TRAANG()`, `TRAANG(, n)`), transformacja zostanie uaktywniona ze sparowaniem poprzedzającego wyboru. Przy pierwszym wyborze obowiązuje ustawienie wstępne według danych maszynowych.

Kąt $\alpha = 0$ (np. `TRAANG(0)`, `TRAANG(0, n)`) jest obowiązującą parametryzacją i już nie odpowiada pominięciu parametru w przypadku starszych wersji.

Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 G0 G90 Z0 MU=10 G54 F5000 -> -> G18 G64 T1 D1	; Wybór narzędzia, kompensacja zamocowania, Wybór płaszczyzny
N20 TRAANG(45)	; Włączenie transformacji osi skośnej
N30 G0 Z10 X5	; Ruch do pozycji wyjściowej
N40 WAITP(Z)	; Zezwolenie na ruch wahliwy osi
N50 OSP[Z]=10 OSP2[Z]=5 OST1[Z]=-2 -> -> OST2[Z]=-2 FA[Z]=5000	; Ruch wahliwy, aż do osiągnięcia wymiaru (ruch wahliwy patrz punkt "ruch wahliwy")
N60 OS[Z]=1	
N70 POS[X]=4.5 FA[X]=50	
N80 OS[Z]=0	
N90 WAITP(Z)	; Zezwolenie dla osi wahliwych, jako osi pozycjonowania
N100 TRAFOOF	; Wyłączenie transformacji
N110 G0 Z10 MU=10	; Odsunięcie
N120 M30	;

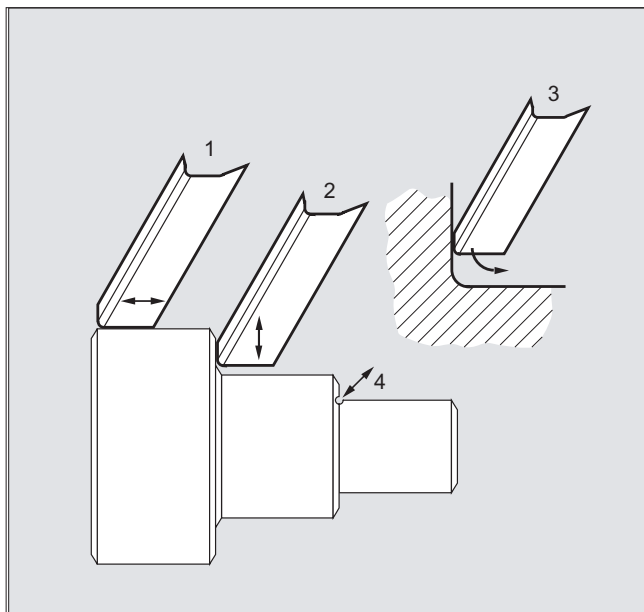
-> programować w jednym bloku

Opis

Są możliwe następujące obróbki:

1. Szlifowanie wzdłużne
2. Szlifowanie poprzeczne
3. Szlifowanie określonego konturu
4. Szlifowanie wcinające skośne

Producent maszyny

Następujące ustawienia są dokonywane przez daną maszyną:

- kąt między osią maszyny i osią skośną,
- położenie punktu zerowego obrabianego przedmiotu w odniesieniu do środka układu współrzędnych uzgodnionego przy funkcji "oś skośna",
- rezerwa prędkości, która jest utrzymywana na osi równoległej dla potrzeb ruchu wyrównawczego,
- rezerwa przyspieszenia osi, która jest utrzymywana na osi równoległej dla potrzeb ruchu wyrównawczego.

Konfiguracja osi

Aby móc programować w kartezjańskim układzie współrzędnych, sterowanie musi zostać poinformowane o zależności między tym układem współrzędnych i rzeczywiście istniejącymi osiami maszyny (MU, MZ):

- Nazwy osi geometrycznych
- Przyporządkowanie osi geometrycznych do osi kanału
  - Przypadek ogólny (oś skośna nie jest aktywna)
  - Oś skośna jest aktywna
- Przyporządkowanie osi kanału do numerów osi maszyny
- Oznaczenie wrzecion
- Przydzielenie nazw osi maszyny

Postępowanie odpowiada z wyjątkami z "oś skośna aktywna" postępowaniu przy normalnej konfiguracji osi.

6.8.4 Programowanie osi skośnej (G05, G07)**Funkcja**

W trybie JOG można poruszać ściernicę do wyboru w układzie kartezjańskim albo w kierunku osi skośnej (wyświetlanie pozostaje w układzie kartezjańskim). Porusza się tylko rzeczywista oś U, wyświetlanie osi Z jest aktualizowane.

Przesunięcia REPOS muszą zostać cofnięte w układzie kartezjańskim w trybie Jog.

Przekroczenie kartezjańskiego ograniczenia obszaru pracy jest w trybie JOG przy aktywnym "ruchu PTP" nadzorowane, odpowiednia oś jest przedtem hamowana. Jeżeli "ruch PTP" nie jest aktywny, można wykonać ruch w osi dokładnie do ograniczenia obszaru pracy.

Literatura

/FB2/ Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Transformacja kinematyczna (M1)

Składnia

G07

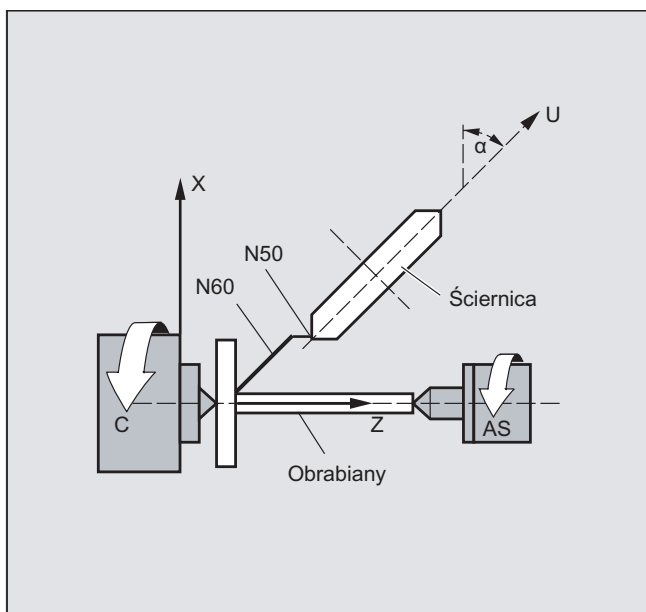
G05

Polecenia G07/G05 służą do ułatwienia programowania osi skośnej. Mogą być przy tym programowane i wyświetlane pozycje w kartezjańskim układzie współrzędnych. Korekcja narzędzia i przesunięcie punktu zerowego są wliczane w układzie kartezjańskim. Po zaprogramowaniu kąta dla osi skośnej w programie NC można dokonać dosunięcia do pozycji startowej (G07), a następnie przeprowadzić obróbkę wcinającą skośną (G05).

Znaczenie

G07	Dosunięcie do pozycji startowej
G05	Uaktywnia obróbkę wcinającą skośną

Przykład

Programowanie	Komentarz
N.. G18	; Programowanie kąta dla osi skośnej
N50 G07 X70 Z40 F4000	; Dosunięcie do pozycji startowej
N60 G05 X70 F100	; Obróbka wcinająca skośna
N70 ...	;

6.9 Ruch kartezjański PTP

Funkcja

Przy pomocy tej funkcji pozycja może zostać zaprogramowana w kartezjańskim układzie współrzędnych, ruch maszyny następuje jednak we współrzędnych maszyny. Funkcja ta może być stosowana na przykład przy zmianie położenia przegubu, gdy przy tym ruch prowadzi przez położenie osobiwe.

Wskazówka

Funkcja ma sens tylko w połączeniu z aktywną transformacją. Ponadto "ruch PTP" jest dopuszczalny tylko w połączeniu z G0 i G1.

Składnia

```
N... TRAORI
```

```
N... STAT='B10' TU='B100' PTP
```

```
N... CP
```

Ruch PTP przy rodzajowej transformacji 5/6-osiowej

Jeżeli przy aktywnej rodzajowej transformacji 5/6-osiowej z PTP zostanie uaktywniony ruch punkt do punktu w układzie współrzędnych maszyny (ORIMKS), wówczas orientację narzędzia można programować zarówno z pozycjami osi obrotowych

```
N... G1 X Y Z A B C
```

jak też z niezależnymi od kinematyki wektorami kąta Eulera wzgl. RPY

```
N... ORIEULER lub ORIRPY
```

```
N... G1 X Y Z A2 B2 C2
```

albo wektorami kierunkowymi

```
N... G1 X Y Z A3 B3 C3
```

. Przy tym może być aktywna zarówno interpolacja osi obrotowej, jak też interpolacja wektorowa z interpolacją dużego okręgu ORIVECT albo interpolacja z wektorem orientacji na pobocznicę stożka ORICONxx.

Wieloznaczności orientacji z wektorami

Przy programowaniu orientacji z wektorami występują wieloznaczności w możliwych pozycjach osi obrotowych. Przyjmowane pozycje osi obrotowych mogą przy tym być wybierane przez programowanie STAT = <...>. Gdy zostanie zaprogramowane

STAT = 0 (odpowiada to ustawieniu standardowemu),

następuje ruch do pozycji znajdujących się w najmniejszej odległości od pozycji startowych. Gdy zostanie zaprogramowane

STAT = 1,

następuje ruch do pozycji znajdujących się w dalszej odległości od pozycji startowych.

Znaczenie

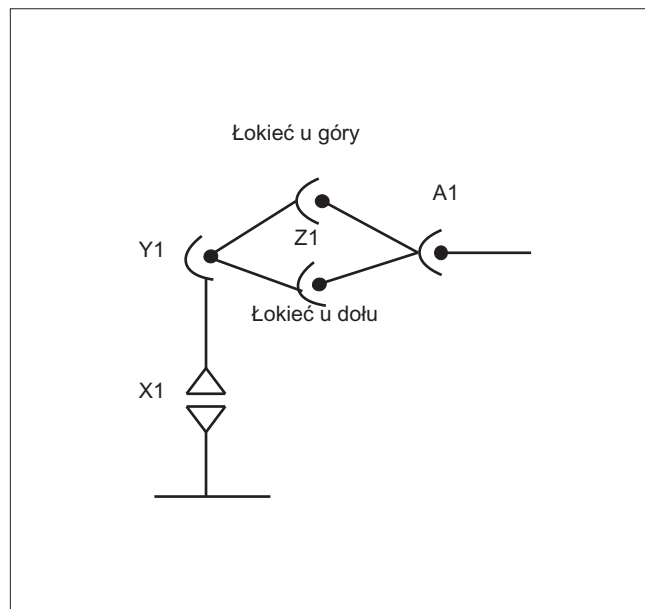
Polecenia PTP i CP działają modalnie. CP jest ustawieniem standardowym.

Podczas gdy zaprogramowanie wartości STAT działa modalnie, zaprogramowanie TU = <...> działa pojedynczymi blokami.

Kolejną różnicą jest również, że zaprogramowanie wartości STAT ma wpływ tylko przy interpolacji wektorowej, podczas gdy zaprogramowanie TU jest poddawane ewaluacji również przy aktywnej interpolacji osi obrotowych.

PTP	Point to Point (ruch punkt do punktu) Ruch jest wykonywany jako ruch osi synchronicznych; najwolniejsza oś uczestnicząca w ruchu jest osią dominującą dla prędkości.
CP	continuous path (ruch po torze) Ruch jest wykonywany jako kartezjański ruch po torze.
STAT=	Położenie przegubów; wartość jest zależna od transformacji.
TU=	Informacja TURN działa pojedynczymi blokami. Jest przez to możliwy jednoznaczny ruch do kąta osi między -360 stopni i 360 stopni.

Przykład

Rysunek 6-6

```
N10 G0 X0 Y-30 Z60 A-30 F10000  
  
N20 TRAORI(1)  
  
N30 X1000 Y0 Z400 A0  
  
N40 X1000 Z500 A0 STAT='B10'  
TU='B100' PTP
```

Położenie wyjściowe
→ Łokieć u góry
Transformacja wł.

Zmiana orientacji bez transformacji
→ Łokieć u dołu

N50 X1200 Z400 CP

Transformacja ponownie aktywna

N60 X1000 Z500 A20

N70 M30

Przykład Ruch PTP przy rodzajowej transformacji 5-osiowej

Założenia: Podstawą jest prostokątna kinematyka CA.

Kod programu	Komentarz
TRAORI	; Transformacja kinematyka CA wł.
PTP	; Włączenie ruchu PTP
N10 A3 = 0 B3 = 0 C3 = 1	; Pozycje osi obrotowych C = 0 A = 0
N20 A3 = 1 B3 = 0 C3 = 1	; Pozycje osi obrotowych C = 90 A = 45
N30 A3 = 1 B3 = 0 C3 = 0	; Pozycje osi obrotowych C = 90 A = 90
N40 A3 = 1 B3 = 0 C3 = 1 STAT = 1	; Pozycje osi obrotowych C = 270 A = -45

Wybór jednoznacznego ruchu do pozycji osi obrotowej:

W bloku N40 osie obrotowe w wyniku zaprogramowania STAT = 1 wykonują dłuższą drogę od swojego punktu startowego (C=90, A=90) do punktu końcowego (C=270, A=-45), zamiast krótszej drogi jak byłoby to w przypadku STAT = 0 (C=90, A=45).

Opis

Przełączanie między ruchami w układzie kartezjańskim i ruchami w osiach maszyny następuje przy pomocy poleceń PTP i CP.

Ruch PTP przy rodzajowej transformacji 5/6-osiowej

Przy ruchu PTP w przeciwieństwie do transformacji 5/6 osiowej TCP zazwyczaj nie pozostaje na stałym miejscu, gdy zmienia się tylko orientacja. Następuje ruch liniowy do transformowanych pozycji końcowych wszystkich osi transformacji (3 osie liniowe i max 3 osie obrotowe), bez trwającej nadal aktywności transformacji we właściwym sensie.

Ruch PTP jest wyłączany przez zaprogramowanie modalnego G-Code CP.

Różne transformacje są zawarte w druku:

/FB3/ Podręcznik działania Funkcje specjalne; Pakiet transformacji Handling (TE4).

Programowanie położenia (STAT=)

Położenie maszyny nie jest jednoznacznie określone tylko przez podanie pozycji w układzie współrzędnych kartezjańskich i orientacji narzędzia. W zależności od tego o jaką kinematykę chodzi, istnieje do 8 różnych wzgl. rozróżnianych położenia przegubu. Są one przez to specyficzne dla transformacji. Aby pozycję kartezjańską móc jednoznacznie przeliczyć na kąt osi, położenie przegubów musi zostać podane przy pomocy polecenia STAT=. Polecenie "STAT" zawiera jeden bit jako wartość binarną dla każdego z możliwych położenia.

Bity położenia, które należy programować przy "STAT", patrz:

/FB2/ Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Transformacja kinematyczna (M1), punkt "Ruch kartezjański PTP".

Programowanie kątów osi (TU=)

Aby móc jednoznacznie wykonać ruch do kąta osi $< \pm 360$ stopni, informacja ta musi zostać zaprogramowana poleceniem "TU= ".

Osie wykonują ruch po najkrótszej drodze:

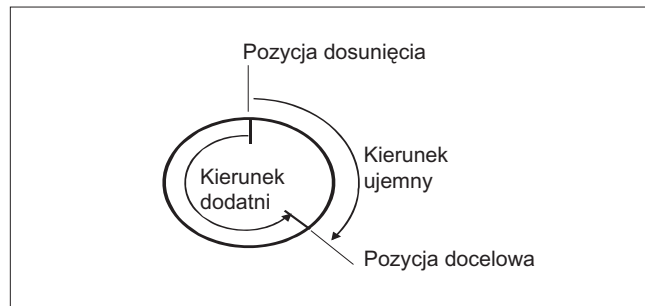
- gdy w przypadku pozycji nie zostanie zaprogramowane TU,
- w przypadku osi, które mają zakres ruchu $> \pm 360$ stopni.

Przykład:

Ruch do pozycji podanej na rysunku może nastąpić w kierunku ujemnym albo dodatnim. Pod adresem A1 jest programowany kierunek.

A1=225°, TU=Bit 0, → kierunek dodatni

A1= - 135°, TU=Bit 1, → kierunek ujemny

Rysunek 6-7

Przykład Ewaluacja TU dla rodzajowej transformacji 5/6-osiowej i pozycje docelowe

Zmienna TU zawiera dla każdej osi, która wchodzi do transformacji, jeden bit, który sygnalizuje kierunek ruchu. Przyporządkowanie bitów TU odpowiada widokowi osi obrotowych w kanale. Informacja TU jest poddawana ewaluacji tylko dla max 3 możliwych osi obrotowych, które wchodzą do transformacji:

Bit0: oś 1, bit TU = 0 : 0 stopni $\leq$ kąt osi obrotowej < 360 stopni

Bit1: oś 2, bit TU = 1: -360 stopni $<$ kąt osi obrotowej < 0 stopni

Pozycją startową osi obrotowej jest C = 0, przez zaprogramowanie C = 270 oś obrotowa wykonuje ruch do następujących pozycji docelowych:

C = 270: bit TU 0, dodatni kierunek obrotu

C = -90: bit TU 1, ujemny kierunek obrotu

Dalsze zachowanie się

Zmiana trybu pracy

Funkcja "ruch kartezjański PTP" ma sens tylko w rodzajach pracy AUTO i MDA. Przy zmianie trybu pracy na JOG aktualne ustawienie pozostaje zachowane.

Gdy jest ustawiony G-Code `PTP`, osie wykonują ruch w MKS. Gdy jest ustawiony G-Code `CP`, osie wykonują ruch w WKS.

Power On/RESET

Po Power On albo po Reset ustawienie jest zależne od danej maszynowej `$MC_GCODE_RESET_VALUES[48]`. Standardowo jest ustawiony rodzaj ruchu "CP".

REPOS

Jeżeli podczas bloku przerwania była ustawiona funkcja "ruch kartezjański PTP", również z `PTP` podlega pozycjonowaniu przywracającemu.

Ruchy nałożone

Przesunięcie DRF albo zewnętrzne przesunięcie punktu zerowego są w przypadku ruchu kartezjańskiego PTP możliwe tylko z ograniczeniem. Przy zmianie z ruchu PTP na ruch CP, w BKS nie może być żadnych nałożeń.

Ścięcie między ruchami CP i PTP

Między blokami jest przy pomocy `G641` możliwe programowane ścięcie przejścia.

Wielkość obszaru ścięcia jest to droga po torze w mm albo calach, od której wzgl. do której przejście między blokami jest ścinane. Wielkość należy podawać następująco:

- dla bloków `G0` przy pomocy `ADISPOS`
- dla wszystkich innych poleceń drogowych przy pomocy `ADIS`

Obliczenie drogi po torze odpowiada uwzględnieniu adresów F w przypadku bloków nie `G0`. Posuw jest dotrzymywany w osiach podanych w `FGROUP(...)`.

Obliczenie posuwu

Dla bloków `CP` są do obliczenia stosowane osie kartezjańskie bazowego układu współrzędnych.

Dla bloków `PTP` są stosowane do obliczenia odpowiednie osie układu współrzędnych maszyny.

6.9.1 PTP przy TRANSMIT

Funkcja

Przy pomocy PTP w przypadku TRANSMIT następuje optymalny pod względem czasu ruch do bloków G0 i G1. Zamiast liniowego ruchu osi w bazowym układzie współrzędnych (CP), ruch liniowy wykonują osie maszyny (PTP). Przez to przebieg osi maszyny w pobliżu bieguna ma taki wpływ, że punkt końcowy bloku może zostać znacznie szybciej uzyskany.

Program obróbki jest nadal pisany w kartezjańskim układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu i wszystkie przesunięcia współrzędnych, obroty i programowania frame pozostają obowiązujące. Symulacja na HMI jest również wyświetlana w kartezjańskim układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu.

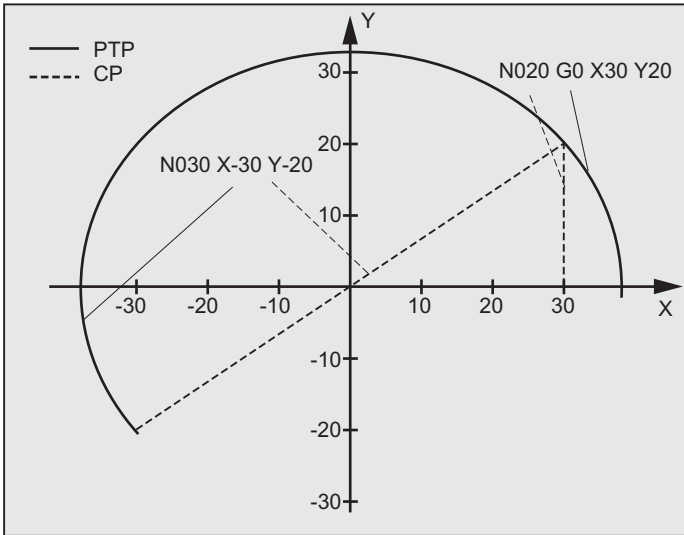
Składnia

```
N... TRANSMIT
N... PTPG0
N... G0 ...
...
N... G1 ...
```

Znaczenie

TRANSMIT	Uaktywnia pierwszą uzgodnioną funkcję TRANSMIT (patrz punkt "Obróbki frezarskie na częściach toczonych: TRANSMIT")
PTPG0	Point to Point G0 (ruch punkt do punktu automatycznie do każdego bloku G0, a następnie ponownie ustawienie CP) Ponieważ STAT i TU są modalne, obowiązuje zawsze ostatnia zaprogramowana wartość.
PTP	Point to Point (ruch punkt do punktu) Dla TRANSMIT, PTP oznacza, że przejście ze spirali kartezjańskiej na spiralę Archimedesesa następuje albo wokół bieguna albo z bieguna. Wynikające stąd ruchy narzędzia przebiegają wyraźnie inaczej, niż w przypadku CP i są przedstawione w poszczególnych przykładach programowania.
STAT=	Rozwiązanie wieloznaczności odnośnie bieguna.
TU=	TU jest bez znaczenia w przypadku PTP przy TRANSMIT

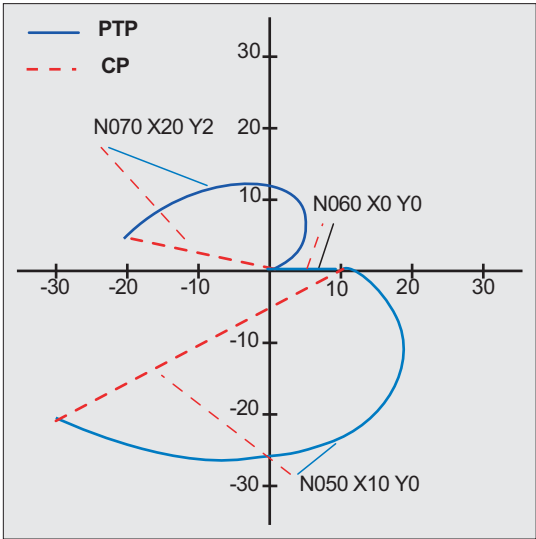
Przykład, obejście bieguna przy pomocy PTP i TRANSMIT

Rysunek 6-8

Kod programu	Komentarz
N001 G0 X30 Z0 F10000 T1 D1 G90	; Położenie wyjściowe, wymiar absolutny
N002 SPOS=0	
N003 TRANSMIT	; Transformacja TRANSMIT
N010 PTPG0	; Do każdego bloku G0 automatycznie PTP, a następnie ponownie CP
N020 G0 X30 Y20	
N030 X-30 Y-20	
N120 G1 X30 Y20	
N110 X30 Y0	
M30	

Przykład, wyjście z bieguna przy pomocy PTP i TRANSMIT

Rysunek 6-9

Programowanie	Komentarz
N001 G0 X90 Z0 F10000 T1 D1 G90	; Położenie wyjściowe
N002 SPOS=0	
N003 TRANSMIT	; Transformacja TRANSMIT
N010 PTPG0	; Do każdego bloku G0 automatycznie PTP, a następnie ponownie CP
N020 G0 X90 Y60	
N030 X-90 Y-60	
N040 X-30 Y-20	
N050 X10 Y0	
N060 X0 Y0	
N070 X-20 Y2	
N170 G1 X0 Y0	
N160 X10 Y0	
N150 X-30 Y-20	
M30	

Opis

PTP i PTPG0

PTPG0 jest uwzględniane przy wszystkich transformacjach, które mogą wykonywać PTP. We wszystkich innych przypadkach PTPG0 jest bez znaczenia.

Bloki G0 są wykonywane w trybie CP.

Wybór PTP wzgl. PTPG0 następuje w programie obróbki albo przez cofnięcie wyboru CP w danej maszynowej \$MC_GCODE_RESET_VALUES[48].

OSTROŻNIE**Warunki brzegowe**

Oдноśnie ruchów narzędzia i kolizji obowiązuje wiele warunków brzegowych i określone wykluczenia funkcji jak:

Z PTP nie może być aktywna żadna korekcja promienia narzędzia (WRK).

Z PTPG0 następuje ruch przez CP przy aktywnej korekcji promienia narzędzia (WRK).

Z PTP miękkie dosunięcie i odsunięcie (WAB) jest niemożliwe.

Z PTPG0 następuje ruch przez CP z miękkim dosunięciem i odsunięciem (WAB).

Z PTP cykle skrawania warstwowego (CONTPRON, CONTDCON) są niemożliwe.

Przy pomocy PTPG0 jest w cyklach skrawania warstwowego (CONTPRON, CONTDCON) wykonywany ruch przez CP.

Faza (CHF, CHR) i zaokrąglenie (RND, RNDM) są ignorowane.

Kompresor nie toleruje się z PTP i jego wybór jest automatycznie cofany w blokach PTP.

Nałożenie osi w interpolacji nie może się zmienić podczas sekcji PTP.

Przy G643 następuje automatyczne przełączenie na ścinanie z dokładnością osiową G642.

Przy aktywnym PTP osie transformacji nie mogą być równocześnie osiami pozycjonowania.

Literatura:

/FB2/ Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Transformacja kinematyczna (M1), punkt "Ruch kartezjański PTP"

PTP przy TRACON:

PTP można używać również z TRACON, gdy pierwsza powiązana transformacja obsługuje PTP.

Znaczenie STAT= i TU= przy TRANSMIT

Gdy oś obrotowa ma się obrócić o 180 stopni wzgl. kontur przy CP prowadzić przez biegun, osie obrotowe mogą zależnie od danej maszynowej \$MC_TRANSMIT_POLE_SIDE_FIX_1/2 [48] wykonać obrót o -/+ 180 stopni i wykonać ruch zgodnie lub przeciwnie do ruchu wskazówek zegara. Również można ustawić, czy ruch jest wykonywany przez biegun, czy następuje obrót wokół bieguna.

6.10 Warunki brzegowe przy wyborze transformacji

Funkcja

Wybór transformacji jest możliwy przez program obróbki lub MDA. Należy przy tym uwzględnić:

- Nie jest wstawiany blok pośredni ruchu (fazy/zaokrąglenia).
- Ciąg bloków spline musi być zakończony; jeżeli nie, ukazuje się komunikat.
- Musi być cofnięty wybór korekcji dokładnej narzędzia (FTOCOF); jeżeli nie, ukazuje się komunikat.
- Musi być cofnięty wybór korekcji promienia narzędzia (G40); jeżeli nie, ukazuje się komunikat.
- Uaktywniona korekcja długości narzędzia jest przejmowana przez sterowanie do transformacji.
- Sterowanie cofa wybór aktualnego frame, działającego przed transformacją.
- Aktywne ograniczenie obszaru pracy jest dla osi objętych transformacją cofane przez sterowanie (odpowiada WALIMOF).
- Nadzór obszaru ochrony jest cofany.
- Praca z przechodzeniem płynnym i ścinanie narożników są przerywane.
- Wszystkie osie podane w danej maszynowej muszą być zsynchronizowane w odniesieniu do bloku.
- Zamienione osie są zamieniane z powrotem, jeżeli nie, ukazuje się komunikat.
- W przypadku osi zależnych jest wyprowadzany komunikat.

Wymiana narzędzia

Wymiana narzędzia jest dopuszczalna tylko przy cofniętym wyborze korekcji promienia narzędzia.

Zmiana korekcji długości narzędzia i wybór/cofnięcie wyboru korekcji promienia narzędzia nie mogą być zaprogramowane w tym samym bloku.

Zmiana frame

Wszystkie instrukcje, które odnoszą się tylko do bazowego układu współrzędnych, są dozwolone (FRAME, korekcja promienia narzędzia). Zmiana frame w przypadku G91 (wymiar przyrostowy) nie jest jednak - inaczej niż przy nie aktywnej transformacji - traktowana oddzielnie. Będący do przebycia przyrost jest poddawany ewaluacji w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu - niezależnie od tego, jaki frame działał w poprzedzającym bloku.

Wykluczenia

Osie objęte transformacją nie mogą być stosowane:

- jako oś preset (alarm),
- do dosunięcia do punktu stałego (alarm),
- do bazowania (alarm).

6.11 Cofnięcie wyboru transformacji (TRAFOOF)

Funkcja

Przy pomocy polecenia TRAFOOF są wyłączane wszystkie aktywne transformacje i frame.

Wskazówka

Aktywność później potrzebnych frame musi zostać włączona przez ponowne zaprogramowanie.

Należy przy tym uwzględnić:

Dla cofnięcia wyboru transformacji obowiązują te same warunki brzegowe co dla wyboru (patrz punkt "Warunki brzegowe przy wyborze transformacji").

Składnia

TRAFOOF

Znaczenie

TRAFOOF   Polecenie wyłączenia wszystkich aktywnych transformacji/frame

6.12 Transformacje powiązane (TRACON, TRAFOOF)

Funkcja

Każdorazowo **dwie** transformacje mogą być połączone jedna za drugą (powiązane), tak że składowe ruchu dla osi z pierwszej transformacji są danymi początkowymi dla powiązanej drugiej transformacji. Składowe ruchu z drugiej transformacji działają na osie maszyny.

Łańcuch może obejmować **dwie** transformacje

Wskazówka

Narzędzie jest zawsze przyporządkowywane do pierwszej transformacji łańcucha. Następna transformacja zachowuje się wówczas tak, jakby aktywna długość narzędzia wynosiła zero. Działają tylko ustawione przez dane maszynowe długości bazowe narzędzia (`_BASE_TOOL_`) dla pierwszej transformacji łańcucha.

Producent maszyny

Proszę przestrzegać wskazówek producenta maszyny i ew. transformacji predefiniowanych przez dane maszynowe.

Transformacje i transformacje powiązane są opcjami. Na temat dostępności określonych transformacji w łańcuchu w określonych sterowaniach informuje każdorazowo aktualny katalog.

Zastosowania

- Szlifowanie konturów, które zostały zaprogramowane jako tworząca rozwinięcia walca (TRACYL) przy pomocy ściernicy ustawionej skośnie, np. szlifowanie narzędzi.
- Obróbka dokładna konturu nieokrągłego utworzonego przy pomocy TRANSMIT przy pomocy ściernicy ustawionej skośnie.

Składnia

TRACON(<i>trf,par</i>)	Jest włączana transformacja powiązana.
TRAFOOF	

Znaczenie

TRACON	Transformacja powiązana jest włączana. Uaktywniona przedtem inna transformacja jest przez TRACON() implicity wyłączana.
TRAFOOF	Ostatnio włączona (powiązana) transformacja jest wyłączana.

trf	Numer powiązanej transformacji: 0 albo 1 dla pierwszej/jedynej powiązanej transformacji. Jeżeli w tym miejscu nic nie zaprogramowano, jest to równoznaczne z podaniem wartości 0 albo 1, tzn. jest uaktywniana pierwsza/jedyna transformacja. 2 dla drugiej powiązanej transformacji. (wartości nierówne 0 - 2 wytwarzają komunikat błędu).
par	Jeden albo wiele rozdzielonych przecinkiem parametrów transformacji w powiązaniu, które oczekują parametrów, np. kąt osi skośnej. Przy nie ustawionych parametrach działają ustawienia domyślne albo parametry ostatnio używane. Przez postawienie przecinków należy zadbać o to, by podane parametry były poddawane ewaluacji w takiej kolejności, w jakiej są oczekiwane, jeżeli dla przedtem umieszczonych parametrów mają działać ustawienia domyślne. W szczególności przy podaniu co najmniej jednego parametru musi przed nim znajdować się przecinek, również gdy podanie trf nie jest konieczne, a więc na przykład TRACON(, 3.7).

Warunek

Drugą transformacją musi być **"oś skośna"** (TRAANG). Jako pierwsza transformacja są możliwe:

- Transformacje orientacji (TRAORI), łącznie z głowicą frezarską Kardana
- TRANSMIT
- TRACYL
- TRAANG

Dla użycia polecenia włączenia transformacji powiązanej warunkiem jest, by poszczególne transformacje do powiązania i będąca do uaktywnienia transformacja powiązana były zdefiniowane przez dane maszynowe.

Warunków brzegowych i przypadków specjalnych podanych w poszczególnych opisach transformacji należy przestrzegać również w ramach powiązania.

Informacje dot. projektowania danych maszynowych transformacji można znaleźć w:

/FB2/ Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Transformacje kinematyczne (M1) i

/FB3/ Podręcznik działania Funkcje specjalne; Transformacje 3- do 5-osiowych (F2).

Korekcje narzędzi

7.1 Pamięć korekcji

Funkcja

Budowa korekcji pamięci

Każde pole danych można wywołać przy pomocy numeru T i numeru D (oprócz "płaskiego nr D") i zawiera ono oprócz danych geometrycznych dla narzędzia jeszcze dalsze wpisy, np. typ narzędzia.

Płaska struktura numerów D

"Płaska struktura numerów D" jest stosowana, gdy zarządzanie narzędziami następuje poza NCK. W tym przypadku numery D z przynależnymi zestawami korekt narzędzia są tworzone bez przyporządkowania do narzędzi

W programie obróbki można dalej programować T. To T nie ma jednak odniesienia do zaprogramowanego numeru D.

Dane ostrzy nadawane przez użytkownika

Przez daną maszynową mogą być konfigurowane dane użytkownika dot. ostrza. Proszę przestrzegać danych producenta maszyny.

Parametry narzędzia

Wskazówka

Poszczególne wartości w pamięci korekcji

Poszczególne wartości pamięci korekcji P1 do P25 dają się czytać i zapisywać z programu przez zmienne systemowe. Wszystkie pozostałe parametry są zarezerwowane.

Parametry narzędzi \$TC_DP6 do \$TC_DP8, \$TC_DP10 i \$TC_DP11, jak też \$TC_DP15 do \$TC_DP17, \$TC_DP19 i \$TC_DP20 mają w zależności od typu narzędzia inne znaczenie.

¹Obowiązuje również dla narzędzi frezarskich do frezowania czołowego 3D

²W przypadku piły do rowków typ narzędzia

³zarezerwowany: Nie jest używane przez SINUMERIK 840D

Parametr narzędzia numer (DP)	Znaczenie zmiennej systemowej	Wskazówka
\$TC_DP1	Typ narzędzia	Przegląd patrz lista
\$TC_DP2	Położenie ostrza	Tylko dla narzędzi tokarskich
Geometria	Korekcja długości	
\$TC_DP3	Długość 1	Obliczenie według
\$TC_DP4	Długość 2	Typ i płaszczyzna
\$TC_DP5	Długość 3	

Parametr narzędzia numer (DP)	Znaczenie zmiennej systemowej	Wskazówka
Geometria	Promień	
\$TC_DP6 ¹ \$TC_DP6 ²	Promień 1 / długość 1 Średnica d	Narz. frezarskie/ tokarskie/szlifierskie Piła do rowków
\$TC_DP7 ¹ \$TC_DP7 ²	Długość 2 / promień naroża frezy stożkowe Szerokość rowka b promień naroża	Narzędzia frezarskie Piła do rowków
\$TC_DP8 ¹ \$TC_DP8 ²	Promień zaokrąglenia 1 dla narzędzi frezarskich Występ k	Narzędzia frezarskie Piła do rowków
\$TC_DP9 ^{1,3}	Promień zaokrąglenia 2	Zarezerwowano
\$TC_DP10 ¹	Kąt 1 strona czołowa narzędzia	Stożkowe narzędzia frezarskie
\$TC_DP11 ¹	Kąt 2 oś wzdłużna narzędzia	Stożkowe narzędzia frezarskie
Zużycie	Korekcja długości i promienia	
\$TC_DP12	Długość 1	
\$TC_DP13	Długość 2	
\$TC_DP14	Długość 3	
\$TC_DP15 ¹ \$TC_DP15 ²	Promień 1 / długość 1 Średnica d	Narz. frezarskie/ tokarskie/szlifierskie Piła do rowków
\$TC_DP16 ¹ \$TC_DP16 ³	Długość 2 / promień naroża frezy stożkowe Szerokość rowka b promień naroża	Narzędzia frezarskie Piła do rowków
\$TC_DP17 ¹ \$TC_DP17 ²	Promień zaokrąglenia 1 dla narzędzi frezarskich Występ k	Frezowanie / frezowanie czołowe 3D Piła do rowków
\$TC_DP18 ^{1,3}	Promień zaokrąglenia 2	Zarezerwowano
\$TC_DP19 ¹	Kąt 1 strona czołowa narzędzia	Stożkowe narzędzia frezarskie
\$TC_DP20 ¹	Kąt 2 oś wzdłużna narzędzia	Stożkowe narzędzia frezarskie
Wymiar bazowy/przystawka	Korekcje długości	
\$TC_DP21	Długość 1	
\$TC_DP22	Długość 2	
\$TC_DP23	Długość 3	
Technologia		
\$TC_DP24	Kąt przystawienia	Tylko dla narzędzi tokarskich
\$TC_DP25		Zarezerwowano

Uwagi

Dla wielkości geometrycznych (np. długość 1 albo promień) jest wiele wpisywanych składowych. Są one sumowane tworząc wielkość wynikową (np. długość całkowita 1, promień całkowity), która następnie działa.

Niepotrzebne korekcje należy wyposażyć w wartość zero.

Parametry narzędzia \$TC-DP1 do \$TC-DP23 z narzędziami konturowymi

Wskazówka

Parametry narzędzi, które nie są wymienione w tablicy, jak np. \$TC_DP7, nie są poddawane ewaluacji, tzn. ich treść jest bez znaczenia.

Parametr narzędzia numer (DP)	Znaczenie	Ostrza Dn		Wskazówka
\$TC_DP1	Typ narzędzia			400 do 599
\$TC_DP2	Położenie ostrza			
Geometria	Korekcja długości			
\$TC_DP3	Długość 1			
\$TC_DP4	Długość 2			
\$TC_DP5	Długość 3			
Geometria	Promień			
\$TC_DP6	Promień			
Geometria	Kąt graniczny			
\$TC_DP10	Minimalny kąt graniczny			
\$TC_DP11	Maksymalny kąt graniczny			
Zużycie	Korekcja długości i promienia			
\$TC_DP12	Zużycie długość 1			
\$TC_DP13	Zużycie długość 2			
\$TC_DP14	Zużycie długość 3			
\$TC_DP15	Zużycie promień			
Zużycie	Kąt graniczny			
\$TC_DP19	Zużycie min kąt graniczny			
\$TC_DP20	Zużycie max kąt graniczny			
Wymiar bazowy/ przystawka	Korekcje długości			
\$TC_DP21	Długość 1			
\$TC_DP22	Długość 2			
\$TC_DP23	Długość 3			

Wartość podstawowa i wartość zużycia

Wielkości wynikowe wynikają każdorazowo z sumy z wartości podstawowej i wartości zużycia (np. \$TC_DP6 + \$TC_DP15 dla promienia). Do długości narzędzia pierwszego ostrza jest poza tym jeszcze dodawany wymiar bazowy (\$TC_DP21 – \$TC_DP23). Dodatkowo na tę długość narzędzia działają wszystkie inne wielkości, które również w przypadku zwykłego narzędzia mogą mieć wpływ na jego efektywną długość (przystawka, orientowalny nośnik narzędzi, dane ustawcze).

Kąty graniczne 1 i 2

Kąty graniczne 1 wzgl. 2 odnoszą się każdorazowo do wektora od punktu środkowego ostrza do punktu odniesienia ostrza i są liczone przeciwnie do kierunku ruchu wskazówek zegara.

7.2 Korekcje addytywne

7.2.1 Wybranie korekcji addytywnych (DL)

Funkcja

Korekcje addytywne mogą być traktowane jako korekcje procesu programowalne w czasie obróbki. Odnoszą się one do danych geometrycznych ostrza i są przez to częścią składową danych ostrza narzędzia.

Dostęp do danych korekcji addytywnej jest uzyskiwany przez numer DL (DL: Location dependent; korekcje odnośnie każdorazowego miejsca użycia) i wprowadzane przez interfejs graficzny.

Zastosowanie

Przez korekcje addytywne mogą być wyrównywane błędy uwarunkowane miejscem użycia.

Składnia

DL=<numer>

Znaczenie

DL	Polecenie do uaktywnienia korekcji addytywnej
<numer>	Przez parametr <numer> jest podawany będący do uaktywnienia addytywny zestaw danych korekcyjnych narzędzia.

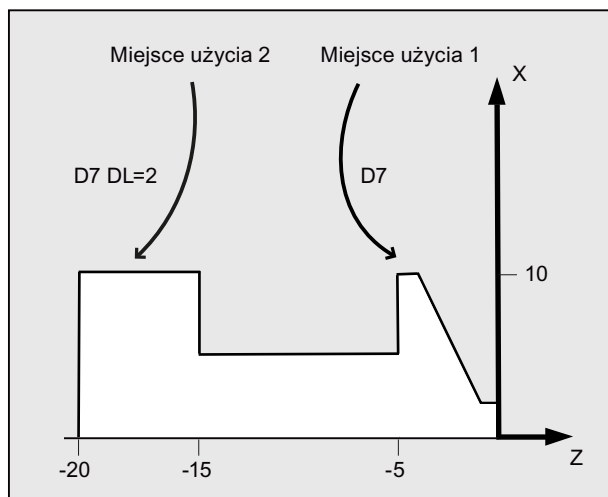
Wskazówka

Ustalenie liczby i uaktywnienie korekcji addytywnych następuje przez dane maszynowe (→ przestrzegać danych producenta maszyny!).

Przykład

To samo ostrze jest stosowane do dwóch gniazd łożyskowych:

Kod programu	Komentarz
N110 T7 D7	; Głowica rewolwerowa jest pozycjonowana na miejscu 7 D7 i DL=1 są uaktywniane i realizowane w następnym bloku.
N120 G0 X10 Z1	
N130 G1 Z-6	
N140 G0 DL=2 Z-14	; Dodatkowo do D7 jest uaktywniane DL=2 i realizowane w następnym bloku.
N150 G1 Z-21	
N160 G0 X200 Z200	; Ruch do punktu wymiany narzędzia
...	

7.2.2 Ustalenie zużycia i wartości ustawczych (\$TC_SCPxy[t,d], \$TC_ECPxy[t,d])

Funkcja

Wartości zużycia i ustawcze mogą być czytane i zapisywane przez zmienne systemowe. Logika orientuje się przy tym według logiki odpowiednich zmiennych systemowych dla narzędzi i ostrzy.

Zmienne systemowe

Zmienna systemowa	Znaczenie
\$TC_SCPxy[<t>,<d>]	Wartości zużycia, które przez xy są przyporządkowane do każdorazowego parametru geometrycznego, przy czym x odpowiada numerowi wartości zużycia, a y tworzy odniesienie do parametru geometrycznego.
\$TC_ECPxy[<t>,<d>]	Wartości ustawcze, które przez xy są przyporządkowane do każdorazowego parametru geometrycznego, przy czym x odpowiada numerowi wartości ustawczej, a y tworzy odniesienie do parametru geometrycznego.
<t>: numer T narzędzia <d>: numer D ostrza narzędzia	

Wskazówka

Ustalone wartości zużycia i ustawcze są dodawane do parametrów geometrycznych i pozostałych parametrów korekcyjnych (numery D).

Przykład

Wartość zużycia długości 1 dla ostrza <d> narzędzia <t> jest ustalona na wartość 1.0.

Parametr: \$TC_DP3 (długość 1, w przypadku narzędzi tokarskich)

Wartości zużycia: \$TC_SCP13 do \$TC_SCP63

Wartości ustawcze: \$TC_ECP13 bis \$TC_ECP63

\$TC_SCP43 [<t>,<d>] = 1.0

7.2.3 Skasowanie korekcji addytywnych (DELDL)

Funkcja

Przy pomocy polecenia **DELDL** są kasowane addytywne korekcje ostrza narzędzia (zwolnienie pamięci). Są przy tym kasowane zarówno ustalone wartości zużycia, jak też wartości ustawcze.

Składnia

DELDL [<t>, <d>]
DELDL [<t>]
DELDL
<Status>=DELDL [<t>, <d>]

Znaczenie

DELDL	Polecenie do kasowania korekcji addytywnych
<t>	Numer T narzędzia
<d>	Numer D ostrza narzędzia
DELDL [<t>, <d>]	Są kasowane wszystkie addytywne korekcje ostrza <d> narzędzia <t>.
DELDL [<t>]	Są kasowane wszystkie addytywne korekcje wszystkich ostrzy narzędzia <t>.
DELDL	Są kasowane wszystkie korekcje addytywne wszystkich ostrzy wszystkich narzędzi jednostki TO (dla kanału, w którym zostanie zaprogramowane polecenie).
<status>	Status kasowania
	Wartość: Znaczenie:
	0 Skasowanie zostało przeprowadzone z powodzeniem.
	- Skasowanie nie zostało przeprowadzone (gdy parametryzowanie określa dokładnie jedno ostrze), albo jest niekompletne (gdy parametryzowanie określa wiele ostrzy).

Wskazówka

Wartości zużycia i wartości ustawczych aktywnych narzędzi nie można skasować (zachowuje się analogicznie do zachowania się D wzgl. danych narzędzia przy kasowaniu).

7.3 Traktowanie specjalne korekcji narzędzia

Funkcja

Przy pomocy danych ustawczych SD42900 do SD42960 można sterować ewaluacją znaków długości narzędzia i zużycia.

Dotyczy to również zachowania się składowych zużycia przy lustrzanym odbiciu osi geometrycznych albo przy zmianie płaszczyzny obróbki, a również do kompensacji temperatury w kierunku narzędzia.

Wartości zużycia

Gdy dalej powołujemy się na wartości zużycia, należy pod tym pojęciem każdorazowo rozumieć sumę właściwych wartości zużycia (\$TC_DP12 do \$TC_DP20) i korekcji sumarycznych z wartościami zużycia (\$SCPX3 do \$SCPX11) i wartościami ustawczymi (\$ECPX3 do \$ECPX11).

Bliższe dane dot. korekcji sumarycznych patrz:

Literatura:

Podręcznik działania Zarządzanie narzędziami

Dane ustawcze

Dana ustawcza	Znaczenie
SD42900 \$SC_MIRROR_TOOL_LENGTH	Lustrzane odbicie komponentów długości narzędzia i komponentów wymiaru bazowego.
SD42910 \$SC_MIRROR_TOOL_WEAR	Lustrzane odbicie wartości zużycia komponentów długości narzędzia.
SD42920 \$SC_WEAR_SIGN_CUTPOS	Reakcja na znak składowej zużycia w zależności od położenia ostrza.
SD42930 \$SC_WEAR_SIGN	Odwraca znaki wymiarów zużycia.
SD42935 \$SC_WEAR_TRANSFORM	Transformacja wartości zużycia.
SD42940 \$SC_TOOL_LENGTH_CONST	Przyporządkowanie komponentów długości narzędzia do osi geometrycznych.
SD42950 \$SC_TOOL_LENGTH_TYPE	Przyporządkowanie komponentów długości narzędzia niezależnie od typu narzędzia.
SD42960 \$SC_TOOL_TEMP_COMP	Wartość kompensacji temperatury w kierunku narzędzia. Działa również przy istniejącej orientacji narzędzia.

Literatura

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Korekcja narzędzia (W1)

Dalsze informacje

Uaktywnienie zmienionych danych ustawczych

Nowa reakcja na składowe narzędzia przy zmianie opisanych danych ustawczych działa dopiero wtedy, gdy następny raz zostanie wybrane ostrze narzędzia. Jeżeli narzędzie jest już aktywne i ma zacząć działać zmieniona reakcja na dane tego narzędzia, narzędzie to musi zostać wybrane ponownie.

Odpowiednio jest w przypadku, gdy zmienia się wynikowa długość narzędzia, ponieważ zmieniony został stan lustrzanego odbicia osi. Narzędzie musi po poleceniu lustrzanego odbicia zostać ponownie wybrane, aby zaczęły działać zmienione komponenty długości narzędzia.

Orientowalne nośniki narzędzi i nowe dane ustawcze

Dane ustawcze SD42900 do SD42940 nie działają na komponenty ewentualnie aktywnego orientowalnego nośnika narzędzi. Narzędzie wchodzi jednak zawsze ze swoją całą wynikową długością (długość narzędzia + zużycie + wymiar bazowy) do obliczenia z orientowanym nośnikiem narzędzi. Przy obliczaniu wynikającej długości całkowitej są uwzględniane wszystkie zmiany, które zostały spowodowane przez dane ustawcze; tzn. wektory orientowanego nośnika narzędzi są niezależne od płaszczyzny obróbki.

Wskazówka

Często przy zastosowaniu orientowalnych nośników narzędzi ma sens zdefiniowanie wszystkich narzędzi dla systemu podstawowego nie poddanego lustrzanemu odbiciu, również tych, które są stosowane tylko przy obróbce w lustrzanym odbiciu. Przy obróbce z osiami poddanymi lustrzanemu odbiciu nośnik narzędzi jest wówczas tak obracany, że rzeczywiste położenie narzędzia jest prawidłowo opisywane. Wszystkie składowe długości narzędzia działają wówczas automatycznie we właściwym kierunku, tak że zbędne staje się sterowanie reakcją poszczególnych składowych przez dane ustawcze zależnie od stanu lustrzanego odbicia poszczególnych osi.

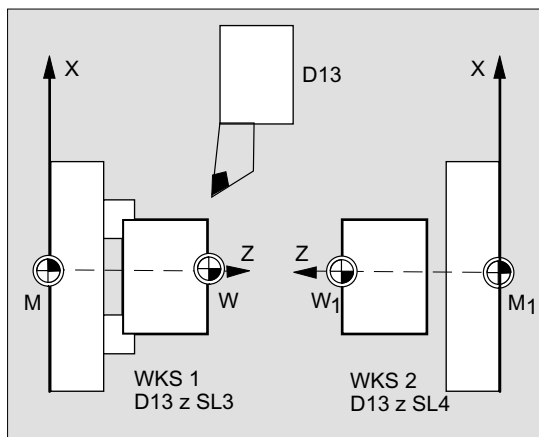
Dalsze możliwości zastosowania

Zastosowanie funkcji orientowanych nośników narzędzi może mieć sens również wtedy, gdy w maszynie nie jest fizycznie przewidziana żadna możliwość obracania narzędzi, ale są one na stałe zainstalowane z różnym zorientowaniem. Zwymiarowania narzędzi można wówczas jednolicie dokonać w zorientowaniu podstawowym, a wymiary mające znaczenie dla obróbki wynikają z obrotu wirtualnego nośnika narzędzi.

7.3.1 Lustrzane odbicie długości narzędzia

Funkcja

Przy pomocy danych ustawczych SD42900 \$SC_MIRROR_TOOL_LENGTH i SD42910 \$SC_MIRROR_TOOL_WEAR nierównych zero można poddać lustrzanemu odbiciu komponenty długości narzędzia i komponenty wymiarów bazowych z wartościami zużycia w ich przynależnych osiach.

SD42900 \$SC_MIRROR_TOOL_LENGTH

Dana ustawcza **nie** równa zero:

Lustrzanemu odbiciu podlegają również komponenty długości narzędzia (\$TC_DP3, \$TC_DP4 i \$TC_DP5) i komponenty wymiarów bazowych (\$TC_DP21, \$TC_DP22 i \$TC_DP23), których przynależne osie są poddane lustrzanemu odbiciu, - przez zmianę znaku liczby.

Wartości zużycia **nie** podlegają równoczesnemu lustrzanemu odbiciu. Gdy mają one również zostać poddane lustrzanemu odbiciu, musi być ustawiona dana ustawcza SD42910 \$SC_MIRROR_TOOL_WEAR.

SD42910 \$SC_MIRROR_TOOL_WEAR

Dana ustawcza **nie** równa zero:

Wartości zużycia komponentów długości narzędzia, których przynależne osie są poddane lustrzanemu odbiciu, są również poddawane lustrzanemu odbiciu - przez odwrócenie znaku liczby.

7.3.2 Reakcja na znak zużycia

Funkcja

Przy pomocy ustawionych danych ustawczych SD42920 \$SC_WEAR_SIGN_CUTPOS i SD42930 \$SC_WEAR_SIGN nierówne zeru, można poddać odwróceniu ewaluację znaku komponentów zużycia.

SD42920 \$SC_WEAR_SIGN_CUTPOS

Dana ustawcza **nierówna** zeru:

W przypadku narzędzi o mającym znaczeniu położeniu ostrza (narzędzia tokarskie i szlifierskie, typy narzędzi 400) reakcja na znak liczby składowych zużycia w płaszczyźnie obróbki zależy od położenia ostrza. W przypadku typów narzędzi bez mającego znaczenie położenia ostrza ta dana ustawcza nie ma znaczenia

W poniższej tablicy są przez X zaznaczone wymiary, których znak jest odwracany przez SD42920 (nierówna 0):

Położenie ostrza	Długość 1	Długość 2
1		
2		X
3	X	X
4	X	
5		
6		
7		X
8	X	
9		

Wskazówka

Ewaluacja znaku przez SD42920 i SD42910 jest niezależna od siebie. Gdy np. znak podania wymiaru zostanie zmieniony przez obydwie dane ustawcze, znak wynikowy pozostanie bez zmian.

SD42930 \$SC_WEAR_SIGN

Dana ustawcza **nierówna** zeru:

Znak wszystkich wymiarów zużycia jest odwracany. Działa on zarówno na długość narzędzia jak również na pozostałe wielkości promienia narzędzia, promień zaokrąglenia, itd.

Gdy zostanie wprowadzona dodatnia miara zużycia, narzędzie stanie się przez to "krótsze" i "cieńsze", patrz punkt "Korekcja narzędzia, traktowanie specjalne", początek działania zmienionych danych ustawczych".

7.3.3 Układ współrzędnych aktywnej obróbki (TOWSTD, TOWMCS, TOWWCS, TOWBCS, TOWTCS, TOWKCS)

Funkcja

Zależnie od kinematyki maszyny albo od występowania orientowalnego nośnika narzędzi wartości zużycia zmierzone w jednym z tych układów współrzędnych są przenoszone lub transformowane na odpowiedni układ współrzędnych.

Układy współrzędnych aktywnej obróbki

Z poniższych układów współrzędnych mogą wynikać offsety długości narzędzia, które zużycie jako składową długości narzędzia przez odpowiedni G-Code z grupy 56 wliczają do aktywnego narzędzia.

- Układ współrzędnych maszyny (MKS)
- Bazowy układ współrzędnych (BKS)
- Układ współrzędnych obrabianego przedmiotu (WKS)
- Układ współrzędnych narzędzia (TCS)
- Układ współrzędnych narzędzia transformacji kinematycznej (KCS)

Składnia

TOWSTD
TOWMCS
TOWWCS
TOWBCS
TOWTCS
TOWKCS

Znaczenie

TOWSTD	Wartość ustawienia podstawowego korekcji w długości narzędzia, wartość zużycia
TOWMCS	Korekcje w długości narzędzia w MKS
TOWWCS	Korekcje w długości narzędzia w WKS
TOWBCS	Korekcje w długości narzędzia w BKS
TOWTCS	Korekcje długości narzędzia w punkcie odniesienia nośnika narzędzi (orientowalny nośnik narzędzi)
TOWKCS	Korekcje długości narzędzia głowicy narzędziowej (transformacji kinematycznej)

Dalsze informacje

Cechy odróżniające

W poniższej tablicy są przedstawione najważniejsze cechy odróżniające:

G-Code	Wartość zużycia	Aktywny orientowany nośnik narzędzi
TOWSTD	Wartość ustawienia podstawowego, długość narzędzia	Wartości zużycia podlegają obrotowi.
TOWMCS	Wartość zużycia w MKS. TOWMCS jest identyczny z TOWSTD, gdy nie jest aktywny orientowalny nośnik narzędzi.	Obraca się tylko wektor wynikowej długości narzędzia bez uwzględnienia zużycia.
TOWWCS	Wartość zużycia jest w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu przeliczana na układ współrzędnych maszyny.	Wektor narzędzia jest obliczany bez uwzględnienia zużycia, jak w przypadku TOWMCS.
TOWBCS	Wartość zużycia jest w bazowym układzie współrzędnych przeliczana na układ współrzędnych maszyny.	Wektor narzędzia jest obliczany bez uwzględnienia zużycia, jak w przypadku TOWMCS.
TOWTCS	Wartość zużycia jest w układzie współrzędnych narzędzia przeliczana na układ współrzędnych maszyny.	Wektor narzędzia jest obliczany bez uwzględnienia zużycia, jak w przypadku TOWMCS.

TOWWCS , TOWBCS, TOWTCS: Wektor zużycia jest dodawany do wektora narzędzia.

Transformacja liniowa

Długość narzędzia jest możliwa tylko wtedy do sensownego zdefiniowania w układzie współrzędnych maszyny, gdy układ ten wynika z bazowego układu współrzędnych przez transformację liniową.

Transformacja nieliniowa

Jeżeli np. przy pomocy TRANSMIT jest aktywna transformacja nieliniowa, wówczas przy podaniu MKS jako żadanego układu współrzędnych jest automatycznie stosowany BKS.

Bez transformacji kinematycznej i bez orientowanego nośnika narzędzi

Jeżeli z powodu transformacji kinematycznej jest aktywny jeszcze jeden orientowany nośnik narzędzi, wówczas oprócz WKS są kombinowane wszystkie dalsze cztery układy współrzędnych. Przez to tylko układ współrzędnych obrabianego przedmiotu różni się od pozostałych. Ponieważ należy poddać ewaluacji wyłącznie długości narzędzi, translacje między układami współrzędnych nie mają żadnego znaczenia.

Literatura:

Dalsze informacje dot. korekcji narzędzi patrz:

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Korekcja narzędzia (W1)

Wliczenie wartości zużycia

Dana ustawcza **SD42935 \$SC_WEAR_TRANSFORM** ustala, która z trzech składowych zużycia:

- Zużycie
- Korekcje sumaryczne dokładne
- Korekcje sumaryczne zgrubne

ma zostać poddana obrotowi przez transformację dostosowawczą albo orientowany nośnik narzędzi, gdy jest aktywny jeden z następujących G-Code:

- TOWSTD położenie podstawowe
dla korekcji w długości narzędzia
- TOWMCS wartości zużycia
w układzie współrzędnych maszyny (MKS)
- TOWWCS wartości zużycia
w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu (WKS)
- TOWBCS wartości zużycia (BKS)
w bazowym układzie współrzędnych
- TOWTCS Wartości zużycia w układzie współrzędnych narzędzia na zamocowaniu uchwytu narzędzia (T odniesienie nośnika narzędzi)
- TOWKCS Wartości zużycia w układzie współrzędnych głowicy narzędziowej przy transformacji kinetycznej

---

Wskazówka

Ewaluacja poszczególnych składowych zużycia (przyporządkowanie do osi geometrycznych, ewaluacja znaku) ma wpływ:

- aktywna płaszczyzna
  - transformacja dostosowawcza
  - następujące dane ustawcze:
    - SD42910 \$SC_MIRROR_TOOL_WEAR
    - SD42920 \$SC_WEAR_SIGN_CUTPOS
    - SD42930 \$SC_WEAR_SIGN
    - SD42940 \$SC_TOOL_LENGTH_CONST
    - SD42950 \$SC_TOOL_LENGTH_TYPE
-

7.3.4 Długość narzędzia i zmiana płaszczyzny

Funkcja

Przy pomocy ustawionych danych ustawczych SD42940 \$SC_TOOL_LENGTH_CONST nierównych zero można dla narzędzi tokarskich i szlifierskich przy zmianie płaszczyzny przyporządkować komponenty długości narzędzia, jak długość, zużycie i wymiar bazowy do osi geometrycznych.

SD42940 \$SC_TOOL_LENGTH_CONST

Dana ustawcza **nierówna** zeru:

Przyporządkowanie składowych długości narzędzia (długość, zużycie i wymiar bazowy) do osi geometrycznych przy zmianie płaszczyzny obróbki (G17 - G18) nie ulega zmianie.

Poniższa tablica pokazuje przyporządkowanie składowych długości narzędzia do osi geometrii dla narzędzi tokarskich i szlifierskich (typ narzędzia 400 do 599):

Treść	Długość 1	Długość 2	Długość 3
17	Y	X	Z
*)	X	Z	Y
19	Z	Y	X
-17	X	Y	Z
-18	Z	X	Y
-19	Y	Z	X

*) Każda wartość nierówna 0, która jest nierówna jednej z sześciu wymienionych wartości, jest traktowana jako wartość 18.

Poniższa tablica pokazuje przyporządkowanie składowych długości narzędzia do osi geometrii dla wszystkich innych narzędzi (typ narzędzia < 400 lub > 599):

Płaszczyzna obróbki	Długość 1	Długość 2	Długość 3
*)	Z	Y	X
18	Y	X	Z
19	X	Z	Y
-17	Z	X	Y
-18	Y	Z	X
-19	X	Y	Z

*) Każda wartość nierówna 0, która jest nierówna jednej z sześciu wymienionych wartości, jest traktowana jako wartość 17.

Wskazówka

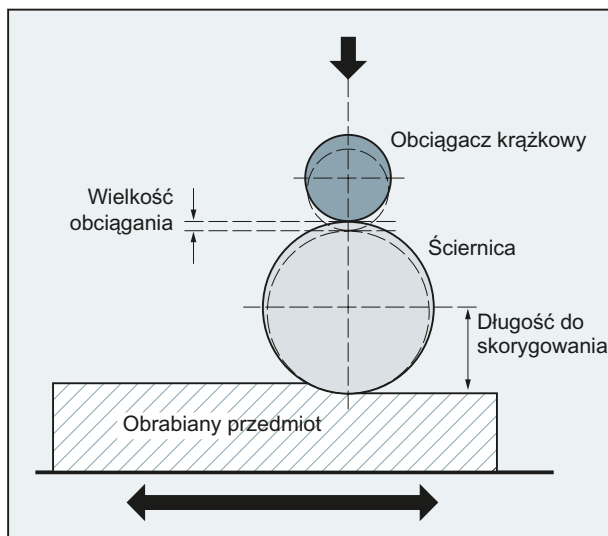
Przy przedstawianiu w tablicach zakładamy, że osie geometryczne do 3 mają identyfikatory X, Y i Z. Dla przyporządkowania korekcji do osi jest miarodajny nie identyfikator osi lecz ich kolejność.

7.4 Korekcja narzędzia online (PUTFTOCF, FCTDEF, PUTFTOC, FTOCON, FTOCOF)

Funkcja

Przy pomocy funkcji "Korekcja narzędzia online" jest w przypadku narzędzi szlifierskich natychmiast wliczana korekcja długości narzędzia, która wynika z obróbki.

Przykładem zastosowania jest obciąganie CD, w przypadku którego ściernica jest obciągana równoległe do obróbki:

Korekcję długości narzędzia można zmienić z kanału obróbki albo kanału równoległego (kanał obciągacza).

Do zapisania korekcji narzędzia online są zależnie od pożądanej chwili procesu obciągania stosowane różne funkcje:

- Zapis ciągły pojedynczymi blokami (PUTFTOCF)

Przy pomocy PUTFTOCF proces obciągania następuje równocześnie z obróbką.

Korekcja narzędzia jest zmieniana w kanale obróbkowym w sposób ciągły według funkcji wielomianowej 1., 2. albo 3. stopnia, która przedtem musi zostać zdefiniowana przy pomocy FCTDEF.

PUTFTOCF działa zawsze pojedynczymi blokami, tzn. w następnym bloku ruchu postępowego.

- Zapis ciągły modalnie: ID=1 DO FTOC (patrz "Korekcja narzędzia online (FTOC) [Strona 600]")
- Zapis nieciągły (PUTFTOC)

Przy pomocy PUTFTOC proces obciągania następuje nie w tym samym czasie co obróbka z kanału równoległego. Podana przy pomocy PUTFTOC wartość korekcji natychmiast działa w kanale docelowym.

Wskazówka

Korekcja narzędzia online może być stosowana tylko w przypadku narzędzi szlifierskich.

Składnia

Włączenie/wyłączenie korekcji narzędzia online w kanale docelowym:

```
FTOCON
...
FTOCOF
```

Zapisanie korekcji narzędzia online:

- Ciągłe pojedynczymi blokami:

```
FCTDEF(<funkcja>,<LLimit>,<ULimit>,<a0>,<a1>,<a2>,<a3>)
PUTFTOCF(<funkcja>,<wartość odniesienia>,<parametr narzędzia>,<kanał>,<wrzeciono>)
...
```

- Nieciągła:

```
PUTFTOC(<wartość korekcji>,<parametr narzędzia>,<kanał>,<wrzeciono>)
...
```

Znaczenie

FTOCON:	Włączenie korekcji narzędzia online FTOCON musi być programowane w tym kanale, w którym korekcja narzędzia online ma działać.
FTOCOF:	Anulowanie korekcji narzędzia online Przy pomocy FTOCOF korekcja nie jest dalej realizowana, w specyficznych dla ostrza danych korekcyjnych jest jednak skorygowana kompletna wartość napisana przy pomocy PUTFTOC/PUTFTOCF.
	Wskazówka: W celu ostatecznego wyłączenia aktywności korekcji narzędzia online musi po FTOCOF nastąpić jeszcze wybór/cofnięcie wyboru narzędzia (T . . .).
FCTDEF:	Przy pomocy FCTDEF jest definiowana funkcja wielomianowa dla PUTFTOCF.
	Parametr:
<funkcja>:	Numer funkcji wielomianowej Typ: INT
<LLimit>:	Dolna wartość graniczna Typ: REAL
<ULimit>:	Górna wartość graniczna Typ: REAL
<a0> ... <a3>:	Współczynniki funkcji wielomianowej Typ: REAL

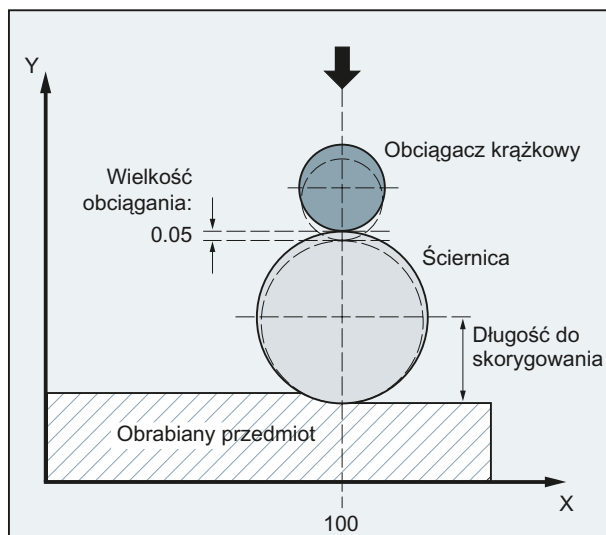
PUTFTOCF:	Wywołanie funkcji "Zapis korekcji narzędzia online ciągly pojedynczymi blokami"
Parametr:	
<funkcja>:	Numer funkcji wielomianowej Typ: INT
	Wskazówka: Musi być zgodny przy podaniu przy FCTDEF.
<wartość odniesienia>:	Zmienna wartość odniesienia, od której ma zostać wyprowadzona korekcja (np. zmieniająca się wartość rzeczywista). Typ: VAR REAL
<parametr narzędzia>:	Numer parametru zużycia (długość 1, 2 lub 3), w którym wartość korekcji ma zostać dodana. Typ: INT
<kanał>:	Numer kanału, w którym korekcja narzędzia online ma działać. Typ: INT
	Wskazówka: Podanie jest wymagane tylko wtedy, gdy korekcja ma działać nie w aktywnym kanale.
<wrzeczono>:	Numer wrzeczona, dla którego korekcja narzędzia online ma działać. Typ: INT
	Wskazówka: Podanie jest wymagane tylko wtedy, gdy zamiast aktywnego, pracującego narzędzia ma zostać skorygowana nie aktywna ściernica.
PUTFTOC:	Wywołanie funkcji "Zapis korekcji narzędzia online nieciągly"
Parametr:	
<wartość korekcji>:	Wartość korekcji, która ma zostać dodana w parametrze zużycia. Typ: REAL
<parametr narzędzia>:	patrz PUTFTOCF
<kanał>:	Numer kanału, w którym korekcja narzędzia online ma działać. Typ: INT
<wrzeczono>:	patrz PUTFTOCF

Przykład

Szlifierka do płaszczyzn z:

- Y: oś dosuwu ściernicy
- V: oś dosuwu obciążacza krążkowego
- Kanał obróbki: kanał 1 z osiami X, Z, Y
- Kanał obciążania: kanał 2 z osią V

Po rozpoczęciu ruchu szlifowania ściernica powinna przy X100 zostać obciągnięta o wielkość 0,05. Wielkość obciążenia powinna przy pomocy "zapis korekcji narzędzia online ciągłe" działać w przypadku narzędzia szlifierskiego.

Program obróbki w kanale 1:

Kod programu	Komentarz
...	
N110 G1 G18 F10 G90	; Położenie podstawowe
N120 T1 D1	; Wybór aktualnego narzędzia.
N130 S100 M3 X100	; Wrzeczono wł., ruch do pozycji wyjściowej.
N140 INIT(2,"ABRICHT","S")	; Wybór programu obciążania w kanale 2.
N150 START(2)	; Uruchomienie programu obciążania w kanale 2.
N160 X200	; Ruch do pozycji docelowej.
N170 FTOCON	; Włączenie korekcji online.
N... G1 X100	; Dalsza obróbka.
N... M30	

Program obciążania w kanale 2:

Kod programu	Komentarz
...	
N40 FCTDEF(1,-1000,1000,-\$AA_IW[V],1)	; Zdefiniowanie funkcji: prosta o pochyleniu=1.
N50 PUTFTOCF(1,\$AA_IW[V],3,1)	; Zapis ciągły korekcji narzędzia online: wychodząc od ruchu osi V jest korygowana długość 3 aktualnej ściernicy w kanale 1.
N60 V-0.05 G1 F0.01 G91	; Ruch dosuwu do obciążania, tylko w tym bloku działa PUTFTOCF.
...	
N... M30	

Dalsze informacje**Ogólnie na temat korekcji narzędzia online**

Przy zapisie ciągłym (na takt interpolatora) po włączeniu funkcji ewaluacji każda zmiana jest addytywnie przeliczana w pamięci zużycia (aby uniknąć skoków wartości zadanej).

W każdym przypadku obowiązuje: Korekcja narzędzia online może działać w każdym kanale dla każdego wrzeciona i długości 1, 2 **albo** 3 parametrów zużycia.

Przyporządkowanie długości do osi geometrycznych następuje na podstawie aktualnej płaszczyzny roboczej.

Przyporządkowanie wrzeciona do narzędzia następuje przez dane narzędzia w przypadku GWPSON wzgl. TMON, o ile nie chodzi o aktywną ściernicę.

Korygowany jest zawsze parametr zużycia dla aktualnej strony ściernicy wzgl. lewej strony ściernicy w przypadku narzędzi nie aktywnych.

Wskazówka

Przy identycznej korekcji dla wielu stron ściernicy należy poprzez instrukcję powiązania zadbać o to, by wartości zostały automatycznie przejęte dla drugiej strony ściernicy.

Jeżeli dla kanału obróbki zostaną zadane korekcje online, wówczas wartości zużycia dla aktualnego narzędzia w tym kanale nie wolno zmienić z programu obróbki, ani w drodze czynności obsługowej.

Korekcja narzędzia online jest również uwzględniana dla stałej prędkości obwodowej ściernicy (SUG), jak też nadzoru narzędzia TMON.

7.5 Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D (CUT3DC..., CUT3DF...)

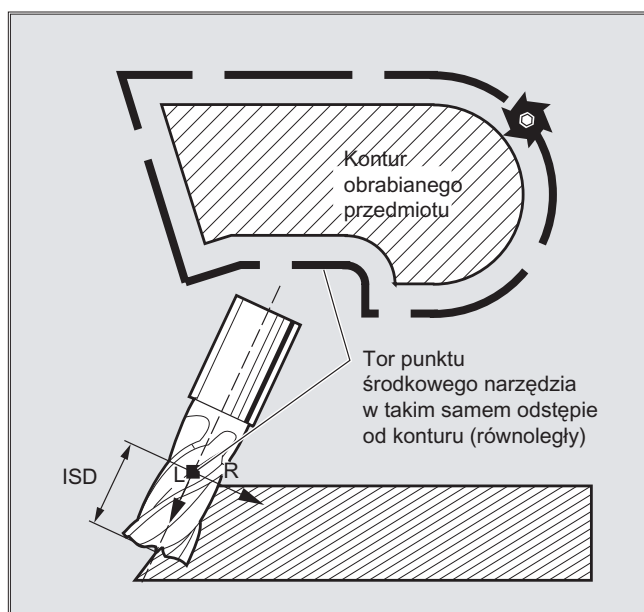
7.5.1 Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D (CUT3DC, CUT3DF, CUT3DFS, CUT3DFF, ISD)

Funkcja

W przypadku korekcji promienia narzędzia dla narzędzi cylindrycznych jest uwzględniana zmieniona orientacja narzędzia.

Dla wyboru korekcji promienia narzędzia 3D obowiązują takie same polecenia programowe, jak w przypadku korekcji promienia narzędzia 2D. Przez G41/G42 jest podawana korekcja na lewo/prawo w kierunku ruchu. Zachowanie się przy dosunięciu jest zawsze *NORM*. Korekcja promienia narzędzia 3D działa tylko przy wybranej transformacji 5-osiowej.

Korekcja promienia narzędzia 3D jest określana również jako korekcja 5D, ponieważ w tym przypadku jest do dyspozycji 5 stopni swobody dla położenia narzędzia w przestrzeni.

Różnica między korekcją promienia narzędzia 2 1/2D i 3D

W przypadku korekcji promienia narzędzia 3D orientacja narzędzia jest zmienna. W przypadku korekcji promienia narzędzia 2 1/2D obliczenie jest wykonywane tylko z jednym narzędziem o stałej orientacji.

Składnia

CUT3DC
CUT3DFS
CUT3DFF
CUT3DF
ISD=<wartość>

Znaczenie

CUT3DC	Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D dla frezowania obwodowego
CUT3DFS	Korekcja narzędzia D dla frezowania czołowego ze stałą orientacją. Orientacja narzędzia jest ustalona przez G17 - G19 i frame nie mają na nią wpływu.
CUT3DFF	Korekcja narzędzia D dla frezowania czołowego ze stałą orientacją. Orientacją narzędzia jest kierunek ustalony przez G17 - G19 i ew. obroty przez frame.
CUT3DF	Korekcja narzędzia D dla frezowania czołowego ze zmianą orientacji (tylko przy aktywnej transformacji 5-osiowej).
G40 X... Y... Z...	Do wyłączenia: blok liniowy G0/G1 z osiami geometrycznymi
ISD	Głębokość wgłębienia

Wskazówka

Polecenia działają modalnie i są w tej samej grupie co CUT2D i CUT2DF. Cofnięcie wyboru następuje dopiero z następnym ruchem w aktualnej płaszczyźnie. Obowiązuje to zawsze dla G40 i jest niezależne od polecenia CUT.

Bloki pośrednie przy aktywnej korekcji promienia narzędzia 3D są dozwolone. Obowiązują ustalenia dla korekcji promienia narzędzia 2 1/2D.

Warunki brzegowe

- **G450/G451 i DISC**

Na narożach zewnętrznych jest zawsze wstawiany blok ruchu po okręgu. G450/G451 nie mają znaczenia.

Na polecenie DISC nie ma reakcji.

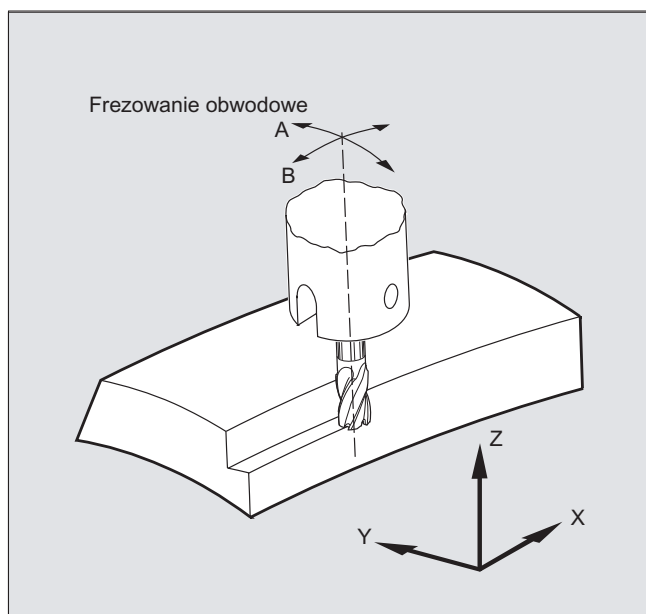
Przykład

Kod programu	Komentarz
N10 A0 B0 X0 Y0 Z0 F5000	
N20 T1 D1	; Wywołanie narzędzia, wywołanie wartości korekcyjnych narzędzia.
N30 TRAORI(1)	; Wybór transformacji
N40 CUT3DC	; Wybór korekcji promienia narzędzia 3D
N50 G42 X10 Y10	; Wybór korekcji promienia narzędzia
N60 X60	
N70 ...	

7.5.2 Korekcja narzędzia 3D: frezowanie obwodowe, frezowanie czołowe

Frezowanie obwodowe

Używany tutaj wariant frezowania obwodowego jest realizowany przez zadanie toru (linii prowadzącej) i przynależnej orientacji. Przy tym rodzaju obróbki kształt narzędzia na torze jest bez znaczenia. Decyduje tylko promień na punkcie przyporu narzędzia.

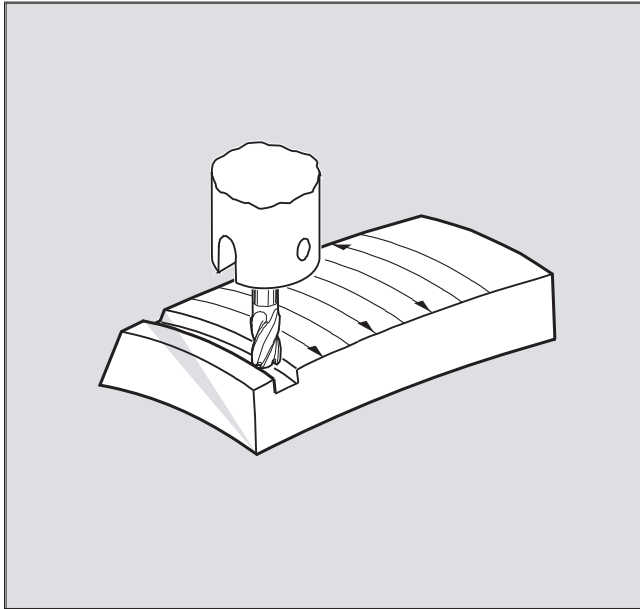

Wskazówka

Funkcja korekcji promienia narzędzia 3D ogranicza się do narzędzi cylindrycznych.

Frezowanie czołowe

Dla tego rodzaju frezowania trójwymiarowego potrzeba wierszowego opisu torów 3D na powierzchni obrabianego przedmiotu. Obliczenia są przeprowadzane przy uwzględnieniu kształtu i wymiarów narzędzia - zazwyczaj w CAM. Postprocesor zapisuje do programu obróbki – oprócz bloków NC – orientację narzędzi (przy aktywnej transformacji 5-osiowej) i G-Code dla pożądanego korekcji narzędzia 3D. Przez to operator maszyny ma możliwość - odmiennie od narzędzia użytego do obliczenia torów NC - użycia nieznacznie mniejszych narzędzi.

Przykład:

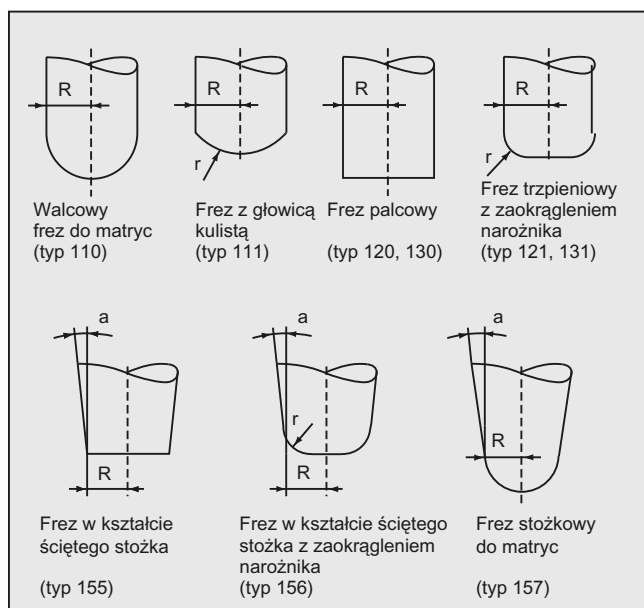
Bloki NC były obliczane z użyciem frezu 10 mm. Tutaj można by również pracować ze średnicą frezu 9,9 mm, przy czym należy się liczyć ze zmienionym profilem chropowatości.

7.5.3 Korekcja narzędzia 3D: kształty narzędzi i dane narzędzi dla frezowania czołowego

Kształty frezu, dane narzędzia

Poniżej zestawiono kształty narzędzi, możliwe dla frezowania czołowego, i wartości graniczne danych narzędzi. Kształt części chwytowej narzędzia nie jest uwzględniany. Typy narzędzi 120 i 156 są identyczne pod względem działania.

Jeżeli w programie NC zostanie podany numer typu inny, niż pokazany na rysunku, system automatycznie stosuje typ narzędzia 110 (frez walcowy do matryc). Przy przekroczeniu wartości granicznych danych narzędzia jest wyprawdany alarm.

Typ frezu	Nr typu	R	r	a
Frez walcowy do matryc	110	> 0	-	-
Frez z głowicą kulistą	111	> 0	$> R$	-
Frez trzpieniowy, frez z głowicą kątową	120, 130	> 0	-	-
Frez trzpieniowy, frez z głowicą kątową z zaokrągleniem naroża	121, 131	$> r$	> 0	-
Frez w kształcie ściętego stożka	155	> 0	-	> 0
Frez w kształcie ściętego stożka z zaokrągleniem naroża	156	> 0	> 0	> 0
Frez stożkowy do matryc	157	> 0	-	> 0

R = promień części trzpieniowej (promień narzędzia)

r = promień naroża

a = kąt między osią wzdłużną narzędzia i górnym końcem powierzchni torusowej

- = parametr nie jest brany do obliczeń

Dane narzędzi	Parametry narzędzia	
Wymiary narzędzia	Geometria	Zużycie
R	\$TC_DP6	\$TC_DP15
r	\$TC_DP7	\$TC_DP16
a	\$TC_DP11	\$TC_DP20

Korekcja długości narzędzia

Jako punkt odniesienia dla korekcji długości służy wierzchołek narzędzia (punkt przecięcia oś wzdłużna/powierzchnia).

Korekcja narzędzia 3D, zmiana narzędzia

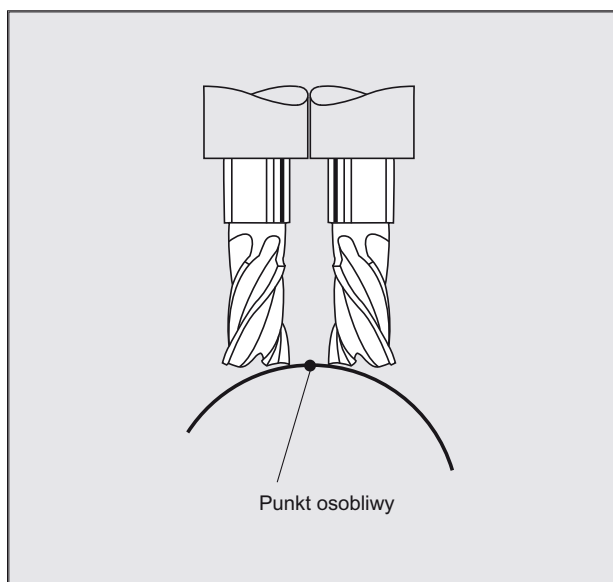
Nowe narzędzie ze zmienionymi wymiarami (R, r, a) lub innym kształtem wolno podać tylko z zaprogramowaniem G41 lub G42 (przejście G40 na G41 wzgl. G42, ponowne zaprogramowanie G41 wzgl. G42). Wszystkie inne dane narzędzia, np. długości narzędzi, pozostają nie uwzględnione przez tę regułę, tak że takie narzędzia można wprowadzać do pozycji roboczej również bez ponownego G41 wzgl. G42.

7.5.4 Korekcja narzędzia 3D: Korekcja po torze, zakrzywienie toru, głębokość wgłębienia (CUT3DC, ISD)

Funkcja

Korekcja na torze

Przy frezowaniu czołowym musi zostać rozważony przypadek, gdy punkt styku na powierzchni narzędzia przeskakuje. Jak w tym przykładzie przy obróbce powierzchni wypukłej narzędziem ustawionym pionowo. Zastosowanie pokazane na rysunku może być traktowane jako przypadek graniczny.

Ten przypadek graniczny jest nadzorowany przez sterowanie w ten sposób, że na bazie przyłożeń kątowych między narzędziem i wektorami normalnej powierzchni są rozpoznawane skokowe zmiany punktu obróbki. W tych miejscach sterowanie wstawia bloki liniowe, tak że ruch może zostać wykonany.

W celu obliczenia bloków liniowych są w danych maszynowych dla kąta w kierunku bocznym zapisane dopuszczalne zakresy kąta. W przypadku gdy ustalone w danych maszynowych wartości graniczne dopuszczalnych zakresów kąta zostaną przekroczone, system generuje alarm.

Zakrzywienie toru

Zakrzywienie toru nie jest nadzorowane. Również tutaj zaleca się stosowanie tylko takich narzędzi, przy pomocy których można pracować bez naruszenia konturu.

Głębokość wgłębienia (ISD)

Głębokość wgłębienia ISD podlega ewaluacji tylko przy aktywnej korekcji promienia narzędzia 3D.

Przy pomocy polecenia programowego `ISD` (Insertion Depth) jest programowana głębokość wgłębienia narzędzia przy frezowaniu obwodowym. Przez to jest możliwa zmiana położenia punktu obróbki na powierzchni pobocznicowej narzędzia.

Składnia

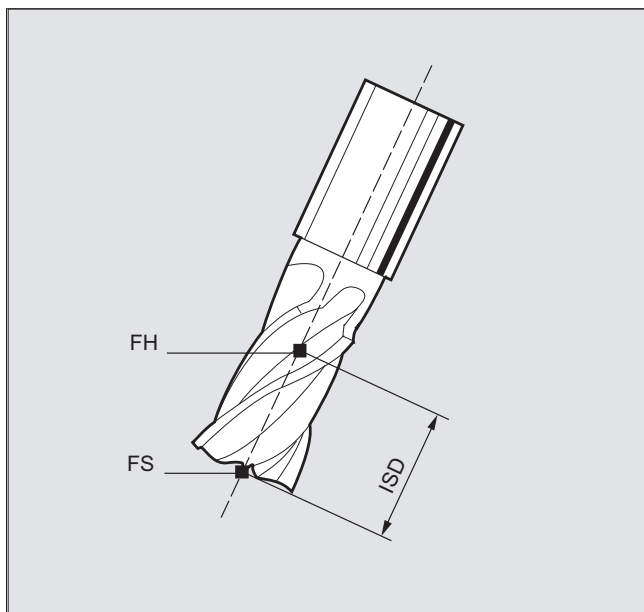
Korekcja narzędzia 3D, frezowanie obwodowe
`CUT3DC`
`ISD=<wartość>`

Znaczenie

<code>CUT3DC</code>	Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D dla frezowania obwodowego, np. do frezowania wnęki o skośnych ściankach bocznych.
<code>ISD</code>	Przy pomocy polecenia <code>ISD</code> jest podawany odstęp (<wartość>) między wierzchołkiem frezu (FS) i punktem pomocniczym frezu (FH).

Punkt pomocniczy frezu

Punkt pomocniczy frezu (FH) powstaje przez rzut zaprogramowanego punktu obróbki na oś narzędzia.

Dalsze informacje

Frezowanie wnęki o skośnych ściankach dla frezowania obwodowego przy pomocy CUT3DC

Przy tej korekcji promienia narzędzia 3D jest kompensowane odchylenie promienia frezu przez dokonanie dosunięcia w kierunku normalnej powierzchni obrabianej. Niezmieniona pozostaje przy tym płaszczyzna, w której leży powierzchnia czołowa frezu, gdy głębokość wgłębienia ISD pozostaje taka sama. Frez o np. mniejszym promieniu w stosunku do narzędzia normalnego nie osiągnąłby wówczas dna wnęki, które również stanowi płaszczyznę ograniczającą. Dla automatycznego dosuwu narzędzia w sterowaniu musi być znana ta płaszczyzna ograniczająca, patrz punkt "Frezowanie obwodowe 3D z powierzchniami ograniczającymi".

Dalsze informacje dot. nadzoru na kolizję patrz:

Literatura:

Podręcznik programowania Podstawy; punkt "Korekcje narzędzia".

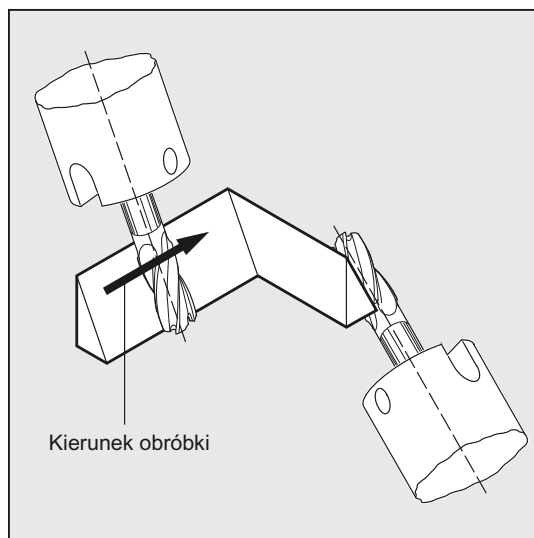
7.5.5 Korekcja narzędzia 3D: naroża wewnętrzne/zewnętrzne i metoda punktu przecięcia (G450/G451)

Funkcja

Naroża wewnętrzne/zewnętrzne

Naroża zewnętrzne i wewnętrzne są traktowane oddzielnie. Określenie naroża wewnętrzne lub zewnętrzne jest zależne od orientacji narzędzia.

Przy zmianie orientacji na narożu może wystąpić przypadek, że typ naroża zmieni się podczas obróbki. Jeżeli ten przypadek wystąpi, obróbka zostanie przerwana z komunikatem błędu.

Składnia

G450

G451

Znaczenie

G450	Okrąg przejściowy (narzędzie obchodzi naroża obrabianego przedmiotu po torze kołowym).
G451	Punkt przecięcia równoległych (narzędzie wychodzi z materiału w narożu)

Dalsze informacje

Metoda punktu przecięcia dla korekcji 3D

Przy frezowaniu obwodowym 3D następuje teraz na narożach zewnętrznych reakcja na G-Code G450/G451, tzn. może nastąpić dosunięcie do punktu przecięcia krzywych offsetu. Do wersji opr. 4 na narożach zewnętrznych zawsze był wstawiany okrąg. Dostępna metoda punktu przecięcia jest w przypadku typowych programów 3D wytworzonych przez CAD szczególnie korzystna. Składają się one często z krótkich bloków definiujących proste (dla aproksymacji gładkich krzywych), przy których przejścia między sąsiadującymi blokami są prawie styczne.

W przypadku korekcji promienia narzędzia na stronie zewnętrznej konturu wstawiano dotychczas z zasady okręgi w celu obchodzenia naroży zewnętrznych. Ponieważ te bloki przy prawie stycznych przejściach stają się bardzo krótkie, wynikają niepożądane załamania prędkości.

W tych przypadkach są analogicznie do korekcji promienia $2 \frac{1}{2} D$ przedłużane obydwie uczestniczące krzywe, następuje ruch do punktu przecięcia obydwu krzywych.

Punkt przecięcia jest określany przez przedłużenie krzywych offsetu obydwu bloków i określenie punktu ich przecięcia na płaszczyźnie prostopadłej do orientacji narzędzia na narożu. Jeżeli taki punkt przecięcia nie istnieje, naroże jest traktowane jak dotychczas, tzn. jest wstawiany okrąg.

Dalsze informacje dot. metody punktu przecięcia patrz:

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje specjalne; Korekcja promienia narzędzia 3D (W5)

7.5.6 Korekcja narzędzia 3D: frezowanie obwodowe 3D z płaszczyznami ograniczającymi

Dopasowania frezowania obwodowego 3D do warunków programów CAM

Programy NC generowane przez systemy CAM z reguły aproksymują tor punktu środkowego znormalizowanego narzędzia przy pomocy dużej liczby krótkich bloków liniowych. Aby te tak wytworzone bloki wielu konturów częściowych możliwie dokładnie odwzorowywały kontur oryginalny, jest konieczne dokonanie pewnych dopasowań w programie obróbki.

Ważne informacje, które byłyby konieczne dla optymalnej korekcji, ale w programie obróbki nie są już dostępne, muszą zostać zastąpione przez odpowiednie środki. Poniżej przedstawiono typowe metody wyrównania krytycznych przejść albo bezpośrednio w programie obróbki albo przy określaniu realnego konturu (np. przez dosunięcie narzędzia).

Zastosowania

Dodatkowo oprócz typowych przypadków zastosowania, gdzie w miejsce narzędzia normalnego realne narzędzie przechodzi po torze punktu środkowego, zostaną również omówione narzędzia cylindryczne z korekcją 3D. Przy tym programowany tor odnosi się do konturu na powierzchni obróbki. Obowiązująca tutaj powierzchnia ograniczająca jest niezależna od narzędzia. Jak przy zwykłej korekcji promienia narzędzia do obliczenia offsetu prostopadłego w stosunku do płaszczyzny ograniczającej jest brany promień całkowity.

7.5.7 Korekcja narzędzia 3D: Uwzględnienie powierzchni ograniczającej (CUT3DCC, CUT3DCCD)

Funkcja

Frezowanie obwodowe 3D przy użyciu narzędzi realnych

Przy frezowaniu obwodowym 3D z ciągłą albo stałą zmianą orientacji narzędzia jest często programowany tor punktu środkowego narzędzia dla zdefiniowanego narzędzia znormalizowanego. Ponieważ w praktyce często nie ma do dyspozycji pasujących narzędzi znormalizowanych, można użyć narzędzi nie odbiegającego zaledwie od narzędzia znormalizowanego.

Przy pomocy CUT3DCCD jest dla realnego narzędzia różniące się uwzględniana powierzchnia ograniczająca, którą opisałoby zaprogramowane narzędzie znormalizowane. Program NC opisuje tor punktu środkowego narzędzia znormalizowanego.

Przy pomocy CUT3DCC jest przy zastosowaniu narzędzi cylindrycznych uwzględniana powierzchnia ograniczająca, którą osiągnęło by zaprogramowane narzędzie znormalizowane. Program NC opisuje kontur na powierzchni obróbki.

Składnia

CUT3DCCD
CUT3DCC

Znaczenie

CUT3DCCD	Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D dla frezowania obwodowego z płaszczyznami ograniczającymi z narzędziem różnicowym na torze punktu środkowego narzędzia: Dosunięcie do powierzchni ograniczającej.
CUT3DCC	Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D dla frezowania obwodowego z płaszczyznami ograniczającymi z korekcją promienia 3D: Kontur na powierzchni obróbki

Wskazówka

Korekcja promienia narzędzia z G41, G42

Dla korekcji promienia narzędzia z G41, G42 przy aktywnym CUT3DCCD albo CUT3DCC musi być opcja "transformacja orientacji".

Narzędzia znormalizowane z zaokrągleniem naroża

Zaokrąglenie naroża narzędzia znormalizowanego jest opisywane przez parametr narzędzia \$TC_DP7. Z parametru narzędzia \$TC_DP16 wynika odchylenie zaokrąglenia naroża realnego narzędzia w stosunku do narzędzia znormalizowanego.

Przykład

Wymiary narzędzia dla frezu torusowego o promieniu zmniejszonym w stosunku do promienia normalnego.

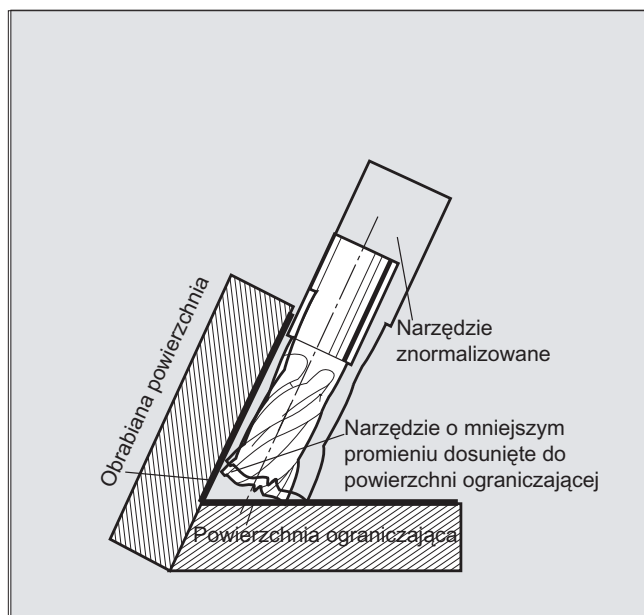
Typ narzędzia	R = promień części trzpieniowej	r = promień naroża
Narzędzie znormalizowane z zaokrągleniem naroża	$R = \$TC\_DP6$	$r = \$TC\_DP7$
Narzędzie realne z zaokrągleniem naroża: Typy narzędzi 121 i 131 frez torusowy (frez trzpieniowy)	$R' = \$TC\_DP6 + \$TC\_DP15 + OFFN$	$r' = \$TC\_DP7 + \$TC\_DP16$
W tym przykładzie zarówno $\$TC\_DP15 + OFFN$, jak też $\$TC\_DP16$ są ujemne. Ewaluacji jest poddawany typ narzędzia ($\$TC\_DP1$).		
Dopuszczone są tylko typy frezów o cylindrycznej części trzpieniowej (frez walcowy albo palcowy) jak też frezy torusowe (typ 121 i 131), a w przypadku granicznym cylindryczny frez do matryc (typ 110).	W przypadku tych dopuszczonych typów frezów promień naroża r jest równy promieniowi części trzpieniowej R . Wszystkie inne dopuszczalne typy narzędzi są interpretowane jako frez walcowy, a ewentualnie podany wymiar zaokrąglenia naroża nie jest uwzględniany.	
Dopuszczalne są wszystkie typy narzędzi o numerach 1 - 399 za wyjątkiem numerów 111 i 155 do 157.		

Dalsze informacje

Tor punktu środkowego narzędzia z dosuwem do płaszczyzny ograniczającej CUT3DCCD

Gdy jest stosowane narzędzie, które w porównaniu z pasującym narzędziem znormalizowanym ma mniejszy promień, wówczas frez dosuwany w kierunku wzdłużnym jest prowadzony na tyle dalej, aż ponownie dotknie on dna wnęki. Przez to z naroża, które jest tworzone przez płaszczyznę obróbki i płaszczyznę ograniczającą, materiał jest wybierany na tyle, na ile pozwala na to narzędzie. Chodzi przy tym o mieszany sposób obróbki, frezowania obwodowego i czołowego. Analogicznie do narzędzia o zmniejszonym promieniu, w przypadku narzędzia o powiększonym promieniu następuje odpowiednie dosunięcie w kierunku przeciwnym.

W stosunku do wszystkich innych korekcji narzędzi grupy G-Code 22 podany dla CUT3DCCD parametr narzędzia \$TC_DP6 nie ma żadnego znaczenia dla promienia narzędzia i nie wpływa na uzyskiwaną korekcję.

Offset korekcji wynika z sumy:

- wartości zużycia promienia narzędzia (parametr narzędzia \$TC_DP15)
- i offsetu narzędzia OFFN zaprogramowanego w celu obliczenia offsetu prostopadłego do powierzchni ograniczającej.

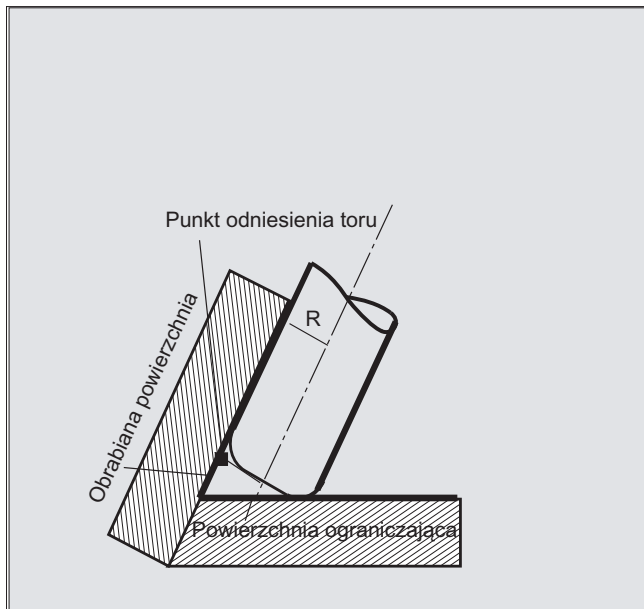
To, czy obrabiana powierzchnia leży na lewo czy na prawo od toru, nie można odczytać ze sporządzonego programu obróbki. Dlatego zakłada się dodatni promień i ujemną wartość zużycia oryginalnego narzędzia. Ujemna wartość zużycia opisuje zawsze narzędzie o zmniejszonej średnicy.

Zastosowanie narzędzi walcowych

Przy zastosowaniu narzędzi walcowych dosuw jest wymagany tylko wtedy, gdy powierzchnia obróbki i płaszczyzna ograniczająca tworzą kąt ostry (mniejszy, niż 90 stopni). Gdy są stosowane frezy torusowe (walec z zaokrąglonym narożem), wówczas zarówno w przypadku kątów ostrych jak i rozwartych wymaga to dosuwu w kierunku wzdłużnym narzędzia.

Korekcja promienia 3D z CUT3DCC, kontur na obrabianej powierzchni

Jeżeli jest aktywne CUT3DCC z frezem torusowym, wówczas zaprogramowany tor odnosi się do fikcyjnego frezu palcowego o takiej samej średnicy. Wynikający stąd punkt odniesienia toru jest przy zastosowaniu frezu torusowego przedstawiony na poniższym rysunku.

Jest dopuszczalne, by kąt między powierzchnią obrabianą i powierzchnią ograniczającą również w ramach bloku przechodził z kąta ostrego na rozwarty albo na odwrót.

W stosunku do narzędzia znormalizowanego stosowane realne narzędzie może być albo większe albo mniejsze. Przy tym wynikający promień naroża nie może stać się ujemny, a znak wynikającego promienia narzędzia musi pozostać zachowany.

W przypadku CUT3DCC program obróbki NC odnosi się do konturu na obrabianej powierzchni. Jest przy tym, jak przy zwykłej korekcji promienia narzędzia brany cały promień, który składa się z sumy:

- promienia narzędzia (parametr narzędzia \$TC_DP6)
- wartości zużycia (parametr narzędzia \$TC_DP15)
- i offsetu narzędzia OFFN zaprogramowanego w celu obliczenia offsetu prostopadłego do powierzchni ograniczającej.

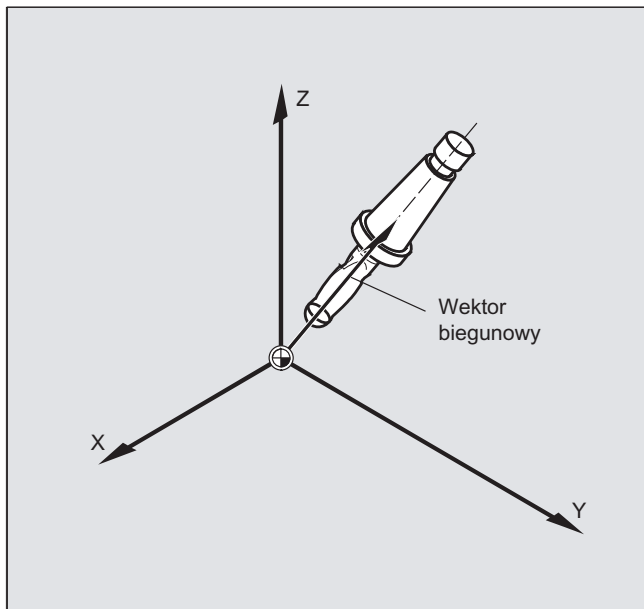
Położenie płaszczyzny ograniczającej jest określone z różnicy obydwu wartości:

- Wymiary narzędzia znormalizowanego
- Promień narzędzia (parametr narzędzia \$TC_DP6)

7.6 Orientacja narzędzia (ORIC, ORID, OSOF, OSC, OSS, OSSE, ORIS, OSD, OST)

Funkcja

Pod orientacją narzędzia rozumie się geometryczne ustawienie narzędzia w przestrzeni. W przypadku 5-osiowej maszyny obróbkowej orientacja osi jest ustawialna przez polecenia programowe.

Ruchy ścinania naroży orientacji uaktywnione przy pomocy OSD i OST są w zależności od rodzaju interpolacji dla orientacji narzędzia tworzone różnie:

Przy aktywnej interpolacji wektorowej wygładzony przebieg orientacji jest interpolowany również przy pomocy interpolacji wektorowej. Natomiast przy aktywnej interpolacji osi obrotowej orientacja jest wygładzana bezpośrednio przy pomocy ruchów osi obrotowej.

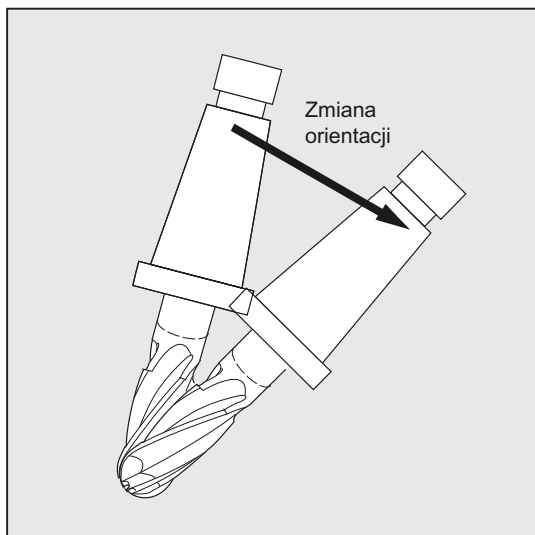
Programowanie

Programowanie zmiany orientacji:

Zmiana orientacji narzędzia może być programowana przez:

- bezpośrednie programowanie osi obrotowych A, B, C (interpolacja osi obrotowej)
- kąt Eulera lub kąt RPY
- wektor biegunowy (interpolacja wektorowa przez podanie A3 lub B3 lub C3)
- LEAD/TILT (frezowanie czołowe)

Układem współrzędnych odniesienia jest albo układ współrzędnych maszyny (ORIMKS) albo aktualny układ współrzędnych obrabianego przedmiotu (ORIWKs).

Programowanie orientacji narzędzia:

Polecenie	Znaczenie
ORIC:	Orientacja i ruch po torze równoległe
ORID:	Orientacja i ruch po torze kolejno
OSOF:	Brak wygładzania orientacji
OSC:	Orientacja stała
OSS:	Wygładzanie orientacji tylko na początku bloku
OSSE:	Wygładzanie orientacji na początku i końcu bloku
ORIS:	Prędkość zmiany orientacji przy włączonym wygładzaniu orientacji w stopniach na mm (obowiązuje dla OSS i OSSE)
OSD:	Wygładzanie orientacji przez zadanie drogi wygładzania przy pomocy danej ustawczej: SD42674 \$SC_ORI_SMOOTH_DIST
OST:	Wygładzanie orientacji przez zadanie tolerancji kątowej w stopniach przy interpolacji wektorowej przy pomocy danej ustawczej SD42676 \$SC_ORI_SMOOTH_TOL Przy interpolacji osi obrotowej zadana tolerancja jest przyjmowana, jako maksymalne odchylenie osi orientacji.

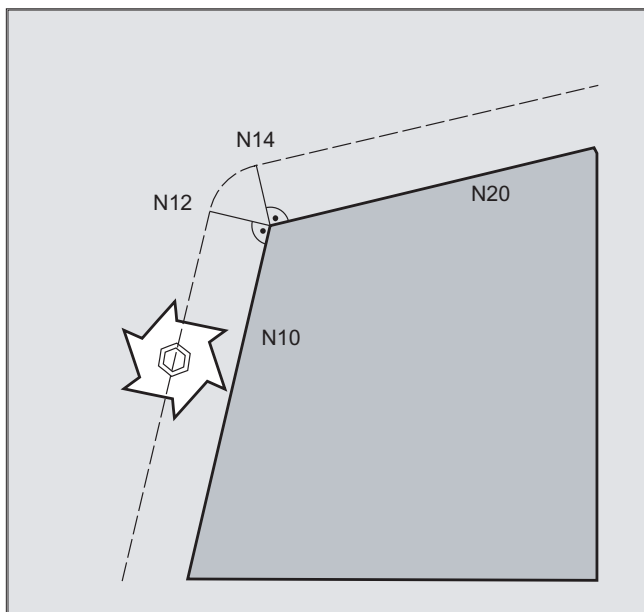
Wskazówka

Wszystkie polecenia do wygładzania orientacji narzędzia (OSOF, OSC, OSS, OSSE, OSD i OST) są ujęte w grupie funkcji G 34. Działają one modalnie, tzn. zawsze może działać tylko jedno z tych poleceń.

Przykłady

Przykład 1: ORIC

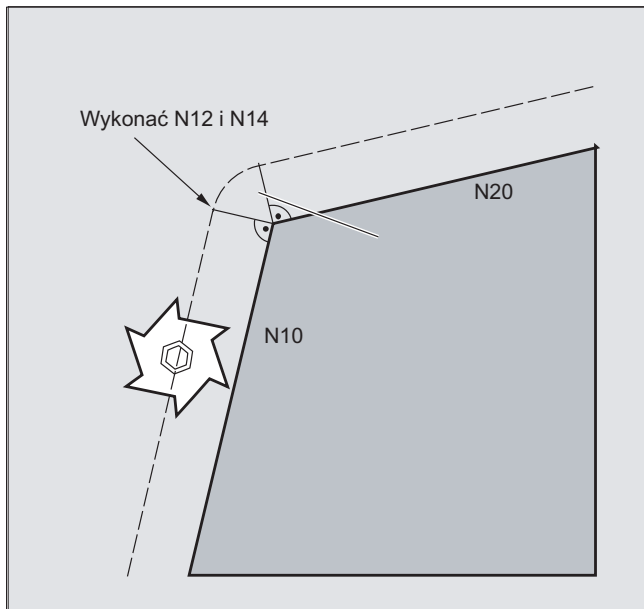
Jeżeli między blokami ruchu postępowego N10 i N20 zaprogramowano dwa albo więcej bloków ze zmianami orientacji (np. A2=... B2=... C2=...) i jest aktywne ORIC, wówczas wstawiony blok okręgu jest dzielony na te bloki pośrednie odpowiednio do wielkości zmian kąta.

Kod programu	Komentarz
ORIC	
N8 A2=... B2=... C2=...	
N10 X... Y... Z...	
N12 C2=... B2=...	; Blok okręgu, który jest wstawiany na narożu zewnętrznym, dzieli się na N12 i N14 odpowiednio do zmiany orientacji. Ruch kołowy i zmiana orientacji są przy tym wykonywane równolegle.
N14 C2=... B2=...	
N20 X =...Y=... Z=... G1 F200	

Przykład 2: ORID

Gdy jest aktywne ORID, wówczas wszystkie bloki są wykonywane między obydwooma blokami ruchu postępowego na końcu pierwszego bloku ruchu postępowego. Blok okręgu ze stałą orientacją jest wykonywany bezpośrednio przed drugim blokiem ruchu postępowego.

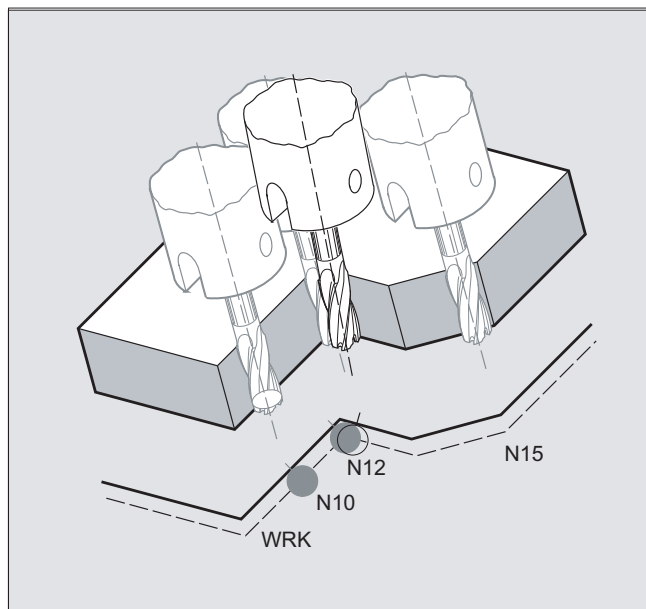

Kod programu	Komentarz
ORID	
N8 A2=... B2=... C2=...	
N10 X... Y... Z...	
N12 A2=... B2=... C2=...	; Bloki N12 i N14 są wykonywane na końcu N10. Następnie jest realizowany blok okręgu z aktualną orientacją.
N14 M20	; Funkcje pomocnicze itd.
N20 X... Y... Z...	

Wskazówka

Dla rodzaju zmiany orientacji na narożu zewnętrznym jest miarodajne polecenie programowe, które jest aktywne w pierwszym bloku ruchu postępowego naroża zewnętrznego.

Bez zmiany orientacji: Jeżeli orientacja nie jest na końcu bloku zmieniana, wówczas przekrój narzędzia jest okręgiem, który dotyka obydwu konturów.

Przykład 3: Zmiana orientacji na narożu wewnętrznym**Kod programu**

```

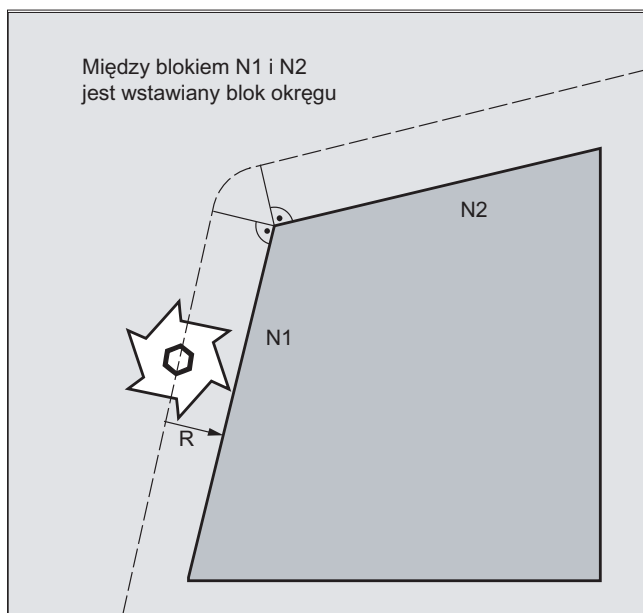
ORIC
N10 X ...Y... Z... G1 F500
N12 X ...Y... Z... A2=... B2=... C2=...
N15 X ...Y... Z... A2=... B2=... C2=...

```

Dalsze informacje**Zachowanie się na narożach zewnętrznych**

Na narożu zewnętrznym jest zawsze wstawiany blok okręgu o promieniu frezu.

Przy pomocy poleceń programowych ORIC lub ORID można ustalić, czy zmiany orientacji, które zostały zaprogramowane między blokiem N1 i N2, mają być wykonywane przed rozpoczęciem wstawionego bloku okręgu czy równocześnie z nim.

Jeżeli na narożach zewnętrznych jest konieczna zmiana orientacji, wówczas może ona nastąpić do wyboru równoległe do interpolacji albo oddzielnie od ruchu po torze.

W przypadku **ORID** są najpierw wykonywane wstawione bloki bez ruchu po torze. Blok okręgu jest wstawiany bezpośrednio przed drugim z obydwu bloków ruchu, przy pomocy których jest tworzone naroże.

Jeżeli na narożu zewnętrznym jest wstawionych wiele bloków orientacji i jest wybrane **ORIC**, wówczas ruch kołowy jest dzielony na poszczególne wstawione bloki odpowiednio do zawartych w nich wielkości zmian orientacji.

Wygładzanie orientacji z OSD i OST

Przy wygładzaniu przy pomocy **G642** maksymalne odchylenie dla osi konturowych i osi orientacji nie może być bardzo różne. Mniejsza tolerancja z obydwu określa kształt ruchu wygładzania wzgl. tolerancję kąta, stosunkowo duże wygładzanie przebiegu orientacji, bez konieczności większych odchyłeń od konturu.

Przez uaktywnienie **OSD** lub **OST** jest możliwe, z zadaną drogą wygładzania lub tolerancją kątową dokonywanie "znakomitego" wygładzania bardzo małych odchyłeń przebiegu orientacji bez dużych odchyłeń od konturu.

Wskazówka

W odróżnieniu od wygładzania konturu (i od przebiegu orientacji) przy pomocy **G642** nie jest przy wygładzaniu orientacji przy pomocy **OSD** lub **OST** tworzony własny blok, lecz ruch wygładzania jest wstawiany bezpośrednio dla zaprogramowanych oryginalnych bloków.

Przy pomocy **OSD** lub **OST** nie mogą być wygładzane przejścia między blokami, przy których następuje zmiana rodzaju interpolacji dla orientacji narzędzia (wektor → oś obrotowa, oś obrotowa → wektor). Te przejścia między blokami mogą ewentualnie być wygładzane przy pomocy zwykłych funkcji ścinania naroży **G641**, **G642** wzgl. **G643**.

7.7 Dowolne nadawanie numerów D, numer ostrza

7.7.1 Dowolne nadawanie numerów D , numer ostrza (adres CE)

Numer D

Numer D mogą być stosowane jako numery korekcji. Dodatkowo można przez adres CE adresować numer ostrza. Przez parametr systemowy \$TC_DPCE można zapisać numer ostrza.

Ustawienie domyślne: nr korekcji == nr ostrza

Przez dane maszynowe ustala się maksymalną liczbę numerów D (numerów ostrza) i maksymalną liczbę ostrzy na narzędzie (→ producent maszyny). Kolejne polecenia mają sens tylko wtedy, gdy maksymalny numer ostrza (MD18105) został ustalony większy, niż liczba ostrzy na narzędzie (MD18106). Proszę przestrzegać danych producenta maszyny.

Wskazówka

Oprócz względnego nadawania numerów D, numery D mogą być również nadawane jako "płaskie" wzgl. "absolutne" numery D (1-32000) bez odniesienia do numeru T (w ramach funkcji "Płaska struktura numerów D").

Literatura

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Korekcja narzędzia (W1)

7.7.2 Dowolne nadawanie numerów D: sprawdzenie numerów D (CHKDNO)

Funkcja

Przy pomocy polecenia CKKDNO następuje sprawdzenie, czy istniejące numery D są jednoznacznie nadane. Numery D wszystkich narzędzi zdefiniowanych w ramach jednej jednostki TO mogą wystąpić tylko jeden raz. Narzędzia zamienne nie są przy tym uwzględniane.

Składnia

state=CHKDNO (Tno1 , Tno2 , Dno)

Znaczenie

<code>state</code>	<code>= TRUE:</code>	Numery D zostały jednoznacznie nadane dla sprawdzonego zakresu.
	<code>=FALSE:</code>	Nastąpiła kolizja numerów D albo parametryzacja jest niepoprawna. Przez <code>Tno1</code> , <code>Tno2</code> i <code>Dno</code> są przekazywane parametry, które prowadziły do kolizji. Ewaluacja tych danych jest możliwa w programie obróbki.
<code>CHKDNO (Tno1, Tno2)</code>		Są sprawdzane wszystkie numery D wymienionych narzędzi.
<code>CHKDNO (Tno1)</code>		Są sprawdzane wszystkie numery D dla <code>Tno1</code> w stosunku do wszystkich innych narzędzi.
<code>CHKDNO</code>		Są sprawdzane wszystkie numery D wszystkich narzędzi w stosunku do wszystkich innych narzędzi.

7.7.3 Dowlone nadawanie numerów D: Zmiana nazw numerów D (GETDNO, SETDNO)**Funkcja**

Numery D muszą być nadawane jednoznacznie. Dwa różne ostrza jednego narzędzia nie mogą mieć tego samego numeru D.

GETDNO

To polecenie daje numer D określonego ostrza (`ce`) narzędzia o numerze `T = t`. Jeżeli nie istnieje numer D do podanych parametrów, wówczas następuje ustawienie `d=0`. Jeżeli numer D jest nie poprawny, jest zwracana wartość większa, niż 32000.

SETDNO

Przy pomocy tego polecenia przyporządkowuje się wartość `d` do numeru D ostrza `ce` narzędzia `t`. Przez `state` jest zwracany wynik tej instrukcji (TRUE albo FALSE). Jeżeli nie istnieje zestaw danych do wprowadzonych parametrów, jest zwracane FALSE. Błędy składni powodują alarm. Numeru D nie można `explicit` ustawić na 0.

Składnia

```
d = GETDNO (t, ce)
state = SETDNO (t, ce, d)
```

Znaczenie

<code>d</code>	Numer D ostrza narzędzia
<code>t</code>	Numer T narzędzia
<code>ce</code>	Numer ostrza (numer CE) narzędzia
<code>state</code>	Podaje, czy można było bezbłędnie wykonać polecenie (TRUE albo FALSE).

Przykład, zmiana nazwy numeru D

Programowanie	Komentarz
\$TC_DP2[1,2]=120	;
\$TC_DP3[1,2] = 5.5	;
\$TC_DPCE[1,2] = 3	; Numer ostrza CE
...	;
N10 def int DNrStary, DNrNowy = 17	;
N20 DNrStary = GETDNO(1,3)	;
N30 SETDNO(1,3,DNrNowy)	;

Przez to do ostrza CE=3 jest przyporządkowywana nowa wartość D 17. Teraz sięganie do danych tego ostrza następuje przez numer D 17; zarówno przez parametry systemowe, jak też w programowaniu przy pomocy adresu NC.

7.7.4 Dowolne nadawanie numerów D: Określenie numeru T do zadanego numeru D (GETACTTD)

Funkcja

Przy pomocy polecenia GETACTTD określa się do absolutnego numeru D przynależny numer T. Nie ma badania na jednoznaczność. Gdy jest wiele takich samych numerów D w ramach jednej jednostki TO, jest zwracany numer T pierwszego znalezionej narzędzia. Przy stosowaniu "płaskich" numerów D stosowanie tego polecenia nie ma sensu, ponieważ zawsze zostanie zwrócona wartość "1" (w zarządzaniu danymi nie ma numeru T).

Składnia

```
status=GETACTTD (Tnr, Dnr)
```

Znaczenie

Dnr	Numer D, dla którego ma być szukany numer T.
Tnr	Znaleziony numer T
status	Wartość: Znaczenie:
0	Numer T został znaleziony. Tnr otrzymuje wartość numeru T.
-1	Do podanego numeru D nie istnieje numer T; Tnr=0.
-2	Numer D nie jest absolutny. Tnr zawiera wartość pierwszego znalezionej narzędzia, który zawiera numer o wartości Dnr.
-5	Funkcja nie mogła zostać wykonana z innego powodu.

7.7.5 Dowlolne nadawanie numerów D: ustawienie nie obowiązywania numerów D (DZERO)

Funkcja

Polecenie `DZERO` służy do wsparcia podczas przezbrajania. Tak zaznaczone zestawy danych korekcyjnych nie są już sprawdzane przez polecenie `CHKDNO`. Aby je ponownie udostępnić, numer D musi zostać ponownie ustawiony przy pomocy `SETDNO`.

Składnia

`DZERO`

Znaczenie

`DZERO`   Zaznacza wszystkie numery D jednostki TO jako nie obowiązujące.

7.8 Kinematyka nośnika narzędzi

Warunki

Nośnik narzędzi może orientować narzędzie tylko wówczas we wszystkich możliwych kierunkach w przestrzeni, gdy

- są dwie osie obrotowe v_1 i v_2 .
- osie obrotowe są prostopadłe w stosunku do siebie.
- oś wzdłużna narzędzia jest prostopadła do drugiej osi obrotu v_2 .

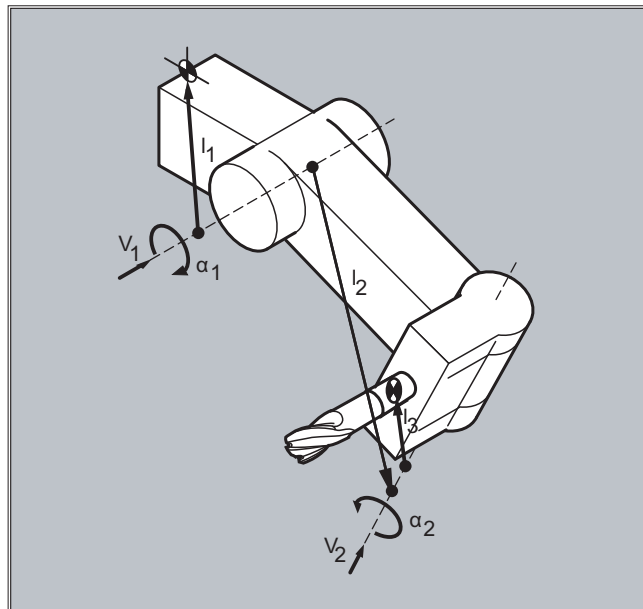
Dodatkowo w przypadku maszyn, przy których muszą dawać się ustawiać wszystkie możliwe orientacje, obowiązuje następujący wymóg:

- orientacja narzędzia musi być prostopadła do pierwszej osi obrotowej v_1 .

Funkcja

Kinematyka nośnika narzędzi o maksymalnie dwóch osiach obrotu v_1 lub v_2 jest opisywana przez 17 zmiennych systemowych $\$TC\_CARR1$ [m] do $\$TC\_CARR17$ [m]. Opis nośnika narzędzi składa się z:

- wektorowej odległości od pierwszej osi obrotu do punktu odniesienia nośnika narzędzi I_1 , wektorowej odległości od pierwszej do drugiej osi obrotu I_2 , wektorowej odległości od drugiej osi obrotu do punktu odniesienia narzędzia I_3 .
- wektorów biegunowych obydwu osi obrotowych v_1 , v_2 .
- kątów obrotu α_1 , α_2 wokół obydwu osi. Kąty obrotu są liczone w kierunku ruchu wskazówek zegara patrząc w kierunku wektorów osi obrotu.

Dla maszyn o **kinematyce rozłączonej** (zarówno narzędzie jak i obrabiany przedmiot obracają się) zmienne systemowe zostały rozszerzone o wpisy

- \$TC_CARR18 [m] do \$TC_CARR23 [m] .

Parametry

Funkcja zmiennych systemowych dla orientowanych nośników narzędzi			
Określenie	Składowa x	Składowa y	Składowa z
l_1 wektor offsetu	\$TC_CARR1[m]	\$TC_CARR2[m]	\$TC_CARR3[m]
l_2 wektor offsetu	\$TC_CARR4[m]	\$TC_CARR5[m]	\$TC_CARR6[m]
v_1 oś obrotowa	\$TC_CARR7[m]	\$TC_CARR8[m]	\$TC_CARR9[m]
v_2 oś obrotowa	\$TC_CARR10[m]	\$TC_CARR11[m]	\$TC_CARR12[m]
α_1 kąt obrotu α_2 kąt obrotu	\$TC_CARR13[m] \$TC_CARR14[m]		
l_3 wektor offsetu	\$TC_CARR15[m]	\$TC_CARR16[m]	\$TC_CARR17[m]

Rozszerzenia zmiennych systemowych dla orientowanych nośników narzędzi			
Określenie	Składowa x	Składowa y	Składowa z
l_4 wektor offsetu	\$TC_CARR18[m]	\$TC_CARR19[m]	\$TC_CARR20[m]
Identyfikatory osi Oś obrotowa v_1 Oś obrotowa v_2	Identyfikatory osi obrotowych v_1 i v_2 (ustawieniem domyślnym jest zero) \$TC_CARR21[m] \$TC_CARR22[m]		
Typ kinematyki	\$TC_CARR23[m]		
Tool	Typ kinematyki T ->	Typ kinematyki P ->	Typ kinematyki M
Part	Tylko narzędzie jest obrotowe (ustawienie domyślne)	Tylko obrabiany przedmiot jest obrotowy	Obrabiany przedmiot & narzędzie są obrotowe
Mixed mode			
Offset osi obrotowej v_1 osi obrotowej v_2	Kąty w stopniach osi obrotowych v_1 i v_2 przy przyjęciu położenia podstawowego \$TC_CARR24[m] \$TC_CARR25[m]		
Offset kątowy osi obrotowej v_1 osi obrotowej v_2	Offset połączenia Hirtha w stopniach osi obrotowych v_1 i v_2 \$TC_CARR26[m] \$TC_CARR27[m]		
Przyrost kątowy v_1 oś obrotowa v_2 oś obrotowa	Przyrost połączenia Hirtha w stopniach osi obrotowych v_1 i v_2 \$TC_CARR28[m] \$TC_CARR29[m]		
Pozycja min Oś obrotowa v_1 Oś obrotowa v_2	Limit softwareowy pozycji minimalnej osi obrotowych v_1 i v_2 \$TC_CARR30[m] \$TC_CARR31[m]		
Pozycja max Oś obrotowa v_1 Oś obrotowa v_2	Limity softwareowe pozycji maksymalnej osi obrotowych v_1 i v_2 \$TC_CARR32[m] \$TC_CARR33[m]		
Nazwa nośnika narzędzi	Zamiast liczby nośnik narzędzi może otrzymać nazwę. \$TC_CARR34[m]		

Rozszerzenia zmiennych systemowych dla orientowanych nośników narzędzi			
Użytkownik:	Zamierzone zastosowanie przez użytkownika w ramach cykli pomiarowych.		
Nazwa osi 1	\$TC_CARR35[m]		
Nazwa osi 2	\$TC_CARR36[m]		
Oznaczenie	\$TC_CARR37[m]		
Pozycja	\$TC_CARR38[m]	\$TC_CARR39[m]	\$TC_CARR40[m]
Przesunięcie dokładne	Parametry, które mogą być dodawane do wartości w parametrach bazowych.		
l_1 wektor offsetu	\$TC_CARR41[m]	\$TC_CARR42[m]	\$TC_CARR43[m]
l_2 wektor offsetu	\$TC_CARR44[m]	\$TC_CARR45[m]	\$TC_CARR46[m]
l_3 wektor offsetu	\$TC_CARR55[m]	\$TC_CARR56[m]	\$TC_CARR57[m]
l_4 wektor offsetu	\$TC_CARR58[m]	\$TC_CARR59[m]	\$TC_CARR60[m]
v_1 oś obrotowa	\$TC_CARR64[m]		
v_2 oś obrotowa	\$TC_CARR65[m]		

Wskazówka

Objaśnienia do parametrów

Przy pomocy "m" jest każdorazowo podawany numer opisywanego nośnika narzędzi

\$TC_CARR47 do \$TC_CARR54 , jak też \$TC_CARR61 do \$TC_CARR63 nie są zdefiniowane i przy próbie dostępu w celu zapisu albo odczytu prowadzą do alarmu.

Punkty początkowe wzgl. końcowe wektorów odległości na osiach mogą być dowolnie wybierane. Kąty obrotu α_1, α_2 wokół obydwu osi są w podstawowym stanie nośnika narzędzi zdefiniowane jako 0°. Kinematyka nośnika narzędzi może w ten sposób być opisywana na dowolnie wiele sposobów.

Nośniki narzędzi o tylko jednej albo nie posiadające osi obrotowych mogą być opisywane przez ustawienie na zero wektorów kierunkowych jednej albo obydwu osi obrotowych. W przypadku nośnika narzędzi bez osi obrotowej wektory odległości działają jak dodatkowe korekcje narzędzia, na których składowe nie wpływa przełączanie płaszczyzn obróbki (G17 do G19).

Rozszerzenia parametrów

Parametry osi obrotowych

Zmienne systemowe zostały rozszerzone o wpisy \$TC_CARR24[m] do \$TC_CARR33[m] i opisane następująco:

Offset osi obrotowych v_1, v_2	Zmiana pozycji osi obrotowej v_1 lub v_2 przy podstawowym położeniu orientowanego nośnika narzędzi.
Offset kątowy/ przyrost kątowy Osie obrotowe v_1, v_2	Offset lub przyrost kątowy połączenia Hirtha osi obrotowych v_1 i v_2 . Zaprogramowany albo obliczony kąt jest zaokrąglany do najbliższej wartości, która wynika przy całkowitym z $\phi = s + n * d$.
Pozycja minimalna i maksymalna Osie obrotowe v_1, v_2	Pozycja minimalna/maksymalna osi obrotowej, kąt graniczny (Software-Limit) osi obrotowej v_1 i v_2 .

Parametry dla użytkownika

\$TC_CARR34 do \$TC_CARR40 zawierają parametry, które są do dowolnej dyspozycji użytkowników i do w. opr. 6.4 standardowo nie są dalej wykorzystywane w ramach NCK albo nie mają znaczenia.

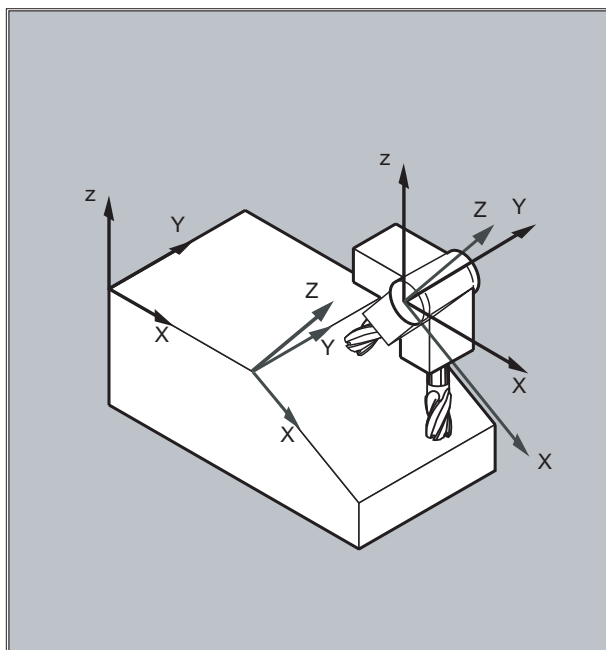
Parametry przesunięcia dokładnego

\$TC_CARR41 bis \$TC_CARR65 zawierają parametry przesunięcia dokładnego, które mogą być dodawane do wartości w parametrach bazowych. Wartość przesunięcia dokładnego przyporządkowana do parametru bazowego wynika, gdy do numeru parametru zostanie dodana wartość 40.

Przykład

Nośnik narzędzi zastosowany w poniższym przykładzie daje się kompletnie opisać przez obrót wokół osi Y.

Kod programu	Komentarz
N10 \$TC_CARR8[1]=1	; Definicja składowej Y pierwszej osi obrotu nośnika narzędzi 1.
N20 \$TC_DP1[1,1]= 120	; Definicja frezu trzpieniowego.
N30 \$TC_DP3[1,1]=20	; Definicja frezu trzpieniowego o długości 20 mm.
N40 \$TC_DP6[1,1]=5	; Definicja frezu trzpieniowego o promieniu 5 mm.
N50 ROT Y37	; Definicja frame z obrotem 37° wokół osi Y.
N60 X0 Y0 Z0 F10000	; Ruch do pozycji wyjściowej.
N70 G42 CUT2DF TCOFR TCARR=1 T1 D1 X10	; Ustawienie korekcji promienia, korekcji długości narzędzia w obróconym frame, wybór nośnik narzędzi 1, narzędzie 1.
N80 X40	; Przeprowadzenie obróbki przy obrocie 37°.
N90 Y40	
N100 X0	
N110 Y0	
N120 M30	

Dalsze informacje

Kinematyka rozłączona

Dla maszyn z rozdzieloną kinematyką (obrotowe jest zarówno narzędzie, jak i obrabiany przedmiot) zmienne systemowe są rozszerzone o wpisy `$TC_CARR18 [m]` do `$TC_CARR23 [m]`.

Obrotowy stół narzędziowy składający się z:

- odległości wektorowej drugiej osi obrotu v_2 od punktu odniesienia obrotowego stołu narzędziowego I_4 trzeciej osi obrotowej.

Osie obrotowe składające się z:

- obydwu identyfikatorów kanału dla odniesienia osi obrotowych v_1 i v_2 , do których pozycji ewentualnie następuje dostęp przy określaniu orientacji orientowalnego nośnika narzędzi.

Typ kinematyki z jedną z wartości T, P albo M:

- Typ kinematyki T: Obrotowe jest tylko narzędzie.
- Typ kinematyki P: Obrotowe jest tylko obrabiany przedmiot.
- Typ kinematyki M: Obrotowe jest narzędzie i obrabiany przedmiot.

Skasowanie danych nośnika narzędzi

Przy pomocy `$TC_CARR1 [0] = 0` mogą być kasowane dane wszystkich zestawów danych nośników narzędzi.

Typ kinematyki `$TC_CARR23 [T] = T` musi zostać podany jako jedna z trzech dopuszczalnych liter dużych albo małych (T,P,M) i z tego powodu nie powinien być kasowany.

Zmiana danych nośnika narzędzi

Każdą z opisanych wartości można zmienić przez przyporządkowanie nowej wartości w programie obróbki. Każdy znak inny niż T, P albo M prowadzi do alarmu przy próbie uaktywnienia orientowalnego nośnika narzędzi.

Odczyt danych nośnika narzędzi

Każda z zapisanych wartości może zostać przeczytana przez przyporządkowanie do zmiennej w programie obróbki.

Przesunięcia dokładne

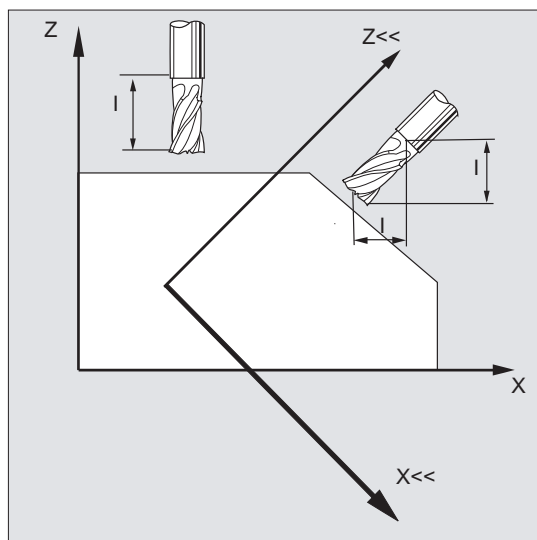
Niedopuszczalna wartość przesunięcia dokładnego zostaje rozpoznana dopiero wtedy, gdy zostanie uaktywniony orientowalny nośnik narzędzi, który zawiera taką wartość i jednocześnie dana nastawcza `SD42974 $SC_TOCARR_FINE_CORRECTION = TRUE`.

Wielkość dopuszczalnego przesunięcia dokładnego jest przez dane maszynowe ograniczana do maksymalnie dopuszczalnej wartości.

7.9 Korekcja długości narzędzia dla orientowalnych nośników narzędzi (TCARR, TCOABS, TCOFR, TCOFRX, TCOFRY, TCOFRZ)

Funkcja

Ze zmienioną orientacją narzędzia w przestrzeni zmieniają się również jego składowe długości.

Po przebrojeniu, np. przez ustawienie ręczne albo wymianę nośnika narzędzi o stałym ustawieniu przestrzennym, komponenty długości narzędzia muszą dlatego zostać określone na nowo. Następuje to przy pomocy poleceń drogowych TCOABS i TCOFR.

W przypadku orientowalnego nośnika narzędzi aktywnego frame można przy wyborze narzędzia przy pomocy TCOFRZ, TCOFRY i TCOFRX określić kierunek, w którym narzędzie ma być zwrócone.

Składnia

TCARR= [<m>]

TCOABS

TCOFR

TCOFRZ

TCOFRY

TCOFRX

Znaczenie

TCARR= [<m>] :	Zażądanie nośnika narzędzi o numerze "m"
TCOABS:	Obliczenie składowych długości narzędzia z aktualnego zorientowania nośnika narzędzi
TCOFR:	Określenie składowych długości narzędzia ze zorientowania aktywnego frame
TCOFRZ:	Orientowalny nośnik narzędzi z aktywnego frame, którego narzędzie wskazuje w kierunku Z
TCOFRY:	Orientowalny nośnik narzędzi z aktywnego frame, którego narzędzie wskazuje w kierunku Y
TCOFRX:	Orientowalny nośnik narzędzi z aktywnego frame, którego narzędzie wskazuje w kierunku X

Dalsze informacje

Korekcja długości narzędzia z orientacji nośnika (TCOABS)

TCOABS oblicza korekcję promienia narzędzia z aktualnych kątów orientacji nośnika narzędzi; zapisanych w zmiennych systemowych \$TC_CARR13 i \$TC_CARR14.

Odnosnie definicji kinematyki nośnika narzędzi przy pomocy zmiennych systemowych patrz "Kinematyka nośnika narzędzi [Strona 445]".

W celu ponownego obliczenia korekcji długości narzędzia przy zmianie frame, wrzeczono musi zostać jeszcze raz wybrane.

Kierunek narzędzia z aktywnego frame

Orientowalny nośnik narzędzi można tak ustawić, że narzędzie będzie zwrócone w następujących kierunkach:

- przy pomocy TCOFR lub TCOFRZ w kierunku Z
- przy pomocy TCOFRY w kierunku Y
- przy pomocy TCOFRX w kierunku X

Przełączenie między TCOFR i TCOABS powoduje nowe obliczenie korekcji długości narzędzia.

Zażądanie nośnika narzędzi (TCARR)

Przy pomocy TCARR następuje z numerem nośnika narzędzi m zażądanie jego danych geometrycznych (pamięć korekcji).

Przy pomocy m=0 następuje cofnięcie wyboru aktywnego nośnika narzędzi.

Dane geometryczne nośnika narzędzi stają się aktywne dopiero po wywołaniu narzędzia. Wybrane narzędzie pozostaje aktywne po zmianie nośnika narzędzi.

Aktualne dane geometryczne nośnika narzędzi mogą być również definiowane w programie obróbki przez odpowiednie zmienne systemowe.

7.9 Korekcja długości narzędzia dla orientowalnych nośników narzędzi (TCARR, TCOABS, TCOFR, TCOFRX, TCOFRY, TCOFRZ)

Nowe obliczenie korekcji długości narzędzia (TCOABS) przy zmianie frame

W celu ponownego obliczenia korekcji długości narzędzia przy zmianie frame, wrzeczono musi zostać jeszcze raz wybrane.

Wskazówka

Orientacja narzędzia musi zostać ręcznie dopasowana do aktywnego frame.

Przy obliczaniu korekcji długości narzędzia są w ramach kroku pośredniego obliczane również kąty obrotu nośnika narzędzi. Ponieważ w przypadku nośników narzędzi o dwóch osiach obrotu zazwyczaj istnieją dwie pary kątów obrotu, przy pomocy których orientacja narzędzia może zostać dopasowana do aktywnego frame, wartości zapisane w zmiennych systemowych muszą przynajmniej w przybliżeniu odpowiadać mechanicznie ustawionym kątom obrotu.

Wskazówka

Orientacja narzędzia

Kątów skrętu obliczonych przez zorientowanie frame sterowanie nie jest w stanie sprawdzić pod względem możliwości ustawienia na maszynie

Jeżeli osie obrotu nośnika narzędzi są konstrukcyjnie tak usytuowane, że orientacja narzędzia, obliczona przez orientację frame, nie może zostać osiągnięta, zostanie wyprowadzony alarm.

Kombinacja korekcji dokładnej narzędzia i funkcji dotyczących korekcji długości narzędzia przy ruchomych nośnikach narzędzi jest niedopuszczalna. Przy próbie równoczesnego wywołania obydwu funkcji następuje komunikat błędu.

Przy pomocy TOFRAME jest możliwe zdefiniowanie frame na podstawie kierunku zorientowania wybranego nośnika narzędzi. Dokładniejsze informacje patrz punkt "Frame".

Przy aktywnej transformacji orientacji (transformacja 3-, 4-, 5-osiowa) można wybrać nośnik narzędzi o orientacji odbiegającej od położenia zerowego, bez wyprowadzenia przy tym alarmu.

Przekazywane parametry cykli standardowych i pomiarowych

Dla przekazywanych parametrów cykli standardowych i pomiarowych obowiązują zdefiniowane zakresy wartości.

W przypadku wartości kątowych zakres wartości jest ustalony następująco:

- Obrót wokół 1. osi geometrycznej: -180 stopni do +180 stopni
- Obrót wokół 2. osi geometrycznej: -90 stopni do +90 stopni
- Obrót wokół 3. osi geometrycznej: -180 stopni do +180 stopni

Patrz punkt Frame "Obrót programowany (ROT, AROT, RPL)".

Wskazówka

Przy przekazywaniu wartości kątowych do cyklu standardowego lub pomiarowego należy przestrzegać:

Wartości mniejsze, niż dokładność obliczania przez NC należy zaokrąglić do zera!

Dokładność obliczania przez NC dla pozycji końcowej jest ustalona w danej maszynowej:

MD10210 \$MN_INT_INCR_PER_DEG

7.10 Korekcja długości narzędzia online (TOFFON, TOFFOF)

Funkcja

Poprzez zmienną systemową \$AA_TOFF[<n>] można trójwymiarowo w czasie rzeczywistym nałożyć efektywne długości narzędzia odpowiednio do trzech jego kierunków.

Jako indeks <n> są stosowane trzy identyfikatory osi geometrycznych. Przez to liczba aktywnych kierunków korekcji jest ustalona przez osie geometryczne aktywne w tym samym czasie.

Wszystkie korekcje mogą być równocześnie aktywne.

Funkcja korekcji długości narzędzia online daje się stosować przy:

- Transformacja orientacji TRAORI
- Orientowalne nośniki narzędzi TCARR

Wskazówka

Korekcja długości narzędzia online jest **opcją**, która przedtem musi zostać udostępniona. Funkcja ta ma sens tylko w połączeniu z aktywną transformacją orientacji albo aktywnym orientowalnym nośnikiem narzędzi.

Składnia

```
TRAORI
TOFFON(<kierunek korekcji>[,<wartość offsetu>])
WHEN TRUE DO $AA_TOFF[<kierunek korekcji>]           ; W akcjach synchronicznych.
...
TOFFOF(<kierunek korekcji>)
```

Dalsze objaśnienia dot. programowania korekcji długości narzędzia online w akcjach synchronicznych ruchu patrz "Korekcja długości narzędzia online (\$AA_TOFF) [Strona 603]".

Znaczenie

TOFFON:	Uaktywnienie korekcji długości narzędzia online
<kierunek korekcji>:	Kierunek narzędzia (X, Y, Z), w którym ma działać korekcja długości narzędzia online.
<wartość offsetu>:	Przy uaktywnieniu można dla odpowiedniego kierunku korekcji podać offset, który jest natychmiast realizowany.
TOFFOF:	Cofnięcie korekcji długości narzędzia online
	Wartości korekcji w podanym kierunku korekcji są cofane i jest wyzwalane zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.

Przykłady

Przykład 1: Wybór korekcji długości narzędzia

Kod programu	Komentarz
MD21190 \$MC_TOFF_MODE =1	; Następuje ruch do wartości absolutnych.
MD21194 \$MC_TOFF_VELO[0] =1000	
MD21196 \$MC_TOFF_VELO[1] =1000	
MD21194 \$MC_TOFF_VELO[2] =1000	
MD21196 \$MC_TOFF_ACCEL[0] =1	
MD21196 \$MC_TOFF_ACCEL[1] =1	
MD21196 \$MC_TOFF_ACCEL[2] =1	
N5 DEF REAL XOFFSET	
N10 TRAORI(1)	; Transformacja wł.
N20 TOFFON(Z)	; Uaktywnienie korekcji długości narzędzia online dla kierunku Z narzędzia.
N30 WHEN TRUE DO \$AA_TOFF[Z]=10 G4 F5	; Dla kierunku Z narzędzia jest interpolowana korekcja długości narzędzia wynosząca 10.
...	
N100 XOFFSET=\$AA_TOFF_VAL[X]	; Przyporządkowanie aktualnej korekcji w kierunku X.
N120 TOFFON(X,-XOFFSET) G4 F5	; Dla kierunku X narzędzia korekcja długości narzędzia jest ponownie cofana na 0.

Przykład 2: Cofnięcie wyboru korekcji długości narzędzia

Kod programu	Komentarz
N10 TRAORI(1)	; Transformacja wł.
N20 TOFFON(X)	; Uaktywnienie korekcji długości narzędzia online dla kierunku X.
N30 WHEN TRUE DO \$AA_TOFF[X]=10 G4 F5	; Dla kierunku X narzędzia jest interpolowana korekcja długości narzędzia wynosząca 10.
...	
N80 TOFFOF(X)	; Offset pozycji kierunku X narzędzia jest kasowany: ...\$AA_TOFF[X]=0 Nie jest wykonywany ruch w żadnej osi. Do aktualnej pozycji w WKS jest doliczany offset pozycji odpowiednio do aktualnej orientacji.

Dalsze informacje

Przygotowanie bloków

Przy przetwarzaniu bloków w przebiegu wyprzedzającym jest uwzględniany działający w przebiegu głównym aktualny offset długości narzędzia. Aby móc w dużym stopniu korzystać z maksymalnie dopuszczalnych prędkości w osiach, jest wymagane zatrzymanie przygotowywania bloków przez zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego `STOPRE`, podczas gdy jest budowany offset narzędzia.

Offset narzędzia jest w momencie przebiegu wyprzedzającego znany też zawsze wtedy, gdy korekcje długości narzędzia po starcie programu nie są już zmieniane, albo gdy po zmianie korekcji długości narzędzia zostało przetworzonych więcej bloków, niż może pomieścić bufor IPO między przebiegiem wyprzedzającym i przebiegiem głównym.

Zmienna `$AA_TOFF_PREP_DIFF`

Wielkość różnicy między aktualną korekcją działającą w interpolatorze i korekcją, która działała w chwili przetwarzania bloku, można odczytać w zmiennej `$AA_TOFF_PREP_DIFF[<n>]`.

Ustawienie danych maszynowych i danych ustawczych

Dla korekcji długości narzędzia online są do dyspozycji następujące dane systemowe:

- MD20610 `$MC_ADD_MOVE_ACCEL_RESERVE` (rezerwa przyśpieszenia dla ruchu nałożonego)
- MD21190 `$MC_TOFF_MODE`
Zawartość zmiennej systemowej `$AA_TOFF[<n>]` jest realizowana albo całkowana, jako wartość absolutna.
- MD21194 `$MC_TOFF_VELO` (prędkość korekcji długości narzędzia online)
- MD21196 `$MC_TOFF_ACCEL` (przyśpieszenie korekcji długości narzędzia online)
- Dana ustawcza do zadania wartości granicznych:
SD42970 `$SC_TOFF_LIMIT` (górną granicą wartości korekcji długości narzędzia)

Literatura:

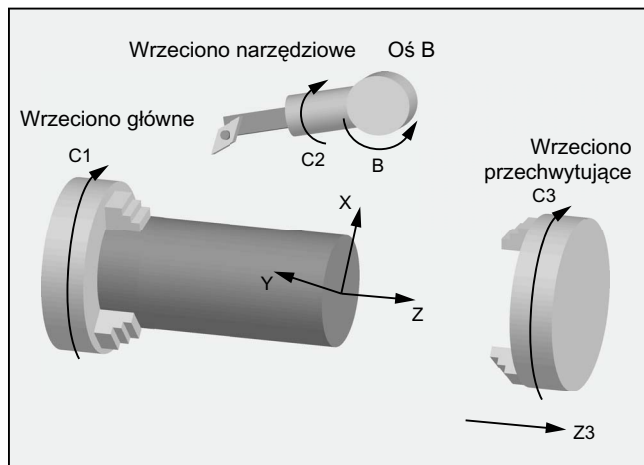
Podręcznik działania Funkcje specjalne; F2 Transformacje wieloosiowe

7.11 Modyfikacja danych skrawania w przypadku narzędzi obrotowych (CUTMOD)

Funkcja

Przy pomocy funkcji "Modyfikacja danych ostrzy w przypadku narzędzi obrotowych" mogą przy korekcji narzędzia być uwzględniane zmienione warunki geometryczne, które wynikają przy obrocie narzędzi (przeważnie narzędzi tokarskich, ale też wiertarskich i frezarskich) w stosunku do obrabianego przedmiotu.

Rysunek 7-1 Narzędzie obrotowe w przypadku tokarki

Aktualny obrót narzędzia jest przy tym zawsze określany z aktualnie aktywnego orientowalnego nośnika narzędzi (patrz "Korekcja długości narzędzia dla orientowalnych nośników narzędzi (TCARR, TCOABS, TCOFR, TCOFRX, TCOFRY, TCOFRZ) [Strona 451]").

Funkcja jest uaktywniana przy pomocy polecenia CUTMOD.

Składnia

CUTMOD=<wartość>

Znaczenie

CUTMOD	Polecenie do włączenia funkcji "Modyfikacja danych ostrzy w przypadku narzędzi obrotowych"
<wartość>	Do polecenia CUTMOD mogą zostać przyporządkowane następujące wartości:
0	Aktywność funkcji jest wyłączona. Wartości dawane przez zmienne systemowe \$P_AD... są równe korespondującym parametrom narzędzia.
> 0	Funkcja jest uaktywniana, gdy jest aktywny orientowalny nośnik narzędzi o podanym numerze, tzn. uaktywnienie jest powiązane z określonym orientowalnym nośnikiem narzędzi. Wartości dawane przez zmienne systemowe \$P_AD... są ewentualnie modyfikowane w stosunku do korespondujących parametrów narzędzia zależnie od aktywnego obrotu. Wyłączenie aktywności określonego orientowalnego nośnika narzędzi wyłącza aktywność funkcji tymczasowo, uaktywnienie innego orientowalnego nośnika narzędzi wyłącza jej aktywność w sposób ciągły. W pierwszym przypadku funkcja jest dlatego ponownie uaktywniana przy ponownym wybraniu tego samego orientowalnego nośnika narzędzi, w drugim przypadku jest konieczny ponowny wybór, również wtedy, gdy w późniejszym czasie orientowalny nośnik narzędzi o podanym numerze zostanie ponownie uaktywniony. Reset nie wpływa na funkcję.
-1	Funkcja jest uaktywniana zawsze wtedy, gdy orientowalny nośnik narzędzi jest aktywny. Przy zmianie nośnika narzędzi albo przy cofnięciu jego wyboru i późniejszym ponownym wyborze CUTMOD nie musi być ponownie ustawiane.
-2	Funkcja jest uaktywniana zawsze wtedy, gdy jest aktywny orientowalny nośnik narzędzi, którego numer jest równy numerowi aktualnie aktywnego orientowalnego nośnika narzędzi. Gdy żaden orientowalny nośnik narzędzi nie jest aktywny, jest to równoznaczne z CUTMOD=0. Gdy orientowalny nośnik narzędzi jest aktywny, jest to jednoznaczne z bezpośrednim podaniem aktualnego numeru nośnika narzędzi.
< -2	Wartości mniejsze od -2 są ignorowane, tzn. ten przypadek jest tak traktowany, jakby CUTMOD nie zaprogramowano.
	Wskazówka: Ten zakres wartości nie powinien być stosowany, ponieważ jest on zarezerwowany dla ewentualnych późniejszych rozszerzeń.

Wskazówka**SD42984 \$SC_CUTDIRMOD**

Funkcja uaktywniana przez polecenie CUTMOD zastępuje funkcję uaktywnianą przez daną ustawczą SD42984 \$SC_CUTDIRMOD. Ta funkcja jest jednak nadal bez zmian do dyspozycji. Ponieważ jednak nie ma sensu używanie obydwu funkcji równolegle, może zostać ona uaktywniona tylko wtedy, gdy CUTMOD jest równe zero.

Przykład

Poniższy przykład odnosi się do narzędzia o położeniu 3 ostrza i orientowanym nośniku narzędzi, który może obracać narzędzie wokół osi B.

Wartości liczbowe w komentarzach podają każdorazowo pozycje końcowe bloków we współrzędnych maszyny (MKS) w kolejności X, Y, Z.

Kod programu	Komentarz			
N10 \$TC_DP1[1,1]=500				
N20 \$TC_DP2[1,1]=3	; Położenie ostrza			
N30 \$TC_DP3[1,1]=12				
N40 \$TC_DP4[1,1]=1				
N50 \$TC_DP6[1,1]=6				
N60 \$TC_DP10[1,1]=110	; Kąt uchwytu			
N70 \$TC_DP11[1,1]=3	; Kierunek skrawania			
N80 \$TC_DP24[1,1]=25	; Kąt przystawienia			
N90 \$TC_CARR7[2]=0 \$TC_CARR8[2]=1 \$TC_CARR9[2]=0	; Oś B			
N100 \$TC_CARR10[2]=0 \$TC_CARR11[2]=0 \$TC_CARR12[2]=1	; Oś C			
N110 \$TC_CARR13[2]=0				
N120 \$TC_CARR14[2]=0				
N130 \$TC_CARR21[2]=X				
N140 \$TC_CARR22[2]=X				
N150 \$TC_CARR23[2]="M"				
N160 TCOABS CUTMOD=0				
N170 G18 T1 D1 TCARR=2	X	Y	Z	
N180 X0 Y0 Z0 F10000	; 12.000	0.000	1.000	
N190 \$TC_CARR13[2]=30				
N200 TCARR=2				
N210 X0 Y0 Z0	; 10.892	0.000	-5.134	
N220 G42 Z-10	; 8.696	0.000	-17.330	
N230 Z-20	; 8.696	0.000	-21.330	
N240 X10	; 12.696	0.000	-21.330	
N250 G40 X20 Z0	; 30.892	0.000	-5.134	
N260 CUTMOD=2 X0 Y0 Z0	; 8.696	0.000	-7.330	
N270 G42 Z-10	; 8.696	0.000	-17.330	
N280 Z-20	; 8.696	0.000	-21.330	
N290 X10	; 12.696	0.000	-21.330	
N300 G40 X20 Z0	; 28.696	0.000	-7.330	
N310 M30				

Objaśnienia:

W bloku N180 jest najpierw wybierane narzędzie przy CUTMOD=0 i nie obróconym orientowalnym nośniku narzędzi. Ponieważ wszystkie wektory offsetowe orientowalnego nośnika narzędzi wynoszą 0, następuje ruch do pozycji, która odpowiada długościom narzędzi podanych w \$TC_DP3 [1, 1] i \$TC_DP4 [1, 1].

W bloku N200 jest uaktywniany orientowalny nośnik narzędzi z obrotem 30° wokół osi B. Ponieważ położenie ostrza z powodu CUTMOD=0 nie jest zmodyfikowane, miarodajny jest jak dotychczas stary punkt odniesienia ostrza. Dlatego w bloku N210 następuje ruch do pozycji, która zachowuje stary punkt odniesienia ostrza w punkcie zerowym (tzn. wektor (1, 12) jest w płaszczyźnie Z/X obracany o 30°).

W bloku N260 w odróżnieniu od bloku N200 działa CUTMOD=2. Ze względu na obrót orientowalnego nośnika narzędzi zmodyfikowanym położeniem ostrza staje się 8. Z tego wynikają również odmienne pozycje osi.

W blokach N220 wzgl. N270 jest każdorazowo uaktywniana korekcja promienia narzędzia (WRK). Różne położenie ostrza w obydwu fragmentach programu nie ma wpływu na pozycje końcowe bloków, w których jest aktywna WRK, odpowiednie pozycje są dlatego identyczne. Dopiero w blokach cofnięcia wyboru N260 wzgl. N300 znów oddziałują różne położenia ostrza.

Dalsze informacje

Działanie zmodyfikowanych danych ostrza

Zmodyfikowane położenie ostrza i zmodyfikowany punkt odniesienia ostrza działają natychmiast przy zaprogramowaniu również dla już aktywnego narzędzia. Wybór narzędzia nie jest do tego konieczny.

Wpływ aktywnej płaszczyzny roboczej

Dla określenia zmodyfikowanego położenia ostrza, kierunku skrawania i kąta uchwytu wzgl. kąta przyłożenia jest miarodajne widzenie ostrza w każdorazowo aktywnej płaszczyźnie (G17 - G19).

Gdy jednak dana ustawcza SD42940 \$SC_TOOL_LENGTH_CONST (zmiana składowych długości narzędzia przy zmianie płaszczyzny) zawiera poprawną wartość nierówną zeru (plus lub minus 17, 18 albo 19), wówczas jej treść określa płaszczyznę, w której są traktowane odnośne wielkości.

Zmienne systemowe

Są do dyspozycji następujące zmienne systemowe:

Zmienne systemowe	Znaczenie
\$P_CUTMOD_ANG / \$AC_CUTMOD_ANG	Daje (nie zaokrąglony) kąt w aktywnej płaszczyźnie obróbki, który został przyjęty za podstawę dla modyfikacji danych ostrza (położenie ostrza, kierunek skrawania, kąt przstawienia i kąt uchwytu) w przypadku funkcji uaktywnionych przy pomocy CUTMOD wzgl. \$SC_CUTDIRMOD. \$P_CUTMOD_ANG odnosi się do aktualnego stanu w przebiegu wyprzedzającym, \$AC_CUTMOD_ANG do aktualnego bloku przebiegu głównego.
\$P_CUTMOD / \$AC_CUTMOD	Czyta aktualnie obowiązującą wartość, która została ostatnio zaprogramowana poleceniem CUTMOD (numer nośnika narzędzi, dla którego ma zostać uaktywniona modyfikacja danych ostrza). Jeżeli ostatnio zaprogramowana wartość była CUTMOD = -2 (uaktywnienie z aktualnie aktywnym orientowalnym nośnikiem narzędzi), wówczas jest w \$P_CUTMOD zwracana nie wartość -2, lecz numer orientowalnego nośnika narzędzi, aktywnego w chwili programowania. \$P_CUTMOD odnosi się do aktualnego stanu w przebiegu wyprzedzającym, \$AC_CUTMOD do aktualnego bloku przebiegu głównego.
\$P_CUT_INV / \$AC_CUT_INV	Daje wartość TRUE, gdy narzędzie jest tak obrócone, że kierunek obrotów wrzeciona musi zostać odwrócony. W tym celu w bloku, do którego odnosi się każdorazowa operacja odczytu, muszą być spełnione następujące cztery warunki: 1. Jest aktywne narzędzie tokarskie albo szlifierskie (typy narzędzi 400 do 599 i / albo SD42950 \$SC_TOOL_LENGTH_TYPE = 2). 2. Sterowanie ostrzami zostało uaktywnione przy pomocy polecenia językowego CUTMOD. 3. Jest aktywny orientowalny nośnik narzędzi, który został określony przez numeryczną wartość CUTMOD. 4. Orientowalny nośnik narzędzi obraca narzędzie wokół osi w płaszczyźnie obróbki (typowo oś C) tak, by uzyskana normalna ostrza narzędzia w stosunku do położenia wyjściowego była obrócona o więcej, niż 90° (typowo 180°). Jeżeli przynajmniej jeden z wymienionych warunków nie jest spełniony, treść zmiennej jest FALSE. Dla narzędzi, których położenie ostrza nie jest zdefiniowane, wartość zmiennej jest zawsze FALSE. \$P_CUT_INV odnosi się do aktualnego stanu w przebiegu wyprzedzającym, a \$AC_CUT_INV do aktualnego bloku przebiegu głównego.

Wszystkie zmienne przebiegu głównego (\$AC_CUTMOD_ANG, \$AC_CUTMOD i \$AC_CUT_INV) mogą być czytane w akcjach synchronicznych. Dostęp w celu odczytu z przebiegu wyprzedzającego generuje zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.

Zmodyfikowane dane ostrza:

W przypadku gdy jest aktywny obrót narzędzia, zmodyfikowane dane są udostępniane w następujących zmiennych systemowych:

Zmienna systemowa	Znaczenie
\$P_AD[2]	Położenie ostrza
\$P_AD[10]	Kąt uchwytu
\$P_AD[11]	Kierunek skrawania
\$P_AD[24]	Kąt przystawienia

Wskazówka

Dane są w stosunku do korespondujących parametrów narzędzia (\$TC_DP2[...., ...] itd.) zawsze wtedy modyfikowane, gdy funkcja "modyfikacja danych ostrza w przypadku narzędzi obrotowych" została uaktywniona poleceniem CUTMOD i jest aktywny orientowalny nośnik narzędzi, który powoduje obrót narzędzia.

Literatura

Dalsze informacje dot funkcji "modyfikacja danych ostrza w przypadku narzędzi obrotowych" patrz:

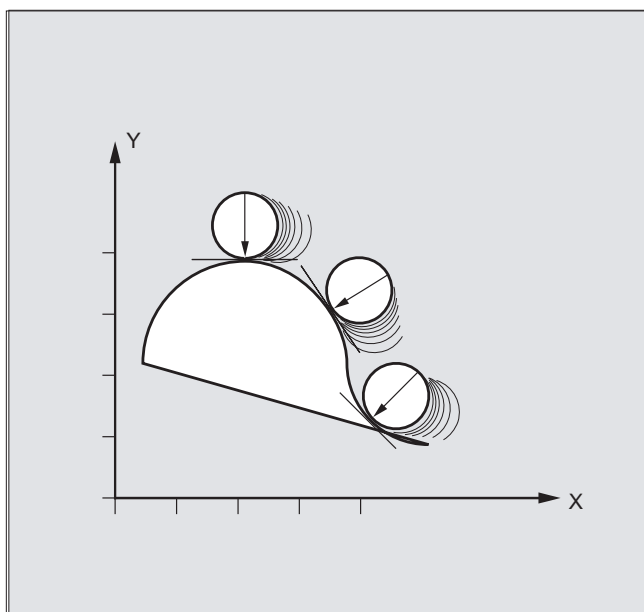
Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Korekcja narzędzia (W1)

Zachowanie się w ruchu po torze

8.1 Sterowanie styczne (TANG, TANGON, TANGOF, TLIFT, TANGDEL)

Funkcja

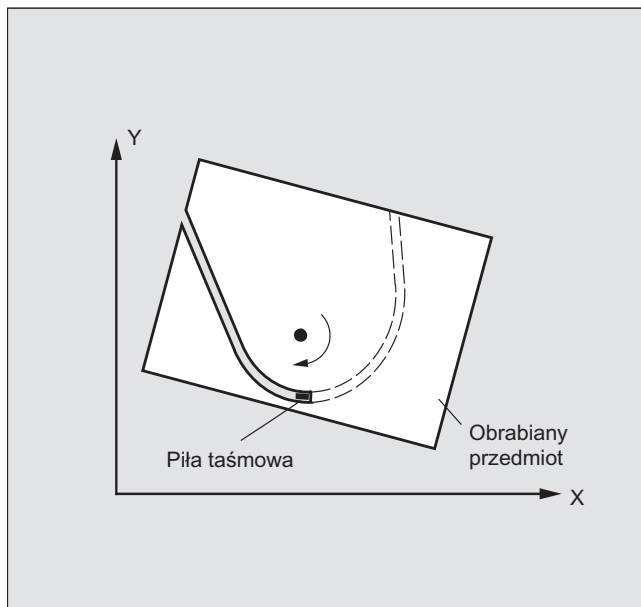
Oś nadążna jest aktualizowana według stycznej po torze ustalonym przez osie wiodące. Przez to narzędzie może zostać ustawione równoległe do konturu. Przez kąt zaprogramowany w instrukcji TANGON można przyłożyć narzędzie w stosunku do stycznej.

Zastosowanie

Sterowanie styczne może np. być stosowane przy:

- stycznym przyłożeniu narzędzia obrotowego przy cięciu
- aktualizacji ustawienia obrabianego przedmioty w przypadku piły taśmowej (patrz poniższy rysunek)
- przystawieniu narzędzia obciążającego do ściernicy
- przyłożeniu kółka tnącego przy cięciu szkła albo papieru
- stycznym doprowadzaniu drutu przy spawaniu 5-osiowym

Składnia

Definicja aktualizacji stycznej:

TANG(<FOś>, <LOś1>, <LOś2>, <współczynnik sprzężenia>, <KS>, <Opt>)

Włączenie sterowania stycznego:

TANGON(<FOś>, <kąt>, <odległość>, <tolerancja katowa>)

Wyłączenie sterowania stycznego:

TANGOF(<FOś>)

Włączenie funkcji "Wstawianie bloku pośredniego na narożach konturu":

TLIFT(<FOś>)

Instrukcja TLIFT jest podawana bezpośrednio po przyporządkowaniu osi przy pomocy TANG(...).

Wyłączenie funkcji "Wstawianie bloku pośredniego na narożach konturu":

Powtórzyć instrukcję TANG(...) bez TLIFT(<FOś>).

Skasowanie definicji aktualizacji stycznej:

TANGDEL(<FOś>)

Istniejąca, zdefiniowana przez użytkownika aktualizacja styczna musi zostać skasowana, gdy ma zostać zdefiniowana nowa aktualizacja styczna z taką samą osią nadążną w wywołaniu przygotowawczym TANG. Skasowanie jest możliwe tylko wtedy, gdy sprzężenie jest wyłączone przy pomocy TANGOF (<FOś>).

Znaczenie

TANG:

Instrukcja przygotowawcza dla definicji aktualizacji stycznej

TANGON:

Włączenie sterowania stycznego dla podanej osi nadążnej

8.1 Sterowanie styczne (TANG, TANGON, TANGOF, TLIFT, TANGDEL)

TANGOF:	Wyłączenie sterowania stycznego dla podanej osi nadążnej
TLIFT:	Włączenie funkcji "Wstawianie bloku pośredniego na narożach konturu"
TANGDEL:	Skasowanie definicji aktualizacji stycznej
<FOŚ>:	Oś nadążna: stycznie aktualizowana dodatkowa oś obrotowa
<LOŚ1>, <LOŚ2>:	Osie wiodące: osie uczestniczące w tworzeniu konturu, z których jest określana styczna dla aktualizacji
<współczynnik sprzężenia>:	Współczynnik sprzężenia: zależność między zmianą kąta stycznej i osi aktualizowanej Ustawienie 1 domyślne: Wskazówka: Współczynnik sprzężenia wynoszący 1 nie musi być explicite programowany.
<KS>:	Symbol literowy układu współrzędnych "B": Bazowy układ współrzędnych (ustawienie domyślne) Wskazówka: <KS> = "B" nie musi być explicite programowane. "W": Układ współrzędnych obrabianego przedmiotu (nieдоступny)
<Opt>:	Optymalizacja "S": Standard (ustawienie domyślne) Wskazówka: <Opt> = "S" nie musi być explicite programowane. "P": Automatyczne dopasowanie przebiegu czasowego osi stycznej i konturu Wskazówka: Przy pomocy <Opt> = "P" jest przy ograniczeniu prędkości osi wiodących również uwzględniana dynamika osi nadążnej. To ustawienie jest zalecane przede wszystkim przy zastosowaniu transformacji kinematycznych.
<kąt>:	Kąt offsetu osi nadążnej
<odległość>:	Droga ścinania dla osi nadążnej (wymagana przy <Opt> = "P")
<tolerancja katowa>:	Tolerancja katowa osi nadążnej (opcjonalnie; ewaluacja tylko przy <Opt> = "P") Wskazówka: Parametry <Dist> i <tolerancja katowa> w zamierzony sposób ograniczają błąd między osią aktualizowaną i styczną osi wiodących.

Przykłady

Przykład 1: Definicja i włączenie aktualizacji stycznnej

Kod programu	Komentarz
N10 TANG(C,X,Y,1,"B","P")	; Definicja aktualizacji stycznnej: oś obrotowa C powinna postępować za osiami geometrycznymi X i Y.
N20 TANGON(C,90)	; Oś C jest osią nadażną. Jest ona przy każdym ruchu osi uczestniczących w tworzeniu konturu obracana do pozycji 90° w stosunku do stycznnej do toru.
...	

Wskazówka

Programowania uproszczone

TANG(C,X,Y,1,"B","P") można programować w sposób uproszczony jako
TANG(C,X,Y,,,"P").

Przykład 2: zmiana płaszczyzny

Kod programu	Komentarz
N10 TANG(A,X,Y,1)	; 1. definicja aktualizacji stycznnej.
N20 TANGON(A)	; Uaktywnienie sprzężenia.
N30 X10 Y20	; Promień
...	
N80 TANGOF(A)	; Wyłączenie 1. sprzężenia.
N90 TANGDEL(A)	; Skasowanie 1. definicji.
...	
TANG(A,X,Z)	; 2. definicja aktualizacji stycznnej.
TANGON(A)	; Uaktywnienie nowego sprzężenia.
...	
N200 M30	

Przykład 3: Przełączenie osi geometrycznych i TANGDEL

Alarm nie jest generowany.

Kod programu	Komentarz
N10 GEOAX(2,Y1)	; Y1 jest osią geometryczną 2.
N20 TANG(A,X,Y)	; 1. definicja aktualizacji stycznnej.
N30 TANGON(A,90)	; Uaktywnienie aktualizacji z Y1
N40 G2 F8000 X0 Y0 I0 J50	
N50 TANGOF(A)	; Wyłączenie aktywności aktualizacji z Y1.
N60 TANGDEL(A)	; Skasowanie 1. definicji.
N70 GEOAX(2,Y2)	; Y2 jest nową osią geometryczną 2.
N80 TANG(A,X,Y)	; 2. definicja aktualizacji stycznnej.
N90 TANGON(A,90)	; Uaktywnienie aktualizacji z Y2.
...	

Przykład 4: Aktualizacja styczna z optymalizacją automatyczną

Y1 jest osią geometryczną 2.

Kod programu	Komentarz
...	
N80 G0 C0	
N100 F=50000	
N110 G1 X1000 Y500	
N120 TRAORI	
N130 G642	; Wygładzanie przy dotrzymaniu maksymalnego dozwolonego odchylenia od toru.
N171 TRANS X50 Y50	
N180 TANG(C,X,Y,1,, "P")	; Definicja aktualizacji stycznej z automatyczną optymalizacją prędkości ruchu po torze.
N190 TANGON(C,0,5.0,2.0)	; Włączenie aktualizacji stycznej z optymalizacją automatyczną: droga wygładzania 5 mm, tolerancja katowa 2 stopnie.
N210 G1 X1310 Y500	
N215 G1 X1420 Y500	
N220 G3 X1500 Y580 I=AC(1420) J=AC(580)	
N230 G1 X1500 Y760	
N220 G3 X1500 Y580 I=AC(1360) J=AC(760)	
N250 G1 X1000 Y900	
N280 TANGOF(C)	
N290 TRAFOOF	
N300 M02	

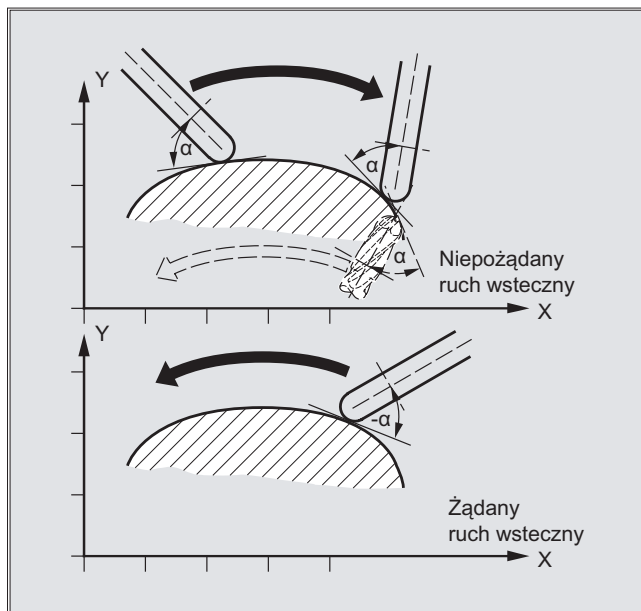
Dalsze informacje**Definiowanie osi nadążnej i osi wiodącej**

Definicja osi nadążnych i wiodących następuje przy pomocy TANG.

Współczynnik sprzężenia podaje zależność między zmianą kąta stycznej i osi nadążnej. Jego wartość wynosi z reguły 1 (ustawienie domyślne).

Kąt graniczny przez ograniczenie obszaru pracy

Przy ruchach po torze prowadzonych w jedną i drugą stronę styczna skacze w punkcie nawrotnym toru o 180°, odpowiednio zmienia się ustawienie osi nadążnej. Z reguły to zachowanie się nie ma sensu: Ruch powrotny powinien być wykonywany w tym samym ujemnym kącie offsetu co ruch tamtą stronę.

W tym celu musi zostać ograniczony obszar pracy osi nadążnej (G25, G26). Ograniczenie obszaru pracy musi być aktywne w chwili nawrotu toru (WALIMON). Gdy kąt offsetu leży poza ograniczeniem obszaru pracy, następuje próba dojścia z offsetem ujemnym z powrotem do dopuszczalnego zakresu pracy.

Wstawianie bloku pośredniego na narożach konturu (TLIFT)

Na narożu konturu skokowo zmienia się styczna, a przez to pozycja zadana osi aktualizowanej. Oś próbuje normalnie wyrównać ten skok przy pomocy swojej maksymalnej możliwej prędkości. Przy tym jednak na pewnym odcinku na konturze za narożem wynika odchylenie od pożądanego stycznego przyłożenia. Jeżeli z powodów technologicznych nie można tego tolerować, można przy pomocy instrukcji TLIFT spowodować, że sterowanie zatrzyma się na narożu i w automatycznie wytworzonym bloku pośrednim obróci oś aktualizowaną do nowego kierunku stycznej.

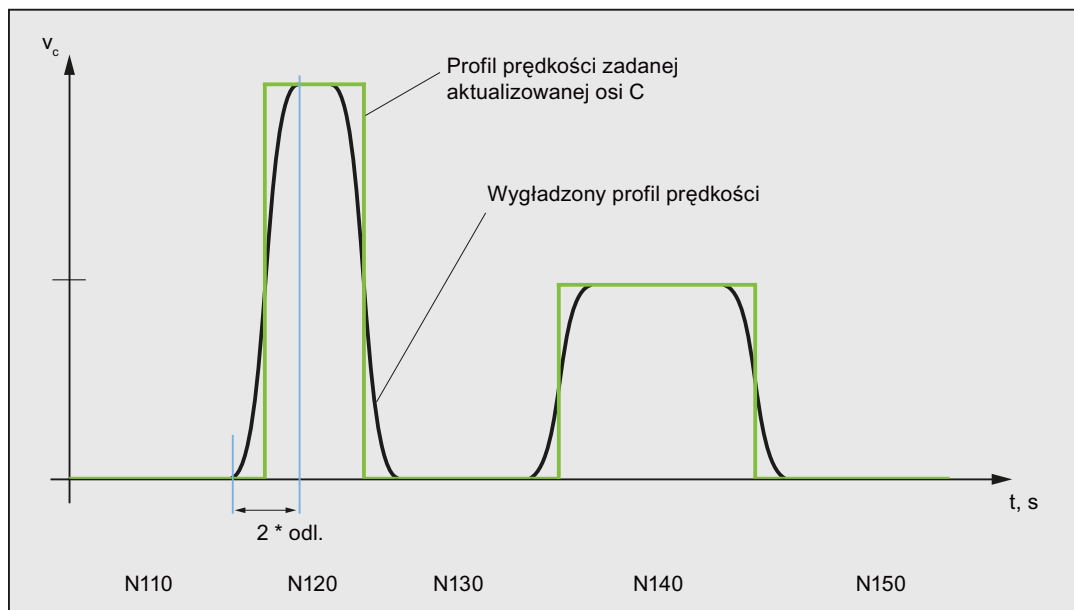
Obrót następuje z zaprogramowaną osią uczestniczącą w tworzeniu konturu, gdy oś aktualizowana wykonywała już ruch jako oś uczestnicząca w tworzeniu konturu. Przez funkcję $TFGREF[<os>] = 0.001$ można tutaj uzyskać prędkość maksymalną osi aktualizowanej.

Jeżeli oś aktualizowana nie wykonywała jeszcze ruchu jako oś uczestnicząca w tworzeniu konturu, wówczas wykonuje ruch jako oś pozycjonowania. Prędkość jest wówczas zależna od prędkości pozycjonowania zapisanej w danej maszynie.

Obrót następuje z maksymalną prędkością osi aktualizowanej.

Możliwość optymalizacji

Jeżeli jest wybrana optymalizacja automatyczna (<Opt>="P") i dla osi nadążnej są podane parametry droga ścinania (<Dist>) i tolerancja kątowna (<tolerancja kątowa>), wówczas przy aktualizacji stycznnej skoki prędkości osi nadążnej w wyniku skoków konturu osi prowadzącej są ścinane wzgl. wygładzane. Przy tym oś nadążna jest prowadzona wyprzedzająco (patrz wykres), aby utrzymywać jak najmniejsze odchylenie.

Definiowanie zmiany kąta

Zmiana kąta, od którego jest wstawiany automatyczny blok pośredni, jest definiowana przez następującą daną maszynową:

MD37400 \$MA_EPS_TLIFT_TANG_STEP (kąt stycznnej dla rozpoznania naroża)

Wpływ na transformacje

Pozycja aktualizowanej osi obrotowej może być wartością wejściową dla transformacji.

Pozycjonowanie explicite osi nadążnej

Jeżeli jedna z osi aktualizowanych odpowiednio do osi prowadzących jest explicite pozycjonowana, wówczas podanie pozycji działa addytywnie do zaprogramowanego kąta offsetu.

Dopuszczalne są wszystkie zadania drogi (ruchy po torze i ruchy pozycjonowania).

Status sprzężenia

W programie obróbki NC można odpytać status sprzężenia przy pomocy zmiennej systemowej \$AA_COUP_ACT[<oś>]:

Wartość	Znaczenie
0	Nie jest aktywne żadne sprzężenie
1,2,3	Aktualizacja stycznna aktywna

8.2 Przebieg posuwu (FNORM, FLIN, FCUB, FPO)

Funkcja

W celu bardziej elastycznego zadawania przebiegu posuwu jego programowanie według DIN66025 jest rozszerzane o przebiegi liniowe i sześciennie.

Przebiegi sześciennie mogą być programowane bezpośrednio albo jako spline interpolujące. Przez to dają się - zależnie od zakrzywienia obrabianego przedmiotu - programować ciągle gładkie przebiegi prędkości.

Te przebiegi prędkości umożliwiają wolne od szarpnięć zmiany przyśpieszenia, a przez to wykonywanie równomiernych powierzchni obrabianych przedmiotów.

Składnia

F... FNORM
F... FLIN
F... FCUB
F=FPO (... , ... , ...)

Znaczenie

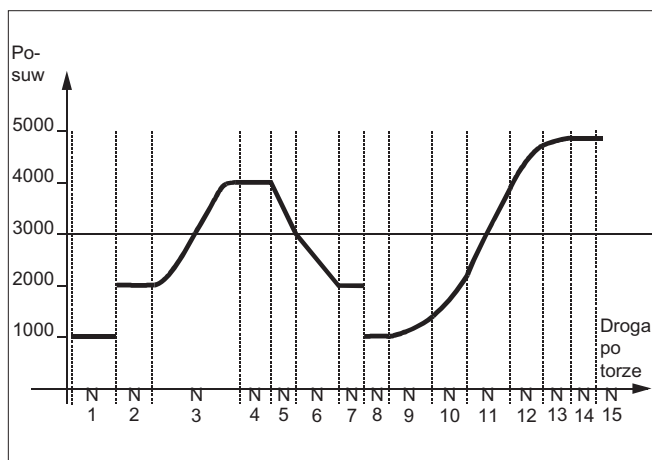
FNORM	Ustawienie podstawowe. Wartość posuwu jest zadawana przez drogę ruchu po torze w bloku i obowiązuje następnie jako wartość modalna.
FLIN	Profil prędkości ruchu po torze liniowy : Wartość posuwu jest uzyskiwana liniowo z aktualnej wartości na początku bloku do końca bloku na drodze ruchu po torze i następnie obowiązuje jako wartość modalna. To zachowanie się można kombinować z G93 i G94.
FCUB	Profil prędkości ruchu po torze sześcienny : Programowane pojedynczymi blokami wartości F - w odniesieniu do punktu końcowego bloku - są łączone przez spline. Spline rozpoczyna się i kończy stycznie do poprzedzającego wzgl. następnego podania posuwu i działa z G93 i G94. Jeżeli w bloku brak jest adresu F, wówczas jest przyjmowana ostatnio zaprogramowana wartość F.
F=FPO...	Profil prędkości ruchu po torze przez wielomian : Adres F określa przebieg posuwu przez wielomian od aktualnej wartości do końca bloku. Wartość końcowa obowiązuje następnie jako wartość modalna.

Optymalizacja posuwu na zakrzywionych torach ruchu

Wielomian posuwu $F=FPO$ i spline posuwu $FCUB$ powinny być zawsze wykonywane ze stałą prędkością skrawania CFC . Przez to daje się wytworzyć wykazujący stałe przyśpieszenie profil posuwu zadanego.

Przykład: różne profile posuwu

W tym przykładzie można znaleźć programowanie i przedstawienie graficzne różnych profili posuwu.

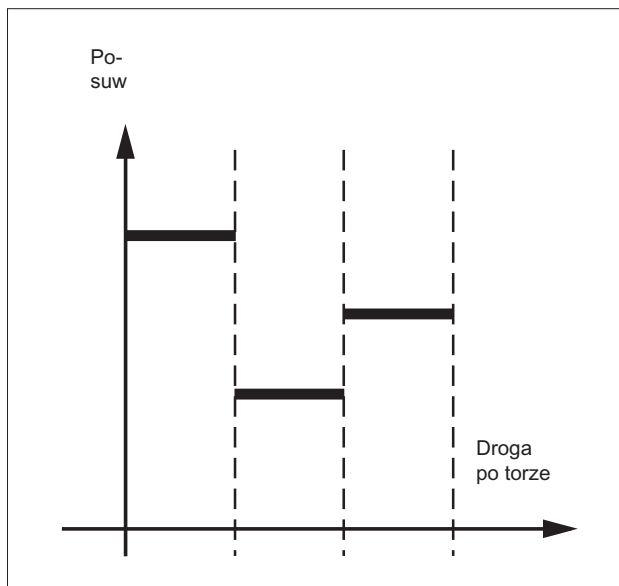

Kod programu	Komentarz
N1 F1000 FNORM G1 X8 G91 G64	; Stały profil posuwu, podanie w wymiarze przyrostowym
N2 F2000 X7	; Skokowa zmiana prędkości zadanej
N3 F=FPO(4000, 6000, -4000)	; Profil posuwu przez wielomian z posuwem 4000 na końcu bloku
N4 X6	; Posuw wielomianowy 4000 obowiązuje jako wartość modalna
N5 F3000 FLIN X5	; Liniowy profil posuwu
N6 F2000 X8	; Liniowy profil posuwu
N7 X5	Posuw liniowy obowiązuje jako wartość modalna
N8 F1000 FNORM X5	; Stały profil posuwu ze skokową zmianą przyspieszenia
N9 F1400 FCUB X8	; Wszystkie dalsze programowane pojedynczymi blokami wartości F są łączone ze spline
N10 F2200 X6	
N11 F3900 X7	
N12 F4600 X7	
N13 F4900 X5	; Wyłączenie profilu spline
N14 FNORM X5	
N15 X20	

FNORM

Adres posuwu F określa posuw ruchu po torze jako wartość stałą według DIN 66025.

Więcej informacji na ten temat można znaleźć w podręczniku programowania "Podstawy".

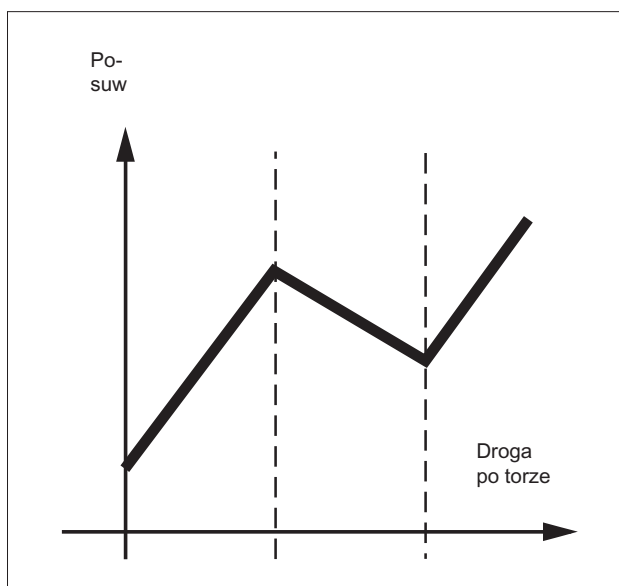

FLIN

Przebieg posuwu jest uzyskiwany od aktualnej wartości posuwu do zaprogramowanej wartości F liniowo do końca bloku.

Przykład:

N30 F1400 FLIN X50

FCUB

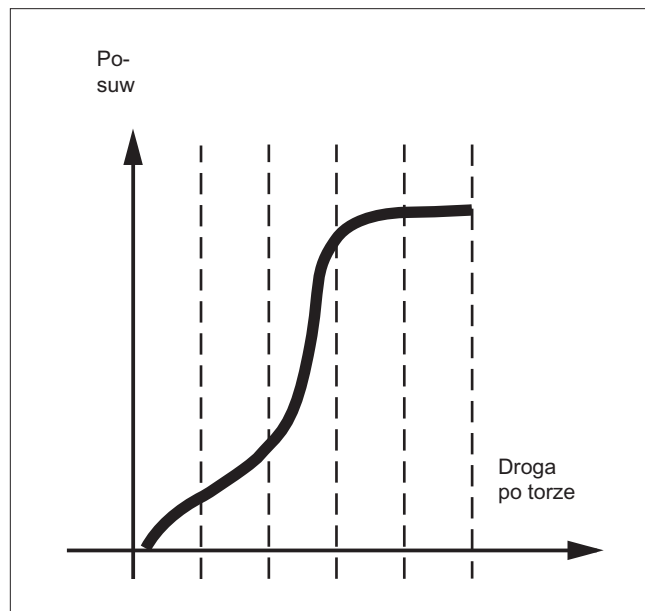
Posuw jest uzyskiwany od aktualnej wartości posuwu do zaprogramowanej wartości F do końca bloku w przebiegu sześciennym. Sterowanie łączy przez spline wszystkie zaprogramowane pojedynczymi blokami wartości posuwu z aktywnym FCUB. Wartości posuwu służą tutaj jako punkty oparcia do obliczenia interpolacji spline.

Przykład:

N50 F1400 FCUB X50

N60 F2000 X47

N70 F3800 X52

F=FPO(...,...,...)

Przebieg posuwu jest programowany bezpośrednio przez wielomian. Podanie współczynników wielomianu następuje analogicznie do interpolacji wielomianowej.

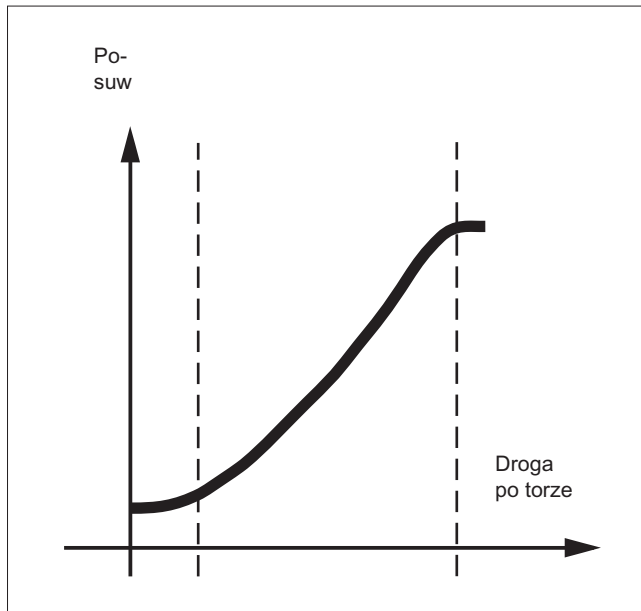
Przykład:

F=FPO(endfeed, quadf, cubf)

endfeed, quadf i cubf są przedtem zdefiniowanymi zmiennymi.

endfeed:	posuw na końcu bloku
quadf:	kwadratowy współczynnik wielomianowy
cubf:	sześcienny współczynnik wielomianowy

Przy aktywnym FCUB spline dołącza na początku i końcu bloku do przebiegu ustalonego przez FPO.

Warunki brzegowe

Niezależnie od zaprogramowanego przebiegu posuwu obowiązują funkcje do programowania zachowania się w ruchu po torze.

Programowany przebieg posuwu obowiązuje zasadniczo bezwzględnie - niezależnie od G90 albo G91.

Przebieg posuwu FLIN i FCUB działa z

G93 i G94.

FLIN i FCUB **nie działa** przy

G95, G96/G961 i G97/G971.

Aktywny kompresor COMPON

Przy aktywnym kompresorze COMPON obowiązuje przy połączeniu wielu bloków w jeden segment Spline:

FNORM:

Dla segmentu spline obowiązuje słowo F ostatniego przynależnego bloku.

FLIN:

Dla segmentu spline obowiązuje słowo F ostatniego przynależnego bloku.

Zaprogramowana wartość F obowiązuje do końca segmentu i następnie jest uzyskiwana liniowo.

FCUB:

Utworzony spline posuwu odbiega maksymalnie o wartość zdefiniowaną w danej maszynowej $\$MC\_COMPRESS\_VELO\_TOL$ od zaprogramowanych punktów końcowych.

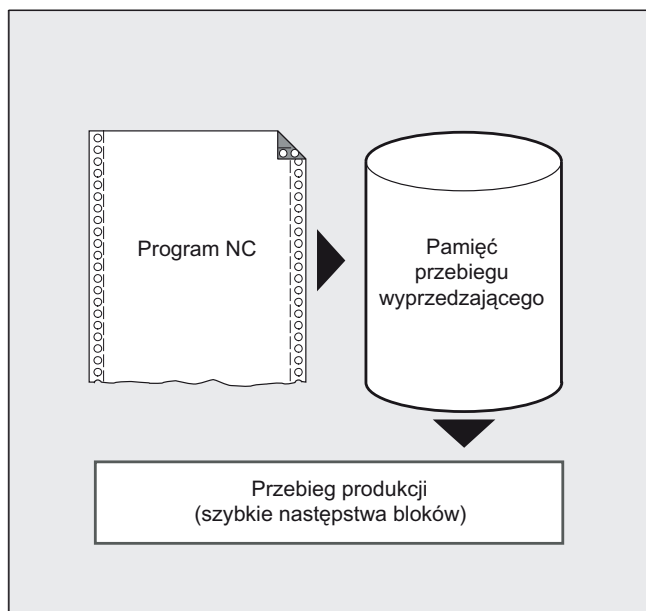
F=FPO(...,...)

Te bloki nie są kompresowane.

8.3 Przebieg programu z pamięcią przebiegu wyprzedzającego (STOPFIFO, STARTFIFO, FIFOCTRL, STOPRE)

Funkcja

W zależności od stopnia rozbudowy sterowanie dysponuje określoną wielkością tzw. pamięci przebiegu wyprzedzającego, która zapisuje przygotowane bloki przed ich wykonaniem i w trakcie obróbki wyprowadza jako szybkie sekwencje bloków. Dają się przez to wykonywać krótkie drogi z dużymi prędkościami. O ile pozostały czas sterowania to dopuszcza, pamięć przebiegu wyprzedzającego jest z zasady napełniana.

Oznakowanie segmentu obróbki

Segment obróbki, który ma zostać poddany pośredniemu zapisaniu w pamięci przebiegu wyprzedzającego, jest w programie obróbki oznakowywany na początku przez STOPFIFO i na końcu przez STARTFIFO. Wykonywanie przygotowanych i poddanych pośredniemu zapisaniu bloków rozpoczyna się dopiero po poleceniu STARTFIFO albo gdy pamięć przebiegu wyprzedzającego jest zapełniona.

Automatyczne sterowanie pamięcią przebiegu wyprzedzającego

Automatyczne sterowanie pamięcią przebiegu wyprzedzającego jest wywoływane poleceniem FIFOCTRL. FIFOCTRL działa najpierw dokładnie tak, jak STOPFIFO. Przy każdym programowaniu następuje oczekiwanie, aż pamięć przebiegu wyprzedzającego zostanie wypełniona, następnie rozpoczyna się wykonywanie. Różne jest natomiast zachowanie się przy opróżnianiu pamięci przebiegu wyprzedzającego: przy pomocy FIFOCTRL następuje od stanu napełnienia 2/3 coraz większe zmniejszenie prędkości ruchu po torze, aby zapobiec kompletnemu opróżnieniu i wyhamowaniu, aż do zatrzymania.

Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego

Przygotowywanie i pośrednie zapisywanie bloków jest zatrzymywane, gdy w bloku jest zaprogramowane polecenie `STOPRE`. Kolejny blok jest wykonywany dopiero wtedy, gdy wszystkie przedtem przygotowane i zapisane bloki są całkowicie wykonane. Poprzedni blok jest zatrzymywany w zatrzymaniu dokładnym (jak G9).

Składnia

Tabela 8-1 Oznakowanie segmentu obróbki:

```
STOPFIFO
...
STARTFIFO
```

Tabela 8-2 Automatyczne sterowanie pamięcią przebiegu wyprzedzającego:

```
...
FIFOCTRL
...
```

Tabela 8-3 Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego:

```
...
STOPRE
...
```

Wskazówka

Polecenia `STOPFIFO`, `STARTFIFO`, `FIFOCTRL` i `STOPRE` muszą być programowane w oddzielnym bloku.

Znaczenie

STOPFIFO:	STOPFIFO oznakowuje początek segmentu obróbki, który ma zostać poddany pośredniemu zapisaniu w pamięci przebiegu wyprzedzającego. Przy pomocy STOPFIFO wykonywanie jest zatrzymywane i pamięć pośrednia jest napełniana aż: <ul style="list-style-type: none"> • nastąpi rozpoznanie STARTFIFO albo STOPRE lub • pamięć przebiegu wyprzedzającego zostanie wypełniona lub • nastąpi dojście do końca programu.
STARTFIFO:	Przy pomocy STARTFIFO następuje szybkie wykonywanie segmentu obróbki, równoległe z tym następuje napełnianie pamięci przebiegu wyprzedzającego.
FIFOCTRL:	Włączenie automatycznego sterowania pamięcią przebiegu wyprzedzającego
STOPRE:	Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego

8.3 Przebieg programu z pamięcią przebiegu wyprzedzającego (STOPFIFO, STARTFIFO, FIFOCTRL, STOPRE)

Wskazówka

Napełnianie pamięci przebiegu wyprzedzającego nie jest wykonywane wzgl. jest przerywane, gdy segment obróbki zawiera polecenia, które wymuszają pracę nie buforowaną (bazowanie do punktu odniesienia, funkcje pomiarowe, ...).

Wskazówka

Przy dostępie do danych stanu maszyny (\$SA...) sterowanie wytwarza wewnętrzne zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.

OSTROŻNIE

Przy włączonej korekcji narzędzia i w przypadku interpolacji Spline nie należy programować STOPRE, ponieważ spowoduje to przerwanie przynależnych do siebie ciągów bloków.

Przykład: zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego

Kod programu	Komentarz
...	
N30 MEAW=1 G1 F1000 X100 Y100 Z50	; Blok pomiarowy z sonda pomiarową pierwszego wejścia pomiarowego i interpolacją prostoliniową.
N40 STOPRE	; Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.
...	

8.4 Warunkowo przerywalne segmenty programu (DELAYFSTON, DELAYFSTOF)

Funkcja

Warunkowo przerywalne segmenty programu obróbki są nazywane obszarami Stop-Delay. W ramach określonych segmentów programu nie ma następować **zatrzymywanie**, a również **posuw** nie ma być zmieniany. W istocie krótkie segmenty programu, które np. służą do wykonywania gwintu, powinny być chronione przed wszelkimi zdarzeniami zatrzymania. Ewentualne zatrzymanie działa dopiero wtedy, gdy fragment programu został wykonany do końca.

Składnia

DELAYFSTON
DELAYFSTOF

Polecenia znajdują się oddzielnie w jednym wierszu programu obróbki.

Obydwa polecenia są dopuszczalne tylko w programach obróbki ale nie w akcjach synchronicznych.

Znaczenie

DELAYFSTON	Zdefiniowanie początku obszaru, w którym "łagodne" zatrzymania ulegają zwłoce, aż zostanie osiągnięty koniec obszaru Stop-Delay.
DELAYFSTOF	Zdefiniowanie końca obszaru Stop-Delay

Wskazówka

W przypadku danej maszynowej MD11550 \$MN_STOP_MODE_MASK Bit 0 = 0 (domyślna) obszar Stop-Delay jest implicite definiowany, gdy G331/G332 jest aktywne i jest zaprogramowany ruch po torze lub G4.

Przykład: zdarzenia stopu

W obszarze Stop-Delay zmiana **posuwu i blokada posuwu** są ignorowane. Działają one dopiero za obszarem Stop-Delay.

Są rozróżniane zdarzenia stopu:

"Łagodne" z darzenia stopu	Reakcja: delayed
"Twarde" zdarzenia stopu	Reakcja: immediate

8.4 Warunkowo przerywalne segmenty programu (DELAYFSTON, DELAYFSTOF)

Wybór kilku zdarzeń stopu, które zatrzymują przynajmniej na krótki czas:

Nazwa zdarzenia	Reakcja	Parametry przerwania
RESET	immediate	NST: DB21,... DBX7.7 i DB11, ... DBX20.7
PROG_END	Alarm 16954	NC-Prog: M30
INTERRUPT	delayed	NST: FC-9 i ASUP DB10, ... DBB1
SINGLEBLOCKSTOP	delayed	Praca pojedynczymi blokami w obszarze Stopp-Delay: NC zatrzymuje się na końcu 1. bloku poza obszarem stopp-delay. Wykonywanie pojedynczymi blokami wybrane jeszcze przed obszarem stopp-delay: NST: "NC-Stop na granicy bloków" DB21, ... DBX7.2
STOPPROG	delayed	NST: DB21,... DBX7.3 i DB11, ... DBX20.5
PROG_STOP	Alarm 16954	NC-Prog: M0 i M1
WAITM	Alarm 16954	NC-Prog: WAITM
WAITE	Alarm 16954	NC-Prog: WAITE
STOP_ALARM	immediat	Alarm: projektowanie alarmu STOPBYALARM
RETREAT_MOVE_THREAD	Alarm 16954	NC-Prog: Alarm 16954 przy LFON (Stopp & Fastlift w G33 niemożliwe)
WAITMC	Alarm 16954	NC-Prog: WAITMC
NEWCONF_PREP_STOP	Alarm 16954	NC-Prog: NEWCONF
SYSTEM_SHUTDOWN	immediate	System-Shutdown przy 840Di
ESR	delayed	Rozszerzone zatrzymanie i wycofanie
EXT_ZERO_POINT	delayed	Zewnętrzne przesunięcie punktu zerowego
STOPRUN	Alarm 16955	BTSS: PI "_N_FINDST" STOPRUN

Objaśnienie reakcji

immediate ("twarde" zdarzenie stopu)	Zatrzymuje natychmiast również w obszarze Stopp-Delay
delayed ("łagodne" zdarzenie stopu)	Zatrzymanie (również krótkotrwałe) następuje dopiero za obszarem Stopp-Delay
Alarm 16954	Program jest przerywany, ponieważ z obszaru Stopp-Delay są zastosowane niedozwolone polecenia programowe.
Alarm 16955	Program jest kontynuowany, w obszarze Stopp-Delay nastąpiła niedozwolona akcja.
Alarm 16957	Obszar programu (obszar Stopp-Delay), który jest określony przez DELAYFSTON i DELAYFSTOF, nie mógł zostać uaktywniony. Przez to każde zatrzymanie w obszarze działa natychmiast i nie podlega zwłoce.

Podsumowanie dalszych reakcji na zdarzenia stopu patrz:

Literatura:

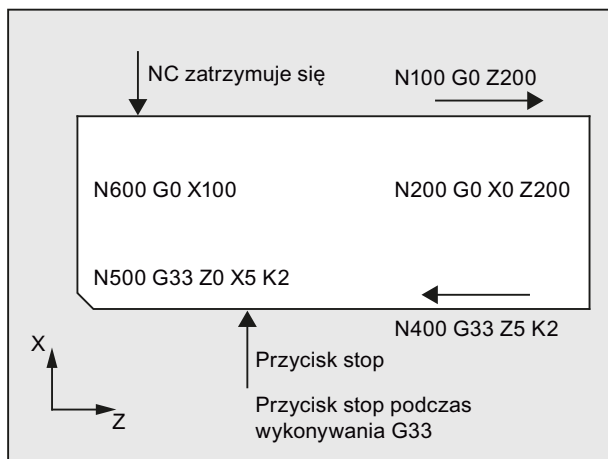
Podręcznik działania Funkcje podstawowe; BAG, Kanał, Praca programowa, (K1), punkt "Sterowanie i wpływ na zdarzenia stopu"

Przykład: kaskadowanie obszarów Stopp-Delay na dwóch poziomach programowych

Kod programu	Komentarz
N10010 DELAYFSTON()	; bloki z N10xxx płaszczyzna programowa 1.
N10020 R1 = R1 + 1	
N10030 G4 F1	; Obszar Stop-Delay rozpoczyna się.
...	
N10040 Podprogram2	
...	
...	; Interpretacja podprogramu 2.
N20010 DELAYFSTON()	; Nie działa, powtórne rozpoczęcie, 2. poziom.
...	
N20020 DELAYFSTOF()	; Nie działa, koniec na innym poziomie.
N20030 RET	
N10050 DELAYFSTOF()	; Koniec obszaru Stop-Delay na tym samym poziomie.
...	
N10060 R2 = R2 + 2	
N10070 G4 F1	; Obszar Stop-Delay kończy się. Zatrzymania działają od teraz bezpośrednio.

Przykład: wyciąg z programu

W pętli jest powtarzany następujący blok programu:

Na rysunku widać, że użytkownik w obszarze Stop-Delay naciska "Stop", a NC rozpoczyna proces hamowania poza tym obszarem, tzn. w bloku N100. W wyniku tego NC zatrzymuje się w przednim obszarze N100.

Kod programu	Komentarz
...	
N99 MY_LOOP:	
N100 G0 Z200	
N200 G0 X0 Z200	
N300 DELAYFSTON()	

Kod programu	Komentarz
N400 G33 Z5 K2 M3 S1000	
N500 G33 Z0 X5 K3	
N600 G0 X100	
N700 DELAYFSTOF()	
N800 GOTOB MY_LOOP	

Szczegóły dot. szukania bloku typu SERUPRO i posuwów w połączeniu z G331/G332 posuw przy gwintowaniu otworu bez oprawki kompensacyjnej patrz:

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; BAG, Kanał, Praca programowa (K1)

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Posuwy (V1)

Zalety obszaru Stopp-Delay

Segment programu jest wykonywany bez załamania prędkości.

Jeżeli użytkownik, po nastąpieniu zatrzymania, przerwie program przez zresetowanie, wówczas przerwany blok programu znajduje się za chronionym obszarem. Ten blok programu nadaje się wówczas jako cel szukania dla późniejszego szukania.

Jak długo obszar Stopp-Delay jest wykonywany następujące osie przebiegu głównego nie są zatrzymywane:

- osie rozkazowe i
- osie pozycjonowania, które wykonują ruch z POSA

Polecenie programu obróbki G4 jest dopuszczalne w obszarze Stopp-Delay, natomiast inne polecenia programu obróbki, które prowadzą do przejściowego zatrzymania (np. WAITM) są niedopuszczalne.

G4 uaktywnia wzgl. podtrzymuje aktywność, jak ruch po torze, obszaru Stopp-Delay.

Przykład: ingerencje w posuw

Gdy override zostanie przed obszarem Stopp-Delay obniżony do 6%, wówczas działa w tym obszarze.

Jeżeli override zostanie w obszarze Stop-Delay obniżony ze 100% do 6%, wówczas obszar ten jest realizowany do końca ze 100%, a następnie ruch odbywa się z 6%.

Blokada posuwu nie działa w obszarze Stopp-Delay, zatrzymanie następuje dopiero po opuszczeniu tego obszaru.

Nakładanie się / kaskadowanie:

Jeżeli dwa obszary Stopp-Delay nakładają się na siebie, jeden z poleceń językowych i drugi z danej maszynowej MD 11550: STOP_MODE_MASK, wówczas jest tworzony największy możliwy obszar Stopp-Delay.

Następujące punkty regulują współpracę poleceń językowych DELAYFSTON i DELAYFSTOF z kaskadowaniem i końcem podprogramu:

1. Z końcem podprogramu, w którym wywołano DELAYFSTON następuje implicite uaktywnienie DELAYFSTOF.
2. DELAYFSTON obszar Stopp-Delay pozostaje bez działania.
3. Jeżeli podprogram 1 w obszarze Stopp-Delay wywoła podprogram 2, wówczas cały podprogram 2 jest obszarem Stopp-Delay. W szczególności nie działa DELAYFSTOF w podprogramie 2.

Wskazówka

REPOSA jest końcem podprogramu i DELAYFSTON jest cofane w każdym przypadku.

Jeżeli "twarde" zdarzenie zatrzymania natrafi na "obszar Stop-Delay", wówczas wybór całego obszaru jest cofany! Oznacza to, że gdy w tym segmencie programu nastąpi kolejne dowolne zatrzymanie, jest ono natychmiast realizowane. Dopiero nowe zaprogramowanie (ponowny DELAYFSTON) pozwala na rozpoczęcie nowego obszaru Stopp-Delay.

Jeżeli przycisk Stop zostanie naciśnięty przed obszarem Stopp-Delay, a NCK musi w celu wyhamowania wejść w ten obszar, wówczas NCK zatrzymuje się w obszarze Stopp-Delay i wybór tego obszaru pozostaje cofnięty!

Gdy wejście w obszar Stopp-Delay nastąpi z override 0%, wówczas obszar Stopp-Delay **nie** jest akceptowany!

Dotyczy to wszystkich "łagodnych" zdarzeń zatrzymania.

Przy pomocy STOPALL można hamować w obszarze Stop-Delay. Jednak w wyniku STOPALL stają się aktywne wszystkie inne zdarzenia zatrzymania, które dotychczas podlegały zwłoce.

Zmienne systemowe

Obszar Stopp-Delay może zostać rozpoznany przy pomocy \$P_DELAYFST w programie obróbki. Gdy bit 0 zmiennej systemowej jest ustawiony na 1, wówczas wykonywanie programu obróbki znajduje się w tym momencie w obszarze Stopp-Delay.

Obszar Stopp-Delay może zostać rozpoznany przy pomocy \$AC_DELAYFST w akcjach synchronicznych. Gdy bit 0 zmiennej systemowej jest ustawiony na 1, wówczas wykonywanie programu obróbki znajduje się w tym momencie w obszarze Stopp-Delay.

Kompatybilność

Domyślne ustawienie danej maszynowej MD 11550: STOP_MODE_MASK Bit 0 = 0 powoduje implicite obszar Stopp-Delay podczas grupy G-Code G331/G332 i gdy jest zaprogramowany ruch po torze lub G4 .

Bit 0 = 1 umożliwia zatrzymanie podczas grupy G-Code G331/G332 i gdy jest zaprogramowany ruch po torze lub G4 (zachowanie się do w. opr. 6). Do definicji obszaru Stopp-Delay muszą zostać użyte polecenia DELAYFSTON/DELAYFSTOF.

8.5 Zablokowanie miejsca w programie dla SERUPRO (IPTRLOCK, IPTRUNLOCK)

Funkcja

Dla określonych skomplikowanych sytuacji mechanicznych na maszynie jest konieczne uniemożliwienie szukania bloku SERUPRO.

Przy pomocy programowanego wskaźnika przerwania jest możliwość ingerencji, by przy "szukaniu miejsca przerwania" rozpocząć obróbkę przed miejscem nadającym się do przeszukiwania.

Jest możliwość również definiowania obszarów niezdatnych do przeszukiwania w obszarach programu obróbki, w których NCK jeszcze nie może ponownie rozpocząć obróbki. Z przerwaniem programu NCK zapamiętuje ostatnio wykonany blok, którego można szukać poprzez interfejs graficzny HMI.

Składnia

IPTRLOCK
IPTRUNLOCK

Polecenia znajdują się w oddzielnych wierszach programu obróbki i umożliwiają programowany wskaźnik przerwania

Znaczenie

IPTRLOCK	Początek segmentu programu niezdatnego do przeszukiwania
IPTRUNLOCK	Koniec segmentu programu niezdatnego do przeszukiwania

Obydwa polecenia są dopuszczalne tylko w programach obróbki ale **nie** w akcjach synchronicznych.

Przykład

Kaskadowanie niezdatnych do przeszukiwania fragmentów programu na dwóch poziomach programowych z implicite IPTRUNLOCK. Implicite IPTRUNLOCK w podprogramie 1 kończy obszar niezdatny do przeszukiwania.

Kod programu	Komentarz
N10010 IPTRLOCK()	
N10020 R1 = R1 + 1	
N10030 G4 F1	; Blok zatrzymania, który rozpoczyna niezdatny do przeszukiwania segment programu.
...	
N10040 Podprogram2	
...	; Interpretacja podprogramu 2.
N20010 IPTRLOCK ()	; Nie działa, powtórne rozpoczęcie.
...	
N20020 IPTRUNLOCK ()	; Nie działa, koniec na innym poziomie.
N20030 RET	
...	
N10060 R2 = R2 + 2	
N10070 RET	; Koniec segmentu programu niezdatnego do przeszukiwania.
N100 G4 F2	; Program główny jest kontynuowany.

Przerwanie na 100 daje wówczas znów wskaźnik przerwania.

Ujęcie i szukanie obszarów niezdatnych do przeszukiwania

Fragmenty programu niezdatne do przeszukiwania programu są zaznaczane przy pomocy poleceń językowych IPTRLOCK i IPTRUNLOCK.

Polecenie IPTRLOCK zamraża wskaźnik przerwania na pojedynczym bloku wykonywalnym w przebiegu głównym (SBL1). Ten blok jest dalej nazywany blokiem zatrzymania. Gdy po IPTRLOCK nastąpi przerwanie programu, wówczas na interfejsie graficznym HMI można szukać tego tzw. bloku zatrzymania.

Ponowne ustawienie na aktualnym bloku

Wskaźnik przerwania jest przy pomocy IPTRUNLOCK dla następnego segmentu programu ustawiany na aktualnym bloku w punkcie przerwania.

Po znalezieniu celu szukania można z tym samym blokiem zatrzymania powtórzyć nowy cel szukania.

Edytowany przez użytkownika wskaźnik przerwania, musi zostać ponownie usunięty poprzez HMI.

Zasady przy kaskadowaniu

Następujące punkty regulują współpracę poleceń językowych IPTRLOCK i IPTRUNLOCK z kaskadowaniem i końcem podprogramu:

1. Z końcem podprogramu, w którym wywołano IPTRLOCK następuje implicite uaktywnienie IPTRUNLOCK .
2. IPTRLOCK w obszarze niezdatnym do przeszukiwania pozostaje bez działania.
3. Jeżeli podprogram1 w obszarze niezdatnym do przeszukiwania wywoła podprogram2, wówczas cały podprogram2 pozostaje niezdatny do przeszukiwania. W szczególności nie działa IPTRUNLOCK w podprogramie2.

Dalsze informacje na ten temat patrz

/FB1/ Podręcznik działania Funkcje podstawowe; BAG, Kanał, praca programowa (K1).

Zmienna systemowa

Obszar niezdatny do przeszukiwania można rozpoznać przy pomocy \$S_IPRTLOCK w programie obróbki.

Automatyczny wskaźnik przerwania

Funkcja automatycznego wskaźnika przerwania automatycznie ustala przedtem ustalony rodzaj sprzężenia jako niezdatny do przeszukiwania. Przy pomocy danej maszynowej jest dla

- przekładni elektronicznej przy EGON
- osiowego sprzężenia wartości wiodącej przy LEADON

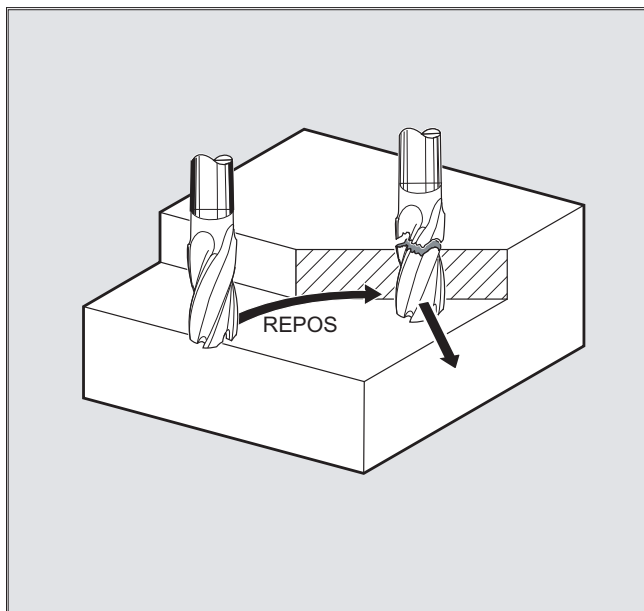
uaktywniany automatyczny wskaźnik przerwania. Jeżeli zaprogramowane i uaktywniane poprzez daną maszynową automatyczne wskaźniki przerwania zachodzą na siebie, wówczas jest tworzony największy możliwy obszar niezdatny do przeszukiwania.

8.6 Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN)

Funkcja

Gdy podczas obróbki nastąpi przerwanie bieżącego programu i odsunięcie narzędzia - na przykład z powodu pęknięcia narzędzia albo w celu przeprowadzenia pomiaru - można dokonać ponownego sterowanego programem dosunięcia narzędzia do konturu w wybranym punkcie.

Polecenie REPOS działa jak powrót z podprogramu (np. jako M17). Kolejne bloki w procedurze przerwania nie są już wykonywane.

Odnośnie przerwania przebiegu programu patrz też punkt "Elastyczne programowanie NC" punkt "Procedura przerwania" w niniejszym podręczniku programowania.

Składnia

```
REPOSA RMI DISPR=...
REPOSA RMB
REPOSA RME
REPOSA RMN
REPOSL RMI DISPR=...
REPOSL RMB
REPOSL RME
REPOSL RMN
REPOSQ RMI DISPR=... DISR=...
REPOSQ RMB DISR=...
REPOSQ RME DISR=...
REPOSQA DISR=...
REPOSH RMI DISPR=... DISR=...
REPOSQ RMB DISR=...
REPOSQ RME DISR=...
REPOSHA DISR=...
```

Znaczenie**Droga dosunięcia**

REPOSA	Dosuw po prostej we wszystkich osiach
REPOSL	Dosuw po prostej
REPOSQ DISR=...	Dosuw po ćwierćokręgu o promieniu DISR
REPOSQA DISR=...	Dosuw we wszystkich osiach po ćwierćokręgu o promieniu DISR
REPOSH DISR=...	Dosuw po półokręgu o średnicy DISR
REPOSHA DISR=...	Dosuw we wszystkich osiach po półokręgu o promieniu DISR

Punkt dosunięcia przywracającego

RMI	Dosunięcie do punktu przerwania
RMI DISPR=...	Punkt wejścia w odstęp DISPR w mm/calach przed punktem przerwania
RMB	Dosunięcie do punktu początkowego bloku
RME	Dosunięcie do punktu końcowego bloku
RME DISPR=...	Dosunięcie do punktu końcowego bloku w odstęp DISPR przed punktem końcowym
RMN	Dosunięcie do najbliższej położonego punktu toru
A0 B0 C0	Osie, w których ma nastąpić dosunięcie

Przykład: Dosunięcie po prostej, REPOSA, REPOSL

Narzędzie wykonuje ruch do punktu dosunięcia przywracającego bezpośrednio po prostej.

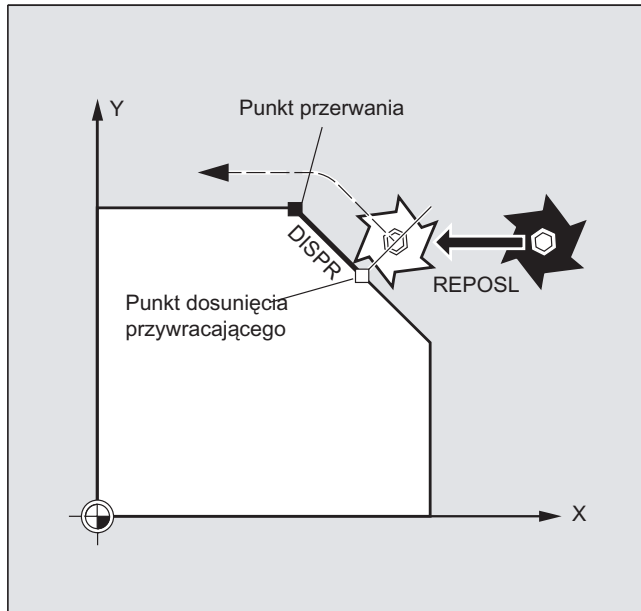
Przy pomocy REPOSA następuje automatycznie ruch we wszystkich osiach. W przypadku REPOSL można podać osie, w których ma zostać wykonany ruch.

Przykład:

```
REPOSL RMI DISPR=6 F400
```

lub

```
REPOSA RMI DISPR=6 F400
```


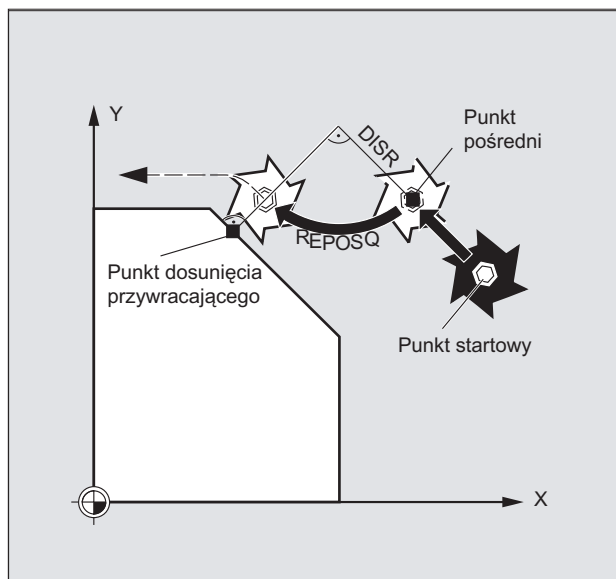

Przykład: Dosunięcie po ćwierćokręgu, REPOSQ, REPOSQA

Narzędzie wykonuje ruch do punktu dosunięcia przywracającego po ćwierćokręgu o promieniu $DISR=...$. Niezbędny punkt pośredni między punktem startowym i punktem dosunięcia przywracającego sterowanie oblicza automatycznie.

Przykład:

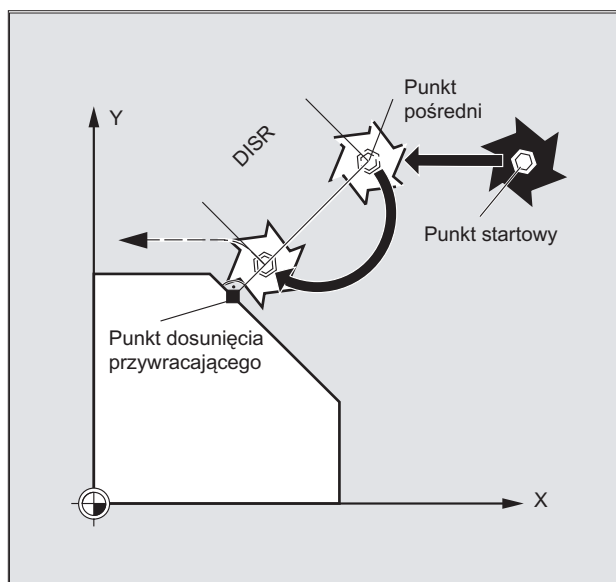
REPOSQ RMI DISR=10 F400

Przykład: Dosunięcie narzędzia po półokręgu, REPOSH, REPOSHA

Narzędzie wykonuje ruch do punktu dosunięcia przywracającego po półokręgu o średnicy $DISR=...$. Niezbędny punkt pośredni między punktem startowym i punktem dosunięcia przywracającego sterowanie oblicza automatycznie.

Przykład:

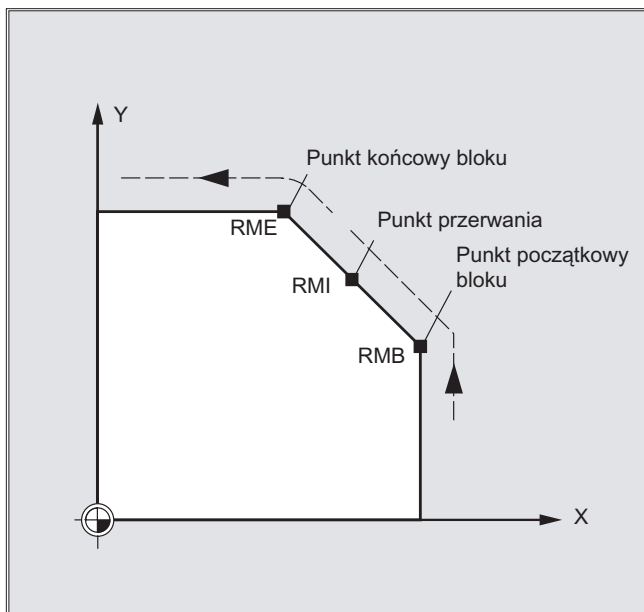
REPOSH RMI DISR=20 F400

Ustalenie punktu dosunięcia przywracającego (nie dla dosunięcia SERUPRO przy pomocy RMN)

W odniesieniu do bloku NC, w którym przebieg programu został przerwany, możecie wybierać między trzema punktami dosunięcia przywracającego:

- RMI, punkt przerwania
- RMB, punkt początkowy bloku wzgl. ostatni punkt końcowy
- RME, punkt końcowy bloku

Przy pomocy RMI DISPR=... wzgl. RME DISPR=... można ustalić punkt dosunięcia przywracającego, który leży przed punktem przerwania wzgl. przed punktem końcowym bloku.

Przy pomocy DISPR=... opisuje się drogę po konturze w mm/calach, o którą punkt dosunięcia przywracającego leży **przed** punktem przerwania wzgl. punktem końcowym. Punkt ten może leżeć maksymalnie w punkcie początkowym bloku - również dla większych wartości.

Jeżeli DISPR=... nie zostanie zaprogramowane, obowiązuje DISPR=0, a przez to punkt przerwania (w przypadku RMI) wzgl. punkt końcowy bloku (w przypadku RME).

Znak DISPR

Znak `DISPR` podlega ewaluacji. W przypadku znaku dodatniego zachowanie jest jak dotychczas.

W przypadku znaku ujemnego dosunięcie następuje za punktem przerwania wzgl. w przypadku `RMB` za punktem startowym.

Odstęp punkt przerwania - punkt rozpoczęcia wynika z wartości bezwzględnej `DISPR`. Ten punkt może również dla większych wartości absolutnych leżeć maksymalnie w punkcie końcowym bloku.

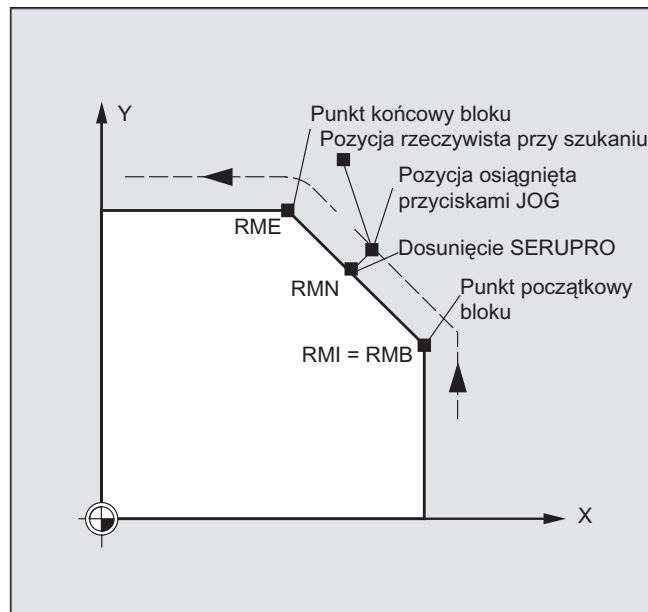
Przykład zastosowania:

Poprzez czujnik zostaje rozpoznane zbliżenie się do łapy dociskowej. Zostaje wyzwolone `ASUP`, przy pomocy którego łapa dociskowa jest omijana.

Następnie z ujemnym `DISPR` następuje repozycjonowanie na punkt za łapą i program jest kontynuowany.

Dosuw SERUPRO przy pomocy RMN

Jeżeli przy obróbce zostanie w dowolnym miejscu wymuszone przerwanie, wówczas następuje przy pomocy dosunięcia `SERUPRO` pod `RMN` dosunięcie po najkrótszej drodze od miejsca przerwania, aby następnie przeprowadzić obróbkę tylko po pozostałej drodze. W tym celu użytkownik uruchamia proces `SERUPRO` do bloku przerwania i przyciskami `JOG` pozycjonuje przed wadliwym miejscem bloku docelowego.

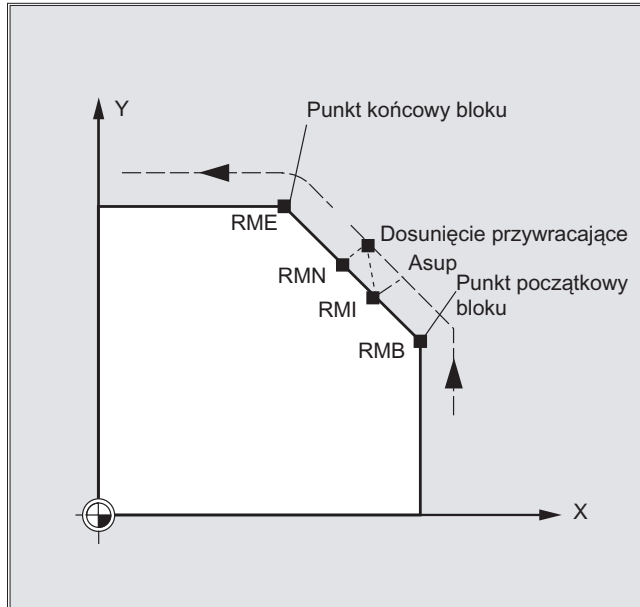

Wskazówka SERUPRO

Dla `SERUPRO` `RMI` i `RMB` są identyczne. `RMN` nie jest ograniczone tylko do `SERUPRO` lecz obowiązuje ogólnie.

Dosunięcie do najbliższego położonego punktu toru RMN

W momencie interpretacji REPOSA po przerwaniu, blok dosunięcia przywracającego z RMN nie jest jeszcze raz rozpoczynany od początku, lecz jest wykonywana tylko pozostała droga. Następuje dosunięcie do najbliższego położonego punktu na torze w przerwanym bloku.

Status dla obowiązującego trybu REPOS

Obowiązujący tryb REPOS przerwanego bloku można odczytać przez akcje synchroniczne przy pomocy zmiennej `$AC_REPOS_PATH_MODE`:

0: Dosunięcie nie zdefiniowane

1 RMB: Dosunięcie na początek

2 RMI: Dosunięcie do punktu przerwania

3 RME: Dosunięcie do punktu końcowego bloku

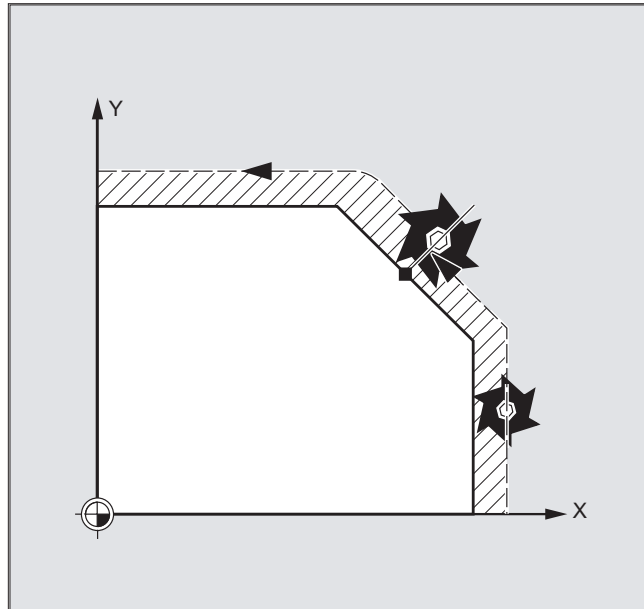
4 RMN: Dosunięcie do najbliższego położonego punktu toru przerwanego bloku.

Dosunięcie z nowym narzędziem

W przypadku gdy nastąpiło zatrzymanie przebiegu programu z powodu pęknięcia narzędzia:

Z zaprogramowaniem nowego numeru D program jest kontynuowany od punktu dosunięcia przywracającego ze zmienionymi wartościami korekcji narzędzia.

Przy zmienionych wartościach korekcji narzędzia możliwe jest, że nie będzie już można dokonać ponownego dosunięcia do punktu przerwania. W tym przypadku dosunięcie następuje do punktu położonego najbliżej punktu przerwania na nowym konturze (ewentualnie zmodyfikowanego o DISPR).

Dosunięcie do konturu

Ruch, którym narzędzie ponownie zbliża się do konturu, daje się programować. Adresy osi ruchu podajemy z wartością zero.

Przy pomocy poleceń REPOSA, REPOSQA i REPOSHA są automatycznie repositionowane wszystkie osie. Podanie osi nie jest konieczne.

Przy zaprogramowaniu REPOSL, REPOSQ i REPOSH wszystkie osie geometryczne wykonują ruch automatycznie, również bez podania w poleceniu. Wszystkie inne osie muszą zostać podane w poleceniu.

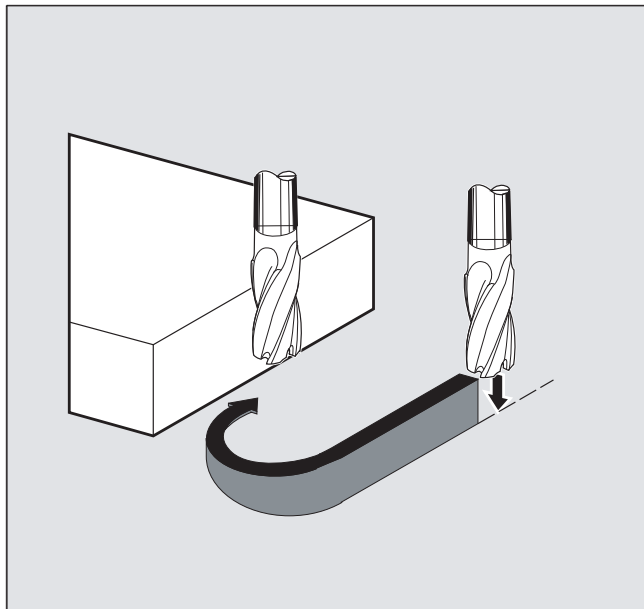
Dla ruchów kołowych REPOSH i REPOSQ obowiązuje:

Ruch po okręgu jest wykonywany w podanej płaszczyźnie roboczej G17 do G19.

W przypadku gdy w bloku dosuwu zostanie podana trzecią oś geometryczna (kierunek dosuwu), ruch do punktu dosunięcia przywracającego na wypadek, że pozycja narzędzia i zaprogramowana pozycja w kierunku dosuwu nie są zgodne, jest wykonywany po linii śrubowej.

W następujących przypadkach następuje automatyczne przełączenie na dosunięcie liniowe REPOSL :

- Nie została podana wartość DISR .
- Nie ma zdefiniowanego kierunku dosunięcia (przerwanie programu w bloku bez informacji o ruchu).
- W przypadku kierunku dosunięcia prostopadle do aktualnej płaszczyzny roboczej.

8.7 Sterowanie prowadzeniem ruchu

8.7.1 Procentowa korekcja przyspieszenia drugiego stopnia (JERKLIM)

Funkcja

Przy pomocy polecenia NC JERKLIM można zmniejszyć albo zwiększyć ustawione poprzez daną maszynową maksymalnie możliwe przyspieszenie drugiego stopnia osi przy ruchu po torze w krytycznych fragmentach programu.

Warunek

Tryb przyspieszenia SOFT musi być aktywny.

Działanie

Funkcja działa:

- w trybach pracy AUTOMATYKA.
- tylko na osie uczestniczące w tworzeniu konturu.

Składnia

JERKLIM [<oś>] =<wartość>

Znaczenie

JERKLIM:	Polecenie do korekcji przyspieszenia drugiego stopnia
<oś>:	Oś maszyny, której wartość graniczna przyspieszenia drugiego stopnia ma zostać dopasowana.
<wartość>:	Procentowa wartość korekcji, odniesiona do zaprojektowanego maksymalnego przyspieszenia drugiego stopnia w osi przy ruchu po torze (MD32431 \$MA_MAX_AX_JERK). Zakres wartości: 1 ... 200 Wartość 100 powoduje brak sterowania przyspieszeniem drugiego stopnia.

Wskazówka

Zachowanie się JERKLIM na końcu programu obróbki i przy zresetowaniu kanału jest projektowane przy pomocy bitu 0 w danej maszynowej
MD32320 \$MA_DYN_LIMIT_RESET_MASK:

- Bit 0 = 0:
Zaprogramowana wartość JERKLIM jest przez zresetowanie kanału / M30 cofana do 100%.
  - Bit 0 = 1:
Zaprogramowana wartość JERKLIM pozostaje zachowana po zresetowaniu kanału / M30.
-

Przykład

Kod programu	Komentarz
...	
N60 JERKLIM[X]=75	; Sanie osi w kierunku X mogą przyspieszać/zwalniać tylko z max 75% dopuszczalnego dla osi przyspieszenia drugiego stopnia.
...	

8.7.2 Procentowa korekcja prędkości (VELOLIM)

Funkcja

Przy pomocy polecenia NC VELOLIM można zmniejszyć ustawioną poprzez daną maszynową maksymalnie możliwą prędkość osi/wrzeciona w trybie pracy jako oś wzgl. maksymalnie możliwą, zależną od stopnia przekładni, prędkość obrotową wrzeciona przy pracy w trybie wrzeciona (tryb sterowania prędkością obrotową M3, M4, M5 i tryb pozycjonowania SPOS, SPOSA, M19) w krytycznych segmentach programu, np. aby zmniejszyć obciążenie maszyny, albo polepszyć jakość obróbki.

Działanie

Funkcja działa:

- w trybach pracy AUTOMATYKA.
- na osie uczestniczące w tworzeniu konturu i osie pozycjonowania.
- na wrzeciona w trybie wrzeciona/osi

Składnia

VELOLIM[<oś/wrzeciono>]=<wartość>

Znaczenie

VELOLIM:	Polecenie do korekcji prędkości
<oś/wrzeciono>:	Oś maszyny albo wrzeciono, którego wartość graniczna prędkości albo prędkości obrotowej ma zostać dopasowana. VELOLIM dla wrzecion Poprzez daną maszynową (MD30455 \$MA_MISC_FUNCTION_MASK, Bit 6) można dla programowania ustawić w programie obróbki, czy VELOLIM działa niezależnie od aktualnego zastosowania jako wrzeciono lub oś (bit 6 = 1), czy ma być programowalne oddzielnie dla każdego rodzaju pracy (bit 6 = 0). Jeżeli jest zaprojektowane oddzielne działanie, wówczas wybór jest dokonywany przez identyfikator przy programowaniu: <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikator S<n> trybów pracy wrzeciona • Identyfikator osi, np. "C", dla trybu pracy jako oś
<wartość>:	Procentowa wartość korekcji Wartość korekcji odnosi się: <ul style="list-style-type: none"> • w przypadku osi / wrzecion w trybie pracy jako oś (gdy MD30455 bit 6 = 0): do zaprojektowanej maksymalnej prędkości osi (MD32000 \$MA_MAX_AX_VELO). • w przypadku wrzecion w trybie pracy jako wrzeciono albo oś (gdy MD30455 bit 6 = 1): do maksymalnej prędkości obrotowej aktywnego stopnia przekładni (MD35130 \$MA_GEAR_STEP_MAX_VELO_LIMIT[<n>]) Zakres wartości: 1 ... 100 Wartość 100 nie powoduje wpływu na prędkość wzgl. prędkość obrotową.

Wskazówka

Zachowanie się na końcu programu obróbki i zresetowaniu kanału

Zachowanie się VELOLIM na końcu programu obróbki i przy zresetowaniu kanału jest projektowane przy pomocy bitu 0 w danej maszynowej MD32320 \$MA_DYN_LIMIT_RESET_MASK:

- Bit 0 = 0:
Zaprogramowana wartość VELOLIM jest przez zresetowanie kanału/M30 cofana do 100%.
- Bit 0 = 1:
Zaprogramowana wartość VELOLIM pozostaje zachowana po zresetowaniu kanału/M30.

Wskazówka

VELOLIM dla wrzecion w akcjach synchronicznych

Przy programowaniu VELOLIM w akcjach synchronicznych nie rozróżnia się pracy jako wrzeciono i jako oś. Niezależnie od identyfikatora zastosowanego przy programowaniu tak samo jest limitowana prędkość obrotowa przy pracy jako wrzeciono i prędkość przy pracy w trybie osi.

Diagnoza

Diagnoza VELOLIM przy pracy w trybie wrzeciona

Aktywne ograniczenie prędkości obrotowej przez VELOLIM (mniej niż 100 %) może w trybie wrzeciona zostać rozpoznane przez odczyt zmiennych systemowych \$AC_SMAXVELO i \$AC_SMAXVELO_INFO.

W przypadku ograniczenia \$AC_SMAXVELO daje limit prędkości obrotowej wytworzony przez VELOLIM. Zmienna \$AC_SMAXVELO_INFO zwraca w tym przypadku wartość "16", jako oznaczenie przyczyny ograniczenia VELOLIM.

Przykłady

Przykład 1: Ograniczenie prędkości osi maszyny

Kod programu	Komentarz
...	
N70 VELOLIM[X]=80	; Ruch sań osi w kierunku X powinien być wykonywany tylko z max 80% prędkości dopuszczalnej dla osi.
...	

Przykład 2: Ograniczenie prędkości obrotowej wrzeciona

Kod programu	Komentarz
N05 VELOLIM[S1]=90	; Ograniczenie maksymalnej prędkości obrotowej wrzeciona 1 do 90% z 1000 obr/min.
...	
N50 VELOLIM[C]=45	; Ograniczenie prędkości obrotowej do 45% z 1000 obr/min, niech C będzie identyfikatorem osi S1.
...	

Dane projektowe dla wrzeciona 1 (AX5):

MD35130 \$MA_GEAR_STEP_MAX_VELO_LIMIT[1,AX5]=1000	; Maksymalna prędkość obrotowa stopnia przekładni 1 = 1000 obr/min
MD30455 \$MA_MISC_FUNCTION_MASK[AX5] = 64	; Bit 6 = 1: Zaprogramowanie VELOLIM działa wspólnie dla pracy wrzeciona i osi niezależnie od zaprogramowanego identyfikatora.

8.7.3 Przykład programu dla JERKLIM i VELOLIM

Poniższy program przedstawia przykład zastosowania procentowego ograniczenia przyspieszenia drugiego stopnia i prędkości:

Kod programu	Komentarz
N1000 G0 X0 Y0 F10000 SOFT G64	
N1100 G1 X20 RNDM=5 ACC[X]=20 ACC[Y]=30	
N1200 G1 Y20 VELOLIM[X]=5	; Ruch sań osi w kierunku X powinien być wykonywany tylko z max 5% prędkości dopuszczalnej dla osi.
JERKLIM[Y]=200	; Sanie osi w kierunku Y mogą przyspieszać/zwalniać z max 200% dopuszczalnego dla osi przyspieszenia drugiego stopnia.
N1300 G1 X0 JERKLIM[X]=2	; Sanie osi w kierunku X mogą przyspieszać/zwalniać tylko z max 2% dopuszczalnego dla osi przyspieszenia drugiego stopnia.
N1400 G1 Y0	
M30	

8.8 Programowana tolerancja konturu/orientacji (CTOL, OTOL, ATOL)

Funkcja

Przy pomocy poleceń CTOL, OTOL i ATOL można w programie NC dopasować ustalone przez dane maszynowe i ustawcze tolerancje obróbki dla funkcji kompresora (COMPON, COMPCURV, COMPCAD), rodzajów ścinania naroży G642, G643, G645, OST i wygładzania orientacji ORISON.

Zaprogramowane wartości obowiązują, aż zostaną na nowo zaprogramowane albo skasowane przez przyporządkowanie ujemnej wartości. Są one ponadto kasowane na końcu programu, przy zresetowaniu kanału, zresetowaniu BAG, zresetowaniu NCK (start ciepły) i Power On (start zimny). Po skasowaniu obowiązują ponownie wartości z danych maszynowych i ustawczych.

Składnia

```
CTOL=<wartość>
OTOL=<wartość>
ATOL [<oś>] =<wartość>
```

Znaczenie

CTOL	<p>Polecenie do programowania tolerancji konturu</p> <p>CTOL obowiązuje dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wszystkich funkcji kompresora • wszystkich rodzajów ścinania naroży oprócz G641 i G644 <p><wartość>: Wartością tolerancji konturu jest podana długość.</p> <p>Typ: REAL</p> <p>Jednostka: cal/mm (zależnie od aktualnego ustawienia podawania wymiarów)</p>
OTOL	<p>Polecenie do programowania tolerancji orientacji</p> <p>OTOL obowiązuje dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wszystkich funkcji kompresora • wygładzania orientacji ORISON • wszystkich rodzajów ścinania naroży oprócz G641, G644, OSD <p><wartość>: Wartością tolerancji orientacji jest podany kąt.</p> <p>Typ: REAL</p> <p>Jednostka: stopień</p>

ATOL	Polecenie do programowania tolerancji specyficznej dla osi	
	ATOL obowiązuje dla:	
	<ul style="list-style-type: none"> wszystkich funkcji kompresora wygładzania orientacji ORISON wszystkich rodzajów ścinania naroży oprócz G641, G644, OSD 	
	<oś>:	Nazwa osi, dla której ma zostać zaprogramowana tolerancja osi
	<wartość>:	Wartością tolerancji osi jest zależnie od typu osi (liniowa lub obrotowa) podana długość lub podany kąt.
	Typ:	REAL
	Jednostka:	Dla osi liniowych: cal/mm (zależnie od aktualnego ustawienia podawania wymiarów)
		Dla osi obrotowych: stopień

Wskazówka

CTOL i OTOL mają pierwszeństwo przed ATOL.

Warunki brzegowe**Frame skalujące**

Frame skalujące działają na zaprogramowane tolerancje w taki sam sposób jak na pozycje w osiach, tzn. tolerancja względna pozostaje taka sama.

Przykład

Kod programu	Komentarz
COMPCAD G645 G1 F10000	; Uaktywnienie funkcji kompresora COMPCAD.
X... Y... Z...	; Tutaj działają dane maszynowe i ustawcze.
X... Y... Z...	
X... Y... Z...	
CTOL=0.02	; Od tego miejsca działa tolerancja konturu 0,02 mm.
X... Y... Z...	
X... Y... Z...	
X... Y... Z...	
ASCALE X0.25 Y0.25 Z0.25	; Od tego miejsca działa tolerancja konturu 0,005 mm.
X... Y... Z...	
X... Y... Z...	
X... Y... Z...	
CTOL=-1	; Od tego miejsca działają dane maszynowe i ustawcze.
X... Y... Z...	
X... Y... Z...	
X... Y... Z...	

Dalsze informacje

Odczyt wartości tolerancji

Dla dalej idących przypadków zastosowania albo do diagnozy, aktualnie obowiązujące tolerancje dla funkcji kompresora (COMPON, COMPCURV, COMPCAD), rodzajów ścinania narożników G642, G643, G645, OST i wygładzania orientacji ORISON są niezależnie od rodzaju powstania możliwe do odczytania poprzez zmienne systemowe.

- W akcjach synchronicznych lub z zatrzymaniem przebiegu wyprzedzającego w programie obróbki przez zmienne systemowe:

\$AC_CTOL	Tolerancja konturu, która działała przy przygotowywaniu aktualnego bloku przebiegu głównego Jeżeli nie działa żadna tolerancja konturu, \$AC_CTOL daje pierwiastek sumy kwadratów tolerancji osi geometrycznych.
\$AC_OTOL	Tolerancja orientacji, która działała przy przygotowywaniu aktualnego bloku przebiegu głównego Jeżeli żadna tolerancja orientacji nie działa, \$AC_OTOL podczas aktywnej transformacji orientacji daje pierwiastek sumy kwadratów tolerancji osi orientacji, w przeciwnym przypadku wartość "-1".
\$AA_ATOL[<oś>]	Tolerancja osi, która działała przy przygotowywaniu aktualnego bloku przebiegu głównego W przypadku gdy jest aktywna tolerancja konturu, \$AA_ATOL[<oś geometryczna>] daje tolerancję konturu podzieloną przez pierwiastek liczby osi geometrycznych. W przypadku gdy jest aktywna tolerancja orientacji i transformacja orientacji, \$AA_ATOL[<oś orientacji>] daje tolerancję orientacji podzieloną przez pierwiastek liczby osi orientacji.

Wskazówka

Gdy nie zostały zaprogramowane wartości tolerancji, wówczas zmienne \$A nie są dostatecznie zróżnicowane, aby rozróżnić możliwie różne tolerancje poszczególnych funkcji, ponieważ mogą podać tylko jedną wartość.

Takie przypadki mogą wystąpić, gdy dane maszynowe i ustawcze ustawiają różne tolerancje funkcji kompresora, ścinania naroży i wygładzania orientacji. Zmienne dają wówczas największą wartość, która występuje przy właśnie aktywnych funkcjach.

Gdy jest np. aktywna funkcja kompresora z tolerancją orientacji 0,1° i wygładzanie orientacji ORISON z 1°, zmienna \$AC_OTOL daje wartość "1". Gdy wygładzanie orientacji zostanie wyłączone, czyta się już tylko wartość "0.1".

- Bez zatrzymania przebiegu wyprzedzającego w programie obróbki przez zmienne systemowe:

\$P_CTOL	Programowana tolerancja konturu
\$P_OTOL	Programowana tolerancja orientacji
\$PA_ATOL	Programowana tolerancja osi

Wskazówka

Gdy nie są zaprogramowane żadne wartości tolerancji, wówczas zmienne \$P dają wartość "-1".

8.9 Tolerancja przy ruchach G0 (STOLF)

Współczynnik tolerancji G0

Ruchy G0 (posuw szybki, ruchy dosuwu) mogą w odróżnieniu od obróbki być wykonywane z większą tolerancją. Ma to tę zaletę, że skraca się czas ruchów G0.

Ustawienie tolerancji w przypadku ruchów G0 następuje przez zaprojektowanie współczynnika tolerancji G0 (MD20560 \$MC_G0_TOLERANCE_FACTOR).

Okno tolerancji G0 działa tylko wtedy, gdy:

- Jest aktywna jedna z następujących funkcji:
  - Funkcje kompresora: COMPON, COMPCURV i COMPCAD
  - Funkcje ścinania naroży: G642 i G645
  - Wygładzanie orientacji: OST
  - Wygładzanie orientacji: ORISON
  - Wygładzanie orientacji względem toru: ORIPATH
- Wiele (≥ 2) bloków G0 następuje jeden po drugim.

W przypadku pojedynczego G0 współczynnik tolerancji G0 nie działa, ponieważ **przy przejściu** z ruchu nie G0 na ruch G0 (i na odwrót) zasadniczo działa "**mniejsza tolerancja**" (tolerancja obróbki)!

Funkcja

Przez zaprogramowanie STOLF w programie obróbki zaprojektowany współczynnik tolerancji G0 (MD20560) można tymczasowo zastąpić. Wartość w MD20560 nie jest przy tym zmieniana. Po zresetowaniu lub zakończeniu programu zaprojektowany współczynnik tolerancji ponownie działa.

Składnia

STOLF=<współczynnik tolerancji>

Znaczenie

STOLF:

<współczynnik
tolerancji>:

Polecenie do programowania współczynnika tolerancji G0

Współczynnik tolerancji G0

Współczynnik może być zarówno większy od 1, jak i mniejszy od 1. Normalnie będą jednak dla ruchów G0 możliwe do ustawiania większe tolerancje.

Przy STOLF=1.0 (odpowiada zaprojektowanej wartości standardowej) działają dla ruchów G0 te same tolerancje, co dla ruchów nie G0.

Zmienne systemowe

Współczynnik tolerancji G0 działający w programie obróbki lub w aktualnym bloku IPO można odczytać poprzez zmienne systemowe.

- W akcjach synchronicznych lub z zatrzymaniem przebiegu wyprzedzającego w programie obróbki przez zmienną systemową:

\$AC_STOLF	Aktywny współczynnik tolerancji G0 Współczynnik tolerancji G0, który działał przy przygotowywaniu aktualnego bloku przebiegu głównego.
-------------------	---

- Bez zatrzymania przebiegu wyprzedzającego w programie obróbki przez zmienną systemową:

\$P_STOLF	Zaprogramowany współczynnik tolerancji G0
------------------	---

Jeżeli w aktywnym programie obróbki nie jest zaprogramowana wartość ze STOLF, wówczas te dwie zmienne systemowe dają wartość ustawioną przez MD20560 \$MC_G0_TOLERANCE_FACTOR.

Jeżeli w bloku nie jest aktywny posuw szybki (G0), wówczas te zmienne systemowe dają zawsze wartość 1.

Przykład

Kod programu	Komentarz
COMPCAD G645 G1 F10000	; Funkcja kompresora COMPCAD
X... Y... Z...	; Tutaj działają dane maszynowe i ustawcze.
X... Y... Z...	
X... Y... Z...	
G0 X... Y... Z...	
G0 X... Y... Z...	; Tutaj działa dana maszynowa \$MC_G0_TOLERANCE_FACTOR (np. =3), a więc tolerancja ścinania naroży z \$MC_G0_TOLERANCE_FACTOR*\$MA_COMPRESS_POS_TOL.
CTOL=0.02	
STOLF=4	
G1 X... Y... Z...	; Od tego miejsca działa tolerancja konturu 0,02 mm.
X... Y... Z...	
X... Y... Z...	
G0 X... Y... Z...	
X... Y... Z...	; Od tego miejsca działa współczynnik tolerancji 4, a więc tolerancja konturu 0,08 mm.

Sprzężenia osi

9.1 Nadażanie (TRAILON, TRAILOF)

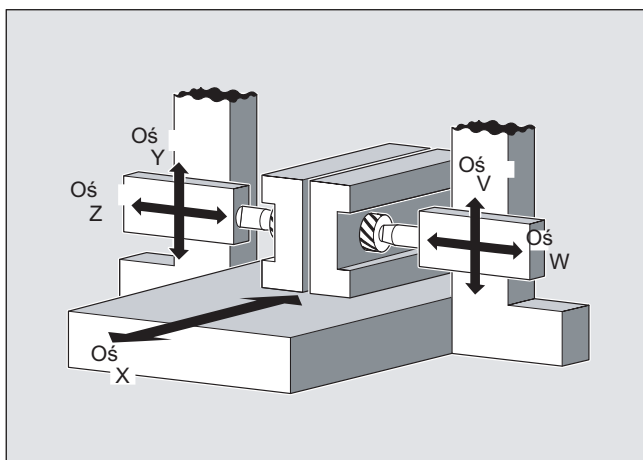
Funkcja

Przy ruchu zdefiniowanej osi wiodącej przyporządkowane jej osie nadażne wykonują, przy uwzględnieniu współczynnika sprzężenia, drogi ruchu wyprowadzone od osi wiodącej.

Oś wiodąca i osie nadażne tworzą razem zespół nadażania.

Zakresy zastosowania

- Ruch w osi za pośrednictwem osi symulowanej. Oś wiodąca jest osią symulowaną, a oś nadażna osią rzeczywistą. W ten sposób można wykonywać ruch w osi rzeczywistej z uwzględnieniem współczynnika sprzężenia.
- Obróbka dwustronna z dwoma zespołami nadażania:
  1. Oś wiodąca Y, oś nadażna V
  2. Oś wiodąca Z, oś nadażna W

Składnia

```
TRAILON(<oś nadażna>,<oś wiodąca>,<współczynnik sprzężenia>)
TRAILOF(<oś nadażna>,<oś wiodąca>,<oś wiodąca 2>)
TRAILOF(<oś nadażna>)
```

Znaczenie

TRAILON	Polecenie do włączenia i definicji zespołu nadążania
<oś nadążna>	Działanie: Modalnie Parametr 1: Określenie osi nadążnej Wskazówka: Oś nadążna może też być osią wiodącą dla dalszych osi nadążnych. W ten sposób mogą być budowane różne zespoły nadążania.
<oś wiodąca>	Parametr 2: określenie osi wiodącej
<współczynnik sprzężenia>	Parametr 3: współczynnik sprzężenia Współczynnik sprzężenia podaje pożądany stosunek dróg osi nadążnej i osi wiodącej: <Współczynnik sprzężenia> = droga osi nadążnej/droga osi wiodącej Typ: REAL Ustawienie 1 domyślne: Wprowadzenie wartości ujemnej powoduje przeciwny kierunek ruchu osi wiodącej i osi nadążnej. Jeżeli przy programowaniu współczynnik sprzężenia nie zostanie podany, wówczas automatycznie obowiązuje współczynnik 1.
TRAILOF	Polecenie do wyłączenia zespołu nadążania
	Działanie: Modalnie TRAILOF z 2 parametrami wyłącza tylko sprzężenie z podaną osią wiodącą: TRAILOF(<oś nadążna>,<oś wiodąca>) Jeżeli oś nadążna ma 2 osie wiodące, może nastąpić wezwanie do wyłączenia obydwu sprzężeń TRAILOF z 3 parametrami: TRAILOF(<oś nadążna>,<oś wiodąca>,<oś wiodąca 2>) Ten sam wynik daje zaprogramowanie TRAILOF bez podania osi wiodącej: TRAILOF(<oś nadążna>)

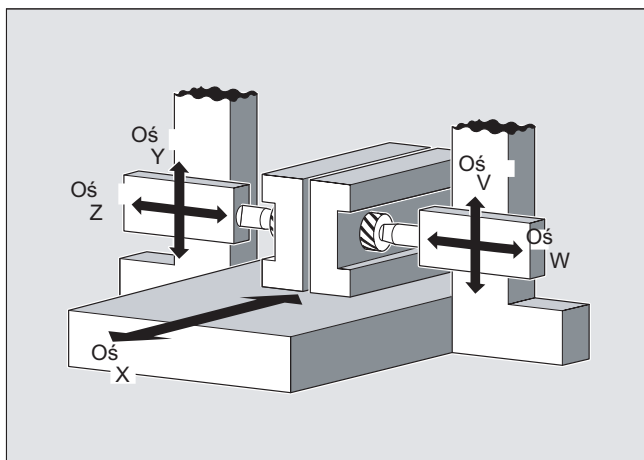
Wskazówka

Nadążanie następuje zawsze w bazowym układzie współrzędnych (BKS).

Liczba zespołów nadążania, możliwych do równoczesnego uaktywnienia, jest ograniczona tylko przez możliwości kombinacji osi istniejących w maszynie.

Przykład

Przedmiot ma być obrabiany dwustronnie z przedstawioną konstelacją osi. W tym celu należy tworzyć 2 zespoły nadążania

Kod programu	Komentarz
...	
N100 TRAILON(V,Y)	; Włączenie 1. zespołu nadążania
N110 TRAILON(W,Z,-1)	; Włączenie 2. zespołu nadążania. Współczynnik sprzężenia ujemny: Oś nadążna wykonuje ruch w kierunku przeciwnym względem osi wiodącej.
N120 G0 Z10	; Dosuw w osi Z i W w przeciwnym kierunku osi.
N130 G0 Y20	; Dosuw w osi Y i V w tym samym kierunku osi.
...	
N200 G1 Y22 V25 F200	; Nałożenie zaleźnego i niezależnego ruchu osi nadążnej V.
...	
TRAILOF(V,Y)	; Wyłączenie 1. zespołu nadążania.
TRAILOF(W,Z)	; Wyłączenie 2. zespołu nadążania.

Dalsze informacje**Typy osi**

Zespół osi nadążnych może składać się z dowolnych kombinacji osi liniowych i obrotowych. Jako oś wiodąca może przy tym również zostać zdefiniowana również oś symulowana.

Osie nadążne

Osi nadążnej mogą równocześnie zostać przyporządkowane maksymalnie 2 osie wiodące. Przyporządkowanie następuje w różnych zespołach nadążania.

Oś nadążna może być programowana przy pomocy wszystkich będących do dyspozycji poleceń ruchu (G0, G1, G2, G3, ...). Dodatkowo oprócz niezależnie definiowanych dróg oś nadążna wykonuje ruchy po drogach wyprowadzonych z jej osi wiodących ze współczynnikami sprzężenia.

Ograniczenie dynamiki

Ograniczenie dynamiki jest zależne od rodzaju uaktywnienia zespołu nadążania:

- Uaktywnienie w programie obróbki

Jeżeli uaktywnienie nastąpi w programie obróbki i wszystkie osie wiodące znajdują się jako osie programowe w kanale uaktywniającym, wówczas przy wykonywaniu ruchów osi wiodących dynamika wszystkich osi nadążnych jest tak uwzględniana, by żadna z nich nie została przeciążona.

Jeżeli uaktywnienie następuje w programie obróbki z osiami wiodącymi, które nie są aktywne jako osie programowe w kanale uaktywniającym (\$AA_TYP $\neq$ 1), przy wykonywaniu ruchów osi wiodących dynamika osi nadążnej nie jest uwzględniana. W wyniku tego w przypadku osi nadążnych może dojść do przeciążenia z dynamika mniejszą, niż potrzebna dla sprzężenia.

- Uaktywnienie w akcji synchronicznej

Jeżeli uaktywnienie nastąpi w akcji synchronicznej, przy wykonywaniu ruchów w osiach wiodących dynamika osi nadążnych nie jest uwzględniana. W wyniku tego w przypadku osi nadążnych może dojść do przeciążenia z dynamika mniejszą, niż potrzebna dla sprzężenia.

OSTROŻNIE

Jeżeli zespół nadążania zostanie uaktywniony

- w akcjach synchronicznych
- w programie obróbki z osiami wiodącymi, które nie są osiami programowymi w kanale osi nadążnej,

, wówczas w zakresie szczególnej odpowiedzialności użytkownika/producenta maszyny leży podjęcie odpowiednich środków, by w wyniku ruchów postępowych osi wiodącej nie doszło do przeciążenia osi nadążnych.

Status sprzężenia

Status sprzężenia osi można odpytać w programie obróbki przy pomocy zmiennych systemowych:

\$AA_COUP_ACT[<os>]

Wartość	Znaczenie
0	Nie jest aktywne żadne sprzężenie
8	Nadążanie aktywne

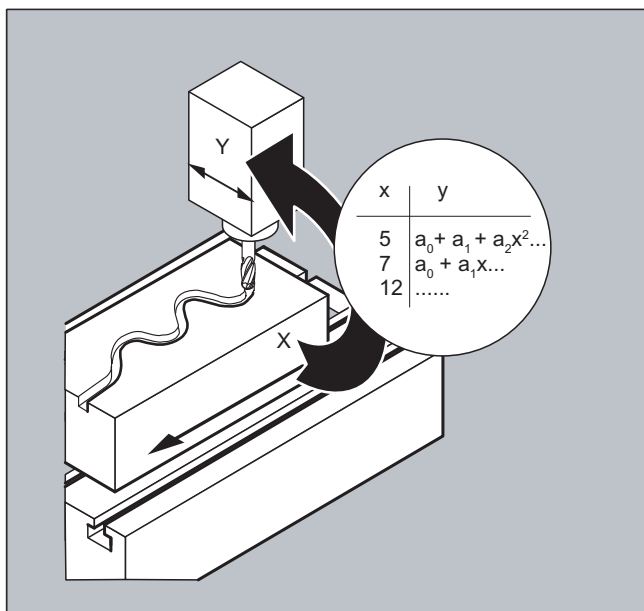
9.2 Tablice krzywych (CTAB)

Funkcja

Przy pomocy tablic krzywych można programować zależności pozycji i prędkości między dwoma osiami (wiodącą i nadążną). Definicja tablic krzywych następuje w programie obróbki.

Zastosowanie

Tablice krzywych zastępują mechaniczne tarcze krzywkowe. Tablica krzywych tworzy przy tym podstawę osiowego sprzężenia wartości wiodącej w ten sposób, że stwarza funkcjonalną zależność między wartością wiodącą i nadążną. Przy odpowiednim zaprogramowaniu sterowanie z przyporządkowanych do siebie pozycji osi wiodącej i nadążnej oblicza wielomian, który odpowiada tarczy krzywkowej.

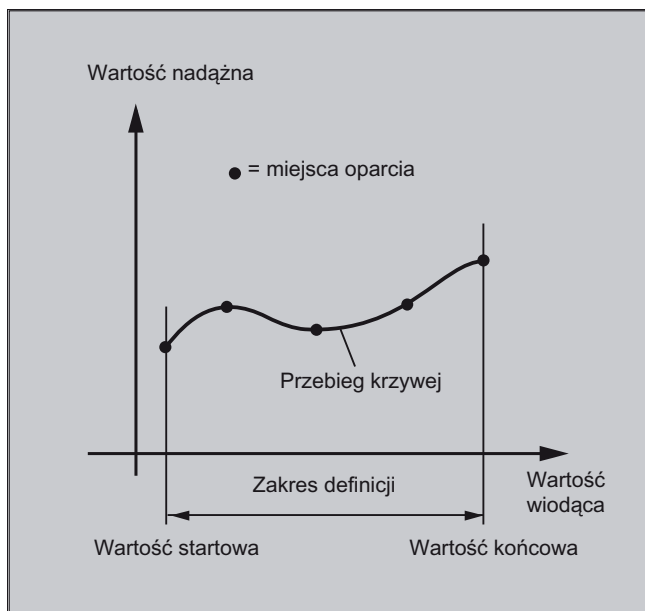

9.2.1 Definiowanie tablic krzywych (CTABDEF, CTABEND)

Funkcja

Tablica krzywych stanowi program obróbki albo jego segment, który charakteryzuje się poleceniem CTABDEF na początku i CTABEND na końcu.

W ramach tego segmentu programu obróbki są przez polecenia ruchu do poszczególnych pozycji osi wiodącej przyporządkowywane jednoznaczne pozycje osi nadążnej, które służą jako węzły interpolacji do obliczania przebiegu krzywej w formie wielomianu do maksymalnie 5. stopnia.

Warunek

Dla definicji tablic krzywych musi przez odpowiednie zaprojektowanie MD być zarezerwowane miejsce w pamięci (→ producent maszyny!).

Składnia

```
CTABDEF(<oś nadążna>,<oś wiodąca>,<n>,<okresowość>[,<miejsce
zapisania>])
...
CTABEND
```


Znaczenie

CTABDEF ( )	Początek definicji tablicy krzywych
CTABEND	Koniec definicji tablicy krzywych
<oś nadążna>	Oś, której ruch ma zostać obliczony poprzez tablicę krzywych
<oś wiodąca>	Oś, która daje wartości wiodące do obliczania ruchu osi nadążnej
<n>	Numer (ID) tablicy krzywych Numer tablicy krzywych jest jednoznaczny i niezależny od miejsca w pamięci. Nie może być tablic o takim samym numerze w pamięci statycznej i pamięci dynamicznej NC.
<okresowość>	Okresowość tablicy 0 Tablica nie jest okresowa (jest wykonywana tylko jeden raz, również w przypadku osi obrotowych) 1 Tablica jest periodyczna względem osi wiodącej 2 Tablica jest periodyczna względem osi wiodącej i osi nadążnej
<miejsce zapisania>	Podanie miejsca zapisania (opcjonalne) "SRAM" Tablica krzywych jest tworzona w statycznej pamięci NC. "DRAM" Tablica krzywych jest tworzona w dynamicznej pamięci NC.

Wskazówka:

Gdy dla tego parametru nie zostanie zaprogramowana żadna wartość, wówczas zostanie użyte standardowe miejsce w pamięci, ustawione przy pomocy MD20905 \$MC_CTAB_DEFAULT_MEMORY_TYPE.

Wskazówka**Zastąpienie**

Tablica krzywych jest zastępowana, gdy tylko przy ponownej definicji tablicy zostanie użyty jej numer (<n>) (wyjątek: tablica krzywych jest aktywna w sprzężeniu osi albo zablokowana przy pomocy CTABLOCK). **Przy zastępowaniu tablic krzywych nie jest wyprowadzane odpowiednie ostrzeżenie!**

Przykłady

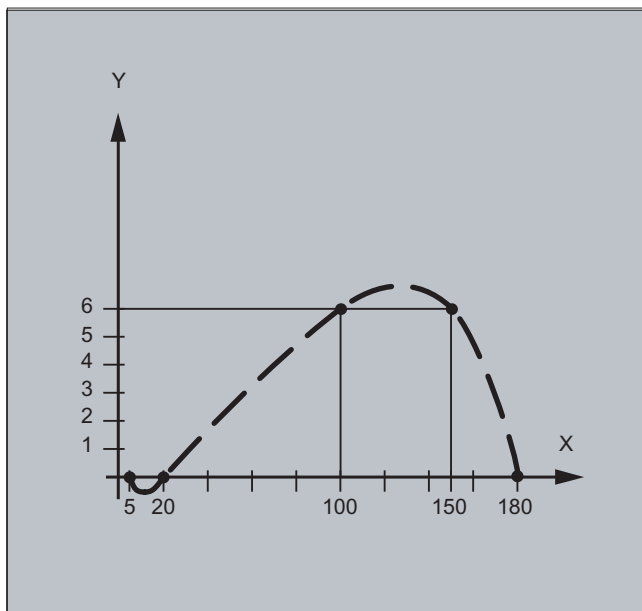
Przykład 1: Segment programu jako definicja tablicy krzywych

Segment programu ma bez zmian być używany do definicji tablicy krzywych. Występujące tam polecenie do zatrzymania przebiegu wyprzedzającego STOPRE może pozostać i natychmiast staje się ponownie aktywne, gdy tylko segment programu nie jest już używany do definicji tablicy, a CTABDEF i CTABEND zostały usunięte.

Kod programu	Komentarz
...	
CTABDEF (Y,X,1,1)	; Definicja tablicy krzywych.
...	

Kod programu	Komentarz
IF NOT (\$P_CTABDEF)	
STOPRE	
ENDIF	
...	
CTABEND	

Przykład 2: Definicja nieperiodycznej tablicy krzywych

Kod programu	Komentarz
N100 CTABDEF(Y,X,3,0)	; Początek definicji nieperiodycznej tablicy krzywych o numerze 3.
N110 X0 Y0	; 1. instrukcja ruchu, ustala wartości startowe i 1. węzeł interpolacji: Wartość wiodąca: 0, wartość nadążna: 0
N120 X20 Y0	; 2. węzeł interpolacji: Wartość wiodąca: 0...20, wartość nadążna: wartość startowa...0
N130 X100 Y6	; 3. węzeł interpolacji: Wartość wiodąca: 20...100, wartość nadążna: 0...6
N140 X150 Y6	; 4. węzeł interpolacji: Wartość wiodąca: 100...150, wartość nadążna: 6...6
N150 X180 Y0	; 5. węzeł interpolacji: Wartość wiodąca: 150...180, wartość nadążna: 6...0
N200 CTABEND	; Koniec definicji. Tablica krzywych jest w swoim wewnętrznym przedstawieniu wytwarzana jako wielomian maksymalnie 5. stopnia. Obliczenie przebiegu krzywej z podanymi węzłami interpolacji jest zależne od modalnie wybranego rodzaju interpolacji (interpolacja kołowa, liniowa, spline). Jest odtwarzany stan programu obróbki przed początkiem definicji.

Przykład 3: Definicja periodycznej tablicy krzywych

Definicja periodycznej tablicy krzywych o numerze 2, zakres wartości prowadzącej od 0 do 360, ruch osi nadążnej od 0 do 45 i z powrotem do 0:

Kod programu	Komentarz
N10 DEF REAL DEPPPOS	
N20 DEF REAL GRADIENT	
N30 CTABDEF(Y,X,2,1)	; Początek definicji.
N40 G1 X=0 Y=0	
N50 POLY	
N60 PO[X]=(45.0)	
N70 PO[X]=(90.0) PO[Y]=(45.0,135.0,-90)	
N80 PO[X]=(270.0)	
N90 PO[X]=(315.0) PO[Y]=(0.0,-135.0,90)	
N100 PO[X]=(360.0)	
N110 CTABEND	; Koniec definicji.
;Test krzywej przez sprzężenie Y z X:	
N120 G1 F1000 X0	
N130 LEADON(Y,X,2)	
N140 X360	
N150 X0	
N160 LEADOF(Y,X)	
N170 DEPPPOS=CTAB(75.0,2,GRADIENT)	; Odczyt funkcji tablicy przy wartości wiodącej 75.0.
N180 G0 X75 Y=DEPPPOS	; Pozycjonowanie osi wiodącej i nadążnej.
;Po włączeniu sprzężenia nie jest konieczna synchronizacja osi nadążnej.	
N190 LEADON(Y,X,2)	
N200 G1 X110 F1000	
N210 LEADOF(Y,X)	
N220 M30	

Dalsze informacje

Wartość startowa i wartość końcowa tablicy krzywych

Wartością startową początku obszaru definicji tablicy krzywych jest pierwsze podanie przynależnych do siebie pozycji osi (pierwsza instrukcja ruchu) w ramach definicji tablicy krzywych. Wartość końcowa obszaru definicji tablicy krzywych jest odpowiednio określana przez ostatnie polecenie ruchu.

Dostępny zakres językowy

W ramach definicji tablicy krzywych jest do dyspozycji cały zakres języka NC.

Wskazówka

Następujące dane są niedopuszczalne w definicjach tablic krzywych:

- Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego
  - Skoki w ruchu osi wiodącej (np. przy zmianie transformacji)
  - instrukcja ruchu tylko dla osi nadążnej
  - Odwrócenie kierunku ruchu osi wiodącej, tzn. pozycja osi wiodącej musi być zawsze jednoznaczna
  - Instrukcja CTABDEF i CTABEND na różnych poziomach programu.
-

Działanie instrukcji modalnych

Wszystkie modalnie działające instrukcje, które następują w ramach definicji tablicy krzywych, nie obowiązują z zakończeniem definicji tablicy krzywych. Program obróbki, w którym następuje definicja tablicy, znajduje się przez to w takim samym stanie przed i po definicji.

Przyporządkowania do parametrów R

Przyporządkowania do parametrów R w ramach definicji tablicy są cofane po CTABEND.

Przykład:

Kod programu	Komentarz
...	
R10=5 R11=20	; R10=5
...	
CTABDEF	
G1 X=10 Y=20 F1000	
R10=R11+5	; R10=25
X=R10	
CTABEND	
...	; R10=5

Uaktywnienie ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE

Jeżeli w ramach definicji tablicy krzywych CTABDEF ... CTABEND nastąpi uaktywnienie ASPLINE, BSPLINE lub CSPLINE, wówczas przed tym uaktywnieniem spline powinien zostać zaprogramowany co najmniej jeden punkt startowy. Natychmiastowego uaktywnienia po CTABDEF należałoby unikać, ponieważ wówczas spline zależy od aktualnej pozycji osi przed definicją tablicy krzywych.

Przykład:

Kod programu

<pre>... CTABDEF (Y,X,1,0) X0 Y0 ASPLINE X=5 Y=10 X10 Y40 ... CTABEND</pre>

Powtórne zastosowanie tablic krzywych

Zależność funkcjonalna osi wiodącej i nadążnej, obliczona przez tablicę krzywych, pozostaje zachowana pod wybranym numerem tablicy po zakończeniu programu i po POWER OFF, w przypadku gdy tablica jest zapisana w statycznej pamięci NC (SRAM).

Tablica, która została zapisana w pamięci dynamicznej (DRAM), jest przy POWER ON kasowana i musi ewentualnie zostać utworzona jeszcze raz.

Raz sporządzona tablica krzywych daje się zastosować do dowolnych kombinacji osi wiodącej i nadążnej i jest niezależna od tego, których osi użyto do sporządzenia tablicy.

Zastąpienie tablicy krzywych

Tablica krzywych jest zastępowana, gdy tylko przy ponownej definicji tablicy zostanie użyty jej numer.

Wyjątek: Tablica krzywych jest aktywna w sprzężeniu osi albo zablokowana przy pomocy CTABLOCK.

Wskazówka

Przy zastępowaniu tablic krzywych nie jest wyprowadzane odpowiednie ostrzeżenie!

Czy definicja tablicy krzywych jest aktywna?

Przy pomocy zmiennej systemowej \$P_CTABDEF można z programu obróbki w każdym czasie odczytać, czy definicja tablicy krzywych jest aktywna.

Zniesienie definicji tablicy krzywych

Segment programu obróbki po wyłączeniu instrukcji do definicji tablic krzywych przed nawias może być ponownie stosowany jako realny program obróbki.

Ładowanie tablic krzywych przez "wykonywanie ze źródła zewnętrznego"

Przy wykonywaniu tablic krzywych ze źródła zewnętrznego wielkość bufora doładowywania (DRAM) musi zostać tak dobrana przez MD18360 \$MN_MM_EXT_PROG_BUFFER_SIZE , by cała definicja tablicy mogła zostać zapisana w buforze. Wykonywanie programu obróbki zostanie w przeciwnym przypadku przerwane z alarmem 15150.

Skoki osi nadążnej

Zależnie od ustawienia danej maszynowej:

MD20900 \$MC_CTAB_ENABLE_NO_LEADMOTION

mogą być tolerowane skoki osi nadążnej przy braku ruchów w osi wiodącej.

9.2.2 Sprawdzenie istnienia pliku tablicy krzywych (CTABEXISTS)**Funkcja**

Przy pomocy polecenia CTABEXISTS można sprawdzić, czy określony numer tablicy krzywych istnieje w pamięci NC.

Składnia

CTABEXISTS (<n>)

Znaczenie

CTABEXISTS	Sprawdza, czy tablica krzywych o numerze <n> występuje w statycznej albo dynamicznej pamięci NC
0	Tablica nie istnieje
1	Tablica istnieje
<n>	Numer (ID) tablicy krzywych

9.2.3 Kasowanie tablic krzywych (CTABDEL)

Funkcja

Przy pomocy CTABDEL można kasować tablice krzywych.

Wskazówka

Tablice krzywych, które są aktywne w sprzężeniu osi, nie mogą zostać skasowane.

Składnia

```
CTABDEL (<n>)
CTABDEL (<n>, <m>)
CTABDEL (<n>, <m>, <miejsce zapisania>)
CTABDEL ()
CTABDEL (, , <miejsce zapisania>)
```

Znaczenie

CTABDEL	Polecenie do kasowania tablic krzywych
<n>	Numer (ID) kasowanej tablicy krzywych Przy kasowaniu zakresu tablic krzywych CTABDEL (<n>, <m>) następuje przez <n> podanie numeru pierwszej tablicy zakresu.
<m>	Przy kasowaniu zakresu tablic krzywych CTABDEL (<n>, <m>) następuje przez <m> podanie numeru ostatniej tablicy zakresu. <m> musi być większe od <n>!
<miejsce zapisania>	Podanie miejsca zapisania (opcjonalne) Przy kasowaniu bez podania miejsca zapisania są kasowane podane tablice krzywych w pamięci statycznej i dynamicznej. Przy kasowaniu z podaniem miejsca zapisania są z podanych tablic krzywych kasowane te, które znajdują się w podanej pamięci. Pozostałe pozostają. "SRAM" Skasowanie w stacyjnej pamięci NC "DRAM" Skasowanie w dynamicznej pamięci NC

Gdy CTABDEL zostanie zaprogramowane bez podania kasowanej tablicy krzywych, wówczas zostaną skasowane **wszystkie** tablice krzywych wzgl. tablice krzywych w podanej pamięci:

CTABDEL ()	Kasuje wszystkie tablice krzywych w statycznej i dynamicznej pamięci NC
CTABDEL (, , "SRAM")	Kasuje wszystkie tablice krzywych w statycznej pamięci NC
CTABDEL (, , "DRAM")	Kasuje wszystkie tablice krzywych w dynamicznej pamięci NC

Wskazówka

Gdy przy kasowaniu wielokrotnym CTABDEL (<n>, <m>) lub CTABDEL () co najmniej jedna z kasowanych tablic krzywych jest aktywna w sprzężeniu, wówczas polecenie skasowania nie jest wykonywane, tzn. **żadna** z zaadresowanych tablic nie zostanie skasowana.

9.2.4 Zablokowanie tablic krzywych przed skasowaniem i zastąpieniem (CTABLOCK, CTABUNLOCK)

Funkcja

Tablice krzywych mogą przez ustawienie blokad być chronione przed nie zamierzonym skasowaniem i zastąpieniem. Ustawioną blokadę można w każdym czasie wyłączyć.

Składnia**Ustawienie blokady:**

```
CTABLOCK (<n>)
CTABLOCK (<n>, <m>)
CTABLOCK (<n>, <m>, <miejsce zapisania>)
CTABLOCK ()
CTABLOCK (, , <miejsce zapisania>)
```

Wyłączenie blokady:

```
CTABUNLOCK (<n>)
CTABUNLOCK (<n>, <m>)
CTABUNLOCK (<n>, <m>, <miejsce zapisania>)
CTABUNLOCK ()
CTABUNLOCK (, , <miejsce zapisania>)
```

Znaczenie

CTABLOCK	Polecenie do ustawienia blokady przed skasowaniem/zastąpieniem
CTABUNLOCK	Polecenie do wyłączenia blokady przed skasowaniem/zastąpieniem
	CTABUNLOCK zwalnia tablice krzywych zablokowane przy pomocy CTABLOCK. Tablice krzywych, które działają w aktywnym sprzężeniu, pozostają nadal zablokowane i nie mogą zostać skasowane. Blokada przy pomocy CTABLOCK zostanie wyłączona, gdy zostanie zniesiona blokada przez aktywne sprzężenie z wyłączeniem aktywności sprzężenia. Przez to ta tablica może zostać skasowana. Ponowne wywołanie CTABUNLOCK nie jest konieczne.
<n>	Numer (ID) blokowanej/zwalnianej tablicy krzywych
	Przy blokowaniu/zwalnianiu zakresu tablic krzywych CTABLOCK (<n>, <m>)/CTABUNLOCK (<n>, <m>) następuje przez <n> podanie numeru pierwszej tablicy zakresu.

<m>	Przy blokowaniu/zwalnianiu zakresu tablic krzywych CTABLOCK (<n> , <m>) /CTABUNLOCK (<n> , <m>) następuje przez <m> podanie numeru ostatniej tablicy zakresu. <m> musi być większe od <n>!
<miejsce zapisania>	Podanie miejsca zapisania (opcjonalne) Przy ustawieniu/wyłączeniu blokady bez podania miejsca zapisania są blokowane/zwalniane podane tablice krzywych w pamięci statycznej i dynamicznej. Przy ustawieniu/wyłączeniu blokady z podaniem miejsca zapisania są z podanych tablic krzywych blokowane/zwalniane te, które znajdują się w podanej pamięci. Pozostałe nie są blokowane/ zwalniane. "SRAM" Ustawienie/wyłączenie blokady w statycznej pamięci NC "DRAM" Ustawienie/wyłączenie blokady w dynamicznej pamięci NC

Gdy CTABLOCK/CTABUNLOCK zostanie zaprogramowane bez podania blokowanej/zwalnianej tablicy krzywych, wówczas zostaną zablokowane/zwolnione **wszystkie** tablice krzywych wzgl. tablice krzywych w podanej pamięci:

CTABLOCK ( )	Blokuje wszystkie tablice krzywych w statycznej i dynamicznej pamięci NC
CTABLOCK (, , "SRAM")	Blokuje wszystkie tablice krzywych w statycznej pamięci NC
CTABLOCK (, , "DRAM")	Blokuje wszystkie tablice krzywych w dynamicznej pamięci NC
CTABUNLOCK ( )	Odblokowuje wszystkie tablice krzywych w statycznej i dynamicznej pamięci NC
CTABUNLOCK (, , "SRAM")	Odblokowuje wszystkie tablice krzywych w statycznej pamięci NC
CTABUNLOCK (, , "DRAM")	Odblokowuje wszystkie tablice krzywych w dynamicznej pamięci NC

9.2.5 Tablice krzywych: określenie właściwości tablicy (CTABID, CTABISLOCK, CTABMENTYP, CTABPERIOD)

Funkcja

Przy pomocy tych poleceń mogą być odpytywane ważne właściwości tablicy krzywych (numer tablicy, stan zablokowania, miejsce zapisania, okresowość).

Składnia

```
CTABID (<p>)
CTABID (<p> , <miejsce zapisania>)
CTABISLOCK (<n>)
CTABMENTYP (<n>)
TABPERIOD (<n>)
```

Znaczenie

CTABID	<p>Daje numer tablicy, który w podanej pamięci jest wpisany jako <p>-ta tablica krzywych.</p> <p>Przykład:</p> <p>CTABID (1, "SRAM") daje numer pierwszej tablicy krzywych w statycznej pamięci NC. Pierwsza tablica krzywych odpowiada przy tym tablicy krzywych posiadającej najwyższy numer.</p> <p>Wskazówka:</p> <p>Jeżeli między kolejnymi wywołaniami CTABID zostanie zmieniona kolejność tablic krzywych w pamięci, np. przez skasowanie tablic krzywych przez CTABDEL, CTABID (<p>, . . .) o tym samym numerze <p> może dać inną tablicę krzywych, niż poprzednio.</p>
CTABISLOCK	<p>Zwraca stan zablokowania tablicy krzywych o numerze <n>:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 Tablica nie jest zablokowana 1 Tablica jest zablokowana przez CTABLOCK 2 Tablica jest zablokowana przez aktywne sprzężenie 3 Tablica jest zablokowana przez CTABLOCK i aktywne sprzężenie -1 Tablica nie istnieje
CTABMEMTYP	<p>Daje miejsce zapisania tablicy krzywych o numerze <n>:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 Skasowanie w statycznej pamięci NC 1 Tablica w dynamicznej pamięci NC -1 Tablica nie istnieje
CTABPERIOD	<p>Daje okresowość tablicy krzywych o numerze <n>:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 Tablica jest nieperiodyczna 1 Tablica jest periodyczna w osi wiodącej 2 Tablica jest periodyczna w osi wiodącej i nadążnej -1 Tablica nie istnieje
<p>	Numer wpisu w pamięci
<n>	Numer (ID) tablicy krzywych
<miejsce zapisania>	<p>Podanie miejsca zapisania (opcjonalne)</p> <p>"SRAM" stacyjna pamięć NC</p> <p>"DRAM" dynamiczna pamięć NC</p> <p>Wskazówka:</p> <p>Gdy dla tego parametru nie zostanie zaprogramowana żadna wartość, wówczas zostanie użyte standardowe miejsce w pamięci, ustawione przy pomocy</p> <p>MD20905 \$MC_CTAB_DEFAULT_MEMORY_TYPE.</p>

9.2.6 Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX)

Funkcja

Następujące wartości tablicy krzywych można czytać w programie obróbki:

- Wartości osi nadążnej i osi wiodącej na początku i na końcu tablicy krzywych
- Wartości osi nadążnej na początku i na końcu segmentu krzywej
- Wartość osi nadążnej do wartości osi wiodącej
- Wartość osi wiodącej do wartości osi nadążnej
- Minimalna i maksymalna wartość osi nadążnej
  - w całym zakresie definicji tablicy krzywych
  - lub
  - w zdefiniowanym przedziale tablicy krzywych

Składnia

```
CTABTSV (<n>, <gradient> [, <oś nadążna>])
CTABTEV (<n>, <gradient> [, <oś nadążna>])
CTABTSP (<n>, <gradient> [, <oś wiodąca>])
CTABTEP (<n>, <gradient> [, <oś wiodąca>])
CTABSSV (<wartość wiodąca>, <n>, <gradient> [, <oś nadążna>])
CTABSEV (<wartość wiodąca>, <n>, <gradient> [, <oś nadążna>])
CTAB (<wartość wiodąca>, <n>, <gradient> [, <oś nadążna>, <oś wiodąca>])
CTABINV (<wartość nadążna>, <wartość przybliżona>, <n>, <gradient> [, <oś nadążna>, <oś wiodąca>])
CTABTMIN (<n> [, <oś nadążna>])
CTABTMAX (<n> [, <oś nadążna>])
CTABTMIN (<n>, <a>, <b> [, <oś nadążna>, <oś wiodąca>])
CTABTMAX (<n>, <a>, <b> [, <oś nadążna>, <oś wiodąca>])
```

Znaczenie

CTABTSV:	Odczyt wartości osi nadążnej na początku tablicy krzywych nr <n>
CTABTEV:	Odczyt wartości osi nadążnej na końcu tablicy krzywych nr <n>
CTABTSP:	Odczyt wartości osi wiodącej na początku tablicy krzywych nr <n>
CTABTEP:	Odczyt wartości osi wiodącej na końcu tablicy krzywych nr <n>
CTABSSV:	Odczyt wartości osi nadążnej na początku segmentu krzywej należącego do podanej wartości osi wiodącej (<wartość wiodąca>)
CTABSEV:	Odczyt wartości osi nadążnej na końcu segmentu krzywej należącego do podanej wartości osi wiodącej (<wartość wiodąca>)
CTAB:	Odczyt wartości osi nadążnej do podanej wartości osi wiodącej (<wartość wiodąca>)

CTABINV:	Odczyt wartości osi wiodącej do podanej wartości osi nadążnej (<wartość nadążna>)
CTABTMIN:	Określenie minimalnej wartości osi nadążnej: <ul style="list-style-type: none"> w całym zakresie definicji tablicy krzywych lub w zdefiniowanym przedziale <a> ...
CTABTMAX:	Określenie maksymalnej wartości osi nadążnej: <ul style="list-style-type: none"> w całym zakresie definicji tablicy krzywych lub w zdefiniowanym przedziale <a> ...
<n>:	Numer (ID) tablicy krzywych
<gradient>:	W parametrze <gradient> jest zwracane nachylenie funkcji tablicy krzywych w określonej pozycji
<oś nadążna>:	Oś, której ruch ma zostać obliczony poprzez tablicę krzywych (opcjonalnie)
<oś wiodąca>:	Oś, która daje wartości wiodące do obliczania ruchu osi nadążnej (opcjonalnie)
<wartość nadążna>:	Wartość osi nadążnej do odczytu przynależnej wartości osi wiodącej CTABINV
<wartość wiodąca>:	Wartość osi wiodącej: <ul style="list-style-type: none"> do odczytu przynależnej wartości osi nadążnej przy CTAB lub do wyboru segmentu krzywej przy CTABSSV/CTABSEV
<wartość przybliżona>:	Przyporządkowanie wartości osi wiodącej do wartości osi nadążnej przy CTABINV nie zawsze musi być jednoznaczne. CTABINV potrzebuje dlatego jako parametru wartości przybliżonej oczekiwanej wartości osi wiodącej.
<a>:	Dolna granica przedziału wartości wiodącej przy CTABTMIN/CTABTMAX
:	Górna granica przedziału wartości wiodącej przy CTABTMIN/CTABTMAX
	Wskazówka: Przedział wartości wiodącej <a> ... <b> musi leżeć w ramach zakresu definicji tablicy krzywych.

Przykłady

Przykład 1:

Określenie wartości osi nadążnej i osi wiodącej na początku i na końcu tablicy krzywych, jak też minimalnej i maksymalnej wartości osi nadążnej w całym zakresie definicji tablicy krzywych.

Kod programu	Komentarz
N10 DEF REAL STARTPOS	
N20 DEF REAL ENDPOS	
N30 DEF REAL STARTPARA	
N40 DEF REAL ENDPARA	
N50 DEF REAL MINVAL	
N60 DEF REAL MAXVAL	
N70 DEF REAL GRADIENT	
...	
N100 CTABDEF(Y,X,1,0)	; Początek definicji tablicy
N110 X0 Y10	; Pozycja startowa 1. segment tablicy
N120 X30 Y40	; Pozycja końcowa 1. segment tablicy = pozycja startowa 2. segment tablicy
N130 X60 Y5	; Pozycja końcowa 2. segment tablicy = ...
N140 X70 Y30	
N150 X80 Y20	
N160 CTABEND	; Koniec definicji tablicy.
...	
N200 STARTPOS=CTABTSV(1,GRADIENT)	; Wartość osi nadążnej na początku tablicy krzywych = 10
N210 ENDPOS=CTABTEV(1,GRADIENT)	; Wartość osi nadążnej na końcu tablicy krzywych = 20
N220 STARTPARA=CTABTSP(1,GRADIENT)	; Wartość osi wiodącej na początku tablicy krzywych = 0
N230 ENDPARA=CTABTEP(1,GRADIENT)	; Wartość osi wiodącej na końcu tablicy krzywych = 80
N240 MINVAL=CTABTMIN(1)	; Wartość minimalna osi nadążnej przy Y=5
N250 MAXVAL=CTABTMAX(1)	; Wartość maksymalna osi nadążnej przy Y=40

Przykład 2:

Określenie wartości osi nadążnej na początku i na końcu segmentu krzywej należącego do wartości osi wiodącej X=30.

Kod programu	Komentarz
N10 DEF REAL STARTPOS	
N20 DEF REAL ENDPOS	
N30 DEF REAL GRADIENT	
...	
N100 CTABDEF(Y,X,1,0)	; Początek definicji tablicy.
N110 X0 Y0	; Pozycja startowa 1. segment tablicy
N120 X20 Y10	; Pozycja końcowa 1. segment tablicy = pozycja startowa 2. segment tablicy
N130 X40 Y40	Pozycja końcowa 2. segment tablicy = ...
N140 X60 Y10	
N150 X80 Y0	
N160 CTABEND	; Koniec definicji tablicy.
...	
N200 STARTPOS=CTABSSV(30.0,1,GRADIENT)	; Pozycja startowa Y w 2. segmencie = 10
N210 ENDPOS=CTABSEV(30.0,1,GRADIENT)	; Pozycja końcowa Y w 2. segmencie = 40

Dalsze informacje

Zastosowanie w akcjach synchronicznych

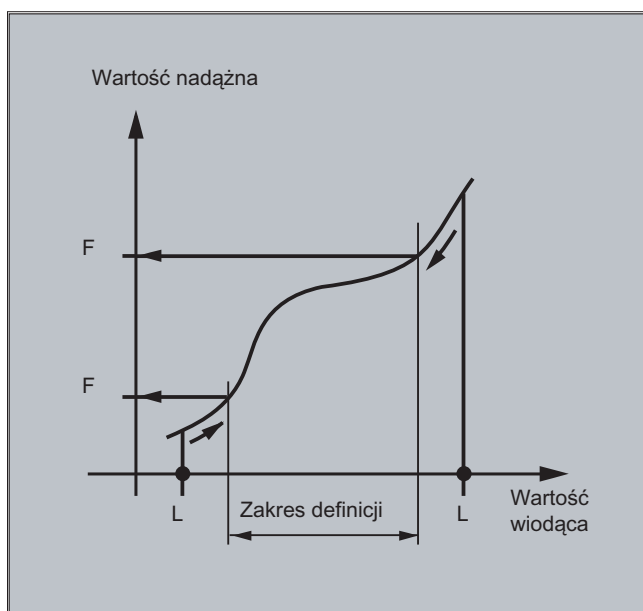
Wszystkie polecenia do odczytu wartości tablic krzywych mogą być stosowane również w akcjach synchronicznych (patrz też punkt "akcje synchroniczne ruchu").

Przy stosowaniu poleceń CTABINV, CTABTMIN i CTABTMAX należy zwracać uwagę, by:

- w chwili wykonania była dostępna wystarczająca moc NC
lub
- przed wywołaniem została odpytana liczba segmentów tablicy krzywych, aby ewentualnie móc podzielić odnośną tablicę

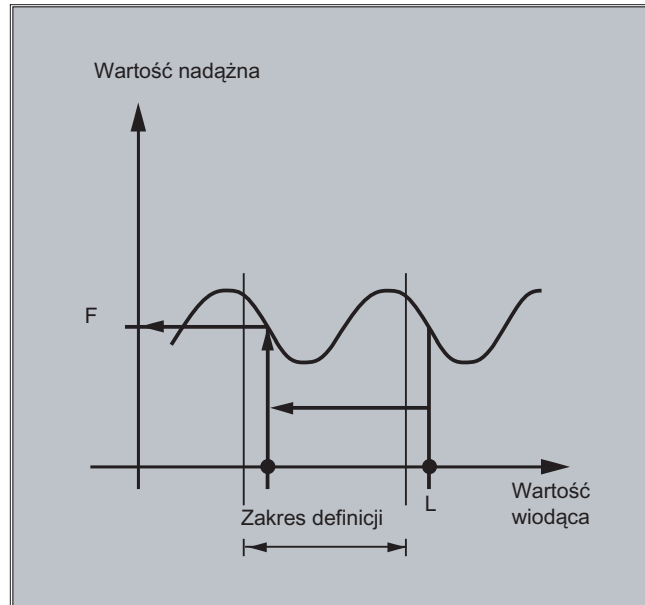
CTAB przy nieperiodycznych tablicach krzywych

Gdy podana <wartość wiodąca> leży poza zakresem definicji, jest jako wartość nadążna wyprowadzana granica górna wzgl. dolna.

CTAB przy okresowych tablicach krzywych

Jeżeli podana <wartość wiodąca> leży poza zakresem definicji, jest interpretowana wartość wiodąca modulo zakresu definicji i wyprowadzana odpowiednia wartość nadążna:

Wartość przybliżona CTABINV

Polecenie CTABINV potrzebuje przybliżonej wartości oczekiwanej wartości wiodącej. CTABINV zwraca wartość wiodącą, która jest najbliższa wartości przybliżonej. Wartością przybliżoną może być np. wartość wiodąca z poprzedniego taktu interpolacji.

Nachylenie funkcji tablicy krzywych

Wyprowadzenie nachylenia (<gradient>) umożliwia obliczenie prędkości osi wiodącej lub nadążnej w odpowiedniej pozycji.

Podanie osi wiodącej lub nadążnej

Opcjonalne podanie osi wiodącej i/albo nadążnej jest ważne, w przypadku gdy oś wiodąca i oś nadążna są zaprojektowane w różnych jednostkach długości.

CTABSSV, CTABSEV

Polecenia CTABSSV i CTABSEV w następujących przypadkach **nie** nadają się, do odpytania zaprogramowanych segmentów:

- Są zaprogramowane okręgi albo ewolwenty.
- Jest aktywne fazowanie wzgl. zaokrąglanie przy pomocy CHF/RND.
- Jest aktywne ścinanie narożników przy pomocy G643.
- Jest aktywna kompresja bloków NC przy pomocy COMPON/COMPCURV/COMPCAD.

9.2.7 Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL)

Funkcja

Przy pomocy tych poleceń programista ma możliwość poinformowania się o aktualnym wykorzystaniu zasobów dla tablic krzywych, segmentów tablicy i wielomianów.

Składnia

```
CTABNO
CTABNOMEM(<miejsce zapisania>)
CTABFNO(<miejsce zapisania>)
CTABSEGID(<n>,<miejsce zapisania>)
CTABSEG(<miejsce zapisania>,<rodzaj segmentu>)
CTABFSEG(<miejsce zapisania>,<rodzaj segmentu>)
CTABMSEG(<miejsce zapisania>,<rodzaj segmentu>)
CTABPOLID(<n>)
CTABPOL(<miejsce zapisania>)
CTABFPOL(<miejsce zapisania>)
CTABMPOL(<miejsce zapisania>)
```

Znaczenie

CTABNO	Określenie liczby całkowitej zdefiniowanych tablic krzywych (w statycznej i dynamicznej pamięci NC)
CTABNOMEM	Określenie liczby zdefiniowanych tablic krzywych w podanym <miejscu zapisania>
CTABFNO	Określenie liczby jeszcze możliwych tablic krzywych w podanym <miejscu zapisania>
CTABSEGID	Określenie liczby segmentów krzywej o podanym <rodzaju segmentu>, które są stosowane przez tablicę krzywych o numerze <n>
CTABSEG	Określenie liczby zastosowanych segmentów krzywej o podanym <rodzaju segmentu> w podanym <miejscu zapisania>
CTABFSEG	Określenie liczby jeszcze możliwych segmentów krzywej o podanym <rodzaju segmentu> w podanym <miejscu zapisania>
CTABMSEG	Określenie liczby maksymalnie możliwych segmentów krzywej o podanym <rodzaju segmentu> w podanym <miejscu zapisania>
CTABPOLID	Określenie liczby wielomianów krzywej, które są stosowane przez tablicę krzywych o numerze <n>
CTABPOL	Określenie liczby zastosowanych wielomianów krzywych w podanym <miejscu zapisania>

CTABFPOL	Określenie liczby jeszcze możliwych wielomianów krzywych w podanym <miejscu zapisania>
CTABMPOL	Określenie liczby maksymalnie możliwych wielomianów krzywych w podanym <miejscu zapisania>
<n>	Numer (ID) tablicy krzywych
<miejsce zapisania>	Podanie miejsca zapisania (opcjonalne) "SRAM" statyczna pamięć NC "DRAM" dynamiczna pamięć NC Wskazówka: Gdy dla tego parametru nie zostanie zaprogramowana żadna wartość, wówczas zostanie użyte standardowe miejsce w pamięci, ustawione przy pomocy MD20905 \$MC_CTAB_DEFAULT_MEMORY_TYPE.
<rodzaj segmentu>	Podanie rodzaju segmentu (opcjonalne) "L" Segmenty liniowe "P" Segmenty wielomianowe Wskazówka: Jeżeli dla tego parametru nie zostanie zaprogramowana żadna wartość, wówczas zostanie wyprowadzona suma segmentów liniowych i wielomianowych.

9.3 Osiowe sprzężenie wartości wiodącej (LEADON, LEADOF)

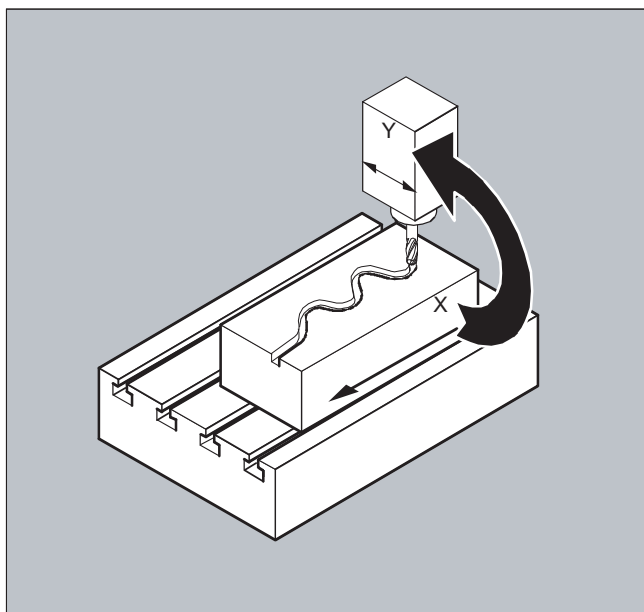
Wskazówka

Ta funkcja nie jest dostępna dla SINUMERIK 828D!

Funkcja

W przypadku osiowego sprzężenia wartości wiodącej oś wiodąca i oś nadążna wykonują ruch synchroniczny. Przy tym każdorazowa pozycja osi nadążnej jest przez tablicę krzywej wzgl. obliczony z niej wielomian jednoznacznie przyporządkowana do - ew. symulowanej - pozycji osi wiodącej.

Osią wiodącą nazywa się ta oś, która daje wartości wejściowe dla tablicy krzywych. **Osią nadążną** nazywa się ta oś, która przyjmuje pozycje obliczone poprzez tablicę krzywej.

Sprzężenie wartości rzeczywistej i zadanej

Jako wartości wiodące, a więc wartości wyjściowe do określenia pozycji osi nadążnej mogą być stosowane:

- Wartości rzeczywiste pozycji osi wiodącej: sprzężenie wartości rzeczywistej
- Wartości zadane pozycji osi wiodącej: sprzężenie wartości zadanej

Sprzężenie wartości wiodącej obowiązuje zawsze w bazowym układzie współrzędnych.

Odnośnie sporządzania tablic krzywych patrz punkt "Tablice krzywych".

Odnośnie sprzężenia wartości wiodącej patrz /FB/, M3, Nadążanie i sprzężenie wartości wiodącej.

Składnia

LEADON (FOś, LOś, n)

LEADOF (FOś, LOś)

albo wyłączenie bez podania osi wiodącej:

LEADOF (FOś)

Sprzężenie wartości wiodącej można włączyć i wyłączyć zarówno z programu obróbki, jak również podczas ruchu z akcji synchronicznych, patrz punkt "Akcje synchroniczne ruchu".

Znaczenie

LEADON	Włączenie sprzężenia wartości wiodącej
LEADOF	Wyłączenie sprzężenia wartości wiodącej
FOś	Oś nadążna
LOś	Oś wiodąca
n	Numer tablicy krzywych
\$SA_LEAD_TYPE	Przełączenie między sprzężeniem wartości zadanej i rzeczywistej

Wyłączenie sprzężenia wartości wiodącej, LEADOF

Z wyłączeniem sprzężenia wartości wiodącej oś nadążna staje się ponownie normalną osią rozkazową!

Osiowe sprzężenie wartości wiodącej i różne stany robocze, RESET

Zależnie od ustawienia w danej maszynowej sprzężenia wartości wiodącej są wyłączane przez RESET.

Przykład, sprzężenie wartości wiodącej z akcji synchronicznej

W przypadku prasy zwykle mechaniczne sprzężenie między osią wiodącą (wał stempla) i osiami systemu transportowego składającego się z osi transportowych i osi pomocniczych ma zostać zastąpione przez elektroniczny system sprzęgający.

Przykład pokazuje, jak w przypadku prasy mechaniczny system transportowy jest zastępowany przez system elektroniczny. Procesy sprzęgania i rozprzegania są realizowane jako **statyczne akcje synchroniczne**.

Od osi wiodącej LW (wał stempla) są sterowane osie transportowe i osie pomocnicze definiowane, jako osie nadążne poprzez tablice krzywych.

Osie nadążne

X oś posuwu wzgl. wzdłużna

YL oś zamykania wzgl. poprzeczna

ZL oś skoku

U posuw wałków, oś pomocnicza

V głowica prostująca, oś pomocnicza

W smarowanie, oś pomocnicza

Akcje

Jako akcje występują w akcjach synchronicznych np.:

- Sprzężenie, LEADON(oś nadszła, oś wiodąca, numer tablicy krzywych)
- Odsprzężenie, LEADOF(oś nadszła, oś wiodąca)
- Ustawienie wartości rzeczywistej, PRESETON(oś, wartość)
- Ustawienie znacznika, \$AC_MARKER[i] = wartość
- Rodzaj sprzężenia: realna/wirtualna wartość wiodąca
- Ruch do pozycji osi, POS[oś] = wartość

Warunki

Jako warunki podlegają ewaluacji szybkie wejścia cyfrowe, zmienne czasu rzeczywistego \$AC_MARKER i porównania pozycji, powiązane operatorem logicznym AND.

Wskazówka

W poniższym przykładzie zmiany wiersza, wcięcia i **trusty** druk zastosowano wyłącznie w tym celu, by zwiększyć czytelność programowania. Dla sterowania wszystko, co jest pod jednym numerem wiersza, jest jednym wierszem.

Komentarz

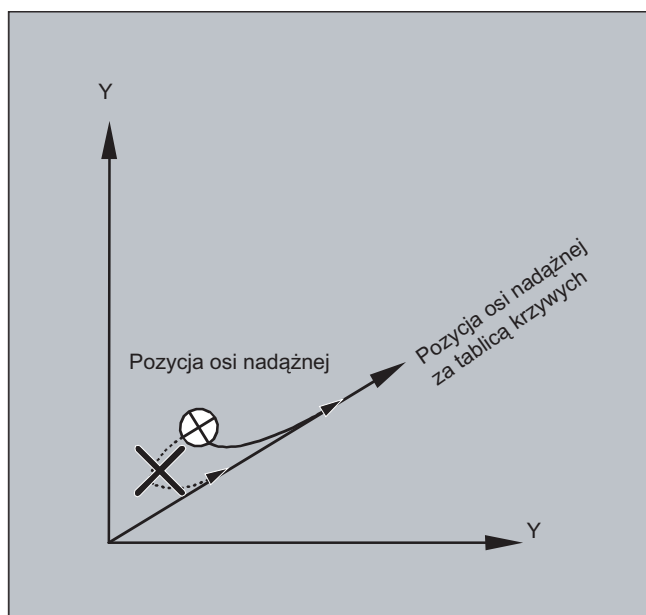
Kod programu	Komentarz
	; Definiuje wszystkie statyczne akcje synchroniczne.
	; ****Cofnięcie znacznika
N2 \$AC_MARKER[0]=0 \$AC_MARKER[1]=0 \$AC_MARKER[2]=0 \$AC_MARKER[3]=0 \$AC_MARKER[4]=0 \$AC_MARKER[5]=0 \$AC_MARKER[6]=0 \$AC_MARKER[7]=0	
	; **** E1 0=>1 sprzężenie transport WŁ.
N10 IDS=1 EVERY (\$A_IN[1]==1) AND (\$A_IN[16]==1) AND (\$AC_MARKER[0]==0) DO LEADON(X,LW,1) LEADON(YL,LW,2) LEADON(ZL,LW,3) \$AC_MARKER[0]=1	
	; **** E1 0=>1 sprzężenie posuw wałków WŁ.
N20 IDS=11 EVERY (\$A_IN[1]==1) AND (\$A_IN[5]==0) AND (\$AC_MARKER[5]==0) DO LEADON(U,LW,4) PRESETON(U,0) \$AC_MARKER[5]=1	
	; **** E1 0->1 sprzężenie głowica prostująca WŁ.
N21 IDS=12 EVERY (\$A_IN[1]==1) AND (\$A_IN[5]==0) AND (\$AC_MARKER[6]==0) DO LEADON(V,LW,4) PRESETON(V,0) \$AC_MARKER[6]=1	
	; **** E1 0->1 sprzężenie smarowanie WŁ.
N22 IDS=13 EVERY (\$A_IN[1]==1) AND (\$A_IN[5]==0) AND (\$AC_MARKER[7]==0) DO LEADON(W,LW,4) PRESETON(W,0) \$AC_MARKER[7]=1	
	; **** E2 0=>1 sprzężenie WYŁ.
N30 IDS=3 EVERY (\$A_IN[2]==1) DO LEADOF(X,LW) LEADOF(YL,LW) LEADOF(ZL,LW) LEADOF(U,LW) LEADOF(V,LW) LEADOF(W,LW) \$AC_MARKER[0]=0 \$AC_MARKER[1]=0 \$AC_MARKER[3]=0 \$AC_MARKER[4]=0 \$AC_MARKER[5]=0 \$AC_MARKER[6]=0 \$AC_MARKER[7]=0 .... N110 G04 F01 N120 M30	

Opis

Sprzężenie wartości wiodącej wymaga synchronizacji osi wiodącej i osi nadążnej. Tę synchronizację można uzyskać tylko wtedy, gdy oś nadążna przy włączeniu sprzężenia wartości wiodącej znajduje się w zakresie tolerancji przebiegu krzywej obliczonego z tablicy krzywych.

Zakres tolerancji pozycji osi nadążnej jest zdefiniowany przez daną maszynową MD 37200 :
COUPLE_POS_POL_COARSE A_LEAD_TYPE.

Jeżeli oś nadążna przy włączeniu sprzężenia wartości wiodącej nie znajduje się jeszcze w odpowiedniej pozycji, wówczas praca synchroniczna jest podejmowana automatycznie, gdy tylko obliczona wartość zadana pozycji osi nadążnej zbliży się do rzeczywistej pozycji tej osi. Oś nadążna wykonuje przy tym podczas procesu synchronizacji ruch w kierunku, który jest zdefiniowany przez prędkość zadaną osi nadążnej (obliczona z prędkości osi wiodącej i według tablicy krzywych CTAB).

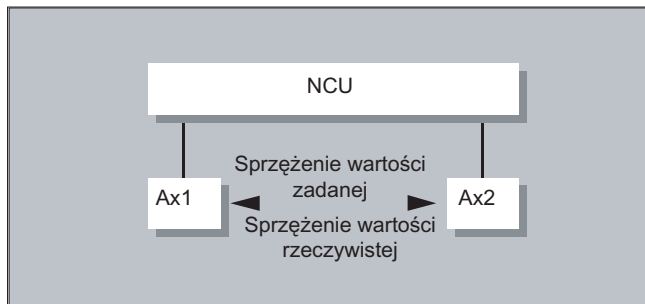

Bez pracy synchronicznej

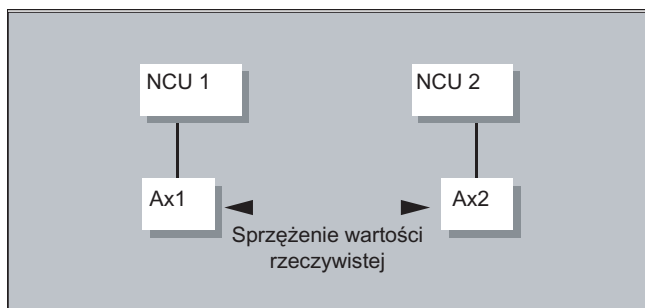
Jeżeli obliczona pozycja osi nadążnej oddala się z włączeniem sprzężenia wartości wiodącej od aktualnej pozycji osi nadążnej, praca synchroniczna nie jest podejmowana.

Sprzężenie wartości rzeczywistej i zadanej

Sprzężenie wartości zadanej daje w porównaniu ze sprzężeniem wartości rzeczywistej polepszony przebieg synchronizacji między osią wiodącą i osią nadążną i dlatego jest standardowo ustawione jako domyślne.

Sprzężenie wartości zadanej jest możliwe tylko wtedy, gdy oś wiodąca i nadążna są interpolowane przez tą samą NCU. W przypadku zewnętrznej osi wiodącej oś nadążna może zostać sprzężona z osią wiodącą tylko przez wartości rzeczywiste.

Przełączenie jest możliwe przez daną ustawczą `$SA_LEAD_TYPE`.

Przełączanie między sprzężeniem wartości rzeczywistej i zadanej powinno następować zawsze przy zatrzymanej osi nadążnej. Ponieważ tylko na postoju następuje po przełączeniu ponowna synchronizacja.

Przykład zastosowania

Czytanie wartości rzeczywistych może przy dużych wstrząsach maszyny następować z błędami. Przy zastosowaniu sprzężenia wartości wiodącej na linii pras może dlatego w operacjach roboczych o większych wstrząsach być konieczne przełączenie ze sprzężenia wartości rzeczywistej na sprzężenie wartości zadanej.

Symulacja wartości wiodącej przy sprzężeniu wartości zadanej

Przez daną maszynową interpolator osi wiodącej daje się oddzielić od serwonapędu. Przez to przy sprzężeniu wartości zadanej wartości zadane mogą być wytwarzane bez rzeczywistego ruchu osi wiodącej.

Wartości wiodące wytwarzane przez sprzężenie wartości zadanej są w celu użycia np. w akcjach synchronicznych możliwe do odczytania z następujących zmiennych:

- <code>\$AA_LEAD_P</code>	Wartość wiodąca, pozycja
- <code>\$AA_LEAD_V</code>	Wartość wiodąca, prędkość

Utworzenie wartości wiodących

Wartości wiodące mogą być wytwarzane do wyboru przy pomocy innych samemu programowanych metod. Tak wytworzone wartości wiodące są zapisywane do zmiennych

- \$AA_LEAD_SP	Wartość wiodąca, pozycja
- \$AA_LEAD_SV	Wartość wiodąca, prędkość

i z nich czytane. W celu użycia tych zmiennych musi być ustawiona dana ustawcza
\$SA_LEAD_TYPE = 2.

Status sprzężenia

W programie obróbki NC można odpytać na status sprzężenia przy pomocy następującej zmiennej systemowej:

\$AA_COUP_ACT[os]

0: Nie jest aktywne żadne sprzężenie

16: Sprzężenie wartości wiodącej aktywne

Zarządzanie statusem w przypadku akcji synchronicznych

Procesy łączenia i sprzęgania są zarządzane poprzez zmienne czasu rzeczywistego:

\$AC_MARKER[i] = n

gdzie:

i numer znacznika

n wartość statusu

9.4 Przekładnia elektroniczna (EG)

Funkcja

Przy pomocy funkcji "przekładnia elektroniczna" jest możliwe sterowanie ruchem **osi nadążnej** po liniowym bloku ruchu w zależności od maksymalnie pięciu **osi wiodących**. Zależności między osiami wiodącymi i osią nadążną są dla każdej osi wiodącej definiowane poprzez współczynnik sprzężenia.

Obliczona składowa ruchu osi nadążnej jest tworzona przez dodawanie z poszczególnych składowych ruchu osi wiodących pomnożonych przez każdorazowy współczynnik sprzężenia. Przy uaktywnieniu zespołu osi EG można spowodować synchronizację osi nadążnej na zdefiniowaną pozycję. Zespół przekładni można z programu obróbki:

- zdefiniować,
- włączyć,
- wyłączyć,
- skasować

Ruch osi nadążnej można do wyboru wyprowadzić z

- wartości zadanych osi wiodących, jak też
- wartości rzeczywistych osi wiodących.

Jako rozszerzenie mogą być również realizowane nieliniowe zależności między osiami wiodącymi i osią nadążną poprzez **tablice krzywych** (patrz punkt "Zachowanie się w ruchu po torze"). Przekładnie elektroniczne mogą być kaskadowane, tzn. oś nadążna przekładni elektronicznej może być osią wiodącą dla kolejnej przekładni elektronicznej.

9.4.1 Zdefiniowanie przekładni elektronicznej (EGDEF)

Funkcja

Zespół osi przekładni elektronicznej jest ustalany przez podanie osi nadążnej i co najmniej jednej, ale co najwyżej pięciu osi wiodących z każdorazowym typem sprzężenia.

Warunek

Warunek dla definicji zespołu osi przekładni elektronicznej:

Dla osi nadążnej nie może być jeszcze zdefiniowane żadne sprzężenie osi (wzgl. istniejące musi zostać przedtem skasowane przy pomocy EGDEL).

Składnia

EGDEF(oś nadążna,oś wiodąca1,typ sprzężenia1,oś wiodąca ,typ sprzężenia2,...)

Znaczenie

EGDEF	Definicja przekładni elektronicznej
Oś nadążna	Oś, na którą wpływają osie wiodące
Oś wiodąca1	Osie, które wpływają na oś nadążną
, . . . ,	
Oś wiodąca5	
Typ sprzężenia1	Typ sprzężenia
, . . . ,	Typ sprzężenia nie musi być taki sam dla wszystkich osi wiodących i dlatego dla każdej osi wiodącej należy go podać oddzielnie.
Typ sprzężenia5	
Wartość:	Znaczenie:
0	Na oś nadążną wpływa wartość rzeczywista odpowiedniej osi wiodącej.
1	Na oś nadążną wpływa wartość zadana odpowiedniej osi wiodącej.

Wskazówka

Współczynniki sprzężenia są przy definicji zespołu sprzężenia przekładni elektronicznej domyślnie ustawione na zero.

Wskazówka

EGDEF wyzwała zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego. Definicję przekładni przy pomocy EGDEF należy również wtedy stosować bez zmian, gdy w przypadku systemów jedna lub wiele osi wiodących wpływa poprzez **tablicę krzywych** na oś nadążną.

Przykład

Kod programu	Komentarz
EGDEF(C,B,1,Z,1,Y,1)	; Definicja zespołu osi przekładni elektronicznej. Osie wiodące B, Z, Y wpływają na oś nadążną C poprzez wartość zadana.

9.4.2 Włączenie przekładni elektronicznej (EGON, EGONSYN, EGONSYNE)

Funkcja

Są trzy warianty włączenia zespołu osi przekładni elektronicznej.

Składnia

Wariant 1:

Zespół osi przekładni elektronicznej jest włączany bez synchronizacji selektywnie przy pomocy:

EGON (FA, "tryb zmiany bloku", LA1, Z1, N1, LA2, Z2, N2, . . . , LA5, Z5, N5)

Wariant 2:

Zespół osi przekładni elektronicznej jest włączany z synchronizacją selektywnie przy pomocy:

EGONSYN (FA, "tryb zmiany bloku", SynPosFA, [, LAi, SynPosLai, Zi, Ni])

Wariant 3:

Zespół osi przekładni elektronicznej jest z synchronizacją selektywnie włączany, a tryb dosunięcia zadawany przy pomocy:

EGONSYNE (FA, "tryb zmiany bloku", SynPosFA, tryb dosunięcia [, LAi, SynPosLai, Zi, Ni])

Znaczenie

Wariant 1:

FA

Oś nadążna

Tryb zmiany bloku

Mogą być używane następujące tryby:

"NOC"

Zmiana bloku następuje natychmiast

"FINE"

Zmiana bloku następuje przy "ruchu synchronicznym dokładnie"

"COARSE"

Zmiana bloku następuje przy "ruchu synchronicznym zgrubnie"

"IPOSTOP"

Zmiana bloku następuje przy pracy synchronicznej po stronie wartości zadanej

LA1, . . . LA5

Osie wiodące

Z1, . . . Z5

Licznik dla współczynnika sprzężenia i

N1, . . . N5

Mianownik dla współczynnika sprzężenia i

Współczynnik sprzężenia i = licznik i / mianownik i

Wolno programować tylko osie wiodące, które przedtem zostały wyspecyfikowane przy pomocy EGDEF. Musi zostać zaprogramowana co najmniej jedna oś wiodąca.

Wariant 2:

FA	Oś nadążna
Tryb zmiany bloku	Mogą być używane następujące tryby:
	"NOC" Zmiana bloku następuje natychmiast
	"FINE" Zmiana bloku następuje przy "ruchu synchronicznym dokładnie"
	"COARSE" Zmiana bloku następuje przy "ruchu synchronicznym zgrubnie"
	"IPOSTOP" Zmiana bloku następuje przy pracy synchronicznej po stronie wartości zadanej
[, LAi , SynPosLAI , Zi , Ni]	(nawiasów kwadratowych nie należy pisać)
	Min. 1, max 5 sekwencji:
LA1, ... LA5	Osie wiodące
SynPosLAI	Pozycja synchronizacji dla i-tej osi wiodącej
Z1, ... Z5	Licznik dla współczynnika sprzężenia i
N1, ... N5	Mianownik dla współczynnika sprzężenia i
	Współczynnik sprzężenia i = licznik i / mianownik i

Wolno programować tylko osie wiodące, które przedtem zostały wyspecyfikowane przy pomocy EGDEF. Poprzez zaprogramowane "pozycje synchroniczne" dla osi nadążnej (SynPosFA) dla osi wiodących (SynPosLA) są definiowane pozycje, w których zespół sprzężenia jest uważany za *synchroniczny*. O ile przekładnia elektroniczna przy włączeniu nie znajduje się w stanie synchronicznym, oś nadążna wykonuje ruch do swojej zdefiniowanej pozycji synchronicznej.

Wariant 3:

Parametry odpowiadają tym z wariantu 2 plus:

Tryb dosunięcia	Mogą być używane następujące tryby:
	"NTGT" Ruch w optymalnym czasie do najbliższej luki międzyzębnej
	"NTGP" Ruch po optymalnej drodze do najbliższej luki międzyzębnej
	"ACN" Ruch osi obrotowej w kierunku ujemnym absolutnie
	"ACP" Ruch osi obrotowej w kierunku dodatnim absolutnie
	"DCT" W optymalnym czasie do zaprogramowanej pozycji synchronicznej
	"DCP" Po optymalnej drodze do zaprogramowanej pozycji synchronicznej

Wariant 3 ma wpływ tylko na osie nadążne modułu, które są sprzężone z osiami wiodącymi modułu. Optymalizacja czasu uwzględnia granice prędkości osi nadążnej.

Dalsze informacje

Opis wariantów włączenia

Wariant 1:

Pozycje osi wiodących, jak też osi nadążnej w chwili włączenia są zapisywane jako "pozycje synchroniczne". "Pozycje synchroniczne" mogą być czytane przy pomocy zmiennych systemowych \$AA_EG_SYN.

Wariant 2:

Gdy w zespole sprzężenia są osie modulo, ich pozycje podlegają redukcji modulo. Jest przez to zagwarantowany ruch do najbliższej możliwej pozycji synchronicznej (tzw. *synchronizacja względna*: np. najbliższa luka międzyzębna). Jeżeli dla osi nadążnej nie zostało udzielone "zezwoenie nałożenie osi nadążnej" sygnał interfejsowy DB(30 + numer osi), DBX 26 bit 4, nie następuje ruch do pozycji synchronicznej. Zamiast tego program jest zatrzymywany na bloku EGONSYN i jest wyświetlany samokasujący alarm 16771, aż zostanie ustawiony w/w sygnał.

Wariant 3:

Odstęp zębów (w stopniach) wynika z: $360 \cdot Zi/Ni$. W przypadku gdy oś nadążna stoi w chwili wywołania, optymalizacja drogi daje takie samo zachowanie się, jak optymalizacja czasu.

W przypadku osi nadążnej będącej już w ruchu następuje przy pomocy NTGP niezależnie od aktualnej prędkości osi nadążnej synchronizacja na najbliższą lukę międzyzębną. W przypadku osi nadążnej będącej już w ruchu następuje przy pomocy NTGT zależnie od aktualnej prędkości osi nadążnej synchronizacja na najbliższą lukę międzyzębną. Oś jest w tym celu ew. również hamowana.

Tablice krzywych

Jeżeli dla jednej z osi wiodących jest stosowana **tablica krzywych**, wówczas:

Ni	mianownik współczynnika sprzężenia liniowego musi zostać ustawiony na 0. (mianownik 0 byłby dla sprzężeń liniowych niedopuszczalny). Mianownik jest dla sterowania znakiem, że
Zi	należy interpretować jako numer będącej do zastosowania tablicy krzywych. Tablica krzywych o podanym numerze musi w chwili włączenia być już zdefiniowana.
LAi	Podanie osi wiodącej odpowiada podaniu osi wiodącej w przypadku sprzężenia poprzez współczynnik sprzężenia (sprzężenie liniowe).

Dalsze wskazówki dot. użycia tablic krzywych i kaskadowania przekładni elektronicznych i ich synchronizacji można znaleźć w:

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje specjalne; Sprzężenia osi i ESR (M3), punkt "Nadążanie i sprzężenie wartości wiodącej".

Zachowanie się przekładni elektronicznej przy power on, RESET, zmianie trybu pracy, szukaniu

- Po power on **żadne** sprzężenie nie jest aktywne.
- Aktywne sprzężenia pozostają zachowane po RESET i zmianie trybu pracy.
- Przy szukaniu bloku polecenia przełączenia, skasowania, definicji przekładni elektronicznej nie są wykonywane i nie są gromadzone, lecz pomijane.

Zmienne systemowe przekładni elektronicznej

Przy pomocy zmiennych systemowych przekładni elektronicznej program obróbki może odczytywać aktualne stany zespołu osi przekładni elektronicznej i ew. reagować na nie.

Zmienne systemowe przekładni elektronicznej są oznaczone następująco:

\$AA_EG_ ...

lub

\$VA_EG_ ...

Literatura:

Podręcznik zmiennych systemowych

9.4.3 Wyłączenie przekładni elektronicznej (EGOFS, EGOFC)**Funkcja**

Dla wyłączenia aktywnego zespołu osi przekładni elektronicznej istnieją 3 warianty.

Programowanie**Wariant 1:****Składnia**

EGOFS(oś nadążna)

Znaczenie

Przekładnia elektroniczna jest wyłączana Oś nadążna jest hamowana do stanu zatrzymanego. Wywołanie wyzwala zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.

Wariant 2:**Składnia**

EGOFS(oś nadążna,oś wiodąca1,...,oś wiodąca5)

Znaczenie

Ta parametryzacja polecenia pozwana na **selektywny** wpływ poszczególnych osi wiodących na ruch osi nadążnej.

Musi zostać podana co najmniej jedna oś wiodąca. Wpływ podanych osi wiodących na oś nadążną zostaje w sposób celowy wyłączony. Wywołanie wyzwala zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.

Jeżeli pozostają jeszcze aktywne osie wiodące, wówczas oś nadążna pod ich wpływem nadal wykonuje ruch. Gdy wszystkie oddziaływania osi wiodących są w ten sposób wyłączone, oś nadążna jest hamowana do stanu zatrzymanego.

Wariant 3:**Składnia**

EGOFC (wrzeciono
nadażne1)

Znaczenie

Przekładnia elektroniczna jest wyłączana Wrzeciono nadażne wykonuje nadal ruch z prędkością obrotową / prędkością aktualną w chwili wyłączenia. Wywołanie wyzwala zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.

Wskazówka

Ten wariant jest dozwolony tylko dla wrzecion.

9.4.4 Skasowanie definicji przekładni elektronicznej (EGDEL)

Funkcja

Zespół osi przekładni elektronicznej musi być wyłączony, zanim definicja będzie mogła zostać skasowana.

Programowanie**Składnia**

EGDEL (oś nadażna)

Znaczenie

Definicja sprzężenia zespołu osi jest kasowana. Aż do osiągnięcia maksymalnej liczby równocześnie uaktywnionych zespołów osi, jest ponownie możliwe zdefiniowanie dalszych zespołów osi przy pomocy EGDEF. Wywołanie wyzwala zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.

9.4.5 Posuw na obrót (G95) / przekładnia elektroniczna (FPR)

Funkcja

Poleceniem FPR można również oś nadażną przekładni elektronicznej podać jako oś określającą posuw na obrót. Dla tego przypadku obowiązuje następujące zachowanie się:

- Posuw jest zależny od prędkości zadanej osi nadażnej przekładni elektronicznej.
- Prędkość zadana jest obliczana z prędkości wrzecion wiodących i osi wiodących modulo (które nie są osiami uczestniczącymi w tworzeniu konturu) i im przyporządkowanych współczynników sprzężenia.
- Składowe prędkości osi liniowych wzgl. osi wiodących nie modulo i ruchy nałożone osi nadażnej nie są uwzględniane.

9.5 Wrzeciono synchroniczne

Funkcja

W pracy synchronicznej jest wrzeciono wiodące (LS) i wrzeciono nadążne (FS), tzw. **para wrzecion synchronicznych**. Wrzeciono nadążne podąża przy aktywnym sprzężeniu (praca synchroniczna) za ruchami wrzeciona wiodącego odpowiednio do ustalonej zależności funkcyjnej.

Pary wrzecion synchronicznych dają się dla każdej maszyny zarówno projektować na stałe przy pomocy kanałowych danych maszynowych albo definiować specyficznie dla zastosowania przez program obróbki CNC. W kanale NC może równocześnie pracować do 2 par wrzecion synchronicznych.

Sprzężenie może zostać z programu obróbki

- zdefiniowane lub zmienione
- włączone
- wyłączone
- skasowane

.

Ponadto można zależnie od wersji oprogramowania

- czekać na warunek pracy synchronicznej
- zmienić zachowanie się pod względem zmiany bloku
- wybrać rodzaj sprzężenia, albo sprzężenie wartości zadanej albo sprzężenie wartości rzeczywistej, lub zadać przesunięcie kątowe między wrzecionem wiodącym i wrzecionem nadążnym
- przy włączeniu sprzężenia przejąć poprzednie zaprogramowanie wrzeciona nadążnego
- skorygować albo zmierzone albo już znane odchylenie ruchu synchronicznego

.

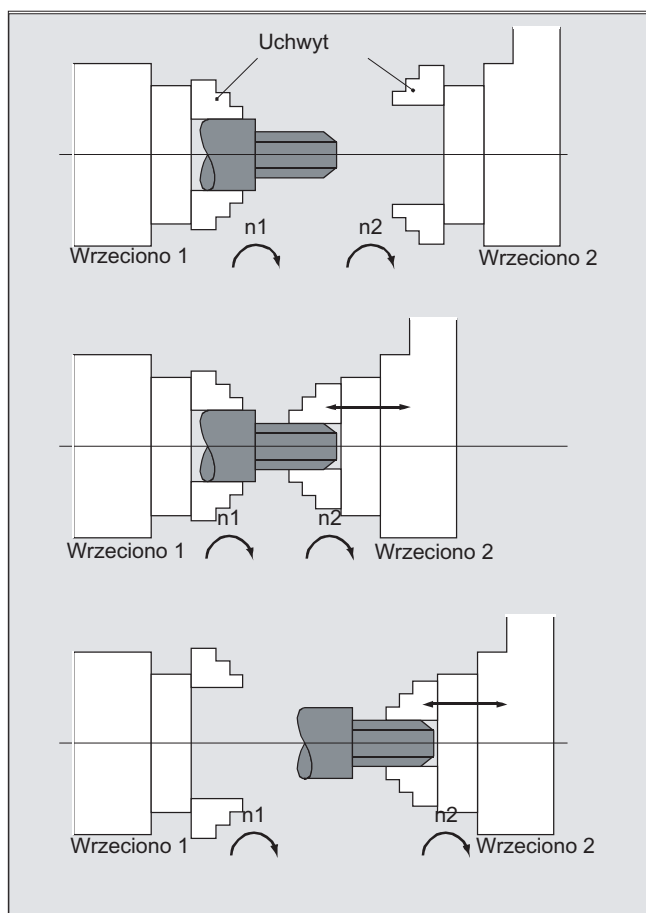
9.5.1 Wrzeciono synchroniczne: Programowanie (COUPDEF, COUPDEL, COUPON, COUPONC, COUPOF, COUPOFS, COUPRES, WAITC)

Funkcja

Funkcja wrzeciono synchronicznego umożliwia synchroniczny ruch dwóch wrzecion (wrzeciono nadążne FS i wrzeciono wiodące LS), np. w celu przekazania obrabianego przedmiotu w ruchu.

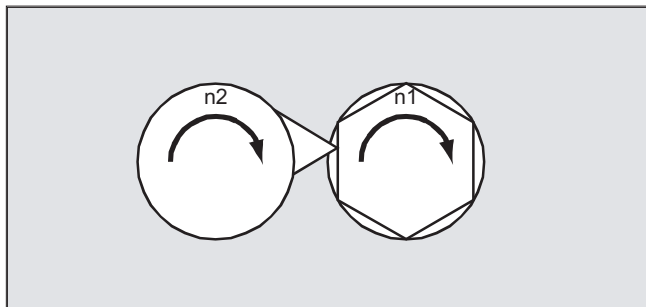
Funkcja udostępnia następujące tryby:

- Synchronizacja prędkości obrotowych ($n_{FS} = n_{LS}$)
- Synchronizacja położenia ($\phi_{FS} = \phi_{LS}$)
- Synchronizacja położenia z przesunięciem kątowym ($\phi_{FS} = \phi_{LS} + \Delta \phi$)

Przez zadanie stosunku przełożenia nierównego 1 między wrzecionem wiodącym i wrzecionem nadążnym jest również możliwa obróbka zarysów wielobocznych.

Składnia

```
COUPDEF (<FS>, <LS>, <ÜFS>, <ÜLS>, <zmiana bloku>, <rodzaj sprzężenia>)  
COUPON (<FS>, <LS>, <POSFS>)  
COUPONC (<FS>, <LS>)  
COUPOF (<FS>, <LS>, <POSFS>, <POSLS>)  
COUPOFS (<FS>, <LS>)  
COUPOFS (<FS>, <LS>, <POSFS>)  
COUPRES (<FS>, <LS>)  
COUPDEL (<FS>, <LS>)  
WAITC (<FS>, <zmiana bloku>, <LS>, <zmiana bloku>)
```

Wskazówka

Skrócony sposób zapisu

W przypadku instrukcji COUPOF, COUPOFS, COUPRES i COUPDEL jest możliwy skrócony sposób zapisu bez podania wrzeciona wiodącego.

Znaczenie

COUPDEF:	Definicja/zmiana sprzężenia specyficzna dla użytkownika
COUPON:	Włączenie sprzężenia. Wychodząc od aktualnej prędkości obrotowej wrzeciono nadążne synchronizuje się na wrzeciono wiodące
COUPONC:	Przejęcie sprzężenia z poprzednim zaprogramowaniem od M3 S . . . albo M4 S . . . Różnica prędkości obrotowej wrzeciona nadążnego jest przejmowana natychmiast.
COUPOF:	Wyłączenie sprzężenia. <ul style="list-style-type: none"> • Z natychmiastową zmianą bloku: COUPOF (<S2>, <S1>) • Zmiana bloku dopiero po przejściu pozycji wyłączenia <POSFS> wzgl. <POSLS>: COUPOF (<S2>, <S1>, <POSFS>) COUPOF (<S2>, <S1>, <POSFS>, <POSLS>)

COUPOFS:	Wyłączenie sprzężenia z zatrzymaniem wrzeciona nadążnego. Zmiana bloku jak najszybciej z natychmiastową zmianą bloku: COUPOFS (<S2>, <S1>) Zmiana bloku dopiero po przejściu pozycji wyłączenia: COUPOFS (<S2>, <S1>, <POSFS>)
COUPRES:	Cofnięcie parametrów sprzężenia do zaprojektowanych MD i SD
COUPDEL:	Skasowanie sprzężenia definiowanego przez użytkownika
WAITC:	Czekanie na warunek pracy synchronicznej (NOC są anulowane na IPO przy zmianie bloku)
<FS>:	Określenie wrzeciona nadążnego

Parametry opcjonalne:

<LS>:	Określenie wrzeciona wiodącego Podanie z numerem wrzeciona: np. S2, S1
<ÜFS>, <ÜLS>:	Stosunek przełożenia między FS i LS. <ÜFS> = licznik, <ÜLS> = mianownik Ustawienie domyślne: <ÜFS> / <ÜLS> = 1.0 ; Podanie mianownika opcjonalne
<zmiana bloku>:	Zachowanie się pod względem zmiany bloku Zmiana bloku następuje: "NOC" natychmiast "FINE" z osiągnięciem "ruchu synchronicznego dokładnie" "COARSE" z osiągnięciem "ruchu synchronicznego zgrubnie" "IPOSTOP" z osiągnięciem IPOSTOP, tzn. po uzyskaniu ruchu synchronicznego po stronie wartości zadanej (ustawienie domyślne) Zachowanie się pod względem zmiany bloku działa modalnie.
<rodzaj sprzężenia>:	Rodzaj sprzężenia: sprzężenie między wrzecionem nadążnym i wrzecionem wiodącym "DV" Sprzężenie wartości zadanej (ustawienie domyślne) "AV" Sprzężenie wartości rzeczywistej "VV" Sprzężenie prędkości Rodzaj sprzężenia działa modalnie.
<POSFS>:	Przesunięcie kątowe między wrzecionem wiodącym i nadążnym Zakres 0°... 359,999° wartości:
<POSFS>, <POSLS>:	Pozycje wyłączenia wrzeciona nadążnego i wrzeciona wiodącego "Zmiana bloku jest zwalniana po przejściu POS _{FS} , POS _{LS} " Zakres 0°... 359,999° wartości:

Przykłady

Przykład 1: Praca z wrzecionem wiodącym i wrzecionem nadążnym

Programowanie	Komentarz
	; Wrzeciono wiodące = wrzeciono master = wrzeciono 1
	; Wrzeciono nadążne = wrzeciono 2
N05 M3 S3000 M2=4 S2=500	; Wrzeciono wiodące obraca się z 3000 obr/min, wrzeciono nadążne obraca się z 500 obr/min.
N10 COUPDEF(S2,S1,1,1,"NOC","Dv")	; Definicja sprzężenia (może być też projektowane).
...	
N70 SPCON	; Wrzeciono wiodące na regulację położenia (sprzężenie wartości zadanej).
N75 SPCON(2)	; Wrzeciono nadążne na regulację położenia.
N80 COUPON(S2,S1,45)	; Sprzężenie w ruchu na pozycję offsetową = 45 stopni.
...	
N200 FA[S2]=100	; Prędkość pozycjonowania = 100 stopni/min
N205 SPOS[2]=IC(-90)	; Nałożenie ruchu 90 stopni w kierunku ujemnym.
N210 WAITC(S2,"Fine")	; Czekanie na ruch synchroniczny "dokładnie".
N212 G1 X... Y... F...	; Obróbka
...	
N215 SPOS[2]=IC(180)	; Nałożenie ruchu 180 stopni w kierunku dodatnim.
N220 G4 S50	; Czas oczekiwania = 50 obrotów wrzeciona wiodącego
N225 FA[S2]=0	; Uaktywnienie zaprojektowanej prędkości (MD).
N230 SPOS[2]=IC(-7200)	; 20 obrotów. Ruch z zaprojektowaną prędkością w kierunku ujemnym.
...	
N350 COUPOF(S2,S1)	; Odsprężenie w ruchu, S=S2=3000
N355 SPOSA[2]=0	; Zatrzymanie wrzeciona nadążnego na zero stopni.
N360 G0 X0 Y0	
N365 WAITS(2)	; Czekanie na wrzeciono 2.
N370 M5	; Zatrzymanie wrzeciona nadążnego.
N375 M30	

Przykład 2: Programowanie różnicy prędkości obrotowej

Programowanie	Komentarz
	; Wrzeciono wiodące = wrzeciono master = wrzeciono 1
	; Wrzeciono nadążne = wrzeciono 2
N01 M3 S500	; Wrzeciono wiodące obraca się z 500 obr/min.
N02 M2=3 S2=300	; Wrzeciono nadążne obraca się z 300 obr/min.
...	
N10 G4 F1	; Czas oczekiwania wrzeciona wiodącego.
N15 COUPDEF (S2,S1,-1)	; Współczynnik sprzężenia ze stosunkiem przełożenia -1:1
N20 COUPON (S2,S1)	; Uaktywnienie sprzężenia. Prędkość obrotowa wrzeciona nadążnego wynika z prędkości obrotowej wrzeciona wiodącego i współczynnika sprzężenia
...	
N26 M2=3 S2=100	; Programowanie różnicy prędkości obrotowej.

Przykład 3: Przykłady przejęcia ruchu do różnicy prędkości obrotowej**1. Włączenie sprzężenia przy uprzednim zaprogramowaniu wrzeciona nadążnego przy pomocy COUPON**

Programowanie	Komentarz
	; Wrzeciono wiodące = wrzeciono master = wrzeciono 1
	; Wrzeciono nadążne = wrzeciono 2
N05 M3 S100 M2=3 S2=200	; Wrzeciono wiodące obraca się ze 100 obr/min, wrzeciono nadążne obraca się z 200 obr/min.
N10 G4 F5	; Czas oczekiwania wrzeciona master = 5 sekund
N15 COUPDEF(S2,S1,1)	; Stosunek przełożenia wrzeciono nadążne do wrzeciona wiodącego wynosi 1,0 (ustawienie domyślne).
N20 COUPON(S2,S1)	; Sprzężenie w ruchu na wrzeciono wiodące.
N10 G4 F5	; Wrzeciono nadążne obraca się ze 100 obr/min.

2. Włączenie sprzężenia przy uprzednim zaprogramowaniu wrzeciona nadążnego przy pomocy COUPONC

Programowanie	Komentarz
	; Wrzeciono wiodące = wrzeciono master = wrzeciono 1
	; Wrzeciono nadążne = wrzeciono 2
N05 M3 S100 M2=3 S2=200	; Wrzeciono wiodące obraca się ze 100 obr/min, wrzeciono nadążne obraca się z 200 obr/min.
N10 G4 F5	; Czas oczekiwania wrzeciona master = 5 sekund
N15 COUPDEF(S2,S1,1)	; Stosunek przełożenia wrzeciono nadążne do wrzeciona wiodącego wynosi 1,0 (ustawienie domyślne).
N20 COUPONC(S2,S1)	; Sprzężenie w ruchu na wrzeciono wiodące i przejęcie poprzedniej prędkości obrotowej do S2.
N10 G4 F5	; S2 obraca się ze 100obr/min + 200obr/min = 300obr/min

3. Włączenie sprzężenia przy zatrzymanym wrzecionie nadążnym z COUPON

Programowanie	Komentarz
	; Wrzeciono wiodące = wrzeciono master = wrzeciono 1
	; Wrzeciono nadążne = wrzeciono 2
N05 SPOS=10 SPOS[2]=20	; Wrzeciono nadążne S2 w trybie pozycjonowania.
N15 COUPDEF(S2,S1,1)	; Stosunek przełożenia wrzeciono nadążne do wrzeciona wiodącego wynosi 1,0 (ustawienie domyślne).
N20 COUPON(S2,S1)	; Sprzężenie w ruchu na wrzeciono wiodące.
N10 G4 F1	; Sprzężenie jest zamykane, S2 zatrzymuje się na 20 stopniach.

4. Włączenie sprzężenia przy zatrzymanym wrzecionie nadążnym z COUPONC**Wskazówka****Tryb pozycjonowania lub tryb osi**

Jeżeli wrzeciono nadążne przed sprzężeniem znajduje się w trybie pozycjonowania albo pracy jako oś, wówczas wrzeciono nadążne przy COUPON (<FS>, <LS>) i COUPONC (<FS>, <LS>) zachowuje się tak samo.

UWAGA

Wrzeciono wiodące i praca w trybie osi

Jeżeli wrzeciono wiodące przed definicją sprzężenia znajduje się w trybie pracy jako oś, również po włączeniu sprzężenia działa wartość graniczna prędkości z danej maszynowej:

MD32000 \$MA_MAX_AX_VELO (maksymalna prędkość osi)

W celu uniknięcia tego zachowania się oś musi przed definicją sprzężenia zostać przełączona na tryb wrzeciona (M3 S... lub M4 S...).

Dalsze informacje

Ustalenie pary wrzecion synchronicznych

Projektowane sprzężenie:

W przypadku projektowanego sprzężenia wrzeciono wiodące i nadążne są ustalane przez daną maszynową. Zaprojektowanych wrzecion nie można zmienić w programie obróbki. Parametryzacja sprzężenia może nastąpić w programie obróbki przy pomocy COUPDEF (warunek: nie jest ustalona ochrona przed zapisem).

Sprzężenie definiowane przez użytkownika:

Przy pomocy COUPDEF można na nowo zdefiniować lub zmienić sprzężenie w programie obróbki. Jeżeli jest już aktywne sprzężenie, musi ono przed definicją nowego sprzężenia zostać najpierw skasowane przy pomocy COUPDEL.

Zdefiniowanie sprzężenia: COUPDEF

Sprzężenie jest kompletnie definiowane przez:

COUPDEF(<FS>,<LS>,<ÜFS>,<ÜLS>, zachowanie się przy zmianie bloku, rodzaj sprzężenia)

Wrzeciono nadążne (FS) i wrzeciono wiodące (LS)

Przy pomocy nazw osi wrzeciona nadążnego (FS) i wrzeciona wiodącego (LS) sprzężenie jest jednoznacznie określone. Nazwy osi muszą być programowane z każdą instrukcją COUPDEF. Inne parametry sprzężenia działają modalnie i muszą być programowane tylko wtedy, gdy są zmieniane.

Przykład:

COUPDEF (S2, S1)

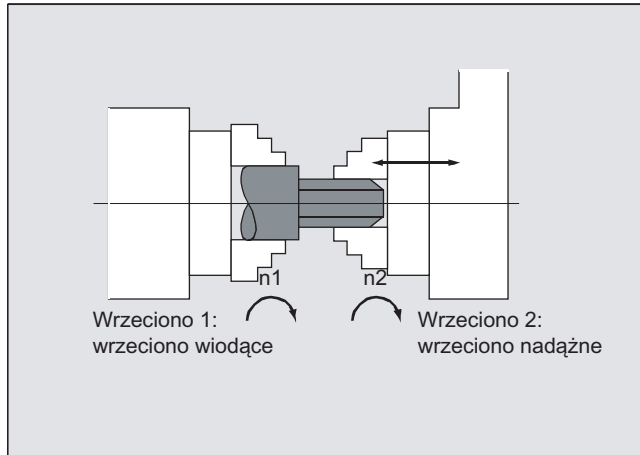
Stosunek przełożenia ÜFS / ÜLS

Stosunek przełożenia jest podawany jako stosunek prędkości obrotowych między wrzecionem nadążnym (licznik) i wrzecionem wiodącym (mianownik). Licznik musi zostać zaprogramowany. Gdy mianownik nie zostanie zaprogramowany, jest ustawiana wartość = 1.0.

Przykład:

Wrzeciono nadążne S2 i wrzeciono wiodące S1, stosunek przełożenia = $1 / 4 = 0.25$.

COUPDEF (S2, S1, 1.0, 4.0)

Wskazówka

Stosunek przełożenia można również zmienić w ruchu podczas włączonego sprzężenia.

Zachowanie się przy zmianie bloku NOC, FINE, COARSE, IPOSTOP

Przy programowaniu zachowania się przy zmianie bloku jest możliwy następujący skrócony sposób zapisu:

- "NO": natychmiast (ustawienie domyślne)
- "FI": z osiągnięciem "ruchu synchronicznego dokładnie"
- "CO": z osiągnięciem "ruchu synchronicznego zgrubnie"
- "IP": z osiągnięciem IPOSTOP, tzn. po uzyskaniu ruchu synchronicznego po stronie wartości zadanej

Rodzaj sprzężenia DV, AV

OSTROŻNIE

Rodzaj sprzężenia wolno jest zmienić tylko przy wyłączonym sprzężeniu!

Włączenie pracy synchronicznej COUPON, POSFS

- Włączenie sprzężenia z dowolną zależnością kątową między LS i FS:

- COUPON (S2, S1)
- COUPON (S2, S1, <POSFS>)
- COUPON (S2)

- Włączenie sprzężenia z zależnością kątową <POSFS>

Do synchronicznego pod względem pozycji sprzężenia dla profilowanych obrabianych przedmiotów.

<POSFS> odnosi się do pozycji 0° wrzeciona wiodącego w dodatnim kierunku obrotów

Zakres wartości <POSFS>: 0°... 359,999°

- COUPON (S2, S1, 30)

W ten sposób można również przy już aktywnym sprzężeniu zmienić przesunięcie kątowe.

Pozycjonowanie wrzeciona nadążnego

Przy włączonym sprzężeniu wrzecion synchronicznych, również wrzeciona nadążne dają się pozycjonować w zakresie $\pm 180^\circ$ niezależnie od ruchu wyzwalanego przez wrzeciono wiodące.

Pozycjonowanie SPOS

Wrzeciono nadążne może być interpolowane przy pomocy SPOS=... .

Przykład:

SPOS [2] = IC (-90)

Dalsze informacje dot. SPOS znajdują się w:

Literatura:

Podręcznik programowania Podstawy

Różnica prędkości obrotowej M3 S ... albo M4 S...

Różnica prędkości obrotowej powstaje przez nałożenie dwóch źródeł prędkości obrotowej i jest ponownie programowana dla wrzeciona nadążnego np. przy pomocy $S_{<n>} = \dots$ lub $M_{<n>} = 3$, $M_{<n>} = 4$ w trybie sterowania prędkością obrotową podczas aktywnego sprzężenia wrzecion synchronicznych. Przy tym ta składowa prędkości obrotowej jest przez współczynnik sprzężenia wyprowadzana od wrzeciona wiodącego i dodawana do wrzeciona nadążnego z właściwym znakiem.

Wskazówka

Z kierunkiem obrotów M3 albo M4 musi zostać na nowo zaprogramowana również prędkość obrotowa S... , ponieważ w przeciwnym przypadku brak zaprogramowania będzie sygnalizowany alarmem.

Dalsze informacje dot. różnicy prędkości obrotowej patrz:

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; wrzeciono synchroniczne (S3)

Różnica prędkości obrotowej przy COUPONC

Przejęcie ruchu do różnicy prędkości obrotowej

Przez włączenie sprzężenia wrzeciona synchronicznego COUPONC jest nakładana aktualnie działająca prędkość obrotowa wrzeciona nadążnego (M3 S . . . lub M4 S . . .).

Wskazówka

Zezwolenie dla nałożenia

Nałożenie prędkości obrotowej wrzeciona (M3 S . . . lub M4 S . . .) przez sprzężenie wrzecion synchronicznych COUPONC działa tylko wtedy, gdy jest zezwolenie dla nałożenia.

Ograniczenie dynamiki wrzeciona wiodącego

Dynamika wrzeciona wiodącego musi zostać na tyle ograniczona, by przy nałożeniu wrzeciona nadążnego jego wartości graniczne dynamiki nie zostały przekroczone.

Prędkość, przyspieszenie: FA, ACC, OVRA, VELOLIMA

Osiową prędkość i przyspieszenie wrzeciona nadążnego można programować przy pomocy:

- FA [SPI (S<n>)] wzgl. FA [S<n>] (prędkość osiowa)
- ACC [SPI (S<n>)] wzgl. ACC [S<n>] (przyspieszenie osiowe)
- OVRA [SPI (S<n>)] wzgl. OVRA [S<n>] (override osiowy)
- VELOLIMA [SPI (S<n>)] wzgl. VELOLIMA [S<n>] (osiowe zwiększenie lub zmniejszenie prędkości)

Przy pomocy <n> = 1, 2, 3, ... (numery wrzecion nadążnych)

Literatura:

Podręcznik programowania Podstawy

Wskazówka

Składowa przyspieszeniowa JERKLIMA[S<n>]

Programowanie osiowego zwiększenia wzgl. zmniejszenia prędkości w przypadku wrzecion aktualnie nie działa.

Dalsze informacje dot. projektowania dynamiki osiowej można znaleźć w:

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; osie obrotowe (R2)

Programowane zachowanie się przy zmianie bloku WAITC

Przy pomocy WAITC może zostać zadane zachowanie się przy zmianie bloku, np. po zmianie parametrów sprężenia albo procesów pozycjonowania, z różnymi warunkami ruchu synchronicznego (zgrubnie, dokładnie, IPOSTOP). Jeżeli warunki ruchu synchronicznego nie są podane, obowiązuje zachowanie się podane przy definicji COUPDEF.

Przykład:

Czekanie na osiągnięcie warunku ruchu synchronicznego zgodnie z COUPDEF

WAITC ( )

Czekanie na osiągnięcie warunku ruchu synchronicznego FINE w przypadku wrzeciona nadążnego S2 i COARSE w przypadku wrzeciona nadążnego S4:

WAITC (S2, "FINE", S4, "COARSE")

Wyłączenie sprężenia COUPOF

Przy pomocy COUPOF można zadać zachowanie się sprężenia przy wyłączeniu:

- Wyłączenie sprężenia z natychmiastową zmianą bloku:
  - COUPOF (S2, S1) (z podaniem wrzeciona wiodącego)
  - COUPOF (S2) (bez podania wrzeciona wiodącego)
- Wyłączenie sprężenia po przejściu pozycji wyłączenia. Zmiana bloku następuje po przejściu pozycji wyłączenia.
  - COUPOF (S2, S1, 150) (pozycja wyłączenia FS: 150°)
  - COUPOF (S2, S1, 150, 30) (pozycja wyłączenia FS: 150°, LS: 30°)

Wyłączenie sprężenia z zatrzymaniem wrzeciona nadążnego COUPOFS

Przy pomocy COUPOFS można zadać zachowanie się sprężenia przy wyłączeniu z zatrzymaniem wrzeciona nadążnego:

- Wyłączenie sprężenia z zatrzymaniem wrzeciona nadążnego z natychmiastową zmianą bloku:
  - COUPOFS (S2, S1) (z podaniem wrzeciona wiodącego)
  - COUPOFS (S2) (bez podania wrzeciona wiodącego)
- Wyłączenie sprężenia po przejściu pozycji wyłączenia z zatrzymaniem wrzeciona nadążnego. Zmiana bloku następuje po przejściu pozycji wyłączenia.
  - COUPOFS (S2, S1, 150) (pozycja wyłączenia FS: 150°)

Skasowanie sprężenia COUPDEL

Przy pomocy COUPDEL sprężenie jest kasowane:

- COUPDEL (S2, S1) (z podaniem wrzeciona wiodącego)
- COUPDEL (S2) (bez podania wrzeciona wiodącego)

Cofnięcie parametrów sprzężenia COUPRES

Przy pomocy COUPRES są uaktywniane wartości sprzężenia, sparametryzowane w danych maszynowych i ustawczych:

- COUPRES (S2, S1) (z podaniem wrzeciona wiodącego)
- COUPRES (S2) (bez podania wrzeciona wiodącego)

Zmienne systemowe

Aktualny stan sprzężenia wrzeciona nadążnego

Aktualny stan sprzężenia wrzeciona nadążnego można przeczytać poprzez następującą zmienną systemową:

\$AA_COUP_ACT [<FS>]

Wartość	Znaczenie
0	Nie jest aktywne żadne sprzężenie
4	Sprzężenie wrzeciona synchronicznego aktywne
Wskazówka Inne wartości zmiennych systemowych odnoszą się do pracy w trybie osi Literatura: Podręcznik Lista zmiennych systemowych	

Aktualne przesunięcie kątowe

Aktualne przesunięcie kątowe wrzeciona nadążnego odnośnie wrzeciona wiodącego można przeczytać poprzez następującą zmienną systemową:

- \$AA_COUP_OFFS [<FS>] (przesunięcie kątowe po stronie wartości zadanej)
- \$VA_COUP_OFFS [<FS>] (przesunięcie kątowe po stronie wartości rzeczywistej)

Wskazówka

Po cofnięciu zezwolenia dla regulatora przy włączonym sprzężeniu i trybie aktualizacji ustala się po ponownym udzieleniu zezwolenia inny offset pozycji, niż pierwotnie zaprogramowana wartość. W tym przypadku zmieniony offset pozycji można przeczytać i ewentualnie skorygować w programie obróbki.

9.6 Zespół master/slave (MASLDEF, MASLDEL, MASLON, MASLOF, MASLOFS)

Funkcja

Przed wersją oprogramowania 6.4 sprzężenie master/slave pozwala na sprzężenie osi slave z jej osią master tylko na postoju uczestniczących osi.

Rozszerzenie wersji 6.4 pozwala na sprzęganie i rozłączanie **obracających się** wrzecion o sterowanej prędkości obrotowej i na dynamiczne projektowanie.

Składnia

MASLON (Slv1, Slv2, ...,)	
MASLOF (Slv1, Slv2, ...,)	
MASLDEF (Slv1, Slv2, ..., oś master)	Rozszerzenie dla projektowania dynamicznego
MASLDEL (Slv1, Slv2, ...,)	Rozszerzenie dla projektowania dynamicznego
MASLOFS (Slv1, Slv2, ...,)	Rozszerzenie dla wrzeciona slave

Wskazówka

W przypadku MASLOF/MASLOFS odpada implicite zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego. Ze względu na brak zatrzymania przebiegu wyprzedzającego zmienne systemowe \$P nie dają dla osi Slave zaktualizowanych wartości, aż do chwili ponownego zaprogramowania.

Znaczenie

Informacje ogólne

MASLON	Włączenie sprzężenia tymczasowego.
MASLOF	Rozłączenie aktywnego sprzężenia. W przypadku wrzecion należy przestrzegać rozszerzeń.

Rozszerzenie, projektowanie dynamiczne

MASLDEF	Utworzenie/zmiana sprzężenia definiowana przez użytkownika poprzez dane maszynowe, albo program obróbki.
MASLOFS	Rozłączenie sprzężenia analogicznie do MASLOF i automatyczne zahamowanie wrzeciona slave.
MASLDEL	Rozłączenie zespołu osi master/slave i skasowanie definicji zespołu.
Slv1, Slv2, ...	Osie slave, które są prowadzone przez jedną oś master.
Oś master	Oś, która prowadzi oś slave zdefiniowaną z zespołem master/slave.

Przykłady

Przykład 1: Dynamiczne projektowanie sprzężenia master/slave

Dynamiczne projektowanie sprzężenia master/slave z programu obróbki:

Oś właściwa po obrocie pojemnika osi powinna stać się osią master.

Kod programu	Komentarz
MASLDEF(AUX,S3)	; S3 master dla AUX
MASLON(AUX)	; Sprzężenie wł. dla AUX
M3=3 S3=4000	; Kierunek obróbki w prawo
MASLDEL(AUX)	; Skasowanie zaprojektowania i rozłączenie sprzężenia
AXCTSWE(CT1)	; Obrót pojemnika

Przykłady

Przykład 2: Sprzężenie wartości rzeczywistej osi slave

Sprzężenie wartości rzeczywistej osi slave na taką samą wartość osi master przez PRESETON.

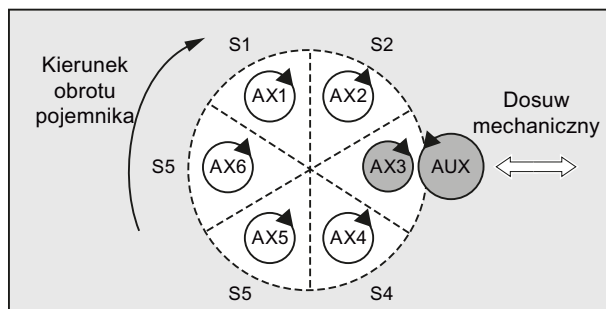
Przy permanentnym sprzężeniu master/slave ma na osi SLAVE zostać zmieniona wartość rzeczywista przez PRESETON.

Kod programu	Komentarz
N37262 \$MA_MS_COUPLING_ALWAYS_ACTIVE[AX2]=0	; Wyłączenie na krótko sprzężenia permanentnego.
N37263 NEWCONF	
N37264 STOPRE	
MASLOF(Y1)	; Sprzężenie tymczasowe wyłą.
N5 PRESETON(Y1,0,Z1,0,B1,0,C1,0,U1,0)	; Ustawienie wartości rzeczywistej nie bazowanych osi slave, ponieważ są one uaktywnione przy pomocy Power On.
N37262 \$MA_MS_COUPLING_ALWAYS_ACTIVE[AX2]=1	; Uaktywnienie sprzężenia permanentnego.
N37263 NEWCONF	

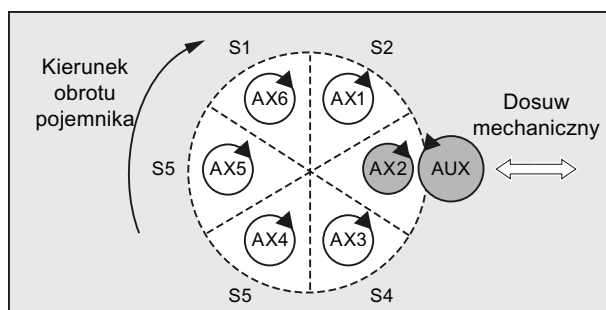
Przykład 3: Sekwencja sprzężenia położenie 3 / pojemnik CT1

Aby po obróceniu pojemnika mogło zostać dokonane sprzężenie z innym wrzecionem, przedtem stare sprzężenie musi zostać rozłączone, zaprojektowane skasowane i zaprojektowane nowe sprzężenie.

Sytuacja wyjściowa:

Po obróceniu o jeden slot:

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Wiele pulpitów obsługi i NCU (B3), punkt: "Pojemnik osi"

Dalsze informacje

Informacje ogólne

MASLOF	W przypadku wrzecion w pracy ze sterowaniem prędkością obrotową instrukcja ta jest bezpośrednio wykonywana. Wirujące w tym momencie wrzeciona slave zachowują swoje prędkości obrotowe, aż do ponownego zaprogramowania prędkości obrotowej.
--------	--

Rozszerzenie, projektowanie dynamiczne

MASLDEF	Definicja zespołu master/slave z programu obróbki. Przedtem definicja następowała wyłącznie przez dane maszynowe.
MASLDEL	Instrukcja znosi przyporządkowanie osi slave do osi master i rozłącza sprzężenie, analogicznie do MASLOF. Definicje master/slave, uzgodnione w danych maszynowych, pozostają zachowane.
MASLOFS	MASLOFS może być stosowana do automatycznego hamowania wrzecion slave przy rozłączaniu sprzężenia. W przypadku osi i wrzecion w trybie pozycjonowania sprzężenie jest stwarzane i rozłączane tylko na postoju.

Wskazówka

Dla osi slave wartość rzeczywista może przez PRESETON być synchronizowana na taką samą wartość osi master. W tym celu trwale sprzężenie master/slave musi zostać na krótki czas rozłączone, aby wartość rzeczywistą nie bazowanej osi slave przy pomocy power on ustawić na wartość osi master. Następnie trwale sprzężenie jest ponownie tworzone.

Sprzężenie trwale master/slave jest uaktywniane przez ustawienie MD37262 \$MA_MS_COUPLING_ALWAYS_ACTIVE = 1 i nie ma wpływu na polecenia językowe sprzężenia tymczasowego.

Zachowanie się wrzecion pod względem sprzężenia

W przypadku wrzecion w trybie sterowania prędkością obrotową zachowanie się MASLON, MASLOF, MASLOFS i MASLDEL pod względem sprzężenia jest ustalane explicite przez daną maszynową MD37263 \$MA_MS_SPIND_COUPLING_MODE.

W ustawieniu standardowym przy pomocy MD37263 = 0 sprzężenie i rozłączenie osi slave następuje wyłącznie w stanie zatrzymanym uczestniczących osi. MASLOFS odpowiada MASLOF.

Przy MD37263 = 1 instrukcja sprzężenia jest wykonywana bezpośrednio, a przez to również w ruchu. Sprzężenie jest w przypadku MASLON natychmiast tworzone, a przy MASLOFS albo MASLOF natychmiast rozłączane. Wirujące w tym momencie wrzeciona slave są przy MASLOFS automatycznie hamowane i zachowują przy MASLOF swoje prędkości obrotowe, aż do ponownego zaprogramowania prędkości obrotowej.

Akcje synchroniczne ruchu

10.1 Podstawy

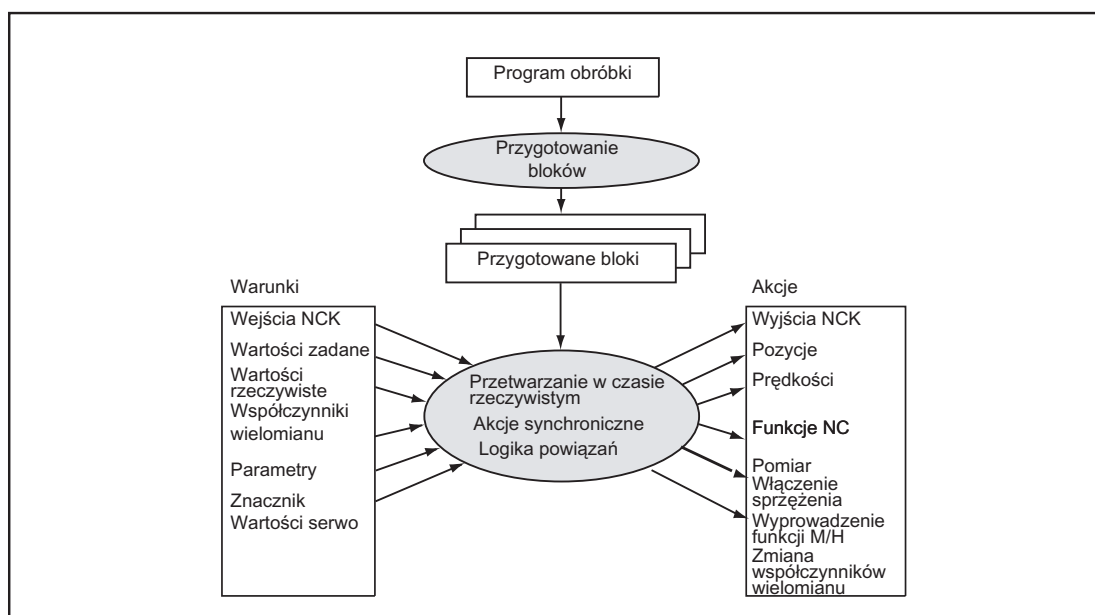
Funkcja

Akcje synchroniczne stwarzają możliwość wykonywania akcji synchronicznie do bloków obróbki.

Moment wykonania akcji może być definiowany przez warunki. Warunki są nadzorowane w takcie interpolacji. Akcje są przez to reakcją na zdarzenia w czasie rzeczywistym, ich wykonanie nie jest związane z granicami bloków.

Dodatkowo akcja synchroniczna zawiera dane dot. jej żywotności i częstotliwości odpytywania programowanych zmiennych przebiegu głównego, a przez to częstotliwości wykonywania uruchamianych akcji. Przez to akcja może zostać uruchomiona tylko raz albo też cyklicznie (każdorazowo w takcie interpolatora).

Możliwe zastosowania

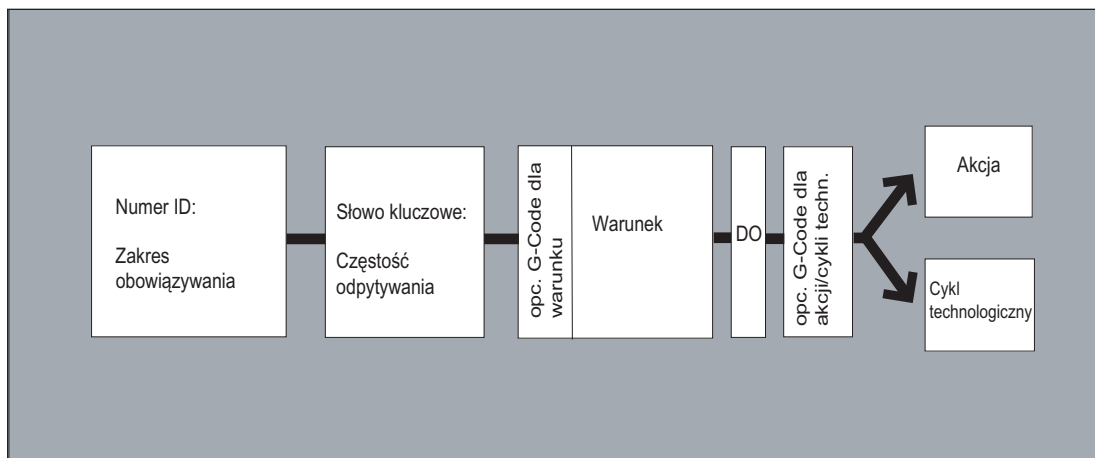

- Optymalizacja zastosowań krytycznych pod względem czasu przebiegu (np. wymiana narzędzia)
- Szybka reakcja na wydarzenia zewnętrzne
- Programowanie regulacji AC
- Ustawianie funkcji bezpieczeństwa
- ....

Programowanie

Akcja synchroniczna znajduje się w oddzielnym bloku i działa od następnego wykonywalnego bloku funkcji maszyny (np. ruch postępowy z G0, G1, G2, G3).

Akcje synchroniczne składają się z maksymalnie 5 elementów poleceńiowych o różnych zadaniach:

Składnia:

```
DO <akcja1> <akcja2> ...
<SŁOWO KLUCZOWE> <warunek> DO <akcja1> <akcja2> ...
ID=<n> <SŁOWO KLUCZOWE> <warunek> DO <akcja1> <akcja2> ...
IDS=<n> <SŁOWO KLUCZOWE> <warunek> DO <akcja1> <akcja2> ...
```

znaczenie:

DO	Instrukcja uruchomienia zaprogramowanej(ych) akcji Działa tylko przy spełnionym <warunku> (o ile zaprogramowano). → patrz " Akcje "
<Akcja1> <Akcja2> ...	Uruchamiana(e) akcja(e) Przykłady: <ul style="list-style-type: none"> Przyporządkowanie zmiennej Uruchomienie cyklu technologicznego
<SŁOWO KLUCZOWE>	Przez słowo kluczowe (WHEN, WHENEVER, FROM lub EVERY) jest definiowane cykliczne sprawdzanie <warunku> akcji synchronicznej. → Patrz " Cykliczne sprawdzanie warunku "
<warunek>	Logika powiązania dla zmiennych przebiegu głównego Warunek jest sprawdzany w takcie IPO.
ID=<n> wzgl. IDS=<n>	Numer identyfikacyjny Przy pomocy numeru identyfikacyjnego jest ustalany zakres obowiązywania i pozycja w ramach kolejności obróbki. → Patrz " Zakres obowiązywania i kolejność obróbki "

Koordinacja akcji synchronicznych/cykli technologicznych

Do koordynacji akcji synchronicznych/cykli technologicznych są do dyspozycji następujące polecenia:

Polecenie	Znaczenie
CANCEL (<n>)	Skasowanie akcji synchronicznej → Patrz " Skasowanie akcji synchronicznej "
LOCK (<n>)	Zablokowanie akcji synchronicznych
UNLOCK (<n>)	Zwolnienie akcji synchronicznych
RESET	Cofnięcie cyklu technologicznego
	Odnosnie LOCK, UNLOCK i RESET: → patrz " Zablokowanie, zwolnienie, cofnięcie "

Przykład

Kod programu	Komentarz
WHEN \$AA_IW[Q1]>5 DO M172 H510	; Gdy wartość rzeczywista osi Q1 przekracza 5 mm, są wyprowadzane funkcje pomocnicze M172 i H510 do interfejsu PLC.

10.1.1 Zakres obowiązywania i kolejność obróbki (ID, IDS)**Funkcja****Zakres obowiązywania**

Zakres obowiązywania akcji synchronicznej jest ustalany przez oznaczenie ID wzgl. IDS:

Nie modalny ID:	Działająca pojedynczymi blokami akcja synchroniczna w pracy automatycznej
ID:	Działająca modalnie akcja synchroniczna w pracy automatycznej do końca programu
IDS:	Statyczna akcja synchroniczna, działająca modalnie w każdym trybie pracy, również po zakończeniu programu

Zastosowania

- Szlifowanie AC w trybie JOG
- Logika powiązań dla safety integrated
- Funkcje nadzoru, reakcje na stany maszyny we wszystkich trybach pracy

Kolejność obróbki

Modalnie i statycznie działające akcje synchroniczne są wykonywane w kolejności ich numerów ID lub IDS (ID=<n> lub IDS=<n>) w takcie interpolacji.

Działające pojedynczymi blokami akcje synchroniczne (bez numeru ID) są po wykonaniu modalnie działających akcji synchronicznych wykonywane w zaprogramowanej kolejności.

Wskazówka

Przez ustawienia danych maszynowych można chronić modalnie działające akcje synchroniczne przed zmianami albo skasowaniem (→ producent maszyny!).

Programowanie

Składnia

Znaczenie

nie modalny ID

Akcja synchroniczna działa tylko w **pracy automatycznej**. Obowiązuje ona tylko dla kolejnego, możliwego do wykonania bloku (blok z instrukcją ruchu albo inną reakcją maszyny), działa więc **pojedynczymi blokami**.

Przykład:

```
WHEN $A_IN[3]==TRUE DO $A_OUTA[4]=10
```

ID=<n> ...

Akcja synchroniczna działa w kolejnych blokach **modalnie** i może przez CANCEL (<n>) zostać wyłączona albo zastąpiona przez zaprogramowanie nowej akcji synchronicznej z tym samym ID. Akcje synchroniczne aktywne w bloku M30 powodują opóźnienie końca programu.

Akcje synchroniczne ID działają tylko w **pracy automatycznej**.

Zakres wartości <n>: 1 ... 255

Przykład:

```
ID=2 EVERY $A_IN[1]==1 DO POS[X]=0
```

IDS=<n>

Statyczne akcje synchroniczne działają **modalnie we wszystkich rodzajach pracy**. Pozostają one aktywne również po zakończeniu programu i mogą zostać uaktywnione po Power On przy pomocy ASUP. Przez to jest możliwe uaktywnienie akcji, które niezależnie od wybranego trybu pracy mają przebiegać w NC.

Zakres wartości <n>: 1 ... 255

Przykład:

```
IDS=1 EVERY $A_IN[1]==1 DO POS[X]=100
```

10.1.2 Cykliczne sprawdzanie warunku (WHEN, WHENEVER, FROM, EVERY)

Funkcja

Przez słowo kluczowe jest definiowana cykliczna kontrola warunku akcji synchronicznej. Gdy słowo kluczowe nie jest zaprogramowane, działania akcji synchronicznej są wykonywane w każdym takcie IPO.

Słowa kluczowe

bez słowa kluczowego	Wykonanie akcji nie jest uzależnione od żadnego warunku. Akcja jest wykonywana cyklicznie w każdym takcie interpolacji.
WHEN	Warunek jest tak długo odpytywany w każdym takcie interpolacji, aż będzie spełniony; przynależna akcja jest dokładnie wtedy wykonywana jeden raz.
WHENEVER	Warunek jest cyklicznie sprawdzany w każdym takcie interpolacji. Przynależna akcja jest wykonywana w każdym takcie interpolacji, jak długo warunek jest spełniony.
FROM	Warunek jest sprawdzany w każdym takcie interpolacji, aż zostanie spełniony. Akcja jest następnie wykonywana tak długo, jak długo jest aktywna akcja synchroniczna, tzn. również wtedy, gdy warunek nie jest już spełniony.
EVERY	Odpytanie na warunek następuje w każdym takcie interpolacji. Akcja jest zawsze wtedy wykonywana jeden raz, gdy warunek jest spełniony. Sterowanie zboczem: Akcja zostaje ponownie wykonana, gdy warunek zmieni się ze stanu FALSE na stan TRUE.

Zmienne przebiegu głównego

Stosowane zmienne są poddawane ewaluacji w takcie interpolacji. Zmienne przebiegu głównego w akcjach synchronicznych nie wyzwalają zatrzymania przebiegu wyprzedzającego.

Ewaluacja:

Gdy w programie obróbki występują zmienne przebiegu głównego (np. wartość rzeczywista, położenie wejścia albo wyjścia cyfrowego, itd.), przebieg wyprzedzający jest zatrzymywany, aż poprzedni blok zostanie wykonany i będą dostępne wartości zmiennych przebiegu głównego.

Przykłady

Przykład 1: Bez słowa kluczowego

Kod programu	Komentarz
DO \$A_OUTA[1]=\$AA_IN[X]	; Wyprowadzenie wartości rzeczywistej do wyjścia analogowego.

Przykład 2: WHENEVER

Kod programu	Komentarz
WHENEVER \$AA_IM[X] > 10.5*SIN(45) DO ...	; Porównanie z wyrażeniem obliczonym w przebiegu wyprzedzającym.
WHENEVER \$AA_IM[X] > \$AA_IM[X1] DO ...	; Porównanie z kolejną zmienną przebiegu głównego.
WHENEVER (\$A_IN[1]==1) OR (\$A_IN[3]==0) DO ...	; Dwa porównania powiązane ze sobą.

Przykład 3: EVERY

Kod programu	Komentarz
ID=1 EVERY \$AA_IM[B]>75 DO POS[U]=IC(10) FA[U]=900	; Zawsze, gdy wartość rzeczywista osi B w MKS przekroczy wartość 75, oś U powinna z posuwem osiowym pozycjonować dalej o 10.

Dalsze informacje

Warunek

Warunek jest wyrażeniem logicznym, które przez operatory boolowskie może mieć dowolną budowę. Wyrażenia boolowskie powinny zawsze być podawane w nawiasach.

Warunek jest sprawdzany w takcie interpolacji.

Przed warunkiem może zostać podany G-Code. Przez to można osiągnąć, że niezależnie od właśnie aktywnego stanu programu obróbki są zdefiniowane ustawienia dla ewaluacji warunku i dla będącej do wykonania akcji/cyklu technologicznego. Odsprężenie akcji synchronicznych od środowiska programowego jest wymagane, ponieważ akcje synchroniczne w dowolnych momentach czasu na podstawie spełnionych warunków wyzwolenia powinny wykonywać swoje akcje w zdefiniowanym stanie wyjściowym.

Przykłady zastosowania

Ustalenie systemów miar dla ewaluacji warunku i akcji przez G-Code G70, G71, G700, G710.

Podany G-Code w przypadku warunku obowiązuje dla ewaluacji warunku i dla akcji, gdy w przypadku akcji żaden własny G-Code nie jest podany.

W części warunkowej wolno zaprogramować tylko **jeden G-Code** z grupy G-Code.

Możliwe warunki

- Porównanie zmiennych przebiegu głównego (analogiczne/cyfrowe wejścia/wyjścia, i inne)
- Powiązania boolowskie między wynikami porównań
- Obliczanie wyrażeń czasu rzeczywistego
- Czas/odległość od początku bloku
- Odległość od końca bloku
- Wartości pomiarowe, wyniki pomiarów
- Wartości serwo
- Prędkości, status osi

10.1.3 Akcje (DO)**Funkcja**

W akcjach synchronicznych można zaprogramować jedną lub wiele akcji. Wszystkie akcje zaprogramowane w jednym bloku są aktywne w tym samym takcie interpolacji.

Składnia

DO <akcja1> <akcja2> ...

Znaczenie

DO   Przy spełnionym warunku wyzwala akcję albo cykl technologiczny.

<Akcja>   Akcja uruchomiona przy spełnionym warunku, jak np. przyporządkowanie zmiennej, włączenie sprzężenia osi, ustawienie wyjść NCK, wyprowadzenie funkcji M, S i H, zadanie zaprogramowanego G-Code, ...

G-Code można programować w akcjach synchronicznych dla akcji/cykli technologicznych. Ten G-Code zadaje dla wszystkich akcji w bloku i cyklach technologicznych ew. inny G-Code, niż ustawiony w warunku. Gdy cykle technologiczne znajdują się w części akcyjnej, wówczas G-Code obowiązuje modalnie nadal również po zakończeniu cyklu technologicznego dla wszystkich następnych akcji, aż do następnego G-Code.

Na część akcyjną wolno zaprogramować tylko **jeden G-Code** z grupy G-Code (G70, G71, G700, G710).

Przykład: Akcja synchroniczna z dwoma akcjami

Kod programu	Komentarz
WHEN \$AA_IM[Y]>=35.7 DO M135 \$AC_PARAM=50	; W przypadku gdy warunek jest spełniony, następuje wyprowadzenie M135 do PLC i ustawienie Override na 50%.

10.2 Operatory dla warunków i akcji

Porównania (==, <>, <, >, <=, >=)	W warunkach mogą być porównywane zmienne albo wyrażenia częściowe. Wynik jest zawsze typu BOOL. Dopuszczalne są wszystkie znane operatory porównywania.
Operatory boolowskie (NOT, AND, OR, XOR)	Zmienne, stałe albo porównania mogą być ze sobą wiązane przy pomocy znanych operatorów boolowskich.
Operatory bitowe (B_NOT, B_AND, B_OR, B_XOR)	Możliwe są operatory bitowe B_NOT, B_AND, B_OR, B_XOR.
Działania podstawowe (+, -, *, /, DIV, MOD)	Zmienne przebiegu głównego mogą zostać powiązane ze sobą przez podstawowe działania arytmetyczne albo przy pomocy stałych.
Funkcje matematyczne (SIN, COS, TAN, ASIN, ACOS, ABS, TRUNC, ROUND, LN, EXP, ATAN2, POT, SQRT, CTAB, CTABINV).	Do zmiennych o typie danych REAL mogą być stosowane funkcje matematyczne.
Indeksowanie	Indeksowanie jest możliwe przy pomocy wyrażeń przebiegu głównego.

Przykład

- Powiązanie podstawowe działania arytmetyczne**

Obowiązuje obliczanie "kropka przed kreską", wyrażenia w nawiasach są dopuszczalne. Operatory DIV i MOD są dopuszczalne również dla typu danych REAL

Programowanie	Komentarz
DO \$AC_PARAM[3] = \$A_INA[1] - \$AA_IM[Z1]	; ;Odejmowanie dwóch
	;zmiennych przebiegu głównego
WHENEVER \$AA_IM[x2] < \$AA_IM[x1] - 1.9 DO \$A_OUT[5] = 1	; ;Odjęcie stałej od zmiennej
DO \$AC_PARAM[3] = \$INA[1] - 4 * SIN(45.7 \$P_EP[Y]) * R4	;Wyrażenie stałe, obliczone w przebiegu wyprzedzającym

- Funkcje matematyczne**

Programowanie	Komentarz
DO \$AC_PARAM[3] = COS(\$AC_PARAM[1])	;
	;

- **Wyrażenia czasu rzeczywistego**

Programowanie	Komentarz
ID=1 WHENEVER (\$AA_IM[Y]>30) AND (\$AA_IM[Y]<40) DO \$AA_OVR[S1]=80	; Wybór okna pozycji
ID=67 DO \$A_OUT[1]=\$A_IN[2] XOR \$AN_MARKER[1]	; Ewaluacja 2 sygnałów boolowskich
ID=89 DO \$A_OUT[4]=\$A_IN[1] OR (\$AA_IM[Y]>10)	; Wyprowadzenie wyniku porównania

- **Indeksowana zmienna przebiegu głównego**

Programowanie	Komentarz
WHEN...DO \$AC_PARAM[\$AC_MARKER[1]] = 3	;
Jest niedopuszczalne	;
\$AC_PARAM[1] = \$P_EP[\$AC_MARKER]	;

10.3 Zmienne przebiegu głównego dla akcji synchronicznych

10.3.1 Zmienne systemowe

Funkcja

Przy pomocy zmiennych systemowych dane NC mogą być czytane i zapisywane. Są rozróżniane zmienne systemowe przebiegu wyprzedzającego i przebiegu głównego. Zmienne przebiegu wyprzedzającego są wykonywane zawsze w chwili tego przebiegu. Zmienne główne określają swoją wartość zawsze odnośnie aktualnego stanu przebiegu głównego.

Nazwa

Nazwa zmiennych systemowych rozpoczyna się najczęściej od znaku \$:

Zmienne przebiegu wyprzedzającego:

\$M...	Dane maszynowe
\$S...	Dane ustawcze, obszary ochrony
\$T...	Dane zarządzania narzędziami
\$P...	Programowane wartości, dane przebiegu wyprzedzającego
\$C...	Zmienne cykli ISO
\$O...	Dane opcji
R ...	Parametry R

Zmienne przebiegu głównego:

\$\$A...	Aktualne dane przebiegu głównego
\$\$V...	Dane serwo
\$R...	Parametry R

2. litera opisuje możliwość dostępu do zmiennej:

N...	Wartość globalna NCK (ogólnie obowiązująca wartość)
C...	Wartość specyficzna dla kanału
A...	Wartość specyficzna dla osi

2. litera jest najczęściej stosowana tylko dla zmiennych przebiegu głównego. Zmienne przebiegu wyprzedzającego, jak. np. \$P_ są najczęściej wykonywane bez 2. litery.

Po przedrostku (\$ i jedna albo dwie litery) następuje zawsze podkreślenie, a następnie nazwa zmiennej (najczęściej jako angielskie określenie albo skrót).

Typy danych

Zmienne przebiegu głównego mogą mieć następujące typy danych:

INT	Integer dla wartości całkowitoliczbowych ze znakiem
REAL	Real dla liczb ułamkowych wymiernych
BOOL	Boolowskie TRUE i FALSE
CHAR	Znak ASCII
STRING	Łańcuch znaków ze znakami alfanumerycznymi
AXIS	Adresy osi i wrzeciona

Zmienne przebiegu wyprzedzającego mogą dodatkowo mieć następujący typ danych:

FRAME	Transformacje współrzędnych
-------	-----------------------------

Tablice zmiennych

Zmienne systemowe mogą być tworzone jako tablice 1- do 3-wymiarowych.

Są obsługiwane następujące typy danych: BOOL, CHAR, INT, REAL, STRING, AXIS

Typ danych indeksów może być INT i AXIS, przy czym mogą być one dowolnie sortowane.

Zmienne STRING mogą być tworzone tylko 2-wymiarowo.

Przykłady definicji tablicy:

```
DEF BOOL $AA_NEWVAR [x, y, 2]
DEF CHAR $AC_NEWVAR [2, 2, 2]
DEF INT $AC_NEWVAR [2, 10, 3]
DEF REAL $AA_VECTOR [x, y, z]
DEF STRING $AC_NEWSTRING [3, 3]
DEF AXIS $AA_NEWAX [x, 3, y]
```

Wskazówka

Wyświetlenie 3-wymiarowych zmiennych systemowych jest bez ograniczenia możliwe, gdy do zmiennej jest dana zmienna BTSS.

10.3.2 Implicite zmiana typu

Funkcja

Przy przyporządkowaniach wartości i przekazywaniu parametrów mogą być przyporządkowywane albo przekazywane zmienne o różnych typach danych.

Implicite zmiana typu wywołuje wewnętrzną konwersję typu wartości.

Możliwe konwersje typu

na	REAL	INT	BOOL	CHAR	STRING	AXIS	FRAME
z							
REAL	tak	tak*	tak ¹⁾	–	–	–	–
INT	tak	tak	tak ¹⁾	–	–	–	–
BOOL	tak	tak	tak	–	–	–	–

Objaśnienia

- * Przy zmianie typu z REAL na INT następuje w przypadku ułamka ≥ 0.5 zaokrąglenie do góry, w przeciwnym przypadku następuje zaokrąglenie do dołu (por. funkcja ROUND).
Przy przekroczeniach wartości jest wyzwalany alarm.
- 1) Wartość $\neq 0$ odpowiada TRUE, wartość $=0$ odpowiada FALSE

Wyniki

```

Konwersja typu z REAL albo INTEGER na BOOL
Wynik BOOL = TRUE          gdy wartość REAL albo INTEGER jest nierówna zeru
Wynik BOOL = FALSE        gdy wartość REAL albo INTEGER jest równa zeru
Konwersja typu z BOOL na REAL albo INTEGER
Wynik REAL TRUE           gdy wartość BOOL = TRUE (1)
Wynik INTEGER = TRUE      gdy wartość BOOL = TRUE (1)
Konwersja typu z BOOL na REAL albo INTEGER
Wynik REAL FALSE)        gdy wartość BOOL = FALSE (0)
Wynik INTEGER = FALSE     gdy wartość BOOL = FALSE (0)
    
```

Przykłady implicite zmiany typu

```

Konwersja typu z INTEGER na BOOL
$AC_MARKER[1] = 561

ID=1 WHEN $A_IN[1] == TRUE DO $A_OUT[0]=$AC_MARKER[1]


Konwersja typu z REAL na BOOL
R401 = 100.542

WHEN $A_IN[0] == TRUE DO $A_OUT[2]=$R401


Konwersja typu z BOOL na INTEGER
ID=1 WHEN $A_IN[2] == TRUE DO $AC_MARKER[4] = $A_OUT[1]]


Konwersja typu z BOOL na REAL
R401 = 100.542

WHEN $A_IN[3] == TRUE DO $R10 = $A_OUT[3]

```

10.3.3 Zmienne GUD

Zmienne GUD przydatne w akcjach synchronicznych

Oprócz specyficznych zmiennych systemowych można w akcjach synchronicznych również korzystać z predefiniowanych globalnych zmiennych użytkownika dla akcji synchronicznych (GUD akcji synchronicznych). Zbiór będących do dyspozycji użytkownika GUD akcji synchronicznych jest specyficznie dla typu danych i dostępu parametryzowany przez następujące dane maszynowe:

- MD18660 \$MM_NUM_SYNACT_GUD_REAL[<x>] = <liczba>
- MD18661 \$MM_NUM_SYNACT_GUD_INT[<x>] = <liczba>
- MD18662 \$MM_NUM_SYNACT_GUD_BOOL[<x>] = <liczba>
- MD18663 \$MM_NUM_SYNACT_GUD_AXIS[<x>] = <liczba>
- MD18664 \$MM_NUM_SYNACT_GUD_CHAR[<x>] = <liczba>
- MD18665 \$MM_NUM_SYNACT_GUD_STRING[<x>] = <liczba>

Przez indeks <x> jest podawany moduł danych (prawa dostępu), przez wartość <liczba> liczba GUD akcji synchronicznych każdorazowego typu danych (REAL, INT, ...). W każdorazowym module danych jest następnie dla każdego typu danych tworzona 1-wymiarowa zmienna tablicowa o następującym schemacie nazw: SYG_<typ danych><prawa dostępu>[<indeks>]:

Indeks <x>	Moduł	Typ danych (MD18660 ... MD18665)					
		REAL	INT	BOOL	AXIS	CHAR	STRING
0	SGUD	SYG_RS[i]	SYG_IS[i]	SYG_BS[i]	SYG_AS[i]	SYG_CS[i]	SYG_SS[i]
1	MGUD	SYG_RM[i]	SYG_IM[i]	SYG_BM[i]	SYG_AM[i]	SYG_CM[i]	SYG_SM[i]
2	UGUD	SYG_RU[i]	SYG_IU[i]	SYG_BU[i]	SYG_AU[i]	SYG_CU[i]	SYG_SU[i]
3	GUD4	SYG_R4[i]	SYG_I4[i]	SYG_B4[i]	SYG_A4[i]	SYG_C4[i]	SYG_S4[i]
4	GUD5	SYG_R5[i]	SYG_I5[i]	SYG_B5[i]	SYG_A5[i]	SYG_C5[i]	SYG_S5[i]
5	GUD6	SYG_R6[i]	SYG_I6[i]	SYG_B6[i]	SYG_A6[i]	SYG_C6[i]	SYG_S6[i]
6	GUD7	SYG_R7[i]	SYG_I7[i]	SYG_B7[i]	SYG_A7[i]	SYG_C7[i]	SYG_S7[i]
7	GUD8	SYG_R8[i]	SYG_I8[i]	SYG_B8[i]	SYG_A8[i]	SYG_C8[i]	SYG_S8[i]
8	GUD9	SYG_R9[i]	SYG_I9[i]	SYG_B9[i]	SYG_A9[i]	SYG_C9[i]	SYG_S9[i]

gdzie i = 0 do (<liczba> - 1)
Moduł: _N_DEF_DIR/_N_ ... _DEF, np.dla SGUD → _N_DEF_DIR/_N_ **SGUD**_DEF

Właściwości

GUD akcji synchronicznych mają następujące właściwości;

- GUD akcji synchronicznych można czytać i zapisywać w akcjach synchronicznych i programach obróbki / cyklach
- Dostęp do GUD akcji synchronicznych można uzyskać przez BTSS
- GUD akcji synchronicznych są wyświetlane na interfejsie graficznym HMI w oknie obsługowym "Parametry"
- GUD akcji synchronicznych można stosować na HMI w Wizard, na widoku zmiennych i w protokole zmiennych
- Wielkość tablicy w przypadku GUD akcji synchronicznych typu STRING jest zdefiniowana na stałe na 32 (31 znaków +\0).
- Również gdy nie zostały ręcznie utworzone żadne pliki definicji dla globalnych danych użytkownika (GUD), można poprzez dane maszynowe można z HMI przeczytać zdefiniowane GUD akcji synchronicznych w każdorazowym module GUD.

UWAGA

Zmienne użytkownika (GUD, PUD, LUD) mogą być definiowane z taką samą nazwą, jak GUD akcji synchronicznych tylko wtedy (DEF ... SYG_xy), gdy żadna GUD akcji synchronicznej nie jest sparametryzowana z taką samą nazwą (MD18660 - MD18665) . GUD definiowanych przez użytkownika **nie** wolno stosować w akcjach synchronicznych.

Prawa dostępu

Prawa dostępu zdefiniowane w pliku definicji GUD nadal obowiązują i odnoszą się tylko do zmiennych GUD zdefiniowanych w tym pliku definicji.

Zachowanie się pod względem kasowania

Jeżeli treść określonego pliku definicji GUD zostanie uaktywniona na nowo, wówczas jest najpierw kasowany stary moduł danych GUD w aktywnym systemie plików. Zaprojektowane GUD akcji synchronicznych są przy tym również cofane. Ten proces jest również możliwy poprzez HMI w oknie obsługowym "Usługi" > "Zdefiniowanie i uaktywnienie danych użytkownika (GUD)".

10.3.4 Domyślny identyfikator osi (NO_AXIS)

Funkcja

Zmienne albo parametry typu AXIS, które nie zostały zainicjalizowane z wartością, mogą zostać wyposażone w zdefiniowane domyślne identyfikatory osi. Niezdefiniowane zmienne osi są inicjalizowane z tą wartością domyślną.

Nie zainicjalizowane obowiązujące nazwy osi są rozpoznawane poprzez odpytanie zmiennej "NO_AXIS" w akcjach synchronicznych. Tym nie zainicjalizowanym identyfikatorom osi jest przyporządkowywany identyfikator domyślny zaprojektowany przez daną maszynową.

Producent maszyny

Poprzez dane maszynowe musi zostać zdefiniowany i domyślnie ustawiony co najmniej jeden poprawny istniejący identyfikator osi. Mogą być jednak również domyślnie ustawione wszystkie obowiązujące identyfikatory osi. Proszę przestrzegać danych producenta maszyny.

Wskazówka

Nowe utworzone zmienne otrzymują teraz automatycznie zapisaną przy definicji w danej maszynowej wartość dla domyślnej nazwy osi.

Dalsze informacje dot. definicji obowiązującej poprzez daną maszynową patrz:

Literatura:

/FBSY/ Opis funkcjonowania Akcje synchroniczne

Składnia

```
PROC UP (AXIS PAR1=NO_AXIS, AXIS PAR2=NO_AXIS)
IF PAR1 <>NO_AXIS...
```

Znaczenie

PROC	Definicja podprogramu
UP	Nazwa podprogramu do rozpoznania
PARn	Parametr n
NO_AXIS	Inicjalizacja parametru formalnego z domyślnym identyfikatorem osi

Przykład: Definicja zmiennej osi w programie głównym

```
Kod programu
DEF AXIS AXVAR
UP ( , AXVAR)
```

10.3.5 Znacznik akcji synchronicznej (\$AC_MARKER[n])

Funkcja

Zmienna tablicowa \$AC_MARKER[n] może być czytana i zapisywana w akcjach synchronicznych. Te zmienne mogą znajdować się w pamięci albo aktywnego albo pasywnego systemu plików.

Zmienna akcji synchronicznej: typ danych INT

\$AC_MARKER[n]	Specyficzny dla kanału znacznik/licznik o typie danych INTEGER
\$MC_MM_NUM_AC_MARKER	Dana maszynowa do ustawienia liczby znaczników kanałowych dla akcji synchronicznych ruchu
n	Indeks tablicy zmiennej 0-n

Przykład odczytu i zapisu zmiennej znacznikowej

```
Kod programu
WHEN ... DO $AC_MARKER[0] = 2
WHEN ... DO $AC_MARKER[0] = 3
WHENEVER $AC_MARKER[0] == 3 DO $AC_OVR=50
```

10.3.6 Parametry akcji synchronicznych (\$AC_PARAM[n])

Funkcja

Parametry akcji synchronicznych \$AC_PARAM[n] służą do obliczeń i jako pamięć pośrednia w akcjach synchronicznych. Te zmienne mogą być zapisane w pamięci albo aktywnego albo pasywnego systemu plików.

Zmienna synchronizacji: typ danych REAL

Parametry występują pod tą samą nazwą jeden raz na kanał.

\$AC_PARAM[n]	Zmienna obliczeniowa dla akcji synchronicznych ruchu (REAL)
\$MC_MM_NUM_AC_PARAM	Dana maszynowa do ustawienia liczby parametrów dla akcji synchronicznych ruchu do maksymalnie 20000.
n	Indeks tablicy parametru 0n

Przykład parametrów akcji synchronicznych \$AC_PARAM[n]

Kod programu
\$AC_PARAM[0]=1.5
\$AC_MARKER[0]=1
ID=1 WHEN \$AA_IW[X]>100 DO \$AC_PARAM[1]=\$AA_IW[X]
ID=2 WHEN \$AA_IW[X]>100 DO \$AC_MARKER[1]=\$AC_MARKER[2]

10.3.7 Parametry obliczeniowe (\$R[n])

Funkcja

Ta statyczna zmienna tablicowa służy do obliczeń w programie obróbki i akcjach synchronicznych.

Składnia

Programowanie w programie obróbki:

```
REAL R[n]
REAL Rn
```

Programowanie w akcjach synchronicznych:

```
REAL $R[n]
REAL $Rn
```

Parametry obliczeniowe

Zastosowanie parametrów obliczeniowych umożliwia:

- Zapisywanie wartości, które mają zostać zachowane po zakończeniu programu, zresetowaniu NC i power on.
- Wyświetlenie zapisanych wartości w obrazie parametrów R.

Przykłady

Kod programu	Komentarz
WHEN \$AA_IM[X] >=40.5 DO \$R10=\$AA_MM[Y]	; Zastosowanie R10 w akcji synchronicznej
G01 X500 Y70 F1000	
STOPRE	; Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego
IF R10>20	; Ewaluacja zmiennej obliczeniowej.

Kod programu
SYG_AS[2]=X
SYG_IS[1]=1
WHEN \$AA_IM[SGY_AS[2]]>10 DO \$R3=\$AA_EG_DENOM[SYG_AS[1]],SYG_AS[2]]
WHEN \$AA_IM[SGY_AS[2]]>12 DO \$AA_SCTRACE[SYG_AS[2]]=1
SYG_AS[1]=X
SYG_IS[0]=1
WHEN \$AA_IM[SGY_AS[1]]>10 DO \$R3=\$\$MA_POSCTRL_GAIN[SYG_IS[0]],SYG_AS[1]]
WHEN \$AA_IM[SGY_AS[1]]>10 DO \$R3=\$\$MA_POSCTRL_GAIN[SYG_AS[1]]
WHEN \$AA_IM[SGY_AS[1]]>15 DO \$\$MA_POSCTRL_GAIN[SYG_AS[0]],SYG_AS[1]]=\$R3

10.3.8 Odczyt i zapis danych maszynowych NC i danych ustawczych NC

Funkcja

Odczyt i zapis danych maszynowych/ustawczych NC jest możliwy również z akcji synchronicznych. Przy odczycie i zapisie elementów tablicy danych maszynowych można przy programowaniu pominąć indeks. Gdy nastąpi to w programie obróbki, wówczas przy odczycie jest czytany **pierwszy** element tablicy, a przy zapisie są zapisywane wartości wszystkich elementów tablicy.

W akcjach synchronicznych jest w tym przypadku czytany albo zapisywany tylko **pierwszy** element.

Ustalenie

MD, SD gdzie

\$: Odczyt wartości w momencie interpretacji akcji synchronicznych

\$\$: Odczyt wartości w przebiegu głównym

Odczyt wartości MD i SD w chwili przebiegu wyprzedzającego

Są one z akcji synchronicznej adresowane ze znakiem \$ i poddawane ewaluacji w chwili przebiegu wyprzedzającego.

```
ID=2 WHENEVER $AA_IM[Z]<$$SA_OSCILL_REVERSE_POS2[Z]-6 DO $AA_OVR[X]=0
;Tutaj następuje sięgnięcie do przyjmowanego za niezmienny obszaru nawrotu 2 dla
ruchu wahadłowego
```

Odczyt wartości MD i SD w chwili przebiegu głównego

Są one z akcji synchronicznej adresowane ze znakami \$\$ i poddawane ewaluacji w chwili przebiegu głównego.

```
ID=1 WHENEVER $AA_IM[z]<$$SA_OSCILL_REVERSE_POS2[Z]-6 DO $AA_OVR[X]=0
;Tutaj zakłada się, że pozycja nawrotu mogłaby zostać zmieniona w drodze czynności
obsługowej podczas wykonywania.
```

Zapis wartości MD i SD w chwili przebiegu głównego

Aktualnie nastawione prawo dostępu musi dopuszczać dostęp w celu zapisu. Działanie dla wszystkich MD i SD jest jest podane w **literaturze**: /LIS/, Listy (podręcznik 1).

Pisane MD i SD należy adresować z \$\$ na początku.

Przykład

Kod programu	Komentarz
ID=1 WHEN \$AA_IW[X]>10 DO	; Zmiana pozycji łączeniowej krzywki softwareowej. Wskazówka: Pozycje łączeniowe muszą zostać zmienione 2-3 takty IPO przed osiągnięciem pozycji.
\$\$SN_SW_CAM_PLUS_POS_TAB_1[0]=20	
\$\$SN_SW_CAM_MINUS_POS_TAB_1[0]=30	

10.3.9 Zmienna zegarowa (\$AC_Timer[n])

Funkcja

Zmienna systemowa \$AC_TIMER[n] umożliwia uruchomienie akcji po zdefiniowanych czasach oczekiwania.

Zmienna zegarowa: typ danych REAL

\$AC_TIMER [n]	Specyficzny dla kanału zegar o typie danych REAL
s	Jednostka w sekundach
n	Indeks zmiennej zegarowej

Ustawienie zegara

Inkrementacja zmiennej zegarowej jest uruchamiana przez przyporządkowanie wartości:
\$AC_TIMER [n] = value

n:	numer zmiennej czasowej
value:	Wartość startowa (z reguły "0")

Zatrzymanie zegara

Inkrementowanie zmiennej zegarowej jest zatrzymywane przez przyporządkowanie wartości ujemnej:
\$AC_TIMER [n] = -1

Odczyt zegara

Aktualna wartość czasu może być czytana przy bieżącej albo zatrzymanej zmiennej zegarowej. Po zatrzymaniu zmiennej zegarowej przez przyporządkowanie -1 ostatnia aktualna wartość czasu zostaje zatrzymana i może nadal być czytana.

Przykład

Wyprowadzenie wartości rzeczywistej przez wyjście analogowe 500 ms po rozpoznaniu wejścia cyfrowego:

Kod programu	Komentarz
WHEN \$A_IN[1]==1 DO \$AC_TIMER[1]=0	; Cofnięcie zegara i
WHEN \$AC_TIMER[1]>=0.5 DO \$A_OUTA[3]=\$AA_IM[X] \$AC_TIMER[1]=-1	wystartowanie

10.3.10 Zmienne FIFO (\$AC_FIFO1[n] ... \$AC_FIFO10[n])

Funkcja

W celu zapisania przynależnych do siebie ciągów danych jest do dyspozycji 10 zmiennych FIFO (pamięć FIFO).

Typ danych: REAL

Zastosowanie:

- Pomiar cykliczny
- Obróbka przepustowa

Do każdego elementu możliwy jest dostęp w celu odczytu i zapisu.

Zmienna FIFO

Liczba dostępnych zmiennych FIFO jest ustalana przez daną maszynową MD28260 \$MC_NUM_AC_FIFO.

Liczba wartości wpisywanych do zmiennej FIFO jest definiowana przez daną maszynową MD28264 \$MC_LEN_AC_FIFO. Wszystkie zmienne FIFO mają taką samą długość.

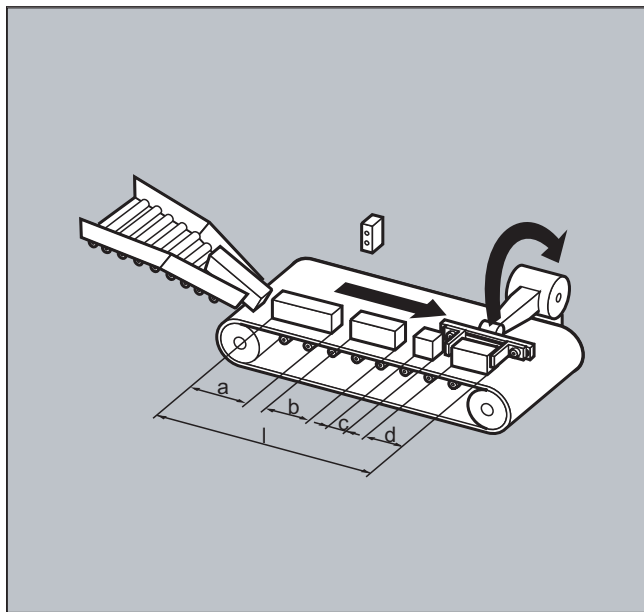
Suma wszystkich elementów FIFO jest tworzona tylko wtedy, gdy w MD28266 \$MC_MODE_AC_FIFO jest ustawiony Bit0.

Indeksy 0 do 5 mają znaczenie specjalne:

Indeks	Znaczenie	
0	Przy zapisie:	Nowa wartość jest zapisywana w FIFO.
	Przy odczycie:	Najstarszy element jest czytany i usuwany z FIFO.
1	Dostęp do najstarszego zapisanego elementu	
2	Dostęp do najmłodszego zapisanego elementu	
3	Suma wszystkich elementów FIFO	
4	Liczba elementów dostępnych w FIFO Do każdego elementu FIFO jest dostęp w celu odczytu i zapisu. Cofnięcie zmiennej FIFO następuje przez cofnięcie zbioru elementów, np. dla pierwszej zmiennej FIFO: \$AC_FIFO1[4]=0	
5	Aktualny indeks zapisu w stosunku do początku FIFO	
6 do $n_{\max}$	Dostęp do n-tego elementu FIFO	

Przykład: pamięć FIFO

Podczas przebiegu produkcji taśma przenośnikowa jest używana do transportu produktów o różnych długościach (a, b, c, d). Na taśmie przenośnikowej o długości transportowej są dlatego zależnie od poszczególnych długości produktu równocześnie transportowane różne liczby produktów. Przy nieziennej prędkości transportu musi przez to nastąpić dopasowanie odbierania produktów z taśmy do ich zmiennych czasów docierania.

Kod programu	Komentarz
DEF REAL ZWI=2.5	; Stały odstęp między nakładanymi produktami.
DEF REAL GESAMT=270	; Odstęp między pozycją pomiaru długości i pozycją odbierania.
EVERY \$A_IN[1]==1 DO \$AC_FIFO1[4]=0	; Na początku procesu, cofnięcie FIFO.
EVERY \$A_IN[2]==1 DO \$AC_TIMER[0]=0	; Gdy produkt przerwie zaporę świetlną, start pomiaru czasu.
EVERY \$A_IN[2]==0 DO \$AC_FIFO1[0]=\$AC_TIMER[0]*\$AA_VACTM[B]	; Gdy zaporę świetlną zostanie odsłonięta, obliczenie długości produktu ze zmierzonego czasu i prędkości transportu i zapisanie w FIFO.
EVERY \$AC_FIFO1[3]+\$AC_FIFO1[4]*ZWI>=GESAMT DO POS[Y]=-30 \$R1=\$AC_FIFO1[0]	; Gdy tylko suma wszystkich długości produktu i odstępów pośrednich będzie większa/równa długości między pozycją nakładania i odbierania, zdjąć produkt z taśmy przenośnikowej w pozycji odbierania, przynależną długość produktu odczytać z FIFO.

10.3.11 Informacja o typach bloków w interpolatorze (\$AC_BLOCKTYPE, \$AC_BLOCKTYPEINFO, \$AC_SPLITBLOCK)

Funkcja

Dla akcji synchronicznych są do dyspozycji następujące zmienne systemowe, aby uzyskać informację o bloku właśnie aktualnym w przebiegu głównym:

- \$AC_BLOCKTYPE
- \$AC_BLOCKTYPEINFO
- \$AC_SPLITBLOCK

Zmienne Blocktype i Blocktypeinfo

\$AC_BLOCKTYPE		\$AC_BLOCKTYPEINFO				
Wartość:		Wartość:				
0	nierówne 0	T	H	Z	E	Znaczenie:
Blok oryginalny	Blok pośredni					Inicjalizator bloku pośredniego:
	1	1	0	0	0	Wewnętrznie generowany blok, brak dalszej informacji
	2	2	0	0	1	Fazki/zaokrąglenia: Prosta
	2	2	0	0	2	Fazki/zaokrąglenia: Okrąg
	3	3	0	0	1	WAB: dosunięcie po prostej
	3	3	0	0	2	WAB: dosunięcie po ćwierćokręgu
	3	3	0	0	3	WAB: dosunięcie po półokręgu
						Korekcja narzędzia:
	4	4	0	0	1	Blok dosuwu po STOPRE
	4	4	0	0	2	Bloki łączące przy nie znalezionym punkcie przecięcia
	4	4	0	0	3	Punktowy okrąg na narożach wewnętrznych (tylko przy TRACYL)
	4	4	0	0	4	Okrąg obejścia (wzgl. przekrój stożkowy) na narożach zewnętrznych
	4	4	0	0	5	Bloki dosunięcia przy wyłączeniu korekcji
	4	4	0	0	6	Bloki dosunięcia przy ponownym uaktywnieniu korekcji promienia narzędzia
	4	4	0	0	7	Rozszczepienie bloku z powodu zbyt dużej krzywizny
	4	4	0	0	8	Bloki wyrównawcze przy frezowaniu czołowym 3D (wektor narzędzia wektor powierzchniowy)

\$AC_BLOCKTYPE		\$AC_BLOCKTYPEINFO				
Wartość:		Wartość:				
0	nierówne 0	T	H	Z	E	Znaczenie:
Blok oryginalny	Blok pośredni					Inicjalizator bloku pośredniego:
						Ścięcie naroża przez:
	5	5	0	0	1	G641
	5	5	0	0	2	G642
	5	5	0	0	3	G643
	5	5	0	0	4	G644
						Blok TLIFT z:
	6	6	0	0	1	Ruch liniowy osi stycznej i bez ruchu cofnięcia
	6	6	0	0	2	Ruch nieliniowy osi stycznej (wielomian) i bez ruchu cofnięcia
	6	6	0	0	3	Ruch cofnięcia, ruch w osi stycznej i ruch cofnięcia startują równocześnie
	6	6	0	0	4	Ruch cofnięcia, oś styczna startuje dopiero wtedy, gdy jest osiągnięta określona pozycja cofnięcia.
						Podział drogi:
	7	7	0	0	1	Programowany podział drogi przy braku aktywności tłoczenia albo cięcia
	7	7	0	0	2	Programowany podział drogi przy aktywnym tłoczeniu albo cięciu
	7	7	0	0	3	Automatycznie wewnętrznie generowany podział drogi
						Cykle kompilacyjne:
	8	Aplikacja ID			ID aplikacji cykli kompilacyjnych, która utworzyła blok	

T: miejsce tysięcy
H: miejsce setek
Z: miejsce dziesiątek
E: miejsce jednostek

Wskazówka

\$AC_BLOCKTYPEINFO zawiera na miejscu tysięcy (T) zawsze również wartość dla typu bloku w przypadku, gdy jest to blok pośredni. Przy \$AC_BLOCKTYPE nierównym 0 miejsce tysięcy nie jest przejmowane.

\$AC_SPLITBLOCK	
Wartość:	Znaczenie:
0	Niezmieniony zaprogramowany blok (blok generowany przez kompresor jest również traktowany jako blok zaprogramowany)
1	Ma miejsce blok wygenerowany wewnętrznie albo skrócony blok oryginalny
3	Ma miejsce ostatni blok w łańcuchu wewnętrznie wygenerowanych bloków albo skróconych bloków oryginalnych

Przykład: liczenie bloków ścięcia narożnika

Kod programu	Komentarz
\$AC_MARKER[0]=0	
\$AC_MARKER[1] = 0	
\$AC_MARKER[2] = 0	
...	
	; Definicja akcji synchronicznych, przy pomocy których są liczone bloki ścięcia.
	; Liczenie wszystkich bloków ścięcia w \$AC_MARKER[0]:
ID=1 WHENEVER (\$AC_TIMEC==0) AND (\$AC_BLOCKTYPE==5) DO \$AC_MARKER[0]=\$AC_MARKER[0]+1	
...	
	; Liczenie bloków wytworzonych przy pomocy G641 w \$AC_MARKER[1]:
ID=2 WHENEVER (\$AC_TIMEC==0) AND (\$AC_BLOCKTYPEINFO==5001) DO \$AC_MARKER[1]=\$AC_MARKER[1]+1	
	; Liczenie bloków wytworzonych przy pomocy G642 w \$AC_MARKER[2]:
ID=3 WHENEVER (\$AC_TIMEC==0) AND (\$AC_BLOCKTYPEINFO==5002) DO \$AC_MARKER[2]=\$AC_MARKER[2]+1	
...	

10.4 Akcje w akcjach synchronicznych

10.4.1 Przegląd możliwych akcji w akcjach synchronicznych

Akcje w akcjach synchronicznych składają się z przyporządkowań wartości, wywołań funkcji albo parametrów, słów kluczowych lub cykli technologicznych. Przez operatory są możliwe skomplikowane wykonania.

Możliwe zastosowania:

- Obliczanie skomplikowanych wyrażeń w takcie IPO
- Ruchy w osiach i sterowanie wrzecionami
- Zmiana i ewaluacja danych ustawczych online z akcji synchronicznych (np. wyprowadzenie pozycji i czasów krzywek softwareowych do PLC albo peryferii NC)
- Wyprowadzenie funkcji pomocniczej do PLC
- Ustawienie dodatkowych funkcji bezpieczeństwa
- Ruch nałożony, ustawienie korekcji narzędzia online i regulacja odstępu
- Wykonywanie akcji we wszystkich trybach pracy
- Wpływanie na akcje synchroniczne z PLC
- Wykonywanie cykli technologicznych
- Wyprowadzanie sygnałów cyfrowych i analogowych
- Odczyt wydajności wykonywania akcji synchronicznych na takcie interpolacji i odczyt czasu obliczeniowego regulatora położenia dla ewaluacji stopnia obciążenia
- Możliwości diagnozy na interfejsie graficznym

Akcja synchroniczna	Opis
DO \$V...=	Przyporządkowanie (wartości serwo)
DO \$A...=	Przyporządkowanie zmiennej (zmienna przebiegu głównego)
DO \$AC...[n]=	Specjalna zmienna przebiegu głównego
DO \$AC_MARKER[n]=	Odczyt lub zapis znacznika akcji synchronicznej
DO \$AC_PARAM[n]=	Odczyt lub zapis parametru akcji synchronicznej
DO \$R[n]=	Odczyt lub zapis zmiennej obliczeniowej
DO \$MD...=	Odczyt wartości MD w chwili interpolacji
DO \$\$SD...=	Zapis wartości SD w przebiegu głównym
DO \$AC_TIMER[n]=wartość startowa	Zegar
DO \$AC_FIFO1[n] ...FIFO10[n]=	Zmienna FIFO
DO \$AC_BLOCKTYPE= DO \$AC_BLOCKTYPEINFO= DO \$AC_SPLITBLOCK=	Interpretacja aktualnego bloku (zmienna przebiegu głównego)
DO M-, S i H np. M07	Wyprowadzenie funkcji pomocniczych M, S i H
DO RDISABLE	Ustawienie blokady wczytywania
DO STOPREOF	Anulowanie zatrzymania przebiegu wyprzedzającego

Akcja synchroniczna	Opis
DO DELDTG	Szybkie skasowanie pozostałej drogi bez zatrzymania przebiegu wyprzedzającego
FTCDEF(wielom., LL, UL , współcz.) DO SYNFACT(wielom., output, input)	Definicja wielomianów Uaktywnienie funkcji synchronicznych: regulacja AC
DO FTOC	Korekcja narzędzia online
DO G70/G71/G700/G710	Ustalenie systemu miar dla zadań pozycjonowania(podawanie wymiarów w calach lub metryczne)
DO POS[oś]= / DO MOV[oś]= DO SPOS[wrzeczono]=	Wystartowanie/pozycjonowanie/zatrzymanie osi rozkazowych Wystartowanie/pozycjonowanie/zatrzymanie wrzecion
DO MOV[oś] =wartość	Wystartowanie/zatrzymanie ruchów bez końca osi rozkazowej
DO POS[oś]= FA [oś]=	Posuw osiowy FA
ID=1 ... DO POS[oś]= FA [oś]= ID=2 ... DO POS[oś]= \$AA_IM[oś] FA [oś]=	Pozycjonowanie z akcji synchronicznych
DO PRESETON(oś, wartość)	Ustawienie wartości rzeczywistej (preset z akcji synchronicznych)
ID=1 EVERY \$A_IN[1]=1 DO M3 S... ID=2 EVERY \$A_IN[2]=1 DO SPOS=	Wystartowanie/pozycjonowanie/zatrzymanie wrzecion
DO TRAILON(FA,LA,współczynnik sprzężenia) DO LEADON(FA,LA,NRCTAB,OVW)	Włączenie nadążania Włączenie sprzężenia wartości wiodącej
DO MEAWA(oś)= DO MEAC(oś)=	Włączenie pomiaru osiowego Włączenie pomiaru ciągłego
DO [tablica n, m]=SET(wartość, wartość, ...) DO [tablica n, m]=REP(wartość, wartość, ...)	Inicjalizacja zmiennych tablicowych z listami wartości Inicjalizacja zmiennych tablicowych z takimi samymi wartościami
DO SETM(nr znacznika) DO CLEARM(nr znacznika)	Ustawienie znaczników czekania Skasowanie znaczników czekania
DO SETAL(numer alarmu)	Ustawienie alarmu cyklu (dodatkowa funkcja bezpieczeństwa)
DO FXS[oś]= DO FXST[oś]= DO FXSW[oś]= DO FOCON[oś]= DO FOCOF[oś]=	Wybór ruchu do twardego zderzaka Zmiana momentu zacisku Zmiana okna nadzoru Uaktywnienie ruchu z ograniczonym momentem/siłą (modalnie) FOC Wyłączenie aktywności ruchu z ograniczonym momentem/siłą (akcja synchroniczna działa w odniesieniu do bloku)
ID=2 EVERY \$AC_BLOCKTYPE==0 DO \$R1=\$AC_TANEB	Kąt między styczną do toru w punkcie końcowym aktualnego bloku i styczną do toru w punkcie startowym zaprogramowanego następnego bloku
DO \$AA_OVR= DO \$AC_OVR= DO \$AA_PLC_OVR DO \$AC_PLC_OVR DO \$AA_TOTAL_OVR DO \$AC_TOTAL_OVR	Korektor osiowy Override ruchu po torze Override osiowy zadany przez PLC Override ruchu po torze zadany przez PLC Wynikowy override osiowy Wynikowy override po torze

Akcja synchroniczna	Opis
\$AN_IPO_ACT_LOAD=	Aktualny czas obliczeniowy IPO
\$AN_IPO_MAX_LOAD=	Najdłuższy czas obliczeniowy IPO
\$AN_IPO_MIN_LOAD=	Najkrótszy czas obliczeniowy IPO
\$AN_IPO_LOAD_PERCENT=	Aktualny czas obliczeniowy IPO w stosunku do taktu IPO
\$AN_SYNC_ACT_LOAD=	Aktualny czas obliczeniowy dla akcji synchronizacji po wszystkich kanałach
\$AN_SYNC_MAX_LOAD=	Najdłuższy czas obliczeniowy dla akcji synchronicznej po wszystkich kanałach
\$AN_SYNC_TO_IPO=	Procentowy udział całej akcji synchronicznej
DO TECCYCLE	Wykonanie cyklu technologicznego
DO LOCK(n, n, ...)	Zablokowanie
DO UNLOCK(n, n, ...)	Zwolnienie
DO RESET(n, n, ...)	RESET cyklu technologicznego
CANCEL(n, n, ...)	Skasowanie modalnych akcji synchronicznych z oznaczeniem ID(S) w programie obróbki

10.4.2 Wyprowadzenie funkcji pomocniczych

Funkcja

Chwila wyprowadzenia

Wyprowadzenie funkcji pomocniczych następuje w akcji synchronicznej bezpośrednio w chwili wyprowadzenia akcji. Zdefiniowana przez daną maszynową chwila wyprowadzenia funkcji pomocniczych nie działa.

Chwila wyprowadzenia ma miejsce wówczas, gdy warunek jest spełniony.

Przykład:

Włączenie chłodziwa w określonej pozycji osi:

```
WHEN $AA_IM[X] >=15 DO M07 POS[X]=20 FA[X]=250
```

Dozwolone słowa kluczowe w działających pojedynczymi blokami akcjach synchronicznych (bez modalnego ID)

Funkcje pomocnicze w działających pojedynczymi blokami akcjach synchronicznych (bez modalnego ID) wolno programować tylko przy pomocy słów kluczowych **WHEN** lub **EVERY**.

Wskazówka

Następujące funkcje pomocnicze nie są dozwolone w akcji synchronicznej:

- M0, M1, M2, M17, M30: Zatrzymanie/koniec programu (M2, M17, M30 możliwe w przypadku cyklu technologicznego)
- M6 lub ustawione przez daną maszynową funkcje M dla zmiany narzędzia

Przykład

Kod programu	Komentarz
WHEN \$AA_IW[Q1]>5 DO M172 H510	; Gdy wartość rzeczywista osi Q1 przekracza 5 mm, wyprowadzenie funkcji pomocniczych M172 i H510 do PLC.

10.4.3 Ustawienie blokady wczytywania (RDISABLE)

Funkcja

Przy pomocy RDISABLE jest przy spełnionym warunku zatrzymywane dalsze wykonywanie bloku w programie głównym. Zaprogramowane akcje synchroniczne ruchu są wykonywane dalej, kolejne bloki są nadal przygotowywane.

Na początku bloku z RDISABLE jest zawsze wyzwalane zatrzymanie dokładne, niezależnie od tego, czy RDISABLE działa czy nie. Zatrzymanie dokładne jest wyzwalane również wtedy, gdy sterowanie znajduje się w trybie przechodzenia płynnego (G64, G641 ... G645).

Zastosowanie

Przy pomocy RDISABLE program może, np. zależnie od wejść zewnętrznych zostać uruchomiony w takcie interpolacji.

Przykład

Kod programu	Komentarz
WHENEVER \$A_INA[2]<7000 DO RDISABLE	; Gdy napięcie na wejściu 2 spadnie poniżej 7V, kontynuacja programu jest zatrzymywana (założenie: wartość 1000 odpowiada 1V).
...	
N10 G01 X10	; Na końcu N10 działa RDISABLE, gdy podczas jego wykonywania warunek jest spełniony.
N20 Y20	
...	

Warunki brzegowe

Działanie RDISABLE przy zamianie osi

Gdy RDISABLE działa w bloku, w którym jest też wykonywana zamiana osi, wówczas RDISABLE działa również na blok REPOSA wyzwalany przez tę zamianę.

Przykład programu:

Kod programu
N100 G0 G60 X300 Y300
N105 WHEN TRUE DO POS[X]=20 FA[X]=20000
N110 WHENEVER \$AA_IM[X]<>20 DO RDISABLE
N115 G0 Y20
N120 Y-20
N125 M30

Poprzez akcję synchroniczną oś X jest zabierana z toru, jest wykonywane REORG (REPOSA). Funkcja RDISABLE działa na proces REPOSA. W wyniku tego najpierw oś X wykonuje ruch do swojej pozycji, następnie jest w N115 wykonywany ruch na Y20.

Można zapobiec REORG, gdy programuje się w N101 RELEASE(X) albo WAITP(X), ponieważ przez to oś X jest udostępniana dla wykonania ruchu np. jako oś rozkazowa:

Kod programu
N100 G0 G60 X300 Y300
N101 RELEASE(X)
N105 WHEN TRUE DO POS[X]=20 FA[X]=20000
...

10.4.4 Cofnięcie zatrzymania przebiegu wyprzedzającego (STOPREOF)

Funkcja

Przy zaprogramowanym explicite zatrzymaniu przebiegu wyprzedzającego STOPRE albo w wyniku implicite uaktywnionego zatrzymania przebiegu wyprzedzającego przez aktywną akcję synchroniczną, STOPREOF znosi to zatrzymanie po najbliższym bloku obróbkowym, gdy tylko warunek jest spełniony.

Wskazówka

STOPREOF musi być programowane przy pomocy słowa kluczowego WHEN i pojedynczymi blokami (bez numeru ID).

Przykład

Szybkie rozgałęzienie programu na końcu bloku.

Kod programu	Komentarz
WHEN \$AC_DTEB<5 DO STOPREOF	; Gdy odległość na końcu bloku spadnie poniżej 5 mm, zniesienie zatrzymania przebiegu wyprzedzającego.
G01 X100	; Po wykonaniu interpolacji liniowej zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego jest znoszone.
IF \$A_INA[7]>500 GOTOF MARKE1=X100	; Gdy na wejściu 7 napięcie 5V zostanie przekroczone, przeskok do etykiety 1.

10.4.5 Skasowanie pozostałej drogi (DELDTG)

Funkcja

W zależności od warunku można wyzwolić skasowanie pozostałej drogi dla toru i dla podanych osi.

Do dyspozycji jest:

- Szybkie, przygotowane skasowanie pozostałej drogi
- Skasowanie pozostałej drogi bez przygotowania

Przygotowane skasowanie pozostałej drogi przy pomocy DELDTG pozwala na bardzo szybką reakcję na zdarzenie wyzwalające i jest dlatego używane w zastosowaniach krytycznych pod względem czasu, np. gdy

- czas między skasowaniem pozostałej drogi i startem kolejnego bloku powinien być bardzo krótki.
- warunek skasowania pozostałej drogi zostanie z bardzo dużym prawdopodobieństwem spełniony.

Wskazówka

Określenie osi umieszczone po DELDTG w nawiasach obowiązuje tylko dla **jednej** osi pozycjonowania.

Składnia

Skasowanie pozostałej drogi dla toru
DO DELDTG

Osiowe skasowanie pozostałej drogi
DO DELDTG(oš1) DELDTG(oš2) ...

Przykład, szybkie skasowanie pozostałej drogi ruchu po torze

Kod programu	Komentarz
WHEN \$A_IN[1]==1 DO DELDTG	
N100 G01 X100 Y100 F1000	; Gdy wejście zostanie ustawione, ruch jest przerywany
N110 G01 X...	
IF \$AA_DELT>50...	

Przykład, szybkie osiowe skasowanie pozostałej drogi

Kod programu	Komentarz
Anulowanie ruchu pozycjonowania:	
ID=1 WHEN \$A_IN[1]==1 DO MOV[V]=3 FA[V]=700	; Wystartowanie osi
WHEN \$A_IN[2]==1 DO DELDTG(V)	; Skasowanie pozostałej drogi, zatrzymanie osi następuje przy pomocy MOV=0
Skasowanie pozostałej drogi zależnie od napięcia wejściowego:	
WHEN \$A_INA[5]>8000 DO DELDTG(X1)	; Gdy tylko na wejściu 5 zostanie przekroczone napięcie 8V, skasowanie pozostałej drogi osi X1. Ruch po torze przebiega dalej.
POS[X1]=100 FA[X1]=10 G1 Z100 F1000	

Dalsze informacje

Na końcu bloku ruchu, w którym zostało wyzwolone przygotowane skasowanie pozostałej drogi, jest implicity uaktywniane zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.

Praca z płynnym przechodzeniem między blokami wzgl. ruchy w osiach pozycjonowania są przez to przerywane wzgl. zatrzymywane na końcu bloku z szybkim kasowaniem pozostałej drogi.

Wskazówka

Przygotowane skasowanie pozostałej drogi:

- Nie może być stosowane przy aktywnej korekcji promienia narzędzia.
- Akcję wolno programować tylko w akcjach synchronicznych działających pojedynczymi blokami (bez numeru ID).

10.4.6 Definicja wielomianu (FCTDEF)

Funkcja

Przy pomocy FCTDEF można definiować wielomiany 3. stopnia w formie $y=a_0+a_1x+a_2x^2+a_3x^3$. Te wielomiany są używane przez korekcję narzędzia online FTOC i funkcję ewaluacyjną SYNFACT.

Składnia

FCTDEF(nr wielomianu,LLIMIT,ULIMIT,a₀,a₁,a₂,a₃)

Znaczenie

Nr wielomianu	Numer wielomianu 3. stopnia
LLIMIT	Dolna granica wartości funkcji
ULIMIT	Górna granica wartości funkcji
a ₀ , a ₁ , a ₂ , a ₃	Współczynniki wielomianu

Do tych wartości jest również dostęp przez zmienne systemowe

\$AC_FCTL[n]	Dolna granica wartości funkcji
\$AC_FCTUL[n]	Górna granica wartości funkcji
\$AC_FCT0[n]	a ₀
\$AC_FCT1[n]	a ₁
\$AC_FCT2[n]	a ₂
\$AC_FCT3[n]	a ₃

Wskazówka

Zapis zmiennych systemowych

- Zmienne systemowe mogą być zapisywane z programu obróbki albo z akcji synchronicznej. Przy zapisywaniu z programu obróbki konieczne jest przez zaprogramowanie STOPRE zapewnienie zapisu synchronicznego do bloku.
- Zmienne systemowe \$AC_FCTL[n], \$AC_FCTUL[n], \$AC_FCT0[n] do \$AC_FCTn[n] dają się zmieniać z akcji synchronicznych

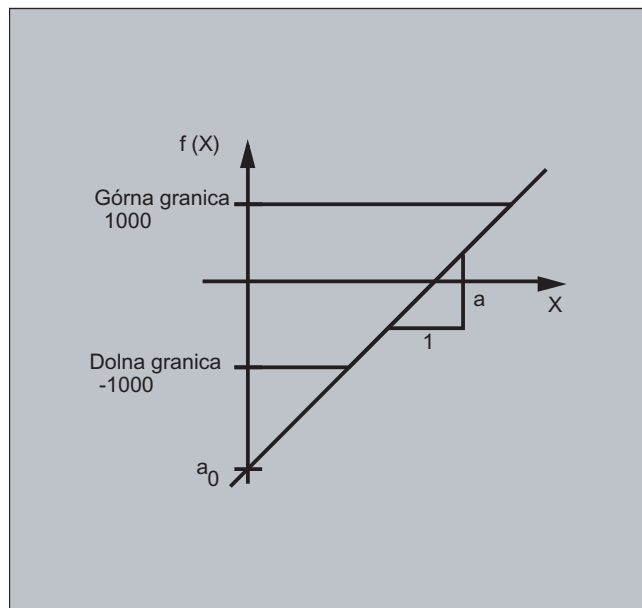
Przy zapisie z akcji synchronicznych współczynniki wielomianu i granice wartości funkcji działają natychmiast.

Przykład, wielomian dla segmentu prostoliniowego

Z granicą górną 1000, granicą dolną -1000, segmentem rzędnej $a_0 = \$AA\_IM[X]$ i nachyleniem prostej 1 definicja wielomianu brzmi:

`FCTDEF (1, -1000, 1000, $AA_IM[X], 1)`

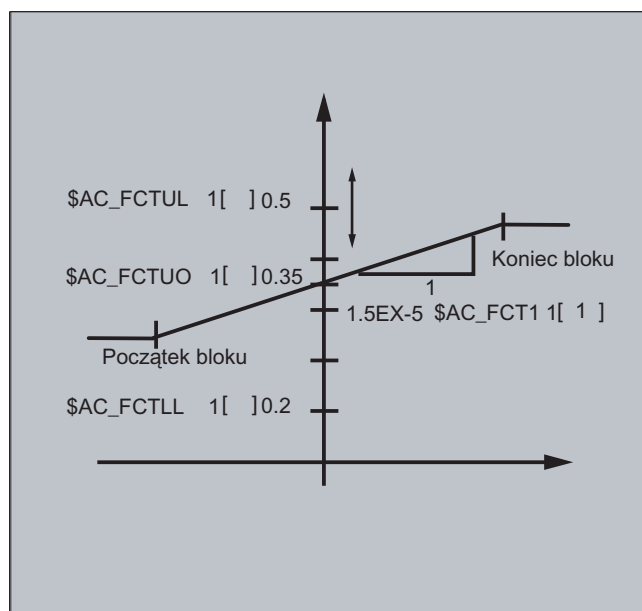

Przykład, sterowanie mocą lasera

Jednym z możliwych zastosowań definicji wielomianu jest sterowanie mocą lasera.

Sterowanie mocą lasera oznacza:

Wpływanie na wyjście analogowe np. w zależności od prędkości ruchu po torze.

Kod programu	Komentarz
\$AC_FCTL[1]=0.2	; Definicja współczynników wielomianu
\$AC_FCTUL[1]=0.5	
\$AC_FCT0[1]=0.35	
\$AC_FCT1[1]=1.5EX-5	
STOPRE	
ID=1 DO \$AC_FCTUL[1]=\$A_INA[2]*0.1 +0.35	; Zmiana online granicy górnej.
ID=2 DO SYNFACT(1,\$A_OUTA[1],\$AC_VACTW)	; W zależności od prędkości ruchu po torze (zapisanej w \$AC_VACTW) sterowanie mocą lasera następuje poprzez wyjście analogowe 1

Wskazówka

Użycie wyżej zdefiniowanego wielomianu następuje przy pomocy SYNFACT.

10.4.7 Funkcja synchroniczna (SYNFCT)

Funkcja

SYNFCT oblicza wartość wyjściową wielomianu 3. stopnia ważonego przez zmienną wejściową. Wynik znajduje się w zmiennej wyjściowej i jest ograniczony od góry i od dołu.

Funkcja ewaluacyjna znajduje zastosowanie

- przy regulacji AC (Adaptive Control),
- przy sterowaniu mocą lasera,
- przy włączeniu pozycji.

Składnia

SYNFCT (nr wielomianu, wyjście zmiennej przebiegu głównego, wejście zmiennej przebiegu głównego)

Znaczenie

Jako zmienna wyjściowa mogą być wybierane zmienne, które

- z działaniem addytywnym
- z działaniem multiplikatywnym
- jako offset pozycji
- bezpośrednio

wchodzą do procesu obróbki.

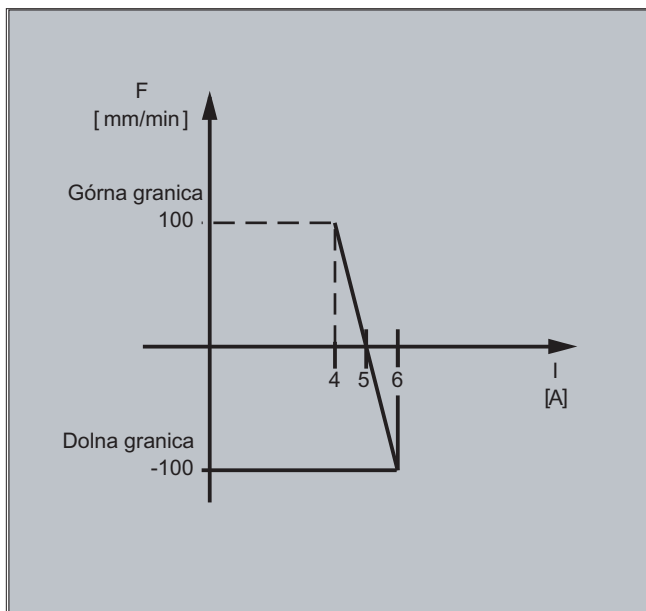
DO SYNFCT	Uaktywnienie funkcji ewaluacyjnej
Nr wielomianu	Wielomian zdefiniowany przy pomocy FCTDEF (patrz podpunkt "Definicja wielomianu")
Wyjście zmiennej przebiegu głównego	Zapis zmiennej przebiegu głównego
Wejście zmiennej przebiegu głównego	Odczyt zmiennej przebiegu głównego

Przykład, regulacja AC (addytywna)

Addytywne sterowanie zaprogramowanym posuwem

Zaprogramowany posuw ma być addytywnie regulowany przez prąd osi X (oś dosuwu):

Posuw ma się zmieniać o +/- 100 mm/min, przy czym prąd odchyła się o +/-1A od punktu roboczego 5A.

1. Definicja wielomianu

Określenie współczynników

$$y = f(x) = a_0 + a_1x + a_2x^2 + a_3x^3$$

$$a_1 = -100\text{mm}/1 \text{ min A}$$

$$a_0 = -(-100) \cdot 5 = 500$$

$$a_2 = a_3 = 0 \text{ (nie jest to człon kwadratowy i sześcienny)}$$

$$\text{Górna granica} = 100$$

$$\text{Dolna granica} = -100$$

Z tego wynika:

$$\text{FCTDEF}(1, -100, 100, 500, -100, 0, 0)$$

2. Włączenie regulacji AC

```
ID=1 DO SYNFACT(1, $AC_VC, $AA_LOAD[x])
```

;Przez \$AA_LOAD[x] odczytać aktualne obciążenie osi (% max prądu napędu) ,
;przy pomocy zdefiniowanego wielomianu obliczyć korekcję posuwu po torze.

Przykład, regulacja AC (multiplikatywna)

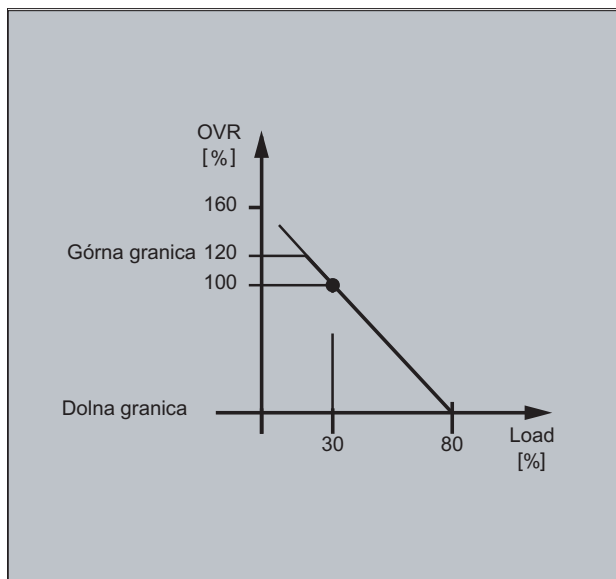
Multiplikatywne sterowanie zaprogramowanym posuwem

Zaprogramowany posuw ma być sterowany multiplikatywnie, przy czym posuw – zależnie od obciążenia napędu – nie powinien przekraczać określonych granic:

- Przy obciążeniu napędu wynoszącym 80% posuw powinien się zatrzymać: korektor = 0.
- Przy obciążeniu napędu wynoszącym 30% wolno jest wykonywać ruch z zaprogramowanym posuwem: korektor = 100%.

Prędkość posuwu wolno jest przekroczyć o maksymalnie 20%:

Max korektor = 120%.

1. Definicja wielomianu

Określenie współczynników

$$y = f(x) = a_0 + a_1x + a_2x^2 + a_3x^3$$

$$a_1 = -100\% / (80-30)\% = -2$$

$$a_0 = 100 + (2 \cdot 30) = 160$$

$$a_2 = a_3 = 0 \text{ (nie jest to człon kwadratowy i sześcienny)}$$

$$\text{Górna granica} = 120$$

$$\text{Dolna granica} = 0$$

Z tego wynika:

$$\text{FCTDEF}(2, 0, 120, 160, -2, 0, 0)$$

2. Włączenie regulacji AC

```
ID=1 DO SYNFACT(2, $AC_OVR, $AA_LOAD[x])
```

;Przez \$AA_LOAD[x] odczytać aktualne obciążenie osi (% max prądu napędu) ,

;przy pomocy zdefiniowanego wielomianu obliczyć korektor posuwu.

10.4.8 Regulacja odstępu z ograniczoną korekcją (\$AA_OFF_MODE)

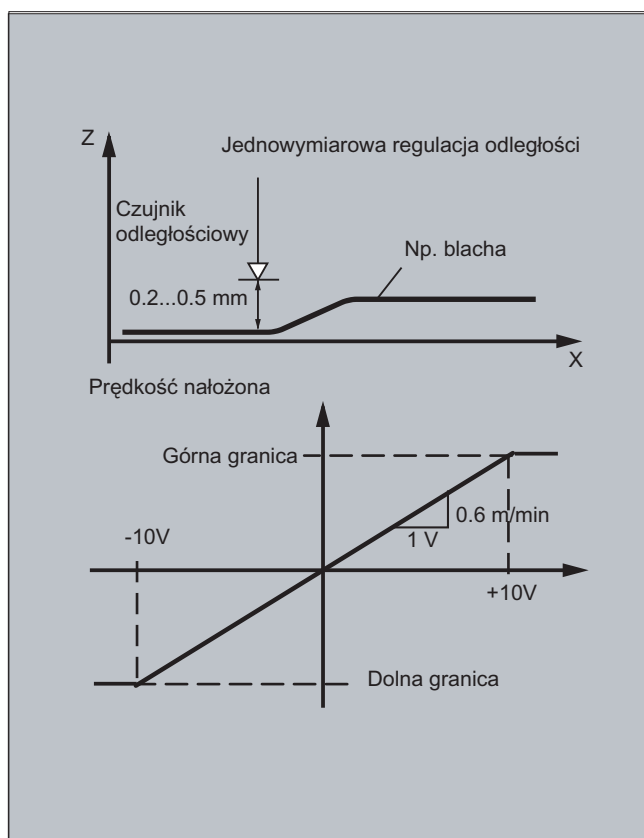
Wskazówka

Ta funkcja nie jest dostępna dla SINUMERIK 828D!

Funkcja

Całkujące obliczenie wartości odstępu następuje z kontrolą obszaru granicznego:

\$AA_OFF_MODE = 1

UWAGA

Wzmocnienie nałożonego obwodu regulacji jest zależne od ustawienia taktu IPO.

Pomoc: odczytać i obliczyć MD dla taktu IPO.

Wskazówka

Ograniczenie prędkości nałożonego interpolatora przez MD32020 JOG_VELO przy takcie Ipo 12 ms.

Wzór dla prędkości:

$$\frac{0.120\text{mm}}{0.6\text{ms}} / \text{mV} = 0.6 \frac{\text{m}}{\text{min}} / \text{V}$$

Przykład

Podprogram "AON": regulacja odstępu wł.

Kod programu	Komentarz
PROC AON	
\$AA_OFF_LIMIT[Z]=1	; Ustalenie wartości granicznej.
FCTDEF(1, -10, +10, 0, 0.6, 0.12)	; Definicja wielomianu
ID=1 DO SYNFACT(1,\$AA_OFF[Z],\$A_INA[3])	; Regulacja odstępu aktywna.
ID=2 WHENEVER \$AA_OFF_LIMIT[Z]<>0 DO \$AA_OVR[X] = 0	; Przy przekroczeniu obszaru granicznego zablokowanie osi X.
RET	
ENDPROC	

Podprogram "AOFF": regulacja odstępu wył.

Kod programu	Komentarz
PROC AOFF	
CANCEL(1)	; Skasowanie akcji synchronicznej regulacja odstępu
CANCEL(2)	; Skasowanie kontroli obszaru granicznego
RET	
ENDPROC	

Program główny "MAIN"

Kod programu	Komentarz
AON	; Regulacja odstępu wł.
...	
G1 X100 F1000	
AOFF	; Regulacja odstępu wył.
M30	

Dalsze informacje

Offset pozycji w bazowym układzie współrzędnych

Przy pomocy zmiennej systemowej \$AA_OFF[oś] można na każdą oś w kanale nałożyć ruch. Działa on jako offset pozycji w bazowym układzie współrzędnych.

Tak zaprogramowany offset pozycji jest natychmiast nakładany na odpowiednią oś, niezależnie od tego, czy oś wykonuje ruch zaprogramowany, czy nie.

Ograniczenie wyjścia zmiennej przebiegu głównego:

Jest możliwe ograniczenie absolutnie korygowanej wartości (wyjście zmiennej przebiegu głównego) do wartości zapisanej w danej nastawczej SD43350 \$SA_AA_OFF_LIMIT.

Przez daną maszynową MD36750 \$MA_AA_OFF_MODE jest ustalany rodzaj nałożenia odstępu.

Wartość	Znaczenie
0	Ewaluacja proporcjonalna
1	Ewaluacja całkowita

Przy pomocy zmiennej systemowej \$AA_OFF_LIMIT[oś] można w zależności od kierunku odpytywać, czy wartość korekcji znajduje się w obszarze granicznym. Ta zmienna systemowa może być odpytywana z akcji synchronicznych i przy osiągnięciu wartości granicznej np. zatrzymać oś albo ustawić alarm.

- 0:   Wartość korekcji nie w granicach
- 1   Limit wartości korekcji osiągnięty w kierunku dodatnim
- 1:   Limit wartości korekcji osiągnięty w kierunku ujemnym

10.4.9 Korekcja narzędzia online (FTOC)

Funkcja

FTOC umożliwia nałożony ruch dla osi geometrycznej według wielomianu zaprogramowanego przy pomocy FCTDEF w zależności od wartości odniesienia, którą może być np. wartość rzeczywista osi.

Współczynnik a_0 definicji funkcji FCTDEF (. . .) jest poddawany ewaluacji przy FTOC.

Granice górna i dolna są zależne od a_0 .

Przy pomocy FTOC można programować modalne korekcje narzędzia online albo regulację odstepu jako akcje synchroniczne.

Ta funkcja znajduje zastosowanie przy obróbce obrabianego przedmiotu i obciążaniu ściernicy w tym samym kanale albo w różnych kanałach (kanał obróbki i kanał obciążania).

Warunki brzegowe i ustalenia dotyczące obciążania ściernicy obowiązują dla FTOC analogicznie do korekcji online narzędzia przy pomocy PUTFTOCF (patrz "Korekcja narzędzia online (PUTFTOCF, FCTDEF, PUTFTOC, FTOCON, FTOCOF) [Strona 416]").

Składnia

```
FCTDEF(<funkcja>,<LLimit>,<ULimit>,<a0>,<a1>,<a2>,<a3>)
FTOC(<funkcja>,<wartość odniesienia>,<parametr narzędzia>,<kanał>,<wrzeciono>)
...
```

Znaczenie

FCTDEF: Przy pomocy FCTDEF jest definiowana funkcja wielomianowa dla FTOC.

Parametr:

<funkcja>: Numer funkcji wielomianowej

Typ: INT

Zakres 1 ... 3

wartości:

<LLimit>: Dolna wartość graniczna

Typ: REAL

<ULimit>: Górna wartość graniczna

Typ: REAL

<a0> ... <a3>: Współczynniki funkcji wielomianowej

Typ: REAL

DO FTOC:	Wykonanie funkcji "Zapis korekcji narzędzia online ciągly modalnie"
Parametr:	
<funkcja>:	Numer funkcji wielomianowej Typ: INT Zakres 1 ... 3 wartości: Wskazówka: Musi być zgodny przy podaniu przy FCTDEF.
<wartość odniesienia>:	Zmienna przebiegu głównego, dla której ma zostać obliczona wartość funkcji przez funkcję wielomianową zdefiniowaną przy pomocy FCTDEF. Typ: VAR REAL
<parametr narzędzia>:	Numer parametru zużycia (długość 1, 2 lub 3), w którym wartość korekcji ma zostać dodana. Typ: INT
<kanał>:	Numer kanału, w którym korekcja narzędzia online ma działać. Typ: INT Wskazówka: Podanie jest wymagane tylko wtedy, gdy korekcja ma działać nie w aktywnym kanale.
<wrzeciono>:	Numer wrzeciona, dla którego korekcja narzędzia online ma działać. Typ: INT Wskazówka: Podanie jest wymagane tylko wtedy, gdy zamiast aktywnego, pracującego narzędzia ma zostać skorygowana nie aktywna ściernica.

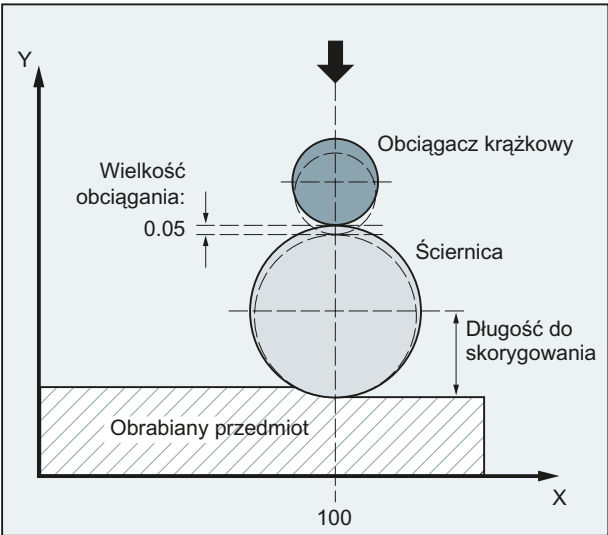
Wskazówka

W kanale docelowym FTOCON musi być włączone.

Przykład

Ma zostać skorygowana długość aktywnej, pracującej ściernicy.

Kod programu	Komentarz
FCTDEF(1,-1000,1000,-\$AA_IW[V],1)	; Zdefiniowanie funkcji.
ID=1 DO FTOC(1,\$AA_IW[V],3,1)	; Wybór korekcji online narzędzia: Wartość rzeczywista osi V jest wartością wejściową dla wielomianu 1. Wynik jest w kanale 1 dodawany jako wartość korekcyjna do długości 3 aktywnej ściernicy.
WAITM(1,1,2)	; Synchronizacja z kanałem obróbki
G1 V-0.05 F0.01 G91	; Ruch dosuwu do obciążania.
G1 V-0.05 F0.02	
...	
CANCEL(1)	; Cofnięcie wyboru korekcji online.
...	

10.4.10 Korekcja długości narzędzia online (\$AA_TOFF)

Funkcja

Poprzez zmienną systemową \$AA_TOFF[ ] można trójwymiarowo w czasie rzeczywistym nałożyć efektywne długości narzędzia odpowiednio do trzech jego kierunków.

Jako indeks są stosowane trzy identyfikatory osi geometrycznych. Przez to liczba aktywnych kierunków korekcji jest ustalona przez osie geometryczne aktywne w tym samym czasie.

Wszystkie korekcje mogą być równocześnie aktywne.

Składnia

```
N... TRAORI
N... TOFFON(X,<wartość offsetu>)
N... WHEN TRUE DO $AA_TOFF[X]
N... TOFFON(Y,<wartość offsetu>)
N... WHEN TRUE DO $AA_TOFF[Y]
N... TOFFON(Z,<wartość offsetu>)
N... WHEN TRUE DO $AA_TOFF[Z]
```

Znaczenie

TOFFON:

Uaktywnienie korekcji długości narzędzia online

X, Y, Z :

Kierunek narzędzia, w którym ma działać korekcja długości narzędzia online.

<wartość
offsetu>:

Przy uaktywnieniu można dla odpowiedniego kierunku korekcji podać offset, który jest natychmiast realizowany.

TOFFOF:

Cofnięcie korekcji długości narzędzia online

Wartości korekcji w podanym kierunku korekcji są cofane i jest wyzwalane zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego.

\$AA_TOFF[X]=<wartość>:

Nałożenie w kierunku X

\$AA_TOFF[Y]=<wartość>:

Nałożenie w kierunku Y

\$AA_TOFF[Z]=<wartość>:

Nałożenie w kierunku Z

Przykłady

Przykład 1: Wybór korekcji długości narzędzia

Kod programu	Komentarz
N10 TRAORI (1)	; Transformacja wł.
N20 TOFFON (Z)	; Uaktywnienie korekcji długości narzędzia online dla kierunku Z narzędzia.
N30 WHEN TRUE DO \$AA_TOFF[Z]=10 G4 F5	; Dla kierunku Z narzędzia jest interpolowana korekcja długości narzędzia wynosząca 10.
N40 TOFFON (X)	; Uaktywnienie korekcji długości narzędzia online dla kierunku X.
N50 ID=1 DO \$AA_TOFF[X]=\$AA_IW[X2] G4 F5	; Dla kierunku X narzędzia korekcja jest wykonywana zależnie od pozycji osi X2.
...	
	; Przyporządkowanie aktualnej korekcji w kierunku X. Dla kierunku X narzędzia korekcja długości narzędzia jest ponownie cofana na 0:
N100 XOFFSET=\$AA_TOFF_VAL[X] N120 TOFFON(X,-XOFFSET) G4 F5	

Przykład 2: Cofnięcie wyboru korekcji długości narzędzia

Kod programu	Komentarz
N10 TRAORI (1)	; Transformacja wł.
N20 TOFFON (X)	; Uaktywnienie korekcji długości narzędzia online dla kierunku X.
N30 WHEN TRUE DO \$AA_TOFF[X]=10 G4 F5	; Dla kierunku X narzędzia jest interpolowana korekcja długości narzędzia wynosząca 10.
...	
N80 TOFFOF (X)	; Offset pozycji kierunku X narzędzia jest kasowany: ...\$AA_TOFF[X]=0 Nie jest wykonywany ruch w żadnej osi. Do aktualnej pozycji w WKS jest doliczany offset pozycji odpowiednio do aktualnej orientacji.

10.4.11 Ruchy pozycjonowania

Funkcja

Osie mogą być pozycjonowane całkowicie asynchronicznie do programu obróbki z akcji synchronicznych. Programowanie osi pozycjonowania z akcji synchronicznych jest zalecane dla przebiegów cyklicznych albo procesów, które są w dużym stopniu sterowane zdarzeniami. Osie programowane z akcji synchronicznych nazywają się **osiami rozkazowymi**.

Programowanie

Literatura:

/PG/ Podręcznik programowania Podstawy; punkt "Dane dot. drogi"

/FBSY/ Opis działania akcji synchronicznych; "Uruchamianie osi rozkazowych"

Parametry

System miar dla zadań pozycjonowania w akcjach synchronicznych jest ustalany przy pomocy G-Code `G70/G71/G700/G710`.

Poprzez programowanie funkcji G w akcji synchronicznej można ustalić ewaluację CALOWĄ/METRYCZNĄ dla akcji synchronicznej niezależnie od kontekstu programu obróbki.

10.4.12 Pozycjonowanie osi (POS)

Funkcja

Ruch osi pozycjonowania nie ma w przeciwieństwie do programowania z programu obróbki żadnego wpływu na wykonywanie programu obróbki.

Składnia

POS[oś] = wartość

Znaczenie

DO POS	Wystartowanie/pozycjonowanie osi rozkazowej
Oś	Nazwa osi, w której ma zostać wykonany ruch
Wartość	Podanie wartości ruchu do wykonania (zależnie od trybu ruchu)

Przykłady

Przykład 1:

Kod programu	Komentarz
ID=1 EVERY \$AA_IM[B]>75 DO POS[U]=100	; Ruch w osi U zależnie od trybu ruchu przyrostowo o 100 (cali/mm) lub do pozycji 100 (cali/mm) od punktu zerowego sterowania.
	; Wykonanie ruchu w osi U o drogę obliczoną ze zmiennej przebiegu głównego:
ID=1 EVERY \$AA_IM[B]>75 DO POS[U]=\$AA_MW[V]-\$AA_IM[W]+13.5	

Przykład 2:

Środowisko programowe wpływa na drogę w osi pozycjonowania
(brak funkcji G w części akcyjnej akcji synchronicznej):

Kod programu	Komentarz
N100 R1=0	
N110 G0 X0 Z0	
N120 WAITP(X)	
N130 ID=1 WHENEVER \$R==1 DO POS[X]=10	
N140 R1=1	
N150 G71 Z10 F10	; Z=10mm X=10mm
N160 G70 Z10 F10	; Z=254mm X=254mm
N170 G71 Z10 F10	; Z=10mm X=10mm
N180 M30	

G71 w części akcyjnej akcji synchronicznej jednoznacznie określa drogę pozycjonowania
(metrycznie), niezależnie od środowiska programowego:

Kod programu	Komentarz
N100 R1=0	
N110 G0 X0 Z0	
N120 WAITP(X)	
N130 ID=1 WHENEVER \$R==1 DO G71 POS[X]=10	
N140 R1=1	
N150 G71 Z10 F10	; Z=10mm X=10mm
N160 G70 Z10 F10	; Z=254mm X=10mm (X pozycjonuje zawsze na 10 mm)
N170 G71 Z10 F10	; Z=10mm X=10mm
N180 M30	

Jeżeli ruch w osi ma zostać wystartowany nie z początkiem bloku, override dla osi może z
akcji synchronicznej być, aż do pożądanego momentu startu utrzymywany na 0.

Kod programu	Komentarz
WHENEVER \$A_IN[1]==0 DO \$AA_OVR[W]=0 G01 X10 Y25 F750 POS[W]=1500 FA=1000	
	; Oś pozycjonowania pozostaje tak długo zatrzymana, jak długo wejście cyfrowe 1=0

10.4.13 Pozycja w zadanym zakresie odniesienia (POSRANGE)

Funkcja

Przy pomocy funkcji POSRANGE( ) można określić, czy aktualnie interpolowana pozycja zadana osi znajduje się w oknie wokół zadanej pozycji odniesienia. Dane dot. pozycji mogą odnosić się do zadawalnych układów współrzędnych.

Przy odpytywaniu pozycji rzeczywistej osi modulo jest uwzględniana korekcja modulo.

Wskazówka

Funkcja może zostać wywołana tylko z akcji synchronicznej. Przy wywołaniu z programu obróbki następuje alarm 14091 %1 blok %2 Funkcja niedopuszczalna, indeks: %3 z indeksem 5.

Składnia

`BOOL POSRANGE(oś, Refpos, Winlimit, [Coord])`

Znaczenie

BOOL POSRANGE	Aktualna pozycja osi rozkazowej znajduje się w oknie zadanej pozycji odniesienia.
AXIS <oś>	Identyfikator osi maszyny, kanału albo geometrycznej
REAL Refpos	Pozycja odniesienia w układzie współrzędnych Coord
REAL Winlimit	Wartość bezwzględna która daje granicę dla okna pozycji
INT Coord	Opcjonalnie jest aktywny MKS. Możliwe są: 0 dla MKS (układ współrzędnych maszyny) 1 dla BKS (bazowy układ współrzędnych) 2 dla ENS (układ ustawianego przesunięcia punktu zerowego) 3 dla WKS (układ współrzędnych obrabianego przedmiotu)

Wartość funkcji

Aktualna pozycja zadana zależnie od podania pozycji w zadanym układzie współrzędnych

Wartość funkcji:	gdy Refpos(Coord)
TRUE	- abs(Winlimit) ≤ Actpos(Coord) ≤ Refpos(Coord) + abs(Winlimit)
Wartość funkcji:	w przeciwnym przypadku
FALSE	

10.4.14 Wystartowanie/zatrzymanie osi (MOV)

Funkcja

Przy pomocy MOV[oś]=wartość można uruchomić oś rozkazową bez podania pozycji końcowej. Każdorazowa oś wykonuje ruch w zadanym kierunku, aż przez nowe polecenie ruchu lub pozycjonowania zostanie zadany nowy ruch albo oś zostanie zatrzymana poleceniem zatrzymania.

Składnia

MOV [oś] = wartość

Znaczenie

DO MOV	Wystartowanie ruchu osi rozkazowej
Oś	Nazwa osi, która ma zostać wystartowana
Wartość	Polecenie start dla ruchu postępowego / ruchu stop Znak określa kierunek ruchu Typem danych jest INTEGER.
Wartość >0 (zazwyczaj +1)	Kierunek dodatni
Wartość <0 (zazwyczaj -1)	Kierunek ujemny
Wartość ==0	Zatrzymanie ruchu w osi

Wskazówka

Jeżeli oś podziałowa zostanie zatrzymana przy pomocy MOV[oś]=0, oś zostanie zatrzymana na najbliższej pozycji podziałowej.

Przykład

Kod programu	Komentarz
... DO MOV[U]=0	; Oś U jest zatrzymywana

10.4.15 Zamiana osi (RELEASE, GET)

Funkcja

Dla zmiany narzędzia odnośne osie rozkazowe mogą przy pomocy GET (oś) zostać zażądane, jako akcja w akcji synchronicznej. Przyporządkowany do tego kanału typ osi i związane z tym prawo interpolacji można (w tym momencie) odpytać poprzez zmienną systemową \$AA_AXCHANGE_TYP. Zależnie od właściwego stanu i od kanału, który posiada aktualne prawo interpolacji tej osi, są możliwe różne przebiegi.

Gdy zmiana narzędzia została dokonana, ta oś rozkazowa może jako akcja akcji synchronicznej zostać udostępniona dla kanału przy pomocy RELEASE(oś).

Producent maszyny

Odnośna oś musi być przyporządkowana do kanału przez dane maszynowe. Proszę przestrzegać danych producenta maszyny

Składnia

GET(oś[,oś{,...}]) Zażądanie osi

RELEASE(oś[,oś{,...}]) Zwolnienie dla osi

Znaczenie

DO RELEASE	Zezwolenie dla osi jako osi neutralnej
DO GET	Przywołanie osi dla zamiany
Oś	Nazwa osi, która ma zostać wystartowana

Przykład, przebieg programu dla zamiany osi dwóch kanałów

Oś Z jest znana w 1. kanale i 2. kanale

Przebieg programu w 1. kanale:

Kod programu	Komentarz
WHEN TRUE DO RELEASE(Z)	; Oś Z staje się osią neutralną
WHENEVER(\$AA_TYP[Z]==1) DO RDISABLE	; Blokada wczytywania dopóki oś Z jest osią programową
N110 G4 F0.1	
WHEN TRUE DO GET(Z)	; Oś Z staje się ponownie osią programu NC
WHENEVER(\$AA_TYP[Z]<>1) DO RDISABLE	; Blokada wczytywania, aż oś Z stanie się osią programową
N120 G4 F0.1	
WHEN TRUE DO RELEASE(Z)	; Oś Z staje się osią neutralną
WHENEVER(\$AA_TYP[Z]==1) DO RDISABLE	; Blokada wczytywania dopóki oś Z jest osią programową

Kod programu	Komentarz
N130 G4 F0.1	;
N140 START(2)	; Wystartowanie 2. kanału

Przebieg programu w 2. kanale:

Kod programu	Komentarz
WHEN TRUE DO GET(Z)	; ;Przywołanie osi Z do 2. kanału
WHENEVER(\$AA_TYP[Z]==0) DO RDISABLE	; ;Blokada wczytywania dopóki oś Z jest w innym ;kanale
N210 G4 F0,1	
WHEN TRUE DO GET(Z)	; ;Oś Z staje się osią programu NC
WHENEVER(\$AA_TYP[Z]<>1) DO RDISABLE	; ;Blokada wczytywania, aż oś Z stanie się osią programową
N220 G4 F0.1	
WHEN TRUE DO RELEASE(Z)	; ;Oś Z w 2. kanale osią neutralną
WHENEVER(\$AA_TYP[Z]==1) DO RDISABLE	; ;Blokada wczytywania, jak długo oś Z jest osią programową
N230 G4 F0.1	
N250 WAITM(10, 1, 2)	; Synchronizacja z kanałem 1

Dalszy przebieg programu w 1. kanale:

Kod programu	Komentarz
N150 WAIM(10, 1, 2)	; Synchronizacja z kanałem 2
WHEN TRUE DO GET(Z)	; Przywołanie osi Z do tego kanału
WHENEVER(\$AA_TYP[Z]==0) DO RDISABLE	; Blokada wczytywania dopóki oś Z jest w innym ;kanale
N160 G4 F0.1	
N199 WAITE(2)	
N999 M30	; Czekaj na koniec programu w kanale 2

Przykład, zamiana osi w cyklu technologicznym

Oś U (\$MA_AUTO_GET_TYPE=2) jest znana w 1. kanale i 2. kanale i aktualnie kanał 1 ma prawo interpolacji. W kanale 2 ulega wystartowaniu następujący cykl technologiczny:

Kod programu	Komentarz
GET (U)	; Przywołanie osi U do kanału
POS [U] =100	; Oś U ma wykonać ruch do pozycji 100

Wiersz ruchu osi rozkazowej POS[U] jest wykonywany dopiero wtedy, gdy oś U została przywołana do kanału 2.

Przebieg

Oś zażądana w chwili uaktywnienia akcji GET (oś) może odnośnie typu osi dla zamiany osi zostać odczytana przy pomocy zmiennej systemowej (\$AA_AXCHANGE_TYP[<oś>])

- 0: Oś przyporządkowana do programu NC
- 1: Oś przyporządkowana do PLC albo aktywna jako oś rozkazowa, albo oś ruchu wahliwego
- 2: Inny kanał ma prawo interpolacji
- 3: Oś jest osią neutralną
- 4: Oś neutralna jest kontrolowana z PLC
- 5: Inny kanał ma prawo interpolacji, nastąpiło zażądanie osi dla programu NC
- 6: Inny kanał ma prawo interpolacji, nastąpiło zażądanie osi jako osi neutralnej
- 7: Oś PLC albo jako oś rozkazowa, albo oś ruchu wahliwego jest aktywna, nastąpiło zażądanie osi dla programu NC
- 8: Oś PLC albo jako oś rozkazowa, albo oś ruchu wahliwego jest aktywna, nastąpiło zażądanie osi jako osi neutralnej

Warunki brzegowe

Odnosna oś musi być przyporządkowana do kanału przez dane maszynowe.

Oś kontrolowana wyłącznie z PLC nie może zostać przyporządkowana do programu NC.

Literatura:

/FB2/ Podręcznik działania Funkcje rozszerzające; Osie pozycjonowania (P2)

Zażądanie osi z innego kanału przy pomocy akcji GET

Jeżeli w chwili uaktywnienia akcji **GET** **inny kanał ma prawo zapisu** (prawo interpolacji) dla osi (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>] == 2), wówczas os jest przy pomocy zamiany osi żądana od tego kanału (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>]==6) i gdy tylko to będzie możliwe, przyporządkowywana do kanału żądającego.

Przyjmuje ona wówczas stan os neutralna (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>]==3).

Reorganizacja w kanale żądającym nie następuje.

Przyporządkowanie **jako os programu NC z reorganizacją**:

Jeżeli os została już żądana w chwili uaktywnienia akcji **GET**, jako os neutralna (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>]==6), wówczas os zostanie żądana dla programu NC (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>]==5) i gdy tylko to będzie możliwe, przyporządkowana do programu NC kanału (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>]==0).

Oś już przyporządkowana żądanemu kanałowi

Przyporządkowanie **jako os programu NC z reorganizacją**:

Jeżeli żądana os w chwili uaktywnienia jest już przyporządkowana żądającemu kanałowi i jest w stanie jako os neutralna - nie kontrolowana przez PLC - (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>]==3), wówczas zostanie przyporządkowana programowi NC (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>]==0).

Oś w stanie jako os neutralna jest kontrolowana przez PLC

Gdy os jest w stanie jako os neutralna kontrolowana przez PLC (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>]==4), wówczas następuje żądanie osi jako osi neutralnej (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>] == 8), przy tym os ulega zależnie od bitu 0 w danej maszynowej MD 10722: AXCHANGE_MASK zablokowaniu dla automatycznej zamiany osi między kanałami (bit 0 == 0). Odpowiada to (\$AA_AXCHANGE_STAT[<os>] ==1).

Oś jest aktywna jako neutralna os rozkazowa lub os ruchu wahliwego albo jest przyporządkowana do PLC

Gdy os jest aktywna jako os rozkazowa lub os ruchu wahliwego albo przyporządkowana do PLC w celu ruchu, os PLC == konkurująca os pozycjonowania, (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>]==1), następuje żądanie osi jako osi neutralnej (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>] == 8), przy tym os ulega zależnie od bitu 0 w danej maszynowej MD 10722: AXCHANGE_MASK zablokowaniu dla automatycznej zamiany osi między kanałami (bit 0 == 0). Odpowiada to (\$AA_AXCHANGE_STAT[<os>] ==1).

Ponowna akcja **GET** żąda wówczas osi dla programu NC (\$AA_AXCHANGE_TYP[<os>] staje się == 7).

Oś jest już przyporządkowana do programu NC

Jeżeli oś jest już przyporządkowana do programu NC kanału (\$AA_AXCHANGE_TYP[<oś>]==0), albo gdy przyporządkowanie zostało zażądane, np. zamiana osi wyzwolona przez program NC (\$AA_AXCHANGE_TYP[<oś>]==5 lub \$AA_AXCHANGE_TYP[<oś>]==7), wówczas nie następuje zmiana stanu.

10.4.16 Posuw osiowy (FA)

Funkcja

Posuw osiowy dla osi rozkazowych działa modalnie.

Składnia

FA[<oś>]=<wartość>

Przykład

Kod programu	Komentarz
ID=1 EVERY \$AA_IM[B]>75 DO POS[U]=100 FA[U]=990	; Zadanie stałej wartości posuwu.
	; Utworzenie wartości posuwu ze zmiennych przebiegu głównego:
ID=1 EVERY \$AA_IM[B]>75 DO POS[U]=100 FA[U]=\$AA_VACTM[W]+100	

10.4.17 Softwareowy wyłącznik krańcowy

Funkcja

Zaprogramowane przy pomocy G25/G26 ograniczenie obszaru pracy jest w zależności od danej ustawczej \$SA_WORKAREA_PLUS_ENABLE uwzględniane dla osi rozkazowych.

Włączenie i wyłączenie ograniczenia obszaru pracy przez funkcje G WALIMON/WALIMOF w programie obróbki nie działa na osie rozkazowe.

10.4.18 Koordynacja osi

Funkcja

Zazwyczaj ruch w osi jest wykonywany albo z programu obróbki, albo jako ruch osi pozycjonowania z akcji synchronicznej.

Jeżeli ta sama oś ma jednak wykonywać ruch na przemian z programu obróbki jako oś uczestnicząca w tworzeniu konturu lub oś pozycjonowania i z akcji synchronicznych, wówczas następuje skoordynowane przekazywanie między obydwoma ruchami w osi.

Jeżeli ruch w osi rozkazowej jest następnie wykonywany z programu obróbki, wówczas wymaga to reorganizacji przetwarzania wstępnego. To znów warunkuje przerwanie wykonywania programu obróbki, porównywalne z zatrzymaniem przebiegu.

Przykład ruchu w osi X do wyboru z programu obróbki i akcji synchronicznych

Kod programu	Komentarz
N10 G01 X100 Y200 F1000	; Oś X zaprogramowana w programie obróbki
...	
N20 ID=1 WHEN \$A_IN[1]==1 DO POS[X]=150 FA[X]=200	; Uruchomienie pozycjonowania z akcji synchronicznej, gdy jest sygnał na wejściu cyfrowym
...	
CANCEL(1)	; Cofnięcie wyboru akcji synchronicznej
...	
N100 G01 X240 Y200 F1000	; X staje się osią uczestniczącą w tworzeniu konturu; przed ruchem występuje czas oczekiwania ze względu na przekazanie osi, w przypadku gdy wejście cyfrowe było 1, a X została wypozycjonowana z akcji synchronicznej.

Przykład zmiany polecenia ruchu dla tej samej osi

Kod programu	Komentarz
ID=1 EVERY \$A_IN[1]>=1 DO POS[V]=100 FA[V]=560	; Uruchomienie pozycjonowania z akcji synchronicznej, gdy wejście cyfrowe >= 1
ID=2 EVERY \$A_IN[2]>=1 DO POS[V]=\$AA_IM[V] FA[V]=790	; Oś nadaża, gdy 2. wejście jest ustawiane, tzn. pozycja końcowa i posuw Dla osi V są płynnie aktualizowane przy dwóch równocześnie aktywnych akcjach synchronicznych przy trwającym ruchu.

10.4.19 Ustawienie wartości rzeczywistej (PRESETON)

Funkcja

Przy wykonaniu PRESETON (oś, wartość) aktualna pozycja osi nie jest zmieniana, jest jej przyporządkowywana nowa wartość.

PRESETON z akcji synchronicznych jest możliwe dla:

- osi obrotowych moduło, które zostały uruchomione z programu obróbki
- wszystkich osi rozkazowych, które zostały uruchomione z akcji synchronicznej

Składnia

DO PRESETON (oś, wartość)

Znaczenie

DO PRESETON	Ustawienie wartości rzeczywistej w akcjach synchronicznych
Oś	Oś, której punkt zerowy sterowania ma zostać zmieniony
Wartość	Wartość, o którą ma zostać zmieniony punkt zerowy sterowania

Ograniczenia dla osi

PRESETON jest niemożliwe dla osi, które uczestniczą w transformacji.

Jedną i tą samą osią można poruszać z programu obróbki albo z akcji synchronicznej tylko z przesunięciem w czasie, dlatego przy programowaniu osi z programu obróbki mogą wystąpić czasy oczekiwania, w przypadku gdy ta oś przedtem była zaprogramowana w akcji synchronicznej.

Gdy ta sama oś jest używana na przemian, wówczas następuje skoordynowane przekazanie między obydwojema ruchami w osi. Wykonywanie programu obróbki musi w tym celu zostać przerwane.

Przykład

Przesunięcie punktu zerowego sterowania osi

Kod programu	Komentarz
WHEN \$AA_IM[a] >= 89.5 DO PRESETON(a4,10.5)	; Przesunięcie punktu zerowego sterowania osi a o 10.5 jednostek długości (cale wzgl. mm) w dodatnim kierunku osi.

10.4.20 Cofnięcie zezwolenia dla obrotu pojemnika osi (AXCTSWEC)

Funkcja

Przy pomocy polecenia AXCTSWEC można cofnąć udzielone już zezwolenie na obrót pojemnika osi. Polecenie wyzwala zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego z reorganizacją (STOPRE).

Działanie

Aby w kanale zezwolenie na obrót pojemnika osi zostało cofnięte, muszą być spełnione następujące warunki:

- W kanale musi być już udzielone zezwolenie na obrót pojemnika osi:
  - AXCTSWE(<pojemnik osi>)
  - \$AC_AXCTSWA[<pojemnik osi>] == 1
- Obrót pojemnika osi nie został jeszcze rozpoczęty:
  - \$AN_AXCTSWA[<pojemnik osi>] == 0

Jako komunikat zwrotny dokonanego cofnięcia zezwolenia jest zmieniana zmienna systemowa specyficzna dla kanału:

```
$AC_AXCTSWA[<pojemnik osi>] == 0
```

Literatura:

Odnosnie zmiennych systemowych patrz "Pojemnik osi (AXCTSWE, AXCTSWED, AXCTSWEC) [Strona 687]".

Składnia

```
DO AXCTSWEC(<pojemnik osi>)
```

Znaczenie

DO AXCTSWEC:	Cofnięcie dla kanału zezwolenia na obrót pojemnika osi
<Pojemnik osi>:	Identyfikator pojemnika osi
	Możliwymi danymi są:
CT<numer pojemnika>:	Do kombinacji liter CT jest podwieszany numer pojemnika osi. Przykład: CT3
<nazwa pojemnika>:	Ustawiona przy pomocy MD12750 \$MN_AXCT_NAME_TAB indywidualna nazwa pojemnika osi. Przykład: A_CONT3
<nazwa osi>:	Nazwa osi z pojemnika osi, która jest znana w danym kanale.

Przykład

Przykład programu:

Kod programu	Komentarz
N100 Id=1 DO CTSWEC	; Cykl technologiczny patrz poniżej.
; init	
NEXT:	
N200 G0 X30 Z1	
N210 G95 F.5	
N220 M3 S1000	
N230 G0 X25	
N240 G1 Z-10	
N250 G0 X30	
N260 M5	
N270 AXCTSWE(S1)	; Zezwolenie na obrót pojemnika osi poprzez znane w kanale wrzeczono pojemnikowe S1.
N280 GOTO NEXT	

Cykl technologiczny CTSWEC:

Kod programu	Komentarz
CTSWEC PROC(_ex_CT="CT1" STRING _ex_CTsl_BITmask=1H LONG _ex_CT_SL_Number=1 _ex_WAIT_number_of_IPOs=1000) DISPL0F ICYCOF	
DEFINE _ex_CT[3]	; Nazwa pojemnika
DEFINE _ex_CTsl_BITmask	; Bit slotu
DEFINE _ex_CT_SL_Number LONG =1	
DEFINE _ex_WAIT_number_of_IPOs INTEGER =1000	
DEFINE _ex_number_of_IPOs \$AC_MARKER[0]	
N110 IF ((\$_A_STOP_COND[0] OR \$_A_STOP_COND[1] OR \$_A_STOP_COND[2] OR \$_A_STOP_COND[3] OR \$_A_STOP_COND[4] OR \$_A_STOP_COND[5] OR \$_A_STOP_COND[6] OR \$_A_STOP_COND[7] OR \$_A_STOP_COND[8] OR \$_A_STOP_COND[9] OR \$_A_STOP_COND[10]) is true))	
N120 _ex_number_of_IPOs=_ex_number_of_IPOs+1	; Gdy jakiś warunek zatrzymania występuje przez dłużej, niż 1000 taktów IPO
N130 IF _ex_number_of_IPOs >= _ex_WAIT_number_of_IPOs	; i zezwolenie dla własnego slotu jeszcze nie nastąpiło:
AND \$AN_AXCTSWE[_ex_CT] == _ex_CTsl_BITmask	
N140 AXCTSWE	; Cofnięcie zezwolenia.
; ... ELSE	; Czekanie, czy warunek sam nie zaniknie.
N150 ENDIF	
N160 ELSE	
N170 _ex_number_of_IPOs=0	
N180 ENDIF	
N190 RET	

Warunki brzegowe

Zastosowanie pojemnika osi przed wywołaniem AXCTSWEC

Ponieważ wykonywanie programu z AXCTSWE nie zatrzymuje się, należy przy programowaniu akcji synchronicznej DO AXCTSWEC przestrzegać co następuje:

Przykład:

Kod programu	Komentarz
N10 AXCTSWE(CT3)	; Zezwolenie na obrót pojemnika osi.
N20 AX_A10	; AX_A = pojemnik osi. ; Następuje czekanie na koniec obrotu pojemnika osi: \$AN_AXCTSWA[CT3]==0
WHEN <warunek> DO AXCTSWEC(AX_A)	; Cofnięcie zezwolenia. Brak działania!
N30 G4 F1	

Ponieważ po bloku N10 z zezwoleniem na obrót pojemnika osi z blokiem N20 jest stosowany pojemnik osi (AX_A), prowadzi do czekania na koniec obrotu pojemnika, akcja synchroniczna wchodzi do przebiegu głównego dopiero razem z blokiem programu N30 i przez to nie działa.

Pomoc:

Kod programu	Komentarz
N11 AXCTSWE(CT3)	; Zezwolenie na obrót pojemnika osi.
WHEN <warunek> DO AXCTSWEC(AX_A)	; Cofnięcie zezwolenia.
N21 ...	; Wykonywalny blok NC.
N31 AX_A10	; Następuje czekanie na koniec obrotu pojemnika osi: \$AN_AXCTSWA[CT3]==0

UWAGA

Bez wykonywalnego bloku N21 akcja synchroniczna dopiero po zakończeniu obrotu pojemnika osi dociera z następnym wykonywalnym blokiem programu N31 do przebiegu głównego i w powyższym przykładzie również nie działałaby.

10.4.21 Ruchy wrzeciona

Funkcja

Wrzeciona mogą być pozycjonowane z akcji synchronicznych całkowicie asynchronicznie do programu obróbki. Ten rodzaj programowania jest zalecany do przebiegów i procesów cyklicznych, które są w dużym stopniu sterowane zdarzeniami.

Jeżeli w wyniku równocześnie aktywnych akcji synchronicznych wrzeciono otrzyma konkurujące polecenia, obowiązuje polecenie ostatnie pod względem czasu.

Przykład, wystartowanie/zatrzymanie/pozycjonowanie wrzeciona

Kod programu	Komentarz
ID=1 EVERY \$A_IN[1]==1 DO M3 S1000	; Ustawienie kierunku i prędkości obrotów
ID=2 EVERY \$A_IN[2]==1 DO SPOS=270	; Pozycjonowanie wrzeciona

Przykład, ustawienie kierunku obrotów, prędkości obrotowej/pozycjonowanie wrzeciona

Kod programu	Komentarz
ID=1 EVERY \$A_IN[1]==1 DO M3 S300	; Ustawienie kierunku i prędkości obrotów
ID=2 EVERY \$A_IN[2]==1 DO M4 S500	; Zadanie nowego kierunku obrotów i nowej prędkości obrotowej
ID=3 EVERY \$A_IN[3]==1 DO S1000	; Zadanie nowej prędkości obrotowej
ID=4 EVERY (\$A_IN[4]==1) AND (\$A_IN[1]==0) DO SPOS=0	; Pozycjonowanie wrzeciona

10.4.22   Nadażanie (TRAILON, TRAILOF)

Funkcja

Przy włączeniu sprzężenia z akcji synchronicznej oś wiodąca może być w ruchu. Oś nadażna w takim przypadku przyspiesza do prędkości zadanej. Pozycją osi wiodącej w chwili synchronizacji prędkości jest pozycja startowa dla nadażania. Funkcja nadażania jest opisana w punkcie "Zachowanie się w ruchu po torze".

Składnia

Włączenie nadażania

DO TRAILON (oś nadażna, oś wiodąca, współczynnik sprzężenia)

Wyłączenie nadażania

DO TRAILOF (oś nadażna, oś wiodąca, oś wiodąca 2)

Znaczenie

Uaktywnienie nadażania asynchronicznego:

... DO TRAILON (FA,	gdzie:
LA, Kf)	FA: oś nadażna
	LA: oś wiodąca
	Kf: współczynnik sprzężenia

Wyłączenie aktywności nadażania asynchronicznego:

... DO TRAILOF (FA,	gdzie:
LA, LA2)	FA: oś nadażna
	LA: oś wiodąca, opcjonalnie
	LA2: oś wiodąca 2, opcjonalnie
... DO TRAILOF (FA)	Wszystkie sprzężenia z osią nadażną są wyłączane.

Przykład

Kod programu	Komentarz
\$A_IN[1]==0 DO TRAILON(Y,V,1)	; Włączenie 1. zespołu nadążania, gdy wejście cyfrowe jest 1
\$A_IN[2]==0 DO TRAILON(Z,W,-1)	; Włączenie 2. zespołu nadążania
G0 Z10	; Dosuw w osi Z i W w przeciwnym kierunku osi
G0 Y20	; Dosuw w osi Y i V w tym samym kierunku osi
...	
G1 Y22 V25	; Nałożenie zależnego i niezależnego ruchu osi nadążnej "V"
...	
TRAILOF(Y,V)	; Wyłączenie 1. zespołu nadążania
TRAILOF(Z,W)	; Wyłączenie 2. zespołu nadążania

Przykład, unikanie konfliktów przy pomocy TRAILOF

Aby ponownie udostępnić oś sprzężoną dla dostępu jako oś kanału, musi przedtem zostać wywołana funkcja TRAILOF. Musi zostać zagwarantowane wykonanie TRAILOF, zanim kanał zażąda odnośnej osi. Tak nie jest w poniższym przykładzie

```
...
N50 WHEN TRUE DO TRAILOF(Y,X)
N60 Y100
```

...

W tym przypadku oś nie zostanie we właściwym czasie zwolniona, ponieważ działająca pojedynczymi blokami akcja synchroniczna z TRAILOF staje się aktywna synchronicznie z N60 , patrz punkt Akcja synchroniczna ruchu, "Struktura, podstawy ogólne".

Dla uniknięcia sytuacji konfliktowych należałoby

postępować w następujący sposób

...

```
N50 WHEN TRUE DO TRAILOF(Y,X)
N55 WAITP(Y)
N60 Y100
```

10.4.23 Sprzężenie wartości wiodącej (LEADON, LEADOF)

Wskazówka

Ta funkcja nie jest dostępna dla SINUMERIK 828D!

Funkcja

Osiowe sprzężenie wartości wiodącej daje się bez ograniczeń programować w akcjach synchronicznych. Zmiana tablicy krzywych przy istniejącym sprzężeniu bez uprzedniej ponownej synchronizacji jest opcjonalnie możliwa tylko w akcjach synchronicznych.

Składnia

Włączenie sprzężenia wartości wiodącej

DO LEADON(oś nadążna, oś wiodąca, nr tabl. krzyw., OVW)

Wyłączenie sprzężenia wartości wiodącej

DO LEADOF(oś nadążna, oś wiodąca, oś wiodąca 2)

Znaczenie

Włączenie osiowego sprzężenia wartości wiodącej:

...DO LEADON(FA, LA, NR, OVW)   gdzie:
FA: oś nadążna
LA: oś wiodąca
NR: numer zapisanej tablicy krzywych
OVW: zezwolenie na zastąpienie istniejącego sprzężenia
zmienioną tablicą krzywych

Wyłączenie osiowego sprzężenia wartości wiodącej:

...DO LEADOF(FA, LA)   gdzie:
FA: oś nadążna
LA: oś wiodąca, opcjonalnie

... DO LEADOF(FA)   forma skrócona bez podania osi wiodącej

Zezwolenie na dostęp poprzez akcje synchroniczne RELEASE

Aby przeznaczoną do sprzężenia oś zwolnić dla dostępu przez akcję synchroniczną, musi zostać przedtem wywołana funkcja RELEASE dla sprzęganej osi nadążnej.

Przykład:

```
RELEASE (XKAN)
```

```
ID=1 every SR1==1 to LEADON(CACH,XKAN,1)
```

OVW=0 (wartość domyślna)

Istniejącemu sprzężeniu nie można bez nowej synchronizacji zadać nowej tablicy krzywych. Zmiana tablicy krzywych wymaga uprzedniego wyłączenia istniejącego sprzężenia i ponownego włączenia ze zmienionym numerem tablicy krzywych. Powoduje to nową synchronizację sprzężenia.

Zmiana tablicy krzywych przy istniejącym sprzężeniu przy pomocy OVW=1

Przy pomocy OVW=1 można istniejącemu sprzężeniu zadać nową tablicę krzywych. Nie następuje nowa synchronizacja. Oś nadążna próbuje możliwie jak najszybciej podążać za wartościami pozycji zadanymi przez nową tablicę krzywych.

Przykład, przecinanie współbieżne

Materiał w prętach, który ruchem ciągłym porusza się przez obszar roboczy urządzenia przecinającego, ma być dzielony na elementy o takiej samej długości.

Oś X: oś, w której porusza się pręt. WKS

Oś X1: oś maszynowa dla pręta, MKS

Oś Y: oś, w której urządzenie przecinające "jedzie" z prętem

Zakłada się, że dosuw narzędzia przecinającego i jego sterowanie są kontrolowane przez PLC. W celu stwierdzenia synchroniczności między prętem i narzędziem przecinającym mogą być przetwarzane sygnały interfejsu PLC.

Akcje

Włączenie sprzężenia, LEADON

Wyłączenie sprzężenia, LEADOF

Ustawienie wartości rzeczywistej, PRESETON

Kod programu	Komentarz
N100 R3=1500	; Długość odcinanej części
N200 R2=100000 R13=R2/300	
N300 R4=100000	
N400 R6=30	; Pozycja startowa oś Y
N500 R1=1	; Warunek startowy dla osi przenośnikowej
N600 LEADOF(Y,X)	; Skasowanie ew. istniejącego sprzężenia
N700 CTABDEF(Y,X,1,0)	; Definicja tablicy
N800 X=30 Y=30	; Pary wartości
N900 X=R13 Y=R13	
N1000 X=2*R13 Y=30	
N1100 CTABEND	; Koniec definicji tablicy
N1200 PRESETON(X1,0)	; PRESET na początku
N1300 Y=R6 G0	; Pozycja startowa oś Y, oś jest liniowa
N1400 ID=1 WHENEVER \$AA_IW[X]>\$R3 DO PESETON(X1,0)	; PRESET po długości R3, nowy początek po odcięciu
N1500 RELEASE(Y)	
N1800 ID=6 EVERY \$AA_IM[X]<10 DO LEADON(Y,X,1)	; Sprzężenie Y z X przez tablicę 1 przy X <10
N1900 ID=10 EVERY \$AA_IM[X]>\$R3-30 DO EADOF(Y,X)	; Rozłączenie > 30 przed przebytą długością odcięcia
N2000 WAITP(X)	
N2100 ID=7 WHEN \$R1==1 DO MOV[X]=1 FA[X]=\$R4	; Wprawienie osi materiałowej w ruch ciągły
N2200 M30	

10.4.24 Pomiar (MEAWA, MEAC)

Funkcja

W porównaniu do zastosowania w blokach ruchu w programie obróbki funkcję pomiaru można dowolnie włączać i wyłączać z akcji synchronicznych.

Dalsze informacje dot. pomiarów patrz polecenia specjalne dot. drogi "Rozszerzona funkcja pomiaru

Składnia

Pomiar osiowy bez skasowania pozostałej drogi

```
MEAWA[oś] = (tryb, zdarzenie przerzutnikowe_1, ..._4)
```

Pomiar ciągły bez kasowania pozostałej drogi

```
MEAC[oś] = (tryb, pamięć pomiarowa, zdarzenie
przerzutnikowe_1, ..._4))
```

Znaczenie

Kod programu	Komentarz	
DO MEAWA	; Włączenie pomiaru osiowego	
DO MEAC	; Włączenie pomiaru ciągłego	
Oś	; Nazwa osi, dla której jest przeprowadzany pomiar	
Tryb	; Podanie pozycji dziesiątek 0: aktywny system pomiarowy Liczba systemów pomiarowych (zależnie od trybu) 1: 1. system pomiarowy 2: 2. system pomiarowy 3: obydwa systemy pomiarowe	Podanie pozycji jednostek 0: Anulowanie zlecenia pomiarowego max 4 uaktywnione zdarzenia przerzutnikowe 1: równocześnie 2: kolejno 3: jak 2 ale bez nadzoru zdarzenia przerzutnikowego1 przy starcie
Zdarzenie przerzutnikowe_1 do _4	; : zbocze rosnące czujnik pomiarowy 1 -1: zbocze opadające czujnik pomiarowy 1 opcjonalny 2: zbocze rosnące czujnik pomiarowy 2 -2: zbocze opadające czujnik pomiarowy 2 opcjonalny	
Pamięć pomiarowa	; Numer pamięci FIFO	

10.4.25 Inicjalizacja zmiennych tablicowych (SET, REP)

Funkcja

W akcjach synchronicznych zmienne tablicowe mogą być inicjalizowane albo zapisywane z określonymi wartościami.

Wskazówka

Są możliwe tylko zmienne, które dają się zapisywać w akcjach synchronicznych. Przez to dane maszynowe nie dają się inicjalizować. Zmienne osi nie mogą być podawane z wartością NO_AXIS.

Składnia

```
DO FELD [n,m] =SET (<wartość1>, <wartość2>, ...)  
DO FELD [n,m] =REP (<wartość>)
```

Znaczenie

FELD [n,m]

Programowane indeksy tablicy

Inicjalizacja rozpoczyna się od zaprogramowanych indeksów tablicy. W przypadku tablic 2-wymiarowych jest najpierw inkrementowany 2. indeks. W przypadku indeksów osi indeks taki nie przejdzie.

SET (<wartość1>,
<wartość2>, ...)

Inicjalizacja z listami wartości

Tablica jest zapisywana od zaprogramowanych indeksów tablicy parametrami SET. Jest przyporządkowywanych tyle elementów tablicy, ile jest zaprogramowanych wartości. Gdy zostanie zaprogramowanych więcej wartości, niż pozostało elementów tablicy, jest wyzwalany alarm

REP (<wartość>)

Inicjalizacja z takimi samymi wartościami

Tablica jest zapisywana od zaprogramowanych indeksów do końca tablicy powtarzanym parametrem (<wartość>) REP.

Przykład

Kod programu	Komentarz
WHEN TRUE DO SYG_IS[0]=REP(0)	; Wynik:
WHEN TRUE DO SYG_IS[1]=SET(3,4,5)	; SYG_IS[0]=0
	SYG_IS[1]=3
	SYG_IS[2]=4
	SYG_IS[3]=5
	SYG_IS[4]=0

10.4.26 Ustawienie/skasowanie znaczników czekania (SETM, CLEARM)

Funkcja

W akcjach synchronicznych mogą być ustawiane wzgl. kasowane znaczniki czekania, aby np. koordynować kanały.

Składnia

```
DO SETM(<numer znacznika>)
DO CLEARM(<numer znacznika>)
```

Znaczenie

SETM	Polecenie ustawienia znacznika czekania dla kanału Polecenie SETM może być pisane w programie obróbki i w części akcyjnej akcji synchronicznej. Ustawia ono znacznik (<numer znacznika>) dla kanału, w którym polecenie jest wykonywane.
CLEARM	Polecenie skasowania znacznika czekania dla kanału Polecenie CLEARM może być pisane w programie obróbki i w części akcyjnej akcji synchronicznej. Kasuje ono znacznik (<numer znacznika>) dla kanału, w którym polecenie jest wykonywane.
<numer znacznika>	Znacznik czekania

10.4.27 Reakcje na błąd (SETAL)

Funkcja

Przy pomocy akcji synchronicznych mogą być programowane reakcje na błąd. Są przy tym odpytywane zmienne stanu i wyzwalane odpowiednie akcje.

Możliwymi reakcjami na stany błędu są:

- Zatrzymanie osi (korektor=0)
- Ustawienie alarmu

Przy pomocy SETAL mogą być z akcji synchronicznych ustawiane alarmy cykli.

- Ustawienie wyjścia
- Wszystkie akcje możliwe w akcjach synchronicznych

Składnia

Ustawienie alarmu cykli:

DO SETAL(<numer alarmu>)

Znaczenie

SETAL	Polecenie ustawienia alarmu cykli
<numer alarmu>	Numer alarmu
	Zakres alarmów cykli dla użytkownika: 65000 do 69999

Przykład

Kod programu	Komentarz
ID=67 WHENEVER (\$AA_IM[X1] - \$AA_IM[X2]) < 4.567 DO \$AA_OVR[X2] = 0	; Gdy odstęp bezpieczeństwa między osiami X1 i X2 jest za mały, zatrzymanie osi X2.
ID=67 WHENEVER (\$AA_IM[X1] - \$AA_IM[X2]) < 4.567 DO SETAL(65000)	; Gdy odstęp bezpieczeństwa między osiami X1 i X2 jest za mały, ustawić alarm na 65000.

10.4.28 Ruch do twardego zderzaka (FXS, FXST, FXSW, FOCON, FOCOF)

Funkcja

Polecenia dla funkcji "ruch do twardego zderzaka" są programowane przy pomocy poleceń programu obróbki FXS, FXST i FXSW w akcjach synchronicznych / cyklach technologicznych.

Uaktywnienie może nastąpić bez ruchu, moment jest ograniczany natychmiast. Gdy tylko oś ulegnie poruszeniu po stronie wartości zadanej, następuje nadzór na zderzak.

Ruch z ograniczonym momentem/siłą (FOC)

Funkcja pozwala w każdej chwili na zmianę, poprzez akcje synchroniczne, momentu/siły i może być uaktywniana modalnie lub w odniesieniu do bloku.

Składnia

FXS [<oś>]
 FXST [<oś>]
 FXSW [<oś>]
 FOCON [<oś>]
 FOCOF [<oś>]

Znaczenie

FXS	Wybór tylko w systemach z napędami cyfrowymi (VSA, HSA, HLA)
FXST	Zmiana momentu zaciskania FXST
FXSW	Zmiana okna nadzoru FXSW
FOCON	Uaktywnienie działającego modalnie ograniczenia momentu/siły
FOCOF	Wyłączenie ograniczenia momentu/siły
<oś>	Identyfikatory osi Dopuszczalne są: <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikator osi geometrycznej • identyfikator osi kanału • Identyfikator osi maszyny

Wskazówka

Wybór może nastąpić tylko jeden raz.

Przykłady

Przykład 1: Ruch do zderzaka twardego (FXS), wyzwolony przez akcję synchroniczną

Kod programu	Komentarz
Oś Y:	; Statyczne akcje synchroniczne
Uaktywnienie:	
N10 IDS=1 WHENEVER ((\$R1==1) AND \$AA_FXS[Y]==0) D \$R1=0 FXS[Y]=1 FXST[Y]=10 FA[Y]=200 POS[Y]=150	
	; Przez ustawienie \$R1=1 jest uaktywnia oś Y FXS, działający moment jest redukowany do 10% i jest uruchamiany ruch postępowy w kierunku zderzaka
N11 IDS=2 WHENEVER (\$AA_FXS[Y]==4) DO FXST[Y]=30	; Gdy tylko zderzak zostanie rozpoznany (\$AA_FXS[Y]==4), moment jest zwiększany do 30%.
N12 IDS=3 WHENEVER (\$AA_FXS[Y]==1) DO FXST[Y]=\$R0	; Po dojściu do ogranicznika moment jest sterowany w zależności od R0.
N13 IDS=4 WHENEVER ((\$R3==1) AND \$AA_FXS[Y]==1) DO FXS[Y]=0 FA[Y]=1000 POS[Y]=0	
	; Cofnięcie wyboru w zależności od R3 i ruch powrotny.
N20 FXS[Y]=0 G0 G90 X0 Y0	; Normalny przebieg programu:
N30 RELEASE(Y)	; Zezwolenie dla osi Y na ruch w akcji synchronicznej.
N40 G1 F1000 X100	; Ruch w innej osi.
N50 ...	
N60 GET(Y)	; Przyjęcie osi Y ponownie do zespołu osi tworzących kontur

Przykład 2: Uaktywnienie ograniczenia momentu/siły (FOC)

Kod programu	Komentarz
N10 FOCON[X]	; Modalne uaktywnienie ograniczenia.
N20 X100 Y200 FXST[X]=15	; X wykonuje ruch z zredukowanym momentem (15%).
N30 FXST[X]=75 X20	; Zmiana momentu na 75%, X wykonuje ruch z tym ograniczonym momentem.
N40 FOCOF[X]	; Wyłączenie ograniczenia momentu.

Dalsze informacje

Wybór wielokrotny

Jeżeli w wyniku błędnego zaprogramowania funkcja zostanie po uaktywnieniu (FXS [<os>] =1) jeszcze raz wywołana, zostanie wyzwolony następujący alarm:

Alarm 20092 "Ruch do zderzaka twardego jest jeszcze aktywny"

Zaprogramowanie, które w warunku odpytuje albo \$AA_FXS[ ] albo własny znacznik (tutaj R1), unika wielokrotnego uaktywniania funkcji "fragment programu obróbki":

Kod programu

```
N10 R1=0
N20 IDS=1 WHENEVER ($R1==0 AND
$AA_IW[AX3] > 7) DO R1=1 FXST[AX1]=12
```

Akcje synchroniczne odniesione do bloku

Przez zaprogramowanie akcji synchronicznej odniesionej do bloku można dołączyć ruch do twardego zderzaka podczas ruchu dosunięcia.

Przykład:

Kod programu	Komentarz
N10 G0 G90 X0 Y0	
N20 WHEN \$AA_IW[X] > 17 DO FXS[X]=1	; Jeżeli X osiągnie pozycję większą niż 17 mm, nastąpi uaktywnienie FXS.
N30 G1 F200 X100 Y110	

Akcje synchroniczne statyczne i odniesione do bloku

W statycznych i odniesionych do bloku akcjach synchronicznych mogą być stosowane te same polecenia FXS, FXST i FXSW, co w normalnym przebiegu programu obróbki. Wartości, które są przyporządkowywane i mogą być wartościami powstałymi w drodze obliczenia.

10.4.29 Określenie kąta stycznej do toru w akcjach synchronicznych

Funkcja

Czytana w akcjach synchronicznych zmienna systemowa \$AC_TANEB (Tangent **AN**gel at **E**nd of **B**lock) określa kąt między styczną do toru w punkcie końcowym aktualnego bloku i styczną do toru w punkcie startowym zaprogramowanego kolejnego bloku.

Parametry

Kąt między stycznymi jest wyprowadzany zawsze jako dodatni między 0.0 do 180.0 stopni. Jeżeli nie istnieje kolejny blok w przebiegu głównym, wówczas jest wyprowadzany kąt -180.0 stopni.

Zmienna systemowa `$AC_TANEB` nie powinna być odczytywana dla bloków, które są wytwarzane przez system (bloki pośrednie). Dla rozróżnienia czy chodzi o blok zaprogramowany (główny), służy zmienna systemowa `$AC_BLOCKTYPE`.

Przykład

```
ID=2 EVERY $AC_BLOCKTYPE==0 DO $SR1 = $AC_TANEB
```

10.4.30 Określenie aktualnego korektora

Funkcja

Aktualny korektor

(Składowa NC) może przy pomocy zmiennych systemowych:

`$AA_OVR` Korektor osiowy

`$AC_OVR` Korektor ruchu po torze

być czytana i zapisywana w akcjach synchronicznych.

Korektor zadany przed PLC jest dla akcji synchronicznych w zmiennych systemowych:

`$AA_PLC_OVR` Korektor osiowy

`$AC_PLC_OVR` Korektor ruchu po torze

udostępniany do odczytu.

Korektor wynikowy

jest dla akcji synchronicznych w zmiennych systemowych:

`$AA_TOTAL_OVR` Korektor osiowy

`$AC_TOTAL_OVR` Korektor ruchu po torze

udostępniany do odczytu.

Korektor wynikowy jest obliczany jako:

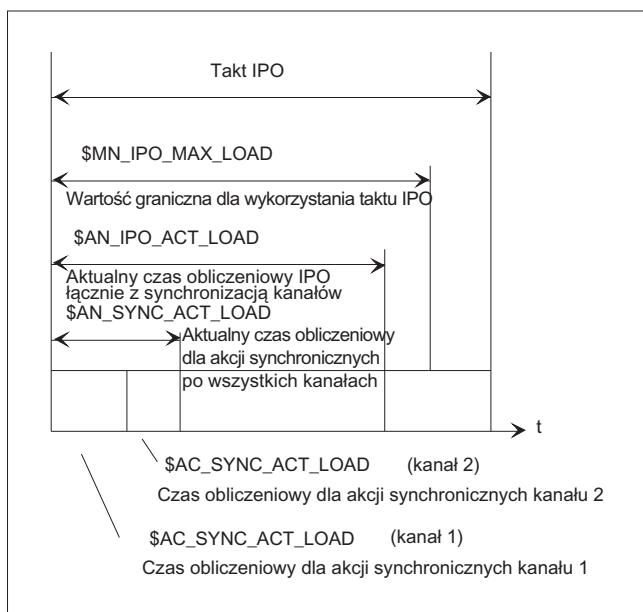
`$AA_OVR * $AA_PLC_OVR` lub

`$AC_OVR * $AC_PLC_OVR`

10.4.31 Ocena obciążenia przez zapotrzebowanie akcji synchronicznych na czas

Funkcja

W takcie interpolacji NC musi zarówno interpretować akcje synchroniczne, jak też obliczać ruchy, itd. Przy pomocy przedstawionych niżej zmiennych systemowych akcje synchroniczne mogą informować się o aktualnych składowych czasowych akcji synchronicznych w takcie interpolacji i o czasie obliczeniowym regulatorów położenia.

Znaczenie

Zmienne mają poprawne wartości tylko wtedy, gdy dana maszynowa `$MN_IPO_MAX_LOAD` jest większa, niż 0. W przeciwnym przypadku zmienne zarówno dla SINUMERIK powerline, jak też dla systemów solution line podają zawsze czas obliczeniowy netto, w przypadku którego przerwania wytwarzane przez HMI nie są już uwzględniane. Czas obliczeniowy netto wynika z:

- czasu akcji synchronicznych,
- czasu regulacji położenia i
- pozostałego czasu obliczeniowego IPO bez przerw uwarunkowanych przez HMI

Zmienne systemowe zawierają zawsze wartości **poprzedzającego** taktu IPO

\$AN_IPO_ACT_LOAD	Aktualny czas obliczeniowy IPO (łącznie z akcjami synchronicznymi wszystkich kanałów)
\$AN_IPO_MAX_LOAD	Najdłuższy czas obliczeniowy IPO (łącznie z akcjami synchronicznymi wszystkich kanałów)
\$AN_IPO_MIN_LOAD	Najkrótszy czas obliczeniowy IPO (łącznie z akcjami synchronicznymi wszystkich kanałów)
\$AN_IPO_LOAD_PERCENT	Aktualny czas obliczeniowy IPO w stosunku do taktu IPO (%).
\$AN_SYNC_ACT_LOAD	Aktualny czas obliczeniowy dla akcji synchronicznych po wszystkich kanałach
\$AN_SYNC_MAX_LOAD	Najdłuższy czas obliczeniowy dla akcji synchronicznych po wszystkich kanałach
\$AN_SYNC_TO_IPO	Procentowy udział wszystkich akcji synchronicznych w całym czasie obliczeniowym IPO (po wszystkich kanałach)
\$AC_SYNC_ACT_LOAD	Aktualny czas obliczeniowy dla akcji synchronicznych w kanale
\$AC_SYNC_MAX_LOAD	Najdłuższy czas obliczeniowy dla akcji synchronicznych w kanale
\$AC_SYNC_AVERAGE_LOAD	Przeciętny czas obliczeniowy dla akcji synchronicznych w kanale
\$AN_SERVO_ACT_LOAD	Aktualny czas obliczeniowy regulatora położenia
\$AN_SERVO_MAX_LOAD	Najdłuższy czas obliczeniowy regulatora położenia
\$AN_SERVO_MIN_LOAD	Najkrótszy czas obliczeniowy regulatora położenia

Zmienna informacji o przeciążeniu:

Poprzez daną maszynową \$MN_IPO_MAX_LOAD następuje ustawienie, od jakiego czasu obliczeniowego netto IPO (w % taktu IPO) zmienna systemowa \$AN_IPO_LOAD_LIMIT ma zostać ustawiona na TRUE. Jeżeli aktualne obciążenie ponownie spadnie poniżej tej granicy, wówczas zmienna jest ponownie ustawiana na FALSE. Gdy dana maszynowa wynosi 0, wówczas aktywność całej funkcji diagnozy ulega wyłączeniu.

Przez interpretację \$AN_IPO_LOAD_LIMIT użytkownik może ustalić własną strategię, aby uniknąć przepełnienia poziomu.

10.5 Cykle technologiczne

Funkcja

Jako akcja w akcjach synchronicznych mogą być również wywoływane programy, które jednak mogą być zbudowane tylko z funkcji, które są również dopuszczalne jako akcje w akcjach synchronicznych. Tak zbudowane programy nazywają się cyklami technologicznymi.

Cykle technologiczne są zapisywane w sterowaniu, jako podprogramy.

W jednym kanale może być wykonywanych równolegle wiele cykli technologicznych albo akcji.

Programowanie

Dla programowania cykli technologicznych obowiązują następujące zasady:

- Koniec programu jest programowany przy pomocy M02/M17/M30/RET.
- W ramach jednej płaszczyzny programowej mogą być w jednym takcie wykonywane wszystkie podane w ICYCOF akcje bez cykli czekania.
- Może zostać kolejno odpytanych do 8 cykli technologicznych na akcję synchroniczną.
- Cykle technologiczne są również możliwe w akcjach synchronicznych działających pojedynczymi blokami.
- Mogą być programowane zarówno struktury kontrolne IF jak również instrukcje skoku GOTO, GOTOF i GOTOB.
- Dla bloków z instrukcjami DEF i DEFINE obowiązuje:
  - Instrukcje DEF i DEFINE nie są czytane w cyklach technologicznych.
  - Przy niepoprawnej albo niekompletnej składni prowadzą one do komunikatu alarmowego.
  - Mogą one, nie będąc same utworzone, zostać pominięte bez komunikatu alarmowego.
  - Są one kompletnie uwzględniane z przyporządkowaniami wartości, jako cykl programu obróbki.

Przekazanie parametrów

Przekazanie parametrów do cykli technologicznych jest możliwe. Uwzględniane są zarówno proste typy danych, które są przekazywane jako parametry formalne "Call by Value", jak również ustawienia standardowe, które zaczynają działać przy wywoływaniu cykli technologicznych. Są to:

- Zaprogramowane wartości standardowe, gdy żaden przekazywany parametr nie jest zaprogramowany.
- Parametry standardowe wyposażone w wartości inicjalizacyjne.
- Nie zainicjalizowane aktualne parametry przekazane z wartością standardową.

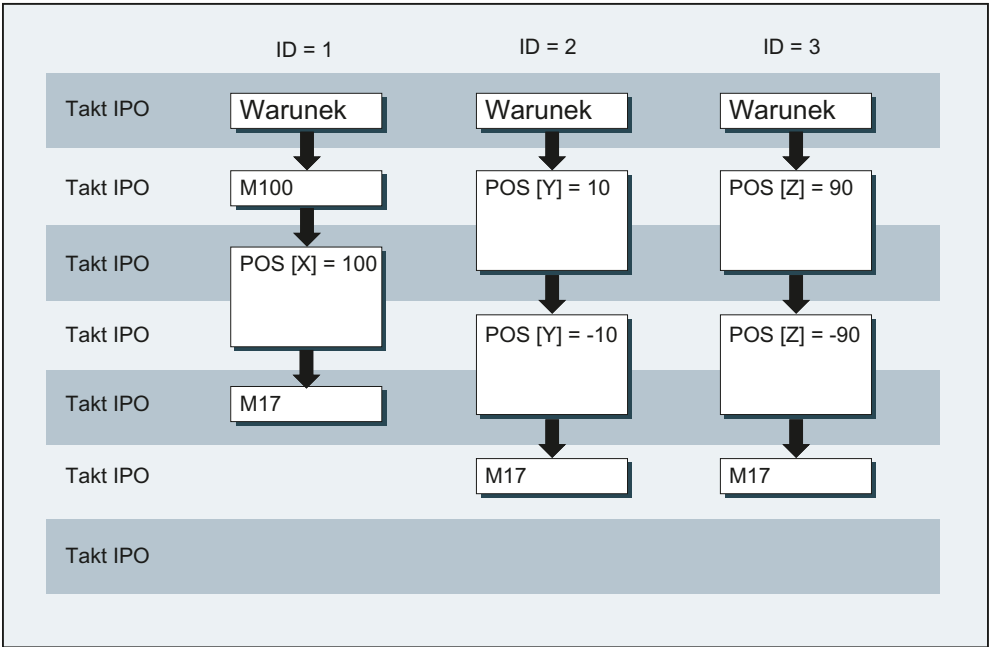
Przebieg

Cykle technologiczne ulegają uruchomieniu, gdy tylko ich warunki są spełnione. Każdy wiersz cyklu technologicznego jest wykonywany w oddzielnym takcie IPO. W przypadku osi pozycjonowania potrzeba do wykonania wielu taktów IPO. Inne funkcje są wykonywane jednotaktowo. W cyklu technologicznym wykonywanie bloków następuje sekwencyjnie.

Jeżeli w tym samym takcie interpolacji zostaną wywołane akcje, które się wzajemnie wykluczają, wówczas staje się aktywna ta akcja, która jest wywoływana przez akcję synchroniczną o wyższym numerze ID.

Przykłady

Przykład 1: Przez ustawienie wejść cyfrowych są uruchamiane programy osi.

Program główny:

Kod programu	Komentarz
ID=1 EVERY \$A_IN[1]==1 DO ACHSE_X	; Gdy wejście 1 na 1, wystartuj program osi ACHSE_X.
ID=2 EVERY \$A_IN[2]==1 DO ACHSE_Y	; Gdy wejście 2 na 1, wystartuj program osi ACHSE_Y.
ID=3 EVERY \$A_IN[3]==1 DO ACHSE_Z	; Gdy wejście 3 na 1, wystartuj program osi ACHSE_Z.
M30	

Program osi ACHSE_X:

Kod programu

M100

POS [X]=100 FA[X]=300

M17

Program osi ACHSE_Y:

```
Kod programu
POS[Y]=10 FA[Y]=200
POS[Y]=-10
M17
```

Program osi ACHSE_Z:

```
Kod programu
POS[Z]=90 FA[Z]=250
POS[Z]=-90
M17
```

Przykład 2: Różne sekwencje programowe w cyklu technologicznym

Kod programu
PROC CYCLE
N10 DEF REAL WARTOŚĆ=12.3
N15 DEFINE ABC AS G01

Obydwa bloki są pomijane bez alarmu i bez ustawienia zmiennej wzgl. makra.

Kod programu
PROC CYCLE
N10 DEF REAL
N15 DEFINE ABC G01

Obydwa bloki prowadzą nadal do alarmu NC, ponieważ składnia jest nieprawidłowa.

Kod programu
PROC CYCLE
N10 DEF AXIS ACHSE1=XX2

Jeżeli oś XX2 jest nieznana, jest wyprowadzany alarm 12080. W innym przypadku blok jest pomijany bez alarmu i bez utworzenia zmiennej.

Kod programu
PROC CYCLE
N10 DEF AXIS ACHSE1
N15 G01 X100 F1000
N20 DEF REAL WARTOSC1

BLOK N20 prowadzi zawsze do alarmu 14500, ponieważ po 1. poleceniu programu jest niedozwolone polecenie definiujące.

10.5.1 Zmienna kontekstowa (\$P_TECCYCLE)

Funkcja

Przy pomocy zmiennej \$P_TECCYCLE programy mogą być dzielone na programy akcji synchronicznych i programy przebiegu wyprzedzającego. Przez to jest możliwe wykonywanie bloków albo sekwencji programowych o poprawnej składni alternatywnie również, jako cyklu programu obróbki.

Interpretacja zmiennej kontekstowej

Zmienna systemowa \$P_TECCYCLE umożliwia sterowanie specyficznymi dla kontekstu interpretacjami części programu w cyklach technologicznych:

```
IF $P_TECCYCLE==TRUE
...                               ; Sekwencja programowa dla cyklu technologicznego w akcji
                                ; synchronicznej.
ELSE
...                               ; Sekwencja programowa dla cyklu programu obróbki.
ENDIF
```

Wskazówka

Blok z błędną albo niedozwoloną składnią programu, jak też nieznane przyporządkowania wartości prowadzą również w cyklu programu obróbki do komunikatu alarmowego.

Przykład

Sekwencja programowa z odpytaniem \$P_TECCYCLE w cyklu technologicznym:

Kod programu	Komentarz
PROC CYCLE	
N10 DEF REAL WARTOŚĆ1	; Nie jest czytany w cyklu technologicznym.
N15 G01 X100 F1000	
N20 IF \$P_TECCYCLE==TRUE	
...	; Sekwencja programowa dla cyklu technologicznego (bez zmiennej WARTOŚĆ1) "
N30 ELSE	
...	; Sekwencja programowa dla cyklu programu obróbki (zmienna WARTOŚĆ1 jest) "
N40 ENDIF	

10.5.2 Parametry call-by-value

Funkcja

Cykle technologiczne mogą być definiowane przy pomocy parametrów Call-by-Value. Jako parametry są możliwe zwykłe typy danych, jak INT, REAL, CHAR, STRING, AXIS i BOOL.

Wskazówka

Parametry formalne, które są przekazywane Call by Value, nie mogą być tablicami.

Aktualne parametry mogą również występować jako parametry domyślne (patrz "Inicjalizacja parametrów domyślnych [Strona 640]").

Składnia

```
ID=1 WHEN $AA_IW[X]>50 DO TEC (IVAL,RVAL,,SVAL,AVAL)
```

W przypadku nie zainicjalizowanych aktualnych parametrów jest przekazywana wartość domyślna:

```
ID=1 WHEN $AA_IW[X]>50 DO TEC (IVAL,RVAL,,SYG_SS[0],AVAL)
```

10.5.3 Inicjalizacja parametrów domyślnych

Funkcja

Parametry domyślne mogą w instrukcji PROC zostać również wyposażone w wartość inicjalizacyjną.

Składnia

Przyporządkowanie parametrów domyślnych w cyklu technologicznym:

```
PROC TEC (INT IVAL=1, REAL RVAL=1.0, CHAR CVAL='A', STRING[10]
SVAL="ABC", AXIS AVAL=X, BOOL BVAL=TRUE)
```

Gdy aktualny parametr składa się z parametru domyślnego, jest przekazywana wartość inicjalizacyjna z instrukcji PROC. Obowiązuje to zarówno w programie obróbki, jak i w akcjach synchronicznych.

Przykład

Kod programu	Komentarz
TEC (IVAL, RVAL, SVAL, AVAL)	; Przy CVAL i BVAL obowiązuje wartość inicjalizacyjna

10.5.4 Sterowanie wykonywaniem cykli technologicznych (ICYCOF, ICYCON)

Funkcja

Do sterowania wykonywaniem cykli technologicznych w czasie służą polecenia językowe ICYCOF i ICYCON.

Przy pomocy ICYCOF wszystkie bloki cyklu technologicznego są wykonywane tylko w jednym takcie interpolacji. Wszystkie akcje, których wykonanie wymaga wielu taktów, prowadzą w przypadku ICYCOF do równoległych procesów obróbki.

Zastosowanie

W przypadku ICYCON ruchy w osiach rozkazowych mogą prowadzić do tego, że wykonywanie cyklu technologicznego ulegnie zwłoce. Jeżeli jest to niepożądane, wówczas przy pomocy ICYCOF wszystkie akcje mogą być wykonywane bez czasów czekania w jednym takcie interpolacji.

Składnia

Dla cyklicznego wykonywania cykli technologicznych obowiązuje:

ICYCON Każdy blok cyklu technologicznego po ICYCON jest wykonywany w oddzielnym takcie IPO

ICYCOF Wszystkie kolejne bloki cyklu technologicznego są po ICYCOF wykonywane w jednym takcie IPO

Wskazówka

Obydwa polecenia językowe ICYCON i ICYCOF działają tylko w ramach poziomu programowego. W programie obróbki obydwa polecenia są bez reakcji po prostu pomijane.

Przykład trybu wykonywania ICYCOF

Kod programu	Komentarz
Takt IPO	; PROC TECHNOCYC
1.	; \$R1=1
2.25	; POS [X] =100
26.	; ICYCOF
26.	; \$R1=2
26.	; \$R2=\$R1+1
26.	; POS [X] =110
26.	; \$R3=3
26.	; RET

10.5.5 Kaskadowanie cykli technologicznych

Funkcja

Można kolejno umieścić i wykonać do 8 cykli technologicznych. Przez to można w jednej akcji synchronicznej zaprogramować wiele cykli technologicznych.

Składnia

```
ID=1 WHEN $AA_IW[X]>50 DO TEC1($R1) TEC2 TEC3(X)
```

Kolejność obróbki

Cykle technologiczne są wykonywane kolejno (kaskadowo) od lewej do prawej według wyżej podanego zaprogramowania. Jeżeli cykl ma być wykonywany w trybie ICYCON, wówczas powoduje on zwłokę wszystkich dalszych obróbek. Występujący alarm przerywa wszystkie kolejne akcje.

10.5.6 Cykle technologiczne w wykonywanych pojedynczymi blokami akcjach synchronicznych

Funkcja

Cykle technologiczne są możliwe również w akcjach synchronicznych działających pojedynczymi blokami.

Jeżeli czas wykonywania cyklu technologicznego jest dłuższy, niż czas wykonywania przynależnego bloku, wówczas cykl technologiczny jest przy zmianie bloku przerywany.

Wskazówka

Cykl technologiczny nie uniemożliwia zmiany bloku.

10.5.7 Struktury kontrolne (IF)

Funkcja

Dla potrzeb rozgałęzień w kolejności przebiegu cykli technologicznych mogą być stosowane struktury kontrolne IF w akcjach synchronicznych.

Składnia

```
IF <warunek>  
$R1=1  
[ELSE] opcjonalnie  
$R1=0  
ENDIF
```

10.5.8 Instrukcje skoku (GOTO, GOTOF, GOTOB)

Funkcja

W cyklach technologicznych są możliwe instrukcje skoku GOTO, GOTOF, GOTOB. Podane etykiety muszą występować w podprogramie, aby alarm nie był generowany.

Wskazówka

Etykiety i numery bloków mogą być tylko stałymi.

Składnia

Skoki bezwarunkowe

GOTO etykieta, numer bloku

GOTOFetykieta, numer bloku

GOTOBetykieta, numer bloku

Instrukcje skoku i cele skoku

GOTO	Skoki najpierw do przodu, a następnie do tyłu
GOTOF	Przeskocz do przodu
GOTOB	Przeskocz do tyłu
Etykieta:	Znacznik skoku
Numer bloku	Cel skoku do tego bloku
N100	Numer bloku jest blokiem pomocniczym
:100	Numer bloku jest blokiem głównym

10.5.9 Zablokowanie, zwolnienie, cofnięcie (LOCK, UNLOCK, RESET)

Funkcja

Przebieg cyklu technologicznego może zostać przez inną modalną akcję synchroniczną zablokowany, ponownie zwolniony albo cofnięty.

Składnia

```
LOCK (<n1>, <n2>, ... )  
UNLOCK (<n1>, <n2>, ... )  
RESET (<n1>, <n2>, ... )
```

Znaczenie

LOCK	Polecenie do blokowania akcji synchronicznych Aktywna akcja jest przerywana.
UNLOCK	Polecenie do udostępniania akcji synchronicznych
RESET	Polecenie do cofania cykli technologicznych
<n1>, <n2>, ...	Numery identyfikacyjne akcji synchronicznych lub cykli technologicznych, które mają zostać zablokowane, zwolnione albo cofnięte.

Zablokowanie akcji synchronicznych

Modalne akcje synchroniczne o numerach ID <n> = 1 ... 64 mogą zostać zablokowane z PLC. Przynależny warunek nie jest przez to już ewaluowany, a wykonywanie odnośnej funkcji w NCK jest zablokowane.

Przy pomocy sygnału interfejsowego PLC dają się ryczałtowo zablokować wszystkie akcje synchroniczne.

Wskazówka

Zaprogramowana akcja synchroniczna jest standardowo aktywna i może zostać zabezpieczona przed zastąpieniem/zablokowaniem poprzez daną maszynową.

Klient końcowy nie powinien wpływać na akcje synchroniczne ustalone przez producenta maszyny.

Przykłady

Przykład 1: Zablokowanie akcji synchronicznych (LOCK)

Kod programu

```
N100 ID=1 WHENEVER $A_IN[1]==1 DO M130
...
N200 ID=2 WHENEVER $A_IN[2]==1 DO LOCK(1)
```

Przykład 2: Zwolnienie akcji synchronicznych (UNLOCK)

Kod programu

```
N100 ID=1 WHENEVER $A_IN[1]==1 DO M130
...
N200 ID=2 WHENEVER $A_IN[2]==1 DO LOCK(1)
...
N250 ID=3 WHENEVER $A_IN[3]==1 DO UNLOCK(1)
```

Przykład 3: Przerwanie cyklu technologicznego (RESET)

Kod programu

```
N100 ID=1 WHENEVER $A_IN[1]==1 DO M130
...
N200 ID=2 WHENEVER $A_IN[2]==1 DO RESET(1)
```

10.6 Skasowanie akcji synchronicznej (CANCEL)

Funkcja

Przy pomocy polecenia `CANCEL` można z programu obróbki anulować (skasować) działającą modalnie lub statycznie akcję synchroniczną.

Gdy akcja synchroniczna zostanie anulowana, gdy uaktywniony z niej ruch w osi pozycjonowania jest jeszcze aktywny, ruch ten ulega zakończeniu. Jeżeli jest to niepożądane, można zahamować ruch w osi przy pomocy osiowego skasowania pozostałej drogi przed poleceniem `CANCEL`.

Składnia

`CANCEL (<n1>, <n2>, ...)`

Znaczenie

<code>CANCEL:</code>	Polecenie do kasowania zaprogramowanych akcji synchronicznych
<code><n1>, <n2>, ...:</code>	Numery identyfikacyjne akcji synchronicznych do skasowania
Wskazówka: Bez podania numerów identyfikacyjnych są kasowane wszystkie modalne/statyczne akcje synchroniczne.	

Przykłady

Przykład 1: Anulowanie akcji synchronicznej

Kod programu	Komentarz
N100 ID=2 WHENEVER \$A_IN[1]==1 DO M130	
...	
N200 CANCEL(2)	; Kasuje modalną akcję synchroniczną nr 2.

Przykład 2: Skasowanie pozostałej drogi przed anulowaniem akcji synchronicznej

Kod programu	Komentarz
N100 ID=17 EVERY \$A_IN[3]==1 DO POS[X]=15 FA[X]=1500	; Wystartowanie ruchu pozycjonowania.
...	
N190 WHEN ... DO DELDTG(X)	; Zakończenie ruchu pozycjonowania.
N200 CANCEL(17)	; Kasuje modalną akcję synchroniczną nr 17.

10.7 Zachowanie się sterowania w określonych stanach roboczych

POWER ON

Z POWER ON nie są zasadniczo aktywne żadne akcje synchroniczne. Statyczne akcje synchroniczne mogą zostać uaktywnione przy pomocy uruchomionego z PLC podprogramu asynchronicznego (ASUP).

Zmiana trybu pracy

Akcje synchroniczne uaktywnione przy pomocy słowa kluczowego IDS pozostają aktywne po zmianie rodzaju pracy. Wszystkie pozostałe akcje synchroniczne stają się nieaktywne przy zmianie trybu pracy (np. pozycjonowanie osi) i ponownie aktywne po zrepozycjonowaniu i przełączeniu z powrotem na pracę automatyczną.

RESET

Przez NC-RESET ulegają zakończeniu wszystkie działające pojedynczymi blokami i modalne akcje synchroniczne. Statyczne akcje synchroniczne pozostają aktywne. Z nich mogą być uruchamiane nowe akcje. Jeżeli przy RESET jest aktywny ruch w osi rozkazowej, wówczas jest on przerywany. Już wykonane akcje synchroniczne typu WHEN nie są po RESET wykonywane.

Zachowanie się po RESET.		
Akcja synchroniczna/ cykl technologiczny	modalnie / pojedynczymi blokami	statyczna (IDS)
	Aktywna akcja jest przerywana, akcje synchroniczne są kasowane	Aktywna akcja jest anulowana, cykl technologiczny jest cofany
Oś/ wrzeczono pozycjonujące	Ruch zostaje przerywany.	Ruch zostaje przerywany.
Wrzeczono o regulowanej prędkości obrotowej	\$MA_SPIND_ACTIVE_AFTER_RESET==1: Wrzeczono pozostaje aktywne \$MA_SPIND_ACTIVE_AFTER_RESET==0: Wrzeczono zatrzymuje się.	
Sprężenie wartości wiodącej	\$MC_RESET_MODE_MASK, Bit13 == 1: Sprężenie wartości wiodącej pozostaje aktywne \$MC_RESET_MODE_MASK, Bit13 == 0: Sprężenie wartości wiodącej jest rozłączane	
Procesy pomiaru	Procesy pomiaru wystartowane z akcji synchronicznych są przerywane.	Procesy pomiaru wystartowane ze statycznych akcji synchronicznych są przerywane.

NC-Stop

Statyczne akcje synchroniczne pozostają aktywne przy NC-Stop. Ruchy uruchomione ze statycznych akcji synchronicznych nie są anulowane. Należące do aktywnego bloku **lokalne w programie** akcje synchroniczne pozostają aktywne, uruchomione z nich ruchy są przerywane.

Koniec programu

Koniec programu i akcja synchroniczna nie wpływają na siebie. Bieżące akcje synchroniczne ulegają zakończeniu również po zakończeniu programu. Akcje synchroniczne aktywne w bloku M30 pozostają aktywne w tym bloku. Jeżeli jest to niepożądane, akcja synchroniczna musi przed zakończeniem programu zostać anulowana przy pomocy CANCEL.

Zachowanie się po zakończeniu programu		
Akcja synchroniczna/ cykl technologiczny	modalnie / pojedynczymi blokami → są anulowane	statycznie (IDS) → pozostają zachowane
Oś/ wrzeczono pozycjonujące	M30 ulega zwłoce, aż oś/wrzeczono zatrzyma się.	Ruch trwa nadal.
Wrzeczono o regulowanej prędkości obrotowej	Koniec programu: \$MA_SPIND_ACTIVE_AFTER_RESET==1: Wrzeczono pozostaje aktywne \$MA_SPIND_ACTIVE_AFTER_RESET==0: Wrzeczono zatrzymuje się Przy zmianie trybu pracy wrzeczono pozostaje aktywne.	Wrzeczono pozostaje aktywne.
Sprzężenie wartości wiodącej	\$MC_RESET_MODE_MASK, Bit13 == 1: Sprzężenie wartości wiodącej pozostaje aktywne \$MC_RESET_MODE_MASK, Bit13 == 0: Sprzężenie wartości wiodącej jest rozłączane	Sprzężenie wystartowane ze statycznej akcji synchronicznej pozostaje zachowane.
Procesy pomiaru	Procesy pomiaru wystartowane z akcji synchronicznych są przerywane.	Procesy pomiaru wystartowane ze statycznych akcji synchronicznych pozostają aktywne.

Szukanie bloku

Podczas szukania bloku akcje synchroniczne są gromadzone i poddawane ewaluacji przy NC-Start, przynależne akcje są ewentualnie uruchamiane. Statyczne akcje synchroniczne działają również podczas szukania bloku. Gdy podczas poszukiwania bloku zostaną znalezione współczynniki wielomianu zaprogramowane przy pomocy FCTDEF, działają one bezpośrednio.

Przerwanie programu przez podprogram asynchroniczny ASUP

Początek ASUP:

Modalne i statyczne akcje synchroniczne ruchu pozostają zachowane i działają również w podprogramie asynchronicznym.

Koniec ASUP:

Gdy podprogram asynchroniczny nie jest kontynuowany z REPOS, zmienione w podprogramie asynchronicznym modalne i statyczne akcje synchroniczne ruchu działają dalej w programie głównym.

Repozycjonowanie (REPOS)

Po repozycjonowaniu (REPOS) znów stają się aktywne akcje synchroniczne działające w przerwany bloku. Modalne akcje synchroniczne zmienione z podprogramu asynchronicznego nie działają po REPOS przy wykonywaniu reszty bloku.

Na współczynniki wielomianu zaprogramowane przy pomocy `FCTDEF` nie mają wpływu podprogramy asynchroniczne i REPOS. Niezależnie od tego, gdzie zostały zaprogramowane, możliwe są one w każdym czasie do zastosowania w podprogramach asynchronicznych i w programie głównym również po wykonaniu REPOS.

Zachowanie się w przypadkach alarmów

Ruchy osi i wrzeczona wystartowane poprzez akcje synchroniczne są hamowane, gdy jest aktywny alarm z zatrzymaniem ruchu. Wszystkie dalsze akcje (np. ustawienie wyjścia) są nadal wykonywane.

Jeżeli sama akcja synchroniczna wyzwoli alarm, wówczas dochodzi do anulowania obróbki i następne akcje tej akcji synchronicznej nie są już wykonywane. Jeżeli akcja synchroniczna działa modalnie, w następnym takcie interpolacji nie jest dalej wykonywana. Alarm jest więc generowany tylko jeden raz. Wszystkie dalsze akcje synchroniczne są nadal wykonywane.

Alarmy, które jako reakcję mają zatrzymanie interpretera, działają dopiero po wykonaniu przedtem zdekodowanych bloków.

Gdy cykl technologiczny wyzwoli alarm z zatrzymaniem ruchu, wówczas nie jest on dalej wykonywany.

Ruch wahliwy

11.1 Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB)

Funkcja

Oś wahliwa wykonuje ruch między dwoma punktami nawrotu 1 i 2 z podanym posuwem w jedną i drugą stronę, aż ruch ten zostanie wyłączony.

Inne osie mogą podczas ruchu wahliwego dowolnie interpolować. Poprzez ruch po torze albo przy pomocy osi pozycjonowania można uzyskać ciągły dosuw. Nie ma jednak przy tym **żadnego związku** między ruchem wahliwym i ruchem dosuwu.

Właściwości asynchronicznego ruchu wahliwego

- Asynchroniczny ruch wahliwy działa specyficznie dla osi poza granice bloku.
- Poprzez program obróbki jest zagwarantowane synchroniczne z blokiem włączenie ruchu wahliwego.
- Wspólna interpolacja wielu osi i nałożenie odcinków ruchu wahliwego są niemożliwe.

Programowanie

Poprzez następujące polecenia jest możliwe odpowiadające wykonywaniu programu NC włączanie i sterowanie asynchronicznym ruchem wahliwym z programu obróbki.

Zaprogramowane wartości są synchronicznie do bloków zapisywane w przebiegu głównym w odpowiednich danych ustawczych i działają, aż do następnej zmiany.

Składnia

```
OSP1 [<oś>] = <wartość>  OSP2 [<oś>] = <wartość>
OST1 [<oś>] = <wartość>  OST2 [<oś>] = <wartość>
FA [<oś>] = <wartość>
OSCTRL [<oś>] = (<opcja ustawiona>, <opcja cofnięta>)
OSNSC [<oś>] = <wartość>
OSE [<oś>] = <wartość>
OSB [<oś>] = <wartość>
OS [<oś>] = 1
OS [<oś>] = 0
```

Znaczenie

<oś>	Nazwa osi wahliwej
OS	Włączenie, wyłączenie ruchu wahliwego: OS Wartość: 1 Włączenie ruchu wahliwego 0 Wyłączenie ruchu wahliwego
OSP1	Ustalenie pozycji ruchu nawrotnego 1
OSP2	Ustalenie pozycji ruchu nawrotnego 2 Wskazówka: Jeżeli jest aktywny ruch przyrostowy, wówczas pozycja jest obliczana przyrostowo względem ostatniej zaprogramowanej w programie NC, odpowiedniej pozycji nawrotu.
OST1	Ustalenie czasu zatrzymania w punkcie nawrotu 1 w [s]
OST2	Ustalenie czasu zatrzymania w punkcie nawrotu 2 w [s] <wartość>: -2 Interpolacja jest kontynuowana bez czekania na zatrzymanie dokładne -1 Czekanie na zatrzymanie dokładne zgrubnie 0 Czekanie na zatrzymanie dokładne dokładnie >0 Czekanie na zatrzymanie dokładne dokładnie, a następnie odczekanie podanego czasu zatrzymania Wskazówka: Jednostka czasu zatrzymania jest identyczna z czasem zatrzymania zaprogramowanym poprzez G4.
FA	Ustalenie prędkości posuwu Jako prędkość posuwu obowiązuje zdefiniowana prędkość posuwu osi pozycjonowania. Gdy prędkość posuwu nie jest zdefiniowana, obowiązuje wartość zapisana w danej maszynowej.

OSCTRL Podanie opcji ustawienia i cofnięcia

Wartości opcji 0 - 3 kodują zachowanie się w punktach nawrotu przy wyłączeniu. Można wybrać jeden z wariantów 0 - 3. Pozostałe ustawienia dają się według potrzeby kombinować z wybranym wariantem. Wiele opcji jest ze sobą łączonych przy pomocy znaku plus (+).

<wartość>:	0	Przy wyłączeniu ruchu wahliwego zatrzymać w najbliższym punkcie nawrotu (ustawienie domyślne)
	Wskazówka: Możliwe tylko przez cofnięcie wartości 1 i 2.	
	1	Przy wyłączeniu ruchu wahliwego zatrzymanie w punkcie nawrotu 1
	2	Przy wyłączeniu ruchu wahliwego zatrzymanie w punkcie nawrotu 2
	3	Przy wyłączeniu ruchu wahliwego nie ma ruchu do punktu nawrotnego, w przypadku gdy skoki wyiskrzania nie są zaprogramowane
	4	Po wyiskrzaniu ruch do pozycji końcowej
	8	Jeżeli ruch wahliwy zostanie przerwany przez skasowanie pozostałej drogi, powinny następnie zostać wykonane skoki wyiskrzania i ew. ruch do pozycji końcowej.
	16	Jeżeli ruch wahliwy zostanie przerwany przez skasowanie pozostałej drogi, powinien jak przy wyłączeniu nastąpić ruch do odpowiedniej pozycji nawrotu.
	32	Zmieniony posuw jest aktywny dopiero od następnego punktu nawrotu
	64	FA równe 0, FA = 0: nałożenie drogi jest aktywne FA nierówne 0, FA <>0: nałożenie prędkości jest aktywne
	128	W przypadku osi obrotowej DC (najkrótsza droga)
	256	Skok wyiskrzania jest wykonywany jako skok podwójny.(standard) 1=skok wyiskrzania jest wykonywany jako skok pojedynczy.
	512	Najpierw wykonać ruch do pozycji startowej

OSNSC Ustalenie liczby skoków wyiskrzania

OSE Ustalenie pozycji końcowej (w WKS), do której ma nastąpić ruch po wyłączeniu ruchu wahliwego

Wskazówka:

Przy zaprogramowaniu OSE działa dla OSCTRL implicite opcja 4.

OSB Ustalenie pozycji startowej (w WKS), do której ma nastąpić ruch przed włączeniem ruchu wahliwego

Ruch do pozycji startowej następuje przed punktem nawrotu 1. Jeżeli pozycja startowa jest zgodna z pozycją nawrotu 1, wówczas następnie następuje ruch do pozycji nawrotu 2. Przy osiągnięciu pozycji startowej nie działa czas zatrzymania, również gdy pozycja startowa jest zgodna z pozycją nawrotu 1, zamiast tego następuje czekanie na zatrzymanie dokładne dokładnie. Ustawiony warunek zatrzymania dokładnego jest dotrzymywany.

Wskazówka:

Aby nastąpił ruch do pozycji startowej, musi być ustawiona dana ustawcza SD43770 \$SA_OSCILL_CTRL_MASK bit 9.

Przykłady

Przykład 1: Oś ruchu wahliwego ma wykonywać ruch wahliwy między dwoma punktami nawrotu

Oś ruchu wahliwego Z ma wykonywać ruch wahliwy między 10 i 100. Ruch do punktu nawrotu 1 z zatrzymaniem dokładnym dokładnie, ruch do punktu nawrotu 2 z zatrzymaniem dokładnym zgrubnie. Posuw dla osi ruchu wahliwego ma wynosić 250. Na końcu obróbki mają nastąpić 3 skoki wyiskrzania i oś ma dojść do pozycji końcowej 200. Posuw dla osi dosuwu ma wynosić 1, koniec dosuwu w kierunku X ma być osiągnięty przy pozycji 15.

Kod programu	Komentarz
WAITP(X,Y,Z)	; Położenie wyjściowe.
G0 X100 Y100 Z100	; Przełączenie na tryb osi pozycjonowania.
WAITP(X,Z)	
OSP1[Z]=10 OSP2[Z]=100	; Punkt nawrotny 1 < punkt nawrotny 2
OSE[Z]=200	; Pozycja końcowa.
OST1[Z]=0 OST2[Z]=-1	; Czas zatrzymania na U1: zatrzymanie dokładne dokładnie Czas zatrzymania na U2: zatrzymanie dokładne zgrubnie
FA[Z]=250 FA[X]=1	; Posuw w osi ruchu wahliwego, posuw w osi dosuwu.
OSCTRL[Z]=(4,0)	; Opcje ustawiania.
OSNSC[Z]=3	; 3 skoki wyiskrzania.
OS[Z]=1	; ;Wystartowanie ruchu wahliwego
WHEN \$A_IN[3]==TRUE DO DELDTG(X)	; Skasowanie pozostałej drogi.
POS[X]=15	; Położenia wyjściowe oś X
POS[X]=50	Położenie końcowe oś X.
OS[Z]=0	; Zatrzymanie ruchu wahliwego.
M30	

Wskazówka

Sekwencję poleceń OSP1[Z]=... do OSNCS[Z]=... można również zaprogramować w jednym bloku.

Przykład 2: Ruch wahliwy ze zmianą online pozycji nawrotu

Dane ustawcze wymagane dla asynchronicznego ruchu wahliwego mogą zostać ustawione w danych ustawczych.

Gdy dane ustawcze zostaną zapisane bezpośrednio w programie obróbki, wówczas zmiana działa już w chwili przebiegu wyprzedzającego. Synchroniczne zachowanie się może zostać osiągnięte przez zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego (STOPRE).

Kod programu	Komentarz
\$SA_OSCILL_REVERSE_POS1[Z]=-10	
\$SA_OSCILL_REVERSE_POS2[Z]=10	
G0 X0 Z0	
WAITP(Z)	
ID=1 WHENEVER \$AA_IM[Z] < \$\$AA_OSCILL_REVERSE_POS1[Z] DO \$AA_OVR[X]=0	; Gdy wartość rzeczywista osi ruchu wahliwego przekroczyła punkt nawrotny, oś dosuwu jest zatrzymywana.
ID=2 WHENEVER \$AA_IM[Z] < \$\$AA_OSCILL_REVERSE_POS2[Z] DO \$AA_OVR[X]=0	
OS[Z]=1 FA[X]=1000 POS[X]=40	; Włączenie ruchu wahliwego.
OS[Z]=0	; Wyłączenie ruchu wahliwego.
M30	

Dalsze informacje**Oś ruchu wahliwego**

Dla ruchu wahliwego obowiązują:

- Każda oś może zostać użyta jako oś ruchu wahliwego.
- Równocześnie może być aktywnych wiele osi ruchu wahliwego (maksymalnie: liczba osi pozycjonowania).
- Dla osi ruchu wahliwego jest zawsze - niezależnie od polecenia G aktualnie obowiązującego w programie - aktywna interpolacja liniowa G1.

Oś ruchu wahliwego może:

- być osią wejściową dla transformacji dynamicznej
- być osią wiodącą w przypadku osi gantry i osi nadążnych
- wykonywać ruch:
  - bez ograniczenia przyśpieszenia drugiego stopnia (BRISK)
  - lub
  - z ograniczeniem przyśpieszenia drugiego stopnia (SOFT)
  - lub
  - z załamaną charakterystyką przyśpieszenia (jak osie pozycjonowania)

Punkty nawrotu ruchu wahliwego

Przy ustalaniu pozycji ruchu wahliwego należy uwzględnić aktualne przesunięcia:

- Podanie absolutne

$OSP1[Z] = \langle \text{wartość} \rangle$

Pozycja punkt nawrotny = suma przesunięć + wartość zaprogramowana

- Podanie względne

$OSP1[Z] = IC(\langle \text{wartość} \rangle)$

Pozycja punktu nawrotnego = punkt nawrotny 1 + zaprogramowana wartość

Przykład:

Kod programu
N10 OSP1[Z]=100 OSP2[Z]=110
...
...
N40 OSP1[Z]=IC(3)

WAITP

Gdy ruch wahliwy ma być wykonywany przy pomocy osi geometrycznej, musi ona przy pomocy WAITP zostać zwolniona dla tego ruchu.

Po zakończonym ruchu wahliwym oś ruchu wahliwego jest przy pomocy WAITP ponownie wpisywana jako oś pozycjonowania i może być ponownie normalnie stosowana.

Ruch wahliwy z akcjami synchronicznymi ruchu i czasami zatrzymania

Po upływie ustawionych czasów zatrzymania następuje przy ruchu wahliwym wewnętrzna zmiana bloku (widać po nowych pozostałych drogach w osi). Przy zmianie bloku jest sprawdzana funkcja wyłączenia. Funkcja wyłączenia jest przy tym ustalana odpowiednio do ustawień sterujących przebiegiem ruchu (OSCTRL). *Na to zachowanie się pod względem czasu można wpływać przez korektor posuwu.*

Ewentualnie jest następnie wykonywany jeszcze jeden skok ruchu wahliwego, zanim zostaną wystartowane skoki wyiskrzania albo nastąpi ruch do pozycji końcowej. *Powstaje przy tym wrażenie, że zmienia się zachowanie się pod względem wyłączenia. Tak jednak nie jest.*

11.2 Ruch wahliwy sterowany przez akcje synchroniczne (OSCILL)

Funkcja

Przy tego rodzaju ruchu wahliwym ruch dosuwu jest dozwolony tylko w punktach nawrotu lub w ramach zdefiniowanych obszarów nawrotu.

Zależnie od wymogu ruch wahliwy może podczas dosuwu

- być kontynuowany lub
- zostać zatrzymany, aż dosuw zostanie kompletnie wykonany.

Składnia

1. Ustalenie parametrów ruchu wahliwego
2. Zdefiniowanie akcji synchronicznych ruchu
3. Przyporządkowanie osi, ustalenie dosuwu

Znaczenie

OSP1[<oś ruchu wahliwego>]=	Pozycja punktu nawrotu 1
OSP2[<oś ruchu wahliwego>]=	Pozycja punktu nawrotu 2
OST1[<oś ruchu wahliwego>]=	Czas zatrzymania w punkcie nawrotu 1 w sekundach
OST2[<oś ruchu wahliwego>]=	Czas zatrzymania w punkcie nawrotu 2 w sekundach
FA[<oś ruchu wahliwego>]=	Posuw w osi ruchu wahliwego
OSCTRL[<oś ruchu wahliwego>]=	Opcje ustawienia wzgl. cofnięcia
OSNSC[<oś ruchu wahliwego>]=	Liczba skoków wyskrzania
OSE[<oś ruchu wahliwego>]=	Pozycja końcowa
WAITP(<oś ruchu wahliwego>)	Zezwolenie na ruch wahliwy osi

Przyporządkowanie osi, dosuw

OSCILL[<oś ruchu wahliwego>]=(<oś dosuwu 1>,<oś dosuwu 2>,<oś dosuwu 3>)
 POSP[<oś dosuwu>]=(<pozycja końcowa>,<długość częściowa>,<tryb>)

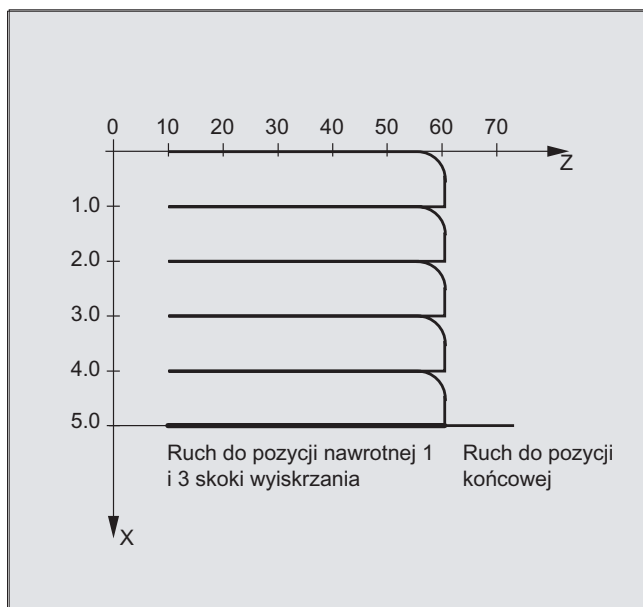
OSCILL:	Przyporządkowanie osi dosuwu do osi ruchu wahliwego
POSP:	Ustalenie dosuwów całkowitych i częściowych (patrz punkt "Zarządzanie plikami i programami")
Pozycja końcowa:	Pozycja końcowa dla osi dosuwu, po tym jak wszystkie dosuwy są wykonane.
Długość częściowa:	Wielkość dosuwu częściowego w punkcie nawrotnym / obszarze nawrotu
Tryb:	Podział dosuwu całkowitego na dosuwy częściowe = dwa skrawki resztowe o takiej samej wielkości (ustawienie domyślne); = wszystkie dosuwy częściowe o takiej samej wielkości

Akcje synchroniczne ruchu

WHEN... .. DO	jeżeli..., wówczas...
WHENEVER ... DO	zawsze gdy..., wówczas...

Przykład

W punkcie nawrotnym 1 dosuw nie powinien następować. W punkcie nawrotnym 2 dosuw powinien następować już w odstępie ii2 przed tym punktem, a oś ruchu wahliwego nie powinna w punkcie nawrotnym czekać na zakończenie dosuwu częściowego. Oś Z jest osią ruchu wahliwego, a oś X osią dosuwu.

Rysunek 11-1

1. parametr dla ruchu wahliwego

Kod programu	Komentarz
DEF INT ii2	; Zdefiniowanie zmiennej dla obrębu nawrotu 2
OSP1[Z]=10 OSP2[Z]=60	; Zdefiniowanie punktu nawrotu 1 i 2
OST1[Z]=0 OST2[Z]=0	; Punkt nawrotu 1: zatrzymanie dokładne dokładnie Punkt nawrotu 2: zatrzymanie dokładne dokładnie
FA[Z]=150 FA[X]=0,5	; Posuw oś ruchu wahliwego Z, posuw oś dosuwu X
OSCTRL[Z]=(2+8+16,1)	; Wyłączenie ruchu wahliwego w punkcie nawrotu 2; po RWL wyiskrzanie i ruch do pozycji końcowej; po RWL ruch do odpowiedniej pozycji nawrotu
OSNC[Z]=3	; Skoki wyiskrzania
OSE[Z]=70	; Pozycja końcowa = 70
ii2=2	; Ustawienie zakresu nawrotu
WAITP(Z)	; Zezwolenie na ruch wahliwy osi Z

2. Akcja synchroniczna ruchu

Kod programu	Komentarz
WHENEVER \$AA_IM[Z] < \$SA_OSCILL_REVERSE_POS2[Z] DO -> \$AA_OVR[X]=0 \$AC_MARKER[0]=0	; Zawsze, gdy aktualna pozycja osi ruchu wahliwego Z w MKS jest mniejsza, niż początek obszaru nawrotu 2, ustaw osiowy korektor osi dosuwu X na 0% i znacznik o indeksie 0 na wartość 0.
WHENEVER \$AA_IM[Z] >= \$SA_OSCILL_REVERSE_POS2[Z] DO \$AA_OVR[Z]=0	; Zawsze, gdy aktualna pozycja osi ruchu wahliwego Z w MKS jest większa albo równa pozycji nawrotu 2, ustaw osiowy korektor osi ruchu wahliwego Z na 0%.
WHENEVER \$AA_DTEPW[X]==0 DO \$AC_MARKER[0]=1	; Zawsze gdy pozostała droga dosuwu częściowego jest równa 0, ustaw znacznik o indeksie 0 na wartość 1.
WHENEVER \$AC_MARKER[0]==1 DO \$AA_OVR[X]=0 \$AA_OVR[Z]=100	; Zawsze gdy znacznik 0 jest równy 1, ustaw osiowy korektor osi dosuwu X na 0%. Przez to zapobiega się zbyt wczesnemu dosuwowi (oś ruchu wahliwego Z jeszcze nie opuściła obszaru nawrotu 2, oś dosuwu X jest jednak gotowa do ponownego dosuwu). Ustaw osiowy korektor osi ruchu wahliwego Z z 0% (akcja 2. akcji synchronicznej) w celu wykonania ruchu ponownie na 100%.

-> musi zostać zaprogramowane w jednym bloku

3. Uruchomienie ruchu wahliwego

Kod programu	Komentarz
OSCILL[Z] = (X) POSP[X] = (5,1,1)	; Wystartowanie osi Do osi ruchu wahliwego Z jest przyporządkowywana oś X jako oś dosuwu. Oś X powinna do pozycji 5 wykonywać ruch krokami po 1.
M30	; Koniec programu

Opis

1. **Ustalenie parametrów ruchu wahliwego**
Przed blokiem ruchu, który zawiera przyporządkowanie osi dosuwu i osi ruchu wahliwego jak też ustalenie dosuwu, należy ustalić parametry ruchu wahliwego (patrz "Asynchroniczny ruch wahliwy").
2. **Ustalenie akcji synchronicznych ruchu**
Poprzez warunki synchronizacji następuje:
Zatrzymanie dosuwu, aż oś ruchu wahliwego znajdzie się w ramach obszaru nawrotu (ii1, ii2) albo w punkcie nawrotu (U1, U2).
Zatrzymanie ruchu wahliwego podczas dosuwu w punkcie nawrotu.
Ponowne **uruchomienie ruchu wahliwego** po zakończonym dosuwie częściowym.
Ustalenie **startu następnego dosuwu częściowego**.
3. **Przyporządkowanie osi wahliwej i osi dosuwu**, jak też ustalenie **dosuwu całkowitego i częściowego**.

Ustalenie parametrów ruchu wahliwego**Przyporządkowanie osi ruchu wahliwego i osi dosuwu: OSCILL**

OSCILL[oś ruchu wahliwego] = (oś dosuwu1, oś dosuwu2, oś dosuwu3)

Przy pomocy polecenia `OSCILL` następują przyporządkowania osi i uruchomienie ruchu wahliwego.

Maksymalnie do jednej osi ruchu wahliwego mogą zostać przyporządkowane 3 osie dosuwu.

Wskazówka

Przed uruchomieniem ruchu wahliwego muszą być ustalone warunki synchronizacji dla zachowania się osi.

Ustalenie dosuwów: POSP

POSP[oś dosuwu] = (poz. końcowa, długość częściowa, tryb)

Przy pomocy polecenia `POSP` sterowanie jest informowane o:

- Dosuw całkowity (przez pozycję końcową)
- Wielkość każdorazowego dosuwu częściowego w punkcie nawrotu lub w obszarze nawrotu
- Zachowanie się pod względem dosuwu częściowego przy osiągnięciu pozycji końcowej (przez tryb)

Tryb = 0

Dla obydwu ostatnich dosuwów częściowych następuje podział pozostałej drogi do punktu docelowego na 2 pozostałe kroki o takiej samej wielkości (ustawienie domyślne).

Tryb = 1

Wszystkie dosuwy częściowe mają taką samą wielkość. Są one obliczane z dosuwu całkowitego.

Ustalenie akcji synchronicznych ruchu

Wymienione poniżej akcje synchroniczne ruchu są najogólniej używane do wykonywania ruchu wahliwego.

Są tutaj przykładowe rozwiązania dla poszczególnych wymogów, które posłużą jako moduły do sporządzania specyficznych dla użytkownika ruchów wahliwych.

Wskazówka

W indywidualnym przypadku warunki synchronizacji mogą być również inaczej zaprogramowane.

Słowa kluczowe

WHEN ... DO ...	jeżeli..., wówczas...
WHENEVER ... DO	zawsze gdy..., wówczas...

Funkcje

Przy pomocy poniżej opisanych szczegółowo środków językowych można zrealizować następujące funkcje:

1. Dosuw w punkcie nawrotu.
2. Dosuw w obszarze nawrotu.
3. Dosuw w obydwu punktach nawrotu
4. Zatrzymanie ruchu wahliwego w punkcie nawrotu.
5. Ponownie uruchomienie ruchu wahliwego.
6. Niezbyt wczesny start dosuwu częściowego.

Dla wszystkich akcji synchronicznych przedstawionych tutaj jako przykład obowiązują założenia:

- Punkt nawrotu 1 < punkt nawrotu 2
- Z = oś ruchu wahliwego
- X = oś dosuwu

Wskazówka

Dla bliższych objaśnień patrz punkt "Akcje synchroniczne ruchu".

Przyporządkowanie osi ruchu wahliwego i osi dosuwu, jak też ustalenie dosuwu całkowitego i częściowego

Dosuw w obszarze nawrotu

Ruch dosuwu powinien rozpoczynać się w ramach obszaru nawrotu, zanim punkt nawrotu zostanie osiągnięty.

Te akcje synchroniczne zapobiegają ruchowi dosuwu, aż oś ruchu wahliwego znajdzie się w obszarze nawrotu.

Przy danych założeniach (patrz wyżej) wynikają następujące instrukcje:

Obszar nawrotu 1:

```
WHENEVER
$AA_IM[Z] > $SA_OSCILL
  _RESERVE_POS1[Z] + ii1
DO $AA_OVR[X] = 0
```

Zawsze gdy aktualna pozycja osi ruchu wahliwego w MKS jest większa, niż początek obszaru nawrotu 1, ustaw korektor osi dosuwu na 0%.

Obszar nawrotu 2:

```
WHENEVER
$AA_IM[Z] < $SA_OSCILL
  _RESERVE_POS2[Z] + ii2
DO $AA_OVR[X] = 0
```

Zawsze gdy aktualna pozycja osi ruchu wahliwego w MKS jest mniejsza, niż początek obszaru nawrotu 2, ustaw korektor osi dosuwu na 0%.

Dosuw w punkcie nawrotu

Dopóki oś ruchu wahliwego nie doszła do punktu nawrotu, nie następuje żaden ruch osi dosuwu.

Przy danych założeniach (patrz wyżej) wynikają następujące instrukcje:

Obszar nawrotu 1:

```
WHENEVER
$AA_IM[Z] <> $SA_OSCILL
  _RESERVE_POS1[Z] DO
$AA_OVR[X] = 0 →
→ $AA_OVR[Z] = 100
```

Zawsze gdy aktualna pozycja osi ruchu wahliwego Z w MKS jest większa albo mniejsza, niż pozycja punktu nawrotu 1, ustaw korektor osi dosuwu X na 0% i korektor osi ruchu wahliwego Z na 100%.

Obszar nawrotu 2:

Dla punktu nawrotu2:

```
WHENEVER
$AA_IM[Z] <> $SA_OSCILL
  _RESERVE_POS2[Z] DO
$AA_OVR[X] = 0 →
→ $AA_OVR[Z] = 100
```

Zawsze gdy aktualna pozycja osi ruchu wahliwego Z w MKS jest większa albo mniejsza, niż pozycja punktu nawrotu 2, ustaw korektor osi dosuwu X na 0% i korektor osi ruchu wahliwego Z na 100%.

Zatrzymanie ruchu wahliwego w punkcie nawrotu

Oś ruchu wahliwego jest zatrzymywana w punkcie nawrotu, równocześnie rozpoczyna się ruch dosuwu. Ruch wahliwy jest kontynuowany, gdy ruch dosuwu jest całkowicie wykonany.

Równocześnie ta akcja synchroniczna może zostać użyta do tego, by uruchomić ruch dosuwu, w przypadku gdy został on zatrzymany przez poprzednią akcję synchroniczną, która jeszcze działa.

Przy danych założeniach (patrz wyżej) wynikają następujące instrukcje:

Obszar nawrotu 1:

```
WHENEVER
$SA_IM[Z]==$SA_OSCIL
L_RESERVE_POS1[Z] DO
$AA_OVR[X] = 0 →
→ $AA_OVR[Z] = 100
```

Zawsze gdy aktualna pozycja osi ruchu wahliwego w MKS jest równa pozycji nawrotu 1, ustaw korektor osi ruchu wahliwego na 0% i korektor osi dosuwu na 100%

Obszar nawrotu 2:

```
WHENEVER
$SA_IM[Z]==$SA_OSCIL
L_RESERVE_POS2[Z] DO
$AA_OVR[X] = 0 →
→ $AA_OVR[Z] = 100
```

Zawsze, gdy aktualna pozycja osi ruchu wahliwego Z w MKS jest równa pozycji nawrotu 2, ustaw korektor osi ruchu wahliwego X na 0% i korektor osi dosuwu na 100%.

Ewaluacja online punktu nawrotu

Jeżeli po prawej stronie porównania znajduje się zmienna przebiegu głównego oznaczona przez \$\$, wówczas obydwie zmienne są na bieżąco ewaluowane w takcie IPO i porównywane ze sobą.

Wskazówka

Więcej informacji na ten temat patrz punkt "Akcje synchroniczne ruchu".

Ponownie uruchomienie ruchu wahliwego

Ta akcja synchroniczna ruchu jest używana do tego, by kontynuować ruch osi ruchu wahliwego, gdy ruch dosuwu częściowego jest zakończony.

Przy danych założeniach (patrz wyżej) wynikają następujące instrukcje:

```
WHENEVER
$AA_DTEPW[X]==0 DO
$AA_OVR[Z] = 100
```

Zawsze, gdy pozostała droga dla dosuwu częściowego w osi dosuwu X w WKS jest równa zero, ustaw korektor osi ruchu wahliwego na 100%.

Następny dosuw częściowy

Po dokonany dosuwie musi zostać uniemożliwiony zbyt wczesny start następnego dosuwu częściowego.

W tym celu jest stosowany specyficzny dla kanału znacznik (\$AC_MARKER[indeks]), który jest ustawiany na końcu dosuwu częściowego (częściowa pozostała droga $\equiv 0$) i kasowany przy opuszczaniu obszaru nawrotu. Następnie przy pomocy akcji synchronicznej następuje uniemożliwienie następnego ruchu dosuwu.

Przy danych założeniach (patrz wyżej) wynikają np. dla punktu nawrotu 1 następujące instrukcje:

1. Ustawienie znacznika:

```
WHENEVER
$AA_DTEPW[X] == 0 DO
$AC_MARKER[1] = 1
```

Zawsze gdy pozostała droga dla dosuwu częściowego w osi dosuwu X w WKS jest równa zero, ustaw znacznik o indeksie 1 na 1.

2. Skasowanie znacznika

```
WHENEVER $AA_IM[Z] <>
$SA_OSCILL_RESERVE_P
OS1[Z] DO
$AC_MARKER[1] = 0
```

Zawsze gdy aktualna pozycja osi ruchu wahliwego Z w MKS jest większa albo mniejsza, niż pozycja punktu nawrotu 1, ustaw znacznik 1 na 0.

3. Uniemożliwienie dosuwu

```
WHENEVER
$AC_MARKER[1] == 1 DO
$AA_OVR[X] = 0
```

Zawsze gdy znacznik 1 jest taki sam, ustaw korektor osi dosuwu X na 0%.

Tłoczenie i cięcie

12.1 Uaktywnienie, wyłączenie aktywności

12.1.1 Tłoczenie i cięcie wł. lub wył. (SPOF, SON, PON, SONS, PONS, PDELAYON, PDELAYOF, PUNCHACC)

Funkcja

Uaktywnienie/wyłączenie aktywności tłoczenia i cięcia

Przy pomocy PON i SON jest uaktywniana funkcja tłoczenia wzgl. cięcia. SPOF powoduje zakończenie wszystkich funkcji specyficznych dla tłoczenia i cięcia. Modalnie działające polecenia PON i SON wykluczają się wzajemnie, tzn., PON powoduje wyłączenie aktywności SON i na odwrót.

Tłoczenie/cięcie z rekordem początkowym

Funkcje SONS i PONS również włączają funkcje tłoczenia wzgl. cięcia.

W przeciwieństwie do działającego w przypadku SON/PON sterowanie skokiem na płaszczyźnie interpolacji, w przypadku tych funkcji następuje sygnałowo-techniczne sterowanie wyzwalaniem skoku na płaszczyźnie serwo. Dzięki temu można pracować z większymi częstotliwościami skoków, a przez to z wyższą wydajnością tłoczenia.

Podczas ewaluacji sygnału w rekordzie początkowym są zablokowane wszystkie funkcje, które prowadzą do zmiany zmiany pozycji osi cięcia albo tłoczenia (np. ruch kółkiem ręcznym, zmiana frame przez PLC, funkcje pomiarowe).

Tłoczenie ze zwłoką

PDELAYON powoduje opóźnione wyprowadzenie skoku tłoczenia. Modalnie działające polecenie spełnia funkcję przygotowawczą i dlatego z reguły znajduje się przed PON. Po PDELAYOF następuje normalne dalsze tłoczenie.

Wskazówka

Czas zwłoki jest ustawiany w danej ustawczej SD42400 \$SC_PUNCH_DWELLTIME.

Przyśpieszenie zależne od drogi

Przy pomocy PUNCHACC można ustalić charakterystykę przyśpieszenia, która zależnie od odstępów otworów definiuje różne przyśpieszenia.

Drugi interfejs tłoczenia

Maszyny, które mają na przemian używać drugiego interfejsu tłoczenia (druga jednostka tłocząca lub podobne urządzenie), można przełączyć na drugą parę szybkich cyfrowych wejść i wyjść sterowania (para I/O). Dla obydwu interfejsów tłoczenia są dostępne wszystkie

funkcje tłoczenia/cięcia. Przełączanie między pierwszym i drugim interfejsem tłoczenia następuje przez polecenia SPIF1 i SPIF2.

Wskazówka

Warunek: Poprzez dane maszynowe musi być zdefiniowana druga para I/O dla funkcji tłoczenia (→ patrz dane producenta maszyny!).

Składnia

PON G... X... Y... Z...
 SON G... X... Y... Z...
 SONS G... X... Y... Z...
 PONS G... X... Y... Z...
 PDELAYON
 PDELAYOF
 PUNCHACC (<Smin>, <Amin>, <Smax>, <Amax>)
 SPIF1/SPIF2
 SPOF

Znaczenie

PON	Uaktywnienie tłoczenia
SON	Uaktywnienie cięcia
PONS	Uaktywnienie tłoczenia z rekordem początkowym
SONS	Uaktywnienie cięcia z rekordem początkowym
SPOF	Wyłączenie aktywności tłoczenia/cięcia
PDELAYON	Uaktywnienie tłoczenia ze zwłoką
PDELAYOF	Wyłączenie aktywności tłoczenia ze zwłoką
PUNCHACC	Uaktywnienie przyspieszenia zależnego od drogi
	Parametr:
	<Smin> Najmniejszy odstęp otworów
	<Amin> Przyspieszenie początkowe <Amin> może być większe, niż <Amax>.
	<Smax> Największy odstęp otworów
	<Amax> Przyspieszenie końcowe <Amax> może być większe, niż <Amin>.
SPIF1	Uaktywnienie pierwszego interfejsu tłoczenia Sterowanie skokami następuje przez pierwszą parę szybkich I/O.
SPIF2	Uaktywnienie drugiego interfejsu tłoczenia Sterowanie skokami następuje przez drugą parę szybkich I/O.
	Wskazówka: Po RESET albo rozruchu sterowania jest aktywny pierwszy interfejs tłoczenia. Gdy jest używany tylko jeden interfejs tłoczenia, nie musi być on programowany.

Przykłady

Przykład 1: Uaktywnienie cięcia

Kod programu	Komentarz
...	
N70 X50 SPOF	; Pozycjonowanie bez wyzwolenia tłoczenia.
N80 X100 SON	; Uaktywnienie cięcia, wyzwolenie skoku przed ruchem (X=50) i na końcu zaprogramowanego ruchu (X=100).
...	

Przykład 2: tłoczenie ze zwłoką

Kod programu	Komentarz
...	
N170 PDELAYON X100 SPOF	; Pozycjonowanie bez wyzwolenia tłoczenia, uaktywnienie zwłocznego wyzwiania tłoczenia.
N180 X800 PON	; Uaktywnienie tłoczenia. Po dojściu do pozycji końcowej skok tłoczenia jest wyprowadzany ze zwłoką.
N190 PDELAYOF X700	; Wyłączenie aktywności tłoczenia ze zwłoką, normalne wyzwolenie tłoczenia na końcu zaprogramowanego ruchu.
...	

Przykład 3: Tłoczenie z użyciem dwóch interfejsów tłoczenia

Kod programu	Komentarz
...	
N170 SPIF1 X100 PON	; Na końcu bloku następuje wyzwolenie skoku na pierwszym szybkim wyjściu. Sygnał "skok aktywny" jest nadzorowany na pierwszym wejściu.
N180 X800 SPIF2	; Drugie wyzwolenie skoku następuje na drugim szybkim wyjściu. Sygnał "skok aktywny" jest nadzorowany na drugim wejściu.
N190 SPIF1 X700	; Sterowanie wszystkimi dalszymi skokami następuje przy pomocy pierwszego interfejsu.
...	

Dalsze informacje

Tłoczenie i cięcie z rekordem początkowym (PONS/SONS)

Tłoczenie i cięcie z rekordem początkowym nie jest możliwe równocześnie w wielu kanałach. PONS wzgl. SONS można uaktywnić tylko w jednym kanale.

Przyspieszenie zależne od drogi (PUNCHACC)

Przykład:

PUNCHACC (2, 50, 10, 100)

Odstępy otworów poniżej 2 mm:

Ruch odbywa się z przyspieszeniem 50% przyspieszenia maksymalnego.

Odstępy otworów od 2 mm do 10 mm:

Przyspieszenie rośnie do 100% proporcjonalnie do odstępów.

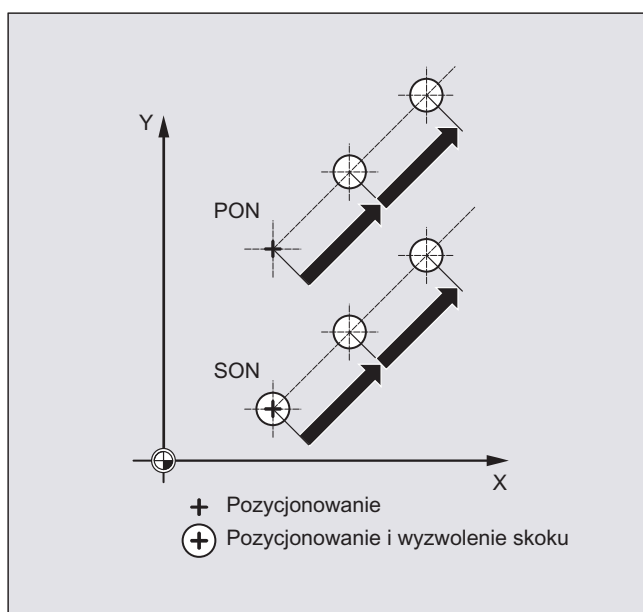
Odstępy otworów większe, niż 10 mm:

Ruch z przyspieszeniem 100%.

Wyzwolenie pierwszego skoku

Wyzwolenie pierwszego skoku po uaktywnieniu funkcji następuje w przypadku cięcia i tłoczenia różnie pod względem czasowym:

- PON/PONS:
  - Wszystkie skoki – również skok w pierwszym bloku po uaktywnieniu – następują na końcu bloku.
- SON/SONS:
  - Pierwszy skok po uaktywnieniu cięcia następuje, już na początku bloku.
  - Wszystkie dalsze skoki są wyzwolane każdorazowo na końcu bloku.

Tłoczenie i cięcie na miejscu

Wyzwolenie skoku następuje tylko wtedy, gdy blok zawiera informację o ruchu dla osi tłoczenia albo cięcia (osie aktywnej płaszczyzny).

Aby mimo to wyzwolić skok w tym samym miejscu, programuje się jedną z osi tłoczenia / cięcia z drogą ruchu 0.

Praca z użyciem narzędzi obrotowych**Wskazówka**

Aby narzędzia obrotowe wprowadzić stycznie na zaprogramowany tor, należy stosować sterowanie styczne.

Zastosowanie poleceń M

Przy pomocy techniki makr jest jak dotychczas możliwe używanie specjalnych funkcji M zamiast poleceń językowych (kompatybilność). Przy tym obowiązują następujące zgodności ze starymi systemami:

M20, M23	△	SPOF
M22	△	SON
M25	△	PON
M26	△	PDELAYON

Przykład pliku makr:

Kod programu	Komentarz
DEFINE M25 AS PON	; Tłoczenie wł.
DEFINE M125 AS PONS	; Tłoczenie z rekordem początkowym wł.
DEFINE M22 AS SON	; Cięcie wł.
DEFINE M122 AS SONS	; Cięcie z rekordem początkowym wł.
DEFINE M26 AS PDELAYON	; Tłoczenie ze zwłoką wł.
DEFINE M20 AS SPOF	; Tłoczenie, cięcie wyłą.
DEFINE M23 AS SPOF	; Tłoczenie, cięcie wyłą.

Przykład programowania:

Kod programu	Komentarz
...	
N100 X100 M20	; Pozycjonowanie bez wyzwolenia tłoczenia.
N110 X120 M22	; Uaktywnienie cięcia, przed i po ruchu wyzwolenie skoku.
N120 X150 Y150 M25	; Uaktywnienie tłoczenia, wyzwolenie skoku na końcu ruchu.
...	

12.2 Automatyczne przygotowanie drogi

Funkcja

Podział w odcinkach częściowych

Przy uaktywnionym tłoczeniu wzgl. cięciu zarówno SPP, jak też SPN powodują podział całkowitego odcinka ruchu, zaprogramowanego dla osi uczestniczących w tworzeniu konturu, na pewną liczbę odcinków częściowych o takiej samej długości (równoległy podział drogi). Wewnętrznie każdy odcinek częściowy odpowiada jednemu blokowi.

Liczba skoków

Przy tłoczeniu pierwszy skok następuje w punkcie końcowym pierwszego odcinka częściowego, przy cięciu natomiast - w punkcie startowym pierwszego odcinka częściowego. Na całym odcinku ruchu wynikają przez to następujące liczby:

Tłoczenie: liczba skoków = liczba odcinków częściowych

Cięcie: liczba skoków = liczba odcinków częściowych + 1

Funkcje pomocnicze

Funkcje pomocnicze są wykonywane w pierwszym z utworzonych bloków.

Składnia

SPP=

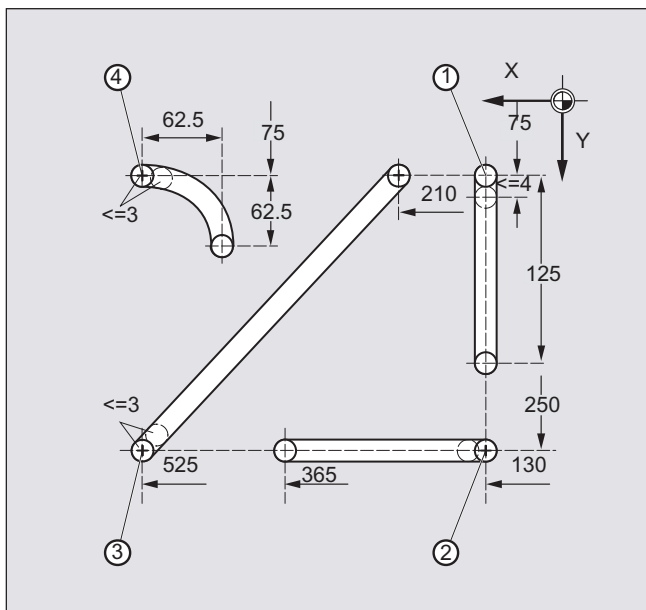
SPN=

Znaczenie

SPP	Wielkość odcinka częściowego (maksymalny odstęp skoków); działa modalnie
SPN	Liczba odcinków częściowych na blok; działa pojedynczymi blokami

Przykład 1

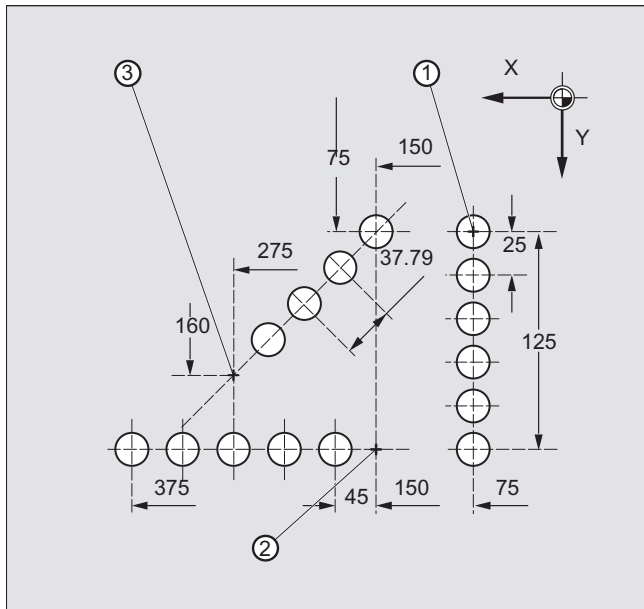
Zaprogramowane odcinki cięcia powinny automatycznie zostać podzielone na odcinki częściowe o takiej samej wielkości.

Kod programu	Komentarz
N100 G90 X130 Y75 F60 SPOF	; Pozycjonowanie na punkt startowy 1
N110 G91 Y125 SPP=4 SON	; Cięcie wł.; maksymalna długość odcinka podziałowego dla automatycznego podziału drogi: 4 mm
N120 G90 Y250 SPOF	; Cięcie wł.; pozycjonowanie na punkt startowy 2
N130 X365 SON	; Cięcie wł.; maksymalna długość odcinka podziałowego dla automatycznego podziału drogi: 4 mm
N140 X525 SPOF	; Cięcie wł.; pozycjonowanie na punkt startowy 3
N150 X210 Y75 SPP=3 SON	; Cięcie wł.; maksymalna długość odcinka podziałowego dla automatycznego podziału drogi: 3 mm
N160 X525 SPOF	; Cięcie wł.; pozycjonowanie na punkt startowy 4
N170 G02 X-62.5 Y62.5 I J62.5 SPP=3 SON	; Cięcie wł.; maksymalna długość odcinka podziałowego dla automatycznego podziału drogi: 3 mm
N180 G00 G90 Y300 SPOF	; Cięcie wł.

Przykład 2

Dla poszczególnych szeregów otworów powinien nastąpić automatyczny podział drogi. Dla podziału jest każdorazowo podawana maksymalna długość odcinka częściowego (wartość SPP).

Kod programu	Komentarz
N100 G90 X75 Y75 F60 PON	; Pozycjonowanie na punkt startowy 1; wytłoczenie pojedynczego otworu
N110 G91 Y125 SPP=25	; Maksymalna długość odcinka podziałowego dla automatycznego podziału drogi: 25 mm
N120 G90 X150 SPOF	; Tłoczenie wyl.; pozycjonowanie na punkt startowy 2
N130 X375 SPP=45 PON	; Tłoczenie wł.; maksymalna długość odcinka podziałowego dla automatycznego podziału drogi: 45 mm
N140 X275 Y160 SPOF	; Tłoczenie wyl.; pozycjonowanie na punkt startowy 3
N150 X150 Y75 SPP=40 PON	; Tłoczenie wł.; zamiast zaprogramowanej długości odcinka częściowego 40 mm jest stosowana obliczona długość odcinka 37,79 mm.
N160 G00 Y300 SPOF	; Tłoczenie wyl.; pozycjonowanie

12.2.1 Podział drogi w przypadku osi uczestniczących w tworzeniu konturu

Długość odcinka częściowego SPP

Przy pomocy `SPP` podaje się maksymalny odstęp skoków, a przez to maksymalną długość odcinków częściowych, na które całkowity odcinek ruchu ma zostać podzielony. Wyłączenie polecenia następuje przy pomocy `SPOF` albo `SPP=0`.

Przykład:

```
N10 SON X0 Y0
```

```
N20 SPP=2 X10
```

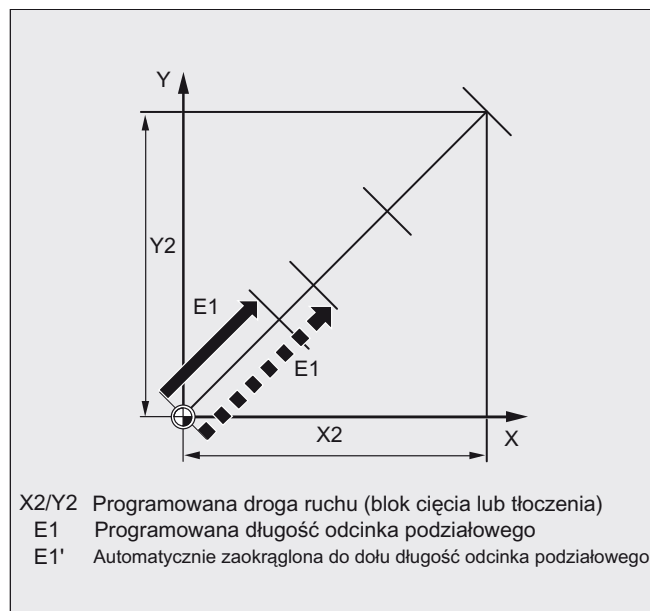
Całkowita droga ruchu 10 mm jest dzielona na 5 odcinków po 2 mm (`SPP=2`).

Wskazówka

Podział drogi przy pomocy `SPP` następuje zawsze równolegle: wszystkie odcinki częściowe mają taką samą długość. Oznacza to, że zaprogramowana wielkość odcinka częściowego (wartość `SPP`) obowiązuje tylko wtedy, gdy iloraz drogi całkowitej i wartości `SPP` jest liczbą całkowitą. Jeżeli tak nie jest, wówczas wielkość odcinka częściowego jest tak redukowana, że jest uzyskiwany iloraz całkowitoliczbowy.

Przykład:

```
N10 G1 G91 SON X10 Y10
```

```
N20 SPP=3.5 X15 Y15
```

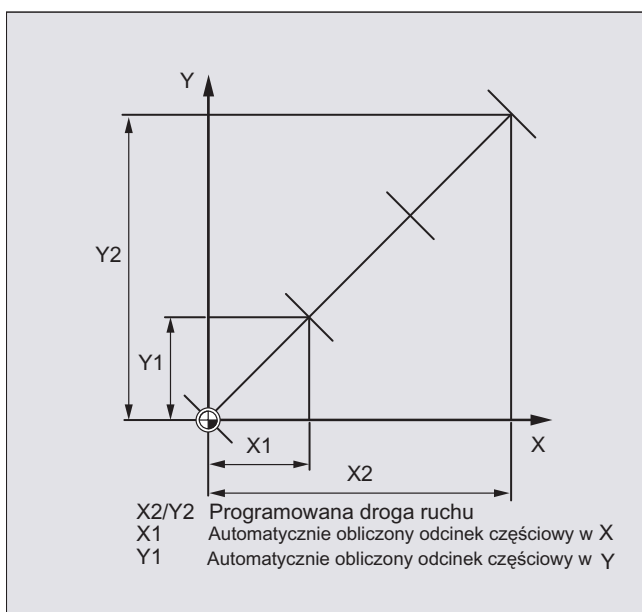
W przypadku drogi całkowitej 15 mm i odcinka częściowego 3,5 mm uzyskuje się iloraz nie całkowitoliczbowy (4.28). Przez to następuje zmniejszenie wartości `SPP` do najbliższego możliwego ilorazu całkowitoliczbowego. W tym przypadku uzyskuje się długość odcinka częściowego wynoszącą 3 mm.

Liczba odcinków częściowych SPN

Przy pomocy SPN definiuje się liczbę odcinków częściowych, która ma zostać utworzona z całkowitej drogi ruchu. Długość odcinków częściowych jest obliczana automatycznie. Ponieważ SPN działa pojedynczymi blokami, musi przedtem przy pomocy PON albo SON zostać uaktywnione tłoczenie albo cięcie.

SPP i SPN w tym samym bloku

Jeżeli w tym samym bloku zaprogramuje się zarówno długość odcinka częściowego (SPP), jak też liczbę takich odcinków (SPN), wówczas dla tego bloku obowiązuje SPN, dla wszystkich dalszych SPP. Jeżeli SPP uaktywniono już przed SPN, wówczas po bloku z SPN jest ono ponownie aktywne.

Wskazówka

O ile tłoczenie/cięcie jest zasadniczo dostępne w sterowaniu, programowanie automatycznego podziału drogi przy pomocy SPN lub SPP daje się uaktywnić również niezależnie od tej technologii.

12.2.2 Podział drogi w przypadku pojedynczych osi

Jeżeli oprócz osi uczestniczących w tworzeniu konturu również pojedyncze osie są zdefiniowane jako oś tłoczenia-cięcia, wówczas również one mogą podlegać automatycznemu podziałowi drogi.

Zachowanie się pojedynczej osi w przypadku SPP

Zaprogramowana długość odcinka częściowego (SPP) odnosi się w zasadzie do osi uczestniczących w tworzeniu konturu. Dlatego w bloku, w którym oprócz ruchu pojedynczej osi i wartości SPP nie jest zaprogramowana żadna oś uczestnicząca w tworzeniu konturu, wartość SPP jest ignorowana.

Jeżeli w bloku jest zaprogramowana zarówno pojedyncza oś, jak też oś uczestnicząca w tworzeniu konturu, wówczas zachowanie się pojedynczej osi zależy od ustawienia odpowiedniej danej maszynowej.

1. Ustawienie standardowe

Droga pojedynczej osi jest dzielona równomiernie na bloki pośrednie wytwarzane przez SPP.

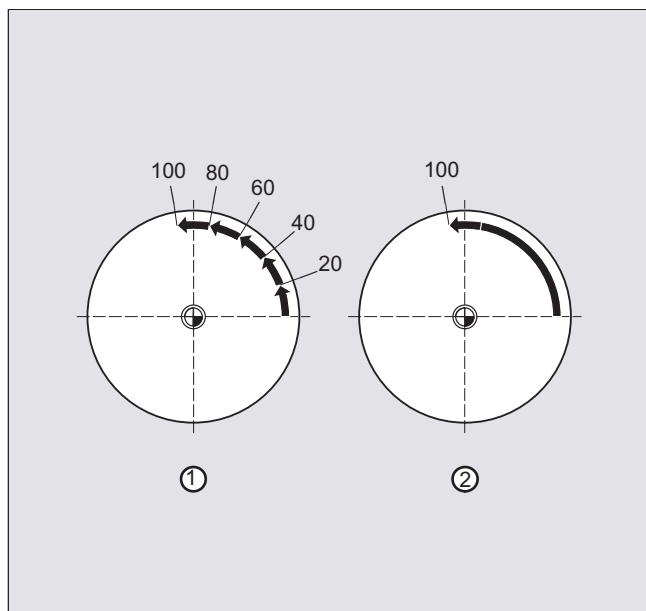
Przykład:

N10 G1 SON X10 A0

N20 SPP=3 X25 A100

Poprzez odcinek skoku 3 mm jest przy całkowitej drodze ruchu osi X (oś uczestnicząca w tworzeniu konturu) wynoszącej 15 mm wytwarzanych 5 bloków.

Oś A obraca się przez to w każdym bloku o 20°.

1. Pojedyncza oś bez podziału drogi

Pojedyncza oś przebywa swoją całkowitą drogę w pierwszym z wytworzonych bloków.

2. Różny podział drogi

Zachowanie się pojedynczej osi jest zależne od interpolacji osi uczestniczących w tworzeniu konturu:

- Interpolacja kołowa: Podział drogi
- Interpolacja liniowa: Brak podziału drogi

Zachowanie się w przypadku SPN

Zaprogramowana liczba odcinków częściowych obowiązuje również, gdy nie jest równocześnie zaprogramowana oś uczestnicząca w tworzeniu konturu.

Warunek: pojedyncza oś jest zdefiniowana jako oś tłoczenia-cięcia.

13.1 Specyficzny dla szlifowania nadzór narzędzia w programie obróbki (TMON, TMOF)

Funkcja

Przy pomocy polecenia **TMON** można dla narzędzi szlifierskich (typ 400 - 499) uaktywnić w programie NC nadzór geometrii i prędkości obrotowej. Nadzór pozostaje aktywny, aż zostanie w programie obróbki wyłączony przez polecenie **TMOF**.

Wskazówka

Proszę przestrzegać danych producenta maszyny!

Warunek

Specyficzne dla szlifowania parametry narzędzia \$TC_TPG1 do \$TC_TPG9 muszą być ustawione.

Składnia

TMON (<T-Nr .>)

TMOF (<T-Nr .>)

Znaczenie

TMON	Polecenie do włączenia specyficznego dla szlifowania nadzoru narzędzia
TMOF	Polecenie do wyłączenia specyficznego dla szlifowania nadzoru narzędzia
<nr T>	Podanie numeru T
	Wskazówka: Konieczne tylko wtedy, gdy narzędzie o tym numerze T nie jest aktywne.
TMOF (0)	Wyłączenie nadzoru dla wszystkich narzędzi

Dalsze informacje

Parametry narzędzia specyficzne dla szlifowania

Parametry	Znaczenie	Typ danych
\$TC_TPG1	Numer wrzeciona	INT
\$TC_TPG2	Instrukcja powiązania Są automatycznie utrzymywane identyczne parametry dla lewej i prawej strony ściernicy.	INT
\$TC_TPG3	Minimalny promień ściernicy	REAL
\$TC_TPG4	Minimalna szerokość ściernicy	REAL
\$TC_TPG5	Aktualna szerokość ściernicy	REAL
\$TC_TPG6	Maksymalna prędkość obrotowa	REAL
\$TC_TPG7	Maksymalna prędkość obwodowa	REAL
\$TC_TPG8	Kąt ściernicy skośnej	REAL
\$TC_TPG9	Numer parametru dla obliczenia promienia	INT

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; Korekcja narzędzia (W1)

Włączenie nadzoru narzędzia przez wybór narzędzia

W zależności od danej maszynowej można dla narzędzi szlifierskich (typ 400 - 499) włączyć nadzór narzędzia razem z jego wyborem

W każdej chwili może dla każdego wrzeciona być aktywny tylko **jeden** nadzór.

Nadzór geometrii

Nadzorowany jest aktualny promień ściernicy i jej aktualna szerokość.

Nadzorowanie wartości zadanej prędkości obrotowej na wartość graniczną następuje cyklicznie przy uwzględnieniu korektora wrzeciona.

Jako wartość graniczna prędkości obrotowej obowiązuje mniejsza wartość, która przy porównaniu prędkości maksymalnej z prędkością obliczoną wynika z maksymalnej prędkości obwodowej ściernicy i aktualnego promienia ściernicy.

Prace bez numeru T i numeru D

Dla danej maszynowej można ustawić numer T i standardowy numer D, który nie musi już być programowany i działa po power on / reset.

Przykład: Praca z tą samą ściernicą

Poprzez daną maszynową można ustawić, że aktywne narzędzie przy zresetowaniu pozostaje zachowane (patrz Dowlone nadawanie numerów D , numer ostrza (adres CE) [Strona 441]").

Dalsze funkcje

14.1 Funkcje osi (AXNAME, AX, SPI, AXTOSPI, ISAXIS, AXSTRING, MODAXVAL)

Funkcja

AXNAME jest stosowane np. przy sporządzaniu ogólnie obowiązujących cykli, gdy nazwy osi nie są znane.

AX jest stosowane do pośredniego programowania osi geometrycznych i synchronicznych. Identyfikator osi jest przy tym zapisywany w zmiennej typu **AXIS** lub dawany przez polecenie jak **AXNAME** albo **SPI**.

SPI jest stosowane, gdy są programowane funkcje osi dla wrzeciona, np. wrzeciona synchronicznego.

AXTOSPI jest stosowane, aby zamienić identyfikator osi na indeks wrzeciona (funkcja odwrotna do **SPI**).

AXSTRING jest stosowane, aby zamienić identyfikator osi (typ danych **AXIS**) na łańcuch znaków (funkcja odwrotna do **AXNAME**).

ISAXIS jest stosowane w powszechnie obowiązujących cyklach, aby zapewnić, że określona oś geometryczna występuje, a przez to następne wywołanie **\$P_AXNX** nie zostanie przerwane z błędem.

MODAXVAL jest stosowane, aby w przypadku osi obrotowych modulo określić pozycję modulo.

Składnia

```
AXNAME("String")
AX[AXNAME("String")]
SPI(n)

AXTOSPI(A) albo AXTOSPI(B) albo AXTOSPI(C)
AXSTRING(SPI(n))
ISAXIS(<numer osi geometrycznej>)
<pozycja modulo>=MODAXVAL(<oś>,<pozycja osi>)
```

Znaczenie

AXNAME	Konwertuje wejściowy ciąg znaków na identyfikator osi; wejściowy ciąg znaków musi zawierać obowiązującą nazwę osi.
AX	Zmienny identyfikator osi
SPI	Konwertuje numer wrzeciona na identyfikator osi; przekazany parametr musi zawierać poprawny numer wrzeciona.
n	Numer wrzeciona
AXTOSPI	Konwertuje identyfikator osi na indeks wrzeciona typu Integer. AXTOSPI odpowiada funkcji odwrotnej do SPI.
X, Y, Z	Identyfikator osi typu AXIS jako zmienna albo stała
AXSTRING	Jest wyprowadzany łańcuch znaków z przynależnym numerem wrzeciona.
ISAXIS	Sprawdza, czy istnieje podana oś geometryczna.
MODAXVAL	W przypadku osi obrotowych modulo określa pozycję modulo; odpowiada ona reszcie modulo względem sparametryzowanego zakresu modulo (wynosi w ustawieniu standardowym 0 do 360 stopni; przez MD30340 MODULO_RANGE_START i MD30330 \$MA_MODULO_RANGE można zmienić początek i wielkość zakresu modulo).

Wskazówka

Rozszerzenia SPI

Funkcja osi SPI(n) może być teraz stosowana również do odczytu i zapisu komponentów frame. Dzięki temu mogą być zapisywane frame np. o składni

```
$P_PFRAME[SPI(1),TR]=2.22.
```

Przez dodatkowe zaprogramowanie pozycji osi przez adres AX[SPI(1)]=<pozycja osi> może zostać wykonany ruch w osi. Warunkiem jest, by wrzeciono znajdowało się w trybie pozycjonowania albo pracy jako oś.

Przykłady

Przykład 1: AXNAME, AX, ISAXIS

Kod programu	Komentarz
OVRA[AXNAME("oś poprzeczna")]=10	; Korektor dla osi poprzecznej
AX[AXNAME("oś poprzeczna")]=50.2	; Pozycja końcowa dla osi poprzecznej
OVRA[SPI(1)]=70	; Korektor dla wrzeciona 1
AX[SPI(1)]=180	; Pozycja końcowa dla wrzeciona 1
IF ISAXIS(1) == FALSE GOTOF DALEJ	; Czy jest odcięta?
AX[\$P_AXN1]=100	; Ruch w odciętej wykonany
DALEJ:	

Przykład 2: AXSTRING

Przy programowaniu przy pomocy AXSTRING[SPI(n)] nie jest już jako numer wrzeczona wyprowadzany indeks osi, której wrzeczono jest przyporządkowane, lecz łańcuch znaków "Sn".

Kod programu	Komentarz
AXSTRING[SPI(2)]	; Jest wyprowadzany łańcuch znaków "S2".

Przykład 3: MODAXVAL

Ma zostać określona pozycja modulo osi obrotowej modulo A.

Wartością wyjściową dla obliczenia jest pozycja osi 372.55.

Sparametryzowany zakres modulo wynosi 0 do 360 stopni:

MD30340 MODULO_RANGE_START = 0

MD30330 \$MA_MODULO_RANGE = 360

Kod programu	Komentarz
R10=MODAXVAL(A,372.55)	; Obliczona pozycja modulo R10 = 12.55.

Przykład 4: MODAXVAL

Jeżeli programowany identyfikator osi nie odnosi się do osi obrotowej modulo, wówczas będąca do konwersji wartość (<pozycja osi>) jest zwracana bez zmian.

Kod programu	Komentarz
R11=MODAXVAL(X,372.55)	; X jest osią liniową; R11 = 372.55.

14.2 Przełączalne osie geometryczne (GEOAX)

Funkcja

Przy pomocy funkcji "Przełączane osie geometryczne" można z programu obróbki zmienić zespół osi geometrycznych skonfigurowany przez dane maszynowe. Przy tym oś kanału zdefiniowana jako synchroniczna oś dodatkowa może zastąpić dowolną oś geometryczną.

Składnia

```
GEOAX (<n>, <oś kanałowa>, <n>, <oś kanałowa>, <n>, <oś kanałowa>)  
GEOAX ()
```

Znaczenie

GEOAX (. . .)

Polecenie do przełączania osi geometrycznych

Wskazówka:

GEOAX () bez podania parametrów wywołuje konfigurację podstawową osi geometrycznych.

<n>

Przy pomocy tego parametru jest podawany numer osi geometrycznej, której ma zostać przyporządkowana podana następnie oś kanału.

Zakres wartości: 1, 2 lub 3

Wskazówka:

Przy pomocy <n>=0 można bez zastępowania usunąć podaną następnie oś kanałową z zespołu osi geometrycznych.

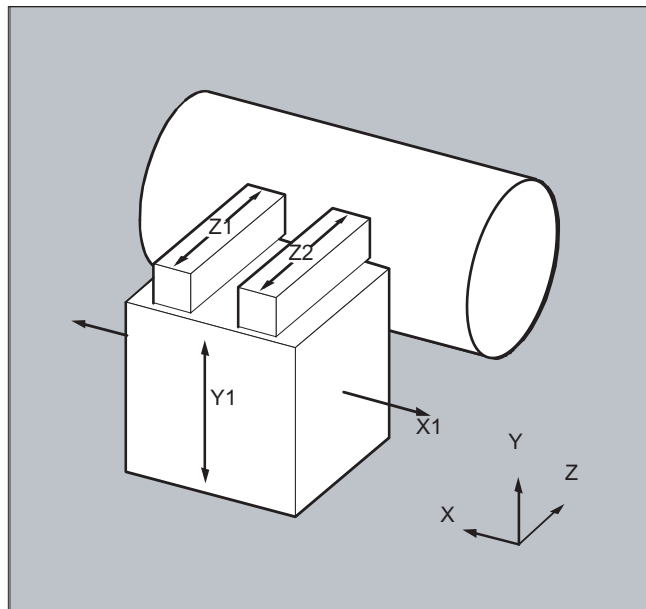
<oś kanałowa>

Przy pomocy tego parametru jest podawana nazwa osi kanałowej, która ma zostać przyjęta do zespołu osi geometrycznych.

Przykłady

Przykład 1: Włączanie dwóch osi na przemian jako oś geometryczna

Ruchy saniami narzędziowymi mogą być wykonywane przez osie kanałowe X1, Y1, Z1, Z2:

Osie geometryczne są tak zaprojektowane, że po włączeniu najpierw działa Z1 jako 3. oś geometryczna pod nazwą "Z" i razem z X1 i Y1 tworzy zespół osi geometrycznych.

W programie obróbki teraz osie Z1 i Z2 mają na przemian być używane jako oś geometryczna Z:

Kod programu	Komentarz
...	
N100 GEOAX(3,Z2)	; Jako 3. oś geometryczna (Z) działa oś kanałowa Z2.
N110 G1 ...	
N120 GEOAX(3,Z1)	; Jako 3. oś geometryczna (Z) działa oś kanałowa Z1.
...	

Przykład 2: Przełączanie osi geometrycznych przy 6 osiach kanału

Maszyna posiada 6 osi kanałowych o nazwach XX, YY, ZZ, U, V, W.

Podstawowe ustawienie konfiguracji osi geometrycznych przez dane maszynowe jest następujące:

oś kanałowa XX = 1. oś geometryczna (oś X)

oś kanałowa YY = 2. oś geometryczna (oś Y)

oś kanałowa ZZ = 3. oś geometryczna (oś Z)

Kod programu	Komentarz
N10 GEOAX()	; Konfiguracja podstawowa osi geometrycznych działa.
N20 G0 X0 Y0 Z0 U0 V0 W0	; Wszystkie osie przesuwem szybkim do pozycji 0.
N30 GEOAX(1,U,2,V,3,W)	; Oś kanałowa U staje się pierwszą (X), V drugą (Y), a W trzecią osią geometryczną (Z).
N40 GEOAX(1,XX,3,ZZ)	; Oś kanałowa XX staje się pierwszą (X), ZZ trzecią osią geometryczną (Z). Oś kanału V pozostaje drugą osią geometryczną (Y).
N50 G17 G2 X20 I10 F1000	; Okrąg w płaszczyźnie X/Y. Ruch wykonują osie kanałowe XX i V.
N60 GEOAX(2,W)	; Oś kanału W staje się drugą osią geometryczną (Y).
N80 G17 G2 X20 I10 F1000	; Okrąg w płaszczyźnie X/Y. Ruch wykonują osie kanałowe XX i W.
N90 GEOAX()	; Cofnięcie do stanu podstawowego.
N100 GEOAX(1,U,2,V,3,W)	; Oś kanałowa U staje się pierwszą (X), V drugą (Y), a W trzecią osią geometryczną (Z).
N110 G1 X10 Y10 Z10 XX=25	; Każda z osi kanału U, V, W wykonuje ruch do pozycji 10. XX jako oś dodatkowa wykonuje ruch do pozycji 25.
N120 GEOAX(0,V)	; V jest wyłączana z zespołu osi geometrycznych. U i W są nadal pierwszą (X) i trzecią osią geometryczną (Z). Druga oś geometryczna (Y) pozostaje nie zajęta.
N130 GEOAX(1,U,2,V,3,W)	; Oś kanałowa U pozostaje pierwszą (X), V staje się drugą (Y), W pozostaje trzecią osią geometryczną (Z).
N140 GEOAX(3,V)	; V staje się trzecią osią geometryczną (Z), przy czym W jest zastępowana, a przez to usuwana z zespołu osi geometrycznych. Druga oś geometryczna (Y) jest jak dotychczas nie zajęta.

Wskazówka**Konfiguracja osi**

Przyporządkowanie między osiami geometrycznymi, osiami dodatkowymi, osiami kanałowymi i osiami maszyny, jak też ustalenie nazw poszczególnych typów osi jest dokonywane poprzez następujące dane maszynowe:

MD20050 \$MC_AXCONF_GEOAX_ASSIGN_TAB (przyporządkowanie osi geometrycznej do osi kanałowej)

MD20060 \$MC_AXCONF_GEOAX_NAME_TAB (nazwa osi geometrycznej w kanale)

MD20070 \$MC_AXCONF_MACHAX_USED (numer osi maszyny obowiązujący w kanale)

MD20080 \$MC_AXCONF_CHANAX_NAME_TAB (nazwa osi kanałowej w kanale)

MD10000 \$MN_AXCONF_MACHAX_NAME_TAB (nazwa osi maszyny)

MD35000 \$MA_SPIND_ASSIGN_TO_MACHAX (przyporządkowanie wrzeciona do osi maszyny)

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; osie, układy współrzędnych frame (K2)

Ograniczenia

- Przełączenie osi geometrycznych jest niemożliwe w przypadku:
  - aktywnej transformacji
  - aktywnej interpolacji spline
  - aktywnej korekcji promienia narzędzia
  - aktywnej korekcji dokładnej narzędzia
- Jeżeli oś geometryczna i oś kanałowa mają taką samą nazwę, zmiana osi geometrycznej jest niemożliwa.
- Żadna z osi uczestniczących w przełączeniu nie może uczestniczyć w akcji, która może trwać poza granice bloku.
- Przy pomocy polecenia **GEOAX** mogą zostać zastąpione tylko osie geometryczne już istniejące przy włączeniu (a więc nie mogą być definiowane nowe).
- Zamiana osi przy pomocy **GEOAX** podczas przygotowywania tablicy konturu (**CONTPRON**, **CONTDCON**) prowadzi do alarmu.

Warunki brzegowe

Stan osi po zastąpieniu

Oś zastąpiona przez przełączenie w zespole osi geometrycznych jest po procesie przełączenia poprzez swoją nazwę osi kanałowej możliwa do programowania jako oś dodatkowa.

Frame, obszary ochrony, ograniczenia obszaru pracy

Z przełączeniem osi geometrycznych są kasowane wszystkie frame, obszary ochrony i ograniczenia obszaru pracy.

Współrzędne biegunowe

Zamiana osi geometrycznych przy pomocy **GEOAX** ustawia analogicznie do zmiany płaszczyzny przy pomocy **G17-G19** modalne współrzędne biegunowe na wartość 0.

DRF, NPV

Ewentualne przesunięcie kółkiem ręcznym (DRF) albo zewnętrzne przesunięcie punktu zerowego (NPV) nadal działa po przełączeniu.

Konfiguracja podstawowa osi geometrycznych

Polecenie GEOAX ( ) wywołuje podstawową konfigurację zespołu osi geometrycznych.

Po POWER ON i przy przełączeniu na tryb pracy "bazowanie do punktu odniesienia" następuje automatycznie przełączenie z powrotem na konfigurację podstawową.

Korekcja długości narzędzia

Aktywna korekcja długości narzędzia działa również po procesie przełączenia. Obowiązuje ona jednak dla nowo przyjętych albo zmienionych pod względem pozycji osi geometrycznych jako jeszcze nie zrealizowana. Przy pierwszym poleceniu ruchu dla tej osi geometrycznej wynikowa droga ruchu składa się w związku z tym z sumy korekcji długości narzędzia i zaprogramowanej drogi ruchu.

Osie geometryczne, które przy przełączeniu zachowują swoją pozycję w zespole osi, zachowują również swój status odnośnie korekcji długości narzędzia.

Konfiguracja osi geometrycznych przy aktywnej transformacji

Konfiguracja osi geometrycznych obowiązująca w aktywnej transformacji (ustalona poprzez dane maszynowe) nie daje się zmienić poprzez funkcję "przełączane osie geometryczne".

Jeżeli w związku z transformacjami jest konieczność zmiany konfiguracji osi geometrycznych, wówczas jest to możliwe tylko przez kolejną transformację.

Zmieniona przez GEOAX konfiguracja osi geometrycznych jest kasowana przez uaktywnienie transformacji.

Jeżeli ustawienia danych maszynowych dla transformacji i dla przełączania osi geometrycznych są ze sobą sprzeczne, wówczas pierwszeństwo mają ustawienia w transformacji.

Przykład:

Niech będzie aktywna transformacja. Według danych maszynowych w przypadku RESET transformacja powinna zostać zachowana, równocześnie jednak w przypadku RESET powinna zostać stworzona podstawowa konfiguracja osi geometrycznych. W tym przypadku pozostaje zachowana konfiguracja osi geometrycznych, która została ustalona przy pomocy transformacji.

14.3 Pojemnik osi (AXCTSWE, AXCTSWED, AXCTSWEC)

Funkcja

W przypadku obrabiarek wielostanowiskowych ze stołem obrotowym i obrabiarek wielowrzecionowych osie niosące obrabiane przedmioty poruszają się od jednej jednostki obróbkowej do drugiej. Ponieważ jednostki obróbkowe podlegają różnym kanałom, przy zmianie stanowiska / położenia osi niosących obrabiane przedmioty muszą być dynamicznie przyporządkowywane do odpowiedniego kanału. Do tego celu służą pojemniki osi.

W jednym momencie zawsze tylko jedna oś / wrzeciono zamocowania obrabianego przedmiotu jest aktywna(e) na lokalnej jednostce obróbkowej. Pojemnik osi stwarza możliwość połączeń ze wszystkimi osiami/wrzecionami zamocowania, z których zawsze tylko jedna(o) jest uaktywniona(e) dla jednostki obróbkowej.

Zmiana osi używanych w sposób zdefiniowany poprzez pojemnik osi następuje przez przesunięcie wpisów w pojemniku osi ("obrót pojemnika osi") i wielkość kroku zadaną przez daną ustawczą (liczba slotów).

Zezwolenie na obrót pojemnika osi może być programowane w programie obróbki albo akcji synchronicznej przy pomocy poleceń AXCTSWE wzgl. AXCTSWED. Obrót jest wykonywany, gdy tylko nastąpiły zezwolenia dla wszystkich kanałów mających osie w tym pojemniku.

Cofnięcie zezwolenia na obrót pojemnika osi może zostać zaprogramowane w programie obróbki albo akcji synchronicznej przy pomocy polecenia AXCTSWEC (odnośnie programowania w akcjach synchronicznych patrz też "Cofnięcie zezwolenia dla obrotu pojemnika osi (AXCTSWEC) [Strona 617]").

Składnia

```
AXCTSWE(<pojemnik osi>)  
AXCTSWED(<pojemnik osi>)  
AXCTSWEC(<pojemnik osi>)
```

Znaczenie

AXCTSWE:	<p>Wezwanie do obrotu pojemnika osi</p> <p>Wykonywanie programu nie zatrzymuje się na AXCTSWE. Gdy do sterowania dotarły zezwolenia wszystkich kanałów dla osi pojemnika, następuje obrót pojemnika ze specyficzną dla pojemnika wielkością kroku zapisaną w SD41700 \$SN_AXCT_SWWIDTH[<numer pojemnika>].</p>
AXCTSWED:	<p>Wezwanie do obrotu pojemnika osi pod wyłącznym działaniem aktywnego kanału</p> <p>Wskazówka</p> <p>Wariant polecenia specjalnie w celu uproszczenia uruchamiania programu obróbki, wzgl. akcji synchronicznej.</p> <p>Wskazówka</p> <p>Zachowanie się odnośnie dalszych kanałów, które mają osie w odnośnym pojemniku, można zadać przez następującą daną maszynową:</p> <p>MD12760 \$MN_AXCT_FUNCTION_MASK, Bit 0</p>
AXCTSWEC:	<p>Cofnięcie zezwolenia na obrót pojemnika osi.</p> <p>Wskazówka</p> <p>Zezwolenie na obrót pojemnika osi może zostać cofnięte tylko wtedy, gdy obrót jeszcze nie rozpoczął się:</p> <p>\$AN_AXCTSWA[<pojemnik osi>] == 0</p> <p>Zmienna systemowa patrz "Pojemnik osi (AXCTSWE, AXCTSWED, AXCTSWEC) [Strona 687]"</p>
<Pojemnik osi>:	<p>Identyfikator pojemnika osi</p> <p>Możliwymi danymi są:</p> <p>CT<numer pojemnika>: Do kombinacji liter CT jest podwieszany numer pojemnika osi. Przykład: CT3</p> <p><nazwa pojemnika>: Ustawiona przy pomocy MD12750 \$MN_AXCT_NAME_TAB indywidualna nazwa pojemnika osi. Przykład: A_CONT3</p> <p><nazwa osi>: Nazwa osi z pojemnika osi, która jest znana w danym kanale.</p>

Warunki brzegowe

Zastosowanie pojemnika osi przed wywołaniem AXCTSWEC

Ponieważ wykonywanie programu z AXCTSWE nie zatrzymuje się, należy przy programowaniu akcji synchronicznej DO AXCTSWEC przestrzegać co następuje:

Przykład:

Kod programu	Komentarz
N10 AXCTSWE(CT3)	; Zezwolenie na obrót pojemnika osi.
N20 AX_A10	; AX_A = pojemnik osi. ; Następuje czekanie na koniec obrotu pojemnika osi: \$AN_AXCTSWA[CT3]==0
WHEN <warunek> DO AXCTSWEC(AX_A)	; Cofnięcie zezwolenia. Brak działania!
N30 G4 F1	

Ponieważ po bloku N10 z zezwoleniem na obrót pojemnika osi z blokiem N20 jest stosowany pojemnik osi (AX_A), prowadzi do czekania na koniec obrotu pojemnika, akcja synchroniczna wchodzi do przebiegu głównego dopiero razem z blokiem programu N30 i przez to nie działa.

Pomoc:

Kod programu	Komentarz
N11 AXCTSWE(CT3)	; Zezwolenie na obrót pojemnika osi.
WHEN <warunek> DO AXCTSWEC(AX_A)	; Cofnięcie zezwolenia
N21 ...	; Wykonywalny blok NC.
N31 AX_A10	; Następuje czekanie na koniec obrotu pojemnika osi: \$AN_AXCTSWA[CT3]==0

UWAGA

Bez wykonywalnego bloku N21 akcja synchroniczna dopiero po zakończeniu obrotu pojemnika osi dociera z następnym wykonywalnym blokiem programu N31 do przebiegu głównego i w powyższym przykładzie również nie działałaby.

Patrz również

Pojemnik osi (AXCTSWE, AXCTSWED, AXCTSWEC) Pojemnik osi (AXCTSWE, AXCTSWED, AXCTSWEC) [Strona 687]

Dalsze informacje

Pojemnik osi

Poprzez pojemnik osi mogą zostać przyporządkowane:

- osie lokalne i/albo
- Osie link

Pojemniki osi z osiami link są obejmującym wiele NCU środkiem pracy (globalne dla NCU), który jest koordynowany przez sterowanie. Pojemniki osi, w których są zarządzane wyłącznie osie lokalne, są możliwe.

Literatura:

Wskazówki szczegółowe dot. projektowania pojemników osi patrz:

Podręcznik działania, Funkcje rozszerzające; B3: Wiele pulpitów obsługi na wielu NCU, Systemy decentralne

Kryteria zezwolenia

AXCTSWE( )

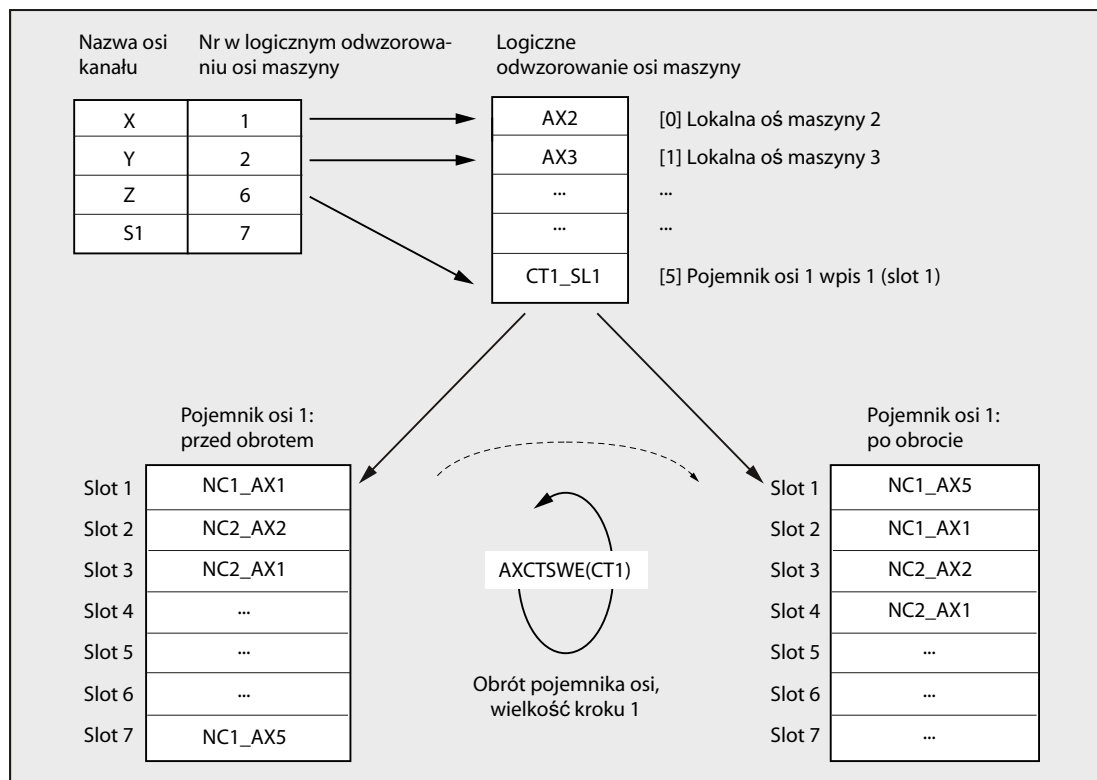
Przy pomocy polecenia AXCTSWE następuje specyficzne dla kanału zezwolenie na obrót pojemnika osi. Gdy wszystkie kanały, które mają osie w pojemniku, udzieliły zezwolenia, obrót jest wykonywany.

Obrót pojemnika osi następuje z wielkością kroku zapisaną w danej ustawczej:

SD41700 \$SN_AXCT_SWWIDTH[<pojemnik osi>]

Poniższy przykład powinien

Przykład:

Po obrocie pojemnika osi o wielkość kroku 1, do osi kanału Z jest zamiast osi AX1 na NCU1 przyporządkowana oś AX5 na NCU1.

AXCTSWED( )

Polecenie AXCTSWED służy do uproszczenia uruchamiania programu obróbki, wzgl. akcji synchronicznej. Obrót pojemnika osi następuje natychmiast z wykonaniem polecenia AXCTSWED. Zezwolenia innych kanałów, które mają osie w tym pojemniku, nie są wymagane. Aby obrót pojemnika osi, który uzyskał zezwolenie został wykonany, określone kanały muszą znajdować się w stanie reset. Wybór, które kanały powinny przy tym zostać uwzględnione, następuje poprzez następującą daną maszynową:

MD12760 \$MN_ AXCT_FUNCTION_MASK		
Bit	Wartość	Znaczenie
0	0	Przy bezpośrednim obrocie pojemnika osi (AXCTSWED) wszystkie inne kanały muszą być w stanie reset.
	1	Przy bezpośrednim obrocie pojemnika osi (AXCTSWED) tylko te kanały muszą być w stanie reset, które mają prawo interpolacji na osiach pojemnika.

Obrót pojemnika osi następuje z wielkością kroku zapisaną w danej ustawczej:

SD41700 \$SN_AXCT_SWWIDTH[<pojemnik osi>]

Działanie

Nowe przyporządkowanie osi po obrocie pojemnika obejmuje wszystkie NCU, których kanały odsyłają do obróconego pojemnika osi poprzez logiczne odwzorowanie osi maszyny.

Diagnoza

Aktualny status pojemnika osi można odczytać w programach obróbki i akcjach synchronicznych poprzez następującą zmienną systemową:

Zmienna systemowa	Typ	Opis
\$AC_AXCTSWA[<pojemnik osi>]	BOOL	Specyficzny dla kanału status pojemnika osi
		1 Kanał dla podanego pojemnika osi udzielił zezwolenia na obrót pojemnika. Obrotu jeszcze nie przeprowadzono.
		0 Obrót pojemnika osi został przeprowadzony.
\$AN_AXCTSWA[<pojemnik osi>]	BOOL	Specyficzny dla NCU status pojemnika osi
		1 Wszystkie kanały NCU udzieliły zezwolenia na obrót pojemnika osi. Obrót jest aktualnie przeprowadzany.
		0 Jeszcze nie wszystkie kanały NCU udzieliły zezwolenia na obrót pojemnika osi. Aktualnie nie jest przeprowadzany żaden obrót.
\$AN_AXCTSWE[<pojemnik osi>]	INT	Specyficzny dla slotu status obrotu pojemnika osi Zmienna systemowa daje bitami status slotów pojemnika osi. Każdy bit odpowiada jednemu slotowi.
		1 Slot ma zezwolenie na obrót.
		0 Slot nie ma zezwolenia na obrót.

Zmienna systemowa	Typ	Opis
\$AN_AXCTAS[<pojemnik osi>]	INT	Liczba miejsc (slotów) o które pojemnik osi został aktualnie przełączony. Wartość inicjalizacji po POWER ON: 0
		Zakres wartości: 0 ... maksymalna liczba zajętych miejsc w pojemniku osi -1

Cofnięcie zezwolenia dla obrotu pojemnika osi (AXCTSWEC)

Jeżeli jest to wymagane, zezwolenie aktualnego kanału na obrót pojemnika osi może zostać cofnięte:

- poprzez zaprogramowanie AXCTSWEC w programie obróbki albo
- poprzez akcję synchroniczną (patrz "Cofnięcie zezwolenia dla obrotu pojemnika osi (AXCTSWEC) [Strona 617]").

Aby funkcja działała, muszą być spełnione następujące warunki:

- Aktualny kanał musi mieć już udzielone swoje zezwolenie na obrót pojemnika osi, tzn. dla tego kanału zmienna systemowa \$AC_AXCTSWA[<n>] = 1.
- Obrót pojemnika osi nie został jeszcze rozpoczęty, tzn. zmienna systemowa \$AN_AXCTSWA[<n>] = 0.

Po wykonaniu polecenia AXCTSWEC zmienna systemowa \$AC_AXCTSWA[<n>] w tym kanale sygnalizuje wartość "0".

Obrót pojemnika osi z implicate GET / GETD

Przy zezwoleniu na obrót pojemnika osi wszystkie przyporządkowane do kanału osie pojemnika są przy pomocy GET wzgl. GETD przyporządkowywane do kanału. Zwrot osi jest dozwolony dopiero po obrocie pojemnika.

Wskazówka

To zachowanie się może zostać ustawione przez daną maszynową. Proszę przestrzegać danych producenta maszyny!

Wskazówka

Obrót pojemnika osi z implicate GET/GETD **nie** można zastosować dla osi w stanie "oś przebiegu głównego" (np. dla osi PLC), ponieważ oś ta musiałaby wówczas wyjść z tego stanu w celu obrotu pojemnika osi.

14.4 Czekanie na obowiązującą pozycję osi (WAITENC)

Funkcja

Przy pomocy polecenia językowego WAITENC można w programie NC czekać, aż dla osi zaprojektowanych przy pomocy MD34800 \$MA_WAIT_ENC_VALID = 1 będą do dyspozycji synchronizowane wzgl. restaurowane pozycje.

W stanie czekania może nastąpić przerwanie, np. przez start ASUP lub przez zmianę trybu pracy na JOG. Z kontynuowaniem programu jest ew. znów przyjmowany stan czekania.

Wskazówka

Stan czekania jest wyświetlany na interfejsie graficznym przez stan zatrzymania "Czekanie na system pomiarowy".

Składnia

WAITENC można programować w części programowej dowolnego programu NC.

Programowanie musi nastąpić w oddzielnym bloku:

```
| ...  
| WAITENC  
| ...
```

Przykład

WAITENC jest stosowane np. w sterowanym zdarzeniami programie użytkownika .../
_N_CMA_DIR/_N_PROG_EVENT_SPF, jak pokazuje to poniższy przykład zastosowania.

Przykład zastosowania: Wycofanie narzędzia po POWER OFF z transformacją orientacji

Obróbka z orientacją narzędzia została przerwana przez zanik napięcia.

Przy następnym rozruchu jest wywoływany sterowany zdarzeniami program użytkownika .../_N_CMA_DIR/_N_PROG_EVENT_SPF.

W sterowanym zdarzeniami programie użytkownika następuje przy pomocy WAITENC czekanie na synchronizowane wzgl. restaurowane pozycje osi, aby następnie móc obliczyć frame, który ustawia WKS w kierunku narzędzia.

Kod programu	Komentarz
...	
IF \$P_PROG_EVENT == 4	; Rozruch.
IF \$P_TRAFO <> 0	; Transformacja została wybrana.
WAITENC	; Czekanie na poprawne pozycje osi orientacji.
TOROTZ	; Obrót osi Z WKS w kierunku osi narzędzia.
ENDIF	
M17	
ENDIF	
...	

Następnie narzędzie może zostać odsunięte w trybie pracy JOG przez ruch wycofania w kierunku osi narzędzia.

14.5 Sprawdzenie występującego zakresu językowego NC (STRINGIS)

Funkcja

Przy pomocy funkcji `STRINGIS (...)` można sprawdzić, czy podany łańcuch znaków jest dostępny jako element języka programowania NC w aktualnym zakresie językowym.

Definicja

```
INT STRINGIS (STRING <nazwa>)
```

Składnia

```
STRINGIS (<nazwa>)
```

Znaczenie

<code>STRINGIS:</code>	Funkcja z wartością zwrótną
<code><nazwa>:</code>	Nazwa sprawdzanego elementu języka programowania NC
Wartość zwrótna:	Formatem wartości zwrotnej jest yxx (dziesiętny).

Elementy języka programowania NC

Następujące elementy języka programowania NC mogą zostać sprawdzone:

- G-Code wszystkich istniejących grup funkcji G np. G0, INVCW, POLY, ROT, KONT, SOFT, CUT2D, CDON, RMB, SPATH
- Adresy DIN lub NC jak np. ADIS, RNDM, SPN, SR, MEAS
- Funkcje np. TANG (...) lub GETMDACT
- Procedury np. SBLOF.
- Słowa kluczowe np. ACN, DEFINE albo SETMS
- Dane systemowe np. dane maszynowe \$M... , dane ustawcze \$S... albo dane opcji \$O...
- Zmienne systemowe \$A... , \$V... , \$P...
- Parametry obliczeniowe R...
- Nazwy uaktywnionych cykli
- Zmienne GUD i LUD
- Nazwy makr
- Nazwy etykiet

Wartość zwrotna

Wartość zwrotna ma znaczenie tylko w pierwszych 3 miejscach dziesiętnych. Formatem wartości zwrotnej jest yxx, gdzie y = informacja bazowa, a xx = informacja szczegółowa.

Wartość zwrotna	Znaczenie
000	Łańcuch znaków 'name' nie jest znany w niniejszym systemie ¹⁾
100	Łańcuch znaków 'name' jest elementem języka programowania NC, ale jego programowanie jest aktualnie niemożliwe (opcja/funkcja jest nieaktywna)
2xx	Łańcuch znaków 'name' jest programowalnym elementem języka programowania NC (opcja/funkcja jest aktywna). Informacja szczegółowa xx zawiera dalsze informacje o rodzaju elementu:
	xx Znaczenie
	01 Adres DIN lub adres NC ²⁾
	02 G-Code (np. G04, INVCW)
	03 Funkcja z wartością zwrotną
	04 Funkcja bez wartości zwrotnej
	05 Słowo kluczowe (np. DEFINE)
	06 Dana maszynowa (\$M...), ustawcza (\$S...) lub dana opcji (\$O...)
	07 Parametry systemowe, np. zmienne systemowe (\$...) albo parametry obliczeniowe (R...)
	08 Cykl (Cykl musi być załadowany w NCK, a programy cykli muszą być aktywne ³⁾)
	09 Zmienna GUD (Zmienna GUD musi być zdefiniowana w pliku definicji GUD, a zmienne GUD muszą być uaktywnione)
	10 Nazwa makra (Makro musi być zdefiniowane w plikach definicji makr i makra muszą być uaktywnione) ⁴⁾
	11 Zmienna LUD aktualnego programu obróbki
	12 ISO G-Code (Tryb językowy ISO musi być aktywny)
400	Łańcuch znaków 'name' jest adresem NC, który nie został rozpoznany jako xx == 01 albo xx == 10 i który nie jest G lub R ²⁾
y00	Specyficzne przyporządkowanie nie jest możliwe

1) Zależnie od sterowania jest ewentualnie znany tylko podzbiór poleceń językowych NC Siemens, np. SINUMERIK 802D sl. Na tych sterowaniach jest dla łańcuchów znaków, które zasadniczo są poleceniami językowymi NC Siemens, jest zwracana wartość 0. To zachowanie się może zostać zmienione przez MD10711 \$MN_NC_LANGUAGE_CONFIGURATION. Przy MD10711 = 1 jest wówczas dla poleceń językowych NC Siemens zawsze zwracana wartość 100.

2) Adresami NC są następujące litery: A, B, C, E, I, J, K, Q, U, V, W, X, Y, Z. Te adresy NC mogą być również programowane z rozszerzeniem. Rozszerzenie adresu może zostać podane przy sprawdzaniu przy pomocy STRINGIS. Przykład: 201 == STRINGIS("A1").

Litery: D, F, H, L, M, N, O, P, S, T są adresami NC albo funkcjami pomocniczymi, które są stosowane jako definiowane przez użytkownika. Dla nich jest zawsze zwracana wartość 400. Przykład: 400 == STRINGIS("D"). Te adresy NC nie mogą przy sprawdzaniu przy pomocy STRINGIS być podawane z rozszerzeniem.

Przykład: 000 == STRINGIS("M02"), albo 400 == STRINGIS("M").

3) Nazwy parametrów cykli nie mogą być sprawdzane przy pomocy STRINGIS.

4) Adresy zdefiniowane jako makro, np. G, H, M, L są identyfikowane jako makro.

Przykłady

W poniższych przykładach przyjmuje się, że element językowy NC podany jako łańcuch znaków, o ile szczególnie nie zaznaczono, zasadniczo daje się programować w sterowaniu.

1. Łańcuch znaków "T" jest definiowany jako funkcja pomocnicza:

```
400 == STRINGIS ("T")
000 == STRINGIS ("T3")
```

2. Łańcuch znaków "X" jest definiowany jako oś:

```
201 == STRINGIS ("X")
201 == STRINGIS ("X1")
```

3. Łańcuch znaków "A2" jest definiowany jako adres NC z rozszerzeniem:

```
201 == STRINGIS ("A")
201 == STRINGIS ("A2")
```

4. Łańcuch znaków "INVCW" jest definiowany jako nazwany G-Code:

```
202 == STRINGIS ("INVCW")
```

5. Łańcuch znaków "\$MC_GCODE_RESET_VALUES" jest definiowany jako dana maszynowa:

```
206 == STRINGIS (" $MC_GCODE_RESET_VALUES ")
```

6. Łańcuch znaków "GETMDACT" jest funkcją językową NC:

```
203 == STRINGIS ("GETMDACT ")
```

7. Łańcuch znaków "DEFINE" jest słowem kluczowym:

```
205 == STRINGIS ("DEFINE")
```

8. Łańcuch znaków "\$TC_DP3" jest parametrem systemowym (komponent długości narzędzia):

```
207 == STRINGIS (" $TC_DP3 ")
```

9. Łańcuch znaków "\$TC_TP4" jest parametrem systemowym (wielkość narzędzia):

```
207 == STRINGIS (" $TC_TP4 ")
```

10. Łańcuch znaków "\$TC_MPP4" jest parametrem systemowym (stan miejsca w magazynie):

- Zarządzanie magazynem narzędzi jest aktywne: 207 == STRINGIS (" \$TC_MPP4 ") ;
- Zarządzanie magazynem narzędzi nie jest aktywne: 000 == STRINGIS (" \$TC_MPP4 ")

Patrz też w punkcie: Zarządzanie magazynem narzędzi.

11. Łańcuch znaków "MACHINERY_NAME" jest definiowany jako zmienna GUD:

```
209 == STRINGIS ("MACHINERY_NAME")
```

12. Łańcuch znaków "LONGMACRO" jest definiowany jako makro:

```
210 == STRINGIS ("LONGMACRO")
```

13. Łańcuch znaków "MYVAR" jest definiowany jako zmienna LUD:

```
211 == STRINGIS ("MYVAR")
```

14. Łańcuch znaków "XYZ" nie jest poleceniem znanym w NCK, zmienną GUD, nazwą makra albo cyklu:

```
000 == STRINGIS ("XYZ")
```

Zarządzanie magazynem narzędzi

Jeżeli funkcja zarządzania magazynem narzędzi nie jest aktywna, STRINGIS daje dla parametrów systemowych zarządzania magazynem narzędzi, niezależnie od danej maszynowej

- MD10711 \$MN_NC_LANGUAGE_CONFIGURATION

zawsze wartość 000.

Tryb ISO

Gdy jest aktywna funkcja "Tryb ISO":

- MD18800 \$MN_MM_EXTERN_LANGUAGE (uaktywnienie zewnętrznych języków NC)
- MD10880 \$MN_MM_EXTERN_CNC_SYSTEM (system sterowania do zaadaptowania)

STRINGIS najpierw sprawdza podany łańcuch znaków jako G-Code SINUMERIK. Jeżeli łańcuch znaku nie jest G-Code SINUMERIK, następuje następnie sprawdzenie jako G-Code ISO.

Programowane przełączenia (G290 (SINUMERIK Mode), G291 (ISO Mode)) nie mają żadnego wpływu na STRINGIS.

Przykład

Dane maszynowe mające znaczenie dla funkcji STRINGIS(...) mają następujące wartości:

- MD10711 \$MN_NC_LANGUAGE_CONFIGURATION = 2 (Jako znane są traktowane tylko te polecenia NC, których opcje są ustawione)
- MD19410 \$ON_TRAFO_TYPE_MASK = 'H0' (opcja: transformacje)
- MD10700 \$MN_PREPROCESSING_LEVEL='H43' (przetwarzanie wstępne cykli aktywne)

Następujący program przykładowy jest wykonywany bez komunikatu błędu:

Kod programu	Komentarz
N1 R1=STRINGIS("TRACYL")	; R1 == 0, ponieważ TRACYL z powodu brakującej
	; opcji transformacji jest rozpoznawane
	; jako "nieznane"
N2 IF STRINGIS("TRACYL") == 204	;
N3 TRACYL(1,2,3)	; N3 jest pomijane
N4 ELSE	
N5 G00	; i zamiast tego wykonywane N5
N6 ENDIF	
N7 M30	

14.6 Wywołanie funkcji ISVAR i odczyt indeksu tablicy danych maszynowych

Funkcja

Polecenie ISVAR jest funkcją w rozumieniu języka NC z:

- Wartość funkcji typu BOOL
- Przekazywane parametry typu STRING

Polecenie ISVAR daje TRUE, gdy przekazany parametr zawiera zmienną znaną w NC (dana maszynowa, dana ustawcza, zmienna systemowa, zmienne ogólne, jak GUD).

Składnia

```
ISVAR(<identyfikator zmiennej>)
ISVAR(<identyfikator>, [<wartość>, <wartość>])
```

Znaczenie

<Identyfikator zmiennej>	Przekazany parametr typu string może być albo bezwymiarowy albo jednowymiarowy albo dwuwymiarowy.
<identyfikator>	Identyfikator z jedną ze zmiennych znanych NC z albo bez indeksu tablicy jako dana maszynowa, dana ustawcza, zmienna systemowa albo zmienna ogólna. Rozszerzenie: W przypadku ogólnych i kanałowych danych maszynowych pierwszy element tablicy jest czytany również przy brakującym indeksie
<wartość>	Wartość funkcji typu BOOL

Kontrola

Odpowiednio do przekazywanego parametru są przeprowadzane następujące kontrole:

- Czy identyfikator istnieje
- Czy chodzi o tablicę jedno czy dwuwymiarową
- Czy indeks tablicy jest dozwolony

Tylko gdy wszystkie te kontrole mają wynik pozytywny, jest zwracane TRUE. Jeżeli tylko jedna kontrola ma wynik negatywny albo gdy wystąpił błąd składni, wówczas jest to kwitowane przez FALSE. Zmienne osiowe są akceptowane jako indeks dla nazwy osi ale nie są bliżej sprawdzane.

Rozszerzenie: Odczyt tablicy danych maszynowych i danych ustawczych bez indeksu.

Przy brakującym indeksie **ogólnych i kanałowych** danych maszynowych alarm 12400 "Kanał % 1 blok % 2 pole %3 Brak elementu" **nie jest już** wyprowadzany.

Ponadto w przypadku **osiowych** danych maszynowych musi zostać zaprogramowany **co najmniej indeks osi**. W przeciwnym przypadku jest generowany alarm 12400.

Przykład: wywołanie funkcji ISVAR

Kod programu	Komentarz
DEF INT VAR1	
DEF BOOL IS_VAR=FALSE	; Przekazywany parametr jest zmienną ogólną
N10 IS_VAR=ISVAR("VAR1")	; IS_VAR jest w tym przypadku TRUE
DEF REAL VARARRAY[10,10]	
DEF BOOL IS_VAR=FALSE	; Różne warianty składni
N20 IS_VAR=ISVAR("VARARRAY[,]")	; IS_VAR jest TRUE z tablicą dwuwymiarową
N30 IS_VAR=ISVAR("VARARRAY")	; IS_VAR jest TRUE, zmienna istnieje
N40 IS_VAR=ISVAR("VARARRAY[8,11]")	; IS_VAR jest FALSE, indeks tablicy niedozwolony
N50 IS_VAR=ISVAR("VARARRAY[8,8]")	; IS_VAR jest FALSE, błąd składni dla brakującego "]"
N60 IS_VAR=ISVAR("VARARRAY[,8]")	; IS_VAR jest TRUE, indeks tablicy jest dozwolony
N70 IS_VAR=ISVAR("VARARRAY[8,]")	; IS_VAR jest TRUE
DEF BOOL IS_VAR=FALSE	; Przekazywany parametr jest daną maszynową
N100 IS_VAR=ISVAR("\$MC_GCODE_RESET_VALUES[1]")	; IS_VAR jest TRUE
DEF BOOL IS_VAR=FALSE	; Przekazywany parametr jest zmienną systemową
N10 IS_VAR=ISVAR("\$P_EP")	; IS_VAR jest w tym przypadku TRUE
N10 IS_VAR=ISVAR("\$P_EP[X]")	; IS_VAR jest w tym przypadku TRUE

Przykład: Odczyt danych maszynowych, tablica z i bez indeksu

Pierwszy element jest czytany przy

```
R1=$MC_EXTERN_GCODE_RESET_VALUES
```

to odpowiada jak dotychczas

```
R1=$MC_EXTERN_GCODE_RESET_VALUES[0]
```

albo czytany jest pierwszy element

```
R1=$MA_POSTCTRL_GAIN[X1]
```

to odpowiada jak dotychczas

```
R1=$MA_POSTCTRL_GAIN[0, X1]
```

Czytany jest również pierwszy element w akcjach synchronicznych przy

```
WHEN TRUE DO $R1 = $MC_EXTERN_GCODE_RESET_VALUES
```

to odpowiada jak dotychczas

```
WHEN TRUE DO $R1 = $MC_EXTERN_GCODE_RESET_VALUES[0]
```

i dotychczas **nie było czytane** z alarmem 12400.

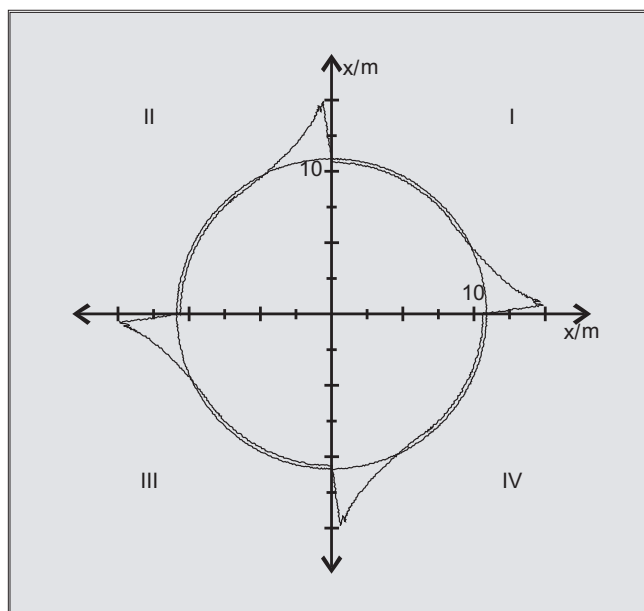
Alarm 12400 jest nadal wyprowadzany przy

```
R1=$MA_POSTCTRL_GAIN
```

14.7 Przyswojenie charakterystyk kompensacji (QECLRNON, QECLRNOF)

Funkcja

Kompensacja błędu ćwiartki (QFK) redukuje błędy konturu, które powstają w wyniku nieliniowości mechanicznych przy odwróceniu kierunku ruchu (np. tarcie, luzy) albo skręt. Optymalne dane kompensacji mogą podczas fazy uczenia się być adaptowane przez sterowanie na podstawie sieci neuronowej i w ten sposób automatycznie określane charakterystyki kompensacji. Przyswojenie może następować równocześnie dla maksymalnie 4 osi.

Składnia

QECLRNON

QECLRNOF

Uaktywnienie procesu uczenia się: QECLRNON

Właściwy proces uczenia się jest uaktywniany w programie NC poleceniem QECLRNON z podaniem osi:

QECLRNON (X1, Y1, Z1, Q)

Tylko gdy to polecenie jest aktywne, charakterystyki są zmieniane.

Wyłączenie uczenia się: QECLRNOF

Gdy tylko ruchy uczenia się pożądaných osi są zakończone, proces uczenia się jest przy pomocy QECLRNOF wyłączany równocześnie dla wszystkich osi.

Znaczenie

QECLRNON (oś 1,...4)	Włączenie funkcji "przyswojenie kompensacji błędu ćwiartki koła"
QECLRNO	Wyłączenie funkcji "przyswojenie kompensacji błędu ćwiartki koła"
QECLRN.SPF	Cykl uczenia się
QECDAT.MPF	Program wzorcowy NC do zapisania zmiennych systemowych i do parametryzowania cyklu uczenia się
QECTEST.MPF	Program wzorcowy NC do testu kształtu kołowego

Opis

Wymagane do przyswojenia ruchy postępowe osi są generowane przy pomocy programu NC. Ruchy przyswajania są w nim zapisane w formie cyklu przyswajania.

Przyswajanie po raz pierwszy

W celu pierwszego przyswajania przy uruchamianiu są na dyskietce programu podstawowego PLC zawarte wzorcowe programy NC do przyswajania dla ruchów przyswajania, jak też dla ustawienia zmiennych systemowych QFK:

Przyswajanie następne

Dodatkowa optymalizacja już przyswojonej charakterystyki jest możliwa przez "douczenie się". Następuje przy tym oparcie się na danych znajdujących się dotychczas w pamięci użytkownika. W celu douczenia dopasowujemy programy wzorcowe NC do swoich wymagań.

Parametry cyklu przyswajania (np. QECLRN.SPF) należy ewentualnie zmienić dla "douczenia się":

- Nastawić "tryb przyswajania" = 1
- Ew. zredukować "liczbę przebiegów przyswajania"
- Ew. uaktywnić "przyswajanie odcinkowe" i ustalić przynależne granice zakresu

14.8 Interaktywne wywołanie okna z programu obróbki (MMC)

Funkcja

Poprzez polecenie MMC mogą z programu obróbki na HMI być wyświetlane okna dialogowe definiowane przez użytkownika (obrazy dialogowe).

Wygląd okna dialogowego jest ustalany przez czysto tekstowe projektowanie (plik COM w katalogu cykli), oprogramowanie systemowe HMI pozostaje przy tym bez zmian.

Okna dialogowe zdefiniowane przez użytkownika nie mogą być wywoływane równocześnie w różnych kanałach.

Składnia

```
MMC ("CYCLES, PICTURE_ON, T_SK.COM, BILD, MGUD.DEF, BILD_3.AWB, TEST_1, A1",
"S")
```

Znaczenie

MMC	Interaktywne wywołanie z programu obróbki okna dialogowego na HMI.
CYCLES	Okno obsługowe, w którym są wykonywane zaprojektowane dialogi z użytkownikiem.
PICTURE_ON wzgl. PICTURE_OFF	Polecenie: wybór wzgl. cofnięcie wyboru obrazu
T_SK.COM	Plik Com: Nazwa pliku obrazu dialogu (cykle użytkownika). Tutaj jest ustalony wygląd obrazów dialogowych. Na obrazie dialogowym mogą być wyświetlane zmienne użytkownika i/albo teksty komentarzy.
BILD	Nazwa obrazu dialogowego: Poszczególne obrazy są wybierane przez nazwy obrazów dialogowych.
MGUD.DEF	Plik definicji danych użytkownika, do którego następuje dostęp przy odczycie/zapisie zmiennych.
BILD_3.AWB	Plik graficzny
TEST_1	Czas wyświetlania albo zmienna kwitowania
A1	Zmienne tekstowe...",
"S"	Tryb kwitowania: synchronicznie, kwitowanie przyciskiem programowanym "OK"

Literatura

Szczegółowe wskazówki dot. programowania polecenia MMC (łącznie z przykładami programowania) patrz podręcznik uruchomienia.

14.9 Czas przebiegu programu / licznik obrabianych przedmiotów

14.9.1 Czas przebiegu programu / licznik obrabianych przedmiotów (przegląd)

W celu wsparcia operatora obrabiarki są udostępniane informacje dot. czasu przebiegu programu i liczby obrabianych przedmiotów.

Te informacje mogą być przetwarzane jako zmienne systemowe w programie NC i/albo PLC. Równocześnie te informacje są do dyspozycji w celu wyświetlenia na interfejsie graficznym.

14.9.2 Czas przebiegu programu

Funkcja

Funkcja "czas przebiegu programu" udostępnia wewnętrzny w NC zegar do nadzoru procesów technologicznych, które mogą być odczytywane przez zmienne systemowe specyficzne dla NC i specyficzne dla kanału, w programie obróbki i w akcjach synchronicznych.

Przerzutnik do pomiaru czasu przebiegu (\$AC_PROG_NET_TIME_TRIGGER) jest jedyną zapisywalną zmienną systemową funkcji i służy do selektywnego pomiaru segmentów programu. Tzn. przez zapisywanie przerzutnika w programie NC pomiar czasu może być włączany i wyłączany.

Zmienna systemowa	Znaczenie	Aktywność
Specyficzna dla NC		
\$AN_SETUP_TIME	Czas od ostatniego rozruchu sterowania z wartościami standardowymi ("start zimny") w minutach Jest przy każdym rozruchu sterowania z wartościami standardowymi automatycznie cofany na "0".	• Zawsze aktywny
\$AN_POWERON_TIME	Czas od ostatniego normalnego rozruchu sterowania ("start ciepły") w minutach Jest przy każdym normalnym rozruchu sterowania automatycznie cofany na "0".	
Specyficzna dla kanału		
\$AC_OPERATING_TIME	Całkowity czas przebiegu programów NC w trybie pracy Automatyka w sekundach Wartość jest przy każdym rozruchu sterowania automatycznie cofana na "0".	• Uaktywnienie przez MD27860 • Tylko tryb pracy AUTOMATYKA
\$AC_CYCLE_TIME	Czas przebiegu wybranego programu NC w sekundach Wartość jest ze startem nowego programu NC automatycznie cofana na "0".	
\$AC_CUTTING_TIME	Czas obróbki w sekundach Mierzony jest czas ruchu osi uczestniczących w tworzeniu konturu (jest aktywna co najmniej jedna) bez aktywnego posuwu szybkiego we wszystkich programach NC między NC-Start i końcem programu / reset NC. Pomiar jest dodatkowo przerywany przy aktywnym czasie oczekiwania. Jest przy każdym rozruchu sterowania z wartościami standardowymi wartość jest automatycznie cofana na "0".	

Zmienna systemowa	Znaczenie	Aktywność	
\$AC_ACT_PROG_NET_TIME	Aktualny czas przebiegu netto aktualnego programu NC w sekundach Jest ze startem nowego programu NC automatycznie cofany na "0".	<ul style="list-style-type: none"> • Zawsze aktywny • Tylko tryb pracy AUTOMATYKA	
\$AC_OLD_PROG_NET_TIME	Czas przebiegu netto w sekundach programu właśnie poprawnie zakończonego przez M30		
\$AC_OLD_PROG_NET_TIME_COUNT	Zmiany na \$AC_OLD_PROG_NET_TIME Po POWER ON zmienna \$AC_OLD_PROG_NET_TIME_COUNT jest ustawiona na "0". \$AC_OLD_PROG_NET_TIME_COUNT jest zwiększana zawsze wtedy, gdy sterowanie zapisało \$AC_OLD_PROG_NET_TIME na nowo.		
\$AC_PROG_NET_TIME_TRIGGER	Przerzutnik do pomiaru czasu przebiegu:		<ul style="list-style-type: none"> • Tylko tryb pracy AUTOMATYKA
	0	Stan neutralny Przerzutnik nie jest aktywny.	
	1	Zakończenie Kończy pomiar i kopiuje wartość z \$AC_ACT_PROG_NET_TIME do \$AC_OLD_PROG_NET_TIME. \$AC_ACT_PROG_NET_TIME jest ustawiana na "0" i następnie mierzy dalej.	
	2	Start Uruchamia pomiar i ustawia przy tym \$AC_ACT_PROG_NET_TIME na "0". \$AC_OLD_PROG_NET_TIME nie jest zmieniana.	
	3	Stop Zatrzymuje pomiar. Nie zmienia \$AC_OLD_PROG_NET_TIME i utrzymuje stałą \$AC_ACT_PROG_NET_TIME, aż do kontynuacji.	
	4	Kontynuacja Kontynuacja pomiaru, tzn. przedtem zatrzymany pomiar jest ponownie podejmowany. \$AC_ACT_PROG_NET_TIME biegnie dalej. \$AC_OLD_PROG_NET_TIME nie jest zmieniana.	
Przez POWER ON wszystkie zmienne systemowe są cofane na "0"!			
Literatura: Szczegółowy opis wyszczególnionych zmiennych systemowych znajduje się w: Podręcznik działania Funkcje podstawowe; BAG, kanał, praca programowa, zachowanie się przy zresetowaniu (K1), punkt: Czas przebiegu programu			

Wskazówka**Producent maszyny**

Włączenie uaktywnialnego zegara następuje przez daną maszynową MD27860 \$MC_PROCESSTIMER_MODE.

Zachowanie się aktywnych pomiarów czasu w przypadku określonych funkcji (np. GOTOS, korektor = 0%, aktywny posuw w pracy próbnej, test programu, ASUP, PROG_EVENT, ...) jest konfigurowane przez dane maszynowe MD27850 \$MC_PROG_NET_TIMER_MODE i MD27860 \$MC_PROCESSTIMER_MODE.

Literatura:

Podręcznik działania Funkcje podstawowe; BAG, Kanał, Praca programowa, Zachowanie się przy zresetowaniu (K1), punkt: Czas przebiegu programu

Wskazówka**Pozostały czas dla obrabianego przedmiotu**

Gdy są kolejno obrabiane takie same przedmioty, można z wartości zegara:

- czas obróbki ostatnio obrabionego przedmiotu (patrz \$AC_OLD_PROG_NET_TIME)
- i
- aktualny czas obróbki (patrz \$AC_ACT_PROG_NET_TIME)

określić pozostały czas obróbki przedmiotu.

Pozostały czas jest oprócz aktualnego czasu obróbki wyświetlany na otoczce graficznej.

UWAGA**Zastosowanie STOPRE**

Zmienne systemowe \$AC_OLD_PROG_NET_TIME i \$AC_OLD_PROG_NET_TIME_COUNT nie wytwarzają implicite zatrzymania przebiegu wyprzedzającego. Przy zastosowaniu w programie obróbki nie stanowi to problemu, gdy wartość zmiennej systemowej pochodzi z poprzedniego przebiegu programu. Gdy jednak przerzutnik jest w celu pomiaru czasu przebiegu (\$AC_PROG_NET_TIME_TRIGGER) zapisywany z wysoką częstotliwością i przez to \$AC_OLD_PROG_NET_TIME bardzo często zmienia się, wówczas powinno w programie obróbki być implicite stosowane STOPRE.

Warunki brzegowe

- **Szukanie bloku**

Przy szukaniu bloku nie są określane czasy przebiegu programu.

- **REPOS**

Czas trwania procesu REPOS jest doliczany do aktualnego czasu obróbki (\$AC_ACT_PROG_NET_TIME).

Przykłady

Przykład 1: Pomiar czasu trwania "mySubProgrammA"

Kod programu

...
N50 DO \$AC_PROG_NET_TIME_TRIGGER=2
N60 FOR ii= 0 TO 300
N70 mySubProgrammA
N80 DO \$AC_PROG_NET_TIME_TRIGGER=1
N95 ENDFOR
N97 mySubProgrammB
N98 M30

Gdy program wykonał wiersz N80, w \$AC_OLD_PROG_NET_TIME znajduje się czas przebiegu netto dla "mySubProgrammA".

Wartość \$AC_OLD_PROG_NET_TIME:

- pozostaje zachowana po M30.
- jest aktualizowana po każdym przejściu pętli.

Przykład 2: Pomiar czasu trwania "mySubProgrammA" i "mySubProgrammC"

Kod programu

...
N10 DO \$AC_PROG_NET_TIME_TRIGGER=2
N20 mySubProgrammA
N30 DO \$AC_PROG_NET_TIME_TRIGGER=3
N40 mySubProgrammB
N50 DO \$AC_PROG_NET_TIME_TRIGGER=4
N60 mySubProgrammC
N70 DO \$AC_PROG_NET_TIME_TRIGGER=1
N80 mySubProgrammD
N90 M30

14.9.3 Licznik obrabianych przedmiotów

Funkcja

Funkcja "Licznik obrabianych przedmiotów" udostępnia różne liczniki, które mogą być stosowane w szczególności do wewnętrznego w sterowaniu liczenia obrabianych przedmiotów.

Liczniki istnieją jako specyficzne dla kanału zmienne systemowe z dostępem w celu zapisu i odczytu w zakresie wartości 0 do 999 999 999.

Zmienna systemowa	Znaczenie
\$AC_REQUIRED_PARTS	Liczba przedmiotów do obrobienia (zadana liczba obrabianych przedmiotów) W tym liczniku można zdefiniować liczbę obrabianych przedmiotów, przy osiągnięciu której rzeczywista liczba obrobionych przedmiotów \$AC_ACTUAL_PARTS jest zerowana.
\$AC_TOTAL_PARTS	Liczba łączna obrobionych przedmiotów (łączna rzeczywista) Ten licznik podaje liczbę przedmiotów obrobionych od chwili startu. Wartość jest tylko przy rozruchu sterowania z wartościami standardowymi automatycznie cofana na "0".
\$AC_ACTUAL_PARTS	Liczba obrobionych przedmiotów (rzeczywista) W tym liczniku jest rejestrowana liczba wszystkich przedmiotów obrobionych od chwili startu. Przy osiągnięciu zadanej liczby obrobionych przedmiotów (\$AC_REQUIRED_PARTS) licznik jest automatycznie cofany na "0" (\$AC_REQUIRED_PARTS > 0).
\$AC_SPECIAL_PARTS	Liczba obrobionych przedmiotów liczonych przez użytkownika Ten licznik pozwala użytkownikowi na liczenie obrabianych przedmiotów według własnej definicji. Można zdefiniować wyprowadzenie alarmu przy osiągnięciu zadanej liczby sztuk (\$AC_REQUIRED_PARTS). Zerowanie licznika użytkownik musi przeprowadzić sam.

Wskazówka

Wszystkie liczniki są przy rozruchu sterowania z wartościami standardowymi zerowane i mogą być niezależnie od ich uaktywnienia czytane/zapisywane.

Wskazówka

Przez kanałowe dane maszynowe można wpływać na uaktywnienie licznika, czas zerowania i algorytm liczenia.

Wskazówka

Liczenie obrabianych przedmiotów przy pomocy polecenia M definiowanego przez użytkownika

Przez dane maszynowe można ustawić, by impulsy liczenia dla różnych liczników obrabianych przedmiotów zamiast przez koniec programu M2/M3 0 były wyzwalane przez definiowane przez użytkownika polecenia M.

Literatura

Dalsze informacje dot. działania "liczników obrabianych przedmiotów" patrz:

- Podręcznik działania Funkcje podstawowe; BAG, Kanał, Praca programowa, Zachowanie się przy zresetowaniu (K1), punkt: Licznik obrabianych przedmiotów

14.10 Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (EXTOPEN, WRITE, EXTCLOSE)

Funkcja

Przy pomocy tej funkcji jest możliwe zapisanie danych z programu obróbki na zewnętrznym urządzeniu / w zewnętrznym pliku, np. w celu protokolowania danych produkcyjnych albo w celu sterowania agregatami dodatkowymi na sterowaniu.

Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku następuje w trzech krokach:

1. Otwarcie zewnętrznego urządzenia/pliku

Przy pomocy polecenia `EXTOPEN` następuje otwarcie zewnętrznego urządzenia/pliku dla kanału w celu zapisu.

2. Zapis danych

Wyprowadzana dana może zostać przygotowana przy pomocy funkcji string języka NC ("Operacja na łańcuchach znaków [Strona 75]"), np. `SPRINT`. Sam zapis następuje poprzez polecenie `WRITE`.

3. Zamknięcie zewnętrznego urządzenia/pliku

Przy pomocy polecenia `EXTCLOSE` albo poprzez dojście do końca programu (`M30`), jak też przy zresetowaniu kanału jest zwalniane zajęte w kanale zewnętrzne urządzenie/plik.

Wskazówka

W jednym programie obróbki/kanale można zająć więcej, niż jedno zewnętrzne urządzenie/plik.

Dostępność

Funkcja jest dostępna:

- tylko w programach obróbki (**nie** w akcjach synchronicznych).
- równolegle we wszystkich kanałach obróbki NCK dla wszystkich dostępnych (projektowanych) urządzeń wyjścia.

Dla urządzenia wyjścia można zadać przy jego otwieraniu, czy ma być ono używane wyłącznie przez jeden kanał, czy może być przydzielone na wiele kanałów, które chcą do niego wyprowadzać dane ("shared"-modus).

Składnia

```

DEF INT <błąd>
DEF STRING[<n>] <wyprowadzenie>
...
EXTOPEN(<błąd>,"<urządzenie zewnętrzne>",<tryb obróbki>,<tryb użycia>,<tryb zapisu>)
...
<wyprowadzenie>="wyprowadzane dane"
WRITE(<błąd>,"<urządzenie zewnętrzne>",<wyprowadzenie>)
...
EXTCLOSE(<błąd>,"<urządzenie zewnętrzne>")

```

Znaczenie

EXTOPEN: Polecenie do otwarcia zewnętrznego urządzenia/pliku

<błąd>: **Parametr 1:** Zmienna do zwrotu wartości błędu

Na podstawie wartości błędu można ocenić w programie powodzenie operacji i odpowiednio postąpić.

Typ: INT

Wartości:		
0	Nie ma błędu	
1	Urządzenia zewnętrznego nie można otworzyć	
2	Urządzenie zewnętrzne nie jest zaprojektowane	
3	Urządzenie zewnętrzne zaprojektowane z niepoprawną ścieżką	
4	Brak praw dostępu do urządzenia zewnętrznego	
5	Tryb użycia: urządzenie zewnętrzne już jest zajęte "na wyłączność"	
6	Tryb użycia: urządzenie zewnętrzne już jest zajęte w trybie "shared"	
7	Długość pliku większa, niż LOCAL_DRIVE_MAX_FILESIZE	
8	Maksymalna liczba urządzeń zewnętrznych jest przekroczona	
9	Opcja dla LOCAL_DRIVE nie ustawiona	
11	Interfejs V.24 jest już zajęty poprzez funkcję Easy-Message (tylko 828D)	
12	Tryb zapisu: podanie sprzeczne z extdev.ini	
16	Zaprogramowano niepoprawną ścieżkę zewnętrzną	

22 Urządzenie zewnętrzne nie zamontowane

<urządzenie zewnętrzne>: **Parametr 2:** Identyfikator symboliczny otwieranego zewnętrznego urządzenia/pliku

Typ: STRING

Identyfikator symboliczny składający się z:

1. logicznej nazwy urządzenia
2. po której ew. następuje ścieżka pliku (dołączona przy pomocy "/").

Są zdefiniowane następujące **logiczne nazwy urządzeń**:

"LOCAL_DRIVE":	Lokalna CompactFlash Card (predefiniowana)
"CYC_DRIVE":	zarezerwowane podanie stacji do zastosowania w cyklach SIEMENSA (predefiniowane)
"/dev/ext/1",...	Dostępne stacje sieciowe
"/dev/ext/9":	Wskazówka: Wymagane zaprojektowanie w pliku extdev.ini!
"/dev/cyc/1",	zarezerwowane podania stacji do zastosowania w cyklach SIEMENSA
"/dev/cyc/2":	Wskazówka: Wymagane zaprojektowanie w pliku extdev.ini!
"/dev/v24":	Interfejs V.24 Wskazówka: Wymagane zaprojektowanie w pliku extdev.ini!

Ścieżka pliku:

- Do "LOCAL_DRIVE" i "CYC_DRIVE" musi zostać podana ścieżka pliku, np.:
"LOCAL_DRIVE/my_dir/my_file.txt"
- Logiczne nazwy urządzeń "/dev/ext/1...9" i "/dev/cyc/1...2" mogą poprzez zaprojektowanie:
  - już wskazywać na plik, wówczas wolno podać tylko logiczną nazwę urządzenia, np.:
"/dev/ext/4"
  - albo na katalog, wówczas musi zostać podana ścieżka pliku, np.
"/dev/ext/5/my_dir/my_file.txt"
- Do "/dev/v24" nie może być podwieszona ścieżka pliku.

14.10 Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (EXTOPEN, WRITE, EXTCLOSE)

Wskazówka:

Dla logicznych nazw urządzeń `"/dev/ext/1...9"`, `"/dev/v24"` i `"/dev/cyc/1...2"` pisanie dużymi/małymi literami jest ignorowane, przy podaniu ścieżki do pliku pisanie dużymi/małymi literami ma znaczenie. Dla `"LOCAL_DRIVE"` i `"CYC_DRIVE"` jest dopuszczalne pisanie tylko dużymi literami.

<tryb
obróbki>:

Parametr 3: Tryb wykonywania dla poleceń `WRITE` dla tego urządzenia/pliku

Typ: STRING

Wartości: `"SYN"`: Zapis synchroniczny
Wykonywanie programu jest zatrzymywane, aż proces zapisu będzie zakończony.
Pomyślne zakończenie zapisu synchronicznego można sprawdzić poprzez ocenę zmiennej błędu polecenia `WRITE`.

`"ASYN"`: Zapis asynchroniczny
Wykonywanie programu nie jest przerywane przez polecenie `WRITE`.

Wskazówka:

Zmienna błędu polecenia `WRITE` w tym trybie ma zawsze wartość 0 (nie ma błędu) i nie informuje. W tym trybie nie ma pewności, że polecenie `WRITE` zostało wykonane pomyślnie.

<tryb
użycia>:

Parametr 4: Tryb użycia dla tego urządzenia/pliku

Typ: STRING

Wartości: `"SHARED"`: Następuje zażądanie urządzenia/pliku w trybie `"shared"`. Inne kanały mogą współużywać urządzenie, tzn. również w tym trybie otwierać.

`"EXCL"`: Stosowanie urządzenia/pliku następuje w kanale na wyłączność, żaden inny kanał nie może współużywać urządzenia.

<tryb zapisu>: **Parametr 5:** Tryb zapisu dla poleceń WRITE do tego urządzenia/pliku (opcjonalnie)

Typ: STRING

Wartości: "APP": Zawieszenie
Plik pozostaje zachowany w swojej treści, wywołania zapisu powodują dołączenie na końcu.
"OVR": Zastąpienie
Treść pliku jest kasowana i sporządzana na nowo poprzez następujące dalej wywołania zapisu.

Wskazówka:

Przy pomocy tego parametru **nie** można zastąpić trybu zapisu zaprojektowanego w extdev.ini. W przypadku konfliktu wywołanie EXTOPEN jest kwitowane z błędem.

WRITE: Polecenie zapisu wyprowadzanych danych
Opis patrz "Zapisanie pliku (WRITE) [Strona 140]"!

EXTCLOSE: Polecenie do zamknięcia otwartego zewnętrznego urządzenia/pliku

<błąd>: **Parametr 1:** Zmienna do zwrotu wartości błędu

Typ: INT

Wartości: 0 Nie ma błędu
16 Zaprogramowano niepoprawną ścieżkę zewnętrzną
21 Błąd przy zamknięciu urządzenia zewnętrznego

<urządzenie zewnętrzne>: **Parametr 2:** Identyfikator symboliczny zamykanego zewnętrznego urządzenia/pliku
Opis patrz pod EXTOPEN!

Wskazówka:

Identyfikator musi być identyczny z identyfikatorem podanym w poleceniu EXTOPEN!

Przykład**Kod programu**

```
N10    DEF INT RESULT
N20    DEF BOOL EXTDEVICE
N30    DEF STRING[80] WYPROWADZENIE
N40    DEF INT PHASE
N50    EXTOPEN(RESULT,"LOCAL_DRIVE/my_file.txt","SYN","SHARED")
N60    IF RESULT > 0
N70        MSG("Błąd przy EXTOPEN:" << RESULT)
N80    ELSE
N90        EXTDEVICE=TRUE
N100   ENDIF
...
N200   PHASE=4
N210   IF EXTDEVICE
N220       WYPROWADZENIE=SPRINT("koniec fazy: %D",PHASE)
N230       WRITE(RESULT,"LOCAL_DRIVE/my_file.txt",AUSGABE)
N240   ENDIF
...
```

Dalsze informacje

Wpływ na pracę z przechodzeniem płynnym

Polecenia EXTOPEN, WRITE i EXTCLOSE wyzwalają każdorazowo zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego i przez to przerywają pracę z przechodzeniem płynnym.

Zachowanie się przy szukaniu bloku

Podczas "Szukania bloku z obliczaniem" nie następuje wyprowadzenie przy pomocy WRITE. Są jednak zbierane polecenia EXTOPEN i EXTCLOSE i -- po dojściu do celu szukania -- jest ustawiane ich działanie przy pomocy NC-Start. Następujące dalej polecenia WRITE znajdują dzięki temu takie same warunki, jak przy normalnym wykonywaniu programu.

Przy szukaniu z obliczaniem w trybie "Test programu" (SERUPRO) EXTOPEN, WRITE i EXTCLOSE są wykonywane, jak przy normalnym wykonywaniu programu.

Zachowanie się przy reset

Z zakończeniem programu obróbki i zresetowaniem kanału są zamykane wszystkie otwarte w tym kanale zewnętrzne urządzenia/pliki.

Dostępne urządzenia zewnętrzne

Jako zewnętrzne urządzenia/pliki mogą być do dyspozycji:

- Pliki na lokalnej CompactFlash Card

Pod pojęciem lokalnej CompactFlash Card rozumie się pamięć, do której odsyła się z HMI przy pomocy identyfikatora symbolicznego LOCAL_DRIVE. W przypadku SINUMERIK 840 jest to stacja lokalna, w przypadku SINUMERIK 828D jest to CompactFlash Card użytkownika.

Wskazówka

Do wyprowadzenia na urządzenie LOCAL_DRIVE jest w przypadku SINUMERIK 840D wymagana opcja "dodatkowe xxx MB pamięci użytkownika HMI na CF-Card NCU". Dla SINUMERIK 828D musi być CompactFlash Card użytkownika, opcja nie jest tutaj wymagana.

- Pliki w stacji sieciowej
- Interfejs V.24

Wskazówka

W celu wyprowadzenia na interfejs V.24 jest w przypadku SINUMERIK 840D wymagany moduł opcji NCU RS232. W przypadku SINUMERIK 828D wyprowadzenie następuje na zintegrowany interfejs V.24 (warunek: MD51233 \$MNS_ENABLE_GSM_MODEM = 0).

Projektowanie

Zaprojektowanie stosowanych urządzeń zewnętrznych następuje w pliku /oem/sinumerik/nck/extdev.ini wzgl. /user/sinumerik/nck/extdev.ini. Jeżeli występują obydwa pliki, wówczas pierwszeństwo mają wpisy w obszarze użytkownika. Plik można zmieniać w obszarze obsługi URUCHOMIENIE pod DANE SYSTEMOWE/Karta CF.

Wskazówka

Dla zastosowania LOCAL_DRIVE i CYC_DRIVE nie jest wymagane zaprojektowanie w pliku extdef.ini. Obydwa urządzenia są zawsze dostępne, gdy tylko jest ustawiona odpowiednia opcja, wzgl. gdy jest CompactFlash Card użytkownika.

W segmencie [ExternalDevices] pliku extdev.ini są definiowane/wymieniane stosowane urządzenia zewnętrzne. Jako urządzenia można podać jedno urządzenie szeregowe (/dev/v24) i do dziewięciu plików albo katalogów (/dev/ext/1...9). Notacją podawania jest pisownia Linux. Wiersze, które rozpoczynają się od ";", są komentarzami i nie są czytane.

Za wyjątkiem /dev/v24 urządzenia mogą zostać określone, jako ścieżka katalogu - zakończona dołączonym "/" – albo jako ścieżka pliku – a więc z dołączoną w pełni określoną ścieżką, kończącą się nazwą pliku (bez końcowego "/"). Do urządzenia ze ścieżką katalogu musi przy zastosowaniu w programie obróbki zostać jednocześnie podana nazwa pliku (ścieżka).

Oprócz /dev/v24 definicja urządzenia następuje poprzez trzy dane rozdzielone przecinkiem "serwer", "ścieżka" i optymalny "tryb zapisu".

Do plików wzgl. katalogów (działa wówczas na wszystkie pliki w katalogu) można podać, czy plik po otwarciu ma zostać zastąpiony ("O" = overwrite), czy też wyprowadzane dane mają być dołączane do pliku ("A" = append). Wartością standardową jest "A". Nie istniejący plik/katalog jest przy otwieraniu tworzony na nowo.

Dla interfejsu V.24 urządzenia są podawane tylko ustawienia szybkości transmisji, bity danych, bity stopu, parzystość, protokół i ewentualnie koniec, w takiej kolejności.

Dla plików, które są tworzone/zapisywane na LOCAL_DRIVE, następuje poprzez daną LOCAL_DRIVE_MAX_FILESIZE ustawienie maksymalnej wielkości pliku w bajtach - obowiązuje jednolicie dla wszystkich plików. Wielkość pliku jest sprawdzana przy wykonaniu polecenia EXTOPEN w trybie append. Opcjonalnie można przy pomocy danej LOCAL_DRIVE_FILE_MODE ustalić tryb zapisu ("O" = overwrite, "A" = append). Wartością standardową jest "A".

Wskazówka

Szablon do skopiowania pliku projektowego extdev.ini jest dostępny w katalogu /siemens/sinumerik/nck.

Wskazówka

Zmiany w pliku extdev.ini działają dopiero po zrestartowaniu/rozruchu NCK.

Wskazówka**Urządzenia USB**

Dla SINUMERIK 828D można, jako cel jednego z urządzeń zdefiniować również "usb" (bez podania partycji!) dla urządzenia USB na stronie czołowej. Dostęp do urządzenia na USB można uzyskać z programu obróbki tylko pośrednio poprzez symboliczny identyfikator urządzenia `" /dev/ext/x"`.

W przypadku SINUMERIK 840D sl mogą jako urządzenia USB być projektowane tylko statycznie połączone interfejsy USB jednej TCU. Projektowanie następuje poprzez `SERVER:/PATH`, jako specyfikacja dla "Server", przy czym SERVER jest nazwą TCU, a /PATH określa interfejs USB. Dostęp do poszczególnych interfejsów USB jednej TCU jest uzyskiwany przy pomocy "dev0-0", "dev0-1", "dev1-0". Podanie ścieżki rozpoczyna się zawsze od `" /Partition"`, przy czym partycja może być podana poprzez jej dwucyfrowy numer lub jej nazwę i ew. przedłużona przez ścieżkę pliku do pożądanego celu, a więc np.

```
/dev/ext/8 = "TCU4:/dev0-0, /01/, A"
```

```
/dev/ext/8 = "TCU4:/dev0-0, /01/mydir.dir/"
```

```
/dev/ext/8 = "TCU4:/dev0-0, /myfirstpartition/Mydir.dir/myfile.txt, O"
```

Przykłady:

```
[ExternalDevices]
```

```
; Wiersz komentarzy
```

```
; przykład dla V24
```

```
; /dev/v24 = "9600, 8, 1, none, rts [, etx]"
```

```
; przykłady dla dysków sieciowych
```

```
; /dev/ext/1 = "[/][USERNAME[/DOMAIN][%PASSWORD]@]SERVER/SHARE/, /, A"
```

```
; /dev/ext/2 = "[/][USERNAME[/DOMAIN][%PASSWORD]@]SERVER/SHARE, /myfile.txt, O"
```

```
; /dev/ext/3 = "[/][USERNAME[/DOMAIN][%PASSWORD]@]SERVER/SHARE, /mydir/, A"
```

```
; /dev/ext/4 = "SERVER:/dev0-0, /01/, A"
```

```
; ...
```

```
; SINUMERIK 828 only (USB)
```

```
; /dev/ext/9 = "usb, / [, O]"
```

```
; domyślnie: Numer partycji = 1
```

```
; SIEMENS only
```

```
; /dev/cyc/1= "[/][USERNAME[/DOMAIN][%PASSWORD]@]SERVER/SHARE, /mydir/, A"
```

```
; /dev/cyc/2= "[/][USERNAME[/DOMAIN][%PASSWORD]@]SERVER/SHARE/mydir, /, A"
```

```
LOCAL_DRIVE_MAX_FILESIZE = 50000
```

```
LOCAL_DRIVE_FILE_MODE = "O"
```

14.10 Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (EXTOPEN, WRITE, EXTCLOSE)

Działanie parametru EXTOPEN <tryb zapisu>

Poprzez podanie trybu zapisu, jak też przy projektowaniu w pliku extdev.ini, jak też przy wywołaniu EXTOPEN może dochodzić do konfliktów praw, które przy wywołaniu EXTOPEN są ew. kwitowane z błędem:

Wartość z extdev.ini	Wartość parametru EXROPEN		
	"OVR"	"APP"	-
"O"	O	Błąd	O
"A"	Błąd	A	A
-	O	A	A
	Wyjaśnienie: O: Działa tryb "Zastępowanie". A: Działa tryb "Dołączenie". Błąd: Wywołanie EXTOPEN jest kwitowane z błędem.		

LOCAL_DRIVE: Atrybuty pliku

Pliki utworzone przy pomocy EXTOPEN na LOCAL_DRIVE uzyskują następujące atrybuty:

- Właściciel: "user"   Ustawione prawo zapisu/odczytu
- Grupa: "operator"   Ustawione prawo zapisu/odczytu

Maksymalna liczba otwartych urządzeń zewnętrznych

Dla wszystkich kanałów NC może być w sumie otwartych maksymalnie 10 urządzeń wyjścia. Dodatkowo dla cykli Siemens'a zarezerwowano dodatkowo 2 wpisy.

Do tych urządzeń może być równocześnie aktywnych maksymalnie 5 zleceń.

14.11 Alarmy (SETAL)

Funkcja

W programie NC mogą być ustawiane alarmy. Są one przedstawiane na interfejsie graficznym w specjalnym polu. Z alarmem jest każdorazowo związana reakcja sterowania odpowiednio do kategorii alarmu.

Literatura:

Dalsze informacje dot. reakcji na alarm patrz podręcznik uruchomienia.

Składnia

SETAL(<numer alarmu>[,<łańcuch znaków>])

Znaczenie

SETAL:	Słowo kluczowe do zaprogramowania alarmu. SETAL musi być programowane w oddzielnym bloku NC.
<numer alarmu>:	Zmienna typu INT. Zawiera numer alarmu. Obowiązujący zakres numerów alarmów leży między 60000 i 69999, z czego 60000 do 64999 zarezerwowano dla cykli SIEMENS, a numery 65000 do 69999 są do dyspozycji użytkownika.
<łańcuch znaków>:	Przy programowaniu alarmów cykli użytkownika może dodatkowo zostać podany łańcuch znaków z max 4 parametrami. W tych parametrach mogą być definiowane zmienne teksty użytkownika. Są jednak do dyspozycji również następujące predefiniowane parametry:
Parametry	Znaczenie
%1	Numer kanału
%2	Numer bloku, etykieta
%3	Indeks tekstu dla alarmów cykli
%4	Dodatkowy parametr alarmu

Wskazówka

Teksty alarmów muszą być projektowane na interfejsie graficznym.

Wskazówka

Jeżeli wyprowadzenie alarmu ma nastąpić w języku aktywnym na interfejsie graficznym, użytkownik potrzebuje informacji o języku aktualnie ustawionym na HMI. Tę informację można odczytać w programie obróbki i w akcjach synchronicznych poprzez zmienną systemową \$AN_LANGUAGE_ON_HMI (patrz Aktualny język w HMI [Strona 901]).

Przykład

Kod programu	Komentarz
...	
N100 SETAL(65000)	; Ustawienie alarmu nr 65000
...	

14.12 Niezależne napędy, rozszerzone zatrzymanie i wycofanie (ESR)

14.12.1 Zaprojektowanie zatrzymania niezależnego dla napędu (ESRS)

Funkcja

Przy pomocy funkcji `ESRS ( . . . )` są projektowane parametry napędu dla "zatrzymania" niezależnego dla napędu funkcji ESR.

Składnia

`ESRS (<oś_1>, <czas zatrzymania_1>[, . . ., <oś_n>, <czas zatrzymania_n>])`

Znaczenie

<code>ESRS (. . .):</code>	Funkcja do zapisu parametrów napędu dla funkcji ESR "zatrzymanie". Funkcja:
	<ul style="list-style-type: none"> • musi znajdować się w oddzielnym bloku • wyzwala zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego • nie może być stosowana w akcjach synchronicznych
<code><oś_1> ,</code>	Oś, która powinna zostać zaprojektowana dla zatrzymania niezależnego dla napędu.
<code>. . . ,</code>	
<code><oś_n>:</code>	W napędzie jest dla tej osi pisany parametr napędu p0888 (konfiguracja): p0888 = 1 Typ: AXIS Zakres Identyfikator kanału wartości:
<code><czas zatrzymania_1> ,</code>	Okres czasu, w którym napęd po wystąpieniu błędu nadal wykonuje ruch z aktualną wartością zadaną prędkości obrotowej.
<code>. . . ,</code>	W napędzie jest dla podanej osi pisany parametr napędu p0892 (stopień czasowy):
<code><czas zatrzymania_n>:</code>	p0892 = <czas zatrzymania> Jednostka: s Typ: REAL Zakres 0.00 - 20.00 wartości:

W jednym wywołaniu funkcji można zaprogramować maksymalnie 5 osi; n = 5

Literatura

Podręcznik działania Funkcje specjalne; Rozszerzone zatrzymanie i wycofanie (R3), Niezależne dla napędu ESR

14.12.2 Zaprojektowanie wycofania niezależnego dla napędu (ESRR)

Funkcja

Przy pomocy funkcji `ESRR ( . . . )` są projektowane parametry napędu dla "wycofania" niezależnego dla napędu funkcji ESR.

Składnia

```
ESRR (<oś_1>, <droga wycofania_1>, <prędkość
wycofania_1>[, ..., <oś_n>, <droga wycofania_n>, <prędkość
wycofania_n>])
```

Znaczenie

`ESRR ( . . . ):`

Funkcja do zapisu parametrów napędu dla funkcji ESR "wycofanie".

Funkcja:

- musi znajdować się w oddzielnym bloku
- wyzwala zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego
- nie może być stosowana w akcjach synchronicznych

`<oś_1> ,`

`...,`

`<oś_n>:`

Oś, która powinna zostać zaprojektowana dla wycofania niezależnego dla napędu.

W napędzie jest dla tej osi pisany parametr napędu p0888 (konfiguracja):

p0888 = 2

Typ: AXIS

Zakres   Identyfikator kanału

wartości:

`<droga
wycofania_1> ,`

`...,`

`<droga
wycofania_n>:`

Droga wycofania jest dla napędu przeliczana na prędkość obrotową wycofania. Wartość jest dla podanej osi zapisywana w parametrze napędu p0893 (prędkość obrotowa):

p0893 = (<droga wycofania _n> przeliczona na prędkość obrotową wycofania)

Jednostka: mm/min, cale/min, stopni/min (zależnie od jednostki osi)

Typ: REAL

Zakres   MIN - MAX

wartości:

14.12 Niezależne napędy, rozszerzone zatrzymanie i wycofanie (ESR)

<Prędkość
wycofania_1>,
... ,
<Prędkość
wycofania_n>:

Prędkość wycofania jest dla napędu przeliczana na czas trwania. Wartość jest dla podanej osi zapisywana w parametrze napędu p0892 (stopień czasowy) [s]:

$p0892 = \text{<droga wycofania\_n>} / \text{<prędkość wycofania\_n>}$

Jednostka: mm/min, cale/min, stopni/min (zależnie od jednostki osi)

Typ: REAL

Zakres 0.00 - MAX
wartości:

W jednym wywołaniu funkcji można zaprogramować maksymalnie 5 osi; $n = 5$

Literatura

Podręcznik działania Funkcje specjalne; Rozszerzone zatrzymanie i wycofanie (R3),
Niezależne dla napędu ESR

Własne programy obróbki

15.1 Funkcje wspierające skrawanie

Funkcje

Do skrawania są udostępniane gotowe cykle obróbkowe. Ponadto jest możliwość sporządzania własnych programów skrawania, przy pomocy niżej wymienionych funkcji.

- Sporządzenie tablicy konturu (CONTPRON)
- Sporządzenie kodowanej tablicy konturu (CONTDCON)
- Wyłączenie przygotowania konturu (EXECUTE)
- Obliczenie punktu przecięcia między dwoma elementami konturu (INTERSEC)
(Tylko dla tablic, które zostały sporządzone przez CONTPRON.)
- Wykonywanie pojedynczymi blokami elementów konturowych tablicy (EXECTAB)
(Tylko dla tablic, które zostały sporządzone przez CONTPRON.)
- Obliczenie danych okręgu (CALCDAT)

Wskazówka

Można stosować te funkcje nie tylko do skrawania, lecz uniwersalnie.

Warunki

Przed wywołaniem funkcji CONTPRON albo CONTDCON musi:

- nastąpić ruch do punktu startowego, który pozwala na bezkolizyjną obróbkę.
- być wyłączona korekcja promienia ostrza przy pomocy G40.

15.2 Sporządzenie tablicy konturu (CONTPRON)

Funkcja

Przy pomocy polecenia CONTPRON jest włączane przygotowanie konturu. Następnie wywoływane bloki NC nie są wykonywane, lecz dzielone na poszczególne ruchy i zapisywane w tablicy konturu. Każdemu elementowi konturu odpowiada jeden wiersz w dwuwymiarowej tablicy konturu. Jest zwracana liczba obliczonych podcięć.

Składnia

Włączenie przygotowania konturu:

```
CONTPRON(<tablica konturu>,<rodzaj obróbki>,<podcięcia>,<kierunek obróbki>)
```

Wyłączenie przygotowania konturu i powrót do normalnego trybu pracy:

```
EXECUTE (<BŁĄD>)
```

Patrz " Wyłączenie przygotowania konturu (EXECUTE) "

Znaczenie

CONTPRON

Polecenie do włączenia przygotowania konturu do sporządzenia tablicy konturu

<tablica konturu>

Nazwa tablicy konturu

<rodzaj obróbki>

Parametr rodzaju obróbki

Typ: CHAR

Wartość: "G" Toczenie wzdłużne: obróbka wewnętrzna

"L" Toczenie wzdłużne: obróbka zewnętrzna

"N" Toczenie poprzeczne: obróbka wewnętrzna

"P" Toczenie poprzeczne: obróbka zewnętrzna

<podcięcia>

Zmienna wynikowa liczby występujących elementów podcięć

Typ: INT

<kierunek obróbki>

Parametr kierunku obróbki

Typ: INT

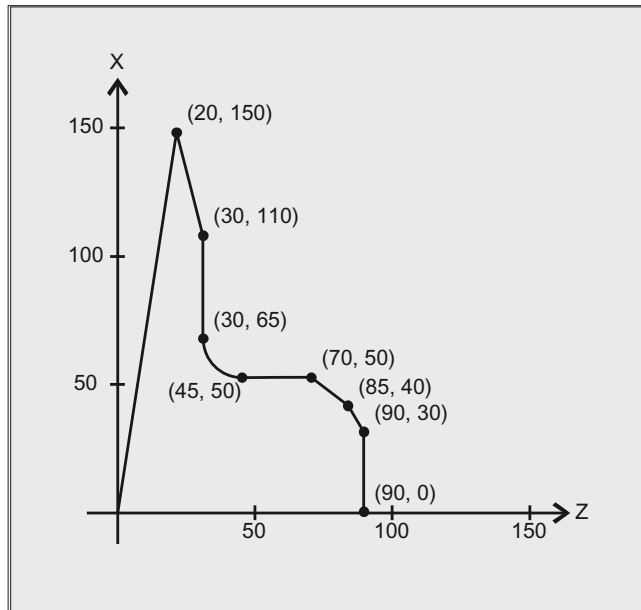
Wartość: 0 Przygotowanie konturu do przodu (wartość standardowa)

1 Przygotowanie konturu w obydwu kierunkach

Przykład 1

Sporządzenie tablicy konturu z:

- nazwą "KTAB"
- max 30 elementami konturu (okręgi, proste)
- zmienną wynikową liczby występujących elementów podcięć
- zmienną komunikatów błędów

Program NC:

Kod programu	Komentarz
N10 DEF REAL KTAB[30,11]	; Tablica konturu o nazwie KTAB i max 30 elementami konturu, wartość parametru 11 (liczba kolumn tablicy) jest wielkością stałą.
N20 DEF INT ANZHINT	; Zmienna liczby elementów podcięć o nazwie ANZHINT.
N30 DEF INT BLAD	; Zmienna dla zwrotnego komunikatu błędu (0=nie ma błędu, 1=błąd).
N40 G18	
N50 CONTPRON(KTAB,"G",ANZHINT)	; Włączenie przygotowania konturu.
N60 G1 X150 Z20	; N60 do N120: opis konturu
N70 X110 Z30	
N80 X50 RND=15	
N90 Z70	
N100 X40 Z85	
N110 X30 Z90	
N120 X0	
N130 EXECUTE(BŁĄD)	; Zakończenie wypełniania tablicy konturu, przełączenie na normalną pracę programową.
N140 ...	; Dalsze opracowywanie tablicy.

Tablica konturu KTAB:

Indeks Wiersz	Kolumna									
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
7	7	11	0	0	20	150	0	82.40535663	0	0
0	2	11	20	150	30	110	-1111	104.0362435	0	0
1	3	11	30	110	30	65	0	90	0	0
2	4	13	30	65	45	50	0	180	45	65
3	5	11	45	50	70	50	0	0	0	0
4	6	11	70	50	85	40	0	146.3099325	0	0
5	7	11	85	40	90	30	0	116.5650512	0	0
6	0	11	90	30	90	0	0	90	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Objaśnienie treści kolumn:

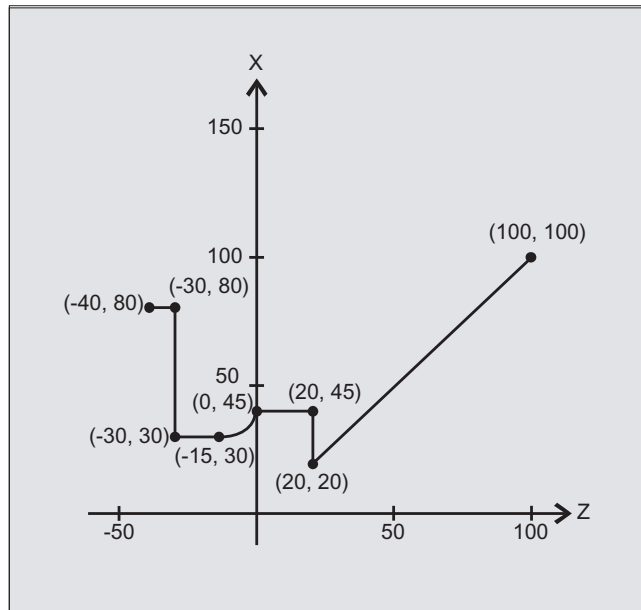
- (0) Wskaźnik na następny element konturu (na jego numer wiersza)
- (1) Wskaźnik na poprzedni element konturu
- (2) Kodowanie trybu konturu dla ruchu
Możliwe wartości dla X = abc
 $a = 10^2$ G90 = 0   G91 = 1
 $b = 10^1$ G70 = 0   G71 = 1
 $c = 10^0$ G0 = 0   G1 = 1   G2 = 2   G3 = 3
- (3), (4) Punkt początkowy elementów konturu
(3) = odcięta, (4) = rzędna w aktualnej płaszczyźnie
- (5), (6) Punkt końcowy elementów konturu
(5) = odcięta, (6) = rzędna w aktualnej płaszczyźnie
- (7) Wskaźnik max/min : oznacza lokalne maksima i minima w konturze
- (8) Wartość maksymalna między elementem konturu i odcięta (przy obróbce wzdłużnej) wzgl. odcięta (przy obróbce poprzecznej). Kąt jest zależny od zaprogramowanego rodzaju obróbki.
- (9), (10) Współrzędne punktu środkowego elementu konturu, gdy jest to blok kołowy.
(9) = odcięta, (10) = rzędna

Przykład 2

Sporządzenie tablicy konturu z

- nazwą KTAB
- max 92 elementami konturu (okręgi, proste)
- trybem pracy: toczenie wzdłużne, obróbka zewnętrzna
- przygotowaniem do przodu i do tyłu

Program NC:

Kod programu	Komentarz
N10 DEF REAL KTAB[92,11]	; Tablica konturu o nazwie KTAB i max 92 elementami konturu, wartość parametru 11 jest wielkością stałą.
N20 DEF CHAR BT="L"	; Tryb pracy dla CONTPRON: toczenie wzdłużne, obróbka zewnętrzna
N30 DEF INT HE=0	; Liczba elementów podcięcia =0
N40 DEF INT MODE=1	; Przygotowanie do przodu i do tyłu
N50 DEF INT ERR=0	; Zwrotna sygnalizacja błędu
...	
N100 G18 X100 Z100 F1000	
N105 CONTPRON(KTAB,BT,HE,MODE)	; Włączenie przygotowania konturu.
N110 G1 G90 Z20 X20	
N120 X45	
N130 Z0	
N140 G2 Z-15 X30 K=AC(-15) I=AC(45)	
N150 G1 Z-30	
N160 X80	
N170 Z-40	
N180 EXECUTE(ERR)	; Zakończenie wypełniania tablicy konturu, przełączenie na normalną pracę programową.
...	

Tablica konturu KTAB:

Po zakończeniu przygotowania konturu, kontur jest do dyspozycji w obydwu kierunkach.

Indeks	Kolumna										
Wiersz	(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
0	6 ¹⁾	7 ²⁾	11	100	100	20	20	0	45	0	0
1	0 ³⁾	2	11	20	20	20	45	-3	90	0	0
2	1	3	11	20	45	0	45	0	0	0	0
3	2	4	12	0	45	-15	30	5	90	-15	45
4	3	5	11	-15	30	-30	30	0	0	0	0
5	4	7	11	-30	30	-30	45	-1111	90	0	0
6	7	0 ⁴⁾	11	-30	80	-40	80	0	0	0	0
7	5	6	11	-30	45	-30	80	0	90	0	0
8	1 ⁵⁾	2 ⁶⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	...										
83	84	0 ⁷⁾	11	20	45	20	80	0	90	0	0
84	90	83	11	20	20	20	45	-1111	90	0	0
85	0 ⁸⁾	86	11	-40	80	-30	80	0	0	0	0
86	85	87	11	-30	80	-30	30	88	90	0	0
87	86	88	11	-30	30	-15	30	0	0	0	0
88	87	89	13	-15	30	0	45	-90	90	-15	45
89	88	90	11	0	45	20	45	0	0	0	0
90	89	84	11	20	45	20	20	84	90	0	0
91	83 ⁹⁾	85 ¹⁰⁾	11	20	20	100	100	0	45	0	0

Objaśnienie treści kolumn i uwagi do wierszy 0, 1, 6, 8, 83, 85 i 91

Obowiązują wyjaśnienia treści kolumn wymienione w przykładzie 1.

Zawsze w wierszu 0 tablicy:

- 1) Poprzedzający: wiersz n zawiera koniec konturu do przodu
- 2) Następny: wiersz n jest końcem tablicy konturu do przodu

Po jednym razie w ramach elementów konturu do przodu:

- 3) Poprzedzający: początek konturu (do przodu)
- 4) Następny: koniec konturu (do przodu)

Zawsze na wiersz końca tablicy konturu (do przodu) +1:

- 5) Poprzedzający: liczba podcięć do przodu
- 6) Następny: liczba podcięć do tyłu

Po jednym razie w ramach elementów konturu do tyłu:

- 7) Następny: koniec konturu (do przodu)
- 8) Poprzedzający: początek konturu (do tyłu)

Zawsze w ostatnim wierszu tablicy:

9) Poprzedzający: wiersz n jest początkiem tablicy konturu (do tyłu)

10) Następny: wiersz n zawiera początek konturu (do tyłu)

Dalsze informacje

Dozwolone polecenia ruchu, układ współrzędnych

Dla programowania konturu są dopuszczalne następujące polecenia G:

- Grupa G 1: G0, G1, G2, G3

Dodatkowo możliwe są:

- Zaokrąglenie i faza
- Programowanie okręgu przez CIP i CT

Funkcje spline, wielomian i gwint prowadzą do błędów.

Zmiany układu współrzędnych przez włączenie frame są między CONTPRON i EXECUTE niedopuszczalne. To samo dotyczy zmiany między G70 i G71 wzgl. G700 i G710.

Zamiana osi geometrycznych przy pomocy GEOAX podczas przygotowywania tablicy konturu prowadzi do alarmu.

Elementy podcięć

Opis konturu poszczególnych elementów podcięć może nastąpić do wyboru w podprogramie albo w poszczególnych blokach.

Skrawanie niezależne od zaprogramowanego kierunku konturu

Przygotowanie konturu z CONTPRON zostało tak rozszerzone, że po jego wywołaniu tablica konturu jest do dyspozycji niezależnie od zaprogramowanego kierunku.

15.3 Sporządzenie kodowanej tablicy konturu (CONTDCON)

Funkcja

Przy przygotowywaniu konturu włączonym przy pomocy CONTDCON następnie wywoływane bloki są korzystnie dla pamięci zapisywane w formie kodowanej w 6-kolumnowej tablicy konturu. Każdemu elementowi konturu odpowiada jeden wiersz tablicy. Znając niżej podane kodowania można np. dla cykli zestawiać programy DIN-Code z wierszy tablicy. W wierszu tablicy o numerze 0 są zapisywane dane punktu wyjściowego.

Składnia

Włączenie przygotowania konturu:

```
CONTDCON(<tablica konturu>,<kierunek obróbki>)
```

Wyłączenie przygotowania konturu i powrót do normalnego trybu pracy:

```
EXECUTE (<BŁĄD>)
```

Patrz " Wyłączenie przygotowania konturu (EXECUTE) "

Znaczenie

CONTDCON	Polecenie do włączenia przygotowania konturu do sporządzenia kodowanej tablicy konturu	
<tablica konturu>	Nazwa tablicy konturu	
<kierunek obróbki>	Parametr kierunku obróbki	
	Typ:	INT
	Wartość:	0 Przygotowanie konturu według sekwencji bloków konturowych (wartość standardowa)
		1 jest niedopuszczalne

Wskazówka

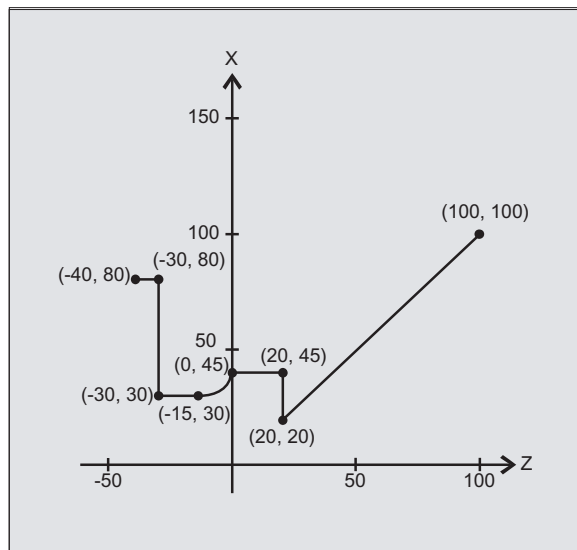
G-Code dopuszczone dla CONTDCON w tablicowanym segmencie programu są bardziej obszerne, niż w przypadku CONTPRON. Ponadto są równocześnie zapisywane posuwy i typ posuwu na segment konturu.

Przykład

Sporządzenie tablicy konturu z:

- nazwą "KTAB"
- elementami konturu (okręgi, proste)
- Tryb pracy: Toczenie
- Kierunek obróbki: do przodu

Program NC:

Kod programu	Komentarz
N10 DEF REAL KTAB[9,6]	; Tablica konturu o nazwie KTAB i 9 wierszach. Pozwalają one na 8 bloków konturu. Wartość parametru 6 (liczba kolumn tablicy) jest stałą wielkością.
N20 DEF INT MODE = 0	; Zmienna kierunku obróbki. Wartość standardowa 0: tylko w zaprogramowanym kierunku konturu.
N30 DEF INT ERROR = 0	; Zmienna dla zwrotnego komunikatu błędu.
...	
N100 G18 G64 G90 G94 G710	
N101 G1 Z100 X100 F1000	
N105 CONTDCON (KTAB, MODE)	; Wywołanie przygotowania konturu (MODE wolno pominąć).
N110 G1 Z20 X20 F200	; Opis konturu.
N120 G9 X45 F300	
N130 Z0 F400	
N140 G2 Z-15 X30 K=AC(-15) I=AC(45)F100	
N150 G64 Z-30 F600	
N160 X80 F700	
N170 Z-40 F800	
N180 EXECUTE(ERROR)	; Zakończenie wypełniania tablicy konturu, przełączenie na normalną pracę programową.
...	

Tablica konturu KTAB:

	Indeks kolumny					
	0	1	2	3	4	5
Indeks wiersza	Tryb konturu	Punkt końcowy odcięta	Punkt końcowy rzędna	Punkt środkowy odcięta	Punkt środkowy rzędna	Posuw
0	30	100	100	0	0	7
1	11031	20	20	0	0	200
2	111031	20	45	0	0	300
3	11031	0	45	0	0	400
4	11032	-15	30	-15	45	100
5	11031	-30	30	0	0	600
6	11031	-30	80	0	0	700
7	11031	-40	80	0	0	800
8	0	0	0	0	0	0

Objaśnienie treści kolumn:

Wiersz 0: kodowanie dla punktu startowego:

Kolumna 0: 10^0 (miejsce jednostek): $G_0 = 0$ 10^1 (miejsce dziesiątek): $G_{70} = 0$, $G_{71} = 1$, $G_{700} = 2$, $G_{710} = 3$

Kolumna 1: Punkt startowy odcięta

Kolumna 2: Punkt startowy rzędna

Kolumna 3-4: 0

Kolumna 5: Indeks wiersza ostatniego elementu konturu w tablicy

Wiersze 1-n: wpisy elementów konturu

Kolumna 0: 10^0 (miejsce jednostek): $G_0 = 0$, $G_1 = 1$, $G_2 = 2$, $G_3 = 3$ 10^1 (miejsce dziesiątek): $G_{70} = 0$, $G_{71} = 1$, $G_{700} = 2$, $G_{710} = 3$ 10^2 (miejsce setek): $G_{90} = 0$, $G_{91} = 1$ 10^3 (miejsce tysięcy): $G_{93} = 0$, $G_{94} = 1$, $G_{95} = 2$, $G_{96} = 3$ 10^4 (miejsce dziesiątek tysięcy): $G_{60} = 0$, $G_{44} = 1$, $G_{641} = 2$, $G_{642} = 3$ 10^5 (miejsce setek tysięcy): $G_9 = 1$

Kolumna 1: Punkt końcowy odcięta

Kolumna 2: Punkt końcowy rzędna

Kolumna 3: Punkt środkowy odcięta przy interpolacji kołowej

Kolumna 4: Punkt środkowy rzędna przy interpolacji kołowej

Kolumna 5: Posuw

Dalsze informacje

Dozwolone polecenia ruchu, układ współrzędnych

Dla programowania konturu są dopuszczalne następujące grupy G i polecenia G:

Grupa G1:	G0, G1, G2, G3
Grupa G10:	G60, G64, G641, G642
Grupa G11:	G9
Grupa G13:	G70, G71, G700, G710
Grupa G14:	G90, G91
Grupa G15:	G93, G94, G95, G96, G961

Dodatkowo możliwe są:

- Zaokrąglenie i faza
- Programowanie okręgu przez CIP i CT

Funkcje spline, wielomian i gwint prowadzą do błędów.

Zmiany układu współrzędnych przez włączenie frame są między CONTDCON i EXECUTE niedopuszczalne. To samo dotyczy zmiany między G70 i G71 wzgl. G700 i G710.

Zamiana osi geometrycznych przy pomocy GEOAX podczas przygotowywania tablicy konturu prowadzi do alarmu.

Kierunek obróbki

Tablica konturu utworzona przy pomocy CONTDCON jest przewidziana do skrawania w zaprogramowanym kierunku konturu.

15.4 Obliczenie punktu przecięcia między dwoma elementami konturu (INTERSEC)

Funkcja

INTERSEC określa punkt przecięcia dwóch znormalizowanych elementów konturu z tablicy konturu utworzonej przy pomocy CONTPRON.

Składnia

```
<Status>=INTERSEC(<tablica konturu_1>[<element konturu_1>],  
<tablica konturu_2>[<element konturu_2>],<punkt przecięcia>,<rodzaj  
obróbki>)
```

Znaczenie

INTERSEC	Słowo kluczowe do obliczenia punktu przecięcia dwóch elementów konturu z tablicy konturu utworzonej przy pomocy CONTPRON
<status>	Zmienna statusu punktu przecięcia Typ: BOOL Wartość: TRUE Punkt przecięcia znaleziony FALSE Nie znaleziono punktu przecięcia
<tablica konturu_1>	Nazwa pierwszej tablicy konturu
<element konturu_1>	Numer elementu konturu pierwszej tablicy konturu
<tablica konturu_2>	Nazwa drugiej tablicy konturu
<element konturu_2>	Numer elementu konturu drugiej tablicy konturu
<punkt przecięcia>	Współrzędne punktu przecięcia w aktywnej płaszczyźnie (G17 / G18 / G19) Typ: REAL
<rodzaj obróbki>	Parametr rodzaju obróbki Typ: INT Wartość: 0 Obliczenie punktu przecięcia w płaszczyźnie aktywnej z parametrem 2 (wartość standardowa) 1 Obliczenie punktu przecięcia niezależnie od przekazanej płaszczyzny

---

Wskazówka

Należy pamiętać, że zmienne przed ich zastosowaniem muszą być zdefiniowane.

15.4 Obliczenie punktu przecięcia między dwoma elementami konturu (INTERSEC)

Przekazanie konturów wymaga dotrzymania wartości zdefiniowanych przy pomocy CONTPRON:

Parametry	Znaczenie
2	Kodowanie trybu konturu dla ruchu
3	Punkt początkowy konturu odcięta
4	Punkt początkowy konturu rzędna
5	Punkt końcowy konturu odcięta
6	Punkt końcowy konturu rzędna
9	Współrzędna punktu środkowego dla odciętej (tylko w przypadku konturu kołowego)
10	Współrzędna punktu środkowego dla rzędnej (tylko w przypadku konturu kołowego)

Przykład

Określenie punktu przecięcia elementu 3 konturu tablicy TABNAME1 i elementu 7 konturu tablicy TABNAME2. Współrzędne punktu przecięcia w aktywnej płaszczyźnie są zapisywane w zmiennej ISCOORD (1. element = odcięta, 2. element = rzędna). Jeżeli punkt przecięcia nie istnieje, następuje przeskok do KEINSCH (nie znaleziono punktu przecięcia).

Kod programu	Komentarz
DEF REAL TABNAME1 [12,11]	; Tablica 1 konturu
DEF REAL TABNAME2 [10,11]	; Tablica 2 konturu
DEF REAL ISCOORD [2]	; Zmienna współrzędnych punktu przecięcia.
DEF BOOL ISPOINT	; Zmienna statusu punktu przecięcia.
DEF INT MODE	; Zmienna rodzaju obróbki.
...	
MODE=1	; Obliczenie niezależnie od aktywnej płaszczyzny.
N10 ISPOINT=INTERSEC (TABNAME1 [3] , TABNAME2 [7] , ISCOORD, MODE)	; Wywołanie punktu przecięcia elementów konturu.
N20 IF ISPOINT==FALSE GOTO KEINSCH	; Skok do KEINSCH.
...	

15.5 Przejście pojedynczymi blokami elementów konturu w tablicy (EXECTAB)

Funkcja

Przy pomocy polecenia EXECTAB można pojedynczymi blokami wykonywać elementy konturowe tablicy, które zostały utworzone np. poleceniem CONTPRON.

Składnia

```
EXECTAB(<tablica konturu>[<element konturu>])
```

Znaczenie

EXECTAB	Polecenie wykonania ruchu po elemencie konturu
<tablica konturu>	Nazwa tablicy konturu
<element konturu>	Numer elementu konturu

Przykład

Ruchy po elementach konturu 0 do 2 tablicy KTAB mają być wykonywane pojedynczymi blokami.

Kod programu	Komentarz
N10 EXECTAB(KTAB[0])	; Ruch po elemencie 0 tablicy KTAB.
N20 EXECTAB(KTAB[1])	; Ruch po elemencie 1 tablicy KTAB.
N30 EXECTAB(KTAB[2])	; Ruch po elemencie 2 tablicy KTAB.

15.6 Obliczenie danych okręgu (CALCDAT)

Funkcja

Przy pomocy polecenia CALCDAT można z trzech albo czterech znanych punktów okręgu obliczyć promień i współrzędne punktu środkowego okręgu. Podane punkty muszą być różne. W przypadku 4 punktów, które nie leżą dokładnie na okręgu, jest dla punktu środkowego okręgu i promienia wybierana wartość średnia.

Składnia

```
<Status>=CALCDAT (<punkty  
okręgu> [<liczba>, <rodzaj>], <liczba>, <wynik>)
```

Znaczenie

CALCDAT	Polecenie do obliczenia promienia i współrzędnych punktu środkowego okręgu z 3 albo 4 punktów
<status>	Zmienna statusu obliczenia okręgu Typ: BOOL Wartość: TRUE Podane punkty leżą na okręgu. FALSE Podane punkty nie leżą na okręgu.
<punkty na okręgu> []	Zmienna do podania punktów okręgu z parametrami: <liczba> Liczba punktów na okręgu (3 albo 4) <rodzaj> Rodzaj podania współrzędnych, np. 2 dla współrzędnych 2-punktowych
<liczba>	Parametr liczby punktów stosowanych do obliczenia (3 albo 4)
<wynik> [3]	Zmienna dla wyniku: Podanie współrzędnych punktu środkowego okręgu i promienia 0 Współrzędna punktu środkowego okręgu: wartość odciętej 1 Współrzędna punktu środkowego okręgu: wartość rzędnej 2 Promień

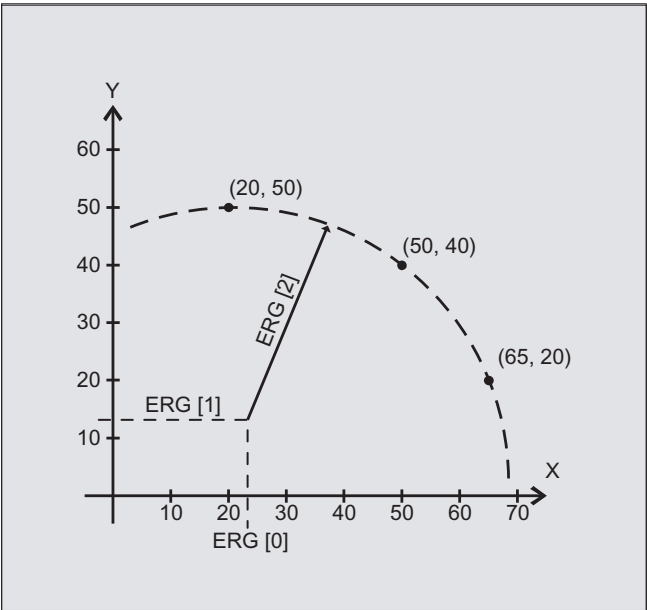
Wskazówka

Należy pamiętać, że zmienne przed ich zastosowaniem muszą być zdefiniowane.

Przykład

Z trzech punktów ma nastąpić obliczenie, czy leżą one na jednym segmencie okręgu.

Kod programu	Komentarz
N10 DEF REAL PKT[3,2]=(20,50,50,40,65,20)	; Zmienna do podania punktów okręgu
N20 DEF REAL ERG[3]	; Zmienna dla wyniku
N30 DEF BOOL STATUS	; Zmienna statusu
N40 STATUS=CALCDAT(PKT,3,ERG)	; Wywołanie obliczonych danych okręgu.
N50 IF STATUS == FALSE GOTOF ERROR	; Skok do błędu

15.7 Wyłączenie przygotowania konturu (EXECUTE)

Funkcja

Przy pomocy polecenia EXECUTE następuje wyłączenie przygotowania konturu i równocześnie przełączenie z powrotem na normalny tryb wykonywania.

Składnia

EXECUTE (<BŁĄD>)

Znaczenie

EXECUTE	Polecenie do zakończenia przygotowania konturu
<BŁĄD>	Zmienna sygnalizacji zwrotnej błędu
	Typ: INT
	Wartość zmiennej pokazuje, czy można było bezbłędnie przygotować kontur:
0	Błąd
1	Nie ma błędu

Przykład

```
Kod programu
...
N30 CONTPRON(...)
N40 G1 X... Z...
...
N100 EXECUTE(...)
...
```


Zewnętrzne programowanie cykli

16.1 Cykle technologiczne

16.1.1 Wprowadzenie

Treść

W tym punkcie są udokumentowane cykle technologiczne od wersji 2.6 do sporządzania zewnętrznych programów NC.

Budowa

Dokumentacja ma następującą strukturę:

- **Programowanie**
Nazwa cyklu i kolejność wywoływania przekazywanych parametrów
- **Parametry**
Tablica do objaśnienia poszczególnych parametrów

Opis parametrów

W tablicy znajdują się nazwy wewnętrznie stosowanych parametrów i objaśnienie dot. znaczenia i możliwego zakresu wartości. Poza tym objaśniono zależności między parametrami. Kolumna odsyłania do parametru w oknie ma służyć w tym celu, by przy przetwarzaniu wstecznym wygenerowanych na zewnątrz wywołań cykli znaleźć ponownie zaprogramowane wartości w sterowaniu.

Parametr "tylko dla powierzchni"

W tablicy parametry są oznakowane przez "tylko dla powierzchni". Nie mają one znaczenia dla funkcji cyklu. Są one potrzebne tylko do tego, aby wywołania cykli móc poddać kompletnemu przetwarzaniu wstecznemu. Jeżeli nie są one zaprogramowane, można mimo to poddać cykl przetwarzaniu wstecznemu, pola są wówczas odpowiednio zaznaczone kolorem i muszą zostać wypełnione w oknie.

Parametr "zarezerwowano"

Parametry, które są opisane przez "zarezerwowano", muszą być programowane z 0 albo spacją między przecinkami, aby przyporządkowanie następnych wywoływanych parametrów pasowało do wewnętrznych parametrów cyklu. Wyjątek: w przypadku parametrów string wartość "" albo spacja między przecinkami.

Kompatybilność

Cykle technologiczne od wersji 2.6 stanowią rozwinięcie pakietów cykli dla 840Dsl do GIV 1.5 (cykle do wersji 7.5). Programy NC z wywołaniami cykli tych wcześniejszych wersji oprogramowania mogą być nadal wykonywane.

Większość cykli została rozszerzona o nowe przekazywane parametry albo został rozszerzony zakres wartości istniejących parametrów, aby móc programować nowe funkcje (jak np. często stosowany parametr `_VARI` dla rodzaju obróbki).

Pojęcie "kompatybilność" w tej dokumentacji wskazuje na wprowadzane wartości, które nie były przedtem programowane. Gdy wartości zostaną zgodnie z tym wprowadzone, cykl przebiega tak, jak w wersji 7.5.

Powtarzanie cykli na szablonie pozycji

Cykle wiercenia i frezowania mogą być powtarzane na szablonie pozycji (wywołania modalne). Przed cyklem należy wówczas w tym samym wierszu napisać `MCALL`, np. `MCALL CYCLE83 ( . . . )`.

Wskazówka

Jeżeli określone przekazywane parametry (np. `_VARI`, `_GMODE`, `_DMODE`, `_AMODE`) są zaprogramowane pośrednio jako parametry, jest przy przetwarzaniu wstecznym otwierane okno wprowadzania, nie może jednak zostać zapisane, ponieważ do określonych pól wyboru nie ma jednoznacznego przyporządkowania.

16.1.2 Wiercenie, nawiercanie - CYCLE81

Programowanie

```
CYCLE81 (REAL RTP, REAL RFP, REAL SDIS, REAL DP, REAL DPR, REAL _DTB,
INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	RFP	Punkt odniesienia (abs.)
3	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1/?	_DP	Głębokość wiercenia (abs)/średnica nakielkowania (abs), patrz _GMODE
5	Z1	-DPR	Głębokość wiercenia (przr.)
6	DT	_DTB	Czas oczekiwania na końcowej głębokości wiercenia, patrz _AMODE
7		_GMODE	Tryb geometrii (oszacowanie zaprogramowanych wartości geometrycznych) JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Nawiercanie odniesione do głębokości/średnicy 0 = kompatybilność, głębokość 1 = średnica
8		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
9		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Głębokość wiercenia Z1 (abs./przr.) 0 = kompatybilność, z programowania DP/DPR 1 = przyrostowo 2 = absolutnie DZIESIĄTKI: Czas oczekiwania na końcowej głębokości wiercenia DT w sekundach/obrotach 0 = kompatybilność, ze znaku DTB (> 0 sekund albo < 0 obrotów) 1 = w sekundach 2 = w obrotach

16.1.3 Wiercenie, pogłębianie czołowe - CYCLE82

Programowanie

CYCLE82 (REAL RTP, REAL RFP, REAL SDIS, REAL DP, REAL DPR, REAL DTB,
INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	RFP	Punkt odniesienia (abs.)
3	SC	SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	DP	Głębokość wiercenia (abs.), patrz _AMODE
5	Z1	DPR	Głębokość wiercenia (przr.), patrz _AMODE
6	DT	DTB	Czas oczekiwania na końcowej głębokości wiercenia, patrz _AMODE
7		_GMODE	Tryb geometrii (oszacowanie zaprogramowanych wartości geometrycznych) JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Głębokość wiercenia odniesiona do wierzchołka/trzonu 0 = kompatybilność, wierzchołek 1 = trzon
8		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
9		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Głębokość wiercenia Z1 (abs./przr.) 0 = kompatybilność, z programowania DP/DPR 1 = przyrostowo 2 = absolutnie DZIESIĄTKI: Czas oczekiwania DT na końcowej głębokości wiercenia w sekundach/obrotach 0 = kompatybilność, ze znaku DT (> 0 sekund/ < 0 obrotów) 1 = w sekundach 2 = w obrotach

16.1.4 Rozwiercanie - CYCLE85

Programowanie

CYCLE85 (REAL RTP, REAL RFP, REAL SDIS, REAL DP, REAL DPR, REAL DTB,
REAL FFR, REAL RFF, INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	RFP	Punkt odniesienia (abs.)
3	SC	SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	DP	Głębokość wiercenia (abs.), patrz _AMODE
5	Z1	DPR	Głębokość wiercenia (przr.), patrz _AMODE
6	DT	DTB	Czas oczekiwania na końcowej głębokości wiercenia, patrz _AMODE
7	F	FFR	Posuw
8	FR	RFF	Posuw przy wycofaniu
9		_GMODE	Zarezerwowano
10		_DMODE	Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
			1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)
			2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)
			3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
11		_AMODE	Tryb alternatywny (wiercenie)
			JEDNOSTKI: Głębokość wiercenia Z1 (abs./przr.)
			0 = kompatybilność, z programowania DP/DPR
			1 = przyrostowo
			2 = absolutnie
			DZIESIĄTKI: Czas oczekiwania DT na końcowej głębokości wiercenia w sekundach/obrotach
			0 = kompatybilność, ze znaku DT (> 0 sekund albo < 0 obrotów)
			1 = w sekundach
			2 = w obrotach

16.1.5 Wiercenie głębokich otworów - CYCLE83

Programowanie

```
CYCLE83 (REAL RTP, REAL RFP, REAL SDIS, REAL DP, REAL DPR, REAL FDEP,
REAL FDPR, REAL _DAM, REAL DTB, REAL DTS, REAL FRF, INT VARI, INT
_AXN, REAL _MDEP, REAL _VRT, REAL _DTD, REAL _DIS1, INT _GMODE, INT
_DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	RFP	Punkt odniesienia (abs.)
3	SC	SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	DP	Końcowa głębokość wiercenia (abs.), patrz _AMODE
5	Z1	DPR	Końcowa głębokość wiercenia (przyr.), patrz _AMODE
6	D	FDEP	1. pierwsza głębokość wiercenia (abs.), patrz _AMODE
7	D	FDPR	1. pierwsza głębokość wiercenia (przyr.), patrz _AMODE
8	DF	_DAM	Wartość bezwzględna/procentowa dla każdego kolejnego dosuwu (wartość degresywna/procentowa), patrz _AMODE
9	DTB	DTB	Czas oczekiwania na głębokości wiercenia, patrz _AMODE
10	DTS	DTS	Czas oczekiwania w punkcie początkowym (tylko przy usuwaniu wiórów), patrz _AMODE
11	FD1	FRF	Wielkość procentowa posuwu dla pierwszego dosuwu, patrz _AMODE
12		VARI	Rodzaj obróbki JEDNOSTKI: Łamanie wiórów/usuwanie wiórów 0 = łamanie wiórów 1 = usuwanie wiórów
13		_AXN	Oś narzędzia: 0 = 3. Oś geometryczna 1 = 1. Oś geometryczna 2 = 2. Oś geometryczna > 2 = 3. Oś geometryczna
14	V1	_MDEP	Dosuw minimalny (tylko przy wielkości procentowej dla degresji)
15	V2	_VRT	Wartość wycofania po każdym kroku obróbki (tylko przy łamaniu wiórów) > 0 = zmienna wielkość wycofania 0 = wartość standardowa 1 mm
16	DT	_DTD	Czas oczekiwania na końcowej głębokości wiercenia, patrz _AMODE
17	V3	_DIS1	Odstęp wcześniejszego zatrzymania (tylko przy usuwaniu wiórów), patrz _AMODE
18		_GMODE	Tryb geometrii (oszacowanie zaprogramowanych wartości geometrycznych) JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Głębokość wiercenia odniesiona do wierzchołka/trzonu 0 = wierzchołek 1 = trzon

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
19		<u>_D</u> MODE	<p>Tryb wyświetlania</p> <p>JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19</p> <p>0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu</p> <p>1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)</p> <p>2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)</p> <p>3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)</p>
20		<u>_A</u> MODE	<p>Tryb alternatywny</p> <p>JEDNOSTKI: Głębokość wiercenia = końcowa głębokość wiercenia Z1 (abs./przyr.)</p> <p>0 = kompatybilność, z programowania DP/DPR</p> <p>1 = przyrostowo</p> <p>2 = absolutnie</p> <p>DZIESIĄTKI: Czas oczekiwania na głębokości wiercenia DTB w sekundach/obrotach</p> <p>0 = kompatybilność ze znaku DTB (> 0 sekund lub < 0 obrotów)</p> <p>1 = w sekundach</p> <p>2 = w obrotach</p> <p>SETKI: Czas oczekiwania w punkcie początkowym DTS w sekundach/obrotach</p> <p>0 = kompatybilność ze znaku DTS (> 0 sekund albo < 0 obrotów)</p> <p>1 = w sekundach</p> <p>2 = w obrotach</p> <p>TYSIĄCE: Czas oczekiwania na końcowej głębokości wiercenia DT w sekundach/obrotach</p> <p>0 = kompatybilność ze znaku <u>_D</u>TD (> 0 sekund albo < 0 obrotów)</p> <p>1 = w sekundach</p> <p>2 = w obrotach</p> <p>DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Pierwsza głębokość wiercenia D (abs./przyr.)</p> <p>0 = kompatybilność, z programowania FDEP/FDPR</p> <p>1 = przyrostowo</p> <p>2 = absolutnie</p> <p>SETKI TYSIĘCY: Wartość bezwzględna/procentowa DAM dla każdego kolejnego dosuwu (degresja)</p> <p>0 = kompatybilność, ze znaku DAM (> 0 wartość bezwzględna lub < 0 współczynnik 0.001 do 1.0)</p> <p>1 = wartość bezwzględna</p> <p>2 = wartość procentowa (0.001 do 100 %)</p> <p>JEDNOSTKI MILIONÓW: Odstęp od materiału przy ponownym zagłębianiu do otworu V3 automatycznie/ręcznie</p> <p>0 = kompatybilność ze znaku <u>_DIS</u>1 (= 0 automatycznie lub > 0 ręcznie)</p> <p>1 = automatycznie (jest obliczane w cyklu)</p> <p>2 = ręcznie (zaprogramowana wartość)</p> <p>DZIESIĄTKI MILIONÓW: Współczynnik posuwu dla pierwszego dosuwu FRF, jako współczynnik/wartość procentowa</p> <p>0 = kompatybilność, jako współczynnik (0.001 do 1.0, FRF = 0 oznacza 100%)</p> <p>1 = wartość procentowa (0.001 do 999,999 %)</p>

16.1.6 Wytaczanie - CYCLE86

Programowanie

CYCLE86 (REAL RTP, REAL RFP, REAL SDIS, REAL DP, REAL DPR, REAL DTB,
INT SDIR, REAL RPA, REAL RPO, REAL RPAP, REAL POSS, INT _GMODE, INT
_DMODE, INT _AMODE)

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	RFP	Punkt odniesienia (abs.)
3	SC	SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	DP	Głębokość wiercenia (abs.), patrz _AMODE
5	Z1	DPR	Głębokość wiercenia (przr.), patrz _AMODE
6	DT	DTB	Czas oczekiwania na końcowej głębokości wiercenia, patrz _AMODE
7	DIR	SDIR	Kierunek obrotów wrzeciona 3 = M3 4 = M4
8	DX	RPA	Wartość wycofania w kierunku X
9	DY	RPO	Wartość wycofania w kierunku Y
10	DZ	RPAP	Wartość wycofania w kierunku Z
11	SPOS	POSS	Pozycja wrzeciona dla wycofania (zorientowan zatrzymanie wrzeciona, w stopniach)
12		_GMODE	Tryb geometrii JEDNOSTKI: Tryb wycofania 0 = wycofanie, kompatybilność 1 = bez wycofania
13		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
14		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Głębokość wiercenia Z1 (abs./przr.) 0 = kompatybilność, z programowania DP/DPR 1 = przyrostowo 2 = absolutnie DZIESIĄTKI: Czas oczekiwania DT na końcowej głębokości wiercenia w sekundach/obrotach 0 = kompatybilność, ze znaku DT (> 0 sekund albo < 0 obrotów) 1 = w sekundach 2 = w obrotach

16.1.7 Gwintowanie otworu bez oprawki kompensacyjnej - CYCLE84

Programowanie

```
CYCLE84 (REAL RTP, REAL RFP, REAL SDIS, REAL DP, REAL DPR, REAL DTB,
INT SDAC, REAL MPIT, REAL PIT, REAL POSS, REAL SST, REAL SST1, INT
_AXN, INT _PITA, INT _TECHNO, INT _VARI, REAL _DAM, REAL _VRT,
STRING[15] _PITM, STRING[5] _PTAB, STRING[20] _PTABA, INT _GMODE, INT
_DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	RFP	Punkt odniesienia (abs.)
3	SC	SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	DP	Głębokość gwintowania = końcowa głębokość gwintowania (abs.), patrz _AMODE
5	Z1	DPR	Głębokość gwintowania = końcowa głębokość gwintowania (przr.), patrz _AMODE
6	DT	DTB	Czas oczekiwania na głębokości gwintowania w sekundach
7	SDE	SDAC	Kierunek obrotów po zakończeniu cyklu
8		MPIT	Wielkość gwintu tylko dla "ISO metrycznego zwykłego" (skok jest obliczany wewnętrznie podczas wykonywania)
9	P	PIT	Skok gwintu jako wartość, jednostka miary patrz _PITA
10	$\alpha_S^{1)}$	POSS	Pozycja wrzeciona dla zorientowanego zatrzymania wrzeciona
11	S	SST	Prędkość obrotowa wrzeciona dla gwintowania otworu
12	SR	SST1	Prędkość obrotowa wrzeciona dla wycofania
13		_AXN	Oś gwintowania: 0 = 3. Oś geometryczna 1 = 1. Oś geometryczna 2 = 2. Oś geometryczna ≥ 3 = 3. Oś geometryczna
14		_PITA	Jednostka miary skoku gwintu (oszacowanie PIT i MPIT) 0 = skok w mm - Oszacowanie MPIT/PIT 1 = skok w mm - Oszacowanie PIT 2 = skok w TPI - Oszacowanie PIT (zwojów gwintu na cal) 3 = skok w calach - Oszacowanie PIT 4 = MODUŁ - Oszacowanie PIT

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
15		_TECHNO	<p>Technologia¹⁾</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: Zatrzymanie dokładne</p> <hr/> <p>0 = zatrzymanie dokładne aktywne, jak przed wywołaniem cyklu</p> <p>1 = zatrzymanie dokładne G601</p> <p>2 = zatrzymanie dokładne G602</p> <p>3 = zatrzymanie dokładne G603</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI: Sterowanie wyprzedzające</p> <hr/> <p>0 = z/bez sterowania wyprzedzającego aktywne, jak przed wywołaniem cyklu</p> <p>1 = ze sterowaniem wyprzedzającym FFWON</p> <p>2 = bez sterowania wyprzedzającego FFWOF</p> <hr/> <p>SETKI: Przyśpieszenie</p> <hr/> <p>0 = SOFT/BRISK/DRIVE aktywne, jak przed wywołaniem cyklu</p> <p>1 = z ograniczeniem przyśpieszenia drugiego stopnia SOFT</p> <p>2 = bez ograniczenia przyśpieszenia drugiego stopnia BRISK</p> <p>3 = zmniejszone przyśpieszenie DRIVE</p> <hr/> <p>TYSIĄCE: MCALL praca jako wrzeciono</p> <hr/> <p>0 = przy MCALL ponownie uaktywnić pracę jako wrzeciono</p> <p>1 = przy MCALL pozostać w regulacji położenia</p>
16		_VARI	<p>Rodzaj obróbki:</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI:</p> <hr/> <p>0 = 1 krok</p> <p>1 = łamanie wiórów (wiercenie otworów głębokich)</p> <p>2 = usuwanie wiórów (wiercenie otworów głębokich)</p> <hr/> <p>TYSIĄCE: ISO/SIEMENS tryb bez znaczenia dla okna wprowadzania</p> <hr/> <p>1 = wywołanie z kompatybilności ISO</p> <p>0 = wywołanie z kontekstu SIEMENS</p>
17	D	_DAM	Maksymalny dosuw na głębokość (tylko przy usuwaniu/łamaniu wiórów)
18	V2	_VRT	Wartość wycofania po każdym dosuwie (tylko przy łamaniu wiórów), patrz _AMODE
19		_PITM	Łańcuch znaków jako znacznik dla wprowadzenia skoku gwintu ²⁾
20		_PTAB	Łańcuch znaków dla tablicy gwintów ("", "ISO", "BSW", "BSP", "UNC") ²⁾
21		_PTABA	Łańcuch znaków dla wyboru w tablicy gwintów (np. "M 10", "M 12", ...) ²⁾
22		_GMODE	<p>Tryb geometrii (oszacowanie zaprogramowanych wartości geometrycznych)</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: Zarezerwowano</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI: Zarezerwowano</p>

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
23		<u>_DMODE</u>	<p>Tryb wyświetlania</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19</p> <p>0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI: Zarezerwowano</p> <hr/> <p>SETKI: Zarezerwowano</p> <hr/> <p>TYSIĄCE: Tryb zgodności (tylko dla okna wprowadzania do przetwarzania wstecznego), gdy MD 52216 Bit0 = 1¹⁾</p> <p>0 = są wyświetlane parametry technologiczne (kompatybilność): parametry TECHNO działają 1 = parametry technologiczne nie są wyświetlane: działa technologia "jak zaprogramowano przed wywołaniem cyklu"</p>
24		<u>_AMODE</u>	<p>Tryb alternatywny</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: Głębokość gwintowania = końcowa głębokość gwintowania Z1 (abs./przyr.)</p> <p>0 = kompatybilność, z programowania DP/DPR 1 = przyrostowo 2 = absolutnie</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI: Zarezerwowano</p> <hr/> <p>SETKI: Zarezerwowano</p> <hr/> <p>TYSIĄCE: Kierunek gwintu w prawo/w lewo</p> <p>0 = kompatybilność, ze znaku PIT/MPIT 1 = w prawo 2 = w lewo</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Zarezerwowano</p> <hr/> <p>SETKI TYSIĘCY: Zarezerwowano</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI MILIONÓW: Wartość wycofania po każdym dosuwie V2 ręcznie/automatycznie</p> <p>0 = kompatybilność, z programowania _VRT (> 0 wartość zmienna lub ≤ wartość standardowa 1 mm/0.0394 cala) 1 = automatycznie (wartość standardowa 1mm/0.0394 cala) 2 = ręcznie (jak zaprogramowano pod V2)</p>

¹⁾ Tablice technologii mogą być ukryte w zależności od danej ustawczej SD52216 \$MCS_FUNCTION_MASK_DRILL

²⁾ Parametry 19, 20 i 21 są stosowane tylko przy wyborze gwintu w tablicach gwintów okna wprowadzania. Dostęp do tablic gwintów poprzez definicję cyklu w czasie wykonywania cyklu jest niemożliwy.

16.1.8 Gwintowanie otworu z oprawką kompensacyjną - CYCLE840

Programowanie

```
CYCLE840 (REAL RTP, REAL RFP, REAL SDIS, REAL DP, REAL DPR, REAL DTB,
INT SDR, INT SDAC, INT ENC, REAL MPIT, REAL PIT, INT _AXN, INT _PITA,
INT _TECHNO, STRING[15] _PITM, STRING[5] _PTAB, STRING[20] _PTABA,
INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	RFP	Punkt odniesienia (abs.)
3	SC	SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	DP	Głębokość gwintowania (abs.), patrz _AMODE
5	Z1	DPR	Głębokość gwintowania (przyr.), patrz _AMODE
6	DT	DTB	Czas oczekiwania na głębokości gwintowania/na odstępie bezpieczeństwa po wycofaniu, w sekundach, patrz ENC
7		SDR	Kierunek obrotów dla wycofania
8	SDE	SDAC	Kierunek obrotów po zakończeniu cyklu
9		ENC	Gwintowanie otworu z przetwornikiem wrzeciona (G33)/gwintowanie otworu bez przetwornika wrzeciona (G63) 0 = z przetwornikiem wrzeciona - Skok z MPIT/PIT - bez DT 20 = z przetwornikiem wrzeciona - Skok z MPIT/PIT - z DT po wycofaniu na odstęp bezpieczeństwa 11 = bez przetwornika wrzeciona - Skok z MPIT/PIT - z DT na głębokość gwintowania 1 = bez przetwornika wrzeciona - Skok z zaprogramowanego posuwu - z DT na głębokość gwintowania (posuw = prędkość obrotowa skok)
10		MPIT	Wielkość gwintu tylko dla "ISO metrycznego zwykłego" (skok jest obliczany wewnętrznie podczas wykonywania) Zakres wartości: 3 do 48 (dla M3 do M48), alternatywnie do PIT
11		PIT	Skok gwintu jako wartość, jednostka miary patrz _PITA) Zakres wartości: > 0, alternatywnie do MPIT
12		_AXN	Oś gwintowania: 0 = 3. Oś geometryczna 1 = 1. Oś geometryczna 2 = 2. Oś geometryczna ≥ 3 = 3. Oś geometryczna
13		_PITA	Jednostka miary skoku gwintu (oszacowanie PIT i MPIT) 0 = skok w mm - Oszacowanie MPIT/PIT 1 = skok w mm - Oszacowanie PIT 2 = skok w TPI - Oszacowanie PIT (zwojów gwintu na cal) 3 = skok w calach - Oszacowanie PIT 4 = MODUŁ - Oszacowanie PIT

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
14		_TECHNO	Technologia ¹⁾ JEDNOSTKI: Zatrzymanie dokładne 0 = zatrzymanie dokładne, jak przed wywołaniem cyklu 1 = zatrzymanie dokładne G601 2 = zatrzymanie dokładne G602 3 = zatrzymanie dokładne G603 DZIESIĄTKI: Sterowanie wyprzedzające 0 = z/bez sterowania wyprzedzającego aktywne, jak przed wywołaniem cyklu 1 = ze sterowaniem wyprzedzającym FFWON 2 = bez sterowania wyprzedzającego FFWOF
15		_PITM	Łańcuch znaków jako znacznik dla wprowadzenia skoku gwintu ²⁾
16		_PTAB	Łańcuch znaków dla tablicy gwintów ("", "ISO", "BSW", "BSP", "UNC") ²⁾
17		_PTABA	Łańcuch znaków dla wyboru w tablicy gwintów (np. "M 10", "M 12", ...) ²⁾
18		_GMODE	Zarezerwowano
19		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu) DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Zarezerwowano TYSIĄCE: Tryb zgodności (tylko dla okna wprowadzania do przetwarzania wstecznego), gdy MD 52216 Bit0 = 1 ¹⁾ 0 = są wyświetlane parametry technologiczne (kompatybilność): parametry TECHNO działają 1 = parametry technologiczne nie są wyświetlane: działa technologia "jak zaprogramowano przed wywołaniem cyklu"
20		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Głębokość wiercenia Z1 (abs./przyr.) 0 = kompatybilność, z programowania DP/DPR 1 = przyrostowo 2 = absolutnie

¹⁾ Tablice technologii mogą być ukryte w zależności od danej ustawczej SD52216 \$MCS_FUNCTION_MASK_DRILL

²⁾ Parametry 15, 16 i 17 są stosowane tylko przy wyborze gwintu w tablicach gwintów okna wprowadzania. Dostęp do tablic gwintów poprzez definicję cyklu w czasie wykonywania cyklu jest niemożliwy!

16.1.9 Wiercenie otworu z frezowaniem gwintu - CYCLE78

Programowanie

```
CYCLE78 (REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL _DP, REAL _ADPR, REAL
_FDP, REAL _LDPR, REAL _DIAM, REAL _PIT, INT _PITA, REAL _DAM, REAL
_MDEP, INT _VARI, INT _CDIR, REAL _GE, REAL _FFD, REAL _FRDP, REAL
_FFR, REAL _FFP2, INT _FFA, STRING[15] _PITM, STRING[20] _PTAB,
STRING[20] _PTABA, INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
3	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Końcowa głębokość wiercenia (abs./przyr.), patrz _AMODE
5		_ADPR	Głębokość nawiercania ze zmniejszonym posuwem po torze (przyr.), działa z VARI ZEHNTAUSEND
6	D	_FDP	maksymalny dosuw na głębokość (przyr.) $D \geq Z1 \Rightarrow$ dosuw na końcową głębokość wiercenia $D < Z1 \Rightarrow$ cykl głębokiego wiercenia z wieloma dosuwami i usuwaniem wiórów
7	ZR	_LDPR	Pozostała głębokość wiercenia przy wierceniu przelotowym (przyr.), z posuwem FR
8	?	_-DIAM	Średnica nominalna gwintu
9	P	_PIT	Skok gwintu jako wartość liczbową
10		_PITA	Interpretacja skoku gwintu P 1 = skok w mm/obr 2 = skok w zwojach/cal 3 = skok w calach/obr. 4 = skok jako MODUŁ
11	DF	_DAM	Wartość bezwzględna/procentowa dla każdego kolejnego dosuwu (degresja), patrz _AMODE
12	V1	_MDEP	dosuw minimalny (przyr.), działa tylko przy degresji
13		_VARI	Rodzaj obróbki
			JEDNOSTKI: Zarezerwowano
			DZIESIĄTKI:
			0 = bez usuwania wiórów przed frezowaniem gwintu (działa tylko na końcową głębokość wiercenia) 1 = usuwanie wiórów przed frezowaniem gwintu (działa tylko na końcową głębokość wiercenia)
			SETKI:
			0 = gwint prawy 1 = gwint lewy
			TYSIĄCE:
			0 = bez pozostałej głębokości wiercenia z posuwem wiercenia FR 1 = pozostała głębokość wiercenia z posuwem wiercenia FR

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
DZIESIĄTKI TYSIĘCY:			
			0 = bez nawiercania ze zmniejszonym posuwem 1 = nawiercanie ze zmniejszonym posuwem Posuw nawiercania = 0.3 mm/obr, gdy $F1 < 0.15$ mm/obr Posuw nawiercania = 0.1 mm/obr, gdy $F1 \geq 0.15$ mm/obr
14		_CDIR	Kierunek frezowania 0 = frezowanie współbieżne 1 = frezowanie przeciwbieżne 4 = ruch przeciwbieżny + współbieżny (kombinacja obróbki zgrubnej + wykańczającej)
15	Z2	_GE	Wielkość wycofania przed frezowaniem gwintu (przycz.)
16	F1	_FFD	Posuw wiercenia (mm/min wzgl. cali/min albo mm/obr.)
17	FR	_FRDP	Posuw wiercenia dla pozostałej głębokości wiercenia (mm/min albo mm/obr)
18	F2	-FFR	Posuw dla frezowania gwintu (mm/min albo mm/ostre)
19	FS	_FFP2	Posuw obróbki wykańczającej dla CDIR=4 (mm/min albo mm/ostre)
20		_FFA	Interpretacja posuwów JEDNOSTKI: posuw po torze F1 DZIESIĄTKI: Posuw dla pozostałej głębokości wiercenia FR SETKI: Posuw dla frezowania gwintu F2 TYSIĄCE: Posuw dla obróbki wykańczającej FS
21		_PITM	Łańcuch znaków jako znacznik dla wprowadzenia skoku gwintu (tylko dla powierzchni) ¹⁾
22		_PTAB	Łańcuch znaków dla tablicy gwintów ("", "ISO", "BSW", "BSP", "UNC") (tylko dla powierzchni) ¹⁾
23		_PTABA	Łańcuch znaków dla wyboru w tablicy gwintów (np. "M 10", "M 12", ...) (tylko dla powierzchni) ¹⁾
24		_GMODE	Tryb geometrii, zarezerwowany
25		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
26		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Głębokość wiercenia = końcowa głębokość wiercenia Z1 abs./przycz. 0 = absolutnie 1 = przyrostowo DZIESIĄTKI: Wartość bezwzględna/procentowa DF dla każdego kolejnego dosuwu (degresja) 0 = wartość bezwzględna 1 = wartość procentowa (0.001 do 100 %)

Wskazówka

1) Parametry 21, 22 i 23 są stosowane tylko przy wyborze gwintu w tablicach gwintów okna wprowadzania. Dostęp do tablic gwintów poprzez definicję cyklu w czasie wykonywania cyklu jest niemożliwy.

16.1.10 Dowolne pozycje - CYCLE802

Programowanie

```
CYCLE802 (INT _XA, INT _YA, REAL _X0, REAL _Y0, REAL _X1, REAL _Y1,
REAL _X2, REAL _Y2, REAL _X3, REAL _Y3, REAL _X4, REAL _Y4, REAL _X5,
REAL _Y5, REAL _X6, REAL _Y6, REAL _X7, REAL _Y7, REAL _X8, REAL _Y8,
INT _VARI, INT _UMODE, INT _DMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Param wewnętrzne	Objaśnienie
1		_XA	Alternatywa dla wszystkich pozycji X (9-cyfrowa wartość dziesiętna) Liczba miejsc: 876543210 (Miejsce odpowiada pozycji wiercenia Xn) Liczba miejsc: 1 = absolutnie (1. programowana pozycja zawsze absolutnie!) 2 = przyrostowo
2		_YA	Alternatywa dla wszystkich pozycji Y (9-cyfrowa wartość dziesiętna) Liczba miejsc: 876543210 (Miejsce odpowiada pozycji wiercenia Yn) Liczba miejsc: 1 = pozycja wprowadzona (abs.) 2 = pozycja wprowadzona (przyr.)
3	X0	_X0	1. Pozycja X
4	Y0	_Y0	1. Pozycja Y
5	X1	_X1	2. Pozycja X
6	Y1	_Y1	2. Pozycja Y
7	X2	_X2	3. Pozycja X
8	Y2	_Y2	3. Pozycja Y
9	X3	_X3	4. Pozycja X
10	Y3	_Y3	4. Pozycja Y
11	X4	_X4	5. Pozycja X
12	Y4	_Y4	5. Pozycja Y
13	X5	_X5	6. Pozycja X
14	Y5	_Y5	6. Pozycja Y
15	X6	_X6	7. Pozycja X
16	Y6	_Y6	7. Pozycja Y
17	X7	_X7	8. Pozycja X
18	Y7	_Y7	8. Pozycja Y
19	X8	_X8	9. Pozycja X
20	Y8	_Y8	9. Pozycja Y
21		_VARI	Zarezerwowano

Nr	Okno parametrów	Param wewnętrzne	Objaśnienie
22		_UMODE	Zarezerwowano
23		_DMODE	Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
			1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)
			2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)
			3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)

Wskazówka

Niepotrzebne pozycje parametrów X1/Y1 do X8/Y8 można pominąć.

Wartości alternatywne dla _XA, i _YA należy jednak podać kompletnie dla wszystkich 9 pozycji.

16.1.11 Szereg otworów - HOLES1

Programowanie

```
HOLES1 (REAL SPCA, REAL SPCO, REAL STA1, REAL FDIS, REAL DBH, INT NUM,
INT _VARI, INT _UMODE, STRING[200] _HIDE, INT _NSP, INT _DMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Param wewnętrzne	Objaśnienie
1	X0	SPCA	Punkt odniesienia dla szeregu otworów w 1. osi (abs.)
2	Y0	SPCO	Punkt odniesienia dla szeregu otworów w 2. osi (abs.)
3	$\alpha 0$	STA1	Podstawowy kąt obrotu (kąt w stosunku do 1. osi)
4	L0	FDIS	Odstęp 1. otworu od punktu odniesienia
5	L	DBH	Odstęp między otworami
6	N	NUM	Liczba otworów
7		_VARI	Zarezerwowano
8		_UMODE	Zarezerwowano
9		_HIDE	Ukryte pozycje <ul style="list-style-type: none"> • max 198 znaków • Podanie kolejnych numerów pozycji, np. "1,3" (pozycje 1 i 3 nie będą wykonywane)
10		_NSP	Zarezerwowano
11		_DMODE	Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
			1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)
			2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)
			3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)

16.1.12 Siatka albo ramka - CYCLE801

Programowanie

```
CYCLE801 (REAL _SPCA, REAL _SPCO, REAL _STA, REAL _DIS1, REAL _DIS2,
INT _NUM1, INT _NUM2, INT _VARI, INT _UMODE, REAL _ANG1, REAL _ANG2,
STRING[200] _HIDE, INT _NSP, INT _DMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Param wewnętrzne	Objaśnienie
1	X0	_SPCA	Punkt odniesienia dla szablonu pozycji (siatka/ramka) w 1. osi (abs.)
2	Y0	_SPCO	Punkt odniesienia dla szablonu pozycji (siatka/ramka) w 2. osi (abs.)
3	$\alpha 0$	_STA	Podstawowy kąt obrotu (kąt w stosunku do 1. osi) < 0 = obrót w kierunku ruchu wskazówek zegara > 0 = obrót przeciwnie do kierunku ruchu wskazówek zegara
4	L1	_DIS1	Odstęp kolumn (odstęp pozycji 1. osi, wprowadzić bez znaku liczby)
5	L2	_DIS2	Odstęp wierszy (odstęp pozycji 2. osi, wprowadzić bez znaku liczby)
6	N1	_NUM1	Liczba kolumn
7	N2	_NUM2	Liczba wierszy
8		_VARI	Rodzaj obróbki JEDNOSTKI: Szablon pozycji 0 = siatka 1 = ramka DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Zarezerwowano
9		_UMODE	Zarezerwowano
10	αX	_ANG1	Kąt ścięcia w stosunku do 1. osi (położenie skośne wierszy w odniesieniu do 1. osi) < 0 = pomiar w kierunku ruchu wskazówek zegara (0 do -90 stopni) > 0 = pomiar przeciwnie do kierunku ruchu wskazówek zegara (0 do 90 stopni)
11	αY	_ANG2	Kąt ścięcia w stosunku do 2. osi (położenie skośne kolumn w odniesieniu do 2. osi) < 0 = pomiar w kierunku ruchu wskazówek zegara (0 do -90 stopni) > 0 = pomiar przeciwnie do kierunku ruchu wskazówek zegara (0 do 90 stopni)
12		_HIDE	Ukryte pozycje • max 198 znaków • Podanie kolejnych numerów pozycji, np. "1,3" (pozycje 1 i 3 nie będą wykonywane)
13		_NSP	Zarezerwowano
14		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)

16.1.13 Okrąg otworów - HOLES2

Programowanie

```
HOLES2 (REAL CPA, REAL CPO, REAL RAD, REAL STA1, REAL INDA, INT NUM,
INT _VARI, INT _UMODE, STRING[200] _HIDE, INT _NSP, INT _DMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Param wewnętrzne	Objaśnienie
1	X0	CPA	Punkt środkowy dla okręgu otworów w 1. osi (abs.)
2	Y0	CPO	Punkt środkowy dla okręgu otworów w 2. osi (abs.)
3	R	RAD	Promień okręgu otworów
4	$\alpha 0$	STA1	Kąt początkowy
5	$\alpha 1$	INDA	Kąt przełączania (tylko w przypadku łuku koła) < 0 = kierunek ruchu wskazówek zegara > 0 = przeciwnie do ruchu wskazówek zegara
6	N	NUM	Liczba pozycji
7		_VARI	Rodzaj obróbki JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Rodzaj pozycjonowania 0 = ruch do pozycji - liniowy 1 = ruch do pozycji - po torze kołowym SETKI: : Zarezerwowano TYSIĄCE: Szablon okręgu 0 = tryb kompatybilności, gdy INDA = 0 wówczas pełny okrąg, INDA <> 0 wówczas łuk koła 1 = okrąg 2 = łuk koła
8		_UMODE	Zarezerwowano
9		_HIDE	Ukryte pozycje <ul style="list-style-type: none"> max 198 znaków Podanie kolejnych numerów pozycji, np. "1,3" (pozycje 1 i 3 nie będą wykonywane)
10		_NSP	Zarezerwowano
11		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)

16.1.14 Frezowanie płaszczyzny - CYCLE61

Programowanie

```
CYCLE61 (REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL _DP, REAL _PA, REAL
_PO, REAL _LENG, REAL _WID, REAL _MID, REAL _MIDA, REAL _FALD, REAL
_FFP1, INT _VARI, INT _LIM, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia, wysokość półfabrykatu (abs)
3	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Wysokość części gotowej (abs./przyp.), patrz _AMODE
5	X0	_PA	Punkt narożny 1 w 1. osi (abs.)
6	Y0	_PO	Punkt narożny 1 w 2. osi (abs.)
7	X1	_LENG	Punkt narożny 2 w 1. osi (abs./przyp.), patrz _AMODE
8	Y1	_WID	Punkt narożny 2 w 2. osi (abs./przyp.), patrz _AMODE
9	DZ	_MID	Maksymalny dosuw na głębokość
10	DX	_MIDA	Maksymalny dosuw w płaszczyźnie (jednostka, patrz _AMODE)
11	UZ	_FALD	Naddatek na głębokości
12	F	_FFP1	Posuw roboczy
13		_VARI	Rodzaj obróbki
			JEDNOSTKI: Obróbka
			1 = obróbka zgrubna
			2 = obróbka wykańczająca
			DZIESIĄTKI: Kierunek obróbki
			1 = równoległe do 1. osi, jeden kierunek
			2 = równoległe do 2. osi, jeden kierunek
			3 = równoległe do 1. osi, kierunek zmienny
			4 = równoległe do 2. osi, kierunek zmienny

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
14	_LIM		Ograniczenia
			JEDNOSTKI: Ograniczenie 1. oś minus
			0 = nie
			1 = tak
			DZIESIĄTKI: Ograniczenie 1. oś plus
			0 = nie
			1 = tak
			SETKI: ograniczenie 2. oś minus
			0 = nie
			1 = tak
15	_DMODE		Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
			1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)
			2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)
			3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
16	_AMODE		Tryb alternatywny
			JEDNOSTKI: Głębokość końcowa (_DP)
			0 = absolutnie
			1 = przyrostowo
			DZIESIĄTKI: Jednostka dla dosuwu w płaszczyźnie (_MIDA)
			0 = mm
			1 = % średnicy narzędzia
			SETKI: Zarezerwowano
			TYSIĄCE: Długość płaszczyzny
			0 = przyrostowo
			1 = absolutnie
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Szerokość płaszczyzny
			0 = przyrostowo
			1 = absolutnie

16.1.15 Frezowanie kieszeni prostokątnej - POCKET3

Programowanie

```
POCKET3 (REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL _DP, REAL _LENG, REAL
_WID, REAL _CRAD, REAL _PA, REAL _PO, REAL _STA, REAL _MID, REAL
_FAL, REAL _FALD, REAL _FFP1, REAL _FFD, INT _CDIR, INT _VARI, REAL
_MIDA, REAL _AP1, REAL _AP2, REAL _AD, REAL _RAD1, REAL _DP1, INT
_UMODE, REAL _FS, REAL _ZFS, INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
3	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Głębokość kieszeni (abs./przr.), patrz _AMODE
5	L	_LENG	Długość kieszeni (przr., wprowadzić ze znakiem)
6	W	_WID	Szerokość kieszeni (przr., wprowadzić ze znakiem)
7	RP	_CRAD	Promień naroża kieszeni
8	X0	_PA	Punkt odniesienia, 1. oś (abs)
9	Y0	_PO	Punkt odniesienia, 2. oś (abs)
10	$\alpha 0$	_STA	Kąt obrotu, kąt między osią wzdłużną (L) i 1. osią
11	DZ	_MID	Maksymalny dosuw na głębokość
12	UXY	_FAL	Naddatek w płaszczyźnie
13	UZ	_FALD	Naddatek na głębokości
14	F	_FFP1	Posuw w płaszczyźnie
15	FZ	_FFD	Posuw dla dosuwu na głębokość
16		_CDIR	Kierunek frezowania: 0 = frezowanie współbieżne 1 = frezowanie przeciwbieżne
17		_VARI	Rodzaj obróbki
			JEDNOSTKI:
			1 = obróbka zgrubna
			2 = obróbka wykańczająca
			4 = obróbka wykańczająca obrzeża
			5 = fazowanie
			DZIESIĄTKI:
			0 = z nawiercaniem, dosuw z G0
			1 = prostopadle, dosuw z G1
			2 = spiralnie
			3 = ruch wahadłowy w osi wzdłużnej kieszeni
			SETKI: Zarezerwowano

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
18	DXY	_MIDA	Maksymalny dosuw w płaszczyźnie, jednostka patrz _AMODE
19	L1	_AP1	Długość kieszeni półfabrykatu (przr.)
20	W1	_AP2	Szerokość kieszeni półfabrykatu (przr.)
21	AZ	_AD	Głębokość kieszeni półfabrykatu (przr.)
22	ER	_RAD1	Promień toru spiralnego przy zagłębianiu
	EW		Maksymalny kąt zagłębiania dla ruchu wahliwego
23	EP	_DP1	Skok przy zagłębianiu po linii spiralnej
24		_UMODE	Zarezerwowano
25	FS	_FS	Szerokość fazy (przr.)
26	ZFS	_ZFS	Głębokość zagłębienia (wierzchołka narzędzia) przy fazowaniu (abs./przr.), patrz _AMODE
27		_GMODE	Tryb geometrii
			JEDNOSTKI: Zarezerwowano
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Wybór obróbka/tylko obliczenie punktu startowego
			0 = tryb kompatybilności
			1 = normalna obróbka
			TYSIĄCE: Zwymiarowanie przez środek/naroże
			0 = tryb kompatybilności
			1 = zwymiarowanie przez środek
			2 = zwymiarowanie punkt narożny, położenie kieszeni +LENG/+WID
			3 = zwymiarowanie punkt narożny, położenie kieszeni -LENG/+WID
			4 = zwymiarowanie punkt narożny, położenie kieszeni +LENG/-WID
			5 = zwymiarowanie punkt narożny, położenie kieszeni -LENG/-WID
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Obróbka kompletna/obróbka poprawkowa
			0 = tryb kompatybilności (_AP1, _AP2 i _AD traktować jak dotychczas)
			1 = obróbka kompletna
			2 = obróbka poprawkowa
28		_DMODE	Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
			1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)
			2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)
			3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
			DZIESIĄTKI: Rodzaj posuwu: Grupa G (G94/G95) dla posuwu dla powierzchni i na głębokość
			0 = tryb kompatybilności
			1 = G-Code jak przed wywołaniem cyklu. G94/G95 dla posuwu dla powierzchni i na głębokość takie same

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
29		_AMODE	Tryb alternatywny
			JEDNOSTKI: Głębokość kieszeni (Z1)
			0 = absolutnie (tryb kompatybilności)
			1 = przyrostowo
			DZIESIĄTKI: Jednostka dla dosuwu w płaszczyźnie (DXY)
			0 = mm
			1 = % średnicy narzędzia
			SETKI: Głębokość zagłębienia przy sfazowaniu (ZFS)
			0 = absolutnie
			1 = przyrostowo

16.1.16 Frezowanie kieszeni kołowej - POCKET4

Programowanie

```
POCKET4 (REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL _DP, REAL _CDIAM, REAL
_PA, REAL _PO, REAL _MID, REAL _FAL, REAL _FALD, REAL _FFP1, REAL
_FFD, INT _CDIR, INT _VARI, REAL _MIDA, REAL _AP1, REAL _AD, REAL
_RAD1, REAL _DP1, INT _UMODE, REAL _FS, REAL _ZFS, INT _GMODE, INT
_DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
3	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Głębokość kieszeni (abs./przr.), patrz _AMODE
5	Ø	_DIAM	Średnica albo promień kieszeni, patrz _DMODE
6	X0	_PA	Punkt odniesienia 1. oś (abs)
7	Y0	_PO	Punkt odniesienia 2. oś (abs)
8	DZ	_MID	Maksymalny dosuw na głębokość, patrz _VARI = płaszczyznami Maksymalny skok linii spiralnej, patrz _VARI = linia spiralna
9	UXY	_FAL	Naddatek w płaszczyźnie
10	UZ	_FALD	Naddatek na głębokości
11	F	_FFP1	Posuw dla obróbki płaszczyzny
12	FZ	_FFD	Posuw dla dosuwu na głębokość
13		_CDIR	Kierunek frezowania 0 = frezowanie współbieżne 1 = frezowanie przeciwbieżne
14		_VARI	Rodzaj obróbki JEDNOSTKI: 1 = obróbka zgrubna 2 = obróbka wykańczająca 4 = obróbka wykańczająca obrzeża 5 = fazowanie DZIESIĄTKI: Rodzaj dosuwu (obróbka zgrubna i wykańczająca) 0 = z nawiercaniem, dosuw z G0 (kieszeń jest po obróbce wstępnej) 1 = prostopadle, dosuw z G1 2 = spiralnie SETKI: Zarezerwowano TYSIĄCE: 0 = płaszczyznami 1 = spiralnie
15	DXY	_MIDA	Maksymalny dosuw w płaszczyźnie, patrz _AMODE, 0 = 0,8 · średnica WZG
16	Ø	_AP1	Średnica/promień kieszeni półfabrykatu (przr.)

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
17	AZ	_AD	Głębokość kieszeni półfabrykatu (przr.)
18	ER	_RAD1	Promień toru spiralnego przy zagłębianiu
19	EP	_DP1	Skok przy zagłębianiu po linii spiralnej
20		_UMODE	Zarezerwowano
21	FS	_FS	Szerokość fazy (przr.)
22	ZFS	_ZFS	Głębokość zagłębienia (wierzchołka narzędzia) przy fazowaniu (abs./przr.), patrz _AMODE
23		_GMODE	Tryb geometrii JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Obliczenie obróbki/punktu startowego 0 = tryb kompatybilności 1 = normalna obróbka TYSIĄCE: Zarezerwowano DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Obróbka kompletna/obróbka poprawkowa 0 = tryb kompatybilności (_AP1 i _AD traktować jak dotychczas) 1 = obróbka kompletna 2 = obróbka poprawkowa
24		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu) DZIESIĄTKI: Rodzaj posuwu: Grupa G (G94/G95) dla posuwu dla powierzchni i na głębokość 0 = tryb kompatybilności 1 = G-Code jak przed wywołaniem cyklu. G94/G95 dla posuwu dla powierzchni i na głębokość takie same SETKI: 0 = tryb kompatybilności (_CDIAM/_AP1 wprowadzone jako promień) 1 = _CDIAM/_AP1 wprowadzone jako średnica
25		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Głębokość kieszeni (Z1) 0 = absolutnie (tryb kompatybilności) 1 = przyrostowo DZIESIĄTKI: Jednostka szerokości dosuwu (DXY) 0 = mm 1 = % średnicy narzędzia SETKI: Głębokość zagłębienia przy sfazowaniu (ZFS) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo

16.1.17 Frezowanie czopa prostokątnego - CYCLE76

Programowanie

```
CYCLE76 (REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL _DP, REAL _DPR, REAL
_LENG, REAL _WID, REAL _CRAD, REAL _PA, REAL _PO, REAL _STA, REAL
_MID, REAL _FAL, REAL _FALD, REAL _FFP1, REAL _FFD, INT _CDIR, INT
_VARI, REAL _AP1, REAL _AP2, REAL _FS, REAL _ZFS, INT _GMODE, INT
_DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
3	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Głębokość czopa (abs.)
5		_DPR	Głębokość czopa (przr.), w odniesieniu do Z0 (wprowadzić bez znaku)
6	L	_LENG	Długość czopa, patrz _GMODE (wprowadzić bez znaku)
7	W	_WID	Szerokość czopa, patrz _GMODE (wprowadzić bez znaku)
8	R	_CRAD	Promień naroża czopa (wprowadzić bez znaku)
9	X0	_PA	Punkt odniesienia czopa, 1. oś płaszczyzny (abs.)
10	Y0	_PO	Punkt odniesienia czopa, 2. oś płaszczyzny (abs.)
11	$\alpha 0$	_STA	Kąt obrotu, kąt między osią podłużną (L) i 1. osią płaszczyzny
12	DZ	_MID	Maksymalny dosuw na głębokość (przr., wprowadzić bez znaku)
13	UXY	_FAL	Naddatek w płaszczyźnie (przr.), naddatek na obrzeżu konturu
14	UZ	_FALD	Naddatek na głębokości (przr.), naddatek na dnie (wprowadzić bez znaku)
15	FX	_FFP1	Posuw po konturze
16	FZ	_FFD	Posuw dla dosuwu na głębokość
17		_CDIR	Kierunek frezowania (wprowadzić bez znaku)
			JEDNOSTKI:
			0 = frezowanie współbieżne
			1 = frezowanie przeciwbieżne
18		_VARI	Obróbka
			JEDNOSTKI:
			1 = obróbka zgrubna
			2 = obróbka wykańczająca
			5 = fazowanie
19	L1	_AP1	Długość czopa półfabrykatu
20	W1	_AP2	Szerokość czopa półfabrykatu
21	FS	_FS	Szerokość fazy (przr.)
22	ZFS	_ZFS	Głębokość zagłębienia (wierzchołka narzędzia) przy fazowaniu (abs., przr.), patrz _AMODE

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
23		_GMODE	Tryb ewaluacji zaprogramowanych wartości geometrycznych
			JEDNOSTKI: Zarezerwowano
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Wybór obróbka albo tylko obliczenie punktu startowego
			0 = tryb kompatybilności
			1 = normalna obróbka
			TYSIĄCE: Zwymiarowanie czopa przez środek albo naroże
			0 = tryb kompatybilności
			1 = zwymiarowanie przez środek
			2 = zwymiarowanie punktu narożnego, czop +L +W
24		_DMODE	0 = tryb kompatybilności
			1 = zwymiarowanie przez środek
			2 = zwymiarowanie punktu narożnego, czop +L +W
			3 = zwymiarowanie punktu narożnego, czop -L +W
			4 = zwymiarowanie punktu narożnego, czop +L -W
			5 = zwymiarowanie punktu narożnego, czop -L -W
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Obróbka kompletna albo obróbka poprawkowa
			0 = tryb kompatybilności
			1 = obróbka kompletna
			2 = obróbka poprawkowa
25		_AMODE	Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
			1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)
			2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)
			3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
			Tryb alternatywny
			JEDNOSTKI: Głębokość końcowa Z1 (abs./przr.)
			0 = kompatybilność
			1 = Z1 (przr.)
			2 = Z1 (abs.)
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Głębokość zagłębienia przy fazowaniu ZFS
			0 = ZFS (abs.)
			1 = ZFS (przr.)

16.1.18 Frezowanie czopa kołowego - CYCLE77

Programowanie

```
CYCLE77 (REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL _DP, REAL _DPR, REAL
_CDIAM, REAL _PA, REAL _PO, REAL _MID, REAL _FAL, REAL _FALD, REAL
_FFP1, REAL _FFD, INT _CDIR, INT _VARI, REAL _AP1, REAL _FS, REAL
_ZFS, INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
3	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Głębokość czopa (abs.)
5		_DPR	Głębokość czopa (przyr.), w odniesieniu do Z0 (wprowadzić bez znaku)
6	Ø	_CDIAM	Średnica czopa (wprowadzić bez znaku)
7	X0	_PA	Punkt odniesienia czopa, 1. oś płaszczyzny (abs.)
8	Y0	_PO	Punkt odniesienia czopa, 2. oś płaszczyzny (abs.)
9	DZ	_MID	Maksymalny dosuw na głębokość (przyr., wprowadzić bez znaku)
10	UXY	_FAL	Naddatek w płaszczyźnie (przyr.), naddatek na obrzeżu konturu
11	UZ	_FALD	Naddatek na głębokości (przyr.), naddatek na dnie (wprowadzić bez znaku)
12	FX	_FFP1	Posuw po konturze
13	FZ	_FFD	Posuw dla dosuwu na głębokość
14		_CDIR	Kierunek frezowania (wprowadzić bez znaku)
			JEDNOSTKI:
			0 = frezowanie współbieżne
			1 = frezowanie przeciwbieżne
15		_VARI	Obróbka
			JEDNOSTKI:
			1 = obróbka zgrubna, aż do naddatku na obróbkę wykańczającą
			2 = obróbka wykańczająca (naddatek X/Y/Z = 0)
			5 = fazowanie
16	Ø 1	_AP1	Średnica czopa półfabrykatu
17	FS	_FS	Szerokość fazy (przyr.)
18	ZFS	_ZFS	Głębokość zagłębienia (wierzchołka narzędzia) przy fazowaniu (abs./przyr.), patrz _AMODE

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
19		_GMODE	Tryb ewaluacji zaprogramowanych wartości geometrycznych
			JEDNOSTKI: Zarezerwowano
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Wybór obróbka/tylko obliczenie punktu startowego
			0 = tryb kompatybilności
			1 = normalna obróbka
			TYSIĄCE: Zarezerwowano
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Obróbka kompletna/obróbka poprawkowa
20		_DMODE	Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
			1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)
			2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)
			3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
21		_AMODE	Tryb alternatywny
			JEDNOSTKI: Głębokość końcowa Z1 (abs./przr.)
			0 = kompatybilność
			1 = Z1 (przr.)
			2 = Z1 (abs.)
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Głębokość zagłębienia przy fazowaniu ZFS
			0 = ZFS (abs.)
			1 = ZFS (przr.)

16.1.19 Wielobok - CYCLE79

Programowanie

```
CYCLE79 (REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL _DP, INT _NUM, REAL
        _SWL, REAL _PA, REAL _PO, REAL _STA, REAL _RC, REAL _AP1, REAL _MIDA,
        REAL _MID, REAL _FAL, REAL _FALD, REAL _FFP1, INT _CDIR, INT _VARI,
        REAL _FS, REAL _ZFS, INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
3	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Głębokość wieloboku (abs./przyr.) patrz _AMODE
5	N	_NUM	Liczba krawędzi (1...n)
6	SW/L	_SWL	Rozstaw klucza albo długość krawędzi (zależnie od _VARI) ("SW" w przypadku rozstawu klucza, "L" w przypadku długości krawędzi) Rozstaw klucza tylko przy parzystej liczbie krawędzi i jednej krawędzi
7	X0	_PA	Punkt odniesienia czopa, 1. oś (abs.)
8	Y0	_PO	Punkt odniesienia czopa, 2. oś (abs.)
9	$\alpha 0$	_STA	Kąt obrotu środka krawędzi w stosunku do 1. osi (oś X)
10	R1/FS1	_RC	Zaokrąglenie naroża przy _NUM > 2 (promień/faza, patrz _AMODE) (przyr., wprowadzić bez znaku) ("R1" w przypadku promienia, "FS1" w przypadku fazy)
11	Ø	_AP1	Średnica półfabrykatu czopa
12	DXY	_MIDA	Maksymalna szerokość dosuwu (jednostka, patrz _AMODE)
13	DZ	_MID	Maksymalny dosuw na głębokość
14	UXY	_FAL	Naddatek w płaszczyźnie
15	UZ	_FALD	Naddatek na głębokości
16	F	_FFP1	Posuw roboczy
17		_CDIR	Kierunek frezowania 0 = frezowanie współbieżne 1 = frezowanie przeciwbieżne

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
18		<code>_VARI</code>	Rodzaj obróbki JEDNOSTKI: Obróbka 1 = obróbka zgrubna 2 = obróbka wykańczająca 3 = obróbka wykańczająca obrzeża 5 = fazowanie DZIESIĄTKI: Rozstaw klucza lub długość krawędzi 0 = rozstaw klucza 1 = długość krawędzi
19	FS	<code>_FS</code>	Szerokość fazy (przr.)
20	ZFS	<code>_ZFS</code>	Głębokość zagłębienia (wierzchołka narzędzia) przy fazowaniu (abs./przr.), patrz <code>_AMODE</code>
21		<code>_GMODE</code>	Tryb geometrii JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Obliczenie obróbki/punktu startowego 1 = normalna obróbka
22		<code>_DMODE</code>	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
23		<code>_AMODE</code>	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Głębokość końcowa (<code>_DP</code>) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo DZIESIĄTKI: Jednostka dla dosuwu w płaszczyźnie (<code>_MIDA</code>) 0 = mm 1 = % średnicy narzędzia SETKI: Głębokość zagłębienia przy fazowaniu (ZFS) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo TYSIĄCE: Zaokrąglenie naroża (<code>_RC</code>) 0 = promień 1 = faza

16.1.20 Rowek podłużny - SLOT1

Programowanie

```
SLOT1 (REAL RTP, REAL RFP, REAL SDIS, REAL _DP, REAL _DPR, INT NUM,
REAL LENG, REAL WID, REAL _CPA, REAL _CPO, REAL RAD, REAL STA1, REAL
INDA, REAL FFD, REAL FFP1, REAL _MID, INT CDIR, REAL _FAL, INT VARI,
REAL _MIDF, REAL FFP2, REAL SSF, REAL _FALD, REAL _STA2, REAL _DP1,
INT _UMODE, REAL _FS, REAL _ZFS, INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
3	SC	SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Głębokość rowka (abs.)
5		_DPR	Głębokość rowka (przr.), w odniesieniu do Z0 (wprowadzić bez znaku)
6		NUM	Liczba rowków = 1
7	L	LENG	Długość rowka
8	W	WID	Szerokość rowka
9	X0	_CPA	Punkt odniesienia, 1. oś płaszczyzny
10	Y0	_CPO	Punkt odniesienia, 2. oś płaszczyzny
11		_RAD	Zarezerwowano
12	α	STA1	Kąt obrotu
13		INDA	Zarezerwowano
14	FZ	FFD	Posuw dla dosuwu na głębokość
15	F	FFP1	Posuw
16	DZ	_MID	Maksymalny dosuw na głębokość
17		CDIR	Kierunek frezowania 0 = frezowanie współbieżne 1 = frezowanie przeciwbieżne
18	UXY	_FAL	Naddatek w płaszczyźnie albo na obrzeżu rowka

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
19		VARI	Rodzaj obróbki
			JEDNOSTKI:
			0 = zarezerwowano
			1 = obróbka zgrubna
			2 = obróbka wykańczająca
			4 = obróbka wykańczająca na obrzeżu (obróbka tylko obrzeża)
			5 = fazowanie
			DZIESIĄTKI: Dosunięcie
			0 = z nawiercaniem, dosuw z G0 (rowek jest po obróbce wstępnej)
			1 = prostopadle, dosuw z G1
			2 = ruchem spiralnym
			3 = ruchem wahadłowym
			SETKI: Zarezerwowano
20	DZF	MIDF	Zarezerwowano
21	FF	FFP2	Zarezerwowano
22	SF	SSF	Zarezerwowano
23	UZ	_FALD	Naddatek na głębokości
24	ER	_STA2	Promień toru spiralnego przy zagłębianiu
	EW		Maksymalny kąt zagłębiania dla ruchu wahlowego
25	EP	_DP1	Głębokość zagłębiania na obrót dla toru spiralnego
26		_UMODE	Zarezerwowano
27	FS	_FS	Szerokość fazy (przr.) tylko przy fazowaniu
28	ZFS	_ZFS	Głębokość zagłębiania (wierzchołka narzędzia) przy fazowaniu (abs./przr.), patrz _AMODE
29		_GMODE	Tryb geometrii
			JEDNOSTKI: Zarezerwowano
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Wybór obróbka albo tylko obliczenie punktu startowego
			1 = normalna obróbka
			TYSIĄCE: Wymiarowanie punkt odniesienia, położenie rowka
			0 = środek
			1 = po lewej wewnątrz +L
			2 = po prawej wewnątrz -L
			3 = po lewej obrzeże +L
			4 = po prawej obrzeże -L

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
30		_DMODE	Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
			1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)
			2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)
			3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Zarezerwowano
			TYSIĄCE: Oznaczenie wersji oprogramowania
			1 = rozszerzenie funkcji SLOT1
31		_AMODE	Tryb alternatywny
			JEDNOSTKI: Głębokość końcowa Z1 (abs./przyr.)
			0 = kompatybilność
			1 = Z1 (przyr.)
			2 = Z1 (abs.)
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Głębokość zagłębienia przy fazowaniu ZFS
			0 = ZFS (abs.)
			1 = ZFS (przyr.)

Wskazówka

Cykl jest w porównaniu z wcześniejszymi wersjami oprogramowania wyposażony w nowe funkcje. Skutkuje to tym, że określone parametry nie są już wyświetlane w oknie wprowadzania (NUM, RAD, INDA). Wiele rowków na jednym szablonie pozycji można programować przy pomocy "MCALL" i wywołanie pożądanego szablonu, np. HOLES2.

16.1.21 Rowek kołowy - SLOT2

Programowanie

SLOT2 (REAL RTP, REAL RFP, REAL SDIS, REAL _DP, REAL _DPR, INT NUM, REAL AFSL, REAL WID, REAL _CPA, REAL _CPO, REAL RAD, REAL STA1, REAL INDA, REAL FFD, REAL FFP1, REAL _MID, INT CDIR, REAL _FAL, INT VARI, REAL _MIDF, REAL FFP2, REAL SSF, REAL _FFCP, INT _UMODE, REAL _FS, REAL _ZFS, INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
3	SC	SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Głębokość rowka (abs.)
5		_DPR	Głębokość rowka (przr.), w odniesieniu do Z0 (wprowadzić bez znaku)
6	N	NUM	Liczba rowków
7	$\alpha 1$	AFSL	Kąt rozwarcia rowka
8	W	WID	Szerokość rowka
9	X0	_CPA	Punkt odniesienia = punkt środkowy okręgu, 1. oś płaszczyzny
10	Y0	_CPO	Punkt odniesienia = punkt środkowy okręgu, 2. oś płaszczyzny
11	R	RAD	Promień okręgu
12	$\alpha 0$	STA1	Kąt początkowy
13	$\alpha 2$	INDA	Kąt przełączania
14	FZ	FFD	Posuw dla dosuwu na głębokość
15	F	FFP1	Posuw
16	DZ	_MID	Maksymalny dosuw na głębokość
17		CDIR	Kierunek frezowania 0 = frezowanie współbieżne 1 = frezowanie przeciwbieżne
18	UXY	_FAL	Naddatek na obróbkę wykańczającą w płaszczyźnie albo na obrzeżu
19		VARI	Rodzaj obróbki
			JEDNOSTKI:
			0 = obróbka kompletna 1 = obróbka zgrubna 2 = obróbka wykańczająca 3 = obróbka wykańczająca obrzeża 5 = fazowanie
			DZIESIĄTKI:
			0 = pozycjonowanie pośrednie z prostą G0 1 = pozycjonowanie pośrednie na torze kołowym
			SETKI: Zarezerwowano
			TYSIĄCE:

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
			0 = tryb kompatybilności, gdy INDA = 0 wówczas pełny okrąg, INDA <> 0 wówczas łuk koła) 1 = okrąg 2 = łuk koła
20	DZF	_MIDF	Zarezerwowano
21		FFP2	Zarezerwowano
22		SSF	Zarezerwowano
23	FF	_FFCP	Zarezerwowano
24		_UMODE	Zarezerwowano
25	FS	_FS	Szerokość fazy (przr.)
26	ZFS	_ZFS	Głębokość zagłębienia (wierzchołka narzędzia) przy fazowaniu (abs./przr.), patrz _AMODE
27		_GMODE	Tryb geometrii JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Wybór obróbka albo tylko obliczenie punktu startowego 0 = tryb kompatybilności 1 = normalna obróbka
28		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu) DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Zarezerwowano TYSIĄCE: Oznaczenie wersji oprogramowania 1 = funkcje SLOT2 od w. opr. 2.5
29		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Głębokość końcowa Z1 (abs./przr.) 0 = kompatybilność 1 = Z1 (przr.) 2 = Z1 (abs.) DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Głębokość zagłębienia przy fazowaniu ZFS 0 = ZFS (abs.) 1 = ZFS (przr.)

16.1.22 Frezowanie rowka otwartego - CYCLE899

Programowanie

```
CYCLE899 (REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL _DP, REAL _LENG, REAL
_WID, REAL _PA, REAL _PO, REAL _STA, REAL _MID, REAL _MIDA, REAL
_FAL, REAL _FALD, REAL _FFP1, INT _CDIR, INT _VARI, INT _GMODE, INT
_DMODE, INT _AMODE, INT _UMODE, REAL _FS, REAL _ZFS)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
3	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Głębokość rowka (abs./przyr.), patrz _AMODE
5	L	_LENG	Długość rowka (przyr.)
6	W	_WID	Szerokość rowka (przyr.)
7	X0	_PA	Punkt odniesienia/pozycja startowa 1. oś (abs)
8	Y0	_PO	Punkt odniesienia/pozycja startowa 2. oś (abs)
9	$\alpha 0$	_STA	Kąt obrotu w stosunku do 1. osi
10	DZ	_MID	Maksymalna głębokość dosuwu (przyr.), tylko dla frezowania trochoidalnego
11	DXY	_MIDA	Maksymalny dosuw w płaszczyźnie, patrz _AMODE
12	UXY	_FAL	Naddatek w płaszczyźnie
13	UZ	_FALD	Naddatek na głębokości
14	F	_FFP1	Posuw
15		_CDIR	Kierunek frezowania
			JEDNOSTKI:
			0 = frezowanie współbieżne
			1 = frezowanie przeciwbieżne
			4 = naprzemiennie
16		_VARI	Obróbka
			JEDNOSTKI:
			1 = obróbka zgrubna
			2 = obróbka wykańczająca
			3 = obróbka wykańczająca dna
			4 = obróbka wykańczająca obrzeża
			5 = obróbka półwykańczająca
			6 = fazowanie
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Zarezerwowano
			TYSIĄCE:
			1 = frezowanie trochoidalne
			2 = frezowanie wgłębne

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
17		_GMODE	<p>Oszacowanie wartości geometrycznych</p> <p>JEDNOSTKI: Zarezerwowano</p> <p>DZIESIĄTKI: Zarezerwowano</p> <p>SETKI: Wybór obróbka/tylko obliczenie punktu startowego</p> <p>1 = normalna obróbka</p> <p>TYSIĄCE: Zwymiarowanie przez środek/krawędź</p> <p>0 = zwymiarowanie przez środek</p> <p>1 = zwymiarowanie przez krawędź "lewą" ("- " kierunek 1. osi)</p> <p>2 = zwymiarowanie przez krawędź "prawą" ("+" kierunek 1. osi)</p>
18		_DMODE	<p>Tryb wyświetlania</p> <p>JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19</p> <p>0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu</p> <p>1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)</p> <p>2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)</p> <p>3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)</p>
19		_AMODE	<p>Tryb alternatywny</p> <p>JEDNOSTKI: Głębokość rowka Z1</p> <p>0 = absolutnie</p> <p>1 = przyrostowo</p> <p>DZIESIĄTKI: Jednostka dla dosuwu w płaszczyźnie (_MIDA) DXY</p> <p>0 = mm</p> <p>1 = % średnicy narzędzia</p> <p>SETKI: Głębokość zagłębienia przy fazowaniu ZFS</p> <p>0 = absolutnie</p> <p>1 = przyrostowo</p>
20		_UMODE	Zarezerwowano
21	FS	_FS	Szerokość fazy (przyr.)
22	ZFS	_ZFS	Głębokość zagłębienia (wierzchołka narzędzia) przy fazowaniu (abs./przyr.), patrz _AMODE

16.1.23 Otwór podłużny - LONGHOLE

Programowanie

```
LONGHOLE (REAL RTP, REAL RFP, REAL SDIS, REAL _DP, REAL _DPR,
          INT NUM, REAL LENG, REAL _CPA, REAL _CPO, REAL RAD, REAL STA1,
          REAL INDA, REAL FFD, REAL FFP1, REAL MID, INT _VARI, INT _UMODE,
          INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Param wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs.)
3	SC	SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Głębokość otworu podłużnego (abs.)
5		_DPR	Głębokość otworu podłużnego (przr.), w odniesieniu do Z0 (wprowadzić bez znaku)
6		NUM	Liczba otworów podłużnych = 1
7	L	LENG	Długość otworu podłużnego
8	X0	_CPA	Punkt odniesienia, 1. oś płaszczyzny
9	Y0	_CPO	Punkt odniesienia, 2. oś płaszczyzny
10		RAD	Zarezerwowano
11	$\alpha 0$	STA1	Kąt obrotu
12		INDA	Zarezerwowano
13	FZ	FFD	Posuw dla dosuwu na głębokość
14	F	FFP1	Posuw
15	DZ	MID	Maksymalny dosuw na głębokość
16		_VARI	Rodzaj obróbki
			JEDNOSTKI: rodzaj dosuwu
			1 = prostopadle z G1
			3 = ruchem wahadłowym
			SETKI: Zarezerwowano
17		_UMODE	Zarezerwowano

Nr	Okno parametrów	Param wewnętrzne	Objaśnienie
18		_GMODE	Tryb geometrii
			JEDNOSTKI: Zarezerwowano
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Wybór obróbka albo tylko obliczenie punktu startowego
			0 = tryb kompatybilności
			1 = normalna obróbka
			TYSIĄCE: Wymiarowanie punkt odniesienia, położenie rowka
			0 = środek
			1 = po lewej wewnątrz +L
			2 = po prawej wewnątrz -L
19		_DMODE	Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
			1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)
			2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)
			3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
			DZIESIĄTKI: Rodzaj posuwu: Grupa G (G94/G95) dla posuwu dla powierzchni i na głębokość
			0 = tryb kompatybilności
			1 = G-Code jak przed wywołaniem cyklu. G94/G95 dla posuwu dla powierzchni i na głębokość takie same
			SETKI: Zarezerwowano
20		_AMODE	TYSIĄCE: Oznaczenie wersji oprogramowania
			1 = rozszerzenie funkcji LONGHOLE (wymiarowanie punktu odniesienia)
			Tryb alternatywny
			JEDNOSTKI: Głębokość końcowa Z1 (abs./przyr.)
			0 = kompatybilność
			1 = Z1 (przyr.)
			2 = Z1 (abs.)

Wskazówka

Cykl jest w porównaniu z wcześniejszymi wersjami oprogramowania wyposażony w nowe funkcje. Skutkuje to tym, że określone parametry nie są już wyświetlane w oknie wprowadzania (NUM, RAD, INDA). Wiele rowków na jednym szablonie pozycji można programować przy pomocy "MCALL" i wywołanie pożądanego szablonu, np. HOLES2.

16.1.24 Frezowanie gwintu - CYCLE70

Programowanie

```

CYCLE70 (REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL _DP, REAL _DIATH, REAL
_H1, REAL _FAL, REAL _PIT, INT _NT, REAL _MID, REAL _FFR, INT _TYPH,
REAL _PA, REAL _PO, REAL _NSP, INT _VARI, INT _PITA, STRING[15]
_PITM, STRING[20] _PTAB, STRING[20] _PTABA, INT _GMODE, INT _DMODE,
INT _AMODE)

```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
2	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
3	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
4	Z1	_DP	Długość gwintu (abs., przyr.), patrz _AMODE Uwzględnienie wybiegu na dnie otworu (minimum pół skoku)
5	Ø	_DIATH	Średnica nominalna gwintu
6	H1	_H1	Głębokość gwintu
7	U	_FAL	Naddatek na obróbkę wykańczającą
8	P	_PIT	Skok gwintu (wybór _PITA: mm, cale, MODUL, zwojów/cal)
9	NT	_NT	Liczba zębów na płycie skrawającej Długość narzędzia zawsze odniesiona do dolnego zęba!
10	DXY	_MID	Dosuw maksymalny na przejście _MID > _H1: wszystko z jednym przejściem
11	F	_FFR	Posuw frezowania
12		_TYPH	Typ gwintu 0 = gwint wewnętrzny 1 = gwint zewnętrzny
13	X0	_PA	Punkt środkowy gwintu, 1. oś (abs.)
14	Y0	_PO	Punkt środkowy gwintu, 2. oś (abs.)
15	αS	_NSP	Kąt startowy (gwint wielokrotny)
16		_VARI	Rodzaj obróbki JEDNOSTKI: 1 = obróbka zgrubna 2 = obróbka wykańczająca DZIESIĄTKI: 1 = od góry do dołu 2 = od dołu do góry SETKI: 0 = gwint prawy 1 = gwint lewy

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
17		_PITA	Oszacowanie skoku gwintu 0 = tryb kompatybilności 1 = skok w mm 2 = skok w zwojach na cal (TPI) 3 = skok w calach 4 = skok jako MODUŁ
18		_PITM	Łańcuch znaków jako znacznik dla wprowadzenia skoku gwintu (tylko dla powierzchni)
19		_RTAB	Łańcuch znaków dla tablicy gwintów ("", "ISO", "BSW", "BSP", "UNC") (tylko dla powierzchni)
20		_PTABA	Łańcuch znaków dla wyboru w tablicy gwintów (np. "M 10", "M 12", ...) (tylko dla powierzchni)
21		_GMODE	Tryb geometrii JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Obróbka/obliczenie punktu startowego 0 = tryb kompatybilności 1 = normalna obróbka
22		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
23		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Głębokość końcowa (_DP) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo

16.1.25 Cykl grawerowania - CYCLE60

Programowanie

```
CYCLE60 (STRING[200] _TEXT, REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL
_DP, REAL _DPR, REAL _PA, REAL _PO, REAL _STA, REAL _CP1, REAL _CP2,
REAL _WID, REAL _DF, REAL _FFD, REAL _FFP1, INT _VARI, INT _CODEP,
INT _UMODE, INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1		_TEXT	Tekst do wygrawerowania (maksymalnie 100 znaków)
2	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
3	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs.)
4	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do płaszczyzny odniesienia, wprowadzić bez znaku)
5	Z1	_DP	Głębokość (abs.), patrz _AMODE
6	Z1	_DPR	Głębokość (przyr.), patrz _AMODE
7	X0	_PA	Punkt odniesienia, 1. oś płaszczyzny (abs.) - w układzie prostokątnym, patrz _VARI
	R		Punkt odniesienia, długość (promień) - w układzie biegunowym, patrz _VARI
8	Y0	_PO	Punkt odniesienia, 2. oś płaszczyzny (abs.) - w układzie prostokątnym, patrz _VARI
	α0		Punkt odniesienia, kąt w odniesieniu do 1. osi - w układzie biegunowym, patrz _VARI
9	α1	_STA	Kierunek tekstu, kąt linii tekstu w odniesieniu do 1. osi), patrz _VARI
10	XM	_CP1	Punkt środkowy okręgu tekstu, 1. oś płaszczyzny (abs.) - w układzie prostokątnym, patrz _VARI
	LM		Punkt środkowy okręgu tekstu, długość (promień) w odniesieniu do WNP - w układzie biegunowym, patrz _VARI
11	YM	_CP2	: Punkt środkowy okręgu tekstu, 2. oś płaszczyzny (abs.) - w układzie prostokątnym, patrz _VARI
	αM		Punkt środkowy okręgu tekstu, kąt w odniesieniu do 1. osi - w układzie biegunowym, patrz _VARI
12	W	_WID	Wysokość znaków (wprowadzić bez znaku)
13	DX1	_DF	Odstęp znaków / szerokość całkowita, patrz _VARI
	DX2		
	α2		Kąt rozwarcia, patrz _VARI
14	FZ	_FFD	Posuw dla dosuwu na głębokość, patrz _DMODE
15	F	_FFP1	Posuw dla obróbki płaszczyzny

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
16		_VARI	Obróbka (orientacja i punkt odniesienia grawerowanego tekstu))
			JEDNOSTKI: Punkt odniesienia
			0: prostokątny
			1: biegunowy
			DZIESIĄTKI: zorientowanie tekstu
			0: Tekst na linii
			1: Tekst na łuku koła u góry
			2: Tekst na łuku koła u dołu
			SETKI: Zarezerwowano
			TYSIĄCE: Punkt odniesienia tekstu poziomo
			0: z lewej
			1: współśrodkowo
			2: z prawej
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Punkt odniesienia tekstu pionowo
			0: z dołu
			1: współśrodkowo
			2: u góry
			SETKI TYSIĘCY: Długość tekstu
			0: Odstęp znaków
			1: Całkowita szerokość tekstu (tylko w przypadku tekstu liniowego)
			2: Kąt rozwarcia (tylko w przypadku tekstu na łuku koła)
			MILIONY: Punkt środkowy okręgu
			0: prostokątny (kartezjański)
			1: biegunowy
			DZIESIĄTKI MILIONÓW: Pismo w odbiciu lustrzanym
			0 = kompatybilność
			1 = pismo w lustrzanym odbiciu WŁ.
			2 = pismo w lustrzanym odbiciu WYŁ.
17		_CODEP	Numer strony kodowej pisma (obecnie tylko 1252)
18		_UMODE	Zarezerwowano
19		_GMODE	Tryb ewaluacji zaprogramowanych wartości geometrycznych
			JEDNOSTKI: Zarezerwowano
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Wybór obróbka/tylko obliczenie punktu startowego
			0 = tryb kompatybilności
			1 = normalna obróbka

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
20		_DMODE	Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 2 = G18 3 = G19
			DZIESIĄTKI: Rodzaj posuwu: Grupa G (G94/G95) dla posuwu dla powierzchni i na głębokość
21		_AMODE	Tryb alternatywny
			JEDNOSTKI: Głębokość końcowa (_DP,_DPR))
			0 = kompatybilność 1 = przyrostowo (_DPR) 2 = absolutnie (_DP)

16.1.26 Wywołanie konturu - CYCLE62

Programowanie

```
CYCLE62 (STRING[140] _KNAME, INT _TYPE, STRING[32] _LAB1, STRING[32]  
_LAB2)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	PRG/ CON	_KNAME	Nazwa konturu albo podprogramu, nie musi być programowana w przypadku _TYPE = 2
2		_TYPE	Określenie wprowadzenia konturu 0 = podprogram 1 = nazwa konturu 2 = etykiety 3 = etykiety w podprogramie
3	LAB1	_LAB1	Etykieta 1, początek konturu
4	LAB2	_LAB2	Etykieta 2, koniec konturu

16.1.27 Frezowanie konturu - CYCLE72

Programowanie

```
CYCLE72 (STRING[141] _KNAME, REAL _RTP, REAL _RFP, REAL _SDIS, REAL
_DP, REAL _MID, REAL _FAL, REAL _FALD, REAL _FFP1, REAL _FFD, INT
_VARI, INT _RL, INT _AS1, REAL _LP1, REAL _FF3, INT _AS2, REAL _LP2,
INT _UMODE, REAL _FS, REAL _ZFS, INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1		_KNAME	Nazwa podprogramu konturu
2	RP	_RTP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
3	Z0	_RFP	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs.)
4	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
5	Z1	_DP	Punkt końcowy, głębokość końcowa (abs./przr.) patrz _AMODE
6	DZ	_MID	Maksymalny dosuw na głębokość (przr., wprowadzić bez znaku)
7	UXY	_FAL	Naddatek w płaszczyźnie (przr.), naddatek na obrzeżu konturu
8	UZ	_FALD	Naddatek na głębokości (przr.), naddatek na dnie (wprowadzić bez znaku)
9	FX	_FFP1	Posuw po konturze
10	FZ	_FFD	Posuw dla dosuwu na głębokość (lub dosuwu przestrzennego)
11		_VARI	Rodzaj obróbki
			JEDNOSTKI: Obróbka
			1 = obróbka zgrubna
			2 = obróbka wykańczająca
			5 = fazowanie
			DZIESIĄTKI:
			0 = drogi pośrednie z G0
			1 = drogi pośrednie z G1
			SETKI:
			0 = wycofanie na końcu konturu na punkt odniesienia
			1 = wycofanie na końcu konturu na punkt odniesienia + _SDIS
			2 = wycofanie na końcu konturu o _SDIS
			3 = bez wycofania na końcu konturu, ruch do następnego punktu startowego następuje z posuwem po konturze
			TYSIĄCE: Zarezerwowano
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY:
			0 = obróbka konturu w przód
			1 = obróbka konturu w tył
			Ograniczenia przy obróbce w tył:
			• max 170 elementów konturu (łącznie z fazami i zaokrągleniami)
			• są poddawane ewaluacji tylko wartości w płaszczyźnie (X/Y) i F

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
12		_RL	Kierunek obróbki 40 = na środku konturu (G40, dosunięcie i odsunięcie: prosta albo prostopadłe) 41 = na lewo od konturu (G41, dosunięcie i odsunięcie: prosta albo okrąg) 42 = na prawo od konturu (G42, dosunięcie i odsunięcie: prosta albo okrąg)
13		_AS1	Ruch dosunięcia do konturu JEDNOSTKI: 1 = prosta 2 = ćwierćokrąg 3 = półokrąg 4 = dosunięcie i odsunięcie prostopadłe DZIESIĄTKI: 0 = ostatni ruch, w płaszczyźnie 1 = ostatni ruch, przestrzennie
14	L1	_LP1	Droga dosunięcia, albo promień dosunięcia (przyr., wprowadzić bez znaku)
15	FZ	_FF3	Posuw dla dróg pośrednich (G94/G95 jak na konturze)
16		_AS2	Ruch odsunięcia od konturu (nie przy prostopadłym dosunięciu/odsunięciu) JEDNOSTKI: 1 = prosta 2 = ćwierćokrąg 3 = półokrąg DZIESIĄTKI: 0 = ostatni ruch, w płaszczyźnie 1 = ostatni ruch, przestrzennie
17	L2	_LP2	Droga odsunięcia, albo promień odsunięcia (przyr., wprowadzić bez znaku)
18		_UMODE	Zarezerwowano
19	FS	_FS	Szerokość fazy (przyr.)
20	ZFS	_ZFS	Głębokość zagłębienia (wierzchołka narzędzia) przy fazowaniu (abs./przyr.), patrz _AMODE
21		_GMODE	Tryb ewaluacji zaprogramowanych wartości geometrycznych JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Wybór obróbka/tylko obliczenie punktu startowego 0 = tryb kompatybilności 1 = normalna obróbka

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
22		<code>_DMODE</code>	<p>Tryb wyświetlania</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19</p> <p>0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI: Rodzaj posuwu: Grupa G (G94/G95) dla posuwu dla powierzchni i na głębokość</p> <p>0 = tryb kompatybilności 1 = G-Code jak przed wywołaniem cyklu. G94/G95 dla posuwu dla powierzchni i na głębokość takie same</p> <hr/> <p>TYSIĄCE:</p> <p>0 = tryb kompatybilności: Nazwa konturu znajduje się w <code>_KNAME</code> 1 = nazwa konturu jest programowana w <code>CYCLE62</code> i przekazywana w <code>_SC_CONT_NAME</code></p>
23		<code>_AMODE</code>	<p>Tryb alternatywny</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: punkt końcowy Z1 (<code>_DP</code>)</p> <p>0 = absolutnie (tryb kompatybilności) 1 = przyrostowo</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI: Jednostka dla dosuwu w płaszczyźnie</p> <p>0 = mm, cale 1 = zarezerwowano</p> <hr/> <p>SETKI: Głębokość zagłębienia przy fazowaniu (ZFS)</p> <p>0 = absolutnie 1 = przyrostowo</p>

Wskazówka

Gdy przekazywane parametry poniżej są programowane pośrednio (jako parametry), okno wprowadzania nie jest poddawane przetwarzaniu wstęcznemu:

`_VARI`, `_RL`, `_AS1`, `_AS2`, `_UMODE`, `_GCODE`, `_DMODE`, `_AMODE`

16.1.28 Wiercenie wstępne kieszeni konturowej - CYCLE64

Programowanie

```
CYCLE64 (STRING[100] _PRG, INT _VARI, REAL _RP, REAL _Z0, REAL _SC,
REAL _Z1, REAL _F, REAL _DXY, REAL _UXY, REAL _UZ, INT _CDIR,
STRING[20] _TR, INT _DR, INT _UMODE, INT _GMODE, INT _DMODE, INT
_AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	PRG	_PRG	Nazwa programu wiercenia/nawiercania
2		_VARI	Rodzaj obróbki JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Zarezerwowano TYSIĄCE: Tryb wycofania 0 = wycofanie na płaszczyznę wycofania 1 = wycofanie na punkt odniesienia + odstęp bezpieczeństwa
3	RP	_RP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
4	Z0	_Z0	Punkt odniesienia (abs.)
5	SC	_SC	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
6	Z1	_Z1	Głębokość wiercenia/nawiercania, (patrz _AMODE JEDNOSTKI)
7	F	_F	Posuw wiercenia/nawiercania
8	DXY	_DXY	Dosuw w płaszczyźnie - jednostka, (patrz AMODE DZIESIĄTKI)
9	UXY	_UXY	Naddatek w płaszczyźnie
10	UZ	_UZ	Naddatek na głębokości
11		_CDIR	Kierunek frezowania 0 = frezowanie współbieżne 1 = frezowanie przeciwbieżne
12	TR	_TR	Nazwa narzędzia odniesienia
13	DR	_DR	Numer D narzędzia odniesienia
14		_UMODE	Zarezerwowano
15		_GMODE	Tryb ewaluacji zaprogramowanych wartości geometrycznych JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Wybór obróbka/tylko obliczenie punktu startowego 0 = obróbka normalna (tryb kompatybilności nie jest wymagany) 1 = normalna obróbka 2 = zarezerwowano

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
25		<u>_DMODE</u>	<p>Tryb wyświetlania</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19</p> <hr/> <p>0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu</p> <p>1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)</p> <p>2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)</p> <p>3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI: Rodzaj technologii</p> <hr/> <p>1 = wiercenie wstępne</p> <p>2 = nawiercanie</p>
26		<u>_AMODE</u>	<p>Tryb alternatywny</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: Głębokość wiercenia/nawiercania Z1</p> <hr/> <p>0 = absolutnie (tryb kompatybilności)</p> <p>1 = przyrostowo</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI: Jednostka dla dosuwu w płaszczyźnie (<u>_DXY</u>)</p> <hr/> <p>0 = mm</p> <p>1 = % średnicy narzędzia</p>

16.1.29 Frezowanie kieszeni konturowej - CYCLE63

Programowanie

```

CYCLE63 (STRING[100] _PRG, INT _VARI, REAL _RP, REAL _Z0, REAL _SC,
REAL _Z1, REAL _F, REAL _FZ, REAL _DXY, REAL _DZ, REAL _UXY, REAL
_UZ, INT _CDIR, REAL _XS, REAL _YS, REAL _ER, REAL _EP, REAL _EW,
REAL _FS, REAL _ZFS, STRING[20] _TR, INT _DR, INT _UMODE, INT _GMODE,
INT _DMODE, INT _AMODE)

```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	PRG	_PRG	Nazwa programu wybierania materiału
2		_VARI	Rodzaj obróbki JEDNOSTKI: Technologia obróbki 1 = obróbka zgrubna 3 = obróbka wykańczająca dna 4 = obróbka wykańczająca obrzeża 5 = fazowanie DZIESIĄTKI: Rodzaj dosuwu 0 = zagłębianie w środku 1 = zagłębianie po linii spiralnej 2 = zagłębianie ruchem wahadłowym SETKI: Zarezerwowano TYSIĄCE: Tryb wycofania 0 = wycofanie na płaszczyznę wycofania 1 = wycofanie na punkt odniesienia + odstęp bezpieczeństwa DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Punkt startowy przy obróbce zgrubnej i wykańczającej dna 0 = automatycznie 1 = ręcznie
3	RP	_RP	Płaszczyzna wycofania (abs.)
4	Z0	_Z0	Punkt odniesienia osi narzędzia (abs)
5	SC	_SC	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
6	Z1	_Z1	Głębokość końcowa, (patrz _AMODE JEDNOSTKI)
7	F	_F	Posuw w płaszczyźnie obróbka zgrubna/wykańczająca
8	FZ	_FZ	Posuw dla dosuwu na głębokość
9	DXY	_DXY	Dosuw w płaszczyźnie - jednostka, (patrz AMODE DZIESIĄTKI)
10	DZ	_DZ	Dosuw na głębokość
11	UXY	_UXY	Naddatek w płaszczyźnie
12	UZ	_UZ	Naddatek na głębokości
13		_CDIR	Kierunek frezowania 0 = frezowanie współbieżne 1 = frezowanie przeciwbieżne
14	XS	_XS	Punkt startowy X, absolutnie

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
15	YS	_YS	Punkt startowy Y, absolutnie
16	ER	_ER	Zagłębianie spiralne: Promień
17	EP	_EP	Zagłębianie spiralne: Skok
18	EW	_EW	Zagłębianie ruchem wahliwym: maksymalny kąt zagłębiania
19	FS	_FS	Szerokość fazy (przyr.) tylko przy fazowaniu
20	ZFS	_ZFS	Głębokość zagłębienia wierzchołka narzędzia przy fazowaniu, (patrz AMODE SETKI)
21	TR	_TR	Nazwa narzędzia odniesienia przy obróbce pozostałego materiału
22	DR	_DR	Numer D narzędzia odniesienia przy obróbce pozostałego materiału
23		_UMODE	Zarezerwowano
24		_GMODE	Tryb ewaluacji zaprogramowanych wartości geometrycznych JEDNOSTKI: Zarezerwowano DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Wybór obróbka/tylko obliczenie punktu startowego 0 = obróbka normalna (tryb kompatybilności nie jest wymagany) 1 = normalna obróbka 2 = zarezerwowano
25		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu) DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Rodzaj technologii 1 = kieszeń 2 = czop TYSIĄCE: Obróbka pozostałego materiału 0 = nie 1 = tak
26		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Głębokość końcowa Z1 0 = absolutnie (tryb kompatybilności) 1 = przyrostowo DZIESIĄTKI: Jednostka dla dosuwu w płaszczyźnie (_DXY) 0 = mm 1 = % średnicy narzędzia SETKI: Głębokość zagłębienia przy fazowaniu (ZFS) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo

16.1.30 Skrawanie warstwowe - CYCLE951

Programowanie

```
CYCLE951 (REAL _SPD, REAL _SPL, REAL _EPD, REAL _EPL, REAL _ZPD, REAL
_ZPL, INT _LAGE, REAL _MID, REAL _FALX, REAL _FALZ, INT _VARI, REAL
_RF1, REAL _RF2, REAL _RF3, REAL _SDIS, REAL _FF1, INT _NR, INT
_DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	X0	_SPD	Punkt odniesienia (abs., zawsze średnica)
2	Z0	_SPL	Punkt odniesienia (abs.)
3	X1	_EPD	Punkt końcowy
4	Z1	_EPL	Punkt końcowy
5	XM $\alpha 1$ $\alpha 2$	_ZPD	Punkt pośredni, patrz _DMODE (DZIESIĄTKI)
6	ZM $\alpha 1$ $\alpha 2$	_ZPL	Punkt pośredni, patrz _DMODE (DZIESIĄTKI)
7	Położenie	_LAGE	Położenie obrabianego naroża 0 = zewnątrz/z tyłu 1 = zewnątrz/z przodu 2 = wewnątrz/z tyłu 3 = wewnątrz/z przodu
8	D	_MID	Maksymalny dosuw na głębokość przy zagłębianiu
9	UX	_FALX	Naddatek w X
10	UZ	_FALZ	Naddatek w Z

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
11		_VARI	<p>Rodzaj obróbki</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: Kierunek skrawania (wzdłużnie albo poprzecznie) w układzie współrzędnych</p> <hr/> <p>1 = wzdłużnie</p> <hr/> <p>2 = poprzecznie</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI:</p> <hr/> <p>1 = obróbka zgrubna do naddatku na obróbkę wykańczającą</p> <hr/> <p>2 = obróbka wykańczająca</p> <hr/> <p>SETKI:</p> <hr/> <p>0 = z dociąganiem po konturze, bez pozostających naroży</p> <hr/> <p>1 = bez dociągania po konturze</p> <hr/> <p>TYSIĄCE:</p> <hr/> <p>0 = z promieniem/fazą na narożu 2</p> <hr/> <p>1 = z podcięciem na narożu 2</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI TYSIĘCY:</p> <hr/> <p>0 = zatrzymać się po obróbce</p> <hr/> <p>1 = ruch powrotny do pozycji startowej</p>
12	R1/FS1	_RF1	Promień zaokrąglenia albo szerokość fazy 1, patrz _AMODE (DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
13	R2/FS2	_RF2	Promień zaokrąglenia albo szerokość fazy 2, patrz _AMODE (SETKI TYSIĘCY)
14	R3/FS3	_RF3	Promień zaokrąglenia albo szerokość fazy 3, patrz _AMODE (JEDEN MILION)
15	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa
16	F	_FF1	Posuw dla obróbki zgrubnej/wykańczającej
17		_NR	<p>Oznaczenie rodzaju skrawania (odpowiada pionowym przyciskom programowym do wyboru kształtu):</p> <hr/> <p>0 = skrawanie 1, naroże 90 stopni bez faz/zaokrągleń</p> <hr/> <p>1 = skrawanie 2, naroże 90 stopni z fazami/zaokrągleniami</p> <hr/> <p>2 = skrawanie 3, dowolne naroże z fazami/zaokrągleniami</p>
18		_DMODE	<p>Tryb wyświetlania</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19</p> <hr/> <p>0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu</p> <hr/> <p>1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)</p> <hr/> <p>2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)</p> <hr/> <p>3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI: Wprowadzany kształt _ZPD/_ZPL</p> <hr/> <p>0 = Xm/Zm</p> <hr/> <p>1 = Xm/α1</p> <hr/> <p>2 = Xm/α2</p> <hr/> <p>3 = α1/Zm</p> <hr/> <p>4 = α2/Zm</p> <hr/> <p>5 = α1/α2</p>

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
21		_AMODE	<p>Tryb alternatywny</p> <hr/> <p>JEDNOSTKI: Punkt pośredni w X</p> <hr/> <p>0 = absolutnie, wartość osi poprzecznej na średnicy</p> <p>1 = przyrostowo, wartość osi poprzecznej na promieniu</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI: Punkt pośredni w Z</p> <hr/> <p>0 = absolutnie</p> <p>1 = przyrostowo</p> <hr/> <p>SETKI: Punkt końcowy w X</p> <hr/> <p>0 = absolutnie, wartość osi poprzecznej na średnicy</p> <p>1 = przyrostowo, wartość osi poprzecznej na promieniu</p> <hr/> <p>TYSIĄCE: Punkt końcowy w Z</p> <hr/> <p>0 = absolutnie</p> <p>1 = przyrostowo</p> <hr/> <p>DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Promień/faza 1</p> <hr/> <p>0 = promień</p> <p>1 = faza</p> <hr/> <p>SETKI TYSIĘCY: Promień/faza 2</p> <hr/> <p>0 = promień</p> <p>1 = faza</p> <hr/> <p>MILIONY: Promień/faza 3</p> <hr/> <p>0 = promień</p> <p>1 = faza</p>

16.1.31 Wytoczenie - CYCLE930

Programowanie

```
CYCLE930 (REAL _SPD, REAL _SPL, REAL _WIDG, REAL _WIDG2, REAL _DIAG,
REAL _DIAG2, REAL _STA, REAL _ANG1, REAL _ANG2, REAL _RCO1, REAL
_RCI1, REAL _RCI2, REAL _RCO2, REAL _FAL, REAL _IDEP1, REAL _SDIS,
INT _VARI, INT _DN, INT _NUM, REAL _DBH, REAL _FF1, INT _NR, REAL
_FALX, REAL _FALZ, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	X0	_SPD	Punkt odniesienia w osi poprzecznej (zawsze średnica)
2	Z0	_SPL	Punkt odniesienia w osi podłużnej
3	B1	_WIDG	Szerokość rowka na dnie
4	B2	_WIDG2	Szerokość rowka u góry (tylko dla powierzchni)
5	T1	_DIAG	Głębokość rowka w punkcie odniesienia, przy abs. i obróbka wzdłużna = średnica, i innym przypadku przyr.
6	T2	_DIAG2	Głębokość zagłębienia w punkcie odniesienia (tylko dla powierzchni), przy abs. i obróbka wzdłużna = średnica, i innym przypadku przyr.
7	$\alpha 0$	_STA	Kąt skosu ($-180 \leq \_STA \leq 180$)
8	$\alpha 1$	_ANG1	Kąt zbocza 1 ($0 \leq \_ANG1 < 90$) na stronie rowka określonej przez punkt odniesienia
9	$\alpha 2$	_ANG2	Kąt zbocza 2 ($0 \leq \_ANG2 < 90$) po drugiej stronie w stosunku do punktu odniesienia
10	R1/FS1	_RCO1	Promień zaokrąglenia albo szerokość fazy 1, na zewnątrz na punkcie odniesienia
11	R2/FS2	_RCI1	Promień zaokrąglenia albo szerokość fazy 2, wewnątrz na punkcie odniesienia
12	R3/FS3	_RCI2	Promień zaokrąglenia albo szerokość fazy 3, wewnątrz po drugiej stronie w stosunku do punktu odniesienia
13	R4/FS4	_RCO2	Promień zaokrąglenia albo szerokość fazy 4, zewnątrz po drugiej stronie w stosunku do punktu odniesienia
14	U	_FAL	Naddatek w X i Z, patrz _VARI (DZIESIĄTKI TYSIĘCY) (wprowadzić bez znaku)
15	D	_IDEP1	Maksymalny dosuw na głębokość przy zagłębianiu (wprowadzić bez znaku) 0 = 1. Przejście narzędzia bezpośrednio na całej głębokości > 0 = 1. przejście _IDEP1, 2. przejście 2 · _IDEP1, itd.
16	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (wprowadzić bez znaku)

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
17		_VARI	Rodzaj obróbki <hr/> JEDNOSTKI: Zarezerwowano <hr/> DZIESIĄTKI: Technologia obróbki <hr/> 1 = obróbka zgrubna 2 = obróbka wykańczająca 3 = obróbka zgrubna i wykańczająca <hr/> SETKI: Położenie wzdłużne/poprzeczne zewnętrzne/wewnętrzne +Z/+Z wzgl. +X/-X <hr/> 1 = wzdłużne/zewnętrzne +Z 2 = poprzeczne/wewnętrzne -X 3 = wzdłużne/wewnętrzne +Z 4 = poprzeczne/wewnętrzne +X 5 = wzdłużne/zewnętrzne -Z 6 = poprzeczne/zewnętrzne -X 7 = wzdłużne/wewnętrzne -Z 8 = poprzeczne/zewnętrzne +X <hr/> TYSIĄCE: Położenie punktu odniesienia <hr/> 0 = punkt odniesienia u góry 1 = punkt odniesienia u dołu <hr/> DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Określenie zachowania się naddatków na obróbkę wykańczającą <hr/> 0 = naddatek U równoległy do konturu 1 = naddatki UX i UZ oddzielnie
18		_DN	Numer D dla 2. ostrza narzędzia > 0 = numer D dla korekcji narzędzia 2. ostrza noża do toczenia poprzecznego 0 = nie zaprogramowano 2. ostrza
19	N	_NUM	Liczba rowków (0 = 1 rowek)
20	DP	_DBH	Liczba rowków (wymagana tylko wtedy, gdy _NUM > 1)
21	F	_FF1	Posuw
22		_NR	Oznaczenie kształtu rowka odpowiada pionowym przyciskom programowym do wyboru kształtu 0 = zbocza 90 bez faz/zaokrągleń 1 = skośne zbocza z fazami/zaokrągleniami (bez α0) 2 = jak 1, ale na stożku (z α0)
23	UX	_FALX	Naddatek w osi X, patrz _VARI (DZIESIĄTKI TYSIĘCY) (wprowadzić bez znaku)
24	UZ	_FALZ	Naddatek w osi Z, patrz _VARI (DZIESIĄTKI TYSIĘCY) (wprowadzić bez znaku)
25		_DMODE	Tryb wyświetlania <hr/> JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19 <hr/> 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
26		_AMODE	Tryb alternatywny
			JEDNOSTKI: Zwymiarowanie głębokości (tylko dla powierzchni)
			0 = na punkcie odniesienia
			1 = po stronie przeciwnej do punktu odniesienia
			DZIESIĄTKI: Głębokość
			0 = absolutnie
			1 = przyrostowo
			SETKI: Zwymiarowanie szerokości (tylko dla powierzchni)
			0 = na średnicy zewnętrznej (u góry)
			1 = na średnicy wewnętrznej (u dołu)
			TYSIĄCE: Zaokrąglenie/faza 1 (_RCO1)
			0 = promień
			1 = faza
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Zaokrąglenie/faza 2 (_RCI1)
			0 = promień
			1 = faza
			SETKI TYSIĘCY: Zaokrąglenie/faza 3 (_RCI2)
			0 = promień
			1 = faza
			MILIONY: Zaokrąglenie/faza 4 (_RCO2)
			0 = promień
			1 = faza

16.1.32 Podcięcie kształtowe - CYCLE940

Przy pomocy cyklu CYCLE940 można programować różne podcięcia. Po części znacznie różnią się one pod względem parametryzacji.

Dodatkowe kolumny tablicy pokazują, które parametry są potrzebne przy danym kształcie podcięcia. Odpowiadają one pionowym przyciskom programowym wyboru w oknie cykli:

- E: Podcięcie kształt E
- F: Podcięcie kształt F
- A-D: Podcięcie gwintu DIN (kształty A-D)
- T: Podcięcie gwintu (dowolna definicja kształtu)

Programowanie

```
CYCLE940 (REAL _SPD, REAL _SPL, CHAR _FORM, INT _LAGE, REAL _SDIS,
REAL _FFP, INT _VARI, REAL _EPD, REAL _EPL, REAL _R1, REAL _R2, REAL
_STA, REAL _VRT, REAL _MID, REAL _FAL, REAL _FALX, REAL _FALZ, INT
_PITI, STRING[5] _PTAB, STRING[20] _PTABA, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Programowanie w przypadku kształtu				Objaśnienie
			E	F	A-D	T	
1	X0	_SPD	x	x	x	x	Punkt odniesienia w osi poprzecznej (zawsze średnica)
2	Z0	_SPL	x	x	x	x	Punkt odniesienia osi wzdłużnej (abs.)
3	FORM	_FORM	x	x	x	x	Kształt podcięcia (duże litery, np. "T") Wybór, z której tablicy mają być brane podcięcia A = zewnątrz, odniesienie DIN76, A = normalne B = zewnątrz, odniesienie DIN76, B = skrócone C = wewnątrz, odniesienie DIN76, C = normalne D = wewnątrz, odniesienie DIN76, D = skrócone E = odniesienie DIN509 F = odniesienie DIN509 T = dowolny kształt
4	LAGE	_LAGE	x	x	x	x	Położenie podcięcia (równoległe do Z) 0 = zewnętrzne +Z: ____ 1 = zewnętrzne -Z: ____/ 2 = wewnętrzne +Z: /----- 3 = wewnętrzne -Z: -----\
5	SC	_SDIS	x	x	x	x	Odstęp bezpieczeństwa (przyr.)
6	F	_FFP	x	x	x	x	Posuw dla obróbki (mm/obr.)

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Programowanie w przypadku kształtu				Objaśnienie
7		_VARI	-	-	x	x	Rodzaj obróbki
							JEDNOSTKI: Obróbka
							1 = obróbka zgrubna
							2 = obróbka wykańczająca
							3 = obróbka zgrubna + wykańczająca
							DZIESIĄTKI: Strategia obróbki
8	X1	_EPD	x	x	-	-	Nadadek X (abs./przr.), patrz _AMODE)
			-	-	-	x	Głębokość podcięcia (abs./przr.) patrz _AMODE
			-	x	-	-	Nadadek Z
			-	-	-	x	Szerokość podcięcia (abs./przr.) patrz _AMODE
			-	-	-	x	Promień zaokrąglenia na skosach
			-	-	-	x	Promień zaokrąglenia w narożu
10	R1	_R1	-	-	-	x	Promień zaokrąglenia na skosach
11	R2	_R2	-	-	-	x	Promień zaokrąglenia w narożu
12	α	_STA	-	-	x	x	Kąt zagłębiania
13	VX	_VRT	x	x	-	-	Podcięcie X (abs./przr.), patrz _AMODE
			-	-	x	x	Podcięcie X przy obróbce wykańczającej (abs./przr.), patrz _AMODE
14	D	_MID	-	-	x	x	Dosuw na głębokość
15	U	_FAL	-	-	x	x	Nadadek równoległy do konturu, patrz _AMODE
16	UX	_FALX	-	-	x	x	Nadadek na obróbkę wykańczającą X
17	UZ	_FALZ	-	-	x	x	Nadadek na obróbkę wykańczającą Z
18	P	_PITI	-	-	x	-	Wybór skoku, kształt A-D, odpowiada M1 ... M68
							0 = 0.20 6 = 0.50 12 = 1.25 18 = 3.50
							1 = 0.25 7 = 0.60 13 = 1.50 19 = 4.00
							2 = 0.30 8 = 0.70 14 = 1.75 20 = 4.50
							3 = 0.35 9 = 0.75 15 = 2.00 21 = 5.00
							4 = 0.40 10 = 0.80 16 = 2.50 22 = 5.50
							5 = 0.45 11 = 1.00 17 = 3.00 23 = 6.00
			x	x	-	-	Wybór promień/głębokość, kształt E, F
							0 = 0.6 · 0.3 4 = 2.5 · 0.4 8 = 0.1 · 0.1
							1 = 1.0 · 0.4 5 = 4.0 · 0.5 9 = 0.2 · 0.1
							2 = 1.0 · 0.2 6 = 0.4 · 0.2
							3 = 1.6 · 0.3 7 = 0.6 · 0.2
19		_PTAB					Łańcuch znaków dla tablicy gwintów ("", "ISO", "BSW", "BSP", "UNC") (tylko dla powierzchni)
20		_PTABA					Łańcuch znaków dla wyboru w tablicy gwintów (np. "M 10", "M 12", ...) (tylko dla powierzchni)

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Programowanie w przypadku kształtu	Objaśnienie
21		_DMODE		Tryb wyświetlania
			x x x x	JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19
				0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
				1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
22		_AMODE		Tryb alternatywny
			x x - x	JEDNOSTKI: Parametr _EPD naddatek X albo głębokość podcięcia
				0 = absolutnie (zawsze średnica) 1 = przyrostowo
			x x - x	DZIESIĄTKI: Parametr _EPL naddatek Z albo szerokość podcięcia
				0 = absolutnie 1 = przyrostowo
			x x x x	SETKI: Parametr _VRT podcięcie X
				0 = absolutnie (zawsze średnica) 1 = przyrostowo
			- - x x	TYSIĄCE: Naddatek na obróbkę wykańczającą
				0 = naddatek równoległy do konturu (_FAL) = naddatek oddzielnie (_FALX/_FALZ)

16.1.33 Toczenie gwintu - CYCLE99

Programowanie

```
CYCLE99 (REAL _SPL, REAL _SPD, REAL _FPL, REAL _FPD, REAL _APP, REAL
 _ROP, REAL _TDEP, REAL _FAL, REAL _IANG, REAL _NSP, INT _NRC, INT
 _NID, REAL _PIT, INT _VARI, INT _NUMTH, REAL _SDIS, REAL _MID, REAL
 _GDEP, REAL _PIT1, REAL _FDEP, INT _GST, INT _GUD, REAL _IFLANK, INT
 _PITA, STRING[15] _PITM, STRING[20] _PTAB, STRING[20] _PTABA, INT
 _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	Z0	_SPL	Punkt odniesienia (abs.)
2	X0	_SPD	Punkt odniesienia (abs., zawsze średnica)
3	Z1	_FPL	Punkt końcowy, patrz _AMODE (JEDNOSTKI)
4	X1	_FPD	Punkt końcowy, patrz _AMODE (DZIESIĄTKI)
5	LW/LW2	_APP	Dobieg gwintu, patrz _AMODE (SETKI) albo Dobieg gwintu = Wybieg gwintu, patrz _AMODE (SETKI)
6	LR	_ROP	Wybieg gwintu
7	H1	_TDEP	Głębokość gwintu
8	U	_FAL	Naddatek w X i Z
9	DP αP	- _IANG	Dosuw po skosie, jako odstęp albo kąt, patrz _AMODE (TYSIĄCE) > 0 = dosuw po zboczu dodatnim < 0 = dosuw po zboczu ujemnym 0 = dosuw po środku
10	α0	_NSP	Przemieszczenie kąta startowego (działa tylko przy 1. zwoju)
11	ND	_NRC	Liczba przejść narzędzia dla obróbki zgrubnej, w połączeniu z _VARI (DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
12	NN	_NID	Liczba przejść jałowych narzędzia
13	P	_PIT	Skok gwintu jako wartość, patrz _PITA

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
14		_VARI	Rodzaj obróbki JEDNOSTKI: Technologia 1 = gwint zewnętrzny z stałym dosuwem 2 = gwint wewnętrzny z stałym dosuwem 3 = gwint zewnętrzny z dosuwem degresywnym, przekrój skrawania pozostaje stały 4 = gwint wewnętrzny z dosuwem degresywnym, przekrój skrawania pozostaje stały DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Rodzaj dosuwu 1 = dosuw jednostronny 2 = dosuw naprzemienny TYSIĄCE: Zarezerwowano DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Alternatywny dosuw na głębokość 0 = zadanie liczby przejść zgrubnych (_NRC) 1 = zadanie wartości dla 1. dosuwu (_MID) SETKI TYSIĘCY: Rodzaj obróbki 1 = obróbka zgrubna 2 = obróbka wykańczająca 3 = obróbka zgrubna i wykańczająca MILIONY: Kolejność obróbki przy gwincie wielokrotnym 0 = kolejność zwojów rosnąco 1 = kolejność zwojów naprzeciwko
15	N	_NUMTH	Liczba zwojów gwintu (krotność)
16	VR	_SDIS	Odstęp ruchu powrotnego, przyr.
17	D1	_MID	Pierwsza głębokość dosuwu, patrz _VARI (DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
18	DA	_GDEP	Zmiana głębokości zwoju 0 = nie uwzględniać zmiany głębokości zwoju > 0 = uwzględniać zmianę głębokości zwoju
19	G	_PIT1	Zmiana skoku na obrót 0 = skok gwintu jest stały (G33) > 0 = skok gwintu staje się większy (G34) < 0 = skok gwintu staje się mniejszy (G35)
20		_FDEP	Wartość zagłębiania (wprowadzić bez znaku)
21	N1	_GST	Zwój startowy N1 = 1...N, patrz _AMODE (SETKI TYSIĘCY)
22		_GUD	Zarezerwowano
23		_IFLANK	Dosuw po skosie jako szerokość (tylko dla powierzchni)
24		_PITA	Jednostka miary skoku gwintu (oszacowanie PIT i/albo MPIT) 0 = skok w mm - oszacowanie MPIT/PIT 1 = skok w mm - oszacowanie PIT 2 = skok w TPI - oszacowanie PIT (zwojów gwintu na cal) 3 = skok w calach - oszacowanie PIT 4 = MODUŁ - oszacowanie PIT

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
25		_PITM	Łańcuch znaków jako znacznik dla wprowadzenia skoku gwintu (tylko dla powierzchni) ¹⁾
26		_PTAB	Łańcuch znaków dla tablicy gwintów (tylko dla powierzchni) ¹⁾
27		_PTABA	Łańcuch znaków dla wyboru w tablicy gwintów (tylko dla powierzchni) ¹⁾
28		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu) DZIESIĄTKI: Rodzaj gwintu 0 = gwint podłużny 1 = gwint poprzeczny 2 = gwint stożkowy
29		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: Długość gwintu w Z 0 = absolutnie 1 = przyrostowo DZIESIĄTKI: Długość gwintu w X 0 = absolutnie, wartość osi poprzecznej na średnicy 1 = przyrostowo, wartość osi poprzecznej na promieniu 2 = α SETKI: Oszacowanie drogi wejścia/dobiegu _APP 0 = dobieg gwintu _APP 1 = dobieg gwintu = wybieg gwintu _APP = -_ROP 2 = zadanie drogi dobiegu gwintu _APP = -_APP TYSIĄCE: Wybór dosuwu po skosie jako kąt albo szerokość 0 = kąt dosuwu _IANG 1 = dosuw po skosie _IFLANK DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Jednokrotny/wielokrotny 0 = jednokrotny (z przesunięciem kąta startowego _NSP) 1 = wielokrotny SETKI TYSIĘCY zwój startowy _GST 0 = obróbka kompletna 1 = rozpocząć obróbkę od tego zwoju 2 = obrobić tylko ten zwój

Wskazówka

1) Parametry _PITM, _PTAB i _PTABA są stosowane tylko przy wyborze gwintu w tablicach gwintów okna wprowadzania.

Dostęp do tablic gwintów poprzez definicję cyklu w czasie wykonywania cyklu jest niemożliwy.

16.1.34 Łańcuch gwintów - CYCLE98

Programowanie

```
CYCLE98 (REAL _PO1, REAL _DM1, REAL _PO2, REAL _DM2, REAL _PO3, REAL
_DM3, REAL _PO4, REAL _DM4, REAL APP, REAL ROP, REAL TDEP, REAL FAL,
REAL _IANG, REAL NSP, INT NRC, INT NID, REAL _PP1, REAL _PP2, REAL
_PP3, INT _VARI, INT _NUMTH, REAL _VRT, REAL _MID, REAL _GDEP, REAL
_IFLANK, INT _PITA, STRING[15] _PITM1, STRING[15] _PITM2, STRING[15]
_PITM3, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	Z0	_PO1	Punkt odniesienia w Z (abs.)
2	X1	_DM1	Punkt odniesienia w X (abs.), na średnicy
3	Z1	_PO2	Punkt pośredni 1 w Z (abs./przr.), patrz _AMODE (JEDNOSTKI)
4	X1 X1 α	_DM2	Punkt pośredni 1 w X (abs./przr.), patrz _AMODE (DZIESIĄTKI) albo Skos gwintu 1 (-90° do 90°) abs. zawsze średnica, przr. zawsze promień
5	Z2	_PO3	Punkt pośredni 2 w Z (abs./przr.), patrz _AMODE (SETKI)
6	X2 X2 α	_DM3	Punkt pośredni 2 w X (abs./przr.), patrz _AMODE (TYSIĄCE) albo Skos gwintu 2 (-90° do 90°) abs. zawsze średnica, przr. zawsze promień
7	Z3	_PO4	Punkt końcowy w Z (abs./przr.), patrz _AMODE (DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
8	X3 X3 α	_DM4	Punkt końcowy w X (abs./przr.), patrz _AMODE (SETKI TYSIĘCY) albo Skos gwintu 3 (-90° do 90°) abs. zawsze średnica, przr. zawsze promień
9	LW	APP	Dobieg gwintu (przr., wprowadzić bez znaku)
10	LR	ROP	Dobieg gwintu (przr., wprowadzić bez znaku)
11	H1	TDEP	Głębokość gwintu (przr., wprowadzić bez znaku)
12	U	FAL	Naddatek w X i Z
13	DP α P	_IANG	Dosuw po skosie jako odstęp albo kąt, patrz _AMODE (MILION) Dosuw po skosie działa odpowiednio do ustawienia parametru _VARI (SETKI). Definicja trybu kompatybilności _VARI_SETKI = 0: > 0 = dosuw po jednym zboczach 0 = dostęp prostopadłe do gwintu < 0 = dosuw po zboczach naprzemiennie Definicja dla _VARI_SETKI <> 0: > 0 = dosuw po zboczach dodatnim 0 = dosuw po środku < 0 = dosuw po zboczach ujemnym
14	α 0	NSP	Przemieszczenie kąta startowego dla 1. zwoju gwintu
15		NRC	Liczba zgrubnych przejść narzędzia, patrz _VARI (DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
16	NN	NID	Liczba przejść jałowych narzędzia

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
17	P0	_PP1	Skok 1. fragmentu gwintu, patrz _PITA
18	P1	_PP2	Skok 2. fragmentu gwintu, patrz _PITA
19	P2	_PP3	Skok 3. fragmentu gwintu, patrz _PITA
20		_VARI	Obróbka JEDNOSTKI: Technologia 1 = gwint zewnętrzny z stałym dosuwem 2 = gwint wewnętrzny z stałym dosuwem 3 = gwint zewnętrzny z dosuwem degresywnym, przekrój skrawania pozostaje stały 4 = gwint wewnętrzny z dosuwem degresywnym, przekrój skrawania pozostaje stały DZIESIĄTKI: Zarezerwowano SETKI: Rodzaj dosuwu 0 = tryb kompatybilności dla _LANG 1 = dosuw jednostronny 2 = dosuw naprzemienny TYSIĄCE: Zarezerwowano DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Alternatywny dosuw na głębokość 0 = kompatybilność, zadanie liczby przejść zgrubnych (_NRC) 1 = zadanie wartości dla 1. dosuwu (_MID) SETKI TYSIĘCY: Rodzaj obróbki 0 = kompatybilność (obróbka zgrubna i wykańczająca) 1 = obróbka zgrubna 2 = obróbka wykańczająca 3 = obróbka zgrubna i wykańczająca MILIONY: Kolejność obróbki przy gwincie wielokrotnym 0 = kolejność zwojów rosnąco 1 = kolejność zwojów naprzeciwno
21	N	_NUMTH	Liczba zwojów gwintu (krotność)
22		_VRT	Odstęp ruchu wstecznego (przycz.) 0 = wewnętrznie jest stosowana droga wycofania 1 mm niezależnie od systemu miar calowego/metrycznego > 0 = droga wycofania
23	D1	_MID	pierwszy dosuw, patrz _VARI (DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
24	DA	_GDEP	Zmiana głębokości zwoju (działa tylko przy "wielokrotny") 0 = nie uwzględniać zmiany głębokości zwoju > 0 = uwzględniać zmianę głębokości zwoju
25		_IFLANK	Dosuw po skosie jako szerokość (tylko dla powierzchni)
26		_PITA	Oszacowanie skoku gwintu 0 = tryb kompatybilności dla skoku gwintu: Oszacowanie _PP1 do _PP3 jak dotychczas odpowiednio do aktywnego systemu metrycznego/calowego 1 = skok w mm 2 = skok w TPI (zwojów gwintu na cal) 3 = skok w calach 4 = MODUŁ

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
27		_PITM1	Łańcuch znaków jako znacznik dla wprowadzenia skoku gwintu (tylko dla powierzchni)
28		_PITM2	Łańcuch znaków jako znacznik dla wprowadzenia skoku gwintu (tylko dla powierzchni)
29		_PITM3	Łańcuch znaków jako znacznik dla wprowadzenia skoku gwintu (tylko dla powierzchni)
30		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
31		_AMODE	Tryb alternatywny JEDNOSTKI: 1. Punkt pośredni w Z (Z1) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo DZIESIĄTKI: 1. Punkt pośredni w X (X1) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo 2 = α SETKI: 2. punkt pośredni w Z (Z2) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo TYSIĄCE: 2. punkt pośredni w X (X2) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo 2 = α DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Punkt końcowy w Z (Z3) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo SETKI TYSIĘCY: Punkt końcowy w X (X3) 0 = absolutnie 1 = przyrostowo 2 = α JEDNOSTKI MILIONÓW: Wybór dosuwu po skosie jako kąt albo szerokość 0 = kąt dosuwu _IANG 1 = dosuw po skosie _IFLANK DZIESIĄTKI MILIONÓW: Jednokrotny/wielokrotny 0 = tryb kompatybilności (kąt startowy _NSP jest poddawany oszacowaniu) 1 = jednokrotny (z przesunięciem kąta startowego _NSP) 2 = wielokrotny

16.1.35 Przycinanie - CYCLE92

Programowanie

```
CYCLE92 (REAL _SPD, REAL _SPL, REAL _DIAG1, REAL _DIAG2, REAL _RC,
REAL _SDIS, REAL _SV1, REAL _SV2, INT _SDAC, REAL _FF1, REAL _FF2,
REAL _SS2, REAL _DIAGM, INT _VARI, INT _DN, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	X0	_SPD	Punkt odniesienia (abs., zawsze średnica)
2	Y0	_SPL	Punkt odniesienia (abs.)
3	X1	_DIAG1	Głębokość dla zmniejszenia prędkości obrotowej, patrz _AMODE (JEDNOSTKI)
4	X2	_DIAG2	Głębokość końcowa, patrz _AMODE (DZIESIĄTKI)
5	R/FS	_RC	Promień zaokrąglenia albo szerokość fazy, patrz _AMODE (TYSIĄCE)
6	SC	_SDIS	Odstęp bezpieczeństwa (addytywnie do punktu odniesienia, wprowadzić bez znaku)
7	S	_SV1	Stała prędkość skrawania, patrz _AMODE (DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
	V		Stała prędkość skrawania
8	SV	_SV2	Maksymalna prędkość obrotowa przy stałej prędkości skrawania
9	DIR	_SDAC	Kierunek obrotów wrzeciona 3 = dla M3 4 = dla M4
10	F	_FF1	Posuw do głębokości zmniejszenia prędkości obrotowej
11	FR	_FF2	Zmniejszony posuw do głębokości końcowej
12	SR	_SS2	Zmniejszona prędkość obrotowa do głębokości końcowej
13	XM	_DIAGM	Głębokość wysunięcia chwytaka obrabianych przedmiotów (abs., zawsze średnica)
14		_VARI	Rodzaj obróbki JEDNOSTKI: Wycofanie 0 = wycofanie na _SPD+_SDIS 1 = bez wycofania na końcu DZIESIĄTKI: Chwytek obrabianych przedmiotów 0 = nie, nie wykonywać rozkazu M 1 = tak, wywołanie wysunięcia szuflady CUST_TECHCYC(101), zamknięcia szuflady CUST_TECHCYC(102)
15		_DN	Numer D dla 2. ostrza, gdy nie zaprogramowano => D+1
20		_DMODE	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
21		_AMODE	Tryb alternatywny
			JEDNOSTKI: Głębokość dla zmniejszenia prędkości obrotowej (_DIAG1)
			0 = absolutnie, wartość osi poprzecznej na średnicy
			1 = przyrostowo, wartość osi poprzecznej na promieniu
			DZIESIĄTKI: Głębokość końcowa (_DIAG2)
			0 = absolutnie, wartość osi poprzecznej na średnicy
			1 = przyrostowo, wartość osi poprzecznej na promieniu
			SETKI: Zarezerwowano
			TYSIĄCE: Zaokrąglenie/faza (_RC)
			0 = promień
			1 = faza
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Prędkość obrotowa wrzeciona/prędkość skrawania (_SV1)
			0 = stała prędkość obrotowa wrzeciona
			1 = stała prędkość skrawania

16.1.36 Toczenie wcinające konturu - CYCLE952

Programowanie

```
CYCLE952 (STRING[100] _PRG, STRING[100] _CON, STRING[100] _CONR, INT
_VARI, REAL _F, REAL _FR, REAL _RP, REAL _D, REAL _DX, REAL _DZ, REAL
_UX, REAL _UZ, REAL _U, REAL _U1, INT _BL, REAL _XD, REAL _ZD, REAL
_XA, REAL _ZA, REAL _XB, REAL _ZB, REAL _XDA, REAL _XDB, INT _N, REAL
_DP, REAL _DI, REAL _SC, INT _DN, INT _GMODE, INT _DMODE, INT _AMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	PRG	_PRG	Nazwa programu skrawania
2	CON	_CON	Nazwa programu z której jest odczytywany aktualny kontur półfabrykatu (przy obróbce pozostałego materiału)
3	CONR	_CONR	Nazwa programu, w którym jest zapisywany aktualny kontur półfabrykatu (patrz _AMODE DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
4		_VARI	Rodzaj obróbki
			JEDNOSTKI: Rodzaj skrawania
			1 = wzdłużnie
			2 = poprzecznie
			3 = równoległe do konturu
			DZIESIĄTKI: Technologia obróbki, (patrz _GMODE SETKI)
			1 = obróbka zgrubna
			2 = obróbka wykańczająca
			3 = obróbka kompletna
			SETKI: Kierunek obróbki
			1 = kierunek obróbki X -
			2 = kierunek obróbki X +
			3 = kierunek obróbki Z -
			4 = kierunek obróbki Z +
			TYSIĄCE: Kierunek dosuwu
			1 = zewnętrzny X-
			2 = wewnętrzny X +
			3 = strona czołowa Z -
			4 = strona tylna Z +
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Określenie zachowania się naddatków na obróbkę wykańczającą
			0 = nadatki UX i UZ oddzielnie
			1 = nadatek U równoległy do konturu
			SETKI TYSIĘCY: Dociąganie
			0 = kompatybilność, dociąganie automatycznie
			1 = z dociąganiem po konturze
			2 = bez dociągania
			3 = dociąganie automatycznie

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
MILIONY: Podcięcia			
			0 = miejsce nie jest poddawane oszacowaniu przy wcinaniu, - pozostały i toczenie wcinające, - pozostały
			1 = obrabiać podcięcia
			2 = nie obrabiać podcięć
DZIESIĄTKI MILIONÓW: Za/przed osią toczenia			
			0 = obróbka przed osią toczenia
			1 = zarezerwowano
5	F	_F	Posuw dla obróbki zgrubnej/wykańczającej
	FZ		Posuw w odciętej dla toczenia wcinaniem
6	FR	_FR	Posuw zagłębiania w podcięcie dla obróbki zgrubnej
	FX		Posuw w rzędnej dla toczenia wcinaniem
7	RP	_RP	Płaszczyzna wycofania przy obróbce wewnętrznej (abs, zawsze średnica)
8	D	_D	Dosuw obróbka zgrubna, (patrz _AMODE JEDNOSTKI)
9	DX	_DX	Dosuw X (patrz _AMODE JEDNOSTKI)
10	DZ	_DZ	Dosuw Z (patrz _AMODE JEDNOSTKI)
11	UX	_UX	Naddatek X (patrz _VARI DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
12	UZ	_UZ	Naddatek Z (patrz _VARI DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
13	U	_U	Naddatek równoległy do konturu (patrz _VARI DZIESIĄTKI TYSIĘCY)
14	U1	_U1	Dodatkowy naddatek przy obróbce wykańczającej (patrz _AMODE TYSIĄCE)
15	BL	_BL	Definicja obrabianego przedmiotu
			1 = walec z naddatkiem
			2 = naddatek na konturze części gotowej
			3 = kontur półfabrykatu jest podany
16	XD	_XD	Definicja półfabrykatu X (patrz _AMODE SETKI TYSIĘCY)
17	ZD	_ZD	Definicja półfabrykatu Z (patrz _AMODE MILIONY)
18	XA	_XA	Granica 1 X (abs., zawsze średnica)
19	ZA	_ZA	Granica 1 Z (abs.)
20	XB	_XB	Granica 2 X (patrz _AMODE DZIESIĄTKI MILIONÓW)
21	ZB	_ZB	Granica 2 Z (patrz _AMODE SETKI MILIONÓW)
22	XDA	_XDA	Granica wcinania 1 przy wcinaniu na stronie czołowej (abs, zawsze średnica)
23	XDB	_XDB	Granica wcinania 2 przy wcinaniu na stronie czołowej (abs, zawsze średnica)
24	N	_N	Liczba wcięć
25	DP	_DP	Odstęp pomiędzy wcięciami
			Wcięcia wzdłużne: równoległe do osi Z
			Wcięcia poprzeczne: równoległe do osi X
26	DI	_DI	Odstęp dla przerywania posuwu
			0 = nie ma przerywania
			0 > z przerywaniem
27	SC	_SC	Odstęp bezpieczeństwa do omijania przeszkód, przyrostowo
28	D2	_DN	Numer D dla 2. ostrza, gdy nie zaprogramowano ==> D+1

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
29		_GMODE	Tryb geometrii (oszacowanie zaprogramowanych wartości geometrycznych)
			JEDNOSTKI: Zarezerwowano
			DZIESIĄTKI: Zarezerwowano
			SETKI: Wybór obróbka/tylko obliczenie punktu startowego
			0 = obróbka normalna (tryb kompatybilności nie jest wymagany)
			1 = normalna obróbka
			2 = obliczenie pozycji startowej - bez obróbki (tylko dla wywołania z ShopMill/ShopTurn)
			TYSIĄCE: Ograniczenie
			0 = nie
			1 = tak
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Wprowadzenie granicy 1 X
			0 = nie
			1 = tak
			SETKI TYSIĘCY: Wprowadzenie granicy 2 X
			0 = nie
			1 = tak
30		_DMODE	MILIONY: Wprowadzenie granicy 1 Z
			0 = nie
			1 = tak
			DZIESIĄTKI MILIONÓW: Wprowadzenie granicy 2 Z
			0 = nie
			1 = tak
			Tryb wyświetlania
			JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/18/19
			0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu
			1 = G17 (aktywna tylko w cyklu)
			2 = G18 (aktywna tylko w cyklu)
			3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)
			DZIESIĄTKI: Rodzaj technologii
			1 = skrawanie konturu
			2 = obróbka wcinająca konturu
			3 = toczenie wcinaniem
			SETKI: Obróbka pozostałego materiału
			0 = nie
			1 = tak

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
31		_AMODE	Tryb alternatywny
			JEDNOSTKI: Wybór dosuwu
			0 = dosuw DX i DZ przy rodzaju skrawania równoległe do konturu
			1 = dosuw D
			DZIESIĄTKI: Strategia dosuwu
			0 = zmienna głębokość skrawania (90 ... 100 %)
			1 = stała prędkość skrawania
			SETKI: Podział na przejścia narzędzia
			0 = równomiernie
			1 = ustawić na krawędziach
			TYSIĄCE: Wybór naddatku na konturze U1, obróbka wykańczająca podwójna
			0 = nie
			1 = tak
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Wybór aktualnego półfabrykatu
			0 = nie
			1 = tak
			SETKI TYSIĘCY: Wybór naddatku na konturze XD
			0 = absolutnie, wartość osi poprzecznej na średnicy
			1 = przyrostowo, wartość osi poprzecznej na promieniu
			MILIONY: Wybór naddatku na półfabrykacie ZD
			0 = absolutnie
			1 = przyrostowo
			DZIESIĄTKI MILIONÓW: Wybór granicy 2 XB
			0 = absolutnie, wartość osi poprzecznej na średnicy
			1 = przyrostowo, wartość osi poprzecznej na promieniu
			SETKI MILIONÓW: Wybór granicy 2 ZB
			0 = absolutnie
			1 = przyrostowo

16.1.37 Skręt - CYCLE800

Programowanie

```
CYCLE800 (INT _FR, STRING[32] _TC, INT _ST, INT _MODE, REAL _X0, REAL
_Y0, REAL _Z0, REAL _A, REAL _B, REAL _C, REAL _X1, REAL _Y1, REAL
_Z1, INT _DIR, REAL _FR_I, INT _DMODE)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1		_FR	Tryb odsunięcia: 0 = bez odsunięcia 1 = odsunięcie oś maszyny Z 2 = odsunięcie oś maszyny Z, a następnie XY 3 = zarezerwowano 4 = odsunięcie w kierunku narzędzia maksymalne 5 = odsunięcie w kierunku narzędzia przyrostowe
2		_TC	Nazwa zestawu danych skrótu: "" (bez nazwy) gdy jest tylko 1 zestaw danych skrótu "0" cofnięcie wyboru zestawu danych skrótu (skasowanie frame skrótu)
3		_ST	Status transformacji
			JEDNOSTKI: 0 = nowy, płaszczyzna skrótu jest kasowana i obliczana na nowo z aktualnymi parametrami 1 = addytywnie, płaszczyzna skrótu dodaje się addytywnie do aktywnej płaszczyzny skrótu
			DZIESIĄTKI: Aktualizacja wierzchołka narzędzia tak/nie (aktywna tylko wtedy, gdy w URUCHOMIENIE jest ustawiona funkcja SKRĘT) 0 = nie aktualizować wierzchołka narzędzia 1 = aktualizować wierzchołek narzędzia (TRAORI)
			SETKI: Przystawienie / zorientowanie narzędzia (funkcja jest wyświetlana w oknie wprowadzania SKRĘT narzędzia) 0 = nie przystawiać narzędzia 1 = przystawić narzędzie (preferowany frez do zarysów promieniowych) 2 = zorientować narzędzie tokarskie (gdy jest ustawiona kinematyka osi B dla technologii toczenia w IBN skręt) 3 = zorientować narzędzie frezarskie (gdy jest ustawiona kinematyka osi B dla technologii toczenia w IBN skręt) 9 = zarezerwowano
			TYSIĄCE: Wewnętrzny parametr skrótu w JOG
			DZIESIĄTKI TYSIĘCY: Patrz parametr kierunek _DIR 0 = skręt "tak" 1 = skręt "nie" kierunek "minus" ³⁾ 2 = skręt "nie" kierunek "plus" ³⁾
			SETKI TYSIĘCY: Patrz parametr kierunek _DIR

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
			0 = kompatybilność 1 = wybór kierunku "minus" zoptymalizowany ⁴⁾ 2 = wybór kierunku "plus" zoptymalizowany ⁴⁾
4		<u>_MODE</u> ⁵⁾	Tryb skreśtu: Oszacowanie kąta skreśtu i kolejności skreśtu (kodowanie bitowe!) Bit 7 6 0 0: Kąt skreśtu pojedynczymi osiami -> patrz parametry <u>_A</u> , <u>_B</u> , <u>_C</u> 0 1: Kąt przestrzenny -> patrz parametry <u>_A</u> , <u>_B</u> ¹⁾ 1 0: Kąt projekcji -> patrz parametry <u>_A</u> , <u>_B</u> , <u>_C</u> ¹⁾ 1 1: Tryb skreśtu osie obrotowe bezpośrednio -> patrz parametry <u>_A</u> , <u>_B</u> ¹⁾ Bit: 5 4 3 2 1 0 (w przypadku kątów przestrzennych bez znaczenia!) x x x x 0 1 1. obrót <u>_A</u> wokół X x x x x 1 0 1. obrót <u>_A</u> wokół Y x x x x 1 1 1. obrót <u>_A</u> wokół Z x x 0 1 x x 2. obrót <u>_B</u> wokół X x x 1 0 x x 2. obrót <u>_B</u> wokół Y x x 1 1 x x 2. obrót <u>_B</u> wokół Z 0 1 x x x x 3. obrót <u>_C</u> wokół X 1 0 x x x x 3. obrót <u>_C</u> wokół Y 1 1 x x x x 3. obrót <u>_C</u> wokół Z
5	X0	<u>_X0</u>	Punkt odniesienia X przed obrotem
6	Y0	<u>_Y0</u>	Punkt odniesienia Y przed obrotem
7	Z0	<u>_Z0</u>	Punkt odniesienia Z przed obrotem
8	X(A)	<u>_A</u>	1. obrót według ustawienia w parametrze <u>_MODE</u>
9	Y(B)	<u>_B</u>	2. obrót według ustawienia w parametrze <u>_MODE</u>
10	Z(C)	<u>_C</u>	3. obrót według ustawienia w parametrze <u>_MODE</u>
11	X1	<u>_X1</u>	Punkt odniesienia X po obrocie
12	Y1	<u>_Y1</u>	Punkt odniesienia Y po obrocie
13	Z1	<u>_Z1</u>	Punkt odniesienia Z po obrocie
14	- albo +	<u>_DIR</u>	Wyzwolić ruch postępowy osi obrotowych (domyślnie = -1!): -1 = pozycjonować na mniejszą wartość osi obrotowej 1 albo ²⁾ +1 = pozycjonować na większą wartość osi obrotowej 1 albo ²⁾ 0 = skręt nie (tylko obliczenie frame skreśtu) ^{1) 3)}
15	FR	<u>_FR_I</u>	Wartość (przyr.) odsunięcia w kierunku narzędzia przyrostowo
16		<u>_DMODE</u>	Tryb wyświetlania JEDNOSTKI: Płaszczyzna obróbki G17/G18/G19 0 = kompatybilność, aktywna pozostaje płaszczyzna działająca przed wywołaniem cyklu 1 = G17 (aktywna tylko w cyklu) 2 = G18 (aktywna tylko w cyklu) 3 = G19 (aktywna tylko w cyklu)

Wskazówka

Gdy przekazywane parametry poniżej są programowane pośrednio (jako parametry), okno wprowadzania nie jest poddawane przetwarzaniu wstęcznemu: _FR, _ST, _TC, _MODE, _DIR

- 1) Wybór jest możliwy, gdy w URUCHOMIENIE jest ustawiona funkcja SKRĘT.
- 2) Wybór jest możliwy, gdy w URUCHOMIENIE SKRĘT jest ustawione odniesienie kierunku do osi obrotowej 1 albo 2.

bez pola wyboru przy odniesieniu kierunku nie

- 3) Wybór skręt "nie" może być ukryty SD 55221 bit 0

Skręt "nie" w kierunku "minus" odpowiada _DIR = 0 i _ST DZIESIĄTKI TYSIĘCY = 1

Skręt "nie" w kierunku "plus" odpowiada _DIR = 0 i _ST DZIESIĄTKI TYSIĘCY = 2

- 4) Wybór kierunku osi obrotowej 1 albo 2 następuje również, gdy oś obrotowa z odniesieniem kierunku znajduje się w położeniu biegunowym (wartość pozycji równa zero).

- 5) Przykład kodowania: Obrót pojedynczymi osiami, kolejność obrotów ZYX

Binarnie: 00011011; dziesiętnie: 27

Identyfikatory osi XYZ odpowiadają osiom geometrycznym kanału NC. Obroty wokół osi XYZ wolno wykonywać pojedynczo. Np. kolejność obrotów ZXZ jest w wywołaniu cyklu CYCLE800 niedozwolona

---

16.1.38 "Obróbka szybkościowa" - CYCLE832

Programowanie

CYCLE832 (_TOL, _TOLM, _V832)

Wskazówka

CYCLE832 nie zwalnia producenta maszyny od niezbędnych zadań optymalizacyjnych przy uruchamianiu maszyny. Dotyczy to optymalizacji osi uczestniczących w obróbce i ustawień NCU (sterowanie wyprzedzające, ograniczenie przyśpieszenia drugiego stopnia, itd.).

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1	TOL	_TOL	Tolerancja
2		_TOLM	Technologia
			JEDNOSTKI:
			0 = cofnięcie wyboru
			1 = obróbka wykańczająca (finish)
			2 = obróbka półwykańczająca (semifinish)
			3 = obróbka zgrubna (rough)
3		_V832	Wersja CYCLE832
			JEDNOSTKI:
			0 = do w. opr. 7.5
			1 = od HMI sl w. opr. 2.6

Wskazówka

Przy wyborze CYCLE832 parametr "tolerancja" musi zostać przekazany z wartością zero.

Przykład: CYCLE832 (0 , 0 , 1)

Składnia CYCLE832 ( ) jest dla cofnięcia wyboru CYCLE832 również dozwolona.

16.1.39 Skrawanie szybkościowe (HSC) - CYCLE_HSC

Programowanie

```
CYCLE_HSC(_Mode, _TOL, _RTOL)
```

Parametry

Nr	Okno parametrów	Parametry wewnętrzne	Objaśnienie
1		_MODE	Rodzaj obróbki (technologia) Parametr "rodzaj obróbki" jest przekazywany tekstem jawnym do CYCLE_HSC jako łańcuch znaków (jest dozwolone pisanie dużymi i małymi literami) "FINISH" = Obróbka wykańczająca "SEMIFINISH" = Obróbka półwykańczająca "ROUGH" = Obróbka zgrubna "OFF" lub "DESELECT" = Cofnięcie wyboru CYCLE_HSC
2		_TOL	Tolerancja Tolerancja odpowiada tolerancji osi geometrycznych.
3		_RTOL	Tolerancja osi obrotowych Tolerancja osi obrotowych jest przekazywana do NC przy pomocy polecenia OTOL=_RTOL. OTOL działa tylko przy aktywnej transformacji orientacji (TRAORI).

Wskazówka

CYCLE_HSC wywołuje wewnętrznie CYCLE832 (High Speed Settings).

Wskazówka

Przy cofnięciu wyboru CYCLE_HSC nie muszą być podawane żadne dalsze parametry.

Przykład: CYCLE_HSC ("OFF")

Przykład

Kod programu	Komentarz
G710	
TRAORI	
CYCLE_HSC("FINISH", 0.01, 3)	; Rodzaj obróbki FINISH z tolerancją osi geometrycznych 0,01 mm i tolerancją osi obrotowych 3 stopnie.

Tablice

17.1 Instrukcje

Legenda:

- 1) Działanie instrukcji:
- m   Modalnie
- s   Pojedynczymi blokami
- 2) Odsyłacz do dokumentu, który zawiera szczegółowy opis instrukcji:
- PGsI*   Podręcznik programowania Podstawy
- PGAsI*   Podręcznik programowania Przygotowanie do pracy
- BNMsI*   Podręcznik programowania Cykle pomiarowe
- BHDsI*   Podręcznik użytkownika Toczenie
- BHFsI*   Podręcznik użytkownika Frezowanie
- FB1 ( )*   Podręcznik funkcjonowania Funkcje podstawowe (z alfanumerycznym skrótem odnośnego opisu działania w nawiasach)
- FB2 ( )*   Podręcznik funkcjonowania Funkcje rozszerzające (z alfanumerycznym skrótem odnośnego opisu działania w nawiasach)
- FB3 ( )*   Podręcznik funkcjonowania Funkcje specjalne (z alfanumerycznym skrótem odnośnego opisu działania w nawiasach)
- FBSIsI*   Podręcznik funkcjonowania Safety Integrated
- FBSY*   Podręcznik funkcjonowania Akcje synchroniczne
- FBW*   Podręcznik funkcjonowania Zarządzanie narzędziami
- 3) Ustawienie standardowe na początku programu (w stanie przy dostawie sterowania, o ile nie zaprogramowano inaczej).

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
:	Numer bloku głównego NC, zakończenie znacznika skoku, operator powiązania		<i>PGAsI</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
*	Operator mnożenia		<i>PGAsI</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
+	Operator dodawania		<i>PGAsI</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
-	Operator odejmowania		<i>PGAsI</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
<	Operator porównania, mniejsze		<i>PGAsI</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
<<	Operator powiązania dla łańcuchów znaków		<i>PGAsI</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
<=	Operator porównania, mniejsze lub równe		PGAs/ Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
=	Operator przyporządkowania		PGAs/ Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
>=	Operator porównania, większe lub równe		PGAs/ Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
/	Operator dzielenia		PGAs/ Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
/0 ... ... /7	Blok jest ukrywany (1. poziom ukrywania) Blok jest ukrywany (8. poziom ukrywania)		PGs/
A	Nazwa osi	m/s	PGAs/ Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
A2	Orientacja narzędzia: kąt RPY lub Eulera	s	PGAs/ Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
A3	Orientacja narzędzia: składowa wektorowa normalna kierunku/powierzchni	s	PGAs/ Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
A4	Orientacja narzędzia: wektor normalnej powierzchni dla początku bloku	s	PGAs/ Frezowanie czołowe (frezowanie 3D A4, B4, C4, A5, B5, C5) [Strona 342]
A5	Orientacja narzędzia: wektor normalnej powierzchni dla końca bloku	s	PGAs/ Frezowanie czołowe (frezowanie 3D A4, B4, C4, A5, B5, C5) [Strona 342]
ABS	Wartość absolutna (bezwzględna)		PGAs/ Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
AC	Absolutne podanie wymiarów współrzędnych/pozycji	s	PGs/
ACC	Wpływ na aktualne osiowe przyspieszenie	m	PGs/
ACCLIMA	Wpływ na aktualne maksymalne osiowe przyspieszenie	m	PGs/
ACN	Absolutne podanie wymiarów dla osi obrotowych, ruch do pozycji w kierunku ujemnym	s	PGs/
ACOS	Arcus cosinus (funkcja trygonometryczna)		PGAs/ Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
ACP	Absolutne podanie wymiarów dla osi obrotowych, ruch do pozycji w kierunku dodatnim	s	PGs/

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
ACTBLOCNO	Wyprowadzenie aktualnego numeru bloku alarmowego, również gdy jest aktywne "wyświetlanie aktualnego bloku ukrywane (DISPLOF)!"		<i>PGAs/</i> Blokowanie wyświetlania aktualnego bloku (DISPLOF, DISPLON, ACTBLOCNO) [Strona 179]
ADDFRAME	Wliczenie i ew. uaktywnienie zmierzonego frame		<i>PGAs/</i> , <i>FB1(K2)</i> Obliczenie frame z 3 punktów pomiarowych w przestrzeni (MEAFRAME) [Strona 310]
ADIS	Droga wygładzania dla funkcji torowych G1, G2, G3, ...	m	<i>PGs/</i>
ADISPOS	Droga wygładzania dla posuwu szybkiego G0	m	<i>PGs/</i>
ADISPOSA	Wielkość okna tolerancji dla IPOBRKA	m	<i>PGAs/</i> Programowane kryterium końca ruchu (FINEA, COARSEA, IPOENDA, IPOBRKA, ADISPOSA) [Strona 286]
ALF	Kąt szybkiego cofnięcia	m	<i>PGAs/</i> Szybkie cofnięcie od konturu (SETINT LIFTFAST, ALF) [Strona 126]
AMIRROR	Programowane lustrzane odbicie	s	<i>PGs/</i>
AND	Logiczne I		<i>PGAs/</i> Operacje porównania i operacje logiczne [Strona 67]
ANG	Kąt przebiegu konturu	s	<i>PGs/</i>
AP	Współrzędna kątowa	m/s	<i>PGs/</i>
APR	Ochrona przed dostępem odczyt/ wyświetlanie		<i>PGAs/</i> Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB) [Strona 41]
APRB	Prawo dostępu w celu odczytu, BTSS		<i>PGAs/</i> Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB) [Strona 41]
APRP	Prawo dostępu w celu odczytu, program obróbki		<i>PGAs/</i> Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB) [Strona 41]
APW	Ochrona przed dostępem w celu zapisu		<i>PGAs/</i> Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB) [Strona 41]
APWB	Prawo dostępu w celu zapisu, BTSS		<i>PGAs/</i> Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB) [Strona 41]
APWP	Prawo dostępu w celu zapisu, program obróbki		<i>PGAs/</i> Atrybut: prawa dostępu (APR, APW, APRP, APWP, APRB, APWB) [Strona 41]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
APX	Definicja ochrony przed dostępem dla wykonania podanego elementu językowego		<i>PGAs/</i> Redefinicja zmiennych systemowych, zmiennych użytkownika i poleceń językowych NC (REDEF) [Strona 31]
AR	Kąt rozwarcia	m/s	<i>PGs/</i>
AROT	Programowany obrót	s	<i>PGs/</i>
AROTS	Programowane obroty frame z kątami przestrzennymi	s	<i>PGs/</i>
AS	Definicja makra		<i>PGAs/</i> Technika makr (DEFINE ... AS) [Strona 216]
ASCALE	Skalowanie programowane	s	<i>PGs/</i>
ASIN	Funkcja obliczeniowa, arcus sinus		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
ASPLINE	Akima-Spline	m	<i>PGAs/</i> Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]
ATAN2	Arcus tangens2		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
ATOL	Specyficzna dla osi tolerancja dla funkcji kompresora, wygładzanie orientacji i rodzaje wygładzania		<i>PGAs/</i> Programowana tolerancja konturu/orientacji (CTOL, OTOL, ATOL) [Strona 500]
ATRANS	Addytywne przesunięcie programowane	s	<i>PGs/</i>
AX	Zmienny identyfikator osi	m/s	<i>PGAs/</i> Funkcje osi (AXNAME, AX, SPI, AXTOSPI, ISAXIS, AXSTRING, MODAXVAL) [Strona 679]
AXCTSWE	Obrót pojemnika osi		<i>PGAs/</i> Pojemnik osi (AXCTSWE, AXCTSWED, AXCTSWEC) [Strona 687]
AXCTSWEC	Cofnięcie zezwolenia dla obrotu pojemnika osi		<i>PGAs/</i> Pojemnik osi (AXCTSWE, AXCTSWED, AXCTSWEC) [Strona 687]
AXCTSWED	Obrót pojemnika (wariant polecenia do uruchomienia!)		<i>PGAs/</i> Pojemnik osi (AXCTSWE, AXCTSWED, AXCTSWEC) [Strona 687]
AXIS	Identyfikator osi, adres osi		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
AXNAME	Konwertuje wejściowy łańcuch znaków na identyfikator osi		<i>PGAs/</i> Funkcje osi (AXNAME, AX, SPI, AXTOSPI, ISAXIS, AXSTRING, MODAXVAL) [Strona 679]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
AXSTRING	Konwertuje łańcuch znaków numer wrzeczona		<i>PGAs/</i> Funkcje osi (AXNAME, AX, SPI, AXTOSPI, ISAXIS, AXSTRING, MODAXVAL) [Strona 679]
AXTOCHAN	Zażądanie osi dla określonego kanału. Jest możliwe z programu NC i z akcji synchronicznej.		<i>PGAs/</i> Przekazanie osi do innego kanału (AXTOCHAN) [Strona 137]
AXTOSPI	Konwertuje identyfikator osi na indeks wrzeczona		<i>PGAs/</i> Funkcje osi (AXNAME, AX, SPI, AXTOSPI, ISAXIS, AXSTRING, MODAXVAL) [Strona 679]
B	Nazwa osi	m/s	<i>PGAs/</i> Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
B2	Orientacja narzędzia: kąt RPY lub Eulera	s	<i>PGAs/</i> Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
B3	Orientacja narzędzia: składowa wektorowa normalna kierunku/powierzchni	s	<i>PGAs/</i> Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
B4	Orientacja narzędzia: wektor normalnej powierzchni dla początku bloku	s	<i>PGAs/</i> Frezowanie czołowe (frezowanie 3D A4, B4, C4, A5, B5, C5) [Strona 342]
B5	Orientacja narzędzia: wektor normalnej powierzchni dla końca bloku	s	<i>PGAs/</i> Frezowanie czołowe (frezowanie 3D A4, B4, C4, A5, B5, C5) [Strona 342]
B_AND	Bitowe I		<i>PGAs/</i> Operacje porównania i operacje logiczne [Strona 67]
B_OR	Bitowe LUB		<i>PGAs/</i> Operacje porównania i operacje logiczne [Strona 67]
B_NOT	Bitowa negacja		<i>PGAs/</i> Operacje porównania i operacje logiczne [Strona 67]
B_XOR	Bitowe ALBO		<i>PGAs/</i> Operacje porównania i operacje logiczne [Strona 67]
BAUTO	Definicja pierwszego segmentu spline przez następne 3 punkty	m	<i>PGAs/</i> Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]
BLOCK	Definiuje razem ze słowem kluczowym TO będącą do wykonania część programu w pośrednim przebiegu podprogramu		<i>PGAs/</i> Pośrednie wywołanie podprogramu z podaniem części programu do wykonania (CALL BLOCK ... TO ...) [Strona 202]
BLSYNC	Wykonywanie procedury przerwania powinno się rozpocząć dopiero z następną zmianą bloku		<i>PGAs/</i> Przyporządkowanie i uruchomienie procedury przerwania (SETINT, PRIO, BLSYNC) [Strona 122]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
BNAT ³⁾	Przejście naturalne do pierwszego bloku spline	m	<i>PGAs/</i> Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]
BOOL	Typ danych: wartości logiczne TRUE/ FALSE lub 1/0		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
BOUND	Sprawdza, czy wartość leży w zdefiniowanym zakresie. Równość zwraca sprawdzaną wartość.		<i>PGAs/</i> Minimum, maksimum i zakres zmiennych (MINVAL, MAXVAL i BOUND) [Strona 71]
BRISK ³⁾	Przyspieszenie skokowe ruchu po torze	m	<i>PGs/</i>
BRISKA	Włączenie skokowego przyspieszenia po torze dla zaprogramowanych osi		<i>PGs/</i>
BSPLINE	B-Spline	m	<i>PGAs/</i> Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]
BTAN	Przejście styczne do pierwszego bloku spline	m	<i>PGAs/</i> Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]
C	Nazwa osi	m/s	<i>PGAs/</i> Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
C2	Orientacja narzędzia: kąt RPY lub Eulera	s	<i>PGAs/</i> Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
C3	Orientacja narzędzia: składowa wektorowa normalna kierunku/ powierzchni	s	<i>PGAs/</i> Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
C4	Orientacja narzędzia: wektor normalnej powierzchni dla początku bloku	s	<i>PGAs/</i> Frezowanie czołowe (frezowanie 3D A4, B4, C4, A5, B5, C5) [Strona 342]
C5	Orientacja narzędzia: wektor normalnej powierzchni dla końca bloku	s	<i>PGAs/</i> Frezowanie czołowe (frezowanie 3D A4, B4, C4, A5, B5, C5) [Strona 342]
CAC	Absolutne dosunięcie do pozycji		<i>PGAs/</i> Ruch do pozycji kodowanych (CAC, CIC, CDC, CACP, CACN) [Strona 245]
CACN	Ruch do wartości zapisanej w tablicy jest wykonywany absolutnie w kierunku ujemnym		<i>PGAs/</i> Ruch do pozycji kodowanych (CAC, CIC, CDC, CACP, CACN) [Strona 245]
CACP	Ruch do wartości zapisanej w tablicy jest wykonywany absolutnie w kierunku dodatnim		<i>PGAs/</i> Ruch do pozycji kodowanych (CAC, CIC, CDC, CACP, CACN) [Strona 245]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
CALCDAT	Oblicza promieni i punktów środkowy okręgu z 3 lub 4 punktów		<i>PGAs/</i> Obliczenie danych okręgu (CALCDAT) [Strona 739]
CALCPOSI	Sprawdzenie na naruszenie obszaru ochrony, ograniczenie obszaru pracy i ograniczenia softwareowe		<i>PGAs/</i> Sprawdzenie na naruszenie obszaru ochrony, ograniczenie obszaru pracy i ograniczenia softwareowe (CALCPOSI) [Strona 237]
CALL	Pośrednie wywołanie podprogramu		<i>PGAs/</i> Pośrednie wywołanie podprogramu (CALL) [Strona 201]
CALLPATH	Programowana ścieżka szukania przy wywołaniach podprogramu		<i>PGAs/</i> Rozszerzenie ścieżki szukania przy wywołaniach podprogramu (CALLPATH) [Strona 206]
CANCEL	Anulowanie modalnej akcji synchronicznej		<i>PGAs/</i> Skasowanie akcji synchronicznej (CANCEL) [Strona 646]
CASE	Warunkowe rozgałęzienie programu		<i>PGAs/</i> Rozgałęzienie programu (CASE ... OF ... DEFAULT ...) [Strona 97]
CDC	Bezpośrednie dosunięcie do pozycji		<i>PGAs/</i> Ruch do pozycji kodowanych (CAC, CIC, CDC, CACP, CACN) [Strona 245]
CDOF ³⁾	Nadzór na kolizję WYŁ.	m	<i>PGs/</i>
CDOF2	Nadzór na kolizję WYŁ., przy frezowaniu obwodowym 3D	m	<i>PGs/</i>
CDON	Nadzór na kolizję WŁ.	m	<i>PGs/</i>
CFC ³⁾	Stały posuw po konturze	m	<i>PGs/</i>
CFIN	Stały posuw tylko przy zakrzywieniu wewnętrznym, nie przy zakrzywieniu zewnętrznym	m	<i>PGs/</i>
CFINE	Przyporządkowanie przesunięcia dokładnego do zmiennej FRAME		<i>PGAs/</i> Przesunięcie zgrubne i dokładne (CFINE, CTRANS) [Strona 305]
CFTCP	Posuw stały w punkcie odniesienia ostrza narzędzia, tor punktu środkowego	m	<i>PGs/</i>
CHAN	Specyfikacja zakresu obowiązywania danych		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
CHANDATA	Ustawienie numeru kanału dla dostępów do danych kanału		<i>PGAs/</i> Pamięć robocza (CHANDATA, COMPLETE, INITIAL) [Strona 224]
CHAR	Typ danych: Znak ASCII		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
CHECKSUM	Tworzy sumę kontrolną po tablicy jako STRING o ustalonej długości		<i>PGAs/</i> Obliczenie sumy kontrolnej przez pole (CHECKSUM) [Strona 158]
CHF	Faza; Wartość = długość fazy	s	<i>PGs/</i>
CHKDM	Kontrola jednoznaczności w ramach magazynu		<i>FBW</i>
CHKDNO	Badanie jednoznaczności numerów D		<i>PGAs/</i> Dowolne nadawanie numerów D: sprawdzenie numerów D (CHKDNO) [Strona 441]
CHR	Faza; Wartość = długość fazy w kierunku ruchu		<i>PGs/</i>
CIC	Przyrostowe dosunięcie do pozycji		<i>PGAs/</i> Ruch do pozycji kodowanych (CAC, CIC, CDC, CACP, CACN) [Strona 245]
CIP	Interpolacja kołowa przez punkt pośredni	m	<i>PGs/</i>
CLEARM	Cofnięcie jednego/wielu znaczników do koordynacji kanałów		<i>PGAs/</i> Koordynacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM) [Strona 115]
CLRINT	Cofnięcie wyboru przerwania		<i>PGAs/</i> Skasowanie przyporządkowania procedury przerwania (CLRINT) [Strona 125]
CMIRROR	Lustrzane odbicie w jednej osi współrzędnych		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
COARSEA	Koniec ruchu przy osiągnięciu "zatrzymania dokładnego zgrubnie"	m	<i>PGAs/</i> Programowane kryterium końca ruchu (FINEA, COARSEA, IPOENDA, IPOBRKA, ADISPOSA) [Strona 286]
COMPCAD	Kompresor WŁ.: Zoptymalizowana jakość powierzchni w przypadku programów CAD	m	<i>PGAs/</i> Kompresja bloków NC (COMPON, COMPCURV, COMPCAD, COMPOF) [Strona 260]
COMPCURV	Kompresor WŁ.: krzywe wielomianowe o stałej krzywiznie	m	<i>PGAs/</i> Kompresja bloków NC (COMPON, COMPCURV, COMPCAD, COMPOF) [Strona 260]
COMPLETE	Instrukcja sterownicza dla wyprowadzenia i wczytania danych		<i>PGAs/</i> Pamięć robocza (CHANDATA, COMPLETE, INITIAL) [Strona 224]
COMPOF ³⁾	Kompresor WYŁ.	m	<i>PGAs/</i> Kompresja bloków NC (COMPON, COMPCURV, COMPCAD, COMPOF) [Strona 260]
COMPON	Kompresor WŁ.		<i>PGAs/</i> Kompresja bloków NC (COMPON, COMPCURV, COMPCAD, COMPOF) [Strona 260]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
CONTDCON	Włączenie dekodowania konturu w formie tablicy		<i>PGAs/</i> Sporządzenie kodowanej tablicy konturu (CONTDCON) [Strona 732]
CONTPRON	Włączenie przygotowania konturu		<i>PGAs/</i> Sporządzenie tablicy konturu (CONTPRON) [Strona 726]
CORROF	Wybór wszystkich aktywnych ruchów nałożonych jest cofany		<i>PGs/</i>
COS	Cosinus (funkcja trygonometryczna)		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
COUPDEF	Definicja zespołu ELG / zespołu wrzeciona synchronicznego		<i>PGAs/</i> Wrzeciono synchroniczne: Programowanie (COUPDEF, COUPDEL, COUPON, COUPONC, COUPOF, COUPOFS, COUPRES, WAITC) [Strona 544]
COUPDEL	Skasowanie zespołu ELG		<i>PGAs/</i> Wrzeciono synchroniczne: Programowanie (COUPDEF, COUPDEL, COUPON, COUPONC, COUPOF, COUPOFS, COUPRES, WAITC) [Strona 544]
COUPOF	Włączenie zespołu ELG/pary wrzecion synchronicznych		<i>PGAs/</i> Wrzeciono synchroniczne: Programowanie (COUPDEF, COUPDEL, COUPON, COUPONC, COUPOF, COUPOFS, COUPRES, WAITC) [Strona 544]
COUPOFS	Wyłączenie zespołu ELG / pary wrzecion synchronicznych z zatrzymaniem wrzeciona nadążnego		<i>PGAs/</i> Wrzeciono synchroniczne: Programowanie (COUPDEF, COUPDEL, COUPON, COUPONC, COUPOF, COUPOFS, COUPRES, WAITC) [Strona 544]
COUPON	Włączenie zespołu ELG/pary wrzecion synchronicznych		<i>PGAs/</i> Wrzeciono synchroniczne: Programowanie (COUPDEF, COUPDEL, COUPON, COUPONC, COUPOF, COUPOFS, COUPRES, WAITC) [Strona 544]
COUPONC	Włączenie zespołu ELG / przejęcie pary wrzecion synchronicznym z poprzedzającym zaprogramowaniem		<i>PGAs/</i> Wrzeciono synchroniczne: Programowanie (COUPDEF, COUPDEL, COUPON, COUPONC, COUPOF, COUPOFS, COUPRES, WAITC) [Strona 544]
COUPRES	Cofnięcie zespołu ELG		<i>PGAs/</i> Wrzeciono synchroniczne: Programowanie (COUPDEF, COUPDEL, COUPON, COUPONC, COUPOF, COUPOFS, COUPRES, WAITC) [Strona 544]
CP	Ruch po torze	m	<i>PGAs/</i> Ruch kartezjański PTP [Strona 388]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
CPRECOF ³⁾	Programowana dokładność konturu WYŁ.	m	PGs/
CPRECON	Programowana dokładność konturu WŁ.	m	PGs/
CPROT	Specyficzny dla kanału obszar ochrony WŁ./WYŁ.		PGAs/ Uaktywnienie / wyłączenie aktywności obszarów ochrony (CPROT, NPROT) [Strona 233]
CPROTDEF	Definicja obszaru ochrony specyficznego dla kanału		PGAs/ Ustalenie obszarów ochrony (CPROTDEF, NPROTDEF) [Strona 229]
CR	Promień okręgu	s	PGs/
CROT	Obrót aktualnego układu współrzędnych		PGAs/ Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
CROTS	Programowane obroty frame z kątami przestrzennymi (obroty w podanych osiach)	s	PGs/
CRPL	Obrót frame w dowolnej płaszczyźnie		FB1(K2)
CSCALE	Współczynnik skali dla wielu osi		PGAs/ Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
CSPLINE	Spline sześcienny	m	PGAs/ Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]
CT	Okrąg z przejściem stycznym	m	PGs/
CTAB	Określona pozycja osi nadążnej na podstawie pozycji osi wiodącej z tablicy krzywych		PGAs/ Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX) [Strona 523]
CTABDEF	Definicja tablicy WŁ.		PGAs/ Definiowanie tablic krzywych (CTABDEF, CTABEND) [Strona 512]
CTABDEL	Skasowanie tablicy krzywych		PGAs/ Kasowanie tablic krzywych (CTABDEL) [Strona 519]
CTABEND	Definicja tablicy WYŁ.		PGAs/ Definiowanie tablic krzywych (CTABDEF, CTABEND) [Strona 512]
CTABEXISTS	Sprawdza tablicę krzywej o numerze n		PGAs/ Sprawdzenie istnienia pliku tablicy krzywych (CTABEXISTS) [Strona 518]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
CTABFNO	Liczba jeszcze możliwych tablic krzywych w pamięci		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL) [Strona 528]
CTABFPOL	Liczba jeszcze możliwych wielomianów w pamięci		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL) [Strona 528]
CTABFSEG	Liczba jeszcze możliwych segmentów krzywych w pamięci		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL) [Strona 528]
CTABID	Daje numer n-tej tablicy krzywych		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: określenie właściwości tablicy (CTABID, CTABISLOCK, CTABMEMTYP, CTABPERIOD) [Strona 521]
CTABINV	Określona pozycja osi wiodącej na podstawie pozycji osi nadążnej z tablicy krzywych		<i>PGAs/</i> Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX) [Strona 523]
CTABISLOCK	Zwraca stan zablokowania tablicy krzywych o numerze n		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: określenie właściwości tablicy (CTABID, CTABISLOCK, CTABMEMTYP, CTABPERIOD) [Strona 521]
CTABLOCK	Skasowanie i zastąpienie, zablokowanie		<i>PGAs/</i> Zablokowanie tablic krzywych przed skasowaniem i zastąpieniem (CTABLOCK, CTABUNLOCK) [Strona 520]
CTABMEMTYP	Zwraca pamięć, w której jest utworzona tablica krzywych o numerze n.		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: określenie właściwości tablicy (CTABID, CTABISLOCK, CTABMEMTYP, CTABPERIOD) [Strona 521]
CTABMPOL	Liczba maksymalnie możliwych wielomianów w pamięci		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL) [Strona 528]
CTABMSEG	Liczba maksymalnie możliwych segmentów krzywych w pamięci		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL) [Strona 528]
CTABNO	Liczba zdefiniowanych tablic krzywych w SRAM lub DRAM		<i>FB3(M3)</i>

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
CTABNOMEM	Liczba zdefiniowanych tablic krzywych w SRAM lub DRAM		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL) [Strona 528]
CTABPERIOD	Zwraca okresowość tablicy tablicy krzywych o numerze n		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: określenie właściwości tablicy (CTABID, CTABISLOCK, CTABMENTYP, CTABPERIOD) [Strona 521]
CTABPOL	Liczba już zastosowanych wielomianów w pamięci		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL) [Strona 528]
CTABPOLID	Liczba wielomianów krzywej użytych przez tablicę krzywej o numerze n		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL) [Strona 528]
CTABSEG	Liczba już zastosowanych segmentów krzywej w pamięci		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL) [Strona 528]
CTABSEGID	Liczba segmentów krzywej użytych przez tablicę krzywych o numerze n		<i>PGAs/</i> Tablice krzywych: sprawdzić wykorzystanie zasobów (CTABNO, CTABNOMEM, CTABFNO, CTABSEGID, CTABSEG, CTABFSEG, CTABMSEG, CTABPOLID, CTABPOL, CTABFPOL, CTABMPOL) [Strona 528]
CTABSEV	Daje wartość końcową osi nadążnej segmentu tablicy krzywych		<i>PGAs/</i> Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX) [Strona 523]
CTABSSV	Daje wartość początkową osi nadążnej segmentu tablicy krzywych		<i>PGAs/</i> Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX) [Strona 523]
CTABTEP	Daje wartość osi wiodącej na końcu tablicy krzywych		<i>PGAs/</i> Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX) [Strona 523]
CTABTEV	Daje wartość osi nadążnej na końcu tablicy krzywych		<i>PGAs/</i> Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX) [Strona 523]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
CTABTMAX	Daje wartość maksymalną osi nadążnej tablicy krzywych		<i>PGAs/</i> Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX) [Strona 523]
CTABTMIN	Daje wartość minimalną osi nadążnej tablicy krzywych		<i>PGAs/</i> Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX) [Strona 523]
CTABTSP	Daje wartość osi wiodącej na początku tablicy krzywych		<i>PGAs/</i> Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX) [Strona 523]
CTABTSV	Daje wartość osi nadążnej na początku tablicy krzywych		<i>PGAs/</i> Odczyt wartości tablicy krzywych (CTABTSV, CTABTEV, CTABTSP, CTABTEP, CTABSSV, CTABSEV, CTAB, CTABINV, CTABTMIN, CTABTMAX) [Strona 523]
CTABUNLOCK	Wyłączenie blokady kasowania i zastąpienia		<i>PGAs/</i> Zablokowanie tablic krzywych przed skasowaniem i zastąpieniem (CTABLOCK, CTABUNLOCK) [Strona 520]
CTOL	Tolerancja konturu dla funkcji kompresora, wygładzanie orientacji i rodzaju wygładzania		<i>PGAs/</i> Programowana tolerancja konturu/orientacji (CTOL, OTOL, ATOL) [Strona 500]
CTTRANS	Przesunięcie punktu zerowego dla wielu osi		<i>PGAs/</i> Przesunięcie zgrubne i dokładne (CFINE, CTRANS) [Strona 305]
CUT2D ³⁾	Korekcja narzędzia 2D	m	<i>PGs/</i>
CUT2DF	Korekcja narzędzia 2D Korekcja narzędzia działa w stosunku do aktualnego frame (płaszczyzna skośna).	m	<i>PGs/</i>
CUT3DC	Korekcja narzędzia 3D, frezowanie obwodowe	m	<i>PGAs/</i> Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D (CUT3DC..., CUT3DF...) [Strona 421]
CUT3DCC	Korekcja narzędzia 3D, frezowanie obwodowe z płaszczyznami ograniczającymi	m	<i>PGAs/</i> Korekcja narzędzia 3D: Uwzględnienie powierzchni ograniczającej (CUT3DCC, CUT3DCCD) [Strona 431]
CUT3DCCD	Korekcja narzędzia 3D, frezowanie obwodowe z płaszczyznami ograniczającymi z narzędziem różnicowym	m	<i>PGAs/</i> Korekcja narzędzia 3D: Uwzględnienie powierzchni ograniczającej (CUT3DCC, CUT3DCCD) [Strona 431]
CUT3DF	Korekcja narzędzia 3D, frezowanie czołowe	m	<i>PGAs/</i> Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D (CUT3DC..., CUT3DF...) [Strona 421]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
CUT3DFF	Korekcja narzędzia 3D frezowanie czołowe ze stałym zorientowaniem narzędzia zależnie od aktywnego frame	m	PGAs/ Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D (CUT3DC..., CUT3DF...) [Strona 421]
CUT3DFS	Korekcja narzędzia 3D frezowanie czołowe ze stałym zorientowaniem narzędzia niezależnie od aktywnego frame	m	PGAs/ Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D (CUT3DC..., CUT3DF...) [Strona 421]
CUTCONOF 3)	Stała korekcja narzędzia WYŁ.	m	PGs/
CUTCONON	Stała korekcja promienia WŁ.	m	PGs/
CUTMOD	Włączenie funkcji "Modyfikacja danych korekcyjnych w przypadku narzędzi obrotowych"		PGAs/ Modyfikacja danych skrawania w przypadku narzędzi obrotowych (CUTMOD) [Strona 457]
CYCLE60	Cykl technologiczny: Cykl grawerowania		PGAs/ Cykl grawerowania - CYCLE60 [Strona 787]
CYCLE61	Cykl technologiczny: Frezowanie płaszczyzny		PGAs/ Frezowanie płaszczyzny - CYCLE61 [Strona 763]
CYCLE62	Cykl technologiczny: Wywołanie konturu		PGAs/ Wywołanie konturu - CYCLE62 [Strona 790]
CYCLE63	Cykl technologiczny: Frezowanie kieszeni konturu		PGAs/ Frezowanie kieszeni konturowej - CYCLE63 [Strona 796]
CYCLE64	Cykl technologiczny: Wiercenie wstępne kieszeni konturu		PGAs/ Wiercenie wstępne kieszeni konturowej - CYCLE64 [Strona 794]
CYCLE70	Cykl technologiczny: Frezowanie gwintu		PGAs/ Frezowanie gwintu - CYCLE70 [Strona 785]
CYCLE72	Cykl technologiczny: Frezowanie konturu		PGAs/ Frezowanie konturu - CYCLE72 [Strona 791]
CYCLE76	Cykl technologiczny: Frezowanie czopa prostokątnego		PGAs/ Frezowanie czopa prostokątnego - CYCLE76 [Strona 770]
CYCLE77	Cykl technologiczny: Frezowanie czopa kołowego		PGAs/ Frezowanie czopa kołowego - CYCLE77 [Strona 772]
CYCLE78	Cykl technologiczny: Wiercenie otworu z frezowaniem gwintu		PGAs/ Wiercenie otworu z frezowaniem gwintu - CYCLE78 [Strona 756]
CYCLE79	Cykl technologiczny: Wielobok		PGAs/ Wielobok - CYCLE79 [Strona 774]
CYCLE81	Cykl technologiczny: Wiercenie, nawiercanie		PGAs/ Wiercenie, nawiercanie - CYCLE81 [Strona 745]
CYCLE82	Cykl technologiczny: Wiercenie, pogłębianie czołowe		PGAs/ Wiercenie, pogłębianie czołowe - CYCLE82 [Strona 746]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
CYCLE83	Cykl technologiczny: Wiercenie otworu głębokiego		<i>PGAs/</i> Wiercenie głębokich otworów - CYCLE83 [Strona 748]
CYCLE84	Cykl technologiczny: Gwintowanie otworu bez oprawki kompensacyjnej		<i>PGAs/</i> Gwintowanie otworu bez oprawki kompensacyjnej - CYCLE84 [Strona 751]
CYCLE85	Cykl technologiczny: Rozwiercanie dokładne		<i>PGAs/</i> Rozwiercanie - CYCLE85 [Strona 747]
CYCLE86	Cykl technologiczny: Wytaczanie		<i>PGAs/</i> Wytaczanie - CYCLE86 [Strona 750]
CYCLE92	Cykl technologiczny: Odcięcie		<i>PGAs/</i> Przecinanie - CYCLE92 [Strona 813]
CYCLE98	Cykl technologiczny: Łańcuch gwintów		<i>PGAs/</i> Łańcuch gwintów - CYCLE98 [Strona 810]
CYCLE99	Cykl technologiczny: Toczenie gwintu		<i>PGAs/</i> Toczenie gwintu - CYCLE99 [Strona 807]
CYCLE800	Cykl technologiczny: Skręt		<i>PGAs/</i> Skręt - CYCLE800 [Strona 819]
CYCLE801	Cykl technologiczny: Siatka albo ramka		<i>PGAs/</i> Siatka albo ramka - CYCLE801 [Strona 761]
CYCLE802	Cykl technologiczny: Dowolne pozycje		<i>PGAs/</i> Dowolne pozycje - CYCLE802 [Strona 758]
CYCLE832	Cykl technologiczny: High Speed Settings		<i>PGAs/</i> "Obróbka szybkościowa" - CYCLE832 [Strona 822]
CYCLE840	Cykl technologiczny: Gwintowanie otworu z oprawką kompensacyjną		<i>PGAs/</i> Gwintowanie otworu z oprawką kompensacyjną - CYCLE840 [Strona 754]
CYCLE899	Cykl technologiczny: Frezowanie rowka otwartego		<i>PGAs/</i> Frezowanie rowka otwartego - CYCLE899 [Strona 781]
CYCLE930	Cykl technologiczny: Toczenie rowka		<i>PGAs/</i> Wytoczenie - CYCLE930 [Strona 801]
CYCLE940	Cykl technologiczny: Kształty podcięć		<i>PGAs/</i> Podcięcie kształtowe - CYCLE940 [Strona 804]
CYCLE951	Cykl technologiczny: Skrawanie warstwowe		<i>PGAs/</i> Skrawanie warstwowe - CYCLE951 [Strona 798]
CYCLE952	Cykl technologiczny: Obróbka konturu wcinaniem		<i>PGAs/</i> Toczenie wcinające konturu - CYCLE952 [Strona 815]
CYCLE_HSC	Cykl technologiczny: Skrawanie z dużą prędkością		<i>PGAs/</i> Skrawanie szybkościowe (HSC) - CYCLE_HSC [Strona 823]

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
D	Numer korekcji narzędzia		<i>PGs/</i>
D0	Przy zaprogramowaniu D0 korekcje narzędzia nie działają.		<i>PGs/</i>
DAC	Absolutne, pojedynczymi blokami, specyficzne dla osi programowanie w średnicy	s	<i>PGs/</i>
DC	Absolutne podawanie wymiarów dla osi obrotowych, bezpośredni ruch do pozycji	s	<i>PGs/</i>
DEF	Definicja zmiennej		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
DEFINE	Słowo kluczowe do definicji makr		<i>PGAs/</i> Technika makr (DEFINE ... AS) [Strona 216]
DEFAULT	Gałąź w rozgałęzieniu CASE		<i>PGAs/</i> Rozgałęzienie programu (CASE ... OF ... DEFAULT ...) [Strona 97]
DELAYFSTON	Zdefiniowanie początku obszaru Stopp-Delay	m	<i>PGAs/</i> Rozgałęzienie programu (CASE ... OF ... DEFAULT ...) [Strona 97]
DELAYFSTOF	Zdefiniowanie końca obszaru Stopp-Delay	m	<i>PGAs/</i> Warunkowo przerywalne segmenty programu (DELAYFSTON, DELAYFSTOF) [Strona 478]
DELDL	Skasowanie korekcji addytywnych		<i>PGAs/</i> Skasowanie korekcji addytywnych (DELDL) [Strona 407]
DELDTG	Skasowanie pozostałej drogi		<i>PGAs/</i> Skasowanie pozostałej drogi (DELDTG) [Strona 589]
DELETE	Skasowanie podanego pliku. Nazwę pliku można podać ze ścieżką i identyfikatorem pliku.		<i>PGAs/</i> Skasowanie pliku (DELETE) [Strona 146]
DELTOOLENV	Skasowanie zestawów danych do opisu środowisk narzędziowych		<i>FB1(W1)</i>
DIACYCOFA	Specyficzne dla osi, modalne programowanie na średnicy: WYŁ. w cyklach	m	<i>FB1(P1)</i>
DIAM90	Programowanie w średnicy dla G90, programowanie w promieniu dla G91	m	<i>PGAs/</i>
DIAM90A	Specyficzne dla osi, modalne programowanie w średnicy dla G90, programowanie w promieniu dla G91 i IC	m	<i>PGs/</i>
DIAMCHAN	Przejęcie wszystkich osi z MD funkcji osi do stanu kanału programowania w średnicy		<i>PGs/</i>
DIAMCHANA	Przejęcie stanu kanału programowania w średnicy		<i>PGs/</i>

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
DIAMCYCOF	Specyficzne dla kanału programowanie na średnicy: WYŁ. w cyklach	m	FB1(P1)
DIAMOF ³⁾	Programowanie na średnicy: WYŁ. Położenie podstawowe patrz producent maszyny	m	PGs/
DIAMOF A	Specyficzne dla osi, modalne programowanie na średnicy: WYŁ. Położenie podstawowe patrz producent maszyny	m	PGs/
DIAMON	Programowanie na średnicy: WŁ.	m	PGs/
DIAMONA	Specyficzne dla osi, modalne programowanie na średnicy: WŁ. Udostępnienie patrz producent maszyny	m	PGs/
DIC	Względnie pojedynczymi blokami, specyficzne dla osi programowanie w średnicy	s	PGs/
DILF	Droga wycofania (długość)	m	PGs/
DISABLE	Interrupt WYŁ.		PGAs/ Wyłączenie aktywności / reaktywowanie przyporządkowania procedury przerywania (DISABLE, ENABLE) [Strona 124]
DISC	Zwiększenie okręgu przejściowego, korekcja promienia narzędzia	m	PGs/
DISCL	Odstęp punktu końcowego szybkiego ruchu dosuwu, od płaszczyzny obróbki		PGs/
DISPLOF	Ukrywanie wyświetlania aktualnego bloku		PGAs/ Blokowanie wyświetlania aktualnego bloku (DISPLOF, DISPLON, ACTBLOCNO) [Strona 179]
DISPLON	Wyłączenie blokowania wyświetlania aktualnego bloku		PGAs/ Blokowanie wyświetlania aktualnego bloku (DISPLOF, DISPLON, ACTBLOCNO) [Strona 179]
DISPR	Różnica torowa repos	s	PGAs/ Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSŁ, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]
DISR	Odstęp repos	s	PGAs/ Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSŁ, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]
DITE	Droga wybiegu gwintu	m	PGs/
DITS	Droga dobiegu gwintu	m	PGs/

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
DIV	Dzielenie integer		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
DL	Wybór zależnej od miejsca addytywnej korekcji narzędzia (DL, korekcja sumaryczna, ustawiania)	m	<i>PGAs/</i> Wybranie korekcji addytywnych (DL) [Strona 404]
DO	Słowo kluczowe dla akcji synchronicznej, przy spełnionym warunku wyzwala akcję		<i>PGAs/</i> Akcje (DO) [Strona 565]
DRFOF	Wyłączenie przesunięć kółkiem ręcznym (DRF)	m	<i>PGs/</i>
DRIVE	Przyspieszenie ruchu po torze zależne od prędkości	m	<i>PGs/</i>
DRIVEA	Włączenie załamanej charakterystyki przyspieszenia dla zaprogramowanych osi		<i>PGs/</i>
DYNFINISH	Dynamika dla wygładzania wykańczającego	m	<i>PGs/</i>
DYNNORM	Normalna dynamika	m	<i>PGs/</i>
DYNPOS	Dynamika dla pozycjonowania, gwintowania otworu	m	<i>PGs/</i>
DYNROUGH	Dynamika dla obróbki zgrubnej	m	<i>PGs/</i>
DYNSEMIFIN	Dynamika dla obróbki wykańczającej	m	<i>PGs/</i>
DZERO	Zaznacza wszystkie numery D jednostki TO jako nie obowiązujące		<i>PGAs/</i> Dowolne nadawanie numerów D: ustawienie nie obowiązujących numerów D (DZERO) [Strona 444]
EAUTO	Definicja ostatniego segmentu spline przez ostatnie 3 punkty	m	<i>PGAs/</i> Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]
EGDEF	Definicja przekładni elektronicznej		<i>PGAs/</i> Zdefiniowanie przekładni elektronicznej (EGDEF) [Strona 536]
EGDEL	Skasowanie definicji sprzężenia dla osi nadążnej		<i>PGAs/</i> Skasowanie definicji przekładni elektronicznej (EGDEL) [Strona 542]
EGOFC	Wyłączenie przekładni elektronicznej w sposób ciągły		<i>PGAs/</i> Wyłączenie przekładni elektronicznej (EGOFS, EGOFC) [Strona 541]
EGOFS	Wyłączenie przekładni elektronicznej w sposób selektywny		<i>PGAs/</i> Wyłączenie przekładni elektronicznej (EGOFS, EGOFC) [Strona 541]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
EGON	Włączenie przekładni elektronicznej		<i>PGAs/</i> Wyłączenie przekładni elektronicznej (EGOFS, EGOFC) [Strona 541]
EGONSYN	Włączenie przekładni elektronicznej		<i>PGAs/</i> Wyłączenie przekładni elektronicznej (EGOFS, EGOFC) [Strona 541]
EGONSYNE	Włączenie przekładni elektronicznej, z zadaniem trybu dosunięcia		<i>PGAs/</i> Wyłączenie przekładni elektronicznej (EGOFS, EGOFC) [Strona 541]
ELSE	Rozgałęzienie programu, gdy warunek IF nie jest spełniony		<i>PGAs/</i> Pętla programowa z alternatywą (IF, ELSE, ENDIF) [Strona 107]
ENABLE	Interrupt WŁ.		<i>PGAs/</i> Wyłączenie aktywności / reaktywowanie przyporządkowania procedury przerwania (DISABLE, ENABLE) [Strona 124]
ENAT ³⁾	Naturalne przejście krzywej do następnego bloku ruchu	m	<i>PGAs/</i> Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]
ENDFOR	Wiersz końcowy pętli FOR		<i>PGAs/</i> Pętla FOR (FOR ... TO ..., ENDFOR) [Strona 110]
ENDIF	Wiersz końcowy rozgałęzienia IF		<i>PGAs/</i> Pętla programowa z alternatywą (IF, ELSE, ENDIF) [Strona 107]
ENDLABEL	Znacznik końcowy dla powtórzeń programu obróbki przez REPEAT		<i>PGAs/</i> , <i>FB1(K1)</i> Powtórzenie programu (REPEAT, REPEATB, ENDLABEL, P) [Strona 99]
ENDLOOP	Wiersz końcowy pętli programowej bez końca LOOP		<i>PGAs/</i> Pętla programowa bez końca (LOOP, ENDLOOP) [Strona 109]
ENDPROC	Wiersz końcowy programu z wierszem początkowym PROC		
ENDWHILE	Wiersz końcowy z pętlą WHILE		<i>PGAs/</i> Pętla programowa z warunkiem na początku pętli (WHILE, ENDDWHILE) [Strona 112]
ESRR	Parametryzacja niezależnego napędu dla wycofania ESR		<i>PGAs/</i> Zaprojektowanie wycofania niezależnego dla napędu (ESRR) [Strona 722]
ESRS	Parametryzacja niezależnego napędu dla zatrzymania ESR		<i>PGAs/</i> Zaprojektowanie zatrzymania niezależnego dla napędu (ESRS) [Strona 721]
ETAN	Styczne przejście krzywej do następnego bloku ruchu na początku spline	m	<i>PGAs/</i> Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
EVERY	Wykonanie akcji synchronicznej przy przejściu warunku od FALSE do TRUE		<i>PGAs/</i> Cykliczne sprawdzanie warunku (WHEN, WHENEVER, FROM, EVERY) [Strona 563]
EX	Wartość kluczowa dla przyporządkowania wartości przy pisaniu wykładniczym		<i>PGAs/</i> Predefiniowane zmienne użytkownika: parametry obliczeniowe (R) [Strona 21]
EXECSTRING	Przekazanie zmiennej String z będącym do wykonania wierszem programu obróbki		<i>PGAs/</i> Pośrednie programowanie wierszy programu obróbki (EXECSTRING) [Strona 63]
EXECTAB	Wykonanie elementu z tablicy ruchów.		<i>PGAs/</i> Pośrednie programowanie wierszy programu obróbki (EXECSTRING) [Strona 63]
EXECUTE	Wykonanie programu WŁ.		<i>PGAs/</i> Wyłączenie przygotowania konturu (EXECUTE) [Strona 741]
EXP	Funkcja wykładnicza ex		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
EXTCALL	Wykonywanie podprogramu zewnętrznego		<i>PGAs/</i> Wykonywanie podprogramu zewnętrznego (EXTCALL) [Strona 208]
EXTCLOSE	Zamknięcie zewnętrznego urządzenia/ pliku otwartego w celu zapisu		<i>PGAs/</i> Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (EXTOPEN, WRITE, EXTCLOSE) [Strona 710]
Zewnętrzne	Poinformowanie o podprogramie z przekazaniem parametrów		<i>PGAs/</i> Wywołanie podprogramu bez przekazania parametrów [Strona 193]
EXTOPEN	Otwarcie zewnętrznego urządzenia/pliku dla kanału w celu zapisu		<i>PGAs/</i> Wyprowadzenie do zewnętrznego urządzenia/pliku (EXTOPEN, WRITE, EXTCLOSE) [Strona 710]
F	Wartość posuwu (w połączeniu z G4 jest pod F programowany również czas oczekiwania)		<i>PGs/</i>
FA	Posuw osiowy	m	<i>PGs/</i>
FAD	Posuw dosuwu dla miękkiego dosunięcia i odsunięcia		<i>PGs/</i>
FALSE	Stała logiczna: fałsz		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
FB	Posuw pojedynczymi blokami		<i>PGs/</i>
FCTDEF	Definicja funkcji wielomianowej		<i>PGAs/</i> Korekcja narzędzia online (PUTFTOCF, FCTDEF, PUTFTOC, FTOCON, FTOCOF) [Strona 416]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
FCUB	Posuw zmienny według spline sześciennego	m	<i>PGAs/</i> Przebieg posuwu (FNORM, FLIN, FCUB, FPO) [Strona 470]
FD	Posuw po torze dla nałożenia ruchu kółkiem ręcznym	s	<i>PGs/</i>
FDA	Posuw osiowy dla nałożenia ruchu kółkiem ręcznym	s	<i>PGs/</i>
FENDNORM	Zwłoka w narożnikach WYŁ.	m	<i>PGAs/</i> Zmniejszenie posuwu ze zwłoką na narożach (FENDNORM, G62, G621) [Strona 285]
FFWOF ³⁾	Sterowanie wyprzedzające WYŁ.	m	<i>PGs/</i>
FFWON	Sterowanie wyprzedzające Wł.	m	<i>PGs/</i>
FGREF	Promień odniesienia przy osiach obrotowych albo współczynniki odniesienia toru przy osiach orientacji (interpolacja wektorowa)	m	<i>PGs/</i>
FGROUP	Ustalenie osi z posuwem po torze		<i>PGs/</i>
FI	Parametry dla dostępu do danych frame: Przesunięcie dokładne		<i>PGAs/</i> Odczyt i zmiana komponentów frame (TR, FI, RT, SC, MI) [Strona 301]
FIFOCTRL	Sterowanie buforem przebiegu wyprzedzającego	m	<i>PGAs/</i> Przebieg programu z pamięcią przebiegu wyprzedzającego (STOPFIFO, STARTFIFO, FIFOCTRL, STOPRE) [Strona 475]
FILEDATE	Daje datę ostatniego dostępu do pliku w celu zapisu		<i>PGAs/</i> Odczyt informacji o pliku (FILEDATE, FILETIME, FILESIZE, FILESTAT, FILEINFO) [Strona 154]
FILEINFO	Daje sumę FILEDATE, FILESIZE, FILESTAT i FILETIME		<i>PGAs/</i> Odczyt informacji o pliku (FILEDATE, FILETIME, FILESIZE, FILESTAT, FILEINFO) [Strona 154]
FILESIZE	Daje aktualną wielkość pliku		<i>PGAs/</i> Odczyt informacji o pliku (FILEDATE, FILETIME, FILESIZE, FILESTAT, FILEINFO) [Strona 154]
FILESTAT	Daje status pliku praw do odczytu, zapisu, wykonania, wyświetlenia, skasowania (rwxsds)		<i>PGAs/</i> Odczyt informacji o pliku (FILEDATE, FILETIME, FILESIZE, FILESTAT, FILEINFO) [Strona 154]
FILETIME	Daje czas zegarowy ostatniego dostępu do pliku w celu zapisu		<i>PGAs/</i> Odczyt informacji o pliku (FILEDATE, FILETIME, FILESIZE, FILESTAT, FILEINFO) [Strona 154]
FINEA	Koniec ruchu przy osiągnięciu "zatrzymania dokładnego dokładnie"	m	<i>PGAs/</i> Programowane kryterium końca ruchu (FINEA, COARSEA, IPOENDA, IPOBRKA, ADISPOSA) [Strona 286]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
FL	Prędkość graniczna dla osi synchronicznych	m	<i>PGs/</i>
FLIN	Posuw zmienny liniowo	m	<i>PGAs/</i> Przebieg posuwu (FNORM, FLIN, FCUB, FPO) [Strona 470]
FMA	Wiele posuwów osiowo	m	<i>PGs/</i>
FNORM ³⁾	Posuw normalny według DIN66025	m	<i>PGAs/</i> Przebieg posuwu (FNORM, FLIN, FCUB, FPO) [Strona 470]
FOCOF	Wyłączenie ruchu z ograniczonym momentem/siłą	m	<i>PGAs/</i> Ruch do twardego zderzaka (FXS, FXST, FXSW, FOCON, FOCOF) [Strona 630]
FOCON	Włączenie ruchu z ograniczonym momentem/siłą	m	<i>PGAs/</i> Ruch do twardego zderzaka (FXS, FXST, FXSW, FOCON, FOCOF) [Strona 630]
FOR	Pętla FOR o stałej liczbie przebiegów		<i>PGAs/</i> Pętla FOR (FOR ... TO ..., ENDFOR) [Strona 110]
FP	Punkt stały: Numer punktu stałego, do którego ma zostać wykonany ruch	s	<i>PGs/</i>
FPO	Przebieg posuwu zaprogramowany przez wielomian		<i>PGAs/</i> Przebieg posuwu (FNORM, FLIN, FCUB, FPO) [Strona 470]
FPR	Oznaczenie osi obrotowej		<i>PGs/</i>
FPRAOF	Wyłączenie posuwu na obrót		<i>PGs/</i>
FPRAON	Włączenie posuwu na obrót		<i>PGs/</i>
FRAME	Typ danych do ustalenia układu współrzędnych		<i>PGAs/</i> Definicja nowych frame (DEF FRAME) [Strona 304]
FRC	Posuw dla zaokrąglenia i fazy	s	<i>PGs/</i>
FRCM	Posuw dla zaokrąglenia i fazy modalnie	m	<i>PGs/</i>
FROM	Akcja jest wykonywana, gdy warunek zostanie raz spełniony i jak długo akcja synchroniczna jest aktywna		<i>PGAs/</i> Cykliczne sprawdzanie warunku (WHEN, WHENEVER, FROM, EVERY) [Strona 563]
FTOC	Zmiana korekcji dokładnej narzędzia		<i>PGAs/</i> Korekcja narzędzia online (FTOC) [Strona 600]
FTOCOF ³⁾	Działająca online dokładna korekcja narzędzia WYŁ	m	<i>PGAs/</i> Korekcja narzędzia online (PUTFTOCF, FCTDEF, PUTFTOC, FTOCON, FTOCOF) [Strona 416]

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
FTOCON	Działająca online dokładna korekcja narzędzia WŁ.	m	PGAs/ Korekcja narzędzia online (PUTFTOCF, FCTDEF, PUTFTOC, FTOCON, FTOCOF) [Strona 416]
FXS	Ruch do twardego zderzaka wł.	m	PGs/
FXST	Granica momentu dla ruchu do zderzaka twardego	m	PGs/
FXSW	Okno nadzoru dla ruchu do zderzaka twardego		PGs/
FZ	Posuw na ostrze	m	PGs/

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
G0	Interpolacja liniowa z posuwem szybkim (ruch posuwem szybkim)	m	PGs/
G1 ³⁾	Interpolacja liniowa z posuwem (interpolacja prostoliniowa)	m	PGs/
G2	Interpolacja kołowa zgodnie z ruchem wskazówek zegara	m	PGs/
G3	Interpolacja kołowa przeciwnie do ruchu wskazówek zegara	m	PGs/
G4	Czas oczekiwania, wstępnie określony	s	PGs/
G5	Szlifowanie wcinające skośne	s	PGAs/ Oś skośna (TRAANG) [Strona 383]
G7	Ruch wyrównawczy przy szlifowaniu wcinającym skośnym	s	PGAs/ Oś skośna (TRAANG) [Strona 383]
G9	Zmniejszenie prędkości przy zatrzymaniu dokładnym	s	PGs/
G17 ³⁾	Wybór płaszczyzny roboczej X/Y	m	PGs/
G18	Wybór płaszczyzny roboczej Z/X	m	PGs/
G19	Wybór płaszczyzny roboczej Y/Z	m	PGs/
G25	Dolne ograniczenie obszaru pracy	s	PGs/
G26	Górne ograniczenie obszaru pracy	s	PGs/
G33	Nacinanie gwintu o stałym skoku	m	PGs/
G34	Nacinanie gwintu o skoku liniowo rosnącym	m	PGs/

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
G35	Nacinanie gwintu o skoku liniowo malejącym	m	<i>PGsl</i>
G40 ³⁾	Korekcja promienia narzędzia WYŁ.	m	<i>PGsl</i>
G41	Korekcja promienia narzędzia na lewo od konturu	m	<i>PGsl</i>
G42	Korekcja promienia narzędzia na prawo od konturu	m	<i>PGsl</i>
G53	Blokowanie aktualnego przesunięcia punktu zerowego (pojedynczymi blokami)	s	<i>PGsl</i>
G54	1. ustawiane przesunięcie punktu zerowego	m	<i>PGsl</i>
G55	2. ustawiane przesunięcie punktu zerowego	m	<i>PGsl</i>
G56	3. ustawiane przesunięcie punktu zerowego	m	<i>PGsl</i>
G57	4. ustawiane przesunięcie punktu zerowego	m	<i>PGsl</i>
G58 (840D sl)	Osiowe programowane przesunięcie punktu zerowego absolutne, przesunięcie zgrubne	s	<i>PGsl</i>
G58 (828D)	5. Ustawiane przesunięcie punktu zerowego	m	<i>PGsl</i>
G59 (840D sl)	Osiowe programowane przesunięcie punktu zerowego addytywne, przesunięcie dokładne	s	<i>PGsl</i>
G59 (828D)	6. Ustawiane przesunięcie punktu zerowego	m	<i>PGsl</i>
G60 ³⁾	Zmniejszenie prędkości przy zatrzymaniu dokładnym	m	<i>PGsl</i>
G62	Zaokrąglanie narożników wewnętrznych przy aktywnej korekcji promieni narzędzia (G41, G42)	m	<i>PGAsl</i> Zmniejszenie posuwu ze zwłoką na narożach (FENDNORM, G62, G621) [Strona 285]
G63	Gwintowanie otworu z oprawką kompensacyjną	s	<i>PGsl</i>
G64	Tryb przechodzenia płynnego	m	<i>PGsl</i>
G70	Całowe podawanie wymiarów dla danych geometrycznych (długości)	m	<i>PGsl</i>
G71 ³⁾	Metryczne podawanie wymiarów dla danych geometrycznych (długości)	m	<i>PGsl</i>
G74	Zjazd na punkt odniesienia	s	<i>PGsl</i>

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
G75	Zjazd na punkt stały	s	PGs/
G90 ³⁾	Absolutne podanie wymiaru	m/s	PGs/
G91	Przyrostowe podanie wymiaru	m/s	PGs/
G93	Zależny od czasu posuw 1/min	m	PGs/
G94 ³⁾	Posuw liniowy F w mm/min lub calach/ min i stopniach/min	m	PGs/
G95	Posuw na obrót F w mm/obr. lub calach/obr.	m	PGs/
G96	Stała prędkość skrawania (jak przy G95) WŁ.	m	PGs/
G97	Stała prędkość skrawania (jak przy G95) WYŁ.	m	PGs/
G110	Zaprogramowanie bieguna w stosunku do ostatniej zaprogramowanej pozycji zadanej	s	PGs/
G111	Zaprogramowanie bieguna w stosunku do punktu zerowego aktualnego układu współrzędnych obrabianego przedmiotu	s	PGs/
G112	Zaprogramowanie bieguna w stosunku do ostatniego obowiązującego bieguna	s	PGs/
G140 ³⁾	Kierunek dosunięcia WAB ustalony przez G41/G42	m	PGs/
G141	Kierunek dosunięcia WAB na lewo od konturu	m	PGs/
G142	Kierunek dosunięcia WAB na prawo od konturu	m	PGs/
G143	Kierunek dosunięcia WAM zależnie od stycznej	m	PGs/
G147	Miękkie dosunięcie po prostej	s	PGs/
G148	Miękkie odsunięcie po prostej	s	PGs/
G153	Blokowanie aktualnych frame łącznie z frame bazowym	s	PGs/
G247	Miękkie dosunięcie po ćwierćokręgu	s	PGs/
G248	Miękkie odsunięcie po ćwierćokręgu	s	PGs/

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
G290	Przełączenie na tryb SINUMERIK WŁ.	m	FBW
G291	Przełączenie na tryb ISO2/3 WŁ.	m	FBW
G331	Gwintowanie otworu bez oprawki kompensacyjnej, skok dodatni, obroty w prawo	m	PGs/
G332	Gwintowanie otworu bez oprawki kompensacyjnej, skok ujemny, obroty w lewo	m	PGs/
G340 ³⁾	Blok dosunięcia przestrzennego (równocześnie na głębokości i w płaszczyźnie (linia spiralna)	m	PGs/
G341	Najpierw dosuw w osi prostopadłej (z), następnie dosunięcie w płaszczyźnie	m	PGs/
G347	Miękkie dosunięcie po półokręgu	s	PGs/
G348	Miękkie odsunięcie po półokręgu	s	PGs/
G450 ³⁾	Okrąg przejściowy	m	PGs/
G451	Punkt przecięcia równoległych	m	PGs/
G460 ³⁾	Włączenie nadzoru na kolizję dla bloku dosunięcia i odsunięcia	m	PGs/
G461	Wstawienie okręgu w bloku WRK	m	PGs/
G462	Wstawienie prostej w bloku WRK	m	PGs/
G500 ³⁾	Wyłączenie wszystkich ustawianych frame, frame bazowe są aktywne	m	PGs/
G505...G599	5 ... 99. ustawiane przesunięcie punktu zerowego	m	PGs/
G601 ³⁾	Zmiana bloku przy zatrzymaniu dokładnym dokładnie	m	PGs/
G602	Zmiana bloku przy zatrzymaniu dokładnym zgrubnie	m	PGs/
G603	Zmiana bloku na końcu bloku IPO	m	PGs/
G621	Zwłoka na wszystkich narożach	m	PGAs/ Zmniejszenie posuwu ze zwłoką na narożach (FENDNORM, G62, G621) [Strona 285]
G641	Tryb przechodzenia płynnego ze ścinaniem naroży według kryterium drogi (= programowana droga wygładzania)	m	PGs/

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
G642	Tryb przechodzenia płynnego ze ścinaniem naroży przy zachowaniu zdefiniowanych tolerancji	m	PGs/
G643	Tryb przechodzenia płynnego ze ścinaniem naroży przy zachowaniu zdefiniowanych tolerancji (wewnętrznie w bloku)	m	PGs/
G644	Tryb przechodzenia płynnego ze ścinaniem naroży z maksymalnie możliwą dynamiką	m	PGs/
G645	Tryb przechodzenia płynnego ze ścinaniem naroży i stycznymi przejściami między blokami przy dotrzymaniu zdefiniowanych tolerancji	m	PGs/
G700	Całowe podawanie wymiarów dla danych geometrycznych i technologicznych (długości, posuw)	m	PGs/
G710 ³⁾	Metryczne podawanie wymiarów dla danych geometrycznych i technologicznych (długości, posuw)	m	PGs/
G751	Ruch do punktu stałego przez punkt bezpośredni	s	PGs/
G810 ³⁾ , ..., G819	Grupa G zarezerwowana dla użytkownika OEM		PGAs/ Funkcje specjalne dla użytkownika OEM (OMA1 ... OMA5, OEMIPO1, OEMIPO2, G810 ... G829) [Strona 284]
G820 ³⁾ , ..., G829	Grupa G zarezerwowana dla użytkownika OEM		PGAs/ Funkcje specjalne dla użytkownika OEM (OMA1 ... OMA5, OEMIPO1, OEMIPO2, G810 ... G829) [Strona 284]
G931	Zadanie posuwu przez czas ruchu	m	
G942	Zamrożenie posuwu liniowego i stałej prędkości skrawania lub prędkości obrotowej wrzeciona	m	
G952	Zamrożenie posuwu na obrót i stałej prędkości skrawania albo prędkości obrotowej wrzeciona	m	
G961	Stała prędkość skrawania i posuw liniowy	m	PGs/
G962	Posuw liniowy albo posuw na obrót i stała prędkość skrawania	m	PGs/
G971	Zamrożenie prędkości obrotowej wrzeciona i posuw liniowy	m	PGs/
G972	Zamrożenie posuwu liniowego lub posuwu na obrót i stałej prędkości obrotowej wrzeciona	m	PGs/
G973	Posuw na obrót bez ograniczenia prędkości obrotowej wrzeciona	m	PGs/

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
GEOAX	Przyporządkowanie nowych osi kanałowych do osi geometrycznych 1 - 3		<i>PGAs/</i> Przełączalne osie geometryczne (GEOAX) [Strona 682]
GET	Zamiana udostępnionych osi między kanałami		<i>PGAs/</i> Zamiana osi, zamiana wrzecion (RELEASE, GET, GETD) [Strona 132]
GETACTT	Określa aktywne narzędzie z grupy narzędzi o takiej samej nazwie		<i>FBW</i>
GETACTTD	Określa do absolutnego numeru D przynależny numer T		<i>PGAs/</i> Dowolne nadawanie numerów D: Określenie numeru T do zadanego numeru D (GETACTTD) [Strona 443]
GETD	Zamiana osi bezpośrednio między kanałami		<i>PGAs/</i> Zamiana osi, zamiana wrzecion (RELEASE, GET, GETD) [Strona 132]
GETDNO	Dostarcza numer D ostrza (CE) narzędzia (T)		<i>PGAs/</i> Dowolne nadawanie numerów D: Zmiana nazw numerów D (GETDNO, SETDNO) [Strona 442]
GETEXET	Odczyt założonego numeru T		<i>FBW</i>
GETFREELOC	Szukanie wolnego miejsca w magazynach dla danego narzędzia		<i>FBW</i>
GETSELT	Dostarczenie wstępnie wybranego numeru T		<i>FBW</i>
GETT	Określenie numeru T do nazwy narzędzia		<i>FBW</i>
GETTCOR	Odczyt długości narzędzia lub komponentów długości narzędzia		<i>FB1(W1)</i>
GETTENV	Odczyt numerów T, D i DL		<i>FB1(W1)</i>
GOTO	Instrukcja skoku najpierw do przodu a następnie do tyłu (kierunek najpierw do końca a następnie do początku programu)		<i>PGAs/</i> Skoki w programie do znaczników skoku (GOTOB, GOTOF, GOTO, GOTOC) [Strona 94]
GOTOB	Instrukcja skoku do tyłu (kierunek do początku programu)		<i>PGAs/</i> Skoki w programie do znaczników skoku (GOTOB, GOTOF, GOTO, GOTOC) [Strona 94]
GOTOC	Jak GOTO, ale ukrywanie alarmu 14080 "Cel skoku nie został znaleziony"		<i>PGAs/</i> Skoki w programie do znaczników skoku (GOTOB, GOTOF, GOTO, GOTOC) [Strona 94]
GOTOF	Instrukcja skoku do przodu (kierunek do końca programu)		<i>PGAs/</i> Skoki w programie do znaczników skoku (GOTOB, GOTOF, GOTO, GOTOC) [Strona 94]
GOTOS	Skok powrotny do początku programu		<i>PGAs/</i> Skok do początku programu (GOTOS) [Strona 93]
GP	Słowo kluczowe do pośredniego programowania atrybutów pozycji		<i>PGAs/</i> Programowanie pośrednie atrybutów pozycji (GP) [Strona 60]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
GWPSOF	Cofnięcie wyboru stałej prędkości obwodowej ściernicy (SUG)	s	PGs/
GWPSON	Wybór stałej prędkości obwodowej ściernicy (SUG)	s	PGs/
H...	Wyprowadzenie funkcji pomocniczej do PLC		PGs/FB1(H2)
HOLES1	Cykl technologiczny: Szereg otworów		PGAs/ Szereg otworów - HOLES1 [Strona 760]
HOLES2	Cykl technologiczny: Okrąg otworów		PGAs/ Okrąg otworów - HOLES2 [Strona 762]
I	Parametry interpolacji	s	PGs/
I1	Współrzędna punktu pośredniego	s	PGs/
IC	Przyrostowe podawanie wymiarów	s	PGs/
ICYCOF	Wykonanie wszystkich bloków jednego cyklu technologicznego według ICYCOF w jednym takcie IPO		PGAs/ Sterowanie wykonywaniem cykli technologicznych (ICYCOF, ICYCON) [Strona 641]
ICYCON	Wykonanie każdego bloku cyklu technologicznego według ICYCON w oddzielnym takcie IPO		PGAs/ Sterowanie wykonywaniem cykli technologicznych (ICYCOF, ICYCON) [Strona 641]
ID	Oznaczenie dla modalnych akcji synchronicznych	m	PGAs/ Zakres obowiązywania i kolejność obróbki (ID, IDS) [Strona 561]
IDS	Oznaczenie dla modalnych statycznych akcji synchronicznych		PGAs/ Zakres obowiązywania i kolejność obróbki (ID, IDS) [Strona 561]
IF	Rozpoczęcie skoku warunkowego w programie obróbki / cyklu technologicznym		PGAs/ Pętla programowa z alternatywą (IF, ELSE, ENDIF) [Strona 107]
INDEX	Określenie indeksu znaku w wejściowym łańcuchu znaków		PGAs/ Szukanie znaku/łańcucha znaków w łańcuchu znaków (INDEX, RINDEX, MINDEX, MATCH) [Strona 81]
INIPO	Inicjalizacja zmiennych przy PowerOn		PGAs/ Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
INIRE	Inicjalizacja zmiennych przy Reset		PGAs/ Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
INICF	Inicjalizacja zmiennych przy NewConfig		PGAs/ Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
INIT	Wybór określonego programu NC do wykonywania w określonym kanale		PGAs/ Koordynacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM) [Strona 115]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
INITIAL	Utworzenie pliku INI po wszystkich zakresach		<i>PGAs/</i> Pamięć robocza (CHANDATA, COMPLETE, INITIAL) [Strona 224]
INT	Typ danych: Wartość całkowitoliczbowa ze znakiem		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
INTERSEC	Obliczenie punktu przecięcia między dwoma elementami konturu		<i>PGAs/</i> Obliczenie punktu przecięcia między dwoma elementami konturu (INTERSEC) [Strona 736]
INVCCW	Ruch po ewolwencji, przeciwnie do ruchu wskazówek zegara	m	<i>PGs/</i>
INVCW	Ruch po ewolwencji, zgodnie z ruchem wskazówek zegara	m	<i>PGs/</i>
INVFRAME	Obliczenie frame odwrotnego z frame		<i>FB1(K2)</i>
IP	Zmienny parametr interpolacji		<i>PGAs/</i> Programowanie pośrednie [Strona 56]
IPOBRKA	Kryterium ruchu od punktu początkowego charakterystyki hamowania	m	<i>PGAs/</i> Programowane kryterium końca ruchu (FINEA, COARSEA, IPOENDA, IPOBRKA, ADISPOSA) [Strona 286]
IPOENDA	Koniec ruchu przy osiągnięciu "Stop IPO"	m	<i>PGAs/</i> Programowane kryterium końca ruchu (FINEA, COARSEA, IPOENDA, IPOBRKA, ADISPOSA) [Strona 286]
IPTRLOCK	Zamrożenie początku niezdatnego do szukania segmentu programu na najbliższy blok funkcjonalny maszyny.	m	<i>PGAs/</i> Zablokowanie miejsca w programie dla SERUPRO (IPTRLOCK, IPTRUNLOCK) [Strona 483]
IPTRUNLOCK	Ustawienie końca niezdatnego do szukania segmentu programu na aktualny blok w chwili przerwania.	m	<i>PGAs/</i> Zablokowanie miejsca w programie dla SERUPRO (IPTRLOCK, IPTRUNLOCK) [Strona 483]
ISAXIS	Sprawdzenie, czy podana jako parametr oś geometryczna 1 istnieje		<i>PGAs/</i> Funkcje osi (AXNAME, AX, SPI, AXTOSPI, ISAXIS, AXSTRING, MODAXVAL) [Strona 679]
ISD	Głębokość wgłębienia	m	<i>PGAs/</i> Uaktywnienie korekcji narzędzia 3D (CUT3DC, CUT3DF, CUT3DFS, CUT3DFF, ISD) [Strona 421]
ISFILE	Sprawdzenie, czy plik istnieje w pamięci użytkownika NCK		<i>PGAs/</i> Sprawdzenie istnienia pliku (ISFILE) [Strona 152]
ISNUMBER	Sprawdzenie, czy wejściowy łańcuch znaków można zamienić w liczbę		<i>PGAs/</i> Konwersja typu z STRING (NUMBER, ISNUMBER, AXNAME) [Strona 77]
ISOCALL	Pośrednie wywołanie programu programowanego w języku ISO		<i>PGAs/</i> Pośrednie wywołanie programu programowanego w języku ISO (ISOCALL) [Strona 203]

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
ISVAR	Sprawdzenie, czy przekazany parametr zawiera zmienną znaną w NC		<i>PGAs/</i> Wywołanie funkcji ISVAR i odczyt indeksu tablicy danych maszynowych [Strona 699]
J	Parametry interpolacji	s	<i>PGs/</i>
J1	Współrzędna punktu pośredniego	s	<i>PGs/</i>
JERKA	Uaktywnienie ustawionego przez MD przyspieszenia dla programowanych osi		
JERKLIM	Zmniejszenie lub zwiększenie maksymalnego osiowego przyspieszenia drugiego stopnia	m	<i>PGAs/</i> Procentowa korekcja przyspieszenia drugiego stopnia (JERKLIM) [Strona 495]
JERKLIMA	Zmniejszenie lub zwiększenie maksymalnego osiowego przyspieszenia drugiego stopnia	m	<i>PGs/</i>
K	Parametry interpolacji	s	<i>PGs/</i>
K1	Współrzędna punktu pośredniego	s	<i>PGs/</i>
KONT	Obejście konturu przy korekcji narzędzia	m	<i>PGs/</i>
KONTC	Dosunięcie/odsunięcie po krzywej wielomianowej o stałej krzywiznie	m	<i>PGs/</i>
KONTT	Dosunięcie/odsunięcie po krzywej wielomianowej o stałej pochodnej	m	<i>PGs/</i>
L	Numer podprogramu	s	<i>PGAs/</i> Wywołanie podprogramu bez przekazania parametrów [Strona 193]
LEAD	Kąt wyprzedzenia 1. Orientacja narzędzia 2. Wielomiany orientacji	m	<i>PGAs/</i> Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
LEADOF	Sprzężenie wartości wiodącej WYŁ.		<i>PGAs/</i> Osiowe sprzężenie wartości wiodącej (LEADON, LEADOF) [Strona 530]
LEADON	Sprzężenie wartości wiodącej WŁ.		<i>PGAs/</i> Osiowe sprzężenie wartości wiodącej (LEADON, LEADOF) [Strona 530]
LENTOAX	Dostarcza informacji o przyporządkowaniu długości aktywnego narzędzia L1, L2 i L3 do odciętej, rzędnej i aplikaty.		<i>FB1(W1)</i>
LFOF ³⁾	Szybkie wycofanie przy nacinaniu gwintu WYŁ.	m	<i>PGs/</i>

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
LFON	Szybkie wycofanie przy nacinaniu gwintu WŁ.	m	PGs/
LFPOS	Wycofanie osi podanej przy pomocy POLFMASK lub POLFMLIN do absolutnej pozycji osi zaprogramowanej przy pomocy POLF	m	PGs/
LFTXT	Płaszczyzna ruchu wycofania przy szybkim cofnięciu jest określana ze stycznej do toru i aktualnego kierunku narzędzia	m	PGs/
LFWP	Płaszczyzna ruchu wycofania przy szybkim cofnięciu jest określana przez aktualną płaszczyznę roboczą (G17/ G18/G19)	m	PGs/
LIFTFAST	Szybkie cofnięcie		PGs/ Szybkie cofnięcie od konturu (SETINT LIFTFAST, ALF) [Strona 126]
LIMS	Ograniczenie prędkości obrotowej przy G96/G961 i G97	m	PGs/
LLI	Dolna wartość graniczna zmiennych		PGAs/ Atrybut: wartości graniczne (LLI, ULI) [Strona 37]
LN	Logarytm naturalny		PGAs/ Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
LOCK	Zablokowanie akcji synchronicznej z ID (zatrzymanie cyklu technologicznego)		PGAs/ Zablokowanie, zwolnienie, cofnięcie (LOCK, UNLOCK, RESET) [Strona 644]
LONGHOLE	Cykl technologiczny: Otwór podłużny		PGAs/ Otwór podłużny - LONGHOLE [Strona 783]
LOOP	Wprowadzenie pętli bez końca		PGAs/ Pętla programowa bez końca (LOOP, ENDLOOP) [Strona 109]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
M0	Zatrzymanie programowane		PGs/
M1	Zatrzymanie warunkowe		PGs/
M2	Koniec programu, program główny z cofnięciem do początku programu		PGs/
M3	Kierunek obrotów wrzeciona w prawo		PGs/
M4	Kierunek obrotów wrzeciona w lewo		PGs/
M5	Wrzeciono stop		PGs/

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
M6	Wymiana narzędzia		<i>PGs/</i>
M17	Koniec podprogramu		<i>PGs/</i>
M19	Pozycjonowanie wrzeciona na pozycji wpisanej w SD43240		<i>PGs/</i>
M30	Koniec programu, jak M2		<i>PGs/</i>
M40	Automatyczne przełączanie przekładni		<i>PGs/</i>
M41 ... M45	Stopień przekładni 1 ... 5		<i>PGs/</i>
M70	Przejęcie wrzeciona na pracę jako oś		<i>PGs/</i>
MASLDEF	Zdefiniowanie zespołu osi master/slave		<i>PGAs/</i> Zespół master/slave (MASLDEF, MASLDEL, MASLON, MASLOF, MASLOFS) [Strona 555]
MASLDEL	Rozłączenie zespołu osi master/slave i skasowanie definicji zespołu		<i>PGAs/</i> Zespół master/slave (MASLDEF, MASLDEL, MASLON, MASLOF, MASLOFS) [Strona 555]
MASLOF	Wyłączenie sprzężenia tymczasowego		<i>PGAs/</i> Zespół master/slave (MASLDEF, MASLDEL, MASLON, MASLOF, MASLOFS) [Strona 555]
MASLOFS	Wyłączenie sprzężenia tymczasowego z automatycznym zatrzymaniem osi slave		<i>PGAs/</i> Zespół master/slave (MASLDEF, MASLDEL, MASLON, MASLOF, MASLOFS) [Strona 555]
MASLON	Włączenie sprzężenia tymczasowego		<i>PGAs/</i> Zespół master/slave (MASLDEF, MASLDEL, MASLON, MASLOF, MASLOFS) [Strona 555]
MATCH	Szukanie łańcucha znaków w łańcuchu znaków		<i>PGAs/</i> Szukanie znaku/łańcucha znaków w łańcuchu znaków (INDEX, RINDEX, MINDEX, MATCH) [Strona 81]
MAXVAL	Większa wartość z dwóch zmiennych (funkcja arytmetyczna)		<i>PGAs/</i> Minimum, maksimum i zakres zmiennych (MINVAL, MAXVAL i BOUND) [Strona 71]
MCALL	Modalne wywołanie podprogramu		<i>PGAs/</i> Modalne wywołanie podprogramu (MCALL) [Strona 199]
MEAC	Pomiar ciągly bez kasowania pozostałej drogi	s	<i>PGAs/</i> Rozszerzona funkcja pomiarowa (MEASA, MEAWA, MEAC) (opcja) [Strona 275]
MEAFRAME	Obliczenie frame z punktów pomiarowych		<i>PGAs/</i> Obliczenie frame z 3 punktów pomiarowych w przestrzeni (MEAFRAME) [Strona 310]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
MEAS	Pomiar sondą przełączającą	s	<i>PGAs/</i> Pomiar przy pomocy sondy przełączającej, MEAS, MEAW [Strona 272]
MEASA	Pomiar z kasowaniem pozostałej drogi	s	<i>PGAs/</i> Rozszerzona funkcja pomiarowa (MEASA, MEAWA, MEAC) (opcja) [Strona 275]
MEASURE	Metoda obliczania przy pomiarze obrabianego przedmiotu i narzędzia		<i>FB2(M5)</i> Pomiar przy pomocy sondy przełączającej, MEAS, MEAW [Strona 272]
MEAW	Pomiar sondą przełączającą bez kasowania pozostałej drogi	s	<i>PGAs/</i> Pomiar przy pomocy sondy przełączającej, MEAS, MEAW [Strona 272]
MEAWA	Pomiar bez kasowania pozostałej drogi	s	<i>PGAs/</i> Rozszerzona funkcja pomiarowa (MEASA, MEAWA, MEAC) (opcja) [Strona 275]
MI	Dostęp do danych frame: Lustrzane odbicie		<i>PGAs/</i> Odczyt i zmiana komponentów frame (TR, FI, RT, SC, MI) [Strona 301]
MINDEX	Określenie indeksu znaku w wejściowym łańcuchu znaków		<i>PGAs/</i> Szukanie znaku/łańcucha znaków w łańcuchu znaków (INDEX, RINDEX, MINDEX, MATCH) [Strona 81]
MINVAL	Mniejsza wartość z dwóch zmiennych (funkcja arytmetyczna)		<i>PGAs/</i> Minimum, maksimum i zakres zmiennych (MINVAL, MAXVAL i BOUND) [Strona 71]
MIRROR	Programowane lustrzane odbicie	s	<i>PGAs/</i>
MMC	Interaktywne wywołanie z programu obróbki okna dialogowego na HMI		<i>PGAs/</i> Interaktywne wywołanie okna z programu obróbki (MMC) [Strona 703]
MOD	Dzielenie modulo		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
MODAXVAL	Określenie pozycji modulo osi obrotowej modulo		<i>PGAs/</i> Funkcje osi (AXNAME, AX, SPI, AXTOSPI, ISAXIS, AXSTRING, MODAXVAL) [Strona 679]
MOV	Uruchomienie osi pozycjonowania		<i>PGAs/</i> Wystartowanie/zatrzymanie osi (MOV) [Strona 609]
MSG	Komunikaty programowane	m	<i>PGs/</i>
MVTOOL	Polecenie językowe do wykonania ruchu narzędzia		<i>FBW</i>
N	Numer bloku pomocniczego NC		<i>PGs/</i>
NCK	Specyfikacja zakresu obowiązywania danych		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
NEWCONF	Przejęcie zmienionych danych maszynowych (odpowiada "ustawieniu działania danej maszyny")		<i>PGAs/</i> Ustawienie działania danych maszynowych (NEWCONF) [Strona 139]
NEWT	Utworzenie nowego narzędzia		<i>PGAs/</i> Odczyt i zmiana komponentów frame (TR, FI, RT, SC, MI) [Strona 301]
NORM ³⁾	Normalne ustawienie w początkowym, końcowym punkcie przy korekcy narzędzia	m	<i>PGs/</i>
NOT	Logiczne NIE (negacja)		<i>PGAs/</i> Operacje porównania i operacje logiczne [Strona 67]
NPROT	Specyficzny dla maszyny obszar ochrony WŁ./WYŁ.		<i>PGAs/</i> Uaktywnienie / wyłączenie aktywności obszarów ochrony (CPROT, NPROT) [Strona 233]
NPROTDEF	Definicja obszaru ochrony specyficznego dla maszyny		<i>PGAs/</i> Ustalenie obszarów ochrony (CPROTDEF, NPROTDEF) [Strona 229]
NUMBER	Zamiana wejściowego łańcucha znaków na liczbę		<i>PGAs/</i> Konwersja typu z STRING (NUMBER, ISNUMBER, AXNAME) [Strona 77]
OEMIPO1	Interpolacja OEM 1	m	<i>PGAs/</i> Funkcje specjalne dla użytkownika OEM (OMA1 ... OMA5, OEMIPO1, OEMIPO2, G810 ... G829) [Strona 284]
OEMIPO2	Interpolacja OEM 2	m	<i>PGAs/</i> Funkcje specjalne dla użytkownika OEM (OMA1 ... OMA5, OEMIPO1, OEMIPO2, G810 ... G829) [Strona 284]
OF	Słowo kluczowe w rozgałęzieniu CASE		<i>PGAs/</i> Rozgałęzienie programu (CASE ... OF ... DEFAULT ...) [Strona 97]
OFFN	Naddatek do zaprogramowanego konturu	m	<i>PGs/</i>
OMA1	Adres OEM 1	m	
OMA2	Adres OEM 2	m	
OMA3	Adres OEM 3	m	
OMA4	Adres OEM 4	m	
OMA5	Adres OEM 5	m	
OR	Operator logiczny, połączenie logiczne LUB		<i>PGAs/</i> Operacje porównania i operacje logiczne [Strona 67]
ORIXES	Interpolacja liniowa osi maszyny albo osi orientacji	m	<i>PGAs/</i> Programowanie osi orientacji (ORIXES, ORIVECT, ORIEULER, ORIRPY, ORIRPY2, ORIVIRT1, ORIVIRT2) [Strona 346]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
ORIAXPOS	Kąt orientacji przez wirtualne osie orientacji z pozycjami osi obrotowych	m	
ORIC ³⁾	Zmiany orientacji na narożach zewnętrznych są nakładane na wstawiony blok okręgu	m	<i>PGAs/</i> Orientacja narzędzia (ORIC, ORID, OSOF, OSC, OSS, OSSE, ORIS, OSD, OST) [Strona 435]
ORICONCCW	Interpolacja na kołowej powierzchni poboczniczy przeciwnie do ruchu wskazówek zegara	m	<i>PGAs/FB3(F3)</i> Programowanie orientacji wzdłuż poboczniczy stożka (ORIPLANE, ORICONCW, ORICONCCW, ORICONTO, ORICONIO) [Strona 348]
ORICONCW	Interpolacja na kołowej powierzchni poboczniczy w kierunku ruchu wskazówek zegara	m	<i>PGAs/FB3(F4)</i> Programowanie orientacji wzdłuż poboczniczy stożka (ORIPLANE, ORICONCW, ORICONCCW, ORICONTO, ORICONIO) [Strona 348]
ORICONIO	Interpolacja na kołowej powierzchni poboczniczy z podaniem orientacji pośredniej	m	<i>PGAs/FB3(F4)</i> Programowanie orientacji wzdłuż poboczniczy stożka (ORIPLANE, ORICONCW, ORICONCCW, ORICONTO, ORICONIO) [Strona 348]
ORICONTO	Interpolacja na kołowej powierzchni poboczniczy w przejściu stycznym (podanie orientacji końcowej)	m	<i>PGAs/FB3(F5)</i> Programowanie orientacji wzdłuż poboczniczy stożka (ORIPLANE, ORICONCW, ORICONCCW, ORICONTO, ORICONIO) [Strona 348]
ORICURVE	Interpolacja orientacji z zadaniem ruchu dwóch punktów styku narzędzia	m	<i>PGAs/FB3(F6)</i> Zadanie orientacji dwóch punktów kontaktowych (ORICURVE, PO[XH]=, PO[YH]=, PO[ZH]=) [Strona 352]
ORID	Zmiany orientacji są wykonywane przed blokiem okręgu	m	<i>PGAs/</i> Orientacja narzędzia (ORIC, ORID, OSOF, OSC, OSS, OSSE, ORIS, OSD, OST) [Strona 435]
ORIEULER	Kąt orientacji poprzez kąt Eulera	m	<i>PGAs/</i> Programowanie osi orientacji (ORIAXES, ORIVECT, ORIEULER, ORIRPY, ORIRPY2, ORIVIRT1, ORIVIRT2) [Strona 346]
ORIMKS	Orientacja narzędzia w układzie współrzędnych maszyny	m	<i>PGAs/</i> Odniesienie osi orientacji (ORIWKS, ORIMKS) [Strona 344]
ORIPATH	Orientacja narzędzia odniesiona do toru	m	<i>PGAs/</i> Odniesiony do toru obrót orientacji narzędzia (ORIPATH, ORIPATHS, kąt obrotu) [Strona 361]
ORIPATHS	Orientacja narzędzia w odniesieniu do toru, załamanie w przebiegu orientacji jest wygładzane	m	<i>PGAs/</i> Odniesiony do toru obrót orientacji narzędzia (ORIPATH, ORIPATHS, kąt obrotu) [Strona 361]
ORIPLANE	Interpolacja w płaszczyźnie (odpowiada ORIVECT) interpolacja wielkiego okręgu	m	<i>PGAs/</i> Programowanie orientacji wzdłuż poboczniczy stożka (ORIPLANE, ORICONCW, ORICONCCW, ORICONTO, ORICONIO) [Strona 348]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
ORIRESET	Położenie podstawowe orientacji narzędzia z max 3 osiami orientacji		<i>PGAs/</i> Warianty programowania orientacji i położenie podstawowe (OTIRESET) [Strona 334]
ORIROTA	Kąt obrotu do kierunku obrotu zadanego absolutnie	m	<i>PGAs/</i> Obroty orientacji narzędzia (ORIROTA, ORIROTR, ORIROTT, ORIROTC, THETA) [Strona 356]
ORIROTC	Styczny wektor obrotu do stycznej do toru	m	<i>PGAs/</i> Obroty orientacji narzędzia (ORIROTA, ORIROTR, ORIROTT, ORIROTC, THETA) [Strona 356]
ORIROTR	Kąt obrotu w stosunku do płaszczyzny między orientacją startową i końcową	m	<i>PGAs/</i> Obroty orientacji narzędzia (ORIROTA, ORIROTR, ORIROTT, ORIROTC, THETA) [Strona 356]
ORIROTT	Kąt obrotu w stosunku do zmiany wektora orientacji	m	<i>PGAs/</i> Obroty orientacji narzędzia (ORIROTA, ORIROTR, ORIROTT, ORIROTC, THETA) [Strona 356]
ORIRPY	Kąt orientacji poprzez kąt RPY (XYZ)	m	<i>PGAs/</i> Programowanie osi orientacji (ORIAxes, ORIVect, ORIEULER, ORIRPY, ORIRPY2, ORIVIRT1, ORIVIRT2) [Strona 346]
ORIRPY2	Kąt orientacji poprzez kąt RPY (ZYX)	m	<i>PGAs/</i> Programowanie osi orientacji (ORIAxes, ORIVect, ORIEULER, ORIRPY, ORIRPY2, ORIVIRT1, ORIVIRT2) [Strona 346]
ORIS	Zmiana orientacji	m	<i>PGAs/</i> Orientacja narzędzia (ORIC, ORID, OSOF, OSC, OSS, OSSE, ORIS, OSD, OST) [Strona 435]
ORISOF ³⁾	Wyglądanie przebiegu orientacji WYŁ.	m	<i>PGAs/</i> Wyglądanie przebiegu orientacji (ORISON, ORISOF) [Strona 369]
ORISON	Wyglądanie przebiegu orientacji WŁ.	m	<i>PGAs/</i> Wyglądanie przebiegu orientacji (ORISON, ORISOF) [Strona 369]
ORIVect	Interpolacja wielkiego okręgu (identyczna z ORIPLANE)	m	<i>PGAs/</i> Programowanie osi orientacji (ORIAxes, ORIVect, ORIEULER, ORIRPY, ORIRPY2, ORIVIRT1, ORIVIRT2) [Strona 346]
ORIVIRT1	Kąt orientacji poprzez wirtualne osie orientacji (definicja 1)	m	<i>PGAs/</i> Programowanie osi orientacji (ORIAxes, ORIVect, ORIEULER, ORIRPY, ORIRPY2, ORIVIRT1, ORIVIRT2) [Strona 346]
ORIVIRT2	Kąt orientacji poprzez wirtualne osie orientacji (definicja 1)	m	<i>PGAs/</i> Programowanie osi orientacji (ORIAxes, ORIVect, ORIEULER, ORIRPY, ORIRPY2, ORIVIRT1, ORIVIRT2) [Strona 346]
ORIWKS ³⁾	Orientacja narzędzia w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu	m	<i>PGAs/</i> Odniesienie osi orientacji (ORIWKS, ORIMKS) [Strona 344]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
OS	Ruch wahadłowy wł./wyl.		<i>PGAs/</i> Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB) [Strona 651]
OSB	Ruch wahadłowy: Punkt startowy	m	<i>FB2(P5)</i>
OSC	Stałe wygładzanie orientacji narzędzia	m	<i>PGAs/</i> Orientacja narzędzia (ORIC, ORID, OSOF, OSC, OSS, OSSE, ORIS, OSD, OST) [Strona 435]
OSCILL	Axis: 1 - 3 osi dosuwu	m	<i>PGAs/</i> Ruch wahliwy sterowany przez akcje synchroniczne (OSCILL) [Strona 657]
OSCTRL	Opcje ruchu wahadłowego	m	<i>PGAs/</i> Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB) [Strona 651]
OSD	Wygładzanie orientacji narzędzia przez zadanie drogi wygładzania przy pomocy SD	m	<i>PGAs/</i> Orientacja narzędzia (ORIC, ORID, OSOF, OSC, OSS, OSSE, ORIS, OSD, OST) [Strona 435]
OSE	Ruch wahadłowy punkt końcowy	m	<i>PGAs/</i> Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB) [Strona 651]
OSNSC	Ruch wahadłowy: liczba wyiskrzeń	m	<i>PGAs/</i> Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB) [Strona 651]
OSOF ³⁾	Wygładzanie orientacji narzędzia WYŁ.	m	<i>PGAs/</i> Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB) [Strona 651]
OSP1	Ruch wahadłowy: lewy punkt nawrotny	m	<i>PGAs/</i> Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB) [Strona 651]
OSP2	Ruch wahadłowy: prawy punkt nawrotny	m	<i>PGAs/</i> Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB) [Strona 651]
OSS	Wygładzanie orientacji narzędzia na końcu bloku	m	<i>PGAs/</i> Orientacja narzędzia (ORIC, ORID, OSOF, OSC, OSS, OSSE, ORIS, OSD, OST) [Strona 435]
OSSE	Wygładzanie orientacji narzędzia na początku i końcu bloku	m	<i>PGAs/</i> Orientacja narzędzia (ORIC, ORID, OSOF, OSC, OSS, OSSE, ORIS, OSD, OST) [Strona 435]

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
OST	Wyglądanie orientacji narzędzia poprzez zadanie tolerancji kątowej w stopniach przy pomocy SD (maksymalne odchylenie od zaprogramowanego przebiegu orientacji)	m	<i>PGAs/</i> Orientacja narzędzia (ORIC, ORID, OSOF, OSC, OSS, OSSE, ORIS, OSD, OST) [Strona 435]
OST1	Ruch wahadłowy: punkt zatrzymania w lewym punkcie nawrotnym	m	<i>PGAs/</i> Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB) [Strona 651]
OST2	Ruch wahadłowy: punkt zatrzymania w prawym punkcie nawrotnym	m	<i>PGAs/</i> Ruch wahliwy asynchroniczny (OS, OSP1, OSP2, OST1, OST2, OSCTRL, OSNSC, OSE, OSB) [Strona 651]
OTOL	Tolerancja orientacji dla funkcji kompresora, wyglądzanie orientacji i rodzaje wyglądzania		<i>PGAs/</i> Programowana tolerancja konturu/orientacji (CTOL, OTOL, ATOL) [Strona 500]
OVR	Korekcja prędkości obrotowej	m	<i>PGAs/</i>
OVRA	Osiowa korekcja prędkości obrotowej	m	<i>PGAs/</i>
OVRRAP	Korekcja posuwu szybkiego	m	<i>PGAs/</i>
P	Liczba przebiegów podprogramu		<i>PGAs/</i> Liczba powtórzeń programu (P) [Strona 197]
PAROT	Zorientowanie układu współrzędnych obrabianego przedmiotu na obrabianym przedmiocie	m	<i>PGs/</i>
PAROTOF	Wyłączenie obrotu frame odniesionego do obrabianego przedmiotu	m	<i>PGs/</i>
PCALL	Wywołanie podprogramów z absolutnym podaniem ścieżki i przekazaniem parametrów		<i>PGAs/</i> Wywołanie podprogramu z podaniem ścieżki i parametrami (PCALL) [Strona 205]
PDELAYOF	Zwłoka przy "Tłoczenie WYŁ."	m	<i>PGAs/</i> Tłoczenie i cięcie wł. lub wył. (SPOF, SON, PON, SONS, PONS, PDELAYON, PDELAYOF, PUNCHACC) [Strona 665]
PDELAYON ³⁾	Zwłoka przy "Tłoczenie WŁ."	m	<i>PGAs/</i> Tłoczenie i cięcie wł. lub wył. (SPOF, SON, PON, SONS, PONS, PDELAYON, PDELAYOF, PUNCHACC) [Strona 665]
PHU	Fizyczna jednostka zmiennej		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
PL	1. B-Spline: odstęp węzłów 2. Interpolacja wielomianowa: Długość przedziału parametrów przy interpolacji wielomianowej	s	<i>PGAs/</i> 1. Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246] 2. Interpolacja wielomianowa (POLY, POLYPATH, PO, PL) [Strona 263]
PM	na minutę		<i>PGs/</i>
PO	Współczynnik wielomianu przy interpolacji wielomianowej	s	<i>PGAs/</i> Interpolacja wielomianowa (POLY, POLYPATH, PO, PL) [Strona 263]
POCKET3	Cykl technologiczny: Frezowanie kieszeni prostokątnej		<i>PGAs/</i> Frezowanie kieszeni prostokątnej - POCKET3 [Strona 765]
POCKET4	Cykl technologiczny: Frezowanie kieszeni kołowej		<i>PGAs/</i> Frezowanie kieszeni kołowej - POCKET4 [Strona 768]
POLF	Pozycja wycofania LIFTFAST	m	<i>PGs//PGAs/</i>
POLFA	Uruchomienie pozycji wycofania poszczególnych osi z \$AA_ESR_TRIGGER	m	<i>PGs/</i>
POLFMASK	Udostępnienie osi dla wycofania bez zależności między osiami	m	<i>PGs/</i>
POLFMLIN	Udostępnienie osi dla wycofania z zależnością liniową między osiami	m	<i>PGs/</i>
POLY	Interpolacja wielomianowa	m	<i>PGAs/</i> Interpolacja wielomianowa (POLY, POLYPATH, PO, PL) [Strona 263]
POLYPATH	Interpolacja wielomianowa wybierana dla grup osi AXIS lub VECT	m	<i>PGAs/</i> Interpolacja wielomianowa (POLY, POLYPATH, PO, PL) [Strona 263]
PON	Tłoczenie Wł.	m	<i>PGAs/</i> Tłoczenie i cięcie wł. lub wył. (SPOF, SON, PON, SONS, PONS, PDELAYON, PDELAYOF, PUNCHACC) [Strona 665]
PONS	Tłoczenie Wł. w takcie IPO	m	<i>PGAs/</i> Tłoczenie i cięcie wł. lub wył. (SPOF, SON, PON, SONS, PONS, PDELAYON, PDELAYOF, PUNCHACC) [Strona 665]
POS	Pozycjonowanie osi		<i>PGs/</i>
POSA	Pozycjonowanie osi poza granice bloku		<i>PGs/</i>
POSM	Pozycjonowanie magazynu		<i>FBW</i>

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
POSP	Pozycjonowanie w częściach (ruch wahadłowy)		<i>PGs/</i>
POSRANGE	Określenie, czy aktualnie interpolowana pozycja zadana osi znajduje się w oknie wokół zadanej pozycji odniesienia		<i>PGAs/</i> Pozycja w zadanym zakresie odniesienia (POSRANGE) [Strona 608]
POT	Kwadrat (funkcja arytmetyczna)		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
PR	Na obrót		<i>PGs/</i>
PREPRO	Oznakowanie podprogramów z przygotowaniem		<i>PGAs/</i> Oznakowanie podprogramów z przygotowaniem (PREPRO) [Strona 183]
PRESETON	Ustawienie wartości zadanej dla programowanych osi		<i>PGAs/</i> Przesunięcie preset (PRESETON) [Strona 308]
PRIO	Słowo kluczowe do ustawienia priorytetu przy wykonywaniu przerw		<i>PGAs/</i> Przyporządkowanie i uruchomienie procedury przerwania (SETINT, PRIO, BLSYNC) [Strona 122]
PROC	Pierwsza instrukcja podprogramu		<i>PGAs/</i> Wywołanie podprogramu z podaniem ścieżki i parametrami (PCALL) [Strona 205]
PTP	Ruch punkt do punktu	m	<i>PGAs/</i> Ruch kartezjański PTP [Strona 388]
PTPG0	Ruch punkt do punktu tylko przy G0, w przeciwnym przypadku CP	m	<i>PGAs/</i> PTP przy TRANSMIT [Strona 393]
PUNCHACC	Zależne od drogi przyspieszenie przy cięciu		<i>PGAs/</i> Tłoczenie i cięcie wł. lub wyl. (SPOF, SON, PON, SONS, PONS, PDELAYON, PDELAYOF, PUNCHACC) [Strona 665]
PUTFTOC	Korekcja dokładna narzędzia dla obciążania równoległego		<i>PGAs/</i> Korekcja narzędzia online (PUTFTOCF, FCTDEF, PUTFTOC, FTOCON, FTOCOF) [Strona 416]
PUTFTOCF	Korekcja dokładna narzędzia w zależności od ustalonej przy pomocy FCTDEF funkcji obciążania równoległego		<i>PGAs/</i> Korekcja narzędzia online (PUTFTOCF, FCTDEF, PUTFTOC, FTOCON, FTOCOF) [Strona 416]
PW	B-Spline, waga punktu	s	<i>PGAs/</i> Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]
QECLRNOF	Uczenie się kompensacji błędu ćwiartki koła WYL.		<i>PGAs/</i> Przyswojenie charakterystyk kompensacji (QECLRNON, QECLRNOF) [Strona 701]
QECLRNON	Uczenie się kompensacji błędu ćwiartki koła WŁ.		<i>PGAs/</i> Przyswojenie charakterystyk kompensacji (QECLRNON, QECLRNOF) [Strona 701]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
QU	Szybkie wyprowadzenie funkcji dodatkowej (pomocniczej)		<i>PGAs/</i>
R...	Parametr obliczeniowy również jako ustawiany identyfikator adresu z rozszerzeniem numerycznym		<i>PGAs/</i> Predefiniowane zmienne użytkownika: parametry obliczeniowe (R) [Strona 21]
RAC	Absolutne, pojedynczymi blokami, specyficzne dla osi programowanie na promieniu	s	<i>PGAs/</i>
RDISABLE	Blokada wczytywania		<i>PGAs/</i> Ustawienie blokady wczytywania (RDISABLE) [Strona 587]
READ	Wczytuje w podanym pliku jeden lub wiele wierszy i zapisuje w tablicy przeczytane informacje		<i>PGAs/</i> Odczyt wierszy w pliku (READ) [Strona 148]
REAL	Typ danych: zmienna zmiennoprzecinkowa ze znakiem (liczby rzeczywiste)		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
REDEF	Ustawienie dla danych maszynowych, elementów językowych NC i zmiennych systemowych, w przypadku których grup użytkowników są one wyświetlane.		<i>PGAs/</i> Redefinicja zmiennych systemowych, zmiennych użytkownika i poleceń językowych NC (REDEF) [Strona 31]
RELEASE	Udostępnienie osi maszyny do zamiany		<i>PGAs/</i> Zamiana osi, zamiana wrzecion (RELEASE, GET, GETD) [Strona 132]
REP	Słowo kluczowe do inicjalizacji wszystkich elementów tablicy o tej samej wartości		<i>PGAs/</i> Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP) [Strona 47]
REPEAT	Powtórzenie pętli programowej		<i>PGAs/</i> Powtórzenie programu (REPEAT, REPEATB, ENDLABEL, P) [Strona 99]
REPEATB	Powtórzenie wiersza programu		<i>PGAs/</i> Powtórzenie programu (REPEAT, REPEATB, ENDLABEL, P) [Strona 99]
REPOSA	Dosunięcie przywracające do konturu liniowo we wszystkich osiach	s	<i>PGAs/</i> Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOS, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]
REPOSH	Dosunięcie przywracające do konturu po półokręgu	s	<i>PGAs/</i> Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOS, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
REPOSHA	Dosunięcie przywracające do konturu we wszystkich osiach; osie geometryczne po półokręgu	s	<i>PGAs/</i> Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]
REPOSL	Dosunięcie przywracające do konturu liniowe	s	<i>PGAs/</i> Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]
REPOSQ	Dosunięcie przywracające do konturu po ćwierćokręgu	s	<i>PGAs/</i> Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]
REPOSQA	Dosunięcie przywracające do konturu liniowo we wszystkich osiach; osie geometryczne po ćwierćokręgu	s	<i>PGAs/</i> Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]
RESET	Cofnięcie cyklu technologicznego		<i>PGAs/</i> Zablokowanie, zwolnienie, cofnięcie (LOCK, UNLOCK, RESET) [Strona 644]
RESETMON	Polecenie językowe do uaktywnienia wartości zadanej		<i>FBW</i>
RET	Koniec podprogramu		<i>PGAs/</i> Parametryzowalny powrót z podprogramu (RET ...) [Strona 186]
RIC	Względnie pojedynczymi blokami, specyficzne dla osi programowanie na promieniu	s	<i>PGs/</i> Zamiana osi, zamiana wrzecion (RELEASE, GET, GETD) [Strona 132]
RINDEX	Określenie indeksu znaku w wejściowym łańcuchu znaków		<i>PGAs/</i> Szukanie znaku/łańcucha znaków w łańcuchu znaków (INDEX, RINDEX, MINDEX, MATCH) [Strona 81]
RMB	Dosunięcie przywracające do punktu początkowego bloku	m	<i>PGAs/</i> Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]
RME	Dosunięcie przywracające do punktu końcowego bloku	m	<i>PGAs/</i> Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
RMI ³⁾	Dosunięcie przywracające do punktu przerwania	m	<i>PGAs/</i> Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]
RMN	Dosunięcie przywracające do najbliższego położonego punktu toru	m	<i>PGAs/</i> Dosunięcie przywracające do konturu (REPOSA, REPOSL, REPOSQ, REPOSQA, REPOSH, REPOSHA, DISR, DISPR, RMI, RMB, RME, RMN) [Strona 486]
RND	Zaokrąglenie naroża konturu	s	<i>PGs/</i>
RNDM	Zaokrąglenie modalne	m	<i>PGs/</i>
ROT	Programowany obrót	s	<i>PGs/</i>
ROTS	Programowane obroty frame z kątami przestrzennymi	s	<i>PGs/</i>
ROUND	Zaokrąglenie miejsc po przecinku		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
ROUNDUP	Zaokrąglenie wprowadzonej wartości do góry		<i>PGAs/</i> Zaokrąglenie do góry (ROUNDUP) [Strona 160]
RP	Współrzędna promieniowa	m/s	<i>PGs/</i>
RPL	Obrót w płaszczyźnie	s	<i>PGs/</i>
RT	Parametry dla dostępu do danych frame: Obrót		<i>PGAs/</i> Odczyt i zmiana komponentów frame (TR, FI, RT, SC, MI) [Strona 301]
RTLIOF	G0 bez interpolacji liniowej (interpolacja pojedynczych osi)	m	<i>PGs/</i>
RTLION	G0 z interpolacją liniową	m	<i>PGs/</i>

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
S	Prędkość obrotowa wrzeciona (przy G4, G96/G961 inne znaczenie)	m/s	<i>PGs/</i>
SAVE	Atrybut do zapamiętania funkcji G i Frame przy wywoływaniu podprogramu		<i>PGAs/</i> Zapisywanie modalnych funkcji G (SAVE) [Strona 172]
SBLOF	Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami		<i>PGAs/</i> Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami (SBLOF, SBLON) [Strona 173]
SBLON	Usunięcie blokady wykonywania pojedynczymi blokami		<i>PGAs/</i> Blokowanie wykonywania pojedynczymi blokami (SBLOF, SBLON) [Strona 173]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
SC	Parametry dla dostępu do danych frame: Skalowanie		<i>PGAs/</i> Odczyt i zmiana komponentów frame (TR, FI, RT, SC, MI) [Strona 301]
SCALE	Skalowanie programowane	s	<i>PGs/</i>
SCC	Selektywne przyporządkowanie osi poprzecznej do G96/G961/G962. Identyfikatory osi mogą być osią geometryczną, kanałową lub maszyną.		<i>PGs/</i>
SCPARA	Programowanie zestawu parametrów serwo		<i>PGAs/</i> Programowany zestaw parametrów serwo (SCPARA) [Strona 289]
SD	Stopień spline	s	<i>PGAs/</i> Interpolacja Spline (ASPLINE, BSPLINE, CSPLINE, BAUTO, BNAT, BTAN, EAUTO, ENAT, ETAN, PW, SD, PL) [Strona 246]
SEFORM	Instrukcja strukturyzacji w edytorze step, aby wygenerować z tego widok kroków dla HMI Advanced		<i>PGAs/</i> Instrukcja strukturyzacji w edytorze Step (SEFORM) [Strona 227]
SET	Słowo kluczowe do inicjalizacji wszystkich elementów tablicy z wyszczególnionymi wartościami		<i>PGAs/</i> Definicja i inicjalizacja zmiennych tablicowych (DEF, SET, REP) [Strona 47]
SETAL	Ustawienie alarmu		<i>PGAs/</i> Alarmy (SETAL) [Strona 720]
SETDNO	Przyporządkowanie numeru D do ostrza (CE) narzędzia (T)		<i>PGAs/</i> Dowolne nadawanie numerów D: Zmiana nazw numerów D (GETDNO, SETDNO) [Strona 442]
SETINT	Ustalenie, która procedura przerwania ma zostać uaktywniona, gdy jest aktywne wejście NCK		<i>PGAs/</i> Przyporządkowanie i uruchomienie procedury przerwania (SETINT, PRIO, BLSYNC) [Strona 122]
SETM	Ustawienie znaczników we własnym kanale		<i>PGAs/</i> Koordynacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM) [Strona 115]
SETMS	Przełączenie z powrotem na wrzeciono wiodące ustalone w danej maszynowej		
SETMS(n)	Wrzeciono n ma obowiązywać, jako wrzeciono wiodące		<i>PGs/</i>
SETMTH	Ustawienie numeru uchwytu narzędzia master		<i>FBW</i>
SETPIECE	Uwzględnienie liczby sztuk dla wszystkich narzędzi, które są przyporządkowane do wrzeciona		<i>FBW</i>
SETTA	Ustawienie aktywności narzędzia z zespołu zużycia		<i>FBW</i>
SETTCOR	Zmiana komponentów narzędzia przy uwzględnieniu wszystkich warunków brzegowych		<i>FB1(W1)</i>

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
SETTIA	Wyłączenie aktywności narzędzia z zespołu zużycia		<i>FBW</i>
SF	Przesunięcie punktu początkowego przy nacinaniu gwintu	m	<i>PGs/</i>
SIN	Sinus (funkcja trygonometryczna)		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
SIRELAY	Uaktywnienie funkcji bezpieczeństwa sparametryzowanych przy pomocy SIRELIN, SIRELOUT i SIRELTIME.		<i>FBS/</i>
SIRELIN	Inicjalizacja wielkości wejściowych modułu funkcjonalnego		<i>FBS/</i>
SIRELOUT	Inicjalizacja wielkości wyjściowych modułu funkcjonalnego		<i>FBS/</i>
SIRELTIME	Inicjalizacja zegara modułu funkcjonalnego		<i>FBS/</i>
SLOT1	Cykl technologiczny: Rowek podłużny		<i>PGAs/</i> Rowek podłużny - SLOT1 [Strona 776]
SLOT2	Cykl technologiczny: Rowek kołowy		<i>PGAs/</i> Rowek kołowy - SLOT2 [Strona 779]
SOFT	Przyspieszenie ruchu po torze z ograniczeniem przyspieszenia drugiego stopnia	m	<i>PGs/</i>
SOFTA	Włączenie przyspieszenia osi programowanych, z ograniczeniem przyspieszenia drugiego stopnia		<i>PGs/</i>
SON	Cięcie Wł.	m	<i>PGAs/</i> Tłoczenie i cięcie wł. lub wył. (SPOF, SON, PON, SONS, PDELAYON, PDELAYOF, PUNCHACC) [Strona 665]
SONS	Cięcie Wł. w takcie IPO	m	<i>PGAs/</i> Tłoczenie i cięcie wł. lub wył. (SPOF, SON, PON, SONS, PONS, PDELAYON, PDELAYOF, PUNCHACC) [Strona 665]
SPATH ³⁾	Odniesieniem toru dla osi FGROUP jest długość łuku	m	<i>PGAs/</i> Ustawiane odniesienie do toru (SPATH, UPATH) [Strona 269]
SPCOF	Przełączenie wrzeciona wiodącego lub wrzeciona (n) z regulacji położenia na regulację prędkości obrotowej	m	<i>PGs/</i>
SPCON	Przełączenie wrzeciona wiodącego lub wrzeciona (n) z regulacji prędkości obrotowej na regulację położenia	m	<i>PGAs/</i>
SPI	Konwertuje numer wrzeciona na identyfikator osi		<i>PGAs/</i> Funkcje osi (AXNAME, AX, SPI, AXTOSPI, ISAXIS, AXSTRING, MODAXVAL) [Strona 679]

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
SPIF1 ³⁾	Szybkie wejścia wyjścia NCK dla tłoczenia/cięcia bajt 1	m	<i>FB2(N4)</i>
SPIF2	Szybkie wejścia wyjścia NCK dla tłoczenia/cięcia bajt 2	m	<i>FB2(N4)</i>
SPLINEPATH	Ustalenie zespołu spline		<i>PGAs/</i> Zespół spline (SPLINEPATH) [Strona 258]
SPN	Liczba odcinków częściowych na blok	s	<i>PGAs/</i> Automatyczne przygotowanie drogi [Strona 670]
SPOF ³⁾	Skok WYŁ., tłoczenie, cięcie WYŁ.	m	<i>PGAs/</i> Tłoczenie i cięcie wł. lub wył. (SPOF, SON, PON, SONS, PONS, PDELAYON, PDELAYOF, PUNCHACC) [Strona 665]
SPOS	Pozycja wrzeczona	m	<i>PGs/</i>
SPOSA	Pozycja wrzeczona poza granice bloku	m	<i>PGs/</i>
SPP	Długość odcinka częściowego	m	<i>PGAs/</i> Automatyczne przygotowanie drogi [Strona 670]
SPRINT	Zwraca sformatowany wejściowy łańcuch znaków		<i>PGAs/</i> Formatowanie łańcucha znaków (SPRINT) [Strona 84]
SQRT	Pierwiastek kwadratowy (funkcja arytmetyczna) (square root)		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
SR	Droga wycofania przy ruchu wahadłowym dla akcji synchronicznej	s	<i>PGs/</i>
SRA	Droga wycofania przy ruchu wahadłowym i zewnętrznym posuwie szybkim osiowo dla akcji synchronicznej	m	<i>PGs/</i>
ST	Czas wyiskrzania ruchem wahadłowym dla akcji synchronicznej	s	<i>PGs/</i>
STA	Czas wyiskrzania ruchem wahadłowym osiowo dla akcji synchronicznej	m	<i>PGs/</i>
START	Uruchomienie wybranych programów w wielu kanałach równocześnie z bieżącego programu		<i>PGAs/</i> Koordynacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM) [Strona 115]
STARTFIFO ³⁾	Wykonywanie; równolegle do tego wypełnianie bufora przebiegu	m	<i>PGAs/</i> Przebieg programu z pamięcią przebiegu wyprzedzającego (STOPFIFO, STARTFIFO, FIFOCTRL, STOPRE) [Strona 475]
STAT	Położenie przegubów	s	<i>PGAs/</i> Ruch kartezjański PTP [Strona 388]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
STOLF	Współczynnik tolerancji G0	m	<i>PGAs/</i> Tolerancja przy ruchach G0 (STOLF) [Strona 504]
STOPFIFO	Zatrzymanie wykonywania; wypełnienie bufora przebiegu, aż nastąpi rozpoznanie STARTFIFO, bufor przebiegu wypełniony albo koniec programu	m	<i>PGAs/</i> Przebieg programu z pamięcią przebiegu wyprzedzającego (STOPFIFO, STARTFIFO, FIFOCTRL, STOPRE) [Strona 475]
STOPRE	Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego, aż wszystkie przeczytane bloki z przebiegu głównego będą wykonane		<i>PGAs/</i> Przebieg programu z pamięcią przebiegu wyprzedzającego (STOPFIFO, STARTFIFO, FIFOCTRL, STOPRE) [Strona 475]
STOPREOF	Anulowanie zatrzymania przebiegu wyprzedzającego		<i>PGAs/</i> Cofnięcie zatrzymania przebiegu wyprzedzającego (STOPREOF) [Strona 588]
Łańcuch znaków	Typ danych: Łańcuch znaków		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
STRINGFELD	Wybór pojedynczego znaku z zaprogramowanego łańcucha znaków		<i>PGAs/</i> Wybór pojedynczego znaku (STRINGVAR, STRINGFELD) [Strona 83]
STRINGIS	Sprawdza istniejący zakres językowy NC, a szczególnie należące do tego polecenia nazwy cykli NC, zmienne użytkownika, makra i nazwy etykiet: czy istnieją one, czy są poprawne, zdefiniowane albo aktywne.		<i>PGAs/</i> Sprawdzenie występującego zakresu językowego NC (STRINGIS) [Strona 695]
STRINGVAR	Wybór pojedynczego znaku z zaprogramowanego łańcucha znaków		<i>PGAs/</i> Wybór pojedynczego znaku (STRINGVAR, STRINGFELD) [Strona 83]
STRLEN	Określenie długości łańcucha znaków		<i>PGAs/</i> Określenie długości łańcucha znaków (STRLEN) [Strona 80]
SUBSTR	Określenie indeksu znaku w wejściowym łańcuchu znaków		<i>PGAs/</i> Wybór częściowego łańcucha znaków (SUBSTR) [Strona 82]
SUPA	Blokowanie aktualnego przesunięcia punktu zerowego, łącznie z przesunięciami programowanymi, frame systemowymi, przesunięciami kółkiem ręcznym (DRF), zewnętrznym przesunięciem punktu zerowego i ruchem nałożonym	s	<i>PGs/</i>
SVC	Prędkość skrawania przez narzędzie	m	<i>PGs/</i>
SYNFCT	Ewaluacja wielomianu zależnie od warunku w akcji synchronicznej ruchu		<i>PGAs/</i> Funkcja synchroniczna (SYNFCT) [Strona 594]
SYNR	Odczyt zmiennej następuje synchronicznie, tzn. w chwili wykonywania		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
SYNRW	Odczyt i zapis zmiennej następuje synchronicznie, tzn. w chwili wykonywania		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
SYNW	Zapis zmiennej następuje synchronicznie, tzn. w chwili wykonywania		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
T	Wywołanie narzędzia (zmiana tylko wtedy, gdy ustalono to w danej maszynowej; poza tym konieczne polecenie M6)		<i>PGs/</i>
TAN	Tangens (funkcja trygonometryczna)		<i>PGAs/</i> Funkcje arytmetyczne [Strona 64]
TANG	Definicja aktualizacji stycznej zespołu osi		<i>PGAs/</i> Sterowanie styczne (TANG, TANGON, TANGOF, TLIFT, TANGDEL) [Strona 463]
TANGDEL	Skasowanie definicji aktualizacji stycznej zespołu osi		<i>PGAs/</i> Sterowanie styczne (TANG, TANGON, TANGOF, TLIFT, TANGDEL) [Strona 463]
TANGOF	Aktualizacja styczna WYŁ.		<i>PGAs/</i> Sterowanie styczne (TANG, TANGON, TANGOF, TLIFT, TANGDEL) [Strona 463]
TANGON	Aktualizacja styczna WŁ.		<i>PGAs/</i> Sterowanie styczne (TANG, TANGON, TANGOF, TLIFT, TANGDEL) [Strona 463]
TCA (828D: _TCA)	Wybór narzędzia / wymiana narzędzia niezależnie od jego statusu		<i>FBW</i>
TCARR	Zażądanie nośnika narzędzi (numer "m")		<i>PGAs/</i> Korekcja długości narzędzia dla orientowalnych nośników narzędzi (TCARR, TCOABS, TCOFR, TCOFRX, TCOFRY, TCOFRZ) [Strona 451]
TCI	Przełóż narzędzie z magazynu pośredniego do magazynu		<i>FBW</i>
TCOABS ³⁾	Określenie składowych długości narzędzia z aktualnej orientacji narzędzia	m	<i>PGAs/</i> Korekcja długości narzędzia dla orientowalnych nośników narzędzi (TCARR, TCOABS, TCOFR, TCOFRX, TCOFRY, TCOFRZ) [Strona 451]
TCOFR	Określenie składowych długości narzędzia ze zorientowania aktywnego frame	m	<i>PGAs/</i> Korekcja długości narzędzia dla orientowalnych nośników narzędzi (TCARR, TCOABS, TCOFR, TCOFRX, TCOFRY, TCOFRZ) [Strona 451]
TCOFRX	Określenie orientacji narzędzia aktywnego frame przy wyborze narzędzia, narzędzie skierowane w kierunku X	m	<i>PGAs/</i> Korekcja długości narzędzia dla orientowalnych nośników narzędzi (TCARR, TCOABS, TCOFR, TCOFRX, TCOFRY, TCOFRZ) [Strona 451]
TCOFRY	Określenie orientacji narzędzia aktywnego frame przy wyborze narzędzia, narzędzie skierowane w kierunku Y	m	<i>PGAs/</i> Korekcja długości narzędzia dla orientowalnych nośników narzędzi (TCARR, TCOABS, TCOFR, TCOFRX, TCOFRY, TCOFRZ) [Strona 451]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
TCOFRZ	Określenie orientacji narzędzia aktywnego frame przy wyborze narzędzia, narzędzie skierowane w kierunku Z	m	<i>PGAs/</i> Korekcja długości narzędzia dla orientowalnych nośników narzędzi (TCARR, TCOABS, TCOFR, TCOFRX, TCOFRY, TCOFRZ) [Strona 451]
THETA	Kąt obrotu	s	<i>PGAs/</i> Obroty orientacji narzędzia (ORIROTA, ORIROT, ORIROTT, ORIROTC, THETA) [Strona 356]
TILT	Kąt boczny	m	<i>PGAs/</i> Programowanie orientacji narzędzia (A..., B..., C..., LEAD, TILT) [Strona 335]
TLIFT	Przy sterowaniu stycznym wstawianie bloku pośredniego na narożach konturu		<i>PGAs/</i> Sterowanie styczne (TANG, TANGON, TANGOF, TLIFT, TANGDEL) [Strona 463]
TMOF	Cofnięcie wyboru nadzoru narzędzia		<i>PGAs/</i> Specyficzny dla szlifowania nadzór narzędzia w programie obróbki (TMON, TMOF) [Strona 677]
TMON	Wybór nadzoru narzędzia		<i>PGAs/</i> Specyficzny dla szlifowania nadzór narzędzia w programie obróbki (TMON, TMOF) [Strona 677]
TO	Określa wartość końcową w pętli FOR		<i>PGAs/</i> Pętla FOR (FOR ... TO ..., ENDFOR) [Strona 110]
TOFF	Offset długości narzędzia w kierunku komponentu długości narzędzia, który działa równoległe do osi geometrycznej podanej w indeksie.	m	<i>PGs/</i>
TOFFL	Offset długości narzędzia w kierunku komponentu długości narzędzia L1, L2 lub L3	m	<i>PGs/</i>
TOFFOF	Cofnięcie korekcji długości narzędzia online		<i>PGAs/</i> Korekcja długości narzędzia online (TOFFON, TOFFOF) [Strona 454]
TOFFON	Uaktywnienie korekcji długości narzędzia online		<i>PGAs/</i> Korekcja długości narzędzia online (TOFFON, TOFFOF) [Strona 454]
TOFFR	Offset promienia narzędzia	m	<i>PGs/</i>
TOFRAME	Ustawienie osi Z WKS przez obrót frame równoległe do orientacji narzędzia	m	<i>PGs/</i>
TOFRAMEX	Ustawienie osi X WKS przez obrót frame równoległe do orientacji narzędzia	m	<i>PGs/</i>
TOFRAMEY	Ustawienie osi Y WKS przez obrót frame równoległe do orientacji narzędzia	m	<i>PGs/</i>
TOFRAMEZ	Jak TOFRAME	m	<i>PGs/</i>

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
TOLOWER	Zamiana liter łańcucha znaków na małe litery		<i>PGAs/</i> Zmiana na litery małe/duże (TOLOWER, TOUPPER) [Strona 79]
TOLENV	Zapisanie aktualnych stanów, które mają znaczenie dla interpretacji danych narzędzia zapisanych w pamięci		<i>FB1(W1)</i>
TOROT	Ustawienie osi Z WKS przez obrót frame równoległe do orientacji narzędzia	m	<i>PGs/</i>
TOROTOF	Obroty frame w kierunku narzędzia WYŁ.	m	<i>PGs/</i>
TOROTX	Ustawienie osi X WKS przez obrót frame równoległe do orientacji narzędzia	m	<i>PGs/</i>
TOROTY	Ustawienie osi Y WKS przez obrót frame równoległe do orientacji narzędzia	m	<i>PGs/</i>
TOROTZ	Jak TOROT	m	<i>PGs/</i>
TOUPPER	Zamiana liter łańcucha znaków na duże litery		<i>PGAs/</i> Zmiana na litery małe/duże (TOLOWER, TOUPPER) [Strona 79]
TOWBCS	Wartości zużycia w bazowym układzie współrzędnych (BKS)	m	<i>PGAs/</i> Układ współrzędnych aktywnej obróbki (TOWSTD, TOWMCS, TOWWCS, TOWBCS, TOWTCS, TOWKCS) [Strona 412]
TOWKCS	Wartości zużycia w układzie współrzędnych głowicy narzędziowej przy transformacji kinetycznej (od MKS różni się obrotem narzędzia)	m	<i>PGAs/</i> Układ współrzędnych aktywnej obróbki (TOWSTD, TOWMCS, TOWWCS, TOWBCS, TOWTCS, TOWKCS) [Strona 412]
TOWMCS	Wartości zużycia w układzie współrzędnych maszyny (MKS)	m	<i>PGAs/</i> Układ współrzędnych aktywnej obróbki (TOWSTD, TOWMCS, TOWWCS, TOWBCS, TOWTCS, TOWKCS) [Strona 412]
TOWSTD	Wartość ustawienia podstawowego korekcji w długości narzędzia	m	<i>PGAs/</i> Układ współrzędnych aktywnej obróbki (TOWSTD, TOWMCS, TOWWCS, TOWBCS, TOWTCS, TOWKCS) [Strona 412]
TOWTCS	Wartości zużycia w układzie współrzędnych narzędzia (punkt odniesienia nośnika narzędzi T na uchwycie oprawki narzędziowej)	m	<i>PGAs/</i> Układ współrzędnych aktywnej obróbki (TOWSTD, TOWMCS, TOWWCS, TOWBCS, TOWTCS, TOWKCS) [Strona 412]
TOWWCS	Wartości zużycia w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu (WKS)	m	<i>PGAs/</i> Układ współrzędnych aktywnej obróbki (TOWSTD, TOWMCS, TOWWCS, TOWBCS, TOWTCS, TOWKCS) [Strona 412]

Instrukcja	Znaczenie	W 1)	Opis patrz 2)
TR	Składowa przesunięcia zmiennej frame		<i>PGAs/</i> Odczyt i zmiana komponentów frame (TR, FI, RT, SC, MI) [Strona 301]
TRAANG	Transformacja oś skośna		<i>PGAs/</i> Oś skośna (TRAANG) [Strona 383]
TRACON	Transformacja kaskadowana		<i>PGAs/</i> Transformacje powiązane (TRACON, TRAFOOF) [Strona 399]
TRACYL	Walec: transformacja pobocznic walca		<i>PGAs/</i> Transformacja pobocznic walca (TRACYL) [Strona 375]
TRAFOOF	Wyłączenie transformacji aktywnych w kanale		<i>PGAs/</i> Transformacje powiązane (TRACON, TRAFOOF) [Strona 399]
TRAILOF	Holowanie synchroniczne z osią WYŁ.		<i>PGAs/</i> Nadążanie (TRAILON, TRAILOF) [Strona 507]
TRAILON	Holowanie synchroniczne z osią WŁ.		<i>PGAs/</i> Nadążanie (TRAILON, TRAILOF) [Strona 507]
TRANS	Przesunięcie programowane	s	<i>PGs/</i>
TRANSMIT	Transformacja biegunowa (obróbka powierzchni czołowej)		<i>PGAs/</i> Obróbka frezarska na częściach toczonych (TRANSMIT) [Strona 371]
TRAORI	Transformacja 4-, 5-osiowa, transformacja rodzajowa		<i>PGAs/</i> Transformacje trzy-, cztero- i pięcioosiowe (TRAORI) [Strona 332]
TRUE	Stała logiczna: prawda		<i>PGAs/</i> Definicja zmiennych użytkownika (DEF) [Strona 25]
TRUNC	Odcięcie miejsc po przecinku		<i>PGAs/</i> Korekcja dokładności w przypadku błędów porównania (TRUNC) [Strona 69]
TU	Kąt osi	s	<i>PGAs/</i> Ruch kartezjański PTP [Strona 388]
TURN	Liczba zwojów dla linii śrubowej	s	<i>PGs/</i>
ULI	Górna wartość graniczna zmiennych		<i>PGAs/</i> Atrybut: wartości graniczne (LLI, ULI) [Strona 37]
UNLOCK	Zezwolenie dla akcji synchronicznej z ID (kontynuowanie cyklu technologicznego)		<i>PGAs/</i> Zablokowanie, zwolnienie, cofnięcie (LOCK, UNLOCK, RESET) [Strona 644]
UNTIL	Warunek zakończenia pętli REPEAT		<i>PGAs/</i> Pętla programowa z warunkiem na początku pętli (WHILE, ENDWHILE) [Strona 112]

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
UPATH	Odniesieniem toru dla osi FGROU jest parametr krzywej	m	<i>PGAs/</i> Ustawiane odniesienie do toru (SPATH, UPATH) [Strona 269]
VAR	Słowo kluczowe: Sposób przekazania parametrów		<i>PGAs/</i> Wywołanie podprogramu z przekazaniem parametrów (EXTERN) [Strona 195]
VELOLIM	Zmniejszenie maksymalnej prędkości osiowej	m	<i>PGAs/</i> Procentowa korekcja prędkości (VELOLIM) [Strona 496]
VELOLIMA	Zmniejszenie albo zwiększenie maksymalnej prędkości osiowej w osi nadążnej	m	<i>PGs/</i>
WAITC	Czekanie, aż kryterium zmiany bloku sprzężenia dla osi/wrzecion będzie spełnione		<i>PGAs/</i> Koordynacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM) [Strona 115]
WAITE	Czekanie na koniec programu w innym kanale.		<i>PGAs/</i> Koordynacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM) [Strona 115]
WAITENC	Czekanie na synchronizowane lub odtworzone pozycje osi		<i>PGAs/</i> Czekanie na obowiązującą pozycję osi (WAITENC) [Strona 693]
WAITM	Czekanie na znacznik w podanym kanale; zakończenie poprzedniego bloku z zatrzymaniem dokładnym.		<i>PGAs/</i> Koordynacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM) [Strona 115]
WAITMC	Czekanie na znacznik w podanym kanale; zatrzymanie dokładne tylko wtedy, gdy inne kanały jeszcze nie doszły do znacznika.		<i>PGAs/</i> Koordynacja programu (INIT, START, WAITM, WAITMC, WAITE, SETM, CLEARM) [Strona 115]
WAITP	Czekanie na koniec ruchu osi pozycjonowania		<i>PGs/</i>
WAITS	Czekanie na osiągnięcie pozycji wrzeciona		<i>PGs/</i>
WALCS0	Wybór ograniczenia obszaru pracy WKS cofnięty	m	<i>PGs/</i>
WALCS1	Grupa 1 ograniczenia obszaru pracy WKS aktywna	m	<i>PGs/</i>
WALCS2	Grupa 2 ograniczenia obszaru pracy WKS aktywna	m	<i>PGs/</i>
WALCS3	Grupa 3 ograniczenia obszaru pracy WKS aktywna	m	<i>PGs/</i>
WALCS4	Grupa 4 ograniczenia obszaru pracy WKS aktywna	m	<i>PGs/</i>
WALCS5	Grupa 5 ograniczenia obszaru pracy WKS aktywna	m	<i>PGs/</i>

Instrukcja	Znaczenie	W ¹⁾	Opis patrz ²⁾
WALCS6	Grupa 6 ograniczenia obszaru pracy WKS aktywna	m	PGs/
WALCS7	Grupa 7 ograniczenia obszaru pracy WKS aktywna	m	PGs/
WALCS8	Grupa 8 ograniczenia obszaru pracy WKS aktywna	m	PGs/
WALCS9	Grupa 9 ograniczenia obszaru pracy WKS aktywna	m	PGs/
WALCS10	Grupa 10 ograniczenia obszaru pracy WKS aktywna	m	PGs/
WALIMOF	Ograniczenie obszaru pracy BKS WYŁ.	m	PGs/
WALIMON ³⁾	Ograniczenie obszaru pracy BKS WŁ.	m	PGs/
WHEN	Akcja jest wykonywana cyklicznie, gdy warunek jest spełniony.		PGAs/ Cykliczne sprawdzanie warunku (WHEN, WHENEVER, FROM, EVERY) [Strona 563]
WHENEVER	Akcja jest wykonywana jeden raz, gdy warunek zostanie raz spełniony.		PGAs/ Cykliczne sprawdzanie warunku (WHEN, WHENEVER, FROM, EVERY) [Strona 563]
WHILE	Początek pętli programowej WHILE		PGAs/ Pętla programowa z warunkiem na początku pętli (WHILE, ENDWHILE) [Strona 112]
WRITE	Zapisanie tekstu do systemu plików. Wstawia blok na końcu podanego pliku.		PGAs/ Zapisanie pliku (WRITE) [Strona 140]
WRTPR	Powoduje zwłokę zlecenia obróbki nie przerywając przy tym trybu przechodzenia płynnego.		PGAs/
X	Nazwa osi	m/s	PGs/
XOR	Logiczne ALBO		PGAs/ Operacje porównania i operacje logiczne [Strona 67]
Y	Nazwa osi	m/s	PGs/
Z	Nazwa osi	m/s	PGs/

17.2 Instrukcje: Dostępność w przypadku SINUMERIK 828D

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
:	•	•	•	•	•	•
*	•	•	•	•	•	•
+	•	•	•	•	•	•
-	•	•	•	•	•	•
<	•	•	•	•	•	•
<<	•	•	•	•	•	•
<=	•	•	•	•	•	•
=	•	•	•	•	•	•
>=	•	•	•	•	•	•
/	•	•	•	•	•	•
/0	•	•	•	•	•	•
...						
...						
/7	○	○	○	○	○	○
A	•	•	•	•	•	•
A2	-	-	-	-	-	-
A3	-	-	-	-	-	-
A4	-	-	-	-	-	-
A5	-	-	-	-	-	-
ABS	•	•	•	•	•	•
AC	•	•	•	•	•	•
ACC	•	•	•	•	•	•
ACCLIMA	•	•	•	•	•	•
ACN	•	•	•	•	•	•
ACOS	•	•	•	•	•	•
ACP	•	•	•	•	•	•
ACTBLOCNO	•	•	•	•	•	•
ADDFRAME	•	•	•	•	•	•
ADIS	•	•	•	•	•	•
ADISPOS	•	•	•	•	•	•
ADISPOSA	•	•	•	•	•	•
ALF	•	•	•	•	•	•
AMIRROR	•	•	•	•	•	•
AND	•	•	•	•	•	•
ANG	•	•	•	•	•	•
AP	•	•	•	•	•	•
APR	•	•	•	•	•	•
APRB	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
APRP	•	•	•	•	•	•
APW	•	•	•	•	•	•
APWB	•	•	•	•	•	•
APWP	•	•	•	•	•	•
APX	•	•	•	•	•	•
AR	•	•	•	•	•	•
AROT	•	•	•	•	•	•
AROTS	•	•	•	•	•	•
AS	•	•	•	•	•	•
ASCALE	•	•	•	•	•	•
ASIN	•	•	•	•	•	•
ASPLINE	-	○	-	○	-	○
ATAN2	•	•	•	•	•	•
ATOL	-	•	-	•	-	•
ATRANS	•	•	•	•	•	•
AX	•	•	•	•	•	•
AXCTSWE	-	-	-	-	-	-
AXCTSWEC	-	-	-	-	-	-
AXCTSWED	-	-	-	-	-	-
AXIS	•	•	•	•	•	•
AXNAME	•	•	•	•	•	•
AXSTRING	•	•	•	•	•	•
AXTOCHAN	•	•	•	•	•	•
AXTOSPI	•	•	•	•	•	•
B	•	•	•	•	•	•
B2	-	-	-	-	-	-
B3	-	-	-	-	-	-
B4	-	-	-	-	-	-
B5	-	-	-	-	-	-
B_AND	•	•	•	•	•	•
B_OR	•	•	•	•	•	•
B_NOT	•	•	•	•	•	•
B_XOR	•	•	•	•	•	•
BAUTO	-	○	-	○	-	○
BLOCK	•	•	•	•	•	•
BLSYNC	•	•	•	•	•	•
BNAT	-	○	-	○	-	○
BOOL	•	•	•	•	•	•
BOUND	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
BRISK	•	•	•	•	•	•
BRISKA	•	•	•	•	•	•
BSPLINE	-	○	-	○	-	○
BTAN	-	○	-	○	-	○
C	•	•	•	•	•	•
C2	-	-	-	-	-	-
C3	-	-	-	-	-	-
C4	-	-	-	-	-	-
C5	-	-	-	-	-	-
CAC	•	•	•	•	•	•
CACN	•	•	•	•	•	•
CACP	•	•	•	•	•	•
CALCDAT	•	•	•	•	•	•
CALCPOSI	•	•	•	•	•	•
CALL	•	•	•	•	•	•
CALLPATH	•	•	•	•	•	•
CANCEL	•	•	•	•	•	•
CASE	•	•	•	•	•	•
CDC	•	•	•	•	•	•
CDOF	•	•	•	•	•	•
CDOF2	•	•	•	•	•	•
CDON	•	•	•	•	•	•
CFC	•	•	•	•	•	•
CFIN	•	•	•	•	•	•
CFINE	•	•	•	•	•	•
CFTCP	•	•	•	•	•	•
CHAN	•	•	•	•	•	•
CHANDATA	•	•	•	•	•	•
CHAR	•	•	•	•	•	•
CHECKSUM	•	•	•	•	•	•
CHF	•	•	•	•	•	•
CHKDM	•	•	•	•	•	•
CHKDNO	•	•	•	•	•	•
CHR	•	•	•	•	•	•
CIC	•	•	•	•	•	•
CIP	•	•	•	•	•	•
CLEARM	-	-	-	-	-	-
CLRINT	•	•	•	•	•	•
CMIRROR	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
COARSEA	•	•	•	•	•	•
COMPCAD	-	○	-	○	-	○
COMPCURV	-	○	-	○	-	○
COMPLETE	•	•	•	•	•	•
COMPOF	-	○	-	○	-	○
COMPON	-	○	-	○	-	○
CONTDCON	•	•	•	•	•	•
CONTPRON	•	•	•	•	•	•
CORROF	•	•	•	•	•	•
COS	•	•	•	•	•	•
COUPDEF	○	-	○	-	○	-
COUPDEL	○	-	○	-	○	-
COUPOF	○	-	○	-	○	-
COUPOFS	○	-	○	-	○	-
COUPON	○	-	○	-	○	-
COUPONC	○	-	○	-	○	-
COUPRES	○	-	○	-	○	-
CP	•	•	•	•	•	•
CPRECOF	•	•	•	•	•	•
CPRECON	•	•	•	•	•	•
CPROT	•	•	•	•	•	•
CPROTDEF	•	•	•	•	•	•
CR	•	•	•	•	•	•
CROT	•	•	•	•	•	•
CROTS	•	•	•	•	•	•
CRPL	•	•	•	•	•	•
CSCALE	•	•	•	•	•	•
CSPLINE	-	○	-	○	-	○
CT	•	•	•	•	•	•
CTAB	-	-	-	-	-	-
CTABDEF	-	-	-	-	-	-
CTABDEL	-	-	-	-	-	-
CTABEND	-	-	-	-	-	-
CTABEXISTS	-	-	-	-	-	-
CTABFNO	-	-	-	-	-	-
CTABFPOL	-	-	-	-	-	-
CTABFSEG	-	-	-	-	-	-
CTABID	-	-	-	-	-	-
CTABINV	-	-	-	-	-	-

17.2 Instrukcje: Dostępność w przypadku SINUMERIK 828D

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
CTABISLOCK	-	-	-	-	-	-
CTABLOCK	-	-	-	-	-	-
CTABMEMTYP	-	-	-	-	-	-
CTABMPOL	-	-	-	-	-	-
CTABMSEG	-	-	-	-	-	-
CTABNO	-	-	-	-	-	-
CTABNOMEM	-	-	-	-	-	-
CTABPERIOD	-	-	-	-	-	-
CTABPOL	-	-	-	-	-	-
CTABPOLID	-	-	-	-	-	-
CTABSEG	-	-	-	-	-	-
CTABSEGID	-	-	-	-	-	-
CTABSEV	-	-	-	-	-	-
CTABSSV	-	-	-	-	-	-
CTABTEP	-	-	-	-	-	-
CTABTEV	-	-	-	-	-	-
CTABTMAX	-	-	-	-	-	-
CTABTMIN	-	-	-	-	-	-
CTABTSP	-	-	-	-	-	-
CTABTSV	-	-	-	-	-	-
CTABUNLOCK	-	-	-	-	-	-
CTOL	-	○	-	○	-	○
CTRANS	●	●	●	●	●	●
CUT2D	●	●	●	●	●	●
CUT2DF	●	●	●	●	●	●
CUT3DC	-	-	-	-	-	-
CUT3DCC	-	-	-	-	-	-
CUT3DCCD	-	-	-	-	-	-
CUT3DF	-	-	-	-	-	-
CUT3DFF	-	-	-	-	-	-
CUT3DFS	-	-	-	-	-	-
CUTCONOF	●	●	●	●	●	●
CUTCONON	●	●	●	●	●	●
CUTMOD	●	●	●	●	●	●
CYCLE...	●	●	●	●	●	●
D	●	●	●	●	●	●
D0	●	●	●	●	●	●
DAC	●	●	●	●	●	●
DC	●	●	●	●	●	●

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
DEF	•	•	•	•	•	•
DEFINE	•	•	•	•	•	•
DEFAULT	•	•	•	•	•	•
DELAYFSTON	•	•	•	•	•	•
DELAYFSTOF	•	•	•	•	•	•
DELDL	•	•	•	•	•	•
DELDTG	•	•	•	•	•	•
DELETE	•	•	•	•	•	•
DELTOOLNV	•	•	•	•	•	•
DIACYCOFA	•	•	•	•	•	•
DIAM90	•	•	•	•	•	•
DIAM90A	•	•	•	•	•	•
DIAMCHAN	•	•	•	•	•	•
DIAMCHANA	•	•	•	•	•	•
DIAMCYCOF	•	•	•	•	•	•
DIAMOF	•	•	•	•	•	•
DIAMOFA	•	•	•	•	•	•
DIAMON	•	•	•	•	•	•
DIAMONA	•	•	•	•	•	•
DIC	•	•	•	•	•	•
DILF	•	•	•	•	•	•
DISABLE	•	•	•	•	•	•
DISC	•	•	•	•	•	•
DISCL	•	•	•	•	•	•
DISPLOF	•	•	•	•	•	•
DISPLON	•	•	•	•	•	•
DISPR	•	•	•	•	•	•
DISR	•	•	•	•	•	•
DITE	•	•	•	•	•	•
DITS	•	•	•	•	•	•
DIV	•	•	•	•	•	•
DL	-	-	-	-	-	-
DO	•	•	•	•	•	•
DRFOF	•	•	•	•	•	•
DRIVE	•	•	•	•	•	•
DRIVEA	•	•	•	•	•	•
DYNFINISH	•	•	•	•	•	•
DYNNORM	•	•	•	•	•	•
DYNPOS	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
DYNROUGH	•	•	•	•	•	•
DYNSEMIFIN	•	•	•	•	•	•
DZERO	•	•	•	•	•	•
EAUTO	-	○	-	○	-	○
EGDEF	-	-	-	-	-	-
EGDEL	-	-	-	-	-	-
EGOFC	-	-	-	-	-	-
EGOFS	-	-	-	-	-	-
EGON	-	-	-	-	-	-
EGONSYN	-	-	-	-	-	-
EGONSYNE	-	-	-	-	-	-
ELSE	•	•	•	•	•	•
ENABLE	•	•	•	•	•	•
ENAT	-	○	-	○	-	○
ENDFOR	•	•	•	•	•	•
ENDIF	•	•	•	•	•	•
ENDLABEL	•	•	•	•	•	•
ENDLOOP	•	•	•	•	•	•
ENDPROC	•	•	•	•	•	•
ENDWHILE	•	•	•	•	•	•
ESRR	•	•	•	•	•	•
ESRS	•	•	•	•	•	•
ETAN	-	○	-	○	-	○
EVERY	•	•	•	•	•	•
EX	•	•	•	•	•	•
EXECSTRING	•	•	•	•	•	•
EXECTAB	•	•	•	•	•	•
EXECUTE	•	•	•	•	•	•
EXP	•	•	•	•	•	•
EXTCALL	•	•	•	•	•	•
EXTCLOSE	•	•	•	•	•	•
EXTERN	•	•	•	•	•	•
EXTOPEN	•	•	•	•	•	•
F	•	•	•	•	•	•
FA	•	•	•	•	•	•
FAD	•	•	•	•	•	•
FALSE	•	•	•	•	•	•
FB	•	•	•	•	•	•
FCTDEF	-	-	-	-	-	-

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
FCUB	•	•	•	•	•	•
FD	•	•	•	•	•	•
FDA	•	•	•	•	•	•
FENDNORM	•	•	•	•	•	•
FFWOF	•	•	•	•	•	•
FFWON	•	•	•	•	•	•
FGREF	•	•	•	•	•	•
FGROUP	•	•	•	•	•	•
FI	•	•	•	•	•	•
FIFOCTRL	•	•	•	•	•	•
FILEDATE	•	•	•	•	•	•
FILEINFO	•	•	•	•	•	•
FILESIZE	•	•	•	•	•	•
FILESTAT	•	•	•	•	•	•
FILETIME	•	•	•	•	•	•
FINEA	•	•	•	•	•	•
FL	•	•	•	•	•	•
FLIN	•	•	•	•	•	•
FMA	-	-	-	-	-	-
FNORM	•	•	•	•	•	•
FOCOF	○	-	○	-	○	-
FOCON	○	-	○	-	○	-
FOR	•	•	•	•	•	•
FP	•	•	•	•	•	•
FPO	-	-	-	-	-	-
FPR	•	•	•	•	•	•
FPRAOF	•	•	•	•	•	•
FPRAON	•	•	•	•	•	•
FRAME	•	•	•	•	•	•
FRC	•	•	•	•	•	•
FRCM	•	•	•	•	•	•
FROM	•	•	•	•	•	•
FTOC	•	•	•	•	•	•
FTOCOF	•	•	•	•	•	•
FTOCON	•	•	•	•	•	•
FXS	•	•	•	•	•	•
FXST	•	•	•	•	•	•
FXSW	•	•	•	•	•	•
FZ	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
G0	•	•	•	•	•	•
G1	•	•	•	•	•	•
G2	•	•	•	•	•	•
G3	•	•	•	•	•	•
G4	•	•	•	•	•	•
G5	•	•	•	•	•	•
G7	•	•	•	•	•	•
G9	•	•	•	•	•	•
G17	•	•	•	•	•	•
G18	•	•	•	•	•	•
G19	•	•	•	•	•	•
G25	•	•	•	•	•	•
G26	•	•	•	•	•	•
G33	•	•	•	•	•	•
G34	•	•	•	•	•	•
G35	•	•	•	•	•	•
G40	•	•	•	•	•	•
G41	•	•	•	•	•	•
G42	•	•	•	•	•	•
G53	•	•	•	•	•	•
G54	•	•	•	•	•	•
G55	•	•	•	•	•	•
G56	•	•	•	•	•	•
G57	•	•	•	•	•	•
G58	•	•	•	•	•	•
G59	•	•	•	•	•	•
G60	•	•	•	•	•	•
G62	•	•	•	•	•	•
G63	•	•	•	•	•	•
G64	•	•	•	•	•	•
G70	•	•	•	•	•	•
G71	•	•	•	•	•	•
G74	•	•	•	•	•	•
G75	•	•	•	•	•	•
G90	•	•	•	•	•	•
G91	•	•	•	•	•	•
G93	•	•	•	•	•	•
G94	•	•	•	•	•	•
G95	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
G96	•	•	•	•	•	•
G97	•	•	•	•	•	•
G110	•	•	•	•	•	•
G111	•	•	•	•	•	•
G112	•	•	•	•	•	•
G140	•	•	•	•	•	•
G141	•	•	•	•	•	•
G142	•	•	•	•	•	•
G143	•	•	•	•	•	•
G147	•	•	•	•	•	•
G148	•	•	•	•	•	•
G153	•	•	•	•	•	•
G247	•	•	•	•	•	•
G248	•	•	•	•	•	•
G290	•	•	•	•	•	•
G291	•	•	•	•	•	•
G331	•	•	•	•	•	•
G332	•	•	•	•	•	•
G340	•	•	•	•	•	•
G341	•	•	•	•	•	•
G347	•	•	•	•	•	•
G348	•	•	•	•	•	•
G450	•	•	•	•	•	•
G451	•	•	•	•	•	•
G460	•	•	•	•	•	•
G461	•	•	•	•	•	•
G462	•	•	•	•	•	•
G500	•	•	•	•	•	•
G505 ... G599	•	•	•	•	•	•
G601	•	•	•	•	•	•
G602	•	•	•	•	•	•
G603	•	•	•	•	•	•
G621	•	•	•	•	•	•
G641	•	•	•	•	•	•
G642	•	•	•	•	•	•
G643	•	•	•	•	•	•
G644	•	•	•	•	•	•
G645	•	•	•	•	•	•
G700	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
G710	•	•	•	•	•	•
G751	•	•	•	•	•	•
G810 ... G819	-	-	-	-	-	-
G820 ... G829	-	-	-	-	-	-
G931	•	•	•	•	•	•
G942	•	•	•	•	•	•
G952	•	•	•	•	•	•
G961	•	•	•	•	•	•
G962	•	•	•	•	•	•
G971	•	•	•	•	•	•
G972	•	•	•	•	•	•
G973	•	•	•	•	•	•
GEOAX	•	•	•	•	•	•
GET	•	•	•	•	•	•
GETACTT	•	•	•	•	•	•
GETACTTD	•	•	•	•	•	•
GETD	•	•	•	•	•	•
GETDNO	•	•	•	•	•	•
GETEXET	•	•	•	•	•	•
GETFREELOC	•	•	•	•	•	•
GETSELT	•	•	•	•	•	•
GETT	•	•	•	•	•	•
GETTCOR	•	•	•	•	•	•
GETTENV	•	•	•	•	•	•
GOTO	•	•	•	•	•	•
GOTOB	•	•	•	•	•	•
GOTOC	•	•	•	•	•	•
GOTOF	•	•	•	•	•	•
GOTOS	•	•	•	•	•	•
GP	•	•	•	•	•	•
GWPSOF	•	•	•	•	•	•
GWPSON	•	•	•	•	•	•
H...	•	•	•	•	•	•
HOLES1	•	•	•	•	•	•
HOLES2	•	•	•	•	•	•
I	•	•	•	•	•	•
I1	•	•	•	•	•	•
IC	•	•	•	•	•	•
ICYCOF	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
ICYCON	•	•	•	•	•	•
ID	•	•	•	•	•	•
IDS	•	•	•	•	•	•
IF	•	•	•	•	•	•
INDEX	•	•	•	•	•	•
INIPO	•	•	•	•	•	•
INIRE	•	•	•	•	•	•
INICF	•	•	•	•	•	•
INIT	-	-	-	-	-	-
INITIAL	•	•	•	•	•	•
INT	•	•	•	•	•	•
INTERSEC	•	•	•	•	•	•
INVCCW	-	-	-	-	-	-
INVCW	-	-	-	-	-	-
INVFRAME	•	•	•	•	•	•
IP	•	•	•	•	•	•
IPOBRKA	•	•	•	•	•	•
IPOENDA	•	•	•	•	•	•
IPTRLOCK	•	•	•	•	•	•
IPTRUNLOCK	•	•	•	•	•	•
ISAXIS	•	•	•	•	•	•
ISD	-	-	-	-	-	-
ISFILE	•	•	•	•	•	•
ISNUMBER	•	•	•	•	•	•
ISOCALL	•	•	•	•	•	•
ISVAR	•	•	•	•	•	•
J	•	•	•	•	•	•
J1	•	•	•	•	•	•
JERKA	•	•	•	•	•	•
JERKLIM	•	•	•	•	•	•
JERKLIMA	•	•	•	•	•	•
K	•	•	•	•	•	•
K1	•	•	•	•	•	•
KONT	•	•	•	•	•	•
KONTC	•	•	•	•	•	•
KONTT	•	•	•	•	•	•
L	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
LEAD						
Orientacja narzędzia	-	-	-	-	-	-
Wielomian orientacji	-	-	-	-	-	-
LEADOF	-	-	-	-	-	-
LEADON	-	-	-	-	-	-
LENTOAX	•	•	•	•	•	•
LFOF	•	•	•	•	•	•
LFON	•	•	•	•	•	•
LFPOS	•	•	•	•	•	•
LFTXT	•	•	•	•	•	•
LFWP	•	•	•	•	•	•
LIFTFAST	•	•	•	•	•	•
LIMS	•	•	•	•	•	•
LLI	•	•	•	•	•	•
LN	•	•	•	•	•	•
LOCK	•	•	•	•	•	•
LONGHOLE	-	-	-	-	-	-
LOOP	•	•	•	•	•	•
M0	•	•	•	•	•	•
M1	•	•	•	•	•	•
M2	•	•	•	•	•	•
M3	•	•	•	•	•	•
M4	•	•	•	•	•	•
M5	•	•	•	•	•	•
M6	•	•	•	•	•	•
M17	•	•	•	•	•	•
M19	•	•	•	•	•	•
M30	•	•	•	•	•	•
M40	•	•	•	•	•	•
M41 ... M45	•	•	•	•	•	•
M70	•	•	•	•	•	•
MASLDEF	•	•	•	•	•	•
MASLDEL	•	•	•	•	•	•
MASLOF	•	•	•	•	•	•
MASLOFS	•	•	•	•	•	•
MASLON	•	•	•	•	•	•
MATCH	•	•	•	•	•	•
MAXVAL	•	•	•	•	•	•
MCALL	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
MEAC	-	-	-	-	-	-
MEAFRAME	•	•	•	•	•	•
MEAS	•	•	•	•	•	•
MEASA	-	-	-	-	-	-
MEASURE	•	•	•	•	•	•
MEAW	•	•	•	•	•	•
MEAWA	-	-	-	-	-	-
MI	•	•	•	•	•	•
MINDEX	•	•	•	•	•	•
MINVAL	•	•	•	•	•	•
MIRROR	•	•	•	•	•	•
MMC	•	•	•	•	•	•
MOD	•	•	•	•	•	•
MODAXVAL	•	•	•	•	•	•
MOV	•	•	•	•	•	•
MSG	•	•	•	•	•	•
MVTOOL	•	•	•	•	•	•
N	•	•	•	•	•	•
NCK	•	•	•	•	•	•
NEWCONF	•	•	•	•	•	•
NEWT	•	•	•	•	•	•
NORM	•	•	•	•	•	•
NOT	•	•	•	•	•	•
NPROT	•	•	•	•	•	•
NPROTDEF	•	•	•	•	•	•
NUMBER	•	•	•	•	•	•
OEMIPO1	-	-	-	-	-	-
OEMIPO2	-	-	-	-	-	-
OF	•	•	•	•	•	•
OFFN	•	•	•	•	•	•
OMA1	-	-	-	-	-	-
OMA2	-	-	-	-	-	-
OMA3	-	-	-	-	-	-
OMA4	-	-	-	-	-	-
OMA5	-	-	-	-	-	-
OR	•	•	•	•	•	•
ORIXES	-	-	-	-	-	-
ORIXPOS	-	-	-	-	-	-
ORIC	-	-	-	-	-	-

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
ORICONCCW	-	-	-	-	-	-
ORICONCW	-	-	-	-	-	-
ORICONIO	-	-	-	-	-	-
ORICONTO	-	-	-	-	-	-
ORICURVE	-	-	-	-	-	-
ORID	-	-	-	-	-	-
ORIEULER	-	-	-	-	-	-
ORIMKS	-	-	-	-	-	-
ORIPATH	-	-	-	-	-	-
ORIPATHS	-	-	-	-	-	-
ORIPANE	-	-	-	-	-	-
ORIRESET	-	-	-	-	-	-
ORIROTA	-	-	-	-	-	-
ORIROTC	-	-	-	-	-	-
ORIROTR	-	-	-	-	-	-
ORIROTT	-	-	-	-	-	-
ORIRPY	-	-	-	-	-	-
ORIRPY2	-	-	-	-	-	-
ORIS	-	-	-	-	-	-
ORISOF	-	-	-	-	-	-
ORISON	-	-	-	-	-	-
ORIVECT	-	-	-	-	-	-
ORIVIRT1	-	-	-	-	-	-
ORIVIRT2	-	-	-	-	-	-
ORIWKS	-	-	-	-	-	-
OS	-	-	-	-	-	-
OSB	-	-	-	-	-	-
OSC	-	-	-	-	-	-
OSCILL	-	-	-	-	-	-
OSCTRL	-	-	-	-	-	-
OSD	-	-	-	-	-	-
OSE	-	-	-	-	-	-
OSNSC	-	-	-	-	-	-
OSOF	-	-	-	-	-	-
OSP1	-	-	-	-	-	-
OSP2	-	-	-	-	-	-
OSS	-	-	-	-	-	-
OSSE	-	-	-	-	-	-
OST	-	-	-	-	-	-

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
OST1	-	-	-	-	-	-
OST2	-	-	-	-	-	-
OTOL	-	•	-	•	-	•
OVR	•	•	•	•	•	•
OVRA	•	•	•	•	•	•
OVRRAP	•	•	•	•	•	•
P	•	•	•	•	•	•
PAROT	•	•	•	•	•	•
PAROTOF	•	•	•	•	•	•
PCALL	•	•	•	•	•	•
PDELAYOF	-	-	-	-	-	-
PDELAYON	-	-	-	-	-	-
PHU	•	•	•	•	•	•
PL	-	○	-	○	-	○
	-	-	-	-	-	-
PM	•	•	•	•	•	•
PO	-	-	-	-	-	-
POCKET3	•	•	•	•	•	•
POCKET4	•	•	•	•	•	•
POLF	•	•	•	•	•	•
POLFA	•	•	•	•	•	•
POLFMASK	•	•	•	•	•	•
POLFMLIN	•	•	•	•	•	•
POLY	-	-	-	-	-	-
POLYPATH	-	-	-	-	-	-
PON	-	-	-	-	-	-
PONS	-	-	-	-	-	-
POS	•	•	•	•	•	•
POSA	•	•	•	•	•	•
POSM	•	•	•	•	•	•
POSP	•	•	•	•	•	•
POSRANGE	•	•	•	•	•	•
POT	•	•	•	•	•	•
PR	•	•	•	•	•	•
PREPRO	•	•	•	•	•	•
PRESETON	•	•	•	•	•	•
PRIO	•	•	•	•	•	•
PROC	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
PTP	•	•	•	•	•	•
PTPG0	•	•	•	•	•	•
PUNCHACC	-	-	-	-	-	-
PUTFTOC	•	•	•	•	•	•
PUTFTOCF	•	•	•	•	•	•
PW	-	○	-	○	-	○
QECLRNOF	•	•	•	•	•	•
QECLRNON	•	•	•	•	•	•
QU	•	•	•	•	•	•
R...	•	•	•	•	•	•
RAC	•	•	•	•	•	•
RDISABLE	•	•	•	•	•	•
READ	•	•	•	•	•	•
REAL	•	•	•	•	•	•
REDEF	•	•	•	•	•	•
RELEASE	•	•	•	•	•	•
REP	•	•	•	•	•	•
REPEAT	•	•	•	•	•	•
REPEATB	•	•	•	•	•	•
REPOSA	•	•	•	•	•	•
REPOSH	•	•	•	•	•	•
REPOSHA	•	•	•	•	•	•
REPOSL	•	•	•	•	•	•
REPOSQ	•	•	•	•	•	•
REPOSQA	•	•	•	•	•	•
RESET	•	•	•	•	•	•
RESETMON	•	•	•	•	•	•
RET	•	•	•	•	•	•
RIC	•	•	•	•	•	•
RINDEX	•	•	•	•	•	•
RMB	•	•	•	•	•	•
RME	•	•	•	•	•	•
RMI	•	•	•	•	•	•
RMN	•	•	•	•	•	•
RND	•	•	•	•	•	•
RNDM	•	•	•	•	•	•
ROT	•	•	•	•	•	•
ROTS	•	•	•	•	•	•
ROUND	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
ROUNDUP	•	•	•	•	•	•
RP	•	•	•	•	•	•
RPL	•	•	•	•	•	•
RT	•	•	•	•	•	•
RTLIOF	•	•	•	•	•	•
RTLION	•	•	•	•	•	•
S	•	•	•	•	•	•
SAVE	•	•	•	•	•	•
SBLOF	•	•	•	•	•	•
SBLON	•	•	•	•	•	•
SC	•	•	•	•	•	•
SCALE	•	•	•	•	•	•
SCC	•	•	•	•	•	•
SCPARA	•	•	•	•	•	•
SD	-	○	-	○	-	○
SEFORM	•	•	•	•	•	•
SET	•	•	•	•	•	•
SETAL	•	•	•	•	•	•
SETDNO	•	•	•	•	•	•
SETINT	•	•	•	•	•	•
SETM	-	-	-	-	-	-
SETMS	•	•	•	•	•	•
SETMS(n)	•	•	•	•	•	•
SETMTH	•	•	•	•	•	•
SETPIECE	•	•	•	•	•	•
SETTA	•	•	•	•	•	•
SETTCOR	•	•	•	•	•	•
SETTIA	•	•	•	•	•	•
SF	•	•	•	•	•	•
SIN	•	•	•	•	•	•
SIRELAY	-	-	-	-	-	-
SIRELIN	-	-	-	-	-	-
SIRELOUT	-	-	-	-	-	-
SIRELTIME	-	-	-	-	-	-
SLOT1	•	•	•	•	•	•
SLOT2	•	•	•	•	•	•
SOFT	•	•	•	•	•	•
SOFTA	•	•	•	•	•	•
SON	-	-	-	-	-	-

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
SONS	-	-	-	-	-	-
SPATH	•	•	•	•	•	•
SPCOF	•	•	•	•	•	•
SPCON	•	•	•	•	•	•
SPI	•	•	•	•	•	•
SPIF1	-	-	-	-	-	-
SPIF2	-	-	-	-	-	-
SPLINEPATH	-	○	-	○	-	○
SPN	-	-	-	-	-	-
SPOF	-	-	-	-	-	-
SPOS	•	•	•	•	•	•
SPOSA	•	•	•	•	•	•
SPP	-	-	-	-	-	-
SPRINT	•	•	•	•	•	•
SQRT	•	•	•	•	•	•
SR	-	-	-	-	-	-
SRA	-	-	-	-	-	-
ST	-	-	-	-	-	-
STA	-	-	-	-	-	-
START	-	-	-	-	-	-
STARTFIFO	•	•	•	•	•	•
STAT	•	•	•	•	•	•
STOLF	-	-	-	-	-	-
STOPFIFO	•	•	•	•	•	•
STOPRE	•	•	•	•	•	•
STOPREOF	•	•	•	•	•	•
STRING	•	•	•	•	•	•
STRINGFELD	•	•	•	•	•	•
STRINGIS	•	•	•	•	•	•
STRINGVAR	-	-	-	-	-	-
STRLEN	•	•	•	•	•	•
SUBSTR	•	•	•	•	•	•
SUPA	•	•	•	•	•	•
SVC	•	•	•	•	•	•
SYNFCT	•	•	•	•	•	•
SYNR	•	•	•	•	•	•
SYNRW	•	•	•	•	•	•
SYNW	•	•	•	•	•	•
T	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
TAN	•	•	•	•	•	•
TANG	-	-	-	-	-	-
TANGDEL	-	-	-	-	-	-
TANGOF	-	-	-	-	-	-
TANGON	-	-	-	-	-	-
TCA (828D: _TCA)	•	•	•	•	•	•
TCARR	-	•	-	•	-	•
TCI	•	•	•	•	•	•
TCOABS	-	•	-	•	-	•
TCOFR	-	•	-	•	-	•
TCOFRX	-	•	-	•	-	•
TCOFRY	-	•	-	•	-	•
TCOFRZ	-	•	-	•	-	•
THETA	-	-	-	-	-	-
TILT	-	-	-	-	-	-
TLIFT	-	-	-	-	-	-
TMOF	•	•	•	•	•	•
TMON	•	•	•	•	•	•
TO	•	•	•	•	•	•
TOFF	•	•	•	•	•	•
TOFFL	•	•	•	•	•	•
TOFFOF	•	•	•	•	•	•
TOFFON	•	•	•	•	•	•
TOFFR	•	•	•	•	•	•
TOFRAME	•	•	•	•	•	•
TOFRAMEX	•	•	•	•	•	•
TOFRAMEY	•	•	•	•	•	•
TOFRAMEZ	•	•	•	•	•	•
TOLOWER	•	•	•	•	•	•
TOOLENV	•	•	•	•	•	•
TOROT	•	•	•	•	•	•
TOROTOF	•	•	•	•	•	•
TOROTX	•	•	•	•	•	•
TOROTY	•	•	•	•	•	•
TOROTZ	•	•	•	•	•	•
TOUPPER	•	•	•	•	•	•
TOWBCS	-	•	-	•	-	•
TOWKCS	-	•	-	•	-	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
TOWMCS	-	•	-	•	-	•
TOWSTD	-	•	-	•	-	•
TOWTCS	-	•	-	•	-	•
TOWWCS	-	•	-	•	-	•
TR	•	•	•	•	•	•
TRAANG	-	-	-	-	○	-
TRACON	-	-	-	-	○	-
TRACYL	○	○	○	○	○	○
TRAFOOF	•	•	•	•	•	•
TRAILOF	•	•	•	•	•	•
TRAILON	•	•	•	•	•	•
TRANS	•	•	•	•	•	•
TRANSMIT	○	○	○	○	○	○
TRAORI	-	•	-	•	-	•
TRUE	•	•	•	•	•	•
TRUNC	•	•	•	•	•	•
TU	•	•	•	•	•	•
TURN	•	•	•	•	•	•
ULI	•	•	•	•	•	•
UNLOCK	•	•	•	•	•	•
UNTIL	•	•	•	•	•	•
UPATH	•	•	•	•	•	•
VAR	•	•	•	•	•	•
VELOLIM	•	•	•	•	•	•
VELOLIMA	•	•	•	•	•	•
WAITC	-	-	-	-	○	-
WAITE	-	-	-	-	-	-
WAITENC	-	-	-	-	-	-
WAITM	-	-	-	-	-	-
WAITMC	-	-	-	-	-	-
WAITP	•	•	•	•	•	•
WAITS	•	•	•	•	•	•
WALCS0	•	•	•	•	•	•
WALCS1	•	•	•	•	•	•
WALCS2	•	•	•	•	•	•
WALCS3	•	•	•	•	•	•
WALCS4	•	•	•	•	•	•
WALCS5	•	•	•	•	•	•
WALCS6	•	•	•	•	•	•

Instrukcja	Wariant sterowania 828D					
	PPU240.2 / 241.2		PPU260.2 / 261.2		PPU280.2 / 281.2	
	basic T	basic M	Toczenie	Frezowanie	Toczenie	Frezowanie
WALCS7	•	•	•	•	•	•
WALCS8	•	•	•	•	•	•
WALCS9	•	•	•	•	•	•
WALCS10	•	•	•	•	•	•
WALIMOF	•	•	•	•	•	•
WALIMON	•	•	•	•	•	•
WHEN	•	•	•	•	•	•
WHENEVER	•	•	•	•	•	•
WHILE	•	•	•	•	•	•
WRITE	•	•	•	•	•	•
WRTPR	•	•	•	•	•	•
X	•	•	•	•	•	•
XOR	•	•	•	•	•	•
Y	•	•	•	•	•	•
Z	•	•	•	•	•	•

- Standard
- Opcja
- Niedostępna

17.3 Aktualny język w HMI

Poniższa tablica zawiera wszystkie języki dostępne w interfejsie graficznym.

Aktualnie ustawiony język można odczytać w programie obróbki i w akcjach synchronicznych poprzez następującą zmienną systemową:

\$AN_LANGUAGE_ON_HMI = <wartość>

<wartość>	Język	Skrót języka
1	Niemiecki (Niemcy)	DEU
2	Francuski	FRA
3	Angielski (Zjednoczone Królestwo)	ENG
4	Hiszpański	ESP
6	Włoski	ITA
7	Niderlandzki	NLD
8	Chiński uproszczony	CHS
9	Szwedzki	SVE
18	Węgierski	HUN
19	Fiński	FIN
28	Czeski	CSY
50	Portugalski (Brazylia)	PTB
53	Polski	PLK
55	Duński	DAN
57	Rosyjski	RUS
68	Słowacki	SKY
72	Rumuński	ROM
80	Chiński (tradycyjny)	CHT
85	koreański	KOR
87	Japoński	JPN
89	Turecki	TRK

Wskazówka

Aktualizacja \$AN_LANGUAGE_ON_HMI następuje:

- po rozruchu systemu.
- po zresetowaniu NCK i/albo PLC.
- po przełączeniu na inny NCK w ramach M2N.
- po przełączeniu języka na HMI.

A.1 Lista skrótów

A	Wyjście
AS	System automatyzacyjny
ASCII	American Standard Code for Information Interchange: amerykańska norma kodów do wymiany informacji
ASIC	Application Specific Integrated Circuit: Obwód sterownia użytkownika
ASUP	Podprogram asynchroniczny
AV	Przygotowanie do pracy
AWL	Lista instrukcji
BA	Tryb pracy
BAG	Grupa trybów pracy
BB	Gotowe do pracy
BuB, B&B	Obsługa i obserwacja
BCD	Binary Coded Decimals: Liczby dziesiętne zakodowane w kodzie binarnym
BHG	Ręczny przyrząd obsługowy
BIN	Pliki binarne (B inary Files)
BIOS	Basic Input Output System
BKS	Bazowy układ współrzędnych
BOF	Interfejs graficzny
BT	Pulpit obsługi
BTSS	Interfejs pulpitu obsługi
CAD	Computer-Aided Design
CAM	Computer-Aided Manufacturing
CNC	Computerized Numerical Control: Komputerowe sterowanie numeryczne
COM	Communication
CP	Communication Processor
CPU	Central Processing Unit: Jednostka centralna komputera
CR	Carriage Return
CRT	Cathode Ray Tube: kineskop
CSB	Central Service Board: zespół składowy PLC
CTS	Clear To Send: Komunikat gotowości do wysyłania w przypadku szeregowych interfejsów danych
CUTCOM	Cutter radius compensation: Korekcja promienia narzędzia
DAU	Przetwornik cyfrowo-analogowy
DB	Moduł danych w PLC
DBB	Bajt modułu organizacyjnego w PLC
DBW	Słowo modułu danych w PLC
DBX	Bit modułu danych w PLC

DC	Direct Control: Ruch osi obrotowej po najkrótszej drodze do pozycji absolutnej
DCD	Carrier Detect
DDE	Dynamic Data Exchange
DEE	Terminal danych
DIN	Niemiecka Norma Przemysłowa
DIO	Data Input/Output: Wyświetlanie przesyłanych danych
DIR	Directory: Katalog
DLL	Dynamic Link Library
DOE	Urządzenie do przesyłania danych
DOS	Disk Operating System
DPM	Dual Port Memory
DPR	Dual-Port-RAM
DRAM	Dynamic Random Access Memory
DRF	Differential Resolver Function: Funkcja selsynu obrotowego (kółko ręczne)
DRY	Dry Run: Posuw próbny
DSB	Decoding Single Block: Dekodowanie pojedynczymi blokami
DW	Słowo danych
E	Wejście
E/A	Wprowadzenie/wyprowadzenie
EIA-Code	Specjalny kod taśmy dziurkowanej, liczba otworów na znak zawsze nieparzysta
ENC	Encoder: Przetwornik wartości rzeczywistej
EPROM	Erasable Programmable Read Only Memory (kasowalna, elektrycznie programowana pamięć do odczytu)
ERROR	Error from printer
FB	Moduł funkcji
FBS	Ekran płaski
FC	Function Call: Moduł funkconalny w PLC
FDB	Bank danych o wyrobach
FDD	Floppy Disk Drive
FEPROM	Flash-EPROM: Pamięć do odczytu i zapisu
FIFO	First In First Out: Pamięć, która pracuje bez podania adresu i której dane są czytane w tej samej kolejności, w jakiej zostały zapisane.
FIPO	Interpolator dokładny
FM	Moduł funkcji
FPU	Floating Point Unit: Jednostka zmiennoprzecinkowa
FRA	Moduł frame
FRAME	Zestaw danych (ramka)
FRK	Korekcja promienia frezu
FST	Feed Stop: Posuw stop
FUP	Plan funkcji (metoda programowania PLC)
GP	Program podstawowy
GUD	Global User Data: Globalne dane użytkownika

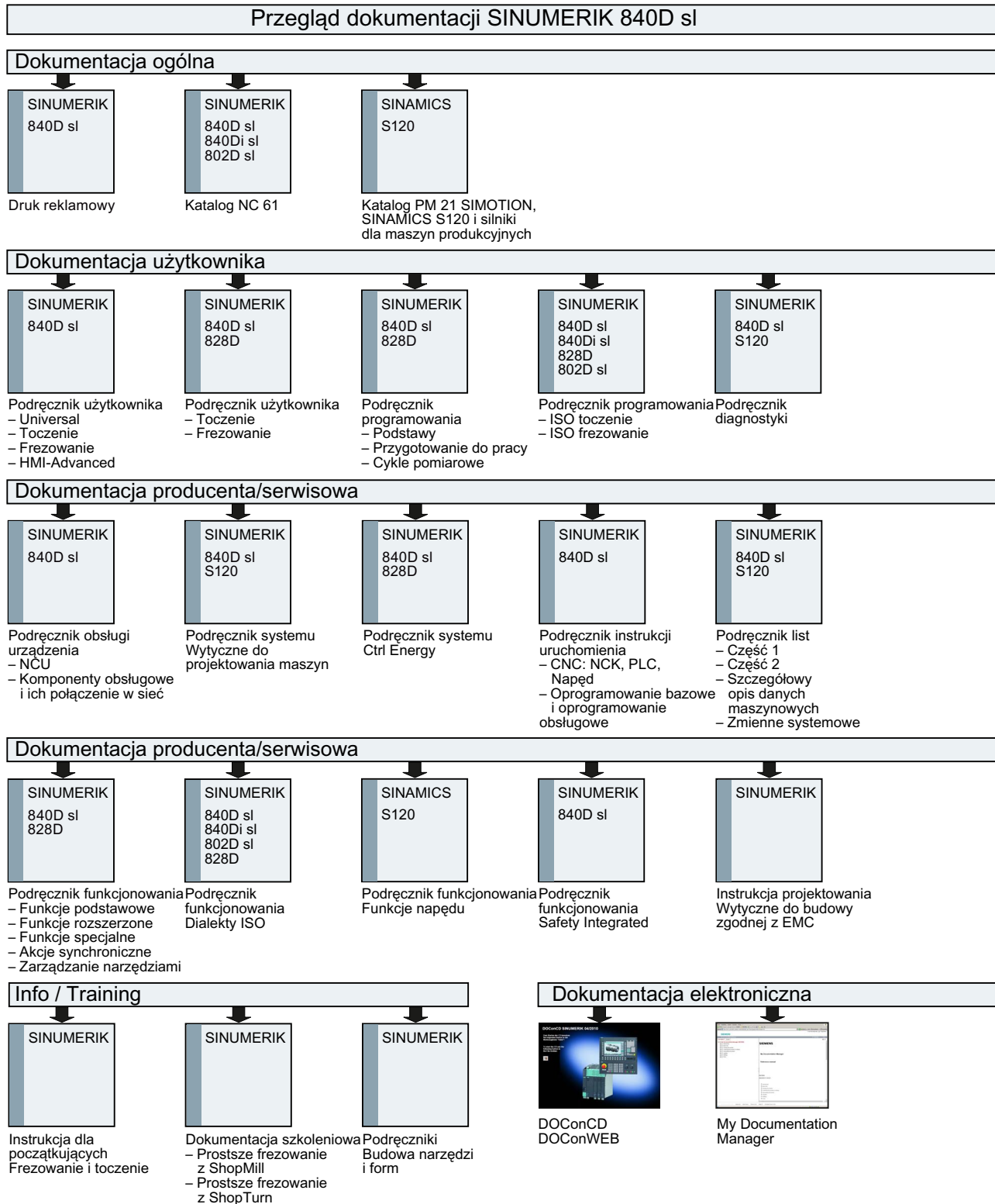

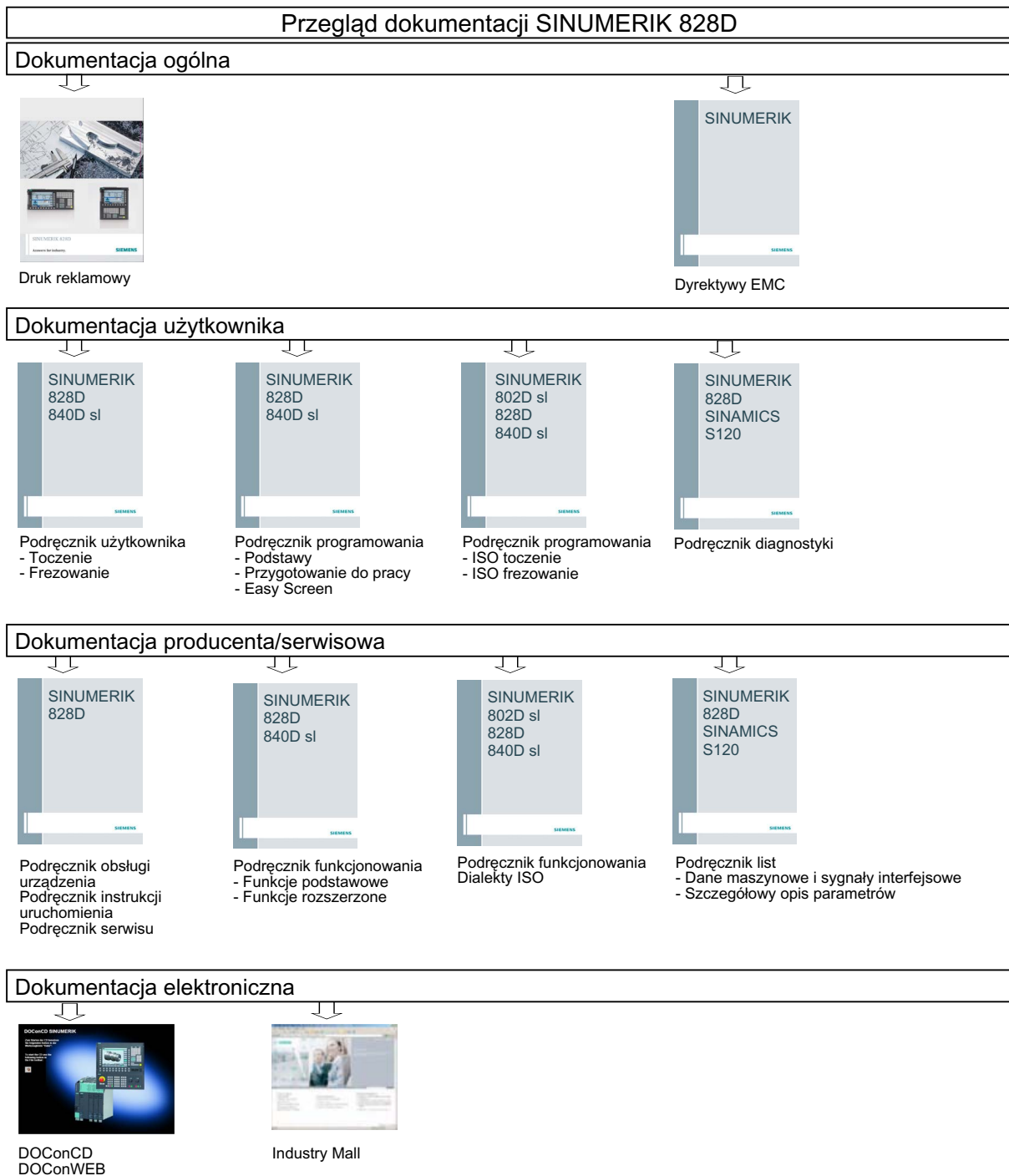
HD	Hard Disk: Dysk twardy
HEX	Skrótowe określenie liczby szesnastkowej
HiFu	Funkcja pomocnicza
HMI	Human Machine Interface: Zakres funkcji sterowania SINUMERIK do obsługi, programowania i symulacji.
HMS	System pomiarowy o wysokiej rozdzielczości
HSA	Napęd wrzeciona głównego
HW	Hardware
IBN	Uruchomienie
IF	Zezwolenie dla impulsów modułu napędowego
IK (GD)	Implicite komunikacja (dane globalne)
IKA	Interpolative Compensation: Kompensacja interpolacji
IM	Interface-Modul: Przyłączeniowy zespół konstrukcyjny
IMR	Interface-Modul Receive: Przyłączeniowy zespół konstrukcyjny dla odbioru
IMS	Interface-Modul Send: Przyłączeniowy zespół konstrukcyjny dla wysyłania
INC	Increment: Przyrost
INI	Initializing Data: Dane inicjalizacyjne
IPO	Interpolator
ISA	International Standard Architecture
ISO	International Standard Organization
ISO-Code	Specjalny kod taśmy dziurkowanej, liczba otworów na znak zawsze parzysta
JOG	Jogging: Tryb ustawiania
K1 .. K4	Kanał 1 do kanał 4
K-Bus	Magistrala komunikacyjna
KD	Obrót współrzędnych
KOP	Plan styków (metoda programowania PLC)
K _v	Współczynnik wzmocnienia obwodu
K _Ü	Stosunek przełożenia
LCD	Liquid-Crystal Display: Wyświetlacz ciekłokrystaliczny
LED	Light Emitting Diode: Dioda LED
LF	Line Feed
LMS	System pomiaru położenia
LR	Regulator położenia
LUD	Local User Data
MB	Megabajt
MD	Dane maszynowe
MDA	Manual Data Automatic: Wprowadzanie ręczne
MK	Obwód pomiarowy
MKS	Układ współrzędnych maszyny
MLFB	Określenie wyrobu czytane przez maszynę
MPF	Main Program File: Program obróbki NC (program główny)
MPI	Multi Port Interface: Interfejs wieloportowy

MS-	Microsoft (producent oprogramowania)
MSTT	Pulpit sterowniczy maszyny
NC	Numerical Control: Sterowanie numeryczne
NCK	Numerical Control Kernel: Rdzeń sterowania numerycznego z przygotowywaniem bloków, zakresem ruchu, itd.
NCU	Numerical Control Unit: Jednostka sprzętowa NCK
NRK	Określenie systemu operacyjnego NCK
NST	Sygnał interfejsowy
NURBS	Non-Uniform Rational B-Spline
NV	Przesunięcie punktu zerowego
OB	Moduł organizacyjny w PLC
OEM	Original Equipment Manufacturer
OP	Operation Panel: Urządzenie obsługi
OPI	Operation Panel Interface: Przyłącze pulpitu obsługi
OPT	Options: Opcje
OSI	Open Systems Interconnection: Normalizacja dla komunikacji komputerowej
P-Bus	Magistrala peryferii
PC	Personal Computer
PCIN	Nazwa oprogramowania do wymiany danych ze sterowaniem
PCMCIA	Personal Computer Memory Card International Association: Normalizacja kart wtykowych pamięci
PCU	PC Unit: PC-Box (jednostka komputerowa)
PG	Przyrząd do programowania
PLC	Programmable Logic Control: Programowalny sterownik logiczny
POS	Pozycjonowanie
RAM	Random Access Memory: Pamięć programów, którą można odczytywać i zapisywać
REF	Funkcja bazowania do punktu odniesienia
REPOS	Funkcja repozycjonowanie
RISC	Reduced Instruction Set Computer: Typ procesora o małym zasobie poleceń i szybkim ich wykonywaniu
ROV	Rapid Override: Korekcja posuwu szybkiego
RPA	R-Parameter Active: Zakres pamięci w NCK dla R- NCK dla numerów parametrów R
RPY	Roll Pitch Yaw: Rodzaj obrotu układu współrzędnych
RTS	Request To Send: Włączenie wysyłania, sygnał sterujący dla szeregowych interfejsów danych
SBL	Single Block: Wykonywanie pojedynczymi blokami
SD	Dana ustawcza
SDB	System moduł danych
SEA	Setting Data Active: Oznaczenie (typ pliku) dla danych ustawczych
SFB	System moduł funkcji
SFC	System Function Call
SK	Przycisk programowy

SKP	Skip: Pominięcie bloku
SM	Silnik krokowy
SPF	Sub Program File: Podprogram
SPS	Sterowanie programowane w pamięci
SRAM	Pamięć statyczna (buforowana)
SRK	Korekcja promienia ostrza
SSFK	Kompensacja błędu skoku śruby pociągowej
SSI	Serial Synchron Interface: Szeregowy synchroniczny interfejs
SW	Oprogramowanie
SYF	System Files: Dane systemowe
TEA	Testing Data Active: Oznaczenie dla danych maszynowych
TO	Tool Offset: Korekcja narzędzia
TOA	Tool Offset Active: Oznaczenie (typ pliku) dla korekcji narzędzia
TRANSMIT	Transform Milling into Turning: Przeliczanie współrzędnych na tokarkach dla obróbki frezarskiej
UFR	User Frame: Przesunięcie punktu zerowego
UP	Podprogram
VSA	Napęd posuwu
V.24	Interfejs szeregowy (definicja przewodów wymiany między DEE i DÜE)
WKS	Układ współrzędnych obrabianego przedmiotu
WKZ	Narzędzie
WLK	Korekcja długości narzędzia
WOP	Programowanie zorientowane na warsztat
WPD	Work Piece Directory: Katalog obrabianego przedmiotu
WRK	Korekcja promienia narzędzia
WZK	Korekcja narzędzia
WZW	Wymiana narzędzia
ZOA	Zero Offset Active: Oznaczenie (typ pliku) dla danych przesunięcia punktu zerowego
µC	Mikro-Controller

A.2 Przegląd dokumentacji

Glosariusz

Adres

Adres jest oznaczeniem dla określonego argumentu albo zakresu argumentów, np. wejście, wyjście itd.

Adres osi

Patrz → identyfikatory osi

Akcje synchroniczne

1. Wyprowadzenie funkcji pomocniczej
Podczas obróbki mogą z programu CNC być wyprowadzane do PLC funkcje technologiczne (→ funkcje pomocnicze). Poprzez te funkcje są np. sterowane urządzenia dodatkowe obrabiarki, jak tuleja wrzecionowa, chwytak, uchwyt tokarski, itd.
2. Szybkie wyprowadzenie funkcji pomocniczej
Dla krytycznych pod względem czasu funkcji łączeniowych można zminimalizować czasy kwitowania dla → funkcji pomocniczych i uniknąć niepotrzebnych punktów zatrzymania w procesie obróbki.

Alarmy

Wszystkie → komunikaty i alarmy są na pulpicie obsługi wyświetlane tekstem jawnym z podaniem daty i czasu zegarowego oraz odpowiedniego symbolu kryterium kasowania. Wyświetlane są osobno alarmy i komunikaty.

1. Alarmy i komunikaty w programie obróbki
Alarmy i komunikaty mogą być bezpośrednio z programu obróbki wyświetlane tekstem jawnym.
2. Alarmy i komunikaty od PLC
Alarmy i komunikaty maszyny mogą być wyświetlane tekstem jawnym z programu PLC. Do tego nie są potrzebne żadne dodatkowe pakiety modułów funkcjonalnych.

Archiwizowanie

Wyprowadzanie plików i/lub katalogów na **zewnętrzne** urządzenie pamięciowe.

Automatyka

Rodzaj pracy sterowania (praca z ciągiem bloków według DIN): tryb pracy w przypadku systemów NC, w którym → program obróbki jest wybrany i wykonywany w sposób ciągły.

Bateria buforująca

Bateria buforująca gwarantuje, że → program użytkownika w → CPU jest zapisany w sposób odporny na przerwy zasilania a ustalone obszary danych i znaczniki, czasy i liczniki są utrzymywane.

Bazowy układ współrzędnych

Kartezjański układ współrzędnych, jest przez transformację odwzorowywany na układ współrzędnych maszyny.

W → programie obróbki programista używa nazw osi bazowego układu współrzędnych. Istnieje on, gdy → transformacja nie jest aktywna, równoległe do → układu współrzędnych maszyny. Różnica polega na → identyfikatorach osi.

Blok główny

Rozpoczynający się od ":" blok, który zawiera wszystkie dane, aby móc uruchomić przebieg pracy w → programie obróbki.

Blok pomocniczy

Rozpoczynający się od "N" blok zawierający informacje dot. kroku obróbkowego np. podanie pozycji.

Blok programu obróbki

Część → programu obróbki, ograniczona przez Line Feed. Rozróżnia się → bloki główne i → bloki pomocnicze.

Bloki pośrednie

Ruchy postępowe z wybraną → korekcją narzędzia (G41/G42) mogą być przerywane przez ograniczoną liczbę bloków pośrednich (bloki bez ruchów w osiach w płaszczyźnie korekcji), przy czym korekcja narzędzia może być jeszcze prawidłowo obliczana. Dopuszczalną liczbę bloków pośrednich, które sterowanie czyta wyprzedzająco, można ustawić przez parametry systemowe.

Całowy system miar

System miar, który definiuje odległości w calach i ich ułamkach.

CNC

Patrz → NC

COM

Komponent sterowania NC do realizacji i koordynacji komunikacji.

CPU

Central Processor Unit, patrz → sterowanie programowane w pamięci

C-Spline

C-Spline jest najbardziej znanym i najczęściej stosowanym spline. Przejścia w punktach oparcia są krzywą wielomianową o ciągłej pochodnej lub wykazują stałe zakrzywienie. Są stosowane wielomiany 3. stopnia.

Cykle

Chronione podprogramy do wykonywania powtarzających się operacji obróbkowej na → obrabianym przedmiocie.

Cykle standardowe

Dla często powtarzających się zadań obróbkowych są do dyspozycji cykle standardowe:

- dla technologii "wiercenie/frezowanie"
- dla technologii "toczenie"

W oknie obsługowym "Program" są w menu "Obsługa cykli" wyszczególnione dostępne cykle. Po wyborze żadanego cyklu obróbkowego wyświetlane są tekstem jawnym niezbędne parametry dla przyporządkowania wartości.

Dane ustawcze

Dane, które informują sterowanie NC o właściwościach obrabiarki w sposób zdefiniowany przez oprogramowanie systemowe.

Definicja zmiennej

Definicja zmiennej obejmuje ustalenie typu danych i nazwy zmiennej. Przy pomocy nazwy zmiennej można sięgać do jej wartości.

Diagnoza

1. Zakres czynności obsługowych sterowania
2. Sterowanie posiada zarówno program samodiagnozy, jak również pomocnicze możliwości testowe dla serwisu: wyświetlenia statusu, alarmu, serwisowe

Dosunięcie do punktu stałego

Obrabiarki mogą w sposób zdefiniowany dokonywać dosunięcia do punktów stałych jak punkt zmiany narzędzia, punkt załadunku, punkt wymiany palety itd. Współrzędne tych punktów są zapisane w sterowaniu. Sterowanie wykonuje ruch w odnośnych osiach, jeżeli to możliwe, → posuwem szybkim.

DRF

Differential Resolver Function: funkcja NC, która w połączeniu z elektronicznym kółkiem ręcznym wytwarza przyrostowe przesunięcie punktu zerowego w pracy automatycznej.

Edytor

Edytor umożliwia sporządzenie, zmianę, uzupełnienie, łączenie i wstawianie programów/tekstów/bloków programu.

Edytor tekstów

Patrz → Edytor

Frame

Frame jest to instrukcja obliczeniowa, która zmienia kartezjański układ współrzędnych w inny kartezjański układ współrzędnych. Frame zawiera komponenty → przesunięcie punktu zerowego, → obrót, → skalowanie, → lustrzane odbicie.

Frame programowane

Przy pomocy programowanych → frame mogą dynamicznie, w trakcie wykonywania programu obróbki, być definiowane nowe punkty wyjściowe układu współrzędnych. Rozróżnia się ustalenie bezwzględne na podstawie nowego frame i ustalenie addytywne w odniesieniu do istniejącego punktu wyjściowego.

Funkcje bezpieczeństwa

Sterowanie zawiera stale aktywne nadzory, które rozpoznają zakłócenia w → CNC, sterowaniu adaptacyjnym (→ PLC) i maszynie na tyle wcześnie, że są w dużym stopniu wykluczone uszkodzenia obrabianego przedmiotu, narzędzia albo maszyny. W przypadku zakłócenia przebieg obróbki jest przerywany a napędy są zatrzymywane, przyczyna zakłócenia jest zapisywana w pamięci i jest wyświetlany alarm. Równocześnie PLC otrzymuje informację, że jest aktywny alarm CNC.

Funkcje pomocnicze

Przy pomocy funkcji pomocniczych można w → programach obróbki przekazywać → parametry do → PLC, które wyzwalają reakcje zdefiniowane przez producenta maszyny.

Geometria

Opis → obrabianego przedmiotu w → układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu.

Granica zatrzymania dokładnego

Gdy wszystkie osie uczestniczące w tworzeniu konturu osiągną swoją granicę zatrzymania dokładnego, wówczas sterowanie zachowuje się tak, jakby dokładnie osiągnęło punkt docelowy. Następuje przełączenie na następny blok → programu obróbki.

Graniczna prędkość obrotowa

Maksymalna/minimalna prędkość obrotowa (wrzeciona): Przez zadanie w danych maszynowych, → PLC lub → danych ustawczych można ograniczyć maksymalną prędkość obrotową wrzeciona.

Grupa trybów pracy

Technologicznie przynależne do siebie osie i wrzeciona mogą być połączone w grupę trybów pracy (BAG). Osie/wrzeciona jednej BAG mogą być sterowane przez jeden lub wiele → kanałów. Kanałom grupy trybów pracy jest zawsze przyporządkowany taki sam → tryb pracy.

Gwintowanie otworu bez oprawki kompensacyjnej

Przy pomocy tej funkcji można gwintować otwory bez użycia oprawki kompensacyjnej. Dzięki interpolującemu ruchowi wrzeciona, jako osi obrotowej i osi gwintowania gwint jest wykonywany dokładnie na głębokość końcową, np. gwint w otworze nieprzelotowym (warunek: praca wrzeciona jako osi).

HIGHSTEP

Podsumowanie możliwości programowania dla → PLC systemu AS300/AS400.

Identyfikator

Słowa według DIN 66025 są uzupełniane przez identyfikatory (nazwy) dla zmiennych (zmienne obliczeniowe, zmienne systemowe, zmienne użytkownika), dla podprogramów, słów kluczowych i słów z wieloma literami adresowymi. Znaczenie tych uzupełnień jest pod względem znaczenia równoważne słowom przy budowie bloków. Identyfikatory muszą być jednoznaczne. Tych samych identyfikatorów nie wolno stosować do różnych obiektów.

Identyfikatory osi

Osie określane są według DIN 66217 dla prawoskrętnego, prostokątnego → układu współrzędnych przez X, Y, Z.

Osie obrotowe wokół osi X, Y, Z otrzymują identyfikatory A, B, C. Dodatkowe osie, równoległe do podanych, mogą być oznaczane dalszymi literami.

Inicjalizacja

Ładowanie programu systemowego po Power On.

Interfejs graficzny

Interfejs graficzny (BOF) jest medium, mającym postać ekranu, do wyświetlania dla sterowania CNC. Jest on wyposażony w poziome i pionowe przyciski programowe.

Interfejs szeregowy V.24

Dla wprowadzania/wyprowadzania danych na PCU 20 znajduje się jeden interfejs szeregowy V.24 (RS232), na PCU 50/70 znajdują się dwa interfejsy V.24. Przez te interfejsy mogą być ładowane i zapisywane programy obróbki jak też dane producenta i użytkownika.

Interpolacja kołowa

Narzędzie → ma wykonać ruch po okręgu między ustalonymi punktami konturu z podanym posuwem a przy tym wykonywać obróbkę.

Interpolacja linii śrubowej

Interpolacja linii śrubowej nadaje się szczególnie do prostego wykonywania gwintów wewnętrznych i zewnętrznych przy pomocy frezów kształtowych i do frezowania rowków smarowych.

Linia śrubowa składa się przy tym z dwóch ruchów:

- Ruch kołowy w płaszczyźnie
- Ruch liniowy prostopadle do tej płaszczyzny

Interpolacja prostoliniowa

Ruch narzędzia następuje po prostej do punktu docelowego i jest przy tym prowadzona obróbka.

Interpolacja spline

Przy pomocy interpolacji spline sterowanie może utworzyć z niewielu zadanych punktów oparcia zadanego konturu gładki przebieg krzywej.

Interpolacja wielomianowa

Przy pomocy interpolacji wielomianowej mogą być wytwarzane najróżniejsze przebiegi krzywych, jak **funkcje prostoliniowe, paraboliczne, potęgowe** (SINUMERIK 840D).

Interpolator

Jednostka logiczna → NCK, która po podaniu pozycji docelowych w programie obróbki określa wartości pośrednie dla ruchów będących do wykonania w poszczególnych osiach.

Jednostka TOA

Każdy → zakres TOA może zawierać wiele jednostek TOA. Liczba możliwych jednostek TOA jest ograniczona przez maksymalną liczbę aktywnych → kanałów. Jedna jednostka TOA obejmuje dokładnie jeden moduł danych narzędzi i jeden moduł danych magazynu. Dodatkowo może jeszcze być zawarty moduł danych nośnika narzędzi (opcjonalnie).

Język wysokiego poziomu CNC

Język wysokiego poziomu udostępnia: → zmienne definiowane przez użytkownika,
→ zmienne systemowe, → technikę makr.

JOG

Tryb pracy sterowania (ustawianie): W trybie pracy JOG można ustawiać maszynę. Poszczególnymi osiami i wrzecionami można przez przyciski kierunkowe wykonywać ruch impulsowy. Dalsze funkcje w trybie pracy JOG to → bazowanie do punktu odniesienia, → repos jak też → Preset (ustawienie wartości rzeczywistej).

Kabel łączący

Kable łączące są prefabrykowanymi lub wykonanymi przez użytkownika przewodami dwudrutowymi o 2 wtyczkach przyłączeniowych. Kable te łączą → CPU przez → interfejs wielopunktowy (MPI) z → PG lub innymi CPU.

Kanał

Kanał charakteryzuje się tym, że niezależnie od innych kanałów może wykonywać → program obróbki. Kanał steruje wyłącznie przyporządkowanymi mu osiami i wrzecionami. Przebiegi programów obróbki w różnych kanałach mogą być koordynowane przez → synchronizację.

Kanał obróbki

Dzięki strukturze kanałowej można przez równoległe wykonywanie ruchów skrócić czasy uboczne, np. ruch manipulatora załadowniczego równocześnie z obróbką. Kanał CNC należy przy tym traktować jako oddzielne sterowanie CNC z dekodowaniem, przetwarzaniem bloków i interpolacją.

Klucz programowania

Znaki i ciągi znaków, które w języku programowania mają dla → programu obróbki ustalone znaczenie.

Koincydencja wyprzedzająca

Zmiana bloku już wtedy, gdy droga po torze zbliżyła się do pozycji końcowej o zadaną wartość delta.

Kompensacja błędu ćwiartki koła

Błędy konturu na przejściach między ćwiartkami, które powstają w wyniku zmieniających się warunków tarcia na prowadnicach, dają się w dużym stopniu wyeliminować przez kompensację błędu ćwiartki. Parametryzowanie kompensacji błędu ćwiartki następuje w drodze testu kształtu kołowego.

Kompensacja błędu skoku śruby pociągowej

Wyrównywanie niedokładności mechanicznych uczestniczącej w posuwie śruby pociągowej tocznej przez sterowanie na podstawie zapisanych wartości pomiarowych odchyień.

Kompensacja interpolacyjna

Przy pomocy kompensacji interpolacyjnej mogą być kompensowane uwarunkowane wykonawczo błędy śruby pociągowej (SSFk) i błędy systemu pomiarowego (MSFK).

Kompensacja luzów

Kompensacja mechanicznych luzów maszyny, np. luzy nawrotu w śrubach pociągowych tocznych. Dla każdej osi można kompensację luzu wprowadzić oddzielnie.

Komunikaty

Wszystkie komunikaty zaprogramowane w programie obróbki i → alarmy rozpoznane przez system są na pulpicie obsługi wyświetlane tekstem jawnym z podaniem daty i czasu zegarowego oraz odpowiedniego symbolu kryterium kasowania. Wyświetlane są osobno alarmy i komunikaty.

Kontur

Obrys → obrabianego przedmiotu

Kontur części gotowej

Kontur części obrobionej na gotowo. Patrz → Półfabrykat.

Kontur obrabianego przedmiotu

Zadany kontur wykonywanego/obrabianego → obrabianego przedmiotu.

Korekcja narzędzia

Uwzględnienie wymiarów narzędzia przy obliczaniu toru.

Korekcja promienia narzędzia

Aby móc bezpośrednio programować pożądany → kontur obrabianego przedmiotu, sterowanie musi przy uwzględnieniu promienia użytego narzędzia wykonywać ruch po torze równoległym do zaprogramowanego konturu (G41/G42).

Korekcja promienia ostrza

Przy programowaniu konturu zakłada się, że narzędzie jest szpiczaste. Ponieważ jest to w praktyce nie do zrealizowania, promień zakrzywienia użytego narzędzia jest podawany sterowaniu i przez nie uwzględniany. Przy tym punkt środkowy zakrzywienia jest prowadzony wokół konturu z przesunięciem o promień zakrzywienia.

Korektor

Ręczna lub programowana możliwość ingerencji, która pozwala operatorowi na nakładanie programowanych posuwów lub prędkości obrotowych, aby dopasować je do określonego obrabianego przedmiotu lub materiału.

Korektor posuwu

Na zaprogramowaną prędkość jest nakładane aktualne ustawienie prędkości przez → pulpit sterowniczy maszyny albo z → PLC (0-200%). Prędkość posuwu może dodatkowo zostać skorygowana w programie obróbki albo przez programowany współczynnik procentowy (1-200%).

KÜ

Stosunek przełożenia

KV

Współczynnik wzmocnienia obwodu, techniczno-regulacyjna wielkość obwodu regulacji

Look-Ahead

Przy pomocy funkcji **look ahead** uzyskiwane jest, przez "wyprzedzające czytanie" sparametryzowanej liczby bloków zawierających ruch postępowy, optimum prędkości obróbki.

Lustrzane odbicie

Przy lustrzanym odbiciu są zamieniane znaki wartości współrzędnych konturu odnośnie osi. Lustrzanego odbicia można dokonać równocześnie wokół wielu osi.

Masa

Za masę uważa się całość połączonych ze sobą nieaktywnych części środka pracy, które również w przypadku błędu nie mogą uzyskać niebezpiecznego napięcia dotykowego.

MDA

Tryb pracy sterowania: Manual Data Automatic. W rodzaju pracy MDA poszczególne bloki programu albo ich ciągi mogą bez odniesienia do programu głównego albo podprogramu być wprowadzane a następnie natychmiast wykonywane przez naciśnięcie przycisku NC-Start.

Metryczne i calowe podawanie wymiarów:

W programie obróbki wartości pozycji i skoku można programować w calach. Niezależnie od programowanego podawania wymiarów (G70 / G71) sterowanie jest ustawiane na system podstawowy.

Metryczny system miar

Znormalizowany system jednostek: dla długości np. mm (milimetr), m (metr).

Moduł

Jako moduły są określane wszystkie pliki, które są potrzebne do sporządzenia i wykonania programu.

Moduł danych

1. Jednostka danych → PLC, do której mogą sięgać programy → HIGHSTEP.
2. Jednostka danych → NC: moduły danych zawierają definicje globalnych danych użytkownika. Dane mogą przy definicji być bezpośrednio inicjalizowane.

Moduł programowy

Moduły programowe zawierają programy główne i podprogramy → programów obróbki.

Nadzór konturu

Jako miara zgodności z konturem jest nadzorowany uchyb nadążania w ramach definiowanego pasma tolerancji. Niedopuszczalnie wysoki uchyb nadążania może wynikać np. z przeciążenia napędu. W takim przypadku następuje alarm i osie są zatrzymywane.

Napęd

Napędem jest ta jednostka CNC, która wykonuje regulację prędkości obrotowej i momentu na podstawie danych NC.

Narzędzie

Działająca w obrabiarce część, która powoduje obróbkę, (np. nóż tokarski, frez, wiertło, promień lasera ...).

Nazwa osi

Patrz → identyfikatory osi

NC

Numerical Control: sterowanie NC obejmuje wszystkie komponenty sterowania obrabiarki → NCK, → PLC, → HMI, → COM.

Wskazówka

Dla sterowań SINUMERIK 840D bardziej prawidłowe byłoby określenie sterowanie CNC: Computerized Numerical Control.

NCK

Numerical Control Kernel: komponent sterowania NC, który wykonuje → programy obróbki i w istotnej części koordynuje przebiegi ruchów na obrabiarce.

NRK

Numeric Robotic Kernel (system operacyjny → NCK)

NURBS

Wewnętrzne w sterowaniu sterowanie prędkością i interpolacja ruchu po torze jest przeprowadzana na bazie NURBS (**N**on **U**niform **R**ational **B**-**S**plines). W ten sposób w przypadku SINUMERIK 840D, wewnętrznie w sterowaniu, dla wszystkich interpolacji do dyspozycji jest jednolita metoda.

Obrabiany przedmiot

Cześć wykonywana / obrabiana przez obrabiarkę.

Obróbka skosów

Obróbka wiertarska i frezarska powierzchni obrabianych przedmiotów, które nie leżą w płaszczyznach współrzędnych maszyny, może być komfortowo prowadzona przy wsparciu przez funkcję "obróbka skosów".

Obrót

Komponent → frame, który definiuje obrót układu współrzędnych o określony kąt.

OEM

Dla producentów maszyn, którzy chcą sporządzać swoje własne interfejsy graficzne albo umieszczać w sterowaniu funkcje specyficzne dla technologii, są przewidziane przestrzenie dla indywidualnych rozwiązań (aplikacje OEM) dla SINUMERIK 840D.

Ograniczenie obszaru pracy

Przy pomocy ograniczenia obszaru pracy można dodatkowo do wyłączników krańcowych ograniczyć zakres ruchu osi. Dla każdej osi jedna para wartości służy do opisu chronionej przestrzeni roboczej.

Osie

Osie CNC są odpowiednio do zakresu swojego funkcjonowania podzielone na:

- Osie: interpolujące, które biorą udział w tworzeniu konturu
- Osie pomocnicze: nie interpolujące, osie dosuwu i pozycjonowania poruszające się z specyficznym dla nich posuwem. Osie pomocnicze nie biorą udziału we właściwej obróbce, np. urządzenie podające narzędzia, magazyn narzędzi.

Osie maszyny

Osie fizycznie istniejące w obrabiarce.

Osie synchroniczne

Osie synchroniczne potrzebują dla przebycia swojej drogi takiego samego czasu co osie geometryczne dla swojego ruchu po torze.

Oś bazowa

Oś, której wartość zadana lub rzeczywista jest brana do obliczenia wartości kompensacji.

Oś C

Oś, wokół której następuje sterowany ruch obrotowy i pozycjonowanie przy pomocy wrzeciona obrabianego przedmiotu.

Oś geometryczna

Osie geometryczne służą do opisu obszaru 2- albo 3-wymiarowego w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu.

Oś kompensacji

Oś, której wartość zadana albo rzeczywista jest modyfikowana przez wartość kompensacji.

Oś liniowa

Oś liniowa jest to oś, która w przeciwieństwie do osi obrotowej wykonuje ruch po prostej.

Oś obrotowa

Osie obrotowe powodują obrót obrabianego przedmiotu albo narzędzia do zadanego położenia kąowego.

Oś pozycjonowania

Oś, która wykonuje ruch pomocniczy na obrabiarce. (np. magazyn narzędzi, transport palet). Osie pozycjonowania są to osie, które nie interpolują z → osiami uczestniczącymi w tworzeniu konturu.

Oś uczestnicząca w tworzeniu konturu

Takimi osiami są wszystkie osie → kanału uczestniczące w obróbce, które są przez → interpolator tak prowadzone, że równocześnie rozpoczynają ruch, przyspieszają, zatrzymują się i osiągają punkt końcowy.

Oś wiodąca

Oś wiodąca jest to → oś gantry, która z punktu widzenia operatora i programisty istnieje a przez to można odpowiednio na nią wpływać jak na normalną oś NC.

Oś zaokrągleniowa

Osie zaokrągleniowe powodują obrót obrabianego przedmiotu albo narzędzia do położenia kąowego odpowiadającego rastrowi podziałowemu. Po osiągnięciu rastra oś zaokrągleniowa jest "w pozycji".

Oś zsynchronizowana

Oś zsynchronizowana jest → osią gantry, której pozycja zadana jest stale wyprowadzana od ruchu postępowego → osi wiodącej a przez to wykonuje ruch synchroniczny. Z punktu widzenia operatora i programisty oś zsynchronizowana "nie istnieje".

Pamięć korekcji

Obszar danych w sterowaniu, w którym są zapisane dane korekcyjne narzędzi.

Pamięć ładowania

Pamięć ładowania jest w przypadku CPU 314 sterowania → SPS równa → pamięci roboczej.

Pamięć programów PLC

SINUMERIK 840D: W pamięci użytkownika PLC program użytkownika PLC i dane użytkownika są zapisywane razem z programem podstawowym PLC.

Pamięć robocza

Pamięć robocza jest pamięcią RAM w -> CPU, w której procesor podczas wykonywania programu sięga do programu użytkownika.

Pamięć systemowa

Pamięć systemowa jest pamięcią w CPU, w której są zapisywane następujące dane:

- dane, których potrzebuje system operacyjny
- argumenty, czasy, liczniki, znaczniki

Pamięć użytkownika

Wszystkie programy i dane jak programy obróbki, podprogramy, komentarze, korekcje narzędzi, przesunięcia punktu zerowego / frame jak też dane użytkownika dla kanału i programu mogą być zapisywane we wspólnej pamięci użytkownika w CNC.

Parametry R

Parametr obliczeniowy, może być przez programistę → programu obróbki ustawiany i odpytywany w programie dla dowolnych celów.

Peryferyjny zespół konstrukcyjny

Peryferyjne zespoły konstrukcyjne stanowią połączenie między CPU i procesem.

Peryferyjnymi zespołami konstrukcyjnymi są:

- → Cyfrowe zespoły wprowadzania/wyprowadzania
- → Analogowe zespoły wprowadzania/wyprowadzania
- → Symulatorowe zespoły konstrukcyjne

PLC

Programmable Logic Control: → Programowalny sterownik logiczny. Komponenty → NC: Sterowanie adaptacyjne do realizacji logiki kontrolnej obrabiarki.

Podprogram

Określenie "Podprogram" pochodzi z okresu, gdy programy obróbki były na stałe podzielone na → programy główne i podprogramy. Tego podziału już nie ma w dzisiejszym języku SINUMERIK NC. Zasadniczo każdy program obróbki lub każdy → cykl można wywołać w ramach innego programu obróbki, jako podprogram. Jest on wówczas wykonywany na następnym → poziomie programu (x+1) (poziom podprogramu (x+1)).

Podprogram asynchroniczny

Program obróbki, który może zostać uruchomiony asynchronicznie (niezależnie) do aktualnego stanu programu przez sygnał przerwania (np. sygnał "szybkie wejście NC").

Posuw po torze

Posuw po torze działa na → osie uczestniczące w tworzeniu konturu. Stanowi on sumę geometryczną posuwów uczestniczących → osi geometrycznych.

Posuw szybki

Najszybszy ruch w osi. Jest on np. stosowany, gdy narzędzie jest dosuwane z położenia spoczynkowego do → konturu obrabianego przedmiotu albo odsuwane od konturu. Prędkość posuwu szybkiego jest ustawiana specyficznie dla maszyny przez daną maszynową.

Posuw zależny od czasu

W przypadku SINUMERIK 840D można w zamiast prędkości posuwu dla prędkości w osi zaprogramować czas, którego powinien wymagać posuw po torze w ramach bloku (G93).

Poziom programu

Program obróbki uruchomiony w kanale jest wykonywany jako → program główny na poziomie 0 (poziom programu głównego). Każdy program obróbki wywołany w programie głównym jest wykonywany jako → podprogram na własnym poziomie 1 ... n.

Półfabrykat

Część, od której jest rozpoczynana obróbka.

Prędkość ruchu po torze

Maksymalnie możliwa do zaprogramowania prędkość ruchu po torze jest zależna od dokładności wprowadzania. Przy rozdzielczości np. 0,1 mm maksymalna możliwa do zaprogramowania prędkość ruchu po torze wynosi 1000 m/min.

Procedura przzerwania

Procedury przzerwania są specjalnymi → podprogramami, które mogą być uruchamiane przez zdarzenia (sygnały zewnętrzne) z procesu obróbki. Wykonywany blok programu obróbki jest przerywany, pozycja przzerwania w osiach jest automatycznie zapisywana w pamięci.

Program główny

Określenie "Program główny" pochodzi z okresu, gdy programy obróbki były na stałe podzielone na programy główne i podprogramy. Tego podziału już nie ma w dzisiejszym języku SINUMERIK NC. Zasadniczo każdy program obróbki można wybrać w kanale i uruchomić. Jest on wówczas wykonywany na → poziomie programu 0 (poziom programu głównego). W programie głównym mogą być jako podprogramy wywoływane dalsze programy obróbki lub cykle

Program obróbki

Ciąg poleceń pod adresem sterowania NC, które w sumie powodują wykonanie określonego → obrabianego przedmiotu. Również podjęcie określonej obróbki na danym → półfabrykacie.

Program przesyłania danych PCIN

PCIN jest programem pomocniczym do wysyłania i odbierania danych użytkownika CNC poprzez interfejs szeregowy, jak np. programy obróbki, korekcje narzędzi, itd. Program PCIN może być wykonywany pod MS-DOS na standardowym przemysłowym PC.

Program użytkownika

Programy użytkownika dla systemów automatyzacyjnych S7-300 są sporządzane przy pomocy języka programowania STEP-7. Program użytkownika ma budowę modułową i składa się z poszczególnych modułów.

Podstawowymi typami modułów są:

- Moduły kodowe
Te moduły zawierają polecenia STEP 7.
- Moduły danych
Te moduły zawierają stałe i zmienne dla programu STEP 7.

Programowane ograniczenie pola roboczego

Ograniczenie przestrzeni ruchów narzędzia do przestrzeni zdefiniowanej przez programowane ograniczenia.

Programowanie PLC

PLC jest programowane przy pomocy oprogramowania **STEP 7**. Oprogramowanie do programowania STEP 7 bazuje na standardowym systemie operacyjnym **WINDOWS** i zawiera innowacyjnie rozwinięte funkcje programowania STEP 5.

Przełącznik z kluczykiem

Przełącznik z kluczykiem na pulpicie sterowniczym maszyny posiada 4 położenia, które mają funkcje ustalone w systemie operacyjnym sterowania. Do przełącznika z kluczykiem należą trzy kluczyki o różnych kolorach, które można wyjąć w podanych położeniach

Przestrzeń ochronna

Przestrzeń trójwymiarowa w ramach → przestrzeni roboczej, w którą nie może wejść wierzchołek narzędzia.

Przestrzeń robocza

Przestrzeń trójwymiarowa, w której może poruszać się wierzchołek narzędzia, ze względu na konstrukcję obrabiarki. Patrz → Przestrzeń robocza

Przesunięcie punktu zerowego

Zadanie nowego punktu odniesienia dla układu współrzędnych przez odniesienie do istniejącego punktu zerowego i → frame.

1. Ustawiane

SINUMERIK 840D: Dla każdej osi CNC jest do dyspozycji projektowana liczba ustawianych przesunięć punktu zerowego. Przesunięcia wybieralne poprzez funkcje G działają alternatywnie.

2. Zewnętrzne

Na wszystkie przesunięcia, które ustalają położenie punktu zerowego obrabianego przedmiotu, można dodatkowo nałożyć przesunięcie zewnętrzne przy pomocy kółka ręcznego (przesunięcie DRF) albo z PLC.

3. Programowane

Przy pomocy instrukcji TRANS można programować przesunięcia punktu zerowego dla wszystkich osi uczestniczących w tworzeniu konturu i osi pozycjonowania.

Przycisk programowy

Przycisk, którego napis jest reprezentowany przez pole na ekranie, które dynamicznie dopasowuje się do aktualnej sytuacji obsługowej. Dowolnie wykorzystywane przyciski funkcyjne (przyciski programowe) są przyporządkowywane do funkcji definiowanych w oprogramowaniu.

Przyrost

Podanie długości ruchu poprzez liczbę przyrostową (przyrost). Liczba przyrostowa może być zapisana jako → dana ustawcza lub wybrana przez odpowiednio opisane przyciski 10, 100, 1000, 10000.

Przyśpieszenie z ograniczeniem szarpnięcia drugiego stopnia

W celu uzyskania optymalnego zachowania się przy przyśpieszeniu w maszynie przy jednoczesnym oszczędzaniu mechaniki można w programie obróbki przełączać między przyśpieszeniem skokowym i stałym (bez szarpnięcia).

Pulpit sterowniczy maszyny

Pulpit obsługi obrabiarki z elementami obsługi jak przyciski, przełączniki obrotowe itd. i prostymi elementami sygnalizacyjnymi jak diody. Służy on do bezpośredniego wpływania na maszynę poprzez PLC.

Punkt odniesienia

Punkt obrabiarki, do którego odnosi się system pomiarowy → osi maszyny.

Punkt stały maszyny

Punkt jednoznacznie definiowany przez obrabiarkę, np. punkt odniesienia maszyny.

Punkt zerowy maszyny

Stały punkt obrabiarki, do którego można sprowadzić wszystkie (wyprowadzone) systemy miar.

Punkt zerowy obrabianego przedmiotu

Punkt zerowy obrabianego przedmiotu tworzy punkt wyjściowy dla → układu współrzędnych obrabianego przedmiotu. Jest on definiowany przez odstęp od → punktu zerowego maszyny.

Sieć

Sieć jest połączeniem wielu S7-300 i dalszych urządzeń końcowych, np. PG, poprzez → kabel łączący. Poprzez sieć następuje wymiana danych między przyłączonymi urządzeniami.

Skalowanie

Komponent → frame, który powoduje specyficzne dla osi zmiany skali.

Słowa kluczowe

Słowa o ustalonej pisowni, które w języku programowania mają dla → programów obróbki zdefiniowane znaczenie.

Słowo danych

Jednostka danych o wielkości dwóch bajtów w ramach → modułu danych.

Softwareowe wyłączniki krańcowe

Softwareowe wyłączniki krańcowe ograniczają zakres ruchu w osi i zapobiegają najechaniu sań na sprzętowy wyłącznik krańcowy. Na każdą oś można zadać 2 pary wartości, które można oddzielnie uaktywniać przez → PLC.

Sterowanie prędkością

Aby przy ruchach postępowych móc uzyskać akceptowalną prędkość ruchu o bardzo małe wielkości, można ustawić ewaluację wyprzedzającą o wiele bloków (→ Look Ahead).

Sterowanie programowane w pamięci

Sterowania programowane w pamięci (SPS) są to sterowania elektroniczne, których działanie jest zapisane jako program w urządzeniu sterującym. Budowa i okablowanie urządzenia nie zależą więc od jego funkcji. Sterowanie programowane w pamięci ma strukturę komputera; składa się ono z CPU (centralny zespół konstrukcyjny) z pamięcią, zespołów wejścia/wyjścia i wewnętrznego systemu przewodów magistralnych. Peryferia i język programowania są dostosowane do wymogów techniki sterowania.

Sterowanie wyprzedzające, dynamiczne

Niedokładności → konturu, uwarunkowane uchybem nadążania, dają się prawie całkowicie wyeliminować przez dynamiczne, zależne od przyśpieszenia sterowanie wyprzedzające. Przez to również przy wysokich → prędkościach po torze uzyskuje się znakomitą dokładność obróbki. Sterowanie wyprzedzające można wybrać i cofnąć specyficznie dla osi przez → program obróbki.

Synchronizacja

Instrukcje w → programach obróbki służące do koordynacji przebiegów w różnych → kanałach w określonych miejscach obróbki.

Szukanie bloku

W celu testowania programów obróbki albo po przerwaniu obróbki można poprzez funkcję "szukanie bloku" wybrać dowolne miejsce w programie obróbki, od którego obróbkę można uruchomić albo kontynuować.

Szybkie cofnięcie od konturu

Przy przybyciu przerwania można przez program obróbkowy CNC spowodować ruch, który umożliwi szybkie cofnięcie narzędzia od właśnie obrabianego konturu. Dodatkowo można zaprogramować kąt wycofania i wielkość drogi. Po szybkim cofnięciu można dodatkowo wykonać procedurę przerwania (SINUMERIK 840D).

Szybkie cyfrowe wejścia/wyjścia

Poprzez wejścia cyfrowe mogą np. być uruchamiane szybkie procedury programowe CNC (procedury przerwania). Przez wyjścia cyfrowe CNC mogą być uruchamiane szybkie, sterowane przez program funkcje łączeniowe (SINUMERIK 840D).

Szybkość transmisji

Szybkość przesyłania danych (bitów/s).

Tablica kompensacji

Tablica punktów oparcia. Dla wybranych pozycji osi bazowej wyznacza ona wartości kompensacji w osi kompensacji.

Technika makr

Połączenie pewnej liczby instrukcji pod jednym identyfikatorem. Identyfikator reprezentuje w programie zbiór połączonych instrukcji.

Transformacja

Addytywne lub absolutne przesunięcie punktu zerowego osi.

Tryb pracy

Koncepcja przebiegu pracy sterowania SINUMERIK. Są zdefiniowane tryby pracy → Jog, → MDA, → automatyka.

Tryb przechodzenia płynnego

Celem przechodzenia płynnego jest uniknięcie większego hamowania → osi uczestniczących w tworzeniu konturu na granicach bloków programu obróbki i przełączanie z możliwie taką samą prędkością ruchu po torze na następny blok.

Układ współrzędnych

Patrz → układ współrzędnych maszyny, → układ współrzędnych obrabianego przedmiotu

Układ współrzędnych maszyny

Układ współrzędnych, który jest odniesiony do osi obrabiarki.

Układ współrzędnych obrabianego przedmiotu

Układ współrzędnych obrabianego przedmiotu ma swój punkt początkowy w → punkcie zerowym obrabianego przedmiotu. Przy programowaniu w układzie współrzędnych obrabianego przedmiotu wymiary i kierunki odnoszą się do tego układu.

Wartość kompensacji

Różnica między zmierzoną przez przetwornik pomiarowy pozycją w osi a pozycją żadaną, zaprogramowaną.

WinSCP

WinSCP jest powszechnie dostępnym programem Open Source dla Windows do przesyłania plików.

Współrzędne biegunowe

Układ współrzędnych, który ustala położenie punktu na płaszczyźnie przez jego odległość od punktu zerowego i kąt, który tworzą promień wodzący i ustaloną oś.

Wymiar absolutny

Podanie celu ruchu w osi przez wymiar, który odnosi się do punktu zerowego aktualnie obowiązującego układu współrzędnych. Patrz → Wymiar przyrostowy.

Wymiar przyrostowy

Również wymiar przyrostowy: Podanie celu ruchu w osi poprzez będący do przebycia odcinek drogi i kierunek w odniesieniu do osiągniętego już punktu. Patrz → Wymiar absolutny

Zakres ruchu

Maksymalny dopuszczalny zakres ruchu w przypadku osi liniowych wynosi ± 9 dekad. Wartość bezwzględna jest zależna od wybranej dokładności wprowadzania i regulacji położenia oraz systemu jednostek (calowy albo metryczny).

Zakres TOA

Zakres TOA obejmuje wszystkie dane narzędzi i magazynów. Standardowo zakres wzgl. zasięg danych pokrywa się z zakresem → "Kanał". Przez dane maszynowe można jednak ustalić, że wiele kanałów będzie dzielić się jedną → jednostką TOA, tak że dla tych kanałów będą wówczas dostępne wspólne dane zarządzania narzędziami.

Zakrzywienie

Zakrzywienie k konturu jest odwrotnością promienia r przylegającego okręgu w punkcie konturu ($k = 1/r$).

Zarządzanie programami obróbki

Zarządzanie programami obróbki może być zorganizowane według → obrabianych przedmiotów. Wielkość pamięci użytkownika określa liczbę zarządzanych programów i danych. Każdy plik (programy i dane) można wyposażyć w nazwę o maksymalnie 24 znakach alfanumerycznych.

Zatrzymanie dokładne

Przy zaprogramowanej instrukcji zatrzymania dokładnego dosunięcie do pozycji podanej w bloku jest dokonywane dokładnie i ew. bardzo powoli. W celu redukcji czasu zbliżania są zdefiniowane dla posuwu szybkiego i posuwu definiowane → granice zatrzymania dokładnego.

Zewnętrzne przesunięcie punktu zerowego

Przesunięcie punktu zerowego zadane z → PLC.

Zmienna systemowa

Zmienna istniejąca bez udziału programisty programującego → program obróbki. Jest ona zdefiniowana przez typ danych i nazwę, która rozpoczyna się od znaku \$. Patrz → Zmienne definiowane przez użytkownika.

Zmienne definiowane przez użytkownika

Użytkownicy mogą dla dowolnego użycia w → programie obróbki albo module danych (globalne dane użytkownika) uzgodnić zmienne definiowane przez użytkownika. Definicja zawiera podanie typu danych i nazwę zmiennej. Patrz → Zmienne systemowe.

Zorientowane wycofanie wrzeciona

RETTOOL: Przy przerwaniu pracy (np. przy pęknięciu narzędzia) narzędzie może poprzez polecenie programowe zostać cofnięte o zdefiniowaną drogę przy zadanej orientacji.

Zorientowane zatrzymanie wrzeciona

Zatrzymanie wrzeciona obrabianego przedmiotu w zadanym położeniu kątowym, np. aby w określonym miejscu przeprowadzić dodatkową obróbkę.

Zresetowanie całkowite

Przy zresetowaniu całkowitym są kasowane następujące pamięci → CPU

- → Pamięć robocza
- Obszar zapisu / odczytu → pamięci ładowania
- → Pamięć systemowa
- → Pamięć backup

Indeks

Symbole

,"Obróbka szybkościowa" – CYCLE832, 822

* (funkcja obliczeniowa), 64

/ (funkcja obliczeniowa), 64

+ (funkcja obliczeniowa), 64

=(b2, b3, b4, b5), 348

=(xe, x2, x3, x4, x5), 352

=(ye, y2, y3, y4, y5), 352

=(ze, z2, z3, z4, z5), 352

=(a2, a3, a4, a5), 348

== (operator porównania), 67

> (operator porównania), 67

>= (operator porównania), 67

\$AA_ATOL, 502

\$AA_COUP_ACT, 469, 510, 535

\$AA_LEAD_SP, 535

\$AA_LEAD_SV, 535

\$AC_ACT_PROG_NET_TIME, 706

\$AC_ACTUAL_PARTS, 709

\$AC_AXCTSWA, 691

\$AC_AXCTSWE, 691

\$AC_BLOCKTYPE, 581

\$AC_BLOCKTYPEINFO, 581

\$AC_CTOL, 502

\$AC_CUT_INV, 461

\$AC_CUTMOD, 461

\$AC_CUTMOD_ANG, 461

\$AC_CUTTING_TIME, 705

\$AC_CYCLE_TIME, 705

\$AC_FIFO1, 579

\$AC_MARKER, 574

\$AC_OLD_PROG_NET_TIME, 706

\$AC_OLD_PROG_NET_TIME_COUNT, 706

\$AC_OPERATING_TIME, 705

\$AC_PARAM, 575

\$AC_PROG_NET_TIME_TRIGGER, 706

\$AC_REQUIRED_PARTS, 709

\$AC_SMAXVELO, 498

\$AC_SMAXVELO_INFO, 498

\$AC_SPECIAL_PARTS, 709

\$AC_SPLITBLOCK, 581

\$AC_STOLF, 505

\$AC_TIMER, 578

\$AC_TOTAL_PARTS, 709

\$AN_AXCTAS, 692

\$AN_AXCTSWA, 691

\$AN_LANGUAGE_ON_HMI, 901

\$AN_POWERON_TIME, 705

\$AN_SETUP_TIME, 705

\$MC_COMPRESS_VELO_TOL, 474

\$P_AD, 462

\$P_CTOL, 503

\$P_CUT_INV, 461

\$P_CUTMOD, 461

\$P_CUTMOD_ANG, 461

\$P_OTOL, 503

\$P_SIM, 284

\$P_STOLF, 505

\$P_SUBPAR, 167

\$P_TECCYCLE, 639

\$PA_ATOL, 503

\$R, 575

\$Rn, 575

\$SA_LEAD_TYPE, 534, 535

\$SC_PA_ACTIV_IMMED, 236

\$SN_PA_ACTIV_IMMED, 236

\$TC_CARR1...14, 445

\$TC_DP1, 401

\$TC_DP10, 402

\$TC_DP11, 402

\$TC_DP12, 402

\$TC_DP13, 402

\$TC_DP14, 402

\$TC_DP15, 402

\$TC_DP16, 402

\$TC_DP17, 402

\$TC_DP18, 402

\$TC_DP19, 402

\$TC_DP2, 401

\$TC_DP20, 402

\$TC_DP21, 402

\$TC_DP22, 402

\$TC_DP23, 402

\$TC_DP24, 402

\$TC_DP25, 402

\$TC_DP3, 401

\$TC_DP4, 401

\$TC_DP5, 401, 402

\$TC_DP6, 402

\$TC_DP7, 402

\$TC_DP9, 402

\$TC_ECPxy, 406

\$TC_SCPxy, 406

\$TC_TPG1 ... 9, 677, 678

A

A1, A2, 445
 A2, 335
 A3, 335
 A4, 335, 343
 A5, 335, 343
 A6, 348
 A7, 348
 ABS, 64
 ACC, 549
 ACOS, 64
 ACTBLOCNO, 179
 ACTFRAME, 293
 ADISPOSA, 286
 Adresy
     Programowanie pośrednie, 56
 Adresy OEM, 284
 Akcja synchroniczna
     Akcja, 565
     Anulowanie, 646
     Elementy poleceniowe, 560
     Kasowanie, 646
     Pozycjonowanie osi, 606
     Składnia, 560
     Warunek, 563
     Zakres obowiązywania, 561
 Akcje synchroniczne
     Przegląd akcji, 584
     Zmienna przebiegu głównego, 568
     Zmienne przebiegu wyprzedzającego, 568
 Aktualne frame bazowe globalne dla NCU, 316
 Aktualne frame systemowe, 316
 Aktualne kanałowe frame bazowe, 317
 Aktualny 1. frame bazowy w kanale, 317
 Aktualny frame całkowity, 319
 Aktualny frame ustawiany, 318
 Aktualny programowany frame., 318
 Alarm, 720
     Numer, 720
     Zachowanie się w przypadku akcji synchronicznych, 649
 Alarmy cykli, 720
 ALF, 126, 128
 AND, 67
 APR, 41
 APRB, 41
 APRP, 41
 APW, 41
 APWB, 41
 APWP, 41
 AS, 216
 ASIN, 64

ASPLINE, 246
 A-Spline, 253
 ASUP, 120
 Asynchroniczny ruch wahliwy, 651
 ATAN2, 64
 ATOL, 500
 Atrybuty pozycji
     Programowanie pośrednie, 60
 Automatyczne "GET", 135
 Automatyczny podział drogi, 670
 Automatyczny wskaźnik przerwania, 485
 AV, 544
 AX, 679
 AXCTSWE, 687
 AXCTSWEC, 687
 AXCTSWED, 687
 AXIS, 25
 AXNAME, 77, 679
 AXSTRING, 679
 AXTOCHAN, 137
 AXTOSPI, 679

B

B_AND, 67
 B_NOT, 67
 B_OR, 67
 B_XOR, 67
 B2, 335
 B3, 335
 B4, 335, 343
 B5, 335, 343
 B6, 348
 B7, 348
 BAUTO, 246
 BFRAME, 293
 BLOCK, 202
 Blok zatrzymania, 484
 Blokada wczytywania, 587
 BLSYNC, 122
 BNAT, 246
 BOOL, 25
 BOUND, 71
 BSPLINE, 246
 B-Spline, 254
 BTAN, 246

C

C2, 335
 C3, 335
 C4, 335, 343
 C5, 335, 343
 C6, 348
 C7, 348
 CAC, 245
 CACN, 245
 CACP, 245
 CALCDAT, 739
 CALL, 201
 CALLPATH, 206, 223
 Całkowity frame bazowy, 317, 318
 CANCEL, 646
 CASE, 97
 CDC, 245
 CFINE, 305
 CHAN, 25
 CHANDATA, 224
 CHAR, 25
 CHECKSUM, 158
 CHKDNO, 441
 CIC, 245
 Cięcie, 665, 670
 CLEARM, 115, 628
 CLRINT, 125
 CMIRROR, 64, 298
 COARSE, 544
 COARSEA, 286
 COMCAD, 260
 COMPCAD, 366
 COMPCURV, 260, 366
 COMPLETE, 224
 COMPOF, 260, 366
 COMPON, 260, 366, 474
 CONTDCON, 732
 CONTPRON, 726
 COS, 64
 COUPDEF, 544
 COUPDEL, 544
 COUPOF, 544
 COUPOFS, 544
 COUPON, 544
 COUPONC, 544
 COUPRES, 544
 CP, 388
 CPROT, 233
 CPROTDEF, 229
 CROT, 64, 298
 CSCALE, 64, 298
 CSPLINE, 246
 C-Spline, 255
 CT, 687
 CTAB, 523
 CTABDEF, 512
 CTABDEL, 519
 CTABEND, 512
 CTABEXISTS, 518
 CTABFNO, 528
 CTABFPOL, 528
 CTABFSEG, 528
 CTABID, 521
 CTABINV, 523
 CTABISLOCK, 521
 CTABLOCK, 520
 CTABMEMTYP, 521
 CTABMPOL, 528
 CTABMSEG, 528
 CTABNO, 528
 CTABNOMEM, 528
 CTABPERIOD, 521
 CTABPOL, 528
 CTABPOLID, 528
 CTABSEG, 528
 CTABSEGID, 528
 CTABSEV, 523
 CTABSSV, 523
 CTABTEP, 523
 CTABTEV, 523
 CTABTMAX, 523
 CTABTMIN, 523
 CTABTSP, 523
 CTABTSV, 523
 CTABUNLOCK, 520
 CTOL, 500
 CTRANS, 64, 298, 305
 CUT3DC, 421, 426
 CUT3DCC, 431
 CUT3DCCD, 431
 CUT3DF, 421
 CUT3DFF, 421
 CUT3DFS, 421
 CUTMOD, 457
 CYCLE_HSC, 823
 CYCLE60, 787
 CYCLE61, 763
 CYCLE62, 790
 CYCLE63, 796
 CYCLE64, 794
 CYCLE70, 785
 CYCLE72, 791
 CYCLE76, 770
 CYCLE77, 772

CYCLE78, 756
 CYCLE79, 774
 CYCLE800, 819
 CYCLE801, 761
 CYCLE802, 758
 CYCLE81, 745
 CYCLE82, 746
 CYCLE83, 748
 CYCLE832, 822
 CYCLE84, 751
 CYCLE840, 754
 CYCLE85, 747
 CYCLE86, 750
 CYCLE899, 781
 CYCLE92, 813
 CYCLE930, 801
 CYCLE940, 804
 CYCLE951, 798
 CYCLE952, 815
 CYCLE98, 810
 CYCLE99, 807
 Cykl grawerowania - CYCLE60, 787
 Cykle
     Parametryzowanie cykli użytkownika, 212
 Cykle Siemens, 720
 Cykle technologiczne, 636
     Instrukcje skoku GOTOP, GOTOF, GOTOB, 643
     Kaskadowanie, 642
     Parametry domyślne z wartościami
         inicjalizacyjnymi, 640
     Skoki bezwarunkowe, 643
     Sterowanie wykonywaniem cyklicznym
         ICYCOF, 641
     Struktury kontrolne IF, 643
     W akcjach synchronicznych działających
         pojedynczymi blokami, 642
 Czas obróbki, 705
 Czas przebiegu
     Zachowanie się struktur kontrolnych, 107
 Część programu
     Powtórzenie, 99
 Czop kołowy - CYCLE77, 772
 Czop prostokątny - CYCLE76, 770

D

Dane okręgu
     Obliczenie, 739
 DEF, 25, 47, 636
 DEFAULT, 97
 DEFINE, 636
 DEFINE ... AS, 216

Definicja tablicy, 47
 Definicja wielomianu, 591
 DELAYFSTOF, 478
 DELAYFSTON, 478
 DELDL, 407
 DELDTG, 589
 DELETE, 146
 DISABLE, 124
 DISPLOF, 179
 DISPLON, 179
 DISPR, 486
 DIV, 64
 DL, 404
 DO, 565
 Domyślny identyfikator osi, 573
 Dostępność
     Zależne od systemu, 5
 Dosunięcie do najbliższego położonego punktu toru, 492
 Dosunięcie przywracające do konturu
     Dosunięcie z nowym narzędziem, 493
     Punkt dosunięcia przywracającego, 490
 Dosuw
     Oś, 658
     Ruch, 663
 Dowolne pozycje - CYCLE802, 758
 DV, 544

E

EAUTO, 246
 EG
     Przekładnia elektroniczna, 536
 EGDEF, 536
 EGDEL, 542
 EGOFC, 541
 EGOFs, 541
 EGON, 538
 EGONSYN, 538
 EGONSYNE, 538
 Element konturu
     Odsunięcie, 738
 ELSE, 107
 ENABLE, 124
 ENAT, 246
 ENDFOR, 110
 ENDIF, 107
 ENDLABEL, 99
 ENDLOOP, 109
 ENDPROC, 598
 ENDWHILE, 112
 ESRR, 722
 ESRS, 721

ETAN, 246
 Etykieta, 99
 EVERY, 563
 EXECSTRING, 63
 EXECTAB, 738
 EXECUTE, 229, 741
 EXP, 64
 EXTCALL, 208
 EXTCLOSE, 710
 EXTERN, 195
 EXTOPEN, 710

F

F10, 229
 F3, 701
 FA, 544, 614
 FALSE, 25
 FCTDEF, 416, 591
 FCUB, 470
 FENDNORM, 285
 FIFOCTRL, 475
 FILEDATE, 154
 FILEINFO, 154
 FILESIZE, 154
 FILESTAT, 154
 FILETIME, 154
 FINE, 544
 FINEA, 286
 FLIN, 470
 FNORM, 470
 FOCOF, 630
 FOCON, 630
 FOR, 110
 FOŚ, 463, 530
 FPO, 470
 FPR, 542
 FRAME, 25
 Frame
   Łącuchy frame, 303
   Powiązanie frame, 320
   Przyporządkowanie, 303
   Wywołanie, 302
 Frame bazowe globalne dla NCU, 314
 Frame specyficzne dla kanału, 315
 Frame ustawiane globalne dla NCU, 314
 Frez
   Punkt pomocniczy (FH), 428
   Wierzchołek (FS), 428
 Frezowanie czołowe, 421, 423

Frezowanie czołowe 3D, 342
   Zakrzywienie toru przez wektory normalnych powierzchni, 343
 Frezowanie gwintu - CYCLE70, 785
 Frezowanie konturu - CYCLE72, 791
 Frezowanie obwodowe, 422, 423
 Frezowanie obwodowe (3D)
   Z powierzchniami ograniczającymi, 431
 Frezowanie obwodowe 3D z płaszczyznami ograniczającymi, 430
 Frezowanie płaszczyzny - CYCLE61, 763
 Frezowanie rowka otwartego - CYCLE77, 781
 FROM, 563
 FTOC, 600
 FTOCOF, 416
 FTOCON, 416
 Funkcja ewaluacyjna, 594
 Funkcje OEM, 284
 Funkcje pomocnicze, 586, 670
 FXS, 630
 FXST, 630
 FXSW, 630

G

G05, 387
 G07, 387
 G40, 421
 G450, 429
 G451, 429
 G62, 285
 G621, 285
 G810 ... G819, 284
 G820 ... G829, 284
 G-Code
   Programowanie pośrednie, 59
 GEOAX, 682
 GET, 132
 GETACTTD, 443
 GETD, 132
 GETDNO, 442
 Głębokość kaskadowania
   Struktury kontrolne, 106
 Głębokość wgłębienia, 427
 Głębokość wgłębienia (ISD), 421
 GOTO, 94
 GOTOB, 94
 GOTOC, 94
 GOTOF, 94
 GOTOS, 93
 GP, 60
 GUD, 25, 220

Gwintowanie otworu bez oprawki kompensacyjnej - CYCLE84, 751
 Gwintowanie otworu z oprawką kompensacyjną - CYCLE840, 754

H

HOLES1, 760
 HOLES2, 762

I

I1,I2, 445
 ICYCOF, 641
 ICYCON, 641
 ID, 561
 IDS, 561
 IF, 94, 107
 IFRAME, 293
 I11,I12, 660
 Indeks tablicy, 50
 INDEX, 81
 INICF, 25
 Inicjalizacja
     Tablic, 47
     Zmiennych tablicowych, 627
 INIPO, 25
 INIRE, 25
 INIT, 115
 INITIAL, 224
 INITIAL_INI, 224
 Instrukcja skoku
     CASE, 97
 Instrukcje
     Lista, 825
 INT, 25
 Interpolacja orientacji, 364
 Interpolacja wektora obrotu, 356, 363
 Interpolacja wielomianowa, 263
     Wielomian mianownikowy, 267
 INTERSEC, 736
 IPOBRKA, 286
 IPOENDA, 286
 IPOSTOP, 544
 IPTRLOCK, 483
 IPTRUNLOCK, 483
 ISAXIS, 679
 ISD, 421, 426
 ISFILE, 152
 ISNUMBER, 77
 ISOCALL, 203
 ISVAR, 699

J

JERKLIM, 495

K

Kąt boczny, 337
 Kąt końcowy, 357
 Kąt obrotu, 357
 Kąt obrotu 1, 2, 445
 Kąt stycznej do toru, 632
 Kąt wyprzedzenia, 337
 Kieszeń kołowa - POCKET4, 768
 Kieszeń prostokątna - POCKET3, 765
 Kinematyka
     Rozłączona, 450
 kinematyki rozłączonej, 446
 Kompensacja błędu ćwiartki koła
     Przyswajanie następne, 702
     Uaktywnienie procesu uczenia się, 701
     Wyłączenie procesu uczenia się, 701
 Komponenty frame
     FI, 301
     MI, 301
     SC, 301
     TR, 301
 Komponenty frame RT, 301
 Kompresor, 260
 Kompresor bloków NC, 260
 Kontrolne
     Struktury, 106
 Kontur
     Dosunięcie przywracające, 486
     Kodowanie, 732
     Przygotowanie, 726
     Tablica, 726, 732
 Koordynacja osi, 615
 Koordynacja programu
     Nazwy kanałów, 117
     Numery kanałów, 117
 Korekcja długości narzędzia online, 454, 603
 Korekcja narzędzia
     Online, 416, 600
     Pamięć korekcji, 401
     Układ współrzędnych dla wartości zużycia, 412

Korekcja narzędzia 3D, 425
 Frezowanie obwodowe
   z powierzchniami ograniczającymi, 431
 Głębokość wgłębienia, 427
 Korekcja na torze, 426
 Metoda punktu przecięcia, 430
 Orientacja narzędzia, 435
 Zakrzywienie toru, 427
 Korekcja promienia narzędzia
   Frezowanie obwodowe 3D bez płaszczyzn
   ograniczających, 430
   Zwłoka na narożach, 285
 Korekcja promienia narzędzia 3D, 421
   3D Punkt przecięcia równoległych, 429
   Frezowanie czołowe, 423
   Frezowanie obwodowe, 423
   Naroża wewnętrzne/zewnętrzne, 429
   Okrąg przejściowy, 429
 Korektor
   Aktualny, 633
   Wynikowy, 633
 Kryterium końca ruchu
   Programowane, 286
 KS, 463
 Kształty frezu, 425

L

L..., 193
 LEAD, 335
 LEADOF, 530
 LIFTFAST, 126
 LLI, 37
 LLIMIT, 591
 LN, 64
 LOCK, 644
 LONGHOLE, 783
 LOOP, 109
 LOŚ, 463, 530
 LUD, 25
 Luzy, 701
 Łańcuch gwintów - CYCLE98, 810
 Łańcuch znaków
   Długość, 80
   Formatowanie, 84
   Operacje, 75
   Powiązanie, 78

M

M, 447
 \$TC_CARR18, 446, 450
 M17, 184
 M30, 184
 Makro, 216
 MASLDEF, 555
 MASLDEL, 555
 MASLOF, 555
 MASLOFS, 555
 MASLON, 555
 MATCH, 81
 MAXVAL, 71
 MCALL, 199
 MD20800, 184
 MD37400, 469
 MEAC, 275
 MEAFRAME, 310, 314
 MEAS, 272
 MEASA, 275
 MEAW, 272
 MEAWA, 275
 Miejsca osobiwe, 345
 MINDEX, 81
 MINVAL, 71
 MIRROR, 293
 MMC, 703
 MOD, 64
 Modalne wywołanie podprogramu, 199
 MODAXVAL, 679
 MOV, 609
 MPF, 220, 701
 MU, 385
 MZ, 385

N

Nadążanie, 507, 621
   Ograniczenie dynamiki, 510
 Narzędzie
   Korekcja długości, 451
   Korekcja promienia, 408
   Korekcje, addytywne, 404
   Nadzór, specyficzny dla szlifowania, 677
   Orientacja przy zmianie frame, 453
   Orientacja, wygładzanie, 369
   Pamięć korekcji, 401
   Parametry, 401
 Nawiercanie - CYCLE81, 745
 Nawrót
   Punkt, 657

NCK, 25
 NEWCONF, 139
 NOC, 544
 Nośnik narzędzi, 451
     Kinematyka, 445
     Orientowane, 451
     Skasowanie/zmiana/odczyt danych, 450
 NOT, 67
 NPROT, 233
 NPROTDEF, 229
 NUMBER, 77
 Numer D
     Dowolne nadanie, 441
 Numer identyfikacyjny, 561
 Numer ostrza, 441
 Numery D
     Sprawdzenie, 441
     Zmiana nazwy, 442
 NUT=kąt, 348

O

Obliczenie frame
     MEAFRAME, 310
 Obrabiany przedmiot
     Katalog główny, 220
     Katalogi, 221
     Licznik, 709
 Ocena stopnia obciążenia, 634
 Ochrona
     Zakresy, 229
 Odcinek częściowy, 670
 Odcinki częściowe, 670
 Odniesienie do toru
     Ustawiane, 269
 OEMIPO1/2, 284
 OFFN, 371, 375
 Offset kątowy/przyrost kątowy osi obrotowych, 448
 Offset konturu normalny OFFN, 381
 Offset osi obrotowych, 448
 OMA1 ... OMA5, 284
 Operatory logiczne, 67
 Operatory porównania, 67
 OR, 67
 ORIXES, 346, 362
 ORIC, 435
 ORICONCCW, 348, 362
 ORICONCW, 348, 362
 ORICONIO, 348, 362
 ORICONTO, 348, 362
 ORICURVE, 352, 362
 ORID, 435

Orientacja
     Interpolacja, 350
     Osie, 349
 Orientacja narzędzia, 435
 Orientacja w stosunku do toru
     Obrót orientacji narzędzia, 362
     Obrót wektora orientacji, 362
     Obroty narzędzia, 361
     Wstawianie bloków pośrednich, 365
 Orientowane nośniki narzędzi, 445
     Numer nośnika narzędzi, 447
     Zmienne systemowe, 446
 ORIEULER, 346, 362
 ORIMKS, 344, 346
 ORIPATH, 361
 ORIPATHS, 361, 364
 ORIPANE, 348, 362
 ORIRESET(A, B, C), 334
 ORIROTA, 356
 ORIROTC, 356, 362
 ORIROTR, 356
 ORIROTT, 356
 ORIRPY, 346, 362
 ORIRPY2, 346
 ORIS, 435
 ORISOF, 369
 ORISON, 369
 ORIVECT, 346, 362
 ORIVIRT1, 346, 362
 ORIVIRT2, 346, 362
 ORIWKS, 344, 346
 OS, 651
 Oś
     Lokalna, 689
     Nadążanie, 509
     Przejęcie bezpośrednie, 132
     Skośna (TRAANG), 383
     Zamiana, 132
     Zamocowanie, 687
 Oś geometryczna
     Przełączenie, 682
 Oś link, 689
 Oś nadążna, 530
 Oś skośna, TRAANG, 326
 Oś wiodąca, 530
 OSB, 651
 OSC, 435
 OSCILL, 657, 660
 OSCTRL, 651
 OSD, 435
 OSE, 651
 Osie FGROU, 269

Osie obrotu
     wektorów biegunowych V1, V2, 445
     Wektory odległości I1, I2, 445
 Osie orientacji, 335, 344, 346
 Osie rozkazowe, 605
 Osiowe sprzężenie wartości wiodącej, 530
 OSNSC, 651
 OSOF, 435
 OSP1, 651
 OSP2, 651
 OSS, 435
 OSSE, 435
 OST, 435
 OST1, 651
 OST2, 651
 OTOL, 500
 Otwór podłużny - LONGHOLE, 783
 OVRA, 549

P

P..., 197
 Pamięć
     Pamięć programów, 219
     Przebieg wyprzedzający, 475
     Robocza, 224
 Pamięć korekcji, 401
 Pamięć programów, 219
     Katalogi standardowe, 220
     Typy plików, 220
 Pamięć robocza, 224
     Zakresy danych, 224
 Parametry
     Aktualne, 165
     Formalne, 165
     Narzędzie, 401
     Przekazanie przy wywołaniu podprogramu, 166, 195
 Parametry akcji synchronicznych, 575
 Parametry call-by-value
     Dla cykli technologicznych, 640
 Parametry obliczeniowe
     Numer n, 21, 23
 Parametry obliczeniowe (R), 21, 23
 Parametry R, 575
 PCALL, 205
 PDELAYOF, 665
 PDELAYON, 665
 Pętla bez końca, 109
 Pętla FOR, 110
 Pętla programowa
     Pętla bez końca, 109
     Pętla FOR, 110
     Pętla IF, 107
     Pętla REPEAT, 113
     Pętla WHILE, 112
 PFRAME, 293
 PHI, 348, 355
 PO, 348, 355, 361
 PHU, 39
 Pierwszy frame bazowy w kanale, 315
 PL, 246, 263
 Plik
     Informacje, 154
 PO, 263
 POCKET3, 765
 POCKET4, 768
 Podanie ścieżki
     Absolutne, 115
     Względne, 116
 Podcięcie - CYCLE940, 804
 Podprogram, 161
     Nazwa, 162
     Powrót, parametryzowalny, 186
     Powtórzenie, 197
     Programowana ścieżka szukania, 206
     Wywołanie bez przekazania parametrów, 193
     Wywołanie z przekazaniem parametrów, 195
     Wywołanie, modalne, 199
     Wywołanie, pośrednie, 201
 Podział drogi, 674
 Podział drogi w przypadku osi uczestniczących w tworzeniu konturu, 673
 Pojemnik osi, 687
 Polecenia programowe
     Lista, 825
 POLY, 263
 POLYPATH, 263
 Położenie podstawowe orientacji narzędzia
 ORIRESET, 334
 Pomiar, 626
 PON, 674
 PONS, 665
 POS, 606
 POSFS, 544
 POSP, 657
 POSRANGE, 607
 Posuw
     Osiowy, 614
 Posuw osiowy, 614
 POT, 64

Powiązanie
 Łańcuchy znaków, 78
 Powtórzenie części programu
     Z programowaniem pośrednim CALL, 202
 Pozostały czas
     Dla obrabianego przedmiotu, 707
 Pozycja minimalna/maksymalna osi obrotowej, 448
 Pozycja wyłączenia, 553
 Pozycjonowanie osi
     Zadana pozycja odniesienia, 608
 PREPRO, 183
 PRESETON, 308, 616
 PRIO, 122, 126
 PRLOC, 25
 PROC, 169
 Procedura przerwania, 120
     Kasowanie, 125
     Nowe przyporządkowanie, 123
     Programowany kierunek ruchu, 127, 128
     Przyporządkowanie i uruchomienie, 122
     Ruch wycofania, 128
     Szybkie cofnięcie od konturu, 126
     Wyłączenie/włączenie, 124
     Zapisywanie modalnych funkcji, 121
 Procedury konwersji, 570
 Program
     Czasy przebiegu, 705
     Inicjalizacyjny, 224
     Pamięć, 221
     Powtórzenie, 197
     Rozgałęzienie, 97
     Skoki, 94
 Program inicjalizacyjny, 224
 Programowanie obrotów wektora orientacji przez THETA, 356
 Programowanie orientacji, 346, 363
 Programowanie osi skośnej
     G05, G07, 386
 Programowanie pośrednie, 60
     Adresów, 56
     G-Code, 59
 Przebieg wyprzedzający
     Pamięć, 475
 Przycinanie - CYCLE92, 813
 Przegląd
     Frame działające w kanale, 316
 Przekładnia elektroniczna, 536
 Przełączane osie geometryczne, 682
 Przesunięcie dokładne, 305
 Przesunięcie preset, 308

Przesunięcie punktu zerowego
     PRESETON, 308
     Zewnętrzne przesunięcie punktu zerowego, 307
 Przesunięcie zgrubne, 305
 Przygotowanie konturu
     Zwrotna sygnalizacja błędu, 741
 Przyspieszenie drugiego stopnia
     Korekcja, 495
 Przyswojenie charakterystyk kompensacji, 701
 PO, 348, 355, 361
 PSI, 348, 355
 PTP, 388, 393
 PTP przy TRANSMIT, 393
 PTPG0, 393
 PUD, 25
 PUNCHACC, 665
 PUTFTOC, 416
 PUTFTOCF, 416
 PW, 246

Q

QECDAT, 701
 QECLRN, 701
 QECLRNOF, 701
 QECLRNON, 701
 QECTEST, 701
 QFK, 701

R

R..., 21, 23
 RDISABLE, 587
 READ, 148
 REAL, 25
 REDEF, 31
 Refpos, 607
 Regulacja AC, addytywna, 595, 596
 Regulacja odstępu, 597
 RELEASE, 132
 REP, 47, 627
 REPEAT, 99, 113
 REPEATB, 99
 REPOS, 120
 REPOSA, 486
 REPOSH, 486
 REPOSHA, 486
 REPOSL, 486
 REPOSQ, 486
 REPOSQA, 486
 RESET, 644

- RET, 185, 186
  - RINDEX, 81
  - RMB, 486
  - RME, 486
  - RMI, 486
  - RMN, 486
  - Rodzaj sprzężenia, 546
  - Rodzaje transformacji
    - Funkcja ogólna, 321
  - ROUND, 64
  - ROUNDUP, 160
  - Rowek kołowy - SLOT2, 779
  - Rowek podłużny - SLOT1, 776
  - Rozszerzona funkcja pomiarowa, 388
  - Rozwiercanie - CYCLE85, 747
  - Ruch kartezjański PTP, 326
  - Ruch pojedynczej osi, 675
  - Ruch synchroniczny
    - dokładnie, 546
    - Zgrubnie, 546
  - Ruch wahliwy
    - Asynchroniczny, 651
    - Asynchroniczny ruch wahliwy, 651
    - Dosuw częściowy, 660
    - Dosuw w punkcie nawrotu, 662
    - Obszar nawrotu, 660
    - Punkt nawrotu, 660
    - Sterowanie przez akcję synchroniczną, 657
    - Synchroniczny ruch wahliwy, 657
    - Zablokowanie dosuwu, 660
  - Ruchy pozycjonowania, 605
  - Ruchy wrzeciona, 620
- S**
- S1, S2, 544
  - SAVE, 172
  - SBLOF, 173
  - SBLON, 173
  - Ścieżka szukania
    - Programowana ścieżka szukania, 206
    - Przy wywołaniu podprogramu, 164, 222
  - SCPARA, 289
  - SD, 246
  - SD41700, 688
  - SD42475, 367
  - SD42476, 367
  - SD42477, 367
  - SD42678, 369
  - SD42680, 369
  - SD42900, 410
  - SD42910, 410
  - SD42920, 411
  - SD42930, 411
  - SD42935, 414
  - SD42940, 415, 460
  - SD42984, 458
  - SEFORM, 227
  - SET, 47, 627
  - SETAL, 629, 720
  - SETDNO, 442
  - SETINT, 122
  - SETM, 115, 628
  - SIN, 64
  - Skasowanie pozostałej drogi, 280, 589
  - Skasowanie pozostałej drogi z przygotowaniem, 589
  - Skok
    - Cel, 94
    - Do początku programu, 93
    - Instrukcja, 94
    - Warunek, 95
    - Znacznik, 95, 99
  - Skrawanie, 725
  - Skrawanie szybkościowe – CYCLE_HSC, 823
  - Skrawanie warstwowe - CYCLE951, 798
  - Skręt, 701
  - Skręt - CYCLE800, 819
  - SLOT1, 776
  - SLOT2, 779
  - Softwareowy wyłącznik krańcowy, 614
  - SON, 665, 673, 674
  - SONS, 665
  - SPATH, 269
  - SPF, 220, 701
  - SPI, 679
  - SPIF1, 665
  - SPIF2, 665
  - Spline
    - Interpolacja, 246
    - Typy, 253
  - SPLINEPATH, 258
  - SPN, 670
  - SPOF, 665
  - SPOS, 544
  - SPP, 670
  - SPRINT, 84
  - Sprzężenie, 463
  - Sprzężenie prędkości, 546
  - Sprzężenie wartości rzeczywistej, 546
  - Sprzężenie wartości wiodącej
    - Sprzężenie wartości rzeczywistej i zadanej, 530, 534
    - Synchronizacja osi wiodącej i osi nadążnej, 533
    - Ze statycznych akcji synchronicznych, 531
  - Sprzężenie wartości zadanej, 546

SQRT, 64
 START, 115
 STARTFIFO, 475
 STAT, 388, 393
 Status sondy pomiarowej, 282
 Status sprzężenia, 510, 535
 Status zlecenia pomiarowego, 282
 Sterowanie mocą lasera, 592
 Sterowanie stycznymi, 463
 STOLF, 504
 STOPFIFO, 475
 STOPRE, 475
 STOPREOF, 588
 STRING, 25
 STRINGIS, 695
 STRINGVAR, 83
 STRLEN, 80
 SUBSTR, 82
 Symulacja, 284
 Symulacja wartości wiodącej, 534
 Synchroniczny ruch wahliwy
     Akcje synchroniczne, 661
     Dosuw w obszarze nawrotu, 662
     Ewaluacja, takt IPO, 663
     Następny dosuw częściowy, 664
     Przyporządkowanie osi ruchu wahliwego i osi dosuwu, 660
     Ruch dosuwu, 662
     Ustalenie dosuwów, 660
     Zatrzymanie w punkcie nawrotu, 663
 Synchronizacja położenia, 544
 SYNFACT, 594
 SYN, 25
 SYN, 25
 SYN, 25
 System
     Zależna dostępność, 5
 Szablon pozycji Linia (HOLES1), 760
 Szablon pozycji Okrąg - HOLES2, 762
 Szablon pozycji siatka/ramka - CYCLE801, 761
 Szybkie cofnięcie od konturu, 126

T

Tablica, 47
     Element, 47
 TAN, 64
 TANG, 463
 TANGDEL, 463
 TANGOF, 463
 TANGON, 463
 Tarcie, 701
 TCARR, 451
 TCOABS, 451
 TCOFR, 451
 TCOFRX, 451
 TCOFRY, 451
 TCOFRZ, 451
 THETA, 355, 356
 PO, 355, 361
 TILT, 335
 TLIFT, 463
 Tłoczenie, 665, 670
 TMOF, 677
 TMON, 677
 Toczenie gwintu - CYCLE99, 807
 Toczenie wcinające konturu - CYCLE952, 815
 TOFFOF, 454, 603
 TOFFON, 454, 603
 Tolerancja
     W przypadku G0, 504
 TOWER, 79
 TOUPPER, 79
 TOWBCS, 412
 TOWKCS, 412
 TOWMCS, 412
 TOWSTD, 412
 TOWTCS, 412
 TOWWCS, 412
 TRAANG, 383
 TRACON, 399
 TRACYL, 375, 381
 TRAFOOF, 398
 TRAILOF, 507
 TRAILON, 507
 Transformacja
     Oś skośna, 383
 Transformacja biegunowa, 325
 Transformacja kinematyczna TRANSMIT, TRACYL i TRAANG, 325
 Transformacja krzywej na pobocznicę walca, 375
     Offset konturu normalny OFFN, 381

- Transformacja orientacji TRAORI
    - Kinematyka maszyny, 324
    - Programowanie orientacji, 334
    - Ruchy postępowe i ruchy orientacji, 324
    - Transformacja rodzajowa 5/6-osiowa, 325
    - Warianty programowania orientacji, 334
  - Transformacja pobocznic walca, 326
  - Transformacja TRACYL, 376
  - Transformacja TRANSMIT, 372
  - Transformacja ze skrętną osią liniową, 331
  - Transformacja, 5-osiowa
    - Programowanie orientacji narzędzia przy pomocy LEAD i TILT, 341
    - Programowanie wektora biegunowego, 341
  - Transformacja, pięcioosiowa
    - Programowanie przez LEAD/TILT, 335
    - Programowanie w kątach Eulera, 339
    - Programowanie w kątach RPY, 340
    - Programowanie zakrzywienia toru w wektorach normalnej powierzchni, 342
  - Transformacje
    - Niezależne od kinematyki położenie podstawowe orientacji narzędzia, 322
    - Powiązane, 399
    - Transformacja orientacji, 322
    - Transformacja trzy-, cztero- i pięcioosiowa TRAORI, 322
    - Transformacje kinematyczne, 323
    - Transformacje osi trzy-, czteroosiowe, 332
    - Transformacje powiązane, 323
  - TRANSMIT, 371, 374, 393
  - TRAORI, 329, 332
  - TRUE, 25
  - TRUNC, 64
  - Tryb pracy
    - Przy pomiarze, 280
  - TU, 388, 393
  - Twardy zderzak, 630
  - Typ kinematyki, 450
  - Typ kinematyki M, 450
  - Typ kinematyki P, 450
  - Typ kinematyki T, 450
-
- U**
    - U1,U2, 660
    - Ujęcie i szukanie obszarów niezdatnych do przeszukiwania, 484
    - ULI, 37
    - ULIMIT, 591
    - UNLOCK, 644
    - UNTIL, 113
    - UPATH, 269
    - Uruchomienie/zatrzymanie osi, 609
    - Ustawienie wartości rzeczywistej, 616
  - V**
    - V1,V2, 445
    - VAR, 170
    - VELOLIM, 496
  - W**
    - WAIT, 115
    - WAITC, 544
    - WAITE, 115
    - WAITENC, 693
    - WAITM, 115
    - WAITMC, 115
    - Wartość ustawcza, 406
    - Wartość wiodąca
      - Sprężenie, 623
    - Wartość zużycia, 406
    - Warunki brzegowe przy transformacjach, 397
    - WHEN, 563
    - WHEN-DO, 661
    - WHENEVER, 563
    - WHENEVER-DO, 661
    - WHILE, 112
    - Wielobok - CYCLE79, 774
    - Wielomian mianownikowy, 267
    - Wiercenie - CYCLE82, 746
    - Wiercenie głębokich otworów - CYCLE83, 748
    - Wiercenie otworu z frezowaniem gwintu - CYCLE78, 756
    - Wiercenie wstępne kieszeni konturowej - CYCLE63, 796
    - Wiercenie wstępne kieszeni konturowej - CYCLE64, 794
    - Winlimit, 607
    - WRITE, 140, 710
    - Wrzeciono
      - Zamiana, 132

Wrzeczono synchroniczne, 543
     Para, 543
     Stosunek przełożenia kÜ, 550
     Ustalenie pary, 549
 Współczynnik sprzężenia, 507
 Współczynnik tolerancji G0, 504
 Współczynnik wielomianu, 264
 Wybór pojedynczych znaków, 83
 Wygładzanie
     Przebieg orientacji, 369
 Wygładzanie przebiegu orientacji, 362, 365
 Wykonywanie pojedynczymi blokami
     Blokowanie, 173
 Wyprowadzenie
     na zewnętrznym urządzeniu/pliku, 710
 Wyświetlanie bloku, 203
     Blokowanie, 179
 Wytaczanie - CYCLE86, 750
 Wytoczenie - CYCLE930, 801
 Wywołanie konturu - CYCLE62, 790
 Wywołanie podprogramu z podaniem ścieżki i parametrami, 205
 Wyzwolenie skoku, 668

X

xe, ye, ze, 352
 PO, 352, 355
 XH YH ZH, 352
 xi, yi, zi, 352
 XOR, 67

Y

PO, 352, 355

Z

Zależność kątowna, 551
 Zamiana osi, 137
     Bez synchronizacji, 134
     Bez zatrzymania przebiegu wyprzedzającego, 136
     Przejęcie osi, 135
     Ustawienie zmiennego zachowania się, 136
     Warunki, 134
     Zażądanie i zwolnienie przez akcje synchroniczne, 610
     Zwolnienie dla osi, 135
 Zaokrąglenie do góry, 160
 Zapotrzebowanie na czas
     Akcje synchroniczne, 634

Zatrzymanie przebiegu wyprzedzającego, 588
 Zdarzenie przerzutnikowe
     Przy pomiarze, 279
 Zespół nadążania, 507
 Zespół spline, 258
 Zestaw parametrów serwo
     Programowane, 289
 Zewnętrzne przesunięcie punktu zerowego, 307
 PO, 352, 355
 Zmiana stanowiska/położenia, 687
 Zmienna
     Konwersja typów, 74
 Zmienna FIFO, 579
 Zmienna frame, 291
     Definicja nowych frame, 304
     Predefiniowana zmienna frame, 293, 302
     Przesunięcia punktu zerowego G54 do G599, 296
     Przyporządkowanie do poleceń G54 do G599, 297
     Przyporządkowanie wartości, 298
     Wywoływanie transformacji współrzędnych, 291
 Zmienna zegarowa, 578
 Zmienna znacznikowa, 574
 Zmienne
     Definicja, 25
     Definiowane przez użytkownika, 25
     Konwersja typu, 76
     Nazwa, 27, 32
     Typ, 25
 Zmienne GUD
     Przydatne w akcjach synchronicznych, 571
 Zmienne systemowe, 568
 Znaczniki czekania, 628
 Znak 0, 75
 Zwłoka na narożach wewnętrznych, 285
 Zwłoka na wszystkich narożach, 285